Helmut Werner

Ezoterik

Sözlük

OMEGA

Helmut Werner

Ezoterik Sözlük

Almanca aslından çevirenler:
Bülent Atatanır, Murat Batmankaya,
Derya Demirbaş, Uğur Önver

Ω
İstanbul

1. baskı: Omega Yayınları, İstanbul 2005

Ω
OMEGA

Helmut Werner

Ezoterik Sözlük

ISBN 975-468-439-1

Özgün adı: *Lexikon der Esoterik*

Yayın yönetmeni: *Murat Batmankaya*
Editör: *Özgül Çelik*
Almanca aslından çeviren: *Bülent Atatanır, Mumt Batmankaya, Derya Demirbaş, Uğur Önver*
Redaksiyon: *Serpil Hotaman, Sevinç Aksoy*
Katkıda bulunanlar: *Yusuf Altıntaş, Cem Çobanlı, Ergün Kocabıyık, Buket Öktülmüş, Erdem Eskici*
İç sayfa uygulama: *Hafize Akkuş*

Baskı: Günaydın Ofset
Litros Yolu, II. Matbaacılar Sit. ZE 1 Topkapı-İst.
Tel: (0212) 501 29 45

Copyright © 1991 MECO Buchproduktion, Dreieich

© omega
Ankara Cad. 54/12 • TR-34410 Sirkeci-İstanbul
Telefon: 0 212 - 512 21 58 • Faks: 0 212 - 512 50 80
e-posta: sayyayinlari@ttnet.net.tr

Genel Dağıtım: Say Dağıtım Ltd. Şti.
Ankara Cad. 54/4 • TR-34410 Sirkeci-İstanbul
Telefon: 0 212 - 528 17 54 • Faks: 0 212 - 512 50 80
e-posta: saydagitim@ttnet.net.tr

İÇİNDEKİLER

Zorunlu Bir Önsöz 7
Önsöz 11

A 13
B 93
C 151
Ç 187
D 193
E 233
F 267
G 289
H 337
I 383
İ 389
J 409
K 417
L 479
M 501
N 565
O 589
Ö 607
P 615
Q 657
R 659
S 691
Ş 767
T 785
U 837
Ü 843
V 845
W 859
X 868
Y 869
Z 887

ZORUNLU BİR ÖNSÖZ

Ezoterik Sözlük, hiç kuşkusuz, bugüne değin bu disiplinde hazırlanmış en kapsamlı sözlük. Helmut Werner ise, yalnız Almanya'da değil, dünyada 'parmakla gösterilen', çalışmaları hararetle karşılanan, yaşayan üç-beş büyük ezoteristten biri... Bu sebepledir ki, ezoterizme ilişkin bir sözlük basmayı düşündüğümüzde, tercihimizi bu kitaptan yana kullandık. Ancak çeviri aşamasında ne kadar zor bir işin altına girdiğimizi idrak edebildik. Zira, pek çok kavram henüz dilimize kazandırılmamıştı. Türkçeleştirilen pek çok kavramda ise bir tutarlılık, dil birliği yoktu. Ayrıca, kitap, ezoterizme daha çok batı penceresinden bakmaktaydı. Bu haliyle yayımlanması, içinde bulunduğumuz coğrafi konum düşünüldüğünde, eksik yahut yetersiz bir ürünün piyasaya sunulması anlamını taşıyacaktı. Öte yandan, kitapta, yazarının muhtemelen Arapça, Farsça bilmemesinden kaynaklanan ve yanlış anlamalara yol açacak birkaç madde fark ettik. Bu durumda, bunların özgün hallerini bulmak, içlerini 'yeniden' doldurmak gerekecekti. Sözün özü; tek bir çevirmenin, tek bir redaktörün altından kalkamayacağı kadar ağır bir işle karşı karşıyaydık.

Sorunları adım adım aşmaya çalıştık. İlkin çevirmenlerden gelen metinleri, aslına uygunluğunu, kısmen de olsa, terminolojik bütünlüğü sağlamak, bizzat çevirmence eklenmiş ya da çıkarılmış kavram, cümle, madde varsa bunları gidermek amacıyla bir redaktöre ihtiyaç duyduk. Yıldız Üniversitesi'nden Serpil Hotaman bu işi memnuniyetle üstlendi. Serpil Hotaman'ın ardından kitabı ikinci kez baştan aşağı redakte etmek yükünü Sevinç Aksoy kabul etti. Ardından biraz önce izah etmeye çalıştığımız Arapça ve Farsça transkripsiyon hatalarını önlemek için Ergün Kocabıyık'tan yardım istedik. Kocabıyık, hem Annemarie Schimmel'den çevirdiği *İslamın Mistik Boyutları*'ndan yaptığımız alıntıları kullanmamıza müsaade etti, hem de pek çok maddeyi yeniden düzenledi. İbranca, Aramca, kabalistik terimleri, Yahudi geleneğine ilişkin kavramları yerli yerine oturtmak için de Türkiye Hahambaşılığı'ndan Yusuf Altıntaş'ın desteğini aldık. Altıntaş,

bir bardak çay karşılığı, iki üç kişinin altından kalkamayacağı bir işin üstesinden geldi. Engin kültürel birikimini paylaşmamıza müsaade etti. Ezoterizmdeki kimi alt disiplinlere ilişkin kavramsal sorunları çözmek için de *Dharma Ansiklopedi*'nin yazarlarından Cem Çobanlı'nın hoşgörüsüne sığındık. Bizi gönülden destekledi. Arşivini kullanmamıza müsaade etti. Tüm bunların ardından kitapta eksik olduğunu düşündüğümüz kimi maddeleri ekleme sorumluluğunu editöryel kadro olarak üstlendik. Bu aşamada pek çok kitaptan yararlandık:

- Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi* (3 cilt), Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş., 2002
- Ergün Arıkdal, *Ansiklopedik Metapsişik Terimler Sözlüğü*, Ruh ve Madde Yayınları, Şubat 1998
- Annemarie Schimmel, *İslamın Mistik Boyutları*, Çev.: Ergün Kocabıyık, Kabalcı Yayınevi, Ekim 2001
- Esat Korkmaz, *Eski Türk İnanışları ve Şamanizm Terimleri Sözlüğü*, Anahtar Kitaplar, 2003
- Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, Mart 2002
- Azra Erhat, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, Kasım 2003
- Alparslan Salt-Cem Çobanlı, *Dharma Ansiklopedi*, Dharma Yayınları, Ekim 2001
- Orhan Hançerlioğlu, *Felsefe Ansiklopedisi*, Remzi Kitabevi, Aralık 2000
- Orhan Hançerlioğlu, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, Şubat 2000
- Orhan Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, Şubat 2000
- A. J. Arberry, *Tasavvuf-Müslüman Mistiklere Toplu Bakış*, Çev.: İbrahim Kapaklıkaya, Gelenek Yayıncılık, Ocak 2004
- Şinasi Gündüz, *Din ve İnanç Sözlüğü*, Vadi Yayınları, Ekim 1998
- Mehmet Ali Kirman, *Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü*, Rağbet Yayınları, 2004
- Abdülbaki Gölpınarlı, *Tasavvuf*, Milenyum Yayınları, Mayıs 2000
- Mustafa Kara, *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*, Dergâh Yayınları, Ekim 2003
- Korhan Kaya, *Hint Mitolojisi Sözlüğü*, İmge Kitabevi, Şubat 2003
- Joseph Campbell, *Doğu Mitolojisi*, Çev.: Kudret Emiroğlu, İmge Kita-

- Paul Foulquie, *Pedagoji Sözlüğü*, Çev.: Cenap Karakaya, Sosyal Yayınları, 1994
- Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk, *Surelerin İniş Sırasına Göre Kur'an-ı Kerim Meali*, Yeni Boyut Yayınları, 2002

Sonuçta ortaya, alanında 'biricik' bir eser çıktı; pek çok kişinin emeğinin geçtiği... Buna rağmen, her sözlükte olduğu gibi, 'sıfır hata'ya ulaşmak, ne yazık ki, mümkün değil. Farkına varamadıklarımız için şimdiden özür diliyoruz. Eğer böylesi hatalar, yanlış anlamalar görürseniz, lütfen, bunu bizimle paylaşın, ki sonraki baskılarda bunları da düzeltelim.

Omega Yayınları

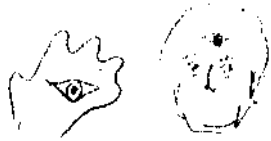

ÖNSÖZ

İçinde bulunduğumuz yüzyılda, dar çevrelerde, hâlâ "ezoterizm" adı altında, bu disipline ait olmayan, ancak geniş kitlelerden itinayla saklanan "gizli bilimler" ya da "gizli öğretiler" akla gelmektedir. Böylesine bir gizlilik aslında gereksizdir, çünkü dili, bu konulara vakıf olmayanlar için tamamen yabancıdır.

Yaşadığımız 'kitlesel medya çağı'nda, hatta kütüphane kapılarının herkese açık olduğu bu zaman diliminde, artık gizli bilimler veya gizli öğretilerden bahsetmek, doğru olmaz. Bu arada, bir kısmı kitap satışları sayesinde zengin olmuş çağdaş ezoteristler de, öğretilerinin gizli kalarak, sadece seçilmişlerden oluşan küçük bir topluluk tarafından bilinmesini istemezler. Önde gelen ezoteristler, bilgilerinin sadece bir kitap fiyatına topluma açıklanmasında sakınca görmemektedir.

Kova Çağı'nın aslında çoktan başladığına ya da başlamasına çok az kaldığına inanan New Age Hareketi, mümkün olduğunca fazla insan bilincinin değiştirilmesini amaçlamaktadır. Her türlü sınıf ve meslekten insanın, bu hedef doğrultusunda çalışması durumunda, Yeni Spiritüalizm Çağı'nın başlayacağına inanılır. Belki de bu nedenle, ezoterizmin günümüzdeki karşılığı, bireyin kendini tanıması, bulması ya da kişinin kendini gerçekleştirirken yürüdüğü İÇSEL DERİNLİĞE UZANAN YOL'dur. Ezoterizm, mümkün mertebe çok sayıdaki insana yönelik olmasına rağmen, sonuç olarak yine de bir insanın ruh, akıl ve bedenine ait bireysel bir meseledir. Ezoterizm, birey için bir serüven olmalıdır. Ezoterizm pazarı çoktandır arz konusunda kendini bu duruma ayarladı, çünkü bugün kitapların karşısında eşdeğerde işitsel-görsel medya, şifa malzemeleri, koku maddeleri vs. bulunmaktadır.

Her ne kadar ezoteristlerin, bir zamanlar gizli olan bilgi ve öğretileri, şimdi umuma açması takdire şayan bir durumsa da, sayısız ihtisas terimiyle genelde bilinen kelimelerin anlam kaymaları ya da yeniden anlamlandırılmalarıyla söz konusu hedefe ulaşılamamaktadır. Sadece yeni başlayanlar değil, uzun süredir bu konuyla ilgilenen uzmanlar dahi, pek çok durumda kendilerine yabancı kavramlara rastlamaktadır. Günümüzde ezote-

rizmin yeniden, neredeyse gizli bir öğretiye dönüştüğü söylenebilir. Yayınevleri, bu olumsuzluğu, maalesef çok kısa açıklamalar yaparak gidermeye çalışmaktadır.

Çağdaş bir EZOTERİK SÖZLÜK bu nedenlerle zarurî bir ihtiyaçtır ve kitap müzakerelerinde artan sıklıkla talep edilmektedir. Ezoterizme yeni başlayanlara, uzmanlara, alanlarının dışında da yol göstermesi bakımından, bir zarurettir. Elinizde bulunan EZOTERİK SÖZLÜK, son on yılda çıkan Almanca ve diğer dillerdeki literatürün, sistematik bir şekilde değerlendirilmesine dayanmaktadır. Böylece, bugün ezoterizmde yaygın bir şekilde kullanılan kavramların, öğretilerin ve gündemdekiler dahil olmak üzere tanınmış temsilcilerin, sözlükte istisnasız olarak yer alması sağlanmıştır. Tabii ki geçmişe ait geleneksel gizli bilimler de eksiksiz olarak dahil edilmiştir. Okur, böylece aşağıda bulunan alan kavramları, öğretiler ve şahsiyetler hakkında bilgi edinebilecektir:

1. Ezoterizmin geleneksel alanları: Simya, antropozofi, astroloji, kabala, büyücülük, mistizm, parapsikoloji (sınır bilimler dahil), teozofi, tarot vs.
2. Doğu'nun bilgelik öğretileri ve dinleri (özellikle New Age Hareketi'yle ilişkileri bakımından...)
3. New Age Hareketi'nin kavram ve temsilcileri
4. Psikoterapi ve yaşam(a) desteği, özellikle C. G. Jung ekolü
5. Doğal tedavi bilgisi; özellikle bitkisel ilaçlar, aroma terapileri ve değerli taş tedavileri
6. İşitsel-görsel ezoterizm araçları (New Age müziği, Mind Machine [Zihin Makinesi] vs.)
7. Ezoterik Edebiyat
8. Gizli tarikatlar ve topluluklar
9. Sayıların büyüsü ve çağdaş nümeroloji

Eğer geçmiş yıllarda, değerli temel malzemeler içeren önemli eski başyapıtlar tekrar yayımlanmasaydı, elinizde bulunan çalışma ortaya çıkartılamazdı.

Genelde bulunması zor, kıyıda köşede kalmış malzemelerin teminini sağlayan, sayılarını telaffuz edemediğim çok sayıdaki insana derin minnet duygularımı sunarım. Bu kitaptaki tipografik tasarım ve redaksiyonel çalışma için Bay Bernd Heun ve Christian Gerritzen'e ayrıca teşekkürü bir borç bilirim.

HELMUT WERNER
FRANKFURT AM MAIN, YAZ 1991

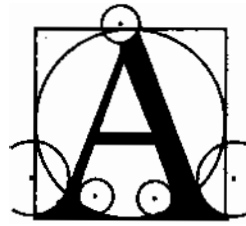

AAN ALAHÇIN HOTUN

"Altay Şamanist tasarımlarında *Yo Kan*, Dünya'nın merkezinde olduğu kabul edilen ve ucu Ülgen'in evine değin uzanan *dünya ağacı*nda yaşar. İnsanların, hayvanların ve doğanın koruyucusu, en kudretli yer ilahıdır. Yakut mitolojisinde bu ilahın yerini *Aan Alahçın Hotun* doldurur."*

AARON BIRKIA BEN MOŞE, MODENA'LI

1600'lerde Ma'awar Yabok (Yabok'un Geçilmesi) kitabında derin tabanlı kabalistik bir öğreti geliştiren İtayan kabalist.

AARON HALEVY

yakl. 1234-1300

İspanyol kabalist ve tanınmış *Sefer hachinuch* (Yetiştirme Kitabı) eserinin yazarı.

AASR

☛ *Eski ve farazi İskoç âdeti*

AASW

AASW-Testi ile kontrol edilebilen, genelde gayri duyumsal algılamanın kısaltması.

ABADDON

- Yıkım, yok etme (Eyüp 31:12);
- Yıkım yeri; dipsiz çukur, ölüler dünyası (Eyüp 26:6; Meseller 15:11);

Abaddon olarak kişileştirilir (Apokalips 9:11); Yunanca'da, cehennemin melekprensine işaret ederek, ölümden sorumlu tanrı ve dünyadaki cennetin efendisi *Apollon* olarak kullanılmıştır. Vulgata** Yunanlı *Apollon*'u Latin *Exterminans*'a (yani "Yok Edici") çevirmiştir. Abaddon'un iffetsizlik iblisi Asmodeus'la özdeşliği ortaya atılmış, ama ispatlanmamıştır.

Eyüp 26:6 ve Meseller 15:11'de sözcük Sheol'la bileşik halde yer alır.

* Kaynak: Esat Korkmaz, *Eski Türk İnançları ve Şamanizm Terimleri Sözlüğü*, Anahtar Kitaplar, 2003, s. 11. (Ed. n.)

** Katolik Kilisesi'nde yaygın olarak kullanılan, IV. yy.'da özel olarak yapılmış İncil çevirisi. (Ed. n.)

ABANO, PETRUS DE
yakl. 1250-1350

Doktor. İlk kez 1559 yılında ☛Agrippa v. Nettesheim'ın *Philosophia Occulta*'sının 4. kitabına ek olarak yayınlanan büyü kitabı *Heptamero seu elemanta magica*'nın yazarı olduğu sanılıyor. Kitap, ruhların çağrılması için büyü çemberleri ve ruh çağırma formülleri derlemesini içerir.*

ABARBANEL, HAHAM DON YİTZCHAK
1437-1509

Yah. kabalist, İsp. kralının sarayında görev yapıyordu. Yah. mistiği ve Kabala'sını yeniden keşfeden ilk kişilerden birisiydi.

ABASI

Yakut Türkleri inanışında kötü ruhların adı.**

ABBÉ DE VILLARS
1655-1673 veya 1675

Ünlü Gülhaçlılar (Alm. Rosenkreuzer) romanı *Le Comte de Gabalis*'in (1670) yazarı. Eserde yazar, bir Alman kabalist olan Kont von Gabalis tarafından, dört ayrı uydurma sohbetle gizli bilimlere sokulur. Romanın büyük bir bölümü semender, peri, gnomlar*** ve sylpler**** gibi Elementer Ruhlarla ilgilidir. Gerçi ☛Elementer Ruhların bütün sistemi Paracelcus'tan alınmıştır, ama bu varlıkları ilk olarak literatüre Abbé de Villars sokmuştur. Kitabının başarısı her şeyden evvel Kreuzer ve Gülhaçlılar öğretilerinin propagandasına dayanır. Spiritüalist doğa görüşünü temsil etmesine ve Tanrı anlayışı veya Tanrı'yla birleşme en yüksek amacı olmasına rağmen, yine de aydınlanmacılarla birçok temas noktası vardır; zamanındaki şeytan inancına ve kilisenin uyguladığı ruhsal baskıya karşı savaş örnek verilebilir. *Kont von Gabalis* romanı, okültizmin sınırlarını aşarak, Avrupa edebiyatını büyük ölçüde etkileyen eserlerin arasında yer alır. Gabalis'ten ☛Gabalika = Gizli Bilimler kavramı da türetilmiştir.

* Petrus de Abano, kimi kayıtlarda Petrus Aponensis, Petrus Aponus, Peler of Apana olarak geçer. 1250'de Padova'ya dört mil mesafedeki bir köyde doğdu. Uzun süre Paris'te öğrenim görerek felsefe ve doktorluk unvanı aldı. Paris'te kaldığı yıllarda zamanının en ünlü filozof, astroloji, doktor ve matematikçisi kabul edildi. Paris'te geçirdiği uzun yılların ardından, Scardeon'un düşüncesine göre felsefe ve hekimliğin ilk kurucusu olduğu ülkensine geri döndü. Başlıca eseri: *De Venesis Eorumque Remediis.* (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Cüceler, beberuhiler, bodurlar... (Ed. n.)

**** Hava perisi... Havada bulunduğu varsayılan, genellikle dişi olarak tarif edilen, periye benzer bir varlık... (Ed. n.)

ABDIROTH

Paracelcus, bu tabirle insanın fırtına sırasında hissettiği duyguyu kasteder.

ABDRUSHIN

1875-1941

Oskar Ernst Bernhard'ın Vomperberg'teki (İsviçre) teozofik bir mezhebi, Gral Topluluğu'nun kurucusu. Baş yapıtı *Im Lichte der Wahrheit* (Hakikatin Işığında) mezhebin Kitab-ı Mukaddes'i olarak adlandırılabilir.

ABDÜL EL-HAZRET

☛ *Nekronomikon*

ABDÜLKADİR GEYLANİ

☛ *1077*

İslam'ın en büyük evliyalarındandır. Kadiri Tarikatı'nın kurucusudur.

"Abdülkadir Geylani, kimi zaman Muhyiddin, Gavsü'l-Azam, Kutb-i Rabbani, Sultan-ı Evliya, Kutbu Azam lakaplarıyla da anılmaktadır. Babası Ebi Salih Musa bin Abdullah, annesi Fatıma binli Ebu Abdullah Ümmü'l-Hayr'dır. Hem seyyid, hem de şeriftir. 1077'de (Hicri 471) İran'ın Geylan şehrinde doğdu, 1166'da (Hicri 561) Bağdat'ta öldü.

Fıkıh ve hadis ilimlerinde müctehid idi. İlkin Şâfi'i mezhebindendi. Hanbeli mezhebi unutulmak üzereyken, bu mezhebe geçti ve yayılmasında etkin oldu. Bir müddet ders verdikten, hak ve hakikati anlattıktan sonra, ders ve vaaz vermeyi bıraktı. İnzivaya çekilip, yalnızlığı seçti. Bağdat'ın Kerh harabelerinde yaşamaya başladı. Bu esnada devrin ünlü şeyhlerinden Ahmet Debbâs ile tanıştı; ona intisap etti; Bağdat'ta vaazlarına yeniden başladı. 1134'te Ebu Sâd Medresesi'nde ders vermeye, fıkıh usulleri ve tasavvufa ait kitaplar yazmaya başladı. Bu dersler ve yazılar Kadiri mezhebinin esasını teşkil etti. Başlıca eserleri: *El Künye li Tabib-i Tarik-il Hak* (Hak Yolu Taliplerinin Künyesi); *Fetuhül-Gayb* (Gayb Âleminin Fethi); *Hizbu Beşair-il-Hayat* (Beşer Hayatın Kısımları)"*

ABDÜLKERİM İBNİ İBRAHİMÜ'L - CÎLÎ

yakl. 1365-1427

El'insanü'l-Kâmil fi ma'rifeki'l Evahir-i ve'l-Evâil isimli kitabıyla ünlü sufi.

ABDÜLREZZAK EL-KAŞANİ

XIII. yüzyıl sûfisi, İbn'Arabi'nin eserlerinin yorumcusu.

ABHİDHAMMA

(Hint) "Tefsir, öğreti açıklaması"

Güney Budizm'inin kanonik eserlerinin üçüncü kısmı. Di-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ğer ikisinin ismi: Sutta ve Vinaya. Her üç bölümü de içeren yapıta Sanskrit dilinde Tripitaka denir.

ABHİNNA

bud.

Daha yüksek altı ruh gücü. Bunlar: 1) Büyü güçleri, 2) İlahî kulak, 3) Kalplerin içyüzünün görülmesi, 4) İlahî göz, 5) Evvelki varlık formlarının hatırlanması, 6) Dürtülerin yenilmesi.

ABHİŞEKA

sanskr. "bilgi aktarmak/vermek"

Gizli bir öğretinin aktarılması. Temel olarak Tantra ve Rituel metinleri öğrenimi için uygulanan bir tür öğretim muamelesi. "Ganj nehrinin suyuyla ıslanma töreni... Âri ırka özgü bir adak törenidir. Hıristiyanların vaftizi, bu törenden alınmıştır."*

AB-I HAYAT

(fars. ab, su ve ar. hayat, alm. Elixiere des Lebens)

Eski Türkler'de bengisu olarak geçen ve ölümsüzlük suyu, hayat çeşmesi, gençlik suyu, dirilik suyu mânâsında kullanılan bir tabir. Tasavvufta, sonsuz hayat kazandıran ilahı aşk.**

ABİMİ

Paracelsus deyimi... Herhangi bir şeyin ruhu, zihni ve bedeni.

ABONNİLŞKAR

Paracelsus deyimi... Eşit olmayan iki nesne tarafından meydana gelen şey, örneğin Merkür (civa) ve Sülfür'(kükürt)'den bir çocuk ☛Felsefe Taşı oluşması.

ABRA

Timsaha benzeyen hayali bir yaratık... Yeraltı denizinde yaşadığına inanılır.***

ABRAHAM BEN ELIEZER HALEVY

1450-1530

İspanyol kabalist ve *Massoreth hachochmah* (Bilgeliğin Geleneksel Biçimde Aktarılması) kitabının yazarı.

ABRAHAM BEN ELIEZER HALEVY

1515-1593

Safed'te hocalık yapan ve daha sonra Haham Yitzchak Luria'ya katılan bir kabalist.

ABRAHAM EL-ELEASAR

"Çok Eski Chymik (Şimik)**** Eser" adlı simya eserinin yazarı. Abraham Eleasar, hakkında fazla birşey bilinmeyen, efsa-

* Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 8 (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

**** *Chymik:* Kimya, simya, sihir ve büyü ile ilgili. (Ed. n.)

nevi simyacılardan birisi. Kitap XVII. yy.'dan kalmadır. Ana konu ise ☛Tabula smaragdina'nın oluşumudur.

Efsanevi Haham Abraham El-Eleasar, "Çok Eski Şimik Eser"de J. E. Boeck'in bakır gravürü; Leipzig 1760

ABRAHAM von FRANCKENBERG
1593-1652

J. Böhme'nin öğrencisi. Dini tecrübelerini birçok eserde yayınlamıştır. Örneğin, içerisinde hastalıkları ve bunların kürler, *şimik* ilaçlarla tedavisini anlattığı, *Rophael oder der Artz engel* (Rafael veya Doktor Melek) (1676) isimli kitap bunlardan biridir.

ABRAHAM von WORMS

1387 yılına ait İbranca bir büyü kitabının yazarı. 1458'de Alman dilinde *Büyük Mısır Vahiyleri ya da Yahudi Abraham von Worms'ın, kutsal Kabala ve Elohim tarafından da tebliğ edildiği üzere, çok eski tanrısal büyü ve şaşırtıcı olaylardaki hakiki uygulaması* başlığı altında çıkmıştır. XIX. yy.'da ve daha sonra tekrar basımlar yapılmıştır. Worms, 1. bölümde oğlu Lamesch'e büyüsel aydınlanma için tavsiyelerde bulunuyor. Bölüm 2. büyü maddelerinin tanımlamasını ve 3. Bölüm bunların uygulamasını içeriyor. A.v.W.'in bu uygulama bilgilerini Abramelin adındaki Mısırlı bir büyücüden öğrendiği söylenir.

ABRAKADABRA

Muhtemelen gnostik isim Abraksas veya Abrasaks'ın çevrimi olan, milâttan sonraki antikçağdan kalma bir büyü kelimesi. Bu kelime (Doktor Serenus Sammonikus'a [İ.S. 200] göre) öyle alt alta yazılmalıydı ki, her satırda bir harf eksilecekti. Bu şekilde oluşturulan muska XIX. yy.'a kadar, yüksek ateşin tedavisinde kullanılıyordu. Arada sırada, yanlış bir şekilde de olsa İbranca bir kelimenin karşılığı olarak gösterilir: *Abrakad-bara=yok ol, hastalık.*

ABRAKSAS
ing. Abraxas

Gnosis'in Yıl Tanrısı'nın adıdır ve yılı sembolize eder. Yunan harflerinin sayı değerleri toplanırsa, 365 sayısı bulunur.

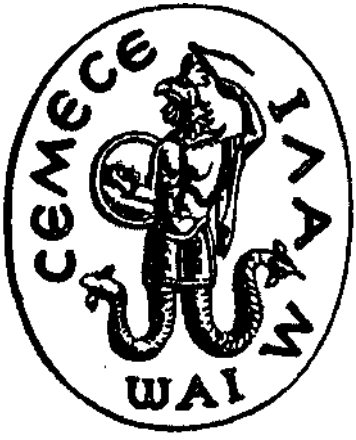

Abraksas, bir gnostik oyma taş üzerindeki figür (III. yy.)

ABRİBALZACHE

Paracelsus deyimi... Ölçü, Ağırlık ve Rakam.

ABSYNTHIUM

Vaktiyle hayaletleri kovan, bugünkü bilinen bitkilerle kesin olarak özdeşleştirilemeyen bir bitkidir. Belki de bununla, günümüz doğal tedavi bilgisi ve halk tedavisinde önemli bir role sahip bir Vermut türü olan (Artemisia Absinthium) kastedilmiştir. Vermutun her türü, sindirim bozuklukları ve deri hastalıklarına karşı çok şifalıdır.

ABULAFIA, ABRAHAM
1240-1291

Tanınmış kabalist ve *Gan Naul* (Kapatılmış Bahçe) başlıklı Yetsira'ya dair bir yorumun yazarı; başka bir eseri *Sefirot'dur* (Harfi, Sayılar, Âdetler; Kabalada: Daireler Çemberler). O, kendisini Sicilya'da Mesih olarak tanıtan bir kâhindi. Öğretisi Hintliler'in Yoga'sı ile karşılaştırılabilir: Dünyaya sırtını dönerek, Tanrı'nın ismi üzerine yoğun murakebe ile mutlaklığa kavuşma.

ABULALFIA, TODROS
XIII. yy. 2. yarısı

Kastil Kralı II. Sanchos'un hazinebaşı. Platon'un fikir öğretisine dayandırarak, 10 Sefirot'un materyal formuna karşı gelen, 10 Sefirot (anlamı *meyve kabuğu, ağaç kabuğu, hububat kabuğu*) öğretisini yaratmıştır.

ABYSSUS

☛ *Sefirot*

ACI PORTAKAL YAĞI

☛ *Neroli*

ACIBADEM YAĞI

Acıbadem yağı, *(Prunus Amygdalus, Amygdalus communis), Amara*'nın meyveleri olan acı bademlerden elde edilir. Oluşan siyanidrik asidin büyük bölümü, destilasyon suyunda çözünmüş vaziyette kalır. Buna rağmen acı badem yağı genel-

likle hatırı sayılır miktarda sağlığa zararlı siyanidrik asit ihtiva eder.

ADAÇAYI

Botanikte adı *Salvia officinalis*'dir ve ballıbabagiller familyasına aittir. Bitkinin kendine has, aromatik bir kokusu vardır, acımtırak baharlı bir tadı vardır ve biraz da burucudur. Çay olarak boğaz ağrılarına karşı hemen etkisini gösteren bir gargara yöntemidir. Adaçayı büyücülükte, keskin kokusu yüzünden iblis kovan ve ruh kaçıran olarak kullanılır. Bu amaçla kapı eşiklerinin arkasına demet halinde asılır.

ADAÇAYI YAĞI

Salvia officinalis'in çiçek yapraklarından elde edilir. Hoş aromatik bir tat ve kokuya sahiptir.

ADAM BELIAL

ibr. "Bir işe yaramayan insan"

Adam Kadmon'un zıddı. Şeytan'ın sembolü.

ADAM OTU

Patlıcangiller familyasına ait *mandragora officinalis* botanik adlı bu bitki halk dilinde *kankurutan, abdüsselam otu, darağacı adamcığı, hacılar otu* olarak bilinmektedir. Geniş, oval, küt yapraklar ve kalın, çoğunlukla toprak içinde 20-40 cm uzunluğunda köklere sahiptir. Adam otunun kökleri beyaz, bazen kahverengimsi veya siyah renktedir ve genelde iki veya üç parçaya bölünmüştür. Bitkinin, acımsı, keskin ve iğrenç tadı ve kokusu, beyin sinirlerini rahatsız edici derecede pistir. Kökleri 50 seneye kadar toprakta kaldığı söylenmektedir. Hekimlikte, kabuğu iltihaplara karşı kullanılmaktaydı. Büyüde, adam otunun, biraz elden geçirilerek insan bedenini andıran biçimi nedeniyle sadece kökleri önemsenmekteydi. Adam otunun büyülü kullanımı en karanlık eskiçağa dayanmaktadır. Yahudiler'in *Dudaim*" ve Keldanilerin *Jabruchin*'inin bu kökle aynı olduğ söylenmektedir. Pythagoras, insan biçimindeki bu köke, "İnsan bitkisi" demektedir, bu da günümüzde hâlâ geleneksel olan Farsça terim "Merdum-Giah" ile örtüşmektedir.

Paracelsus da bu otu sık sık telaffuz etmekte ve açıklanamayan nedenlerden dolayı "sürü toplayan" demekteydi. Bu bilgiyi aktaran kişiye göre, adam otunu toplarken kök toplayıcıları, batıya çevrilmiş yüzle, bitkinin kılıçla etrafında üç daire çizilmeliydi; ikinci bir kök toplayıcısı ise belirli büyü sözleri söyleyerek birincinin etrafında dans etmeliydi. Ancak bu yapıldığı zaman, büyülü özelliğini kaybetmeden kökler kesile-

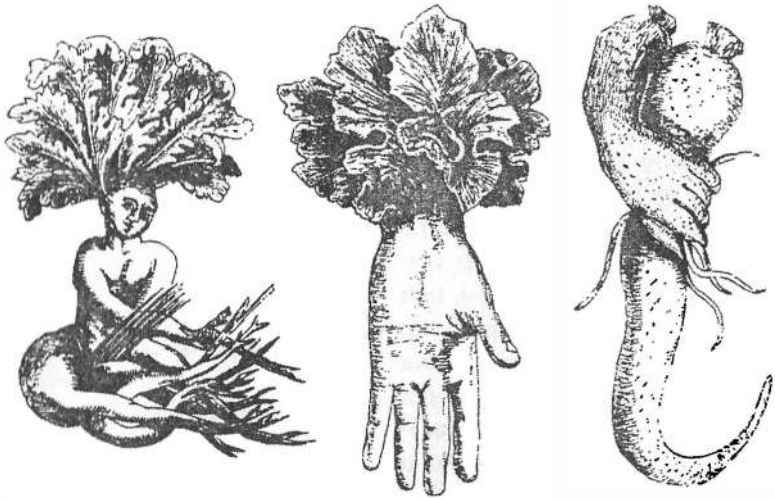

İnsan ve beden uzuvları formundaki adam otu...

bilmekteydi. İnsan elleriyle topraktan koparıldığı zaman kök, büyülü gücünü kaybetmekteydi. Böyle bir adam otu elde edildiğinde, büyü gücünü kaybetmemesi için, her haftanın belirli gününde şarapta yıkanmalı ve sonra temiz beyaz ipek gömlek ile kırmızı ipek etek giydirilmeliydi. Bir batıl inanca göre adam otunu, idam edilenlerin asıldığı darağacı altında insan sperminden meydana gelmiştir; bundan dolayı "darağacı adamcığı" da denmekteydi. Sadece ona günlük sunulan parayı iki katına çıkarmakla kalmayıp, aynı zamanda isteğe göre altın ve değerli taşlar da üretmekteydi. Adam otuna sahip kişi her yerde aşk, teveccüh ve şans kazanmaktaydı; aynı zamanda kısır kadınların da doğurgan olmalarını sağlıyordu. Adam otu kökü, günümüzde büyüye karşı hâlâ mükemmel bir ilaçtır. Eril ve dişi adam otu mevcuttur. Bilhassa Almanya'da Adam otu köklerinin satışında, çoğunlukla gerçek adam otu kökü yerine birtakım müdahalelerle, adam otu benzeri arsız yaban kabağı köküyle sahtekârlıklar yapılmıştır.

ADAMANTIS

Doğunun aşk içecekleri ile benzeri amaçlarla kullanılan, ayrıntılı olarak belirlenemeyen bir bitki.

ADAMENKO, VICTOR G.

Kirlian Fotoğrafçılığı'nın tıpta, özellikle teşhis alanında

kullanılabileceğini savunan ve "fantom yaprak" olgusunu keşfeden kişi olarak bilinir.*

ADELUNG, JOHANN CHRISTOPH
1732-1801

Yaşamını Leipzig'te sürdürmüş yazar. Eski bir okültizm kaynak derlemesi olan, tanınmış *Geschichte der menschlichen Narrheit oder Lebensbeschreibung berühmter Schwarzkünstler, Goldmacher, Teufelsbanner, Zeichen- und Liniendeuter, Schwaermer und Wahrsager und anderer philosophischen Unholde* eserinin yayıncısı. Adelung'un bu fenomenlere olan menfi tutumu nedeniyle, bu esere çok eleştirel bir okur gözüyle bakılmalıdır.

ADEMITLER, ADEMIYENLER

İ.S. sonra II. ve III. yy.'da gnostik tarikat. İbadetlerini çıplak olarak tatbik etmişlerdir. Bu grubun içine Waldenser'ler de sokulur.

ADEN CENNETİ

☛ *Cennet*

ADEPT
lat. "Hedefe ulaşmış olan kişi"

Felsefe Taşı'nı üretmiş olan ya da onun hazırlanması için gerekli olan reçeteye sahip olduğu söylenen kişi. Geniş anlamda, doğanın bütün sırlarını tanıyan ve onlara hâkim olan şahıs.

ADHİCİTTASİKKHA
bud.

Yüksek düşünce veya ruh egzersizleri konularında alıştırma. Bu egzersizde Budizm, Yoga ile yakınlaşır.

ADHVARA
hint.

Zoma kurbanının hazırlanması sırasında kutsal eylem.

ADHYASA

Hemen hemen "Yanılsama" anlamını taşıyan, Vedanta'dan bir kavram.

ADONAY
ibr. "Efendim"

Tanrı ismi JHVH (Tetragramaton) ve onun kısa şekli JH, Yahudiler tarafından sadece Adonay olarak okunur.

"Adonay" kelimesinin seslileri, tabusal nedenlerle ilk sesli A yerine bir E kullanılması dışında, Tetragramaton'un seslileştirilmesi için de kullanılır.

ADVAİTA
hint. "İkilik-Karşıtlığı"

Vedanta'nın ana cümlesi. Brahmanizm reformcusu Sankara'nın öğretisine göre, insanın içinde sadece hepsi-tek Brahma bulunur (Atman). Bunun dışında hiçbir şey reel değildir.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ADYTON

yun. "Ayak basılamayan"

Ruhbandan olmayanların girmemesi gereken, bir tapınağın en içteki bölümü. Romalılar'da bu bölümün adı Penetrale ya da Sacrarium'dur.

AECIDIUM ELATINUM

Yine hava muhalefetinden koruyan bir bitki ya da bir yaprak mantarı olan *Aecidium elatinum*'un oluşturduğu, özellikle çamlarda gözlenebilen deformasyon. Ortaçağ büyücülüğü, bu deformasyonların şimşek sağlayan gücü olduğuna inanırdı, ismi de buradan gelmektedir.

AEROMANTIE

yun. (Airomantis)

Rüzgâr, gökkuşağı, Güneş ve ayın etrafındaki haleler, sis ve bulutlar gibi atmosferik fenomenlere bakılarak yapılan kâhinlik. Örneğin, bir soru sorulduğu esnada rüzgâr doğudan esiyorsa şans, batıdan esiyorsa ise uğursuzluk anlamı çıkarılmaktaydı.

AEŞ MESAREF

ibr. "Yakan ateş"

XVI. yy.'da İtalya'da ortaya çıktığı sanılan kabalist-simya eserinin başlığı. Knorr von Rosenroth bu eserin bir el yazmasına sahipti, çünkü *Kabbala denuta* isimli kitabında, bu kitabın bir risalesini verdiğini iddia eder. Bu esrarengiz kitap, daha sonraki kabalistlerin fantezilerini teşvik etmiştir. Eliphas Levi kendi *Clef des grand mystères*'ine bu kitabın kurgusal bir metnini eklemişti.

AFRODİT

yun. "Venüs"

Aşk ve güzellik tanrıçası, kökeni itibariyle bir yerel verimlilik tanrıçası. Fakat Afrodit kültü çok önceleri Yunanlılar'ın Astarte diye adlandırdığı yabancı,

Afrodit

şarktaki bir Ay Tanrıçası kültü ile karıştırıldı. Astarte'nin deniz, gemi yolculukları ve ölüler diyarı ile sıkı ilişkileri bulunuyordu. Afrodit en sık kullanılan lakabı Kypris (lat. Cypria), yani Kıbrıs adasının tanrıçası, yabancı bir külte de işaret etmektedir. Bu jenealojide (aile bilimi) de ortaya çıkmaktadır: Yunan tanrıçası Afrodit, Zeus ve Dione'un kızları olarak adlandırılmasının yanı sıra, başka bir efsane de onun denizden çıkışını anlatmakta ve onu Anadyomene, yani "Denizden yukarıya çıkan" mânâsına gelen Afrodit'i, "Köpükten doğan" şeklinde yorumlamaktadır. Afrodit'in âlemi bütün dünyadır. Gök, yer ve deniz ona boyun eğmektedir.

Onun mevsimi, yerkürenin çiçeklerle bezendiği ilkbahardır; bahçeler ona kutsaldır. Tatlı hükümranlığı bütün canlı varlıkları, tanrıları, insanları ve hayvanları dize getirmektedir. İnsanlara "ilahi" aşk, Afrodit Uralnia ya da salt hissi dürtüyle, Afrodit Pandemos olarak yaklaşmaktadır.

AFRODİZYAK

Tıp: Cinsel gücü uyardığı ve artırdığı söylenen maddeler.

AFYON ÇİÇEĞİ

100'den fazla türü olan Papaveraken familyasına aittir. Meyve kapsüllerinden uyuşturucu elde edilir. Vatanı Doğu Akdeniz, Ön Asya ve Hindistan'dır.

Afyon Çiçeği

AGADA

İbr. "Talmud ve Midraş Öyküleri" anlamında

Anşe Keneset Agedola döneminde, o güne değin süregelmiş tüm dualar bir bütünlük arz eder hale getirilir. Agada da, tıpkı Arvit, Şahrit, Minha gibi bu düzenlemeni içinde yer alır. İ.S. II. yy.'dan VII., hatta VIII. yy.'a kadar geçen süre

içinde Agada'ya pek çok midraş eklenir. Son halini Geonim Devri'nde alır. Bu son haline, Tora'daki "Veigadta Levinha" (Oğluna Anlatacaksın) emrinden esinlenerek "Agada" (Anlatı) adı verildi. Şu an bulunan en eski Agada versiyonu X. yy.'da Saadya Gaon'un kullandığı Agada'dır.*

AGADA veya HAGGADA

ibr. "anlatı-öykü"

Talmud'un dini açıdan bağlayıcı olmayan bölümünün bütününe verilen genel ad.

☛ *Mistik Ma'asseh Bereşit;* ☛ *Ma'asseh Merkabah*

AGAMAS

hint. "Aktarım"

Ritüel metinler ile ilgili bir kavram. Bunun yerine Tantralar da kullanılır.

AGARTA

alm. Agartha

Yeraltı sakinlerinin yaşadığı düşünülen, en meşhur yerlerden biri. "Dünyanın Kalbi", "Ulu Ülke", "Bilgelerin Ülkesi" olarak da anılır. Başkenti Shamballa'dır (Şambala). Bu bilginin kaynağı, Olaf Jansen adlı Norveçli bir denizcinin "biyografi"si *Dumanlı Tanrı*'dır. Willis Emerson'un hikâyesi *Agarta – Yeraltı Şehirlerinin Sırları*'nda Jansen'in şalupasının Kuzey kutbundan yerkürenin içine yolculuğu anlatılır. Jansen, Emerson'un anlattığına göre, boyları 3,5 m. olan ve dünyaları, merkezindeki "dumanlı" güneşle aydınlanan insanlardan oluşan bir koloniler ağında iki yıl yaşamıştır. Kolonilerden biri olan Küçük Shamballa, aynı zamanda ağın yönetim merkezidir. "Küçük Shamballa bir iç kıtayken, çevresindeki koloniler, yer kabuğunun hemen altına ya da ihtiyatlı bir şekilde dağların içine yerleştirilmiş, daha küçük ilave ekosistemlerdir."

Nasıl ve neden oraya gitmişlerdi? Yüzeyde meydana gelen afet ve savaşlar bu insanları yeraltına sürüklemişti: "Uzun Atlantisliler-Lemurlar savaşını ve nihayetinde bu iki çok gelişmiş halkı yok eden termonükleer silahların gücünü düşünün. Sahra, Gobi, Avustralya Outback'i ve Birleşik Devletler çölleri bu mahvoluşun birkaç örneğidir. Yeraltı şehirleri halklar için sığınak, eski kültürlerin itibar ettiği kutsal kayıtlar, öğretiler ve teknolojiler için güvenli barınaklar olarak yaratıldı."

Agarta Krallığı'na dünyanın çeşitli yerlerinden birçok giriş olduğu rivayet edilir:

Kentucky Mommoth Mağarası, Güney-orta Kentucky, A.B.D.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Shasta Dağı, Kaliforniya, A.B.D. – Agarta şehri Telos'un bu dağın altında olduğu söylenir.
Manaus, Brezilya
Mato Grosso, Brezilya – Posid şehri muhtemelen bu ovanın altındadır.
Iguaçú Şelalesi, sınır veya Brezilya ve Arjantin.
Epomeo Dağı, İtalya.
Himalayalar, Tibet – yeraltı şehri Shohshe'nin girişi rivayete göre Hindu keşişleri tarafından korunmaktadır.
Moğolistan – yer altı şehri Shingwa rivayete göre Moğolistan-Çin sınırının altında yer almaktadır.
Rama, Hindistan – yer üstünde yer alan bu şehrin altında uzun zamandır kayıp olan, yine Rama isimli bir şehir olduğunu söylerler.
Giza Piramidi, Mısır
Süleyman'ın Hazinesi
Dero Mağaraları.
Kuzey ve Güney Kutupları.

AGARTA BİREYSEL YAŞAM DENGELEME PROGRAMI
(Agarta Programı)

Yazar Meredith Lady Young tarafından yaratılan otuz beş günlük bir ses kaseti programı. Stresi azaltmak ve "tam sağlık" elde etmek amaçlanarak tasarlanmıştır. Yedi "armonik" kasetin her biri belli çakralardaki "enerji akışlarını" değiştirmek için "geliştirildiği" belirtilen sesleri bir araya getirir. Bu sesler çakralara "masaj yapar" ve böylelikle vücuttaki yaşam gücü akışını geliştirir.*

AGATHODAIMON

"Koruyucu ruh." Bir yılan biçiminde, insanların etrafında kendini fark ettirmeden uçan bir Yunan Tanrısı.

AGATHON

Platon'a göre, en yüce tanrı. Teozoflarda cinan ruhu ile eşanlamlı.

AGLA

Egzorsistler için kullanılmış, akronim şeklindeki kabalist büyü formülü, ibr. *Athah Gibor Leolam Adonai = Tanrım*, sen *kudretli ve ebedisin*'den oluşmuştur.

AGNISHWATTAS

sanskr. teozofi

İki kelimeden oluşan birleşik bir kelime: *Agni* = "ateş"; *shvatta* = "tadına bakmak" veya "rahat, sakin, yumuşak olması". Yani kelime bazında bakıldığında, ateşle sevinen veya yumuşayan kişi. Bizim Ay ataları-mız Barhishad'a karşılık olarak Pitris'in bir sınıfı olan Güneş ataları ile ilgili. Agnişvattas veya Kumaras ya da Manasaput-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

raslar', aynı varlığın üç tezahürüdür: Kumaraslar evveli, spiritüel, maddenin büyük elemanlarının dokunmadığı, saflığı temsil etmektedir. Agnisşvattas grubu, Güneş'le bağlantıları veya spiritüel Güneş ateşi nedeniyle böyle adlandırılır. Manasaputras grubu zekâ kudretini, yüksek hissiyat etkinliğini temsil eder.

AGNİ
hint.

Ateş tanrısı. *Vedalar*'ın ana tanrılarından birisi.*

AGNOSTİSİZM
yun. "Bilinmezcilik"

Fels.: Hiçbir bilgi olmadığı düşüncesi. Bir cümleyle: Tecrübenin ötesindeki hiçbir şeyin tanınmadığını ifade eden öğreti (Huxley, Spencer).

AGNUS DEI
lat. "Tanrı'nın kuzusu"

Çarmıha gerilmiş Hazreti İsa için sembolik resim.

AGRICOLA, GEORG
1494-1555

Georg Landmann isminin latinleştirilmiş şekli. Madencilik ve maden ocakları hakkında önemli eserler (*De re metallica*) yazan ve bu kitaplarda sıkça maden işçilerinin batıl inançlarını anlatan tabiat bilimci, simyacı ve mineralog. Agricola'ya göre, maden ocaklarında -gaz patlamalarına neden olan- iyi ve kötü ruhlar ev sahipliği yapmaktadır.

AGRIPPA von NETTESHEIM, CORNELIUS
1486-1535

O devirdeki hemen hemen bütün alanlarda faal olan doktor ve bilim adamı. Agrippa, zamanının en parlak karakterlerinden birisi ve Batılı Gizli Bilimler'in babalarındandır. Maceralı yaşamı onun Avrupa'nın bütün üniversitelerinde bulunmasını sağlar. Buralarda okült bilimlerinin çeşitli oyun türleri ile tanışır. En çok Kabala, Astroloji ve Yeni Platonizm ile ilgilenir. Başlıca eserleri: *De occulta Philosophia*'nın (Köln 1510, 1531 ve 1533'te genişletilmiştir) Almanca çevirisi (Gizli Felsefe Üzerine) değişik baskılarla piyasaya çıkmıştır. Agrippa bu kitapta büyü ve Hıristiyanlığı sentezlemeye çalışmaktadır. Ona göre Kabala, tanrısal irade kuvvetinin yansımasıdır. *De*

* "Tarih öncesi çağlardan beri bilinen ve kullanılan ateş, insanlığın, belki de en eski tanrılaştırılmış sembollerinden biridir. Bu yönüyle düşünüldüğünde, Hindu inanışının da en eski ve en kutsal unsurlarından biri olduğu anlaşılacaktır. Kurban ateşinin kişilendirilmiş halidir. Üç biçimde bulunur: Cennette güneş olarak, havada parlaklık ve yerde ateş olarak." Daha ayrıntılı bilgili için bkz.: Korhan Kaya, *Hint Mitolojisi Sözlüğü*, İmge Kitabevi, 2003. (Ed. n.)

İncertudine et Vanitate Scientiarum (Köln 1527, Bilimlerin İstikrarsızlığı ve Mağrurluğu) adlı kitabında zamanının fikir dünyasını, kendi eserleri de dahil olmak üzere, eleştirmektedir. Köpeğinin demonik yardımcısı olduğundan da şüphelenilir. Bu nedenle Agrippa ile onun kaniş köpeğinin, Goethe tarafından *Faust* adlı esere karakter olarak alındığı söylenir. Fransa'da, Agrippa'nın bugün bile bir İksir sayesinde gizlenerek yaşadığına dair, bir halk inanışı vardır.

Agrippa von Nettesheim, Köln basımının kapağındaki ahşap gravür (1533)

AĞ (HABERLEŞME AĞI)

Özellikle ezoterik gruplar arasında uygulanan hiyerarşisiz organizasyon ve iletişim biçimi. Aynı ilgi alanları olan organizasyonlar, cemiyetler, gruplar ve bireyler, bağımsızlıklarından vazgeçmek zorunda kalmadan birbirleriyle temasa geçmekteydiler. Ağın bazı üyelerinin bireysel olarak üstlendikleri, bir alıcı veya koordinatör (örneğin bir gazetenin işletmesi) gibi önemli bir görevi vardır (ağın düğüm noktaları). Bu şekilde örneğin tüm yerel ezoterik gruplar, çeşitli hedefleri doğrultusunda bir arada bulunabilmektedir. Ağ New-Age'in organizasyon biçimi sayılmaktaydı.

AĞACA TAPMA

Kitapsız doğa dinlerinin yeniden canlanması, Avrupa'nın en eski dini tatbiklerinden biri ağaç perestliğine ilgiyi uyandırmıştı (Toprak Ana). Ağaç aynı zamanda bir Tanrılık olarak tapınılan toprak ananın temsilcisidir. Kök yapısı nedeniyle ağaç, toprak tanrıçasının âlemi ile temas halindedir. Bu ağaç kültünün kırıntıları Yunan, Cermen ve Kelt mitolojilerinde bulunur ☛Ağaç Horoskopu. Prehistorik Girit'te, Tanrı'nın görüntüsü diye, ağaçlara tapılırdı. Efsaneye göre kutsal meşeyi kestiren Tesalyalı Kral Erysikhthon, tanrıça ☛Demeter tarafından öldürülür. Zeus için meşe, Athena için zeytin ağacı, Apollon n için defne ağacı, Dionysos için çınar ağacı ve Afrodit için mür ağacı kutsal-

dır. Romalı yazar Tacitus'un raporu (Germania 9): Cermenler koruluk ve ormanlara tapıyorlar. Runların sırrını elde etmek amacıyla Odin'in kendisini dokuz gece astığı büyük dişbudak Ygdrasil* önemli bir rol oynamaktaydı. Ağaçlar aynı zamanda büyüsel özellikler de taşımaktadır. İzlanda'da bir kızılçam ağacına bir işaret çizilip altında uyunduğunda, geleceği haber veren rüyalar görülürdü. Zeus'un kutsal toprakları Epirus'taki Dodona'da, Yunanistan'ın en eski kerameti sayılan meşe ünlüydü. Birçok yerde, özellikle Fransa'da ve Almanya'da, ağaçların iyileştirici güçlerinin de olduğuna inanılmaktaydı. Hasta kişi yarılmış bir ağaca sürünerek geçer ve bu yöntemle ıstıraplarını sıyırarak atar. Bu ağaç tapınması, küçük büyü veya köy büyüsü formunda Hıristiyanlaşmadan sonra bile –Bavyera'da 1594'e kadar- uzun süre tatbik edilmiştir. Hıristiyan misyonerler, bu kitapsız dinlerin kalıntılarına karşı acımasız bir savaş sürdüler. Ortaçağın günah çıkarma kitaplarında *Ağaçlara dua edilmesi, Ağaçlara tapınma, Ağaçların gizli ve geleceği gören güçleri*'nden sıkça bahsedilir.

AĞAÇ HOROSKOPU

alm. Baum Horoskop

Gerçi Keltler'den bir Horoskop aktarılmamıştır, ancak Kelt mitolojisi ve dinsel tarihine dayanarak Annemarie Mütsch-Engel böyle bir horoskobu *Bäume lügen nicht – Das keltische Baumhoroskop* (Ağaçlar Yalan Söylemez - Keltler'e Özgü Ağaç Horoskobu) adlı kitabıyla biçimlendirmiştir. Keltler bir ağaç kültü tanımaktaydı. Yıl, 12 ağaca bölünmüştü. Bunlara bir 13. ağaç eklenmişti. Bir ağacın 3 yapısı vardır: Bunlar mecazi anlamda kuvvetleri sembolize eden kök, ağaç gövdesi, ağaç tepesidir. Kök ve ağaç gövdesi, maddi olandır; ağacın tepesi ise ruh... İleri safhada 7 bölümden oluşmaktadır: Kök, ağaç gövdesi, kabuk, dallar, yapraklar, çiçekleri, meyveler. 3 ve 7 rakamları Keltler'de kutsaldır. Çarpma işlemi ile, klasik astrolojinin burç sistemine uygun 21 ağaçlık bir döngü ortaya çıkar. 4 ağaç belirli bir günü yönetmektedir: Gün ve gece eşitliği: 21 Mart (Meşe), 23 Eylül (Zeytin ağacı); ve Gündönümü: 24 Haziran (Kayın), 22 Aralık (Gürgen).

Artakalan 17 ağaç yılın her yarısında bir kez çıkmaktadır. Her ağaç ile bağlantılı efsane ve ge-

* Ygdrasill: (Cermen) Kutsal Kozmik ağaç... Upsala yakınlarında bulunduğuna ve dünyanın sütunu olup onu desteklediğine inanılır. (Ed. n.)

leneklerin olması nedeniyle, A. Mutschel-Engel onlara insani özellikler bağlayarak bir "Ağaç Horoskopu" oluşturmuştur:

DOĞUM TARİHİ	AĞAÇ	ÖZELLİKLER
23.12. – 1.1.	Elma ağacı	Aşk
2.1. – 11.1.	Köknar	Esrarengizlik
12.1. – 24.1.	Karaağaç	İyi karakter
25.1. – 3.2.	Servi ağacı	Sadakat
4.2. – 8.2.	Kavak ağacı	Tereddüt
9.2. – 18.2.	Sedir	İtimat
19.2. – 28.2.	Çam ağacı	Seçici kişilik
1.3. – 10.3.	Salkımsöğüt	Melankoli
11.3. – 20.3.	Ihlamur ağacı	Kararsızlık
21.3 –	Meşe	Sağlam bünye
22.3. – 31.3.	Fındık	Olağanüstü
1.4. – 10.4.	Kuş üvezi	İnce ruh
11.4. – 20.4.	Akçaağaç	İnatçılık
21.4. – 30.4.	Ceviz ağacı	Tutku
1.5. – 14.5.	Kavak ağacı	Tereddüt
15.5. – 24.5.	Kestane	Namusluluk
25.5. – 3.6.	Dişbudak	İhtiras
4.6. – 13.6.	Gürgen ağacı	Zevk sahibi
16.6. – 23.6.	İncir ağacı	Hassasiyet
24.6. –	Kayın ağacı	Yaratıcılık
25.6. – 4.7.	Elma ağacı	Aşk
5.7. – 14.7.	Köknar	Esrarengizlik
15.7. – 25.7.	Karaağaç	İyi karakter
26.7. – 4.8.	Selvi ağacı	Sadakat
5.8. – 13.8.	Kavak ağacı	Tereddüt
14.8. – 23.8.	Sedir	İtimat
24.8. – 2.9.	Çam ağacı	Seçici kişilik
3.9. – 12.9.	Salkımsöğüt	Melankoli
13.9. – 22.9.	Ihlamur ağacı	Kararsızlık
23.9. –	Zeytin ağacı	Bilgelik
24.9. – 2.10.	Fındık	Olağanüstü
4.10. – 13.10.	Kuş üvezi	İnce ruh
14.10. – 23.10.	Akçaağaç	İnatçılık
24.10. – 11.11.	Ceviz ağacı	Tutku
12.11. – 21.11.	Kestane	Namusluluk
22.11. – 1.12.	Dişbudak	İhtiras
2.12. – 11.12.	Gürgen ağacı	Zevk sahibi
12.12. – 21.12.	İncir ağacı	Hassasiyet
22.12. –	Gürgen	Biçimlendirici
23.12. – 1.1.	Elma ağacı	Aşk

AHADİYET
ar. "Birlik"
Taavvufta: Her tür ayırt edici anlayıştan sıyrılan, yani insanın ulaşamadığı, en yüksek birlik. Manevi durumda birlik, yaratılmış olanın bütün izlerinin silinmesi şartını öngörür.

AHAM BEN ISRAEL, von BRODY
1749-1836
Aşırı sofuluğu sayesinde tanınan İtalyan kabalist.

AHAMKARA
hint. "Benlik bilinci"
İnsanın dış dünya ile temas etmesine imkân tanır. Buradan, düşünme ve beş idrak ile dokunma duyuları gelişir.

AHASVER
"Ebedi Yahudi"; Matth. 1628'e kadar uzanan bir efsane: Hazreti İsa, mahkûmiyetinden sonra, çarmıha gerili vaziyette kunduracı Ahasver'in evinin önünde dinlenmek istemiştir. Ancak Ahasver bunu reddedince, daha sonraki efsaneye göre merhametsizliği nedeniyle, kıyamet gününe kadar ebediyen şaşkınca dolaşma cezasına çarptırılır. AHASVER figürü ilk kez 1602 yılından kalma anonim bir eserde ortaya çıkar. VII. yy.'da pek çok dedikodu ve rivayette, AHASVERUS'in gerçekten ortaya çıktığı iddia edilir. Dini kitap *Ester*'de, I. Pers Kralı Xerxes'in (486-465) adı da Ahaşveroş'tur.

AHATHOOR TARİKATI
McGregor Mathers'in 1894'te Paris'te kurduğu, Altın Şafak mezhebine bağlı bir dahili cemiyettir. 1894-96'da sadece on bir üyesi bulunuyordu. Bunların arasında ünlü Fransız okültist Papus da vardı.

AHİLİK
Abbasi halifelerinden Nâsır Dinibillâh'ın izniyle kurulan bir örgüt... Ne dinsel bir tarikattır, ne de bir mesleki kurum ya da kuruluş... Ahiler, birbirlerine "kardeş" diye hitap ederler. Masonlarınkine benzer gizli dereceleri vardır.
"Ahilik, Anadolu'da XIII. yy.'da görülmeye başlayan, Selçuklu devleti yıkılmaya yüz tuttuktan sonra sosyal nizamı tesiste ve Osmanlı devletinin kuruluşunda büyük rolü olan bir teşkilât.
"XVI. yy. başlarında Anadolu'da dolaşan meşhur seyyah *ibn Battua*, Antalya, Burdur, Gölhisar, Ladik, Milas, Barcun, Konya, Niğde, Aksaray, Balıkesir, Sivas, Gümüş, Erzincan, Kayseri, Erzurum, Birgi, Tire, Manisa, Bursa, Gerede, Geyve, Yenice, Bolu, Kastamonu, Sinap vs. şehirlerde gördüğü ve *Ahiyân-el-fityân* (Kardeş Yiğitler) adını verdiği bu zümrele-

rin zaviyelerinden bahseder. Köylere kadar yayılmış olan bu teşkilâtın esası, yardımlaşma ve topluluk nizamını tesis idi. Osmanlı devletinin kurucusu Osman'ın kayınbabası Şeyh Edebali, Osman'ın birçok silâh arkadaşları, hatta Orhan'ın kardeşi Alâeddin Paşa bu teşkilâta mensuptular.

"Hükümdar olmayan yerlerde ve devirlerde ahi şeyhleri onların vazifelerini icra ederlerdi. Bazı kaynaklar Fütüvvet ve Ahiliğin kaynağını Hz. Peygamber zamanına kadar çıkarırlar."*

AHİYYE

Rafâiyye tarikatının on üç kolundan biri...**

AHLAT (ESANS)

Bir karışımın içindeki parçalar, unsurlar.***

☛ *Sûfi Hekimliği*

AHMEDİYYE**** ☛ *Hazreti İsa; Yuz Asaf*

AHMET İBN EL-ARİF

XII. yy. sûfisi, *Mahasin el-Madjalis* kitabının yazarı.

AHRİMAN

acem. "Kötü ruh"

Acem dininde "karanlığın kralı", bütün iyiliğin karşında ve bunlarla sürekli mücadele içersinde olan, ortaçağdaki şeytanla karşılaştırılabilecek, kötülerin anası. Bir diğer ismi Angro Manyu'dur.

"Ahriman (Ehrimen), Zerdüşt dininde 'iyi ruh'u temsil eden Hürmüz'le (☛Ahura Mazda) savaşmaktadır; Hürmüz'ün tersine kalıcı ve sonsuz değil, gelip geçici bir nitelik taşır."*****

* Çift tırnak içine alınan kısım yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Kaynak: *Meydan Larousse*, 1. Cilt, s. 165. (Ed. n.)

**** Reformcu bir müslüman topluluğu; 1908'de ölen ve fikirleri Müslümanlar, Hintliler ve Hıristiyanlar arasında çok tartışılan Mirza Gulam Ahmed tarafından Hindistan'da 1889'da kuruldu. Birinin genel merkezi Rabva'da, ötekinin Lahor'da olmak üzere iki gruba ayrıldı. Topluluk, Avrupa'da büyük bir misyoner faaliyeti gösterdi. Daha etkili ve daha çok batılılaşmış olan ikinci grup İngiltere'de çok kuvvetlidir: *Working Mision.* Anglikan kilisesinin teşrihi ve İngiliz yönetiminin himayesiyle kurulduğu da öne sürülür." Halvetî tarikatının kollarından biri. Kurucusu: Ahmet Şemseddin Yiğitbaşı. (Öl. 1504.) Kaynak: *Meydan Larousse*, 1. Cilt, s. 175. (Ed. n.)

"Bu ad altında iki tarikat kolu vardır: 1. Şâzîliliğin bir koludur, 2. Halvetîliin önemli bir koludur ve Halvetîlerce *orta kol* deyimiyle anılır. Saruhan'lı Şeyh Ahmet Şemsettin (ölümü 1504) tarafından kurulmuştur. Aynı zamanda bir Ahî ve Şeyh Şemsettin, fütüvvet derecelerinden biri olan *Yiğitbaşı* lâkabıyla anılır. Halvetîliğin bu önemli kolunda da *Sinânîyye, Ramazanniyye, Uşakiyye, Mısriyye, Bahuriyye* ve *Cerradiyye* kolları türemiştir." Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 15 (Ed. n.)

***** Çift tırnak içine alınan kısım yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

AHURA MAZDA veya ORMAZD
acem. "Bilge Efendi"

Zerdüşt'ün dininde, dünyanın yaratıcısı ve iyi ilkelerin ruhudur.

"Kimi kaynaklarda *Ahura*'nın Yunanca gök anlamına gelen *Uranus*'tan türediği ileri sürülür; kimi araştırmacılar da bu sözcüğün Hintliler'in büyük tanrısı Varuna'dan geldiğini savunurlar. Yine kimi iddialara göre, Zerdüşt'ten önce İran'da bir mazdeizm inancı bulunmatadır ve Zerdüşt bu dinin reformcusudur. Ahura Mazda, iyilik tanrısıdır ve gökyüzü krallığının başıdır. Ormazel (Hürmüz) adıyla da anılır."*

AIA
yun.

Kolkhis ülkesinin eski adı... Sihir ve büyü ülkesi olarak da bilinir. Bu ülkenin adı, Odysseus öyküsünde geçer.**

AIAERHYDOR

Üç element için Paracelsus tabiri: Toprak, hava, su.

AIVANHOV, OMRAAM MIKHAEL
1900-1986

Bulgar teozof ve P. Deunov'un öğrencisi. Fransızca olan eserlerinin tümü, Ezoterizm'in tüm konularını kapsamaktadır.

AİKİDO
jap.

Yaşam gücü ile yeniden birleşme yolu; ☛Zen-Gelenekleri'ne dayanan bir Japon dövüş sporu türü. 30'lu yıllarda Prof. Morihei Uyeshiba tarafından geliştirilmiştir. Aikido'da kendini savunma teknikleri, spiritüel egzersizlerle iç içedir, çünkü başkalarının hareketine reaksiyon göstermek zorunda olan kişi, beden ve zihin konsantrasyonu sağlayabilmelidir.

AJAN (İLETEN)

Parapsikoloji deyimi. Telepatik denemelerde, ileten rolünü devralan bir şahıs. PSİ-Fenomenlerine de yol açan kişi.

AJNA-ÇAKRA
hint.

Altıncı Lotus çiçeğidir. Bulunduğu yer, alın duvarının arkasıdır (Okült güç merkezi).

AK BÜYÜ
☛ *Büyü*

AKAEMENİDON

Bugünkü bilinen bitkilerle özdeşleştirilemeyen, doğuda aşk büyülerinde gerekli olan bir bitki. Görüntüsünün "Elektrum"a benzediği ve Hint Tardistylis'te yetiştiği söylenir. Pastil şeklinde alınan köklerinin, korkunç sanrılara sebep olduğu söylenir.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

AKAKOR

☛ *Akakor'un Kroniği*

AKAKOR'UN KRONİĞİ

Televizyon habercisi ve Güney Amerika uzmanı Karl Brugger, bugün hâlâ Brezilya ve Peru arasında bir sınır bölgesi olan Akakor'da yaşamlarını sürdüren Ugha Mongulala halkının sözde reisi Tatunca Nara'dan, halkının kroniğini öğrenmiştir. Burada 12 bin yıl öncesinde, İnka ve Mayalar'la eşdeğer bir medeniyet bulunmuştur. İnşa kuralları bugün bile muammalı olmakla beraber, gelişmiş bir şehir planlaması ve mimarisine sahiptirler. Kıtanın İspanyollar tarafından istila edilmesinden sonra Amazon'daki bu medeniyet de sona ermiştir. Bu alandaki yeni keşifler, bu kroniği oldukça inandırıcı kılıyor, ancak son zamanlarda Tatunca Nara'nın bir hilekâr olduğu ortaya çıkmıştır. Kaynak: Karl Brunner, *Die Chronik von Akakor.*

AKALA

bud.

Budist ezoterizmin beş büyük bilge kralından birisi.

AKAMOT

ibr.

Gnostik anlayışa göre dünyayı oluşturan mutlak yaratım eylemi.

AKASYA ÇİÇEĞİ YAĞI

Akasya ağacı *Robinia Pseudacacia*'dan elde edilir. Bu yağ nadiren piyasada bulunur, ancak çok ilginçtir, çünkü harika bir kokuya sahiptir.

AKASYA YAĞI

Değerli kokulardan birisi. Akdeniz Bölgesi'nin çeşitli sıcak bölgelerinde, bu çiçek yağını elde etmek üzere yetiştirilen hakiki Akasya'nın –*Acacia farnesiana*– çiçeklerinden elde edilir. Kokusu biraz menekşe ve nergisi andıran akasya yağı, birçok büyü parfümüne katılır.

AKAŞA

sanskr.

Bu kelime "parlayan, ışıldayan, aydınlatan" anlamını taşır. Beşinci kozmik element, beşinci temel cevheriyet veya "Cevher", eski stoikalar tarafından ether denilir. Brahman kutsal kitaplarında Akasa, kuzeyli Budistlerin *Svabhavat* ve misterik anlamda *Adi-Buddhi*, "eskiden Buddhi" dedikleri için kullanılır.

☛ *Tattvas*

AKAŞA KRONİĞİ

sanskr. "Yaşamın Kitabı" (alm. Akashacronik, ing. akashic records)

Bütün fiil ve düşüncelerin dünya etherinde adeta resim olarak çizildiği, kurgusal bir dünya kroniği. Bunlar oradan aracı vasıtasıyla çağırılabilir. Bu, parapsikolojik fenomenleri açıklamanın bir yoludur.

"Hint teozofisinde, "evrendeki tüm uzayı kapsayan temel ederik cevher" anlamına gelir; "ruhun siyah yumurtası" şeklinde tafsir edilir.

Budizm'de ise **a-)** Karakteri temsil eden her şey, **b-)** Maddi olanı temsil eden her şey ile ilgilidir akaşa...

Teozoflar, hiçbir olayın, maddeye dönüşen hiçbir şeyin kaybolmayacağını, ardlarında şu ya da bu şekilde iz bırakacağını savunurlar. Bu izlerin kaydolunduğu cevher 'akaşa', kayıtlar ise 'akaşa kroniği'dir."*

AKBABA TAŞI (QUANDROS)

Akbaba kafasında olduğu söylenen gösterişsiz renge sahip bir taş; zarar verebilecek her şeyden korur ve emziren annelerin bol miktarda süte sahip olmasını sağlar.

AKDİKEN

Aynı zamanda "Sıçan alıcı", "Arap ağacı" veya "Sadır ağacı" denmekte ve Cratoegus oxycantha ismiyle pomazon türüne dahildir. Tatlımsı, unlu ve lezzetli bir ete sahip olan küçük, beyzi yuvarlak kırmızı üzümsü bir meyvedir. Bu bitki koca karı ilacı olarak ishale vb. karşı kullanılmaktadır. Büyüde, ağacın dalları soba arkası veya mutfak kirişlerine bağlanarak evi şimşeklerden koruduğu zannedilen bir meteoroloji bitkisi olarak kullanılmakta.

AKİK

Plinius'a göre eski çağlarda, Girit'ten gelen kırmızı ve beyaz kutsal bir akik, kişiyi örümcekler ve akreplere karşı korur; yeşil olan başka bir akikin ise gözlere faydalı olduğu söylenir. Azize Hildegard'a göre bu taş, akrepler ve diğer zehirli hayvanlara karşı kişiyi korumaktadır. Kadını uyarır, erkeği çekici kılar, olumlüleri tatlı sözlerle donatır ve hasta bir kişi taşı kendi eliyle tutabilirse, iyileşir. Her türlü vücut ateşine iyi gelir, çünkü kendisi bütün yakıcı sıcaklardan daha güçlüdür. Epilepsi, uyurgezerlik, deliliği bertaraf ederken, hırsızları da uzak tutar. Arnoldus Saxo ve Albertus Magnus'a göre hayallere yol açmaktadır. Boethius'a göre zehirli hayvanların ısırığına ve bulaşıcı hastalıklara karşı korumakta, kalbi güçlendirmekte ve ateşi düşürmektedir; kırmızı akik yüzü keskinleştirir ve her türlü şerri uzak tutar; her yerde beyaz damarlı siyah akik tercih edilir. Akik Haziran'da doğanların şans taşıdır ve zenginlik, şans, sağlık ve uzun ömür vaat etmektedir.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Ağaç veya yosun akiki, içerisinde manganoksitten meydana gelen siyah dendritlerin, yosun ya da ağaç formunda şekiller oluşturduğu, açık renkli KALSEDON'dur. Bu figürlerinden dolayı, büyümenin teşviki için kullanılıyordu. Saban sürenler verimli bir hasat elde etmek için çalışma esnasında, yeşile çalan, sarı lekeler ve noktaları bulunan ve yaprak akiki denilen taşı, sağ pazularına bağlardı.

AKİROPİT
yun.

Efsaneye göre doğaüstü yollarla oluşmuş, özellikle Hazreti İsa ve Meryem Ana resimleri.

AKİTU

Babil ve Asur'da bazı tanrılar için düzenlenen bir bayram ve bu bayramın kutlandığı özel tapınak.

AKİVA, HAHAM BEN YOSSEF
15-135

Tanınmış Tevrat hocası. Öğrencileri arasında *Zohar*'ın yazarı, Haham Şimon Ben Yohay da bulunmaktadır. Bena Berak'taki okulunda 24 bin öğrenci yetişmiştir.

Eserleri, Sanhedrin'in başı Haham Yehuda ha-Nassi tarafından Mişna'nın nihaî derlemesinde temel alınmıştır. *Yetsira* kitabını da yazdığı sanılır. Bar Kohba ayaklanmasından sonra tutuklanmış ve ölüm cezasına çarptırılmıştır.

AKRON

☛ *Frey, C.F.*

AKSAKOV, ALEXANDER
1832-1903

Önceleri Swedenborg, daha sonra Davis yandaşı olan, *Modern Spiritüalizm Kitaplığı*'nı yayınlayan ve 1874 yılında "Psişik Araştırmalar"ı kuran, Rus devlet müşaviri. İlk kez Eduard von Hartmann'ın eserleri, Aksakof'un kendi görüşlerini ortaya çıkarma ve akabinde "eleştirel düşünceler"ini, kitabı *Animismus ve Spiritismus*'ta (1890) toplamasını sağlamıştır; bu kitapta spiritüalistlerin, bütün mantık ötesi fenomenleri ruhlara mal etmelerinin, büyük bir yanlışlık olduğunu açıklamış ve her duruma göre uygun eleştirel açıklama getirilmesini istiyordu; öldüğü yılın içinde, *Spiritüalizm'in Öncüleri* adlı eserini yazdı.

AKSİNOMANTİ (AKSİNOMENTAYA)

Ortaçağ mahkeme teşkilatında uygulanan ☛Mantik. Gevşek tutulmuş bir baltanın titreşimlerine bakarak Yunan ve Romalılar'ın yaptıkları kehanet... Baltanın hareketlerinin bir suçluyu -ismi söylendiğinde- ele verdiğine inanılırdı.

AKU PRESAJ

Bastırma ve ovalama yoluyla akupunktur noktalarının uyarıldığı, bir Çin masaj yöntemi. Çinliler'in İ.Ö. 770-221 yıllarında yazılan en eski tıp eseri *Huang Di Nei Jing*'de (Sarı İmparator'un dahili araştırması) aku presajdan harici tedavi metodu olarak bahsedilmektedir. Tebabet, ☛Çin

AKUAKU'LAR

Bir tür koruyucu melek... Yunan tanrılarına benzerler ancak onlar gibi ölümsüz değiller...*

☛ *Melek*

AKUASTER

Teoz./Sim./Mist.

Su, tuz, kükürt ve cıvadan oluşan semavi bir varlığın adı.

AKUPUNKTUR

(ing. ve fr. acupuneture)

☛ *Tebabet, Çin*

AKUPUNKTUR, SEREBRAL

Çinliler'in son yıllarda kafatası derisi üzerinde buldukları noktalar sistemine dayanmaktadır. Bu akupunktur yöntemi, sinir sistemi hastalıklarında kullanılmaktadır.

☛ *Tebabet, Çin*

AKUSTİK FENOMENLER

Parapsikolojide bütün paranormal ses ve gürültülerin derlemesi: ☛Ruhların tıkırtıları, ☛Kötü hayaletler (Poltergeist), ☛Kötü cinler (raps).

AKU-YOGA

Kendi kendine uygulanan akupunktur.... "Bir grup yoga pozisyonu ve gerdirme hareketinden oluşan bir kombinasyon. Akupunktur noktaları ile enerji yollarını etkin hale getirir."**

AL KARISI

Geceleri uykuda görünen eril veya dişi bir iblisin adıdır.

"Türk kökenli bir inancın ürünüdür. Gebe kadınları öldürmeye çalışan cine verilen addır. Cinin başlıca amacı gebe kadının ciğerini söküp yemektir. Bundan kurtulmanın yolları ise şöyledir: Gebe kadın, baştan aşağı kırmızılı kıyafetlerle donatılır; nazarlık takıp tütsüler yakılır. Alkarası dendiği de olur."***

☛ *Albasma*

ALADCIPI

Paracelsus tabiri = Kırmızı tentür. İlk yedi harfi, yedi metal anlamına gelen gizli kelimelerin başlangıç harfleridir: Arsiloche, Lentus, Adad, Didmah, Chronos, Ioris, Phosphor, Ignis elemantaris. Sonuncusu kükürtü tanımlar.

ALAN ÖĞRETİSİ

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Çift tırnak içine alınan kısım yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Çift tırnak içine alınan kısım yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ALAN ÖĞRETİSİ

☛ *Tepki Alanları Terapisi*

ALATUİR

Birçok Rus ruh çağırma formülünde adı geçen ve Cennet Adası Buyán'da bulunduğu söylenen beyaz bir taş; beyaz "ateşli" taşın altından şifalı akımlar akmaktadır.

Alatuir kelimesi, yunan. *elektron* (Kehribar) kelimesi gibi, tek kökten türemiştir ve Sanskrit dilinde *ark*, ışın göndermek, çakmasını sağlamak (ark-as = Işık, Güneş, kristal) kalıbına sahiptir. Bu nedenle Alatuir altında genellikle kehribar anlaşılır; ancak başka bir kesim de onda Alabaster'i görür.

ALAUN

Doğuda "Schabbe" ismi altında bilinen, nazara karşı çok tutulan şifa ve koruyucu madde. Neceftaşı'nın ikâmesi olarak görülmüş ve tuz gibi keskin tatlı maddeler grubuna sokularak, bu şekilde etkinliği açıklanmaya çalışılmıştır. Aynı şekilde, Plinius'un da bildiği, Alaun'un buruşturucu gücü veya beyaz rengi de akla gelebilir.

ALAYA

sanskr., teozofi

Hemen hemen "çözünemez" anlamına gelir. Evrensel ruh; bütün varlıkların ve nesnelerin, evrenin, tanrıların, monadların, atomların vb. temeli, kökü ve kaynağıdır. Mistik anlamda Akaşa ile onun en yüksek elementleri ve temel özelliği "Kök-üreticisi" veya "Kök-Doğa" olan, Mulapraktiki ile özdeştir.

ALBATR

☛ *Kaymaktaşı*

ALBEDO

"Beyazlama". Felsefe Taşı'nın üretilmesinde simya sürecinin ikinci kademesi.

ALBERTUS MAGNUS

1206-1280

Aslında Kont von Bollstädt; ortaçağın en büyük teolog, filozof ve doğa bilimcilerinden birisi. Albertus, Dominik mezhebine bağlıydı. Hareketli yaşamı, Paris'teki ünlü Sorbonne Üniversitesi'ne giren ilk Alman profesör olmasını sağladı. Albertus, Thomas Aquinas'ın da öğretmenidir. *Theologiae Veritatis* (Nürnberg, 1473) Kompendium'unun yanı sıra, yazarının salt kendisinin olup olmadığı kesin olarak bilinmeyen sayısız felsefe, doğa tarihi ve astroloji eseri vermiştir (Mısır'ın Sırları). Ölümünden sonra onu büyücü, simyacı ve kâhin yerine koyan efsaneler çıkmıştır. Yapay bir insan (Golem) yaptığı ve bunu Thomas Aquinas'ın rica-

ları sonucu tekrar yok ettiği söylenir. Şu kitaplar kesin olarak ona ait değildir: Hamilelik ile anne ve çocuğuna astral etkileri işlediği *De Secretis Mulerium* (Kadınların Sırları Hakkında) ile sonraki yüzyıllarda Fransa'da ortaya çıkan ☛Büyü Kitapları *Petit* ve *Grand Albert*.

"Albertus Magnus (Büyük Albert), kimi kaynaklarda Albertus Teutanicus, Albertus de Colonia, Albertus Ratisboniensis, Albertus Gratus olarak da anılmaktadır. Yaşadığı yıllarda 'evrensel doktor' olarak nam salmış, Aristoteles yorumları belirgin bir hayranlık uyandırmıştır. Özgürlükçü düşüncelerin Rager Bacan ve Raymundus Lullus'a esin kaynağı olduğu söylenir."*

ALBFUSS

☛ *Beş Uçlu Yıldız*

ALBİ'Lİ

XI. yy. Fransız mezhebi olan Albigeois'in sakini.**

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Kötülük problemine bağlı olarak XII. yy.'da oluşan *Albi'liler* doktrini, bu problemi çözmek için, Mannes'cilik tipinde ikinci bir sisteme baş vurur. Tenle ilgili her şey kötülük ilkesinden gelir. İyilik Tanrısına bağlanmak, tam bir perhizi, dolayısıyla evlenmekten kesinlikle kaçmayı gerektirir. Bu mutlak perhiz ilkesini tam olarak ancak temiz ruhlu kişiler, yani katarlar uygular. *Consolamentum* denilen bir yetişme ve arınma töreninden sonra katar olunur. Diğer inananlara ise ancak ölürken bu tören yapılır. Katar görüşüne göre, iyilik ilkesi olan Tanrının insan şekline girmesi imkânsızdır. Böylece Abi'liler İsa'nın tanrılığını reddederler. Kilise hiyerarşisini de yerer, katolik törenlerinin kötü hurafelerden başka bir şey olmadığını söylerler. Abi'liler tarikatına inananlar, "arınmışlar"ın yönetiminde imanlı topluluklar meydana getirirler: Bu topluluklar hem çok tutarlı, hem de çok etkili olmuştur. Fransa'nın güneyinde, simonculuk ve nikolacılığa sapan resmî kilise adamlarının ahlâksızlığı bu tarikatın bölgede yaygınlaşmasını kolaylaştırmıştı. Ayrıca Abi'liler bazı derebeylerinin desteğinden de yararlanmışlardı; aralarında özellikle Toulouse kontu Raimond VI'nın iki önemli tabi'i, Foix kontu ile Beziers vikontunun da bulunduğu bazı derebeyler ya inandıkları için, ya da kilise mallarına el koymak umuduyla bunları destekliyorlardı. Güney burjuvaları kitle halinde yeni doktrini benimsediler. Tarikat, mülkiyet hakkını tanımadığı için, toplumsal yanıyla da halk sınıflarına yayıldı.

Bölgedeki kilise adamlarının Abi'liler tarikatına karşı gösterdikleri tepki etkisiz kaldı. Kilise papazları bile bu fikirlere bir hayli kapıldılar; Citeaux misyonerlerinin de bir etkisi olmadı. Biraz başarı kazanan tek karşı hücum Aziz Dominicus ile ilk yoldaşlarından geldi (1205'ten sonra). Halk arasında verdikleri vaazlarla, çok yoksul bir hayat sürmeleriyle, "arınmışlar"a karşı giriştikleri tartışmalarla, gerçek katolikliğe dönüş hareketinin başlatıcıları oldular. 1208'de papa temsilcisi Pierre de Castelnau öldürüldü. Toulouse kontu bu cinayeti yaptırtmak, hiç değilse telkin etmekle suçlandı. İnnocentus III, Raimond VI'yı aforoz eti ve Albi'liler ile kışkırtıcılarına karşı kutsal savaş açılmasını istedi. Bundan sonra tarikata karşı savaş, siyasî bir niteliğe büründü. Seferin yönetimi bir İle-de-France senyörüne, Simon de Montfort'a verildi. Béziers'nin (1209), Narbonne'un, Carcassonne'un talan edilmesi, Aragon kralının (1203'te Muret savaşında öldü) *sapkınlardan* yana çıkması kutsal çarpışmaların başlangıcı oldu ve Capet ../.

ALBİON

İngiltere veya İngiliz Adaları'nın eski adı. Kelime şüphesiz Kelt kaynaklıdır. Halk etimolojisi bunu latince *Albus* = "beyaz"dan türetmektedir (Dover'in beyaz kayalıkları). Eski efsaneleri göz önünde tutan modern ezoterikçiler, Albion ile dünyanın spiritüel yenilenmesini beklemektedir.

ALBOHALİ

(Ebu Ali Al-Khaiyat)
yakl. 850

Astrolojik bir Geomanti öğreten Arap astrolog. Başlıca eseri: *De iudiciis astrorum* (Venedik 1485) ☛Doğum Astrolojisi

ALBUMASAR

(Ebu Mazhar El Balhi - Ahmed Ebu Mazhar)
☛ *İ.S. 805*

O zamanlar bir rasathane ve astroloji okulunun bulunduğu Balkh, Horasan'da etkili olmuş önemli Arap astrolog. Öğretmeni Al Kindi'yi öldürmek istediği sırada, öğretmeni niyetinden vazgeçmesi halinde, onun en büyük astrologlardan birisi olacağı kehanetinde bulunur. Latince'ye çevrilen şu eserler ona aittir: *Introductio in Astronomiam, Apotelesma* (bir rüya tabirleri kitabıdır.)

ALCABITIUS

☛ *967*

Arap astrolog. Astrolojiye giriş kitabı *Libellus isagogicus abdilazi* ortaçağda büyük ilgiyle karşılandı.

ALDATMA HİPOTEZİ

alm. Betrugshypothese

Her metafizik görüntünün, bilhassa her ruh seansının, medyumun veya bir katılımcının bilinçli aldatması veya bilinçsiz ya da nihayet kendi kendini aldatmaya dayandığı görüşüdür. Öyle ki bu soruların tek çözümü "foyayı meydana çıkarma" olabilir. Gerçi dolandırıcı medyumların bulunduğu ve kendisini kâhin vb. ilan eden herkese körü körüne inanılmaması gerektiğini kabul etmek gerekir. Ancak gerçek vakaların ezici çokluğu ve bir Crook, Zöllner, Schrenk-Notzing, Roichas v.b.'nin katı kontrol koşulları altında global olarak aldatmadan bahsetmek şüphesiz yanlıştır.

ALEC TRORİUS

Plinius'a göre horozun midesinde bulunmakta; kristalimsi,

./.. sülâlesinin müdahalesiyle sona erdi. Amaury ve Montfort'un (Toulouse kuşatmasında ölen Simon'un oğlu) Louis VIII lehine haklarından vazgeçmesinden sonra, Paris antlaşmasıyla güney davası krallık lehine halledildi (1229). Sonunda bu savaş Kuzey ve Güney arasında bir siyaset, bir medeniyet uzlaşmazlığı halini aldı." Kaynak: *Meydan Larousse*, 1. Cilt, s. 280-281. (Ed. n.)

fasulye büyüklüğünde olup, dövüşlerde onu yenilmez kılmaktadır.

☛ *Horoz Taşı*

ALEGORİK KARTLAR

Tarot oyununda, üzerinde resim ve sembolik tasvirler bulunan Büyük Arkana'nın 22 kartı.

ALEKSANDER AL ALEKSANDRO

**1523*

İtalyan avukat, *De Rebus Admirabilibus* ve *Genialium Dierum* kitaplarının yazarı. Aleksandro bu kitaplarda, İtalya'daki mucizeleri ve rüya vizyonları ile okült fenomenlerin ince ayrıntılarını kaleme almıştır.

ALEKSANDER, GERDA

☛ *Eutonie*

ALEKSANDER-TEKNİĞİ

Adını Avustralyalı F. M. Aleksander'den (1869-1955) almıştır. Aleksander'e göre fiziksel ve psikolojik olumsuzluklar, yanlış davranış modellerinin sonucudur. Bunların arasında özellikle bedenin yanlış duruşu (Omurga, baş, ense) yer alır. Bu yanlış davranış modellerinin giderilmesi, sadece kademeli bir öğrenme süreci ile mümkündür. Aleksander'in eserleri: *Man's Supreme Heritage (1910), Constructive Conscious Control of Individual (1924), The Use of the Self (1932), The Universal Constant in Living (1942).*

☛Alta-Major-Terapisi

ALEKTRYOMANTİ

yun.

Hububat tanelerinden yararlanılan kâhinlik (bir tür bakla falı). Toprağa çizilmiş bir çember 24 parçaya bölünür ve her bölüme bir harf yazılır. Harflerin üzerine buğday tanesi konulur ve bir horoz çemberin etrafında koşturulur. Yenilen tanelerden kehanet çıkartılır.

ALEM

Bazı tarikatlarda üzerine tarikat esaslarının işlendiği bir eşya...*

ALEMBROTH

simya

Merkür'ün tuzu (=Alkol).

ALESTEZİ

alm. Alästhesie, fr. allesthésie

Parapsikolojide hislerin ve algılamanın aktarımı.**

ALEV YAZISI

Seans'larda bir medyumun iç gözünün önünde ortaya çıkabilen harflere verilen isim.

ALEVLİ YILDIZ

alm. Flammender Stern

Alevlerle çevrelenmiş bir pentagram, XVIII. yy.'ın ortasın-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Aynı zamanda, "Dokunma duyusunun, dokunan yerin tam simetriğinde duyulması şeklinde beliren hassasiyet bozukluğu." (Ed. n.)

dan itibaren Fransız farmasonluğunun simgesi. Pentagramın ortasında, anlamı birçok sırrı açığa çıkaran bir G bulunur. Beş kenarı tasvir ettiği söylenir: Gravitasyon, geometri, jenerasyon, deha, gnosis (Onur/aşama, geometri, üreme, zekâ, bilgi). *Der Flammende Stern* aynı zamanda ☛Tschouchy'nin bir kitabının ismidir.

ALFA

Grek alfabesinin ilk harfidir. "Başlangıç"ı sembolize eder.*

ALFA DALGALARI

alm. Alpha Welle, fr. Ondes alpha

Beyin akımlarının elektroenzefalografi (EEG) ile ölçümünde, özel bilinç durumları ile bağlantılı dört ana grup ortaya çıkar:

Beta dalgaları (13-30 Hertz): Normal uyanık olma durumu.

Alfa dalgaları (8-13 Hertz): Gevşeme. Uyuma ve uyanık olma arasındaki sınır kalkmıştır.

Theta dalgaları (4-7 Hertz): Özel yoğunluktaki meditasyon ve gevşemede.

Delta dalgaları (1/2-4 Hertz): Uyku.

Yaratıcılık ve öğrenme yeteneğinin geliştirilmesi bakımından alfa dalgaları çok önemlidir. Bu alfa dalgaları meditasyon ve biodönüt ile üretilir.

ALIN GÖZÜ

Tanrı ☛Şiva'nın üçüncü gözü. Eşi Umaveda'nın oyun esnasında Şiva'nın gözünü kapatmasıyla ortaya çıkmıştır. O anda dünya üzerine bir karanlık çöktüğü için, Şiva'nın alnı üstünde üçüncü bir göz ortaya çıkmıştır. Kendisinden çıkan ışınlarla, geçici olarak Himalaya'yı aydınlatmıştır.

Üçüncü göz, gizli bilimlerde, paranormal yeteneklerin merkezi olarak kabul edilirdi. Modern ezoterik de (☛Berendt), bu mitten yararlanır.

ALKABETZ, HAHAM ŞLOMO HALEVY

1505-1576

Kabalist ve mistik şair, Selanik'te bir Kabala merkezi kurmuştur.

ALKAHEST

Hem simyada, hem de mistik ilişkilerde kullanılan bir tabir. Simyaya göre, bu madde, sözde bütün cisimleri çözecek durumda olan genel bir çözücü maddedir. Örneğin Sodyum Alkahest, sudaki karbonatlı potasyum çözeltisinden oluşmakta ve güherçilenin karbonat tozuyla detonasyonu ile üretilmektedir.

Mistik anlamdaki Alkahest, ruhsal "benlik", insanın içindeki tanrısallıktır. Blavatsky'ye

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

göre Alkahest primordiyal bir dünyadır ve temeline bakıldığında, insan vücudunun dayandığı her şeyi içeren bir esanstır. Alkahest'in ana özelliğinin, su hariç bütün dünyevi cisimleri çözmesi ve değiştirmesi, olduğu söylenmektedir.

Eski okültistler bunların dışında Alkahest'in başka bir mucizevi özelliğine, sıradan camı metal gibi, çekiçle işlenebilecek duruma dönüştürdüğüne, dikkat çekerler. Günümüzde bu tip cam malzemelerin hâlâ Tibet manastırlarında bulunduğu söylenir.

ALLMUSERİ

Dini törenleri antik gizli öğretilerdekiyle benzerlik taşıyan, Afrika'da gizli bir tarikat. Kabul ayininde tarikata kabul edilecek kişi (neophyt) önce ölü taklidi yapar; bu sırada tarikat üyeleri ağıt yakar. Ardından onu bir mabede götürürler ve kırk günlük imtihan süresi sonunda, yeni bir ruhla tekrar doğmuşçasına sevinç ilahileri altında selamlanır.

ALLOPSİ

yun. allopsykhie, alm. Allopsychie.

F. Mozer tarafından "telepati" karşılığı önerilmiştir.

ALMADEL SALOMONİS

XVII. yy.'da oluşmuş *Clavicula Salomonis*'in eski şeklini temsil eden bir büyü kitabı. Almadel Arapça kökenlidir ve "Büyüsel vahiy" anlamını taşır. Ayrıntılı büyü işaretlerini (☛Karakterler) ne iblis isimleri ya da iblis çağırmayı açıklayan, ne de romantik bir kitaptır. Edebiyatta Süleyman'ın "hakikat" anahtarı olarak da tanımlanır.

ALMAGEST

ar. al ve *yun.* megitos, "çok büyük'ten; (Araplar bu eseri *Kitab-ül-Macesti* adıyla çevirmişlerdir)

Ptolemaios'un astrolojik eserinin tahrif edilmiş tanımlaması.

ALMANYA'DAKİ KÜLT MERKEZLERİ

Federal Almanya'da, üçte ikisinin güney yarıda bulunduğu 240'dan fazla Kelt-Cermen kült merkezi kalıntıları bulunmaktadır. En önemlileri:

-Teutoburg Ormanı'ndaki Extern-taşları: Daha sonra Hıristiyanlaştırılan bir Kelt-Cermen kült yeri. Özellikle hayal gücünü ateşleyen, "mağaralı" (sacellum) dört yüksek kayadan meydana gelmektedir.

-Altmühltal'da Schnellnecker duvarı. Ta `İ.Ö. 1000'de kurban ayinleri yapılıyordu.

-Saarland Blieskastel'deki Gollen taşı.

ALMUCHEFİ

Roger Bacon'un, müşfik bir takım yıldızının etkisi altında ve

corpus modificatum per alchemiam est'den sonra perspektif yasalarına uygun olarak oluşturulmuş, geleceği görmeye yarayan sihirli aynası.*

ALOE

Bu bitki zambakgiller türüne girer; *Aloe socotrina* ismi altında bilinen alt tür, Afrika kıtasında bulunur. Bugün bile Arabistan'da ve Mısır'daki bazı evlerde, evin giriş kapısının üzerinde, timsah pöstekilerinin yanına asılır, çünkü o evin içindeki yaşayanlara uzun ömür sağlama ve yapının kendisine de büyük dayanıklılık kazandırma gücü olduğuna inanılır. Bu inanışın, bitkinin uzun ömürlülüğü ve uzun süre besin ihtiyacı hissetmeden yaşayabilmesinden kaynaklandığı sanılır. Ayrıca *aloe socotrina* bağırsak gazları ve iştahsızlığa karşı şifalı bitki olarak faydalıdır.

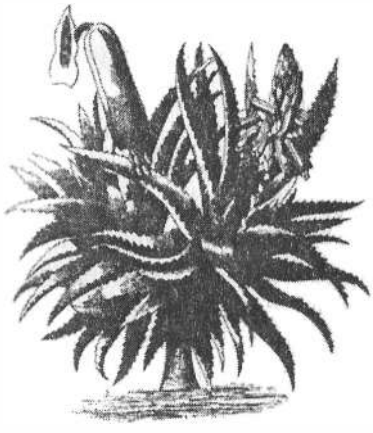

sokotrinik aloe

ALOE ODUNU veya KARTAL AĞACI

Özellikle Tibetliler için kutsal bir ağaç. Reçinesi tütsülemede kullanılır, yağlamada ve kötü ruhlara karşı etkili olduğu söylenir.

ALOPATİ

İyileştirme sanatının hastalık süreçlerini karşıt, genellikle zararlı maddelerle yok etme metodu. Tersi: Homoöpati.

ALP LALESİ

☛ *Büyük Ayrıkotu*

ALPHABETUM SIRACIDIS

Alfabe olarak tanımlanan şeyler, İbranca eserlerdeki, farklı kişilerin ve nesnelerin alfabetik düzenidir. (Kısmen mistik tasvir şeklinde). Sira *(Sirach)* kitabının yazarına ait olduğu söylenen, gerçekte ise İ.S. VIII. yy.'dan kalma olan "Otiyot ben Sira" tanınmış bir Alphabetum Siracidis'tir. Dişi iblis Lilith'in tanınmış hikâyesi "Âdem'in ilk Karısı"nı (Goethe'nin *Faust* eserindeki ismi) içermektedir.

ALTA-MAJOR-TERAPİSİ

Divo Helcher Weber'in oluşturduğu bütünsel bir terapi. Alta-Major-Noktası, sinir demetleri-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

nin beyinden omurga kanalına girdiği, omurganın en üst noktasıdır. Alta-Major-Terapisi ise, bu noktadan yola çıkarak bütün omurganın tekrar doğrultulabileceğini, ki bu birçok insanda bir "kütürtü"ye yol açtığı iddia edilmektedir. Bu yanlış duruşun sonuçları fiziki ve psişik rahatsızlıklardır. Doğru bir omurga, insanların mükemmelliğe olan özleminin dış ifadesidir. Beden, sadece isteklerimiz doğrultusunda şekil verdiğimiz değil, bilakis onun sayesinde yüksek veya kozmik güçleri de aldığımız bir kaba benzemektedir. Bu bağlamda Alta-Major-Terapisi yeni bir bilincin yolunu da açar. ☛Aleksander-Tekniği

ALTER EGO

lat. "Öteki Ben"

Çift kişiliğin diğer adı.

ALTERNATİF

Latince'den türetilmiştir; alternare = "değiştirmek"

Ekoloji hareketi bağlamında alternatif yaşam tarzı, modern endüstri toplumunun yaşam formları ve düşüncelerinden uzaklaşmak anlamına gelir. Özellikle beslenmeyi kapsar. ☛Capra

ALTI KÖŞELİ YILDIZ

Diğer isimleri "Magen David" veya "Yahudi Yıldızı" (antisemitik). Birbirini kesen iki eşkenar üçgen şekilli ☛Heksagram'dan oluşur. ☛Kabala'da görünür ve görünmez dünyaları belirtir.

ALTI UÇLU YILDIZ

☛ *Heksagram*

ALTIN

Bu asil metal, hermetik felsefede aynı zamanda "Corpus rubeum"; "Leo", "Homo senex", "Lapis benedictus", "Filius solis ", "Pater ignis", "Rubeus filius", "Lumen maju" ve "Fermentum rubeum" adıyla anılmakta. Simyacılara göre meydana gelişi, en parlak ve en saf yaşam ruhu (mercurius vivus) ve en arı, yanmayan kükürtün (Sulphur) "Sema Etkisi" sonucu olmuştur. Sadece kazancından dolayı değil, ("Arcanum potabile") "Ağır Hastalıklarda Mükemmel Bir İlaç" olarak kabul gördüğünden rağbet edilmekteydi.

ALTIN ÇAĞ

ing. Golden Age, fr. Age d'or, alm. Goldene Zeit

Her şeyin mükemmel, olması gerektiği gibi olduğuna inanılan, yaşayanların mutluluk içinde bulundukları varsayılan, pek çok din ve mitolojide sözü edilen bir çağ...

Mu (Lemurya), örneğin böyle bir çağı simgelemektedir. Çok eski bir Roma tanrısı olan Sa-

turnus dönemi de Altın Çağ olarak kabul edilir.*

ALTIN KÖK

Ashodelus botanik adı altında da bilinen bu bitki zambakgillerden sayılmakta. Çok defa ruh çağırma aracı olarak, özellikle tütsülerde kullanılmakta.

ALTIN ORAN

ing. Golden Number / Ratio

Platon'a göre "kozmik fiziğin anahtarı"... İnsanda ve doğada, sanatta, mimaride vs. görülen, uygulanan, en yetkin geometrik ve sayısal bağıntıyı sağlayan oran... Kimilerine göre "göz nizamının oranı"dır ve şu şekilde tasvir edilir:

= 1,618

Ayrıca a / b oranına da Altın Oran denir.**

ALTIN ŞAFAK

Hermetic Order of the Golden Dawn

Kısaltması A. Ş. (G. D.), 1883 McGregor Mathers, Woodman, Wescott tarafından kurulmuştur. Altın Şafak'ı bir gizli Alman Gülhaçlılar Tarikatı'nın İngiliz kolu yapan *Cypher Elyazmaları*'dır. Bu tarikatın varlığı bugüne kadar ispatlanamamıştır. *Cypher Elyazmaları*'nın sahte olduğu görüşü yaygındır. Londra'da, locaları "Isis–Urania"da buluşan üyeler, başlangıçta büyü ve gizem bilimi okumaktaydı ve yeni üyeler için dini törenler geliştirmekteydi. Çok daha sonraları büyü uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Sefirot'un 10 basamağına tekabül eden rütbe sistemleri şunlardı: Büyücü, Tapınak Ustası, Adeptus Exemptus, Adeptus Minor, Philosophus, Practicus, Theoreticus ve Zelator. Yakın zamanda locaların kurulma aşamasına gelinmişti: Batı Super Mare'da "Osiris", Bradfort'ta "Horus", Edinburgh'ta "Aman–Rain" ve Paris'te 1894'te McGregor Mathers tarafından kurulan "Ahathoor". Aynı şahıs, 1902'de Altın Şafak'ın iç tarikatı "Orda Rosae Rubae et Aureae Crucis"i kurmuştu. 1914'te Londra'daki loca "Isis–Urania" ortadan kalktığında, "Matutina" onun yerine geçti. Muhteşem bir kabul töreniyle tarikata katılan yeni üyeler, büyü aletlerini kendileri üretmek zorundaydılar: Kadeh, hançer, kın, sihir asası, kılıç, lotus asası ve Gülhaç. Tarikat isimleri olarak Latince cümlelerle adlandırılmaktaydılar: Westcott: "Non omnis moriar", Woodman: "Vicit omnia verilas", Crowley: "Frater perdurabo". Kapsamlı bir sistem eğitimi; ayin büyüleri ve Gnosis,

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Kabala ve Tantrizm öğretilerinin olduğu gibi alınması haricinde, Altın Şafak çok geniş kapsamlı bir renk bilimini de ortaya çıkartmıştır. Üyelere talimatlar Flying Rolls vasıtasıyla verilmekteydi. 1898'de Crowley'nin tarikata alınması sonucunda 1911'de üyelikten çıkartılan McGregor Mathers ile ihtilaflar yaşanmıştır. Altın Şafak'ın gizli öğretisinin önemli temel hatları, Regardie'nin 4 ciltlik eseri *Das magische System des Golden Daun* (Altın Şafak'ın Sihirli Sistemi; 1937) vasıtasıyla tanınmıştır.

ALTIN ÜRETİMİ

alm. Goldmacherei

Simyanın bir kolu; genelde yanlış olarak simyanın esas amacı olarak görüldü ve simya kavramıyla eş tutuldu.

ALTIN (YÜKSEK KIRATLI)

Simya, transmutasyon vasıtasıyla yapay olarak elde edilmiş, içinde az çok artakalan "tentür"ün bulunduğu altını böyle tanımlardı. Öyle ki aynısıyla başka adi metallerin de dönüştürülmesi sağlanabilmekteydi. Aynı zamanda "Linea in se reducta" (kendi içine kıvrılmış çizgi) olarak da adlandırılan çember (Güneş) ile sembolize edilmekteydi. Simyacılara göre bunun içinde tanrı görülebilmekteydi. Bu da, simyacıların sadece altın üretmekle ilgilenmediklerini, insanın asilleştirilmesi ve insanı olgunluğa erdirmesiyle de ilgilendiklerini.

ALTINHAÇLILAR ve GÜLHAÇLILAR TARİKATLARI

Bu grubun başlangıcı ve sonu günümüzde tam anlamıyla bilinememektedir. Altınhaçlılar ve Gülhaçlılar ilk defa XVIII. yy. başlarında ortaya çıkmaktadır. (☛Richler, ☛Fictuld, ☛Schleiss v. Löwenfels). Abdrae'yle bağlantısı olup olmadığı konusu şüphelidir. Ancak XVIII. yy. ortalarında Altınhaçlılar ve Gülhaçlılar teşkilat olarak görülürler. Kabul edilişin şartı, farmosonluğa üyelikti. 9 basamaklı rütbe sistemleri vardı: Junior, Theoreticus, Practicus, Philosophicus, Adeptus Minor, Adeptus Maior, Adeptus Exemptus, Magistor, Magus. XVIII. yy. sonlarına doğru, tarikat altın çağını yaşamıştır (merkezleri Prag, Viyana, Regensburg, Berlin ve Hamburg idi). Prusyalı Kral Friedrich Wilhelm, tarikata "Ormesus Magnus" adı altında kabul edildi (Wöllner). Altınhaçlılar ve Gülhaçlılar'ın öğretisi, yeni Platonizm, Kabala, Hıristiyan, Teozofi ve Simya'nın bir karışımıydı. Temel yazıtları: *Kompaß der Weisen* (Bilgelerin Pusulası, Altınhaçlılar ve Gülhaçlılar'ın

"Kitab-ı Mukaddes"i), Gülhaçlılar'ın gizli figürleri, Hermetik Alfabe ve en önemlisi Welling: *Opus mago – cabalisticum et theologirum.* Altınhaçlılar ve Gülhaçlılar Aydınlanma akımına muhalif olduğundan, Aydınlanmacı Tarikatı'n ve Gülhaçlılar Tarikatları takibatlarına (kovuşturmalarına) da katılıyorlardı.

ALTRUİZM

lat. Alterden = "Diğerkâmlık"

Kendi çıkarları yerine diğer insanların iyiliğini gözeten, felsefi dünya görüşü.*

☛ *Egoizm*

ALTUS

"Sulat" (Yüceltilmiş) için anagram. Ünlü simya eseri *Mutus Liber*in (Sessiz Kitap, 1677) yazarı. Bu eser, ☛Magnum Opus'u (Büyük Eser) tanımlayan, sadece 15 resimden oluşmaktadır. Kitap Fransa'da, Fulcanelli'nin öğrencisi Eugène Canseliet'in kapsamlı bir yorumu ile tekrar basılmıştır (Alm. çev. 1990).

ALUMBRADOS

☛ *İspanya Meczupları*

AMADOU, ROBERT FRANZ

☛ *1924*

Fran. parapsikolog. Baş yapıtı *Das Zwischenreich* 1957'de yayınlandı.

Mutus Liber'in onuncu tablosu...

AMALA

Zen'de, hem dinsel hem de spiritüel bilincin kaynağı Satori-Bilincini tanımlar.

AMALRİKANLAR

Panteistik bir sistem yaratan, Paris'li felsefeci Prof. Amalrich von Bena (*1206), tarafından kurulan gnostik mezhep. Tanrı her şeydir, kötü olan şeyler, yani cinsel ilişki de günah değildir. Benzer düşünceleri Begin'ler ve Begard'lar da temsil etmiştir.

AMBER TOHUMU YAĞI

Bu yağ *Hibiscus Abelmoschus* (Abelmoschus moschatus) –

* 1830 yılında Auguste Comte tarafından önerilmiş olup, başkasının iyiliğiyle çıkar gözetmeden ilgilenme anlamına gelmektedir. Fransızca altruiste'dir. (Ed. n.)

amber tohumu denilen – tohumların destilasyonu ile elde edilmektedir.
Tohumlar Martinique'ten gelmedir. Bu yağın kokusu aşağı yukarı misk ve amber kokusunu hatırlatmaktadır; özellikle ambra esansların bileşiminde güzel sonuçlar yaratmaktadır.

AMBER, GRİ

Bu maddenin (*Ambra grisea*) kaynağı, en eksantrik tahminlere yol açmıştır. Genellikle dışkı ya da kaşalot balinası organizmasının patolojik bir ürünü (taşlar) olduğu sanılır. Amberin bitkisel kökenli bir ürün olduğunu savunan başka bir teori gerçekdışı gözükür, çünkü amber sıklıkla mürekkepbalığı *Sepia officinalis*'in Hornkiefer'ini içermektedir, ki bu da söz konusu maddenin mürekkepbalığıyla beslenen bir hayvanın asimilasyon ürünü olduğunu gösteriyor. Bu kaşalot balinası için de geçerlidir. Gri amber, piyasada gri rengin düzensiz konglomeraları şeklinde, bazen beyaz tozlu, bulunur. Uzun süre elde tutulan amber yumuşar. Bu maddenin kokusu aromatik değil, daha çok yağlı veya balmumu gibidir. Ancak tentüründe amberin kendisine özgü ve bu nedenle zor tarif edilebilen aroması öne çıkar. Her halukarda amber tentürünün bu kokusunu, gerçek amberin yerini almaya çalışan, sadece reçinemsi şekliyle biraz amber gibi kokmakla beraber çok sayıdaki Labdanum preperatları ile ortak yanı yoktur.

AMBRETTE

Bir kenevir türünün tohumu olan "misk çekirdeklerinden" elde edilen bitkisel, amber benzeri koku maddesi.

AMETİST

Menekşe kırmızısı - şarap renginde kıymetli bir taş. Bundan dolayı iyileştirici madde olarak kullanımı daha çok şarabın etkisine, sarhoşluğa, karşıdır. Yunanca kelime *améthystos*'un anlamı "Mestliğe karşı etkin"dir. Azize Hildegard'a göre yılan ve engerek yılanından da korur. İbranca anlamına göre hoş rüyalar sağlar, Sanskrit dili tanımı *sakunada*'ya göreyse sahibine şans getirir. Ametist, şubat ayında doğmuş olanların şans taşıdır ve taşıyıcısının karakterini yumuşatır, mülayimleştirir ve onu haksız öfke patlamalarından korur.

AMİTABHA

bud. "Parlaklığı ölçülemez olan"

Mahayana'daki bir Dhyani-Buda'sının ismi. Buda'nın halefiyetini, ancak kendisine tapanların bir tür cennete gitmesi halinde kabul etmek istiyordu (Batının cenneti).

AMMON, GÜNTHER

☛ *1918*

Doktor ve psikanaliz, bütünsel ve hümanistik dinamik psikiyatrinin kurucusu. Kitabı *Der merhdimensonale Mensch*'te (*Çok Boyutlu İnsan)* sınırlayan ihtiyaç yasakları bulunmayan ve insana zorlamasız bir yaşam imkânı sağlayan bir toplum resmini çizmektedir.

☛ *Psikoloji, hümanistik*

AMNEZİ

yun. Amnesia: "Hissizlik"

Medyumların seanslarda yaşadığı geçici hafıza kaybı durumu. Kişiler, seans sonrasında, seansa ilişkin hiçbir şey anımsamazlar.

A.M.O.

1840-1923

Adolf Martin Oppel'in kısaltması. ☛Swedenborg ekolünün teozofu. Baş yapıtı: *Das Adeptenbuch*

AMON

Yılan kuyruğuna sahip kurt görünümünde bir cehennem demonu. Geçmişi ve geleceği bilmektedir.

AMON (AMMON)

Özellikle Tebe'de tapınılan Mısır Tanrısı. Yunanlılar tarafından Zeus ile özdeşleştirilir.

AMOR

1932'de keşfedilen, 1221 no'lu gezegen...*

AMORALAR

ibr. "Öğretmenler, yorumcular"

Müzakereleri Talmud'da yoğunlaşan, yaklaşık 3000 Filistinli ve Babilli İ.S. III-V. yy.'ın yasa koyucuları.

AMORC

Antiquus Mysticusque Ordo Rosae Crucis

Gülhaçlı'nın eski mistik tarikatı... Bu ezoterik tarikat 1916 yılında Spencer Lewis (1883-1936) tarafından kurulmuştur. Tarikatın kendisi kökeninin, Mısır'daki eski bir gizem öğreti okulu olduğunu iddia etmektedir. (Kurucu: Amenothep IV., İ.Ö. 1350).

☛ *Gülhaçlılar Hareketi, Modern*

AMORT, EUSEBIUS

1692-1775

Hususi vahiy ve vizyonlarla meşgul olan, Weilheim'daki Polling Manastırı'ndan Augustiner rahibi. Kitabı *De Revelationibus, Visionibus et Apparationibus privatis regulae tutae* (1744) bu fenomenleri kontrol etmek için gerekli otuz beş kuralı yazmıştır. Gerçek vizyonları safi hayal ürünlerinden ayırmak için geliştirdiği metotlar, Parapsikoloji'nin başlangıç dönemi olarak tanımlanabilir.

AMPLİFİKASYON

lat. "Yükseltme"

Yöneltilmiş Çağrışımlar ile hayallerin genişletilmesi ve koyulaştırılması için C. G. Jung

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

tarafından yaratılmış bir kavram. Burada Jung hayal içeriğini, din, mistik ve mitolojinin düşünce dünyası ile karşılaştırıyor.

AMRİT

Kutsal bir içecek... Sihler, bu içeceği genellikle dini törenlerin öncesinde içerler. İçeceği iki ağızlı bir kılıçla karıştırmak âdettendir.*

AMRİTA

hint.

Yunan şerbetine benzeyen ölümsüzlük içeceği (ab-ı hayat).

AMRİTA

hint.

İslâm'daki *cennet taamı*'na benzer, kişiye ölümsüzlük kazandırdığına inanılan ve süt denizinde çalkalanarak elde edildiği düşünülen bir besin... *Vedalar*'da adı sıkça geçer. Zoma sıvısı için de bu ad yeğlenir.**

AMRİTANANDAMAYİ, MATA

☛ *1953*

Hintli kadın bilge ve mistik. On iki yaşında tanrısal vazifesini hissetti ve kendisini sıkı disiplin altına aldı. Hayatını ve öğretilerini *Ölümsüz Saadetin Anası* adlı kitabında anlatmıştır.

AMYANT

Romalılar'da büyüleri savmak için kullanılan, asbest benzeri bir tür taş.

AN ASTROLOJİSİ

Astrolojinin bu formunda, astrolog ve soruyu soran kişinin karşılaştığı an için bir horoskop hesaplanır. An astrolojisi bilhassa prognostik çalışmalarda kullanılır.

ANAGAMİ

bud. "Geri dönmeyen"

Kutsallığın üçüncü kademesinin sahibidir. Daha alttaki beş bağı çözdükten sonra, saf diyar ruhlarının bulunduğu dünyaya, oradan da Nirvana'ya ulaşır ve o dünyaya tekrar geri dönmez.

ANAGRAM

yun.

Harflerin yer değiştirmesi. Bu sırada farklı, ama anlamlı bir kelime oluşmalıdır. Örneğin ibr. Maleachi = Melek, baş melek Michael'in ismini oluşturur. Kabalistler bu metodu Themurah olarak tanımlar.

ANAHATA

hint.

Kalp civarında yerleşmiş olan 4. Çakra.

☛ *Çakra*

ANAHTAR

lat. "Clavicula"

Okültizm'de, büyücü ya da büyü kitaplarına verilen ad.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ANAKSAGORAS
Anaxagoras, İ.Ö. 500-428
Her şeyin yaratıcısının, kaosu düzenli kâinata dönüştürenin, dünya düzenini sağlayan, maddesel nesnelerden oldukça farklı, maddeye hâkim olan ruh (*nous*) olduğu düşüncesini ilk olarak ortaya atan Yunan filozof. Yani Anaksagoras bir tür ☛Düalizm'in kurucusudur. Öğretileri nedeniyle suçlanmışsa da, Perikles'in etkisi sayesinde mahkûmiyetten kurtulmuştur. Bir tek yapıtı vardır: *Peri Fyseos* (Peri Fus acos – Doğaya Dair)

ANALİTİK PSİKOLOJİ
☛ *Psikoloji, Analitik*

ANALİTİK PSİKOTERAPİ
☛ *Psikoterapi, Analitik*

ANALOJİ BÜYÜSÜ
Gerçek dünyada kastedilen kişiye benzetilen nesnelerin yardımıyla yapılan büyü; örneğin bir insanın resmine iğne batırarak ona zarar verilmesi gibi (bir tür Voodoo büyüsü).

ANANDA
sanskr. "Mutluluk, şans"
1.) Hinduizm'de materyal gerçekliklerin bulandırmadığı mutlak mutluluğun tanımlaması.
2.) Buda'nın en sevdiği öğrencisinin adı.

ANARETHA
yun. "Yok edici"
Hayatı yok edici gezegen. Yaşamın düğüm noktası.
☛ *Hyleg*

ANASON YAĞI
Pimpinella anisum'un tohumlarından elde edilir. Anason bitkisi birçok ülkede yetiştirilir, fakat özellikle Rus anasonu değerlidir. Anason yağının en önemli bileşeni, içerisinde %80 ile %90 oranında bulunan Anetol'dür.

ANATHEMA
yun. "Çöküş'e mahkûm edilmiş"
Lânetleme formülü; büyük kilise aforozu.

ANATTA
bud. "Ben-değil"
Bu kavram Budizm'in çekirdek öğretisine aittir. Anatta öğretisi şu cümle ile tarif edilebilir: "Bu bana ait değil, bu ben değilim, bu bana ait bir 'ben' değil". Bedensel veya ruhsal görünümlerin ne içinde, ne de dışında bağımsız bir kişilik veya varlık olarak tanımlanabilecek bir şey vardır. Budist anlayışa göre mevcudiyetin tamamının gayrı şahiliğin kavrayamamış olan, dört değerli gerçekliği (☛Sacca) kavrayamaz.

ANDERSON, JAMES
1680-1739
Ricardo'nun öncüsü kabul edilir. 1723 yılında yeni bir Loca

kitabı ortaya koyan Presbiteryen, *The Constitution of the Freemasons* (Eski vecibeler). Farmasonluğun tarihini vecibelerini ve yönetmeliğini içermektedir. Karl Marx yapıtlarında adını sık sık anmaktadır. Adam Smith pülemikleri meşhurdur.

ANDIZOTU

Halk arasında "havlıcan" olarak da bilinen, botanikte *Inula Helenium* olarak tanımlanan, turp familyasına ait bir bitki. Mart veya eylülde toplanması gereken kökün lifleri temizlenir, soyulur, parmak büyüklüğünde kesilir ve kurutulur. Kurutulmuş durumda menekşe gibi kokan; parlak kahverengi, kâfur otuna çok benzeyen, baharlı kokulu reçine damlası içerir. Andızotu kökü, halk tebabetinde kadınlarda kan söktürücü, ayrıca balgam, ter ve idrar söktürücü ilaç olarak kullanılır. Andızotu büyücülükte büyü önleyici madde olup, eskiden cadı büyüsüne karşı muska olarak vücutta taşınmış, ayrıca aşk içeceklerinde afrodizyak olarak da kullanılmıştır.

andızotu

ANDREAE, JOHANN VALENTİN

1586-1654

Simya-Teozofi çevresini komik duruma düşürmek amacıyla 1616 yılında satirik eser *Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz'u* yayınlayan saray vaizi. Gülhaçlı eserleri olan *Fama Fraternitas* ve *Confessio'nun* yazarı olup olmadığına karar verilememektedir. Çok başarılı olan ilk eseri sayesinde, istemeden ☛Gülhaçlılar (Rosenkreuzer) mistik tarikatının kurucusu oldu. Onun uydurduğu efsanevi tarikat kurucusu Christian Rosencreutz, doğuda gizli bilimlere vâkıf olmuş ve batılı ülkelerde teoloji ve felsefenin uzlaşmasını yaymak amacıyla küçük bir ezoterik grup olan Gülhaçlı Kardeşliği'ni kurmuştur. Sonraki zamanlarda sürekli olarak bu esrarengiz kardeşlik ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır. Birçok ezoterik grup onların halefi olduğunu iddia etmiştir. Özellik-

le XVIII. yy.'da ortaya çıkan ☛Gold Kreuzer (Altın Haç) ve Gülhaçlılar bu gizli tarikat kurucusuna dayanmaktadır.

ANDROİD

yun. "yapay insan"

Efsaneye göre ☛Albertus Magnus'un böyle bir insan yarattığı söylenir. Yahudi mitolojisi ve efsanesinde var olan Golem figürü de bir androiddir.

ANDROJEN

yun. "Eril-Dişil"

Simyada ☛Materia prima ve ☛Felsefe Taşı için, içerisinde bütün karşıtlıkların kaldırıldığı aslî cevher. Diğer tanımlamalar *Rebis* (lat. *Res binae* "iki katlı") veya hermafrodittir. Sembolü altı uçlu yıldızdır.

Androjenin temsili resmi...

ANGEL DUST

☛ *P.C.P.*

ANGELOLOJİ

yun.

Melekler öğretisi.

ANGES, JEANNE DES

1602-1665

Gerçek adı Madame de Beclier'dir. Loudun'daki şeytan tarafından ele geçirilme epidemisinin ana karakteridir. Ursuliner'lerin başrahibesinin talimatı ile 1642 yılında bir otobiyografi yazdı. Bu otobiyografi 1633'teki şeytan tarafından ele geçirilme epidemisinin başlangıcından 1642 yılına kadar süreci kapsamaktadır. 1884 yılında öğrencileri Charcots, Gilles la Tourette ve Gabriel Legue tarafından Tours Şehir Kütüphanesi'nde müsveddeler keşfedilmiş ve "Bibliotheque Diabolique"de yayınlanmıştır (Bir nüshası Prusya Devlet Kütüphanesi'nde bulunmaktadır). A. Kind'in 1910 yılındaki Almanca çevirisi ve müteakip baskılar *Die Memoiren einer Besessenen* adıyla yayımlanmıştır. (Fransızca orijinalinin yakl. %12'si eksiktir). Özellikle psikolojik bakımdan önemli olan bölümler dışarıda bırakılmıştır. ☛Grandier; ☛Aubin

ANGRO MANYU

☛ *Ahriman*

ANGUTTARANİKAYA
bud. Pali "Bir-bölüm-fazla-derlemesi"
On bir bölüme ayrılmış ☛*Suttapika*'nın (Öğreti Konuşmaları) bir bölümü. Münferit Sutta'lar öyle düzenlenmiştir ki, birinci bölümde bir kez var olandan bahsedilirken, ikinci bölümde iki kez ortaya çıkan şeylerden söz edilir. Ve bu böyle on bire kadar devam eder.

ANİMA
lat. "Ruh"
Simya tahayyülünde metallerin içinde bulunan ve onların karakteristik özelliklerini içerdiği düşünülen bilinmeyenin tanımlaması. *Anima solis* = Altın veya *Anima argentis* = Gümüş'ün, mükemmel olmayan metallere aktarılabileceği ve onları değerli hale getirebileceği sanılır. Anima içeren maddeler ilaç olarak da aranmıştır.

ANİMA MUNDİ
lat. "âlemler ruhu"
Bir âlem ruhunun kozmolojik oluşumu. Bu kavram, önceleri simyada bulunmaktaydı. Bütün var olanların temel taşıdır. Teozoflar bunun için ☛Alaya'yı da kullanır.

ANİMALİZM
Hayvanların içinde bir ruhun var olduğu düşüncesi.

ANİMASYON
lat. "Canlandırma"
Bir bedenin canlandırılması fiili, özellikle gizli yaşam prensibinin aktivasyonu ile ilgili.

ANİMİZM
lat. "Animismus", osm. "Ervahiye, ruhaniyet"
Okült tezahürleri açıklarken, onların nedenlerini tamamen dünyevi varlığın ruhuna dayandıran ve dünya dışındakileri veya ruhî müdahaleleri, başka bir açıklama mümkün olmadığı sürece geçerli saymayan görüş biçimi. Yani animizm, spiritüalizmin bir çeşit karşıtıdır ve bu anlamda ilk kez ☛Aksakof tarafından savunulmuştur.

ANİMUS
lat. "Ruh; Can"
"Tanrısal benlik" için kullanılan spiritüalistik kavram.

ANİRA
jap.
Japonlar, her saatin ayrı bir cini olduğuna inanırlar. Anira bu cinlerden sekizinci saate denk gelenidir.*
☛ *Cin*

ANKA KUŞU
Küllerin içinden tekrar gençleşmiş olarak dirilmek için, kendisini ateşlere atan ve ya-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

kan, efsanevi bir kuş. Simya bundan, doğadakilerin ölmelerinin ve tekrar yaşam bulmalarının sembollerini çıkarmıştır.

☛ *Fabl hayvanları; ☛Melez Yaratıklar.*

ANLIK

ılm. "Intellekt", lat. "Intellectus"

Spiritüalistik oturumlarda ortaya çıkan veya haber veren varlıklar için sürekli kullanılan tabir.

ANTASKARANA

sanskr.

Teozoflar bu kelimeyi yüksek ve alçak Manas ya da insanın spiritüel egosu ve kişisel ruhu arasındaki köprü olarak açıklarlar.

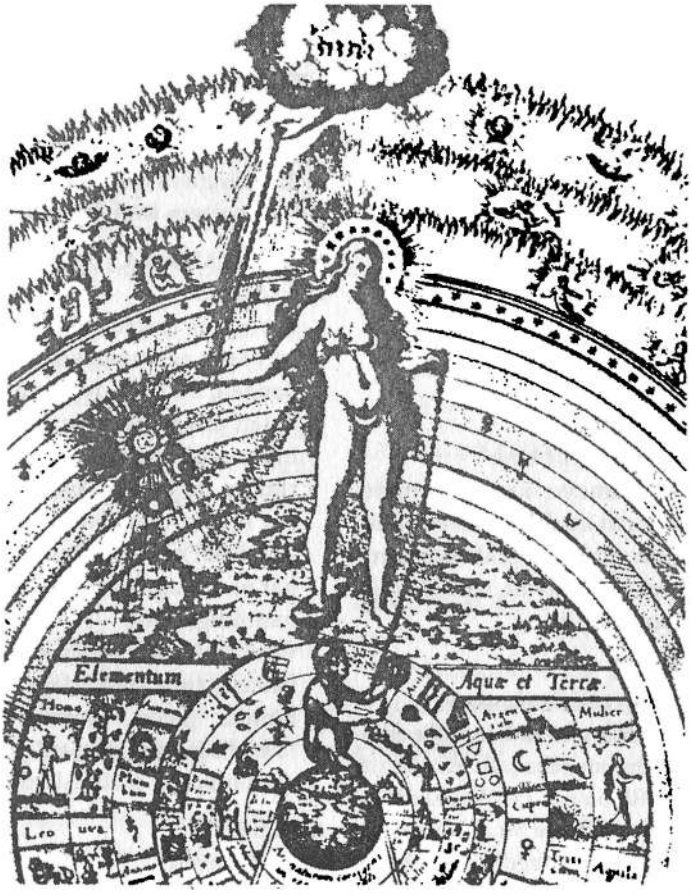

Anima Mundi'nin XVII. yy.'dan kalma temsili resmi

ANTİMUAN
alm. Antimon
Mineral olarak Latince isimler *Stibium, album plumbum, plumbum sapientum, Saturnus philosophorum, Plumbum de minera, Plumbum minerale, Plumbum mortuum, Mercuruius noster, Terra nigra vb.* olarak tanımlanan Antimon, eski simyacıların görüşüne göre pıhtılaşmış cıvadan başka bir şey değildi. Bu nedenle Antimon çok değerliydi ve ondan üretilen *Quinta essentia Antimonii* bütün diğer ilaçları gereksiz hale getiren mucize evrensel ilaçtı. Fakat bu esansın üretimini sadece *Tanrı'nın yardımı altında* az sayıda kişi başarabilmiştir. Simya mantığına göre Antimon dünyevinin, "asli ☛madde"nin sembolünü temsil etmektedir.

ANTİPATHES
yun. "Acı çekmeye karşı"
Büyülenmeye karşı taşınılan koruyucu madde. Bazı insanlar bunun altında siyah mercanı, diğerleri ise siyah, sert plastiği anlamaktadır.

ANTİPATİ
yun. "Karşı etki, hoşlanmama"
Animistik olarak karşılıklı etkide bulunan bilinçaltı güçleri ile teozofik olarak Preeksistanz'teki (önceki hayat ya da varolmadan önce) bilinçdışı ilişkilerin hatırlanması şeklinde açıklanabilen, insanlar arasında belirli bir sebep olmadan ortaya çıkan karşıtlık.

ANTROPOMORFİZM
yun. "İnsanlaştırma"
Tanrıların insansı biçime sahip oldukları ya da insan gibi davrandıkları inancı.

ANTROPOZOFİ
☛ *Steiner*

ANTROPOZOFİK TEBABET
☛ *Tebabet, Antrofozofik*

ANUBİS
1.) Ölüler diyarının Mısır Tanrılığı.
2.) Almanya'daki ezoterik bir derginin ismi. ☛Frater V. D.

ANUPAPADAKA
sankr./teozofi
Burnunun doğrusuna giden veya başını eğmeyen kişi. Anupapadaka, Budizm'de Dhyani Budaları adı verilen bir ilahi varlıklar sınıfı için kullanılan bir terimdir. Bu Dhyani Budalarının, ara üyeler olmadan, doğrudan Adi Budi'nin veya kozmik Mahat'ın kucağından geldiklerine inanıldığından, H. P. ☛Blavatsky'nin açıkladığı gibi, anababasız veya atasız doğmak anlamına gelen "yetim" veya "kendiliğinden oluşan" şeklinde sembolize edilmişlerdir.

ANUSSATİ
bud. "Gözlemler"
Amacı, Buda öğretisinden zevk almayı sağlamak olan bir tür

İnsan kılığındaki çakal kafalı Anubis, ölmüşlerin kalplerini tartıyor.

meditasyon. Temel olarak altı gözlem vardır: Aydınlanmış olan, yasa, gençlik, ahlak, cömertlik, ilahi varlık. Daha sonra şunlar eklenmiştir: Ölüm, beden, teneffüs, barış üzerine.

ANUTTARA-SAMYAK-SAMBODHİ

hint.

Her türlü tanımlamadan uzak olan, en yüksek aydınlanma durumu.

APANA

hint.

Beş yaşam nefesinden birisi. Merkezi anüste olan, aşağıya doğru giden nefes akımı (Karşıtı: ☛Prana). Diğer yaşam nefeslerinin isimleri Samana, Udana ve Viyana'dır.

APARA-BRAHMAN

hint.

Vasıflarla (☛Gunas) donatılmış, daha alttaki Brahman.

APARASYON

lat.

Yaşayanların veya ölmüşlerin görüntüsü.

APARİSYON

ing. Apporition

Ruhların varlıklarını belli etmek amacıyla yaptıkları her türlü eylem, emare...*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

APAS
sanskr. "Su"
Su elementinin işareti.
☛ *Tattvas*

APAYA
bud. "Sapa yol"
Dört ıstırap dünyası için tanımlama: Cehennem, hayvanlık, hayaletler âlemi ve iblisler diyarı. Bunlar "Dört Istırap Yoldaşı" veya "Lainlerin Diyarı" ile özdeştir.

APHİCABTAL
"Ben artık bir aptal değilim, uyanıyorum." Bu Paracelsus deyimi, kavramların kısaltılmış halidir: *A* (Artikel), *phi* (Philosophum), *cab* (cabalista), *tal* (talmudicus).

APLİKASYON
lat." "Yaklaşma"
Yavaş gezegenin daha hızlı bir gezegen tarafından bir burç işareti dahilinde yakalanması. Örneğin Venüs, Satürn, Jüpiter ve Neptün'ün, Mars, Merkür, Uranüs veya Güneş tarafından yakalanması.

APOKALiPS
yun. "Vahiy"
Dar anlamda dünyanın sonu hakkındaki kehanet. Tevrat'ta: Hanok ve Danyal kitabı, Kitab-ı Mukaddes'te: Yuhanna Kitab-ı Mukaddes'i. Ezoterizmde bu kitaplar kehanetler için tevecühle kullanılır.
☛ *Kitab-ı Mukaddes*

APOKALİPTİK HAYVAN
Yedi başı ve on boynuzu, aslan ağzı ve ayı ayakları bulunan bir yaratık...

Yedi kafalı ejderha... Albrecht Dürer'in (1497-98) apokaliptik hayvanı tasvir eden ahşap gravüründen detay...

APOKATASTAZ
yun. "Tekrarlama"
Kozmosun tekrar saflığa dönüşü. Genel olarak tekrar doğuş veya eski duruma geri dönüş anlamına gelmektedir.

APOKRİF METİNLER
yun. "ikincil önemde kutsal metinler"
Kitab-ı Mukaddes Sisteminde Kutsal Kitap ve Deuterocanonik (Apokrif Metinler) olarak yayınlandı. Hıristiyan kilisesinde "kilise hukukuna uygun olmayan" yazılar bu şekilde tanımlanmıştır. Modern ezote-

Albrecht Dürer'in (1497-98) dört apokaliptik süvariyi temsil eden ahşap gravürü...

rizm için özellikle Eski Ahit'in Hanok kitabı önemlidir. Hazreti İsa'nın fiil ve kelimelerini içeren apokriflerini Yeni Ahit de tanımaktadır. Ayrı ayrı olarak üçü bilinmektedir: İbrani, Mısır ve Petrus Kitab-ı Mukaddes'i.

APOLLİNARİS

Apollon'a takdis edilmiş, hayallere yol açan ve uyuşturucu etkisi olan, şekil itibariyle ☛Banotu ile özdeş bitki.

APOLLON

yun.

Yunan tanrısı. Zeus ve Leto'nun oğlu, Artemis'in erkek kardeşi. Apollon, ışık ve güneş tanrısı olarak, yılın ve mevsimlerin, özellikle ilkbahar, yaz ve sonbaharın tanrısıdır. İlkbaharın uyanışı, yumuşayan kışa karşı bir savaş olarak düşünüldüğünden, Apollon aynı zamanda savaşçı bir Tanrı; ayrıca meyvelerin olgunlaşması ile sürülerin gelişmesi mevsimlerin seyrine bağlı olduğu için, çiftçilik ve hayvancılığın da koruyucusudur; ilkbaharda gemi yolculukları da yeni başladığı için, denizciler de ona taparlar. Tapınılmasının en önemli nedeni ise kehanet tanrısı olmasıdır, özellikle Delphoi kehanetinin ülke politikasına etkisi büyüktü. Salgın hastalıklar ve ölüm göndermenin yanı sıra Apollon, bütün hastalıklara karşı yardıma çağırılabilen sağlık tanrısı olarak önem taşımaktaydı. ☛Pythia

APOLLON, KELTİK

Birçok Kelt tanrısı bu mevkii paylaşır: Noricum'da tapınılan Belenus, ana ibadet yeri Aachen'de bulunan Grannus. Onun refakatindekiler Damona ve Tanrı Borve veya Wales'te tapınılan Bormo, Maponos'tur. İrlanda'daki karşılığı ise eski İrlandalılar'ın baş Tanrısı Daghda'nın oğlu, Og veya Oenghus'taki, Mac'tir.

APOLLONIUS, TYANA'LI

İ.S. I. yy.

Hz. İsa döneminde kehanetleri ve mucizeleri çok ilgi çeken Pisagor'cu Kapadokyalı filozof, bilge ve büyücü. Büyük yolculuklarından birini, en yüksek bilgeliğe kutsandığı Hindistan'a yapmıştır; geri döndüğünde, neredeyse yüz yaşında öldüğü Efes'te, ezoterik bir okul kurmuştur.*

☛ *Artephius*

APOPSİ

Anti-psi gücü. Sözcük Bonewitz tarafından icat edilmiştir.**

APOR

ing. fr., alm., "apport"

Cisimlerin açıklanabilir fiziksel bir neden olmadan oda içinden, yan odadan, hatta dışarıdan getirildiği hareket fenomeni. Çiçek aporları meşhurdur.

* Tyana'lı Apollonius'un ölüp ölmediği kesin olarak saptanamamıştır. Mezarının yeri bilinememektedir. Bir iddiaya göre Ayarta'ya gitmiştir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Tyana'lı Apollonius

Bu fenomen tekrar edilerek gözlenmiştir; nesneler zaman zaman fırlatılmış gibi gözükür, bazen yumuşak bir uçuşla gelirler ya da fark edilmeden oraya gelmişlerdir.

AQUİLA

lat. "Kartal"

Simyada Jüpiter'in simgesi ya da tinsel ruhun sembolü.

ARA DÜNYA

Teozofik açıdan dünya ve öteki taraf arasında, kurtuluşa henüz erememiş iblis ve insan ruhlarının bulunduğu konaklama yeri. Ara dünyadan ☛Hortlakların da geldiği söylenir.

ARADİA

Aradia or the Gospel of the Witches (1899, Alm. 1979), Amerika-

lı toplum araştırmacısı Charles Godfrey Leland'ın (1824-1903) bir kitabının adıdır. Kitapta, İtalya'da 1866 yılında, cadı dini hakkında eski bir dokümanın sahibi olan bir cadıyla tanıştığını bildirmektedir. Aradia, Diana ve onun erkek kardeşi Lucifer'in kızıdır. Dünyaya, insanlara büyücülüğü öğretmek ve özellikle de onları Diana'nın kültünü tanıtmak için gönderilmiştir. Görevini tamamladıktan sonra öğrencilerine, yani cadılara, Diana ile nasıl temasa geçebileceklerini öğretmektedir.

ARAM, KURT
1869-1934

Takma adı, Hans Fischer. Baş yapıtı *Magie und Mystik in Vergangenheit und Gegenwart* (Geçmişte ve Günümüzde Büyü ve Mistik, 1927) adlı bir kitap yazan ve derinlemesine yorumları sayesinde bugün bile kıymeti bilinen ezoterist.

ARANYAKAS
hint.

☛*Vedalar*'da orman keşişleri için belirlenen ve çeşitli meditasyonlar içeren bölüm.

ARAP BÜYÜCÜLÜĞÜ
☛ *Büyücülük, Arap*

ARAP NOKTALARI
☛ *Noktalar, Arap*

ARARİTA

☛Kabala'da bir Tanrı ismi. İbranca bir vecizenin kısaltılmış halidir. Türkçe çevirisi: "Başlangıcı tektir. Özelliği tektir. Yeniden sıralanışı (permütasyonu) tektir." Büyücülükte Ararita, çağırma formülü olarak kullanılır.

ARBATEL

Bir büyü kitabı. İsminin tamamı şöyledir: *Arbatel de magia seu pneumatica veterum*. Genellikle ☛Agrippa Von Nettesheim'ın *Philosophia occulta*'sının 4. kitabı olarak basılır. Arbatel'in anlamı: Dört sayısı Yahu, yani ☛Tetragammaton için bir tanımlamadır. İçeriğine bakıldığında bu eser ak büyüye aittir ☛Clavicula Salomonis'in daha sonraki şekli bu esere bağlıdır.

ARCANE OKULU
☛ *Balibey*

ARCANUM
lat. "Sır"

Simya'daki anlamı, ölçülemeyen menzile sahip bir bilginin sırrıdır. Geniş anlamda ise, bütün ıstırap ve hastalıkları iyileştiren, kullanımının gençlik de sağladığı söylenen maddedir. Arcanum arayışı XIX. yy.'da "Tıbbi Mezhepler"in (☛Rademacher, ☛Latz) oluşumuna yol açmıştır. Rademacher üç Arcanum benimsemişti. Bakır, demir ve potasyum azotat. Latz ise yedi: Sülfürik asit, demir, karbonatlı ve azotatlı soda, Likör Hepatis (Amon-

yak, kükürt ve kireçten oluşan bir çözelti), pulvis solaris ruber ve pulvis solaris niger (son iki madde cıvadan elde edilir). ☛Arkanoloji.

ARCHAEUS ve SEPERATÖR (AYIRICI)

Ing./simya/mist.

Tanrı'nın dışarıya sızmış, çift anlamlı etkiye sahip bir sözü olarak ateşli bir ☛cıva mânâsında: Archaeus bedensel varlığı eterik temelden bölen ustabaşıdır; ancak Seperatör iyi ile kötü, aydınlık ve karanlık varlıkları birbirinden ayırır.

ARCHANA

Hint.

Tanrılara tapınma sırasında çiçek ve yaprak sunulması.

ARDAT-LİLE

Erkeklerle cinsel ilişkiye giren bir Samî Tanrıçası. ☛Succubus

ARDIÇ

Botanik ismi *Juniperus communis* olan ve konniferler türüne ait olan ağaç ya da çalı. Ardıç, hoş kokulu uçucu bir yağın yanı sıra, bir reçineye sahiptir. Meyve taneleri, asetik asit sülfürik asit ve hidroklorik asit tuzlarının katkısıyla beraber çok miktarda şeker içerir. Ardıç, halk ve doğa tebabetinde ilk sırada yer alan bir tedavi bitkisi sayılır, çünkü bu bitki her parça ve bölümüyle tedavi eden özelliklere sahiptir. İnsanın içini ısıtan ve temizleyen bir etkisi vardır. Eski çağlarda cesetlerin yakılması için kullanılırdı ve sonraları ise ardıcın ağaç ve çalısı genel itibariyle sevilen bir büyü maddesi oldu. Büyücülükte ardıcın dumanı haşarat, yılanlar ve kötü ruhların kovulması için kullanılır. Meyve tanelerinden yapılma bir dekokt sözde kâhin bakışı sağlar ve kötü etkilere karşı da korur. Erkek sümbüllerin çiçekleri ise aşk büyüleri ve nekromantik şeytan çıkarma ayinlerinde kullanılır(dı).

ARDIÇ MEYVESİ YAĞI

Juniperus communis'in meyve tanelerinden elde edilir. Borneol ve Pinen içerir. Ardıç ağacı da aromatik kokulu, koyu kıvamlı bir yağ verir.

ARES

Yunan Tanrısı, lat. "Mars"

Zeus ve Hera'nın oğlu, Savaş Tanrısı. Kanlı savaşlar ve kan dökülmesi en sevdiği şeydir. Savaş meydanına çıktığında, (ve ☛Afrodit) oğulları Deimos ve Phobos, yani Dehşet ve Korku, onun beygirlerinin koşumlarını takar ve onu takip ederler; Eris öncülük eder; korkunç Enyo ona yoldaşlık eder ve Kydoimos onunla birlikte, Kerenler'in ölüm saçtığı kalabalığa atılır. –Eris, Kavga Tanrıçası, kâh Nyx'in kızı, kâh Ares'in kız kardeşi olarak geçmektedir.

ARHAT
bud.

Tekrar doğmayacak olan ve yaşarken kurtuluşa ermiş olan aziz. O, dört yüksek patikanın sonuncusunda bulunmaktadır. Önceki kademeler şunlardır: a) Akıntı girişi patikası, b) Bir kez geri dönüş patikası, c) Yeniden geri dönüş patikası. ☛Budizm

Arhat

ARHATİK YOGA
Arhatik Yoga Sistemi

Kriyashakti, Pranik İyileştirme ve Pranik Psikoterapi'nin uygulayıcılarından Choa Kok Sui'nin geliştirdiği karma bir yoga şekli... Amacı çakraları etkin hale getirmek, sıraya dizmek, "vücudun 'kutsal ateşleri'ni" güvenli bir şekilde uyandırmak ve ömrü uzatmaktır. Kuramı, "altın enerji", kundalini ve hem fiziksel hem de ruhsal "bedenleri" kabul eder. New York'taki Pranik İyileştirme Merkezi, "arhatik"i "çok gelişmiş sezgi, üstün zihinsel güçler, hayli rafine duygularla donatılmış ve İlahi Plan'a katkıda bulunmakla meşgul bir insan" olarak tanımlamaktadır.*

ARICA

Doğulu bilgelik öğretilerinin batı psikolojisi ile sentezinden oluşan bir psikoterapi. Kurucusu Bolivya'lı Oscar Ichazo'dur (1931). Öğrenci, dokuz kademelik meditasyon, solunum egzersizi, dans sayesinde mümkün olan en yüksek bilinç durumuna ulaştırılır.

ERGÜN ARIKDAL
(1936-1997)

Türkiye Metapsişik Tetkikler ve İlmi Araştırmalar Derneği'nin Dr. Bedri Ruhselman'dan sonraki başkanıdır. Uzun yıllar bu derneğin başkanlığını yapmış ve 1994 yılında ruhçu etkinliği geliştirmek amacıyla Bilyay Vakfı'nı kurmuştur.

Eserlerinden bazıları: *Nazari ve Tatbiki İpnotizma, Manyetizma ve Telkin*, 1963; *Ansiklopedik Metapsişik Terimler Sözlüğü*, 1971, 1984, 1998; *Ruhsallık Üzerine Denemeler*, 1991.**

ARITMA

Simyada bir sıvının damıtılması esnasında onun temizlenmesi ya da konsantre hale getirilmesi.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ARİF

ar.

Bilen, tanıyan, irfan ve marifet sahibine ilişkin sıfat ya da isim...

ARİS

☛Şakti'yi dünya görüşü sayan, Birma'daki budist bir mezhebin rahibeleri. Koyu elbiseler giyip alkol alırlar ve kadınlarla yatarlardı. Her günahı büyülü sözlerle yok edebileceklerini inanırlardı. XI. yy.'da bu mezhebin kökü kurutulmuştur.

ARİTMOMANTİ

alm. Arithmomantie

Rakamlar ve harflerden yola çıkarak yapılan kâhinlik. Alfabenin harflerine, Ay yılının günlerine uygun bir rakam yakıştırılmıştır. Soru formüle edilir, ilgili kişilerin ismi, hafta günleri ve ay yılının rakamı eklenir ve akabinde bütün harfler toplanır. Sonuç toplama işlemi ile tek haneli bir sayıya getirilir ve buradan kehanet bildirilir. Bir varyasyonu da Onomanti'dir. ☛Numeroloji

ARİYA

bud.

Buda'nın yolunda ilerleyen kutsal kişi.

ARJUNA

hint.

Tanrı ☛Krişna'nın öğrettiği, içsel iştirak ve coşkulu heyecan olmadığı sürece, şiddetli bir fikir ayrılığına girilebileceğini bildiren, ☛*Bhavagad-Gita*'dan alınan Pandu prensibi.

ARKADLAR

lat. "Yaylar"

Grafoloji'de yukarıya doğru yuvarlatılmış yazı.

ARKAN

lat.

"Gizli çalışma", "sırlı ilaç" mânâsında kullanılan bir kelimenin kökünün "arg" olduğu savunulur. Bu da bir şeyin çevresini dolanmakla eşanlamlıdır. Ortaçağda okültistlerin kullandığı bir sözcüktür. Arkan'lar daha çok metal ve minarallerle ilgilenmiş, üstatlarının ilaç yapma sırrını tefsirli pratiğe dökmüşlerdir.

ARKAN DİSİPLİNİ

lat. arcani disciplina = "Gizli tutma vazifesi"

İzinsiz kişilerin tarikat, loca, kardeşlik, ezoterik topluluk ve mezheplerin dinsel törenlerinin dışında bırakıldığı anlamına gelmektedir. Arkan disiplinini *İhanetçiler* denilen grup bozmuştur. Yakın zamana ait bir örnek, F. ☛Regardie'nin Altın Şafak tarikatının merasimlerini gün ışığına çıkartma-

[1] Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ARKANA, BÜYÜK
☛ *Tarot*

ARKANA, KÜÇÜK
☛ *Tarot*

ARKANİZM
☛ *Iatromistik*

ARKANOLOJİ
alm. Arkanologie, özellikle simyacılarda "Gizli maddelerin öğretisi"
Bu kavram ve öğreti, G. ☛Latz tarafından ortaya atılmıştır (☛Iatromistik). Kaynak kitap: Joseph Hartmann: *Alchemie und Arkanologie im Gegensatz zur Schulmedizin* (Ekol Tıbbına Karşı Simya ve Arkanoloji, Zürih 1888).

ARKETİP
yun. "Arc etypos", la. "Archetypus", alm. "Archetyp"
Yeniplatoncular tarafından da kullanılan bu kavram, C. G. ☛Jung'da (1875-1961) kolektif bilinçaltında bulunan, bir topluluğun bütün üyelerinde görülen ilk örnektir.
Masal, efsane ve hayal sembolleri ile de benzerlikleri bulunmaktadır. Arketip örnekleri babanın, Güneş'in, Ay'ın, gölgenin, yılanın, hayat ağacının vb. resimleridir.

ARKHEOMETRE
fran.
Yun. *arkhaios* ve *metron*'dan "Eski ölçü" oluşan bileşik kelime. ☛Saint-Yves d'Alveydre'nin ezoterik öğretisinin ve onun çevresinin temel kavramlarındandır. Arkheometre aynı zamanda eski toplumların bütün sanat ve bilim alanlarının temelinde yatan, fakat zamanla unutulan model ya da temeldir. Bütün ölçü birimleri, temel birimler metre ve daireye dayanmaktadır.

ARKHEUS
yun. "Yaşam ruhu"
Paracelsus bununla bütün doğal gövdelere şeklini veren gücü tanımlamıştır (*Ideu formatrix).*

ARKHONT
yun. "Hükümdar"
Birçok Yunan devletinde en yüksek görevli. Din/Fels.: ☛Gnosis'e göre, melek korolarından birinin mensubu.

ARMANLAR
☛ *Yüksek Arman Tarikatları*

ARMONİK KAİDELER
Kayser, Haase ve Berendt, armonik yasaların hem makro hem de mikrookozmosda geçerli olduğunu kanıtlamıştır. Bu tür yasadan yedi adet vardır:
1) Üst ton sırası
2) Aralık oranları
3) Oktav boşluğunun 12 yarı basamaklara bölünmesi
4) Konsonans ve desonansın ayrımı
5) Majör ve minörün ayrımı

6) Polarite 1:2 (oktav)
7) Lambdoma yasası
Bu yedi yasa monokart (tek telden oluşan bir müzik aleti) ile ispatlanabilmektedir. Kayser, sadece monokordun armonik yasaları vasıtasıyla Uranüs, Neptün ve Platon'un varlığının farkına varılabileceğini iddia etmişti. Tiz tonlar (üst sesler/üst tonlar).

ARNİKA YAĞI

Arnika yağı *Arnica montana*'nın (öküzgözü, sığırgözü) yapraklarından elde edilmektedir. Bileşiminde bulunan yüksek orandaki Laurin ve Palmitin asidine bağlı olarak, yağın hoş ve ıtırlı bir kokusu vardır. Arnika'nın temel etkisi, kan toplanma ve pıhtılaşmalarını, kan oturmalarını hızla gidermesidir. Bunun yanı sıra kalp ve beyin faaliyetleri ile düzensiz nabız atımı ve rahatsız edici hayaller görülen uykuya iyi gelmektedir.

AROMATERAPİ

Aromaterapi ☛Bitkisel Tedavi kadar eskidir. Koku maddelerinin psikolojik etkilerinin bilimsel açıdan araştırılması, XIX. yy.'a kadar geri gitmektedir. Bu dala Osfreoloji (yun. "Koku etkisi öğretisi") denilmektedir. Özellikle cinsel kokuların etkisi (Hagen: *Die Sexuelle Osphreologie*) ile ilgilenilmekteydi. Kokuların psikolojik ve tıbbi etkileri hakkındaki dağınık bilgileri, E. N. Santini de Riols, *Les Parfums magiques* (Paris 1903) isimli kitapta toplamıştır. Aromaterapi tarihinde ☛Krumm-Heller'in eserleri mihenk taşıdır: *Vom Weihrauch zur Osmotherapie* (1934), *Magie der Duftstoffe – Osmologische Heilkunde*
Modern Aromaterapi'nin kurucuları M. Gattefosse, Maury, Valnet, Tisserand'dır. ☛Aromatik Maddeler vücuda masaj, banyo yoluyla deriden, solunum yoluyla burun mukozasından ve şekerle mideden verilmektedir (Bak. Tablo). Tisserand gibi aromaterapistler, renklerin iyileştirici etkisini de kullanmaktadır. ☛Cohausen; ☛Renk Terapisi; ☛Tütsüleme

AROMATİK MADDELER

Koku etkileri hoş ve iyileştirici olan bitkisel ve hayvansal koku maddeleri.

☛ *Aroma Terapisi*

ARROYO, STEPHEN

Amerikalı astrolog; astrolojinin modern bir biçimini, astrolojik psikolojiyi kurmuştur. Görevi, insanı kâinatın, onun ritimleri ve döngülerinin ahengine ulaştırmaktı. Başlıca eserleri: *Astrologie, Karma und Transformation**; *Astroloji, Astrologie, Psycho-*

* *Karma ve Dönüşüm*, Çev.: Gül Çehreli, İlhan Yay., 2003. (Ed. n.)

AROMATİK MADDELER VEREN BİTKİ BÖLÜMLERİ

Goncalar: Gül, karanfil, nergis, acı portakal (turunç/portakal çiçeği), akasya (hıyarşembe ağacı), yasemin, mimoza, menekşe

Yaprak ve saplar: Tefarik (paçuli), sardunya, menekşe, mineçiçeği

Yaprak ve dallar: Bergamut, mandalina ("küçük çekirdekli"), portakal

Meyveler: Anason, kenevir (Hibiscus-gülhatmil ebegümeci kimyon, vanilya

Meyve çekirdekleri: Kayısı (Acı badem aroması), tonka çekirdeği

Meyve kabukları: Turunçgiller

Kökler ve köksapları: Susam, zencefil, sasafras ağacı, veteveria

Bitkinin bütünü: Lavanta, nane, mine çiçeği

Ağaç gövdesi ve dallar: Kafur ağacı, sandal ağacı, sedir ağacı, tarçın ağacı

AROMATİK MADDELERİN KOKU ETKİSİ

Anti-erojen (ferahlatıcı): Cedrat yağı, kuraçaos kabuğu yağı, gümüş köknar iğnesi yağı, okaliptus yağı, ladin ağacı iğnesi yağı, çam ağacı iğnesi yağı, bodur çam ağacı yağı, limette yağı, mür ağacı yağı, mersin ağacı yağı, acı portakal/turunç yağı, Portekiz yağı, küçük çekirdekli mandalina yağı, nane yağı, biberiye yağı, terementi yağı, ardıç üzümü yağı, limon yağı, servi ağacı yağı.

Taze (anti-erojen ve uyarıcı): Seylan, zencefil yağı, kıvırcık nane yağı, limon otu yağı, mercanköşk yağı, adaçayı yağı, speik yağı, kekik yağı, mineçiçeği yağı, tarçın yaprağı yağı, menekşe yaprağı, elemi, kasnı, mür, limon yağı.

Uyarıcı (anti-narkotik): Melekotu kökü, anason yağı, fesleğen yağı, acı badem yağı, calmus yağı, cardamomen (☛kakul ☛Yabanteresi) yağı, cascarilla yağı, cassia (☛hıyarşembe ağacı) yağı, kimyon yağı, tarhun yağı, rezene yağı, papatya yağı, kişniş yağı, selam otu yağı, defne ağacı yağı, macis yağı, küçük hindistancevizi yağı, karanfil yağı, tefarik yağı, maydanoz tohumu yağı, karabiber yağı, Jamayka biberi yağı, solucan otu yağı, sedefotu yağı, sasafras yağı, kereviz tohumu yağı, yıldız anasonu yağı, mazı ağacı yağı, vetiver yağı, keklik üzümü yağı, çördük otu yağı, dağ selvisi ağacı yağı, tarçın yağı, seylan, mimoza, çınar

ağacı yosunu, tefarik/paçuli, vanilya.

Coşturucu (Uyarıcı ve erojen): Andızotu yağı, huş ağacı yağı, havuç yağı = Daucus yağı = Havuç tohumu yağı, Tonka, günlük.

Erojen: Costus kökü, servi ağacı yağı terementinsiz, amber tohumu yağı, amber, castoreum, tonkin amberi, misk.

Şehvetli (Erojen+narkotik): Sardunya yağı Afrika, susam yağı, portakal çiçeği, yasemin, fulya/fulya çiçeği, nergiz, labdanum, karagünlük ağacı, Tolub reçinesi.

Narkotik: Cananga yağı, sardunya yağı Bourbon, Helichrysum yağı, susam yağı sıvı, misket üzümü, adaçayı yağı, turunç yağı, Palmarosa yağı, gül yağı, adaçayı yağı, Ylang Ylang yağı, cassie, katırtırnağı, sümbül, yasemin chassis, karanfil, gül, tutya çiçeği, menekşe, aselbent, susam, Peru reçinesi.

Sakinleştirici (Narkotik+Anti-erojen): Bergamuy yağı, Limon yağı Java, lavanta yağı, linalo yağı, mandalina yağı, küçük çekirdekli mandalina yağı terpentinsiz, gül ağacı yağı, sandal ağacı yağı, lavanta, Cistus-Labdanum (yeşil), Opoponaks.

logie und die vier Elemente (Psikoloji ve Dört Element), *Astrologie und Partnerschaft, Astrologische Psychologie in der Praxis.*

ARTEMISIA ABSINTHIUM

Genel pelin otu (vermut) ile özdeştir. *Absinthium*'un ayırt edici özellikleri arasında güçlü, oldukça rahatsız edici kokusunun yanı sıra, güçlü kokuya yol açan sarımtrak yeşil eterik bir yağı vardır.

Bitki, ayrıca çok acı bir alkaloit, albümin, toz ve tuzlar içermektedir. Vermut tebabette genel halsizlik, sindirim bozukluğu, balgam, kramplar ve benzer şikâyetlere karşı fevkâlade bir ilaç olarak kullanılmaktadır (☛Absinthium).

Bu bitki cadı dünyasında, cadı kremleri ve içeceklerinde çok yönlü kullanılmış ve bu bileşimlerin hayallere, geçici deliliğe, hatta kudurma vakalarına yol açtığı söylenir.

ARTEMISIA VULGARIS

Daha çok "misk otu" adı altında bilinmektedir. Bu Artemisia türünün ölmüş kökleri, epilepsiye karşı kullanılır. Otun kendisi, vermuta benzer amaçlarla kullanılmaktadır. Misk otu, sihir inancında büyük bir rol oynamakta ve birçok şeyin yanında, köklerinden örülmüş bir "Johannis kemerinin" hasta bir kişi tarafından Johannis ateşine

atılırsa, hastanın bütün acıları ateşe geçtiği ve kişinin iyileştiği söylenmektedir. Başka bir inanç ise, Johannis Günü'nde misk otunun kökünün altında kömür bulunabileceği ve belirli sözler kullanılarak kaldırılırsa, altına dönüşeceğinidir. "Evdeki misk otu şeytanı kaçırır, giriş kapısının üzerindeki misk otu kökü evi bütün kötülükler ve canavarlara karşı korur."

ARTEMİDOROS

İ.S. 135-200

Günümüze kadar ilgi gören ve beş kitaba bölünmüş rüya tabirleri kitabı *Oneirokritika*'nın Lidya-Daldis'li yazarı. Tahminen stoacı olan yazar, zamanındaki rüya inançlarını birçok örnekle bezenmiş bir sisteme oturtmuştur. Sigmund ☛Freud bu tür rüya tabirini, rüya yorumcusunun, rüyayı bir bütün olarak almadan, tabir amacına uygun biçimde münferit resimlere bölüp, bunları rüya kitabındaki resimlerle tek tek karşılaştırdıktan sonra anlamını elde ettiğinden, şifreleme metodu olarak tanımlamıştı. Antik rüya tabirciliğinin bu temel eseri, modern psikolojik ya da psikanalitik rüya öğretisinin öncüsüdür.

ARTEMİS

Yunan tanrıçası, lat. Diana. Zeus ve Leto'nun kızı, Ay Tanrıçası'dır. Her şeyden evvel, ikiz kardeşi Apollon gibi, toprak verimliliğinin, hem hasadın ve ormanın, hem de dağlarda otlayan hayvanların ve özellikle yabanıl hayatın tanrıçasıdır; aynı zamanda oklarıyla en dikkatli hayvanı bile avlayan ve aynı zamanda bu hayvanların da koruyucusudur. Orman ve dağlar onun en sevdiği yerlerdir. Ay Tanrıçası olarak, Hera ve Eileithyia gibi, kadınsal cinsel yaşam görevi doğum ve evlilik tanrıçalığını de yerine getirmektedir; ancak kendisi, Athena gibi, sonsuza kadar evlenmez ve bâkire kalır.

☛ *Aya Tapınma*

Artemis

ARTEMİSİA ABRONATUM

Diğer isimleri "karapelin otu" veya "müzekker pelin"dir. Yeşile çalan sarı renkte çiçekleri, çok hoş, güçlü aromalı limona benzer kokusu ve hafif acı tadı vardır. Bol miktarda eterik yağ, acı bir öz maddesi ve biraz tabak (☛mazı) maddesi içermektedir. Bu Artemisia türü, çocukları büyü ve nazara karşı koruyan özel bir koruyucu madde sayılmaktadır.

ARTEPHIUS

Felsefe Taşı'nı bulduğu ve bin seneden fazla yaşadığı söylenen efsanevi bir simyacı. İ.S. I. yy.'da ☛Tyana'lı Apollinius ismi ile doğmuş, XII. yy.'da ise Artephius olarak ölmüş olan kişiyle özdeşleştirilmiştir. Şu eserler ona atfedilmiştir: *Die Kunst sein Leben zu verlängern* (Yaşamı Uzatma Sanatı) ve *Der Schlüssel zur obersten Weisheit* (Üst Bilgeliğin Anahtarı).

Ömrü uzatan, Felsefe Taşı'nı bulduğunu, XVIII. yy.'da, XX. yy.'da da ☛Fulcanelli iddia etmiştir.

ARTHA

hint. "Zenginlik"

Üç yaşam amacından birisi. Diğer ikisi şunlardır: ☛Kama ve ☛Mokşa.

ARTHUR

Kral Arthur'un ismi büyücülük ile sıkı sıkıya bağlıdır. Yaralanmazlık bahşeden sihirli kılıcı *Excalibur* ona verilirken sihirbaz Merlin, tahminen bir kelt Tanrısı da –efsaneye göre şeytanın yaverlerinden biri-, orada bulunuyordu. Arthur, Owiana tarafından şövalyelerin grubundan dağlara sürülür. Onun şövalyeleri hakkında sayısız efsane bulunmaktadır (☛Gral). Sonunda Arthur mucizevi biçimde efsanevi ada ☛Avalon'a getirilir.

ARUPALOKA

bud. "Anti-Formlar-Dünyası"

Budistlerin doğaüstü âlemleri.

ARUPAVACARA

bud.

Pali, "Bedensel olmayan küre". Üç ☛Avacara'dan (bilinç ve ruhsal faktörlerin yeri) birisi.

ARYA SAVAKA

bud.

Yedi değerli mürit: Güven veren, güvenden kurtarılmış, beden şahidi, her iki taraftan kurtarılmış, gerçeklik gösteren, anlayışı olgunlaşmış ve bilgiden kurtarılmış.

ASANA

sankr. "sakin oturmak"

Teknik açıdan bakıldığında Asana, Hindu-Asketleri, özellikle Hatha-Yoga-Okulu'nun, benimsediği özel vücut pozisyonlarından birisidir. Genellikle bu vücut pozisyonlarından

beş tanesi bilinir, fakat neredeyse doksana yakın çeşidi vardır.

ASANT

☛ *Şeytan Baskısı*

ASAT

sanskr. "gerçek olmayan" veya "görünür Evren"

Gerçek olan ☛Sat'ın tersidir. Hatta Asat, farklı ve mistik anlamda "öteki taraf veya Sat'tan daha yüksek" anlamındadır, bu nedenle Asat = "Sat değil"dir.

ASBEST

Zor yanan lifli madde (*ásbestos* = yanmaz), ateşe uzun süre direnmektedir. Bu nedenle büyüden korumaktadır.

ASELBENT

İhraç edilmeden önce bir yıl dinlendirilmesi gereken, küçük karagünlük ağacının reçinesi. En iyi, vanilyamsı kokuya sahip reçine Tayland'dan, keskin olanı Sumatra'dan gelmektedir (Siyam aselbenti ve Sumatra aselbenti).

ASFALT

ar. "mumija"

Asfaltın burkulma, kırık, darbe, düşme, felç, baş ağrısı, sara, baş dönmesi, boğaz iltihabı ve kalp çarpıntısında işe yaradığı söylenmektedir.

ASHMOLE, ELIAS

1617-1692

Hem Gülhaçlılar hem de Farmason olan, zamanın önemli İngiliz bilginlerinden. Simya araştırmaları nedeniyle *Mercuriophilus* lakabını da kullanmaktadır. 1646 yılında Lancashire'de bir locaya alınmıştır. Farmasonluğun geçmişinin Gülhaçlılar hareketine bağlı olduğunu düşünen bilginler Ashmole'a başvurmaktadır.

ASITIE

lat. "Gıdasızlık"

Aylarca ya da yıllarca terbiye edilen Askese formu. Bu fenomen birçok aziz, asket ve mistik tarafından sergilenmiştir. Parapsikolojik açıdan Asitie, sadece ince maddeli ☛Prana'dan bedenin enerji yüklemesi ile açıklanmaktadır.

ASİYA

ibr.

Materyal formasyon dünyası; bu dünyanın dördüncü ve son kademesi. İblisleri, bütün materyal nesneleri ve varlıkları içermektedir.*

ASKLEPİOS

Yunan Tanrısı, lat. Aesculapius

Apollon ve Koronis'in oğlu, Şifa Tanrısı, tanrısal doktor; kızı Hygieia ise sağlıktır. Asklepi-

* Kabalistik materyal dünyanın asiya dışındakileri ise şunlardır: Azilut, Beriah, Yetsira. (Ed. n.)

os'un memleketi Thessalien'dir. Ünlü tapınağı, Epidauros'ta bulunmaktaydı. Sanatçılar tarafından genellikle, Zeus'a benzer bir şekilde sakallı, ancak daha yumuşak ve dalgın, düşünen bir ifadeyle tasvir edilir. Simgesi ise bir yılan, yılanın etrafına dolandığı bir asa, bir kâse ve bir sargı veya saçındaki defne dalıdır; kutsal hayvanları, ona kurban da edilen, köpek ve horozdur. Hygieia da yine yılanla tanınmaktadır.

ASLAN

Simyada kuvvet ve gücün sembolüdür.

ASLAN, KIRMIZI ya da BEYAZ

Altın ve gümüş üretimi için simyada araç. ☛Felsefe Taşı

ASMODEUS

Haham geleneklerine göre öç alan iblislerin en üstünü. Oyun iblisi olarak da bilinmektedir. Lesage'ın ünlü Fransız romanında *Le Diable boiteux* (Şişe Şeytanı) ana karakter olarak işlenmiştir.

Asmodeus

ASOSASYON (ÇAĞRIŞIM)
lat. "Araya katılmak"

Psik.: Belirli kriterlere göre (benzerlik, karşıtlık, mekânsal ve zamansal temas) tasavvurların birbiri ardına dizilmesi. Rüya analizinin temel kavramı. ☛Freud'a göre bunlar, rüya durumu ile ilgisi olmaması gereken, rüya gören kişinin keyfi düşünce akınlarıdır. Bunların içinde, kısmen deforme olmuş biçimde, bilinçsiz hareketler ortaya çıkmaktadır. C.G. ☛Jung'a göre asosasyonlar, bir rüya durumundan yola çıkan ve daima ona bağlı kalan, keyfi düşünce akınlarıdır. Asosasyonlar ☛Bilinçaltı'na girişi oluşturmaktadırlar.

ASPEKT
lat. "Bakış", "Bakış açısı"

Astr.: Burçlar kuşağında iki gezegenin birbirine karşı konumu.

ASPEKTLER
lat. "görüş", "açı"

Bir gezegenin diğer gezegenle, özellikle dünya ile bulundukları açı ve mesafe oranları bakımından ilişkisi. En dikkat çekici açılar ☛Kavuşum, ☛Altılı-Görünüm, ☛Dörtlü, ☛Trigon ve ☛Karşı Konum'dur. Diğer Aspektler, mesela ☛Quincunks vb. modern astrolojide rağbet görmemişlerdir.

ASSAGİOLİ, ROBERTO
☛ *Psikosentez*

ASTANGA YOGA
Ashtanga Yoga, Raja Yoga

Hatha Yoga'nın varsayılan prototipi. Vücudun hücre ve organlarını arındırmaya yardım etmesi amaçlanan *ujaya* solumasını içerir. Sanskritçe sözcük "raja" kral anlamına gelir.*

ASTERISMOS
yun. "aster" (Yıldız)

Değerli taşlardaki (safir, turmalin, nartaşı) ara katkılar, ışık yansımalarına, yani ışık şekillerine, yol açmaktadır. Bu ışık şekilleri yıldız şeklinde ise, Asterismos söz konusudur. Eğer arakatkılar tam bir yıldız oluşturmuyorsa, kedi veya şahin gözleri meydana gelir (☛Kaplan Gözü). Yıldız safiri, büyücülükte sevenler için güçlü bir koruyucudur. Yıldız yakutu, kuvvetin mars özelliklerini ve ataklığı güçlendirir. Kedi gözleri, oyunculara şans getirir. Göğüs ve boyun ağrılarını iyileştirdikleri söylenir.

ASTİKİ

☛*Vedalar*'ın öğretisini tanıyan ortodoks Hintliler'e denilir.

ASTRAGALOMANTİ
alm. Astragalomantie, yun. "Zarlara bakarak kehanette bulunma"

Şu şekilde yapılmaktaydı: Bir zar ile üç atış yapılmakta ve

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

atılan sayılar, en yüksek atış başa, en düşük atış sona gelmek kaydıyla, üç haneli bir sayı oluşturacak biçimde yan yana getirilirdi. Bu üç haneli sayı, kehaneti gösteren bir Psalm* yerine geçmektedir.

ASTRAL BEDEN

ing. Astral Body, fr. Corps astral, alm. Astralleib

Sıradan insan tarafından görülemeyen, dünyevi bedenin, ki ☛Ether Beden veya Işık Gövde ile buna bağlıdır, görünmez kılıfı. Aynı anlamda ☛Sinir Ruhu. Benliğin bölünmesi sırasında o kendi yoluna gider ve taşıyıcıya ya transta, ya rüyada ya da her türlü büyülü ruh gücündedir.

ASTRAL DÜNYA

alm. Astralwelt

Ölümden sonra hâlâ dünyevî ihtiraslarla dolu ruhun doğrudan ulaştığı dünya; ruh burada uzun veya kısa bir süre kalır, ta ki gelişimi sema dünyasına (☛Devachan) ulaşabilecek safhaya gelene kadar.

ASTRAL IŞIK

alm. Astrallicht

Okült mantığına göre, tüm gövdelerden çıkan, ruhi doğayı tanıtan ince hüzmeli ışınlar. Nesnelere, kendi astral ışıklarında bakabilme yeteneği, okült görüşlerine göre onların geçmişini, bugününü ve geleceğini tanıma imkânı vermektedir.

ASTRAL PLAN

☛ *Astral Dünya*

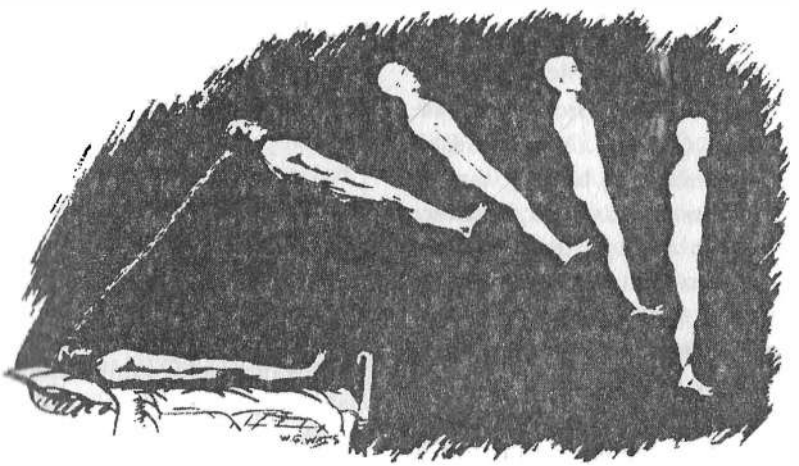

Astral bedenin dünyevî bedenden ayrılması.

* *psalm:* Mezmur... Şarkı anlamında Yunanca *psalmos* sözcüğünden türetilmiştir. (Ed. n.)

ASTRAL PROJEKSİYON
☛ *Astral Seyahat*

ASTRAL SEYAHAT
ing. Astral Travel, Astral Projetion, alm. Astralreise
Bunun diğer karşılıkları astral projeksiyon, astral seyahat, bir tür ruh gezinmesidir. Benliğin astral bedeni ile birlikte fiziksel gövdesinden geçici olarak ayrılmasıdır. Burada iki farklı kademe ayırt edilmelidir:
1.) Ayrılma, fiziksel gövdenin yakın çevresini aşmaz.
2.) Benlik, gerçek zihin ile birlikte gezilere çıkar. İkinci durumda, belirli koşullar altında benliğin algılanabildiği varsayılmaktadır.

ASTRAL SEYAHAT KABALİSTİK
alm. Kabbalistische Astralreise
Çıkış noktası ☛Merkabah Mistiği'dir (☛Ma'asseh Merkabah-Gizli Öğretisi). Yahudi mistik günlerce oruç tutarak, dua ve ilâhiler mırıldanarak, belirli bir vücut duruşu (baş, dizlerin arasına konulur) ile kendinden geçer ve yedi kat arşın arasından Tanrı'nın arşına giden gezisine başlar. Sadece gizli mühürleri tanıyorsa münferit kapıları geçebilir. Bu tür mistik sema gezileri, XII. ve XIII. yy.'a kadar Fransa ve Almanya'dan nakledilmiştir.

ASTRANTHİUM
Kral otu (Horstrinze, *Imperatoria)* ile özdeş olan ve büyücülükte çeşitli iyileştirici uygulamalar için kullanılan bitki. Köpek derisinden bir keseciğin içinde boyunda muska şeklinde taşınan, kuvvet verdiği söylenen ve ayrıca enfeksiyona karşı koruyucu olan bu bitki, sevimlilik maddesi olarak geçmekteydi. Halk tebabetinde çok değerlidir, bitkinin bütün bölümleri kullanılır. Kaynatıldıktan sonra şaraba katıldığında, alınmış zehre ve köpek ısırmasına karşı fevkalâde bir ilaç sayılmaktadır. Aynı zamanda öksürük, nezle, boğaz enfeksiyonu ve diş ağrılarına karşı ilaç olarak kullanılır.

ASTRO EKOLOJİSİ
☛ *Geomanti, Çin*

ASTRO ENERJETİK ya da KOZMO ENERJETİK
H. Taeger tarafından ortaya konulan, astrolojideki bir hareket. Batılı astroloji ile doğulu bilgelik öğretileri (Budizm) arasındaki bağdır. Taeger'e göre Astro enerjetik, astroloji, tantra, ezoterik ve doğa bilimlerinin üst kavramıdır, çünkü bütün alanlar kozmosun süreçleri ile ilgilenmektedir.

ASTRO-FİZİKSEL OLAYLAR
Bunun altında, yıldızların insanların ruhsal hayatı üzerinde

etkili olduğu inancı anlaşılmaktadır. Örneğin halk inanışına göre uyurgezerliğin nedeni aya bağlanmaktadır.

ASTROLABİUM

Astronomik bir cihaz, bir tür açı ölçüm cihazı. Onun yardımıyla astrolojik meseleler hem matematiksel olarak, hem de gözlemlenerek çözülebilmekteydi. Bugün aynı amaca yönelik olarak ☛Ephemerid kullanılmaktadır.

Astrolabium, değiştirilebilir kadranlara sahip açı ölçüm cihazı

ASTROLOG MANTARI

Yazın ölü yaprakların üzerinde yetişen ve *Fungho degli astrologici* de denilen, *Agaricus hariolorum* veya *Agaricus sagarum* ile özdeş, zararsız hatta yenilebilen, küçük bir mantar. İtalya'da büyü maddesi olarak kremlerde ve muskalarda kullanılmıştı.

ASTROLOJİ

yun. "Yıldızlar öğretisi"

İnsan hayatı, varlık ve insan kaderiyle bağlantılı olarak yıldız yörüngelerinin yorumlanması öğretisi. Astroloji insanlık kadar eskidir. Akatlar'dan başlayarak her halkın önemli, çoğunlukla aynı zamanda birer astronom da olan, astrologları bulunuyordu. Yakın zamanlarda aralarından Albertus Magnus, Regiomontanus, Tycho de Brahe, Zenno (Seni), ayrıca Kepler ve Kopernik de ön plana çıkmıştır. Astroloji büyüsel amaçlara hizmet etmektedir; etik içeriği de anlamlıdır, çünkü bütün kâinatın birbirine bağlı güçler ve akımlarla çevrelendiğini ve yıldızların bizi etkilediğini ispatlamaktadır.

ASTROLOJİ (ÇİN)

Temel olarak takvim yorumuna dayanmaktadır. Bir yıl için olduğu kadar, bir saatlik zaman dilimleri için de geçerli olan 12 burç tanımaktadır:

Sıçan, manda, kaplan, tavşan, ejderha, yılan, at, keçi, maymun, horoz, köpek, domuz. Her hayvanın belirli bir karakteri vardır:

Sıçan : Agresif
Manda : Sakin, inatçı

Kaplan : Otoriter
Tavşan : Dikkatli
Ejderha : Kavgacı; şansın sembolü
Yılan : Akıllı, ahlâki
At : Canlı
Keçi : Duygusal, sanatsal
Maymun : Hayalci
Horoz : Kusursuz, doğrucu
Köpek : Sadık
Domuz : Namuslu, naif

Her hayvanın saatleri yöneten bir "yoldaşı" vardır. Gün, Çinliler tarafından 12 saate bölünür:
"Refakat"çinin özellikleri, hayvanın karakterini geliştirmektedir, ki bu burcun oluşturulmasında çok önemlidir. Ayrıca bu burçlar Yin-Yang prensibi ile de belirlenmektedir.

YİN	YANG
Sıçan	Kaplan
Manda	Ejderha
Tavşan	Yılan
Maymun	At
Köpek	Keçi
Domuz	Horoz

Yin-Prensibi kadınlığı, yumuşaklığı, zayıflığı ve Yang-Prensibi de erkekliği, güçlülüğü, yaratıcılığı buna eklemektedir; Ay Yin-Prensibi'nin, Güneş ise Yang-Prensibi'nin gezegenidir. 60 yıllık bir döngüde, bu on iki burca ayrıca beş element de etkide bulunmaktadır· Su, ateş, odun, metal, toprak. Ancak bu elementler doğrudan burçlara bağlı değildir, yıl sayısının son rakamına göre sıralanmaktadırlar. Elementlere aşağıdaki özellikler yüklenmektedir:

SAAT	ZAMAN ARALIĞI	REFAKATÇI	ÖZELLİK
1. Saat	Saat 23-1	Sıçan	canlılık
2. Saat	Saat 1-3	Manda	somut çalışma
3. Saat	Saat 3-5	Kaplan	şahsiyet
4. Saat	Saat 5-7	Tavşan	dikkat/tedbir
5. Saat	Saat 7-9	Ejderha	şans
6. Saat	Saat 9-11	Yılan	keskin zekâ
7. Saat	Saat 11-13	At	coşkunluk/hayranlık
8. Saat	Saat 13-15	Keçi	yumuşak huyluluk
9. Saat	Saat 15-17	Maymun	hainlik/arg niyet
10. Saat	Saat 17-19	Horoz	naiflik
11. Saat	Saat 19-21	Köpek	sadakat
12. Saat	Saat 21-23	Domuz	hoşgörü

Su : Tedbir, sükûnet
Ateş : Enerji, dinamizm
Odun : Onur, barış
Metal : Sertlik, dürüstlük
Toprak : İtina, çekingenlik

Bir Çin horoskopu bu ölçülerin dışında bir de mevsimler tarafından etkilenmektedir.

ASTROLOJİ (HERMETİK)

☛Hermes, Trismegistos'un yazılarının astrolojik açılımlarına dayanan, astrolojide yeni bir yön. Ana konular ☛Reenkarnasyon ve ☛Karma'dır. Kaynak: Robert Powell, *Hermetic Astrology*

ASTROLOJİ (HİNT)

Astroloji ☛*Vedalar*'da bile önemli bir rol oynamaktadır, çünkü kurban adamak için, uygun zamanın belirlenmesi gerekiyordu. Hintliler, Ay'ın tutulurken daima aynı yıldız resimlerinin üzerinden geçtiği gözlemine dayanan, lunar (ay) Astrolojiyi keşfetmiştir. Bu yöntemle 28 Ay Evi ya da Nakshasthra'ya sahip lunar bir burç sistemi oluşmuştur. Hint takvimi de Ay'a dayanmaktadır. Hintliler, Yunan astrolojisini aldıklarında kökten bir değişim oldu. En önemli astrolog, VI. yy.'ın ilk yarısında yaşayan Varahamihira'ydı. Kendisi şu eserleri yazmıştır: *Jataka, Vivahapatala Yatra* ve *Samhita*. Adı geçen ilk iki eserin bir büyüğü, bir de küçüğü bulunmaktadır. Astronomik eserinin başlığı *Karana Grahanam*'dır. Astroloji onun tarafından şu alanlara bölünmüştür: 1) Hesaplama bölümü ya da *Tantra* (Yunan Astronomisi ile aynı), 2) Doğal astroloji (Ön işaretlerle meşgul olan *Shaka* veya *Samhita*), 3) Gezegenlerin insanlara nüfuzunu işleyen horoskopi (*Hara* veya *Jataka*). Astrolojinin yan kolları, bir sefer için uygun ön işaretleri veren *Yogayatra*'lardır. Evlilikler için uygun zamanları *Vivahapatala* işlemektedir. *Muhurta* ise doğru seremoni zamanları ile ilgilenmektedir.

Hint burçlarının tasviri

ASTROLOJİ (KABALİSTİK)

Onomatomantik, yani bir insanın isminin gizli anlamından kaderinin tanınması olarak da tanımlanmaktadır. Klasik astrolojiye karşılık, yıldızların ko-

numu önemli değildir. Bu, aynı zamanda kabalistik astrolojinin fazla ilgi görmemesinin de nedenidir. Kabalistik bir Horoskop geliştirmek için isim, soyadı ile doğum ayı, günü ve saatine ihtiyaç vardır. Çok basit olmayan dönüşüm metotları ile kader sayısı, derece ve burcun düzen sayısı ve bir "kader çemberi" ile belirlenen gezegen tespit edilmektedir. Kabalistik astroloji, klasik astroloji ile kıyaslandığında daha çok yenidir. Temelleri XIX. yy.'da önce Paul ☛Christian'ın *L' Homme Rouge des Tuileries* ve ardından ☛*Star Les Mysteres de l'Horoskope* adlı eserleri ile atılmıştır. Her ikisi de ☛Papus'un çevresindendir. Bu çevreden çıkan başka bir eser de 1906 yılında Phaneg takma adıyla yayınlanmıştır: *Methode practique d'Astrologie Onomantique.* Bu türe giren önem bir başka eser de ☛Gessmann'a aittir: *Katechismus der Sterndeutekunst* (1896). Bu konu ile ilgili klasik iki İngilizce eser bulunmaktadır: Sephariel: *Your Fortune in your Name* (Londra, 1920) ve Comte C. De Saint-Germain'in (takma isim) *Practical Astrology*'si (Şikago, 1901). A. Strauss da, isim ve soyadın, sayı değerlerini faktörlere bölerek kişinin yapısı ve karakterine bakabildiği yöntem hakkındaki Almanca kitabı *Alman Kabala'sı* ile aynı grubu temsil etmektedir. *Kabalistik astrolojinin* eski bir formu ise, münferit yıldızların çizgilerle birleştirilmesi ve onların İbrani harfleri olarak yorumlanması esasına dayanmaktadır. Ernst Hentge'nin *Kabalistik Astroloji Kursu* iyi bir yorum ortaya koymaktadır.

☛ *Postel*

ASTROLOJİ (KELT)

☛ *Ağaç Horoskopu*

ASTROLOJİ, KOLUMBUS ÖNCESİ

Takvim yorumlamasına dayanmaktaydı. Mayalar'ın, 260 günü kapsayan ve 20'şer günlük 13 aya bölünmüş bir kehanet yılı (*Tzolkin*) vardı. Bu günlere şu işaretler verilmişti:

Eecatl	Rüzgâr
Cipactli	Timsah
Calli	Ev
Cuetzpalin	Kertenkele
Cvatl	Yılan
Miquiztli	Ölüm
Mazatl	Geyik/Ceylan
Tochtli	Tavşan
Atl	Su
İtzauntli	Köpek
Ozomatli	Maymun
Malinalli	Çimen
Acatl	Kamış
Ozelotl	Jaguar
Quauhtli	Kartal
Cozcaquauthli	Akbaba
Ollin	Hareket

Tecpatl	Çakmaktaşı
Quiauitl	Yağmur
Xochitl	Çiçek

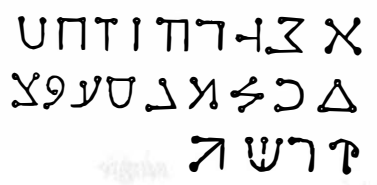

Kabalistik astroloji... Yıldızlar çizgilerle birbirine bağlanır ve İbranca harfler oluştururlar.

ASTROLOJİK CEVHER BİLİMİ
☛ *Cevher Bilimi, Astrolojik*

ASTROLOJİK EVLER
☛ *Evler, Astrolojik*

ASTROMANTİ
yun. "Yıldız Falı"
Astrolojinin, gelecekteki olayları önceden haber veren bölümü.
☛ *Horoskop*

ASTROTERAPİ
☛ *Dethlefsen*

ASVATTHA
sanskr. teozof.
Dalları aşağıya, kökleri yukarıya doğru büyür biçimde tasvir edilen, anlayış, kozmik yaşam ve varlığın mistik ağacı. Dallar görünür kozmik evreni, kökler ruhun görünmez dünyasını temsil etmektedir.

ASW
alm. Außersinnliche Wahrnehmung
☛ *DDA*

AŞK İKSİRİ
Sevilmeyen bir varlığa büyülü bir yolla, diğer cinsiyetin aşkını kazandıracak olan her türlü malzeme içeren bir karışım. Aşk iksiri, sevecenlik ilacı ve resim büyüsü gibi aynı ilkelere, bir başka deyişle duyguların saptırılması dayanmaktadır.
Ter veya kan, koku ve tat yoluyla gerçekten tahrik edici olabildiğinden, aşk iksirinin çoğunlukla salt fiziksel nedenleri vardır.

AŞLAG, HAHAM YEHUDA
1886-1955
Modern kabalizmin öncülerindendir. Zohar yazıları ve çevirileri, modern Zohar yorumları için temel oluşturmuştur. *Studium der zehn leuchtenden Emanationen* adlı eseri Yahudi mistisizmine giriştir.

AŞOKA
Maghada'daki Maurya Hanedanlığı'nın ünlü Hintli kralı; İ.Ö. 274-234 yıllarında yönetimde olduğu sanılmaktadır. Budizm'e geçtikten sonra gücünü bu dinin yayılması için kullandı. Etkilerini, içerisinde ismi geçmemesine rağmen, Aşoka yazıtları göstermektedir.

AŞRAMA
"Eski Hindistan'da bir ermiş çilekeşin, uzaklarda bulunan ve dinsel öğreti merkezi olarak kullanıldığı yere Aşrama deni-

lirdi. Burası hara (guru) ve müridlerinin yaşadığı sade bir yer olabileceği gibi, bir manastır biçiminde, sınıf, misafirhane, sağlık merkezi gibi kısımlarının bulunduğu gelişmiş bir yerde olabilir."*

ATEŞ

Ezoterikler, simyacılar ve Gülhaçlılar ateşe mistik anlam katmaktadır. Ateş insana çok benzer. Alev gövdesidir, ısısı ise astral bedendir. Bunun üzerinde bir ruhu da vardır. Ateş söndüğü zaman insan gibi görünmez bir dünyaya geçer.

ATEŞE DAYANIKLILIK

Bunun altında büyücülerin, ya da fakirlerin, ateş veya kaynar su içinde dahi yaralanmaması anlaşılır. Açıklama olarak ☛Ether Beden'in olağanüstü şekilde genişlemesi gösterilir.

ATHANOR

Simyacıların kum banyosu fırınına verdikleri ad. Mecazi anlamda ise evrenin suretidir.

ATHARVAVEDA

hint.

☛*Vedalar*'ın bir parçası. Diğer üç ilahi derlemesinden daha yenidir. 760 ilahi ve düz metin ihtiva etmektedir. Bu eser, vede döneminin halk yaşamı ve inanışı bakımından çok önemlidir, çünkü günlük ev ve sosyal yaşamda büyük rol oynayan çok sayıda büyülü sözü, ruh çağırma ve hayır duası formülü içermektedir.

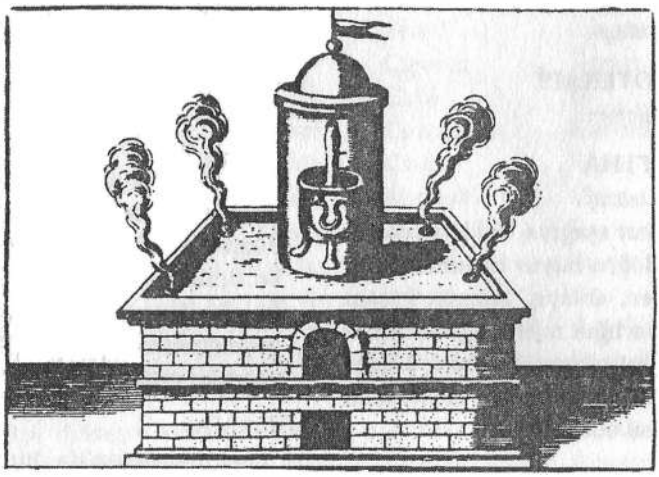

Athanor

* Korhan Kaya, *Hint Mitolojisi Sözlüğü*, İmge Kitabevi, 2. baskı, 2003, s. 182 (Ed. n.)

ATHENA
lat. Minerva
Zeus'un kızı, Zeus ve Apollon ile birlikte Yunan halkının ve özellikle İon kabilesinin baş tanrıçasıdır; her şeyden önce Atina'nın bâkire koruyucu tanrıçası, insanların savaş ve barışta sığınağı, bilgelik ve akıl tanrıçasıdır.

ATI YOGA
☛ *Dzogşen*

ATKUYRUĞU
alm. Equisetum
Tarlalarda yetişen, özellikle nemli bölgeleri seven, korkulan bir yabani ot. "Kırkkilit" de denilir ve halk arasında "Atkuyruğu" olarak tanımlanır, rahip Kneipp sayesinde doğal tedavi ilmine "kalay otu" ismi ile girmiştir. Kendine has, Noel ağacına benzer şekli nedeniyle batıl inanca dayanan geleneklerde kullanıldığı söylenir. Bu sade bitki, doğal tedavi ilminde, iltihaplara karşı önemli bir ilaç sayılır.

ATLAND
Kuzey Avrupa'da sulara gömülmüş bir medeniyetin adı. 1871 yılında, yüzyıllardır Over de Linden ailesinin himayesinde kalmış olan, Frizon dilinde bir el yazması kitap (*Oera Linda Kitabı*) keşfedilir. Bu el yazmasına göre bu yüksek kültürlü medeniyet İ.Ö. 2194 yılında sulara gömülmüş. Atland'ın ikinci Atlantis olduğu da söylenir. Kaynak: Robert Strutton: *The other Atlantis.*

ATLANTİS
Platon'un *Kritias* adlı diyaloğunda sözünü ettiği efsanevi ülke. Platon'a göre Atlantis bilgisi, Mısır'dan kaynaklanmaktadır. Atlantik'te bulunan bu ülkenin ana adasının Basileia olduğu söylenir. Şiddetli bir depremin Atlantis'i bir günde yok ettiğinden bahsedilir. Eski filolojiye göre, Platon'un izahatlarının kesinlikle öğretileri tanıtmak maksatlı kurguların canlandırması olmasına rağmen, Atlantis'in gerçek dünyada yerini bulma denemeleri hep sürmüştür. Kâhin E. ☛Cayce, söz konusu ülkenin Batı Hint takımadalarındaki Bimini bölgesi olduğunu öne sürmektedir. Ezoterizm'de Atlantis, esrarengiz ve açıklanamayan fenomenlerin kaynaklandığı yerdir.*
☛ *Hanok Dili,* ☛*Geomantie,* ☛*Donnely,* ☛*Hörbiger*

* Arkeolog Peter James (Londra Üniversitesi), Atlantis diye bir uygarlığın olup olmadığına ilişkin çalışmalarını "Atlantis" kelimesinin kökünü araştırmakla başlar: Tantalos, Pelops, Niobe ve Sypilos... Ardından Atlantis'in Manisa'da olduğunu iddia eder. Gerekçeleri şöyledir: Halk arasında Manisa Dağı'na Spil Dağı denmektedir; bugün Ağlayankaya olarak bilinen bölgede Niolse taşına adak adanmaktadır; Yarıkkaya yakınlarında bir taht vardır ki, burada Tantalos'un mezarı ve Pelops'un tahtı bulunmaktadır. (Ed. n.)

ATMAN
sanskr.

İnsanın en yüksek bölümüdür: Saf bilinç. Eski Hint Brahmanizm'inde her şeyi yaratan, taşıyan ve tekrar içine alan ilke ile birleşmektedir. Avrupa literatüründe sıkça "Ruh" ile beraber verilmektedir: Alman-Brahman. Hinduizm ve Budizm'de ☛Reenkarnasyon.

A.T.O.

Ancient Templar Oriental'in kısaltması. Hiçbir zaman dışa açılmayan, ☛Crowley tarafından kurulmuş gizli bir tarikat. Törenleri ve uygulamalarından sadece çok azı bilinmektedir. Yapay yaşam üretimi denemeleri için simyayı kullandıkları söylenir.

ATOUTS
fran.

Tarot oyununun büyük arkanasının yirmi iki kartının veya koz kartlarının adı.

ATTAR
ar.

Çiçekler, kabuklar veya odundan elde edilen yağ. Arap inancına göre, saf ve katışıksız ise ait olduğu bitkinin ruhunu içermektedir.

ATTAR, HAHAM CHAİM
1696-1743

Kitab-ı Mukaddes ile ilgili kabalistik bir yorumun yazarı... *Hayim* (Yaşam Işığı) onu meşhur etmiştir.

ATTAVADA
bud. "Ben öğretisi"

Budizm'de bundan ☛Atman'ın idraka ve kavramsal telaffuza açık olduğu kuruntusu anlaşılır.

ATTHANGİKA-MAGGA
bud. "sekizli patika"

Dört asil gerçeklikten birisi. A. M. doğru anlayış, düşünme, konuşma, fiil, yaşam kazancı, gayret, dikkat, birikimdir. Ancak kademe kademe çıkılması gereken kelimenin gerçek anlamına yönelik bir patika yoktur. Yani birinci kademe: -doğru anlayış- olmadan da hedefe varılabilir.

ATTWOOD, ANNE
1813-1910

Simya ile ilgilenmiş olan tanınmış İngiliz kadın yazar. Kitabı *A Suggestive Inquiry with the Hermetic Mystery* (1850) piyasaya çıkmasından hemen sonra toplatılmak zorunda kaldı, çünkü bu kitapla simyanın birçok sırrını açığa çıkarmaktaydı.

ATUTTİ
ital.

Tarot oyununun büyük arkanasının yirmi iki kartının veya koz kartlarının adı.

AUBIN, NICOLAS

XVII. yy. sonu

Sadece Loudun'da doğduğu ve Nantes Fermanı'nın kaldırılmasıyla 1680'den sonra Fransa'yı terk etmek zorunda kaldığı ve sonraki yaşantısını Amsterdam'da sürdürdüğü bilinen Fransız yazar. Loudun'un düşmesi hakkında önemli bir eser vermiştir: *L'Historie des diables de Loudun* (1693). Almanca çevirisi: Christian Thomasius içinde bulunmaktadır: *Kurze Lehrsaetze von dem Laster der Zauberei* (1704) Sonsözü bulunan yeni bir çeviri: *Geschichte der Teufel von Loudun* (1973).

☛ *Anges;* ☛ *Grandier;* ☛ *Huxley*

AUDI, VIDE, TACE!

İngiltere'nin büyük locasının parolası: "Dinle, gör, sus!"

AUGMENTATIO

Bir preperat veya maddeye bir veya birden fazla maddenin eklendiği simya işlemine denilmektedir.

AUGURLAR

etr.-lat.

Kuş uçuşundan geleceği aydınlatmaya çalışan, eski Roma'nın kâhinleri.

AUM

☛ *Om*

AUMONT

1.) ***Peter von Aumont:*** Büyük Usta Jacob de Moley'in öldürülmesinden sonra 1314'de, İskoçya'ya kaçan ve oradaki büyük ustanın halefi olan efsanevi mabet şövalyesi.

2.) ***Gerard Aumont:*** Aleister ☛Crowley'nin takma ismi.

AURA

lat. Aura, nimbus; alm. Aura

Sadece hassas kişiler veya kâhinler tarafından algılanabilen, insandan yayılan ve onu çevreleyen eterik veya odik kılıf. Hâkim bulunan tutkulara bağlı olarak değişik renkleri vardır ve heyecan sırasında aşırı değişir. Esrime halindeki insanların, peygamberlerin, evliyaların özel kafa Aura'sına (Nur Aylası) sahip olduğu söylenir.

AURİKULOTERAPİ ya da KULAK AKUPUNKTURU

50'li yıllarda fransız doktor Paul Nogier tarafından yeniden keşfedilmiştir. Kulağın, kafası üstü duran bir insan embriyosu ile aynı şekle sahip olduğu düşüncesinden yola çıkmıştır. Akupunktur, belki de ☛Holografik iyileştirme metotları için en ikna edici kanıttır. Bu tedavi yöntemi daha önce eski Mısır'da bilinmekteydi. Kulağa kesikler atmak, gebelikten korunma yöntemiydi. Hipokrat bu metottan İşiya'a karşı terapi diye bahsediyordu. Akupunktur Çinliler tarafından geliştirilmiştir.

AUROBİNDO, SRİ
1872-1950

İntegral Yoga sistemini yaratan, Yeni Çağ (New Age) Yoga hocası. Çekirdek düşünce, Tanrı'ya koşulsuz teslimiyet. Onun için en yüce hedef, Budizm'in Nirvana'sı değil, Tanrı'nın kendisidir. Öğretisinde, Hıristiyanlık ile benzerlikler bulunmaktadır.*

AURORA SURGENS
lat. "Şafak sökmesi"

Tanınmış skolastikçi Thomas Aquinas'a (1225-1274) atfedilen, XIII. yy.'ın ikinci yarısına ait olduğu tahmin edilen, bir simya metni. Yazarı, tartışmalı mistik simya ekolüne aittir.

AVACARA
bud.

Budizm dünyanın tamamını üç bölge ya da alana ayırmaktadır (*Triloka*): Mantık alanı (☛Kama), hassas gövdeli alan (☛Rupa) ve gövdesiz alan (☛Arupavacara).

AVALOKİTESVARA
sanskr. "Görülmek veya tanınmak isteyen efendi"

Etkisi tanınan ve hissedilen spiritüel varlık –Kozmos veya insanın içindeki-: Yüksek nefis. Bu deyim umumiyetle Budizm'de kullanılmaktadır; onunla bağlantılı bazı karışık öğretiler vardır. Teozofik açıklama A.'nın içerisinde batı felsefesinin, hem tanrısal hem de insani olan üçüncü Logos'unu görmektedir.

Avalokitesvara'nın temsili tasviri

AVALON

Kelt mitolojisinde, korkunç diyarların ortasında bulunan, efsanelerle çevrili bir göl. Keltler'in bir tür öbür dünyası ya da cenneti. Kral ☛Arthur, kılıcı Excalibur'u bu mekânda almıştır. Ölüm saatinde oraya tekrar geri döneceği söylenir.

AVALON, ARTHUR
1865-1936

Kalkütta'da avukat olarak yaşamını sürdüren ve daha sonra

* Ayrıntılı bilgi için bkz.: Anne, *Sri Aurobindo'nun Özlü Sözleri*, Çev.: Belirtilmemiş, Sriaurobindomira Yoga Merkezi, 2004. (Ed. n.)

Bengal Yüksek Mahkemesi'ni idare eden İngiliz John Woodroffe'un takma ismi. Woodroffe, ☛Tantra, özellikle ☛Kundalini-Yoga ile ilgilenmekteydi. Çok miktardaki eserlerinden bazıları: *Die Schlangenkraft* (Yılan Gücü), *Shakti und Shakta* ve *Das Tantra – der grossen Befreiung* (Tantra – Büyük Özgürlük)

AVATARA

sanskr.

Kelime anlamı, tanrısal bir gücün yeryüzüne inmesidir (Enkarnasyon). Örneğin Vişnu'nun hayvan veya insan görünümündeki enkarnasyonu...

AVİCHİ (AVİKİ - AVİÇİ)

sanskr.

Avichi aşağı yukarı "dalgasız" ya da "şanssız" veya "huzursuz" anlamındadır. Kötü deneyimlerin mekânı için genel bir ifade, ancak Hıristiyan mantığına göre "cezalandırma" değildir.

AY

Duygu yüklü, hafif hareketli ve neşeli insanların astrolojik gezegenidir; yani ruhu genç olanları, özellikle gezgin, gemici, balıkçı, eczacı, kimyacı olmaları konusunda etki etmektedir. Sayısı 7, günü pazartesidir. Simyada Ay, gümüşü ve gizli öğretide sembolik olarak dişi esası, doğurgan olanı temsil etmektedir. Simyada ayrıca zekânın sembolü sayılmaktaydı, çünkü bu, kalbinin ateşinden yola çıkan tanrısal ışığın geri yansımasıdır, tıpkı Ay ışığının Güneş'ten çıkan ateşin geri yansıması olması gibi.

AY DEVRİMİ

Ay'ın doğum esnasında geçtiği noktadır.

AY DÜĞÜMLERİ

Ay düğümleri, ayın dönüş yollarının ekliptik (tutulum) ile kesiştiği noktalardır. Ekliptik iki kere kesildiği için (çıkan ve inen ay düğümü) iki ay düğümü vardır. Ay düğümleri karma ile bağlantılıdırlar. İnen ay düğümü geçmiş Enkarnasyonları etkilerken, çıkan ay düğümü gelecekteki reenkarnasyonu belirlemektedir.

☛ *Karma Astroloji*

AY İSTASYONLARI

Astro: Ayın gökyüzünde ilerlerken geçtiği, Araplar'da 14, Hintliler'de 27 noktadır.

AY TAŞI (SELENİT)

Renksiz, mavimsi parıldayan bir taş. Özelliği, asıldığı ağacın bol meyve vermesidir. Ayrıca saralı birinin boynuna asıldığında sarayı önlemektedir.

☛ *Cevher Bilimi Astrolojik*

AYA (AVUÇ İÇİ) TEPELERİ

Kirolojide yorumlanan ellerdeki yükseltiler (bkz. aşğ.)

AYA TEPELERİ	DURUM	ANLAM
Venus tepesi	baş parmağın altında	Aşk, Kalp, Duygu
Jüpiter tepesi	işaret parmağının altında	Başarı
Satürn tepesi	orta parmağın altında	Kader
Güneş tepesi	yüzük parmağının altında	Güzel sanat
Merkür tepesi	küçük parmağın altında	Akıl
Mars tepesi	Elin kenarından doğru Merkür tepesine bağlanmakta	Güç
Ay dağı	Mars tepesinin yanında bileklere doğru uzanmakta	Hayal gücü

AYA TAPMA

Ay, eskiden beri mitolojide dişi sayılmaktaydı ve Ay tanrıçası olarak tapılırdı (ayrıca şüphesiz ay döngüsü ve âdetlerin uyumu, kısmen de Diana ile eşleştirilmesi söz konusuydu). Modern cadı kültlerinde (Starhawk) bu eski, dişi esasa ibadet edilir ve yaşam bağışlayan güç olan Magna Mater'in (büyük ana) sembolü sayılır.

AYAHUASCA veya YAGE

lat. "Banisteria caapi Spruce"

Latin Amerika'da halüsinasyona yol açan sihirli bir bitki. Etkin maddesi Harmalin'dir.

AYÂN-I SÂBİTE

"Tüm nesnelerin tanrılık bilgideki değişmez biçimleri..."*

AYARI ARTIRMA

☛ *Gratio*

AYDINLANMACI TARİKATI

alm. Illuminatenorden

1776'da Ingolstadt'ta Weishaupt Adam tarafından kurulmuştur. Tarikat, kutsal Feme'nin geleneklerini sürdürmekte. Tarikatın amacı, üyelerin ahlaken olgun insanlar olarak kendilerini yetiştirmeleridir. Bu yetiştirme süreci, karşılıklı kontrol ve gözetim ile yürütülmeliydi. Bir tür akademide fizik, tıp, matematik, politika, güzel sanatlar ve gizli bilimler uygulanırdı. Temelde, tarikatta 3 derece bilinirdi: Mürit, Minerval, Aydınlanmış. Daha sonra Knigge birkaç üst derece daha ilave etmiştir:

4. Illuminatus Major
5. Illuminatus dirigens
6. Illuminati
7. Regens
8. Felsefi Magus
9. Kral "yönetim derecesi"

* Daha ayrıntılı bilgi için bkz. Orhan Hançerlioğlu, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 28. (Ed. n.)

AYDINLANMACI TARİKATININ HİYERARŞİSİ

DÜŞÜK OKTAV

TOPRAK	SU
Kendini ve İnsanı Tanıma	*Felsefi Büyü*
1- Mürit	7- Hakikati Arayan
2- Minerval	8- Praktikus
3- III. Çırak	9- Simyacı
4- III. Kalfa	10- Tapınağın Sırdaşı
5- III. Usta	11- Gizli Bilginin Ustası
6- Büyük Aydınlanma Müridi / Büyük İlluminat (illuminatus major) (Mavi)	12- Magus Philosophicus (Beyaz)

YÜKSEK OKTAV

ATEŞ	HAVA
Bedensel Liyakat	*Ruhsal Liyakat*
13- Şövalye – yaveri	19- Piramidin Bekçisi
14- Genç Asilzade/Derebeyi	20- Usta Manu
15- Büyük Ozan	21- Usta Bakhau
16- Batının Şövalyesi	22- Üst-ve Alt-Mizrajin kralı
17- Doğunun Şövalyesi	23- Isis'in sadık hizmetlisi
18- Savaş Bayrağı (lat. Auriflamma) Sancaktarı O.T.O.'nun Tapınak Şövalyesi	24- Kral mezarı sırlarının koruyucusu
(Siyah)	(Kırmızı-menekşe)

Heksagram, hayvan arması ve de Minerva'nın baykuşu tarikatın sembolleridir. Aydınlanmacı Tarikatı'nın kendine ait bir gizli yazısı, kendi ay isimleriyle ay bölümleri vardır. Eski tarikat prensleri antik isimler taşımaktadırlar. Aydınlanmacı Tarikatı, 1896'da Leopold Engel tarafından tekrar hayata döndürüldü. Bu tarikat 1933'te Almanya'da dağılmıştır. Ana locası Freiherr von Knigge'nin Frankfurt'da bulunan, en büyük Aydınlanmacı Tarikatı Englert tarafından Federal Almanya'da kurulmuştur. Englert yeni bir mevkii bölümü getirmiştir (bkz. tablo). 18. derece (Pentalphae) kendi tarikat prensliklerinin O.T.O. kurulmasına yetki vermekte.

AYI GÜLÜ

Bu süs bitkisine, "Paeonia", "Nıkris gülü" ya da "Kral çiçeği" de denir, düğünçiçeğigiller türündendir, botanik olarak *Paeonia officinalis*. Hoş ve neredeyse bayıltacak derecede güzel kokan bu bitkinin kök, çiçek, yaprakları ve tohumları halk tarafından kullanılıyor. Kök kısmının aşırı derecede keskin olan, tatlımsı-acı bir tadı vardır, Nıkris uru ve göğüste çekilen nefes darlığında (astım) kullanılır. Büyü inanışına göre "Ayı Gülü", kırılmaya karşı, kutsal ağaçkakan tarafından korunmaktadır. Yaprakları, hayalet-tütsücülüğünün önemli bir hammaddesidir.

AYİN

☛ *Büyü*

AYMAR, JACQUES

1692'de değneğinin yardımıyla hırsız ve katilleri bulan, tanınmış Fransız çatalla (sarkaçla) su veya maden damarı arayıcısı.

AYN

ar.

Tasavufta temel bir kavram... Genellikle "varlık sebebi", "aslî hüküm" mânâsında kullanılır.*

AY-PİTRİS

Teozof. (Blavatsky) "Babalar"

Ay-Pitris, Ay-Monvantaras'ın sonunda nirvana durumunda ortaya çıkan, dünya-gezegen zincirine geçen varlıkların yedi veya on katlı hiyerarşiyi oluşturabilmek için Eon'dan sonra terk ettikleri varlıkların yedi veya on derecelerinin tanımlandığı teozofide kullanılan bir ifadedir.

AYRIŞTIRMA

Bitkisel bir maddenin çözülebilen bileşimlerini üzerine kaynar su dökerek ayrıştırma işlemi. Ürüne *infüzyon* veya *menku* denir.

AYS

Vekamin, amfetamin ve metamfetinden oluşan uyuşturucu bir ilaç. Bu maddeler etki itibariyle adrenalin ile özdeştir. "Ays" sigara gibi içilir. 24 saatlik imbisatlı bir durum yaratır.

AYTON, W. A.

1816-1909

İngiliz papaz. Kapsamlı okültik bilgisinin takdir gördüğü tarikat ☛Altın Şafak'ın üyesidir. Görüşleri ve teorileri önde gelen tarikat üyeleri ile yazışmalarının içeriğinden anlaşıl-

* ***ayn (a'yân uyûn):*** 1. Göz; 2. Aslı, kendisi; 3., Bir şeyin eşi; 4. Kaynak, pınar; 5. Bir şeyin Allah İlmindeki sûreti...
ayn-ûl-kemâl: Nazar değme...
ayn-üs-sevr: Semânın kuzey yarım küresinde bulunan boğa burcunun en parlak yıldızı... (Ed. n.)

maktadır. Bunlar E. Howe tarafından *The Alchemist of the Golden Dawn* başlığı altında yayınlanmıştır.

AYURVEDA

hint. "Yaşam süresinin uzatılması"

Sekiz bölümden oluşan ve tebabet ile meşgul olan ☛Atharvaveda'nın bir bölümü. ☛Hekimlik, ayurvedik.

AYURVEDİK TIP

☛ *Hekimlik, Ayurvedik*

AZAEL

Yahudi inancında Tanrı'ya başkaldıran bir melek. Ceza olarak çölde, bir taşa zincirlenmiş olarak kıyamete kadar beklemek zorundadır.

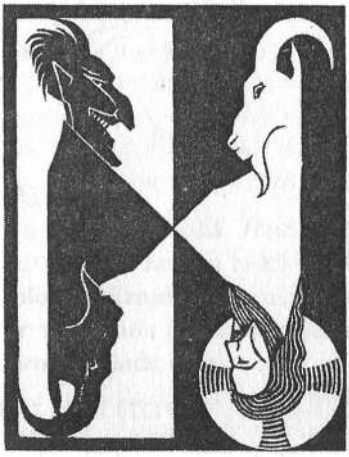

Azael

AZAZEL

Yahudi inancında, Azael'e verilen ikinci ad... Yahudiler, kendilerini günahtan koruması için Kefaret Günü, Azazel'e erkek keçi adarlar.*

☛ *Azael*

AZİLUTH

ibr. "Zarafet, yücelik"

"Mutlak"a en yakın bulunan dünya ilkelerini, özellikle on ☛Sefirot'u içeren, dünyaların en üst kademesine verilen ad. XVI./XVII. yy.'da, Tevrat'ın sonsuza dek mahrem kalan anlamını tanımlayan Thora de Aziluth kavramı ortaya çıkmıştır.

AZİMET

Tasavvuf

En yüce element, en yüce iptidai hal; başka bir deyişle ilahi özün, akıl ermez kökün ilk hali.**

AZOTH

Bir simya terimi; Arap kökenli olduğu sanılıyor. Genel, yaratıcı yaşam prensibini, her şeyin ilacını veya Felsefe Taşı'nı da nitelemektedir. ☛Blavatsky'ye göre Azoth, Alpha ve Omega (başlangıç ve son) için ortaçağ sembolüdür. Yunan (Alpha, Omega), Latin (A, Z) ve İbrani

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** "Nefsin arzusuna bakmadan, ruhsat ve cevaz haline iltifat etmeden şer'i emir ve yasakların hem hafzına, hem ruhuna uygun bir şekilde hareket etme, tevillerden sakınmak, ihtiyata en uygun olan yolu tutmak." Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, 2002, s. 61 (Ed. n.)

(Aleph, Tau) alfabelerinin ilk ve son harflerinden oluşmaktadır.

AZRİEL BEN MENACHEM
İ.S. 1200

☛Yetsira ile ilgili bir yorumun yazarı. Kör Haham İsaak'ın öğrencilerinden birisidir. Kesinliğin (☛En-Soph) ☛Sefirot'un tabakaları ile gelişerek sonsuza ya da sınırlandırılmışa dönüşmesini ya da bunun nasıl olduğunu ispatlamaya çalışmaktadır.

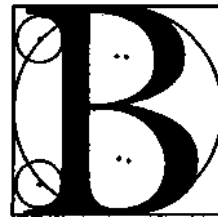

BA

Eski Mısırlılar'ın insan kafalı bir kuş olarak tahayyül ettiği ruhun adı. Bir insanın ölümünden sonra Ba tanrılara doğru yükselir. Bununla birlikte çürüme başlayana kadar bedenine geri dönebilir.

Ba

BAAL

Fenikeli verimlilik tanrısının adıdır. Baal kelime kökü Samî dilinde "Efendi" anlamına gelir ve o anda hükmeden şehir tanrısını ifade eder.

BAAL ŞEM (TOV)

ibr. "iyi nam sahibi"

Kutsal isimlerin gizli bilgisine sahip keramet sahibini ifade eder ☛(Tetragrammaton). Bilhassa Hasidizm'i kuran İsrael ben Eliezer'in (1699-1760) lakabı. 1740 yılından itibaren Medshibosh'da (Ukrayna) etkili olmuştur ve ona Baal Şem Tov (kıs. Beşt) denilmiştir. Başlıca kabalistlerden Bayan Perle ☛Epstein da onu izleyenlerden biridir.

BACAK

İskâmbilde valeye tekabül eden saray kartı.

BACH ÇİÇEK TERAPİSİ

İng. doktor ve homeopatolog Edward Bach (1886-1936) tarafından kurulmuştur. Terapisinin çıkış noktası, hastalığın değil, bireysel sorunları bulunan hastanın iyileştirilmesi gerektiği görüşüdür. Bach, hastalıkların yedi farklı psişik etkisini iyileştirebilen 38 yabani gonca bulmuştur. Goncalar üç saat boyunca taze kaynak suyuna yatırılır ve bu su daha sonra şişelere doldurulur. Bu şifalı su, sözde bitkilerin özünü içermektedir. Tedavi için birkaç damla yeterlidir.

Bach çicek terapisi şunlara karşı etkilidir:

1.) Korku (telli kavak, kızıl kestane)
2.) Yalnızlık (valden, süpürgeotu)
3.) Endişe/gam (asma, kayın)
4.) Aşırı hassasiyet (ceviz, eşekkulağı)
5.) İlgisizlik/kayıtsızlık (hardal, kestane)
6.) Güvensizlik (centiyane, katırtırnağı)
7.) Umutsuzluk/çaresizlik (kızılçam, karaçam, meşe)

BACKLUM-CHAAM

Mayalar'ın Penis Tanrısı. İnsanları seksüel safahata yönelten yardımcısının ismi ise Chin'dir.

BACKSTER ETKİSİ

alm. Backster Wirkung, fr. Léffet Backster, ing. Backster Effekt

☛ *Backster, Cleve*

BACKSTER, CLEVE

1966 şubat sabahı Cleve Backster hayatını değiştiren ve bizim hayatlarımızı da etkileyen bir keşif yaptı. Backster o zamanlar, New York'ta poligraf veya yalan makinesi kullanma teknikleriyle polis eğitimi veren bir okulu yönetmek için CIA'deki işinden ayrılmış olan bir sorgu uzmanıydı. Yalan makinesi normalde insan vücudunun elektrik rezistansını ölçer, ama o sabah Backster bunun imkanlarını genişletti. Bir ofis bitkisini suladıktan hemen sonra, suyun bitkinin kökünden yaprağına kadar ne hızla yükseldiğini, bir poligraf banda yapraktaki nem oranının artışını kaydederek bulup bulamayacağını merak etti. Backster, bir dracaena massangeana'nın yani bir kauçuğun yapraklarından birinin her iki yanına iki psychogalvanic reflex (PGR) elektrodu yerleştirdi ve bitkiyi sulamadan önce yaprağı bir elektrik devresine bağladı.bu uyarıcıya kayda değer bir tepki alamadı, bu nedenle, "refah-ilkesini-tehdit, iyi hazırlanmış bir insanlardaki duygusallığı harekete geçirme yöntemi" adını verdiği şeyi uygulamayı denedi. Bir başka deyişle bitkiye işkence yapmaya başladı. Önce yapraklarından birini sıcak kahveye daldırdı, ama hiç tepki alamadı, bunun üzerine bir kibrit alıp yaprağı bir güzel yakmaya karar verdi: "Bu kararın hemen ardından, çizelgeye göre 13 saniye ve 55 saniyede PGR izleme seyrinde hızlı bir değişim oldu. Kayıt çubuğu yukarı doğru ani ve uzun süreli bir yön izledi. Çiçeği ne yerinden oynatmış ne de ona dokunmuştum, yani PGR çubuğunun zamanlaması bana, seyrin, benim bitki üzerinde uygulamaya niyetlendiğim işkence-

nin düşüncesiyle uyarılmış olabileceğini gösterdi."

Backster bu tür algı olasılığını araştırmayı, ofisine biraz salamura karides getirip onları birer birer kaynar suya atarak sürdürdü. Her karides öldürdüğünde bitkiye bağlı poligrafın ibresi şiddetle sıçrıyordu. Kendi duygularının bu tepkiyi etkileme olasılığını ortadan kaldırmak için deneyi tamamen otomatik hale getirdi, böylece laboratuvarda insan olmadan elektronik bir aygıt gelişigüzel anlarda kaynar suya bir karides bırakıyordu. Bitki her karidesin ölümünde tepki vermeye devam etti ve makine zaten ölmüş olan karidesleri suya attığında da hiç değişiklik kaydetmedi.

Backster'in, "hücresel düzeyde ilkel algılama" biçiminde açıkladığı bu olay, bugün parapsikolojide "backster etkisi" olarak tanımlanmaktadır. *

BACON, FRANCIS (VERULAM BARONU)

1561-1626

İngiliz felsefeci ve devlet adamı. Yazılarında simya, metafizik fenomenler, büyü vb. ile de ilgilenir. Bacon simyayı tamamen reddetmesine rağmen, transmutasyon ve metal dönüşümün mümkün olduğunu düşünüyordu. Sözde altının münferit özelliklerinin toplanmasıyla, bu sentetik olarak üretilebilirdi. Genel olarak bakıldığında, onun henüz fantastik doğa felsefesi, tecrübeye dayalı metotlu tabii bilimler ile ilgili ipuçları vermekteydi.

BACON, ROGER

1214-1294

Ünlü ing. okültist ve simyacı. Başlıca eserleri: *Opus majus* (1267-1268) ve *Speculum alchimiae* (Simyanın Aynası) gelir. Bacon, ☛Felsefe Taşı'nın ele geçirilmesi ile yaşamın yüzlerce yıl uzatılabileceği teorisinin temsilcisiydi.

Roger Bacon

BAERWALD, RICHARD

1867-1929

A. Moll'a yakınlığıyla bilinen psikolog... Spiritüalizm ve okültizm hakkında birçok eleştirel çalışma yapmıştır; *Okül-*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

tizm ve Spiritüalizm (1920) içlerinde en bilinenidir.

BAHAİLİK

1844 yılında Şiras'ta (Acemistan) Seyid Ali Muhammed (Bâb) tarafından kurulan Babizm'e dayanan İslamî bir mezhep.* İslam dininde, 60 yılında bir Ka'im ya da Mesih geleceği inancı mevcuttur. İslam dininin iki ana eğilimi –Şiiler ve Sünniler-, bu olayın İslam'ın dünya çapında anlaşılmasını sağlayacağını düşünür, çünkü onların son peygamberi Hz. Muhammed'di. Acemler arasında Bâb'ın bu peygamber olarak geçmesine rağmen, o misyonunu dünyanın bütün dinlerini evrensel bir din altında toplayacak olan bir mesihin geleceğini bildirmek olarak görüyordu. Müritleri Acemistan'da kâfir ve asi muamelesi görmüştür. Bâb'ın öğrencisi Bahaullah, 1863 yılında kendisini onun ilân ettiği Mesih olarak tanımlamıştır. Onun öğretisine göre Tanrı tanınamaz ve onunla evren arasında bağlantı yoktur. Sadece onun peygamberleri İbrahim, Zerdüşt, Buda, İsa, Muhammed ve Bâb sayesinde Tanrı hakkında bir şeyler biliyoruz. En önemli amaçlardan birisi insanların birliğinin oluşturulmasıdır. Bahailerin kutsal kitapları şunlardır: *El-Kitab al Akdas* (yasaları içermektedir), *Kitab el İkan* (En önemli öğretiler), *Gizli Değerler* (Vecizeler derlemesi), *Yedi Vadi* (Ruhun yedi kademesini tanımlayan bir araştırma)**. Bahailer, Bahaullah'a ait bu eserlerin tanrısal vahiyle yazıldığına inanır ***

BAHÇE KARANFİL ÇİÇEĞİ YAĞI

Dianthas Caryophyllas'tan. Çiçekler haziranda toplanmakta. Benzin etheri ile destilize edilerek esansı çıkartılmaktadır.

BAHİR (SEFER)

Sepher Bahir (Işığın Kitabı) en eski kabalist kitaplardan birisidir. XII. yy. civarında Provans'ta yazılmıştır. Yazarının Haham Nehonya ben Akanah olduğu söylenir. Tevrat ile bağlantılı olarak harfler, sesler, parabol ve mistik fikirlerin yorumunu içerir. İçerisinde Yahudi

* Kaynaklarda Bahaullah Mirza Hüseyin Ali Nuri (1817-1892) tarafından kurulan batıl bir mezhep olarak geçer. (Ed. n.)

** Çoğu kaynakta bu inancın kutsal kitabı *El Dürrü Behiyye* olarak geçer... (Ed. n.)

*** Bahailik, Baba Allah'ın (Bahaullah) oğlu Abbas ve torunu şevki Rabbaânî sayesinde yaygınlık kazandı. Merkezleri İsrail'in Hayfa kentidir. Amerika'da *Bahai World* adında iki yılda bir yayımlanan bir yıllıkları vardır. Bahaullah'ın Akka'daki mezarını, hac ibadeti gibi ziyaret ederler. Daha ayrıntılı bilgi için bkz. Süleyman Özkaya, Bahailik Hareketi, Akademi Kitabevi, 2003. (Ed. n.)

☛Gnosis'inin kalıntıları ve kesinlikle *Rasa Rabba* (Büyük Sır) gibi eski metinler de bulunur.*

BAHİYA BEN AŞER BEN CHALWA

yakl. XIII. yy.

Kitab-ı Mukaddes ve Kabala hakkındaki eserleri ile tanınan İspanyol kabalist.

BAIGENT, MICHAEL

İngiliz yazar Richard Leigh ve Henry Lincoln ile birlikte, Frank kavminden gelen bir kral nesli olan Merowinger'lerin, İsa ve karısı Magdalena'nın doğrudan ahfatları olduğunu iddia ettikleri *Der Heilige Gral und sein Erbe* (1984) adlı eseri yayınlamıştır. Bugün bile bu hanedanın ahfatlarından oluşan gizli bir topluluğun varlığından bahsedilir. Bu camianın hedefi ise Avrupa'da bir İsa Krallığı kurmaktır.

BAILES, FREDERICK

1889-1970

Amerikalı psikolog ve ☛Pozitif Düşünce'nin öncüsü. Eserleri arasında, *Ich lebe glücklich* ve *Lebe Schöpferisch* önde gelir.

BAILEY, ALICE

(Alice Ann La Trobe-Bateman) 1880-1949

1923 yılında Arcane-Okulu'nu kuran kadın teozof. Öğretisi *İnitasyon* kitabında toplanmıştır. Kendisini efsanevi Tibetli kutsal kişi Djwhal Khul'un medyumu olarak tanımlar. Amacı insanın spiritüalizmini geliştirmek ve onu evrimin bir sonraki kademesine hazırlamak olduğu söylenen bu öğretileri Khul'un ona dikte ettiği söylenir.

BAKER-EDDY, MADAM MARY

1821-1910

Hıristiyanbiliminin kadın kurucusu. 1875 yılında çıkan kitabı *Science and Health* ☛Christian Science-Hareketi'nin "Kitab-ı Mukaddes"i olmuştur.

BAKIR TAŞI

Muhtemelen, çocuğu beşikte koruyan Plinius'un yeşil ebegümeci taşı (Molokit) ile aynı. Günümüzde dahi Malakit, Bavyera ve Avusturya'da korku, çocukların zor diş çıkarma sıkıntılarına karşı ve doğumu kolaylaştırıcı bir ilaç olarak rağbet görür. Doğum sancıları başladığında, Malakit, kadının göbeğine bağlanmaktaydı.

BAKIR TERAPİSİ

Alternatif tıpta, bakıra tedavi etkileri (örneğin kalp enfarktüsü ve romatizma) yüklenmektedir. Terapi, bakırdan yüzük veya bileklik takılmasından

* Kabalistlik Sefirot'ta yer alan On İlahi kavrama ilk kez bu eserde rastlanır. (Ed. n.)

ibarettir. Yapılan incelemeye göre derinin, ter yoluyla 40 mg. bakır emdiği tespit edilmiştir.

BALA
bud. "Güçler"

Aşağıdaki beş manevî kudreti tanımlamaktadır: 1) İtimat, 2) İrade gücü, 3) Dikkat, 4) Konsantrasyon, 5) Bilgi.

BALDUR

Cermen Tanrısı. O ve kör kardeşi Hödur, Odin'in ve Frigg'in oğullarıdır. Baldur veya Balder (ahd. Paltar) parıldayan ışığın tanrısıdır, çehresi gün kadar beyaz ve parlaktır; böylece beylerin en güzelidir. Işığın tanrısı olarak bütün iyilerin tanrısı, yumuşaklık, saflık ve masumiyetin kendisidir ve bu nedenle herkes tarafından sevilir. Konuşması ile bütün kalpleri kazanmasını bilir, aynı zamanda en adil tanrıdır, bu nedenle yasa ve adaleti insanlar ona borçludur.

BALIK BURCU ÇAĞI

2100 yıl önce, Güneş'in bahar noktası, balık zodiak burcuna denk geldiğinde başlamış ve hâlâ devam etmektedir. Bir sonraki Kova Burcu çağıdır.

☛ *New Age*

BALLO GÜNLERİ
fran. "Yuvarlama"

Farmasonlar bununla, yeni birisini, *arayış içinde olanı* aralarına alırken siyah ve beyaz bilyelerle yapılan bir oylamayı niteler. Beyaz = Olumlu karar, siyah = reddetme.

BANDHA
hint.

Günlük hayatta fazla zorlanmayan kasların çalıştırılmasıdır. Yoga'nın ön egzersizlerinden bir tanesidir. En önemlileri şunlardır: Karnın, alt diyaframın ve boyunun çalıştırılması.

BANOTU

Hyoscyamus niger ismi ile patlıcangiller familyası altında sınıflanmış olan banotu bitkisinin oldukça zehirli özellikleri vardır ve halk dilinde "uyku otu", "çingene otu", "peygamber otu", "kuduz otu" veya "şeytan kökü" de denilir. Ot ve tohumları çok güçlü bir alkoloid olan ve rahatlatıcı, ağrı ve kramp giderici ilaç olarak modern eczacılıkta kullanım alanı bulan, Hyoscyamin içermektedir. Ot, çiçekleri tam olarak gelişmeden önce toplanmalıdır; çok sert, hoş olmayan, neredeyse sersemletici bir kokusu vardır ve adı geçen alkoloidin yanı sıra kendine özgü bir asit ve cantharid kokan bir bileşen ile temel olarak tohumlarda depolanan koyu bir yağı vardır. Banotu, belirli davranış kuralları gözetilerek toplandığında, büyücülükte bir hava durumu maddesi yerine geçmekteydi. Bano-

tunun, delphi hatifinin kullandığı *Herba Apollinares* ile özdeş olduğu sanılır. Ortaçağda büyüye de katılmıştır. Narkotik alkoloidi sebebiyle ☛Cadı Kremleri ve Tütsü Tozlarının bileşenleri arasında da bulunur.

BANZHAF, HAJO
**1949*

Tarot uzmanı ve bu konu hakkında önemli kitapların yazarı: *Tarot Handbuch* (Tarot El Kitabı), *Tarot Spiele* (Tarot Oyunları), *Das Gehcimnis der Höhe–Priesterin* (Yüksek Rahibenin Sırrı) (1989)*.

BAPHOMET

Satanistlerin sembolü. Kökeni ☛Mabet Tarikatı'nın sembolizmine dayanır. Bir kısaltmadır: *Templum omnium hominum pacis abbas* cümlesinin tersten okunan ilk harflerinden meydana gelir. Kelime, satanistlerde tanrısal olanın kutsiyetinin bozulmasını temsil eder.

BARBELO GNOSTİKLERİ

Kilise papazı Epiphanios (*403) tarafından anlatılan gnostik tarikat. Dört kişiliği barındıran Tanrıça Barbelo'ya tapmaktaydılar: Baba, oğul, dişi Pneuma ve Hz. İsa. seksüel-büyüsel merasimlerde tarikat üyelerinin spermleri alınarak tanrıçaya kurban edilirdi.

Baphomet'in figüratif tasviri

BARBEY D'AUREVILLY, JULES
1808-1889

Barbey, Fransa'daki Kara Romantizm çevresinin edebi satanistlerindendir. Şu eserleri ünlüdür: *L'Ensorcelèe* (1855) ve *Diaboliques* (1874).

BARDO
tibet.

Ölümden tekrar doğuma kadar olan durum. Bu ara durum hakkındaki izlenimler *Tib. Ölüler Kitabı* ☛Bardo-Thödol'da kayıt edilmiştir.

BARDON, FRANZ
1909-1958

Çek okültist yazar. Müritleri, öğretilerini öğrenmek ve uygulamak amacıyla İsviçre'de bir Bardon-Çevresi okulu kurmuş-

* Tarot-Fal Kitabı, Çev.: Canan Kahraman, Arıtan, 1996. (Ed. n.)

tur. Başlıca eserleri: *Der Weg zum wahren Adepten, Die Praxis der magischen Evokation.*

BARDO-THÖDOL

tib. "Ölüm sonrası düzlemde dinleyerek kurtuluş"

Tib. Ölüler Kitabı. Yazarının, İ.S. VIII. yy.'da Budizmi Tibete getiren Padma Sambvaha olduğu sanılıyor. Bir insanın öldükten sonra iştirak ettiği hadiseleri tanımlar. Kutsal metinlerin ezberden okunması ile ölünün ruhu buna hazırlanır. Bu kitap, ölüm sanatını öğreten, ölüler için bir tür yoga olarak tanımlanabilir.

BARİTHA

Mişna dışında, Talmud'da yer alan bütün tannaitik dogmaların tanımlaması.

BARRET, FRANCIS

1800 civarında

Büyücülüğün el kitabı olarak XIX. yy. büyücüleri tarafından oldukça takdir gören tanınmış *The Magus or Celestial İntelligencer; being a Complete System of Occult Philosophy* adlı kitabın yazarı. Barret'in yaşamı hakkında başka bir şey bilinmemektedir.

Francis Barret

BARRETT, WILLIAM FLETCHER

1844-1925

Londra'daki Society for Psychical Research'ın kurucularından İngiliz parapsikolog. Parapsikolojik araştırmaları, *On the Treshold of a New World of Thought* (1923) adlı çalışmasında toplanmıştır.

BARZILAI, JUDAH BEN EL-BARGHELLONİ

XII. yy.

"Sefer Yetsira" hakkında ünlü bir yorum yazan İspanyol kabalist.

BASHİR, MİR

**1907*

1948 yılından bu yana İngiltere'de çalışan ünlü Hintli el falcısı (☛Kiromanti). Bashir'e doktorlar ve kriminalistler de danışmaktadır. Baş yapıtı: *The Art of Hand Analysis*

BASİLİDİYANLAR

Öğretilerine göre her türlü ıstırabın bir günahın cezası olduğunu düşünen gnostik mezhep. Buna göre suçsuz ısdırap yoktur. Onanizm doğal, günah

olmayan bir fiildi. Kurucusu, havari Petrus'u tanımış olan Glaucies'i öğrencisi Basilides'tir (İ.S. 150 civarı).

BASİLİSK

Mitolojide bir yılan kralı ve seksüel sapıklığın iblisi. Simya'da ☛Felsefe Taşı'nın adlarından biri.

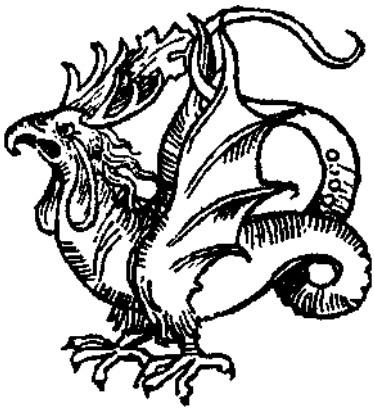

Basilisk

BASİRETİ BAĞLAMA

Cadılık uygulamalarında önemli bir kara büyü olayı. Bir düğümün bağlanmasıyla veya bir kilidi kilitlemekle, evli bir genç çiftin tenasül bereketinin büyülenmesine dayanmaktadır.

BASTET

Bubastis de denir; Mısırlı kedi tanrıçası. Cinsel ilişkinin hamisi.

BASTIAN, HARRY

XIX. yy.'ın sonunda yaşayan çok ünlü bir spiritüel. Materilizasyon medyumu. 1883 yılında Baron von ☛Hellenbach'ın daveti üzerine Viyana'ya geldi ve burada arşidükler Rudolf ve Johann'ın da katıldığı oturumlar yaptı. Bu katılımcıların terbiyesizce bir müdahalesi ile sözde "foyası ortaya çıkartıldı", fakat Hellenbach, Bastian'ın medyumluğunun gerçek olduğunu ispatlamıştır. Altı farklı transfigüre görünümü tartışılmamıştır. ☛Transfigürasyon; ☛Aldatma Hipotezi

BASTONİ

"Sinek" ile aynı anlamdaki kart işareti.

BAŞ MELEK

Baş meleklerin görevlerinin tam olarak bilinmesi, büyücülük için önemlidir. Öncelikle büyü alanında, dört elementin ve bölgelerin baş melekleri vardır:

Mikail	Ateş	Güney
İsrafil	Hava	Doğu
Cebrail	Su	Batı
Azrail	Toprak	Kuzey

Bu baş meleklerin hepsinin güçlü hizmetçileri vardır.

Diinn	Kertenkelelerin kralı (ateş)
Paralada	Slyphlerin kralı (hava)
Ghob	Gnomların kralı (toprak)
Niksa	Undinlerin kralı (Su)

Haftanın her günü bir baş meleğin hâkimiyeti altındadır.

Pazartesi	Cebrail
Salı	Samuel
Çarşamba	İsrafil
Perşembe	Sachiel
Cuma	Anael

Örneğin, büyücünün burcu başaktır. Gezegeni Merkür ve dolayısıyla baş meleği İsrafil'dir. Büyü uygulamaları için en uygun saatler, çarşamba günü saat 7-8, 15-16 ve 23-24'tür. ☛Melek; ☛Mum büyüsü(candle-burning magic)

BATAILLE, DR.

Fransızlar'ın hizmetinde gemi doktorluğu yapan Renanyalı Dr. Hacks'in takma ismi. Farmasonluğa karşı savaşta ☛Taksil'in bir çalışanı. Modern bilimkurgu stilinde yazdığı, farmasonculuk hakkında esaslı bir yalanlar silsilesi yaydığı baş yapıtı *Le Diable au XIX. siècle* (XIX. yy.'daki şeytan) 1892-1894 yılları arasında çıkmıştır. Taksil'e dayanarak farmasonların şeytana taptığını ispatlamaya çalışmıştır. Bataille'in anlatımları bütün abartılara rağmen, gözden kaçırılmaması gereken bir nebze gerçeklik içermektedir. Bazı farmason sistemleri ☛Yüksek Dereceleri ve Fransız ☛Martinistler aslında şeytana tapınmayı kabul etmektedir.

BATES METODU

Bu yy.'ın başlangıcında yaşayan ve gözlerin doğal görme yeteneğini göz egzersizi ile korumayı ya da artırmayı sağlayan bir teknik geliştiren Amerikalı göz doktorunun adı ile anılan metot. Ön koşul, beş duyu faaliyetlerinden birisi olan doğru görmedir. Engellenmesi gereken kramplaşmış bakıştır (sabit bakış). Başka bir yöntem ise, göz kas yapılarının gevşetilmesi ya da güçlendirilmesi (Örneğin gündüz sık sık göz kırpıştırmak). Neredeyse körleşmişken, Bates ile işbirliği yaparak bu metot yardımıyla hemen hemen eski görme gücüne kavuşan Aldous Huxley, "Görme Sanatı" başlığı altında başarılı bir tedavi raporu yayınlamıştır.

BATESON, GREGORY

1904-1980

Önde gelen Amerikalı kültür felsefecisi ve ☛Holizm'in temsilcisi. Genetik kavramını yaratan William B.'nin oğludur. Bir süre Margaret Mead ile evli kalmıştır.

BATIL İNANÇ

Aşırı inanç (ya da ardıl inanç), dini otorite tarafından tanınmayan metafizik şeylere inanılması. Batıl inanç bir yandan bariz saçmalığı, diğer yandan ise gizli bilimlerin alanına gi-

ren birtakım unsurları da içerir. Materyalist dünya görüşü için bütün okültler batıl inançtır, fakat özellikle mantıkdışı saçmalıkların bilimsel açıdan ispatlanmış gerçekliklerden ayrılmasında, sınır ötesi bilimler dinlere göre bu tarz inançlar bakımından çok daha uygundur.

BATILI TAKDİS YOLU

Keltler ve Cermenler'in (☛Gardner) Hıristiyanlık öncesi dinlerine dayanır (☛Neuheitendum, ☛Keltik Bilinç, ☛Runlar).

BÂTIN

Arapça "iç," "mahrem, gizli"

Zâhir (görünen, belli olan, şüphesiz...) sözcüğünün zıddıdır ve "Tanrı'nın asıl söylemek istedikleri" mânâsına gelir. İslâm tasavvufuna göre Tanrı'nın bir dış (zâhir), bir de iç (bâtın) mânâsı vardır.

ehl-i bâtın: İlahi sırra ermiş bulunanlar...

havâss-ı bâtına: "Hissi müşterek, hayal, vehm, hafıza, mutasavvıfa" denilen beş iç duygu...*

BATLAMYOS

İ.Ö. 1400 civarında İskenderiyeli astrolog, başlıca eseri *Syntaxis*'dir (yun. "bir araya getirme"). Araplar bu esere *Almagest* ("En büyük yapıt") diyordu; *Batlamyos dünya sistemini* içerir.

BATLAMYOS HİPOTEZİ

Güneş'in ve gezegenlerin komplike bir hat üzerinde dünyanın etrafında hareket ettiği varsayımı.

BATONS

"Sinek" ile aynı anlamdaki kart işareti.

BAUDELAIRE, CHARLES

1821-1867

40'lı yılların ortasından sonra Paris'e yerleşen Haşişinler Kulübü gibi satanist çevrelerle sıcak ilişki kurmayı yeğleyen, Kara Romantizmin Fransız şairi. *Fleurs du Mal*'deki (Elem Çiçekleri) 1857 *Şeytanın'ın Teraneleri* onun ☛Satanizm hakkındaki gizli bilgisinin kanıtıdır.

BAUER, WOLFGANG

**1940*

Diplomalı psikolog, tanınmış ezoterist *Lexikon der Symbole* (Semboller Sözlüğü), *Metamorphosen* (Başkalaşma Sanatının gerçek bir abrakadabrası), *Rabengeschrei* (kargalar, runlar, oluklar ve tırmıklar hakkında) adlı kitapların ortak yazarlarındandır. Bunların yanı sıra başka kitaplara yazdığı önsözlerinden bazıları; E. Maple'e: *Hexensabbat*, John Symond'a: *Aleister Crowley* ve çok sayıda makaleler de yazmıştır.

* Bu madde, H. Werner'in yazdığı maddenin gözden geçirilmiş halidir. (Ed. n.)

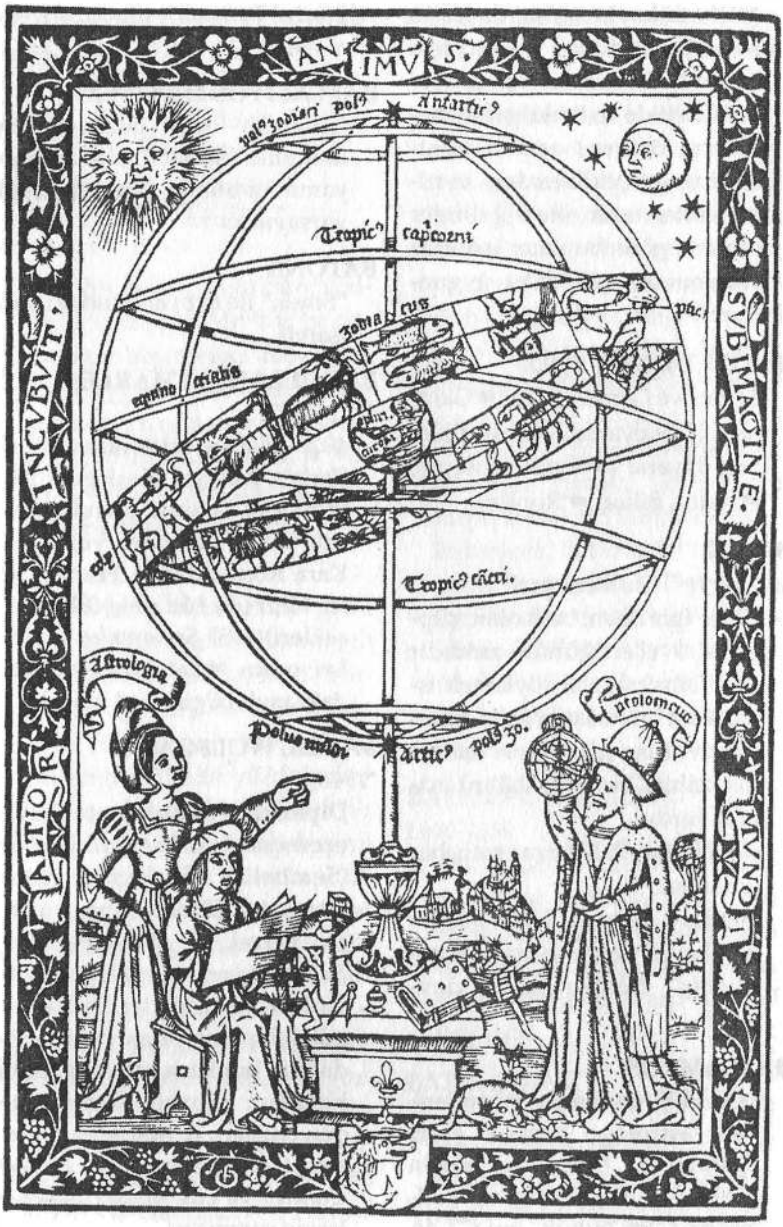

Batlamyos'un "Astrolojinin Babası" olarak tasviri...
XVI. yy.'a ait ahşap gravür...

BAVENT, MAGDELAINE
1607-1647

Louvier Manastırı'nda (Normandiya) bir ☛şeytan tarafından ele geçirilme epidemisinin ana figürü olan Fransız rahibe. Rahibeler ve günah çıkaran papazlar arasında seksüel uygunsuzluklar meydana gelmiştir. Belli ki papazlar Adamitlerin (dini vecibelerini çıplak kutlayan gnostik mezhep) geç dönemdeki halefleriydi. Vukuatlar ancak 1642 yılında, bir günah çıkarma papazının ölmesiyle ortaya çıktı. Sorgulamalarda 14 rahibe ☛Şeytana Tutulma Semptomları'ndan mustarip olduklarını itiraf etti, çünkü bu şekilde cezadan kaçabileceklerini sanıyorlardı. Günah çıkartan papazları, kara ayin merasimleri düzenlemekle itham ettiler. Rahibe Bavent bir cadı olduğunu itiraf etti. Bir manastırda zindan cezasına çarptırıldığında son papaz Thomas Boulle de halka açık bir mekânda yakıldı. Bu olay büyük sansasyon uyandırdı. Bu olay hakkında o zaman yazılan 34 eserden, sözde Bavent'in Rouen'de hapiste bulunan bir papaza dikte ettiği otobiyografisi (1652), özel ilgi gördü. Başlıca eseri: *Bekenntnisse der Hexe Magdelaine Bavent* (1980).

BAVYERA MECZUPLARI

1776'da Ingoistad'ta, Adam Weishaupt tarafından kurulan bu gizli bir cemiyetin amacı, Bavyera'da iktidarı ele geçirmekti. Sayıları birkaç yüzü geçmemesine rağmen hayli etkili oldular. Mezhep, Karl Theador (1784-1788) tarafından yasaklandı.*

BAXTER, RICHARD
1615-1691

Kendi döneminde İngiltere'de çok tutulan presbiteryen papaz. Ruhların ve cadıların varlığını savunan *Certainty of the World of Spirits* (1691, *Die Gewissheit der Geister* 1731 ve 1838'de Justinus Kerner'in bir önsözüyle) adlı kitabın yazarı. Almanca baskısı Cotton ☛Mathers'in *The Invisible World*'ünün (Görünmez Dünya) kısmi çevirisini içerir.

BAY YAĞI

Bir çalı olan *Pimenta acris* veya *Eugenia acris* (Literatürde sıkça sözü edilen *Myrcia acris* değil) yapraklarından elde edilir.

BEAULIE, JOHN

Amerikalı besteci, piyanist ve müzik terapisti. New York'ta Polarity Wellness Center'i yönetmektedir. En bilinen eseri: *Heilen mit Musik und Klang* (Müzik ve Tınılarla Tedavi, 1989).

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

BEAUMONT, JOHN

XVII./XVIII. yy. .

Ruhlarla yaşadıklarını ayrıntılı biçimde anlattığı *Treatise on Spirits, Apparitions* kitabını 1705 yılında yayınlayan İngiliz yazar.

BEDDUA

Zarar verme büyüsünün bir şekli. Formülvari sözlerle, başka bir kişi veya doğrudan ilgili kişi üzerinden sözde zarar verilir. Büyü kitapları formüllerin tam tanımını ya da bu sırada

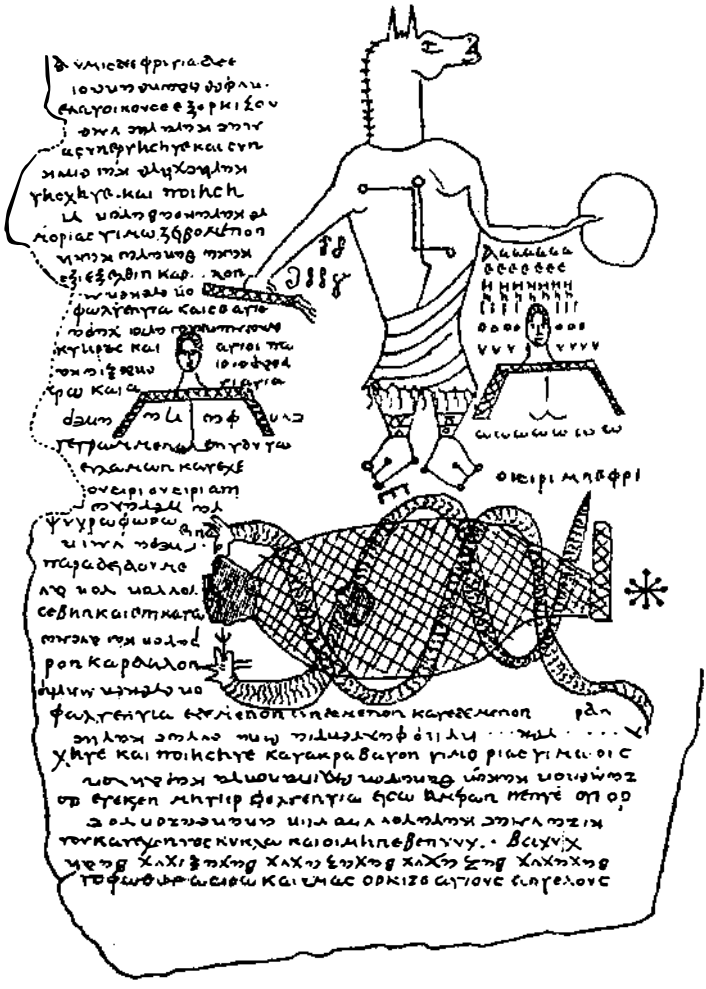

Eski Romalılar'a ait beddua tablosundan bir ayrıntı...

uygulanması gereken kırmızı ejderha merasimini, ayrıntılı biçimde içerir.

BEDDUA TABLOSU

İhtisas deyimi, defiksiyon tablosu; Roma döneminden beri bilinir. Kurşun tablolar üzerine beddualar yazılır ve düşmanların yakınına gömülür.

BEDENLENME

☛ *Enkarnasyon*

BEDENSEL ÇALIŞMA

Bedene yönelik tüm tedavi türlerinin kapsamlı kavramıdır. Bu yöntemler, bedenin doğrudan tedavisiyle, hem bedensel hem de psişik zararları iyileştirmek ve insanın davranış biçimlerini değiştirmek amacını gütmektedir. Bedenin adeta bir heyecan, duygu, düşünce ve hatıralar kabı olduğu fikrinden yola çıkılmaktadır. ☛Rolfing, ☛Alexander; ☛Feldenkrais, ☛Postural entegrasyon; ☛Reich

BEDİL, MİZRA ABDÜLKADİR

Hintli hükümdar Aurangzeb döneminde yaşayan Hintli Sûfî... öğretmeni. Hindistan ve Orta Asya'da mürşit olarak büyük itibar görmüştür.

BEELZEBUB

ibr. Baalzevuv

Sinek şeklinde tasvir edilen, korkunç görünümlü iblislerin hükümdarı.

BEGİNLER ve BEGARDLAR

Mal. görevleri hasta bakımı veya ölü defni olan yarı manastır şeklindeki kardeşlikler veya hemşirelikler.

☛ *Amalrikanlar*

BEHEMOTH

ibr. "dört ayaklılar"

Su aygırı veya susığırına benzeyen Kitab-ı Mukaddes'teki dev hayvan. Büyük ihtimalle ☛Baphomet, ☛Mabet Tarikatı'nın iblisi ile akraba. Daha sonra ☛Satan olarak anılmıştır.

Behemoth ve Leviathan. W. Blake'in "Illustrations of the Book of Job"undan (1825)

BEHRINGER, WOLFGANG

**1956*

Almanya'nın önde gelen cadı araştırmacılarından birisi. Başlıca Başlıca eserleri: *Scheiternde*

Hexenprozesse, Volksglaube und Hexenproxesse um 1600 in München, Hexenverfolgung in Bayern, Volksmagie, Glaubenseifer und Staatsraeson in der frühen Neuzeit (1987). Behringer, *Die Vernichtung der weisen Frauen* (1985) kitabının yazarları Heinsohn ve O. Steiger ile polemikleri sayesinde, geniş kitleler tarafından tanındı. Behringer, bu iki yazar tarafından temsil edilen, cadı takibatlarının doğum kontrolünün bir yan ürünü olduğu tezinin, kaynak ve esaslarının bilimsel çalışma sonuçları olmadığını ispatlamıştır (Geisteswissenschaften, August 87). Behringer, cadı olaylarında çocukların rolünü de araştırmıştır (Zeitschrift für historische Forschung, 16.Jg. H.1 1989).

BEKA

ar.

Tasavvufta her formun kalıcı ya da geçici olma durumunu tanımlar. Aynı deyim, tanrısal sonsuzluğun bir anlık görünümü anlamına da gelir. Karşıtı *Fena*'dır.*

BEKKER, BALTHASAR

1634-1698

Hollandalı din adamı. *De Betoverde Weereld* (1691; Büyük Dünya 1693) kitabının yazarı. Bekker şeytan inancını eleştirmiş ve Thomas Aquinas ☛Del Rio'ya kadar, bu alandaki bütün otoriteleri, eleştiri bombardımanına tutmuştur. Her şey sadece hayal ve aldatmacadan ibarettir.

BELLADONNA

ital. "güzel kadın"

"Güzelavratotu" ya da "şeytan çileği" ismiyle nitelenen, botanikte *Atropa Belladonna* denilen, tür itibariyle patlıcangillere ait olan bir bitki. Bu bitkinin, boyut ve görünüş olarak vişneye benzeyen, çoğunlukla çocuklar tarafından yaban vişnesi olarak algılanan, çok zehirli ve parlak kırmızıya çalan siyah taneleri vardır. Zehirli madde, bitkinin tamamında, ancak daha çok yapraklar ve kökte bulunan ve günümüz tıbbında sık sık kullanılan Atropin alkaloididir. Özellikle sinir sistemi hastalıklarında, sinirlerin hastalıklı duyarlılığını düşüren temel ilaçtır. Gözbebeğinin genişletilmesi amacıyla da sık sık kullanılır (Botanik ismi buradan gelmektedir). Büyü âleminde belladonna, alkaloidi ile narkotik etkilere, vizyonlara, uyku durumlarına vb. yol açtı-

* "Kulun kendi (nefsani) sıfat ve niteliklerinden sıyrılıp çıkmasına fena, Allah'ın sıfat ve nitelikleriyle süslenmesine beka denir." Kaynak: Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabala Yay., 2002. (Ed. n.)

ğından, sihirli krem ve içeceklerin temel maddelerinden birisi olarak dikkat çekmektedir.

BELLİ PAARO

Batı Afrika'da gizli bir topluluk. Bu mezhebin amacı, ruhlarla birleşmedir. Ayinlerinin adı *belli paaro*'dur ve sahte ölüm, tekrar doğum ve ruhlarla kavuşmadan oluşur.

BELLONARİA

Tam olarak teşhis edilemeyen bir bitki. Nekromantik bir malzeme olarak kullanılmış ve ruh çağırmalarında kâh tütsü, kâh toz şeklinde kullanılmıştır.

BELOFF, JOHN

Londra Üniversitesinde felsefe ve psikoloji okudu. 1952'de Illinois Üniversitesi'nde araştırma asistanı, ertesi yıl da Belfast'taki Queen Üniversitesi'nde psikoloji okutmanı oldu. 1956'da Edinburg Üniversitesi'nde Psikoloji bölümünde baş okutman oldu. Burada lisansüstü öğrencilerini psişik araştırmalara teşvik etti ve birçok ümit verici parapsikolog yetiştirdi.

Dr. Beloff, 1972'de ve Parapsikoloji Derneği'nin gümüş yılıyla birlikte kutlanan Psişik Araştırma Derneğinin yüzüncü tılı konferansına başkanlık ettiği 1982'de yeniden Amerikan Kökenli Uluslararası Parapsikoloji Birliği'nin başına getirildi.

Kitapları: The Existence of Mind (Aklın Varoluşu, 1962), Psychological Sciences (Psikoloji Bilimleri, 1963). New Directions in Parapsychology'nin (Parapsikolojide Yeni Yönler, 1974) editörlüğünü yaptı ve Brain and Mind (Beyin ve Akıl, 1966), Astride the Two Culture (İki Kültür Arasında Köprü, 1976), Parapsychology and Philosophy (Parapsikoloji ve Felsefe, 1977) gibi birçok sempozyuma katkıda bulundu. *

BELOMANTİ

yun. "Ok kehaneti"

Bir ok belirli bir yöne doğru atılır. Mesafenin uzunluğu veya kısalığına, okun düşüş şekline göre, gelecek yorumlanır.

BEN (İD)

İnsanın kendisini çevresinden ayırt etmesi için kullandığı ifade. Tüm kişisel bilinç içeriklerinin merkezidir. Freud'a göre insanın, BEN'i dış dünyaya; BEN-Ego ve Süper-Ego ise iç dünyasına bağlıdır. Bunlar arasındaki uyumsuzluk, BEN'in parçalanmasına neden olur. C. G. Jung BEN'i şu şekilde açıklamaktadır: "'BEN' dendiğinde, bilincimin merkezini oluşturan ve sınırsız devamlılık ve kimliğim ile kendi içinde

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

uyumlu görünen tasavvurların oluşturduğu karmaşık bir yapı anlıyorum."

BEN ASAİ

yakl. 130

Haham ☛Akiva ile aynı çağda yaşamıştır. Talmud'da şöyle yazar: Dört erkek ☛Pardess'e ayak basar: Ben Asai, Ben Zoma, Acher ve "ölmeyen" tek kişi Haham Akiva. Pardess, yani cennet, kutsal kitabın tanrısal yapısının sembolüdür. İlk üç kişi, Pardess'in 1-3 aşamalarının bilgi pırıltısı ile kör olmuşlardır. Sadece Haham Akiva en yüksek aşamaya ayak basmış ve Kutsal Kitap'ın kelimelerinin gizli mantığını çözmüştür.

BEN MAİMON

☛ *Maimonides, Haham Moşe Ben Maimon*

BEN MAİMON'UN RÜYA LABORATUVARI

Günümüzde S. Krippner tarafından yönetilen New York'ta (A.B.D.) Maimonides Medical Center'da bir laboratuvar. Bu laboratuvarda uyuyan bir deneğin rüyalarını, ikinci uyanık bir kişi tarafından telepati yardımıyla etkilemenin mümkün olduğu tespit edilmiştir. Sonuçları, aynı zamanda Almanca'ya çevrilmiş olarak *Traumtele Pathie* (Rüya Telepatisi, 1977) başlığı altında yayımlanmıştır.

BENANDANTİ

1550-1650 yılları arasında İtalyan eyaleti Friaul'un verimlilik kültünün taşıyıcısı. Bu ibadet, tarihçi Carlo Ginzburg tarafından Engizisyon'un belgeleri baz alınarak yeniden düzenlenmişti ("Benandanti", 1982). Bu benandantiler, tarlaların verimli olması adına, senede dört kez gece vakti Malandantiye (Cadı ve Cadı üstadı) karşı savaşmak zorundadır. Engizisyon tarafından rakipleri ile aynı kademeye çıkartılır ve cadıya dönüştürülürler. Cadı Takibatları'nın yapıldığı dönemde bir verimlilik kültünün keşfedilmesi, cadı sisteminin, bir toprak veya nebatat dininin elementlerini kapsadığı varsayımını onaylamaktadır. İspatlanamayan şey, benandanti tarafından tarif edilen dini ayinlerin gerçekten yapılıp yapılmadığıdır.

☛ *Cadılar;* ☛*Toprak Ana;* ☛*Sabbat*

BENDER, HANS

**1907*

Freiburg'daki Psikoloji ve Psikohijyeni Sınır Alanları Enstitüsü'nün profesörü ve yöneticisi. Bender, dürüstlüğü ve bilimsel metotları tutarlı biçimde uygulaması ile Parapsikoloji'yi bir üniversite dalı haline getiren, günümüzün önde gelen parapsikologlarından birisi sa-

yılır. Başlıca eserleri: *Psychische Automatismen* (1936), *Zum Problem der aussersinnlichen Wahrnehmung* (1936), *Parapsychologie, ihre Ergebnisse und Probleme* (1954; Parapsikoloji, Sorunları ve Sonuçları), *Unser sechster Sinn* (1971; Altıncı His), *Verborgene Wirklichkeit* (1973). Ayrıca Bender *Parapsikoloji ve Psikoloji'nin Sınır Alanları* adlı derginin (1956'dan bu yana) yayıncısıdır.

BENLİĞİN BÖLÜNMESİ

Bedenlerine şeytan girenlerin, transta olanların, rüya görenlerin ve de bilinci açık kâhinlerin başına gelen durumdur: Davranış bozukluğu.

BENNETT, ALLAN

1872-1923

☛Altın Şafak tarikatının üyesi, Aleister ☛Crowley'nin öğretmenidir. Tarikatın ismi Frater Jehi Or (*ibr.* "Işık ola"). 1900 yılından itibaren budizme yönelmiş (Tarikat ismi *Bhikku Ananda Metteyes*), İngiliz Budist Topluluğu'nu kurmuştur.

BENNETT, J. G.

1897-1974

☛Gurdjieff'in bir öğrencisi. Ustasının öğretilerini 20 kitapta yorumlamış ve onun ayrıntılı bir biyografisini yazmıştır. Gurdjieff gibi kendi okulunu kurmuştur (☛Subud Hareketi).

BENZ, ERNST

1907-1978

Kilise ve Dogma Tarihi profesörü. Hıristiyan mistiği, Asya kökenli yüce dinler ve mezhepler hakkındaki yayınlarının yanı sıra, ezoterik ve parapsikoloji ile de ilgilenmiştir. Benz, araştırmaları ile bir boşluğu doldurmuştur, çünkü modern Kitab-ı Mukaddes araştırmaları, vizyonlar, metafizik güçler vb. gibi paranormal fenomenleri, fantezi âlemine göndermiştir. Benz'in görüşüne göre teoloji ve parapsikoloji birbiriyle bağlantılıdır (karşılaştırma *Parapsikoloji ve Din - Metafizik Güçlerle Tecrübeler.* Ezoterik için önemli başka bir eser olan "Kozmik Kardeşlik"in konusu ☛Gezegen Sakinleri'dir.

BENZOZİA

Bir Kelt Tanrıçası, eski Galyalılar'ın Diana'sı. Ona Noctitula da denilirdi. XII. ve XIII. yy.'da, atlarının sırtında onun tapınağına giden ve perilere dönüştürülen cadılar tarafından tapınıldığı söylenir. ☛Diana; ☛Benandanti

BERAUD, MARTHE

**1887*

Literatürde Eva C. takma adıyla tanınan, ünlü bir medyum.

BERENDT, JOACHIM ERNST

**1922*

Prof. h. c.; Südwestfunk radyosunun kurucularından. 20'nin

üzerinde kitabın yazarı. Günümüzde ☛New-Age-Müziği'nin önde gelen teorisyenlerinden sayılır. Başlıca eserleri: *Nada Brahma – Dünya Tınıdır*, *Üçüncü Kulak*. Berendt için spiritüalizmin anlamı, yeni bir düşünme biçimi de olan "dinleyici olabilmek"tir. Bu kulak ile düşünme, klasik düşünme ile çözülemeyen problemleri çözmektedir. Berendt burada, alnın altında var olduğu söylenen "Üçüncü Göz" mitinden bahsetmektedir. Berendt'in teorik müzik görüşleri, ☛Kayser ve öğrencisi Haase tarafından geliştirilen harmonik sisteme dayanır. Kayser, üst ses perdesinin (☛Üst Sesler) gezegenlerin yörüngeleri ile belirli bir ilişkisi olduğu görüşüne sahiptir. Bu teoriye bağlı olarak Berendt, "en eski sesleri" tasarlamıştır: Dünya, Güneş, Ay, Jüpiter, Mars, Venüs seslerini.

BERGAMOT YAĞI

Güney İtalya'da Kalabriya'ya bağlı Reggio'da yetiştirilen, oldukça küçük bir ağaç olan *Citrus bergamia*'nın yenilmeyen meyvesinin kabuklarından elde edilir. Açık yeşil ile zeytin yeşili arasındaki renklere sahip yağı, kolonya ve lavanta suyunun en önemli temel maddelerindendir. İsmine sıkça çiçekli ve "yeşil" parfümlerin etiketlerinde rastlanır.

BERGIER, JACQUES

1912-1978

Tabiat bilimcisi. Louis ☛Pauwels ile birlikte pre-astronotik teorilerini *Le Matin des Magiciens* (Paris 1960, *Aufbruch ins dritte Jahrtausend* 1962) adlı kitapta savunmuştur.

BERIAH

ibr. "İlk yaratılış dünyası"

Dünyaların ikinci kademesinin adı. Yaratılacak veya yaratılmış olan şeylerin on asli formunu içermektedir. Yani bireyselliğin prensiplerini ve dünyanın öğreti kitabı Tevrat'ı...

BERİL

Kişiyi büyüden koruyan değerli taş. Yeşil renkli taş, göz ağrılarını dindirirdi; sarı-yeşil olanları renk olarak safrayı andırdığından, sarılık ve karaciğer ağrılarına karşı ilaç olarak kullanılıyordu.

BERLITZ, CHARLES

**1913*

Amerikalı dilbilimcisi ve arkeolog.* ☛Bermuda Şeytan Üçgeni (☛Atlantis) ile ilgili önemli eserler vermiştir. Bermuda Şeytan Üçgeni'ne benzer bir bölge

* Dilimize çevrilmiş bazı kitapları: *Bermuda Şeytan Üçgeni*, Çev.: Belkıs Çorakçı (Dişbudak), E. Yayınları, 1983. *İz Bırakmadan*, Çev.: Gönül Suveren, Altın Kitaplar, 1981. *Japon Ejder Üçgeni*, Çev.: Hasan Karabulut, Altın Kitaplar, 1990. (Ed. n.)

olarak, yüzyıllardır sayısız geminin kaybolduğu, Güney Çin denizindeki Ejderha Üçgeni'ni (Ma-no Umidas Üçgeni) bulduğunu düşünmüştür ("Ejderha Üçgeni", 1990).

BERMAN, MORRIS

Amerikalı bilimler tarihi profesörü, redaktör ve serbest yazar. Berman, ☛New Age Hareketi'nin en önemli öncü düşünürlerinden sayılır. Bilim, XVI. yy'.dan itibaren, insan ve doğa arasında kesin bir bölünme sağladı. Bunun sonucu insanın dünyaya yabancılaşmasıydı. Berman, günümüzde çeşitli alanlarda insan ve kozmos arasında yeni bir birlik bulmakta ve buna "Yeniden Büyülenme" adını vermektedir. Baş yapıtı, *Dünya'nın Yeniden Büyülenmesi'dir.*

BERMUDA ŞEYTAN ÜÇGENİ

Açıklanamayan biçimde, her türden gemi ve uçağın kaybolduğu, Florida, Küba ve Bermuda Adaları arasında kalan bölgenin adı. Meteorolojik-fiziksel hipotezin yanı sıra, ☛Parakinetik, ☛Ufolar'ın etkisi veya ☛Atlantis'in batık esrarengiz cihazlarına kadar açıklama denemeleri mevcuttur. ☛Berlitz

BERNARD, MARIE

Önde gelen Alman grafolog. Dünya çapındaki şarkıcı ve sinema oyunculuğu kariyerinden sonra, grafoloji ve psikolojiye yönelmiştir. 1976 yılından itibaren "Amerikan Grafologlar Topluluğu"nun inisiyatifi ile A.B.D. ve İngiltere'de eğitim vermeye başladı.Yazdığı on beş eserin arasından *8000 Yazı Örneği ile Grafoloji'ye Giriş* temel eseridir.

BERNUS, ALEKSANDER von *1880-1965*

Rudolf ☛Steiner'in antropozofisinden etkilenerek, Stuttgart'ta spagirik ilaçlar için bir laboratuvar kuran doktor ve kimyacı (Soluna). *Medizin und Alchemie* (Tıp ve Simya) kitabının yazarı. ☛Spagirik

BEROSSOS

İ.Ö. yakl. 340-270

Babil'e bağlı Baal'ın bir rahibi. Büyük İskender'le aynı çağda yaşamıştır. Eski dönemlerde en yaşlı astrolojik yazar sayılırdı. Babil'in tapınak arşivini kullanarak babil-kaldeist tarihi hakkında Yunan dilinde üç eser yazmıştır.

BERRAK RÜYA

ing. "Lucid Dream"

Bu rüya türü ilk önce 1913'te F. von Eeden tarafından tasvir edilmişti. Rüyayı gören, rüya gördüğünü bilmekte ve rüyadaki olayı kendisi yorumlamaktadır. Berrak rüya özellikle oto terapi için uygundur.

BERZAH

1. Ölülerin ruhlarının kıyamete kadar bulunacakları yer...
2. Can sıkıcı yer veya şey...
3. Ara bölge...*

☛ *Ölüler Kitabı, İslam*

BES veya BESAS

Erotik rüyalar gönderen Mısırlı yarı tanrı.

☛ *Karabasan*

BESANT, ANNIE

1847-1933

İngiliz teozof. Başlarda sosyalist ve serbest düşünceye sahipti. 1889 yılından itibaren teozofiye yöneldi ve ☛Blavatsky ile çalışmaya başladı. 1903 yılında Teozofi Cemiyeti'nin yönetimini devraldı. Farmasonluğa (☛Droit Humain) ve ☛Krişnamurtizm öğretilerinin desteklenmesine yönelmesi, bu öğretinin yayılmasında ters tepkilere yol açtı. Besant inanılmaz verimli bir yazardı (300 eser); eserleri arasında *Die uralte Weisheit* (1898; Eski Bilgelik), *Die vier grossen Religionen* (1904; Dört Büyük Din), *Reinkarnations- und Wiederverkörperungslehre* (1905), *Einweihung* (1913), *Gedankenformen* (1908; Düşünce Formları, ☛Leadbeater ile birlikte).

BESCHREI OTU

Ballıbabagiller familyasına ait ot türünde bir bitki olan *Stachis recta* ile özdeş. Bu, büyüye karşı ya muska olarak vücutta taşınırdı ya da kötü ruhların oturma odalarına girmesini engellemek amacıyla, evlerin kapı eşiklerinin altına gömülürdü.

BEŞ UÇLU YILDIZ

☛ *Druden Fuss*

BETEL

Piper Betel, bir biber türü. Güneydoğu Asya'da betelin yapraklarına, areka cevizi, kireç ve tütün plakaları sarılır. Daha sonra bu preperat, fındık büyüklüğündeki parçalar halinde çiğnenir. Uyarıcı etkisi olduğu söylenmektedir.

BEYAZ ÇİÇEK

Simyacılar için "beyaz çiçek", daha çok gazeldili ve eğreti otunu sembolize eder.

BEYAZ KARDEŞLİK

☛Altın Şafak'ın menşei efsanesinde, sözde 1865 yılında İngiliz Gülhaçlılar Topluluğu'nu (Rosicrucian Society) kuran gizli bir Tibet Tarikatı.

BEYAZ ZAMBAK KÖKÜ

Lilium candidum olarak zambakgiller türüne ait "beyaz zambak"ın kök yumrusu. Kök soğanı doğuda pişirilerek yenilir. Batıda ise, halk tebabetinde idrar söktürücü madde sayılır. Büyücülükte, Venüs ile Ay birlikte Boğa veya Terazi burcunda bulunduğunda beyaz zam-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

bak kökü toplanırsa, bir kadının aşkını elde etmek için mükemmel bir madde olduğu söylenir. Bu bağlamda aşk büyü maddesi şeklinde ve aşk içeceklerinde kullanılmıştır. Eğer bir kadın, bahsedilen koşullar altında toplanan bitkinin zambak özü ile dorant esansını karıştırıp yıkanırsa, gençliğini ve güzelliğini daima korur.

BEYİN DALGALARI

İnsan beyninde, elektroansefalograf yardımıyla ölçülebilen elektriksel reaksiyonlar meydana gelmekte. Bu tür ölçüm verilerine EEG (Elektroansefalogram) adı verilir. Dört beyin akımı veya dalgası görülmektedir.

1.) Beta dalgaları (30–13 Hz.; 1 Hz saniyedeki dalgalanma sayısını göstermekte); normal uyanık haldeyken tespit edilmekte.
2.) Alfa dalgaları (7–3 Hz.); özellikle meditasyon ve otojen antrenmanda rahatlama belirtisi olarak görülmekte.
3.) Teta dalgaları (7–3 Hz); uyku halinde, aynı zamanda tümüyle uyanık halde de görülmekte. Yaratıcı düşünme için teşvik edicidir.
4.) Delta dalgaları (3–0,5 Hz.); derin uyku, kendinden geçme, hipnoz vb. gibi durumlarda görülmekte.

BHAGAVAD-GİTA

Hint kahramanlık destanı Mahabharata'nın bir bölümü. Tanrı Krişna arabacı rolünde, Pandu prensi ☛Arjuna'ya diyalog şeklinde ders verir. Şiir, her biri altışar bölüme sahip üç kısımdan oluşmaktadır. Konu, Selamet'e (Bhakti) giden yol olarak Tanrı sevgisi ve Kast görevlerinin önemidir. Özellikle 2. bölümde Vedanta'nın panteistik doktrini ön plana çıkar. Krişna hürmeti, evrensel ilke olarak görmektedir.

BHAGAVAN

bud. "Yüce"

Buda'nın şeref unvanı. Bir kutsal adam hitabı ve tanrıların sıfatı.

☛ *Rajneesh*

BHAGAVATA-PURANA

Vişnu müritlerinin kutsal kitabı. 12 kitaptan oluşur. En tanınmış kısmı Krişna'nın ayrıntılı hayatının anlatıldığı 10. kitaptır. Hindu bilginler, dilbilimci Vopaveda'yı yazar olarak tanımlar.

BHAKTİ

sankr. "Tanrı sevgisi"

Dans ve şarkı söyleyerek Tanrı'ya tapınma...

BHAKTİ-YOGA

sankr.

Yoga ile ilişkili olarak Bhakti-Yoga şu anlama gelir: Bağlılık, sevgi dolu temayül. ☛Yoga

BHAVA
bud. "Olmak" ya da "Varlık"
Varlık üç kademeye ayrışmaktadır: 1) Duyu varlığı – Beş duyu dünyasındaki varlık, 2) Hassas bedenli varlık veya metafizik, hassas bedenli gök dünyası, 3) Bedensiz varlık veya bedensiz gök dünyasındaki varlık.

BHAVANA
bud. "Meditasyon"
Bhava'nın iki farklı türü bulunur: Yoğun konsantrasyon ile ulaşılabilen "Yürek dinginliğinin açılımı" (*Samatha Bhavana*) ve aniden ortaya çıkan ve varlığın faniliğinin kavranmasını temin eden "Geleceği görmenin açılımı" (*Vipassana Bhavana*). Bu yürek dinginliğine ulaşılması için 40 egzersiz öğretilmektedir.

BHİKSHU
Daha yüksek takdisleri alanların ve keşişlerin camiası ☛Sangha'nın üyesi olan, Budist keşiş.

BHOVI'UMLAR
Kadınlarla cinsel ilişkiye giren Hintli iblisler.

BHUTALAR
sankr. "olmuş olan"
Yaşamış ve ölmüş olan canlılar. Bhutalar, içerisinden bütün yüksek ruhun ve zihnî olanın kaçtığı "kılıflar"dır. Bunlar hortlak, hayalet, fantom ve ölü insanların kalıntılarını oluştururlar. Ayrıca büyük elementlerdir de: Ether, su, ateş, hava, toprak.

BIEDERMANN, HANS
**1930*
Ezoterik kitapların yazarı ve yayımcısı: "Materia Prima" (Simya'nın fikir tarihi ile ilgili bir resim derlemesi), *Hexen – auf den Spuren eines Phaenomens* (Cadılar-Bir Fenomenin Peşisıra), *Handlexikon der magischen Künste, Lexikon der Symbole und Quellen texte der Alchemie* (Semboller Sözlüğü ve Simyanın Temel Metinleri).

BINGEN, HILDEGARD von
1098–1179
Bingen'deki manastırın baş rahibesi. Daha gençliğinde kendini gösteren, paranormal yeteneklere sahipti. Tecellilerini, *Scivias, Liber vitae meritorum* ve *Liber divinorum operum* adlı kitaplarında ayrıntılı olarak incelemiştir. Modern doğal tedavide, Hildegard'ın tecellilerinde bildirilen değerli taşların, tıbbi etkisinin öğretisi ve tarifler koleksiyonu olan *Causae et curae* adlı kitabı önemli rol oynamaktadır.

BINTERIM, ANTON JOSEPH
1779-1855
Düsseldorf'lu teolog ve papaz. Çok sayıda teolojik kitabın yazarı. Bazıları: *Die vorzüglichen Denkwürdigkeiten der Christ-Kat-*

holischen Kirche a.d. ersten, mittleren und letzten Zeit (7 Bant 1825-31 ve 1838); *Pragmatische Geschichte der deutschen National-Provincial Diöcesansynoden* (1835). Her iki eser, eski Hıristiyanların okült pratikleri hakkında önemli bölümler içerir. Bunlar *Über die Besessenen und ihre Behandlung in der alten Kirche* (1979) ile *Von dem Aberglauben der deutschen Christen im Mittelalter* (1977) başlıkları altında yeniden piyasaya çıkmıştır.

BİBERİYE YAĞI

Rosmarinus officinalis, biberiye bitkisinin taze çiçek ve yapraklarından elde edilir. Geldiği yöreye göre değişkenlik gösteren, güzel kokan aromatik bir yağdır. Biberiye'nin sadece en kaliteli türü kullanılmalı, ki bu da Fransız yağı olan romarin éperlé'dir. Dalmaçya yağı ise, en kalitesiz yağdır.

BİJA

sanskr.

Bu kelime, hem insanların hem de hayvanların "tohum" veya "yaşam nüvesi" anlamındadır. Örneğin om, hum, khat, phat gibi ☛Brahmana metinlerinde bulunan gizemli heceler anlamına da gelir.

BİJOU (BİJU)

Fransızca, mücevher anlamına gelir. Farmasonlukta bununla, çırağın alınması sırasında ona verilen ve her işte taşıdığı loca nişanı kastedilir.

BİLGE KADINLAR

Ortaçağın en parlak dönemine kadar ebe veya nebatat tedavicisi olarak çalışan kadınlara verilen ad. Taşrada hasta tedavisi bilhassa bu tip kadınlar tarafından uygulanıyordu. Cadı araştırmalarında, cadı takibatının amacının, doğum kontrolünde önemli rol oynayan bu ebelerin kökünün kurutulması olduğu görüşü savunuluyordu. Bu kadınların kökünün kurutulması, XV. yy.'dan sonra doğum oranlarının yükselmesine neden oldu. Bu tezin kaynağı, ilk cildinde ebelerin yedi tür cadılığının ayrıntılı biçimde ele alındığı ☛*Cadı Çekici*'dir. ☛Behringer

BİLGELERİN PUSULASI

alm. Kompass der Weisen

Gülhaçlılar'ın Kitab-ı Mukaddes'i (1779'da yayımlanmıştır). Yazarı, takma ismi Ketmia Vere olan Bernhard Joseph Schleiss v. Löwenfeld'dir; Kurpfalz'lı saraylı senatör ve doktor. Detaylı bir önsöz ile tarikatın tarihçesi tasvir edilmekte, daha sonraki üç bölümde simyasal kabalist bir araştırma anlatılmaktadır.

BİLİNÇ

alm. Bewußsein

İnsanın kendi varlığıyla "iç içe" olma özelliğidir. İdealizm,

bütün varlığın bilincin objesi olduğunu belirtmektedir, fakat psikoloji bunun dışında, bilinçten belirgin bir eşikle ayrılmış ☛Bilinçaltı'nı ele almaktadır. Uzun süredir hatırda olmayan, yaşanmış bir şeyin aniden hatırlanması, bu eşiğin aşılmasını ve bilinçte ortaya çıkmayı temsil etmektedir. Örneğin unutulmuş bir isim "dilimizin ucunda" ise, onu hatırlamak zordur, ta ki eşiğe ulaşılması ve onun aşılmasına kadar. Öte yandan binlerce günlük izlenim bu eşiğin gerisine doğru düşmekte ve zaman zaman trans durumunda ortaya çıkarak (unutulmuş diller vb.) şaşırtıcı, çoğunlukla yanlış çıkartımlara yol açmaktadır. Bilincin kapsamı çeşitlidir; belirli ruhsal durumlar bilinci belirli derecede daraltır, çünkü bilinç neredeyse tamamen sabit tasavvur içerikleri (fiks ideler) ile çevrilidir. En güçlü ruhsal faaliyet bile, yanlışlıkla dağınıklık denilen bu dar durumu yaratır. Buna karşılık bilinç, uykuda, transta ve somnabulizm durumunda bu eşiğin çok ötesine genişler.

BİLİNÇ DEĞİŞİMİ

Bilincin dış dünyayla olan bağlantısının kesintiye uğradığı bir değişim. Günlük yaşantının ölçüleri ve nesneleri anlamsız hâle gelmektedir. Bunun yerine bilinçaltındaki düşünceler ön plana çıkar. Bir bilinç değişimi, genellikle rüyalarda, ☛Trans Durumları'nda, ☛Astral Seyahat'lerde ve ☛Psikodelik İlaçlar'ın alınmasından sonra meydana gelir.

BİLİNÇ (APROKSİMATİF)

lat. approximare= "yaklaşmak"

C.G. ☛Jung'un, bilinçli ve bilinçsiz arasında bulunan, bilince benzer içerikler için getirdiği bir kavram. Bunlarda benliğe olan ilişki eksiktir. Rüyada genellikle ışık kıvılcımları olarak gözükürler (çoklu Luminositeler).

BİLİNÇ (ÇİFT)

Bir kişinin bilinç içeriğinin, birbirinden tamamen farklı yapıda, bağlantılı olmayan ve birbiriyle dönüşümlü olan, iki parçaya bölünmesi. Diğer insanlar uyanık durumda zihinlerinin sadece bir yanını gösterirken, bilincin birisi zihnin öteki tarafında yaşar ve bir tür dönmeyle ön plana çıkar. Bu çift bilincin bir örneğini Paul Linaus'un oyunu "Öteki" sergiler. Hipnozda da bazen ikinci bir bilinç uyanır.

BİLİNÇ (KELT)

1984 yılında gerçekleşen bir kongrenin konusu. Bu slogan modern ezoteriğin bütün programını içermektedir. Bütün Avrupa'ya göç eden Kelt'ler doğa ile uyum içinde yaşıyorlardı; onlar için önemli olan sonuç

değil, gelişimdi. Sanatta bağlantıların ustası olarak geçmekteydiler. Erkek ve kadın eşit haklara sahipti ve Kelt'ler ülkesel organizasyonlar yerine sıkı akrabalık bağlarına sahipti. Bu dünya görüşünün etkileri Avrupa'nın kenar bölgelerinde kalmıştır. Bu doğrultudaki yeni bir araştırmanın görevi, sanki bir tür iz koruması gibi, Avrupa'nın kök medeniyeti vb. içerisindeki Keltler'in sanat, edebiyat, toplum ruhunu teşhis etmek ve aktifleştirmektir.

BİLİNÇALTI

alm. Unterbewußsein

Bilinçaltı, ta XVIII. yy.'da bilinen bir kavramdı. Büyük oranda kişisel bilinçaltını kapsar. İçinde bilinçten gelen içeriklerin gizlendiği, fakat bilinçlenmeye hazır biçimde beklediği, başlı başına ruhsal bir alandır.

BİLİNÇALTINDAKİLER

Doğrudan tecrübe ile ortaya çıkmayan, ruhun bütün içeriklerini kapsayan bir kavram. Gizli dürtüsel isteklerin ve bilinçten uzaklaştırılan bütün ruhsal olayların alanıdır. Bilinçaltındakiler, aynı zamanda insanın karanlık tarafı şeklinde de nitelenir, çünkü burada rüyalar, fanteziler, vizyonlar vb. oluşur. ☛Freud'a göre O'nu, yani ☛Üst-Benlik'in dürtüleri ve derinlik tabakalarını kapsar. C.G. ☛Jung'da ☛Kolektif bilinçaltındakiler; beyin fonksiyonları, duyusal mekânizmaları kapsayan kişisel bilinçaltındakilerden ayırt edilir. Kolektif bilinçaltındakiler, ☛İlkörnek/arketip ile sembolize edilen, insanlığın ilk tecrübelerini içerir. Modern ezoterizmde, bilinçaltındakiler merkezi bir rol oynamaktadır (Transpersonal ☛Psikoloji).

Modern psikoterapiler ve psikoteknikler insanın bu alanı ile ilgilenmekte ve bilinçaltındakilerin tabakalarını aktifleştirme ve bilinçli hale getirme hedefini gütmektedir. Sonuç olarak, gelecek ☛New-Age-Çağı'nın koşullarına uygun olan bir "üst bilinç" hedeflenir.

BİLOKASYON

lat. "İki yerde bulunma"

☛Doppelgänger (görüntü ikizi)

BİNAH

alm. Bilokation; lat. "ibis", Bilocation; ibr. "Anlamak", "Zekâ"

On ☛Sefirot'tan bir tanesi. Sefirot ☛Chochmah ile birlikte mantık âlemini oluşturur.*

BİRA

Mısır'da bu türde bir uyuşturucu içecek, tapınma fiilleri sırasında kullanılırdı. Benzer bir

* "Kabalist yorumlamada kozmik ağaç üzerindeki anlayış alanı." Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, Gözlem Yay., 2001. (Ed. n.)

içecek, Yunanlılar'ın Eleusis'teki gizli tapınmalarda kullanılan içeceği *Kykeon*'du. Cermenler'de ismi *Äl*'dir ve devler tarafından hazırlandığı söylenir. Ortaçağ'da biraya kimi zamanlar ☛Banotu da ilave edilmiştir.

BİREYSEL PSİKOLOJİ

Freud'un öğrencisi Alfred Adler (1870-1937) tarafından kurulan ☛Derinlik Psikolojisi'nin bir dalı. İki prensibe dayanmakta: Daha küçük çocuklarda beliren aşağılık duygusu ve bu aşağılık duygusunu dengeleme, "telafi etme" arzusu. Her insanda mevcut bu güdü, hedefine ulaşmak için ya doğrudan ifade edilmekte ya da dolaylı yollar kullanılmakta. Bazen de ihtiyacın üzerine çıkan bir ödün/telafi hissi oluşmakta (aşırı ödün). Kaynak eser: *Individualpsychologie* (1919).

BİREYSELLEŞME SÜRECİ

lat.

Bir olay süreci vasıtasıyla bireysel varlığın gelişiminin etkilenmesi. C. G. Jung'a göre, rüyalarda yeniden doğuş sembollerinin eşlik ettiği, bilinç ve bilinçsizlik arasındaki olgunlaşma süreci bulunmaktadır.

BİREYSELLİK

Teozoflar, bireysellik ve kişilik arasında kesin bir ayırım yapmaktadırlar. Bireysellik, insandaki yüksek zihinsel entellektüel ve ölümsüz parçayı oluşturmakta. En azından evrensel ☛Manvantara süresince parçalanamayan, insanın kendi kökü, gerçek varlığıdır.

BİRKENBAUM MUHAREBESİ

Söz konusu olan, eski bir alıntıya göre dünyanın son savaşının gerçekleşeceği Vestfalya'da bir yerin adı. Zaferi ise beyaz prens alıp götürecektir.

BİRLEŞME KİLİSESİ

Kısaltması VK olan kiliseyi 1954'te San Myung Mun kurmuştur (☛1920'de Kore'de). Amacı insanlığın Şeytan'dan kurtarılmasıdır. Öğretisinin temelleri eserlerinde bulunur: *Die Göttlichen Prinzipien* (İlahi İlkeler) ve *Das Prinzip*. İlkelerden en önemlisi almak ve vermektir, ki Tanrı'nın varlığı buna dayanır ve insanlar onun akseden görüntüsüdür. İnsan Tanrı'ya çok benzer (Düşünce, duygu, çoğalma vb.). Görevi, üç rahmeti yerine getirmektir: Verimli olmak, çoğalmak ve evrendeki hükümranlığı ele geçirmek.

BİTKİ SPAGİRİĞİ

Paracelsus'a dayanan bir doğal tedavi metodu. Daha baştan Spagirik ismi, ilaçların üretim sürecini ele vermektedir. (yun. spao = "ayırmak" ve ageiro = "bağlamak"). Bitki spagiriğinde, bitkiler çeşitli işlemlerden

geçerek cüruftan ayrılmakta ve sonra tekrar birleştirilmekte. Bu, üç basamakta gerçekleşmektedir: Mayalanma, destilasyon ve küllendirme. Buna tasfiye de denmekte, çünkü bu şekilde bitkilerin gizli güçleri açığa çıkmakta. Bu bitki esansların kullanımı astrolojik bilgilerin ve ☛İşaret öğretisinin dikkate alınmasıyla gerçekleşmekte. Modern bitki spagiriği geniş ölçüde homeopatiye dayanmaktadır.

BİTKİ SÜPÜRGESİ

Büyü bilimi, hava muhalefetinden koruyan bir ilaç olarak yararlandığı, karışık bitki bölümlerinden oluşan demetleri "Bitki Süpürgesi" veya "Bitki Çalısı" olarak nitelendirmekteydi. Gerçek bir bitki süpürgesinin, büyü açısından etkili olabilmesi için 7, 9 hatta 77 çeşit bitki içermesi gerekir. Demet halinde bağlanmış bitkiler, çiçekler ve dallar kilisede kutsandıktan sonra, hayvanları büyüden korumak için ahırlara götürülüp, orada asılmaktadır. Kötü hava koşulları nedeniyle oluşan zararlara karşı bu demet, çatı gövdesine veya tahta kaplamalı kirişlere asılmaktaydı.

BİYO SAYILAR

☛Biyoritimi öğretisine göre ritimlerin müşahede günleri hesaplanabilir. Böylece bulunan sayılar başka insanlarınki ile karşılaştırılır. Örneğin sayılarda fark sıfır = Sempati'dir.

BİYODİNAMİK TERAPİ

Norveçli psikolog Gerda Boyesen (☛1922) tarafından ☛Reich'in organ öğretisi prensibine göre geliştirilmiştir. İnsan organizmasının enerji blokajlarını kendiliğinden ortadan kaldıracağına inanmaktadır. Bu kendi kendine ayarlama sürecinde bağırsak hareketleri (Peristaltik) önemli rol oynamaktadır. Masajlar ve nefes egzersizleri ile sindirim sistemi sakinleştirilir ve düzene sokulur.

BİYODÖNÜT

alm. Biofeedback, fr. réfroaction biologique

Bilinçsiz yapılan vücut hareketlerinin, elektronik cihazlar yardımıyla kontrol edilmesi. Örneğin beyin faaliyeti, kalp ritmi ve kas gerilimi.

BİYOENERJİ

☛Reich'in organ öğretisine dayanan bir psikoterapi (Kurucusu, Reich'in öğrencisi Aleksander Lowen'dir). Yaşam enerjisinin büyük bir kısmı (Organ) çevreye karşı koruma ve savunma desteği olarak kullanılır. Bu bir katılaşmaya ve ruhsal ile fiziksel gerilimlere yol açmaktadır. Bu enerji blokajını kaldırmak için bir solunum terapisi öğretilir.

BİYOİNTROSKOPİ
yun. "Yaşamın içine bakış"
Gözler kullanılmadan parmaklar ile görebilme paranormal özelliğidir. Bu metoda ☛Dermooptik de denilir.

BİYOKİMYASAL İLAÇLAR
Bunlar biyokimyaya, daha doğrusu doktor Wilhelm H. Schüssler'(1821-1898) tarafından kurulan beslenme biyokimyasına dayanır. Schüssler, mineral tuzların eksikliğinin hastalığa yol açtığını bulmuştur. Vücut için hayati derecede önemli 12 mineral tuzu bulmuştur:
Kalsiyumfluorit
Kalsiyumfluoritfosfat
Kalsiyumfluoritsülfat
Demirfosfat
Potasyumklorür
Potasyumfluoritfosfat
Potasyumfluoritsülfat
Magnezyumfosfat
Sodyumklorür
Sodyumklorürfosfat
Sodyumklorürsülfat
Silisyumdioksit

Biyokimyasal tedavi bu minerallerin eksik olması durumunda, uygun bir beslenme ile bunu ortadan kaldırmayı amaçlar (İzopati Prensibi).

BİYOLOJİK İLAÇLAR
☛ *Bitki Tebabeti* ☛*Aroma Terapisi*

BİYORİTİM
yun. "Bios" + "rhuthmos"; alm. Bio–Rhytmus
Bir insanın yaşam aktivitesinin, doğumundan itibaren bir ritim altında bulunduğunu gösteren ve doktor W. Fliess tarafından oluşturulan bir öğreti.* Üç ritim bilinmektedir: 23, 28 ve 33 gün.

BLACKWOOD, ALGERNON
1869-1951
Okültik İngiliz yazar ve ☛Altın Şafak'ın üyesi. Başlıca eserleri: *Der Griff aus dem Dunkel, Besuch von Drüben* (Öteden Gelen Misafir) ve *Das leere Haus* (Boş Ev).

BLAKE, WILLIAM
1757-1827
☛Swedenborg'tan etkilenmiş olan İngiliz ressam (oymabaskı), şair ve mistik. Henüz çocukluğunda, kendisine birçok şeyin yanı sıra yeni baskı teknikleri de gösteren ruhlarla bağlantısı olduğuna inanmaktaydı. Eserleri ve resimleri mit, efsane, masal ve semboller olarak değerlendirilmelidir. Blake'in fikirlerinden bir çoğu ☛Kabala'ya aittir. Başlıca eserleri: *The Marriage of Heaven and Hell* ve *The Book of Urizen*. Bu eserlerden ilki peygamberî-devrimci eserlerinden oluşan bir derleme olarak kabul edilir.

* Kimi kaynaklar, W. Fliess'le eş-zamanda Prof. Dr. Hermann Swoboda'nın da (Viyana) insandaki mevcut iki devreyi saptadığı belirtilir. (Ed. n.)

BLAS

Fransız filozof Helvetius'un (1715-1771) ☛Psişik Güce verdiği isim...

BLAVATSKY, HELENA PETROVNA

1831-1891

Kontes Hahn-Rottenstern olarak Ekaterinoslar'da doğdu, 1848 yılında General Blavatsky ile evlendi ve üç yıl sonra boşandı. Daha sonra yıllarca Hindistan'da kaldı. Yedi yılını Mahatma'larla Himalayalar'da geçirdi. Kahire'de mahiyeti meçhul cemiyet Society Spirite'i 1871 yılında kurduktan sonra, Henry Steele Olcott ile birlikte 1875 yılında New York'ta Theosophical Society'yi (Teozofi Cemiyeti) kurdu. 1879 yılında cemiyetin yeri Hindistan'a taşındı. Başlıca eserleri: *Isis Unveiled* (Aşikâr Edilmiş Isis, 1877) ve *The Secret Doctrine* (Gizli Öğreti, 1883). Her iki eser de Batı Teozofisinin temel eserlerindendir. Gerçi yazar bu kitapları sadece Tibetli üstat Djwal Khul'un medyumu olarak yazdığını iddia eder, ancak bu eserler büyük ölçüde diğer ezoterik kitapların kompilasyonudur. Bu şekilde mesela ☛Latz'ın *Simya*'sından enikonu faydalanmıştır. Tibet'in gizli koleksiyonlarında bulunduğu ileri sürülen sözde kitap *Dzyan*, ☛Zohar kitabına dayanır.

Helena Blavatsky'nin bizzat çizdiği oto-portre...

BLIESKASTEL GOLLEN TAŞI (SAARLAND)

Orta Avrupa'da en büyük Kelt taş sütunlarından (alm. Menhir) biri (7 m. yüksekliğinde). Büyük olasılıkla Phallus (verimliliğin sembolü olarak) kültürü için kullanılmıştı (Yeni Putperestlik). Kaynak: Gisela Graichen: *Kült Alanı Kitabı.* Almanya'daki eski Kurban Alanlarına, Mukaddes Yer ve Kült Şehirlerine Dair Rehber (1988).

BLOCKSBERG

Harz'da bir kayalık. XV. yy.'dan itibaren cadıların Sabbat kutlamalarının mahalli olarak geçer. ☛ *Praetorius*

BLÜHER, HANS 1888-1955

Filozof, yazar. Zamanındaki gençlik hareketlerine katıldı. Hitler karşıtı olmasına rağmen ömrü boyunca, çok sayıdaki fikir arkadaşının düşündüğünün aksine Yahudiler için pratik sonuçlara yol açmayacak, edebi bir antisemitizm (Yahudi düşmanlığı) varyasyonunu temsil etti. Blüher, okul hekimliği krizini fark eden ilk insanlardan biriydi ve bunu hekimlik ile dini bağdaştırarak çözmek istedi (spiritüel hekimlik). Doktor, hastanın psikolojisini tespit ederek, bunu suçluluğun giderilmesi şekline dönüştürecek bir rahip-doktor olacaktı. Blüher'in en önemli eseri: *Traktat über die Heilkunde,* (Hekimlik üzerine Etüt), *İnsbesandere die Neurosenlehre* (Özellikle Nevroz Öğretisi, 1927).

B'NAİ B'RİTH

ibr. "Birliğin oğulları"

1843 yılında New York'ta kurulan (1882 yılında Almanya'da), farmason benzeri bir loca. Bu locaya sadece Yahudiler alınmaktaydı. Farmasonluğa benzeyen üç dereceli bir sistem tanınır: Çırak, kalfa, usta. Ancak takdis töreni sırasında loca başkanı tarafından çırağa bile bütün sırlar, şifre kelimeleri, semboller vb. bildirilir. B'nai B'rith, hümaniter hedeflerin yanında Yahudiliğin ezoterik gelenekleri ile de ilgilenir. ☛Kabala; ☛Talmud

BO YİN RA

1876-1943

Joseph Anton Schneiderfranken'in takma ismi. Sadece Asyalı gizli bir ustanın medyumu olarak vazife yapan ve onun telkinlerini kâğıda döktüğünü söylenen, teozofik yazar ve ressam. Gülhaçlılar çevrelerini güçlü biçimde etkileyen kitapları, ☛Blavatsky'nin öğretilerine fazlaca bağlıdır.

BOCO, BERNARDINO DEL

Çağdaş İtalyan. Antropolog ve ezoterist, İtalya'daki ☛New Age Hareketi'nin önde gelen temsilcilerinden birisidir. Bu konu ile ilgili önemli eserleri

Blocksberg'de Sabbat Kutlaması
Şeytanlar cadılarla birlikte keçi görünümündeki hükümdarlarının çevresinde dans ediyor.
Johannes Praetorius'un "Blockes Dağı'nın Vazifesi"nden (1668) alınmıştır.

bulunmaktadır: *La Dimensione Humana* (İnsani Boyut); Bernardino bu eserde, eski efsanelerden modern psikolojiye kadar olan gelişimi açıklar. *La Dimensione della Conoscenza* (Bilginin Boyutu) adlı eserinde ise, paleontolojiden ezoteriğe kadar olan gelişim çizgisini ele almaktadır. Antropoloji ile ezoteriğin karşılaştırması, gerçekliğin, zihin ile kavranabilen dünyanın ötesinde bulunduğu sonucuna yol açmaktadır. Başka bir eseri: *Guida internazionale dell' Eta dell' Acquario*'dur (Dünya Çapındaki New Age Hareketi Kılavuzu).

BODDHİPAKKİYA-DHAMMA

bud. "Aydınlanmaya ait olan 37 nesne"

Budizmin bütün öğretisini kapsar: Dikkatin dört temel prensibi, dört haklı gayret, beş ruhsal yetenek, beş ruhsal güç, yedi aydınlanma şarkısı ve sekiz yollu patika.

BODHİ

sanskr. "uyanış"

Aydınlanmanın en yüksek formu. İnsanın yüreğinin "boşaltılarak" sadece benlik ile doldurulması vaziyeti anlamındadır. Bu duruma ulaşan insan "Buda" olarak tanımlanır ve bu durumun içinde olan ve onunla edinilmek istenen organın adı "Buddhi"dir. Aslında ☛Mahayana-Budizmi'nde bu amaca her inançlı ulaşabilir, ancak ☛Bodhisavatta'nın yardımına ihtiyaç vardır.

BODHİDARMA

İ.Ö. VI. yy.

Seylan'da doğan Japon zen ustası. Çin'de (Kanton) Zen'i kurmuştur (birinci patrik). Dağlarda yıllarca ☛Zazen egzersizleri yapmıştır.

BODHİSATTVA

bud. "Aydınlatma varlığı"

Bunun altında Buda'lık için belirlenen, ancak bütün varlıkları doğumun eziyet dolu döngüsünden kurtarmadan önce Nirvana'ya ulaşmak istemeyen varlıklar anlaşılır. İnançlılar bunlara dua edebilir.

Bodhisattva

BODIN, JEAN
1530-1596

Fransız hukukçu.. Bütün büyü ile cadı dünyasının kaynak açısından en zengin el kitabı olan *De la Demonomanie* (1580) adlı kitabın yazarı. Kitap özellikle cadı hâkimleri için düşünülmüştür. Yazar, cadı hâkimliği yapan Bodin'in kişisel deneyimlerinin yer aldığı eserin 3. cildinde, cadıların sorgulama metotlarını ve cezalarını ayrıntılı biçimde açıklamaktadır. Bodin'in görüşüne göre, bir uydurma olmayan cadı dünyasının kökü kurutulmalıdır. Kitap, diğer bölümlerde, Johannes ☛Weyer'in *De Praestigus* (1578) eserindeki ılımlı ve şüpheci fikirlere karşı çıkmaktadır.

Jean Bodin

BOGUET, HENRY
1550-1619

Fransız hâkim ve *Discours des Sorciers* kitabının yazarı. Cadı dünyası hakkındaki bu inceleme, kaynak açısından ☛Cadı Çekici ile karşılaştırılabilir. Boguet önsözünde, yüzün üzerinde *Cadı Mezhebi* (Hexensekte) üyesi gördüğünü açıklar. 40 cadıyı bizzat sorgulamış ve istisnasız hepsi idam edilmiştir. Kitabın ekinde, cadı hâkimlerinin nasıl davranması gerektiği, 70 madde ile açık açık anlatılır.

BOGUMİLLER

XII. yy.'dan bu yana ☛Euchitler, Trakya'nın Bulgaristan sınırları içinde kalan bölümünde kendilerini Bogumiller (Bogumil = Tanrı sevgisi) diye tanımlarlar. Ağır takibatlara rağmen öğretileri XIII. yy.'a kadar tutunmuştur. Öğretilerine göre yaradılış, Tanrı'nın ilk oğlu şeytanın eseridir. Melekleri Tanrı'ya karşı kışkırtmayı deneyince kovulmuş ve dünyayı yaratmıştır. Bu öğretiye göre her insanın içinde iblisler bulunur ve zarar vermemeleri için bunlara tapınılmalıdır. Ölümden sonra bile vücutta kalıp kıyamet gününü beklerler. Bogumiller ölmezler, sadece derin bir uykuya dalarlar.

BOHM, DAVID
** 1917*

☛New Age Hareketi'nin en önemli, öncü düşünürleri arasında bulunan Amerikalı fizikçi. Bohm, modern tabiat bilimlerini, global tabiat anlayışı noksanlığı konusunda suçlar.

Ona göre bu, soyutlanmış düşünceye ve kültürümüzün parçalanmasına sebep olmaktadır. Çözümü, elementer süreçlerin, yaşamın, bilincin ve evrenin yapısının bütünsel incelemede (☛Holizm) görmektedir. Çalışmalarında, tezahür dünyasının nesne ve formlarının arkasında, yaşamın gizli kalmış bir düzeninin bulunduğunu ispatlamıştır. Bohm, tabiat bilimleri ile mistizm arasındaki kapsamlı ilk sentezi geliştirmiştir. Başlıca eserleri: *Die vesbongene Ordnung des Lebens* (Yaşamın Gizli Düzeni, *Implizite Ordnung* (Zımni Düzen) ve *Das neue Weltbild* (Yeni Dünya Resmi) (☛Peat ile birlikte). ☛Holomovement.

BOIS
fran. "odun"

Boisé, odunsu, egzotik odunların kokusunu barındırmaya çalışan bir parfümdür. Bu arada varyasyon imkânları keskin-tazeden, diğer bir deyişle "kökümsü"den rafine ağırlığa kadar uzanmaktadır.

BOIS, JULES
XIX. yy. sonu

Fransız gazeteci ve yazar. Satanizm ve kara büyü hakkında yayımlanmış bir kitabı vardır: *Le Satanisme et Magie* (1895). ☛Huysmans'a katıldıktan sonra ve Stanislas de ☛Guaïta'nın çevresine karşı olan antipatisini gizlememesi nedeniyle, Papus ile ölümle sonuçlanmayan bir düelloya girişir.

Jules Bois'in şeytan tasviri...

BONATTI, GUIDO
1230-1300

Ünlü İtalyan astrolog. Lakabı "Soderabilissimus". II. Friedrich'in saray astrologu; *Liber Astronomicus* (1491); bu kitap daha sonra *İnsanların Doğum Saatlerinin Yorumu* adıyla tekrar basılmıştır (1572). Kitap, Robert Zoller'in *Astroloji ve Sayıların Gizemi* adlı eserinde işlediği ☛Arap Noktaları hakkında bir bölüm de içermektedir.

BONUS, PETRUS
XIV. yy.'ın ortaları

Ferrara'lı doktor ve simyacı. Simya hakkında birçok eseri bulunur: *Introductio in alchemiam*, *Margarita pretiosa novella* Kaynakları Aristotelesteles, arap simyacılar ve Ovidus'un metamorfozlarıdır.

BONZE
jap. "bozu"

Doğu Asya'daki Budist rahiplere verilen ad.

BOTANOMANTİ
yun.

Çeşitli bitkiler aracılığıyla kehanet. Niyet tutanın ismi, niyetiyle beraber bir yaprak üzerine yazılır ve sonra ıslatılırdı. Kuruma hızına bağlı olarak, uygun hükümler çıkarılırdı. Buna Sikomanti (incir yaprağı kehaneti) de dahildir.

BOTAREL, MOSCHE BEN YİTZCHAK
yakl. XV. yy.

İspanyol kabalist ve ☛Sefer Yetsira ile ilgili bir yorumun yazarı.

BOULLAN, JOSEPH ANTOINE
1824-1893

☛Huysman'ın romanı *La bas*'ta adına edebi anıt diktiği katolik rahip. Boullan önceleri La Salette'in 1846'da mucize kabilinden iyileşmesini geniş bir kitleye yaymaya çalışmıştır. Bunu yaparken Adéle Chevalier isminde bir rahibe ile tanışır ve birlikte bir mezhep kurarlar. İbadetin ana unsuru hâlâ katolik ayin olmakla birlikte, bolca seksüel-büyüsel eğilimler içerir (Boullan çıplak halde sunağın üzerinde rahibe ile cinsel ilişkiye giriyor). Bu karanlık ayinler Paris'in elit tabakalarında belirli bir ilgiyle karşılanıyordu. Hatta rahibenin evlilik dışı bir çocuğunu bu ayinlerden birisinde kurban ettiği kesinleşmiştir. Bu olay öğrenildikten sonra, bir süreliğine Roma'daki Offizium Sanctium'da hapsedilir. Serbest bırakıldıktan sonra, sözde-dinsel bir kılıf ile ustaca örtbas ederek, satanist eylemlerine devam eder. Lyon'da henüz ölmüş ☛Vintra'nın müritlerini etrafına toplamayı başarır. Müritleri ara-

sında, aynı zamanda Stanislas de ☛Guaïta'nın da sekreteri olan, Oswald Wirth (1860-1943) de bulunmaktaydı. Seksüel-büyüsel faaliyetleri nedeniyle Boullan, Guaïta tarafından dava edilmiş ve Paris'te kutsalların Onur Mahkemesi'nde büyüsel ölüm cezasına çarptırılmıştır (1887). Eceliyle ölene kadar iki büyücü arasında, büyüler ve kara ayinlerle yapılan, şiddetli bir savaş meydana gelmiştir.

BOUVET, LE SIEUR

1659 civarında

İtalya'daki Fransız ordusunun en üst düzeydeki subaylarındandı. Cadıları keşfetmeye yarayan bir el kitabı olan *Maniers admirables*'ın yazarı. Kitapta, kullanılan bütün işkence metotları ve olağandışı durumlarda, işkence sırasında başvurulan sorgulama kuralları anlatılmaktadır.

BOVET, RICHARD

1641-1684

İngiliz demonolog ve *Pandämonium* (1684) kitabının yazarı. Bu eser iki kısımdan oluşur: 1. Bölüm cadı dünyasını tasvir eder, 2. Bölüm'de on beş hayalet hikâyesi anlatılır.

BOYESEN, GERDA

☛ *Biyodinamik Terapi*

BOYUT, DÖRDÜNCÜ

"Genleşme"

☛Zöllner'in spiritüel görünümleri açıklamaya çalıştığı fiziksel varsayım. Örneğin iki boyutlu insanlar (sinema figürleri gibi) sadece kendi perdelerinde neler olduğunu algılayabildiği gibi, biz de sadece üç boyutta neler olduğunu fark edebiliriz. Çoğunlukla zaman da dördüncü boyut olarak tanımlanır.

☛ *Dördüncü Boyut*

BOZZANO, ERNESTO

1862-1943

Alanı ile ilgili çok sayıda eser yayımlayan İtalyan parapsikolog. Kendisi de spiritüalist olduğundan, gerekli olan mesafe ve kritikten yoksundur. Başlıca eserleri: *Die Spukphänomene* (1930) ve *Übersinnliche Erscheinungen bei den Naturvölkern* (2. Basım 1975)

BÖHME, JAKOB

1575-1624

Schleswig'li kunduracı; tartışmasız bir kehanet yeteneği olan, en ünlü mistik ve teozoflardan. Eserleri salt sezgiye dayalı olmasına rağmen, zamanın zihniyetine uygun biçimde katışıksız tanrısal zemine sahiptir, fakat yine de modern teozofik dünya görüşünün öncülerindendir. Başlıca eserleri: Kendisini ağır takibatlara maruz

bırakan *Aurora oder die Morgenröte im Aufgang* (Ourora ya da Doğuştaki Tan Kızıllığı, 1612), ayrıca *Von sechs teosophischen Punkten* ve *Von sechs mystischen Punkten*.

Jakob Böhme

BÖLÜNMÜŞ KİŞİLİK

☛Kanallama ve ☛DDA'nın temel sorularından biri, medyumun, bir çeşit dramatizasyon yoluyla alt şuurun bir bölümü ile temasa geçip geçmediği, gerçekten medyumun dışında bir kişiliğin var olup olmamasıdır. Bu gibi durumlarda, bir trans kişiliğinden söz edilir.

BÖLÜNMÜŞ RUHLAR

Bağımsız yaratıklar ve hayaletler olarak ortaya çıkan, kişiliğin bölünmüş olan kısımlarının adı.

BRAHMA

sanskr.

Dünyayı yaratan Tanrı. Vişnu ve Şiva ile beraber trimurti (yani "tanrı üçlemesi"ni) oluşturur. Brahma'nın bir günü ya da bir Maha-Manvantara yedi turdan oluşur ve 4.320 milyon dünya yılı periyodunu kapsar; bu periyot Kalpa'dır. Brahma'nın bir gecesi, yani gezegensel durgunluk periyodu, paranirvana periyodu da denilir, aynı süreye eşittir. Brahma'nın yedi günü bir Güneş-Kalpası eder; diğer bir deyişle: Her biri yedi turdan (ya da yedi Gezegen-Manvantarasından) oluşan, yedi gezegen döngüsü, bir Güneş- Manvantarası oluşturur. Brahma'nın bir yılı 360 tanrısal günden oluşur. Brahma'nın yaşamı yüz tanrısal yıldan, (4.320 milyon yıl çarpı 36.000) oluşur.

BRAHMACHARYA

hint. "Brahma-Yaşayışı"

Kutsal ya da iffetli yaşantı; dört Aşrama (☛Ashrama) veya yaşam merhalesinin ilki.

BRAHMAN

sanskr. "Yayılma"

Tanrısal varlığın o yönüdür ki, önce çeşitli Brahmalar üzerinden aydınlanmayı aktarıp,

sözde açıklanmamış kelâmı çoğaltarak geliştirir. Evrenin kişisel olmayan ve tanınamayan ilkesi de denilebilir ve evrende sıkça rastlanan erkeksi Brahman'dan ayrı tutulmalıdır.

BRAHMANA
sanskr.

Bu kelime Hindu literatüründe birçok anlama gelir. Brahmana hem isim, hem de sıfattır. İsim durumunda, dört Vedik sınıfın birisine ait mensubu, sıfat durumunda ise Brahmana'ya ait olan ya da Brahmanik olanı tanımlar. Ayrıca ☛*Vedalar*'ın açıkladığı ve Brahmanlar tarafından Brahmanlar için yazılan yazıları ifade eder. Yazıların içerikleri seremonilerin ayrıntıları, ilahilerin teamülü vb. ile ilgilidir. Yüksek edebi bir seviyeleri bulunmamasına rağmen, çok eski olmaları büyük ilgi çeker.

BRAHMARANDHARA
hint.

Brahman ya da Atman'ın vücuda girdiği ve ölüm sırasında çıktığı, kafatasının ek yerlerinden birisi.

BRAID, JAMES
1795-1860

☛Hipnoz'un tıbbi önemini kavrayan ilk kişi olan İskoçyalı doktor.

Sonuçları şu eserinde kaleme almıştır: *Neurohypnology or the rational of nervous sleep* (1843).
☛ *Mesmer*

BRANDLER-PRACHT, KARL
**1864*

Yeni Ruh Hareketi sınıfına sokulabilen, astrolog ve ezoterist. Başlıca eserleri: *Lehrbuch zur Entwicklung der okkulten Kraefte* (Okült Güçleri Geliştirme Rehberi) ve *Astrologisches Lehrbuch zur Einführung in die astrologische Wissenschaft.*

BRENTANO, CLEMENS
1778-1842

Ünlü şair ve romantik. Spiritüalizm ile de ilgilenmiştir. Rahibe Anna Katharina ☛Emmerich'in vizyonlarını anlatan *Das bittere Leiden unseres Herrn Jesus Christus* (1833) isimli bir kitap yazmıştır. Brentano, Emmerich'in hasta yatağının yanında beş sene geçirmiştir. Her cuma bu rahibede yaralar ortaya çıkıyor ve rahibe kendinden geçerek Hz. İsa'nın ıstıraplarını bildiriyordu.

BRICAUD, JEAN
1881-1939

Gizli bilimler konusunda uzman, eski bir rahip. *La Messe Noir, ancienne et moderne* (1924) kitabını yazmıştır. II. Johannes olarak bir mezhebi, ☛Gnostik-Katolik Kilisesi'ni, yönetmiştir.

☛Papus'un ölümünden sonra ☛Martinist'lerin yönetimi de Bricaud'ya geçmiştir.

BROWN-LANDONE

☛ *Teleois-Sayıları*

BRUKSAS (BRUXSAS)

port.

Gezginlerin kaybolmasını sağlayan iblisler.

BRUNTON, PAUL

1898-1981

İngiliz yazar ve ezoterikçi. Doğu bilgelik öğretilerini yerinde öğrenmek ve yeni fikirler edinmek için Mısır, Hindistan, Çin ve Japonya'ya yolculuklar yapmıştır. Hintli kutsal ☛Maharshi ile karşılaştıktan sonra onun öğrencisi olmuştur. 60'lı yılların başından itibaren kendi öğrencileri de onu bir ☛Guru yapmak istemiş, fakat o bunu kesinlikle reddetmiştir. Başlıca eserleri: *Geheimnisvolles Ägypten* (Sırlarla Dolu Mısır), *Karma-Kette von Ursachen und Wirkungen* (Nedenleri ve Sonuçlarıyla Karma Zinciri), *Die Philosophie der Wahrheit* (Hakikat Felsefesi), *Als Einsiedler im Himalaya* (Himalaya'da Bir Münzevi Olarak), *Das Überselbst* ve *Der Weg nach Innen* (İçe Uzanan Yol). Ölümünden sonra *Notebooks* (tuttuğu notlar) yayınlamıştır.*

BUCKLAND, RAYMOND

**1934*

☛Gardner, geleneklerine göre Long Island'da (ABD) bir ☛Coven kuran Amerikalı cadı-bilimci ve kitap yazarı. Buckland kendisini 18 Amerikan Coven eserinin lideri olarak tanımlar: *Witchcraft from the Inside* ve *Practical Candleburning.*

BUDA MANDALA

Budalığın çeşitli kademelerinin mecazi tasviri ve görünümleri.

BUDA YOGA

Buda'nın öğrettiği sekizli yol: Doğru idrak, zihniyet, konuşma, fiiliyat, yaşam tarzı, gayret, dikkat ve yoğunlaşma. Şu kademeler peş peşe takip edilmelidir: Ahlâk, konsantrasyon ve bilgi.

BUDDHİ

sanskr. "algılama", "tanıma"

Buddhi, insanın içindeki, kendisine daha yüksek ruhlu bilinç veren ve insanın en yüksek bölümünü oluşturan ilke ya da organdır (☛Atman). Buddhi insanın içinde bulunan, kendini anlama, karar verme yeteneği ve ayırt etme gücü gösteren özelliktir.

BUDDHİ-YOGA

hin. "tanımanın yogası"

Buddhi-Yoga, Buda Yoga'sından farklıdır. Ruhu veya man-

* Yazarın bir kitabı (La Sagesse du "Mai Suprême"), *Yüce Benliğin Bilgeliği* adı ve Güneşi Akol çevirisiyle, 1999'da Ruh ve Madde Yayınları'nca basılmıştır. (Ed. n.)

tığı (Buddhi) dünya bağlantısından kurtarmak isteyen Hint yogasıdır. Bu öğretinin amacı, ruhu disipline ederek kurtuluşu sağlamaktır.

BUDHİ

sanskr. "Dünyalar ruhu"

İnsanın içinde bulunan ve kendisiyle bütün uzayı dolduran zihinsel ruh.

BUDİST YAZIN

Eski Tetavada-Budizm'inin eserlerinin isimleri *Üç Sepet* (Tripitaka), *Vinayapitaka* (Tarikat Terbiyesi), ☛Suttapitaka (Din), *Abhidammapitaka* (Skolastik), bu saygınların dışında birkaç tane saygın olmayan eser bulunmaktadır, örneğin ☛*Milindapanha.*

BUDİZM

Budizm'in kurucusu, 29 yaşındayken sarayını terk eden ve bir keşiş yaşantısı sürmeye başlayan, Prens Siddharta Gautama'dır. Yedi senelik sıkı Askese ve meditasyondan sonra, bir gece, Patna'daki Budh-Gaya'da gerçeklik ve aydınlanmayı keşfeder (☛Bodhi). O andan itibaren Buda, aydınlanmış olan, ismini kullanır. Yeni öğretisini ünlü Benáres Vazı'nda ilan eder. Bu, dört gerçeklik öğretisine dayanır:

1.) Kötü (Pali: *Dukkha*). Doğum, hastalık, ölüm acı getirir, sevindirici nesnelerden ayırıp ulaşılamayacak şeylerin istenmesine sebep olur. Öz bilinç ile bağlantılı olan tüm durumlar, kötü olanın sebepleridir.

2.) Kötünün oluşması. Dış dünyanın duyulara etkisi, istek (*tanha*) veya şehvet dürtüsü üretir. Bu kötüden kaynaklanır.

3.) Kötünün sona ermesi, bu yoğun isteğin tamamen aşılması ile mümkündür.

4.) Aşmak için gidilen patika, ortada olandır; bir yandaki, aşağılayıcı ve yararsız olan şehvetten vazgeçmektir, diğer yandaki ise, bozuk ve nafile olan, kendi kendine eziyetin etkisine olan güvenin terk edilmesidir. Bu patika sekizli olarak kabul edilir. Şu kademeleri –ilk dört nokta bütün insanları, diğerleri ise sadece keşişleri ilgilendirmektedir- kapsamaktadır:

a.) Gerçeği hatadan ayırt etmeyi bilen, doğru bakış;

b.) Doğru anlayış ve gerçekliğin doğru kavranması;

c.) Doğru konuşma;

d.) Doğru hareket yeteneği;

e.) Doğru yaşam tarzı;

f.) Nihai kurtuluşa ulaşmak için doğru çaba;

g.) Doğru hafıza;

h.) Doğru meditasyon.

Bütün yaşayan varlıklar kötülüğün boyunduruğu altındadır. Yaşayan varlıkların sayısı sonsuzdur ve hepsi hemen hemen aynı doğaya sahiptir: Tanrılar, demonlar, insanlar ve hayvanlar sadece dış mevcudiyetin çeşitli kademeleridir. Fakat en iyisi insanî mevcudiyettir; çünkü kurtuluş sadece onun içinde yaratılabilir. İnsan, çeşitli bedensel ve ruhsal özelliklerden oluşan bir bileşimdir; zihin dediğimiz şey bile işlevlere bölünmüştür ve insanı teşkil eden bütün bu bedensel ve ruhsal özellikler geçicidir. Sadece biri bâki kalır: Bu, iç organdır (Pali: *Mano*). Bunun sayesinde kişiyi kurtuluşa götüren hakikat (Pali *dhamma*) tanınır. Bir varlığın öldükten sonra tekrar doğumu, varlığın yapmış olduğu temele dayanan (Pali:*kamma*) bir sır (Pali: *rahassa*) ile gerçekleşir. Bunun sonucunda, eğer hakikat anlayışı selamet yolunda sürdürülmezse ve "Ölümsüz yer" (Pali: *Amatam padam*) olan Nirvana'ya (Pali: *Nibbana*) ulaşım başarılmamışsa, öncüsü ile aynı özelliklere vs. sahip bir varlık oluşur. Bu sekizli patika da dört kademede oluşur:

1.) "Akıntıya girilmesi" (Pali: *Sotapatti*) veya dine dönüş sayesinde. Bunun içinde iyinin tarafında olmak vb.

Buda Heykeli (India-Evi Müzesi)

de bulunur, kısacası "Patika"nın ilk dört vecibesi de yerine getirilir. "Akıntı"nın dışında bulunan insan budala gibi kösnüllük, düşmanlık ve her türlü günahın etkisi altındadır.

Ancak bildirilen çıkar yollarla ana hakikati idrak edebilirse, kendi kendini aldatma ve Brahman kurban ile Askese etkisi inancından bağımsız olarak, ilk kademeye girmiştir.

2.) İkinci kademede sevinç, nefret ve kendi kendini aldatmayı asgariye indirir ve artık sadece "dünyada bir kez görünecektir", bu da sadece insan veya Deva

(kelime olarak "Tanrı", daha doğrusu "Melek") şeklindedir; o *sakadagami*'dir.

3.) Üçüncü kademede duygusallık ve kötülük isteğinin son artıkları da yok edilir, öyle ki artık sevinç ve nefret akla gelmez; o *anagami*'dir, yani dünyaya tekrar geri dönmeyecektir, bilakis sadece Tanrı semalarında tekrar doğacaktır.

4.) Dördüncü kademede her türlü maddesel varlık, kibir, kendini beğenmişlik, bütün cehalet arzularından arınacaktır; her türlü günahı ve bütün objelerin gerçek değerini tanıyacaktır; bütün varlıklara en şefkatlı sevgiyi taşımaktadır: O *Arhat*'tır. Daha fazla özgürleştiğinde *asekha* olur, yani "her şeyi öğrenmiştir"; bütün zincirlerini kırmıştır, Kamma'sı sönmüştür ve onun tekrar doğumu gerçekleşmeyecektir. En üst kademe *samadhi*'dir: İhtiras ile ilgili olan her şeyden kopma, de-

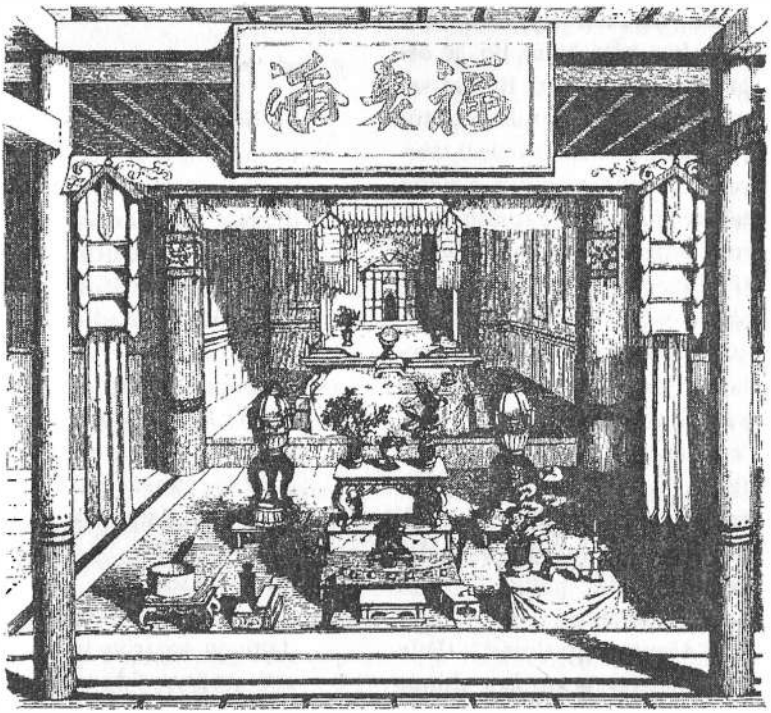

Budist Tapınağı

rin ruh dinginliği. Bu kademede Nirvana'ya, öldüğünde ise Parinirvana'ya ulaşır.

Buda, kısa sürede çok sayıda mürit bulur ve bunlar bir tarikat altında keşiş ve tecrübesizlerin yardımıyla organize edilir. Kuzey Hindistan'taki vaaz faaliyetlerini başarıyla icra ettikten sonra, 80 yaşında Kusinara'da ölmüştür.

Buda'nın ölümünden sonra öğrencilerinin ilk işi, tarikatın ve özellikle Buda'nın öğreti kurallarını bir araya toplamaktı. Ölümünden sonraki ilk yağmur zamanında, Mahakacyapa'nın başkanlığında, Rajagriha'daki Cataparna Mağarası'nda, beşyüz üyenin bir araya geldiği Ruhaniler Meclisi'nin birincisi toplanır. Burada Kral Ajatacatru'nun koruması altında kilise hukukunun tespit edildiği söylenir: Buna Üçlü Sepet (*Tripitaka*) denilir ve üç kısımdan oluşur: Vinaya veya disiplin, ☛Sutra'lar ve ☛Abhidarma.

Fakat kısa süre sonra tarikatta birçok suistimalin varlığından söz edilir ve bu, Buda'nın ölümünden 100-110 yıl sonra Vaicali'de ikinci Ruhaniler Meclisi'nin toplanmasına yol açar. Bu Ruhaniler Meclisi'nde on binin üzerinde keşişin mutaassıp cemaatten ihraç edildiği söylenir. İhraç edilenler daha büyük bir toplantı düzenleyerek, kendilerine "Büyük Toplantının Mensupları", Mahsanghika, ismini verirler. Başşehri Pataliputra olan ilk Hindistan Büyük İmparatorluğu'nu kuran Kral Aşoka'nın (İ.Ö. 274-234) hükümdarlığında, Budizm bütün Hindistan'a yayılmıştır. Aşoka'nın savaşlar sırasındaki dehşet dolu tecrübeleri nedeniyle Budizm'e yöneldiği söylenir. Tebaasına Budizm'in temel prensiplerini tembihlediği savunulur. *Piyadasi* dediği dini fermanları ünlüdür. Bu fermanlarda, o zamanki Budizm'in göreceli olarak daha sade olduğu görülür; fermanlar, ebeveyne itaat edilmesini, çocuklara ve arkadaşlara şefkatli davranılmasını, dilsiz yaratığa merhamet gösterilmesini, Brahmana ve keşişlere hürmet gösterilmesini, genel sevgi ve hoşgörü talep etmektedir. Aşoka'nın iktidarında 3. Ruhaniler Meclisi (Buda'nın ölümünden 236 yıl sonra) de Pataliputra'da yapılmış ve bu toplantıda Budizm misyon faaliyetlerinin Hindistan sınırlarını aşarak Çin, Tibet, Güney-Doğu Asya ve Seylan'a kadar uzanması kararlaştırılır. O zamandan bu yana, Budizm bir dünya dini haline gelmiştir. Budist Kilisesi'nin dördüncü ve son Ruhaniler Meclisi, aynı

Aşoka'nın kendi günlerindeki gibi Budizm formunun devletçi organizatörü olarak görünen Kanishka'nın (İ.Ö. 100) önderliğinde toplanır. Jalandhara'da yapıldığı söylenen bu Ruhaniler Meclisi, süregelen mezhep bölünmesinin artık yadsınamaz bir gerçek olması bakımından belirleyicidir. Ruhaniler Meclisi, Budizm çatısı altında boy gösteren mezhepleri barıştıracak ve kutsal metinleri tekrar toplayacaktı; fakat bu metinler artık lehçe şeklinde değil, Sanskrit dilinde tutulmaktaydı. Kapsamlı yorumların da eklendiği Sanskrit metinleri, Budizm'in sonraki dönemlerinde, Hintçe olmayan dillere yapılan çevirilerde temel oluşturmuştu. Bundan böyle, Buda kavramı üzerine yapılan araştırmalar ile, nasıl Bodhisavata olurum sorusu, en başta geliyordu. Bu son soru "Büyük Kariyer" (*Mahayana*) olarak dindarların ana amacı olmuştu. Buda'nın, gelecekte kurtuluşu devam ettirecek birisinden söz ettiği bilgisine dayanarak Bodhisatva Maitreya, Gautama Buda'nın doğrudan selefi olmuş ve kısa sürede bu ruhanilerin sayısı, bir dizi belirli varlığın etrafında çoğal-

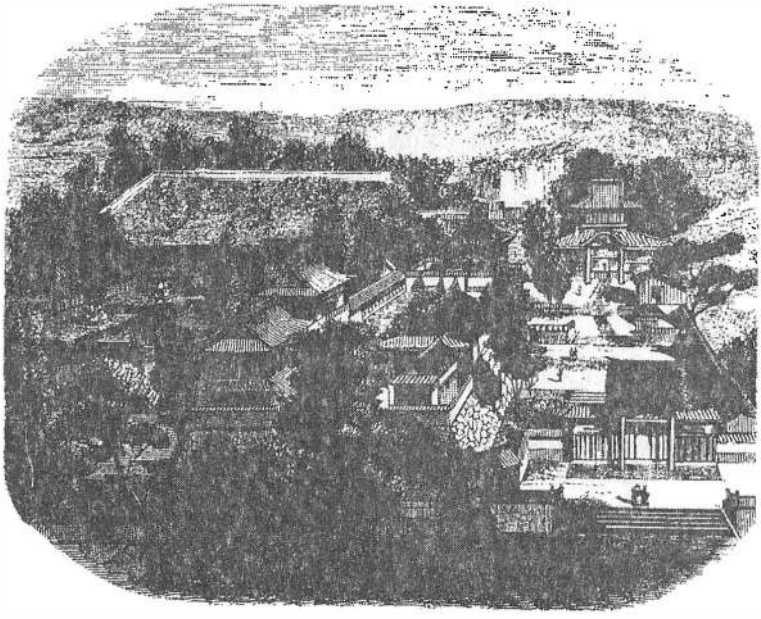

Japonya'daki Budist Keşişhanesi

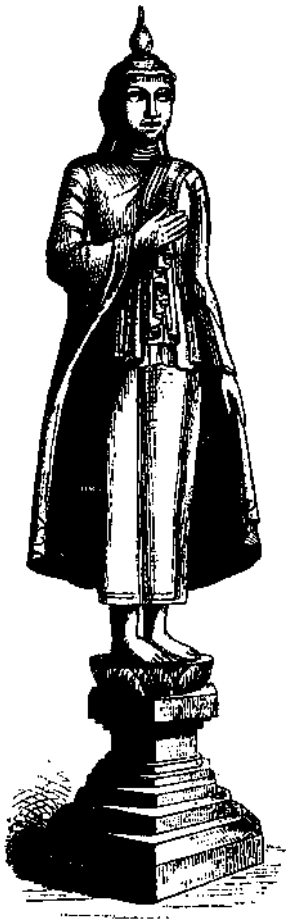

Birma'daki Ragun'dan Buda-Heykeli

mıştır. Güney Kilisesi Kanishka önderliğinde yapılan Ruhaniler Meclisi'ni tanımamakta; bu keşişler sadece kendi kurtuluşlarını amaçlamakta ve bu nedenle "Küçük Kariyer"in (*Hinayana*) temsilcileri olarak küçümsenmektedir. Bu Güney Kilisesi Kanonu'nu Pali-Diline dökmüş ve bunu yaparken de takdire şayan bir Püritanizm'le hareket etmiştir; çünkü Pali-Kanonu'nun, en eski Budist metinleri münferit metrik bölümlerde içermesine rağmen, diğer yandan birçok konuda birdenbire kopmaktadır, ki bu noktalarda kuzeyde gelenek devam etmektedir, hatta daha da iyi korunmuştur. Merkezi, daha Aşoka zamanında kazanılmış Seylan'da olan Güney Kilisesi, sonraları Kuzey-Doğu Hindistan'da başarılı misyonerlik faaliyetlerinde bulundu. İ.S. VII. yy.'dan itibaren Budizm, Hint Alt-Kıtasında Hinduizm tarafından geri püskürtülür. Budizm aşağıdaki ana eğilimlere bölünür:

- ☛Mahayana (büyük araç)
- ☛Hinayana (küçük araç)
- ☛Vajrayana (☛Pırlanta Aracı)
- ☛Neo-Budizm

BULWER-LYTTON, EDWARD
1803-1873

Okült romanlar, örneğin ünlü takdis romanı *Zanoni* ile beyaz ve kara büyünün tasvirini günümüzde bile okunmaya değer şekilde çizdiği *Haus des Magiers*'i de yazan İngiliz.

BURCHARD von WORMS
965-1025

Worms, piskopos ve saygın bir hukuk derlemesinin yazarıdır, ki bu derlemenin 10. ile 19. Ki-

tabı, Köy Büyücülüğü (Cadı İnancı) hakkında önemli kaynak derlemeleridir.

BURCKHARD, TİTUS
1908-1984

☛Simya ve sûfizm üzerine köklü eserler yayınlayan sanat tarihçisi, yayıncı ve yazar. *Alchemie – Sinn und Weltbild* (1960; Simya –Mantığı ve Dünya Tasarımı) eserinde Burckhard, simyanın asıl hedefinin, insanın dönüşümü olduğuna işaret etmiştir. Metal dönüşümleri ve simyanın diğer prosedürleri sadece temsilîdir. Sûfizm konusundaki öğretileri ve çevirileri önemlidir: *Vom Sofitum* (1963, İslami Mistiğe Giriş). Arapça'dan Fransızca'ya yaptığı çevirileri çıkmıştır: *Lettres d'un mâitre soufi* (1978) ve *Le spirituele de l'Astrologie musulumane* (1850; İbn Arabi kaynaklı Arap Astroloji'sini anlatır.)

BURÇ İŞARETİ

☛ *Ekliptik* ☛*Burçlar*

BURÇLAR

Burçlar, Güneş'in ve gezegenlerin yıl yörüngesidir ve on iki eşit büyüklükteki işarete bölünmüştür. Bu gök işaretleri aşağıdaki isimlere sahiptir:

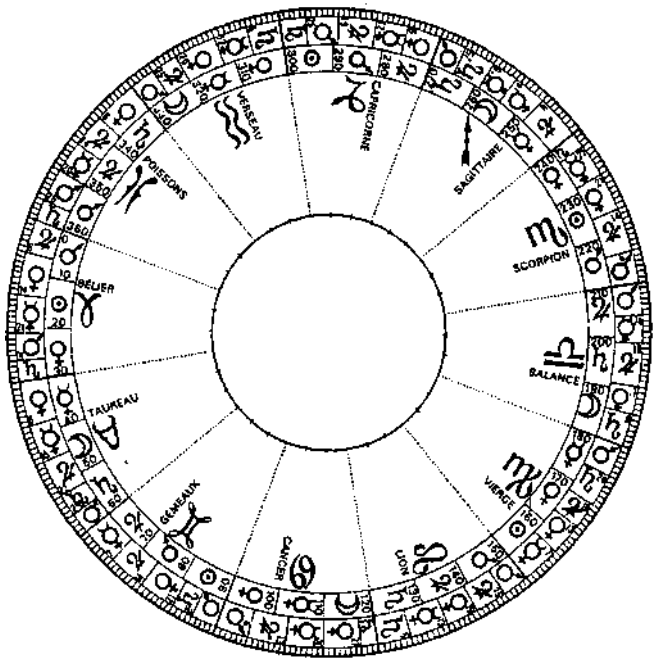

Yıl döngüsündeki burçlar; kenarda ev, hafta ve gün bölümleri var.

Koç (Aries), 0-30° arası, 22 Mart-20 Nisan arası

Boğa (Taurus), 30-60° arası, 21 Nisan-21 Mayıs arası

İkizler (Gemini), 60-90° arası, 22 Mayıs-21 Haziran arası

Yengeç (Cancer), 90-120° arası, 22 Haziran-23 Temmuz arası

Aslan (Leo), 120-150° arası, 24 Temmuz-22 Ağustos arası

Başak (Virgo), 150-180° arası, 23 Ağustos-22 Eylül arası

Terazi (Libra), 180-210° arası, 23 Eylül-22 Ekim arası

Akrep (Scorpio), 210-240° arası, 23 Ekim-22 Kasım arası

Yay (Sagittarius), 240-270° arası, 23 Kasım-22 Aralık arası

Oğlak (Capricorn), 270-300° arası, 22 Aralık-20 Ocak arası

Kova (Aquarius), 300-330° arası, 21 Ocak-19 Şubat arası

Balık (Pisces), 330-360° arası, 20 Şubat-21 Mart arası

Astrolojik Burç Tablosu'nun "Yeni Romantik" tasviri.

İlk üçü bahar burçlarıdır:
Koç, Boğa, İkizler.

Diğer üçü yaz burçlarıdır:
Yengeç, Aslan, Başak.

Sonraki üç burç ise sonbahar burcudur:
Terazi, Akrep, Yay.

Sonraki üç burç ise kış burcudur:
Oğlak, Kova, Balık.

Astrolojide burçlara, aşağıdaki tabloda görülen anlamlar atfedilmektedir.

☛ *Horoskop*

BUTLER, JAMES

☛ *Hellmont*

BUTLER, W. E.

İngiliz parapsikolog, büyücü ve "Servants of the Light School of Occult Science" okulunun yöneticisi. Başlıca eserleri: *Magic and Qabalah* (Büyü ve Kabala), *The Path to Magical Attainment, Practical Magic and Western Tradition* (Pratik Büyü ve Batı Geleneği), *How to Develop Clairvoyance.*

BUVÉE, BARBARA

XVII. yy. ortaları

1658-1663 yılları arasında bir şeytan tarafından ele geçirilme epidemisinin meydana geldiği Auxonne Ursulinler Manastırı'nın başrahibesi. Bazı rahibeler başrahibeyi, kendileri ile lezbiyen ilişkiye girdiği konusunda suçlamıştı. Doktorların muayeneleri, rahibelerin ifadelerinin yalan olduğunu ortaya çıkardı. Bu şeytan tarafından ele geçirilme epidemisi duru-

BURÇLARIN ASTROLOJİK ANLAMLARI

BURÇ	GEZEGEN	ÖZELLİKLER	VÜCUT BÖLÜMÜ
Oğlak	Mars	Hırs, ataklık	Kafa
Boğa	Venüs	Dayanıklılık	Boyun, ense
İkizler	Merkür	Mizah	Kollar, akciğer
Yengeç	Ay	Hayranlık	Karaciğer, mide, göğüs
Aslan	Güneş	İhtiras/Tutku	Diyafram
Başak	Merkür	Egoizm	Bağırsaklar, dalak
Terazi	Venüs	Adalet	Safra, mesane
Akrep	Mars	Dinamizm	Cinsel organlar
Yay	Jüpiter	Huzursuzluk	Kan
Koç	Satürn	Zarafet	Kemikler
Kova	Uranüs, Satürn	Sadakat	Baldır kemiği
Balık	Neptün, Jüpiter	Fedakârlık	Ayaklar

mu hakkında 1895 yılında Garnier ve Bourneville'in bir öğretisi *Bibliotheque Diabolique*'de yer almıştır (Bu çalışma, Prusya Devlet Kütüphanesi'nde bulunmaktadır).

BÜYÜ

yun. mageia, lat. magia, alm. magie

Ruh çağırmaları, büyüler ve ritüellerle, doğa ve insanları hükmü altında tutma inancı, insanlığın kendisi kadar eskidir. Buna temel, Makrokozmos (evren) ve mikrokozmos (insan) arasındaki analojidir. Kara büyü (Goetie) ve ak büyü (Theurgie) ayırt edilmektedir. Birincisi, büyü ve iblis ile şeytanlar yardımıyla hedefe ulaşmayı, ikincisi ise özellikle muskalar, dualar vb. yardımıyla, şeytanlar ve kötülerden korunmayı kapsamaktadır. Doğa görüntüleri vb. ile ilgilenen ve fizik alanından türemiş olan "magia naturalis" bu ikisinden ayrı tutulmalıdır.

BÜYÜ BİTKİLERİ

Dini kült faaliyetleri, büyü uygulamaları veya kehanet için kullanılan bitkiler ya da mantarlar (☛Fliegenpilze) büyü bitkileri adı altında toplanır. Bu bitkilerin bir sınıflandırmasını Botanikçi Unger (*Botanische Streifzüge auf dem Gebiet der Kulturgeschichte* 1858) yapmıştır: 1) Cadı ve büyücülerden koruyan büyücülük bitkileri; 2) Şimşek, dolu ve ateşten koruyan mevsim bitkileri; 3) Muciza anahtarları. Bu tip bitkilerin yardımıyla buluntu veya defineler keşfedilebilir; 4) Zenginlik, aşk mutluluğu, güç ve itibar sağlayan şans bitkileri.

Almanya'daki en önemli büyü bitkileri, henüz eskiçağlarda büyü amaçlı kullanılan, ☛Solanazeen (Patlıcangiller): Adam Kökü (☛Mandragora), güzelavratotu (☛Belladonna), Beyaz Tatula, ☛Banotu'dur. Kullanışları:

1.) Tütün olarak (Ot piposu). Bunun için özellikle beyaz tatula yaprakları kullanılırdı. Eski tıbbi literatürde bu bağlamda bir tür "Beyaz tatula müptelalığı" tanımlanır.

2.) Tütsü olarak. ☛Eckartshausen'in kitabı, *Büyü Malumatları*'nda, kömür veya tütsü tavalarında aşağıdaki bitkilerden oluşan karışımların yakıldığını bildiriyordu:

a) Büyük baldıran, banotu, safran, aloe, afyon, mandragora, siyah haşhaş tohumu, patlıcangiller, sumpfeppig, Asa foetida ve laden ağacı,

b) Banotu, kişniş, eppig ve siyah haşhaş tohumu,

c) Keten tohumu, pireotu tohumu, menekşe ve eppig kökü,

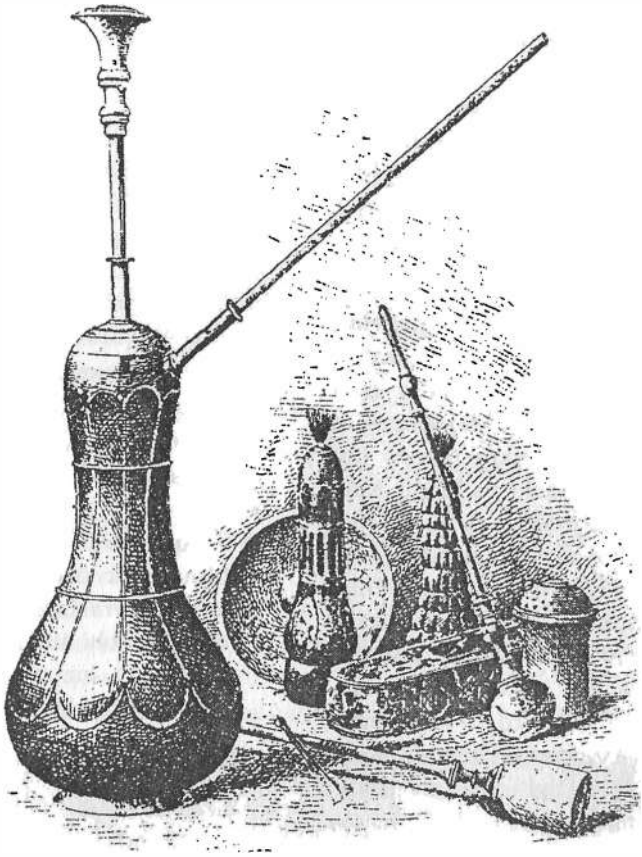

Sihirli otların içiminde kullanılan pipo

d) Kişniş, eppig, banotu ve büyük baldıran.

3) Sarhoşluk veren içki olarak (Cadı içecekleri). Mısır ve Babil'de henüz İ.Ö. III. yy.'da, içinde adam kökü meyveleri bulunan, bir tür bira yapılırdı. Almanya'da, biraya katkı maddesi koymak, yaygın bir alışkanlıktı. (Bu 1649'da Bavyera Polisi ve Eyalet Yasası'nca yasaklandı). 4) Merhem olarak (☛Cadı merhemi). Aşağıda, denenmiş olan karışımlar aktarılmıştır (☛Kiesewetter, ☛Peuckert):

a) Del Porta: Eppig, güzelavratotu, pelesenk kavağı ve kurum ya da Wassermerk, sarı süsen, beşparmakotu, itüzümü,

b) ☛Hartlieb: Gazel dili, mineçiçeği, yerfesleğeni, acı damkoruğu, kara baldır, Cichorie,

c) Papa III. Julius'ün özel doktoru, Andreas de Laguna (1499-1560): Büyük baldıran, itüzümü, mandragora, banotu,

d) Paracelsus: Kinderfett, haşhaş, itüzümü, Cichorie ve büyük baldıran,

e) Wier: Wassereppig, sarı süsen, beş parmak otu, yarasa kanı (Fledermausblut), banotu ve yağı veya: Delice otu, banotu, büyük baldıran, tarla ve bahçe haşhaşı, Giftlattich, sütleğen ve banotu,

f) ☛Cardano: Kinderfett, eppich özü, itboğan, beş parmak otu ve kurum,

g) Tom. 1 s. 359, Laibach 1689 *Ehre des Herzogtums Krainnda Valvassor:* Beş parmak otu, banotu, wassermerk, eppich, itboğan ve tarla baharı. Bu maddeler yağ ile ezilir veya domuz yağı ile karıştırılır ve işlenerek bir merhem haline getirilir. Bu merhem kalp bölgesine, mide boşluğuna, koltukaltına ve şakaklara sürülürdü. Bu otları işleyerek merhem yapmak yerine, küçük torbacıklar halinde koltukaltlarına da konulurdu.

Büyü bitkileri ayıklanıyor, kurutuluyor ve işleniyor, 1530 civarından kalma ahşap bir Fransız gravürü

BÜYÜ HARFLERİ

☛ *Gözlük Harfleri*

BÜYÜ KİTAPLARI

Diğer adı Grimoire, ruh çağırma formülleri ya da bir rituelin uygulamasını içeren talimatların bir derlemesidir. Bu tip eserler birçok kültürde bulunur, örneğin Hintliler'in vedik literatüründe. Avrupa sihir kitaplarında en erken dönem, Mısır'da bulunan, İ.Ö. 150 ile İ.Ö. 500 arasındaki Yunan büyü papirüsleridir. XIII. yy.'dan sonra bu literatür çok artmıştır. Önceleri mezmurların büyüsel amaçlı kullanımı için talimatlar

vardı. Sonra bunları, daha eskice olan ☛Clavicula Salomonis, Papa Honorius'un Grimorium'u, Petrus von Abano'nun *Heptameron*'u takip etti. Bunlar genellikle nekromanti ve ölüler ile iblislerin çağırılmasını içerirlerdi. Ritüellerle, kara ayin arasındaki benzerlik dikkat çekicidir.

Hümanizm ve reformasyon döneminde büyü kitaplarında, Yahudi-Arap din felsefesi ve Kabala hâkimdir: Agrippa von Nettesheim'ın *Philosophia occulta*'sı, ☛Arbatel kitabı, yeni ☛Clavicula Salomonis, *Salamonis ve Semiphoras*. Bu eserlerin bir kopyasını, Dr. ☛Faust'a atfedilen büyü kitapları oluşturur: *Dr. Fausts grosser und gewaeltiger Höllenzwang* vb. Ancak, *Fausts vierfacher Höllenzwang* isimli büyü kitabı daha eski bir döneme ait olsa gerek. Aydınlanmanın başlangıcıyla ismi *Dragon rouge* (Kızıl ejderha = Şeytan) olan parodistik bir bü-

Bir iblisin çağırılması sırasında büyücü, Christopher Marlowe'un "Doctor Faustus" eserinden alınma ahşap bir gravür (1636)

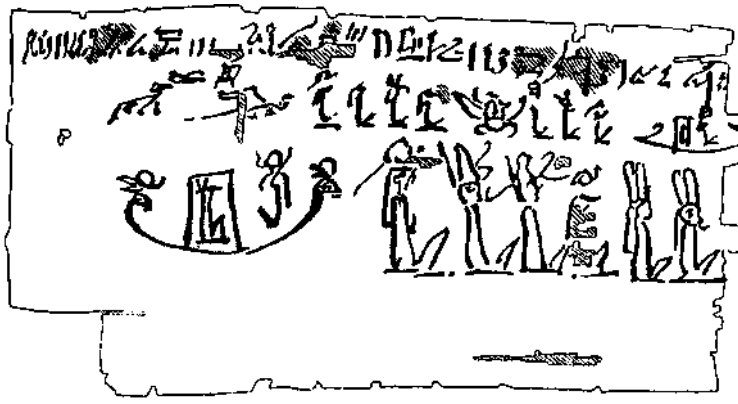

Mısır sihir kâğıdı

yü kitabının Fransızca'dan yapılan çevirisi: *Dr. Faust, der gewaltige Meergeist und der feuerrote Drache* yayınlanır. Bu büyü kitabının yanında büyüsel dua formüllerini içeren dua kitapları da bulunur: *En chiridion manuale Leonis papae,* ☛*Das geistliche Schild* ve ☛*Romanusbüchlein.* Daha sonra XVIII. yy.'da Albertus Magnus'un ☛*Die aegyptischen Geheimnisse* (Mısırlılar'ın sırları) ve ☛Hz. Musa'nın çok tanınmış 6. ve 7. kitabı ortaya çıkar. O dönemde tedavülde bulunan 40 küçük büyü kitabının derlemesi, başlığı ☛*Yetsira Kitabı* olan bir konvolut içermektedir.

BÜYÜ SÖZLERİ

İblislere karşı savunma ve yardımcı güçlerin çağırılmasına hizmet eden, ruh çağırma ve sihir formüllerine verilen genel ad. Büyülü sözlerle kelimeye büyüsel bir anlam yüklendiği inancına dayanır. Resmi olarak Büyülü sözler tek veya çift bölüm olmak üzere ikiye ayrılır. Çift bölümlü vecizenin, iyi hasat, şifa gibi meseleleri anlatan bir girişi vardır. ☛Merseburger Büyülü Sözler'i ile ☛Rigveda'da derlenmiş eski Hint Büyülü Sözler'i ünlüdür.

BÜYÜ YAPMAK

lat. "fascino"

Büyücünün ruhundan diğerinin gözlerine, oradan kalbine giden ve orada açığa çıkan ve büyü yapılan kişiyi, iradesi dışında, büyü yapanı takip etmeye mecbur bırakan bir büyü çağrısı.

BÜYÜ (ARAP)

İslam öncesi Araplar'ın büyü tasavvurları Hz. Muhammed

tarafından kabul edilerek, hâlâ bugün de kısmi olarak halk inancında yaşamaktadır (muskalar, tılsımlar ve kehanetler). Arap mistiğinde, Helenizm'e kadar dayanan harf büyüsü önemli bir rol oynamaktadır. Büyünün adı Sihir'dir (Sihr) ve *Tariqa al mahamuda* (beyaz büyü) ve *Tariqa al maduna* (kara büyü) şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Kur'an'da Bakara Suresi'nin 102-106. ayetlerinde*, ruhların çağrılarak hizmetkâr olarak görevlendirilmesine izin vermektedir. Bu da, Kur'an'ın, büyülü ve okült uygulamalarda kullanma yasağının ihlal edilmesine yol açmaktadır (aynı Kitab-ı Mukaddes'te olduğu gibi).

☛ *Cin*

BÜYÜ, RİTÜEL

İşleyişi, ya gizli aktarımlar ya da talimatlarla kesin olarak belirlenmiş büyü ayinleri... Bu ritüellere tam anlamıyla uyulması, böyle bir törenin başarısı için belirleyicidir.

BÜYÜ, TRANSANDANTAL

Ritüel veya Uygulamalı Büyü'nün bir başka adı. Burada vurgu, büyü uygulamasındaki transandansın deneyimindedir.

BÜYÜCÜ

Büyüyle uğraşan kişiye verilen ad. Genelde bu adla ritüel büyüyle uğraşan kişi anlaşılmaktadır. Tarotta büyücü veya hokkabaz, salt eril enerjinin sembolüdür.

BÜYÜCÜLÜK

Kökenleri büyüsel faaliyette bulunan etkilerin yaratılması; büyücülük tüm zamanlarda yapılmıştır, sıklıkla batıl inanç sayılırdı, ancak modern araştırmalar sayesinde çoğu zaman olasılık dahilinde kabul edilmiştir. Tabii ki masallardaki büyücülükten söz edilmemektedir, ancak telkin edici ışınlar, his boşalması ve büyücülük gibi gözüken birçok şey vardır.

BÜYÜK ARKANA

Tarotta 22 sembolik resim kartı.

* 102. ayet: Süleyman'ın mülk ve saltanatı konusunda onlar, şeytanların okuyup durduklarına uydular. Halbuki Süleyman küfre sapmamıştı. Ancak şeytanlar küfre sapmıştı; insanlara büyüyü öğretiyorlardı. Ve Babil'de Hârût ve Mârût adlı iki melek/iki melik üzerine indirileni öğretiyorlardı. Oysaki onlar, "Biz bir imtihan aracıyız, sakın küfre sapma!" denedikçe hiç kimseye bir şey öğretmiyorlardı. İnsanlar onlardan erkekle eşinin arasını açacakları şeyi öğreniyorlardı. Ne var ki, onlar onunla Allah'ın izni olmadıkça hiç kimseye zarar vermezler. Onlar kendilerine zarar vereni, yarar vermeyeni öğreniyorlardı. Yemin olsun ki, onu satın alanın âhirette hiçbir nasibi olmayacağını açıkça bilmişlerdir. Öz benliklerini sattıkları şey ne kötüdür! Bir bilebilselerdi!
106. ayet: Biz bir ayeti siler, unutturur veya ertelersek ondan daha iyisini veya onun bir benzerini getiririz. Allah'ın her şeye gücü yeter olduğunu bilmedin mi? (Ed. n.)

BÜYÜK AYRIK OTU

Aynı zamanda "Alp lalesi" de denmektedir. Botanik adı *Erythronium dens canis*. Büyük ayrık otu zambakgillere ailesindendir. Bu bitkinin kökü, aşk iksirinin hazırlanışında afrodizyak olarak kullanılmakta. Altay bölgesinin çoğu halkında, örneğin Sojotlarda, küçük köpekdişi benzeri kökler ipe dizilip, mucize ve büyü güçleri olan muska, kolye şeklinde boyunda taşınırdı. Çocukları büyüye karşı korumaktaydı.

BÜYÜLÜ AYNALAR

Aklı şaşırtarak, bir medyumu gevşeme durumuna sokan ve sanrı görmesini sağlayan cam küreler, kristaller ve genelde tüm parlayan yüzeyler.

BÜYÜLÜ KARELER

Hepsine aynı zamanda derin anlam yüklenen sayı ve harf kareleri, örneğin üçlü-kare. 1-9 arası sayıları aşağıdaki gibi yerleştirilir:

Çapraz, yatay ve dikey olarak, tüm karelerin toplamı 15 sayısını vermektedir. JH (tanrı ismi JHVH'in kısaltması) için sembol; İbranca J=10 ve H=5. ☛Matemagi/Matematik Büyüsü; ☛Yaşam Karesi

4	9	2
3	5	7
8	1	6

BVM-VİZYONLARI

Blessed Virgin Mary'nin (Kutsal Bâkire Meryem) kısaltması. Bütün kültür çevrelerinde ortaya çıkan, ışıldayan kadın biçimi görüntülerinin adı. Kavramı, Fenomenalizm (görüntülerin öğretisi) taraftarlarından Charles H. ☛Fort yaratmıştır. Yüzyılımızda Lourdes ve Fatima'daki Meryem görüntüleri söz konusudur. Benzer tahayyüller Yunan Mitolojisinde de, örneğin tanrıça ☛İsis efsanelerinde yer bulur.

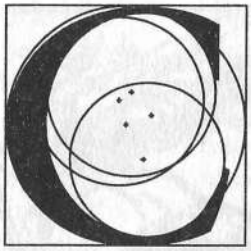

CABALLİ (KABALLİ)

İnsanın astral bedeni için kullanılan terim; kavramı ezoterist L.W. de Laurence türetmiştir. Bir insan ölmeden önce Caballi'ler yok olur ve insanın yaşam süresi boyunca etrafında dolaşır.

CADE, C. MAXWELL

☛ *1985*

Tabip, psikolog ve fizikçi. ☛Biyodönüt ile ilgili köklü eserler yayınlamış ve bunlara uygun elektronik cihazlar geliştirmiştir. Araştırmasının ağırlık noktası, psikoterapik tedavi seanslarında ya da meditasyon egzersizleri sırasında, terapistin hastasını etkileyip etkilemediği ya da nasıl etkilediğini ispatlamaktı. Cade, beynin iki yarısının fonksiyonları ile ilgili önemli çalışmalar yapmıştır. ☛Silva Mind Yöntemi; ☛Alfa Dalgaları

CADI BENLERİ

alm. Hexenmale

☛ *Hipnojen Noktalar*

CADI BÜYÜSÜ

Cadıların kara büyüyle vücut ve yaşam fonksiyonlarını etkilemesi. ☛Resim büyüsü; ☛Aşk içeceği; ☛Büyü

CADI ÇEKİCİ

alm. Hexenhammer

Latince orijinal baskının adı, *Maleus Maleficarum*. Cadı davalarının kanun kitabı. Yazarları Jakop Sprenger, Johonnes Gremper ve Heinrich İnstitoris'di. Latince olarak 1489'da Köln'de yayımlanmıştır, 1703'te ise Almanca'ya çevrilmiştir. Kaynak: *Der Hexenhammer*. Bayreuther Historische Kolloquien (2 cilt, 1988)

☛ *Behringer*

CADI DAVALARI

alm. Hexenprozesse

Daha Roma Geç Antikçağı ve Cermen erken ortaçağ zamanlarında, büyücülük (zarar büyüsü) nedeniyle erkek ve kadınlara karşı, ölüm cezasıyla biten davalar açılıyordu. Papa IV. Alexander'in 1260'da, zarar büyüsünü de suç unsuru olarak kabul etmeleri için engizisyon görevlilerine izin verdiğinde, tek tük olan bu davaların her biri yeni bir boyut kazanmıştır.

Cadı – Albrecht Dürer'in ahşap gravürüne göre (1500 civarı)

Rafızi tarikatı (Katharlar) ile edindikleri tecrübe nedeniyle kilisenin iblis uzmanları ve engizisyon görevlileri, zarar büyüsü, şeytan ihtirası, hava uçuşları ve hayvana dönüşümü suçlamalarının yanı sıra, cadıların, üyelerinin cadı toplantılarında buluşan, organize örgütler olduğu iddiasını içeren bir cadı öğretisi yaratmışlardır. Cadı davalarının çıkış noktaları, büyücülere karşı kapsamlı davaların açıldığı Güney Fransa'ydı (1320-1350). Kuzey İtalya ve İsviçre'de de cadı davaları açılmaktaydı. VIII. Innozenz'in *Hexenbulle*'si (1484) ve *Hexenhammer* (1487) bir dönüm noktası olmuştur. XV. yy.'ın ikinci yarısında Almanya'da da tek tük cadı davaları gerçekleşmekteydi. 1560'tan 1660'a kadar tüm Avrupa'da cadı davaları dalgası yayılmaktaydı. Alpler'in kuzeyinde, cadı davalarına engizisyon mahkemeleri değil de, cadılık suçunu temelde zarar büyüsüyle sınırlayan halk mahkemelerince yürütülmekteydi. Bu davaların sebeplerinden biri muhakkak ki Bilge Kadınların yok edilmesiydi, ancak başlıca neden büyük tarım kriziydi. ☛Bodin, ☛Remigius, ☛Guazzo gibi iblis uzmanlarının cadılık öğretileri uygun havayı yakalamıştı, çünkü açlıktan dolayı suçlanacak şamar oğlanı aranıyordu. Cadılık ciddi bir suç sayıldığından (crimen exceptum), suçlular itirafta bulunana kadar işkence etmek serbestti. Bunun yanı sıra cadı testleri (ateş testi, su testi, tırnak testi) vardı. XVI. yy.'ın başlangıcından itibaren özellikle kadın olmak üzere 100.000 ile 9 milyon insan, cadı davalarında öldürülmüştür. Şiddetli tartışmalara neden olan, çocuklara karşı açılmış cadı davaları, bu dönemin oldukça karanlık sayfalarıdır. ☛Thomasius; Hansen; ☛Cadı İnancı; Behringer; ☛Spee.

CADI DİNİ

☛ *Murray,* ☛*Gardner*

CADI İNANCI

alm. Hexenglaube

Günümüzde genel olarak kabul edilmiş açıklamasına göre "cadı" kelimesi eski Almanca *haguzza*'ya (çite binen kadın) dayanmakta. Çit üstünde binicilik eski Cermen cadı tasavvurlarına aittir. Cadı inancında birçok tasavvur iç içe geçmiştir: Şeytanla anlaşma ve şeytan ihtirası, yabancı tanrılara tapma, cadı toplantıları, zarar veren büyüler, havada uçma ve hayvan kılığına girme. İlk üç tasavvur, Batı ve ortaçağ teolojisi tarafından oluşturulurken, diğerleri halk inancından kaynaklanmaktadır. Avrupa cadı inancının unsurları, Antikçağ'da, hatta Batı Cermen ve Orta

Avrupalılar'da bulunmaktadır. Cadı kavramı, Cermenler için zaten yaygındı, ancak Laponya'lı (Lapplandlılar) ve Finliler sayesinde, Kuzey Asya Şamanizm'den alıntıların da katıldığı göz ardı edilmemelidir. Ayrıca Hıristiyanlaşmaya rağmen, tarla ve hayvanların verimliliğini büyüyle artırma düşüncesine dayanan küçük çaplı veya köy büyülerinin de yerlerini muhafaza ettiği gerçeğini yadsımamak gerek. Hayvana dönüşüm ve havada uçuş, Avrupa-Asya karışımı Şamanizm'in kalıntılarıdır. (☛Kurt Adam, ☛Benandanti). Ortaçağ teologları, cadı ve şeytanlar öğretisinin gelişiminde Augustinus'un (354-430) adını vermekteydi. Kendisi o zamanlar, şeytanın insanları büyülü kötülüklere sevk ettiği görüşünü savunmaktaydı: Tarla meyvelerine büyü yapılması, hava durumu büyüsü ve nazar. Tarikatvari organize olan ve Engizisyon tarafından, şeytan kültünü icra etmekle suçlanan Rafızıler de bunda önemli rol oynamaktaydı: Katharlar, Albigenser, Templer, Waldenser. Rafızi tarikatları, engizisyon görevlilerince tecrübe edilerek, onların kilise geleneğine göre hazırlanmış şeytan bilimi, şimdi köy ve küçük büyülerin halk inancında hâlâ canlı büyü tasavvurlarına ve uygulamalarına aktarılmaktaydı. Şimdi, Rafızi tarikatından başka, daha da tehlikeli olan cadılar tarikatı keşfediliyordu. Bu öğreti özellikle, daha yeni gelişmekte olan kitap basımı ile yoğun bir şekilde yayılmıştır. ☛Cadı Davaları; ☛Cadı Çekici; ☛Bilge Kadınlar.

CADI MERHEMİ

alm. Hexensalbe

Bu merhem, haşhaş, itüzümü, acı marul, büyük baldıran, beşparmak otu ve güzelavratotu veya delice, banotu ve sütleğen otu, aynı zamanda itboğan, yağlı Ackerwurz (kurbağa yağı, çoğunlukla da çocuk yağı) gibi uyuşturucu bitkilerin karışımından oluşmakta. Bu merhemi karın boşluğuna ve koltuk altlarına sürdüklerinde, ya cadı toplantılarını gerçekmişçesine yaşatan ya da gerçekten kendinden geçmiş bir haldeyken, o zamanki dünya görüşüne göre şeytan zannedilen, fluidal veya astral varlıklarla buluşmayı sağlayan, uyuşturucu ve kendinden geçiren bir özelliği sahipti.

☛ *Büyülü Bitkiler*

CADI YUMURTASI

alm. Hexenei

Aynı zamanda "nıkris mantarı" adı da verilmektedir. *Phallus impudicus* botanik adı ile bilinen bu bitki Haarflechtpilze familyasına dahildir. Orta-

Bir cadı, cadı merhemini kullandıktan sonra uçup gitmekte

çağ'da nıkris mantarı, nıkris ilacı olarak kullanılmaktaydı. Büyücülükte cadı yumurtasından, hem aşk büyüsü hem de aynı zamanda düşük ilacı olarak yararlanılmaktaydı.

CADIERE, CATHERINE

**1709*

1731 yılında Cizvit Jean Baptiste Girard ve baştan çıkardığı söylenen vaftiz çocuğu Catherine Cadiére arasında bir dava vuku bulur. Bu olay tüm Avrupa'da duyulmuş, rahibelerin ve kız çocuklarının cinsel suistimali ile suçlanan Patres'e karşı açılan bir dava dizisinin doruk noktasıdır. Ünlü örnekler ☛Gaufridi, ☛Grandier, ☛Bavent olayı. 12 hâkimin, Girard'ı baştan çıkarma ve cadılık nedeniyle yanarak ölüme mahkûm etmek isterken, 12 hâkim de Cadiére'i yalancı şahitlik nedeniyle asılmasını talep etti; ancak dava düştü. Bu olay, d'Argens ya da Montigny'nin kaleminden çıktığı söylenen ünlü erotik romana zemin teşkil etmiştir: *Thérese Philosophe – Die philosophische Thérese* (1748). Makale yazısı: *Montigny: Der Fall Cadiére* (Berlin 1989).

CADILAR BAYRAMI

☛ *Halloween*

CADILAR MECLİSİ

☛Murray'e göre, bir cadının veya cadı ustasının kontrolündeki 12 cadıdan oluşan bölgesel bir birlik. Bugüne kadar kesin bir kanıt bulunamamıştır.

CAESARIUS von HEISTERBACH
1180-1240

Heisterbach Manastırı'nın baş rahibi. Başlıca eserleri: *Dialogus miraculorum* ve *Libri miraculorum*. Bu eserler, o dönemin şeytan ve iblis inanışları hakkında önemli bilgiler verir.

CAGASTRUM (KAGASTRUM)

Teoz./simya/mistik: Doğanın ateşi ☛Centrum naturae

CAGLIOSTRO, KONT ALEKSANDER
1743-1795

Asıl adı Josef Balsamo olan maceraperest ve gezgin. Üstün büyü sanatları ile muhtemelen haklı olarak övünmüştür; Goethe onu *Grosskophta** olarak ebedileştirmiştir.

Kont Aleksander Cagliostro

* Cagliostra tarafından kurulan formason derneğinde başkan... (Ed. n.)

CAHAGNET, LOUIS ALPHONSE
1809-1885

Yoğun biçimde uyurgezerlik ve trans ile uğraşan bir Fransız zanaatkâr. ☛Medyum'u Adele Maginot'tu. Onun yardımıyla ☛Seans katılımcıları, ölülerle temasa geçebiliyordu. Cahagnet bu oturumları iyi belgelemiş ve birçok eserde yayınlamıştır: *Arcanes de la Vie Devoille* (3 cilt., Paris 1848-54). Haklı olarak Fransız-Amerikan Spiritüalizminin öncüsü sayılır.

CAKRAPUYA (KAKRAPUYA)
hint.

☛Şaktizm'in gizli kurban eylemi. Gece yapılır ve beş M önemli bir rol oynar: *Mada* (Şarap), *Matsya* (Balık), *Mansa* (Et), *Mudra* (Tahıl taneleri), *Maithuna* (Cinsel ilişki).

CALAMUS YAĞI
☛ *Eyir Otu Yağı*

CALCİNATİO (KALKİNATİYO)

Katı cisimlerin çeşitli yöntemlerle toz haline getirildiği simya işlemi. Ortaya çıkan ürüne Calx (Kalks) denir. Calx, ☛Lapis Philosophorum'un hazırlanmasındaki işlem safhalarından birisiydi.

CALMET, AUGUSTIN
1672-1757

Fransız Benedikt kilisesinin baş rahibi. Kitabı *Traité sur les apparitions des Esprits et sur Vampirisme*'de (Paris 1751), paranormal görüngülere kararsızlıkla yaklaşır. Kitab-ı Mukaddes'teki mucizeler her türlü şüphenin üstündedir. Cadı dünyası fenomenleri ve Vampirizme ise şüpheyle yaklaşır.

CAM SIRTI

Ruhlarla temasa geçmek için bir spiritüalistik metot. Seansın bir veya daha fazla katılımcısı bir parmağını, üzerine alfabenin harfleri ve 0-9 sayıları yazılı bir sayfa kâğıt üzerinde duran camın üzerine koyar. Bu şekilde hareket ettirilen cam, ruhların mesajı olarak yorumlanan kelimeleri oluşturur.

CAMELOT (KAMELOT)

Kral Arthur'un destansı sarayının ismi. Söylentilere göre Camelot'un bulunduğu yer, Exeter veya Glastonbury'deki Cadbury Castle'daydı.

CÂMÎ
(Nureddin Abdurrahman) 1414-1492

Harcird kasabasının bağlı bulunduğu Câm şehrine nispetle Câmî mahlâsını aldı. Babası ulemadan Nizameddin Ahmed bin Muhammed'dir. Küçük yaşta babasıyla birlikte Herat'a geldi. Nizamiye medresesinde öğrenim gördü. Hoca Ali Semerkandî Şahabeddin Cacermî'nin derslerine devam etti. Arap dil ve edebiyatına yakın ilgi duydu; Mevlânâ Cüneyd

Usulî'den feyz aldı. Uluğ Bey zamanında Semerkant'a giderek Uluğbey medreresinde Bursalı Kadızade Rumî'nin riyaziyat derslerini izledi. Öğrenimini bitirince Herat'ta müderris oldu. Geçirdiği bir aşk macerası onu tasavvufa yöneltti. Gençlik yıllarında Nakşıbendî tarikatıyla ilgilendi, nakşibendî şeyhi Sadettin Kaşgarî'ye intisap etti ve onun kızıyla evlendi. 1465'te Semerkant'a giderek Hoca Ubeydullah Ahrar'a intisap etti. Hüseyin Baykara (hük. 1469-1506) Herat'ı ele geçirince Câmî Herat'a döndü, hükümdarın yakınları arasına katıldı. Ali Şir Nevaî ve Şeyhim Ahmed Süheylî gibi ileri gelenlerle tanıştı. 1472'de Hemedan ve Bağdat yoluyla hacca gitti; Şam, Halep ve Tebriz yolunu takip ederek Herat'a döndü (1474). Ünü bütün islâm dünyasında, özellikle türk dünyasında yayılmış olan Câmî birçok bilgin, devlet adamı ve hükümdardan saygı gördü. Bunlar arasında Fatih Mehmed II, Beyazid II, Akkoyunlu Uzun Hasan ve Yakub'u sayabiliriz. Fatih Sultan Mehmed, Hoca Ataullah Kirmanî'yi Halep'e göndererek Câmî'yi İstanbul'a davet etti, fakat Hoca Ataullah Halep'e geldiği sırada Câmî Diyarbakır'a geçmiş bulunduğu için davet gerçekleşemedi. Hacdan dönünce Hüseyin Baykara'nın yaptırdığı medresede öğretime başladı; özellikle arap dil ve edebiyatına, hadis ve tefsire önem verdi. 1479'da Ubeydullah Ahrar'ın yanında Semerkant'a, oradan Farab'a (Otrar) gitti; bir süre Taşkent'te kaldı.

Câmî hayatının sonuna kadar öğretimle uğraştı. Cenaze töreninde hükümdar, şehzadeler ve devrin ileri gelenleri hazır bulundular. Safevîler devrinde İran'da Câmî'nin eserleri, içinde sünnî inançlar belirtiliyor gerekçesiyle okutulmadı. Herat'ın Safevîlerce işgalinde de tahkire uğramaması için Câmî'nin kemikleri oğlu Ziyaeddin tarafından başka bir yere gizlendi.

Câmî'nin eserlerini Hüseyin Baykara ve Ali Şir Nevaî özel hattatlara yazdırdılar, süsleme ve resimlemelerini de devrin ileri gelen sanatçılarından Bihzad ve Kasım Ali'ye yaptırdılar.

Câmî, edebiyat, tasavvuf, tefsir, hadis, gramer, musiki alanlarında manzum ve mensur birçok eser verdi. Şiir alanında klasik İran edebiyatına canlılık kazandırdı. Başlıca eserlerini farsça yazdığı için son klasik iran şairi olarak kabul edilir. Manzum eserleriyle büyük bir yenilik getirememişse de üslû-

bundaki sadelik ve duruluk bakımından dikkati çeker. Şekil ve muhteva bakımından büyük bir özgünlük göstermeyen eserlerinde kendi devrinden önceki örneklerin etkileri görülür. Câmî ile Ali Şir Nevaî Timurlular devrinde Herat'ta gelişen Doğu İran ve Türkistan kültürünü temsil etmişlerdir. Safevîlerden önceki iran edebî kültürünü kendi ülkesine ve Osmanlı Türklerine aktarmada büyük başarı göstermiştir. Arapça ve farsça şiirleri Türkiye'nin aydın zümrelerinde büyük ilgi görmüştür.

Câmî asıl kişiliğini Divan'ında ve İbn-ül-Arabî'nin "vahdet-i vücut" sistemini açıklamak için yazdığı küçük eserlerinde gösterdi. Câmî hiç bir padişaha kaside yazmamıştı. Eserleri: Şiirlerini üç divan halinde toplamıştı: *Fatihat-üş-Şebab* (Gençliğin Başlangıcı; 1479-1480), *Vâsitet-ül-İkd* (İnci Dizisinin Ortası; 1489), *Hâtımet-ül-Hayat* (Hayatın Sonu; 1490-1491), Bunların ayrı ayrı yayımlarda çeşitli kısımları vardır. (İstanbul 1897 [I. divan], Luknov 1876, 1880; Kanpur 1890, Tahran 1899, Lahor 1933). Gazellerinin çoğu Sadî ve Hafız taklidi âşıkhane manzumelerdir. Mesneviler: Câmî yedi mesnevîsini *Heft Evreng* (Yedi Taht) adıyla bir araya topladı. *Silsilet-üz-Zeheb* (Altın Dizi) [1485; bas. Bombay 1872], sünnî akideleri, mecazî ve hakikî aşkı, hükümdar ve tabiplere dair fıkraları kapsar. Bu eserinden dolayı şair Bağdat'da şiîlerin hücumuna uğradı. *Selâmân u Ebsal* (Londra 1859, Tahran 1888), alegork bir hikâyedir; akkoyunlu Yakub Beye ithaf edilmiştir. İngilizce'ye (1856, 1879), Fransızca'ya (1911) ve Lâmiî tarafınan manzum olarak Türkçe'ye çevrilmiştir (1531)

Tuhfet-ül-Ahrâr (Hür Olanların Armağanı) [1481; Londra 1848; Luknov 1869; Lahor 1868, 1913, 1929], Nizamî'nin *Mahzen-ül-Esrâr* (Sırlar Mahzeni) ve Husrev Dihlevî'nin *Matla-ül-Ebrar*'ına (Nurların Doğuş Yeri) bir naziredir; 20 makale halindedir. *Subhat-ülEbrar*'da (Hayır Sahiplerinin Subbası) [bas. Kalküta 1811, 1818, 1878; Luknov 1882] dinî, tasavvufî ve ahlâkî bir eserdir. Hüseyin Baykara'ya ithaf edilen *Yusuf ile Zeliha* (1484), Nizamî ve Emîr Hüsrev Dihlevî'nin aynı adlı eserleri örnek alınarak yazılmıştır. Fransızca'ya (1805) ve almancaya (1807) çevrilmiştir. *Hirednam-i İskenderî* (İskenderlerin Akıl Kitabı), Sultan Hüseyin Baykara için yazılmış, Nizamî'nin *İskendernâme-i Bahrî*'sine benzer bir eserdir.

Nesir ve nazım-nesir karışık eserleri: *Baharistan'ı* (1487; bas. 1846, 1877), Sadî'nin *Gülistan*'ını örnek alarak yazmıştır. Eser, ingilizceye (1887), Fransızca'ya (1925) ve Türkçe'ye çevrilmiştir. Edebî bilimler alanında muamma sanatına dair dört; aruz ve kafiye ile ilgili birer risalesi vardır. Nazım şerhleri: Ömer bin el-Fariz'in (öl. 1235) *Mimiye-i Hamriye* (Şarap hakkında M-kafiyeli Kasidenin Şerhi) vd.

Gramerle ilgili eserleri: İbnül Hacib'in (öl. 1249) *Kafiye*'sinin şerhi (1492); oğlu Ziyaeddin Yusuf adına yazdığından *El-Fevaidül-Ziyaiye* (Ziya için Faydalar) diye anılır. Bu arapça gramer kitabı bütün türk dünyasında, özellikle osmanlı medreselerinde son zamanlara kadar ders kitabı olarak okutulmuştur.

Din bilimlerine ait eserleri: *Tefsir* (Baykara suresinin XXII. ayetine kadar); *Risale-i Tercemei Erba'in Hadis'i Manzum* (Manzum Kırk Hadis Tercümesi Risalesi) [1481] v.b.

Tasavvuf alanında yazdığı eserlerin en ünlü olanı *Nefehatül-Üns min Hazarat-il-Kuds*'tür. (Kutsal Kişilerden Dostluk Esintileri) [1478; bas. 1872, 1895 1905]. Ensarî Herevî'nin *Tabakat-üs-Sufiye* (Sufilerin Biyografileri) adlı eserleri değiştirilmek ve genişletilmek suretiyle meydana getirilmiştir. Eserde sufilerin, özellikle nakşıbendî şeyhlerinin hayat ve fikirlerini topluca anlatılmıştır. Ali Şir Nevaî tarafından çağataycaya, Bursalı Lamii Çelebi tarafından da batı Türkçe'sine (1521, bas. 1872) çevrilmiştir. Bu tercümeler Nakşıbendîliğin Osmanlılar arasında yayılmasında önemli rol oynamıştır. *Risale-i Tarik-i Teveccüh-i Hacegân* (Nakşıbendî Büyüklerinin Teveccüh Yolu Hakkında Risale), Nakşıbendîlikle ilgili bir risaledir. *Levayih*, ibnül Arabî'nin *Füsus*, Sadreddin Konevî'nin *Füsus*'undaki "vahdet-i vücut"un halk için yazılmış bir şeklidir. *Şerh-i Fusüs-ül Hikem*, İbnül Arabî'nin *Füsus-ül-Hikem* adlı eserinin şehridir (1458-1859). Musiki alanında da *Risale fi'l-Musikî* ve *Kitab-ül- Musikî* (Musiki Kitabı veya Musiki Hakkında Risale) adlı bir kitap yazmıştır. (İst. Belediye küt. nu. 5). Câmî'nin kendi el yazısı ile bazı eserleri Türkiye kitaplıklarında, istinsah edilmiş bazı nüshaları da diğer dünya kitaplıklarında bulunmaktadır.*

* İçeriğin sığlığı ve Farsça'dan Almanca'ya aktarılırken yapılan çeviri hatalarından ötürü özgün metindeki "cami" maddesi bu şekilde düzenlenmiştir. Kaynak: *Meydan Larousse*, 2. Cilt, s. 754-755. (Ed. n.)

CAMPAKA YAĞI

Bir Manolya türünün (*Michelia Campaka*) yapraklarından elde edilen aromatik yağ. Bu Hint halk ilacı, Avrupa'da da bilinir.

CAMPANELLA, TOMMASO*
1568-1639

Nepal'de keşiş olarak yaşıyordu. Başlıca eseri *De Sensu Rerum et Magiada* (Paris 1637), baştan aşağı bir okültizm sistemi geliştirir. Ona göre bütün dünya homojen bir dünya ruhu ile doludur. Düşünme, havaya da bildirilen bir harekettir. Bu şekilde telepati açıklanabilir, çünkü özellikle ince ruhlu insanlar hava hareketlerinin yardımıyla, öteki insanın ne düşündüğünü fark ederler. Campanella'nın görüşüne göre, kara büyü bu telepatik yolla etkili olur.**

CAN

Teozofik felsefede ruh ve can kelimelerinin kullanımı arasında açık ve önemli bir fark vardır. Ruh, insanın içindeki ölümsüz, hiçbir zaman sönmeyen ve hiçbir zaman doğmamış ebedi bir alevdir. Can ise tecrübeler ile gelişen bir varlıktır. Bir ruh değildir. Çünkü taşıyıcıdır, ruhun nakil vasıtasıdır.

CANANGA YAĞI

Ylang-Ylang-Yağı ile aynı kaynaktan gelir. Her iki yağ da, özellikle Filipin Adaları (Malta) ve Java'da yetiştirilen bir ağacın cinsi *'Unona (Cananga) odorata*'nın çiçeklerinden çıkar. Bu ağaca Réunion Adası'nda da rastlanır. Cananga Ağacı vakasında, sadece bu ağaca has bir durumla karşı karşıya gelinir: Aynı izolasyon işleminden geçen bitkinin (çiçeğin) aynı kısımları, kimyasal birleşimi bakımından niteliksel olarak birbirine eş olmasına rağmen, koku bakımından tamamıyla farklı yağlar verir. Piyasadaki en iyi Ylang-Ylang-Yağı, Manila yağıdır, en iyi Cananga Yağı da Java'dan gelir.

CANDLE BURNING BÜYÜSÜ

Bir tür mum büyüsü. Günümüzde Anglo-sakson bölgelerde çok yaygındır, çünkü bu okült uygulama kolayca gerçekleştirilebilir. Mumun renginin, burçlara göre seçilmesi önemlidir:

Oğlak	kırmızı	(Mars)
Boğa	yeşil	(Venüs)
İkizler	sarı	(Merkür)
Yengeç	mavi	(Ay)
Aslan	turuncu	(Güneş)

* Giovanni Domanico olarak da bilinir. (Ed. n.)

** Campanella, rivayet edilir ki, okültizme duyduğu ilgiden ötürü kilise tarafından Deccal olmakla suçlanıp, işkence görüp, ölüm cezasına çarptırıldığı anda, deli taklidi yaparak özgürlüğüne kavuşmuştur. *Güneş Ülkesi* adlı kitabı dilimize aktarılmıştır: *Güneş Ülkesi*, T. Campanella, Çev.: Vedat Günyol, Haydar Kazgan, Sosyal Yayınları, 1985. (Ed. n.)

Başak	kahverengi	(Merkür)
Terazi	mavi	(Venüs)
Akrep	gri	(Plüton)
Yay	koyu kırmızı	(Jüpiter)
Koç	siyah	(Satürn)
Kova	bütün renkler	(Uranüs)
Balık	yeşil	(Neptün)

Mumun içine bir büyü sembolü veya haç ile çentik atılır. Ayrıca üzerine yağ damlatılır. Mum yakıldığında, istek veya çağrı duaları yüksek sesle söylenir. Buna mezmurlar (☛Mezmur/İlahi Büyüsü) eklenebilir. Eğer şeytan çağırılacaksa, şeytan biçiminde siyah bir mum kullanılır.

CANDRA (KANDRA)
hint.

İnsanların iki gözünün arasında bulunan Susumna-Kanalı'nın sonundaki nokta. Burada, adına Zoma denilen bir sıvı ifrazatı olduğu söylenir. Bu sıvının bir damlası bile kaybolmamalıdır.

CANON, THE
ing. "Kanon"

William Stirling'in 1897 yılındaki kitabının başlığı. Eski halkların astronomi, sanat, doğa bilimleri ve müzik kurallarını içerir. Antik mabetlerin oran ve ölçüleri, eski tanrılar ile bağdaştırılır. Bu sayılar, oranlar ve döngüler bilgisi ile antik rahipler toplumda bir kilit konumundaydı. ☛Teleois Sayıları; ☛Nümeroloji

CANSELIET, EUGENE
1899-1982

Fransız ezoterist. Canseliet, yüzyılımızın son büyük simyacısı sayılan efsanevi ☛Fulcanelli'nin öğrencisidir. Başlıca eserleri: *Alchimie exliquée sur ses textes classiques* (1972), *Alchimie* (1978), *Deux logis alchimiques* (1945). Ayrıca Mutus Liber'in (1967) makale nüshaları ve çok sayıda simya eserinin önsözü: Örn. Fulcanelli'nin *Le Mystére des Cathédrales*'i.

CAPRA, FRITJOF
**1939*

Avusturyalı fizikçi, ☛New Age Hareketi'nin önde gelen fikir adamı. Yeni fiziğin, yeni bir dünya görüşü ile yeni düşünce gerektirdiğini fark etmişti. Bunları uzakdoğu bilgelik öğretilerinde bulduğunu sanıyordu. Kitabı *Das Tao der Physik und der kosmische Reigen*'de, batı bilimi ile doğu felsefesinin yakınlığına işaret eder. Yeni dünya görüşünü, bestseller kitabı *Wendezeit – Bausteine für ein neues Weltbild*'de (Dönüşüm Zamanı - Yeni Bir Dünya Tasarımı İçin Yapı Taşları) işlemektedir. Eski mekanik dünya görüşü, dünyanın krizini yeterince analiz edemez ve üstesinden gelemez. Fakat yeni bir düşünce önemlidir ve bunun sonucu da insani bir dünyada yeni bir

yaşamdır. Bu soru kompleksini kitabı *Das neue Denken*'de (Yeni Düşünüş) işlemektedir.

CARCOT, JEAN MARTIN
1825-1893

Ünlü Fransız psikiyatr. Öğrencileri arasında Freud da bulunur. Histeri veya şeytan tarafından ele geçirilme salgınları hakkındaki öğretileri kılavuz niteliğindedir.

CARDAMOMEN YAĞI

(Seylan veya Malabar). Bu yağ, *Elettaria cardamomum*'un tohumlarından (Cardamomen) elde edilir. Çok hoş kokusu vardır. Sık sık inci çiçeği kokularında kullanılır. *Ammomum cardamomum*'dan elde edilen Siyam-Cardamomen yağının, biraz daha ağır, tarçınımsı bir kokusu vardır.

CARDANO, GIROLAMO
1501-1576

İtalyan doktor, astrolog. ☛Gizli Bilimlere karşı ikilemli bir tavır alır, o zamanlarda bunları yanıltıcı sanatlar olarak reddeder. Cardano şüphesiz paranormal özelliklere sahipti (☛Paranormoloji). Eserlerinde ☛Vizyon'lar ve ☛Astral Seyahat'ler anlatılır, özellikle de ☛*Rüya Kitabı*'nda: *De somniis* (1585). 800 örnek üzerinde, alın çizgilerinden kaderi yorumladığı *Metoposcopia*'sı (1658) özgün bir eserdir. Çizgilerin görünüşü ve yerleri, gezegenlerin etkisini ele vermektedir.

Girolamo Cardano

CARIACESIA

Günümüzde bilinen hiçbir bitki ile kesin olarak özdeşleştirilememektedir. Büyücülükte aşk içeceklerinde, büyüleme ve ruh çağırırken kullanılırmış.

CARNEGIE, DALE
1888-1955

Eserlerinde günümüz insanına daha nasıl zengin, sağlıklı ve mutlu yaşandığı konusunda tavsiyelerde bulunan, psikolojik yaşam yardım uzmanı ve yazar. Pratik yaşam yardımı ile ilgili el kitapları dünya çapında milyonlarca satmıştır. En azından kendisi üzerinde, öğretilerinin başarısını ispatlamıştır, çünkü bir zamanlar Missouri'de inek güderken, dolar milyoneri olmayı başarmıştır.

Başlıca eserleri: *Wie man Freunde gewinnt**, *Sorge Dich nicht - lebe!*** vb.

CARO, HAHAM YOSSEF
1488-1517

Yahudi yasaları hakkında önemli bir eser dışında, kabalistik eser *Magid Mişorim*'i (Vizyonlar ve Giz Olmaktan Çıkanlar Hakkında) yazmıştır.

CARPZOV, BENEDICT
1595-1666

Leipzig'teki Saksonya Yüksek Mahkemesi'nde hâkim. Cadılarla ilgili 20 000 ölüm fermanına imza attığı söylenir. Kitabı *Practica Rerum Criminalium* (1635, yedi baskı), Protestanların **Malleus Maleficarum**'udur.

CARREAUX

Baklava desenli bir kart işareti, "Karo" ile aynı anlamdadır.

CARROL, PETE

Çağdaş İngiliz. Okültist ve tarikat kurucusu: İOT (İlluminates of Thanateros). Onun geliştirdiği "uygulama büyüsü", namı diğer Kaos Büyüsü, ☛Altın Şafak ve Wicca kültü öğretilerine dayanır. Başlıca eserleri: *Liber Null* ve *Psychonautik.*

CARUS, CARL GUSTAV
1789-1869

Doktor, doğa bilimci ve ressam. Bilinçdışının rolünü ilk fark edenlerden birisidir, ki büyü de bunun bir alt sınıfıdır. ☛Kiromanti ve ☛Fizyognomik'e önemli katkıları olmuştur. Başlıca eserleri: *Psyche* (1846), *Über Lebensmagnetismus und über die magische Wirkung überhaupt* Yaşamsal Çekim ve Bilumum Büyüsel Etkileri, 1857) ve *Symbolik der menschlichen Gestalt – ein Handbuch der Menschenkenntnis* (İnsan Tasarımının Sembolü – İnsanı Tanıma Üzerine Bir El Kitabı, 1858).

CARYNX (KARİNKS)

Uzun üfleme borusu ve yaylı, dilli ses hunisi, hayvan benzeri sesler çıkaran üflemeli bir enstrüman Kelt kültürüne aittir. Benzer bir enstrüman Aztek'lerde de bulunur. O zamanlar hayvanların büyü güçlerinin sese geçeceği sanılıyordu.

CASE, PAUL FOSTER
1884-1954

Los Angelos'ta bir okült merkezi (Bota = Builders of Adytum) yönetmiştir. Kendisini ☛Altın Şafak Tarikatı'nın Amerikalı başkanı olarak isimlendirmiştir. Tarot'un kaynağı ile ilgili, başından beri çok saçma gözüken teorisi ile üne kavuştu. Ortaçağın ilk dönemlerinde Fas - Fez'de, dünyanın

* *Dost Kazanma ve İnsanları Etkileme Sanatı*, Çev.: Nazlı Uzunali, Epsilon, 1997 (Ed. n.)
** *Üzüntüyü Bırak Yaşamaya Bak*, Çev.: Meltem Erkmen, Epsilon, 1998 (Ed. n.)

gizli bilgilerini resimlerde bir araya getirmek üzere bilginler toplanmış. Tarot'un semboliği ile ilgili ikna edici yorumlarına rağmen, tarotun kaynağı ile ilgili bu teori çürütülebilir, fakat 1971 yılında İdris Şah ("The Sûfis") ile, tarotun Arabistan'dan geldiği tartışmalarını tekrar başlatmıştır. Tarotun arapça *Turug* = "dört yol"dan geldiğini ve kartların sûfilerin eğitim materyali olduğunu iddia etmektedir.

CASTANEDA, CARLOS (CÉSAR ARANA)
**1925*

Psikodelik mantarlarla deneyler yapan Amerikalı antropolog. Bu mahiyetteki deneyimlerini birçok kitaba *Die Lehren des Don Juan,* (Dan Juan Öğretileri, 1968) aktarmış, bunlar bestseller olmuş ve alternatif grupların kült kitabı haline gelmiştir. Uzman çevreler bu raporlara aşırı şüpheci bakmaktadır.*

CASTOREUM veya KUNDUZ HAYASI

Kunduz *Castor Fiber*'in her iki cinsiyetinin de derili keselerinden elde edilen bir yağ. Eskiden, erkek hayvanın testislerinin söz konusu olduğu sanılırdı, ama durum böyle değildir. Bu kuru, siyah-kahverengimsi keseler, kendine özgü gizemli aromatik, fakat biraz sert bir koku içerir. Koku hafif değişkendir ve çoğunlukla kendini belli eder (katranımsı). Kunduz Hayası'nın çoğu Kanada'dan gelir, Sibirya Kunduz Hayası çok yaygın değildir ve daha değerli sayılır. Sibirya Kunduz Hayası belirgin bir telatin kokusuna sahiptir.

CAVA YAĞI veya DİLEM-PAÇULİ YAĞI

Cava'da *Pogostemon Heyneanus Benth*'ten elde edilmektedir.

☛ *Paçuli Yağı*

CAVENDISH, RICHARD
**1930*

İlgilendiği başlıca konular büyücülük ve cadı dünyasıdır. *Die Schwarze Magie* (Kara Büyü) onun bu alanlarda otorite olduğuna işaret eder.

CAYCE, EDGAR
1877-1945

Kendisini transa sokan ve de olağanüstü iyi kanıtlar sunduğu ☛DDA özelliklerine sahip olan Amerikalı kâhin. Bu şekilde iki başkanın ölümünü önceden haber vermiştir. Kehanetleri ve mesajları (yakl. 15.000), onun isteği üzerine kurulan

* Casteneda'nın neredeyse tüm kitapları Söz Yayınları tarafından dilimize aktarılmıştır. Bazıları şunlardır: *Don Juan Öğretileri*, Çev.: Nevzat Erkmen, 1998; *Erk Öyküleri*, Çev.: Nevzat Erkmen, 2000; *Sihirli Geçişler*, Çev.: N. Erkmen - Jülide Değirmenciler, 2000 (Ed. n.)

Virginia'daki "Association for Research and Enlightment" tarafından derlenmiştir.*

CAYNACILIK

☛ *Jainizm*

CAZOTTE, JACQUES

1720-1792

Fransız İhtilali kehaneti nedeniyle meşhur olan Fransız romantikçi. 1788 yılında şatafatlı bir yemek masasında sadece ihtilali değil, birkaç katılımcının kesin ölüm tarihlerini de haber vermiştir.

CEDRO YAĞI veya CEDRAT YAĞI

Cedro Yağı, Zedra Limon Ağacı *Citrus Medica Risso*'nun meyve kabuklarının preslenmesinden elde edilir ve çok hoş limon kokusuna sahip, sarı bir yağdır.

CEHENNEM İŞKENCELERİ

☛ *Fasut*

CEMALEDDİN ABDURRAHMAN

☛ *1492*

Acem sûfi, *Lavaih*. Şimşekler veya *Şimşek Çakmaları* kitabının yazarı.

CEMENTATİON

Bu simya işlemi, çeşitli maddelerin dönüşümlü biçimde katmanlı olarak üst üste konulup, hava, Güneş veya ateşin nüfuzuna maruz bırakılmasıdır.

CEMOS

Büyücülükte sadece aşk büyüleri ve içeceklerinde kullanım alanı bulan, artık tam olarak teşhis edilemeyen bir bitki.

CENNET

fars.

İçinde ilk insanların yaşadığı söylenilen, Tanrı bahçesi. Teozofide, semavi güçlerin yeşillenmesi, başka bir deyişle lanetten arınık olma...**

CENNET EL FİRDEVS

ar. "Göğün en üst katının kapısı"

Sûfiler tarafından kullanılan bir yağ karışımı. Kokusunun, göğün en üst katınınkine benzediği söylenmekte.

CENTIYANE

alm. Geerkraut

Botanik ismi *Gentiana Cruiata* olarak tanınan bir dağ bitkisi. Mide ilacı olarak kabul edilen ve dağlık ülkelerde çok aranan "Enzian" adlı viski benzeri içkinin üretiminde kullanılan bu

* Dilimize çevrilmiş eserlerinden bazıları: *Anahtar Bilgiler*, Çev.: Yasemin Tokatlı, 1995, Ruh ve Madde Yayınları; *Rüyaların Dili*, Çev.: Arar Doğangün, Arıtan Yayınevi (Ed. n.)

** Bedensel ölüm sonrası, dünyada "iyi" ya da "hayırlı" işler yapan kişilerin gideceğine inanılan, "sonsuz mutluluk" mekânı... Eski Türkler'de "uçmağ", Hint mitolojisinde "sukhavati", Japonlar'da "jado", İskandinav ülkelerinde "walhalla" olarak anılır. (Ed. n.)

bitki, kendine has acı bir maddeye sahiptir. Centiyane, Alman kodekste yer almakta ve modern eczacılıkta sıtma, sindirim rahatsızlıklarına, bağırsak kurdu şikâyetine vb. karşı kullanılmaktadır.

CENTRUM NATURAE
Teoz./simya/mis.: En içteki doğa, doğa ateşi.

CEVHER
☛ *Öz*

CEVHER HEKİMLİĞİ
☛ *Değerli Taş Tababeti*

CHABAD (HABAD)
Üç ☛Sefirot'un, yani *Chochma, Bina* ve *Da'ath*'ın kısaltması. Haham Şneur Zalman'ın (1747-1812) geliştirdiği ☛Hasidizm'in mistik bir sistemi. Hasidizm'de ☛Kabala'ya dönüş propagandası yapan bir eğilimdir. Chabad'dan ☛Zadikizm çıkmıştır.

CHA-DO
jap. "Çay yolu"
İç benliği bulmayı amaçlayan Zen-Budizm yöntemi.

CHAİM, HAHAM COHEN
1600 civarı
Halepli ünlü Kabalist. Haham Chayim Vital'in bir öğrencisi. Tanrı ile İsrail arasında gerçekleşen dialog formundaki mistik ilahiler onun kaleminden çıkmıştır.

CHAMPACA
Hintli kadınların sarı çiçeklerini saçlarına takmaktan hoşlandığı bir uzakdoğu manolya türünün, gül ve portakal çiçeklerini hatırlatan çiçeksi koku maddesi.

CHAMPACA YAĞI
Michelin Champaca'nın sarı çiçeklerinin su buharının damıtılması ile elde edilen eterik yağ. Bu değerli ve nadir bulunan yağın kokusu, Ylang-Ylang-Yağı'nın kokusuna yakındır. Champaca yağı piyasada saf durumda oldukça nadir bulunur.

CHANNELING
☛ *Kanallama*

CHARCOT, JEAN MARTIN
1825-1893
Sinir hastalıkları teşhisi konusunda önemli katkıları bulunan Fransız psikiyatr ve hipnozcu. Histeriyi, ilk kez kendisi sinir hastalığı olarak belirlemiş ve semptomları ile yoğun şekilde ilgilenmiştir. Histeri uzun süre kadınları etkileyen ve rahim rahatsızlığı sonucu ortaya çıkan bir hastalık sanılmaktaydı. Şeytana tutulma fenomeni veya şeytan tarafından ele geçirilme salgınlarının konuyla bağlantısını da araştırdı. Bu konu ile ilgili resim derlemesinin bugün bile eşi yoktur:

Les Demoniaques dans L'art (1887). En ünlü öğrencisi Sigmund Freud'dur.

CHARROUX, ROBERT
1909-1978

Robert Grugeau'nun takma ismi. Pre-astronotik, ufoloji ve paranormal fenomenlerle yoğun biçimde ilgilenen Fransız gazeteci ve yazar. Başlıca eserleri: *Phantastische Vergangenheit* (Fantastik Geçmiş) ve *Verratene Geheimnisse* (Açıklanan Sırlar).

CHARTER
ing.

Farmason terimi: Bir locanın kurulmasına müsaade eden berat veya tesis mektubu.

CHATURANGE

V. veya VI. yy.'da oynanan şark satranç oyunu.

CHEIRO
1866-1936

Tanınmış İngiliz kiromant Kont Louis Hamon'un takma ismi. Temel eser olarak çok tutulan *Language of the Hand, a Complete Practical Work on the Sciences of Cheirognomy and Cheiromancy* (Londra 1901) eserini yazmıştır.

CHELA
sanskr.

Cheta veya Cheda da denilir, "uşak", yani bir öğretmenin hizmetinde bulunan ve ondan ders alan özel öğrenci.

CHEMATRIE

Paracelsus'un kurduğu ve inorganik terkiplerin kullanıldığı ilaç hazırlama öğretisi.

CHENRESİ
Tib.

Tibet'in ulusal tanrısı. Dört kollu bir çoban veya on bir boynuzu, bin kolu ve el ayasında bir gözü bulunan karma bir varlık tasvir edilir. Zor durumdaki her Tibetli'ye yardım eder. ☛Dalai Lama, onun enkarnasyonudur.

CHESSED (HESEO)
ibr. "Merhamet"

Kabala'da, hayat ağacındaki dördüncü türüm. Chessed, görünür evrenin de hâkimi ve Sephirat ☛Geburah'ın karşıtıdır. Yunan-Roma mitolojisindeki Zeus ya da Jüpiter'e eşdeğerdir. ☛Sefirot

CHHAYA

sanskr. teozofide bir "Gölge", "Suret" veya "Tasvir". Bu kelime ezoterik felsefede bir kişinin astral tasviri anlamını taşır.

CHICOLATE
lat. "Argemona mexicana"

Meksika'da yetişen ve afyon ile aynı etkiye sahip yabani haşhaş.

* *El Falı*, Çev.: Ferda Aykut, Gün Yayıncılık, 2000. (Ed. n.)

CH'I KUNG
çin.
Nefesin kontrollü alınıp verildiği, zarif hareketlerden oluşan, çok eski bir Çin nefes terapisi. Bu şekilde yaşam enerjisini devr-i daim edebilmesi için K'i (Ch'i) gücü aktive edilerek, enerji kanalları açılır. Kaynak: M. Hackl/K. K. Wu, *Qui Gong*

CHIRO UYGULAMASI
yun. "Manuel tıp"
Bu, osteopati ile aynı ön koşullara dayanır. Kurucusu Daniel David Palmer (1845-1913), özellikle bel kemiği olmak üzere iskelet anomalilerinin, sinir sistemini olumsuz etkilediğini düşünmekteydi. Bugün her iki tedavi yöntemi sadece isimleriyle birbirinden ayırt edilir.

CHIRON
Chiron gezegeni 1977 yılında keşfedilmiştir. Dış gezegenler: Uranüs, Neptün ve Plüton'a köprüdür. Chiron 6. Ev ve başak burcuna aittir. İyileştirir ve öldürür; New-Age-Hareketi'nin bilinç düzlemi için initasyon hükümdarı sayılır. Chiron araştırmasının öncüsü Zane B. Stan'dır. Başlıca eserleri: *Chiron, Wendepunkt Chiron – Essenz und Anwendung* ve Barbara Clow'dur (☛1943): *Chiron – die Verbindung zwischen inneren und ausseren Planeten.*

CH'İ
çin. "Yaşam gücü"
Yaşam gücü Ch'i, iki enerji akımı, Yang ve Yin'den oluşur. Yan erkeksi, toplayıcı ve tahrik edicidir; Yin ise dişi, yayılan ve sakinleştiricidir. Bu iki enerji tüm evrende bulunur: Gündüz ve gece; ölüm ve yaşam, sıcak ya da soğuk pozitif ile negatif gibi...

CH'İ LEİ JONG MASAJI
çin. "Organ aktivasyonu"
Masaj ile beş vücut sistemi aktive edilir: Damarlar, lenfler, sinirler, kaslar ve içlerinden yaşam gücü akan enerji kanalları. En önemli vücut noktası, bütün sistemlerin buluştuğu göbektir. Göbek çevresindeki belirli noktalara masaj yapılmasıyla, vücut organlarının enerji blokajları ortadan kaldırılır.
☛ *Hekimlik, Çin*

CHOCHMAH
ibr. "Bilgelik"
On ☛Sefirot'tan biri. Tanrı'nın ilk düşüncesi.

CHOCHMAH HANİSTAR
ibr. "Giz bilgeliği, Mistik Hikmet"
☛Kabala için başka bir isim.

CHOMER (HOMER)
ibr. "madde, nesne, cisim" - malzeme
☛Hasidizm bunun altında, sofuluk ile elde edilip biriktirilebilen bir tür enerji maddesini anlar.

CHÖD-TÖRENİ
Tib. "Kesmek"
Kızgın iblisleri sakinleştirmek adına yapılan kurban töreni. Bütün kızgın iblisler çağrılır ve onlara kişinin kendi bedeni sunulur. Ruhsal bozukluklara yol açabilecek, tehlikesiz sayılmayan bir büyü pratiği.

CHRISTIAN SCIENCE
Amerikalı Mary Baker-Eddy (1821-1910) tarafından kurulan bir mezhep. Bir Kitab-ı Mukaddes dizesi ile kendisini başarıyla iyileştirdikten sonra, hastalıkların sadece "tanrısal ruh" ile iyileşebileceğini öğretmeye başladı. Kitab-ı Mukaddes'in yanı sıra *Science and Health* eseri (Bilim ve Sağlık), Hıristiyanlıkla pek ortak noktası bulunmayan bu mezhebin temelidir. Baker-Eddy her şeyden evvel, yakın bir arkadaşı da olan Quimby'nin öğretilerinden (☛Yeni Ruh Hareketi) etkilenmiştir. Tedavi amacıyla Kitab-ı Mukaddes dizelerinin kullanılması eski bir gelenektir. Alman dilinin hâkim olduğu bölgelerde *Panax – der biblische Wundermedicus* (1787, yeni baskı yakl. 1850) kullanılmıştır. Bu kitap Kitab-ı Mukaddes'ten bazı bölümler içerir ve hastalıklardan kurtulmak için sadece bunları dua olarak okumak gerekir.

CHRISTIAN, PAUL
1811-1881
☛Guyon'un bir el yazmasından aldığını iddia ettiği, kabalistik ☛Astronomi'nin bir sistemini tasarlayan, Fransız astrolog J.-B. Pistois'nın takma ismi. Eserlerini çeşitli takma isimler altında yayınladı: Hortensius Flammel: *Le Livre Roge* (1841), *Le Livre d'or* (1842), (A. Frédéric de la Grange ismi altında da). Christian 1852 yılında ☛Levis ile tanıştı. İlk salt astrolojik eseri 1854 yılında yayınlandı: *Carmen Sibyllum*. İki yıl önceden imparatorluk prensinin doğumunu bildirmiştir. 1863 yılında kabalistik astrolojinin temel eserlerinden birini *(L'Homme Roge des Tuileries)* yayınlanmıştır.

CHURCHWARD, JAMES
1851-1936
Yitik Mu uygarlığını dünyaya tanıtan İngiliz gezgin ve yazar...*

CHURELS (KURELLER)
Bir erkeği öldürene kadar penisini emen Hintli Tanrıçalar.

CHYPRE
fran. "Kıbrıs"
Bu isim bir zamanlar Kıbrıs'tan getirilmiş hoş kokulu gül ve amber hafifliğindeki Labdanum kokusunu hatırlatır. Za-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

man içerisinde kokunun esası defalarca değişmiştir. Salt fantezi bileşiklerin söz konusu olduğu modern Chypre parfümleri, esas olarak çeşitli şekilde derlenen yosun kokularına dayanır. Yeşil, köksü, derimsi, tütünsü koku maddelerin katılmasıyla sınırsız sayıda varyasyon elde edilir.

CIRVELO, PEDRO SANCHEZ
yakl. 1475-1560

Saragoza'daki İspanyol engizisyoncu. Başlıca eseri, *Opus de Magica Superstitione* yüzyıllar boyunca cadılar dünyası hakkında en önemli eser sayılmıştır.

CITRINITAS
lat. "Sararma"

☛Felsefe Taşı'nın, simyasal imalat sürecinin üçüncü aşaması.

CIVA
lat. "Mercurius"

Bu metal aynı zamanda "Mercurius vivus", "Argentum martis", "Hydrargyrus", "Acentum accerrinum", "Aqua philosophor", "Aquila volans", "Draco", "Pater mirabilis", "Scorpio caudatus", "Servus nequam", "Sputum accerrim", "Argentum asquosum", "Aqua viscosa", " Dominos elementor", "Filius fugitivus", "Latro Fugitivus", "Serpens venenosus", "Spiritus volans" diye de anılır. Simyada, üç arı özden (Quinta Essentia) biri (diğerleri kükürt ve tuz). Hareketliliği sayesinde tüm maddelerde var olabilen uçuculuk (ruh), ışıkdır. Metaller içinde, diğeri iki maddeyle sıkı bir bağ oluşturur.

CİBRAN, HALİL
1883 – 1931

1910'dan itibaren A.B.D.'de yaşayan Lübnanlı şair ve ressam. Kendini Arap edebiyatının yenilenmesine adayan Arap Edebi Topluluğu'nu 1920'de New York'ta kurdu.1923'te çıkan ve Cibran'ın 25 yıldan fazla çalışmış olduğu *Ermiş** adlı kitabı kısa sürede bir kült kitap haline geldi. Kitaptaki kahraman limanda, kendisini vatanına geri götürecek bir gemiyi bekleyen ermiş Almustafa'dır. Beklerken, kalabalıktan yükselen sorulara cevap verir. Cevaplar, eserin çekirdeğini oluşturur. 1934'te ölümünden sonra çıkmış olan *Ermiş'in Bahçesi*** adlı kitabı bunun devamı niteliğindedir. Temel konu, insanın doğayla olan ilişkisidir. Diğer eserleri arasında: "Kalbin Sırları", "Budala", "Fikirlerin Krallığı" ve "Gezgin".

* a) Ermiş, Çev.: Aytunç Altındal, Anahtar Kitaplar Yayınevi, 1995.
b) Ermiş, Çev.: İlyas Aslan, Kaknüs Yayınları, 2002. (Ed. n.)
** Ermişin Bahçesi, Çev.: R. Tanju Sirmen, Anahtar Kitaplar Yayınevi, 1998. (Ed. n.)

CİN

alm. Djinn; fr. Démon

Cinler, İslam öncesi Arap düşüncesine göre insanlarla aynı özelliklere sahiptir ve birkaç türe ayrılır. Ahlaki açıdan vurdumduymaz olan cinler, evin her bölümündedir. Bazen hayvan kılığına girerler (yılanlar). Özellikle yetenekli insanlar, şairler veya kâhinlerin bir cini vardır. İslam'ın gelişmesiyle cinlerin kapsamı, iblisler tarafından küçük düşürülen tanrılarla genişlemiştir. Cinler yeniçağla birlikte düşmanca bir karaktere kavuşur. Hükümdarları İblis'tir (En üst şeytan).

☛ *Şeytan Âyetleri, Melek*

CİNSEL BÜYÜ(CÜLÜK)

alm. Sexualmagie

Büyü ile seksüelliğin bağlantısı, ilk çağlara kadar uzanır. Cinsel Büyü, Tantrizm ve Yoga'nın dini sistemlerinde özel bir şekil almıştır. Batıda cinsel büyücülüğün kökleri gnostik tarikatların uygulamalarında yatar: Karpokration (İ.S. II. yy.) ve Fibionit'ler. Bu gnostik tarikat kültlerin ortak karakteristik özellikleri, ibadet esnasında cinsel ilişkide bulunmak ya da spermlerin kurban edilmesiydi. Ortaçağdaki taklitçileri, Adamit'ler, Pirard'lar (Beginen) ve Fraticelli'lerdir. Engizisyon tarafından, tapınak tarikatları ve

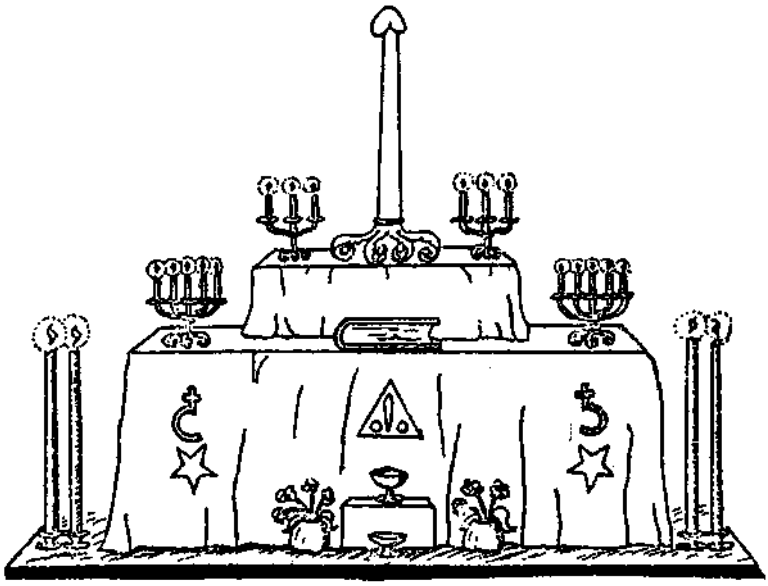

Cinsel Büyü için yapılan ritüel bir düzenleme...

Kather'lere de bu tür uygulamalar atfedilmiştir. Cinsel taşkınlıklar ve cadıların Sabbat'ları, hiç kuşkusuz iblis uzmanları ve cadı yargıçlarının uydurmasıydı. Cinsel Büyü'nün kanıtlanmış uygulamaları, Fransa'da (Boullan) XIX. yy.'ın ikinci yarısında, satanist tarikatlarda, akabinde ☛Crowley'nin Astrum Argentum tarikatında, Almanya'da O.T.O.'da ve ☛Fraternitas Saturni'de mevcuttur.

Cinsel büyücülük içerikli bir ritüel, Hans Jürgen Glowka tarafından, *Deutsche Okkultgruppen*'da yayınlanmıştır (1875-1937)

CİNTAMANİ

sanskr. "Dilek taşı"

Özellikle masal edebiyatında sözü edilen kıymetli bir Hint taşı. İçerdiği büyü gücü sayesinde, sahibinin her dileğini yerine getirebilir.

CİTTA

hind. "Ruh"

Benliğin tamamı, bilinç (*citta*), ruh faktörü (*cetasika*) ve gövdeye (*rupa*) ayrılır.

CİTRONEL YAĞI

Citronel yağı, aromatik bir ot olan *Andropogon Nardus (Cymbopogom Nardus)*'un damıtılması ile elde edilir. Aynı zamanda Geraniol ve ☛Limon Yağı üretiminde de önemli bir hammaddedir. Piyasada iki cinsi vardır, bunlar: a) Seylan citronel yağı. Bu cins koku bakımından daha düşük kaliteli sayılır; b) Java citronel yağı. Bu piyasadaki en kaliteli cinstir.

CİVANPERÇEMİ

Genelde daha çok "Kaba civanperçemi" ya da "Kaba yonca" olarak bilinen bir bitki, botanikte adı *Achillea millefolium* olarak anılır. Yaprakları taze olduğu müddetçe, pelesenk kokulu ve ferahlatıcı, aynı zamanda acımtırak, baharlı bir tadı vardır. Gerek yaprakları, gerekse çiçekleri, kramp hallerinde kuvvetli uyarıcı bir ilaç olarak kullanılır. Civanperçemi yapısı itibarıyla, tütsü ve merhemlere katılırdı, sinir sistemine etkisinden dolayı da cadı otu olarak da kabul edilirdi.

CLAIRVOYENCE

fran. ☛*Kahinlik*

CLAVICULA SALOMONIS

Ünlü büyü kitabı, *Süleyman'ın Anahtarı Clavicula* (lat. "Anahtarcık") küçük bir büyü kitabını ifade eder. Ortaçağın geç döneminden kalmış bu büyü kitabının isminin tamamı: *Clauicula selomonis. et Theosophia pneumatica.* Örnek olarak ☛Agrippa von Nettesheim'ın eserleri arasında basılan büyü kitabı ☛Arbatel alınmıştır. Büyü alet-

lerinin imali hakkında ayrıntılı bilgiler kapsayan *Süleyman'ın Küçük Anahtarı* (*Legemeton*) adlı kitabı daha az bilinir.

☛ *Büyü Kitabı*

CLUNY TARİKATI

Frank kralları zamanında kurulan Cluny, 802'de Büyük Karl tarafından Mâcon kilisesine verildi. Sonra 893'te Akitanya dü-

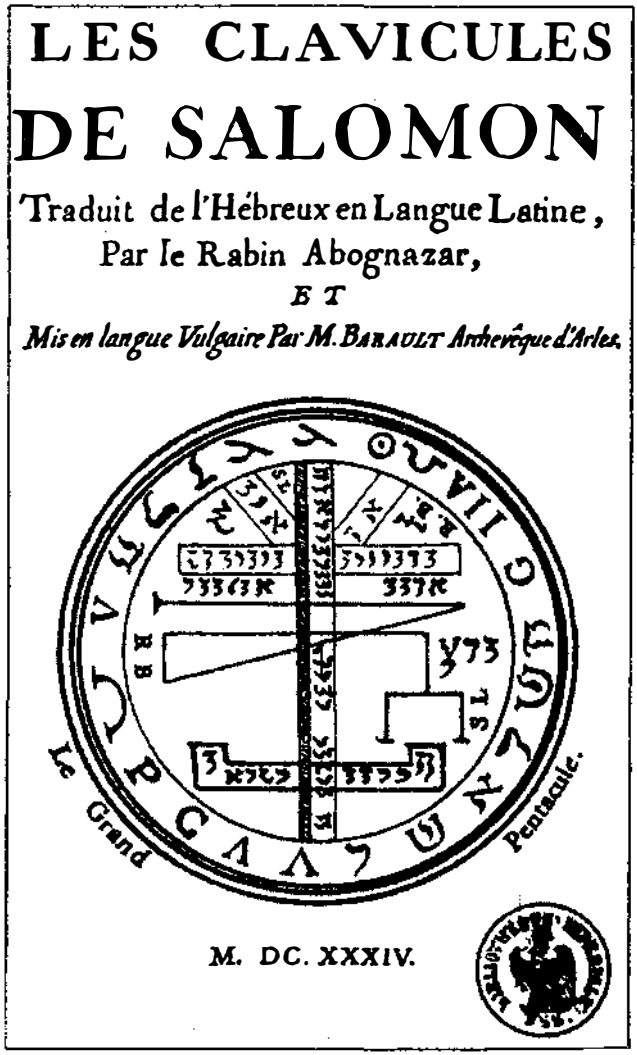

Clavicula'nın kapak sayfası (1634 Basımı)

kü Guillaume'a miras kaldı: Guillaume yaşlanınca bir manastır kurulması için Cluny'yi Benediktin tarikatına verdi. Doğrudan doğruya papalığa bağlı olan manastırın başrahipliğine Berno getirildi. 931'de papa Yoannes XI., çevre manastırlarını Cluny manastırına (başrahibi Odo'ydu) bağladı. Manastırın kurulmasında bir reform isteği ağır basıyordu. Manastır, çeşitli alanlarda reform faaliyetine giriştiyse de "imparator ve papanın hıristiyanlığın iki önderi olduğu" anlayışına sadık kaldı. Gregoryen reformu diye adlandırılan harekette Cluny'nin hemen hiç katkısı olmadı ve manastır, papa ile imparatoru çalıştıran anlaşmazlıklarda tarafsız kaldı. XII. yy. sonunda en parlak dönemine erişen Cluny konfederasyonuna 1038 manastır bağlıydı; bunların 815'i fransız eyaletlerinde, 99'u Almanya, 44'ü İngiltere, 54'ü Lombardia ve 31'i İspanya'daydı. Birçok reform denemelerine (1310, 1458-1470) rağmen, Cluny tarikatı 1340'tan itibaren çözülmeye başladı. 1622'de girişilen reform hareketi sonuçlandırılamadı. Manastır kapatıldığı sırada (1970), 40 rahibi kalmıştı ve Cluny tarikatının 26 manastırındaki rahip sayısı 180'e düşmüştü.*

CNEBİSON

Artık bilinmeyen bir bitki. Ruhları kovmak amacıyla bazen vücutta muska şeklinde taşınıp, bazen de kapıların üzerine asılırdı. Ruhların bulunduğu yerlerde, ruh çağırmalarda ve ruh çıkarmalarda da kullanılırdı.

COCHEMARES veya KABUS HAYALETLERİ

Bunlar ☛Mahre'ler ile ilişkilidir. İnsanları şehvetin kölesi yaparlar.

COCLES, BARTHOLOMEO
1469-1504

Bolonyalı bilim adamı, ele bakarak geleceği yorumlaması (☛Kiromanti) sayesinde tanınmıştır. Fakat bir Bolonyalı'ya kötü kader kehanetinde bulunduktan sonra, onun tarafından öldürülmüştür.

COCOTO

İnsanlarla cinsel ilişkiye giren Batı Hint Tanrıları.

COHAUSEN, JOHANNES HEINRICH
1665-1750

Münsterli doktor. Kitapları içinde en önemlisi: *Der wiederlebende Hermiphus oder von der seltenen Art sein Leben durch das Anhauchen junger Maedchen bis auf 115 Jahre zu verlaengern*'dir. (1783, sonraki baskı "Der

*Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Schatzgraeber"da, Bölüm 2, Stuttgart 1847). Bu eserde, genç kızların kokuları ile hayatın uzatılabileceği görüşü tartışılır. Bu öğreti, Yahudi Kral Davut'un eşine atfen sülamitizm de denir.

☛ *Aroma Terapisi*

COLCHICUM

"Güz çiğdemi" (*Colchium automnale*) ismiyle bilinen bu zehirli bitkinin kökü, bir keseciğe dikilerek muska yapılır ve guatra karşı kullanılır. Halk tababetinde, nasıra iyi gelen ucuz ve basit bir ilaç sayılır.

COLLIN DE PLANCY, JACQUES ALBERT SİMON
1794-1881

Okültizm vb. hakkında birçok eser yazmıştır, bunların en ünlüsü *Dictionnaire infernal*'dir ve son baskısı 73 iblisin portresiyle 1863'te yayınlanmıştır. Eserlerin bazıları: *Legendes infernales* (Alm. 1862), *Saturnalien* (1856), *Propheties* (1840) ve *Prophezeiungen* (1849).

COLLINS, MABEL
1851-1927

Kenningdale Cook'un takma ismi. İngiliz yazar, teozof ve Teozofi Cemiyeti'nin önde gelen üyesi. Baş yapıtı, *Licht auf den Pfad* hakkındaki fikir ayrılıkları nedeniyle Blavatsky ve Teozofi Cemiyeti'nden ayrıldı.

COLOM BARIUM
lat.

Yakılan ölülerin küllerini saklamaya yarayan, duvarlarında oyuk bölmeler bulunan yeraltı evi...*

COLONİRES ERYTHRİNA

Bu bitkinin tohumları, Aztek'ler zamanında büyü amaçlı kullanılmıştır.

COMENIUS, JAN AMOS
1592-1670

Farmasonluğun babalarından biri sayılabilecek Çek pedagog. Hedefi, bütün tahsil görmüşlerin dünya birliğini kurmaktı. Kullandığı semboller, farmasonlarınki ile aynıdır: Templum sapientiae (Dünya Birliği) veya dünyanın en üst yapı ustası. Comenius'un farmasonlukla sıkı ilişkisinin kanıtı olarak 1644'te yayınlanmış eseri *Pansophiae Prodromus*'un kapak

Jan Amos Comenius

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

sayfası gösterilir. Hükümdar edalı bir kadının ayak dibinde pergel, açıölçer ve bir kitap bulunmaktadır.

COMMUNIO
lat.
Hıristiyanların şükran borcunun ödenmesi sırasında İsa'nın etinin ve kanının verilmesidir.*

COMTE DE GABALIS
☛ *Abdé De Villars*

CONGULATIO
lat. "Pıhtılaşma"
Soğuyan, düşen veya kristalize olan sıvıların sıkışması.

CONJUNCTIO AUREA
lat. "Kral Açısı"
Kısmen şans getirici (Beytüllayim Yıldızı), kısmen de şanssızlığı haber verici (Veba, köylü savaşı) sayılan, Jüpiter ile Satürn'ün bir ☛Kavuşum'u.

Conjunctio Aurea

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

COOK, FLORENCE
1856-1904

William ☛Crookes'un yararlandığı ünlü medyum. Kendisine görünen bedenler, I. Karl zamanında yaşadıklarını söyleyen, Katie King ve Annie Morgan isimli ruhlardır.

COPAI REÇİNESİ

Sarımtrak, koyu kıvamlı, aşırı yapışkanlı ve güçlü aromatik kokulu, Copaiva ağacı Copaifera Jaquinii'den (Amerika, Asya) elde edilen bir sıvı. Bundan Copava reçine yağı damıtılır. Zayıf öz kokusuna rağmen, oldukça da değerlidir. Koku kompozisyonlarında tamamlayıcı olarak ya da dayanıklılık sağlamak üzere kullanılır.

COPPERS

"Kupa" ile aynı anlamı taşıyan kart işareti.

CORDOVERO, HAHAM MOŞE
1522-1570

Safet'te yaşamış kabalist. Kabala hakkında önemli bir eserin yazarı: *Pardes rimmonim"* (Nar Bahçesi (☛Pardess). ☛Kabala'nın, Zohar'a değindiği hususlar ile ilgili açıklamaları da bulunan, Kabala'ya sistematik bir giriş. Zohar'ı işlediği baş yapıtı *Or Yakar* (Pahalı Işık), ancak çok yakın zamanda tekrar bulunabilmiştir.

CORE ENERGETIC (ÇEKİRDEK ENERJETİĞİ)

C. Pierrakos'un geliştirdiği alternatif bir terapi. ☛Reich'ın biyoenerjisinin geliştirilmiş haline dayanır. Core Energetic insanın merkezi yaşam gücüdür ve korkular yüzünden bloke olabilir. Bu korkuların ortadan kaldırılması, onlarla yüzleştiğimizde, katarsis efekti (arındırıcı etki) ile sağlanır. Merkezi, Wessobrunn/Bavyera ve Mendocino, Kaliforniya'daki International Core Energetic Enstitüsü'dür.

CORPUS HERMETICUM

İ.S. II. ve III. yy.'daki mistik, okült, astrolojik ve simya eserlerinin bir derlemesi. En önemlisinin başlığı *Poimandres*'tir. Mısır Tanrısı Thot (yun. ☛Hermes Trismegistos, "Üç Katı Büyük Hermes") bir diyalog şeklinde okült bilgelikler vahiy eder. Laktanz (III./IV. yy.) gibi ilk Hıristiyanlık müdafileri *Corpus hermeticum*'u, Hıristiyan gerçekliklerinin bir ispatı olarak görmektedir. Floransa'daki Platonik akademinin kurucusu Ficino, *Corpus hermeticum*'u Latince'ye çevirmiş ve yorumlamıştır. Bu aynı zamanda ☛Rönesans Hermetizm'inin başlangıcıdır. Frances ☛Yates

CORPUS IURUS CANONICI

Kilise Yasası'nın temeli, 1918'e kadar yürürlükteydi ve o tarih-

ten sonra yerini *Codex Iuris Canonici* aldı.

CORPUS SUBTILE

Simya'da ince tanecikli, narin, hassas yapılı madde için kullanılan bir terim.

COTZIC-ZAPOTE

Latin Amerika, özellikle Meksika'da yetişen büyü bitkisi (botanikte *lucuma salicifolia*). Yenildiği taktirde uyuşturucu etkisi yapar.

COUÉ EMILE

1857-1926

Fransız eczacı ve hipnozcu. Hipnozu ilerleterek ☛Kendi kendine telkin (Oto-telkin/oto-süjestiyon) terapisini geliştirmiştir. Bilinçaltına bildirimler ile ("Kendimi günden güne her açıdan daha iyi ve daha iyi hissediyorum") insanın içindeki tedavi güçlerinin uyarıldığı ve güçlendirildiği söylenir (Coéizm). Bu yöntem ile ☛Otojen Egzersiz büyük benzerlik taşır. Coué öğretisini, *Die Selbstbemeisterung durch bewusste Autosuggestion* (1936) kitabında anlatmıştır.

COUNCIL OF AMERICAN WITCHES

ing. "Amerikan Cadılar Konseyi"

St. Paul (Minnesota, ABD)'da bulunan ve Ay'a tapan bir grup kadın için kullanılan kavram. Ayinlerde, bütün cadı kültlerinde olduğu gibi, cinselliğin yeri çok önemlidir. Başkanları okült kitaplar yayınlayan Carl Wescke'dir.

COX, EDWARD WILLIAM

1809-1879

☛Crookes'un çalışma arkadaşı olarak tanınmıştır, *Beweise für die Existenz einer psychischen Kraft* (1872; Psişik Güçlerin Varlığına Dair Kanıtlar) kitabını yazmıştır.

CRACK

Kokain'in çok güçlü bir türü. Esrar gibi, sigara şeklinde içilebilir. Bu madde, klasik kokaine göre, daha yoğun sarhoşluk durumlarına yol açar. Ancak bu durum en fazla yarım saat sürer. Ardından ağır krizler (uyuşturucu yoksunluğu krizleri) gelir.

CRESCAS, CHASDAI

1340-1412

Kabalist ve "Or Ad-nai" (*Tanrı'nın Işığı* adlı kitabın yazarı. Bu kitapta Yahudi Aristotelesizm'ini yoğun biçimde eleştiriyor.

CROLL, OSWALD

1580-1609

Kabalist, simyacı ve doktor. *Basilica chymica* (1629) kitabının yazarı. Paracelsus' yandaşıydı ve onun felsefesini, tıbbi teorilerini paylaşmaktaydı.

CROMLECH TAPINAĞI

1900'lü yıllarda İngiltere'de kurulan okült bir mezhep. Öğ-

retileri, Hıristiyanlık'ın ezoterik bir yorumuna dayanır. Sadece Hıristiyanlık inancına tabi olanlar üye olabilirdi. Bu mezhep büyü uygulamalarını kesinlikle reddediyordu.

CROOKALL, ROBERT
1890-1981

Yoğun biçimde ☛Astral Seyahat'lerle ilgilenen, İngiliz Jeolog. Araştırmalarında, astral seyahatlerde ve beden dışı tecrübelerde, ☛Medyumlar'ınkine benzer bilgiler elde edildiği sonucuna vardı.

CROOKES, WILLIAM
1832-1919

İngiliz fizikçi, 1870 yılında spiritüalizme dönmüş ve ağırlık değişimleri, kendiliğinden hareket eden enstrümanlar vb. ile en muhteşem deneyleri yapmıştır. Bunları yaparken medyum ☛Home ile çalışıyordu. Kaydettiği elle tutulur maddeleştirme olayının (materyalizasyon) en ünlüsü Katie ☛King'tir. Ona dokunulmuş ve fotoğrafı çekilmiştir. Bu deneylerin koşulları, her türlü hile ve aldatmacayı devre dışı bırakmıştır. Crookes bütün bu şeylerin sebebini, kendi deyimiyle "fiziksel güç" olarak görmekteydi. En başarılı eseri *Spiritülizm ve Bilim*'dir (1879).

William Crookes

CROTHER, PATRICIA

Cadı olduğunu öne süren bir İngiliz. İngiliz cadı hareketinin önde gelen temsilcileri, Eleanor Bone ve Monique Wilson ile

birlikte ☛Gardner'in mirasını talep etmiştir. Kendisini Sheffield ☛Coven'inin yüksek rahibesi olarak nitelemekteydi. Crother bir otobiyografi *Witchblood* (1974) ve bütün cadı sanatlarına dair bir el kitabı *Lid of the Cauldron* (1981) yazmıştır.

CROWLEY, ALEISTER

1875-1947

Şair, mezhep kurucusu ve büyücü. Crowley, "XX. yy.'ın Marquis de Sade'ı" sayılır. En sık kullandığı takma isimleri: Usta Therion, To Mega Therion, Frater Perdurabo, Gerard Aumont'tur. Plymouth'ta yaşayan zengin ve tutucu bir aileden geliyordu. 1898 yılında, S. L. Mac Gregor Mathers'in yönetiminde bulunan ☛Altın Şafak tarikatına katıldı. Kahire'de bulunduğu bir sırada (1904), Mısır Tanrısı Ra-Hoor-Khuit'in elçisi Aivaz'dan, sonraki bütün yaşantısını belirleyecek bir vahiy aldı. Bu vahiyler, vecize derlemesi *Liber Al vel legis*'te (Yasaların Kitabı) bulunmaktadır: Yeni bir Çağ (Horus'un Çağı) başlamıştır. Crowley hayvan 666'dır, vahyin Deccal'i. Eski dinler ve hüküm süren ahlâk ortadan kalkmıştır. Bundan sonra şunlar geçerlidir: 1) Her erkek ve her kadın bir yıldızdır. 2) İradenin takip edilmesi en yüce yasadır. Astrologların Kova Çağı ile özdeş olan bu yeniçağın adı, "Tanrıların Ekinoksu"dur. Mac Gregor Mathers ile şiddetli fikir ayrılıklarından sonra Crowley kendi tarikatı "Astrum Argenteum"u (Gümüşi Yıldız) kurar. 1912 yılında sadece kendi tarikatının bir parçası olarak gördüğü İngiliz ☛O.T.O. grubunun idarecisi olur. Bu mezhepte Altın Şafak Tarikatı'nın öğreti ve yöntemlerini, Tantraizm ve Yoga öğretisinin cinsel büyüleri ile birleştirir. O.T.O. kısa sürede Crowley'nin etkisi altına girer. 1913 yılında O.T.O.'nun bir alt organizasyonu olan Gnostik-

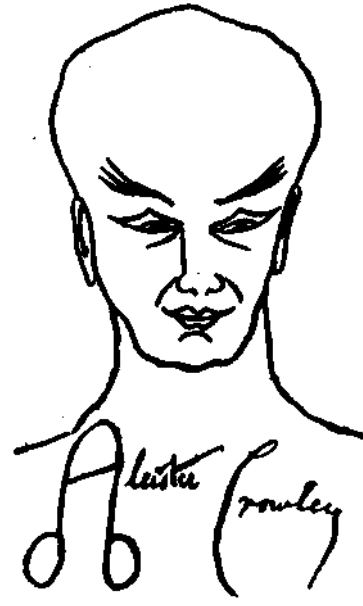

Aleister Crowley'in bizzat çizdiği oto-portresi...

Katolik Kilisesi için *Ayin Kitabı*'nı yazar. 1920 yılında Sicilya Cefalu'da müritleriyle beraber Thelema Başrahipliği'ni kurar. Burada Thelema'nın yasalarını ve yasa kitabına dayanan, gelecek çağın yeni dinini açıklar. Oradaki ana faaliyetleri cinsel büyü ve ilaçlarla yapılan deneylerdi. Mussolini'nin talimatıyla, o ve müritleri Sicilya'yı terk etmek zorunda kalır. 1934 yılında, kendisini kara büyü yapmakla itham eden bir kadın heykeltıraşı, olaylı bir şekilde dava etti. Sadece davayı değil, bütün servetini de kaybetti. Müritlerinin desteği ile hayatının kalan kısmını Hastings'te geçirdi. Burada 1944 yılında Frieda Harris ile birlikte Altın Şafak semboliğine (özellikle renkler) dayanan bir Tarot kart takımı hazırladı. Bu kartlar, günümüz Tarot yorumları bakımından önemli bir yere sahiptir.*

CRUX ANSATA

Yaşam güçlerini temsil eden Mısır sembolünün adı. İlk Hıristiyanlar haç sembolü niyetine de kullanmıştır. Çünkü "T"nin üzerindeki halka, Mısır'da "Ağız" veya "Doğum" anlamına gelir. Bu yöntemle gökten gelen kelam tasvir edilir.

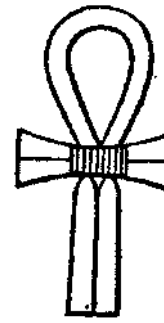

Crux Ansata

CUCHULAINN

İrlanda mitolojisinin ana karakteri. Maceraları Ulster'in Destan Serisi'nde ayrıntılı olarak ele alınır. Cuchulainn, köpek Culann'ı (ismi de buradan gelir; *Cuchulainn* = Culann'ın köpeği) öldürerek büyü gücüne sahip olur. Karşılığında asla köpek eti yemeyeceği taahhüdünde bulunmuştur. Bu destan fiili, dramatize ve dil kullanımı açısından, Cermen kahramanlık destanlarından hiç de aşağı kalmaz. Destanın en eski derlemesi İ.S. VIII. yy.'a kadar geri gider, fakat İrlanda'nın Hıristiyanlaşması sırasında (V. yy.'a) köklendiği sanılır.

CUIR

fran. "Deri telatini, sahtiyan, meşin"

İçerisinde, "Telatin" denilen, belli bir derimsi koku nüansı hissedilen fantezi bileşiği.

* Türkçe'de yayımlanmış eseri: *Ay Çocuk*, Çev.: Özgür Umut Hoşafçı, Altıkırkbeş Yayınları, 2004 (Ed. n.)

CUMA CİN ve PERİLERİ

Cuma, Venüs'e takdis edilmiştir. Eğer bu günde ruhlar çağırılırsa, cuma ruhları ortaya çıkar. Güzel çıplak kız veya keçi kılığında görünürler.

☛ *Succubus*

CUMARİN

Güney Amerika'da yetişen zeytinsi bir meyve olan Tonka tanelerinin 3-4 santimetre boyundaki tohum çekirdeklerinden elde edilen bir koku maddesi. Ayrıca koçboynuzu, küçük inciçiçeği ve taze samanda da bulunur. Cumarin günümüzde yapay yollarla da elde edilmektedir.

CUMBERLANDİZM

Yaratıcısının ismi Charles Cumberland'a göre adlandırılmış bir düşünce okuma şekli. Kas hareketleri izlenerek düşünceler tahmin edilir.

CÛR'A ya da CUR-A

ar.

Tasavvufta, ilahi içeceği içtikten sonra, mutasavvıfın bazı sırlara vâkıf olması...*

CURADAN ya da CUR'AD-DAN

ar.

Kalenderiler, bektaşiler ve abdalların esrar çekerken kullandıkları kap...**

☛ *Cur'a*

CURANDERO

Özellikle halk doktoru olarak ruhları çağıran ve hastaları iyileştiren ☛Şamanlar için Orta Amerika'da kullanılan bir terim. Günümüzdeki en tanınmış Curandero, Peru'lu Eduardo Calderon Palomino'dur.

CURARE

Güney Amerika'da yetişen bu zehirli bitki, ilk yerliler tarafından ok zehri olarak kullanırdı. Zehri, devinimsel sinirleri felç eder ve nefes almayı engelleyerek boğulmaya yol açar. Curare tıpta da kullanılır.

CURRENT 93

Aleister ☛Crowley'nin yarattığı, Horus Çağı'nın (başlangıcı 1904) büyü enerjisini niteleyen bir kavram. Crowley'nin deyişlerinden birisi: İradeli (*thelema*) aşkın (*agape*) rakam değeri 93'tür ve parantez içindeki Yunanca kelimelerden meydana gelir, çünkü bu kelimelerin harflerine sayısal bir değer verilirse, toplamı 93 eder. Crowley'nin ifade ettiğine göre, *Yasalar Kitabı*'nı vahiy yoluyla yazdıran Aivaz'ın varlığı da bu mistik sayıya sahiptir.

CUSPİDENS DOMORUM veya DOMUUM

lat. "Evlerin başlama sınırları"

Horoskop'taki evlerin veya yerlerin başlama çizgileri için astrolojik terim.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

CÜCELER

Cermen yarı-tanrıları, Edda'nın dediği gibi, Ymer'in etinde küçük kurtçuklar olarak üretilmişlerdir. Ancak tanrıların isteğiyle, insan zekâsı ve insan görünümüne kavuşurlar. Toprakta, kayalıklarda ve taşlarda yaşarlar. Tanrılar, gök ve toprağı yarattığında, göğün dört köşesine dört cüce oturtmuştur (Austre/Doğu, Westre/Batı, Sudre/Güney, Nordre/Kuzey). Ragnarok'ta (dünyanın sonu geldiğinde),kayalıkların girişinde otururlar. Ayrıca cüceler, en usta tornacı ve demircilerdir. Odin'in çatal mızrağını, Thor'un çekicini, Sif'in saçını ve Freya'nın harikulade altın zincirini yapmışlardır. Edda'nın, onlarla siyah Alf'ler arasında ayrım yapmadığı gözükmektedir. – Cüceler ve diğer yeraltı yaratıkları Güneş ışınlarına tahammül edemez, bilakis oyunlarını ve işlerini hep gece yaparlar. Umulmadık bir şekilde Güneş ışığına maruz kalırlarsa, taşa dönüşürler.

☛ *Gnomlar*

CÜNEYD ŞEYH

Safevi tarikatının kurucusu Şeyh Safiyüddin İshak'ın torunlarından dördüncü safevî şeyhi (öl. 1460). Babası İbrahim'in ölümü üzerine (1448) onun yerine şeyhliğe geçti. Safevî tarikatının müritlerini ilk defa askerî bir güç haline getirerek dinî otorite kadar dünyevî kudreti de (hükümdarlık) elde etmeye çalıştı. Siyasî istekleri yüzünden Azerbaycan'daki karakoyunlu hükümdarı Cihanşah ile çatıştı. Cihanşah'ın tehdidi karşısında Anadolu'ya kaçtı. Murad II'den osmanlı topraklarında oturma imtiyazını aldı. Karaman'da ve Varsak aşireti ile Çukurova'da kaldıktan, geçici bir olarak Suriye'de bulunduktan sonra Karadeniz kıyısındaki Canik bölgesine gitti. Trabzon'u ele geçirmek için yaptığı başarısız teşebbüsten sonra (1456) Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan ile birleşti. 1459 yılı başlarında Uzun Hasan'ın kızkardeşi Hatice Begüm ile evlendi. 1459'da yerleştiği Diyarbakır'dan ayrılarak eski merkezi Erdebil'de tutunmak istedi. 1450 sonbaharında Çerkezlere karşı bir sefer yapmayı tasarladı. Şirvanşah Halilullah bin Şeyh İbrahim'in topraklarında saldırıya uğradı; Kur ırmağı kıyılarında Tabarseran'da öldürüldü.*

CÜNEYD-İ BAĞDADİ

İslâm mutasavvıfı (öl. Bağdat 910). Nihavend'li bir aileden

Kaynak: *Meydan Larousse*, 3. Cilt, s. 108. (Ed. n.)

gelir. İmam Şâfi'nin öğrencilerinden olan Ebu Sevr İbrahim bin Halid'den fıkıh okudu. Önce ticaretle uğraştı, yirmi yaşından sonra kendisini bütünüyle tasavvufa verdi, emrindeki bütün sufîlerin başkanı mertebesine yükselerek *Seyyid-üt-tâife* unvanını kazandı. Hayatı tasavvuf mesleğini bir bilim haline getirmek için yaptığı mücadelelerle geçti. Mahabbet ve üns makamlarını kabul ettiği için doğan anlaşmazlık üzerine Gulâm Halil'in etkisi ile kendisi ve taraftarları takibe uğradı. Bağdat'ta ölen Cüneyd, dayısı Sariy-i Sakatî'nin türbesi yanına gömüldü. Cüneyd, müritlerin okuma yazma bilmemelerinde bir sakınca görmez, fakat mürşidin Kur'an, hadis ve fıkıh bilmesini şart koşar. Bilimin vecd içinde yapılmasını gerekli görür ve tasavvuf mertebelerine ulaşabilmek için ibadet ve zahitliği temel olarak alır. Cüneyd, tasavvufta sem'a halini kabul eder, fakat tevacüd halini reddeder. Ona göre, tasavvufun amacı, insanın, Allah'ın takdirine bağlı olduğunu anlaması ve bütün işlerin Allah'tan geldiğini öğrenmesidir. Yazılı bir eser bırakmayan Cüneyd'in sözleri çeşitli tasavvufî eserler yoluyla bugüne kadar geldi.

Özellikle müridi Cafer-ül-Huldi'nin topladığı kitapların başlıcaları: *Devâ-âl-Ervâh)* (Ruhların Devası), *Kitab-üt-Tevhid* (Birlik Kitabı), *Emsâl-ül-Kur'an* (Kur'an'da Anılanlar), *El Mahabbe* (Sevgi) ve *Maâni-ül-Himem fil-Fetava-is-Sufiye* (Sufîlerin Fetvalarındaki Himmetlerin Anlamları).*

CYPHER MANUSCRIPT

Şifalı El Yazması

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 3. Cilt, s. 107. (Ed. n.)

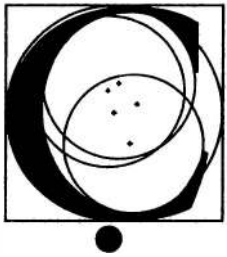

ÇAĞIRMA

lat. "Invocatio"

Törensel Büyücülük'de yüksek bir melek ya da Tanrı'nın çağırılması. Kural olarak batılı büyücülük Yahve veya Adonay gibi İbranca Tanrı isimlerini kullanırdı. Meleklerden ise, dört element ile bağdaştırılanlar kullanılır:

Hava =, Ateş = Mikâil, Su = Cebrail, Toprak = Azrail. Bu tür çağrılar bir büyü çemberinde yapılır.

☛ *Uyandırma*

ÇAKRA

sanskr.

Çakralar, insan vücudundaki organların yakınında bulunan güç merkezleridir. Kanallar (*nadis*) vasıtasıyla birbirlerine bağlantıları vardır. Yedi ana çakra ve bir dizi yan çakra vardır. Bir çakra, astral bedende bulunan çiçek çanağı ve sapı ile insanın fiziksel gövdesini etkileyen kökten oluşur. Ana çakralar şunlardır: *Muladhara* (Kuyruk kemiği), *Svadhisthana* (Cinsel organlar), *Manipura* (Göbek), *Anahata* (Boyunaltı bezi), *Visuddha* (Tiroit bezi), *Ajna* (Hipofiz bezi), *Sahasrara* (Kafanın tepesi). Belirli bölgelere etki eden çakralar cansızdır. "Yılan gücü" ☛Kundalini sayesinde açar ve dalgalanırlar.

☛ *Lataif*

ÇALIDİKEN

"Çobanpüskülü" ve "Karaçalı" isimleri ile de bilinen, botanik-

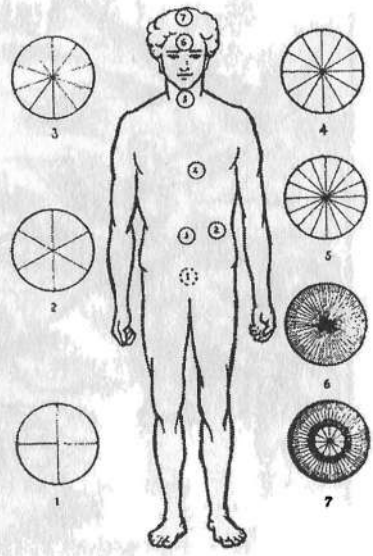

En önemli sembolleri ile birlikte yedi çakra

teki adı *İlex* olan ağaçsı bir bitki. Cıvık acı ve baharlı tadı olan yaprakları modern eczacılıkta gut-romatizma hastalıklarına karşı kullanılır. Büyücülükte sadece, İsa'nın kan damlacıklarına benzetilen, kırmızı meyve taneleri kullanılır. Ayrıca tütsü maddesi ile cadı kremlerinde önemli bir bileşen olduğu söylenir.

ÇAM AĞACI YAPRAK YAĞI

Bu yağ, iki farklı fıstık çamı türünden elde edilir. Ancak kokusu, çıktığı türe göre büyük farklılıklar gösterir. Bilinen çam ağacı yaprak yağı, *Pinus Sylvestris*'ten çıkar.

ÇANAK

Rengi "Kalp"e tekabül eden kart sembolü.

ÇATAL (SARKAÇ)

Çatal şeklinde söğüt, gürgen, fındık çalısı, cehri ağacı, ıhlamur, kayın ağacı dalı. Bu iki uçlu dalların büyü amaçlı kullanımı çok eskilere dayanır. Cicero eserlerinde bir büyü değneğin-

Çatalla define arayan bir adam...

den bahseder, ki bunun çatal olduğu kolaylıkla anlaşılır. Ancak bunun hakkındaki ilk ayrıntılı bilgi, 1490 yılı civarında yaşayan Benedikt keşişi Basilius Valentinus sağlar. Bu kişi çatalı, "Caduceum, Herold asası, tanrısal çatal, Yakup asası, kehanet çatalı, baget" gibi isimlerle anlatır. Tüccarların kanatlı tanrısının elinde tuttuğu "Hermes asası" da yine sembolik bir çataldır. Bu çatal, dünyada gizli kalmış hazineleri göstermeye yarıyordu. Daha sonraki dönemlerde madenciler tarafından maden filizi, kömür ve su damarlarının bulunmasında kullanıldı. En kullanışlı türü, çatal şeklindeki kısa dallarından kavrayarak uzun olan tarafını öne doğru tutmaktır. Asa, bedenle paralel bir şekilde dikey olarak tutulmalıdır. Çatalın kullanımının temelinde, asa belirli insanların elinde bulunduğunda, gizli metal parçaları, maden filizleri vb. üzerindeyken gerçekten oynaması yatar. Böylesi gizli cisimleri tespit etme özelliği tabii ki asanın maiteti değildir, bilakis metallerin, maden filizlerinin, suyun yakınında olduğunu istem ve bilinç dışı hareketler sonucu hisseden (çatalı tutan) kişinin kendi hassasiyetinden kaynaklanır.

Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ÇEKİRDEK ENERJETİĞİ

☛ *Core Energetic*

ÇİFT BAŞLI OYUN KARTLARI

Oyun kartının üzerindeki resim çift kafalıdır ve her iki taraftan da görülebilir.

ÇİLE

fars.

Kırk gün ve kırk gece, ıssız bir mekânda dervişlerin perhiz, nefs mücadelesi ile hem zihnî hem de bedenî ibadetleri... Dervişlerin çile çektikleri yere "çilehane" ya da "halvethane" denir. Çile çekmekte olan dervişe de "çilekeş"...*

ÇİLLA

☛ *Çile*

ÇİN ANASONU YAĞI

Çin'de İllicium verum'un (İllicium anisatum) tohumlarının destile edilmesinden elde edilir. Kokusu ve tadı, anason yağına yakındır. Çin'den gelen bu yağ, Japonya kaynaklı olan ile karıştırılmamalıdır. Japon anason yağı, zehirlidir ve hoş olmayan bir tadı ve kokusu vardır.

ÇİN GEOMANTİSİ

☛ *Geomanti, Çin*

ÇİN TABABETİ

☛ *Hekimlik, Çin*

ÇİN TARÇIN YAĞI veya KASYA YAĞI

☛ *Tarçın Yağı*

ÇİNGENE

alm. Zigeuner

Çingeneler, XIV. yy.'da Avrupa'da ilk ortaya çıkışlarından beri, batı ezoteriğinde önemli rol oynar, çünkü yanlışlıkla eski Mısırlılar'ın ahfatları sanılmışlardır. Özellikle kehanet sanatı ile bağdaştırılırlar. ☛*Tarot'un onlardan geldiği söylenir.* Rüya kitapları da onlara atfedilir: *Das Traumbuch der Zigeunerinnen* (XIX. yy.) ☛Golowin: *Das Traumbuch des fahrenden Volkes* (Gezgin Halkın Düş Kitabı). Çingenelerin büyüsel gelenekleri konusunda kapsamlı bir çalışmayı ☛Derlon yapmıştır. Çingenelerin büyü bilgisini muhafızları, bir tür rahip ve büyücü olan ☛Kaku'lardı.

ÇİNGENE OTU

☛ *Banotu*

ÇİNGENE YÖNTEMİ

Bir çeşit tarot açma yöntemi. Dört kartlık 12 deste oluşturulur. Her destenin belirli bir anlamı vardır:

1.) Niyet tutan kişi, onun yaşamı vb.
2.) Servet
3.) Ebeveynler, akrabalar
4.) Mal, mülk
5.) Aşk
6.) Hastalıklar
7.) Evlilik
8.) Ölüm
9.) Meslek
10.) Politika
11.) Arkadaşlık
12.) Kötülük

ÇÖPLEME

Büyüde kullanılmakta olan "çöpleme" bitkilerinin botanikte iki tür olduğuna dikkat edilmelidir. Bunlar "kara" (helleborus niger) ve "ak" çöplemelerdir. Bedenin alt kısmının sinir dokularına ve kan damarlarına uyguladığı sürekli keskin ve şiddetli uyarıları nedeniyle sinir ilacı olarak kullanılan kara çöpleme, düğünçiçeğigiller familyasına aittir. Büyü inancında, gençliği muhafaza eden bir ilaç olarak sayılmaktaydı. Yapraklarıyla beraber kurutulup, şekerle toz haline getirilerek içildiğinde, insanı genç tuttuğuna inanılır. Sıskalık illetine karşı da büyülü bir ilaç olarak kabul görmekteydi. "Dokuz tepeli" de denen "ak çöpleme"ye, botanikte *veratrum album* denilmektedir, çiğdemgiller familyasına aittir. Kokusuz, ancak yakıcı acılıkta tadı, lifleri odunumsu ve oldukça ağır olan kök demeti, tıpta *radix hellebori* albi adıyla ilaç olarak kullanılmaktadır. Keskin yakıcı zehirler grubuna

girmekle beraber, *alkaloit beratrin* gibi etki etmektedir. Özellikle merhem biçiminde hariçten kullanılan beratrin romatizmal felçlere karşı iyi bir ilaç sayılır. Büyü biliminde "ak çöpleme" yaygın kullanımlı uyuşturucu ilaç, tütsü ve cadı merhemleri bakımından büyük önem taşır.

ÇUHAÇİÇEĞİ

Primula veris isimli bitki, çuha bitkileri familyasındandır. Bu bitkinin çiçek yaprakları çay olarak, hafif uyarıcı ve terletici bir etkiye sahip olduğu tahmin ediliyor. Büyü inanışı bu bitkiye gizli büyülü güçler atfeder; büyük hazinelerin saklı olduğu yerlerin girişini açabildiğine inanılır. Halk inanışına göre aziz Petrus'un özel koruması altında, ona, "St. Petrus'un anahtarı" ya da "Gökyüzü anahtarı" denmesi de bundandır.

ÇÜRÜMEMEZLİK

Bir cesedin kendini muhafaza etmesi ve cesedin katılaşmaması, özellikle erenlerin ölümleri sonrasında rapor edilir. 1400-1900 yılları arasında bu tip 42 vaka bilinmektedir. Bu tip son vaka, Klingenberg am Main'de meydana gelmiştir. 1. Temmuz 1976'da Inge Michel, bedeninden şeytan çıkartma işleminden sonra ölmüştür. Bir rahibenin de kehanette bulunduğu gibi, cesedinin, iki yıl sonra bile, hasar görmemiş şekilde tabutunda bulunduğu söylenir.

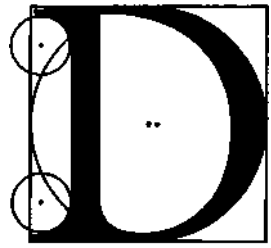

DA'ATH
ibr. "Anlayış, Bilgi"
☛Chochmah ve ☛Binah arasına orta uzuv olarak eklenen bir sefira (☛Sefirot).

DACQUÉ, EDGAR
1875-1945
☛Antropozofi'den etkilenen Alman tabiat felsefecisi. Fosil yaşam formlarını araştırırken, insanların paranormal yeteneklerinin, kavimler tarihinin çok eski aşamalarından miras kaldığı teorisini geliştirdi. Ejderha efsaneleri de dinazorların ilk varlığının hatırlanmasıdır. Başlıca eseri: *Urwelt, Sage und Menschheit* (1924).

DAGDA
Galli Jüpiter ile aynı konumda bulunan, en kıdemli İrlanda Tanrısı. Tanrıların Anası Ana'nın oğludur. Çocukları Brighid ve Oenghus'tur. Üç nişanı vardır: 1) Aynı anda dokuz savaşçıyı öldüren büyülü gürz, 2) Bütün halkını beslediği büyülü kazan, 3) Üç melodi çalan bir arp.

DAHLKE, RÜDIGER
**1951*
Thorwald ☛Dethlefsen ile birlikte reenkarnasyon terapisine önemli katkılar sağlayan Münih'li doktor ve psikoterapist. Başlıca kitapları: *Mandalas der Welt, Bewusst fasten, Der Mensch und die Welt sind eins ve Okkultismus – der Esoterik-Boom.*

DAIMONION
Sokrates'in uyaran veya fedakârlık yapmaya iten, içsel bir ses, bir tür artırılmış vicdan veya güçlenmiş sezgi yeteneği olarak açıklanır. Son okült araştırmalar (☛Kemmrich), söz konusu olanın, azami fedakârlıkta bulunan kişide ortaya çıkan bağımsız bir varlık olduğunu ispatlamaya çalışır.

DAITYA
hint.
Tanrılara isyan bayrağı açan dişi iblisler. Kurban eylemlerinin huzurunu kaçıranlar diye bilinirler.

DAIVIPRAKRITI
Kâinatın veya böyle bir kâinatın kendi içinde kapalı hiyerar-

şik bir bölüm. Bu nedenle daivipraktikiye kısaca "tanrısal madde" denilebilir.

DAİRE, BÜYÜLÜ

Ritüel büyüde önemli bir sembol. Genelde el genişliğinde üç daire birbirinin etrafına çizilir. Ortadaki daireye günü, saatini ve mekânı yöneten meleklerin, gezegen hükümdarlarının ve ruhlarının isimleri yazılmaktaydı. Dıştaki dairenin dört eksenine hava hayaletlerinin isimleri, bu dairenin dışındaki dört köşeye pentagramlar çizilirdi. Ortadaki daireye dört aziz ismi yazılır, dairenin ortasına, doğuya karşılık alfa, batıya karşılık omega işareti çizilirdi. Bir haç dairenin ortasını bölmektedir. Bu daire çizildikten sonra kutsanır ve hayırlara vesile olması dilenir. Bu büyü işlemiyle, daire ile sınırlandırılmış olan toprak parçası, daire kenarında durmak zorunda kalan kötü ruhların saldırısından korunmaktaydı.

DAKTİLİOMANTİ

yun. "Yüzük falı"

Yüzüklerle kehanet. Büyük olasılıkla yedi gezegen taşlı yüzükler kullanılmıştır.

DAKTİLLER

yun. Daktyloi

İsimlerini "parmak" anlamına gelen Yunanca sözcük "daktylos"tan alan Daktiller "heksametron" veznini bulmuşlardır. Bu vezne ayrıca parmak vezni denir... İlkçağın bazı geç dönem yazarlarında "Ephesia grammata" diye Efes'teki Artemis tapınağında bulunan büyük formüllerinden söz edilmekte ve bunlardan birinin metninde parmak vezni kullanıldığı dikkati çekmektedir.*

DALAI LAMA

Tibetliler'in ruhani lideri. Diğer sıfatı, Gyalva Rinpoche. Tanrı ☛Chenresi'nin ☛enkarnasyonu sayılır. Ölümünden sonra Lama'lar (Rahipler), liderlerinin ruhunu içine almış, yeni doğmuş bir çocuğu ararlar. Şimdiki 14. Dalai Lama 1935 yılında Kuzey Tibet'te doğmuştur. 2 yaşındayken 13. Dalai Lama'nın selefi seçilmiştir. 1950 yılında 14 yaşındayken makamına geçti. 25 yaşındayken üç manastır üniversitesi doktorasını tamamladı: Drepung, Sera ve Ganda üniversitelerinde, Budist Felsefe ve Din doktorası yaptı. 1959 yılında Çin'in Tibet'i istilası üzerine ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Günümüzde, Tibet'in sürgün edilmiş Yönetim Merkezi'nin bulunduğu Kuzey Hindistan'daki Dharamsala'da yaşamaktadır. Başlıca eserleri: *Mein Land und meine Leute*

* Kaynak: Azra Erhat, Mitoloji Sözlüğü, 5. baskı, 1993, s. 79-80. (Ed. n.)

(Otobiyografi), *Das Auge* der *Weisheit, Das Auge einer neuen Achtsamkeit*

DALE, RODNEY
d. 1933

George Sassoon ile birlikte *The Manna Machine* (1978) kitabını yazmıştır. Bu kitapta, Zohar'ın, kırk yıllık muhaceret sırasında Yahudiler'i Manna ile besleyen bir makinenin gizli yapım talimatı olduğunu iddia ederler.

DALGINLIK

Bugün daha çok kullanılan "trans"ın bir başka ifadesi.

DAMITIM

Koku maddelerinin kazanılması için bir yöntem. Bitki parçalarının ufalanmasından sonra, bunlar hemen sıcak su buharına veya su banyosuna yatırılır. Daimi su sirkülasyonuna sahip bir soğutma sistemi, buharı yağlarla birlikte özel bir kaba (Florentin-Şişesi) çökeltir.

DANA
bud

Beş misli nimet getiren sadaka: Sevilme, asil muamele, iyi şöhret, emin tavırlar, semavi tekrar doğum.

DANIKEN, ERICH von
1935

1960 yılından bu yana, yıldızlardan gelen astronotların dünyaya indikleri ve insan kültürünün gelişimini etkiledikleri, teorisini savunur (☛Pre-Astronotik). Teorilerini ilk önce *Erinnerungen an die Zukunft* (1968, Geleceğe Dair Hatıralar) adlı kitapta toplar. Kapsamlı araştırmalardan sonra *Beweise* (1977, Kanıtlar) kitabını yayınlar. Diğer eserleri: *Die Augen der Sphenx* (Sfenksin Gözleri) ve *Wir alle sind Kinder der Götter* (Tanrıların Çocukları).

DANTE ALIGHIERI
1265-1321

Ömrünün büyük kısmı sürgünde geçen Floransa'lı İtalyan şair. Dante, cehennem, cehennem ateşi ve cennetin içinden geçen bir gezinti yolculuğunu betimleyen ünlü eser *Divina Commedia*'nın (İlahi Komedya) yazarıdır. Bir efsaneye göre bu eser, yazıldığı zamandan (1300-1321) tam 600 yıl sonra deşifre edilebilmiştir. XIX. yy.'ın ortalarında, Aroux ve Rosetti, eserin gizli mantığını ilk çözen kişiler olduklarına inanıyorlardı. 1925 yılında ☛Guénon ☛Tapınak Tarikatları'na dair gizli ilişkiler keşfetmiştir. Günümüzde Arthur Schult kapsamlı bir çalışmayla, *İlahi Komedya*'yı tapınak tarikatının tanıtı olarak yorumlamıştır. Bugün bu eserde Hıristiyanlık, ☛Katharer Hareketi, ☛Pisagorizm ve ☛İslam'ın aynı potada eritildiğine şüphe yoktur. Son araştırmalarda, bir

tür panteizm öğretisi yapan Arap tasavvufçu İbn Arabi (1165-1240) ile benzerlikler görülür.

DARBELER

Ruh çağırma fenomenlerinde, paranormal nedenlere dayanan tıkırtı sesleri (vurma, darbe sesleri)... Ancak bu sadece medyumnik kişilerin yakınında, özellikle de ☛seanslarda ortaya çıkar.

DARBELİ İLETİŞİM (Tiptoloji)

alm. Geisterklopfen

Ruh çağırma oturumlarında masada veya duvarda duyulabilen tıklama sesi. Tıklatan varlık ile adeta bir alfabe kararlaştırılarak, çoğu zaman cevaplar veya kehanetler şekillendirilir. Özellikle Almanya'da "Klopfeding" vasıtasıyla ve sonraları da Hydesville'deki Fox ailesinin yaşadıklarıyla ünlendi.

DARSANA

hint.

Hindular'ın altı felsefe okulunun ismi: Nyaya, ☛Vayseçika, ☛Yoga, ☛Samkhya, ☛Purvamimansa, ☛Uttaramimansa.

DATICA

Sözde kehanet ve cinsel gücü uyandırma amacıyla kullanılmış, günümüzde tanımlanamayan bir ot.

DAUMER, GEORG FRIEDRICH

1800-1875

Filolog ve felsefeci. Baş yapıtı: *Das Geisterreich in Glauben, Vorstellung, Sage und Wirklichkeit* (Dresden 1867). İki ciltlik eser, okültizmin bütün alanları ile ilgili ve bol sayıda örnek içeren, tatminkâr, fakat çoğunlukla eleştirel olmayan bir tasvir sunar.

DAVID-NÉEL, ALEXANDRA

1868-1969

Özellikle Tibetliler'in dini ve büyüsü ile ilgilenen Fransız kadın yazar. Başlıca eserleri: *Heilige und Hexer* (1936; Aziz ile Cadı), *Leben in Tibet* (Tibet'te Yaşamak), *Mein Weg durch Himmel und Hölle* (1986) ve *Ralopa.**

DAVIS, ANDREW JACKSON

1826-1919

Uyurgezer mizaçlı, sıla hasreti çeken ve hayaller gören biriydi. 1844 yılından itibaren mesmerik tedavi uygulamasına (☛Mesmer) başladı ve kısa sürede kâhin olarak ünlendi. Eserlerinden *Philosophie des geistigen Verkehrs* baş yapıt olarak görülür. Bu eserde ruh dünyasının açıklanması konusunda ☛Swedenborg'a katılır, fakat astral bedenin ayrılışının tasvi-

* Dilimize çevrilmiş bazı kitapları: • *Tibet'in Unutulan Sırları*, Çev.: Aslı Özer, Samsara Kitapları, 2001. • *Tibet'te Büyü ve Gizem*, Çev.: Emin Sınır, Samsara Kitapları, 2002. • *Yaşam Boşluğa Çizilmiş Bir Resimdir*, Çev.: Alev Kırım, Okyanus Yay., 2001. (Ed. n.)

ri örneğinde olduğu gibi, bazı ayrıntılar ekler. Ortaya çıkışı Hydesville hortlak olayları (☛Fox) zamanına rastlar. Bunları *Prinzipien der Natur* adlı (Doğanın İlkeleri) eserinde tasvir eder.

DAVUT YILDIZI

☛ *Altı Köşeli Yıldız*

DAWAMESC

1840'larda Felix Voisin'in, yazar çevrelerinde tanıttığı bir Cezayir büyü ilacı (Haşişiner Klübü). Bu ilaç şu bileşime sahipti: Şeker, portakal suyu, tarçın, karanfil, kakule, küçük hindistan cevizi, antep fıstığı, öğütülmüş çam fıstığı ve kenevir. Ara sıra kargabüken ve kudüz böceği (İspanyol sineği) de eklenir. Etkisi esrarla aynıdır, ancak güçlü cinsel uyarılara neden olur.

DDA

Duyu Dışı Algılama'nın kısaltması. Burada, insanın sahip olduğu sıradan duyu organları ile algılanamayan olaylar söz konusu edilmektedir. Bu olayların bilim yardımıyla açıklanması mümkün değildir. Bilimsel olarak çok tartışmalıdır ☛Ön-bilinç ve ☛Telapati gibi kavramları ihtiva etmektedir. Geniş anlamda ele alındığında kavramın içinde hayaller ve sezgiler yer alır.

DE TRİBUS İMPOSTORİBUS

Üç dolandırıcı, Hz. Musa, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in kitabı. Yüksek ortaçağdan bu yana, bu başlık altında bir kitabın varlığına dair şaibeler vardır ve söz konusu kitabın yazarlarının kâfir diye nitelendirildikleri birtakım kişiler arasında II. Friedrich, Roggio, Aretino bulunduğu söylenir. Üç dolandırıcı cümlesinin, Arapça kaynaklardan geldiği sanılır. Sonraları, Papa ile fikir ayrılıkları sırasında, kitap II. Friedrich'e atfedilmiştir. Satış şansını artırma adına böyle başlıklar konulan kitaplardan, yayınlanma tarihi 1598 olan lat. bir kitap ayrılmaktadır. Bu kitabın içeriği şudur: Gerçi yüksek bir varlık vardır, fakat yeni bir din ilan eden, bunu daha kudretli bir makamdan aldığını ispatlayabilmelidir. Eğer ki bu kişiler, Hz. Musa, Hz. Muhammed ve Hz. İsa gibi bunu ispatlamayı başaramazlarsa, dolandırıcı sayılmalıdırlar. Üstelik Hz. Musa ve Hz. Muhammed'in, daha kötü suçlar işledikleri iddiasında da bulunulur. Bu kitap XIX. yy.'ın ortalarına kadar sadece elden ele dağıtılmıştı ve nadir bulunuyordu.

DECCAL

alm. Antichrist

Temsili kötülüğün, insan kılığındaki şeytanın tanımlaması.

Deccal

Suriye Kralı Antiokhos IV. Epiphanes, Yuhanna'nın vahyindeki büyük hayvan 666, Adolf Hitler ve kendisini yeni asrın efendisi olarak niteleyen büyücü Aleister ☛Crowley, Deccal olarak geçmektedir.

DEDEBLÜMAN

alm. Dedublem, ing. dedoublement

Bedene bağlı bir ruh, özel şartlar altında kendi bedenine etki eder ve ondan bazı parçaları demateryalize hâle sokar; sonra onlara istediği şekilleri vererek başka yerlerde tekrar şekillendirir. Bu olaya debudlüman ismi verilmektedir.

Ruh ve beden ilişkisinin bulaşık hâlde gevşemesi ile dedublüman olayları meydana gelir. Bedenle ilgisini azaltan perispiri, bedene ait bazı seyyal maddeleri de beraberinde götürmektedir.*

DEE, DR. JOHN

1527-1608

I. Elizabeth ve Alman imparatoru II. Rudolf'un hamiliğinde çalışan önemli İngiliz matematikçi, astrolog ve büyücü. Ezoterizm adına önemli eserler (kısmen yayınlanmamış) vermiştir: *Monas Hieroglyphica*'da (1964) yaratma özelliğini çember, çizgi ve noktaya indirger. Bu formül Kabala, simya ve matematiği birleştirir. Bu eser Gülhaçlılar Hareketi'ni önemli ölçüde etkilemiştir. Yine spiritüel hatıra defteri, özellikle XIX. yy.'ın sonundaki büyü mezhepleri için aynı derecede önemlidir: *A true and faithful relation of what passed for many years between Dr.John Dee and some spirits* (1659). Dee burada, medyumu E. Kelley (☛Kristal Kehaneti; ☛Hanok Dili) ile yaptığı spiritüel oturumları anlatır. Bu notlar Altın Şafak Tarikatı'nın üyeleri tarafından kapsamlı bir şekilde öğrenilerek, büyünün diğer öğeleriyle, özellikle doğununki, kapsayıcı bir sistemde birleştirmişlerdir. Dee'nin ruh çağırmalarını XX. yy.'da ☛Crowley ve ☛Neuburg tekrarlamıştır.

DEFLEGMASYON

alm. Dephlegmieren

Sıvıların konsantre edilmesi.

DEFNE AĞACI

Laurus nobilis botanik adıyla defnegiller familyasından gelen asil defne ağacı, bir çalı veya bükülmeyen, dik dallı küçük bir ağaç. Defne ağacının meyveleri mavimsi-siyah, yumurta biçimli, kiraz büyüklüğünde bir üzümden oluşmaktadır. Tıpta hem yaprakları hem de meyveleri kullanılmak-

* Kaynak: Ergün Arıkdal, *Ansiklopedik Metapsişik Terimler Sözlüğü*, Ruh ve Madde Yayınları, 4. baskı, 1998, s. 48. (Ed. n.)

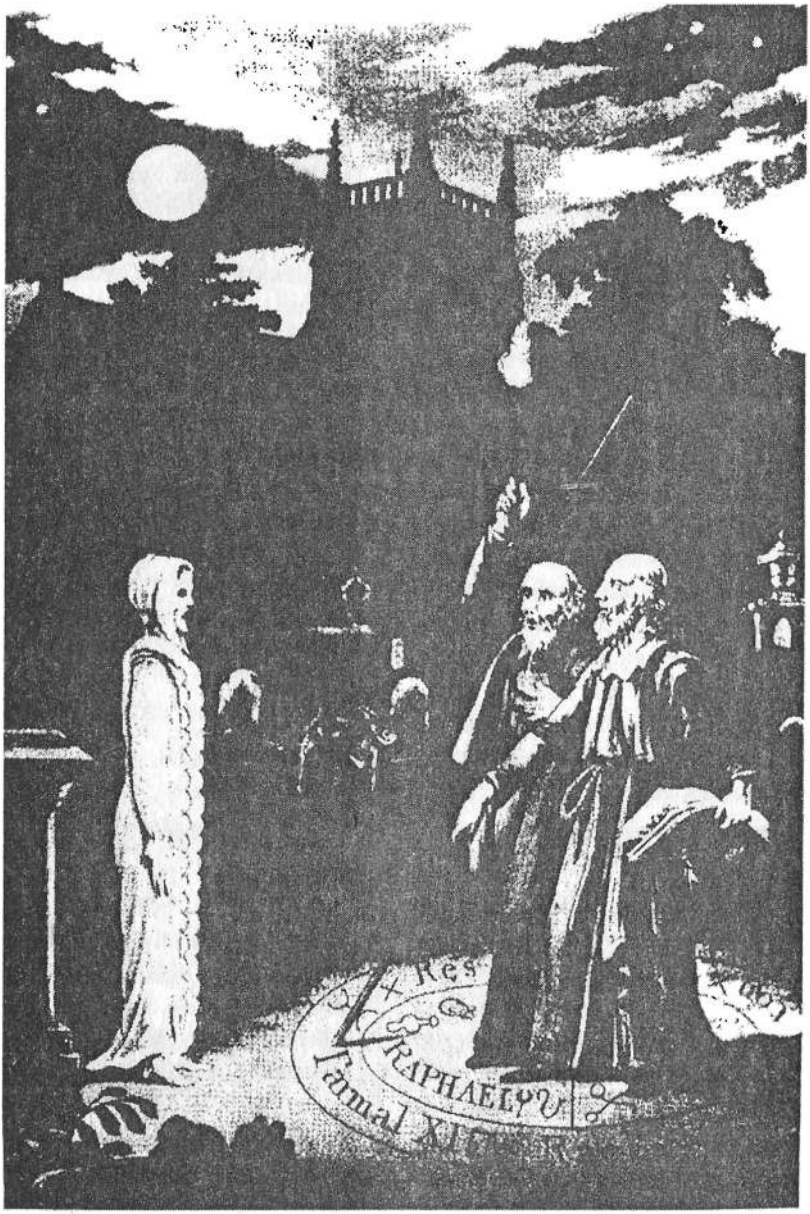

John Dee, medyumu Kelly'le birlikte
geceleyin düzenlenmiş ruh çağırma seansında...

tadır; meyveleri eterik yağ ve suda çözülmeyen Laurin, Laurocerin, aynı zamanda "defne ağacı yağı" denilen yarı likit yeşil bir yağ içermektedir. Yapraklar ve meyveleri, halk hekimliğinde, âdet kanamasında kan söktürücü olarak ve sindirim bozukluğu için kullanılmaktadır. Büyüde, keskin aromatik kokusu nedeniyle defne ağacına "Tanrı Ağacı" denmekteydi. Çiçeklerin ve yaprakların kokusu, sözüm ona, çürümeyi ve bozulmayı geciktirdiğinden, salgın gönderen Güneş'in kızgın sıcaklığının kişileştirmesi olan Apollon'a takdis edilmiştir. Defne ağacı, modern büyüde görünmeyeni görme yeteneğini veren bir ilaç sayılmaktaydı ve bir anlamda hem tütsü ve sigaralara katkı olarak hem de kendi halinde yaprak biçimiyle yastık minderlerinin altlarına konarak kullanılmaktaydı.

DEĞERLİ TAŞ BİLİMİ (HİNT)

alm. Indische Edelsteinkunde

Hintliler diğer halklara kıyasla, öteden beri değerli taşları düşkündür. Hintliler şu taşlara, değerli taş saymaktadır: Pırlanta, yakut, beril (kedi gözü), inci, zirkon, mercan, zümrüt, topaz ve safir. Büyük değerli taşlar şunlardır: Pırlanta, yakut, inci, safir ve zümrüt, öteki taşlar yarı değerli taşlardır (*uparatna*). Hint literatüründe yarı değerli taşlardan ikisi önemli rol oynar: "Güneş taşı" (*suryakanta*) ve "Ay taşı" (*candrakanta*). Bu taşlar Güneş veya ay ışınları etkisi ile güya terler ve sıcak veya soğuk sıvı salgılar. Hintliler değerli taşları gezegenlerle de bağdaştırır:

BURÇLARA GÖRE DEĞERLİ TAŞLAR	
Oğlak	: Kırmızı donuk akik, kırmızı yeşim, Hint Kalsedonu
Boğa	: Turuncu KALSEDON, gül rengi kuvars
İkizler	: Sarı-kırmızımsı topaz, kaplan gözü
Yengeç	: Süt kuvarsı, Chrysopras, Heiliotrop
Aslan	: Neceftaşı, altın kristal, yeşil-sarı akik
Başak	: Sarı akik, kahverengi yeşim
Terazi	: Turuncu topaz, dumanlı topaz
Akrep	: Kan kırmızısı Kalbeduan
Yay	: Safir kuvars, mavimsi eflatun Kalbeduan
Koç	: Siyah oniks, kuvars kedi gözü
Kova	: Firuze, şahin gözü
Balık	: Ametist, ametist kuvars

Ortaçağ'da değerli taş bilimiyle uğraşan bir üstad...

TAŞ	GEZEGEN	YÖN
Pırlanta	Venüs	Doğu
Yakut	Güneş	Orta
İnci	Ay	Güneydoğu
Mercan	Mars	Güney
Safir	Satürn	Batı
Topaz	Jüpiter	Kuzeybatı

En kapsamlı değerli taş kitabı, doktor Narahari'ye (İ.S. 1250) aittir: *Raganighantu* (Sözlüklerin Kralı).

DEĞERLİ TAŞ BİLİMİ (ASTROLOJİK)

Değerli taşların astroloji ile ilişkilendirme geleneği oldukça kapsamlıdır. Öncüleri, Aristoteles, Theophrast, Plinius, Solonus'tur. Albertus Magnus astroloji ile değerli taşların ilişkisini *De rebus metallicis* adlı eserinde ayrıntılı biçimde ele almıştır. Çok eski renk psikolojisi, gezegenler, burçlar, ay isimleri ve değerli taşlar arasındaki bağlantıyı sağlar. İlişki sistematik olarak 3 grupta toplanır: 1) Burç değerli taşları, 2)Ay taşları, 3) Gezegen taşları.

DEĞERLİ TAŞ TABABETİ

alm. Edelsteinmedizin

A) Tarihi:

Değerli taşların ilk şifa uygulamaları, muska ve tılsımlardaki kullanımıdır. Değerli taş tababetinin başlangıcı Hindistan, Çin, Mezopotamya, Mısır'dadır (değerli taşlar için yazılmış hiyeroglifler renkleri niteliyordu). Klasik Yunanistan'da neredeyse hiç iz yoktur. Kapsamlı kullanım konusunda Helenistik ve Roma taş kitabeleri ip uçları verir. Araplar değerli taşların içsel kullanımı öğretisi-

AY TAŞLARI		
Ocak:	Zirkon ve nartaşı, grena	turuncu ve koyu kırmızı
Şubat	Ametist	Soluk menekşe rengi ile açık menekşe rengi arası
Mart	Heiliotrop (Yeşil yeşim), Turmalin taşı	Koyu yeşil, kırmızı benekli ile keskin yeşil
Nisan	Safir ve pırlanta	mavi ve beyaz-mavi beyaz
Mayıs	Zümrüt ve beril, yeşil	zümrüt yeşili ile tatlı yeşil arası
Haziran	Kaldeon, ay taşı ve	yumuşak eflatun dalgalı ile gümüşi ve kıymetli doğal inci mavimsi dalgalı
Temmuz	Yakut ve Hint akiki	ateş kırmızısı ile kor kırmızısı arası
Ağustos	Oniks ve sardoniks	Çok tabakal ve çok renkli, mühür taşı veya oymataş şeklinde oyulmuş olarak da
Eylül	Perido, chrysolit, Chryso beril, safir	sarı-yeşil ile yeşil sarı arası
Ekim	Akvamaren ve opal	yeşilimsi mavimsi (su rengi) ve mavimsi yeşil (opalize)
Kasım	Topaz	altın sarısı ile kırmız altın arası
Aralık	Turkuvaz ve chyrsopras	ışık mavisi ile mavi-yeşil arası ve elma yeşili

ni geliştirmiştir. Ortaçağda özellikle Salernitan tıp okulları, Hildegard von Bingen ve Albert Magnus bu konuyla ilgilenmiştir. Bu öğreti doruk noktasına, değerli taşlara yıldızların kozmik etkisini atfeden astrolojik tıp (☛İatro Tıbbı) ile ulaşmıştır. Kimyagerler (Paracelsus) ise değerli taşların etkisini, içerdiği kükürde bağlar. Değerli taş tıbbı yandaşlarına bilhassa, değerli taşlar gibi çok zor işlenebilen maddelerin vücutta herhangi bir etkisi olamayacağı ithamında bulunuluyordu. Değerli taşlar ilerleyen zamanla birlikte ilaç maddeleri kategorisinden silinerek gizli maddeler olarak kullanılmıştır.

B) Uygulama:

Muska şeklinde taşınır, ağza konulur, hasta bölgeye konulur, sıvıda kaynatılır şarap ve sirke) ve içilirdi. Toz haline getirilir ve kremlere karıştırılır, süt ile ezilir ve içilir veya yumurta ile karıştırılırdı.

GEZEGEN TAŞLARI

I. Güneş ve Ay
   a) Aslan (Güneş): Chrysoberyll = sarı-yeşilimsi, Pırlanta = Renksiz, pırıltılı
   b) Yengeç (Ay): Zümrüt = Zümrüt yeşili, İnci = renksiz, hafif pırıltılı
II. Mars
   c) Oğlak: Yakut = canlı (kor) kırmızı, gezegen?
   d) Akrep: Nartaşı = koyu kırmızı
III. Merkür
   e) İkizler: Değerli topaz = kırmızımsı sarı,
   f) Başak: Sarı safir = ateş sarısı
IV. Jüpiter
   g) Yay: Lacivert taşı = ultramarin mavisi,
   h) Balık: Ametist = yumuşak viyolet
V. Venüs
   ı) Terazi: Patparadşa = tan kırmızısı,
   i) Boğa: Zirkon = ateş turuncu-kırmızısı
VI. Satürn
   j) Kova: Aguamarin = yumuşak yeşilimsi mavi,
   k) Koç: Spinell = soğuk mavi (buz mavisi)

C) "Sistematik Genel Bakış" tablosuna bakınız.

D) Değerli taşların çakra sistemine etkisi:

Değerli taşlar, modern değerli taş tababetinde, vücut enerjisi blokajlarının çözülmesinde kullanılır. Taşlar ☛çakralar üzerine konulur ve bu aktivasyon ile onlara bağlı olan organlar da harekete geçirilir. Uygun taşlar bir kuvars sarkaç ile belirlenir. Bu alanda önde gelen terapist Amerikalı Ursula Markham'dır (☛1941). Temel eseri: *Universelle Kraefte von Edelsteinen und Kristallen* (1990). ☛Asterizm

DEĞERLİ TAŞLAR

alm. Edelsteine

En eski dönemlerden beri değerli taşların büyü güçleri olduğuna inanılır. Kullanım alanları muska ve tılsım, ilaçlardan (☛Değerli Taş Tababeti) kristal büyüye (☛Kristal Kehaneti) kadar uzanır. Astrolojide, burç, gezegen, ay ve süs taşları olarak önemli rol oynarlar. ☛Değerli Taş Tababeti ile ilgili ayrıntılara, münferit değerli taşların isimleriyle bakınız.

SİSTEMATİK GENEL BAKIŞ	
DEĞERLİ TAŞ	HANGİ HASTALIĞA İYİ GELİYOR
Akik	Göz ağrıları, akrep sokması, yılan sokması
Ametist	Deri hastalıkları, alkol bağımlılığı
Neceftaşı	Böbrek hastalıkları, kalp ve mide ağrıları, guatr
Kehribar	Boğaz hastalıları, mide ağrıları, iltihaplar, ateş
Beril	Nefes darlığı, sara, böbrek iltihapları, göz ve karaciğer ağrıları
Kaldeon	Ateş, sanrı, melankoli
Chrysolith	Böbrek ağrıları, kadın hastalıları, göz ağrıları
Chrysopas	Gut hastalığı, öfke
Pırlanta	Her şeye karşı ilaç, böbrek ve mesane taşı
Oltu Taşı	Histeri, sara, doğum yardımı
Galaktit	Kadın hastalıkları
Hemit	Kötü rüyalar
Hyacinth	Melankoli, öksürük, kemik kırılmaları
Akik/Kaldeon	Kan kaybı, burun kanaması
Lacivert taşı	Göz hastalıkları, saç dökülmesi, safra kesesi ağrıları
Vaşak taşı	Göz hastalıkları
Manyetit	Sarılık, ülser, kadın hastalıkları
Malakit	Zehirlenmeler, mide bulantısı, sara, deri hastalıkları
Nefrit	Doğum yardımı, düşük
Oniks	Mide ağrıları
Opal	Göz ağrıları
Yakut	Safra kesesi ağrıları, barsak gazı
Safir	Ülser, barsak yanmaları, iltihaplar, göz hastalıkları
Sarder (Akik)	Baş ve kulak ağrıları
Zümrüt	Göz hastalıkları, sara, sanrı
Topaz	Göz ağrıları, ateş, dalak ağrıları, sara
Firuze	Göz hastalıkları, barsak yanmaları

DEHİPNOTERAPİ

Alm. Dehypnotherapie

İnsanın zaten hipnoz durumunda bulunduğundan yola çıkan bir psikoterapi. Kendi suretimiz ve davranışımız doğum, büyüme ve sosyalleşme sırasındaki önceki yaşananlarla ortaya çıkan, eski programlardan etkilenir. Bu programlar sayesinde bilinçdışılık da oluşur. Dehipnoterapinin amacı,

bu eski programların çözülmesidir. Terapi, konuşma ağırlıklıdır ve bilinçaltı ile diyaloğu hedefler. ☛Psikodrama; ☛Fantezi-Yolculukları

DEJA-VÜ

fr. déjà-vu

Bir şeyi daha önceden görmüş olma izlenimi... Reenkarnasyonun ispatı sayılır.

DEKANLAR

Astrolojik kavram. 360°'lik burç sistemi, 10°'lik 36 bölüme veya dekana ayrılır. Yani on iki ☛Burcun her birinde, bir dekan tanrısının yönettiği, üç dekan vardır. Dekan yerine, Latince'ye "Facies" olarak çevrilen Yunanca kelime "Prospon" da kullanılır.

DEKOKT

Hayvansal veya bitkisel maddelerden kaynatılarak elde edilen bir öz.

DEL RIO, MARTIN ANTOINE

1551-1608

Belçikalı Cizvit. Başlıca eseri *Disquisitionum Magicarum* (yakl. 1599), cadı dünyası hakkındaki en kapsamlı eserlerden biridir ve ününü ☛*Malleus maleficarum* ile paylaşmaktaydı. Altı bölümden oluşur: 1) Büyünün ruhu ve türleri, 2) Kara büyü, 3) Cadılar ve büyücülerin suçları, 4) Gaipten haber vermenin ve kehanetin formlarına dair, 5) Hâkimler için bilgiler, 6) Cadı suçlarının nasıl engellenebileceğine dair bilgiler. Del Rio sadece önemsiz noktalarda "Cadı Çekici"nden sapar.

DELISLE

XVIII. yy.'ın başlangıcında yaşayan Fransız simyacı. Hareketli, maceralı yaşantısı onu İsviçre, İtalya ve Almanya'ya kadar götürmüştür. Yapay altın üretimi konusunda ünü o kadar yayılmıştı ki, dönemin önemli şahsiyetleri onunla tanışmaya çalışıyordu.

DELİ MANTARI

Botanik ismi *Amanita muscaria.* Avrupa ve Asya'nın yanı sıra bir türü de Amerika'da vardır. Psikoaktif etkin maddeler Psilocybin ve Psilocin içerir. Mantarın kültürel, tarihsel önemi vardır. R.G. Wasson *Soma – Divine Mushroom of Immortality* adlı kitabında, Rigveda'nın 120 ilahisinde methedilen "Zoma" isimli gizemli bitkinin arkasında, deli mantarının bulunduğu görüşüne sahiptir. Görüşüne göre bu mantar Yunan gizemlerinde de rol oynar. Buradan, atalarımızın bir mantara taptığı teorisi gelişir. Wasson, İ.Ö. 1000-500 yıllarında Latin Amerika'da bulunan "mantar taşları"nda da kanıtlar bulduğuna inanır. Böyle bir "Mantar Dini" görüşü, bilimsel olarak çok tartışmalıdır.

DELLA PORTA
1538-1615

Nepal'li doktor ve simyacı. Bir mucize ve tuhaf olaylar derlemesi olan eseri *Magia Naturalis* (1589) adlı çalışmasıyla ünlüdür. *Magia Naturalis*'in kendisi, fiziğin öncüsü olarak tanımlanabilen, büyü ve doğa biliminin (Doğal enerji) bir karışımıdır. Della Porta, Paracelsus'un da kabul ettiği bir ☛İşaretler Öğretisi (Signatur öğretisi) de yaratmıştır. Canlı ve cansız doğada, benzer formları sayesinde dışarıdan görülebilen örtüşmeler bulunur. Bu teori *Phytognominica* (1608) adlı kitabında gelişmiştir.

DELPHİ

Phokya'da bulunan Yunanlılar'ın kutsal mabeti. Delphi'nin zaman içerisinde neredeyse tüm Yunanistan'a yayılan önemi, orada bulunan, Yunan toprakları üzerinde en itibarlı kehanet merkezi ile ilgilidir. Bu yer bütün Helenler'in odak noktası sayılırdı. On iki ülkelik bir birleşik kuvvet, yani Amfiktioni, kutsal yerin ortak koruması ve kültü konusunda birleşmişti. Delphi Rahipliği, Tanrı'ya ibadetlerin yapılış biçimi, devlet yaşamının gelişimi ve savaş ile barışta bütün büyük organizasyonlara nüfuz ediyordu. Delphi'de, iki kartalın arasında, beyaz mermerden yapılmış Omphalos, yani dünyanın göbeği, duruyordu. Zira Zeus dünyanın orta noktasını öğrenmek için biri batıdan, biri doğudan olmak üzere aynı anda iki kartal göndermiş ve bunlar Delphi'de karşılaşmıştır. – Sadece rahiplerin girebildiği kutsal mabette, içinden buharların çıktığı bir yer çatlağının üzerinde altın bir üçayak duruyordu. Bunun üzerinde rahibe Pythia oturuyor ve yeraltı gazlarını içine çekerek kendinden geçiyordu. Bu durumdayken sarf ettiği sözler, rahipler tarafından kaydedilir ve altılı vezinler şeklinde çare arayanlara keramet olarak verilirdi.

DEMATERYALİZASYON
fr. dématérialisation, ing. dematerialization

Maddeleşmiş ruhun yok olması ile ortaya çıkan görünüm; büyüde sıkça görülen, maddenin başka bir maddenin içine girmesi, yani ☛Enjekta, demateryalizasyon ile açıklanabilir.

DEMETER

Yunan Tanrıçası, lat. Ceres, Kronos ve Rhea'nın kızı. Dünyanın anası, Ekin Tanrıçası; Demeter'e Khthonia ismi de verilir. Sarı saçlarının takısı, başak demeti ve afyon çiçeğidir. Tarlayı ekimden hasada kadar takdis eder. Ve tarla ekimi bütün

insan düzen ve törelerinin temelini oluşturduğundan, Demeter aynı zamanda Thesmophoros'tur, yani özellikle evlilik ve çocuk yetiştirmesini kapsayan insan toplumunun dayandığı kutsal talimatların kurucusu ve koruyucu tanrıçasıdır. Fakat bütün bereket tanrılarının etkinliğinin sadece bir kısmı verimliliktir; öte yandan kendilerinden felaket ve ölüm de beklenen gizemli tanrılardır. Bu nedenle Demeter aynı zamanda Erinys, yani kindardır ve kızı Persephone aracılığıyla yeraltı dünyası ve ölüler diyarı ile ilişkisi vardır.

Demeter

DEMIURG

yun. "heykeltıraş, şekillendiren"

Uzayın ve dünya ruhunun heykeltıraşı olan Tanrı için kullanılan bir sıfat. ☛Gnostik'lerde en yüksek Tanrı'dan ayırt edilen, ne mükemmeliyeti isteyen, ne de maddeye hükmeden duyu dünyasının heykeltıraşları.

DEMİR

Tıpta, çelik (Chalybs) "Chalybs prop. Tinctura Martis" ismi ile tentürlerde geçen; "Tinctura Crocus Martis" ismi ile ishal, dalak ağrıları, kanlı basur, karaciğer ağrıları ve iç ya da dış kanamalarda kullanılmıştır.

DEMON HİYERARŞİSİ

alm. Dämonenhierarchie

XVII. ve XVIII. yy.'da, Hıristiyan-Gnostik kaynaklar, Talmud ve Kabala'dan faydalanılarak, büyü literatüründe cehennem iblislerinin bir tür kıdem listesi oluşturuldu. Büyücü, faaliyetleri sırasında başarılı olmak istiyorsa, bir iblisin kıdemini veya görevini tanımak zorundaydı.

1. Lucifer	Kral
2. Belial	Kral vekili
3. Satan	Gubernatores (Hükümdarlar)
4. Belzebub	
5. Astaroth	
6. Pluto	

1. Aziel 2. Mephistophiles 3. Marbuel 4. Ariel 5. Aniguel 6. Anifel 7. Barfaee	Büyük prensler/beyler
1. Abbadon 2. Chamus 3. Milea 4. Lapasis 5. Merapis	Baş danışmanlar veya cehennem danışmanları
1. Milpeza	Gizli Krallık Sekreteri
1. Chinicham 2. Pimpam 3. Masa 4. Lissa 5. Dromdrom 6. Lomha 7. Palasa 8. Naufa 9. Lima 10. Pora 11. Saya 12. Wunsolay	Spiritus Familiares (Ev hayaletleri)

DEMONLAR

yunn. "Kötü ruhlar, hayaletler"

Tekvin (Yaratılış) 6: 1-4'e göre dünyevi kadınlar ile gözden düşmüş meleklerin çocukları. Bunlar çoğu zaman kilise papazlarının kapsamlı araştırmalarına konu olmuştur. Bu araştırmalara göre, ayın altında yaşarlar, hava geçiren gövdeleri vardır ve insanların içine girerek ☛Şeytana Tutulma'ya yol açarlar ve çoğunlukla kötü, dinsiz kadınları cadılığa yöneltirler. İblis ilmi (demonoloji) ilk yüzyıllarda Hıristiyan eserlerinin ana öğelerinden biri olmuştur.

DEMONOLOJİ (YAHUDİ)

Büyü literatürüne olan etkisinin de gösterdiği gibi, XVII. ve XVIII. yy.'da hâlâ çok önemli bir rol oynar. En önemli iblisler:

1.) Azazel, Yahve'nin hasımı
2.) Şamçusai ve Lilith'in oğulları: Achiman, Şeşar ve Thalmai
3.) Igeretrh, dişi demon
4.) İştahar, Şamçusai'nin karısı
5.) Lilith, Âdem'in karısı
6.) Machalat, dişi demon
7.) Naema, dişi demon
8.) Güneş'in gezegen ruhu Og, adı sıkça büyü kitaplarında geçer
9.) Şamçusai, ilk insanların yaratılışında Tanrı'ya başkaldıran melek
10.) Şamçusai ve İştahar'ın oğlu Sihon
11.) Tubal-kain*, Kitab-ı Mukaddes'teki Kain'in oğlu ve ruh varlığı
12.) Usail, fesat bir melek

* Kitab-ı Mukaddes Tekvin, 4: 21-23. (Ed. n.)

DEMONOMANİ

☛ *Şeytana Tutulma*

Şeytanın bedene girmesi.

DEMUTH

ibr. "Benzerlik"

Kabalistik Tanrı tasavvurunun çekirdek kavramıdır. Çünkü Tanrı, sadece tahmin ettiğimiz veya bize yansıması olan sonsuz ☛En Soph'tur. Ancak bu resim Tanrı ile özdeş olmak değildir. İnsanın yaratılıştaki Tanrıya benzerliğini ifade eder.

DENARİ

"Karo" ile aynı anlamdaki kart işareti.

DENEYSEL TEDAVİ BİLİMİ

Bütün alternatif tedavi yöntemlerini (Akupunktur vb.) kapsayan bir kavram. Temeli, doğa bilimsel ilim değil, hastaların tedavisi sırasında elde edilen tecrübelerdir. Bu kavramı 1843'te Rademacher türetmiştir.

DENİZ ADAMI veya KOVA

Deniz kızının, erkek karşıtı. İnsan ve balıktan türediği söylenir. Balıkların, denizde bulunan Toter spermlerinden hamile kaldığı düşünülür.

DENİZ KIZLARI veya SU PERİLERİ

Cermen doğa hayaletleri. Nasıl dağ hayaletleri yeraltı dünyasının maden hazinelerinin büyümesini, orman cinleri ağaçları kolluyorsa, su perileri de suları korumaktadırlar. Bayan Holle gibi, kuyu ve gölet diplerini mesken tutmuşlardır ve onlara su ve kuyu dostları denir. Deniz kızları, içinde beyaz nilüfer veya göl süseninin açtığı sakin, durgun göllerde yaşamaktaydılar; eril ve dişi olmak üzere deniz erkek ve kızları vardır; çoğu zaman insan büyüklüğündeydiler, bedenin alt kısmı balık biçimindedir; uzun dalgalanan saçları ve gözleri çoğu zaman yeşilimsi parlamakta, dişleri de yeşil görünmektedir, çoğu zaman su kuşları gibi büyük ve geniş ayakları vardı; bununla beraber deniz kızları olağanüstü güzelliktedir; deniz kızları insan içine karışmayı çok severler ve ancak elbise eteklerinin ıslaklığından tanınırlar. Cüceler gibi, tehlikeli doğum durumlarında, nemli krallıklarına insani yardım almaktaydılar ve altın ile ödüllendirmekteydiler; tüm periler

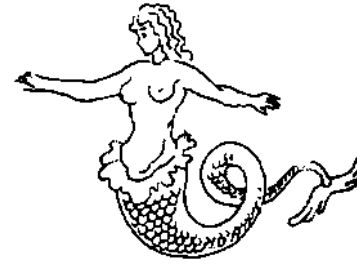

Peri

gibi onlar da müziğin dostlarıydılar, özellikle şarkı, oyun ve dansın. Kehanet yeteneği, onlara has bir şeydi. İyi insanlara zaman zaman yardım etmektedirler, ancak aynı zamanda tehlikelidirler; çünkü deniz erkekleri, genç kızlara tuzak kurmakta delikanlılar da güzel deniz kızları tarafından büyüleyici şarkılarla cezb edilerek derinliklere çekilmekteydiler.

☛ *Karma*

DERGÂH

fars.

Tasavvufta, tekke olarak da nitelenen; ibadet, zikir faaliyetleri gibi ruhsal ve bedensel çalışmaların yürütüldüğü mekân...

DERİNLİK PSİKOLOJİSİ

alm. Tiefenpsychologie

İnsanın ruh yaşantısında bilinçaltına en önemli görevleri atfeden bütün psikolojik akımlar için genel bir kavram. En önemli ekoller ☛Freud'un (1856-1939) psikanalizi, Alfred Adler'in (1870-1937) bireysel psikolojisi ve C. G. Jung'un (1865-1961) kompleks veya analitik psikolojisi.

DERLON, PIERRE

1920-1982

Çingenelerin "Cadı"ları olan Kakus'ların, gizli bilgi ve uygulamaları ile ibadet kapılarını açtıkları, Fransız aylakçı. Bilgilerini, kitaplarına aktarmıştır: *Unter Hexen und Zauberern* (Cadılar ve Büyücüler Arasında), *Die Gaerten der Einweihung und andere Geheimnisse der Zigeuner* ve *Die geheime Heilkunst der Zigeuner* (Çingenelerin Gizemli Şifa Sanatı).

☛ *Çingeneler*

DERMATOGLYPHIE

yun.

İnce el çizgileri veya buruşukluklar ile insan sağlığını bağdaştıran, ☛Kiromanti'nin bir dalı. Pratik bir uygulama, her insanın değiştirilemez parmak izi olduğunu öne süren daktilografidir. Bu bilgiler miras araştırmaları ve kriminolojide kullanılır.

DERMOOPTİK

Gözleri kullanmadan, sadece deriyle algılama yeteneği. Bunun için paraoptik algılama ifadesi de kullanılır. Renklerin çeşitli güçte ısı dalgaları yaydığı ve çok hassas insanların bunu ayırt edebildiği savından yola çıkılır.

DERVİŞLER

Avrupa'daki eski dilenci tarikatı ile kıyaslanabilecek İslami bir mezhep. Birçok kademesi, bir tür gizli bir öğreti ya da "patikaları" vardır. Mezhebe dini bir seremoni ile girilir, bu-

rada sırdaşa tanınma işareti olarak, bir hırka, kemer ve beyaz bir taş verilir. Birbirinden farklı bu tarikatların sembolleri, çiftli üçgen veya üst üste duran iki üçgendir. Bazı derviş tarikatları, monoton ilahiler eşliğinde katılımcıları transa sokan semazen dansı yapar. Celaleddin Rumi'ye dayanan mevleviler gibi...*

DESBAROLLES, M. ADOLPHE
XIX. yy.'ın ortası

Les Mystéres de la Main (1858) adlı kitabın yazarı. ☛Eski Kiromanti sanatını tekrar canlandırmaya çalışır. El, onun için bütün evrenin aynası gibidir.

DESHIMARU, TAISEN
1914-1982

XX. yy.'daki en önemli Zen otoriteleri arasında gösterilen, Japon Zen ustası. Eserlerinde Zen ruhunu bütün tezahürleri ile canlandırmaya çalışır. En büyük hedefi, Zen'i uygulamalı bilgelik öğretisi olarak tasvir etmektir. Başlıca eserleri: *Zazen – die Praxis des Zen* (Zazen – Zen Grafiği), *Zen in den Kampfkünsten Japans* (Japon Savaş Sanatında Zen), *Die Stimmen des Tales - ein Sesshin Tagebuch, Fragen an einen Zenmeister, Shinjinmei – Gedichtsammlung vom Glauben an den Geist, Sandokai – Die Einheit von Essenz und Erscheinung, Hokya Zanmai – Das Samadhi des Schatzspiegels.*

D'ESPERANCE, ELISABETH
1855-1919

☛Aksàkow ile de birlikte çalışan ünlü medyum. Okült yaşantısını otobiyografisinde anlatmıştır: *Im Reich der Schatten* (1897; Gölgelerin Ülkesinde).

DESSOIR, MAX
1867-1947

Felsefe profesörü. *Der Okkultismus in Urkunden* (Berlin, 1925) adlı eserin yazarı.**

DESTANLAR
lat. legendus'tan = "Okunacak olan"

Özellikle kahraman ve azizler ile ilgili hikâyeler anlatılır. Efsanenin en tanınmış koleksiyonu, Jakob de Voragine (128-1298) tarafından yazılan "legenda aurea"dır. (altın efsane) ortaçağda çok popülerdi ve özellikle sanatsal tasvirler için materyal koleksiyonu olarak ondan istifade edilmekteydi.

* "Mürid" sözcüğüyle eşanlamlıdır. Ki bu mürid, bir tekkede, bir şeyhin ya da pîrin gözetiminde yaşar. Amacı manevi eğilimini tamamlayıp marifet sahibi olmaktır. (Ed. n.)

** Dessoir, erken yaşta telapati deneyleri yaparak kendini geliştirdi. 1888'de Deneysel Psikoloji Cemiyeti'ni kurdu. "Zeitschrif für Kritischen Okkultismus" adlı dergiyi yayına hazırladı. Bu dergide parapsikolojik araştırmalar ve sonuçları yer alıyordu; ki "parapsikoloji" kavramını ilk kullanan kişi olduğu rivayet edilir. (Ed. n.)

DESTİLASYON
☛ *Damıtım*

DESZENDENT
lat. "Alçalan"
Astroloji: Tutulumun düşen derecesi, yani belirli bir zamanda ufuk ile batıdaki kesişme noktası.

DETERMİNİZM
lat. Determina, alm. Determinismus, fr. Déterminisme
Varlığın her münferit parçası diğerine bağlıdır, her şey olması gerektiği gibi olmalıdır, anlamındaki metafizik öğreti. Buna göre tesadüf yoktur, her şey neden ve sonuçtur, sebep ve etkidir. Metafizik determinizm, tabiat biliminin salt maddesel determinizminden bağımsız olarak, her şeyin, başlangıçtan bu yana, kesin olması gerektiğini iddia eder. Öyle ki, bu öğretiye bir "hür irade" varsayımı muhalefet etmektedir, fakat sadece görünürde; münferit insan, varlığın genel amacına ve determinizmin işaret ettiği yola bağlıdır; ancak buna hangi yöntemle ulaştığı kısmen insanın kendisine bağlıdır. Bütün uzay değişmez yasalara bağlıdır; bunlar, bir suçlunun devletin yasalarını çiğnemesi gibi çiğnenebilir, fakat kişinin kendi zararı ve sorumluluğu söz konusudur.
☛ *Dethlefsen*

DETHLEFSEN, THORWALD
**1946*
Münih'te "Ausserordentliche Psychologie" adındaki özel bir enstitünün yöneticisi olan psikolog. Dethlefsen, ☛New Age Hareketi'nin Almanya'daki en önemli düşünürlerindendir ve *Schicksal als Chance* (Talih Olarak Kader; 1979) gibi çok satan kitaplar yazmıştır. Dethlefsen bu kitapta eski gizli bilimleri baz alarak –özellikle astrolojiyi– yeni bir dünya görüşü çizer. Astroloji onun için sadece insanların yıldızlar tarafından etkilenmesi değil, aynı zamanda gerçekliğin bir suret sistemidir. Astro terapisinde insanı, bu çok eski ezoterik bilim ile yüzleştirir: Bu kozmosun kurallarını tanı ve bunların iyi veya uyumlu olduğunu bil. Gönüllü ve tamamen, iyi olarak tanıdığın bu kuralların emrine gir! Çünkü her insanın kendisi –bunu ☛Crowley de söylemiştir– zaten bir yıldızdır ve belirli bir yörüngesi vardır.

DEUTEROSKOPİ
yun.
İkinci surat için bugün artık kullanılmayan bir ifade.

DEVA
bud. "Gök varlığı"
İnsanların göremediği, ama insanlar gibi tekrar doğuma maruz kalan varlık. Duyu dünya-

sı, ince yapılı dünya ve gövdesiz dünyanın devaları vardır.

DEVACHAN
Teozofi

Bu deyim sanskr.-Tib. bir bileşik kelimedir: *Deva* = "Bir Tanrı"; *chan* = "Ülke, bölge, muhit". "Tanrıların ülkesi" veya "Tanrıların devleti" şeklinde çevrilebilir. İnsan varlığının insan ☛Monadına geçtiği ve orada rahmet ve sükûnet içinde kaldığı, iki dünya yaşamı arasındaki geçiş durumudur.

DEVALOKA
hint.

Tanrıların göğü; cennet de denilir.

DEVE DİLİ

Halk dilinde "Burunca Otu" ve "Sığır Kuyruğu" olarak çok iyi bilinen bu bitki, *Verbascum Thapsus* botanik adıyla, kuru, Güneş'li ve taşlı bölgelerde bulunan sıracaotu familyasından gelmektedir. Halk tababeti çayını, yumuşak terletici gücü nedeniyle iltihaplı ve ateşli hastalıklarda kullanmaktadır. Büyüde, ağustos ayında toplandığında ve bu ayın dolunayında elinde tutulduğunda, bu bitkinin, akciğer hastalarına iyi geldiği söylenmektedir.

DEVEKHUTH
ibr. "Birleşme"

☛Hasidizm sofuluğunun çekirdek kavramı. Esrime durumunda dua eden kişi, kendi tanrısal karşılığına "yapışır".

DEVLER

İlk canlı varlık olan İlk Dev Ymir'in halefleri olan Cermen efsanelerindeki karakterler... En eski tanrı hükümdarlığını temsil ederler. Bir zamanlar dünya hâkimiyetini ellerinden alan Asenler'le daimi bir düşmanlıkla birlikte yaşamışlardır. Ancak Odin'in, bir devin kızı olan Belsta'nın oğlu olması sebebiyle Asen'ler, devlerle anne tarafından akrabadırlar. Devler güç bakımından en güçlü tanrılara denktirler, aynı şekilde akıl bakımından da, büyü yeteneklerindeyse onlardan kat kat üstündür. Zekâlarının yanı sıra, kör bir sadakatleri vardır ki, bu yüzden sık sık kandırılırlar. Kayalık dağ geçitlerinde ve mağaralarda otururlar. Dünya üzerinde yaşadıkları yerin adı Jötunheim'dir. Efsane tercihen, tek tük duran devasa kaya parçalarını, aynı zamanda dolmen ve dev mezarlarını onlarla ilişkilendirir, çünkü devler kültürün ve insanların yerleşim birimlerinin düşmanıdır.

DEZENKARNASYON
alm. Disinkarnation

☛ Enkarnasyonun zıttı.

☛ Ölümsüz veya hassas yapılı maddenin (yani ruhun) gövdeden çıkışını tanımlar.

DHAMMA
Bud. "Sözleşme"
Dhamma, Buda'nın tanıdığı, dört asil gerçeklikte (☛Sakkalar) bahsedilen yasa anlamına gelir.

DHAMMAPADA
bud.
Eğitici vecizeler derlemesi. Khuddaka Nikaya'nın ikinci eseri. 26 bölüm 423 kıtadan (*Gathas*) oluşur.

DHANA
bud. "Hazineler"
Yedi özelliğe sahiptir: Güven, ahlak, utanma duygusu, vicdan, bilgelik, cömertlik ve bilgi.

DHARANA
sanskr.
Yoga pratiğinde yüreğin, araştırma objesine yöneltildiği bir durum. Bu bilgiye, bu tür bir yoga uygulamasıyla ulaşılması hedeflenir. Raja-Yoga'sının 6. Kademesi (☛Samadhi). Öğrenci düşüncelerini tek bir noktada toplar.

DHARANİ
Hint usulü "kovma formülü". İyi ve kötü ruhların ismini kapsadığı söylenir.
☛ *Tantra*

DHARMA
sanskr. "Ödev, yasa"
Dharma, hemen hemen doğru din, doğru felsefe, doğru bilim ve bu üçünün doğru birleşimi anlamına gelir. Yani kendi kendisinin kanunudur. Örneğin bir insanın ödevi dharmasıdır, yani onun için belirlenen veya ona emredilen veya yapmasının doğal olduğu şeylerdir.

DHARMAKAYA
sankr. "yasanın gövdesi"
Benlik varlığının sınırlı duyumunun, evrensel (hiyerarşik) bir duyumun içinde çözüldüğü, yüksek bir varlık gövdesi veya durumudur. Kastedilen salt bilinç, salt kutsiyet, salt zekâdır. Orta Asya'nın Budizm'inde Dharmakaya, ☛Trikaya'nın üçüncüsü ve en yücesidir. Trikaya şunlardan oluşur: **a)** Nirmanakaya, **b)** Sambhogakaya ve **c)** Dharmakaya.

DHARMALAR
sanskr. "Yasa"
Budist öğretisine göre insan algılamasının münferit gerçeklikleri.

DHARMAPALA
bud. (sanskr. "Dinin koruyucuları"
Buda'nın dinini iblislere karşı savunmaya yemin etmiş Tanrılar. Korkunç dış görünüşleri vardır. Vajrapan (Şimşek kamalı Tanrı) ünlüdür. Bu gruba bilhassa yerel tanrılar dahildir.

DHATU
bud. "Element"
Dört element vardır: Toprak, su, ateş, rüzgâr.

DHAUTİ
hint.
Vücudun hem içeriden, hem de dışarıdan temizlendiği bir Yoga egzersizi.

DHUTANGA
bud. "ıslah araçları"
Söz konusu olan, Buda'nın izin verdiği zühdi egzersizlerdir. "Tasfiye yöntemleri" de denilir, çünkü bu sayede ihtiraslardan kurtulmaya çalışılır. Bu tür on üç geleneksel egzersiz bilinir.

DHYANA
sanskr.
"Duyumsal türdeki her nevi nesneden bütünüyle ayrılmış durumda, derin gözlem" gibi bir anlama gelir. Budizm'de mükemmeliyetin altı Paramita'sından biridir. Beş duyu kapalıdır ve bilinç meditasyon objesine konsantre olur.

DHYANA-CHOHANLAR
Teozofi
Bileşik bir Sanskrit-Tibet kelimesidir ve anlamı "Meditasyonun Efendileri"dir – kozmik ruhlar veya gezegen ruhları. Üç Dhyan-Chohans sınıfı vardır ve bunların her biri yedi alt sınıfa bölünür. Bütün olarak, mükemmeliyete ulaşmış spiritüel yaratıklar grubunu oluştururlar. Gezegenimizin şimdiki zaman ☛Manvantara'sında, gelişmeyi yönetirler ve spiritüel efendi ve liderlerdir.

DIAMOND, JOHN
Bugün ABD'de yaşayan Avustralyalı psikiyatr ve müzik terapisti. Müzik terapisinin temel kavramı kantillasyon (lat.'den *cantare* = şarkı söylemek) veya "Gönül şarkısı"dır. Diamond bunun altında iç ahenk ve yaratıcılığı görür, bu insana benlik bütünlüğü hususunda saadet hissi verir. Her insanın kendi kantilasyon yeteneği vardır. Bu kimi insanda müzik yapmak, kiminde tiyatro oynamak veya ev yapmaktır.
Diamond, Çin akupunktur teorisini de kabul eder. Yaşam enerjisinin vücuda, kalbin üzerinde yer alan boyun altı bezinin yardımıyla iletildiğini düşünür. Müzik sayesinde bu bez olumlu veya olumsuz etkilenebilir. Diamond ünlü müzik adamlarının yaşam hikâyelerini okumuştur. Buradan müzik adamlarının şahsi problemlerini ifade etmek ve özellikle sağlık problemlerini çözmek için beste yapmaya yöneldiğini fark etmiştir. Bu nedenle, ilgili hastayla aynı sorunlara sahip bestecilerin müziğini dinlemek sağlığa faydalıdır. Örneğin bu şekilde Beethoven'in müziği, cinsel sorunlarda yardımcı olmaktadır. Başlıca eserleri: *Die*

*heilende Kraft der Emotion, Der Körper lügt nicht** ve *Lebensenergie in der Musik.*

DIANA

Yunan ☛Hekate ve ☛Demeter'in Romalı formu. Verimliliğin hayata geçirilmesi, ölüler diyarı ile kadın büyücülerin tanrıçasıdır. Ay Tanrıçasıdır, fakat esas itibariyle avı himaye eder. Ortaçağ itiraf kitaplarında Diana, kadın büyücülerin ve daha sonra cadıların tanrıçası olarak görülür.

DIDIER, ALEXIS

☛ *1886*

1845-1871 arasında zamanının en önemli kâhinlerinden sayılan Fransız film oyuncusu. Hayranları arasında aristokrasi ve sanat camiasından insanlar da bulunmaktaydı.

DIGHA NIKAYA

bkz. "Uzun derleme"

☛Suttapitaka'ya ait olan Palikangus'un metin grubudur. Bu grup çok kapsamlı dini risaleleri içerir. En önemlisi, Buda'nın son günlerinin anlatıldığı 16. dini risaledir.

DIKTORIALIS

Sözde aşk büyülerinde kullanılan, günümüzdeki bilinen bitkilerle kesin olarak özdeşleştirilemeyen bir bitki.

DIONYSOS

Yunan Tanrısı, Latinceleştirilmiş hali *Bacchus*, Zeus ve Semele'nin oğlu, sonraları Yunanlılar'ın şarap tanrısı olmuştur. Esas olarak hem Yunan, hem de Trakya ve Anadolu kültlerinde çok genel olarak doğanın yaratıcı gücünü temsil etmiştir. İsmi *Endendros* ve *Dendrites*'tir, yani "ağaçta yaşayan tanrı". Charitler onunla bağlantılıdır; kaynak ve dağ ormanı perileri ve ormanın diğer iblisleri, onun bakıcıları, yoldaşları ve oyun arkadaşlarıdır.

DIOSKURIDES, PEDANIOS

İ.Ö. I. yy.'ın 2 yarısı

Über Arzneistoffe (Tababet Üzerine) isimli eseri yeniçağa kadar farmakoloji (ecza maddeleri öğretisi) üzerine en önemli eserler arasında sayılan Yunan doktor. Bu eserde 600'ün üzerinde bitki ve neredeyse 1000 ilaç bulunur.

DIVINE LIGHT MISSION

Dünya çapında yayılmış ve 8 milyonun üzerinde üyesi olan, spiritüel bir Hint mezhebi. Kurucusu ☛Maharaj Ji'dir. Spiritüel egzersizler, uygulayan kişide özellikle ışık, harmoni, özün ve kelimenin yaşanmışlığını ya da deneyimini çağrıştırdığı söylenen meditasyonlardan oluşur.

* *Bedeniniz Yalan Söylemez*, Çev.: Cem Şen, Dharma Yay., 1995. (Ed. n.)

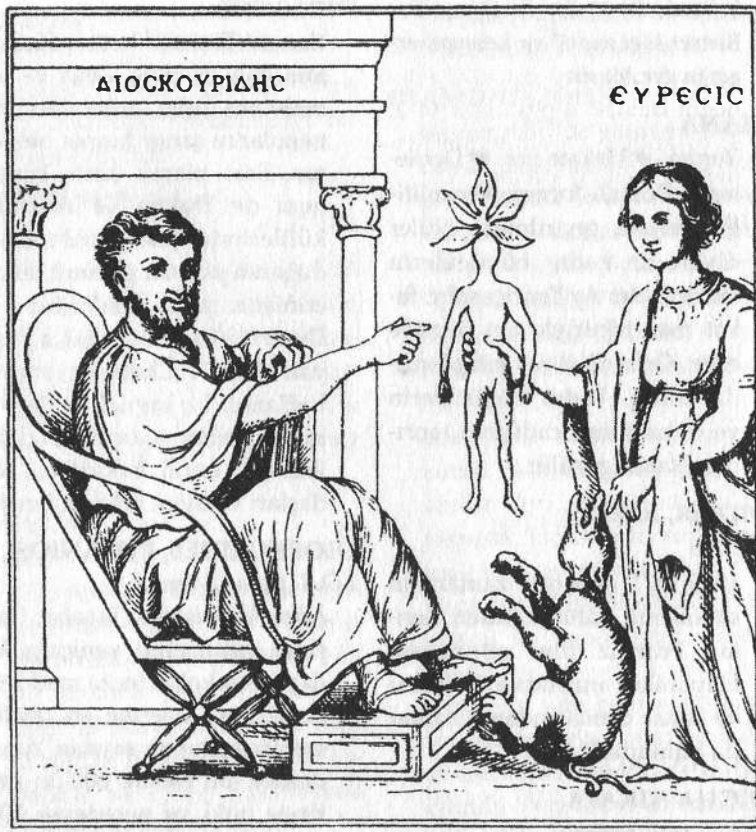

Pedanios Dioskurides

DIXON, JEANE

**1918*

Önemli politik hadiseleri önceden haber veren Amerikalı bir medyum. Bunların arasında Amerika Başkanı Kennedy ve vatandaşlık hakları savunucusu Martin Luther King'in öldürülmesi de vardır. Kehanetlerinde geleneksel kehanet yöntemlerinden de faydalanırdı (Kartlar, kristal küre, astrolojik ve numerolojik yöntemler), ancak onun için önemli olan, gelecekteki bir hadisenin hisse dayalı sezgisidir. Başlıca eseri: *My Life and Prophecies* (1970).

DİANETİK

Bir psikoterapi ve ☛Scientology-Kilisesi'nin kolu. Dianetik insanların dört dürtüsü ile ilgilenir: 1) Kişisel gerçekleştirmeye ulaşma çabası; 2) Cinsellik

ve üreme; 3) Diğer insanlarla birlikte olma ihtiyacı olarak açığa çıkan sürü dürtüsü (Örneğin devlet, topluluklar vb.); 4) İnsanlığın yaşamını sürdürmesini sağlama çabası.

DİBBUK

ibr.

Ağır suçlar işlemiş ölülerin ruhları. Mistik-Kabalistik inanca göre özellikle genç kadınların vücuduna girip, onlara işkence ederler. Bu ruhların kovulması "Mucize-Haham"ın görevidir.

DİKİLİ TAŞ – OBELİSK

yun. "küçük şiş"

Tepesine doğru sivrilerek incelen taş bir abide. Eski Mısır dininde dikili taş, genelde Güneş tanrısı Ra'ya tapınma ile ilişkiliydi.

DİL DİAGNOSTİĞİ

☛Holografik tedavi yöntemlerine dahil edilebilecek, bir Çin tıp yöntemi. Dilin durumuna bakarak, tüm bedenle ilgili sonuçlar çıkartılır.

DİLEK

alm. Wunsch

Bir Alman atasözüne göre: Düşüncenin babası, ancak aynı şekilde rüyanın, kendi kendine telkinin, büyüsel kuvvetlerin de babası.

DİNLERİNİN ARMONİSİ

New-Age dindarlığının temel kavramı. Örnek olarak Bahai Dini, Radhakrişna öğretileri, Ramakrishnas, Vivekanada alınmıştır. Almanya'da bu amaç doğrultusunda özellikle Liga UR çalışmaktadır. ☛Kissener

DİRİLİŞ

alm. Auferstehung

Doğrusal bir kozmoloji: Doğum-Yaşam-Ölüm ile kıyamet gününe inanan diriliş dinlerinin ana kavramı. Ölülerin dirilmesi inancı, Mısır mitolojisinde ve Yunan gizli bilimlerinde de yer almaktadır. Ancak bu öğreti her şeyden evvel Hz. İsa'nın dirilmesi ile ilgilidir ve Hıristiyanlığın en önemli dogmalarından birisidir. Günümüz ezoteriğinde dirilme önemli rol oynamamaktadır. Daha çok, temelinde bir tür döngüsel kozmoloji bulunan ☛Reenkarnasyon öğretisine eğilim vardır. Kâinat'ın oluşumu ve kıyamet günü soruları bu öğretide arka plana atılmaktadır.

DİŞ KÖKÜ

☛ *Melekotu*

DİTTHİ

bud. "Aksi görüş"

Budizm bunun altında, özellikle ebedi veya ölümü durumunda yok olmaya mahkûm bir kişiliğe ya da benliğe inancı anlar. Fakat Budizmin çekirdek cümlesi, varlığın boşluğu ya da gayri şahsiyetidir.

DİVİNASYON
lat. "tanrısallaştırma, vecit, cezbe"
Çoğunlukla kâhinlik ve geleceği görme için kullanılır ve kapsamı ile içeriği itibariyle, aynı kavramları içerir.

DİVYANAND, SOAMİ
**1931*
Hıristiyan öğretisiyle de etraflıca ilgilenen ve kısmen yeniden yorumlayan, Hintli ilim hocası ve mistik. Mesela *Jesus überlebte die Kreuzigung* isimli kitabında İsa'nın anlamının ölümünde değil, yaşamında saklı olduğunu göstermiştir. Başlıca eseri *Vedamrit* (Veda'nın İksiri), ☛*Vedalar*'ın tamamının 80 ciltlik çevirisi ve yorumudur (Kitab-ı Mukaddes kıyaslarıyla birlikte).

DO
jap. "Yol"
☛Zen'de en yüksek bilgeliği niteler.

DOGEN
İ.Ö. 1200-1253
☛Soto Zen'i kuran Japon. 1223'te Çin'e gitmiş ve dört sene boyunca Nyojo'da eğitim görmüştür. 1244 yılında Eiheiji Mabeti'ni kurmuştur. Baş yapıtı: *Shobogenzo* (Gerçek Dharma İdrakı'nın Hazine Odası). Bu eserin ilk bölümü –"Bendova" (Zazen'in Önemi Üzerine Tetkikler) ünlüdür, ayrıca "Shanshodoei" (Şiir Derlemesi).

DOĞA
teozof. / simya. / mist.
Güç dünyası, elementler içinde yaşama. Fani ve semavi doğa, birbirinden ayrıdır; zaman sınırlı doğanın, ebedi doğada da olduğu gibi, hem içinde natura naturans hem de üzerindedir (narura naturata).

DOĞRUDAN ODAKLANMA
alm. Direct Focussing
Bağışıklık sistemi enerjilerinin, vücudun hasta bölgelerine yönlendirilmesini tanımlayan, ☛Selby'nin yarattığı bir kavram. Selby, bağışıklık sisteminin beyin ile de etkilenebileceğinden yola çıkmaktadır. Gerçi bağışıklık sistemi, bir milyon yaşındaki bir genetik programa dayanır, ancak insanoğlu doğrudan konsantrasyon egzersizleri ile, yine onun bağışıklık sisteminin harekete geçmesini etkileyen nefes ve kas gerilimiyle sağlayabilir. Bu yöntemde ruhsal aktivitelerle, iyileştirme sürecine doğrudan etki edilir.

DOĞU
"Ebedi Doğu", ölmüş farmasonların mekânıdır.

DOĞU ÖĞRETİLERİ
Geniş kapsamlı bir kavram: Kabala kadar olduğu gibi, İslam, Tasavvuf, Budizm, Hinduizm (örneğin Yoga) ve

Zen'in tüm türleri. Batı ve kuzey bilge öğretilerinin aksi.

DOĞUM ASTROLOJİSİ veya JİNETEALOJİ

Astrolojinin, doğum esnasındaki burçla ilgilenen kolu (Mundan Astroloji ve Saat Astrolojisi). Bu alın yazısı, insanın tüm yaşamını belirlemekte. Doğum astrolojisine temel olabilecek eser Arap Albohali'ye aittir: *De Ludiciis Astrorum* (Yıldızların Kararı Hakkında, Venedik 1485.)

DOĞUM SAATİ ASTROLOJİSİ

Yıldızların etkisini, belirli bir ☛gezegen saatine bağlayan, astrolojik bilim.

DOĞUM SAATİNİN DÜZELTİLMESİ

Yanlış verilen doğum saatinin direktifler ve ilerleyen horoskopun çeşitli vakaları vasıtasıyla düzeltilmesi.

DOINEL, JULES STANISLAS

☛ *1902*

Orlean Kütüphanesi'nde bir Gnostik-Kartaca beratını keşfettikten sonra "Eglise Gnostique Universelle"i (Evrensel Gnostik Kilisesi) kuran, Fransız paleontolog. ☛Taksil vakasından sonra kendi hareketinden ayrıldı ve farmasonlar ile ☛Martinistler'in hararetli bir muhalifi oldu.

DO-İN

☛ *Kushi*

DOJO

jap.

En yüksek bilgelik (☛Zazen) eğitiminin yapıldığı yer.

DOKUSAN

jap.

Zen ustasının öğrencisi ile yüz yüze yaptığı görüşme.

DOLMEN

☛ *Megalitler*

DONDEN, YESHİ

☛ *1929*

20 yıl boyunca Dalai Lama'nın özel doktorluğunu yapan Tibet'li doktor. Dharamsala'da "Tibetian Mediacal Centre"i kurmuştur. Bilgi birikimini *Gesundheit durch Harmonie-Einführung in die tibetische Medizin* (1990; Armani Aracılığıyla Sıhhat – Tibet Tıbbına Giriş) kitabında toplamıştır.

DONNELY, IGNATIUS

1831-1901

Amerikalı hukukçu, kongre delegesi ve yazar. Kitabı, *Atlantis – The Antediluvian World* (1882) ile bu yy.'daki en kapsamlı Atlantis literatürünü ele alan ilk kişi oldu. Hatta İngiltere başbakanı William Gladstone'u, Atlantis'in varlığı ve aranması için kamu araçlarının emrine sunulması konularında ikna etmeyi başardı. Gladstone'nun meslektaşlarının diren-

mesi üzerine bu proje boşa çıkmıştır. ☛ *Atlantis;* ☛*Hörbiger*

DONOLO, SCABTAI
İ.S. 913-928

İtalyan kabalist ve doktor. Sefer Yetsira ile ilgili yorumu *Sefer Chahmoni*, çok ünlüdür ve Yahudi astrolojisinin önemli bir kaynağı sayılır.

DOPPELGAENGER
☛ *Görüntü İkizi*

DORJE-CHANG

Budist felsefede 6. elementtir, diğerleri: Toprak, su, ateş ve hava ile narin element etherdir. İlk maddedir.
☛ *Elementler*

DORUK DENEYİMİ
alm. Gipfelerfahrung

İngilizce "peak experience"ın Türkçe karşılığı. Bu ifade, Abraham Maslow tarafından kullanılmıştır (Psikoloji, hümanist). Değişime uğramış bilinç durumlarında yaşanan deneyimler için kullanılmakta. Şahıs kendini, yeteneklerinin zirvesinde ve tamamiyle çalışan bir varlık olarak hisseetmekte.

DOSA
hint.

☛Ayurvedik tababetin temel kavramı. Üç temel özsuyun tanımlaması: Vabu, Pattam ve Kapha. Dosa aslında bu üç özsuyun birindeki eksiklik veya fazlalıktır.

DOUVAL, H. E.

Çağdaş ezoterist Herbert Döhren'in takma ismi. Başlıca eseri: *Bücher der praktischen Magie* (12 Cilt.)

DOYLE, ARTHUR CONAN
1859-1930

Yazdığı romanlarda dedektif Sherlock Holmes'u polisiye roman edebiyatının en ünlü figürleri arasına sokan, İskoç doktor ve roman yazarı. Doyle, bunun yanı sıra spiritüel meselelerle de ilgileniyordu. Oğlunun I. Dünya Savaşı'nda ölmesinden sonra, ☛Seans'larda onun sesini duyduğunu sanıyordu. Yaşamının ilerleyen yıllarında "London Spiritualist Alliance", "College of Psychic Science" ve "Spiritualist Community"nin başkanlığını yapmıştır. Başlıca eserleri: *The Vital Message, The History of Modern Spiritualism* ve *The Edge of the Unknown* (Bilinmeyenin Kıyısında)

DÖBEREINER, WOLFGANG
**1928*

Almanya'da alanının önde gelen temsilcilerden sayılan astrolog. Münih'te aynı isme sahip enstitüyü yönetmektedir. Döbereiner, astrolojinin uygulama alanlarında (hava tahminleri, ekonomi danışmanlığı ve hastalık teşhisi) akıl almaz bir kesinliğe ulaşmıştır. Başlıca eserleri: *Astrologisches Lehr- und*

Übungsbuch (Astrolojik Öğreti ve Teknikleri, 6 Cilt), *Astrologisch-homöopatische Erfahrungsbilder zur Diagnose und Therapie von Erkrankungen*, (2 Cilt).

DÖRDÜL

İnsanın basit benliğini oluşturan, fani dört ölümcül parçası: Vücut, yaşama gücü, astral ve şehvet bedeni.

DÖRDÜNCÜ BOYUT

Paranormoloji, maddenin nüfuz etmesini önkoşul sayar. Bu nedenle üç boyutlu mekân, gerçekliği tam anlamıyla tarif edemez. Sonuç itibarıyla, dördüncü bir boyutun ya da daha fazla boyutların olması gerektiğidir.

☛ *Boyut, Dördüncü*

DÖRT ASİL HAKİKAT

☛ *Sacca*

DÖRT DÜNYAÜSTÜ PATİKA

☛ *Budizm*

DÖVME (TATU)

Tahiti dilinden *çizmek, resmetmek* Büyüsel veya estetik sebeplerle, deri üzerine renkli işaretlerin yakılması veya kazınması işi.

DR. BEDRİ RUHSELMAN

(1898-1960) Türkiye'deki metafizik ve ruhsal araştırmaların öncüsüdür. Gençliğinde müzik eğitimi almak üzere Prag'da yaşayan Ruhselman burada ruhsal irtibat seanslarına katılır. İleriki yıllarda, müzik öğrenimi yüzünden yarım bıraktığı tıp öğrenimini tamamlar. 1950 yılında Dr. Sevil Akay, avukat Suat Plevne, Muammer Bayurgil ve Nurettin Özmen'le birlikte Türkiye Metapsişik Tetkikler ve İlmi Araştırmalar Cemiyeti'ni kurar. 1951'de Uluslararası Spiritualizm Kongresi'ne "Medyomluğun ve Ruhların Dünyamızdakilerle Görüşme ve Münasebetlerinin Neo-Spiritüalizma Görüşü ile İlmî İzahı" başlıklı 61 sayfalık bir rapor sunar. 1952'de "Ruh ve Kâinat" adlı bir dergi yayınlamaya başlar. 16 Şubat 1960'da kalp krizi sonucu ölür. Eserleri: *(Medyom Serisinden) Ruhlar Arasında*, 194; *Allah*, 1950 *Mukadderat ve İcabat*, 1953; *Ruh ve Kainat* 1977, 238.*

DRAGON PROJESİ

Tarih öncesi bölgelerde özel güçlerin etkili olup olmadığı sorusunu araştıran bir projedir. "Dragon", Çinliler'de dünya enerjilerini sembolize eden ejderhanın İngilizce karşılığıdır. İlk sonuçları Don Robbin *Circle of Silence* (1985) kitabında yayınlamıştır. Mesela Oxfordshire'daki taş anıtlarda Güneş doğarken ultrason dalgaları oluşturduğu ispatlanmıştır.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

DRAKULA
Romence "Küçük ejderha"
İrlandalı yazar Bram Stoker'in (1847-1912) aynı isimli romanındaki bir karakter. Drakula, güzel kadınların kanını içmek isteyen, baştan çıkarıcı bir ☛Vampir olarak canlandırılır. Bunun tarihi örneği, halkına ve istilacı Türkler'e vahşice zulmeden ve bu nedenle Vlad Dracul denilen Kont Vlad (Vlad Vampir)'dir.

DRIESCH, HANS
1867-1941
Parapsikolojiyi başlı başına bir bilim yapmaya çalışan ve bu bilimin konusu ile yöntemlerini belirlemeye çalışan doğa bilimci ve felsefeci. Baş yapıtı: *Parapsychologie* (1952). Driesch'in çıkış noktası, yaşamın sadece fiziksel ve kimyasal sebeplere dayanarak açıklanamayacağı görüşüdür.

DROIT HUMAIN, le
fran. "İnsan hakkı"
1892 yılında Maria Deraismes'in (1828-1894) kurduğu bir farmason tarikatı. Bu tarikata, tarikatın yayılmasında önemli katkıları bulunan kadınlar da alınır.
☛ *Besant*

DRUDEN
(Truden), eski Alman inancına göre kaz veya kuğu ayaklı, efsanevi kadın varlıklar. Ayakları nedeniyle ☛Drudenfuss da denilir.

DRUDEN TAŞI
Druden'lara karşı savunma aracı sayılan, deliği olan ve yuvarlak tıraşlanmış bir taş.

DRUDENFUSS (BEŞ UÇLU YILDIZ)
(Pentagramm, Pentalpha, Albfuss, yalınayak, pisagor işareti, Pentakel) Kenarlarında eşit büyüklükte üçgenler bulunan, beşgen şeklinde bir mistik işaret. Eskiden beri sembol olarak kullanılır (Goethe *Faust*'ta: "Pentagramma sana ıstırap mı veriyor?"), heksagram ile karıştırılmamalıdır. Drudenfuss astroloji, Kabala ve simyada da önemli rol oynar.
☛ *Mühür*

DRUID TARİKATI
1781'de Londra'da kurulan farmason benzeri bir tarikat. İlk Alman locası 1872'de Berlin'de kurulmuştur (Dodonahain Nr. 1 von Preussen). Druid Tarikatı'nın hedefi, Kelt geleneklerini sürdürmektir. Tarikatta üç kademe vardır: Ovatlar, Ozanlar ve ☛Druidler.

DRUİDİNLER, DRUİDİSİNLER
Kelt prensesleri. Keltler'de büyük nüfuzları vardı ve kâhin olarak saygı görüyorlardı. Otların ve bitkilerin iyileştirici

gücü konusundaki bilgileri, yardım arayanların ilgisini görmekteydi. Yıldızlardan, kuşların uçuşundan, nehirlerin dalga akışından vb. kehanette bulunurlardı ve vecizeleri kutsal ve yanılmaz sayılırdı.

DRUİDLER

Druidler, özellikle Britanyalı ve Galliler'in saygı duyduğu rahip ve kâhinlerdir. ☛Kelt dilinde druidlerin ismi, dinin sırlarını vb. bilen "bilge adamlar" gibi bir anlama gelir. Bu tarika-

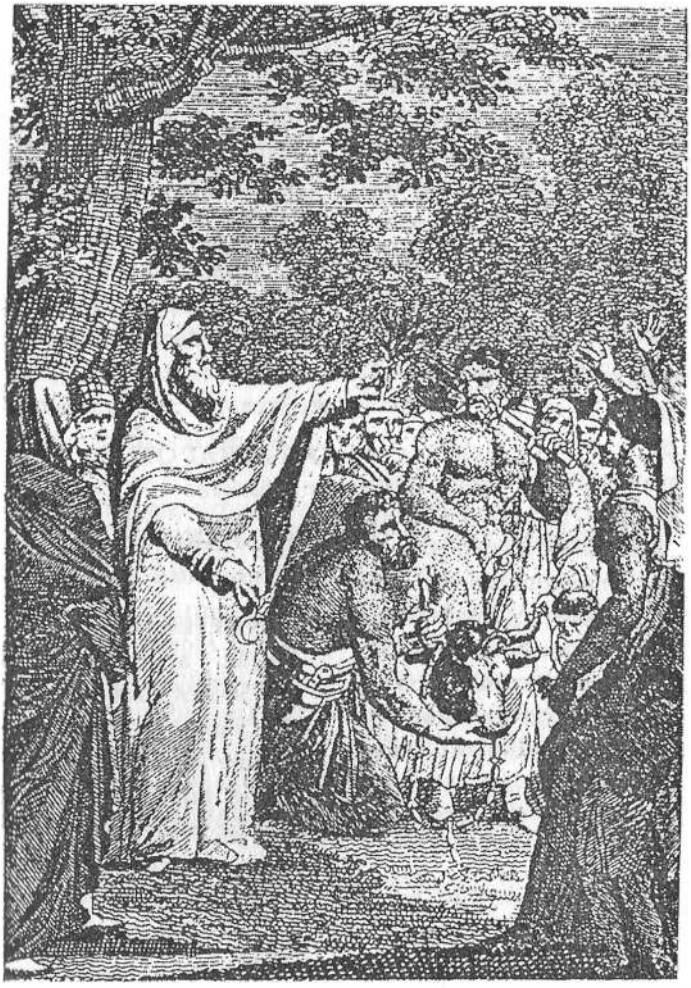

Ökseotu dalları ile bir Druid

tın başı, en saygın kişisi, kendi aralarından oybirliğiyle seçilen Baş-Druid, Gal diline *Coibhi* veya *Coibhi Druidh*'dir. Bu *Coihbi* en yüksek mercidir. Druidler dış görünüş olarak da diğer sınıflardan ayrılır. Üst giysileri, *Bracan* denilen, topuklara kadar uzanan, altı renkli bir cübbedir. Druidlerin saçları kısaydı, fakat sakallarını oldukça uzatırlardı. Genellikle ellerinde beyaz bir asa, *slatan drui eachel* veya çatal bulunurdu.

DRUJALAR

Erkeklerle cinsel ilişkiye giren dişi iblislerin Acemce ismi.

DU POTET DE SENNEVOY, BARON

1796-1881

Fransız spiritüalizminin kurucularından biri ve Paris'teki Palais Royal'de manyetizma ve hipnotizma konularında ders veren Mesmer'in yandaşlarından. Öğretisine göre manyetizma, ruh ve vücudu birbirine bağlayan banttır ve bütün paranormal görünümlerin temelinde bu yatar.

DU PREL, CARL

1839-1899

Modern spiritüalizmin kurucusu ve öncüsüdür; çok sayıda eseri vardır. Başlıca eserleri: *Monistische Seelenlehre, Spiritualismus, Das Raetsel des Menschen* (İnsanın Muamması) ile roman *Das Kreuz am Fenster*'dir.

DUBLE

ing. Double

☛ *Görüntü İkizi*

DUCASSE, ISIDORE

1847-1870

Fransız Satanizmi'nin şairi. Bu türdeki en ünlü eseri, *Chants de Maldoror**, Comte de Lautreamont takma ismiyle çıkmıştır.

DUKKHA

bud. "Istırap"

Dukkha, üç varlık özelliğinden birisi ve dört asil gerçekliğin ilkidir.

☛ *Sacca*

DULAVRAT OTU

☛ *Belladonna*

DULL, HAROLD

☛ *Vatsu, Tantsu*

DUNNE EFEKTLERİ

İngiliz araştırmacı Dunne (1875-1949) tarafından özellikle II. Dünya Savaşı'nda derinlemesine incelenen, bir rüya türünün adı. Yakın gelecekteki olaylar, rüya görme konusunda uyarıcı olabilirler. Hatta kısmen gerçeklik ile bağdaşan önbilişsel (geleceği gören) rüyalar oluşur.

* Maldoror'un Şarkıları, Çev.: Özdemir İnce, Gendaş Kültür, 1999. (Çev. n.)

DURGA

hint.

Diğer ismi ☛Şakti veya Kali'dir, Tanrı Şiva'nın karısı. Tahribat Tanrıçasıdır.

DURUGÖRÜ

lat. Clarus acerum, alm. Hellsehen, ing. Clairvoyance

İç yüzle algılama yetkisi. Mekânsal ve zamansal kehanet olarak ayrılmakta. Örneğin ismen Swedenborg ve Jakob Böhme'ye ait olan mekânsal kehanet, çok uzaklarda gerçekleşen, sudurlar vasıtasıyla olayları gören telepatik yetiden oluşmakta. Zamansal, peygamberi kehanet, "ikinci yüz", şimdilik herhangi bir açıklamadan kaçınmakta. Herkesçe bilinen iki açıklama türü vardır:

1.) (Animistik), son derece hassas ruhun bundan sonraki vakalarının önceden kestirilip bilinmesi, tıpkı yaklaşan lamba ışığının açık kapıda önden vurması gibi.

2.) (Spiristik), doğa üstü varlıkların bizim tüm becerilerimizi belirlemesi ve paranormal yetilere sahip bir kâhinin ağzıyla bize konuşması. Peygamberi kehanetin görüntüleri o kadar şaşırtıcı ki, salt animistik açıklama yetmemekte; ancak aynı şekilde spiritüalist açıklama çoğu kez tüm mantığa zıt düşmektedir.

DURUİŞİTİ

alm. Hellhören, lat. Clarus audientia, ing. Clairaudience

Duyu organı vasıtasıyla kehanette bulunma... Spiritüel kulağa ilişkin yüksek ruhani bir yetektir.

☛ *Kehanet*

DURVILLE, HENRY

1849-1923

Fluidial'ı (Işık Bedeni) araştırma konusu yapan günümüz Fransız araştırmacısı. Başlıca eseri: *Der Fluidalkörper des lebenden Menschen* (1917).

DUVAR SARMAŞIĞI

☛ *Hedera Helix*

DUYARLILIK

☛ *Hassasiyet*

DUYGUSAL GEVŞEME İŞLEMİ

alm. Emationaler Entspannunysprozess

☛Selby'nin öncü olduğu bir kendini iyileştirme yöntemi. Duyguların blokajı veya bastırılması hastalıkların sebeplerinden biridir veya oluşma aşamasında önemli rol oynar. Ağlama veya öfke gibi duygu boşalmaları ile insanın sağlığı için ön koşul olan duygusal dengeye ulaşılabilir. Öncelikle duyguları bastırmaya zorlayan

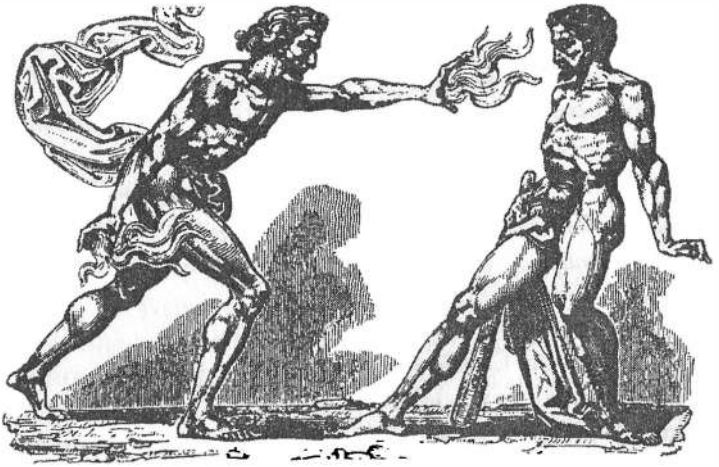

Henry Durville'e göre insanın ışın kılıfı veya fluidal vücudunun tasviri

toplumsal baskıdan kurtulmayı öğrenmek gerekir. Eğer ruhsal baskı altında bulunuluyorsa, sırtüstü uzanıp ağızdan nefes alınmalıdır. Bu şekilde duygular dışarıya boşalır.

DUYUMSAL BİLİNÇ
ing. Sensory Awareness

Bu terapi şekli, birçok hastalığın ihmalkârlık ya da bazı vücut bölümlerinin ve organlarının dikkate alınmamasından kaynaklandığı teşhisine dayanır. İnsani organlar ve vücudun bölümleri, bunu kapsayan faaliyetler de dahil edilerek (oturmak, yürümek, yatmak vb.), insanın ilgi alanının merkezine çekilir. Tabii ki bu terapi şekli, akut hastalıklarda uygulanmaz. Burada, daha ziyade bir tür önlem tasarlanmıştır.

DÜALİZM
lat. "İkilik öğretisi"

Varlık bilmecesini, birbirinin zıddı ilkelerin bulunmasıyla açıklamaya çalışan dünya görüşü. Düalizm, ne maddeyi, ne de Carl ☛du Prel gibi ruhu yegâne yaratıcı madde olarak görmemesi, ikisini bir arada geçerli sayması konusunda ☛Monizm'in (Teklik) karşısındadır. Düalizm insanı çift varlık olarak görür, yani geçici bir maddi gövde ile ölümsüz bir ruhun toplamı. Yaşam formlarının açıklanması için çözülemeyen bu iki bölümün bağlantısı, okült araştırmanın konusudur.

DÜĞÜM
alm. Knoten

Düğüme, Mısırlı, Yunanlı ve Romalılar'da büyülü bir anlam

yüklenmekteydi. Buna göre Romalılar, düğümlerin iktidarsızlığa neden olduğuna ve hamileliği önlediğine inanmaktaydı. Aynı zamanda bir insanı öldürecek güçte oldukları düşünülürdü. Bu amaçla ortaçağda, dokuz düğümlü ip kurbanın üzerine gizlenirdi (☛Cadı Merdiveni).

DÜNYA ASTROLOJİSİ

☛ *Sun Bear*

DÜNYA GÖRÜŞÜ

alm. Weltanschauung

Bir insanın bütün olarak dünya ve kendisinin buna karşı durumu ile ilgili düşünce ve tasavvurlarının içeriği. Okültik dünya görüşü iki kutupluluğa, metafizik-mistik dünya görüşü ruhi monizme, materyalistik dünya görüşü de maddesel monizme dayanır. Genel olarak dünya görüşü, bireyin, ☛Dünya Sırlarına karşı duruşundan ortaya çıkar.

DÜNYA RUHU

alm. Weltseele

Bütünlüğünde insan ruhunun şahsi özbilincine karşı duran, dünyanın kendi özbilinci.

DÜNYA SIRLARI

alm. Welträtsel

☛Haeckel'e göre birçok şeyin yanı sıra maddenin varlığı, hareketin menşei, hissin ve irade özgürlüğünün oluşumu ile ilgili sorular.

DÜNYALAR (KABALİSTİK)

Kabala kesin olandan salt materyale geçişi dört kademe

Düğüm büyüsü çoğu kere kilise dışında gerçekleştirilirdi...

dünyası ile açıklar: 1) Azilut, ☛Sefirot'un dünyası ya da En-Sof'un ilk ışınımları, 2) Beriah, Sefirot'un türüne göre onlu sayılarda düşünülen, yaratmanın dünyası, ilk formlar, dünya fikirleri ya da yaratıcı güçler, meleklerin dünyası olarak da tanımlanır, 3) Yetsira, formasyonun, materyal yalnızlığın ilk resimlerinin dünyası, ruhların dünyası olarak da tanımlanır, 4) Asiya, görünümlerin, materyal olanın dünyası.

Bu dünyalar canlı bir değişimin etkisinde bulunur.

DÜRCKHEIM, KARLFRIED KONT von

1896-1988

Psikolog ve yazar. Dürckheim, batı psikolojisi ve ☛Zen'in (☛New Age) sentezi için çalışmıştır. Başlıca eserleri: *Zen und Wir* (Zen ve Biz), *Wunderbare Katzen, Der Ruf nach dem Meister* (Ustaya Çağrı), *Im Zeichen der grossen Erfahrung, Erlebnis und Wandlung, "Hara-Die Erdmittel des Menschen.*

DÜRZİLER

alm. Drusen

İslam-Hıristiyan-Gnostik mezhebi. İsmi, ilk peygamber de sayılan Muhammed ed Dürzi'den gelir. Mezhep onu ve onun ismini reddeder ve kendisini birlik inancı olarak tanımlar. Dürzilerde Kur'an ve Kitab-ı Mukaddes, inanç normları olarak geçerlidir. Ebedi Tanrı, ışık ve karanlığı yaratmıştır. Işıktan peygamberleri Hamza Ali Bin Ahmed, karanlıktan şeytan çıkmıştır. Hamza'nın ışığından dört ruh oluşmuştur. Karanlıktan Muhammed'in dört yoldaşı: Ebu Bekir, Ömer, Osman ve Ali İbn Ebu Talip onlar tarafından adeta şeytan olarak görülür. Tanrı'nın varlığını kavramak imkânsızdır. Dünya bir seferde yaratılmıştır. Ruhların sayısı aynı kalır, çünkü bir insanın ölümünde ruhu yeni doğmuş bir çocuğa geçer. İnsanlık, Yaradılış'ın bildirdiğinden çok daha eskidir. Dürziler için şu kurallar geçerlidir: Hakikat sevgisi, inanç kardeşlerinin desteklenmesi, şeytan ve tanrısızlığın reddedilmesi, efendilerinin birliğinin tanınması: Tanrı'nın adı İsmail, evrensel ruhtur, onun içinin tanımlandığı, zikredilen Hamza, genel mantıktır. Anlam veya gerçeklik Hâkim Beamrihi'dir. Dürzîlerin öğretisinin ifşası her dönem için mümkün değildir. Sadece peygamber Hâkim'in yaşadığı dönemlerde, onun öğretisine iştirak edilebiliyordu. Ölümünden sonra vahiylerinin gizli kalması gerekiyordu. İnançlarına göre insan öldüğünde, daha önceki inancıyla tekrar doğar. Bu nedenle aralarına kimseyi kabul etmezler. Dürziler kendilerini âlimler ve

cahiller diye iki gruba ayırır. Cahil birinin pişmanlık duyarak geri dönüşü mümkündür, aksi taktirde cahil biri olarak tekrar doğar.

DÜŞÜNCE AKTARIMI

alm. Gedanken übertragung

Düşünce okumanın aksine, yine mekanik yardım gereçleri olmaksızın düşüncenin bilinçli olarak aktarılması. Telepatik etkileri, telkinle birleştirmekte ve gerçeklik bağlamında, düşünce okumadaki şartların aynılarına uymalı.

DÜŞÜNCE FOTOĞRAFÇILIĞI

☛ *Konseptografi*

DÜŞÜNCE OKUMA

alm. Gedankenlesen, fr. lecture de pensée

Dil, işaret veya herhangi başka yardımlar almaksızın başkalarının düşüncelerini algılama yeteneği. Tamamen telepati doğasına dayanan bu yetenek, ancak herhangi bir dış etken (dokunma vb. gibi) olmadan gerçekleşir.

DÜŞÜNCE ŞEKİLLERİ

alm. Gedankenformen

Teozof Charles. W. Leadbeater 'dan (1848–1934) gelen bir kavram. Bir medyum, bir düşünce üzerinde yoğunlaşıp, konsantre olduğunda, belirli geometrik şekiller gördüğünü iddia ediyordu.

DÜZLEM

alm. Ebene

☛ *Plan veya Dünya*

DVOROVOI

Bir ailenin kadınlarını baştan çıkaran Slav iblis türü.

DZOGŞEN

tibetçe "Kusursuz mükemmellik/tam kâmil"

Yoga ile benzeşen (bu nedenle Ati-Yoga da denir) ve Tibet'in spiritüel kültüründe önemli bir rol oynayan bir meditasyon formu. Dzogşen-Öğretisinin muhtemelen Şamanı geleneklerine dayandığı sanılır. Dzogşen'in hedefi, insanı varoluşun temel durumuna geri çevirmektir. Bu amaçla ses ve vücut egzersizleri de yapılır, fakat Dzogşen ruhsal bir egzersiz olduğundan, bunlar arka plandadır. Dzogşenin yöntemleri "kendini özgürleştirme patikası" olarak da adlandırılır.

DZYAN

☛Blavatsky *Gizli Öğretisi*'nde, Brahmanlar'ın gizli öğretilerini içerdiği söylenen Dzyan adında bir kitaptan söz etmektedir. G. Şolem, Dzyan kelimesinin, sadece altı sayfadan oluşan ve Yaratılış'ın ilk altı bölümü ile ilgili pek de açıklama getirilemeyen bir yorum içerdiği ve ☛Zohar'daki eserlerden biri olan "Sifra-di zeniutha"nın (Mahremiyetin Kitabı) yanlış yazılışı olduğunu ispatlamıştır.

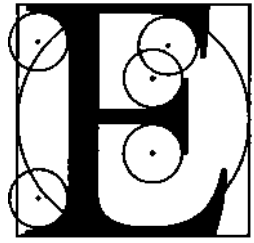

EBCED HESABI
Ar.

Arap harflerini rakamlara dönüştürme bilimi.

☛ *Gematria*

EBERTIN, BALDUR R.
ö. 1933

Astrolog, psikolog ve lokman hekimdir. Ebertin, reenkarnasyon bilincine dayalı bir reenkarnasyon terapisi geliştirmiştir. Ona göre insanın kaderini, daha evvelki yaşamı belirler ve bunun bilince çağırılması gereklidir. Başlıca eserleri: *Das ABC der Kosmobiologie* ve *Kombination der Gestirneinflüsse.*

EBU-EL HASAN EŞ-ŞADİLİ
1196-1252

Büyük sufî ustası, Şadililer tarikatının kurucusu.

ECCLESIA GNOSTICA CATHOLICA

☛ *Gnostik Katolik Kilisesi*

ECHLEFT, KARL FRIEDRICH

☛ *İsveç Sistemi*

ECKART, DIETRICH
1868-1923

☛Thule Topluluğu'nun önde gelen üyelerinden biri. Hayat görüşünü, Angelus Silesius'un insanın maddeden kurtuluşunu konu eden *Cherubischen Wandersmann*'dan almıştır. ☛Steiner'in Yahudi olması nedeniyle, Eckart'ın onunla özellikle mücadele ettiği söylenir. Thule cemiyetinde, kara büyü yapan iç çemberde yer aldığı söylenir. Eckart İslam ile çok ilgilenmiş ve İspanya'daki İslam-Hıristiyan dünyasının çatışmasında kilit isimlerden biri olan Bernhard von Barcelona'nın reenkarnasyonuna kendisini addetmiştir. Eckart'ın da ilaçlarla (Peyote) deneyler yaptığı söylenir. Eckart'ın ölmeden hemen önce Hitler'i büyüsel-sadistik bir merasimle Thule Tarikatı'na takdis ettiği konusu da şüphelidir. Başlıca eseri: *Der Bolschewismus von Moses bis Lenin – Zwiegespraech zwischen Adolf Hitler und mir* (1924 posthum).

ECKARTSHAUSEN, CARL
1752-1803

Bavyeralı bilim adamı. Baş yapıtı, içinde özellikle büyüsel ☛Hareket Fenomenleri'ni işle-

diği, *Aufschlüsse zur Magie*'dir; *Portatio-Elektrizitaet* (Taşıma elektriği) deyimi ona aittir. Başlıca eserleri: *Zahlenlehre der Natur* (194) ve *Mystische Naechte* (1971; Mistik Geceler).

ECKER ve ECKENHOFFEN, FREIHERR von
1750-1790

Asyalı Kardeşler tarikatının kurucusu. Söz konusu olan, Altın Şafak ve Gülhaçlılar'ın bölünmesidir (1790). Bu tarikatın sembolü, bir tekerleğe oturtulmuş haçtı. Aradaki boşluğa ise *Retae et aurae crucis* yazısı eklenmiştir. Tarikatın öğretisinde kabalistik etkiler özellikle göze çarpmaktadır. Tarikatta dokuz kademe vardı. Asyalı kardeşler Yahudiler'i de aralarına almaktaydı.

ECO, UMBERTO
1932

İtalyan göstergebilim profesörü (Bolonya Üniversitesi). İki romanı *Gülün Adı* (İtal. 1980) ve *Foucault Sarkacı*'nda (İtal. 1988) okültizmin klasik konularını işlemiştir. *Gülün Adı* adlı eserinde, XIV. yy.'da bir manastırda uygulanan satanizm ve kara ayinleri işlemiştir. Dönemsel, kültürel ve tarihsel arka planın net biçimde tasviri, kitaba inanırlık katıp, onu manastırlarda geçen sıradan korku romanlarından ayırmaktadır (☛Lewis, ☛Hoffmann). İkinci roman ☛Hermetik Gelenek ve ☛Mabet Tarikatı ile ☛Gülhaçlılar'ın etkileri hakkındadır.

EDWARDS, HARRY
1893-1976

Dünya çapında ilgiyle karşılanan Amerikalı ruh tedavicisi. Eğer insan kendi ruhsal varlığını fark edebilirse, birçok hastalığın nedeni ortadan kalkar. Başlıca eserleri: *Geistheilung* (Ruhsal Şifa) ve *Praxis der Geistheilung* (Ruhsal Şifa Uygulamaları).

EFES HARFLERİ

Efes'teki Artemis resminde, şeytan tarafından ele geçirilmişleri iyileştirmek için kullanılan, anlaşılmayan büyü sözleri yazılı olduğu söylenir.

EFLÜV
alm. Fluidum; lat. Effluvium; fr. Effluve

Canlı cisimlerden yayılan ışınımlar için kullanılan bir terim...*

EFLÜV FOTOĞRAFÇILIĞI ya da EFLÜVYOGRAFİ
alm. Effluviophotographie

Medyumların yaydığı ince maddeli ışınımların görüntü-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

lenmesi. ☛Kirlian-Fotoğrafçılığı da buna aittir.

EFSANE BÖLGELERİ (ALMAN)

Şu efsaneler ayırt edilir:

1) Doğu Got efsaneleri. Eski efsanelerin merkezi Ermenrich'tir, Hunlar'ın baskınında, kendi krallığının batışını görmemek için 375 yılında 100 yaşında bir ihtiyar olarak intihar eden Amaller'in (efsanede Amelungen diye geçer) doğu Got soyundan, Got Kralı. Efsane onu, kendi soyuna öfke kusan, kötü kalpli bir zalim yapmıştır. Daha yenice efsaneler 488'de Odoaker'a karşı savaşan, Verona'daki gibi birçok kez yenen ve doğu Got krallığını İtalya'da kuran Büyük Theoderich etrafında toplanmıştır. Efsane onu Bernli cesur kahraman Dietrich yapar, eski silah ustası Hildebrand da onun yanındadır. Doğu Got efsaneleri eski ve yeni Alman edebiyatında şu şekilde yer almıştır:

Esasında önceleri İngiliz ozanların söylediği tarzda olan, daha sonra Bavyera'da tekrar yazılan Hildebrand'ın şarkısı, 800 yıl öncesindeki aliterasyonlu vezin hâkim olan eser, Hun topraklarından dönen Hildebrand'ın, İtalya topraklarına girişini yasaklayan kişinin babası olduğuna inanmaması üzerine girdiği çarpışmayı anlatır. Bu efsaneden elimizde kalan kısım, bizi hikâyenin sonucu hakkında aydınlatmaz. XV. yy.'da Kaspar von der Roen'in kahramanlık kitabında, baba, oğlu yenmiştir. Dietrich efsanesi, Alman dilinde özellikle de *Rabenschlacht* (1270 civarı) ve *Buch von Bern* (1280 civarı) adlı eserlerde dile getirilmiştir. Niebelungen efsanesiyle ilişki, kuzey bölgesinden aktarılmış olan *Thidrekssaga* (1250 civarı) ile kurulur.

2) Hun efsaneleri. Alman efsanelerinde, her seferinde doğu Gotik ve Burgonyalı efsanelerle bağlantılı olarak ortaya çıkar. Efsanenin odak noktası, büyük Hun imparatoru Etzel (Attila, *453), onun yanı sıra kardeşi Bloedel (Bleda) ve ilk eşi Helche Hanım; yaşadığı saray ise Macaristan'da Etzelburg'dadır.

3) Burgonyalı efsaneler. Bu bizi Worms'a götürür: Kahramanı, tüm krallığıyla birlikte Hunlar'ın kralı Atilla tarafından yok edilen kral Gunther'dir, tarihte Gundicar adıyla anılır (☛437). Efsane, bu tarihi hikâyeyi Etzel sarayında konuşlandırır. Gunther'e, kardeşleri Kral Giselher ve Gernot destek olmuştur.

4) Frenk ya da Aşağı Ren bölgesi efsaneleri. Baş karakter, Aşağı Ren'den kahraman Si-

egfried zu Xanten'dir (Kuzey bölgesi efsanesinde Sigurd). Bu anılan iki konu da, Alman Niebelungenlied efsanesinde birleşirler.

5) Kuzey Saksonya efsaneleri. Odak noktası, Hegelingen kralı (Friesland) Hettel'dir. Niebelungenlied efsanesinden sonraki en önemli Alman halk destanında "Gudrun" adıyla temsil edilmiştir. Bugünkü hali, 1190 civarı Avusturyalı bir şair tarafından derlenmiştir. İrlanda kralı, Hagen'in ve onun gençlik hikâyesini anlatır. İkinci bölümü ise, Friesen kralı Hettel ve kızı Hilde'nin biyografisini anlatır. Sonunda da, Hettel ve Hilde'nin kızı Gudrun'dan bahseder. Geri kalan maddeler eksik, tam bir sayfa.

6) Langobardik efsaneler. Haçlı seferleri nedeniyle bu bölgenin destanları da eşsiz doğu mucize hikâyeleriyle süslenmiştir.

XII. yy.'dan kalma olup, ancak XIV. yy.'daki elden geçmiş halinin muhafaza edilebildiği, bir oyun-destanı olan (Spielmanns-epos) *König Rother*, Kral Rother'in Apulien'den Konstantinopolis'e (İstanbul) gelin almak üzere yaptığı maceralı yolculuğu anlatır.

1250'de yazılmış *Ortnit*, Kral Ortnit'in Lamparten'den (Langobard ülkesi) Asya'ya yaptığı seferi anlatır.

Hugdietrich und Wolfdietrich XIII. yy.'dan kalma bir eserdir. Konstantinopolis Kralı Hugdietrich maceralı bir şekilde, kadın kılığında güzel Hildeburg'un kalbini fethetmeye çalışır. Çocukken bir kurt tarafından kaçırılan Wolfdietrich, Hildeburg'un oğludur. Kıskanç kardeşleri onu kovup, adamlarını bağlarlar; bir müddet uzaklarda dolanıp duran Wolfdietrich neticede adamlarını kurtarır ve imparator olur ve son günlerini bir manastırda geçirir.

7) Yabancı efsaneler. XII. yy.'ın sonlarına doğru şövalyelik makamı nazik ve saraydan yetişme şövalyeleriyle altın çağını yaşamıştır. Fransız terbiyesi ve konuşma tarzıyla beraber başka efsane malzemeleri de gelmiştir. Örneğin, aralarında Iwein, Gawein, Parzival, Tristan, Erek, Lanzalot, Wigalois bulunan yuvarlak masa şövalyeleri ve Kral Artus'un breton (Britanya) efsanesi; sonra, ruhani şövalye tarikatı ve Kutsal Gral'ın doğu kaynaklı İspanyol efsanesi; ve Paladin'leriyle (Roland) Büyük Karl efsanesi. Bu konuları işleyen çoğu Alman şiiri, 1200 civarı saray destanlarının altın çağından kalmadır.

EGO
lat.
Her türlü ruhsal-bedensel olayın merkezi olarak tasavvur edilen bilinçli varlık...

EGREGORLAR
lat.
Düşüncelerden doğmuş varlıklar. Tibet'teki ☛Tulku gibi.

EGZOBİYOLOJİ
alm. (Exobiologie)
Dünya dışındaki varlıkların yaşam formları ve vasıflarının öğretisi. ☛Gezegen Sakinleri

EGZOPSİKOLOJİ
alm. Exopsychologie
Dünya dışındaki ☛Gezegen Sakinleri'nin psikolojik vasıflarının öğretisi. Bu öğretinin temelini mitolojideki tanrıların ayrıntılı açıklamaları oluşturur ve bunların insansı özellikleri dünya sakinlerinin de, dünya dışındaki bir medeniyetten geldiğine veya onlarla akraba olduklarına dair bir işaret olabileceği sanılmaktadır. ☛Ufoloji; ☛Pre-Astronotik

EGZORSİZM
alm. Exorzismus
Büyülü formüller yardımıyla şeytanın veya bir iblisin, bir insanın vücudundan kovulması. Katolik Kilisesi'nde eskiden beri Romanum ritüeliyle uygulanır.

EGZORSİZM, TİBET
"Ruh hastalıkları"nın sebebi olan kötü ruhları kovmaya ya-

Bir rahip şeytan kovma ayininde...

rayan, Tibet psikiyatrisinin bir yöntemi. Bu ruhlardan korunmak için ☛Mantra ve ☛Muska'lar kullanılır. Ancak vücuda yerleşmişlerse, çeşitli yöntemlerle yok edilebilirler:

Glud: Kurban vererek kurtulma

Mdos: Hastanın evinin önünde, renkli ipliklerden, iblislerin itibar ettikleri şekiller yapılır.

Mnan: Ruh, sonradan gömülecek olan bir cisme çekilir.

Bsreg: Ruh çağırılır ve sonra yakılır.

Phan: Çimenden bir şekil oluşturulur ve ruh çekilir ve şekil ruhla birlikte yakılır.

EĞRELTİOTU

Eğreltiotunun bütün türleri başlıca büyü otu sayılır. Almanya'da aslında "adi orman eğreltiotu"yla, botanikteki adı *Nephrodium filix mas* kastedilir. Bu bitkinin yuvarlak yapraklarının gelişmeden önce, sapının geniş tarafından bir insan eli şekli kesilirse, bu sayede ortaçağda meşhur olan "Johannis veya şans eli"ne sahip olunur. Büyü inancına göre kimin Johannis-Eli varsa, bütün şanssızlıklara karşı korunur. Bu el kişiye, bütün teşebbüslerde bereket ve şans getirir. Ayrıca Azize Hildegard'ın belirttiğine göre, şeytan ve onun cehennem takımı, eğreltiotundan özellikle korkar, öyle ki cehennem hükümdarı, eğreltiotu bulunan yerlerin yakınında kötülüklerini sürdüremez. Şimşek, gök gürültüsü ve dolu yağışı da, eğreltiotunun yakınına uğramaz, bu nedenle eğreltiotuna hava muhalefeti koruyucusu olarak da itibar edilirdi. Halk inancına göre eğreltiotu sadece Johannis gecesinde veya Hz. İsa'nın doğum gününde çiçek açar ve tohum verir; fakat çiçekler ve tohumlar aynı gece yok olurlar. Eğreltiotu çiçekleri ve tohumlarını toplayabilmek için, belirtilen zamanlarda, eğreltiotu yetişen bir kavşakta çırılçıplak vaziyette bulunmalı ve sonra bahsedilen bölümleri beden ve ruh tehlikesine rağmen toplamalıdır. Fakat bu eğreltiotu tohumlarının çok özel bereket getiren güçleri vardır. Sahibi kolayca kristaller bulabilir ve yerin altında ve üstünde neler olduğunu gösteren yer aynaları yapabilir. Ayrıca bu tohumlar define bulunmasını sağlar, görünmez yapar ve şans oyunu ile kadınlarla ilişki kurmada uğur getirir. Halk tababetinde bir eğreltiotu türü olan *Aspidium filix* (Kartal eğreltiotu) şu hastalıklara karşı kullanılır: Kramplar, eklem ağrıları, romatizma veya romatizmaya bağlı baş ve diş ağrıları. Eğreltiotu kökü suyu ile yapılan vücut banyoları (ayak banyosu)

en ağır gut veya kramp hastalıklarını iyileştirir.

EIBENSCHÜTZ, JONATHAN
1690-1764

Hamburglu haham, önemli kabalist ve ☛Sabetaycılığın savunucularındandır. Bu nedenle Haham Jakop Hirschel Emden (1696-1776) ile Orta Avrupa hahamlarını iki gruba ayrılmasına neden olan bir münakaşaya girişmiştir.

Jonathan Eibenschütz

EİDETİK

Düşüncelerin resimsel biçimde algılanması yeteneğinin Yunanca ismi (görmek veya duymak). Bu fenomen özellikle çocuklar ve sanatçılarda gözlenir. Eidetik denilen bu kişiler, medyum olmaya çok uygundur.

EİS
☛ *AYS*

EJDERHA
lat. "Draco", ing. Dragon, alm. Drache

Hemen her kültürde bulunan, yılan benzeri karma yaratıklara verilen genel bir isim (özellikle eski Mezopotamya efsanelerinde). Aynı zamanda halk inancında görünmez yaratıklar. Bir erkeğin spermlerinden kendilerine bir insan vücudu yaratabilirler.

EJDERHA KAFASI
alm. Drachenkopf

Ay, kuzeye ilerlerken, yörüngesinde tutulum ile kesiştiği nokta, astrolojik açıdan uğurlu işaret.

EJDERHA KANI
alm. Drachenblut

Üç çeşit bitkiden elde edilen kırmızı reçine. Bir Doğu Hint ya da Batı Hint palmiye türü ile kanarya adalarında yetişen ve 20 m. boya ulaşan ejderha ağacından elde edilir. Reçine büyü amaçlı kullanılır.

EJDERHA KUYRUĞU
alm. Drachenschwanz

Ay, güneye ilerlerken tutulum ile kesiştiği nokta, astrolojik açıdan uğursuz işaret.

EJDERHA, HAKİKİ ALEVSAÇAN
alm. Drache, der Wahrhaftige Feurige

Fransız İhtilali'nde ortaya çıkan bir Fransız büyü kitabının

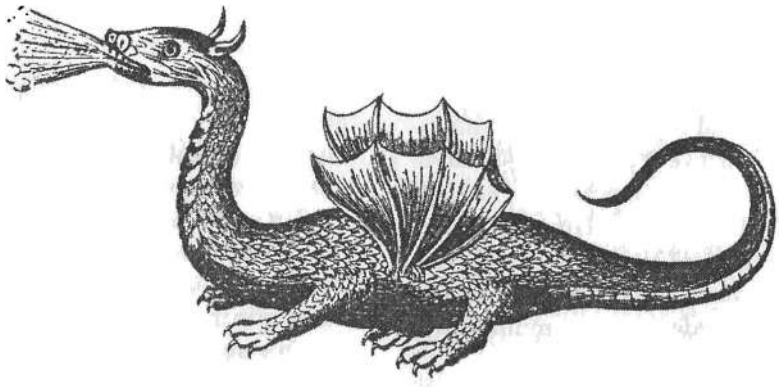

Ejderha

çevirisi: *Le véritable Dragon rouge* (Dragon rouge = Şeytan). Büyü kitapları üzerine bir parodidir (Benzer şekilde *Der Meergeist Dr. Faust*).

EKA
İ.S. 487-593

Japon Zen ustası. 520 yılında ☛Bodhidharma'ya başvuruda bulunmuştur. Öğrencilik konusunda kesin kararlı olduğunu göstermek için sol kolunu kesmiştir.

EKAGRATA veya EKAGRATVA
sanskr.

Bir meditasyon konusunun zihinsel olarak incelenmesinde "Bir noktaya yönelmek" veya "Yüksek gerilimli dikkat". Algılanan durumun tek bir düşünce noktasına mükemmel konsantrasyonu ve buna sıkıca tutunma.

EKOLOJİK DİN
☛ *Minarek*

EKSALTATİO
alm. Exaltatio

Bir maddenin veya müstahzaratın daha saf bir duruma dönüştürüldüğü veya arıtıldığı simya faaliyetinin adı.

EKSPRESYON

Koku maddelerinin kazanılmasında bir yöntem. Turunçgillerin kabukları – portakal, mandalina, limon, bergamot – preslenir ve bunlardan açığa çıkan eterik yağ alınır.

EKSTERN TAŞLAR
☛ *Efsane Bölgeleri (Almanya)*

EKSTERNALİZASYON
alm. Externalisation

Felsefe: Bir ruhsal ilkenin, somut dış şekil oluşumu varsayımı.

EKSTERYORİZASYON

alm. Exteriorisierung, lat. "Çıkmak"

Görüntü ikizi veya benzeri görünümlere yol açan, astral bedenin dünyevi bedenden ayrılması durumu; eksteryorizasyon daha üst düzey bir Trans veya ☛Esrime'dir.

EKSTRAKSİYON

alm. Extraktion

Uçucu çözücü maddelerle çiçek ve aromatik ilaçların (bitki ve hayvanlardan elde edilenler) koku maddelerinin tabi tutulduğu kimyasal işlem. Çözücü madde olarak, işlemden sonra damıtarak tekrar ayrıştırılan petrol eter kullanılır. Geriye, daha sonra alkolde çözüldükten sonra çiçek yağını (*l'essence absolute*) vb. sağlayan muma benzer bir kütle kalır (*l'essence concréte*).

EKSTRALAR

alm. Extraktion

Medyumların ellerini kameraya dayadıkları veya kameranın önüne tuttukları, bir ruh fotoğrafçılığı biçimi

EKSTRE

Kuru bitkilerin su ile kaynatılmasından elde edilen, bal kıvamına getirilen suda çözünür maddelerin adı.

EKTOPLAZMA

☛Seans'lar sırasında ☛Medyum'ların vücutlarından ince maddeli özün (Ektoplazma, Teleplazma) çıkmasına verilen addır ve bu maddeler daha sonra ☛Materyalizayon fenomenleri için görünür hale getirilir. Bu tip resimlerde, bütün vücut deliklerinden bu özlerin çıktığı görülür. Bu materyalizasyon resimleri veya ektoplazmik biçimler, acıya da duyarlıdır. Medyumun vücut ağırlığının, bu ektoplazmik biçim oranında azaldığı söylenir.

EL ÇİZGİLERİ

Kiromantide (El Falcılığı) kader yorumlamak için kullanılmakta. Dört ana çizgi avuç içinde bir M oluşturmakta:

Ana Çizgi	Anlamı
1.) Yaşam Çizgisi	Yaşama yeteneği
2.) Baş Çizgisi	Düşünme
3.) Kader Çizgisi	Beceri
4.) Kalp Çizgisi	Duygu ve Dürtüler

Bu dört çizgi insanın varoluşunu belirlemektedir.

Yan Çizgiler

1.) Sağlık Çizgisi
2.) Güneş Çizgisi
3.) Evlilik Çizgisi
4.) Çocuk Çizgisi
5.) Rascetler (Bilekteki çizgiler)
6.) Venüs kemeri
7.) Ölüm kemeri

Ölüm kemerinin bir diğer adı da Salem kemeridir. En üst ve ikinci başparmak uzvunun arasında iki çizgiden oluşmakta-

dır. Her iki başparmakta da belirirse, uğursuzluğa delalettir.

EL ŞEKİLLERİ

Kiromantide ilgili kişinin özellikleri hakkında fikir veren yedi tür el vardır.

1.) Güneş eli	armonik
2.) Venüs eli	yaşama sevinci
3.) Merkür eli	kendine güvenen
4.) Satürn eli	tutuk
5.) Mars eli	cesur
6.) Jüpiter eli	iyimser
7.) Ay eli	hayalperest, hayalci

ELEASAR Ben YEHUDA

1176-1238

Worms hahamı. Mistik üzerine bir kitap yazmıştır, bunun başlığı "Rokeach" ve "Sode razajja"dır ve 1. Bölümü ☛Sepher Yezira'ya dayanır.

ELEATEN

yun.

Elea'lı kurucusu Ksenophanes'e göre; fels.: Dünyanın birliği ve varlığın değiştirilemez oluşu öğretisini haber veren kişidir.

ELEKSİYON ASTROLOJİSİ

Belirli teşebbüsler için hangi zamanın en uygun olduğu sorusuyla ilgilenir.

☛ *Saat Astrolojisi*

ELEMANTELLER

alm. Elementaler

Tabiat cin ve perileri ile cüce cinler (Kobold). Teozofik dil kullanımı bununla, evrenimizin yükselen yaşam merdiveninin en alt düzlemine veya en alt dünyasına, en alt derecesine veya en alt kademesine adım

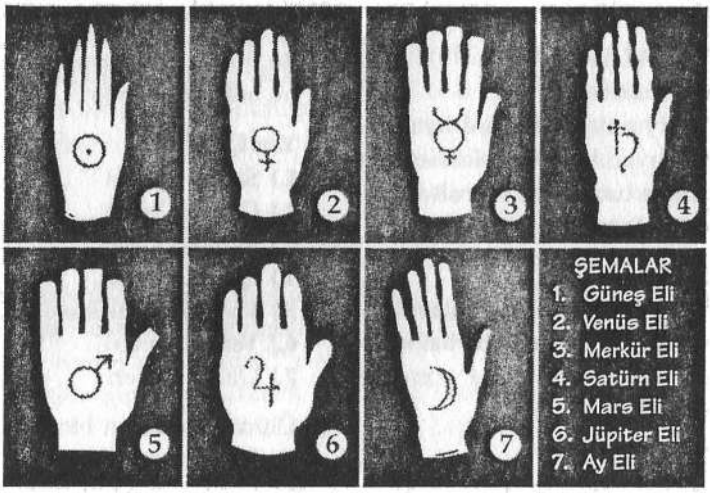

El Şekilleri

atan varlıkları tanımlar. Yaşam merdiveni her evrende en alt kademeden başlar ve her evrende en üst kademeyle, evrensel, kozmik ruhla, sona erer. Böylece elemental, yaşam merdiveni tırmanışı sırasında, elemental durumdan başlayarak bütün âlemlerden geçer; insan durumundan geçer, insan üstü olur, yarı tanrı ve nihayet tanrı. İnsanlar da ilk önce bu yolla günümüzdeki evrene girmiştir.

ELEMENTALS

İngilizce, ışık larvalar, ☛Elementer Ruhlar.

ELEMENTAL ESANS

alm. Elemental-essenz

İnsan, hayvan, Deva ve doğa ruhlarından sonra üçüncü yaratık türünün bir ismi. Çok istikrarsız bir durumda bulunur. Titreşimler aldığında, bir düşünce elementaline dönüşür.

ELEMENTER RUHLAR

alm. Elementar Geister

Dört doğa âleminde gelişen yaratıklar; topraktaki gnomlar veya cüceler, havadaki slyphler, ateşteki semenderler ve sudaki su perileri; bunlardan bazıları

Bir elementer ruhun halk tasviri

Periler, Devler, Dijular, Satirler, Faunlar, Elfler, Troller, Koboldlar ve Deniz kızlarıdır. Bu salt efsanevi ruhlarla, şüphesiz gövdelerini insanlardan alan ışık larvalar kastedilir. ☛Elementaller

ELEMENTLER

alm. Elemente

Maddeyi veya görsel dünyayı meydana getiren ham maddeler. Bu elementler kalitelerine göre kimya ve teozofide ☛Makro-Mikrokozmos öğretisine ayrılır. Antik aktarıma göre (Aristoteles), madde dünyası toprak (*Terra*), su (*Aqua*), ateş (*İgnis*), hava (*Aer*) elementleri üzerine kuruludur. Simyacılarda aşağıdaki sınıflandırma da kullanılır: *Elementa magica* (tuz, kükürt, cıva veya ruh,ya da ruh, tuz, kükürt, su, toprak), bunların ilk üçü *Elementa activa*, diğer ikisi *Elementa passiva* diye adlandırılır. Dört elemente aşağıdaki tabloda görülen özellikler yüklenir.

Simyada dört element hava, ateş, toprak ve su, çift temel

ELEMENT	RENK	MİZACI	GEZEGEN
Ateş	Kırmızı	Hırçın	koç, aslan, yay
Hava	Sarı	Sıcakkanlı	ikizler, terazi, kova
Su	Yeşil	Sakin	yengeç, akrep, balık
Toprak	Mavi	Melankolik	boğa, başak, oğlak

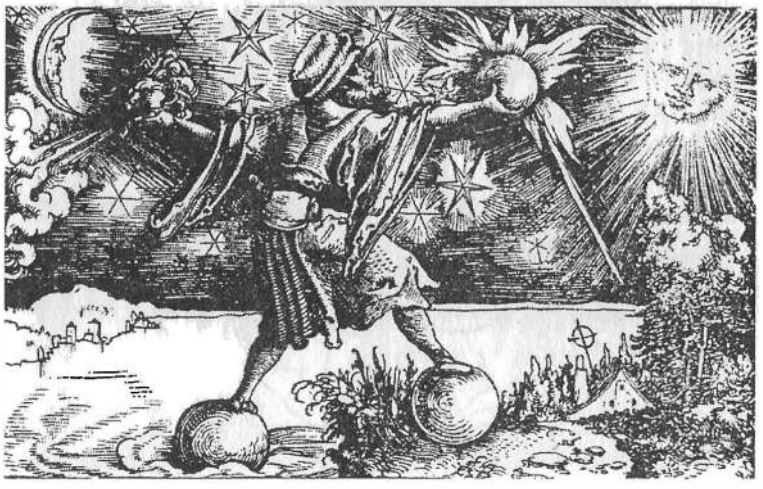

Elementler

özellikleri ile birisinin diğerine dönüşebilme yeteneğine sahiptir. Nitekim ateş kuru ve sıcak, hava sıcak ve nemli, su nemli ve soğuk ve toprak kuru ve soğuktur. Bu elementlerden her ikisinin daima bir özelliği ortaktır, böylece birinin diğerine dönüşmesi çok kolaylaşır. Toprak, ilk maddenin ve bütün varlık gövdelerinin temelidir. Su, ruh ve madde arasındaki bağlayıcı eklemin sembolüdür ve bu anlamda düşüncelerin simgesidir. Hava, mekân veya biçim ilişkisidir. Ateş, maneviyat veya yaşam âlemini temsil eder. Simyacılara göre, bu elementlerin farklı koşullar altında birleşmesi ile sonsuz dizide formlar (Vücutlar) oluşur ve görsel dünyayı meydana getirir. Cıva bütün nesnelerin ruhsal cevheridir. Bilim dört elementi, toprak, su, ateş, havayı kabul ederken, gizli öğreti bunlara beşinci bir dünya ruhu (cıva) katmıştır. Simya ilk dört elementi genel, aslında görülmeyen, esaslar olarak görmekteydi, fakat bunlar bütün nesnelerin algılanabilir olmasının sebebidir. Bunu, nesnelere toprağın (sıkı, maddesel), suyun (sıvı), havanın (gaz biçimi) ve ateşin (eterik) özelliklerini yükleyerek sağlarlar.

ELEUSIS

"Eleusis şehrine adını veren efsanelik kişi. Hermes'in oğlu ve Triptolemos'un babası olduğu söylenir. Demeter Triptolemos'u ölümsüz kılmak için ateşe daldırırken, Eleusis olaya tanık olup bir çığlık atacak olmuş, Demeter de buna kızarak onu öldürmüş (Triptolemos)."*

ELEUSIS MİSTERLERİ

alm. Eleusinische Mysterien

Eleusis, Demeter, Kore ve Dionysos'un kutsal gizli mekânıdır, Jakchos adı altında tapınılmaktaydı. Sadece suçlulara ifşa edilmeyen Eleusis gizleri,

Eleusis Misterleri

* Azra Erhat, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 5. baskı, s. 100 (Ed. n.)

ölümden sonraki hayat konusunda Yunanlılar'a teselli edici bir fikir veriyordu. Misterler, gizli bir kült olduğundan ve geç döneme kadar itibarını koruduğundan, Eleusis'te açıklanan gerçek öğreti bilinmez. Ancak eski yazarların anlatımlarından kesinlikle anlaşılıyordu ki, takdis edilenleri (Mystler) yeraltında özel imtiyazlar bekliyordu, farklı takdis dereceleri (☛Neophyt; ☛Myste; ☛Epopte) bulunuyordu ve bunların en yükseğine prensler dahi ulaşmaya çabalıyorlardı.

EL-FATİHA

ar. "Açılış"

Kur'an'ı kısa bir özet biçiminde içeren 1. Bölüm.

ELFLER

Her türlü doğa cin ve perisini kapsayan bir kavram. Devler gibi, elfler ve cüceler de daha eski bir çağın temsilcileridir; yani kültüre karşıdırlar ve orman yalnızlığını sever ve dağlarda saklanırlar. Elf, elbe veya alb isimlerinden daha genel bir ismin, "Wicht" veya "Wichtelmännchen" (cüce cinler) olduğu sanılır. Işık elfleri ve siyah elfler vardır. Bazıları üç elf türü olduğunu kabul eder: Işık elfleri, karanlık elfler ve siyah elfler.

☛ *Mahr*

ELIADE, MIRCEA

1907-1986

Din bilimcisi. Bükreş Üniversitesi'nde Sanskrit dili ve Hint felsefesi eğitimi görmüş, Sorbonne'da (1956) İnsan Bilimleri Yüksek Araştırma Okulu'nda ders vermiştir. Aynı yıl Chicago Üniversitesi'nde dinler tarihi profesörü olmuştur. Eliade kitaplarını İngilizce, Rumence ve Fransızca yazmıştır. Başlıca eserleri: *Asya Simyası* (Kabalcı, 2002); *Babil Simyası ve Kozmolojisi* (Kabalcı, 2002); *Dinin Anlamı ve Fonksiyonu* (Din Bilimleri Yayınları, 1005); *Dinler Tarihi Sözlüğü* (İnsan Yayınları, 1997); *Edebi Dönüş Mitosu* (İmge Kitabevi, 1994); *Mitlerin Özellikleri* (Om Yayınevi, 1002); *Şamanizm* (İmge Kitabevi, 2000)*

ELIAS ARISTA

İlyas peygamberin (Elias) adı simyada ve Gülhaçlılar'da sıkça takma isim olarak seçilmiştir. İlyas'ın, Felsefe Taşı'yla ilgili bilgiyi vahiy edebileceği söylenir. Bu efsanevi figürden, ilk önce Paracelsus bahsetmiştir. Glauber (1604-1668) sadece bununla ilgili bir eser yazar. Onun görüşüne göre Elias, Salia = Tuz kelimesinin çevrilmiş halidir. 1770 yılında yazarın bu ifadesini içeren *Das Geheimnis von dem Salz* (Tuzun Esrarı) başlıklı bir kitap yayınlandı.

* İlgili maddeye kimi eklemeler yapılmıştır. (Ed. n.)

Yazarın Berlin ☛Aydınlanmacı'larından olduğu sanılır.

ELIPHAS, LEVI

☛ *Levi, Eliphas*

ELKESARTLAR

Gnostik bir mezhep (İ.Ö. 117-138). Kurucusu, öğretiyi dev bir melekten (İsa) aldığını söyleyen Elxai veya Elkesai'dir. Bu öğreti XIX. yy.'a kadar Mezopotamya'da yaygındı.

EL-KEŞŞAF

ar.

Zemahşeri'nin ünlü Arapça Kur'an tefsiri...*

ELMAS

alm. Diamant

Elmas her şeye hükmedebilir ve kötü durum ile hastalıktan kurtarabilir. Eski çağlarda, Plinius'a göre, zehirleri etkisiz hale getirir, deliliği ve budalaca korkuyu def eder. Azize Hildegard elmas için şöyle der: "Eğer birisi riyakâr, hain, kötü niyetli, yalancı, hiddetli ve içki bağımlısı ise, elması ağzında taşıdığında bu fenalıklardan kurtulur; elmas ile kutsanan su ve şarap; gut, felç ve sarılığı iyileştirir. Çok sert olması nedeniyle şeytan, elmastan nefret eder." Vollmar'ın *Taş Kitabı*'nda, elmasın ana rahmindeki çocuğu koruduğu; ayrıca susuzluğu giderdiği, kadınlarda doğumu kolaylaştırdığı ve kocalarının onlara ilgisini korumasını sağladığı bilgisi yer alır.

ELMAS ARACI

alm. Diamanten Fahrzeug

Budizm'de "büyük taşıt" (*Mahayana*) ve "küçük taşıt"ın (*Hinayana*) yanında bir öğretidir. Budizm dahilinde, İ.S. VII. yy.'dan itibaren, her iki eski formun yanında *Vajrayana* (Elmas taşıtı) bir tür gizli öğreti türemiştir. Bu öğreti büyü formülleri ve ibadetleri –Tantrizm- ile ahretin girişine ulaşmaya çalışır. Diğer bir ismi de *Mantrayana* (Büyülü formüllerin taşıtı)dır. Bir zamanlar Hindistan'dan bütün Doğu Asya'ya, Sibirya'dan Endonezya'ya kadar yayılmış olan büyü Budizm'ine ait otantik anıtlara, Nepal, Ön Hindistan ve Java'da ancak XIX. yy.'ın başlangıcında rastlanmıştır.

ELOHİMLER

ibr. "Tanrı"

İlahi gücün bir başka adı.

ELUS COEN

☛ *Pasqually,* ☛*Willermorz,* ☛*Saint-Martins*

EMANASYON

lat. "Yayma, ışınlama"

Modern araştırmalara göre okült görüntülerin bir çoğunun temelinde emanasyon yatar;

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

özellikle Reichenbach'ın, çatal ve siderik sarkaç titreşimlerine yol açan odik ışınımları belirgindir. Kâhinlik, birçok spiritüel ve astrolojik, bütün telepatik görüntüler, açıklaması henüz mümkün olmayan en ince ruh maddesinin ışınımına dayanır. Şchrenck-Notzing'in okulu, medyumun gövdesinden çıkan fotoğrafik ruh görüntülerini de emanasyon madde kütlesi sayar. Telkin ve Mesmerizm, yayılan irade özünün insanın içine girmesine dayanır, kem göz, bütün kara büyü sanatları, hatta sevecenlik kürleri bunu işaret etmektedir. Bir emanasyon yüklenebilir de (Mesmerize su vb.). Derin uyku durumunda medyum ve uygurgezerlerin ağırlık kaybetmeleri, onların henüz açıklanamayan fakat tartılabilir bir maddeyi salt ruhsal yolla ayırt ettiklerini gösterir.

EMMERICH, ANNA KATHARINA
1774-1824

Dülmen'deki Agnetenbergen Manastırı'nda yaşayan ünlü bir rahibe. Clemens ☛Brentano onun ☛Vizyonlarını eserlerinde ünlü yapmıştır. Onda, 1812-1824 yılları arasında her cuma günü İsa'nın yara izleri görülüyordu. Ayrıca ☛Esrime durumunda İsa'nın çektiği acıları bildiriyordu. 1818 ile 1823 yılları arasında Brentano, onun hasta yatağının yanında sürekli olarak bulunmuş ve onun vizyonlarını kaydetmiştir.

EMPHYREUM
yun. "Ateş dünyası"

Eski tabiat felsefecilerinde en üst dünya katmanı, Dante'de en üst ışık göğü.

EMPRESYON (İZLENİM)

Teozof./simya./mist.
Özellikle hayal gücünün kati ve güçlü yer edinimi.

EMPUSAİ
yun.

Genç erkekleri baştan çıkarmak için kadın kılığına giren dişi iblisler.

EN SOPH
ibr. "Sonsuz"

Kabala'nın temel kavramı. Sonsuz, sınırsız ve mutlak olandır. Bu kavram, düşünülebilecek en yüksek olanı (Tanrı) tanımlar. Sebebi kendi içindedir. Böylece esas düşünce ve esas iradedir. Ondan bütün çeşitlilik ya da evren çıkmaktadır.

ENCAUSSE, GERARD ANALECT VINCENT
☛ *Papus*

ENCHEIRESIS NATURAE
yun. "bir şeye el atmak"

Bununla eski çağda kimya veya tıpta, doğanın elinin veya

sanatının bir şeye değmesi ifade edilmekteydi.

ENCOUNTER

ing. *"Bir araya gelme"*

Blokaj ve tutuklukları ortadan kaldırmak için, özellikle vücut temasının önem kazandığı bir grup terapisi. Bu terapi şeklinin oluşmasında Wilhelm Schutz'un *Elements of Encounter* eseriyle önemli katkıları olmuştur.

ENDOR CADISI ya da KÂHİNİ

Endor'un kadın kâhini. Eski Ahit'e (I. Sam. Böl.28) göre İsrail kralı Saul savaştan önce Philister ile beraber, kılık değiştirerek Endor'da bir kadın kâhine gider ve savaşın sonucunu öğrenmek için ondan Samuel'in ruhunu çağırmasını ister. Samuel onun yakında öleceğini haber verir.

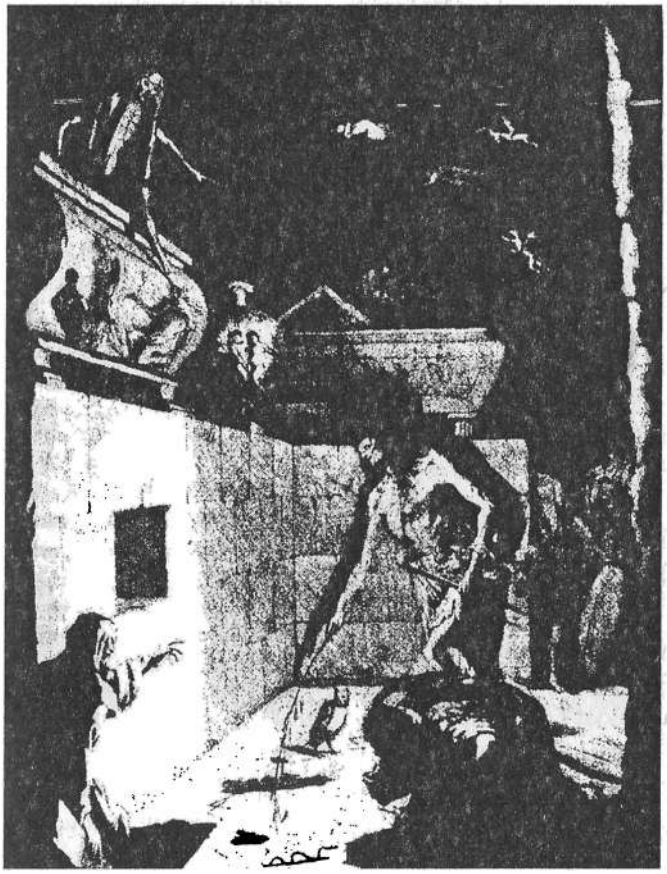

Endor Kâhini'nin Samuel adlı ruhla yaptığı münakaşanın tasviri...

ENDRES, FRANZ CARL
1878-1954

Subay, farmason ve *Geheimnisse des Freimaurers, Das Mysterium der Zahl* vb. gibi birçok eserin ezoteristi.

ENEL HAK

☛ *Hallacı Mansur*

ENERJİ MERKEZİ-ENTEGRASYONU

Diğer tanımı "El Entegrasyon Egzersizi". ☛Selby'nin geliştirdiği, bütün vücudu gevşeten bir egzersiz. Üç kademede uygulanır:

Hasta yatar durumdayken nefesini kontrol eder.

Bir Şimdiki Zaman Dört Kelime Meditasyonu uygular.

El Entegrasyon Egzersizi. Hasta, nefesini kontrol ederken, dikkatini iki eline yoğunlaştırır. Daha sonra ellerini, önce seks merkezi ile başlamak suretiyle, dönüşümlü olarak vücut merkezlerine koyar. Bu şekilde bütün vücut bölgeleri ya da merkezleri arasında bir harmoni sağlanır.

ENGEL, LEOPOLD
1931

☛İlluminat'ı yeniden kurduğu konusunda hak iddia ediyordu. Daha kesin olan ise ☛Reuss'un 1895'de bu tarikatı yeniden canlandırdığı ve Engel'in buna 1896'da katılmış olmasıdır. 1897 yılında Dresden'de kendi İlluminati Tarikatını kurdu ve bu tarikat 1899'da Reuss'un tarikatı ile birleşti. Reuss ve Engel 1902'ye kadar birlikte çalıştı 1927'de İlluminatlar Dünya Birliği'ni kurdu ve bu tarikat, onun ölümünden sonra ancak iki sene ayakta kalabildi. Engel, *Geschichte des Illuminatenordens* (1906, Illuminatların Tarihi) kitabının yazarıdır.

ENGİZİSYON
lat. "Araştırma/Soruşturma/Kovuşturma"

Kâfirleri ve cadıları ortaya çıkarmak için (ortaçağ) kilisenin bir düzenlemesi. XII. yy.'ın ikinci yarısında (Katharlar, Albigenser) ve daha sonra XIII. yy.'da (Tapınak Tarikatı) kâfirler hareketinin büyümesiyle, kâfirler takibini kendi görevlileriyle (Engizitörler) ilk önce Papa IX. Gregor ele almıştır, çünkü dünyevi ve ruhani yerel güçlere güvenememekteydi. Engizitörler ekseriyetle Donimikçiler tarikatına mensuptu. 1252'de Papa IV. Innozenz bu davalarda işkencenin kullanılmasına izin vermiştir. Yerel güçler zayıf çıktığında veya kâfirlere sempati gösterdiklerinde, askeri seferler yapılmaktaydı (örneğin Katharlar'a karşı 1209-1229) engizitörler ilk etapta vaazlar vererek dinle-

yenlerin kendilerinin teslim olmasını ve ihbarda bulunmalarını sağlamışlardır.

Mahkûmiyetin ön koşulu, genelde işkence ile alınan bir itiraftı. Bu yolla kandırılan ve kayıtsız şartsız teslim olan kâfirleri örneğin teşhir direğine bağlanmak, hacca gönderilmek, varlığa el koymak ve ömür boyu hapis gibi kademe kademe cezalar beklemekteydi. Akıllanmayacak gibi görünenler, ölümle cezalandırılmaktaydı. Kilise kan akıtmak istemediğinden, infazlar dünyevi makamlar tarafından gerçekleştirilmekteydi.

Engizisyon davaları, XIII. yy.'da, kilise şeytan bilimcilere ve engizitörlere göre "Kâfirlik Tarikatı" olan cadıların takibinde uygulanmıştır.

☛ *Cadı Davaları*

XVI. yüzyıl engizisyonu

ENGLERT, WALTER
**1924*

Frankfurt'lu eczacı, okülta tüccarı ve İlluminatlar ☛O.T.O.'nun tarikat generali. Gregor Gregorius'un çalışma arkadaşı. Blaetter für Lebenskunst'ta yazıları vardır. Tarikat ismi: Usta Phaho-ter Frater Telephoros. Englert, O.T.O.'nun gizli tütsü ve yağ uzmanıdır.

ENGRAM
yun. "Harf; izlenim"

Her nesne bulunduğu çevreden etkilenmiş, yani izlenimler almıştır. Bir medyum nesnenin bu "İzlenimleri"ni çağırabilir. Diğer bir yönteme de literatürde ☛Radyestezi denilir.

ENJEKTA
lat. "Dahil Olmak"

Büyü yoluyla dematerıyalize edilerek insan bedenine sokulan ve orada şiddetli ağrılara neden olan nesneler; cadı davalarında büyük önem taşımaktaydı.

ENKARNASYON
lat. Incarnatio, alm, Inkarnation

Bir ruhun, insan veya hayvana dönüşmesi.*

☛ *Reenkarnasyon*

ENKRATİTLER
yun. "Perhizciler"

Üyeleri zühdi uygulamalar yapan gnostik mezhep. Cinsel hazzı ve cinsel ilişkiyi reddederlerdi. Bu öğretinin, bir tür Tatran'a dayandığı söylenir.

ENNEAGRAMM
yun. "Dokuzlu şekil"

Enneagramm modern ezoterizmde, bir spiritüel şahsiyet yorum veya gelişim modeli olarak önemli rol oynar. ☛Gurdjieff'e göre enneagramm bir "Sarmoun-Kardeşliği"nin gizli sembolüdür. ☛Bennett *Enneagramm Studies* eserinde, İslami matematikçilerin bu sembolü, sayı sistemini geliştirirken keşfettiklerini iddia eder. ☛İchazo da enneagrammın kaynağını İslam'da görür. Sûfi ustalarının, bunu çok eskiden beri gizli sembol olarak bildiğini, onda insan şahsiyetinin bir modelini gördüklerini iddia eder. Dokuz noktaya dokuz temel amaç veya enerji denk gelir. Bu dokuz temel insan tipi, üç grupta toplanabilir: Kalp, kafa ve göbek merkezli tip. Sûfizm bundan başka, insanın spiritüel gelişimini engelleyen dokuz blokaj tanır: Tembellik, öfke, gurur, yalan, kıskançlık, açgözlülük, korku, ölçüsüzlük ve şehvet: Enneagramm üç elementten oluşur: Çember, üçgen ve altıgen. Çember düşüncemizin hareketini sembolize

* Kimi kaynaklarda bu kavram, ruhun bedenlenmesi olarak geçer. Enkarne olmak, ayrıca fikre ve imaja gömülmek de seyyal bir bedenlenmedir. (Ed. n.)

eder. Üçgen bir nesnenin varlığını ifade eder.*

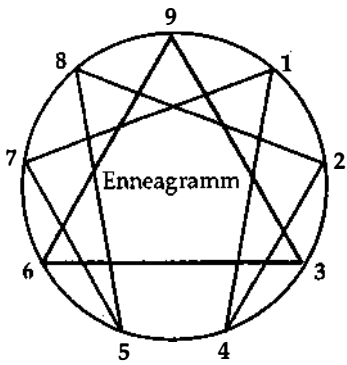

Enneagrammın temel yapısı

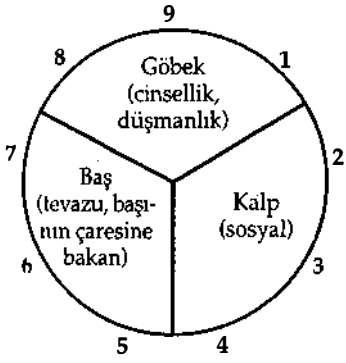

Üç insan tipi...

ENNEMOSER, JOSEPH
1781-1841

Mesmerizm ile ilgili eserlerinin yanı sıra, içindeki hatalara rağmen bugün bile okumaya değer bilgiler içeren, *Geschichte der Magie* (Büyünün Tarihi) eserini yazan Tirollü Doktor.

ENO
İ.S. 638-713

Zen'i Çin'de ilk yayan Çinli Zen ustası.

ENOMIYA-LASSALE, HUGO M.
1892-1990

Cizvit papazı ve Zen ustası. 1929'dan sonra Japonya'da papazlık ve öğretmenlik yaptı (Hiroşima). 1945'te atom bombası atıldıktan sonra ağır yaralandı. Hiroşima'da din bilimi eğitimi verdi. Onun teşebbüsleri ile orada bir Dünya Barışı Kilisesi inşa edildi. Enomiya-Lassale, Hıristiyanlık için Zen'i keşfetti. 1978'den bu yana Tokyo Kamakura'da resmen tanınmış Zen ustasıdır. Başlıca eserleri: *Zen-Buddhismus, Zen – Meditation für Christen* (Zen – Hıristiyanlar için Meditasyon), *Meditation als Weg zur Gotteserfahrung, Zazen und die Exercitien des heiligen Ignatius, Zen-Meditation – eine Einführung, Erfahrung eines Christen mit der Zen-Meditation".*

ENS
lat. "Olan"

Teozofi/simya/mistikte, bir canlının en gizli kalmış kısmının adı. Her canlının kendi dünyasında kendi kişisel ens'i vardır ve bu dünyada arkeus gök etkisi yaratır.

* Kaynak: Eli Jaxon-Bear: *Die neun Zahlen des Lebens* (Hayatın Dokuz Sayısı, Richard Riso: *Die neun Typen der Persönlichkeit und das Enneagramm*, Richard Rohr/Andreas Ebert: *Das Enneagramm* (Ennaeagramm ve Kişiliğin Dokuz Tipi). (Ed. n.)

ENTALİK
alm. Entalisch
Teozofi/simya/mistikte önemli olan, yaşam yaratan ve kalıcı olan.

ENTEGRAL YOGA
☛ *Aurobindo*

ENTELECHİ
yun. "Mal varlığı"
Aristoteles ve peripatetiklerde ruhun bir adı, çünkü vücut ilk olarak onunla gerçekten yaşar ve hisseder.

ENTÜİSYON
Toplayıcı ve kendi içine dönük olmanın büyülü ruhsal durumu, kehanete, cezbeye ve vecde hazırlık.

ENVOKASYON
☛ *Çağrı, Evokasyon*

ENVOLÜSYON
Teozof.
Evrimin (Evolüsyon) ters süreci, işleyişidir. Evrim, nasıl bir zemin olarak mevcut olanın gelişmesi, açığa çıkması, çözülmesi anlamına geliyorsa, envolüsyondan da şuana kadar mevcut olanının veya gelişmiş olanının kendini soyutlaması, içine kapanması, kendi içine dönmesi anlamına gelmektedir. Envolüsyon ve evrimin hiçbir zaman ve hiçbir koşulda birbirinden ayrı olarak hareket etikleri düşünülemez, bir başka deyişle her evrim süreci aynı zamanda bir envolüsyon sürecidir ve tam tersidir.

ENVONDEMENT
alm. Envondement
Hemen hemen ☛Resim Büyüsü anlamındadır ve özellikle ☛Rochas kullanır.

EON
yun. "Ebediyet"
Devir, asrîlik. Helenistik gizem dinlerinde eon, ilk ya da cihan tanrısını tanımlar. Buna göre Mitras gizemlerinde (Mitras) Acem ilk tanrı Zarvan. Buna karşılık Gnosis'te Eonlar, görünmeyen tanrı ve materyel dünya arasındaki ruhanî ortalama varlıklardır.

EPÉES
Kâğıt oyununda "Maça"ya denk gelen kart işareti.

EPHEMERİDLER
yun. "Günlükler"
Güneş'in, ayın, gezegenlerin ve gökteki diğer görünümlerin günlük konumlarının, önceden çizilmiş halde bulunduğu astronomi yıllıkları. İlk olarak Feuerbach 1450'de bunlardan yayınladı; *Regiomontanus* (1475-1506) bunları bayağı düzeltti.

EPHİALTES
☛İncubus için Yunanca deyim. Bunun karşılığı, Succubus için Hyphialtes'tir.

EPİLEPSİ

yun. "Tutulmak"

Sara hastalığı, sinir sistemi hastalığı. Kramplar ve müteakibinde bilinç kaybı ile açığa çıkar. Eski çağlarda bu hastalığa iblislerin yol açtığı tahmin ediliyordu.

EPOPTE

yun. "Üzerine bakan"

Eleusinik mistikte en son takdis kademesi.

EPSTEIN, PERLE

1938

Amerikalı Kabalist ve kadın yazar. Ünlü ☛Baal Şem Tov'un bir halefidir. Başlıca eserleri: *The Way of the Jewish Mystic* (Yahudi Mistiğin Yolu), *Oriental Mystics and Magicians* ve (Doğulu Mistikler ve Büyücüler) ve *The Way of Witches* (Büyücülerin Yolu).*

EQUISETUM

☛ *Kırkkilit*

ERBAİN

Bencilliği kırmak amacıyla müritlerin kırk gün süreyle zikir ve tefekkürle meşgul olmalarıdır.**

EREV

İbrani tılsım; çoğunlukla içinde Filistin toprağı bulunan bir kesecik.

ERICKSON, MILTON H.

Önde gelen hipnozculardan sayılan ("Mister Hypnose") ve "American Society for Clinical Hypnosis"in kurucu başkanı olan Amerikalı doktor ve psikoterapist. Erickson klinik hipnoz veya terapi maksatlı transın ilkelerini net biçimde ortaya koyarak, onları sıradan günlük transtan ayırmıştır. Gerçi her iki durumda da dikkatimiz içeriye dönüktür, fakat klinik hipnozda iç yaşantı bakımından daha alıcı durumdayız, yeni bakış açıları geliştirebiliriz veya belirli koşullar altında sorunları bile çözebiliriz. *Hypnose – Induktion – psychotherapeutische Anwendung - Beispiele.*

ERİNYSLER

alm, Erinnyen, lat. "Furiae=Öfke tanrıçaları"

Erinysler, imansızları takip eden ve ebedi ceza için ölüler diyarına sürükleyen, öfkeli, öç alan tanrıçalardır; bu nedenle Hades ve Persephone'nin çevresinde bulunurlar. Dike'nin, yani adaletin hizmetçileridir; kan bağının kutsallığı ile geleneksel ve doğal kanunları korurlar. Ancak sadece günahkârlar ve Hybris'in aklını başından aldığı kişiler ondan korkmalıdır; saf insanlar, hedefi de-

* *Kabala: Musevi Mistiklerinin Yolu*, Çev.: N. Karayazgan - Ş. Barkın, Dharma Yayınları, 3. Baskı, 2002.

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ğildir, toprağı zarardan koruyan ve bereket getirenler lütufkâr, Eumenid'lerdir.

ERİŞİM

alm. abzapfen

Başka insanların düşünceleri, bilinci veya bilinçaltından telepatik yolla bilgi edinebilme yeteneği.

ERKEK KEDİ GÖZÜ

Filistin'de kadın ve erkek arasında tüm nefret ve ikilemi yatıştırmaya yarayan, ortası beyaz lekeli kırmızı bir taş. Bu nedenle eşleri tarafından nefret edilen kadınlar bu taşı taşımaktaydı.

☛ *Asterizm*

EROS

Doğanın üretici, yaratıcı gücünü temsil eden, *lat. Amor* veya *Cupido* denilen, Yunan Aşk Tanrısı. Ancak Afrodit'e benzer biçimde, Eros'un da doğa ile geleneksel ilişkisi, insanlarla olan ilişkisinin hep gerisinde kalır. Altın kanatları ile dünyanın üzerinde süzülür ve okları ile kalpleri yaralar; aşkın, erkekler ve delikanlılar arasındaki dostluğun ve içten bağlılığın tanrısıdır; Afrodit gibi ölüler diyarıyla ilişkisi vardır.

ESALEN

Carmel'in güneyinde, Kaliforniya'nın bir kıyı şeridine yerleşen bir kızılderili kabilesinin

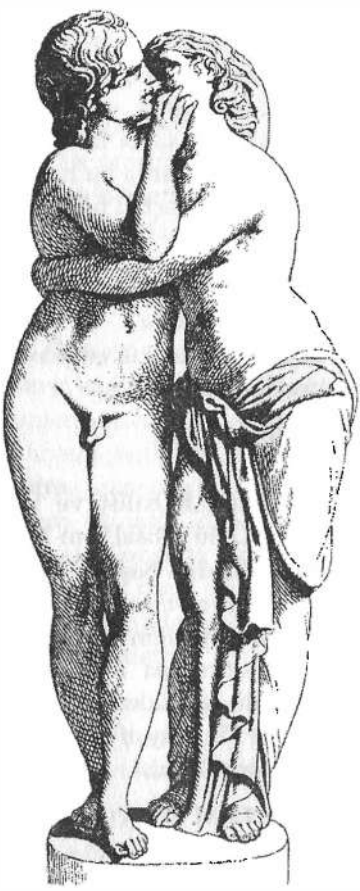

Eros ile Psykhe

eski adı. Sıcak kaynak suların bulunduğu Big Sur'da, eski seremoni merkezi vardı. Bugün orada ☛New Age Hareketi'nin en önemli merkezi sayılan Esalen-Enstitüsü bulunur. Burasını ☛Perls, ☛Murphy, ☛Grof ve ☛Bateson kurmuş ve orada eğitim de vermişlerdir. Esalen-Enstitüsü'nün kursları ulusla-

rarası düzeyde katılıma sahipti. ☛Human Potential Movement

ESALEN MASAJI

ılm. Esalen Massage

Big Sur'daki ünlü Esalen-Enstitüsü'nde (Kaliforniya) geliştirilen bir masaj tekniği. Belirli bir teknikten oluşmaz, bilakis bilinen bütün yöntemleri içerir: ☛Rolfing, ☛Polarity, ☛Feldenkrais, ☛Alexander, ☛Reiki, Shiatsu vb. Vücuda, sanki o anda hasta için düşünülmüş gibi gözüken tekniklerle masaj yapılır. Sadece vücut bölümleri arasındaki geçişler akıcı ve devamlı olmalı, böylece vücutta bir bütünlük duygusu oluşmalıdır.

ESCHENMAYER, CARL AUGUST

1786-1852

Württembergli ve zamanının ünlü okültistlerindendir. Fakat eserleri sıkça görülen saçmalıklar nedeniyle dikkatlice ele alınmalıdır.

ESCHNER, MICHAEL

☛Crowley ekolünün günümüzdeki ünlü temsilcisi. Eschner, Crowley'nin çok zor çevrilebilen eserlerini yorumlayarak çevirmiştir. Bu çeviriler ile ilgili yorumları özellikle önemlidir ve onun derin bilgisi, Crowley üzerine yıllarca çalıştığını ortaya koyar. Ayrıca Eschner'in büyü, psikoloji, matematik üzerine önemli eserleri de bulunur.

ESKİ ve FARAZİ İSKOÇ ÂDETİ

Bugün en yaygın farmason dereceleme sistemi (33 Derece):

1) Çırak
2) Kalfa
3) Usta
4) Gizli usta
5) Erbap
6) Gizli kâtip
7) Amir ve hâkim
8) Bina kâhyası
9) Dokuzlunun seçilmiş ustası
10) On beşlinin seçilmiş ustası
11) Seçilmiş yüce şövalye
12) Üstat-Mimar
13) Royal Arch (Kraliyet Mimarı?)
14) Büyük seçilmiş
15) Kılıçlı şövalye
16) Kudüs prensi
17) Şark ve garp şövalyeleri
18) Gülhaçlılar şövalyesi
19) Büyük Pontifex
20) Bütün sembolik locaların üstadı
21) Nouchite ya da Prusyalı şövalye
22) Kraliyet baltası şövalyesi ya da Lübnan prensi
23) Tabernakel şefi
24) Tabernakel prensi
25) Tunç yılanın şövalyesi
26) Merhamet prensi
27) Mabedin şövalye kumandanı

28) Güneş şövalyesi ya da Adept prensi
29) İskoçyalı Aziz Andreas'ın büyük İskoç'u
30) Şövalye Kadoş
31) Büyük Müfettiş-Soruşturma-Kumandanı
32) Kraliyet kubbesinin prensi
33) Hükümdarlık baş müfettişi

Bu dereceler aşağıdaki gibi toplanmaktadır:
1-3 Mavi ☛Farmasonlar
4-14 Tekamül locası
15-16 Bölüm
17-18 Kadoş Areopa Kurulu
19-32 Yönetim Makamı

Bu dereceleme sistemi, Amerika'dan gelmektedir ve orada 1801 yılında Charleston'da uygulanmıştır.

ESNEKLİK ÖĞRETİSİ
alm. Dehnlehre
Paul Oppenheimer'in (☛1916) kurduğu bütünsel bir terapi. Oppenheimer İsrail'de yaşamakta ve orada alternatif tıp yöntemleri ile ilgilenen bir Enstitü yürütmektedir. Esneklik teorisi Yin ve Yang ile Çin ☛Tıbbının ilkelerine dayanır. Bunun vücudumuza uygulanmasının anlamı, onun bütün işlevlerinin kutup ilkesine dayanmasıdır. Büken ve açan kasların mükemmel uyumu ile koordine hareket ortaya çıkar. Vücut işlevlerimizin bu temel fonksiyonunu, özellikle kasılma ve gevşemeden (Systole ve Diastole) oluşan kalp faaliyetinde görebiliriz. Oppenheimer'in geliştirdiği egzersizlerde öğrenci, vücudunu dinlemeyi öğrenir (☛Sensory Awareness/Duyumsal Bilinç) ve bu temel vücut kanunlarını öğrenmeye çalışır. *Dehnübungen* (1989; Esneme Egzersizleri).

ESP
ing. "Extra Sensory Perception," fr. "Perception Extra-sensorielle," alm. "Außersinnliche Wahrnehmung"
☛ *DDA*

ESRAR
Cannabis indica, sativa, ruderalis (Sibirya'da) 3 çeşidiyle bilinen kenevir bitkisinin reçinesinden ele edilen özsu. İçilen veya yenilen bu uyuşturucunun kullanımı, İ.Ö. XIII. yy.'a dayanmaktadır. Romalılar keneviri tıpta kullanıyorlardı. XIX. yy.'da Avrupa'da tekrar keşfedildi. Latin Amerika'da bu uyuşturucunun adı "Marihuana", "Rosa Maria" veya "Donna Juanita"dır. Kullanımı, imbisat, dalgınlık ve cinsel tahrike yol açmaktadır.
☛ *Kenevir*

ESRİME
yun. "Kendinden geçmek"
Ruh uyanıkken gerçekleşen ve kehanetlere yol açan transtan

daha güçlü bir durum. Esrime, bu durumda bulunan kişiyi mutlu kılar ve ona görsel hadiseler görme yeteneği sağlar.

ESSENİLER

Merkezi Qumran'da olan, İ.Ö 150 - İ.S. 68 yıllarındaki Yahudi mezhebi. Üyeler evlenmeden, mal ortaklığında yaşıyorlardı. Bu keşiş topluluğunda, en büyük günah, yalancılıktı. Öğretilerine göre ruh ölümsüzdür ve ölümden sonra bir tür cennete gider. Öğretilerini bunun yanı sıra, diğer doğu dinlerinden (☛Zerdüşt) aldıkları, ışık ve karanlık arasındaki iki kutupluluk karakterize etmektedir.

Essenliler, Qumran el yazıları buluntuları sayesinde bilinir olmuştur (yakl. 800 yazılı metnin fragmanları).

Ruhani ve dünyevi metinlerin bir karışımı olan, bu metinlerin Kudüs şehri harap olmadan hemen önce, Romalılar tarafından Qumran'da güven altına alındığının emaresidir. Hangi metinlerin bu çöl mezhebine ait olduğu, kesin olarak bilinmemektedir.

ESSENTİA

Bir maddenin bütün önemli bileşenlerini içeren bir müstahzar.

EST

Werner Heisenberg ve Ludwig Erhard'ın kurduğu "Erhard Seminar Training"in kısaltması. Bu psikoterapinin amacı, bilincin yeni yaşam tecrübelerine açılmasını sağlamak amacıyla bir kişinin kendi hakkındaki resmini yok etmesidir. Bu 60 saat süreli egzersizde ☛Zen önemli bir rol oynar.

ESTRIE

Bir cadı ismi; insanlarla cinsel ilişkiye girer.

EŞİĞİN SAKİNLERİ

alm. Bewohner der Schwelle

Bu deyim İngiliz mistik ve roman yazarı Sir Bulwer Lytton'un edebi buluşudur ve romanı "Zanoni"de geçmektedir. Bunlar, bir öğretiye girişi veya ilerlemeyi engelleyen Görüntü İkizi veya kişinin kendisidir.

EŞİK

alm. Schwelle

☛ *Bilinç*

ETERİALİZASYON

alm. Ätherialisation

Materilizasyonun bir ön kademesi. Sadece özel öngörüleri olanlar bu tür hassas teşekkül veya cisimleri algılayabilir.

ETHER

alm. Äther

İnce maddeli cisimle ilgili, havadan daha ince, maddenin bir tür yüksek durumu. Simya'da: Çok ince yanan ateş.

ETHER BEDEN
alm. Ätherleib

Ether, dünyevi bedeni doğrudan doğruya saran ışın kılıfı, onu Astral Beden ile birleştiren ince maddeli kabuktur.

ETKİ ETMEK
alm. Inqualieren

Başka bir ruhta, varlıkta veya kişide payı olmak: İç içe yaşamak ve olmak; Tanrı'yla, tek irade ve varlık olmak.

ETROG

Cennet elması, bir tür greyfurt... Yahudilerin Şukot (Çardaktan) bayramında, bayram buketine konulan dört bitkiden birisi.

ETTEILA

Allietta için anagram. Etteila XVIII. yy.'ın sonunda yaşadı;

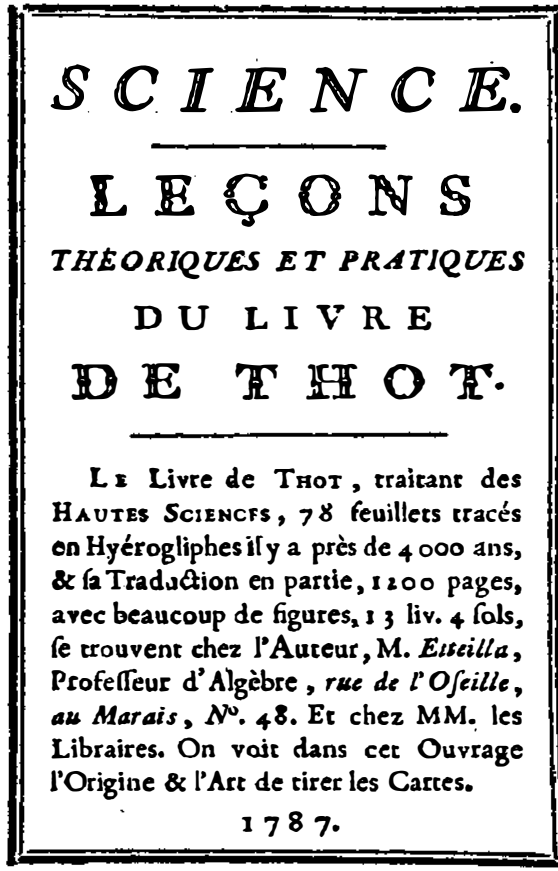

SCIENCE.

LEÇONS

THÉORIQUES ET PRATIQUES

DU LIVRE

DE THOT.

Le Livre de Thot, traitant des Hautes Sciences, 78 feuillets tracés en Hyérogliphes il y a près de 4 000 ans, & sa Traduction en partie, 1200 pages, avec beaucoup de figures, 13 liv. 4 sols, se trouvent chez l'Auteur, M. *Etteilla*, Professeur d'Algèbre, *rue de l'Oseille*, *au Marais*, N°. 48. Et chez MM. les Libraires. On voit dans cet Ouvrage l'Origine & l'Art de tirer les Cartes.

1787.

Etteila'nın baş yapıtının kapak sayfası

ya berberlik yaptı ya da cebir profesörüydü. Court de Gébelin'e dayanarak ☛Tarot'u geliştirmiş veya sadeleştirmiş, diğer tarot kartlarından farklı olarak, yeni bir oyun kartı takımı (Tarot de Marseilles) yaratmıştır. Aynı zamanda yeni yerleştirme sistemleri ya da tarot kartlarını yorumlamak için yeni bir teori geliştirmiştir (☛Grand Atteila). *Theoretischer und praktischer Unterricht über das Buch Tarot* (1857; Tarot Kitabı Hakkında Kuramsal ve Uygulamalı Ders) başlığı altında, Etteila Tarot kartlarının 78 resmi ile birlikte yayınlanmıştır (Yeni Baskı, başlığı: "Das Etteila Tarot" 1990).

EUCHİTLER

Messalianlar da denilir. Her insanın içinde bir iblis bulunduğunu varsayan gnostik bir mezhep. Bu iblis, bir şeytan çıkarma ayiniyle dışarıya çıkartılabilir.

EUFRASİA

Botanik adı *Euphrasia officinalis*'dir. Sevecenlik maddesi olarak kurutulur ve gözleri hastalıktan korumak amacıyla keseciklere konulup boyunda taşınırdı. Eski halk tababeti, gözleri güçlendirmek için, bu otun şarap içinde kaynatılarak içilmesini tavsiye ediyordu. Rahip Kneipp aynı amaç doğrultusunda, göz otunun sulu çökeltisiyle gözlerin yıkanmasını salık veriyordu. Mide için de iyi olduğu söylenir.

EURYHTHMİA

yun. "düzenli hareket"

Hareket ve konuşmanın tınısını birbiriyle bağlayan, bir antropozofik ☛tıbbi terapi yöntemi.

EUTONİA

yun. "Hoş gerilim"

Ritim pedagogu ve terapisti Gerda Aleksander'in geliştirdiği bir masaj yöntemi. Bu masajın amacı, insanın kendi bedensel deneyimi yoluyla, her insanın içinde bulunan yaratıcı olanakların uyandırılmasıdır. Her masajda olduğu gibi hamle noktası, birey ile dış dünya arasındaki en büyük araç olan duyu organı deridir. Derinin bilinçli şekilde algılanması ile vücut sınırları bilinci ortaya çıkar. Bu tecrübenin üstüne, hem insanın iç alanını, hem de dış dünyasını konu alan diğer bilinç gelişimleri toplanır.

EVAC

1890-1943

Schrenk-Notzing adıyla Paris'te şaşılacak materyalizasyonlar gerçekleştiren medyum Marthe Beraud'un takma ismi.

EVANS-WENTZ, W. Y.

1880-1957

Amerikalı Tibet uzmanı. Bir Tibet Laması'nın öğrencisi. Tibet mistiği ile ilgili önemli eserlerin

yazarı: *Das tibetanische Totenbuch* (Tibet'in Ölüler Kitabı) ve *Milarepa – Tibets grosster Yogi.*

EVESTRUM

lat. "Çıkış"

Paracelsus'a göre çift bedene benzeyen bir şey...

EVLER, ASTROLOJİK

Burçların on ikiye bölünmesinin yanı sıra, evlere göre de bölümler vardır. Dünyevi ve kişisel evler diye ikiye ayrırlar. Dünyevi veya Mundan evler Koç noktasıyla başlar, yani böylelikle koç burcu birinci eve, boğa burcu ikinci eve, ikizler burcu üçüncü eve vb. tekabül etmektedir. Bu evler ancak, sadece Mundan astrolojisinde bir rol oynarlar. Evler eşit ve eşit olmayan yönteme göre dağıtılır. Birinci yöntem yükselene göre hesaplanır; ikinci hesaplamaya ayrıca gök merkezi de katılır. Evlerin anlamları:

1. Ev: Yaşam, insan kaderinin içeriği. Gezegenlerin bu işarette kader belirleyici etkisi vardır.

2. Ev: Yükselen işaretin yönetenine doğum yöneticisi denmektedir.

3. Ev: Mülk, insanın emrinde olan gereçleri göstermekte.

4. Ev: Akrabaların evi, komşular. mekân değişimi ile ilgili bilgi vermekte.

5. Ev: Nadir, gök basamağı insanın aslını, ebeveynlerini açığa çıkarmakta.

6. Ev: Şans, kazanç

7. Ev: Hastalıklar

8. Ev: Evlilik ve beraberlik, Yaşam ve Ölüm hakkında bilgi

9. Ev: Bu evde hiçbir gezegen uygun açıda bulunmaz.

10. Ev: Dünya görüşü, din, seyahatler.

Ev: Başarının zirvesi, meslek. 1. evin yanında en önemli ev.

11. Ev: Şans, kazanç, arkadaşlık

12. Ev: Adalet, hastane, zindan vb. de bulunma...

Dünyevi evler her sene insan kaderini belirler. Böylelikle on iki yıllık yaşam ritmi (profeksiyon) oluşur.

EVOKASYON

alm. Evokation

Büyücülükte ruh çağırmanın bir bölümü. Ruhların çağırılması; ruh çağırma formülü, dini merasim, zamanlama ve bir büyücünün ruhsal ile fiziksel durumuna (örneğin temizlik) tam anlamıyla uyularak gerçekleşmelidir..

EVOLA, JULIUS

1898-1974

İtalyan ezoterist, büyü cemiyeti UR'nin önde gelen üyesi. İtalyan faşizmi ve Nazizm

(☛*Sion Bilgelerinin Protokolleri*'-ni yayınlamıştır) ile yakın ilişkisi, Gral, Tantrizm, Budizm, Taoizm vb.'nin ezoterik yorumlarında gösterdiği performans ve hizmetlerini gölgede bırakmıştır.

Başlıca eserleri: *Schriften der Gruppe von UR, Magie als Wissenschaft vom Ich* (Ben Bilimi Olarak Büyü), *Die hermetische Tradition* (Hermetik Gelenek), *Revolte gegen die moderne Welt ve Das Mysterium vom Gral.*

EVREN

lat. Cosmicos

Kainat, her şeyi kapsayan. Gizli bilimlerde görsel evren, sonsuz görünmeyen tanrısal gücün bir tezahürü olarak nitelenir. Tanrı'nın cevheridir, düşünce gücü sayesinde görselleştirilmiş ve irade gücü var olmuştur.

EVRENSEL TENTÜR

alm. Universaltinktur

Simyada, en küçük miktarlarda bile etki gösteren ve her şeyden evvel tükenmeyen bir ☛Tentür için kullanılan tabir.

EVRENSEL TIP

alm. Universalmedizin

Bununla simyada, bütün hastalıkları iyileştirebilen yaşam iksiri (ab-ı hayat) nitelenir.

EVRENSELLİK TARTIŞMASI

Felsefe: Genel kavramların, münferit nesnelerin dışında bir gerçekliği karşılayıp karşılamadığı (İdealizm), sadece benzer nesneleri niteleyen isimler olup olmadıkları (Nominalizm) ya da münferit nesnelerde kendi hakiki varlıklarının bulunup bulunmadığı (Realizm) sorusu üzerine ortaçağ düşünürlerinin düştüğü fikir ayrılığı.

EVRİM

Teozofi'de, ilgili varlıkta doğuştan bulunan ve kişiye mahsus olan gizli güç ve yeteneklerin "açığa çıkması", "gelişmesi", "dışa vurması". Bunlar onun gerçek esas ve temel özellikleri, kendi karakterinin gücü ve yetenekleridir.

EWERS, HANNS HEINZ

1871-1943

Okült konularla ilgilenen yazar. Başlıca eserleri: *Alraune, Die Besessenen, Absonderliche Geschichten, Das Grauen, Mein Begraebnis und andere seltsame Geschichten, Nachtmahr, Friedrich Schiller, der Geisterseher, Vampir, Zauberlehrling, Die toten Augen.*

EXCORCIST, THE

William Peter Blatty'nin 1971'de yayınlanan bir romanının başlığı. Bir şeytan tarafından ele geçirilme olayını ve Romanum ritüeline göre şeytanın bedenden çıkartılmasını işler. Sözde gerçek bir vakaya daya-

nır. Bu roman 1973'te aynı adla filme çekilmiştir.

EYİR OTU YAĞI

Eyir otu yağı, Avrupa'nın, Amerika'nın ve Asya'nın sayılı bölgelerinde yetişen, dekoratif bitki Acorus calamus'un kurutulmuş kök demetinden elde edilmektedir. Eyir otu yağı daha Antikçağ'da, özellikle XVII. ve XVIII. yy.'ın ağır parfümlerinde kullanılmaktaydı. Tatlı-baharatlı kokmaktaydı, tütün, ve chypre tipi ve odunumsu-baharatlı parfümlerde kullanılmaktaydı.

EZELİ İNSAN

ibr. "İlk insan"

Kabala'nın temel kavramıdır; Sefirot ile benzer anlamlar taşır. Tanrı'nın onu örnek alarak dünyayı ve insanları yarattığı söylenir; semavî-astral ilk insandır. Gülhaçlılar'da 'logos'un örneği.

EZOTERİZM

yun. Esoterikos = "İç çembere dahil/batını"

Karşılığı *exoterikos:* "Umum için". Yunan felsefesi iki *Logoi* (Öğreti), *esoterikoi* ve *exoterikoi* arasında ayırım yapmaktaydı. Örneğin ünlü Platon diyalogları, toplum için yazılmıştır. Fakat ☛Platon'un sadece yakın öğrenci çevresine öğrettiği, gizli ve yazılmamış öğretisi, günümüzde kısmen bilinir. Ezoterizm ile ekzoterizm arasındaki bu ayrım, geçmişte ve günümüzde, ilkel kavimlerden yüksek kültürlere kadar bulunur. Yani ezoterizm, yetkin olmayanlara kapalı olan gizli bir bilgiyi şart koşmaktadır. Dışarıda bulunanlar, bu tip bir ezoterik topluluğun veya kabilenin özellikle öne çıkmış bir üyesi (usta, guru, büyücü, lokman hekim) tarafından takdis edilme (ifşa/initasyon), izahat (talimat) suretiyle, uygulamalar (dini törenler) ve gizli öğretilerle tanıştırılabilir. Bu tip bir initasyon, bir "takdis edilme seremonisi"nde yerine getirilir. Yeni üye (☛Neophyt), gizlilik konusu ile yükümlüdür (☛Arkan Disiplini). Bu gizli bilginin, sadece tek bir ezoterik topluluğa ait eski bir geleneğe veya gizli yazılara dayanması

Ezoterizmdeki Yin ve Yang'ın sembolik tasviri

(☛Cypher Manuscript) önemlidir. Bu tekelciliğin sonuçları, bu tür topluluklarda görülen tipik bölünmeler ve tartışmalardır. Ezoterizmin bu geleneksel kavramı, günümüzdeki çağdaş ezoterik kavramlar ile kısmen örtüşür, çünkü bu "gizli bilgi", modern medya sayesinde herkese ulaşmakta ve geniş kitlelere yayılmaktadır. Bu gelişmelerle sessiz bir anlam kayması oluşmuş, dünyaya sırt çevirme yerine, insanların içine dönüş önem kazanmıştır. Yani ezoterizm, insanların öz benliklerini tanımasına yarayan öğretileri kapsar. Şimdiye kadar geçirdiği yaşamının üstesinden gelmeyi ve tamamen farklı bir yaşantının temelini kurmak için yeni serbest alanlar ve olanaklar sunmaya sağlamaktadır. Bu şekilde ezoterizm altında alternatif öğretiler, yaşam biçimleri ve özel tedavi yöntemleri de kapsam içine alınır. Ezoterik düşünceye giriş için Dr. Peter Orban'ın, *Die verborgene Wirklichkeit* (Mahrem Hakikat, 1990) tavsiye edilir.

EZOTERİZM (KIZILDERİLİ)

Modern ezoterizmde, doğu bilgelik öğretilerinin yanı sıra, Kızılderili dini ve spiritüalizmi de önemli rol oynar. Kızılderili kültür çevresine yöneliş, ABD'de 1970'lerdeki hippi hareketi çerçevesinde oluştu (☛Leary). Kızılderili spiritüalizmi, ekoloji hareketi ile daha da önem kazandı, çünkü Kızılderililer dünyayı yaşamın anası olarak görmektedir. Toprak, onlar için yaşayan bir varlıktır. Bütün doğanın canlı olduğu düşünülür (☛Animizm). Kaynaklar, ağaçlar ve dağlar onlar için kutsaldır. Bu toprak dininde büyü uygulamaları ve dini merasimler bir ☛Şaman (Lokman Hekim) tarafından uygulanır. Günümüzde bu harekete katılanlar öncelikle İrokesen, Hopi, Lakota, Siyoux ve Shoshone'lardır.

☛ *Sun Bear*

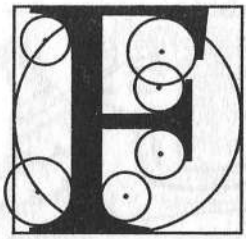

FA

Voodoo kehanet tanrısının ismi. Aynı isimli kehanet yöntemi, Arap ☛Geomanti'si vasıtasıyla gelişmiştir. Afrika, Brezilya ve Küba'da yaygındır.

FABL HAYVANLARI

Alm. Fabeltiere

Sadece mitoloji ve masallarda yaşayan ya da insan fantezisinin yarattığı hayvanlar. Bir İskoç gölünün derinliklerinde yaşadığı söylenen Loch Ness Canavarı, ünlü bir çağdaş örnektir. Roy Mackal gibi araştırmacılar, bu hayvanların gerçekten yaşadığı veya onları gerçekten gördükleri konusunda yemin etmektedir. Loch Ness Canavarı'na, bilimsel isim olarak *Nessiteras Rhombopteryx* verilmiştir. Geçmişteki ünlü masal hayvanları şunlardır:

1.) Yunanlılar'ın da bildiği, kafasında beyaz bir leke bulunan gizemli yılan **Basilisk**.

2.) **Şimera** (Chimäre), üç başı olan bir melez yaratık: Aslan, yılan, keçi.

3.) **Tek Boynuz**; J. Sezar bile normal boyutların üstünde büyük tek boynuzu olan geyikten bahseder. Özellikle Çinliler tek boynuza hürmet eder (Kinlin). Hintliler (Karg) ve Acemler (Kardadam) tarafından da bilinir. Sadece bir genç kızın dizginleyebildiği, saldırgan bir tutumu olduğu söylenir. Hildegard v. Bingen de, tek boynuzun sadece kadınların sevgisi ile ehlileştiğini söylemiştir.

4.) **Pegasus**, kanatlı bir sihir atı.

5.) **Anka Kuşu** (Phönix), Mısır Heliopolis'te tapınılan, 972 insan yılı yaşam süresine sahip bir mucizevi kuş. Heliopolis'e her 500 yılda bir, babasının artıklarını içeren büyük bir yumurta ile gelir. Bunları oradaki Güneş tapınağına gömer. (Ayrı isimlere sahip melez yaratıklarla karşılaştırınız.)

FABRE, D'OLIVET

1767-1825

Fransız müzisyen, mucize tedavicisi, tarikat kurucusu ve

Tek Boynuz, bir Kelt ahşap oymacılığı

ezoterist. 1813'te *Les Vers dovés de Pythagore* (Pythogoras'ın Altın Dizeleri) eserini yayınlamıştır. Farmason localarına dayanan tarikatı, pitagorik düşünceyi öğretiyordu. Amacı, Hıristiyanlığı Mısır kültürü ve ruh dünyası ile birleştirmekti.

FAKİR

ar.

Bir zühdi ve büyücü... Aslında sadece İslamî tövbekârlar için kullanılan bir kavram, fakat çoğunlukla ☛Yogi'nin en alt kademesi olarak da sayılır. Diri diri gömülerek aylarca ölüm benzeri bir durumda kalabilen ve daha sonra tekrar yaşama döndürülen Hintli fakirler meşhurdur. Fakirlerin, büyük kısmı açıklığa kavuşmamış, gizemli doğa güçleri bilgisine dayanan, büyük kısmı telkin ile ilgili büyü sanatları çok ünlüdür.

FAKR

ar.

Yoksulluk... Var olan ya da olmayan her şeyin sebebinin Allah olduğunu idrak etmek ve kendini daima o her şeyin sahibine muhtaç hissetmek...*

FAKÜLTE X

ing. "Faculty X", alm. "Fakultät X"

İngiliz yazar Colin Wilson'ın *Occult* isimli kitabında geçen

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n)

Fakir

kavram, insanın paranormal özelliklerinin toplam alanını ve onun yardımıyla bir araya getirilebilen bilinçli olanı ve olmayanı tanımlar.

FAL

1. Uğur, kadem, meymenet, ilerde yapılması düşünülün bir işin hayırlı ve faydalı sonuçlar vereceğine dair bazı ip uçlarının ve işaretlerin bulunduğuna inanmak. 2. Kur'an-ı Kerim açılarak bazı hususlarda fala bakıldığı gibi diğer dini bir kitap açılarak da fala bakılabilir. 3. Şeyhin hal, hareket ve tavırlarını ilerde iyi şeylerin olacağının işareti olarak kabul etmek de faldır. Fakat mutasavvıflar bu tür fallara "işaret, "beşâret" gbi isimler verirler. Bazı şeylerde uğur (tefe'ül) bulunduğunu kabul etmek günah değildir. Fakat uğursuzluğa (teşe'üm) inanmak günahtır. Yıldız falı, kahve falı, el falı sûfilerin ilgilendikleri şeyler değildir. Caiz olan fala *fal-ı hayr* da denilir.*

FALLUS KÜLTÜ

alm. Phalluskult

Akdeniz bölgesinde, rağbet gördüğü neolitik çağdan beri bilinmektedir. Romalılar, tanrıları Priapus'a bu görüntü içinde tapmışlardır. Hintliler'de Penis'e, Lingam inanışında taparlar. Fallus Kültü, Fransa'nın birkaç bölgesinde Hıristiyanlık sınavını geçmiştir. Provence'de bir azize, Foutin (foutre= "cinsel ilişkide bulunmak") ismi verilir, daha sonra kendisine organ şeklinde bir sadaka verilir. Hatta, paskalya kutlamalarında büyük paskalya mumu vaftiz havuzuna batırılan Katolik ritüellerinde bile bir Fallus Kült'ünden bahsetmek mümkündür.

☛ *Priapus*

FAMILIAR

lat.

Büyücüye uygulamaları sırasında yardım eden iblis ya da cin için kullanılan kavram.

* Yayınevinin ekidir. Kaynak: Prof Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, 2002, s. 132 (Ed. n)

FAMİLİSTER

"Family of Love" mezhebinin mensupları... XVII. yy'ın sonlarında kurulan, panteistik hayırseverliği önceleyen mezhebin kurucusu. H. Nicholas'tır. (1502-1580).*

FAN K'UEİ

Çin inancında kasap tanrısı...**

FÂNİ

ar.

Tasavvufta Tanrı'yla birleşme durumunda içsel sınırların söndürülmesi. Bunun karşılığı *el-Baki*, "Süre"dir.***

FANKHAUSER, ALFRED

1890-1973

Astrolojiye önemli katkılarda bulunan gazeteci ve yazar: *Magie – Versuch einer astrologischen Lebensdeutung* (Büyü Hayatı Astrolojik Mânâda Anlamlandırma Denemesi) (1934). Fankhauser bugünkü insanın, kaybolmuş olan astroloji büyü bilgisine tekrar ulaşabilmesini amaçlar. Astro-büyünün, yani astroloji ve psikolojinin bağlantısı yardımıyla, kader ve karakterin birliği gösterilir. Fankhauser ayrıca ayrıntılı biçimde Merkür gezegeninin rolü ve diğer gezegenlerle değişim etkisini de ele alır.

FANTASMAGORİ

☛ *Hayalet Sahtekârlığı*

FANTASMATA

alm. Phantasmata

Paracelsus'a göre, biraz insan aklına sahip olan ve insanlar üzerinde söz sahibi olmak isteyen gece hayaletleri. ☛Larvlar; ☛Elementaller; ☛Lemurlar.

FANTEZİ

alm. Phantasy

Sezgiden farkı, solgun ve şairane hayallerin belirmesi. Teozofi ve tasavvufta: İnsan ruhundaki, dünyalı ve cenabet hayaletlerin yanlış yansıması (büyü). Şeytanların cirit attığı, arzunun merkezi. Fantezinin ve Lucifer'in (baş şeytan) âlemi, irade ve varlık olarak bir bütündür.

FANTEZİ YOLCULUKLARI

alm. Phantasy Reisen

Psikosentez ve ☛psikolojide kişilik geçişlerinde kullanılan bir terapi şekli. Hayal gücünün canlandırılması ve görselleştirilmesiyle (örneğin tarot kartlarını kullanarak), bir insanın bilinçaltındaki saklı yetenek ve güçleri ortaya çıkarmak ve onları aktif hale getirmek. Fantezi Yolculukları ☛Dehipnotherapinin özel bir şeklidir.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n)

*** "Fâni" sözcüğü "fenâ"dan türemiş Arapça bir sıfattır. Hem ölümlü, hem geçici, hem de ihtiyar anlamına gelir. *Âlem-i fâni:* Fâni dünya, *Pir-i fâni:* Pek yaşlı olan anlamına gelir. (Ed. n.)

FANTOM
alm. Phantom
Hayalet olayları ve seanslarda ortaya çıkan paranormal görüngüler. Burada söz konusu olan, ölülerle benzerlik teşkil eden, daha doğrusu görünüşleri itibarıyla onlara benzeyebilen ince yapılı, eterik şekiller. Bunlar için sıkça, İngilizcesi "Phantasma" (fantasma) olan kavram da kullanılır.

FARKAS, BORIS
1949 Yugoslavya
Elektrik mühendisi, Radiestezi, sarkaç ve çatallar konusunda uzmandır. Başlıca eseri: *Angewandte Radiaesthesie.*

FARKAS, VICTOR
1945
Avusturyalı gazeteci, bilimkurgu uzmanı ve kitap yazarı. Farkas her şeyden önce ☛Pre-Astronotik ve sınır ötesi bilimler ile ilgili konuları işler. Başlıca Başlıca eseri: *Lasset uns die Menschen machen – Schöpfungsmythen beim Wort genommen, Unerklaerliche Phenomene – Jenseits des Begreifens* (Tanımlanamayan Fenomenler – Kavramların Ötesi) ve *Esoterik – eine verborgene Wirklichkeit?*

FARMASONLUĞUN SÜTUNLARI
alm. Die Säulen der Freimaurerei
Farmason mabeti beş sütun tamr. Üç sütun ışık taşır, iki sütun ise boştadır. Eski çağda görünmeyen tanrılığın taşıyıcılarıydılar. Eskiden üçgen işareti olan üç sütun; bilgeliği, gücü ve güzelliği sembolize eder. Ayrıca, Süleyman tarzı mabetin ön bölümünde, sağda ve solda yer alan iki sütun Jachin ve Boaz bulunur. Hanok, Seth veya Hermes'in oraya, bizzat Tanrı'ya ait olan gizli bilgiyi gömdüğü söylenir. Bu şekilde, gizli bilgi kaybolmaktan korunmuştur.

FARMASONLUK
alm. Freimaurerei
Farmasonluğun kaynağı, geç ortaçağ dönemindeki duvarcı ve taşçı esnafına kadar gider. Farmasonların sembolleri de bunları hatırlatır: Gönye, pergel, çekiç, mala ve önlük. Localar kendilerini diğer zanaatkârlardan ayırdılar ve bilgilerini sır olarak sakladılar. Gizli kelimeler ve işaretlerle birbirlerini tanıyorlardı. Bu esnaf birlikleri ve localar (ing. lodge: "Kulübe") anakaradan çok İngiltere ve İskoçya'da gelişti. Zamanla bu dışarıya kapalı localara, zanaatkâr olmayanlar da alınmaya başlandı ve zanaatkâr esnaf birliği, bir tür gizli cemiyete dönüştü. Bir loca, çırak, kalfa ve ustalara ayrılır. İdareci "Taş ustası" adını alır. 1717'de Londra'daki dört loca birleşe-

rek Büyük Loca'yı oluşturdu. Bu önemli tarihten sonra, farmasonluk Avrupa'da çok hızlı yayıldı. Almanya'daki ilk loca 1737'de Hamburg'da kuruldu (Absalom Locası). Farmasonların en önemli kitabı *The Constitutions of Freemasons*'dır (Farmasyon Yasaları 1723). Buna *Eski Yükümlülükler* de denilir; masonların tarihini, görevlerini ve yasalarını içerir.

FARR, FLORENCE
1860-1917

Film oyuncusu ve yazar. Önceleri ☛Altın Şafak Tarikatı'nın üyesiydi. Ayrıldıktan sonra büyü cemiyeti Sphere'yi kurdu. Öğretilerini *Egyptian Magic* (Mısır Büyüsü 1896) kitabında toplamıştır.

FATİMA KASABASI

Estramuda'da (Portekiz) 1917 Mayısı ile Ekimi arasında, her ayın 13. gününde, Tanrı'nın anasının, kardeşler Lucia, Jacinta ve Francisco Mart dos Santas'a göründüğü söylenir. Temmuz ayından itibaren binlerce insan bu görünümlere katılır. Üç mesaj almışlardır:

1) Onlara, ruhun felakete sürüklendiğinde uğradıklarını gösterecek olan bir cehennem vizyonu,
2) Rosenkranz tarafından, Tanrı'nın anasının lekesiz kalbine, Rusya'nın takdisi,
3) Şimdiye kadar pek az insanın bildiği bir mesaj. Gelecekteki bir atom savaşını detaylı olarak tanımlar. Vatikan bunu kamuya açıklamamıştır. Papa XXIII. Johannes'ın bunu Küba Krizi sırasında her iki devlet adamı Kennedy ve Kruşçev'e aktardığı söylenir.

FATİMA'NIN ELLERİ
alm. Die Hände der Fatima

Sayıları harflerle bağlandırıp geleceği yorumlamaya yarayan, uygulamalı bir yöntem. Mucidinin ☛Cagliostro olduğu söylenir. Burada bir elin parmaklarına alfabenin harfleri yazılır. Her harfe belirli bir sayı verilir. Sonra bir ismin sayı değeri, her bir harf değerinin toplanması ile elde edilir. Örneğin Helmut Werner = 1173. sayı değeri daha sonra geleneksel şemaya göre (☛Sayılar) yorumlanır. ☛Harfler

FAUNLAR
lat.

Alt gövdeleri teke olan, yarı insan iblisler. Faunlar kadınların cinsel eşleridir. ☛İncubus (İnkübüs)

FAUST, DR.

Bu ismin ardında tarihi bir kişilik, 1480 yılında Knittlingen'de zengin bir köylünün gayri meşru çocuğu olarak doğan

şarlatan (sahtekâr) Georg Sabellicus gizlidir. Kendisine Genç Faust ismini verip, doktor ve kâhinlik yaparak ülkeyi dolaşmaya başlar. Agrippa'nın öğrencileri Tritheim ve Weier, Dr. Faust'u gördüklerini rapor etmektedir. 1540 yılında Breisgau'ya bağlı Staufen'de öldürülür. Bu genç Dr. Faust'un yanı sıra yine kara büyücü olan, fakat Dr. Faust'a kıyasla kısa sürede unutulan bir matbaacı Johann Faust da bulunmaktadır. XVII. veya XVIII. yy. sonlarına ait olan, Dr. Faust imzalı bazı büyü kitapları bulunmaktadır: *Dr. Fausts grosser und gewaltiger Höllenzwangi* ve *Dr. Fausts Mirakel, Kunst und Wunderbuch oder der schwarze Rabe* (Der dreifache Höllenzwang da denilir), *Dr. Fausts grosser gewaltiger Meergeist* ve *Dr. Fausts vierfacher Höllenzwang*. Bu eserlerin eski büyü kitaplarıyla ilişkisi açıkça görülmektedir.

Şeytanın Faust'la anlaşma yaptığı anın tasviri...

Doktor Faust

FECHNER, GUSTAV THEODOR
1801-1887

Ünlü bilim adamı, mükemmel doğa bilimci ve Spiritüalizm karşıtı; gerçeklik aşkı nedeniyle ☛Zöllner'in rakipleri ile olan kavgada, Zöllner'in yanında yerini alır; Wilhelm Weber de ona katılır. Başlıca eserleri: *Das Büchlein vom Leben nach dem Tode* (1836; Ölümden Sonra Hayat Üzerine Küçük Bir Kitap) ve *Zend-Avesta* (3 Cilt, 1851).

FEILD, RESHAD
**1934*

Paris'te, John ☛Bennett ile birlikte çalışmalarda bulunmuş İngiliz sûfi ustası. ABD'de "Bilinçli Yaşam Enstitüsü"nü kurmuştur. 1975 yılında Süleyman Dede onu Mevlevi Dervişleri'nin şeyhi olarak kutsamıştır. Başlıca eserleri: *Das atmende Leben, Der Siegel des Derwisch, Ich ging den Weg des Derwisch* ve *Die Alchemie des Lebens* (Hayatın Simyası).

FELDENKRAIS, MOŞE
1904-1984

İsrailli fizikçi ve nöro-fizyolog. Davranış psikolojisine dayanan bütünsel bir terapiyi içeren, aynı isimli eğitimin kurucusu. Feldenkrais'e göre insanları üç element yaratır: Soyaçekim, eğitim ve kendi kendine eğitim. İnsan, yabancıların belirlediği bir eğitimin kurbanıdır. Gerçek bir insan olmak istiyorsa, bedeni ve onun işlevleri ile birleşmelidir. Bu 12 Ders ile mümkündür: 1) Doğru duruş nedir? 2) Doğru davranış nedir? 3) Hareketlerin temel özellikleri. 4) Nefes alma sırasında bölümlerin ve işlevlerin ayırımı. 5) Bükülme ve gerilme kaslarının koordinasyonu. 6) Kalça kemiğinin hareketi. 7) Başı tutuş. 8) Benlik resminin tamamlanması. 9) Koordine hareketler aracılığıyla mekân ilişkileri. 10) Gözün hareketleri, vücut hareketlerini düzenler. 11) Bilinçli bölümler yardımıyla, bilinçsiz olan bölümlerin bilinçli hale getirilmesi. 12) Düşünme ve nefes alma. Başlıca eseri: *Bewusstheit durch Bewegung* (1978; Eylemle Bilinçlenmek).

FELKS
☛ *İris Teşhisi*

FELSEFE AĞACI
alm. Philosophischer Baum

Simyada bir sembol (Arbor philosophica). Yeraltının altın yolları ve genelde maden yatağı bölgeleri, görünüm olarak çoğu kez bir ağaca benzer. Bu ağaç hayal edildiğinde, Güneş altınların büyümesini sağlar. Köklerinde kara kurbağa, oluşum maddesinin sembolü olarak görülür. Jüpiter (kurşun), bu değersiz maddenin asil bir metala dönüşmesinde yardımcı olur.

FELSEFE TAŞI
lat. "Lapis philosophorum"

Bu deyim Yunan simyacılarda görülmüştür. Hemen hemen aynı anlama gelen şu kelimeler de kullanılır: "Arcanum", "Elixir", "Magisterium", "Quinta essentia", "Tinotur", aynı zamanda "Roter Löwe" (Kızıl Aslan), "Weiβer Löwe" (Beyaz

Aslan), "Prima Materia", "Medizin" de denmiştir. Değersiz metalleri altına çevirebilen ve yaşam ruhunun temel kavramı olduğu söylenen, rivayete göre tuz, kükürt ve cıva karışımından elde edilen öz. Bu öze, Raymundus Lullius tarafından şu özellik de atfedilmiştir: Bitkileri doğal olmakla beraber, inanılamayacak derecede hızlı büyütür. Rivayete göre, değerli metalleri, değersiz metallere dönüştürebilen, sözde Felsefe Taşı vardı.

FEME*, KUTSAL

ılm. Die Heilige Feme

Büyük Karl'ın halk ve serbest mahkemelerine dayanan bir ortaçağ gizli organizasyonu (Özellikle Vestfalya'da). İmparatorun koruması altındaydı. En üst Feme hâkimi "İmparator'un Temsilcisi" unvanına sahipti. Organizasyonları eyaletlerde oturum başkanları (Stuhlherren), kontluklarda ise görevlendirilen başkan vekilleri (Sendherren) yönetirdi. Sırları ifşa etmenin cezası ölümdü. Kutsal Feme'nin görevi Tanrı ve Adalet'e karşı her türlü suçun takibatıydı. Parola şuydu: İlmek, taş, çimen. Farmosluk ve ☛İlluminat Aydınlanmacı Tarikatı, Kutsal Feme'yi öncüleri saymaktadır.

* Feme: Gizli Ceza Mahkemesi... (Ed. n.)

FERDINAND, MAXIMILIAN

**1859*

Ariozof, yazar ve yayıncı (Selecta Yayınevi) Maximilian Ferdinand Sebaldt'ın takma ismi. Baş yapıtı: *DIS, die arische Sexualreligion als Volksveredlung im Zeugen, Sterben und Veredeln*, Üç bölüm: 1) *Diaphetur* (Dis Pater) Geçmişin seksüel mistisizmi, 2) *İggdrasil* (Ich-Tracht) Günümüzün seksüel ahlâkı, 3) *Saeming* (Besamung) Geleceğin seksüel büyüsü. Kitap 1912 yılında *Gnosis* ismiyle yeniden basıldı. Bu kitapta yapılan "Ari Irk" temeline dayalı insan yetiştirme propagandası, Ariozofi'nin, Nazi dünya görüşünün öncülerinden birisi olduğunu ispat eder.

☛ *List*; ☛*Nazizm ve Okültizm*

FÉRÉAL, VICTOR

Ünlü engizisyon romanı *Geheimnisse der Inquisition und anderer geheimen Gesellschaften Spaniens*'ın (1845; Fransızca orijinali Paris 1844) yazarı olan Madame de Suberwick'in takma ismi.

FERGUSON, MARILYN

**1938*

Amerikalı kadın yazar ve gazeteci. ☛New Age konusu ile ilgili önemli eserleri bulunur: *The Brain Revolution* (1973; *Geist*

und Evolution 1981), *The Aquarian Conspirancy* (1980; *Die sanfte Verschwörunz* 2. Baskı 1982), *The Visionary Factor* (1985) ve *Magical Consensus* (1986). Ferguson, farklı sosyal grup ve mesleklerdeki insanların, dünyanın spiritüel yenilenmesini hedefleyen yeni fikir ve görüşleri paylaştığını ispatlar. Bir ☛Paradigma Kaymasını ("Paradigma Shift") hazırlayan bu fikirlerin arasında, ☛Doğu Bilgelik Öğretileri, modern psikoterapiler (C. G. ☛Jung), beyin araştırmalarının sonuçları (☛Hologram) ve telepati, ruh tedavisi, reenkarnasyon gibi fenomenler vb. veya modern vücut terapileri (☛Feldenkrais, Rolfing vb.) bulunur. İnsan medeniyetinin kurtulması için global bir değişim (☛New Age) gerekir. Gerekli olan, yeni fikirlere sahip bu insanların bir ☛Ağ düzeninde birleşmesidir. Ancak "Yumuşak İhtilal" için sadece yerleşmiş toplumsal gruplar ile medyanın resmi görüş direnci kırılmalıdır.

FERRY, JEANNE

XVI. yy.

1573-1583 arasında şeytan tarafından ele geçirilme hastalığına yakalanmış, Mons Manastırı'ndaki rahibe. Güya 4 yaşında bedenine şeytana girmiş. Mons başpiskoposu bu vakayı bir kitapta (1586) ayrıntılı biçimde kaleme almıştır. Yeni baskısı 1886 yılında Bibliothéque Diabolique'de *La Possesion de Jeanne Ferry* başlığı altında yapılmıştır.

FESLEĞEN YAĞI

alm. Basilıkumäl

Pratikte *Ocimum Basilicum* otu sadece Fransız fesleğen yağını ilgilendirir. Bu türün varyasyonu çok fazladır, bunlardan bazıları: *Var. Album, purpuraceum, thyrsiflorum* ve *crispum.* Özellikle sonuncu türden çok ince ve hoş kokuya sahip bir yağ elde edilir.

FESSAH

ibr.

Fıkıh Bayramı (Hamuray Bayramı), Mısır'dan hicretin anısına, vaktiyle 14-21 Nisan arasında gerçekleşen ve mayalanmış ekmek yemenin yasak olduğu, Yahudiler'in en önemli üç ana kutlamalarından biri olan hac ziyareti kutlamaları. "İlk kurtuluş"un hatırlanması.

Arife akşamında, sembolik olarak verilen zengin ziyafete Seder-Akşamı (Seder="Düzen") denir.

FETİŞ

alm. Fetisch

Lat. *facticius* = "yapay yapılmış", put ve ☛muska arasında bir tür. Bazı iptidai kavimler,

ruhların kendilerine benzeyen cisimlerde vücuda gelerek yaşadığını kabul ederek bunlara tapınır (Fetişizm) ve bunların üzerinden her tür büyü faaliyetinde bulunurlar. Paracelsus'un bahsettiği ☛Mumie ile doldurulmuş cisimler, fetişe benzemektedir.

FICHTE, JOHANN GOTTLIEB
1762-1814

Alman İdealizmin ünlü felsefecisi. Paranormoloji, İkiz Görüntü, telepati ve kehanet görünümleri ile de ilgilendi. Farmasonluk hakkındaki konuşmaları, geniş bir kitleye ulaştı ve *16 Briefe an Constant* başlığı altında farmasonluğun felsefesi olarak yayınlandı. Farmasonluğun görevi, genel insan gelişimidir. İnsanlık tek bir ahlaki toplum olmalıdır. Gerçek farmason dindar değildir, sadece dindar davranır. Lessing'e göre Fichte, bu mektuplarla farmasonluğa, ruhsal bir içerik kazandırmıştır.

FICINO, MARSILIO
1433-1499

Platon (Eflatun), Plotinosos, Proklos'un eserlerini ve Hermes Trismegistos için yazılan bir araştırmayı Latince'ye çeviren, Floransalı felsefeci. Ficino böylece, başlayan Yeniçağda platonizm ve yeni platonizmin (neo-platonizm) yeniden canlanması için gerekli ön koşulları yaratmıştır. Ficino, evrenin, Tanrı'nın bir türümü olduğuna inanıyordu. Yazılarında tipik Hıristiyanlık kavramı, arka planda kalıyordu. İdeali, genel insanî bir dünya dini ve mistik Helenistik etkidir. Onun üzerinde, Kabala'nın da yoğun bir etkisi olmuştur. Temel eseri: *Theologia platonica* (Floransa 1492).

FICTULD, HERMANN
yakl. 1700-1777

Gülhaçlı eserlerinin yazarı. Gerçek isminin Johann Heinrich Schmidt von Sonnenberg veya Mummenthaler de olduğu söylenir. Başlıca eserleri: ☛Gold- ve ☛Rosenkreuzerlerin en önemli eserleri sayılır. *Der Probierstein* (1740; Deney Taşı), *Aureum Vellus* (1749) ve *Turba Philosophorum* (1763).

FIGUIER, GUILLAUME LOUIS
1819-1894

Fransız kimyager ve ezoterist. Konuları, ölümden sonra yaşam, simya vb. Başlıca eserleri: *Le Lendemain de la mort ou la Vie future selon la science* (Ruh Gezintisi hakkında) ve *L'Alchemie et las Alchemistes.*

FINDEL, GOTTFRIED JOSEJ GABRIEL
1828-1905

Farmason eserleri kitapçısı ve yazar. Zamanının önde gelen

farmasonları ile ilişkideydi. 1861 yılında, teşebbüsleri sonucu Alman Farmason Derneği kuruldu. Çok sayıdaki, çoğu polemik eserleri günümüzde bile okumaya değerdir, örneğin *Die Geschichte der Freimaurerei* (1861-1862; Farmasonların Tarihi), *Die Grundsaetze der Freimaurerei im Völkerleben* (Farmasonların Halk Yaşamındaki Düsturları) vb.

FINDHORN TOPLULUĞU

Kuzey İskoçya'daki bir nehrin adı. Caddy ailesi bu bölgenin çorak kıyı toprağı üzerinde, 60'lı yılların başında alternatif bir merkez kurmuştur. Eski bir çöplüğü, emsalsiz bir bitki örtüsüne sahip, gerçek bir cennete dönüştürmüşlerdir. Bu bahçe mucizesi için talimatları medyumnik yolla (☛Medyum) aldıklarını iddia ederler. Findhorn komünü ☛New Age Hareketi'nin sembolü sayılır. Kaynak: Edwin Maynard, *Leben in Findhorn* (Findhorn'da Yaşamak).

FIRMICUS, MATERNUS

İ.S. IV. yy.

8 kitaplık bir astroloji (Mathesis) eseri yazan Latin yazar. Kader ve irade özgürlüğü arasındaki zıtlığı, sağlam bir mantık ile çözer. Ruh, Tanrı'nın doğasına sahip olduğuna göre, yıldızlardan daha güçlüdür.

FISCHER, OSKAR

XX. yy.'ın başı

Profesör, Eski Ahit uzmanı. Eski Ahit'teki sayıların sembolliğine önemli katkılarda bulunmuştur: *Der Ursprung des Judentums im Lichte der alttestamentlichen Zahlensymbolik, Auferstehungshoffnung in Zahlen, Orientalische und griechische Zahlensymbolik* (Oryantal ve Yunan Sayı Sembolü). Çalışmaları ☛Nümeroloji'ye de yeni fikirler vermiştir (Alfred ☛Strauss). Fischer, Eski Ahit'in isim materyalinin ☛Gematria üstüne kurulu olduğunu ispatlamaya çalışmıştır (Aynı şekilde Goldberg: *Das Alte Testament – ein Zahlengebaeudeä*). Fischer için önemli olan sayı değerlerinin, çarpanlara ayrılmasında elde edilen çarpanlar ya da çarpan çiftleridir: Yahve 2x13, Hz. Musa 27x13, Maleach (Melek) 7x13, 13 Yahve faktörüdür. Çevrimi 31'dir, yani ilk başlangıcın çarpanı: El (Tanrı). Fischer'e göre 12 ile 98 arasında bu tip çarpan çiftleri vardır.

FISCHER, ROBERT JULIUS

1829-1905

Thüringen'de gizli hükümet danışmanı. Önde gelen farmasonlardan biri. Alman Farmasonlar Derneği'nin başkanı ve son baskısını ☛Horneffer'in uyarladığı, ünlü bir farmason kateşizminin yayıncısı.

FİAT
lat.
Her varlığın içinde etkili olan teozofik terim.

FİCA JESTİ
Halk batıl inancında kem göz, ☛nazar ve kıskanç insanlara karşı kullanılan bir savunma aracı. Baş parmak, sıkılan yumruğun işaret ve orta parmağı arasına sokulur.*

FİGÜRASYON
alm. Figurieren
Uçucu bir maddeyi, ısıya direnecek bir biçime getirmek.

FİKA EL HAREKETİ
☛ *Fica Jesti*

FİLALETLER
alm. Hilalethen
1773'te Salvalette de Langes tarafından kurulan Fransız farmasonluk sistemi. On iki sınıf sıralaması olan yüksek mertebeli (☛Hochgrade) bir sistem. Diğer masonluk sistemlerinin tersine burada ayin törenleri ve ritüel gibi şeyler yoktur. Gizli bilgiler sözlü olarak, ders şeklinde aktarılırdı. Filaletler kendilerini Elus Coen'in müritleri olarak görmüşlerdir (☛Pasqually). Gizli bilimler ile ilgilenen masonluğun çalışmaları, beraberinde mistisizm suçlamalarını getirmiştir.

FİLTRON
alm. Philtron
Birdenbire dayanılmaz bir aşk hissi uyandıran veya kişiye âşık eden, reçinelenmiş veya balmumuyla kaplanmış maddeler.

FİRUZE
alm. Türkis
Eski çağlarda safirin birçok özelliği firuzeye aktarılmıştır. Eski Arap yazarlarda öncelikle taşın renginin, havaya göre değiştiği bilgisi bulunur. Ani ölümden koruduğu söylenir, fakirlikten korur ve göz hastalıkları, barsak sorunları, akrep sokmaları ve zehirlenmelerde iyileştirici etkisi olduğu söylenir. Firuze, aralık ayında doğan kişinin şans taşıdır, zenginlik ve bereket getirir.

FİTONTERAPİ
yun.
Fitonterapi, bitkilerin özünden elde edilen bir şifa metodu.

FİZİKSEL TERAPİ
☛ *Fizyoterapi*

FİZİKSEL TEZAHÜRLER
Manevi olanların tam aksine (konuşmak, yazmak vb.), bedensel değişikliklere bağlı (maddesel, alansal), tüm ruhani/hayali görüngüler.

* Kültürümüzde daha çok altkültür grubunun kızgınlık, öfke anında ya da şaka yapma amacıyla yaptığı, gayri ahlaki bir el hareketi. (Ed. n.)

FİZYOGNOMİ
alm. Physiognomie

Karakterin ve dolayısıyla yüzün şekil ve çizgilerinden geleceğin yorumlanması. Modern F. Johann Kaspar Lavater tarafından kurulmuştur. Başlıca eseri: *Physiognomische Fragmente* (1775; Fizyognomik Fragmanlar).

FİZYOGNOMİ, ÇİN
alm. Chinesische Physiognomik

Yaklaşık 2000 yıldan fazla bir süredir Çin'de yüz okuma sanatı (Çincesi *Siang mien*) yapıl-

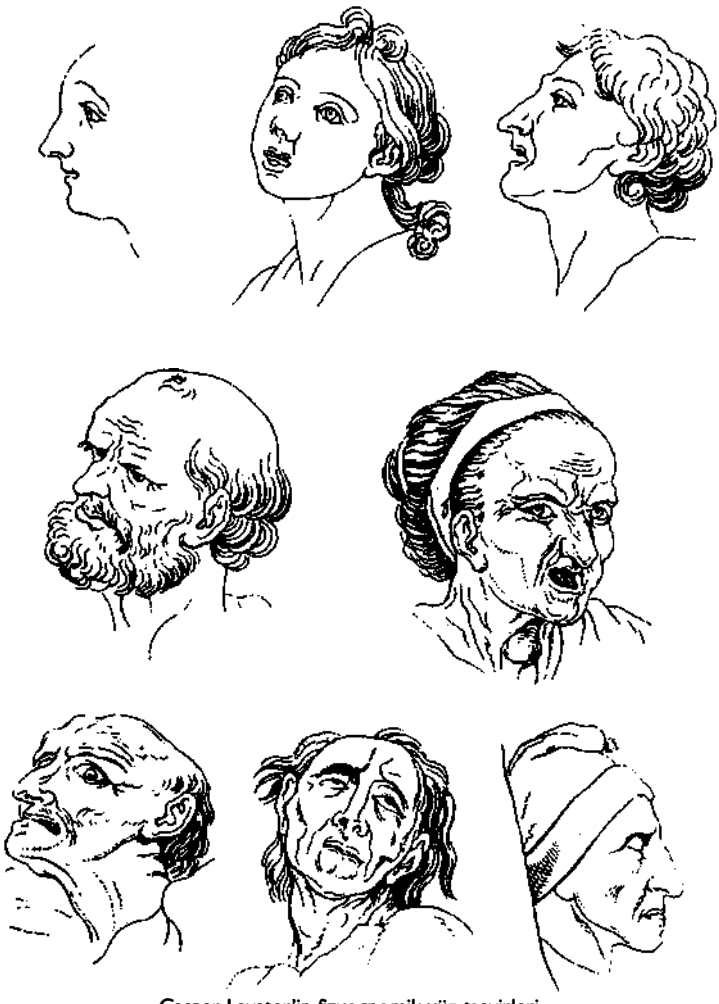

Caspar Lavater'in fizyognomik yüz tasvirleri...

maktadır. Gizli bir öğreti olarak kabul edilir ve sadece âlimler tarafından seçilmiş olan öğrencilere aktarılırdı. Bu sanat hakkında, sadece imparatorların okumasına izin verilen kitaplar da vardı. Öncelikle yüz şeklinden başlanır. Karaktere dair çoğu özellik buradan okunur. Ondan sonra bölüm bölüm incelemeye geçilir. Alın, kaş, burun, ağız ve dişler, kulaklar, yanak ve çene. Benler de büyük anlam taşır.

Şans vaat eden bir suratın şekli şöyledir: Yüksek alın, delikleri etli düzgün burun, büyük memeli kalın kulaklar, yuvarlak bir çene ve üst kulak yuvarlağına yakın bir ben.

Literatür: Lailan Young, *Was Gesichter verraten-chinesische Physiognomik* 156 resimli.

FİZYOLOGOS

yun. "Doğa araştırmacısı"

İ.Ö. II. Veya IV yy.'da meydana gelen Yunan eseri, antik ve İbranca hayvan sembolleri bulunan bu eser 48 bölümden oluşur (alnında tek boynuzu olan efsanevi hayvan gibi). Bu kitap, ortaçağın doğa sembolizmi açısından büyük önem taşıyor.

FİZYOTERAPİ

Masaj, jimnastik, termal banyolar ve elektro terapi gibi doğa ile şifa bulma yöntemlerinin genel adı.

FLAGE

Paracelsus'ta ev hayaleti. ☛Familiar.

FLAGELLANTLAR

☛ *Geissler*

FLAMEL, NICOLAS

1336-1418

Gerçekten büyük zenginliğe kavuşan Fransız simyacı ve altın yapımcısı. Santiago de Compostela'ya yaptığı hac yolculuğu sırasında, 1357 yılında bir Yahudi'den, üzerinde Felsefe Taşı'nın yapımı, sembolik resim tasvirleri ile açıklanmış bir kabuk kodeksi (Rindenkodex) satın aldı. Bu şekilde, cıvadan sözde altın ve gümüş üretmeyi başardı. Gerçekte ise Flamel'in

Nicolas Flamel

servetini kitap ticareti ve tefecilik ile elde ettiği tahmin edilmektedir.

FLAMMARION, CAMILLE
*1842-1919**

Yarı şiirsel, yarı bilimsel eserlerinde birçok spiritüel ve mistik konudan bahseden önemli Fransız astronom. Bu doğrultuda başlıca eserleri: *Unbekannte Naturkraefte* (1908; Bilinmeyen Doğa Güçleri), *Das Raetsel der Unsterblichkeit* (Ölümsüzlük Bilmecesi) ve *Das Raetsel des Seelenlebens* (Ruhsal Yaşamın Muamması).

FLEGMA
yun.

Simya kavramı. Damıtma işleminden sonra geriye kalan artık sıvı.

FLOGİSTON

Ateş maddesi; simyacıların kullandığı, bir vücutta oluşabilmesi veya o beden ile birle-

Pearson'un bir karikatüründe Camille Flammarion

* Bazı kaynaklarda ölüm tarihi 1925 olarak belirtilir. (Ed. n.)

şebilmesi yanıcılığına bağlı olan bir madde.

FLOURNOY, THEODORE
1854-1920

Psikolog. Başlıca eseri: *Des Indes à Planéte Mars* (1900). Flournoy 1894 yılında spiritüel bir oturumda, mesela Marie Antoinette veya Hintli bir prens gibi, başka kişiliklerin ruhuna sahip, Helene Smith adında bir kadınla tanıştı. Bu kişi oturumlarda, Mars'a yolculuklar yapıp, Mars dili ile örnekler veriyordu. Flournoy baş yapıtında söz konusu olanın, medyumun gençliğindeki rüyaları olduğunu ispatladı. Mars dili, değiştirilmiş bir Fransızca'ydı.

FLUDD, ROBERT
1574-1637

Kent'ten; Okült eserler yazmış ve bunlarda ruhları inkâr edenlerle savaşmış, ayrıca modern ışınım teorisini önceden tahmin etmiştir. *Summum bonum*'unda (1629) büyü, Kabala, simya ve astroloji ile ilgilenir.

FLUIDAL (AKIŞKAN)

☛ *Ether Beden*

FLUIDUM
lat. "akışkan"

Simya'da maddenin sıvı hali anlamına gelir. Spiritüalizm'de, telekinezi gibi paranormal fenomenlerden sorumlu olan, hassas tanecikli taşıyıcı veya enerji akımıdır.

Manyetizörlerin Fluidum'u aktarışı

FLYING ROLL
ing. "Uçan rulo"

☛Altın Şafak Tarikatı'nın, tarikat üyeleri arasında dolanımda olan gizli yazmalar. Bunlar talimatlar içerirdi. 1894 yılına kadar bu tip 34 doküman dolaşımdaydı. 1972'de Francis King, *Astral Projection, Rituel Magic and Alchemy S. L. Mathers and Others* başlıkları altında Flying Rolls'un en geniş bölümünü yayınlamıştır.

FOHAT

Tibetçe'den; teozofide (Blavatsky), Sanskrit dilinde Daiviprakriti'nin yerine kullanılan ve anlamı "tanrısal doğa" veya "İlk doğa" olan mistik bir deyim.

FOIN COUPÉ
fran. "Biçilmiş saman"

☛Cumarin'in saman kokusunun, çeşitli gül, lavanta, sardunya ve diğer doğal ve karni kokularla karıştırıldığı parfümler.

FOLKLOR

Bir halkın halk bilgisine dayalı hikâye hazinesi...

☛ *Destan;* ☛*Masal ve* ☛*Efsaneler*

FORT, CHARLES HOY

1874-1932

Kitapları ☛Paranormoloji alanı ile ilgili olan Amerikalı yazar. Başlıca eserleri: *The Book of the Damned* (1919), *New Land* (1923), *Lo!* (1931), *Wild Talents* (1932).

FORTUNA MAJOR

lat. "Daha büyük şans"

Jüpiter için astrolojik terim; Venüs fortuna minördür ("Daha küçük şans").

FORTUNAY, PASCAL

1872-1962

1920'li yılların Fransa'sında ünlü olan bir kâhin. Bir toplantıda, belirli bir sandalyeye oturacak bir kişi hakkında önceden net bilgiler verebiliyordu.

FORTUNE, DION

1891-1946

Galli kadın yazar. Ağır bir sinir hastalığı sonrasında okültizme yöneldi ve ☛Altın Şafak Tarikatı'na katıldı, fakat daha sonra kendi cemiyetini oluşturdu: Fraternity of the Inner Light. Kaleminden önemli okült kitaplar çıkmıştır: *Moon Magic, Applied Magic, Aspect of Occultism, Cosmic Doctrine, Demon Liver, Esoteric Philosoph, Love and Marriage, Sea Priesters, Through the Gates of Death, Wingeld Bulls,* ayrıca en tanınmış eseri ve birçok okültün, büyücülük hakkında yazılmış gelmiş geçmiş en iyi kitap saydığı, *Die Mystische Kabala* (Mistik Kabala)*

FOUGÉRE

fran. "Eğreltiotu"

Tatlı, baharlı veya yeşil yönünde birçok koku varyasyonu bulunan bir fantezi bileşiği. Bu tür, Houbigant'ın 1880'lerde piyasada başarılı olan "Fougére Royale"si ile yaratılmıştır.

FOX KARDEŞLER

Hydesville'de bir aile. Evlerinde Aralık 1847 ile Mart 1848 arasında meşhur hayalet olayları yaşanmış ve bunlar modern spiritüel hareketin tetikleyicisi olmuştur. Fox ailesinin iki kızı Margaret (1838-1893) ve Kate (1841-1893) daha sonra meslek olarak medyumluğu seçer, fakat bunların hilebaz eylemleri de ispat edilmiştir.

FRANCK, ADOLPHE

1809-1893

Paris'li profesör ve Kabala üzerinde yol gösterici bir kitabın yazarı: *La Kabbale ou la Philosop-*

* Dilimize çevrilen kitapları: *Ölüm Kapısından Geçiş*, Çev.: Dr. Demir Özdeş, İnkılap Kitabevi, 1999; *Aşkın ve Evliliğin Ezoterik Felsefesi*, Çev.: Anita Tatlıer, Dharma Yay., 2001. (Ed. n.)

hie religieuse des Hebreux (Paris 1843; *Die Kabala oder die Religionsphilosophie der Hebraeer*, 1844). Kitap, Kabala'nın Yunan felsefesi ile olan ilişkisi konusunda yararlı yaklaşımlar sağlamıştır. Bu eser hakkında eleştirel bir açıklama ve ilave için bkz.: David Heimann Joel, *Die religionsphilosophie des Sohar* (1849).

Adolphe Franck

FRANCKENBERG, ABRAHAM von

1593-1652

Silezyalı asilzade ve ☛Böhme'nin öğrencisi. *Der Raphael oder Erzengel* (1676) adlı kitabı ünlüdür. Makro ve mikrokozmos hakkındaki teozofik araştırmaların yanı sıra büyü etkisi olan ilaçları da tanımlar.

FRANKENSTEIN

Bu isim ilk kez Mary Shelley'in korku romanı *Frankenstein, or the modern Prometheus*'da (Frankenstein veya Modern Prometheus, 1797-1851) (1818) geçmiştir. Öğrenci Frankenstein insan kemikleri toplar, bunlardan bir yaratık yapar ve bu, daha sonra bir canavara dönüşür. Bugün Frankenstein kelimesi şeytani canavarlar için kullanılır, onların yaratıcısı veya mucidi için değil.

FRANSIZ LAVANTA YAĞI

☛ *Lavanta Yağı*

FRATER V. D.

Takma isim: ☛Tegtmeier. Başlıca eseri: *Handbuch der Sexualmagie* (Cinsel Büyünün El Kitabı). Unicorn ile Anubis dergilerinde makaleler de yazmıştır.

FRATERNİTAS SATURNİ

☛Crowley'nin yönetimini tanımaya hazır olan ☛Pansofik Cemiyeti üyelerinin oluşturduğu bir çoğunluktan, 1928'de Eugen Grosche'nin kurduğu bir cemiyet.

33 kademe bilinir:

0-11	Ön Avlu
12-20	Gülhaçlılar
21-29	Yüksek onur dereceleri; okült ilimlerin doktorları
30-33	Sanctum Sanctuarium Gnosis

18. kademeden itibaren (Gradus Pentalphae) ☛Seksüel Büyü uygulandığı söylenir. Tarikat dergisi: "Saturn Gnosis" (5 Cilt). Usta Therion'un = Crow-

ley, Fraternitas Pacitius = Albin Grau, Fraternitas Gregorius = ☛Grosche katkılarıyla. 1945'den sonra Fraternitas Saturni yeniden harekete geçirilmiştir (Dergi: "Blaetter für angewandte Lebenskunst").

FREIMARK, HANS

**1881*

Ezoterist. Başlıca eserleri: *Die okkulte Bewegung, Geheimlehre und Geheimwissen* ve *Okkultismus und Sexualitaet.*

FREITAG, ERHARD F.

**1940*

Federal Almanya'nın en tanınmış hipnoterapistlerinden biri. Eserleri çok satan bir yazar... Freitag, bir süre ticaretle ilgilenmiş, fakat sonradan şifa pratisyeni olmuştur. 1974'ten bu yana Münih'te "Hipnoz Araştırması Enstitüsü"nü yönetmektedir. Teorileri ☛Murphy'nin ☛Pozitif Düşünce'sine dayanır. Çok sayıdaki örneklerle, Freitag her insanın görünüşte çözümü olmayan problemleri, pozitif bir tutum ile çözebileceğini gösterir. Bunun için teknikler, telkin ve hipnoz çeşitleri geliştirir. Başlıca eserleri: *Kraftzentrale Unterbewusstsein – Der Weg zum positiven Denken* (Bilinçaltı Güç Merkezleri – Pozitif Düşüncenin Yolu) ve *Hilfe aus dem Unterbewusstsein – Der spirituelle Weg zum Erfolg* (Bilinmeyenden Yardım – Başarının Manevi Yolu).*

Erhard E. Freitag

FREİA

Cermen Tanrıçası. Cermenlerde, İskandinavlar'daki Frigg ile aynı konumdadır; Vodan'ın eşi ve aşk, evlilik ve verimlilik Tanrıçası ve toprağın temsili anasıdır. Frigg gibi kocasını laf ile kandırmasını iyi bilir. İskandinavlar için Freia, Frigg'den sonra en mümtaz tanrıçadır. Eğer burada Frigg evliliğin en yüksek tanrıçasıysa, Freia da güzellik ve aşkın tanrıçasıdır.

FREKANS İZLEME EFEKTİ

ing. "Frequency Following Response"

Amerikalı Robert Monroe, beynin, kulağın algıladığı ses fre-

* Dilimizde yayımlanmış kitapları: *Pozitif Düşünce*, Çev.: Sevinç Aksoy-Uğur Önver, Omega Yayınları, 2003; *Hayatın Hakkını Ver*, Çev.: Gülderen Pamir, Omega Yayınları, 2002.; *Düşüncelerinizin Gücü*, Çev.: Gülderen Pamir, Omega Yayınları, 2003; *Bilinmeyenden Yardım*, Gülderen Pamir, Omega Yay., 2004. (Ed. n.)

kanslarını taklit etmeye çalıştığını tespit etmiştir. Hertz ile ölçülmüş ☛Beyin Dalgaları'nın frekansına sahip ses dalgalarını, kulaklar artık algılayamaz. Monroe bu sorunu, her iki kulağa farklı sesteki frekansları dinleterek çözdü. Örneğin sol kulağa 400 Hertz, sağ kulağa ise 410 Hertz'lik bir frekans vermiştir. Her iki frekans arasındaki farkı (10 Hertz) beyin algılar ve bu titreşime uyum sağlar. Bu durumda 13-7 Hertz'lik frekans alanına sahip Alfa dalgaları hüküm sürecektir.

FRENOLOJİ

yun. "Kafatası öğretisi"

Karakter yapısının ve buna bağlı, kafa yapısından geleceğin yorumlanması. Modern Frenoloji, bir kafatası öğretisi yazan, Franz Josef Gall tarafından kurulmuştur.

FREUD, SIGMUND

1856-1939

Psikanaliz'in kurucusu. 1900'de yayınlanan *Rüya Yorumu* kitabıyla, ezoteriğin bu çok eski alanında yeni bir sayfa açıldı. Rüyalar artık deşifre edilmeyecek, yani belirli bir hedefe göre yorumlanmayacaktı, çünkü rüyaların semboliğinde bastırılmış özlemler ve istekler gizliydi. Freud'a göre, rüyalar bilinmeyene ve insanın geçmişine giden bir yoldur. Parapsikoloji doğrultusunda psikoanaliz uygulamasını *Rüya ve Okültizm* (Traum und Okkultismus) ve *Rüya ve Telepati* (Traum und Telepathie, 1922) eserlerinde işlemiştir. Fakat Freud parapsikolojiye çok kritik ve şüpheli bir gözle bakıyordu. 1924'deki *XVII. yy.'da bir Şeytan Nevrozu* (Eine Teufelsneurose im 17. Jahrhundert) başlıklı kitabında, Maria Zell Manastırı'nda (Güney Avusturya) bir şeytana tutulmuşun tedavisini, psikoanaliz yardımıyla yorumlamıştır.

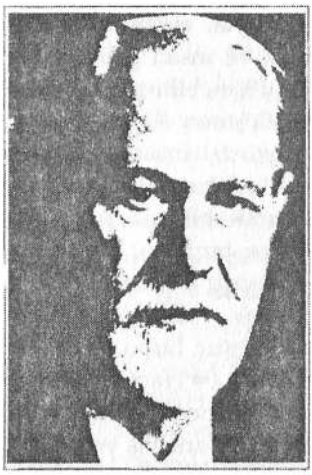

Sigmund Freud

FREY, C. F.

**1948*

"Akton" ismindeki bir ezoterik okulu idare eden astrolog ve yazar. Başlıca eseri: *Im Licht der Sonne* (1990, Güneş Işığında).

FREYR

Cermen tanrısıdır; verimliliğin temsil eder; bu şekilde Thor ile akrabalık gösterir. Thor gibi hayvan yetiştiricileri korur ve takdis eder. Bu nedenle salgın tehlikelerinde, onun adına imdat ateşleri yakılır ve sonra, başta onun kutsal saydığı domuzlar olmak üzere, hayvanlar ateşe doğru sürülür; ilk olarak ateşe düşen hayvan ona kurban edilirdi.

FRIEBE, MARGARETE

Ünlü Alpha Enstitüsü Wirtschaft und Wort'un yöneticisi ve psikolog. 1977'de ölmüş olan kocasıyla, enerjinin açığa çıkması ve insan gelişiminin devamı için, bilinçdışı potansiyeli aktifleştiren Alpha-Egzerzisini geliştirdi. İnsanın makrokozmosun bir sureti olarak, sadece kozmik bilinçte payı olduğu sürece, bir bilinç boyutuna ulaşabileceği düşüncesinden yola çıkarak, Omega-Egzersizini bulmuştur. İnsan, hermetik kanunları (☛Hermes Trismegistos) öğrenerek ruhsal kuralları anlar. Bu anlayış yeni bir bilince yol açar. Başlıca eserleri: *Alpha-Training*, *Das Omega Bewusstsein*, *Geh durchs Tor* ve *Miranda*.

FRITSCHE, HERBERT

1911-1960

Ezoterist, önce teozof, sonra O.T.O.'nun üyesi (Fr. Basilius), gnostik-katolik kilisesinin lideri ve halefi olduğu ☛Krumm-Heller'in Gülhaçlılar Grubu'nun (Fraternitas Rosicruciana Antiqua) da üyesi. Bu zamanda bir ezoteriğin, Gülhaçlılar da olması olağan bir durumdu. Başlıca eserleri: *Strindberg – Meyrink – Aram* (1933), *İatrosophie*, *Hahnemann – Idee und Wirklichkeit der Homoöpathie*, *Tierseele*, *Erlösung durch die Schlange*.

FRIGG

Frigg, kuzey tanrıçası olarak, Odin ile birlikte en yüksek makamı paylaşır, onun gibi dünyada yaşanan her şeyi bilir ve en uzak geleceğe bakar. Eğer Odin göğün temsilcisiyse, o da toprağın temsilcisidir. Tanrılar Thor, Tyr, Baldur, Hödur, Bragi ve Hermodhr onların çocuklarıdır. Tanrıların anası olarak, evliliğin koruyucusudur. Çocuk sorunlarında çağrılır genellikle. Verimliliğin elması ile çocukları takdis eder.

FULYA ÇİÇEĞİ YAĞI

Fulya çiçeği yağı, Narcissus Jonquilla'nın (Fas) çiçeklerinden doğrudan benzin etherin ayrıştırılması veya sıcak yağ (sıvı içinde çözme ya da suyla özünü çıkartma yöntemiyle – Mazerasyon) yardımıyla elde edilmektedir. Eşsiz kokusuyla, bu yağ büyü alanında oldukça rağbet görmektedir.

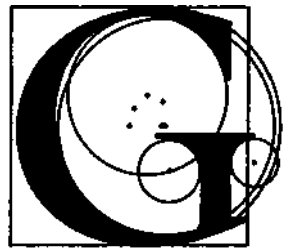

GÄA

☛ *Gaia*

GABALİKA

Gizli bilimler için kullanılan tabirdir. Çıkış noktası Abbe de Villars de Montfaucon'un (1670) ünlü romanı *Le Comte de Gabalis*'dir.

GAFFAREL, JACQUES

1601-1681

Dilbilimci, kabalist ve simyacı. Kardinal Richelieu'nun emriyle Yunanistan ve İtalya'da oryantal el yazması eserler toplamaktaydı. 1629'da tılsım ve muskalar hakkında bir eser yayınlamıştır: *Curios Yitez inouyes*. Yıldızların her birinin çizgilerle birleştirilerek, bunlardan böylece İbranca harfler elde edilmesi sonucunda uygun bir yorumla gelecekle ilgili kehanetlerin elde edilebileceğini savunan öğretinin yandaşıydı.

GAGERN, FRIEDRICH von

1882 – 1947

Hayalet hikâyeleri kaleme alan bir yazar. Başlıca eseri: *Geister, Gänger, Gesichte, Gewalten* (1932). Bu hikâyelerin, gerçek olaylara dayandıkları iddia edilirdi.

GAİA

yun. Toprak Tanrıçası

GAİA-HİPOTEZİ

İngiliz kibernetikçi ve klimatolog James Lovelock'un düşüncesine göre dünya, tüm çevre koşullarını kendi ayarlayan kusursuz, zeki ve kendi kendini organize eden bir sistemdir. Bu nedenle insanın müdahalesi bu sistemde ağır hasarlara neden olabilir. Lovelock, *Gaia, a New Look at Life on Earth* (Gaia, Dünyada Yaşama Yeni Bir Bakış 1982) adlı kitabında çözüm olanakları tanımlamaktadır.

GAİP (GAYB)

ar. "Görünmeyen"

Örtülü, gizli; duyu orğanları ve akılla bilinmeyen, görülmeyen varlıklar... Bunların bulundukları âleme de gayb âlemi denir.*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

GALANTE, RABBİ AVRAHAM
1570 civarı

Zohar'a ünlü bir yorum yazmış olan Safed'te bir kabalist.

GALBANUM (KASNI)

Galbanum, modern parfümeride belki de en sık ihtiyaç duyulan reçinedir. Küçük Asya ve İran'da, büyük bir şemsiye bitkisinin (Umbellifera Ferula) çeşitli türlerinden elde edilmektedir.

GALBANUM YAĞI

☛ *Kasnı Yağı*

GALDRABOK

Ortaçağın son dönemlerinde İzlanda'daki büyü uygulamalarını somut bir şekilde bize ulaştıran İzlandalı bir büyü kitabıdır. Kitap, iblisleri saymaktadır, eski Cermen harfleri (runları) ve büyülü işaretleri, sihirli sözleri, koruyucu duaları ve uğursuz günleri tanımlamaktadır. Bunlara ilaveten, sihirli asa ve tılsım nasıl yapıldığı şeklinde tarifler de verilmiştir.

GALİCE, RABBİ ELİSCHA
XVI. yy.

Rabbi Yossef ☛Caro tarikatı üyesi. Sohat'a yorum yazmıştır.

GALİUM

Yoğurtotunun bilimsel adı.*

GALİUM VERUM

Kehanet sihirlerinde kullanılan, bugün kaynağı kesin belirlenemeyen bir bitki.

GALİYE

Abdullah bin Sebe tarafından kurulan bir Şiî mezhebi... Halife Ali'ye aşırı sevgi ve bağlılık gösteren bu mezhebin mensuplarına göre bazı ölüler kıyametten önce dirilecektir. Galiye mezhebinin "teşbih", "ibaha", "tenasüf", "beda" gibi İslam'a aykırı inançları vardır.**

GALLOS (GALLUS)
yun.

Kybele rahibi...***

GAMALEİ
ibr.

Burçlara, gezegenlere, aylara ve günlere tekabül eden cevherler (Cevher İlmi, ☛Astroloji). Ayrıca astrolojik, hermetik veya büyü mührü ya da kısaltması olan her bir taş için de kullanılmaktadır. Paracelsus'ta, gravürleri gökyüzünün resmi olan taşlardır.

GAN

Uygur dilinde "kam" olarak geçer; Hun Türkleri'nde sihirbazlara verilen ad...

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

GANDHARVA

hint.

Gökyüzünde veya atmosferde yaşayan tanrılardır. Görevlerinin arasında, ☛Zoma içeceğini hazırlamak vardır. Tecrübeli doktorlar olarak bilinirler. Sayıları 6333.*

Gandharva

GANDHİ, MOHANDAS KARAMSAND

"Mahatma (Yüce Ruh) denir. (Porbandar 1869 – Yeni Delhi 1948). Hindistan'ın millî ve dinî lideri. Zengin ve kültürlü bir ailenin oğluydu, Ahmedâbâd üniversitesinde okudu. Londra'da hukuk öğrenimi (1888-1891) yaptı, sonra Bombay'da avukatlığa başladı. 1893'ten 1914'e kadar Güney Afrika'da oturdu ve bu ülkede yaşayan 150 000 Hintli'nin haklarını savundu. *Transvaal Britisih İndia Assocation*'ı (1903) ve *İndian Opinion* (1904) adlı gazeteyi kurdu. 1906'dan itibaren, Transvaal'da asyalılar aleyhine konan kanunlarla savaştı. Orada *Hint Şvaraj*'ı (Hint Bağımsızlık yasasını) hazırladı. Hindistan'a döndü: Birinci Dünya savaşı süresince İngilizlere karşı dürüst davrandı: ama Amritsar'da geçen (13 Nisan 1919) kanlı olaylardan sonra kesin olarak, onlara cephe aldı. Bütün Hindistan halkını pasif direnişe ve İngilizlerle işbirliği yapmaktan kaçınmaya çağırdı (Temmuz 1920). Gandhi bu protesto hareketinin lideri oldu. İki taktik uygulamaya başladı: 1. İstikrazlara katılmama, mahkemelere karşı grev, ingiliz okullarına karşı boykot, sivil ve askerî postaların reddi; 2. *Svadeshi*'yi yayma, millî bağımsızlık isteği. 1922 Delhi kongresinden sonra, ingiliz makamlarınca mahkemeye verilen tutuklanan Gandhi millî bir kahraman olarak tanındı. 1924'te serbest bırakıldı. 1930'da İngiltere'ye karşı açıkça direnişe geçti. Yine tutuklandı ve genel vali lord İrwin tarafından serbest bırakılınca *Delhi Anltlaş-*

* Veda dilinde eski bir su tanrısı... Gandharva'lar, Indra cennetinin (Svarga) basit birer çalgıcısı durumuna düşmüş Centaure'larla özdeş sayılırlar. Güzel görünüşlü olmalarına rağmen intikam düşkünü ve inanılmayacak kadar güçlüdürler. (Ed. n.)

ması'nı imzaladı. (*Delhi Pact*, mart 1931). 1931'de Londra'da yuvarlak masa konferansına katıldı ve Hindistan'ın bağımsızlığını istedi. Bağımsızlığı elde edemeyince yeniden mücadeleye atıldı, üç defa tutuklandı (1932-1933), açlık grevi yaptı. 1934-1939 arasında siyasetten çekildi. Yeniden siyasî hayata dönünce, kendi izinde yürüyen Dr. B. Rajendra Prasadi'nin Bağımsızlık partisi başkanlığına seçilmesini sağladı. Uzun süren bir açlık grevi ve iki yıllık tutukluluktan sonra, 1944'te yeniden hürriyete kavuştu. İngiltere ile girişilen görüşmelere katıldı. 15 Ağustos 1947'de Hindistan'a bağımsızlığı verildiyse de Gandhi'nin isteğine rağmen Pakistan, Hindistan'dan ayrı bir devlet olarak kabul edildi. Gandhi 30 Ocak 1948'de gerici bir brahman tarafından öldürüldü. Çalışmanın manevi değeri ise şeddete karşı pasif direnişe *(ahimsa)* dayanan siyasî ve ahlâkî doktrinin temelini, bağlı olduğu Cayna (Jaina) dininden alıyordu. Gandhi, eşine ender rastlanan bir zekâ ve ruh yüceliği ile düşüncelerini uyguladı. Gandhi çağdaş tarihin ve Hindistanın önemli kişilerinden biridir.*

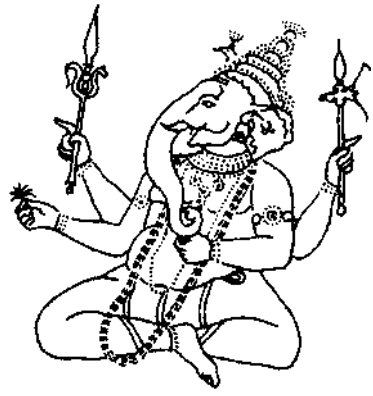

Ganesha

GANESHA
hint.

Şans tanrısı ve tüm zorluklara karşı yardım eden. Resmi neredeyse tüm evlerde bulunan, çok sevilen bir Hint tanrısıdır.

GANJİN
ö. 763

Çinli budacı papaz... Japonya'da Mutassıp Ritsu Tarikatı'nı yaymaya çalıştı. Japon monarşizmine rütbe törenlerini soktu.**

GAON
ibr. "Ulu-Yüce"

Çoğul Gaonim***; bilim okullarındaki başöğretmenler ve Talmud sonrası (=ilmiye çağı)

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 4. Cilt, s. 947. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
*** Babil'deki Yahudi okullarının (Sura ve Rumpaditha) başında bulunan kimselere VII.-IX. yy.'larda verilen unvan. (Ed. n.)

çağda Yahudiler'in ruhani liderleri için kullandığı tabirdir. Sonraları da şeref unvanı olarak kullanılmaktaydı.

GAON von WILNA
1720 – 1797
Kabalist. Bu alandaki eseri yaklaşık 80 cildi kapsamaktadır.

GARDENİA ÇİÇEĞİ YAĞI
Gardenia Grandiflora'dan. Bazen soğuk yağlı bir maddeye bu çiçeğin kokusu katılarak elde edilmektedir.

GARDNER, GERALD BROUSEAU
1884 – 1964
High Magic's Aid (1949), *Witchcraft today* (1954), *The Meaning of Witchcraft* (1959), *Book of Shadows* adlı kitapların yazarıdır. Murray ve Crowley'ye dayanarak "Wicca" ismiyle bir kült kurmuştur. "Book of Shadows"da çok eski bir cadı dini keşfetmiş olduğunu iddia eder. Bu dini bir başrahibe yönlendirmektedir. Candlemas, Beltane, Lammas ve Halloween (Cadılar Bayramı) gibi ana bayramlar önemli rol oynamaktadır. Dini merasim, usul ve kaideleri Kara Ayin'dekilerle (Schwarze Messe) benzerlik taşımaktadır.

GARUDA
1.) Yılanlar âlemiyle sürekli savaş halinde bulunan Hint mitolojisine ait bir kuş. En önemli öncü tanrılardan biridir. Su, Garuda'nın simgesel maddesidir.
2.) Takma isim ☛Trānker, Heinrich

GASSHO
jap.
Yatay kollarla ellerin üstünde birleştirilmesi işlemine denir. Ruh ve varlık birliğinin sembolü.

GASSNER, JOH. JOSEPH
1727 – 1779
Voralberg'den; sihirbazlık marifetleri vasıtasıyla hastalıkları iyileştiren, tüm dünyadan müthiş derecede akına uğrayan, takip edilen ve sürülen ve sonunda akıbeti belli olmadan ölen ünlü sihirbaz. Sözde Mesmerik iyileştirme yöntemi, Lavater ve Eschenmayer tarafından savunulmuştu. Faaliyetleri hakkında *Zauberbibliothek* (1776) adlı eser bilgi vermekte.

GATHA
Zerdüşt dininde ilahilere verilen ad...*

GATİ
bud. "Var olma yolu"
Buna dahil olan beş alan: Cehennem, hayvan kucağı, hayalet dünyası, insan dünyası ve gökyüzü dünyası.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

GAUFRIDI LOUIS
ö. 1611

Kendisiyle cinsel ilişkide bulunduğu ve büyülemiş olduğu şüphesiyle rahibe Marsilya'da Demondolx de la Palud tarafından zan altında tutulan Marsilya'lı rahip. Kendisinde ve başka rahibelerde cinler tarafından basıldığına ilişkin gibi semptomlar belirince, tanınmış eksorsistler (şeytan kovucuları) çağrıldı. Bu prosedürde Gaufridi, rahibe tarafından büyücü olarak ihbar edildi. 1611'de eksorsistler ile aynı sonuca varan bir dava açıldı. Gaufridi'ye işkence edildi ve yakıldı. Bu dava; (Grandier (1634), Bavent (1642) ve Cadiere (1731) için emsal teşkil etmiştir.

GAULTHERİA YAĞI
☛ *Keklik Üzümü Yağı*

GAYATRİ veya SAVATRİ
sanskr.

Gayatri Rigveda'dan bir ilahi. Brahman olan biri, bu ilahiyi sabah ve akşam çalışmalarında tekrarlamak zorunda.

GAZALÎ, ABU HAMİD MUHAMMED
(Ebu Hamit Muhammed Gazali) 1058 – 1111

İslam inanç bilimlerinin büyük sûfistik teologu. Büyük İslâm Tanrıbilimci ve mistik filozofu. Haccet-al İslâm "İslâmın Belgesi" ve Zeynattin "Dinin Süsü" unvanlarını almıştır.*

GAZELDİLİ

Botanikte *Botrychium Lunaria* olarak Ophioglosseenler türüne dahil olan bu bitki, ortaçağ halk hekimliğinde çıban ve yaraların tedavisinde kullanıl-

* "Gazalî, ruh sorununda tinselcidir. Bütün Hülûlcülerle (hulûliye) kelâmcıları çürütme gayesini güderek panteizme meyletmiştir. Gazalî, bedenden ayrı bir ruhun varlığını da kabuleder. Zira, ona göre beden, ölüde de vardır, duyularımız dış âlemle ilgilerini kesmiş olsalar bile, kendi varlığımızı algılamaya devam ederiz. Bu itibarla ruh, ne bir cisimdir, ne de bir ilinektir. Zira, ruh bölünemez, kendisini ve yaratınını bilir. Ruh bir töz (cevher) olmakla birlikte, uzamsızdır.

Ruhla bedenin ilişkilerine gelince, ona göre: Ruh, ne bedenin içindedir, ne de dışında; bedene bağlı olmadığı gibi, cismin ilineği (araz) da değildir. Bu itibarla ruhun bedene nispeti, bir hükümdarın ülkesine olan nispeti gibidir. Ruh, bedene bağımlı olmadan onu idare eder, bedenle oturur. Ruh, duyulara ve dış âleme muhtaç olmaksızın kendisini, Tanrısını, Tanrı'nın sıfatlarını ve kavranılabilirleri (makulât) bilir. Tedbir ve tasarruf bakımından bedenle ilgilidir. Gazalî bu konuda, insanların soyutu kavramaktaki yeteneksizliklerini, bu konunun bilgisiz halktan saklanması gerektiğini ileri sürer ve ruhun Tanrı emrinde olduğunu bildiren ayeti anlatarak, Tanrı'nın sıfatlarıyla ruhun sıfatları arasındaki benzerlikten bunlar arasında bir özdeşliğin bulunduğu sonucu çıkarılmasın diye, türlü mukayeseler yapar. Bu suretle antropomorfizmden kurtulmaya çalışır. Fakat bir taraftan da panteizme meylederek, eşya kendiliklerinden mevcut değildir, kendiliğinden var olmak sıfatı yalnız Tanrı'ya özgüdür. İnsan ruhu, Tanrı ruhunun Okyanustaki dalgalarından başka bir şey değildir, der." Kaynak: Cemil Sena, *Filozoflar Ansiklopedisi*, Remzi Kitabevi, 1975, s. 208-209 (Ed. n.)

maktaydı. Büyü inancı Gazeldili bitkisine, üstünden geçenlere, kaybolana kadar yollarını şaşırtma gücünü atfetmektedir. Ayrıca bu bitki, gizli yeraltı hazinelerini bulmaya yarayan büyülü bir araç kabul edilirdi.

GAZIŞI

Akkorsuz ışık yayımı... Dışarıdan gelen bir uyarımla ışık yayma özelliği... Birçok maddede bu özellik vardır.*

GAZİ MİYAN

Hintli Veli... Adına düzenlenen, "şâdi" olarak anılan evlilik şenlikleri, Hindistan'da, özellikle okumamışların bayramıdır.**

GAZZÂLLÎYYE

"Gazzâlî'nin gizemsel düşüncelerini benimseyenlerce kurulan tarikat... XII. yüzyılda kurulmuştur. Aklın insanı yanıltacağı ve gerçeğe ancak inançla varılabileceği temel düşüncesini izler."***

GEBER

Asıl adı Ebu Musa Cabir; IX. yy.'da yaşayan, Araplar'ın en ünlü simyacısı; yazıları XIII. yy.'da Avrupa'da tanınmıştı ve ortaçağdaki hermetik sanatının temelidir.

GEBURAH

ibr. "Egemenlik, Üstünlük"

On Sefirot'tan biri. Tanrı'nın, öç alıcı ve cezalandırıcı gücünü sembolize ediyor. Bunun için *Din* (ibr. "katı adalet") de kullanılmaktadır.

GEÇMİŞ YAŞAM TERAPİSİ

ing. Past Life Therapie

Şimdiki hastalıkların ve ruhi bunalımların sebebinin travma'da (☛Traumata) yattığı ve geçmişte insanların vücudunda daha önceden vuku bulduğundan (☛Enkarnasyon) yola çıkan bir psikoterapinin tanımı. Bu travma'ya ait hatıraları tekrar geri getirebilmek için hipnoza ve ☛psiko-dramaya baş vurulur. Bu yöndeki öncü terapistlerden biri Amerikalı Morris Netherton'dur. (Past Life İnstitute, Los Angeles, USA)

GEDULLAH

ibr. "Büyüklük"

10 Sefirot'tan bir tanesi. Bunun için *Chessed* (*ibr. "merhamet, sevgi"*) de kullanılmaktadır.

GEILER von KAYSERBERG, JOHANN

1445 – 1510

Basel ve Freiburg'da teolog. Strassburg'da vaiz. Basılan vaazları, büyük rağbet görmek-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 113 (Ed. n.)

teydi. Kendi zamanındaki halk inancı için bu vaazlar önemli kaynaktı. Kendi zamanındaki okültizm için "Emeis" (1517, "Karıncalar") adlı koleksiyon çok değerliydi, çünkü aynı zamanda büyücülük fenomeni de işlenmekteydi. Geiler'e göre "suçları" işleyen cadılar değil şeytandır. Cadıların hayvana (☛Kurt Adam) dönüşme olasılığını reddetmekte.

GELATOPHYLLİS

Günümüzde bilinen herhangi bir bitki ile özdeşlik kurulamayan bir bitki. Rivayete göre, Demokritos'tan sonra Baktrien ve Boristhenes'de yetişmiştir. Şarap ve mür ağacı özü ile içilip, halüsinasyon görülmesine neden olmuştur. Fakat bu bitkinin ortaya çıkardığı başlıca etki pür neşedir ve ilgili kişinin ancak çam ağacı çekirdeği, karabiber ve bal karışımlı hurma şarabına damıtılmış olarak içtiğinde son bulurdu. Kem büyü inancına göre bu bitki bir rüya iksiri olarak kabul edilirdi ve kehanet rüyaları görmek için kullanılırdı.

GELEY, GUSTAVE

1865 – 1924

Fransız doktor ve Paris'li Uluslararası Metafizik Enstitüsü'nün müdürüydü. Dolandırıcı oldukları gerekçesiyle bazılarının maskesini düşürdüğü, kendi zamanının tüm ünlü medyumlarını inceledi. Ölümü sırlarla örtülü, çünkü en son Ektoplazm ile ilgilenmekteydi. Özel uçağı ile yapmış olduğu ölümcül kazada, elinde Ektoplazm dolu bir bavul vardır.*

GELLER, URI

1946

Hayret verici paranormal yeteneklere sahip bir İsrailli. Metal nesneleri sadece zihinsel güç ile bükülebileceğini iddia etmektedir (Geller – Efekti).

GELUGPA

Tibet tarikatı (Sarı şapkalar); Tsong Khapa olarak adlandırılan Lobsang Tragpa'nın 4 Tibet okulundan en sonuncusu olarak XV. yy. başlarında kurulmuştur. Kutsal yazılar ile ilgili tahsil büyük anlam taşımaktaydı. Hem Dalai Lama, hem Panchen Lama bu tarikata mensup olduğundan Tibet'te oldukça hâkimdi.

GEMARA

aramca "öğrenim-etüd)

☛Mişna (Mischnah) ile ilgili Arami yorumları içeren Talmud'un bir bölümü. Hasidizm'de (Yahudi, Doğu Avrupa kökenli bir tarikat; ibr. *zavallılar*) Rebbe'lerin kehanet sözleri için kullanılan bir tabirdir.

* Dilimize çevrilmiş kitapları: *Şuuraltından Şuura Geçiş*, Çev.: Yavuz Keskin, Ruh ve Madde Yay., 1994. *Tekâmülcü Ruhculuk*, Çev.: Ergün Arıkdal, Ruh ve Madde Yay., 1985. (Ed. n.)

GEMATRİA

Bir Kitab-ı Mukaddes ayetindeki anlamlı veya zor anlamlandırılabilen bir kelimenin açıklaması: a) Harfleri aynı sayısal değere sahip bir kelimeyle açıklanması; b) İlgili sayının ilişkili olduğu bir kavram ile açıklanması vb.. Bilindiği gibi İbrani alfabesindeki harflerin her biri (ki bunların hepsi sessiz harftir) sayısal birer işareti temsil etmekte. Örneğin "Yd" sesli hale getirilerek "Yad" = el anlamına gelmekte, oysa sayısal işaret olarak ele alındığında 10 + 4 = 14 anlamındadır (ki jad, 14 bölümden oluşan çeşitli İbranca kitaplara verilen addır, örneğin Maimonides'in *Mishneh Tevrat*'ı), "lb" sesli olarak "leb" = kalp, sayısal işaret olarak (kabalist "Kitap Yetsira" da çok önemlidir) 32 = 30 + 2. İbranca'daki "Milhemet ha Olam" (dünya savaşı) birleşik kelimesinin harflerinin toplamı 675 rakamını verir; ancak "küçük" 675 yılı, İbrani zaman hesabına göre 1914'ün sonbaharına denk düşer; bu da I. Dünya Savaşı'nın başladığı tarihdir.

GEMMOTERAPİ CEVHER HEKİMLİĞİ

☛ *Değerli Taş Tababeti*

GENÇLİK DİNLERİ

1974'te, Bavyera'daki tarikat kuruluşları için Protestan kilisesinin görevlendirdiği delege Friedrich-Wilhelm Haack (1991) tarafından ileri sürülen bir kavram. Bununla, çoğunluğu genç müritlerden oluşan dini gruplar anlaşılmakta. Aynı anlamda kullanılmakta olan kavramlar; neo-dinler, neo-dini hareketler veya gençlik tarikatları.

En önemlileri: Hare Krişna Hareketi, Birlik Kilisesi (Mun Hareketi), Rajneesh-Bhargwan-Hareketi ve Scientology-Kilisesi

GENİUS

lat. "Yaratıcı Ruh"

Tek bir insanın, tek bir bölgenin (genius loci) özel koruyucu ruhu... Eski Roma görüşüne göre insanın üremesine, doğmasına yardım eder, varlığını belirler, hayatı boyunca ona eşlik eder, onu canlandırır (deha) ve ölümünden sonra yaşamaya devam eder.

☛ *Larven*

GENYEN

tib.

İlk mehabetleri/takdisleri elde eden keşiş.

GENZEL REFLEKS TERAPİSİ

1930'larda Amerikalı Fitzgerald von Rilay ve Eunice C. Ingham'in araştırmaları sonucunda geliştirilen baskı masajı (☛Tıp, Çin.). Refleks Bölgeleri Terapisi, vücudu, son noktası kafada, ellerde ve ayaklarda bi-

ten (refleks noktaları) on yoldan ya da enerji akımlarından oluşan 10 bölgeye ayırır. Bu refleks noktaları, vücudun organları ile ilişki içerisindedir. Baskı masajı sonucu -böyle 52 nokta tanımlanmıştır- enerji akımları tekrar aktif hale getirilebilir. Refleks Bölgeleri Terapisinin gelişmiş hali, metaformik yöntemdir. Ayaklarda, insanın, doğumunun öncesinde mey-

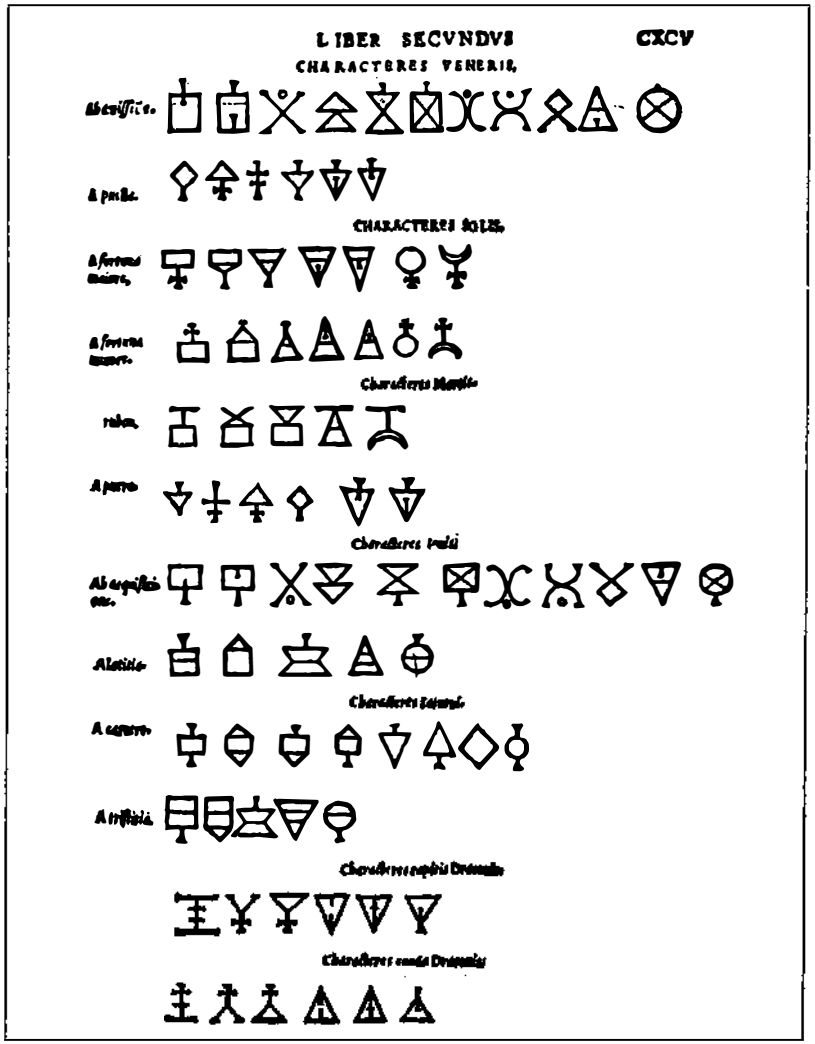

Agrippa'ya göre geomantik figürler

dana gelen enerji akımlarına rastlandığı ve kişisel izlerin görüldüğü bölgeler ayırt edilir. Bu bölgeler masaj ile tedavi edilirken, davranış bozukluklarından sorumlu tutulan, doğum öncesi meydana gelen enerji blokajları da ortadan kaldırılabilir.

GEOMANTİ (ÇİN)

Fr. Géomancie, Ar. Kum

Çin. *Feng-Shui* (Rüzgâr ve Su), *ti-li* (Toprağın Özellikleri) veya *kan-yü* (Örtü ve Destek). Remil, temelde Arap kökenli falı (kum falı) nitelediğinden, literatürde Geomantie karşılığı olarak Astro-Ekoloji kavramı önerilir. Feng-Shui, elementer güç Chi'nin dünyayı da damar ve "ejder çizgisi"'ndeki gibi kat etmekte olduğunu kabullenmektedir. (Hekimlik, Çin). Feng-Shui sanatı, hayırlı Ch'i'yi benimseme ve hayırsız olanı uzak tutmaya dayanır. Kaynak: Stephan Skinner: "Chinesische Geomantie".

Geomantik Gül

GEOMANTİ (REMMALLIK) veya NOKTALAMA SANATI

Geomanti ilk olarak İranlılar tarafından uygulanmıştır. XII. yy.'da Araplar bu kehanet sanatının Avrupa'da tanınmasını sağlamışlardır. Kâğıt, kum, mum veya kil üstüne rasgele bir şekilde 16 sıra halinde nokta batırılır. Falın yorumu nokta kitapları doğrultusunda gerçekleştirilir. XIV. yy.'dan bu yana geomanti şekilleri gezegen ve burçlarla da ilişkilendirilerek yorumlanır.

Geomantikçi

GERANİUM YAĞI veya PELARGONİUM YAĞI

Geranium yağı hoş, gülümsü bir kokuya sahiptir. Özellikle yaydığı gül kokusu, gerçek gü-

lü kesinlikle aratmayacak niteliktedir. Piyasada "Türk Geranium yağı" adı altında daha ziyade hurma gülü yağı ismiyle bilinen ve hoş kokan bir çim cinsi *Andropgon Schoenanthus* olan uçucu bir yağ bulunmaktadır. Aynı zamanda, *Geranium Macrorhizum* yapraklarından damıtılarak elde edilen Bulgar Geranium yağına ('zdravetz' esansı) da değinmek gerek. Bu yağın kendine has bitkisel bir kokusu vardır ve misket üzümü merhemini andırır.

GERD

İskandinav mitolojisinde dev Dymer ile devanası Derboda'nın kızı.*

GERMER, JOHANNES

1885 - 1962

Amerikalı, O.T.O'nun üstad-ı azamı. Tarikattaki adı Rahip Saturnus.

GERONDİ, RABBİ MOSCHE BİN SCHLOME D'ESCOLA

1244 – 1263

Yahudi filozof. *Tore zur Antwort* (Cevaplar İçin Kapılar) ve *Buch der Verbindung* (Birleşimin Kitabı) adlı etik yazılarıyla bilinmekte.

GESSMANN, G. W.

**1860*

Bazı bölümleri bugün hâlâ basılmaya devam eden ezoterik kitap ve önsözleriyle tanınmış, son derece verimli bir yazar. *Geheimsymbolle der Alchemie* (Simyanın Gizli Sembolleri; 1899) ve *Die Pflanze im Zauberglauben* (Sihir İnancında Bitki; 1899), bu konu ile ilgili olarak günümüze kadar gelmiş eserleridir. Kaleminden çıkmış ve bugün halen okunmaya değer kitapları ise şunlardır: *Handlesekunst* (El Okuma Sanatı), *Kopfformenkunde* (Kafa Şekilleri Bilimi), *Wünschelrute und Zauberring, Wahrsagekünste* ve *Tausend Lehrsatze aus der Okulten Wissenchaft* (Sihirli Yüzük, Kehanet Sanatları ve Okült İlminden Bin Dogma).

GESTALT TERAPİSİ

☛ *Perls*

GETSUL

tib.

Genç rahibeler için kullanılan tabir (Noviz'ler).

GEYİK KALBİ TAŞI

☛ *Hona Taşı*

GEZEGEN HAYALETLERİ

alm. Planetengeister

İnsanüstü güçlerini ve özellikle kudretlerini insanlar üzerinde sembolize eden, 7 gezegene tekabül eden ruhlar. (yukarıdaki tabloya bak).

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

GEZEGEN MUSKALARI

alm. Phanetenamulette

Belirli gezegenlere mahsus, büyülü karelerden oluşan muskalar (☛Büyülü Kareler, Yaşam Karesi). A. Dürer'in, "Melancolia 1" bakır dövme gravüründeki Jüpiter karesi meşhurdur.

1	15	14	4
12	6	7	9
8	10	11	5
13	3	2	16

GEZEGEN PARFÜMLERİ

alm. Planeten Parfüms

Büyülü seremonilerde kullanılırdı. (Burca göre kişisel parfüm seçimi yapmak isteyenler için aşağıdaki tabloya bkz.) Günlük parfüm seçerken şu tablo dikkate alınır:

GÜN	GEZEGEN
Pazar	Güneş
Pazartesi	Ay
Salı	Mars
Çarşamba	Merkür
Perşembe	Jüpiter
Cuma	Venüs
Cumartesi	Satürn

Uygun parfüm yukarıdaki tabloya göre seçilir.

Büyülü seremoni için gezegen saati de (yukarıdaki tabloya bak) saptanmalı. Örneğin salı günü saat 20:00'de Satürn hükmeder. En etkili parfümler Mür, paçuli, servi.

GEZEGEN SAATİ

alm. Planetenstunde

İsim olarak, günün herhangi bir bölümü... Yıldızların konumuna göre, insan yaşamında herhangi bir an.

GEZEGEN SAKİNLERİ

alm. Planetenbewohner

Yıldız sisteminde ve gezegenlerdeki gereksiz, insana benzer canlı.. XVI. yy.'dan XIX. yy.'a kadar gökbilimciler, matematikçiler ve filozoflar bu tezi savunurlardı. Özellikle, gezegen-

GEZEGENLER	İYİ HUYLU HAYALETLER	KÖTÜ HUYLU HAYALETLER
Güneş	Nachiel	Sarath
Ay	Hasmoda	Scharthathan
Satürn	Agiel	Zarel
Jupiter	Jophiel	Hismael
Mars	Graphiel	Barzabel
Venüs	Hagiel	Kedemel
Merkür	Tiriel	Taphthartarath

lerde yaşayanların ayrıntılı hayatlarını, dillerini, şekillerini ve duyu organlarını tarif eden Fontenelle (1657-1757). *Entretiens sur la pluralite des mondes* (1686)'te yapmıştır bu savunuyu. Kant da, *Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels* (1755) isimli yazısında bu konuyu işlemiştir. ☛Swedenborg'un sayısız tezahürü de, bu gezegen sakinleri ile meşgul olmuştu. ☛Goethe, Heinrich ☛Jung ve ☛Lavater de benzer bir görüş belirtmiştir.

Modern ruhçuluğun kurucusu ☛Kardec, yıldızların, ölülerin ruhları tarafından mesken tutulduğu tezini savunmuştur. Zamanımızda ☛Ufoloji ve ☛Preastronotik, bu öğretiyi yeniden canlandırmıştır.

GEZEGEN TAŞLARI

☛ *Değerli Taş Bilimi*

GEZEGEN ZİNCİRİ

alm. Planetenkette; ing. Planetary Chain

Karışık gelişme sırasına göre birçok gezegenin hülasa edilmesi.

Satürn ve Jüpiter'in bir Antropomorf (İnsan bilimi) tasviri...

GEZEGENLER

ılm. Planeten

Astrolojide gezegenlerin rolü büyüktür. Burçların yorumlanmasında doğum esnasındaki konumu önemli bir ölçüdür. Özellikle Güneş ve Ay çok önemlidir. Gezegenlerin burç sistemindeki konumları ve açıları da (gezegenlerin birbirine karşı konumu) aynı derecede önemlidir.

Gezegenler aynı zamanda yılın hükümdarlarıdır. Düzenleri, Keldani sırasına göre belirlenir. Yedi gezegenden hangisinin: 1. Güneş, 2. Venüs, 3. Merkür, 4. Ay, 5. Satürn, 6. Jüpiter, 7. Mars, belirli bir yıla hükmettiğini öğrenmek için yılı yediye bölersiniz. Geriye kalan rakam, gezegenin numarasını işaret eder. Örneğin: 1991 ÷ 7 = 284, kalan 3 = Merkür. Ama bu hükümranlık 21 Mart'ta başlar. 1 Ocak'tan bu zamana kadar, bir önceki yılın gezegeni hükmeder. Bu yüzden gezegenler, ay-

Burcu olan yedi gezegenin, karakterle ilgili tasviri...

nı zamanda hayatların da hükümdarlarıdır. Her yaşam periyodunun bir hükmedicisi vardır. Doğumun efendisi olan gezegen, doğum anında gökyüzünün doğusunda yükselendir. Beşinci yaşam yılına kadar Ay hükmeder, 5-10 Merkür, 11-18 Venüs, 19-37 Güneş, 38-52 Mars, 54-63 Jüpiter, 64-son Satürn. Astrolojik periyod öğretisine göre talihli yıllar şunlardır: 9, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 48, 50, 56, 60, 64, 70, 72, 76, 80. Talihli olmayan yıllar: 1-7, 15, 21, 22, 30, 33, 37, 39, 45, 52, 53, 54, 57, 59, 63, 67, 69, 75, 81, 82.

Saat	Pazar	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	C. tesi
1	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn
2	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter
3	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars
4	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş
5	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs
6	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür
7	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay
8	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn
9	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter
10	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars
11	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş
12	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs
13	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür
14	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay
15	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn
16	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter
17	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars
18	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş
19	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs
20	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür
21	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	Ay
22	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn
23	Venüs	Satürn	Güneş	Ay	Mars	Merkür	Jüpiter
24	Merkür	Jüpiter	Venüs	Satürn	Güneş	C.Ay	Mars

GICATILLA, RABBI YOSSEF
yaklaşık 1270

İspanyol kabalist; eserleri: *Garten von Nu, 3 bäumen* (Fındık Ağacı Bahçesi, *Heiliger Brief* (Kutsal Mektup) ve *Tore des Lichts* (Işığın Kapıları), Kabala sembolizmi açısından çok önemliler.

GICHTEL, JOHANN GEORG
1638 – 1719

Amsterdam'da (Gichtelianer) teozof hukukçu ve tarikat kurucusu; 1682'de Amsterdam'da yazılarını yayınladığı Böhmes'in müridi; Böhmes'in fikirlerini pek çok yazısında geliştirmiştir. Modern ezoterizm bakımından önem taşıyan çalışması *Ein Kurze Eröffnung und Anweisung der drei Prinzipien und Welten im Menscheb in Unterschiedlichen Figurm Dargestellt* (İnsanda Çeşitli Figürlerle Temsil Edilen Üç Prensip ve Dünyaların Kısa Bir Açılışı ve Talimatı, 1723) adlı eseridir. Bu kitap, sembolik figürlerin eklendiği dört araştırmalı teofizik türünde bir kitap. Gichtel'in hayalleri olan figürler, muhtemelen arkadaşı Johann Georg Gruber tarafından bakır üstüne resmedilmiştir. Açıklamalar ise öğrencisi Wilhelm v. Überfeld'e aittir.

GILGAMIŞ

İ.Ö. III. yy.'a ait Babil destanının en önemli kahramanı; destan Babil tufanının hikâyesini anlatır.

GILLES DES RAIS
1404 – 1440

Kara büyü ayini uygulamalarında 200 genci öldürdüğü söylenen Fransız baron. Şeytanla temasa geçmekle ün salmış olan eski rahip Prelati'nin etkisi altındaydı. Gilles de Rais, zevkü sefaya düşkünlüğü nedeniyle servetini batırmıştır. İstenen başarı gelmeyince, gençler kara büyü ayinlerinde hayatlarını vermek zorunda kalıyorlardı. 1440'da idam edildi. Daha sonra halk efsanesi ve edebiyatı, kan düşkünü Gilles des Rais'i şu ya da bu şekilde işler oldu.

GINZBURG, CARLO
**1939*

İtalyan tarih profosörü. Ginzburg, cadı efsanesinin (Cadı İnancı) başlıca unsurlarının bir şaman ölüm-kültüne ☛(Benendanti) ait kalıntılar olduğunu, kapsamlı kaynak vasıtasıyla ispatlamıştır. Başlıca eserleri: *Benandanti* (İtalyanca 1966, Almanca 1980) ve *Cadı Toplantısı* (Almanca 1989).*

GIRARD
☛ *Cadiere*

* Türkçe'de çevrilmiş kitabı: *Peynir ve Kurtlar*, Çev.: Ayşen Gür, Metis Yay., 1999. (Ed. n.)

GİLGUL
ibr. "Yuvarlanma"
Kabalistlere göre, günahları nedeniyle ahlaken kemale ermemiş ruhlar, kendilerini arıtmak için yeryüzündeki mevcudiyetlerini sürdürür, göğe yükselemez. Bu, uygun bir bedende tekrar hayat bulana dek sürer.

GİMNOSOFİSTLER
yun. "Yalın bilgelik öğretmeni"
Kendi nefsini körelten ve kendini murakabeye adamış olan Yunanistan ve Hindistan'daki bilgelere gimnosofist denirdi; fakirlerin öncüleriydiler.

GİNSENG
çin. "Yaşayan İnsan"
Ginseng, Çin'de bulunan botanikte *Ponax quinquefolium* adlandırılan bir bitkidir. Araliazeen cinsine aittir ve argoda "Enerji Kökü" olarak adlandırılır. Çin'de bu bitki neredeyse tüm hastalıklara iyi gelen geniş spektrumlu bir ilaç olarak ün salmıştır. Kökleri haşlanarak neredeyse şeffaf kıvama getirilir. Sihir inancına göre Ginseng kökü veya onun kaynatılmış suyu, yaşamı sonsuza dek uzattığına inanılan bir ab-ı hayat iksiridir. Bu bitki Çin'de "bitkilerin kraliçesi", ölümsüzlük ilacı ve kötü ruhlara karşı her türlü etkiden koruma ilacı olarak altın ağırlığınca tartılmakta. Bu nedenle eskiden biraz varlıklı zengin Çinli, bir fildişi kutucuğunda bir parça Ginseng'i tılsım olarak yanında taşırdı. Özellikle güzel gelişmiş ve olgunlaşmış, insan ebatında kök yumakları bulunduğunda, bunlar Çin imparatoruna cizye olarak verilirdi ve imparator da bunları yine özel bir iltifat göstergesi olarak yüksek rütbeli şahsiyetlere dağıtırdı.

GİRLANT
ital. "Çelenk"
Çiçek veya yaprak çelengi; Grafolojide: Yukarıya doğru yay gibi açık yazı.

GİROMANTİ
yun.
Geleceği yorumlama biçimi. Büyülü işaretler ve semboller dairesel biçimde yerleştirilmekte ve fikir danışan kişi büyülü işaretlerden birinin yanına yorulup oturana kadar dairenin etrafında dolanmak zorunda. Sonra bu işaret yorumlanmakta.

GİZEM
yun. "mysterion"
Yunanlılar'ın belli kutsal kutlamaları, gizem kültleri.. Bunların arasında dünya tanrısı Demeter'in şerefine eleusinik gizem kültü (Eleusis Tarikatı) de vardır. Dini esaslarından, bu tarikatın sırdaşlarını, ölüler diyarından daha yüksek beklenti, ölümden sonra tercihli bir kuranın beklediği gibi daha de-

rin bir anlam ortaya çıkmıştır. Teozof./simya./mist. gizli ve açıklanmamış her şey.

GİZLİ BİLİM

alm. Geheimwissenschaft

Aslı, Latince Okültizm kelimesinin tercümesidir; *occultus* "gizli", aynı zamanda gizli öğreti ile aynı anlama gelir. Önceleri, Rudolf Steiner tarafından, teozofinin temel kavramı olan İngiliz "arcana sciences"dan çeviri amacıyla çıkmıştır. Varlığı geleneksel ilimler tarafından ret ve inkâr edilen şeylerle ve görüntülerle meşgul olunur. Gizli ilmin öğretileri Arkana disiplini dahilindedir ve bu alanın dışındakilere aktarılmamıştır.

☛ *Sınır Ötesi İlim*

GİZLİ İŞARETLEME

alm. Imprägnierung

Bir nesnenin paranormal bir şekilde işaretlenmesini ifade etmekte. Bu görünmeyen izler, medyumlar tarafından bulunabilmektedir.

GİZLİ ÖĞRETİ

alm. Geheimlehre

Sırdaşların sadece en yakın çevresine bildirilen ve bunlar tarafından önemli sır olarak kati gizli tutulan öğretinin timsalidir; örneğin eski Kelt rahiplerin öğretisi, Yahudi Kabala'sı, Yunan sırları, Rosenkreuz'culuk (gül-haçcılık tarikatı) vb.

GİZLİ RÜYA İÇERİĞİ

☛ *Rüya İçeriği, Gizli*

GİZLİ SİMGELER

lat. "Sigillum"

Özellikle iblis bilimlerinde, meleklerin, ruhların, iblislerin ve simyadaki maddelerin oluşumları gibi okült fenomenlerin, grafiklerle anlatılması. Burada söz konusu olan, bu işin içinde olmayanlar için anlaşılmaması gereken birtakım gizli sembollerdir. Yaklaşık 15.000 gizli simge vardır, birkaç tane gizli simge bir ☛mührü oluşturur.

GİZLİ YAZI

alm. Geheimschriften

Gizli yazı sanatının adı Steganografiydi. Bu sanat, sadece büyücü, simyacı ve kabalistler tarafından değil, aynı zamanda şahısların kendi aralarında da kullanılmakta olduğunu, kapsamlı bir edebiyat göstermekte. Della Porta ve Trithemus'un ders kitapları bilinmekte. Ünlü olan bir gizli yazı "*Kabbala der neun Kammern* " (Aik Bechar; Dokuz hücrenin Kabala'sı) adlı yazıydı. 3 x 3 üst üste duran hanelerde Latin ve İbranca'daki harfler yazılmaktaydı (sayının 27 olması için, İbranca'daki 5 sonlandırıcı işaretle birlikte). Her bir harf, hücredeki pozisyonunu ve sayısal değerini belirleyen 1, 2 veya 3 puan almaktaydı. Sonra harfler yan

yana yazılarak figürler birleştirilirdi. Böyle sanatsal gizli yazılar özellikler büyülü muskalarda kullanılırdı.

GLAHN, A. FRANK
1895 - 1941

Farmason, okült yazarı ve editör. Glahn, daha büyük bir okur kitlesince *Pendelbücherei* (Sarkaç Kütüphanesi, 1931) ve *Einführung in die Lehre von Pendel* (Sarkaç Bilimine Giriş, 1929) adlı kitaplarıyla tanınmıştı.

GLANVILL-JOSEPH
1636 – 1680

İngiliz papaz yardımcısı ve 1681 ölümünden sonra yayınlanan *Saducismus Triumphatus* adlı eserin yazarı. Glanvill'e göre cadıların varlığını ispatlayan, cadılar üzerine yazılmış 26 rapor derlemesi mevcuttur. Her ne kadar Glanvill cadı fenomenini eleştirel ve tarafsız olarak araştırdığını iddia etse de, kendi zamanında hâkim olan önyargılara yenik düşmüştür. Örneğin cadı davalarından aldığı malzemeyi herhangi bir açıklama yapmaksızın kullanmıştır.

GLASENAPP, HELMUT V.
1891 – 1963

Geniş okur kitlesini Hint edebiyatı, ruh âlemi ve din (Budizm'in çeşitli mezhepleri dahil) ile tanıştırmak isteyen, bu yy.'ın en tanınmış Alman Hin-

Yer Cücesi (Gnom)

dolog ve din bilimcilerinden biri. Temel eserleri: *Der Hinduismus* (Hinduizm, 1922), *Die Heiligen Stätten Indiens* (Hindistan'ın Kutsal Şehirleri, 1928), *Die Philosophie der Inder* (Hintliler'in Felsefesi, 1949), *Die Religion en Indiens* (Hindistan'ın Dinleri, 1956), *Die fünf Weltreliogenen* (5 Dünya Dini, yeni baskı 1987), *Indische Geisteswelt* (Hint Ruh Âlemi, 1958), *Buddhistische Mysterien* (Budistik Sırlar) ve *Ausgewählte Kleine Schriften* (Seçilmiş Küçük Yazılar, 1980).

GLASTONBURY

Günümüz ezoterikçilerin hayallerini canlandıran, yakınında gizemli bir tepe bulunan Somerset kontluğundaki bir İngiliz şehri. Kral Arthur'un iyileştirildiği efsanevi yer olduğu söylenen Avalon'un burada bulunması nedeniyle, dünyanın ruhsal yenilenmesinin de bu yerden başlayacağı düşünülmekte. Bu yerin özellikle sakral bir yer olduğunu, üzerinde büyük burç figürleri görülen hava fotoğrafları dolayısıyla zannedilmektedir.

GLASYE KOSMOJENİ

☛ *Kozmik Buz Teorisi*

GLAUBER, JOHANN RUDOLF

1604 – 1668

Kitzingen, Salzburg ve başka şehirlerde yaşayan, doktor ve simyacı. Glauber, teorik simyanın yanı sıra uygulamalı simyayla da ilgileniyordu, önemli keşiflere imza attı, örneğin sülfürik asit üretimini düzeltti ve sodyum sülfat (sülfürik asitli natron) denilen maddeyi keşfetti.

☛ *Elias Arista*

GLOBUS

☛ *Yerküre*

GNOMLAR

Elementer Ruh (toprak cüceleri, cüce cinler, cüceler) anlamına gelen, ☛Paracelsus tarafından kullanılan bir kelime. Şirin bir görünümleri var. Genelde insanlarla cinsel ilişki kurarlar.

GNOSTİK ve GNOSTİSİZM

En parlak zamanı İ.S. II.-III. yy.'da olan, ezoterik bir din akımı için kullanılan tabir. Öğretileri, yeni platonik felsefenin, Hıristiyanlığın ve doğu dinleri ile sırların sentezidir. Bu çeşitli akımların ortak yönü, sadece Ortodoks Hıristiyanlığını reddetmeleridir. Gnosis'in en tanınmış akımı, o dönemde dünyaya büyük bölümler halinde yayılmış ve Hıristiyanlık için bir tehlike olan Manikeizm'dir. Bu çeşitli sistemlerin temel görüşleri aşağıdaki gibi toplanabilir:

1. Gnosis, insanın gerçek doğasını anlamaktır.

Gnosis'in Zaferi - XIII. yy.'dan kalma gnostik bir kabın üstündeki oyma...

2. İnsan doğuştan iyidir ve içinde bir tanrısal kıvılcım vardır. Gnosis düşünceleri, tapınak tarikatlarında, Kabala'larda, teozoflarda, Rosenkreuz (gül-haççılık) yandaşlarında ve farmasonlarda bulunmaktadır. ☛Martin Yandaşları; ☛Pistis ☛Sophia ve diğer ilgili parolalar.

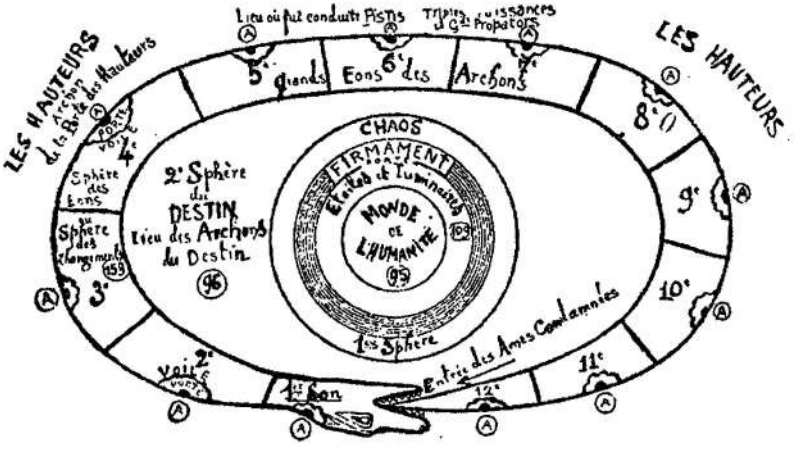

Gnosis öğretisine göre dünya çeşitli kürelerden kurulmuştur.

GNOSTİK–KATOLİK KİLİSESİ

Reuβ tarafından kurulmuştur (1913–1918 arası). 1918'de Reuâ tarafından tercüme edilen ayin kitabını, Crowley yazmıştır. Bu yeni gnostik kilisenin öğretileri büyük ölçüde Crowley'nin fikirleri tarafından belirlenmekte. Bunlar gnostik, eski Mısır ve Hint bilgelik öğretilerin karışımından oluşmakta. Tekrar salt Hıristiyanlık oluşturmak isteniyor. Gnostik tarikatların cinsel sihirleri büyük rol oynamakta. Adı sonraları Eglise Catholique Gnostique olan ve iki gruba bölünmüş olan Eglise Gnostique Universelle ☛(Doniel) bu kilise için şüphesiz örnek teşkil etmekteydi. ☛Bricaud; ☛O.T.O.

GOETHE, JOHANN WOLFGANG

1749–1832

Alman klasik akımının ünlü şairi bile ökült araştırmaya yoğun eğilim göstermiştir. Ta delikanlılık çağlarında başlamak üzere, "iyi huylu" Bayan von Klettenberg'in vasıtasıyla büyü-kabalist öğretilerle tanışmış ve bunları "Faust"ta değerlendirmiştir. "Wilhelm Usta" ve "Seçim Akrabalıkları" adlı eserlerde okült içerikli bölümler bulunmakta. Goethe'nin neredeyse tüm balatları metafizik dünyada geçmekte; böylece *Erlkönig* (Peri Kralı), *Der Fischer und Hochzeitlied* (Balıkçı ve Düğün Şarkısı), elementer ruhları işlemekte; *Der Zauberlehrling und der Schatzgräber* (Sihirbaz Çırağı ve Define Arayıcı) ise büyüyü işlemekte; *Der Gott und die Bajadere* (Tanrı ve Hint Dansözü) şiirine ise harikulade bir şekilde Hint teozofisi hâkim; çeşitli şekillerde Spiritüalizm de *Totentanz* (Ölümü Dansı) ve *Braut Von Korinth* (Korinth'in Gelini)'ne temel oluşturmuştur ki burada aynı zamanda vampirsi özellikler de mevcuttur. *Der getreue Eckart* (Sadık Eckart) ve *Die wandelnde Glocke* (Seyyar Çan) nispeten masalsı doğaya sahiptir. Goetheoldukça kehanet kabiliyeti güçlü olan bir kişiydi ve bundan da *Dichtung und Wahrheit* (Şiir ve Gerçek)'te bahsetmekte. Ancak o zamanlar henüz ortaya çıkan telepatiyi *Wirkung in die Ferne* (Uzaklara Etki) adlı şiirinde işlemekte. *Weissagungen des Bakis* (Baki'nin Kehanetleri)'nde ise dilek asası konusunu ele almakta.

GOETİE

lat. magia innaturalis

Daha çok "kara büyü" ve "kızıl büyü" adıyla tanınan bir tür sihir... Şeytanla anlaşarak, iblislerle ortaklıklar kurarak vb. hedeflerine ulaşma denenmekte-

Goethe'nin çizimine göre bir yer cücesi

dir. Karşıtı ak büyü veya Teurji (Alm. *Theurgie;* Büyü vasıtasıyla tanrı ve ruhlarla bağlantıya geçmenin sözde yeteneği).

GOLDKREUZER ve ROSENKREUZER TARİKATLARI

☛ *Altınhaçlılar ve Gülhaççılık Tarikatları*

GOLDZIHER, IGNAZ

1850 – 1921

Muhammedanische Studien (Müslüman Araştırmaları, 1889) ile özellikle İslam araştırmacısı olarak isim yapmış olan ünlü Macar oryantalist (şarkiyatçı). İbrani mitoloji için büyük an-

lam taşıyan *Der Myhthos bei den Hebräern und Seine geschichtliche Entwicklung* (İbraniler'de Mitoloji ve Onun Tarihsel Gelişimi, 1876). Bu kitapta İbrani mitolojiyi araştırmış ve Yahudiler'in mitoloji bakımından fakir oldukları ön yargısını çürütmüştür.

GOLEM
ibr.

1600 civarı Prag'da Haham Löw tarafından oluşturulan, ona yaşam verilen ve hizmetçiye dönüştürülen kerpiçten bir heykel (yapay insan). Başlayan her Şabbath *(cumartesi günü)* yaşamını alırdı: Ancak bir gün almayı unutunca, Golem kudurmaya başlar. Haham hemen Şabbath dualarıyla onu teskin edip, kerpiç kütlesini cansızlaştırarak ona bir daha hiç ruh vermez. Kitbın orijinali bugün hâlâ Prag'taki Alt-Neu-Okulun'da sergilenmektedir. Edebiyat, bu efsanevi hikâyeden yararlanmaktadır. (☛Meyrink)

GOLOWIN, SERGIUS
**1931*

Magie der verbotenen Märchen (Yasaklanan Masalların Büyüsü), *Tramdeutungsbuch des fahreden Volkes* (Göçmenlerin Rüya Tabirleri Kitabı), *Die Welt des Tarot* (Tarot Dünyası), *Magier Merlin* (Büyücü Merlin), *Lexikon der Symbole* (Sembollerin Sözlüğü) adlı eserleri sadece, bu konuyla ilgili ayrıntılı makaleler olmayıp, aynı zamanda bu kitaplarıyla ezoterik bakımdan geniş bir seyirci kitlesinin ilgisini uyandırmış bulunan kütüphaneci ve tanınmış ezoterist. *Yasaklanan Masalların Büyüsü* adlı kitap, modern cadı inancını etkilemiştir. Masallarda, cadılar zamanından kalma gizli bilgilerin mevcut olduğunu ispatlamıştır. Masallar, aynı zamanda sihirli bitkilerin bulunması ve kullanımı açısından büyülü anahtarlardır.

GONCAGÜL YAĞI
☛ *Gül Yağı*

GOODHEART
☛ *Touch For Health*

GORSLEBEN, JOHN
1883-1930

Ariozof, D.N.T. üyesi ve Edda topluluğun başkanı. Başlıca eserleri: *Die Geheimsprache der deutschen Märchen* (Alman Masalların Gizli Dilleri), *Märchendeutung durch Runen* (Eski Cermen Harfleriyle Runlar), *Hochzeit der Menschheit* (Masal Yorumları, 1925), *Das Weltgesetz der Drei, das Entstehen-Sein-Vergehen in Ursprache, Urschrift und Urglaube* (İnsanlığın Düğünü-Üç'ün Dünya Kanunu, ilk insan dilinde, yazısında ve inanı-

şında var oluş-yok oluş, 1930). Hagal dergisinin editörü.

GOULD, ROBERT FREKE
1836–1915

İngiliz subay, yönetici farmason. 6 ciltlik, temel eser *The History of Freemasonry* (1878–1882; Farmasonluk Tarihi) yazarı. Bu eserle Gould, farmasonluğun bilimsel ve tarihsel oluşumunu belgelemiştir.

GOVINDA, ANAGARIKA
**1898*

Lama ve Budist ilim adamı. Almanya'da doğmuş olan Govinda, 1928–31 tarihleri arasında Seylan ve Burma'daki Budist manastırlarda okumuştur. Sonra, 1937'ye kadar Hint üniversitelerinde arkeoloji ve Budist felsefe alanlarında doçent olarak çalışmıştır. Bunu, Batı ile Merkez Tibet olmak üzere pek çok eğitim ve araştırma gezisi izlemiştir. 1935–45 arası, Uluslararası Budist Üniversite Birliği'nde International Buddhist University Association) genel sekreterdi. Almanca yayınları: *Grundgedanken des Buddhismus* (Budizmin Ana Fikirleri, 1920), *Kompendium buddhistischer Philosophie und Psychologie* (Budistik Felsefe ve Psikoloji Elkitabı, 1931), *Mandala-Stufen der Medidation* (Mandala – Meditasyonun Basamakları, 1961), *Die psychologische Haltung der frühbuddhistischen Philosophie* (Erken Dönem Budistik Felsefenin Psikolojik Tutumu, 1962), *Der Weg der Weißen Wolke* (Beyaz Bulutların Yolu, 1969), *Schöpferische Meditation und multimedimensionales Bewußtsein* (Tibet Gizeminin Temeli, 1966) ve (Yaratıcı Meditasyon ve Çok Boyutlu Bilinç, 1977).

GÖK YAKUT
☛ *Safir*

GÖKYÜZÜ
alm. Himmel

Yahudi, Hıristiyan dinin görüşüne göre Tanrı'nın, meleklerin ve kutsal ruhların yerleşim yeri; okültizmde böyle tahayyüllere yer yoktur; teozofide *yüksek ruhsal planlar* bu kavrama yaklaşmaktadır.

GÖLGE(LER)
alm. Schatten

Eskilerin tasavvurlarına göre, bu hayattan göçen ruhlar, gölgeler diyarı, gölgeler âleminde bulunuyor ("Ah, şimdi gölgeler âleminde bulunuyor" Schiller, *Lied von der Glocke/ Çanın Şarkısı*). Mısırlılar da, görünen, ama dokunulamayan, dünyanın etrafında salınan ve bedene tekrar geri dönen ruhların kılıfı olan Gölgeler'e inanırdı. C. G. ☛Jung'a göre, tekil olanın anlamı, gizli ruhun bir bölümü

ya da ezoteriğin araştırıp bulması gereken, insanın görünmeyen kısmı.

GÖLGELERİN KARDEŞLİĞİ
alm. Brüder des Schattens

Teozofi'de "Karabüyü'nün yolunu" takip eden insanları niteleyen bir tabir.

GÖLGELERİN KİTABI
alm. Buch der Schatten, İng. "Book of Shadow"

Bu gizli tutulan şahsi kitap, Wicca-kültünde (☛Gardner) de kullanılır. Bir cadının topladığı ve yazdığı büyü sözleri, efsane ve ibadet kurallarını içerir. Bu tip kitaplar Şeytan Kitab-ı Mukaddes'leri olarak da adlandırılır.

GÖNKHANG
tib. "Koruyucu Tanrıların Evi"

Belli dini törenler için kullanılan bir tapınak.

GÖNPO
tib.

Tanrıların koruyucu görünümü.

GÖRGENS, ALFRED
**1959*

Gazeteci, yazar ve editör. Yazar faaliyetlerinin ağırlık noktası tavsiye literatürüydü: "Alternatif Yemek Kitabı", "Ayurveda/Şifalı Baharat Sözlüğü", "Ezoterik Hakkında Altın Kitap", "Salmaka'nın Krallığı" ve "Ezoteriğin Boyutları" (Ezoteriğin bazı temel bölümlerine ilk giriş).

GÖRRES, JOHANN JAKOB
1776–1848

Şair, siyasi gazeteci ve tarih profesörü. Mitoloji ile ilgili birkaç çalışma ve Swedenborg (1837) hakkında bir kitap dışında, Hıristiyan tasavvufu ile ilgili önemli bir kaynak eser yayımlamıştır. ("Hıristiyan Tasavvufu" dört veya beş cilt, Regensburg, 1836–1842; yeni basım 1879, 1960 ve 1990). Toplam eser dokuz kitaptan oluşmakta:

1. Cilt: Tasavvufun doğal belgeleri (bir tür dini antropoloji)
2–5 Cilt: Hıristiyan tasavvufu
5–9 Cilt: Şeytani Tasavvuf
7–9 Cilt: Cadılık ve şeytanlık tarihi ile ilgili önemli kaynaklar içermekte).

Bu kitaplarda Görres, özellikle kutsal dini tören, efsane, tarikat hikâyeleri, dava dosyaları vb. gibi başka eserlerden topladığı 1,500 alıntıyı inceleyerek, onların gelecek dünyaya kalmasını sağladı. Ancak bugün, bu malzemeyi herhangi bir eleştiride bulunmaksızın aldığı ve içinde yer alan batıl inançları gerçekten de ciddiye aldığını Görres'e üzülerek itiraf etmek lazım.

GÖRSELLEŞTİRME
alm. Visualisierung

Bir isteği (resim) ya da hayali vücuda ileterek, vücut fonksi-

yonu ve davranışın bunun tarafından yönlendirilmesini sağlayan, kendi kendini harekete geçirme/aktive etme şeklidir. Bu şekilde hastalık tedavisi ve gelişim için, yaratıcılık kullanılır. Görselleştirmeyi keşfeden kişi Elmar Green'dir.

GÖRÜNTÜ İKİZİ

alm. Doppelgänger = "insanlar çift yaratılmıştır mânâsında kullanılan, kan bağı olmayan ikiz..."

Jean Paul'un türettiği bir kavram... Maddesel gövdenin dışında, aynı görünümdeki ikinci görünür gövde, ☛Ether Gövde, Fluidial Gövde, belki de zaman zaman ☛Astral Beden...

GÖRÜNÜM/GÖRÜNGÜ

alm. Erscheinung

Metafizik güçlerin görünen tezahürü veya ruhların görünmesi.

GÖSTERGE

☛ *İndikatör*

GÖZ TAŞI

alm. Augenstein

XVI. yy.'da "Göz Taşı" ile kehribar kastedilmekteydi. Bu, kehribar taşının özellikle Orta ve Güney Almanya'da kullanılan ismi olan ☛Agat Taşı veya akik taşının etimolojik bir değişimidir. Gnatz taşı veya kuvars ile göz akikine de göz taşı denilmektedir. – Babilce bir büyülü sözü de, genellikle küçük çocuklara tuzak kuran korkunç dişi iblis *Labartu*'ya karşı, siyah bir yün ipliğe dizili yedi göz taşından oluşan bir muska kullanılmasını salık vermektedir.

GÖZLÜK HARFLERİ

alm. Brillenbuchstaben

Arap büyü kitaplarında kullanılan bir tür gizli yazının tanımlanması. Bitim noktaları küçük yuvarlaklar eklenerek karakterize edilen çizgiler, çarpılar, yıldızlar, üçgenler vb.'den oluşur.

☛ *Karakterler*

GRAAL KUPASI

fr. Saint Graal

Ortaçağ inancına göre, Hz. İsa'nın son akşam yemeğini yediği ve Josef von Arimathia'nın çarmıha gerilmiş olan İsa'nın kanını içinde topladığı kâse. Gral, mükemmel güçlerle do-

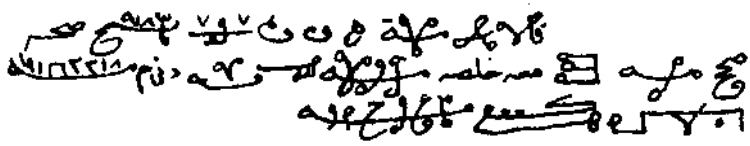

Gözlük Harfleri

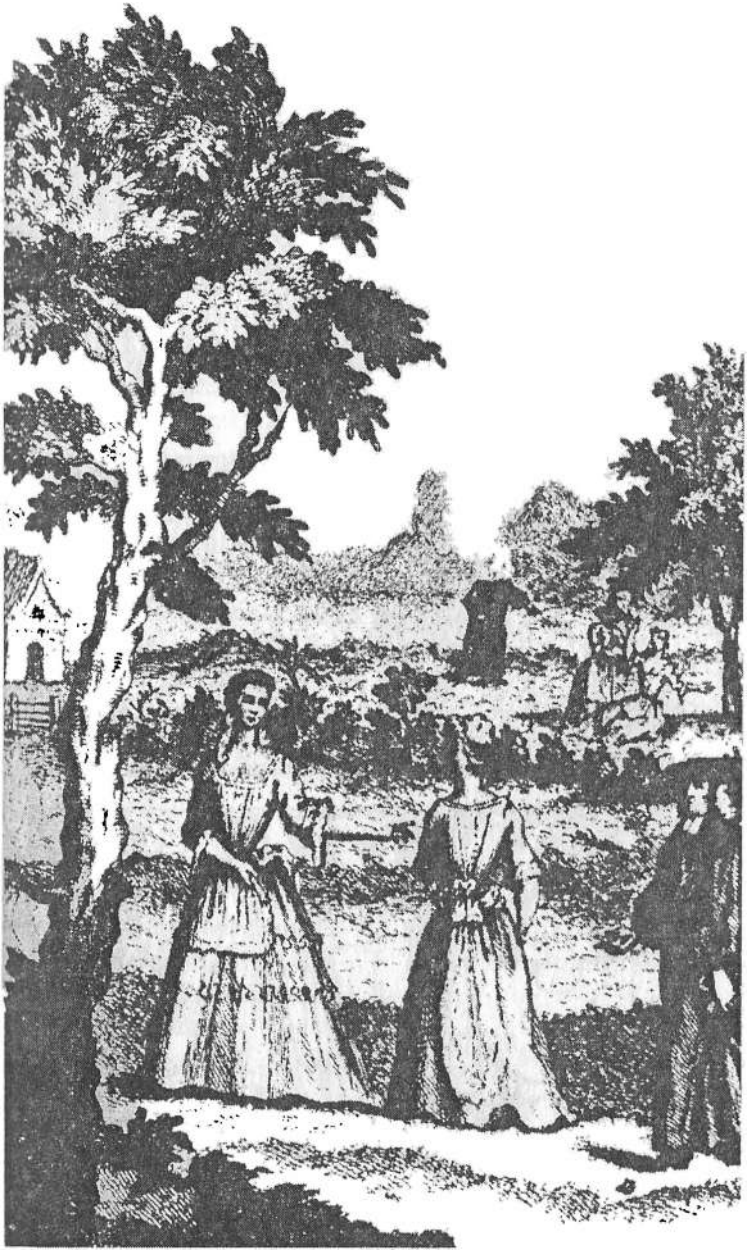

Doppelgänger (görüntü ikizi)

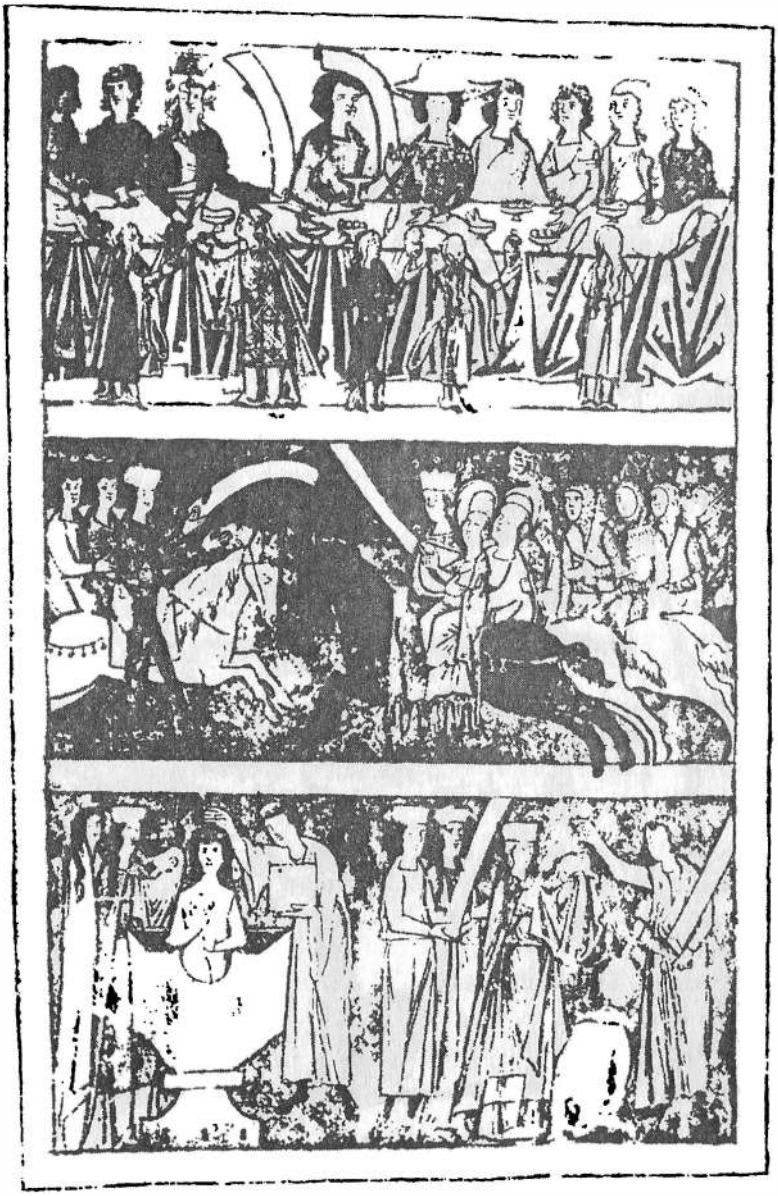

Parsival Wolfram von Eschenbach'tan sahneler. Yukarıdaki resimde Parsival'e bir kadın tarafından Gral uzatılmaktadır. Ortaçağdan donatılmış bir el yazısı.

natılmış, uzak diyarlarda seçilmiş bir bakıcı, şövalyeleri ve saygıdeğer bir cemaat tarafından korunmakta ve hürmet gösterilmekte. Parsival efsanesinde de olduğu gibi temizliğin sembolüydü.

GRABIANKA, THADDEUS
1740 – 1807

Polonyalı kont. Pernety'nin yakın dostu. Pernety'nin Fransa'ya dönüşünden sonra (1783), birlikte Avignon Aydınlanmacı Tarikatı'nı kurdu. Grabianka, 1835 yılı için dünyanın sonu kehanetinde bulunan heyecanlı teozofik-Hıristiyan şifa-tedavi öğretisiyle, Pernety'den farklıdır. Grabianka, fiiliyatı için getirdiği açıklamasında *Homme Roi* (İnsan Kralı)'dan talimat aldığını ifade etmiştir. Grabianka kendisini "Yeni-İsrail Kralı" olarak nitelemiştir.

GRADATİO

Gradatio, simyada metallerin değerinin art(ırıl)ması anlamına gelir. Adi metalden altın elde etmenin yolu, çeşitli gradasyon (derecelendirme) basamaklarından geçer.

GRAFOLOJİ
yun.

El yazısı şekillerinden, karakter değerlendirmesi; yazı uzmanlarınca yapılan teknik grafoloji bu haliyle, okültizmden uzak kalmaktadır, ancak okültik grafolojinin temelinde belli bir kehanet yönü mevcuttur.

GRAICHEN, GISELA

Yüksek ekonomist ve mesleki kitap yazarı: *Das Kultplatzbuch* (Kült Alan Kitabı), *Die neuen Hexen* (Yeni Cadılar, Cadılar ile Sohbetler).

GRAND ETTEILA

Etteila'ya (Allietta için anagram) dayanan 78 tarot kartı. Kartların sembolleri şu farklılıkları göstermekte: Büyük Arkanaların dördü değiştirilmiştir: No.3 imparatoriçe, no.4 imparator, no.6 âşık, no.12 asılan adam. Büyük Arkananın sırası değiştirilmiştir: 4, 19, 18, 17, 21, 6, 12, 3, 8, 14, 11, 2, 5, 15, 1, 20, 13, 9, 16, 10, 7. Küçük Arkanalar 10'dan 1'e doğru geri sayılmakta: No.78 budaladır (0). 1857'de Almanca basım olarak Stuttgart Scheible'de, Thot Kitabına ek şeklinde yayımlanmıştır (siyah-beyaz). Tarotun bu şeklinin yaradılış hikâyesini sembolize ettiği düşünülmektedir.

GRANDIER, URBAN
1590-1634

Loudun'da rahip. Loudun'daki Ursuliner Manastırı'nın (1535'te kurulan ve adını azize Ursula'dan alan Augustiner kurallarının geçerli olduğu kadınlar tarikatı yandaşları) baş

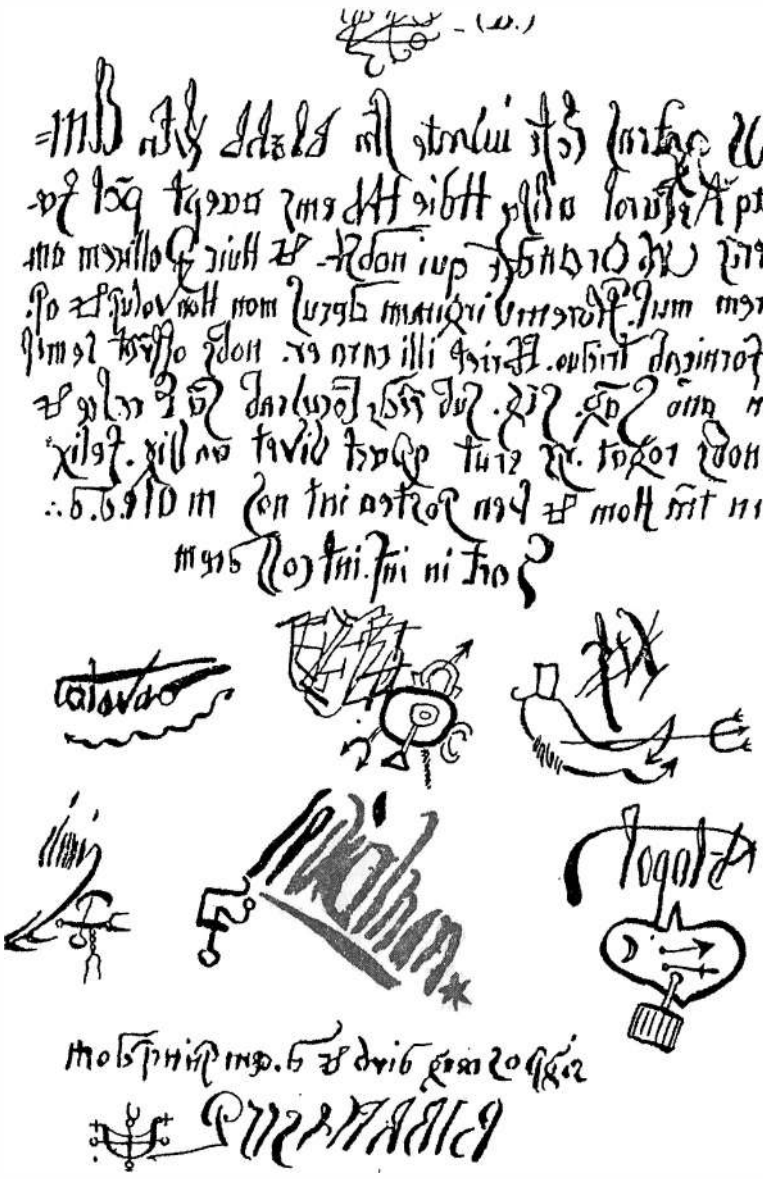

Grandier'in şeytanla imzalamış olduğu iddia edilen anlaşmanın kopyası.

Urbain Grandier'in yakılışı

rahibesi, Jeanne des ☛Anges, manastırının günah çıkartmakla görevli pederi olan Grandier ile çok ilgilenmekteydi. Ancak Grandier'de istediği sonucu alamayınca, kendisinde Monomani belirtileri ortaya çıkmakta ve şeytanın bedenini ele geçirdiğini iddia etmekteydi. Planı, rahip Gaufridi'de olduğu gibi Grandier'i da aynı şekilde felakete sürüklemekti.

İlk önceleri doktor tetkikleri sonucunda, monomanik bir teşhisin olmaması nedeniyle, ilgili makamlar hiçbir harekette bulunmadılar. Ancak des Anges ve Grandier'in düşmanları, devlet şura üyesi Laubordment'i Loudun'a yaptığı ziyaret vesilesiyle, des Anges'nin lehine çevirmeyi başarmışlardı. O da, Grandier'e karşı soruşturma işlemlerini organize eden Richelieu'yü haberdar etti. Entrikalar ile, Grandier'ın şeytan ile anlaşma yaptığını sözde ispatlayan iki belge yaratıldı. Dava edildi ve idamına karar verildi. Aslında idama mahkûmlar hep önce boğulur, sonra yakılırlardı, ancak Grandier canlı canlı yakıldı. Bu konu filmleştirildi ve romanlarda işlendi (örneğin Huxley, *Les diableries de Loudun* (Loudun'un Şeytanları).

GRANT, KENNETH
**1924*

Aleister Crowley'nin yandaşı. 1947 sonrası, O.T.O.'nun Amerikan bölümünün yöneticisi. Crowley'nin eserlerinin yorumlarının dışında yayımlamış olduğu eserleri: *The magical review* (Büyü Eleştiricisi); *Cults of the Shadow* (Gölgenin Kültleri) vb.

GRANTHİ
hint. "Yutuş"

Susumna'da, adları Brahma, Vişnu ve Rudra olan üç Granthi vardır. Çözüldüklerinde, çakralarda (hint. chakra) sesler oluşmakta.

GRANUM

Ağırlık = 0,062 gr.

GRAVÜRLER

Aynı zamanda 'medyuma ilişkin' denmekte. Seanslarda, nesneler, örneğin saatler, el yazıları paranormal yolla ortaya çıkmaktadır.

GREBER, JOHANNES
1876–1944

Katolik rahip. Spiritüel çemberde paranormal işlemleri gözlemlerken, Hıristiyanlık öğretisinin yüzyıllar içinde gerçeğinden saptırıldığı kehanetinde bulunan bir çocuk bulmuştur. Greber, çocuğun içinden ruhani bir varlığın konuştuğu kanaatine varmıştır. Bunun yanı sıra "Tanrı'nın Ruhani Dünyası" ile temasa geçmek için aynı zamanda kendi eşinin medyumluğundan yararlanmaktaydı. Başlıca eserleri: *Communication with the Spirit World of God* (Tanrı'nın Ruhani Dünyasıyla İlişki) ve *New Testament in German* (Yeni Ahit).

GREGORIUS, GREGOR A.
☛ *Grosche, Eugen.*

GREMLİN

İngiliz pilotları tarafından II. Dünya Savaşı öncesi uydurulan bir ruhun adı. Uçaklardaki hasarlardan sorumluydu.

GRENA

Çoğunlukla kızıl yakut taşı ile karıştırılmakta. Eski Arap görüşüne göre bu taş kâbus ve karabasanlardan korumakta. Grena deri hastalıklarına karşı taşınırdı. Grena, Ocak ayında doğanların taşıdır. Bu taşı taşıyan erkek veya kadının çevresi sürekli sadakat ve sevgi ile kuşatılır.

GRENN, CELIA

**1935*

İngiliz parapsikolog. Astral seyahat hakkında devrim nitelikli araştırmaların yazarı, örneğin *Out of the Body Experiences* (Beden Dışı Deneyimleri) ve *Lucid Dreams* (Açık Bilinçle Görülen Rüyalar).

GRHASTHA

Hintliler'in ikinci yaşam devreleri. Kişinin kendi ailesini kurması.

GRHİNİKAPATA

Toz haline getirilmiş altın, inci ve limon ağacı suyundan (*Feronia Elefantum*) oluşan bir Hint tedavi ilacıdır. Buna 1/3 cıva eklenip, geri kalan yarısına kükürt ilave edilmekte. Özellikle mide ağrılarında, genel spektrumlu bir ilaç.

GRIFFITHS, BEDE

**1906*

Bugün Güney Hindistan'da keşiş olarak yaşayan İngiliz din bilimci ve teolog. Hedefi, dinlerin birliği ve doğu kökenli öğretilerin batı kökenli bilimler ile barışmasıdır. Çok sayıdaki eseri kendisine New Age Hareketi'nde dünya çapında ün sağlamıştır: *The Golden String* (kendi otobiyografisi), *Return to the Center* (Merkeze Geri Dönüş), *Christ in India*, *The Marriage of East and West* (Doğu ve Batının Evliliği) ve *The Cosmic Revelation.*

GRIMOIR

fran.

☛ *Büyü Kitapları*

GRIMORIUM VERUM

1517'de yayımlanan büyü kitabı. Süleyman'ın anahtarına (Clavicula Salomonis) dayanmakta. 1. Bölüm, iblislerin karakter ve mührünü tasvir etmekte. 2. Bölüm, iblislerin aktarabildiği doğaüstü güçleri. 3. Bölüm, kullanımı.

GRISCOM, CHRIS

**1942*

Sante Fe'de (Yeni Meksika) Amerikalı ruh doktoru ve meditasyon hocası. Kendine ait "Işık Enstitüsü" (Licht İnstitut), bu New-Age şehrinin en önemli merkezlerindendir. Kitapları *Ecstasy is a new Frequency* (Esrimei Yeni Bir Frekanstır) ve *Time is an illusion* (Zaman Bir İllüzyondur) en iyi satan kitaplar

listesindedir. İkinci kitapta, insanın kendi üst benliğine geçişi engelleyen, geçmiş yaşamdaki travmalardan nasıl kurtulabileceğini anlatmaktadır.

GRİ AMBRA

☛ *Ambra, Gri*

GRİFFON

lat. Gryphus, fr. Griffon

Akdeniz mitolojisindeki aslan gövdeli düşsel hayvan...*

GROF, STANISLAV

**1931*

Şu an Big Sur (Kaliforniya), Esalen Enstitüsü'nde görev yapan Çekoslovak psikiyatrist. Grof, transpersonal psikolojinin önde gelen temsilcilerindendir. Bilinç değişimi araştırmasında, insanı kendinden geçiren uyuşturucunun (LSD) faydalarını keşfetti. Temel eserleri: *Das Abenteuer der Selbstentdeckung – Heilung durch Veränderte Bewußtseinszustände* (Kendini Keşfetme Macerası – Değiştirilen Bilinç Durumuyla Sağlanan Tedavi, 1987), *Jenseits des Todes – An den Toren des Bewußtseins* (Ölümün Ötesinde – Bilincin Kapısında, 1986) ve *Alte Weisheit und modernes Denken – Spirituelle Traditionen in Ost und West im Dialog mit der neuen Wissenschaft* (Eski Bilgelik ve Modern Düşünce – Doğu ve Batıda Yeni Bilim ile Diyalog Halinde Olan Spiritüel Gelenekler, 1986).

GROSCHE, EUGEN

1888 – 1964

Takma ismi: Gregor A. Gregorius. Crowley öğretilerine sıkı sıkıya bağlı ve cinsel büyü uygulayan Fraternitos Saturni tarikatının kurucusu. *Satürn – Gnosis* ve daha sonra *Denemiş Yaşam Sanatı Yazıları* adlı tarikat dergilerini yayımlamıştır. Grosche, olağanüstü verimli ezoterik bir yazardı: *A. Crowleys magische Rituele* (A. Crowley'in Büyü Törenleri), *Magische Briefe* (Büyülü Mektuplar), *Die magische Erweckung der Chakra im Ätherkörper des Menschen* (İnsanın Ether Bedeninde Çakra'nın Büyülü Uyanışı), *Satanische Magie* (Satanik Büyü), *Pendelmagie* (Sarkaç Büyüsü) vb.

GRÖNING, BRUNO

1906–1956

Dillenburg'da ruh doktoru. 1949'dan beri Gröning'in mucizevi tedaviler yaptığı söylenmekte. 1955'te diplomasız hekim yasasına muhalefetten ve ihmal sonucu ölüm nedeniyle dava edildi. Gröning, hastalara aktarabileceğine inandığı iyileştirici kozmik bir elektrik akı-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

mın varsayımından yola çıkmıştır. Bu iyileştirici elektrik akımı, hastanın bedeninden geçtiği zaman, hasta organların temizleneceğine inanmaktaydı. Bu iyileştirici elektrik akımı ile aynı zamanda kalay/alüminyum misketleri, resimler, taşlar, kitaplar vb. yüklenebilmekteydi. Gröning'in ölümünden sonra, yandaşları "Bruno Gröning Dost Birliği" için bir araya geldiler (yaklaşık 3000 üye). Kaynak: *Bruno Gröning – Öğretisine Giriş.*

GRUBER, ELMAR

**1955*

Psikolog ve etnolog. 1980'den 1983'e kadar Psikoloji ve Psikohijyenin Sınır Bilimleri Enstitüsü'nde Prof. Bender'in asistanı. 1983'ten beri televizyonda tartışma programı sunucusu. Başlıca eseri: *New Age Wörterbuch* (New Age Sözlüğü, Susan Freitag ile birlikte).

GRUP ENKARNASYONU

Bir grup insanın (şehrin- tarikatın veya ulusun) hep birlikte çeşitli tecessümlerde ortaya çıktığı bir ☛Reenkarnasyon (*bir beden veya başka bir varlıkta tekrar hayata gelme*) şeklidir. Bu mucize, bir önceki yaşamında bir ☛Katharlar (*Güney ve Batı Avrupa'dan Balkanlara uzanan, Manikeen'lerden aşağıda olan zühdi bir tarikat yandaşı*) olduğunu kanıtlayabileceğini düşünen İngiliz psikiyatrist Arthur Guirdam tarafından bulunmuştur. Güneybatı İngiltere'de Katharlar tarikatına mensup olduğunu söyleyen sekiz kişi daha bulmuştur. Araştırmalarının sonuçlarını *A Foot in Both Worlds* (1974), *A, Theory of Desease* ve *The Cathars and Reincarnation* (Katarlar ve Reenkarnasyon) adlı kitaplarında toplamıştır.

GUAITA- STANISLAS DE

1861–1897

Okült yazar ve önemli bir satanist. Başlıca yapıtı: *Essais de Sciences Maudites* (1890). İşlenen konu daha eski olan Martinizm (☛Pasqually) ve Gülhaçlılar'dır. Guaita 2. bölümde, büyük cadı davalarını ve modern büyücü/cadıları (Vintras, > Boullan) işlemekte. 2. kitap *La Clef de La Magia noire* (1897) (Kara Büyünün Anahtarı) alt başlığını taşımakta. Bu bölüm, Boullan, satanizm yandaşlığıyla itham edildiği için sansasyon yaratmıştır. 1885'te ☛Peladan ile Rosenkranz (gül girlandı) tarikatı "Ordre Kabbalistique de la Rose – Croix"u kurmuştu. Guaita, daha ziyade Satanizm'e eğilimli olduğundan, 1892'de aralarında ihtilaf doğmuştur. Peladan "Ordre de la Rose – Croix Catholique" tarikatını kurdu.

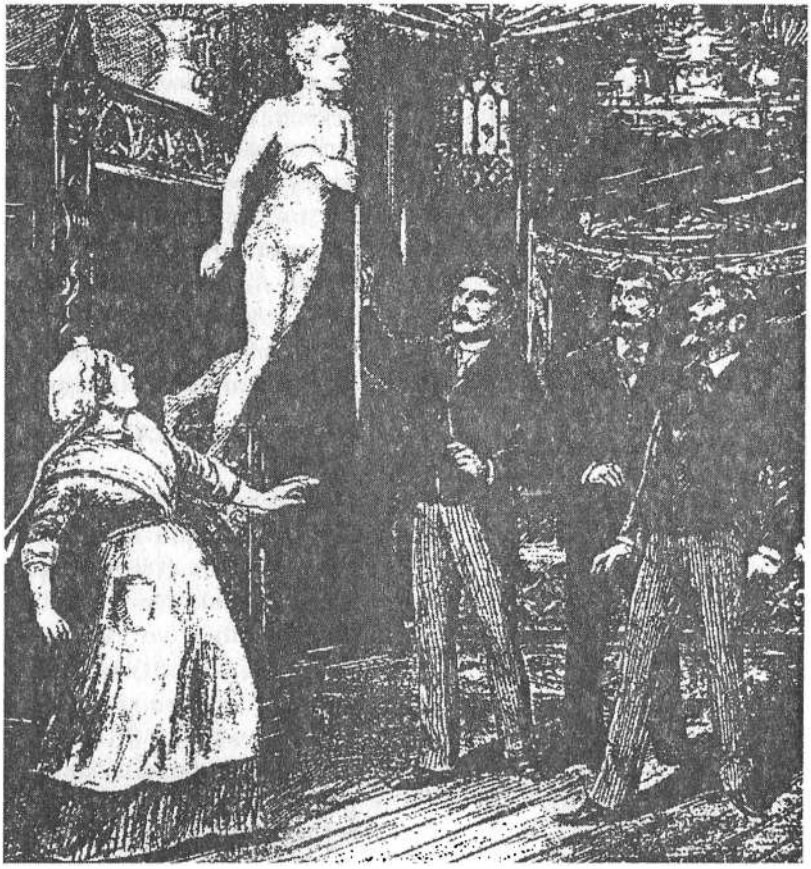

Stanislas de Guaita, ev hayaleti

GUAZZO, FRANCESCO–MARIA
XVII. yy. başlangıcı

Mailandlı piskoposun emriyle cadı tabiatı ile ilgili bir elkitabı yazan İtalyan bir rahip: *Compendium Maleficarum* (1608). Kitaba, birçok açıklamaları nedeniyle, modern edebiyatta sık sık başvurulmakta. Guazzo, önde gelen iblis uzmanlarına dayanarak kitabında, 300'den fazla kefilden bahsetmekte, özellikle sık sık rastlananlar Del Rio ve Remigius.

GUÉNON, RENÉ
(Jean-Marie-Joseph) 1886 – 1951

XX. yy.'ın en önemli ezoteristlerinden olan Fransız yazar. Gnosis, Teozofi, Hinduizm ve sûfizm hakkında yazmıştır. Sayısız eserleri arasında: *Initiati-*

on et Réalisation spirituelle, Orient et Occident (Doğu ve Batı), *Le théosophisma, La métaphysique orientale.**

GUHYA
sanskr. "Sır"

Birçok kitap başlığının ana kelimesi, özellikle Elmas Arabası'nın. Burada, bir öğrencinin ancak bir öğretmen (acarya, guru) yardımıyla gizli öğretilere (Guhyaupaddesha) giriş yapabileceği bahsedilmekte.

GUHYSAMAYA
bud. "Sırların Buluşması"

Elmas Arabası'nın (İ.S. VI.–VII. yy.) en önemli yazısı. Murakabelerde kullanılabilen büyülü Mandala'yı detaylı tasvir etmekte. Tantra'nın öğretileri Budizm'le belirli yerlerde ters düştüğü için bu yazı sık sık yorumlanmaktaydı.

GUIRDAM, ARTHUR
☛ *Reenkarnasyon, Grup*

GULDENSTUBBE, LUDWIG
1820 – 1873

Livland'lı yazar; Paris'te Kardec ile aynı zamanlarda sözünü esirgemediği hayalet yazıları ile, aralarında Abaelard, Maria Suart, Marie Antoinette, Voltaire ve Schiller de olmak üzere, büyük yankılar uyandırdı. Başlıca eseri: *Positive Pneumatologie* (Pozitif Pnömatoloji; 1870).

GULYABANİ
fars. "gül-i beyâbâni"

Tenha ve karanlık yerlerde ortaya çıktığı söylenen hayalet.**

GUNAS veya TRİGUNAS
sanskr.

Maddenin içinde sanskrit adları Sattva, Rajos ve Tamas olan üç temel nitelik veya özellik yer almakta. Bu üçlüye Gunas ve Trigunas adı verilmekte.

GURDJIEFF, GEORGEI IVANOVITCH
1873 – 1949

1922'de, insanın ahenkli gelişimi ile ilgili enstitüyü Fransa'da kurdu. Öğretisinin amacı, insanın üç merkezini, Zekâ, his ve içgüdüyü uyumlu hale getirmekti. Sayısız metotlar geliştirerek ve onların yardımıyla, insanların kendi kişiliklerini görmelerini sağlamak istedi. Ama insan, bilincinin en üst basamağına kayıtsız şartsız ulaşmak istiyorsa, o zaman insan ve insanlık, uykuyu geri plana

* Dilimize çevrilmiş bazı eserleri: *Modern Dünyanın Bunalımı*, Çev.: Mahmut Kanık, Verka Yayınları, 1999; *İslam Maneviyatı ve Taoculuğa Toplu Bakış*, Çev.: Mahmut Kanık, İnsan Yayınları, 1989; *Hint Felsefesinde Kamil İnsan*, Çev.: Atila Ataman, Gelenek Yayıncılık, 2002; *Dante ve Ortaçağ'da Sembolizm*, Çev.: İsmail Taşpınar, İnsan Yayınları, 2001; *Madde İktidar Manevi Otorite*, Çev.: Birsel Uzma, İz Yayıncılık, 1997. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

itmelidir. Öğretilerini 3 ciltlik (1320 sayfa) kitabı *Beelzebubs Erzählungen*'de torunu için bir araya getirmiştir.*

GURJUN MERHEMİ
alm. Gurjunbalsam

Gurjun merhemi, *Dipterocarpus* (Asya, Afrika) türünden gelen ağaçlardan elde edilmekte. Açık sarımsı rengi var, fazla yoğun değil ve Copaiva merheminin kokusundan daha hafif olan aromatik bir kokuya sahip.

GURNEY, EDMUND
1847–1888

Ünlü İngiliz psikolog. 1886'da Myers ve Podmore ile birlikte *Phantasm of Living* ("Yaşayanların Hayaletleri" (1897) adlı kitabı yayımlanmıştır. 700 vaka yardımıyla parapsikolojinin bu esaslı eseri edebiyatta haklarında sayısız fakat hiçbir zaman kontrol edilmemiş raporlar bulunan ölü insanların görünmesi mucizesini işlemekte. Özellikle, mesajın ulaşmadan önce alıcı tarafından kâğıda dökülmesi gibi vakalardan faydalanılmaktaydı. Gurney'e göre bu mucize telepatiye dayanmaktaydı.

GURU
hint.

Usta veya öğretmen. Öğrenci sadece onların yardımıyla kurtuluşa veya yüce bilgeliğe ulaşabilmekte.

GURU–PARAMPARA
teozof.

"Öğretmen" anlamında 'guru' ve ona bağlı "bir sıra veya kesintisiz takip veya art arda takip eden" anlamına gelen birleşik bir kelime olan 'param–para" Sanskrit dili bir kelimedir. Bu nedenle Guru-parampara, öğretmenlerin kesintisiz devamı anlamındadır.

GUSLAR
sırp.

Tek telli gitar türü bir enstrüman çalan kişi; Güney Slav ozan.

GUYON

Aynı zamanda Tuilerya'nın kırmızı adamı da denmekte. Fransız İhtilali'nden önce yüksek mevkili şahsiyetlere fikir veren XVIII. yy. sonlarına doğru Benedikt Manastırı'nın baş rahibi. Gerçek nedeni bilinmeyen bir suçtan ötürü Bastille'de hapsedilmiştir. 14 Temmuz 1789'da tahliye edilmesinden sonra Paris'te Pierre Le Clerc adıyla yaşamıştır. Napolyon, Le Clerc'in Tuilerya sarayında kütüphaneci yapacak kadar çok astrolojik yeteneklerine inanmıştı. Guyon'un, Christian tarafından

* Dilimize çevrilmiş eseri: *Gelen İyiliğin Habercisi – Çağdaş İnsanlığa İlk Çağrı*, Çev.: Ömer Çavuşoğlu, Ruh ve Madde Yay., 1990. (Ed. n.)

bulunan gizli bilimsel kayıtlar bıraktığı sanılmakta.

GUYON, JEANNE MARIE BOUVIERES DE LA MOTTE
1648–1717

Kiyetizm'e (bir dini akım) yönelen önemli bir Fransız bayan mutasavvıf. Gelen baskılar üzerine Tüm öğretilerini geri çekmek zorunda kaldı. Bastille'de 10 yıl hapsedildi. 1727'de Almanca yayımlanmış olan otobiyografisi, Almanya'da dindar (piyetist) çevreleri etkilemişti.

GUZIK, JEAN
1876–1928

Ağırlık noktaları ektoplazm ve telekinezi olan ünlü Polonyalı medyum. Ancak o da sahtekârlıkla suçlandı.

GÜDÜ KÜRESİ

Davranışların dürtülere uygun olarak belirli uyarılar aldığı, beynin hipotetik bölgesi.

GÜDÜSEL BESLENME
alm. Instincto - Ernährung

Guy-Claude Burger tarafından geliştirilmiş olan alternatif bir beslenme şeklidir. İnsan, evrimin milyon yıldır oluşturduğu bir besin güdüsüne sahiptir. Bu güdü, ne kadar ve hangi besinlere ihtiyaç duyduğunu söyler. Bu güdü, insan besini haşlamaya başlamadan önce gelişmiştir. Buna göre beden sadece çiğ besini tanımakta, ancak ısıtmayla oluşan kimyasal birleşmeyi bilmemektedir.

Bedene ısıtılmış yemekler alındığında, ihtiyaç duyduğu kalite ve miktar hakkında hiçbir dönüt alamamaktadır. Sonuç: Beslenmeye bağlı sayısız hastalık semptomları.

GÜL
alm. Rose

Farmasonlukta üç gül, aşkın ve sırrın sembolüdür. Johannis kutlamalarında üç gül, doğum günü olana ve ölene adanır. Gizli öğretide gül, evrimin, yayılmanın ve güzelliğin sembolü olarak kullanılır.

GÜL AĞACI
fr. Bois de Rose

Amazon bölgesinde yetişen *Aniba rosadora* ağacının kütüğünden elde edilen bir koku maddesidir. Gül Ağacı'nın bir başka tarzına da Rhodiserholz denir ve *Convolvus Scoparius* ve *Convolvulus Floridus*'un köklerinden gelir.

GÜL YAĞI
alm. Rosenöl

Bu çok değerli koku maddesi, Grasse'da "Rose de Mai"ın (Mayıs Gülü) çiçeklerinden, yani *Rosa centifolia*'dan, Bulgaristan'da ise Şam Gülü'nden, yani *Rosa Damascena*'dan elde edilir. Kokuları değişik, ama her zaman pahalıdır.

GÜL YAĞI, ETERİK

alm. Ätherisches Rosenöl

Değişik gül yapraklarından ve bunun yanı sıra *Rosa damascena, Rosa centifolia* ve *Rosa alba*'dan elde edilir. Gül yaprakların damıtılmasında yan ürün olarak, kokulu bir ürün olan biraz çözülmüş gül yağı ve bol miktarda alkol ihtiva eden gül suyu elde edilir.

GÜLHAÇLILAR HAREKETİ, ÇAĞDAŞ

Siyasi olarak büyük güce sahip olan ☛Gold- ve Gülhaçlılar'ın düşüşü, XVIII. yy.'ın sonlarına doğru başlamıştır. Kesin sebeplerinden biri, ☛Aydınlanmacı Tarikatı'na karşı duruşları ve aydınlanma karşıtı eğilimleri olmuştur. Gülhaçlılar örgütünün fikrinin yeniden doğuşu XIX. yy.'ın sonlarına doğru, yeni gnostik gruplar olan ☛Altın Şafak, ☛O.T.O, ☛Fraternitas Saturni'nin dönemlerine rastlar. O zamanlarda bir ezoteriğin, aynı zamanda Gülhaçlılar örgütüne üye olması doğaldı, ki zaten bu anlaşılıyordu. 1865'te İngiltere'de Robert Wentworth Little tarafından, ☛Eliphas Levi, Bulwer Lytton, McGregor Mathers ve Steiner'in de üyesi olduğu "Societas Rosicruciana in Anglia" (SRİA) kuruldu. Fransa'da Stanislas de ☛Guaita ve ☛Peladan, Gülhaçlılar Tarikatı'nı tekrar oluşturmuşlardır. ☛Tränker'in 1930'larda sonuçsuz bir şekilde Almanya'ya taşımaya çalıştığı, kısaltması AMORC olan "Antiquus Mysticusque Ordo Rosae Crucis"u (Gülhaçlılar Hareketi'nin eski tasavvufî tarikatı) Amerikalı Spencer Lewis 1916'da New York'da kurmuştur. O dönemde topluluk Batı Almanya'da çok aktifti (Merkez Baden-Baden). "Rosicrucian Fellowship"i (Heindel-Rosenkreuzer) 1908'de Amerika'da ☛Steiner'in öğrencisi, ☛Heindel kurdu, ki bu tarikat, Almanya'da özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yayılmıştır (merkezi Darmstadt). "Lectorium Rosicrucianum"

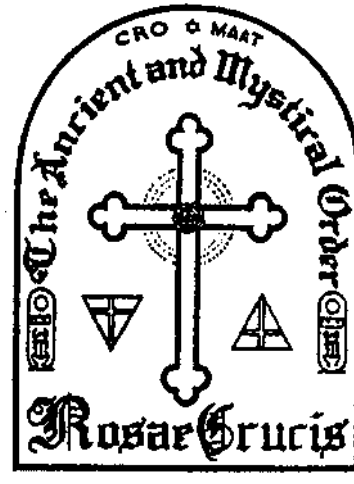

Gülhaçlılar'ın amblemi...

(☛Rijckenborgh) bunlardan ayrılan bir cemiyettir. "Fraternitas Rosicruciana Antiqua", ☛O.T.O'nun da mensubu olan ☛Krumm-Heller tarafından kurulmuştur. Farnz ☛Hartmann 1905'te Leopold Engel ile birlikte "Gülhaçlılar Ezoterik Tarikatı"nı kurmuştur. İsviçre'de çok gizli bir Gülhaçlılar Tarikatı kurduğu da söylenir. "Ordo Rosae Aurac" (Altın gülün tarikatı), ORA (1956), AMORC'un eski üyesi olan Erler tarafından kurulmuştur. Bu Gülhaçlılar Topluluğu'nun hedefi, Pythagoras'un düşünce akımını tekrar canlandırmaktı.

GÜLHAÇLILAR, FRANSIZ

☛ *Abbe De Villars*

GÜLHAÇLILAR, XVI. ve XVII. YY.

XVIII. yy.'ın sonunda Hamburg'da yayımlanan "Die geheimen Figuren der Gülhaçlılar", ☛Gold-und Gülhaçlılar'ın en önemli yazılarındandır. Tamamen simya literatürü tarzında yazılmıştır ve "Theophil Schweighardt"ın "Speculum Sephicum Rhodo-Stauroticum"undan ve "Aureliae Occultae Philosophorum" ve de "Die Auslegung der Tabula Smaraqdina Hermetis"den alınma 138 tablo içerir.

GÜLŞENÎ İBRAHİM BİN MUHAMMED

ö. 1533

Halvetiye'ye bağlı Gülşenilik tarikatının kurucusu...*

GÜLŞENÎLİK

Gülşenîlik ehli sünnet inanaçlarına son derece bağlıdır. Gülşenîliğin pir makamı Mısır'dadır. Diyarbakır'da dört, Edirne ve İstanbul'da iki, Hayrabolu'da on dört, Mekke, Halep, Urfa, Antakya, Rodos ve İskenderiye'de de birer gülşenî tekkesi vardır. Bu tarikata dair yazılmış eserlerde belirtildiğine göre bir gülşenî tekkesindeki günlük hayat şöyledir: Sabahleyin, sabah namazından sonra ayetler okunur, yüksek sesle tevhit getirilir; dağılmadan önce Kur'an okunur; dervişler hücrelerinde İşrak namazı kılarlar; öğle namazında yine biraraya gelinir. Namazda Mülk suresi okunur, namazdan sonra tevhit getirilir. Akşamleyin sofracı dervişin hazırladığı sofrada tekke geleneğine göre yetkili kimseler yerlerini alırlar. Dervişler pazartesi ve perşembe günleri oruç tutarlar. Günlerini hücrelerde geçiren dervişler, yalnız beş vakit namazda ve zikir meclisinde biraraya gelirler. Zikirlerini "Allah Lâ ilâhe illâllah, Hu, Hak, Hayy,

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Kayyum, Kahhur" denen esmaî seba'ya bazı sıfatlar ekleyerek yaparlar. Zikire akşam namazı kılındıktan sonra, Mülk suresi okunduktan sonra başlanır. Zikirden sonra devran ve sema yapılır. Gülşenîliğe yeni giren dervişe mevlevîlerde olduğu gibi *nev-niyaz* denilir ve şal, şemle ve hırka giydirilirdi. İki veya üç gün sonra efendiyle tanıştırılır, sonra dergâha gelir ve derviş hücrelerinin kapısında bir "hu" çeker, her hücredeki derviş buna bir "hu" ile karşılık verir. İçeri girildikten sonra nev-niyaz; tarikatçı efendinin zakirbaşının, türbedar dedenin ellerini öper; ötekilerle kucaklaşır. Sonra kendisine bir hücre verilir ve meydan hizmetlerinden biriyle görevlendirilir.

Gülşenîlikte çile meydan hizmeti yapmakla çıkarılır. Çile süresi üç yıldır. Bir de *çile-i merdanei merdan* denilen çile vardır. Süresi en az yedi, ortalama on iki, en çok da kırk yıldır. Bu da bir meydan hizmetidir. Gülşenîlikte dervişlerin hücrelerinde altın ve gümüşten eşya, para bulundurması yasaktır.

Sünnî bir nitelik taşıyan, ehli sünnet inançlarına bağlı olan Gülşenîlik, Bektaşîliğin ve Mevlevîliğin etkisi altında kaldı.*

GÜMÜŞ

alm. Silber

Gizli öğretide zekânın bir simgesi. Simyada, Ay ile tasvir edilen element, cıva ile (Akıl, Merkür) birleşen ve Tanrısal aşk ateşiyle eriyip, Altın'a dönüşür. *Formentum album, Argentum, Luna, Lumen minus, Mater, Sol Pater, Diana, Uxar odorifera* isimleriyle de anılır ve kökünü ve gelişimini üç esastan alır: Mercurio (cıva), Sulphure (sülfür/kükürt) ve (tuz). İlaç olarak gümüşün gücünün şu şekilde olduğu düşünülürdü: "Başı güçlendirmek, yaşam ruhlarını canlandırmak; ağır durumlarda ve nöbet tutmalarında da yardımcı olur".

GÜN YILDIZ

alm. Tagesregent

Astrolojide bir güne tekabül eden gezegen için kullanılan terim.

Pazartesi	Ay
Salı	Mars
Çarşamba	Merkür
Perşembe	Jüpiter
Cuma	Venüs
Cumartesi	Satürn
Pazar	Güneş

GÜNEŞ

lat. "Sol"

Doğanın dördüncü özelliği, insanın kalbindeki yeri gibi, tüm

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 5. Cilt, s. 421. (Ed. n.)

Haftanın günleri, gün yıldızıyla tasvir edilmiş olarak...

özelliklerin yaşam merkezi ve doğa ruhlarının sebebi (Bedenselliğin sebebi olan, Satürn hariç). Daha yüksek, ruhsal varlık, irade, güç, tüm büyük ve anlam ifade eden her şeyin sembolü. Güneş çocukları kendinden emin ve iradeli, ancak kötü açılarda kendilerini beğenmiş olurlar. Dört sayısı, pazar, sarı altın onların uğurlarıdır, sanatçı, müteşebbis, subay, iktidar meraklısı kadınlar bu gruptan çıkar.

GÜNEŞ DEVRİMİ

alm. Sonnenrevolution

Doğum anında, Güneş'in transit geçtiği nokta.

GÜVERCİN OTU

alm. Eisenkraut

Botanik ismi *Verbena officinalis*'dir ve bugün bile birçok ülkede büyü bitkisi sayılır. Kokusuz, biraz acı ve burucu etkisi olan ot, tıpta çok tutulur ve neredeyse evrensel bir ilaç sayılır. Bu bitkinin sıvısı demire sürül-

düğünde onu çeliğe dönüştürdüğüne inanılırdı. Eski Cermenler'de savaş ve barış anlaşmalarında bir tılsımdı. Büyücülük, güvercin otunun büyü etkisi yaratması için, Paskalya'dan önceki cuma günü veya St. Peter ve Paul Günü'nde gümüş veya altın çubuk ile topraktan çıkarılması gerektiğini buyurur. Güvercin otunun baş ağrılarına karşı iyileştirici etkisi olduğu söylenir. Olumlu gezegen açıları esnasında topraktan çıkarılan kökü, toz halinde boyunda muska olarak taşındığında da baş ağrısını geçirdiği söylenir.

Güvercin Otu

GYU – SHİ

tib. "Sağlık Ağacı"

Tibetliler'in en önemli tıp öğretim kitabıdır. 156 bölümlük dört kitaptan (tantralardan) oluşur:

I. Rtsa–rgyud: Kök tantra; hastalıkların tanımları ve araştırma metotları;

II. Bshad–rgyud: Açıklayıcı tantra; her bir tedavi metodunun tanımlanması;

III. Man–ngag rgyud: Öğretici tantra; her bir hastalığın tanımlanması;

IV. Phyi–ma rgyud: Son tantra; I – III kitaplarının özeti.

Hastalıkların sayısı 404 olarak verilmekte. Hastalıklardan 101'inin nedeni **ahlatlarda,** 42'si yellerde, **26'sı safrada ve** 33'ü de **muhatta** yatmakta. Tibetliler, sağlıklı ve hasta bir bedenini tanımlarken, ağaç resmini kullanmaktalar. Sağlıklı bir gövde aşağıdakileri içermekte:

1. **Ahlat, safra, muhat, yel (hastalıkların temeli).**
2. **Ana maddeler: Besin, kan, yağ, et, kemik, bel suyu iliği.**
3. **Atıklar: Ter, irin, dışkı.**

Hastalık Nedenleri:

1. **Açgözlülük, nefret, cehalet.**
2. **Mevsimler, kötü ruhlar ve kötü yaşam koşulları.**
3. **Zaman, mekân ve yaş.**

Ölümcül hastalıkların nedenleri:
a. Yaşam vadesi dolmuştur.
b. Ahlatlar zarar görmüştür.
c. Önemli organlar yaralanmıştır.
d. Kötü ruhlar.

Temel teşhis, muayene, hissetme ve sormayı içermektedir. Tibetliler özellikle irin analizini ve nabız teşhisini geliştirmiştir. Teşhiste astroloji ve mevsim önemli rol oynamakta. Terapiye, gıda, ilaç, yaşam tarzı, hacamat, yanma vb. gibi etkenler dahildir. Afsunla defi (eksorsizm); Chöd–Ayinleri

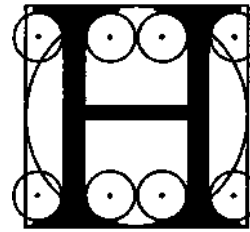

HAACK, FRIEDRICH–WILHELM

☛ *Gençlik Dinleri*

HAASE, RUDOLF

**1920*

Çağdaş müzik bilim adamı, Viyana'daki Hans–Kayser–Enstitüsü'nün müdürü. Kayser'in öğrencisi. Armonik ana yasalar hakkındaki Kayser öğretilerinin, aynı zamanda kimya için de geçerli olduğunu göstermeye çalıştı. Haase'ye göre kimyanın yasaları, armonik sayı oranlarına uymaktadır. "Kimya formül dili, orantıların büyük bir kataloğudur". Başlıca eserleri: *Geschichte des harmonikalen Pythagoreismus, Die harmonikalen Wurzeln der Musik, Leitfaden einer harmonikalen Erkenntnislehre (1970)* ve *Harmonikale Synthese* (1980).

HAB

Fars

İradenin fâni olmasını betimler.*

HABEKİ KÜPESİ

Ackelei (*Aquilegia vulgaris)* düğünçiçeğigiller familyasından, sık rastlanan ve bahçelerde sevilen bir süs bitkisidir. Hekimlikte, bitkinin sadece çekirdeği kullanılır ve sarılığa iyi geldiği söylenir. Büyü inancına göre *Aquilegia,* sihir ve büyüye karşı koruyucu madde özelliğindedir.

HABS-I NEFES

Zikir sırasında nefes tutma işlemi.**

HACER-İ FELSEFESÎ

☛ *Felsefe Taşı****

HÄCKEL, ERNST

1834 – 1919

Alman felsefeci, monist birliğin kurucusu. 20'den fazla dile çevrilmiş olan *Welträtsel* (Dünya Bilmecesi, 1899) adlı kitabında, maddeye dayanan materyalizmin sistemini yaratmıştır. Çoğunluğun başvurabileceği tek kaynaktır. (monistik materyalizm).

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

HAÇ
alm. Kreuz
Haç okültizmde yaratıcı gücün ve inip çıkan ruhun ve maddenin sembolü sayılmaktaydı.

HAÇ MUHABERE
alm. Kreuzkorrespondenz
Medyumların seanslarda etkilenip etkilenmediklerini kontrol etmek için kullandıkları bir yöntem. Bütünleyici ve basit olmak üzere iki haç muhabere vardır. İlk durumda medyumlar çeşitli seanslarda bir mesajın kesitlerini alırlar; örneğin bir ölüden gelen mesajlar... Bunlar sadece birleştirildiğinde anlam kazanır. İkinci durumda, sadece sözlü olmasıyla ayırt edilebilen aynı mesajlar.

HAÇ OTU
alm. Kreuzkraut
Aynı zamanda "uyuz otu" da denen bu bitki *senecio vulgeris* botanik adıyla bilinmekte. Bileşikgiller familyasından olup, tanınmış bir şifa otudur. Çok evvelden, eski zamanlarda bu şifa otu, halk tababetinde sancılara, solucan sıkıntılarına ve âdet kanamalarını kolaylaştırmaya karşı kullanılmakta olan yumuşatıcı, hazmettiren ve iltihap sökücü bir ilaç olarak bilinmekteydi. Cadılara ve büyüye karşı çok etkili sayılmaktaydı. Evin kapı eşiklerine gömülürdü veya küçük çocuklara muska olarak takılırdı.

HADES
Yunan tanrısı
İnsanların üstünde yaşadığı toprağın altında, yeryüzündeki gök kubbenin boyutlarına eş olan bir yeraltı dünyası vardır. Pek çok uçurum ve mağara aşağıya götürmekteydi. Oysa esas giriş, artık Helios ışınlarının ulaşamadığı ve dünyevi ışığın sonsuz karanlıkla yeraltında birleştiği uzak batıda, Okeanos'un ötesinde bulunmaktaydı; çünkü Okeanos'un ötesinde her şey sislerle kaplıydı ve orada artık sadece ta uzaklarda, kuzeyde, Güneş'i hiç görmeyen efsanevi Kimerya halkı yaşamaktaydı. Yeraltı dünyasına girdikten sonra ruhlar, bir ölüler mahkemesinden geçmelidir; adil Minos, ağabeyi Rhadamanthys ve kapıcı Aiakos ölüler yargıcıydılar. Mahkeme mahallinden bir dört yol ağzı devam etmekte: Mahkemece temiz bulunan ruhlar, Lethe'nin kaynağından su içip, rahmetliler adasında bulunan Elysion'a (Cennet) gitmekte; günahkârlar ise onları sonsuz bir işkencenin beklediği Tartaros'a (Zeus'un düşmanlarını ittiği yeraltı dünyasının uçurumu) itilmekte. Hermes tarafından getirilen ruhlar sürüsünü karşılamak için Hades'in kapıları ardına kadar açıktır. Bir kere içeriye giren herhangi bir ru-

ha, Hades izin vermedikçe, geri dönüş kapıları kapanmıştır. Kapıda korkunç Kerberos, Latince Cerberus, yatmakta ve yeraltı dünyasını korkunç büyük nehirler çevrelemekte; ağlayan nehir Kokytos, Latince Cocytus, karanlık Styx nehrini geçerek, ağrı nehri Akheron'a akar, ki bu nehir yan kolu olan alev nehri Pyriphlegethon'la beraber ölüler diyarının sınırlarını çizen Akheros gölüne dökülürler. Gerçi kayıkçı Khoron, bedenleri bir mezara kavuşmuş tüm ruhları, bir ücret karşılığında kayığının üzerinde nehirden geçirmekte, ancak hiçbir ruhu geri getirmemekteydi.

HÂDÎ

Tanrı'nın doksan dokuz adından biri...*

HÂDİM-ÜL FUKARA

Mevlevi şeyhi...**

HADİS

ar.

Hz. Muhammed'in Kur'an haricindeki sözleri. İki tür hadis vardır: Allah'ın, bizzat kendisinin peygamberin ağzından söylediği veya doğrudan doğruya tanrısal hakikatleri ortaya koyan sözler. Diğer tür ise, dolaylı vahiye uyan ve peygamberin kendisinin ifade ettiği "peygamber sözleri"dir.

HADUR

Nuh Tufanı'nda suyun üstünde kalan üç dağdan en yücesi... Hz. Suayb'ın mezarının bu dağda olduğu sanılır.***

HAFIZ-I ŞİRAZİ

1389

En büyük İranlı şairlerden. *Lisan-ül Gayb* (Gizli Dil) olarak nitelenen divanı pek meşhurdur. Şiirleri, çoğunlukla tasavvufi fikirler içerir. Kitabı, keyfi olarak bir şiir açılarak, kehanet kitabı olarak da kullanılmaktadır.****

HAFİF MASAJ

alm. Sanfte Massagen

Klasik masaj temel olarak, hastanın vücudunun ön planda olduğu "kas ve vücut işidir". Diğer kültürlerin masaj teknikleri, masaj adı altında, iki partner arasında heyecanlı bir iletişime dayanır. Her iki partner de verici ve alıcıdır. En geniş anlamıyla bugün, akla hafif masaj gelir: ☛Akupressur, ☛Polarite-Terapisi, ☛Eutonie, ☛Esa-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

**** İddia edilir ki, Goethe *Doğu-Batı Divanı*'nı *Lisan'ül Gayb*'a nazire olarak yazmıştır. Yahya Kemal, *Rindlerin Ölümü*'nde kendisini şu şekilde anar: "Hâfız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış; / Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle." (Ed. n.)

len Masajı, ☛Rolfing, ☛Tantsu, ☛Kum Nye, ☛Klopfmassage, ☛Partner masajı.

HAFİF VURMALI MASAJ
alm. Klopfmasage

Hafif vurmalı masaj, yumuşak masajlar kategorisine girmektedir ve klasik masajdan, tamamen giyinik uygulanmasıyla ayrılmaktadır. Bacaklar aralanarak öne doğru açılır ve kafa da öne doğru düşürülür. Partneriniz gevşek el bilekleriyle sırtınıza, omurganızın sağına ve soluna hafifçe vurmaktadır. Bu masaj ile bloke olmuş enerji akımları aktif hale gelmekte ve sırt ile omurga gibi bedenin en önemli parçaları tekrar canlandırmaktadır.

HAGGADA
☛ *Agada*

HAHAM

Rab, Rav, büyük adam, öğretmen, reis, Tannait ve Amora'lerin unvanı, bilgin Yehuda ha-Nassi'nin şeref ismi. Bunun dışında Talmud bilginleri, Rabban olarak nitelenir, bu onurlu ismi taşırlardı.

HAHNEMANN, SAMUEL CHRISTIAN
☛ *Homöopathie*

HAHUT
Ar.

Tanrı'nın tözel doğası. Sûfizmin temel kavramı. Diğer temel kavramlar: Lâhut: Tanrısal (yaratıcı) doğa; Ceberût: Mutlak kudret, tanrısal mutlak güç, şekilsiz dünya; Melekût: Ruhların ve Meleklerin âlemi; Nasut: İnsan doğası ve özellikle insanın dünyevi bedeni.

HAICH, ELISABETH
**1897*

Yoga uzmanı ve ezoterik kadın yazar. *Einweihung* adlı romanı bir kült kitabı değerindedir. Roman, biyografi ve mistik öğretilerin birbirine geçtiği bu kitapta, yazar büyük Mısır takdisini tasvir etmekte ve evrenin, ruhun ve de kaderin okült kanunlarına dayanan baş rahibin öğretilerinden bir seçme vermektedir. Karma ve reenkarnasyonun betimlemesi özellikle başarılı bulunur. Selvarajan Yesudian ile birlikte Yoga ile ilgili temel eserler yayımlamıştır.: *Sport und Yoga, Raja-Yoga, Yoga und Schicksal* ve *Yoga im Lebenskampf* (Yaşam Mücadelesinde Yoga)

HAKİKAT
Ar.

Tanrısal hakikat veya gerçek, bir nesnenin asli hali.*

* 1. En genel anlamı içinde, dinî, bilimsel, ahlâkî, vb. hakikatler bağlamında, bir bilgi alanı ya da disiplinin konu aldığı varlık alanıyla ilgili temel doğrular bütünü. 2. Özel olarak, zaman zaman gerçeklik, zaman zaman da doğruluk anlamında kullanılmakla ./..

HAKİKİ RÜYA

☛ *Rüya*

HAKİM, WILLIAM QUAN

1851-1896

Amerikalı avukat, teozof ve teozof topluluğunun üyesi. Başlıca eseri: *Das Meer der Philosophie* (1980; Felsefe Denizi), ezoterizmin bu alanındaki en iyi ve en ayrıntılı giriş niteliğindeki eser olarak kabul görür. *Bhagavad-Gita* hakkındaki kitapları tanınmıştır.

HAKOMİ TERAPİSİ

Bu kelime, Hopi Kızılderili dilinden gelmekte ve "Sen kimsin?" anlamını taşımaktır. Bu psikoterapinin kurucusu Amerikalı psikolog Ron Kurtz'tur (☛1934). Bu terapi bedene dayanmaktadır, bir başka deyişle beden, insanın psikolojik varlığı hakkında önemli bilgiler vermektedir. Aynı zamanda beden, ruha giden en iyi giriş yoludur. Bu terapinin çıkış noktası "Ben kimim?" sorusu ve hedefi "Ben oyum!" cevabıdır. Bu yolculuğun temel aracı, insanın gerçek bir bilinç değişimini geçirmeden mümkün olmayan içsel bir dikkatin uyandırılmasıdır.

Hakomi Terapisi'nin temel yöntemi hastanın, önemli ve merkezi yaşam bölümlerine ve sorularına nasıl baktığının kontrolünde yatmaktadır. Bu terapi şekli Amerika Boulder'daki Hakomi Enstitüsü'nde geliştirilmeye devam edilmekte. Kaynak: *Auf den Körper hören: Hakomi Psychotherapie* (1987; Bedeni Dinleme: Hakomi Psikoterapi).

HALACHA-ALAHA

ibr. yürürlük

Yahudi kanun kodeksi. ☛Talmud

HALIFAX, JOAN

**1942*

Amerikalı kadın antropolog... Araştırmalarının ağırlık noktası Şamanizm'dir. Şamanlarla kendisi görüşmüş veya zor elde edilir kaynaklardan özgün malzeme toplamıştır. Halifax, Şamanizm'in insanlık kadar eskiye dayandığını, tanrıların ve şeytanların görünmez dünyasına hükmetmeyi gösteren bir yolu temsil ettiği sonucuna

./.. birlikte, gerçekte bir şeyin kendi özü içinde örtüsünü açarak vukua gelmesi ve insanın bunun farkında olması durumu. Varlığın gizinden çıkarak olagelmesi ve insanın bunun bilincinde olması hâli. 3. Hakikat daha özel olarak da, tasavvufta, dört makamdan üçüncüsüne karşılık gelir ve *hakikat ehli* adı altında, Tanrı'nın gerçek özünü bilenleri, gerçekten varolanın yalnızca Tanrı olduğuna inanarak, kendini Tanrı yoluna verenleri, Tanrı'nın sırrına erenleri gösterir. Kaynak: Ahmet Cevizci, *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma, 2000, s. 424. (Ed. n.)

varmıştır. Böylelikle Şaman, kendi halkının gizli aktardıklarını ve ideolojilerini koruyan "kutsal politikacı"dır. Başlıca eserleri: *Die andere Wirklichkeit der Schamanen* ve *Schamanen, Zauberer, Medizinmänner, Heiler* (Şamanlar, Büyücüler, Hekimler, Şifacılar).

HALİCACCABİ

Eskiçağda defne ağacı gibi, benzeri şekilde kehanet amaçlı kullanılmakta olan, günümüzde artık tespit edilemeyen bir bitki.

HALİFE

(caliph)

☛Crowley'nin, Kaliforniya'daki ☛O.T.O. yöneticisine taktığı esprili bir isim: Kaliforniya Halifesi (Caliph of Califonia). 1. Halife, Mc Murty'dir.

HALLACI MANSUR

(Ebu'l Mugis El-Hüseyin bin Mansur El-Beyzavî) İ.S. 857-922

En önemli İranlı tasavvuf ustalarından biri. Simyacı ve kâfir olmakla suçlanmaktaydı. Sûfizmin, tüm dinlerin içsel gerçeği olduğunu öğretmiştir. Onun için Hz. İsa da tasavvuf üstadıydı. Mekke'ye hac ziyaretini, insanın her yerde yapabileceğini (yani dünyanın her yeri Mekke olabilir), yeter ki doğru ritüeller uygulansın fikri de büyük yankı uyandırmıştı. Öğretileri ve gerçekleştirdiği söylenen mucizeler nedeniyle, güçlü konumlardaki kişiler tarafından politik bir tehdit olarak görülmekteydi. "Tanrı benim" sözlerini geri almaya yanaşmadığı için idam edilmiştir. Hallacı Mansur'un* bugüne

* İslâm mutasavvıf ve şairi (Beyza, Tur 857-Bağdat 922). Zerdüşt dinine bağlı Muhamma adlı birinin torunu... Balharislerin azatlı kölesi olduğu söylenen Mansur'un nerede, ne zaman ve nasıl bir öğrenim - eğitim gördüğü bilinmiyor. Bir süre Basra'da oturduğunu, zamanın ünlü bilgin ve sûfilerinden Sahi Tustari ve Amr Mekki'nin etkisi altında kalarak kendini tasavvufa verdiğini bazı kaynaklar yazar.llarında dünyadan el etek çekerek kendi içine kapanan Mansur koyu bir riyazet hayatı geçirdi. Evli olmasına rağmen, dünya nimetlerinden, hayat zevklerinden uzak kalma yolu tuttu. Bir aralık, asker kılığına girerek Türkler arasına karıştı, onların Müslümanlığı benimsemeleri yolunda çalıştı, Keşmir, Turfan, Hoten Isfahan illerinde İslâmlığı yayma amacıyla gezintiler yaptı. Birçok taraftar topladı, birtakım ayaklanmalara, toplum kargaşalıklarına adı karıştı. Sonunda, görüşüne, düşüncelerine karşı çıkan, davranışlarını islâm dininin kurallarına aykırı bulanların fetvasıyla idam edildi.

Hallacı Mansur, islâm ülkelerinde yeni bir din anlayışının, din yorumunun öncüsü sayılır. Düşünce düzeninin tmelinde Enelhak* (Tanrı ben'im) görüşü bulunur. Ona göre, insanla Tanrı bir varlık ortamında birleşir. Ayrılık ancak görünüştedir. İnsan özüyle Tanrı arasında bir "vahdet" vardır. İnsan, taşıdığı manevî öz dolayısıyla Tanrı'yı yansıtan, kendinde ilâhî nitelikler saklayan bir varlıktır. Görünüşte birbirinden apayrı sandığımız varlıklar gerçekte "birdir", Tek'tir. Gerçek olan yalnız bütün evreni, "varlık" kavramı altında toplanan her şeyi kuşatan Tanrı'dır. İnsan, Tanrı'ya en yakın olan, ./..

kadar gelen dağınık eserleri: 6 mektup, 350 tasavvufî özdeyiş, vaızlarıyla ilgili 74 özet, 80 şiir.

HALLÂCİYYE

İslâm tasavvufunda özel bir yeri olan Hallacı Mansur'un izleyicileri tarafından kurulan tarikat...*

HALLOWEEN

İngilizce'den "All Hallows Eve"

İngiltere ve Amerika'da 1 Kasım (Azizler Yortusu) için kullanılan tabirdir. Keltler'de bugün yaz sonunu ve kış başlangıcını (Eve of Samhain) ifade ederdi. Bu günde ateş yakılır, kostüm ve maskelerle etrafta dolaşılırdı. Sonraları kilise bu günü tüm azizler için bayram günü olarak değiştirdi. Modern cadılık inancına göre, sabbatlardan (cadıların toplantı günü) biridir. Bu âdet Amerikan askerleri tarafından Almanya'ya getirilmiştir. Bu sebepten dolayı her yıl Darmstadt'da (Hessen) Frankenstein kalesinde büyük bir kutlama gerçekleşir.

HALÜSİNASYON

lat.

İlüzyona karşıt olarak, hiçbir dış etkene (örneğin bir ağaç gövdesi, insanın kendi hayal ürünü) dayanmayan bir tür yanılsama; yani tamamıyla aklın yanılması; okültizm karşıtları tarafından hayalet görüntüleri, halüsinasyon olarak açıklanmaktadır. Katı kontrol şartlarının sağlanması, fotoğraf çekilebilmesine rağmen bu teori kabul görmemiştir. Ancak bu, zaman zaman hasta beynin gerçek halüsinasyon yanlış yorumladığı göz ardı etmemelidir.

HAMİ VARLIK

☛ *Kontrol Ruh*

HAND, ROBERT

**1942*

Özellikle mali astroloji, kokmobiyoloji ve armonik teori ile ilgilenen çağımızın önemli astrologlarından... Başlıca eserleri: *Planeten im Composit, Das Buch der Transite* ve *Das Buch der Horoskopsymbole.*

../. Tanrı'yı kendi özünde dile getiren bir varlıktır. Bir insanın "ben varım" demesi doğru değildir. Böyle bir düşünce tek varlık olan Tanrı'ya karşı bir "ortaklık koşma" (şirk)'dır. Çünkü "varlık" kavramı yalnız Tanrı'yı kapsar. Tanrı dışında ancak "yokluk" düşünülebilir. İnsan kendini ortadan kaldırıp "fenâfillah" sırrına erince gerçek olana kavuşur. Meydan Larousse, 5. Cilt, s. 561 (Ed. n.)

* Kendini Tanrı yolunda yok etme "fenâfillah" inancı, tasavvuf çığırları arasında temel görüş olarak değerlendirilir. (Ed. n.) Kaynak: O. Hançerlioğlu, *İslâm İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 131 (Ed. n.)

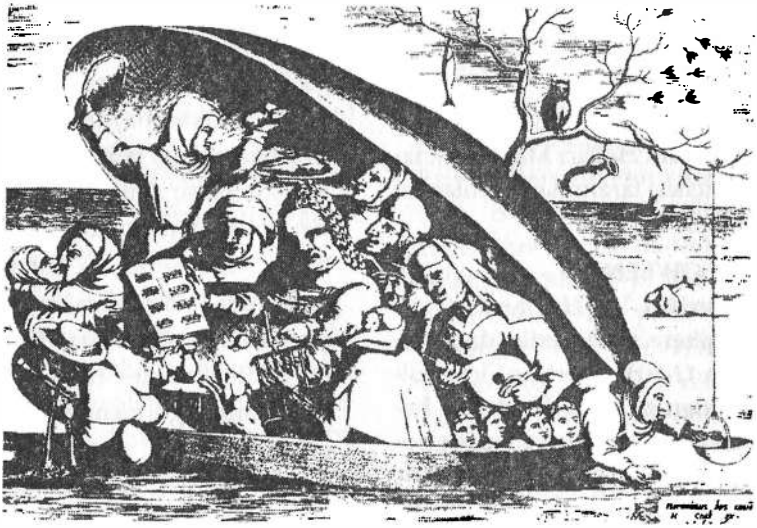

Halüsinasyon

HANIMELİ

XIX. yy.'ın sonlarında çok sevilen bir parfüm türü. Hanımeli günümüzde birçok karma çiçek kokusu karışımlarında yer alır.

HANISH, OTOMAN

1844–1936

Zerdüşt dinini yenilemek isteyen Mazdaznan akımının kurucusu. Öğretileri Hatha–Yoga'dan alınmıştır. Teneffüs alıştırmalarına (yedi vokal teneffüsü denir), gudde alıştırmalarına ve belli bir beslenmenin (diyet) izlenmesine büyük önem verilmektedir. Modern ezoterik için önemli olan, ağrısız ve korkusuz doğumu sağlayan tekniklerdir. Başlıca eserleri: *Die Macht des Atems* (Nefesin Gücü), *Mazdaznan Enaehrungslehre, Selbstdiagnostik* (1933), *Manthra* (1917), *Avesta im Lied und Gebet* (10. Basım 1927), *Mazdaznan: Der ruf an die Welt* (1930), Dergi: *Mazdaznan.*

HANNYA SHINGYO

jap. "Kusursuz Bilgeliğin Kalbi"

Bu yazı, 600 üzeri kitabı kapsayan ☛Sutra koleksiyonun önemli bölümlerini içermekte ve her ☛Zazen'den sonra okunmaktadır. Mahayana-Budizm'inin özüdür.

HANOK

Apokrifler'e (=sonradan eklenen), bir başka deyişle Kitab-ı Mukaddes'in temel metinleri

esasına alınmayan yazılara dahil olan kitap "Hanok" ezoterizmde çok önemlidir. *Hanok* adlı kitabın tüm saygınlığı nesilden nesile aktarıldığı Zohar'da bahsedilmektedir. İ.Ö. II.-I. yy.'dan kalmadır. Yunanca metnin sadece bir kısmı korunabilmiş, Etiyopya (Habeş) dilindeki metin ise tamamıyla muhafaza edilebilmiştir. Hanok'un yeraltı dünyasına yolculuğundan ve vizyonlarından bahsetmektedir.

HANOK DİLİ

Adını, bilindiği gibi meleklerle temas halinde olan Hanok'tan alan, büyülü bir dildi. John Dee bu dili, okült uygulamalarında medyum Edward Kelley ile birlikte bulmayı istemiştir. Medyum kristal küresinde, karelere bölünmüş çok sayıda kart görmüştür. Her bir karenin içinde bir harf bulunmaktaydı. Kelly, görüntülerinde bir meleğin göstermiş olduğu harfleri John Dee'ye aktarmaktaydı. Böylelikle, bilinmeyen bir dilde, Dee'nin anlamını çözemediği kelimeler oluşmaktaydı. Aleister Crowley bu dilde, İbranca ile sentaks (söz dizimi) benzerliği gösteren, bir dil görmektedir. Okültistlerde bu dil, eski Atlantis zamanından kullanılan dil olduğu kabul edilirdi.

Aşağıdaki kelimeler bu gizemli dilden gelmektedir: Bazm (Öğle), Balt (Adalet), Collal (Kol), Graa (Ay), Mabzah (Ham), İpam (Değil), Tiantal (Yatak), Ozol (Eller), Nazps (Kılıç), Siaaion (Tapınak).

Parantez içindeki açıklamalar, Crowley'ye aittir.

HANSEN, JOSEPH

1862-1938

Köln'de profesör ve arşiv müdürü. *Zauberwahn, Inquisition und Hexenprozess im Mittelalter und die Entstehung der grossen Hexenverfolgung* (1900) ve *Quellen und Untersuchungen zur Geschichte des Hexenwahns und Hexenverfolgungen im Mittelalter* (Ortaçağda Cadı Avı; 1901) adlı çalışmaları vasıtasıyla klasik cadı tasavvurunu kati olarak etkilemiştir. Gerçi halk arasında köklenmiş "iblis korkusu" vardı, ancak cadılık inancı kilisenin iblis uzmanları tarafından sistematik bir şekilde olgunlaştırılıp, geliştirildi ve halka yayıldı. Cadı korkusuyla beraber acımasız takibatların nedeni kilisede aranmalıydı. Ortaçağ teologları tarafından geliştirilen cadı kavramı unsurlarının kökenleri, şarktan gelen Romanya kökenli milletlerin dayanmaktadır. Cermen kökenli milletlerin de aynı cadı tasavvurlarına sahip oldukları-

nı Hansen gözün kaçırmıştır. ☛Cadı İnancı; ☛Ginzburg, ☛Benandanti

HANUMAN

Hint efsanesi Ramayana'da maymun kral. Genelde maymun kafalı ve uzun kuyruklu insan olarak gösterilmekte.

Hanuman

HANUSSEN, ERIC JAN

**1933*

Hermann Steinschneider'in takma ismi. İki dünya savaşı arasındaki zaman diliminde Hanussen, yetenekleri bir davada bile kabul edilmiş olan, tanınmış bir medyumdu. (1928-30 Böhmen'de Leitmeritz). Müşterileri arasında Naziler'in önde gelenleri de bulunduğundan, Nazizm döneminde öldürüldüğü tahmin ediliyor. II. Dünya Savaşı sonrası birçok medyum Hanussen'in efsanevi isminden yararlanmıştır.

HAOMA

Zerdüştlük'te kutsal olarak algılanan bir bitkinin özsuyunun inek sütüyle mayalanması sonucu elde edilen, esriklik yaratıcı iksir... Bir tür ölümsüzlük suyu...*

HARA

jap.

Ağırlığı bedenin ortasına (göbek/karın) veren belli bir beden duruşuna denir. Bu beden duruşunun klasik örneğini, oturan Buda'nın resimleri oluşturmakta. Ancak haraya uygun ruh duruşu daha önemlidir. Ağırlık noktasını buraya odaklamak, insana içsel güç ve konsantrasyon verir. Japonlarda hara, ulaşılmaya değer bir idealdir: Dürckheim harayı, (*Hara-Die Erdmitte des Menschen*'da) şu kelimelerle anlatmaktadır: Dik, sağlam ve toplanmış.

HARE KRİŞNA HAREKETİ

Kısaltma ISKCON (International Society for Krishna-Consciousness), ilk önceleri A.B.D.'de, daha sonra tüm batıda Krişna Bilinci'ni yaymak isteyen (☛Vişnuizm) Hintli Abhay Charan De (1896-1977) tarafından 1966'da kurulmuştur. Vişnu ve onun enkarnasyonu

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

(☛Avatar) Krişna'ya, özellikle XVI. yy.'da Batı Bengal'de şarkı ve danstan oluşan bir ibadet türüyle (☛Bhakti) tapılırdı. Bu hareketin lideri Sri Caitanya'ydı (1534). Haleflerinden biri Srila Bhaktivinoda (1834-1914) XIX. yy.'da kendinden sonraki haleflerinden Babaji ile birlikte, Mayapur'da Krişna Bilinci için bir birlik kurdu. Kendisine Prabhupada adını veren Charan De de, bu geleneğe dayanmaktadır.

Bu öğretinin merkez kavramı, spiritüel ve materyal dünyanın sentezi olan Varnasrama'dır (☛Varna = "kast" ve Asrama = "dört yaş"'dan oluşma). Ancak bu, değişime uğramış Hint kast düzeninin, Karma ve Reenkarnasyon inancına dayandırılmasından başka bir şey değildir.

HAREKET FENOMENLERİ

alm. Bewegungsphänomene

Spiritüel seanslarda mekânsal değişime yol açan her türlü görünüm, özellikle ☛Masa Oynaması ve ☛Aport, ruhsal fenomenlerin zıddı.

HARFLER

Okültizm ve gizli bilimlerde önemli rol oynarlar. Kabala'nın

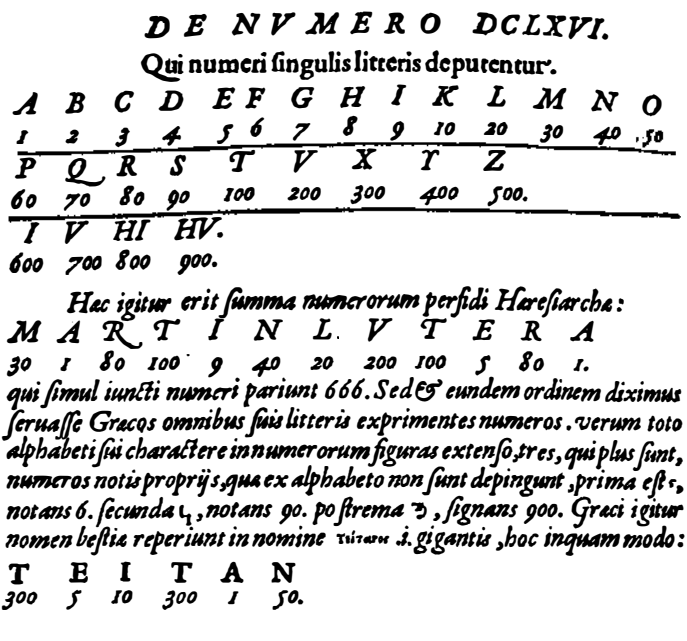

DE NVMERO DCLXVI.

Qui numeri ſingulis litteris deputentur.

A B C D E F G H I K L M N O
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20 30 40 50

P Q R S T V X Y Z
60 70 80 90 100 200 300 400 500.

I V HI HV.
600 700 800 900.

Hæc igitur erit ſumma numerorum perfidi Hæreſiarchæ:

M A R T I N L V T E R A
30 1 80 100 9 40 20 200 100 5 80 1.

qui ſimul iuncti numeri pariunt 666. Sed & eundem ordinem diximus ſeruaſſe Græcos omnibus ſuis litteris exprimentes numeros. verum toto alphabeti ſui charactere in numerorum figuras extenſo, tres, qui plus ſunt, numeros notis proprijs, quæ ex alphabeto non ſunt depinguntur, prima eſt ς, notans 6. ſecunda ϟ, notans 90. poſtrema ϡ, ſignans 900. Græci igitur nomen beſtiæ reperiunt in nomine τειτανου i. gigantis, hoc inquam modo:

T E I T A N
300 5 10 300 1 50.

Martin Luther'in isminden "Şeytan Sayısı" 666'nın türetilmesi

kapsamlı bir harf mistiği vardır, örneğin harf dönüştürme (☛Themurah) ve anagram, harfler ve sayıların eşleştirilmesi (☛Gematria). Örneğin bu şekilde bir karşıt reformasyon hareketinde Martin Luther'in ismine de şeytanı temsil eden, 666 sayısı verilmiştir.

HARMACHIS (HARMAKİS)

☛ *Sfenks*

HARTLAUB, GUSTAV FRIEDRICH

1884-1963

Sanat tarihçisi. Araştırmalarının konusu, gizli bilimlerin sanat tarihsel sorunları idi. Çalışmaları, simyanın resim/sanat dünyası açısından önemlidir: *Der Stein der Weisen* (1959; Felsefe Taşı), *Alchemisten und Gülhaçlılar* (1947).

HARTLIEB, JOHANN

yaklaşık 1405-1468

Bavyera kralı Albrecht'in özel doktoru. 1456'da yazmış olduğu kitap *Buch aller verbotenen Kunst, Unglaubens un der Zauberei* (Tüm Büyü Batıl İnanç ve Yasak Sanatların Kitabı) kendi zamanının halk inancının derlemesidir. Aynı zamanda ölümünden sonra 1475'te yayımlanmış olan (yeni baskı: 1923) bir el okuma sanatı kitabı da çıkarmıştır. *Die Kunst Cheromantia.*

HARTMANN, EDUARD

1842-1906

1885'te kendisi ve Aksákow arasında yazınsal bir savaşa neden olan *Der Spiritismus* adlı yazıyı yazmıştır. Hartmann'ın ortaya çıkışı, Aksákow'un sonunda temel eseri olan *Animismus und Spiritismus*'u yayımlama zorunluluğunu hissettmesine neden oldu.

HARTMANN, ERNST

**1915*

Ağabeyi ile birlikte yoğun jeobiyolojik araştırmalar yürütmekteydi. Hartmann, insan ve hayvanlarda temel varlık, iklim ve hastalık semptomları arasındaki bağlantıyı açıklamaya çalışmaktaydı. Burada özellikle çatal fenomeni önemli rol oynamakta. Waldkatzenbach/Odenwald'da, bir jeobiyoloji Araştırma Enstitüsü yönetmektedir. Başlıca eserleri: *Krankheit als Standortproblem, Über Konstitutionen* ve *Yin-Yang*. Ayrıca dergi: *Wetter – Boden - Mensch.*

HARTMANN, FRANZ

1838-1912

Teozof ve ezoterist. Hartmann'ın bir biyografisi *Sphinx* 1885'de (Ocak) yayımlanmıştır. Hartmann, Madras'ın dış mahallesi Adyar'da Blavatszky'nin iş arkadaşıydı. 1884'te, Almanya'daki ilk te-

ozofik birlik kurulmuştur: "Theosophische Societät Germania". Blavatsky Hindistan'ı terk etmek zorunda olduğu için Hartmann 1885'te Almanya'ya gitmiştir. Berlin'de yeni kurulan *Theosophische Gesellschaft in Deutschland'a* (Almanya'da Teozofi Cemiyeti, T.G.i.D.) 1896'da başkan seçildi. Ancak kısa bir zaman sonra, 1913'te T.G.i.D. sekreterleri Steiner'ın istifasıyla son radde ye varan iç anlaşmazlıklar baş göstermişti. Başlıca eserleri: *Die Lotusblüte* 8 senede (1893-1900) 16. cilt, *Die weisse und schwarze Magie* (Ak ve Kara Büyü), *Mysterien, Symbole und magisch wirkende Kraefte, Denkwürdige Erinnerungen, Unter Adepten, Das Wesen der Alchemie* (Simyanın Özü), *Über den Verkehr mit der Geisterwelt* (Tinsel Dünyayla İlişkiler Üzerine), *Übersetzungen der Bhagavad-Gita* (nesir ve nazım), *Die Erkenntnislehre der Bhagavad-Gita im Lichte der Geheimlehre.*

HARUSPEX

Etrüsk.-lat. "sakatat falcıları"

Kurbanların bağırsaklarından kehanette bulunan Etrüsk ve Roma papazları.

HASİDİM

ibr.

İ.S. XVIII. yy.'da Polonya'da, İsrael ben Eliezer tarafından kurulan bir Yahudi tarikatının üyelerine verilen ad.*

HASİDİZM

ibr.

Bu ad altında Yahudiliğin üç hareketi anlaşılır:

1.) Makkabiler ile birlikte Helenizm'in yabancılaştırmasına karşı savaşan sofular,

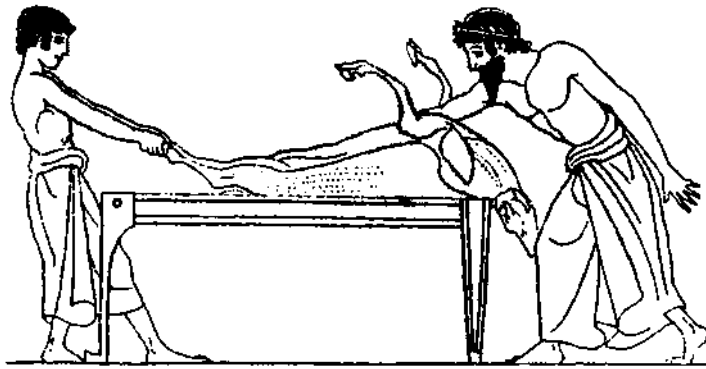

Bir Haruspex, kurbanın bağırsaklarını kontrol etmekte.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

2.) Alman veya aşkenaz Hasidizm'i, 1150 ve 1250 arasında Yahudiliğin mistik bir akımı. Bu hareketin lideri Worms'lu Sofu Jehuda'dır. Bu akımın en önemli eseri de ona aittir: *Das Buch der Frommen,*

3.) Fakat özellikle ☛İsrael Baal Şem Tov'un (1700-1760) hayata geçirdiği ve XVIII. yy.'ın 2. yarısında Doğu Avrupa'da çok sayıda taraftar toplayan ruhani akımdır. Temeli ☛Luria öğretisine dayanır. Doğu Avrupa Hasidizminin taşıyıcıları, hadislerin büyülü güçleri olduğuna inandıkları, Tsadikim'lerdir (adiller/dürüstler). Hasidizmin yeniden canlandırılması konusunda Yahudi bilim adamı Martin Buber çalışmaları olmuştur.

HASKALAH

ibr. "Aydınlanma"

XVIII./XIX. yy.'ın Yahudi aydınlanma çağının adı. Temsilcilerine Maskillim (Aydınlar, Aydınlanmışlar) adı verilirdi.

HASSAS

İşlenmiş, duyarlı insan... ☛Medial yeteneklere sahip, tüm kişilere has bir özellik.

HASSAS NOKTALAR

alm. Sensitive Punkte

Kötü etkileri olan yıldızların, horoskoptaki belirli ve hassas noktalar üzerinde sert açıdan yansımaları, ölüm anlamına gelir.

HASSASİYET

lat. Sensitivismus

En ince ruhsal uyarılara gösterilen tepki... Yüksek derecede duyarlılık...

HAŞHAŞİNLER

XI. yy.'da İsmailî İslâmî mezhebinden ayrılan ve Acemistan ile Suriye'de etkili olan bir kol. 1090 yılından beri, Hasan Sabah (☛1124) Acemistan'daki dağ kalesinden bu gizli cemiyeti yönetmiştir. Bu mezhebin İsmâili'lerden farkı, düşmanlarını öldürmesidir. Haşhaşinlerin başına Şeyh Al Gebel (Dağın yaşlısı) deniliyordu. Cinayetleri işleyen yamaklara "Fedai" deniliyordu. Bu grubun "Kutsanmış"larından değillerdi ve öğretilerini bilmiyorlardı. Onlara haşhaş verilir ve sonra hayatın bütün eğlence ve zevklerini tadabildikleri, Şeyh'in muhteşem bahçesine götürülürlerdi. Bunun, Şeyh'in verdiği görevleri yerine getirirken ölmeleri halinde, gidecekleri cennet ile bir ön tanışma anlamına geldiği söyleniyordu. Kutsanmışların dine karşı tutarsız tutumları bulunmaktaydı. Mezhep kurucusu, üyelerden Kur'an'ın kurallarını sıkı sıkıya takip etmelerini isteme-

sine rağmen, bilgiye giden yedi kademeli kutsanma yolunda Kur'an'ın hangi dogmalarının şüpheye yol açtığı da bildirilmekteydi. Ayrıca 7. kademede Kur'an'ın alegorik yorumu (*Te-evil*) öğretilmekteydi. Bütün 7 kademeyi geçene Dai deniyordu. Mezhebin kökü, Tatarlar'ın Acemistan'ı istila etmesinden sonra Mısırlı Memlükler tarafından neredeyse tamamen kurutulmuştur. Kaynak: W.B. *Die Assassinen* (1989).

HAŞİŞ

☛ *Esrar*

HAŞŞAŞ

Hititlerin ocak tanrısı.*

HATHA YOGA

Diğer yogalara zorunlu önkoşul kabul edilen, en basit yoga şekli. Bu nedenle yoganın bu şekli çok yaygındır. Hedefi, tüm bitkisel fonksiyonların armonisi ve kontrolüdür.

HAUFFE, FREDERIKE

1801-1829

"Prevost'un Kehanetçisi" olarak da bilinmekte... Julius Kerner, Hauffe'ye, aynı başlıklı ünlü bir eserini ithaf etmiştir (1829). Bu eserin 1. bölümünde Hauffe'nin hayal ürünlerini ve kehanetlerini yansıtmıştır. 2. bölüm buna uygun paraleller içermektedir. Hauffe tarafından kandırılmadığından emin olmak için Kerner, Hauffe'yi sürekli imtihandan geçirmekteydi.

HAVEN, MARC

Dr. Emmanuel Lalande'nin takma ismi; Fransız ezoterist. Başlıca eserleri: *Le Tarot, Le Maitre inconnu; Cagliostrou* ve aynı zamanda A. Franck'ın Kabala'sı üzerindeki çalışmaları.

HAY USULÜ GIDA AYRIMI

Amerikalı doktor Hay tarafından geliştirilmiş olan alternatif bir beslenme şeklidir. Birçok hastalığın albümin, karbonhidrat ve yağın birbirine düşüncesizce karıştırılmasından ve bedende az miktarlarda bulunan elementlerin alımının ihmal edilmesinden kaynaklandığı fikrine dayanmaktadır. Hay'a göre besin ilk önce bedeni güçlendirmeli, sonra memnun etmeli ve sonunda da kimya kanunlarıyla uyum içinde olmalı. Besinimiz, oranı 2:8 olan asit ve baz yapıcı gıdadan oluşmaktadır. Bu nedenle gıdamızın çok az bir miktarı ekmek, nişasta, et, yumurta, peynir vb.'den oluşmalı. Sebze, salata, taze meyveler vb. gibi baz oluşturan gıdalar öncelikle tüketilmelidir. Kaynak: L. Walb; *Die Haysche Trenn-Kost.*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

HAYALET ÇAĞIRMA
alm. Geisterbeschwöhrung
Sihirli formül, tütsüler gibi büyüsel araçlar vasıtasıyla hayalet çağırılması.

HAYALET SAHTEKÂRLIĞI
alm. Phantusmagorie
Sahtekârlık ve kandırmaca yoluyla gerçekleştirilen hayalet olayları ve benzeri durumlara denir.

HAYALET, PERİ, CİN, HORTLAK VAKALARI
Hayaletlerin görülmesi, tıkırtı cinleri ve kötü cinler, cisimlerin hareketlenmesi ve ses çıkarması gibi paranormal tezahürler. Bu tür vakaların çoğu parafiziksel özelliktendir. Kişiye bağlı olan (☛kötü cin/hayalet) ve bir mekâna bağlı olanı vardır. Bilinenler arasında, belirli aralıklarda ortaya çıkan hayaletlerin bulunduğu sözde perili evlerdir. Sebebi, bu mekânlarda daha önce oturan insanlarda aranmalıdır. Mekânın narin maddelerle ☛işaretlenmiş olması da akla gelebilir.

HAYALETLER
alm. Geister
Ruhsal açıdan ölmüş dünya insanları, okültik açıdan bağımsız ruh varlıkları ya da dünyaya hiç doğmamış ya da ruhlar âlemini hiç terk etmemiş olanlar. Ayrıca efsanevi varlıklar (☛Elementer Ruhlar) da böyle adlandırılmakta.

HAYAT İKSİRİ
alm. Lebenselixier
Mükemmel bir tedavi ilacı anlamında kullanılan bir simya terimi. Bu terim yerine, Panacee ya da tentür de denilmekte. Simyacılar, metal dönüşümün yanı sıra bir hayat iksirini üretmeyi en büyük hedefleri olarak görmekteydiler. Düzenli olarak alındığında, bu hayat iksirinde, organik fonksiyonları tükenmiş yaşam gücünü tekrar yapılandıran bir gücün olduğu söylenirdi. Ayrıca tüm hastalıkları iyileştiren ve her türlü rahatsızlığı önleyen bir güç içerdiği söylenmekte.

HAYMES, MARGUERİTA
☛ *Ünitoloji*

HAYVANÎ (ANİMALİK)
Teozofik/simya/mistik anlamda: Hayvanî yaşam, tüm hayvanlardaki gibi, insanın içindeki dış doğa yaşantısıdır.

HAYVANÎ MANYETİZMA
☛ *Manyetizma,* ☛*Mesmer*

HAYVANLARDA PARAPSİKOLOJİ (ANPSİ)
Hayvanların paranormal davranışları, özellikle bunların hortlaklarla ilişkisi... Belirli şahıslarda bulunan DDA (Duyu Dışı Algılama) yeteneklerinin,

eskiden çok daha kapsamlı şekilde insanların kullanımına sunulan yeteneklerin kalıntıları olduğu varsayılır. Bu yeteneklerin, hayvanlarda hâlâ bakî kaldığı sanılır. Açıklanamayan ise, böylesi paranormal yeteneklerin, belki de sadece birtakım hayvan türünün, çok daha fazla gelişmiş duyu organlarıyla sınırlı kalıp kalmadığıdır. Bilinen bir örnek, yılanların depremden çok uzun bir süre evvel topraktan dışarıya çıkmalarıdır. Bu konu geçmişte hayvanların paranormal yeteneklerine atfedilirdi. Bugün bilinen ise, yeryüzü kabuğundaki hassas hareketlerle depremin kendisini önceden hissettirmesidir. Anlaşılan o ki, yılanlar bu titreşimleri algılayacak hassas bir organa sahipler.

HAZRET İNAYET HAN

1882-1927

Avrupa ve Amerika'da sûfizmi daha büyük bir kitleye tanıtmış olan Hintli ezoterist. Bu misyon çalışması *İsviçre*'den yürütülüyordu (International Sufi Movement). Aynı zamanda Türkiye ve Arap ülkelerindeki benzer tarikatlarla (Yeşil yılan ve C Kardeşliği Cona) bağlantıları bulunmaktaydı. Toplam eseri, 12 cildi kapsamakta. Başlıca eseri: *Stufen einer Meditation* (Meditasyonun Basamakları)*.

HEBA

tas.

Kelime karşılığı, ince, havada uçuşan toz; tasviri anlamı, *materia prima*, temel unsur, madde.

HECHALOTH

İbr. Mekânlar

"Gökhane veya Gök sancak" İsmail'in göğe yükselişi ve orada ona, Tanrı'nın 2. varlığına terfi etmiş olan Hanok'un görünmesi ile ilgili özgür bir anlatımdır.

HEDERA HELIX

"Duvar sarmaşığı" olarak bilinen bu bitki, Araliken türüne dahildir. Bugün sadece yaprağı çıban için kullanılmakta. Gövdenin kesilmesiyle fışkıran reçine, göz iltihapları dışında aynı zamanda âdet görmeye yardımcı bir kocakarı ilacı olarak kullanılmakta. Meyvelerinin, terletici özelliği olduğu söylenir. Büyü, bu bitkiyi özellikle yanlarında bitki yaprağından bir çelenk taşımaları halinde çocukları büyüden korumaya yönelik kullanılmakta. Bu bitkinin meyveleri nekromantik bir madde olarak ruh çağırma tütsülerinde kullanılmaktadır.

* Dilimize çevrilmiş eserleri: Mistik Yürek, Çev.: Nur Yener, Okyanus Yayınları, 2003; Sufizm ve Sanat, Çev.: Nur Yener, Okyanus Yayınları, 2003. (Ed. n.)

HEIMRATH, JOHANNES

☛ *Sonogram*

HEINDEL MAX

1865 -1919

Gülhaçlı yandaşı ve ezoterist. Heindel, ilk önce Rudolf Steiner'in öğrencisiydi. Franz Hartmann onu Gülhaçlı Hareketi'ne kazandırdıktan sonra, 1911'de Amerika'da "Rosicrucian Fellowship" (Gülhaçlı Birliği) adıyla kendi tarikatını kurdu. Öğretilerinde, Rudolf Steiner'e dayanmaktaydı. Heindel ve yandaşları, bu tarikatta alternatif tedavi yöntemleri, özellikle el bastırma ile ruhsal tedavi uygulamaktaydı. Bu amaca yönelik sanatoryumlar kurmuşlardır (Kaliforniya'da Ecclesia Dağında). Başlıca eserleri: *Die Weltanschauung der Gülhaçlılar, Medizinische Astrologie ve Das rosenkreuzerische Christentum.*

HEKATE

yun.

Aslen Ay tanrıçası. Artemis gibi, ebelik tanrıçası ve Apollon gibi barıştırıcı ve iyileştirici tanrı. Ancak bu özellik, varlığında yavaş yavaş gerilemektedir. Onda, gece görüntülerinin ürkütücülüğü ve korkunçluğu daha çok vurgulanmakta ve halk inancına göre genel anlamda yeraltı dünyasının, büyücülüğün ve gece hayaletlerinin tanrıçası olmaktadır. Büyü ve hayalet tanrıçası olarak ona, dört yol ağızlarında ibadet edilirdi. Hayaletler göndermekte ve kendisi de hayalet görünümünde belirmekte. Büyük büyücü, kendisiyle ölülerin ruhları çağırılabilen ve aşk büyüsü etkisi yaratabilen tüm büyü ayinlerinin efendisi Hekate'ye uluyan köpekler eşlik etmektedir. Çevresinde, insanları korkutan hayalet Empusa, aynı şekilde, vampir olarak hayal edilen, insanların kanını emen güzel kızlar (başka milletlerde de yaygın olan bir batıl inanç), Lamiyalar bulunmaktadır.

HEKİM

Ar.

Bilge doktor. ☛Sûfilerin Hekimliği

HEKİMLİK

Geber'e göre, Felsefe ile eş anlamlıdır.

HEKİMLİK, ANTROPOZOFİK

Rudolf Steiner, doktor Ita Wegmann (1876-1943) ile birlikte, bedenin temel fonksiyonlarının bütün bir tetkikine dayanan antropozofik bir hekimlik geliştirmiştir. Bitkide de oldu-

SİSTEM	FONKSİYON	BİTKİ
Sinirler	Düşünmek	Kök
Metabolizma	İrade	Çiçek
Deveran	Duygu	Yapraklar

ğu gibi, insan bedeninde de Steiner bazı ayrımlar yapmaktadır:

Hücreleri, diğer sistemlerin organlarına karşıt yenilenmeyen sinirlerin sistemi (beynin mekânı), dinlenen veya serin kutup iken, diğer iki sistem kendilerinin ürettiği hareket ve sıcaklık nedeniyle sıcak kutuptur. Bu tezatlık tüm hastalıkların temelini teşkil etmektedir. Bu kutupların aşırı hareketliliği bir hastalığa neden olmaktadır. Terapisi, özellikle Homeopati ve başka alternatif tedavi yöntemlerine (örneğin bitki tababeti vb.) dayanmaktadır. Steiner'ın eserleri: *Die kunst des Heilens vom Gesichtspunkt der Geisteswissenschaft* (Gizli Bilim Odağında Şifa Sanatı), *Vom Seelenrätsel.* (1917).

HEKİMLİK, AYURVEDİK

Ayurvedik "Ömür (Ömrü Uzatma) Bilgisi" gibi bir anlamı vardır. Bu Veda'nın Brahman tarafından ortaya koyulduğu ve bilgeler tarafından sonradan gelecek olan nesillere aktarıldığı söylenmektedir. "Ayurveda" olarak aslında Atharvaveda'nın sadece bir kısmının kastedildiği ve hadisten sonra sekiz bölümden oluştuğuna dikkat edilmesi gerekse de, buna göre genel anlamda Ayurveda altında tedavi biliminin bütünlüğü anlaşılmaktadır. Başka bir deyişle, Eskiçağ Hint doktorları tarafından oluşturulmuş, özellikle hekimliğin büyük Sanskrit ders kitaplarında bahsedildiği gibi Ayurvedik hekimlik, aslen Hindistan'ın antik hekimliğine dayanan hekimliktir. Bu doktorlardan en önemlileri Caraka, Susruta ve Vagbhatadır; son ikisi İ.Ö. I. yy.'da, Caraka ise II. yy.'da yaşamıştır. Hem Sustra'da hem de Caraka'da ders kitaplarının çeşitli yerlerinde anlam, tıbbi görüşlerinin teorik temel unsuru için apaçıktır: Eskiden ve günümüzde de hâlâ, Hindistan'ın Ayurvedik doktorların bağlı olduğu eski Hint felsefesinin "Samkhyam" olarak tanınan sistemidir.

Bu felsefenin kurucusu olarak eskiden beri tüm Hint literatüründe, bilge Kapita sayılır. Samkhyam kelimesi "tartılan muayene" anlamındadır ve şüphesiz sistemin 25 esasın "sıralanması"na işaret etmektedir. Dünya görüşü tamamen bir karamsarlıktır, çünkü tüm yaşam bir eziyettir ve bunun en kötüsü de ruhun gezinmesidir, bir başka deyişle her bir yeni varlıkta yaşlılık ve ölümün sürekli gerekli dönüşüdür. Bu dünyanın ıstırabı, Samkhyam görüşüne göre beden ve onun organlarıyla ruhun bağlantı-

sından harekete geçmektedir. Bu öğretiye göre ruh, Purusa, ebedi olarak madde (Prakrti) ile bağlanmış, onunla karışmıştır ve yaşamın hedefi, ruhun bu maddeden sıyrılması ve çözülmesidir. Prakrti'in üç faktörden oluştuğu düşünülmektedir: Sattvam, Raja'lar ve Tama'lar. Bu üç faktör Guna olarak tanımlanmaktaydı ve Guna olarak Samkhyam'ın tüm öğretim yapısını taşımaktaydı. Sattvam, Raja'lar ve Tama'lar, Prakrti'nin oluşturulduğu üç unsuru tanımlamaktadır. Bu üç unsurun, üç Guna'nın karışımı her bir bireyde farklıdır, öyle ki sonsuz çoğunlukta çeşitli bireyler olmak zorundadır. Üç Guna'nın öğretisi (Triguna öğretisi) Ayurveda hekimliğin genel unsurudur. Ancak özel karakterini Tridosa öğretisinden almaktadır. Tıbbi olarak konuşulursa "dosa"dan "Temel su" anlaşılmaktadır. Ve temel su olarak Vayu = rüzgâr, Pittam = safra ve Kapha = salya tanımlanmaktadır. Ancak üç dosa iki şekilde düşünüldüğünden-görünmeyen canlı güç ve görülebilen beden dokusu olarak- Vayu, Pittam ve Kapha'nın sadece rüzgârı safra ve salya ile tercüme edilmesi yetersizdir. Vayu, Pittam ve Kapha muhafaza, tahrip ve hareket gücü olarak görülebilmektedir. Bu üç dosa kendilerini beden dokusu (Dhatu), yani sinir sistemi, gudde sistemi ve sindirim sistemi olarak belirirler ki yine bu üçü, rüzgâr, safra ve salya üretmektedirler. Üç dosadan biri fazlalaştığında veya eksildiğinde hastalık meydana gelmektedir. Bu üç dosadan birinin üstünlüğüne göre, her hastalığın temelde üç şekli vardır.

HEKİMLİK, ÇİN

İki zıt enerji akımı Yin ve Yang'dan oluşan bir yaşam gücü Ch'i'nin var olduğu inancına dayanmaktadır. Bunlar, kan dolaşımı veya sinir sistemiyle benzerlik gösteren yollarda, bedende dolaşmaktadır. Bu tür temel akımlardan 26 tane ayırt edilmektedir. Sağlığın şartı, her iki enerjinin dengede olmasıdır. Aynı zamanda organlar da, bu iki güce göre Yin ve Yang organlarına bölünmektedir. Yin, içi boş organlardır: Bağırsak, mesane, mide vb., diğeri ise yoğundur. Teşhisin dört temel biçimi vardır:

1) Gözlem : Bo-Shin
2) Duyma : Bu-Shin
3) Sorgulama : Mon-Shin
4) Dokunma : Setsu-Shin (Nabzın hissedilmesi)

Terapi özellikle aşağıdakilerden ibarettir.

1) **Akupunktur:** Bu terapi şekli İ.Ö. 4500'e dayanmaktadır. Temeli, 34 kitaptan oluşan tıbbi eser *Nei ching*'dir. Akupunkturun dışında diyeti, bitki öğretisini ve masajı da işlemektedir. Akupunkturun hedefi, bedenin belli noktalarına metal iğne batırılarak iki enerji akımının dengesini tekrar oluşturmaktır. Bu noktalar (yaklaşık 800) iç organlarla bağlantıdadır. Nabız vasıtasıyla akupunktur, her iki enerji akımının yığılması ve yükselen aktiviteleri olup olmadığını ve varsa nerede olduklarını belirleyebilmektedir. Ağrının olmaması için önemli olan kulaktaki akupunktur noktalarıdır.

☛ *Akupunktur, beyinsel.*

Bir Çin doktorunun tasviri...

2) **Shiatsu:** jap. "Parmak basma" veya Akupressur. Bedenin belli noktalarına (tsubo) parmakla basınç uygulama masaj biçimidir. Bu noktalar neredeyse akupunktur noktalarıyla aynıdır. Akupunkturda olduğu gibi burada da beden enerjisinin (jap. ki) akımı aktif hale getirilmelidir.
3) **Moxibustion:** Akupunturun bu şeklinde ilgili noktalar, sıcaklıkla bağlantılı olarak sürekli iğne veya baskıyla işlem görmektedir. Koni biçiminde bir öbek misk otu deriye serpilmekte ve sonra yakılmaktadır. Bu şekilde Ch'i enerjisinin canlandırıldığı zannedilmektedir.
4) Tai chi Ch'uan (Çince'den T'ai = "büyük", Chi = "yaşam gücü" ve ch'uan = boks yapmak").

Yaşam enerjisini aktif hale getirmek için hızlı değişimlerle yoga pozisyonlarının alındığı bir tür jimnastik veya dans. ☛Gyü-shi; ☛Taoizm

HEKİMLİK, HOLİSTİK

yun. holis = "bütün"

Teşhis ve tedavisinde insanın tamamını içine alan bir hekimlik türüdür. ☛Sofroloji

HEKİMLİK, TİBET

☛ *Gyü-Shie*

HEKSAGRAM

alm. Hexagramm

Hz. Süleyman'ın mührü olan altı uçlu yıldız. Aynı zamanda makrokozmosun da sembolü.

☛ *Davud Yıldızı*

HELENLİLER

☛ *Simonlular*

HELİAKÇA

yun. "Güneş'e dahil olan"

Şu ana kadar Güneş tarafından kapatılan gök görüntüsünün, tekrar görünmesi zamanı.

HELİOPOLİS

yun. "Güneş Şehri"

Sfenks ve büyük piramitleriyle tanınan Kahire yakınlarında bir yer.

HELİOS

Gaia ile Uranos'un çocukları Hyperion ve Theia birleşirler, üç göksel varlık meydana getirirler: Helios (Güneş), Selene (Ay) ve Eos (Şafak) Titanlar soyundan olan Helios, Olympos'lu Apollon'dan ayrı bir tanrı ya da doğal birg üç, yani güneşin ta kendisi sayılır. Helios, Okeanos'la Tethys'in kızı Perseis'le evlenir, birçok çocuğu olur; her birinin olağanüstü bir kişiliği ya da talihi var bu çocukların: Büyücü Kirke, Kolkhis kralı Aietes, Minos'un karısı Pasiphae, Aietes'i tahtından atan, ama yeğeni Medeia'nın eliyle öldürülen Perses. Heli-

os'a Rhodos adlı Nympha Heliosoğullarını doğurur. Klymene de Helios kızlarını. Phaeton da Helios'un oğlu sayılır.*

HELİOTROP

yun. "yanar döner"

Kırmız-mavimsi yarı değerli taş.

☛ *Kantaşı*

HELLENBACH, LAZEW

1827-1887

Çok yönlü Macar bilgin ve politikacı, *Magie der Zahlen* (1882) isimli kitabı, simya ile ilgili çalışmaları (kendisine simyacı demekte ve haklı olarak simyaya belli bir istidat ön koşmakta) ve aynı zamanda medyum Bastian'ı savunmasıyla ünlüdür.

HELLMONT, JOHANN BAPTISTA

1577-1644

Ünlü Belçikalı simyacı, okültist ve doktor. En başarılı simyacılardan biri olarak bilinirdi ve Butler adlı bir asilzadeden, hastalıkları iyileştirdiği ve altın yaptığı, sarı gözenekli, yanmış deniz tuzu kokan bir taş almıştı. Başlıca eseri: Die *Morgenröte* (1683; Tan Kızıllığı).

HELVETIUS, JOHANN FRIEDRICH

1675- 709

Den Haag'da Oranya prensinin özel doktoru, XVII. yy.'ın en ünlü simyacılarından biri. Başlıca eseri: *Amphitheatrum physiognomiae medicum*, (1664).

HEMATİT

☛ *Kantaşı*

HEMBERGER, ADOLF

**1929*

İktisatçı ve katolik din pedagogu. Alman ezoterik grupların kapsamlı kaynak koleksiyonlarının editörü: *Der mystisch magische Orden Fraternitas Saturni* (1971), *Organisationsformen, Rituele, Lehren und magische Thematik der freimaurerischen und freimaurereartigen Bünde im deutschen Sprachraum Mitteleuropa, Pansophie und Rosenkreuz*, (3 cilt; 1974) ve *Die Philosophie der grünen Schlange* (Yeşil Yılan Felsefesi), *Blaue Freimaurerei* (Mavi Farmusanlar), *Das Hochgradsystem der Freimaurer, freimaurereartigen und halbfreimaurerischen Bünde.* Ayrıca Klingsor adı altında *Experimentalmagie* adlı kitabı yayımlanmıştır.

HENKELKREUZMANN

☛ *Tränker*

HENNE AM RHYN, OTTO

1878-1914

St. Gallen/İsviçre'de arşivci. Birçok kültürel–tarihsel önemli eserin yazarı: *Geschichte des Rittertums* vb. Farmasonluk hak-

* Kaynak: Azra Erhat, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2003, s. 133. (Ed. n.)

kında yazmış olduğu kültürel–tarihsel yazıları önemlidir: *Die Freimaurer* ve *Symbolik der Freimaurerei.*

HEOTOSKOPİ

yun. "Oto Tetkik"

Kendi görüntü ikizini görme.

HEPHAISTOS

Yunan tanrı, Latince Vulcanus, Zeus ve Hera'nın oğlu, şimşek ve volkanlarda görüldüğü gibi tanrısal ateş ve insanlara hediye edilen ve onlarla beslenen ateş. Bu nedenle Hephaistos'a, Prometheus ile birlikte tapınılmakta; asıl ateşle, metallerin gerçekten işlenmesi mümkün olduğundan, Hephaistos tanrısal demirci ve sanatçıların hamisidir. Hephaistos'un en eski ve en ünlü kült şehirleri Limnos ve Atina idi; Sicilya ve kuzeydeki küçük adacıklar da, özellikle Lipara, volkanik tabiatları nedeniyle Tanrı'nın yaşadığı yerlerdi.

HERA

Yunan tanrıçası, Latince Iuno. Kronos ve Rhea'nın kızı, kült ve mitolojide öncelikle Zeus'un eşi; bir eş olarak ilk önce gök kraliçesi, ikinci olarak evliliğin ve evlilik yaşamının koruyucu tanrıçası. Hera'nın en ünlü kült şehirleri Argos, Güney İtalya'da Samos ve Kroton adalarıydı.

HERAKLES (HERKÜL)

Yunan tanrı, Latince Hercules; Zeus ve Alkmene'nin oğlu. Eurystheus'un emri altında Herakles on iki görev tamamlamakta: Nemeik Aslanı (1) ve Lerneik Hydra'yı (2) öldürmekte; Erimantik eril yaban domuzu (3) ve Kerinitik dişi geyiği (4) yakalamakta ve stimfalik kuşları (5) öldürmekte; Augeias'ın ahırını temizlemekte ve Girit boğasını (7) dizginlemekte; Diyomedes'in atlarını Mikenai'ye götürmekte (8) ve Hipolit'in kemeri için Amazonlar ile dövüşmekte (9); Geroneus'u mağlup etmekte (10), uzak batıda Hesperitlerin elmalarını kazanmakta (11) ve sonunda Kerberos'u Eurystheus'a teslim etmek için yeraltı dünyasına inmekte (12).

HERBERT, MARY, COUNTESS OF PEMBROKE (PEMBROKE KONTESİ)

1561-1621

İngiliz şair. Kendisi ve eşi Henry (1538–1601) Geomanti ile ilgili tanınmış bir eserin yazarları, Almanca'sı 1761'de *Des Grafen und der Graefin Pembroke saemtliche Werke der Punctierkunst* adı altında yayımlanmıştır.

HERKULES (Herkül), KELT

Keltçe Ogmios veya Oghma. Yazıyı bulan mucit olarak bilinmekte.

HERMES (Merkür)

Yunan tanrı, Latince Mercurius; Zeus ve Maia'nın oğlu. Varlığı çok yönlüdür. Çoban tanrısı olarak toprak bereketi veren tanrılar, Zeus'un elçisi olarak gökyüzünün en yüce tanrısı, ruhları yeraltı dünyasına götüren olarak chthonik tanrılarla çok yakın ilişkide bulunmakta. Eski efsanelerde bile onu, sadece Yunanistan'daki genç delikanlıların ideali değil, aynı zamanda, tüccarların ve hırsızların da tanrısı yapan özellikleri, çevik gücü, ancak aynı zamanda düzenbaz, kurnaz karakteriydi.

HERMES TRISMEGISTUS

Hermes, simyanın ve astrolojinin ilk üstadıdır. Kitab-ı Mukaddes'in indiği dönemlerde, Mısır'da yaşamaktaydı ve bir sürü eski yazar ondan bahsetmektedir. XIII. yy.'dan itibaren *Tabula smaragdina* ona mal edilmiştir. Bu isim altında aynı zamanda iki ezoterik yazı tanınmakta: 1) *Hermes Trismegisti-Einleitung in das höchste Wesen von Alethophile* (1706, div. yeni baskı) başlıklı 17 geç antik dönem'e ait bir yazı koleksiyonu olan *Corpus Hermeticum*'un kısaltılmış çevirisi. Hermetizmi özellikle Hıristiyan âdetlerinde yeniden yaşatmak isteyen, günümüz ezoterik çevrelerinde "Kitab-ı Mukaddes" olarak kullanılmakta. 2) *Hermes Trismegistros wahrer alter Naturweg oder das Geheimnis wie die grosse Universaltinktur ohne Glaeser auf Menschen und Metalle zubereiten* (1782), Gold- ve Gülhaçlılar çevresinden simya yazısı.

HERMETİK

"Hava ve su geçirmez şekilde kapatılmış" anlamına gelen, simyanın teknik terimi (ilk Paracelsus kullanmış). Aynı zamanda "gizli bilim" anlamına da gelir.

HERMESİANİZ

Münster'de ilahiyat profesörü olan G. Hermes (1775-1831) tarafından öğretilen felsefi ve teolojik doktrinler sistemi. Tek belirli bilgimizin zihinde var olanlarla ilişkili olduğunu savunan Hermes, objektif gerçeğin kriterinin sübjektif inançlarımızda kurulması gerektiğini öğretti. O, bu kuraldan hareket ederek tanrının varlığının teorik akılla ispatlanabileceğini ve doğaüstü vahyin imkânının gösterilebileceğini ileri sürdü.

HERMETİK ALFABE

alm. Hermetisches ABC

Simya yazılarının dört bölümde toplandığı bir koleksiyon, Berlin (1778-79) ve daha yeni

Kaynak: Şinasi Gündüz, *Din ve İnanç Sözlüğü*, Vadi Yayınları, 1998. (Ed. n.)

baskılar. Tahmine göre doktor olan editör, Berlin Altın ve Gülhaçlı Cemiyeti'nden geldiği zannedilmekte.

HERMETİK HALKA

alm. Hermetische Kette

Eski Yunanlılar'da mistik aktarma, yaşayan varlıklar zincirinden oluşmaktaydı. Bu zincirin bir ucu, tanrısal otorite ve faaliyetle çeşitli derece veya basamaktaki tanrıları kapsarken, diğer ucu daha aşağıdaki tanrılara, kahramanlara, bilgelere ve sıradan insanlara uzanmaktaydı. Bu zincirin her

Hermes Trismegistos

bir halkası ilham vermekteydi ve kendinden aşağıda duran halkaları hizaya sokmaktaydı ve böylelikle aşk, bilgelik ve insanlar arasında sanat ve bilim olarak görünen evrenin sırları ile ilgili bilgi aktarmaktaydı.

HERMETİK KİTAPLAR
alm. Hermetische Bücher

Geç antik dönemden gelen ve neo-platonizm ve Yunan-Hıristiyan-Yahudi felsefenin sentezini sunan, astroloji, simya ve ilaç ile ilgili metinler koleksiyonu.

HERMETİK SANAT
alm. Hermetische Kunst

Simyanın bir başka adı. Hermes Trismegistos'tan türetilmiş.

HERMETİK, HIRİSTİYAN
alm. Christliche Hermetik

Hermes Trismegistos yazılarına, Rudolf Steiner'ın antropozofisine ve Hıristiyan (katolik) inanca dayanan modern ezoteriğin bir akımı. Bu akımın önde gelen temsilcileri Maximilian ve Magdalena Miller.

☛ *Astroloji,* ☛*Hermetik*

HERMETİKO–SPAGİRİK ZEVK BAHÇECİĞİ

1625'te Frankfurt am Main'de yayımlanan, 160 simya resminden oluşan bir koleksiyon.

HERMETİZM
alm. Hermetismus

Hermes Trismegistos'un keşfettiği kabul edilen gizli öğretinin adı. Ara sıra simya ile aynı anlamda da kullanılmaktadır. Eliphas Levi'ye (1810-75) göre, Hermetizm Kabala ve büyünün yanında okültizmin üçüncü koludur.

HESTIA

Yunan tanrıça, Latince Vesta; Kronos ve Rhea'nın en büyük kızı; ocak ateşinin, yerleşik bir topluluğun dışsal işaretinin bâkire tanrıçası. Aile yaşamının ve tüm toplumsal varlığın sarsılmaz ve yerinden oynatılmaz merkezidir. Belediye sunağında en yüksek rütbeli memur olan aile reisi, ona ocak başında kurban vermekte. Girişi ve çıkışı kutsamakta; kurban bayramlarında ilk ve son bağış ona adanmaktaydı.

HETEROFANİ
alm. Heterophanie

Dışardan üçüncü bir şahısın çağrısı üzerine, belli bir kişinin görüntüsünün belirmesine verilen ad.

☛ *Otofani*

HETEROSKOPİ
alm. Heteroskopie

Skenoskopi ile aynı anlamda. Diğer insanlardaki iç organlarının paranormal yoldan görüle-

Hekimlik ve Hermetizm arasındaki ilişkiyi gösteren Musaeum Hermeticum'un bakır başlığı (1625)

bilmesi yeteneği için kullanılan bir tabir.

HIERODOULOSLAR
yun. "Kutsal Köleler"
Rahip ve onun erkek ve kadın yardımcıları.

HIEROPHANT
yun. "Şifa dağıtan bilge"
Antik mistikte en kıdemli simyacı, aynı zamanda öğretmen ve misterleri yayan anlamında kullanılan bir tabir. Mystagog da denmektedir. Gizli öğretileri yayan Yunan mistiğin kıdemli sırdaşı için kullanılan ifade... ☛İsmi, cemaate mensup olmayanlara söylenmemeliydi.

HIEROSKOPİ
yun.
İç organlardan geleceği görme... Antik kehanetin bir şeklidir.
☛ *Haruspex*

HILL, NAPOLEON
Pozitif Düşünce'nin önde gelen uzmanlardan sayılan Amerikalı gazeteci ve yazar. Hill, 500 milyonerin başarı yöntemlerini araştırmıştır. Böylelikle bir başarı felsefesi geliştirmişti. Başlıca eserleri: *Erfolg durch positives Denken* (Pozitif Düşünce Yoluyla Başarı) ve *Wunder, die Sie selbst vollbringen* (Bizzat Yaratacağımız Mucize).

HIRKA
Sûfilerin giydiği, topuklara kadar uzanan bir giysi... Dervişin hırka giymesi, şeyhin iradesine teslim olmayı ifade eder.*

HIRSCHFELD, EPHRAIM JOSEPH
**1819*
Asyalı Kardeşlerin (Ecker ve Eckenhof) tarikatın ruhsal yönünü kazandıran Yahudi kabalist. Tarikat adı Markus Ben Bina.

HİCAP
ar.
Hz. Muhammed, Allah'ın, ışık ve karanlıktan yapılmış, yetmiş bin perde arkasında gizli olduğunu söylemiştir. Sûfizmde, kalbindeki tanrısal ışığı algılayamayacak kadar bilincinin maddi veya manevi tutkuya esir olmuş kişiye "perdeli" denmektedir. Bu açıklamaya göre, perdeyle örtünen Allah değil, insandır.

HİÇLİK
1. Orta Asya varoluş ya da yaradılış tasarımlarında, gizil nesnelliğin algılanması olarak betimlenen ve her şeyin ondan çıktığına inanılan "yok" olma durumu; bu anlamda gizil doğa, tanrı. **2.** Gizil doğa karşısında belirleyici olmaktan uzak görünen insan.**

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Kaynak: Esat Korkmaz, *Eski Türk İnançları ve Şamanizm Terimleri Sözlüğü*, Anahtar Kitaplar, 2003, s. 79. (Ed. n.)

HİDROMANTİ
alm. Hydromantie
☛ *Katodromanti*

HİDROTERAPİ
alm. Hiydrotherapie
İlaç olarak suyun iç ve dış kullanımı çok eskiye dayanmakta ve tüm kültür çevrelerinde bulunmakta. Sayısız hidroterapilerde soğuk su kürü tanınmaktaydı. Rahip Sebastian (1821-1897) tarafından geliştirilmiştir. Soğuk su kürü, ki buna açık alanda bol hareket de dahil olmakta, suyun üç tedavi edici faktörüne dayanmaktadır: Çözülme, zararlı maddelerin bedenden ve kandan atılması ve bedensel yapının güçlenmesi. Suyun harici kullanımları: Sıcak veya soğuk banyolar, değişken ısılı banyolar, sıcaklıkları inen ve çıkan banyolar, hamamlar, duşlar, saunalar, su altı masajları, dalgalı banyolar. Hidroterapiye, ıslak havlulardan ibaret pansuman ve kompresler de dahildir. Suyun dahili kullanımları: Tenkıye (lavman), tedavi edici ilaçların da ilave edildiği su buhar banyosu (buğu), belirli miktarda olmak üzere, her kaynağın minerallerine dayanan maden suyu terapisi. Suyuklardaki (kan ve lenfler) minerallerin ağırlığına göre, birleşimi bozuk olan insanlarda bu kaynakların tedavi edici etkisine ulaşılmaktadır.

HİLOKLASTİ
fr. hyloclastie
'Apor' fenomenlerini belirtmek üzere Fransız metapisişik araştırmacı René Sudre (d. 1880) tarafından ortaya atılmış, fakat benimsenmemiş bir terimdir.*

HİNAYANA
sanskr. "Küçük araç"
Budizm'in temel akımlarından biri (☛Mahayana; ☛Elmas Araç). Ceylan ve Doğu Hindistan, yaygın olduğu bölgedir. Bu akım da Mahayana gibi İ.Ö. I. yy.'da başlamıştır. Hinayana, münzevi organizasyon ve münzevi yaşamın ağırlık kazanmasına dayanan ☛Arhat idealini, en yüksek hedef olarak görmektir.

HİNDUİZM
alm. Hinduismus
Kısmen iç içe geçen üç temel periyot vardır: 1) Vedik, 2) Brahman, 3) Hindu. En eski, vedik periyot, İ.Ö. XII. yy.'dan IX. yy.'a kadar uzanmaktadır. *Vedalar* buna temeldir. Tanrı dünyası iki temel gruptan oluşmakta: 1) Devalar: Surja (Güneş), Yayu (Rüzgâr), İndra

* Kaynak: Alparslan Salt, Cem Çobanlı, *Dharma Ansiklopedisi*, Dharma Yayınları, 2001, s. 156. (Ed. n.)

(Fırtına Tanrısı), Marut (Kasırga Tanrısı) ve Vişnu. Kişileştirilmiş doğa görüntüleri veya belli kastlara bağlı tanrılar. 2) Asurus: Varuna, Mitra, Yama (Ölüler Âleminin Tanrısı). Bu dönemde Hint dini, tapınak ve tanrı resimleri tanımamaktaydı. Dini uygulamalar, karmaşık ritüeller ile bağlantılı olan kurban merasimlerinden oluşmaktaydı. Brahman periyodu, belli bir kast sistemi, Ruh Gezgini Öğretisi, Karma ve Kurtuluş ile nitelendirilmiştir. Brahmanalar ve Upanişad'lar temel oluşturmakta. Prajapati en önemli tanrı. Rahip kastları (Brahmanlar), *Vedalar*'ı, kurban ve gerekli ritüeli olmadan, Deva'ların kudretsiz olduğu şeklinde yorumlarlar. Felsefi spekülasyonda, sadece insanın değil, aynı zamanda tüm kâinatın esası olan Atman, Brahman, Puruşa önemli rol oynamaktaydı.

Hint periyodunda (İ.Ö. III. yy.) sayısız tanrılar, aynı zamanda yabancı kaynaklı tanrılar, benimsenmekteydi. Şiva ve Vişnu iki temel tanrıydı. Kali ve iki oğlu, Ganesa ve Skanda, Şiva'ya dahildi. Lakşmi veya Sri, ☛Krişna, ☛Rama ve ☛Brahma, Vişnu'ya dahildi. ☛Karma ve ☛Samsara öğretisi nihai şeklini almakta. Hint periyodunun belli karakteristiği sayısız tarikatlardır. ☛Şaktizm, ☛Tantrizm

HİNT SÜMBÜLÜ

alm. Narde

Lavanta gibi, çeşitli aromatik bitkilere Arapça'da verilen addır.

HİNTLİLER'İN YAŞAM SAFHALARI

Dört safhadır: Brahmcari, Grhastha, Vanaprastha, Samnyasi.

Hindu Tanrıları – Kubera, Uma ve Surja

HİPERBOREALILAR

yun.

"Kuzey Rüzgârının Ötesindekiler" anlamına gelen bir kavram... Eskiçağın bazı yazarlarının bildirdiği gibi, insanlarının ahlak temizliği ve mutluluk içerisinde bin senelik bir yaşam sürdüğü söylenen, Kuzey Avrupa'da efsanevi bir halk. Okült görüşe göre, "lemurik (hayali)" kültürden önceki eski kültür.

HİPNOJEN NOKTALAR

alm. Hypnogene Punkte

Dokunulmasıyla, son derece hassas medyumları uykuya sevk eden çıplak bedendeki bölgeler; hissizlik yaratan cadı benleri, büyük bir ihtimalle bunlardan başka bir şey değildi.

HİPNOTİKA

Hipnotik etki uyandıran belli içecekler, örneğin tatula, belladona kabuğu... Sabit bakıldı-

Hipnojen Noktalar

ğında parlak nesneler de aynı etkiyi yaratmakta.

HİPNOTİZMA

ılıı. Hypnos, ing. Hypnosis

Daha güçlü bir iradeye sahip bir insan tarafından, irade yenilgisiyle uyutulmak. Bilen manyetizörlerin kullanması oldukça faydalı, ancak tedavi amaçlı kullanıldığından, amatörlerin elinde tehlike yaratabilir.

☛ *Telkin* ☛*Oto hipnoz*

HİPNOZ

yun. "Uyku"

İradenin etki altına alıp, uyku durumuna sokulması.

HİPOKONDRİ

yun. "Üst göbeğin parçası"

Hastalıklı kuruntu, çoğunlukla bedensel ağrılarla bağlantılı olan ancak hiçbir şekilde hastanın sağlık durumuyla bağlantısı bulunmayan yürek ağrısı.

Hipnozcu

HİPPOMANTİ
yun.
Özellikle Cermenler'de, atların davranışlarından geleceği görmek.

HİRAM
Bu isimle ilgili olarak, farmasonlarda bir efsane çıkmıştır. Süleyman'ın tapınağının mimarı olduğu söylenir. Yardımcılarına söylemek istemediği, bir usta sözü veya duvarcı sözü (=büyülü söz) bilmekteydi. Bu nedenle yardımcılarından üçü (Jubela, Jubele, Jubelum) - isimler her bir farmason sisteminde değişmektedir - Hiram'ı öldürmeye karar verirler. İşledikleri suç ortaya çıkınca, Hiram'ın cesedini teşhis etmek zorunda kalırlar. Katillerin ağzından çıkan ilk söz, yeni usta sözünü oluşturmaktaydı ("Aman Tanrım!" veya "Adonai Elohim"). Bu efsanenin XVIII. yy. oluştuğu zannedilmekte.

HİRLİU
Om/Aum gibi, Pansofik topluluğun büyülü kelimesi. İnsanın kurtuluş arzusunu ifade etmekte.

HİSHİRYO
jap. "Düşünmeden düşün".
Zen'de, düşünmenin ötesindeki hal için kullanılan terim.

HİSSİZLİK
☛ *Katalepsi*

HİSTERİ
alm. Hystreie
Kendini kramplar, felç, uyuşma ve korkulu hayallerle gösteren ve güya özellikle cinsel açıdan tatminsiz kadınlarda baş gösteren ruhsal hastalık.

HİYERARŞİ
yun. "Kutsal Saltanat"
Çoğunlukla çeşitli sınıflara bölünmüş olan rahiplik saltanatı, bu nedenle ayini ruhani mevkii düzeni/görev kıdem sırası anlamında da kullanılmakta.

HO'OPONOPONO
Anlamı: İyiliklere neden olmak. İnsanın kendisi ile uyum içerisinde olmasını isteyen ezoterik psikoterapinin bir şeklidir. Bu öğreti, bir insanın geçmişe dönük yaşayışı, eski olay ve düşüncelerin devamı olduğu görüşünden yola çıkmaktadır. Bu terapinin amacı, geçmişten kalan bu mirası düzeltmek ve her bir insanda kendi bilinçaltı, bilinç ve bilinç üstüyle bir ahenk içinde olmaktır.

HOD (OD)
ibr. "Şan, Refah, Parlaklık, Haşmet, Ululuk"
☛ *Sefirot*

HOFFMANN, ERNST THEODOR AMADEUS
1776-1822
Neredeyse yalnız okült nesnelerle, mesela ikiz görüntü,

manyetizma, telepati, ayrıca her tür hayaletle ilgilenen, Königsberg'li Alman roman ve hikâye yazarı. Sanatı eşsizdi. Önemli eserleri: *Phantasiestücke in Callot's Manier* (dört cilt, 1814-15); *Die Elixiere des Teufels* (1815; Şeytanın İksiri) ve *Nachtstücke* (1817).

HOKUS POKUS

Dindarlara kutsal ekmeği gösterirken kutsal kurban ayini esnasında Katolik papazın söylediği, aslı Latince "Hoc est enim corpus meum"dan (çünkü bu benim bedenim) olan bir büyü formülüdür. Bugün sahtekâr, düzenbaz, soytarılık anlamında kullanılır.

HOLİSTİK İLAÇ

☛ *İlaç, Holistik*

HOLİZM

Yun. "holos" = bütün, tam

Bütün veya bütüncül düşünce öğretisi. ☛New Age Hareketi'nin en önemli ruhsal akımlarından biri. Bu hareket, Whitehead ve bu kavrama şekil veren Smuts tarafından kurulmuştu. ☛Bateson günümüzde bu hareketin en önemli temsilcisi sayılmakta ☛(Capra). Holizm, Atomizm ve bütünü, kendi parçalarının toplamı olarak gören Reduksiyonizm'e karşı gelmektedir. Holizmin öz öğretisi: Bütün, parçalarının veya örneklerinin toplamından daha fazladır. Holizmde üç şekil ayırt edilmekte:

1.) Bütün, parçalarının toplamından daha fazladır, çünkü kendi parçalarından ve bunlar arasındaki etkileşimden oluşmaktadır. Mesela insan söz konusu olduğunda, bunun anlamı, "İnsan"ın ölmesi durumunda, insan bütünlüğü de ölür. Holizmin bu materyalist yönü, önde gelen temsilcilerince kabul edilmemektedir.

2.) Bütün parçalardan daha fazladır, çünkü parçaları organize eder veya sanki parçaların, örneklerin veya organize örneklerin topunu temsil eder. Bilhassa önemli olan, bu parçaların vb. zaman açısından da birbirleri ile bağlı olmalarıdır ve geçmiş ile bağlantının olmasıdır. Bu anlamda insanın bir holistik bakış açısı, ölümden sonra bir parçanın (ruh) ayakta kalmasını mümkün kılardı. Tüm evrende ayrıca bir holistik veya parçaları organize eden bir esasın da olması gerekmektedir. Holizmin bu ikinci şekli Panteizmin bir oyun türüdür.

3.) Mekânın ve zamanın ötesinde, doğu bilge öğretile-

rinde adları, "Tek", "Öğreti", "Brahma" olan bir bütün olmalı. Bu şekilde anlaşılan bu bütün, evrenin esasını teşkil etmektedir.

HOLLA (KADIN), HOLDA

Vahşi avcı, Cermen yarı tanrıça, hayali elementer varlık, orman kadını. Karanlık gecelerde, özellikle Noel ve karnaval arasındaki dönemde, ormanlarda dolaşmakta. Ona eşlik eden av sürüsü ve yardımcısı maceracı figürlerden oluşmakta. Efsanelere göre bu vahşi avcıya Hela, Hulda, Fauta, Fute, Brechta, Wildaberta, Waldina, Herka vb. de denmekte.

☛ *Benandanti*

HOLOGRAFİK TEDAVİ YÖNTEMLERİ

alm. Holographische Heilmethoden

İnsan organizmasının çeşitli organ ve fonksiyonlarının, bedenin belli küçük noktalarında ve küçük bölgelerinde yansıtıldığı ilkesine dayanan bir grup tedavi yöntemini topluca kapsayan bir kavramdır. Tüm organizma hakkında bilgi veren bölgeler şunlardır:

İç ve Dış Kulak (Auriculo Tedavisi), *Dil* (Dil Teşhisi), *İris* (İris Teşhisi), *Sümük* (Refleks/Tepki Tedavisi, genzel/nazal), *Eller ve Ayaklar* (Refleks/Tepki Bölgeleri Tedavisi veya Podo Tedavisi), *Kafatası Derisi* (Akupunktur, beyinsel/serebral) ve *Karın/Göbek* (Mo-ju Noktaları).

HOLOGRAM

alm. Hologramm

Lazer fotoğrafçılığın gelişimiyle bağlantılı olarak keşfedilmiştir. Bir parçanın resmi, aynı zamanda bütün hakkında bilgi içermektedir. Parça ve bütün birbirine aittir. 1969'da Karl Pribam beyin fonksiyonunu açıklamak için holograma müracaat etmiştir. Beynin büyük bir kısmı alınsa bile, beyin hologram olduğundan beyin fonksiyonları durmamaktadır. Başka alanlarda da, örneğin kibernetik ve biyolojide, hologram, model olarak kullanılmaktadır. Fizikçi David Bohm, tüm evrenin büyük bir hologram olduğu düşüncesini savunur.

HOLOMOVEMENT

Yun. holos = "bütün" ve *ing.* movement = "hareket" kelimelerinden oluşmuş birleşik bir kavram. Anlamı: Bütün, akıyor.

Fizikçi David Bohm, hologramın tüm hareket sürecinin, an kaydı olduğunu belirtmiştir. Çünkü dünya statik ve hareketsiz değil, sürekli hareket halindedir. Bu kavram her şeyden önce gelişmemiş olanı da ortaya çıkarmaktadır. Holomovement kavramıyla kartezian

dünya resmi atlatılmaktadır. Holomovement, birbiriyle ağ oluşturmuş sekiz etki içermektedir: Malzeme, zaman, mekân, nesnelerin bağlılığı, bilinç, topluluk, Psi, Paradigma Kayması.

HOLOTROF TENEFFÜS
alm. Holotrophes Atmen

Psikiyatrist Grof tarafından geliştirilen teneffüs tekniği. Grof, düzenli teneffüs ile doğum ve doğum öncesi tecrübelerin insan bilincine tekrar çağırılabildiği düşüncesinden yola çıkmıştır. Böylelikle resimler çizilir ve terapistlerle konuşulurdu.

HOLZHAUSER, BARTHOLOMÄUS
1613–1658

Johannes'in Apokalips'ini kâhince açıklamasıyla tanınmış olan Schwaben'li ruhban. Doğudan geleceği söylenen büyük hükümdar hakkındaki kehanetini Görres yaymıştır.

HOMA
hint.

Sadece özel vesilelerde Brahmanlar tarafından yerine getirilebilen bir kurban.

HOME, DANIEL DUNGLAS
1833–1886

Ünlü Amerikalı medyum, ☛Materyalizasyon ve ☛Levitasyon onun ihtisas konularıydı. Hakkında hiçbir dolandırıcılık ispatlanamamaktaydı. Hatta III. Napolyon ve imparatoriçe Eugene'nin huzuruna bile çıkmıştır. Hatıralarını *Incidents of my Life* (Yaşamımdaki Olaylar; 1863) başlığı altında yayınlamıştır.

HOMEOPATİ
alm. Homöopathie; yun. "Benzerin benzeri ile tedavi edilmesi"

Tedavi edilmesi gerekenlere benzeyen hastalık semptomları uyandıran ilaçlar vasıtasıyla, aynı şeyi aynısıyla tedavi etmeye çalışan tedavi yöntemi. Kurucusu Saksonyalı doktor Samuel Christian Hahnemann'dır (1755–1843). Homeopati, kinin etkisinin, sağlıklı birinin bedeninde olduğu gibi, bir hastanın tedavisinde de aynı etkiyi yarattığı gözleminden yola çıkmaktadır. Homeopati fikri aynı zamanda, insana de-

Samuel Christian Hahnemann, Homeopatinin kurucusu

ğişken hastalık uyarıcıları zerk eden aşıda yatmaktadır. Homeopat, yüksek dozda, tam da bu hastalık şeklini uyandıracak olan bir maddeyi vermektedir. Hahnemann, bir maddenin etkisinin, onun dozunun ters oranında yatmakta olduğunu keşfetmiştir. Homeopatik ilaçlar, belli oranda inceltilmektedir. Bir ilaca su ve alkol gibi nötr maddenin 10 bölümü ilave edildiğinde, bu ilacın sulandırma derecesi 1 olur. Bu inceltme, sulandırma derecesi 1.000.000'a kadar devam ettirilebilmektedir. İnceltme arttıkça dozajın etkisi fazlalaşmaktadır. Homeopatik doktor ilk önce *materia medica* denilen veya müracaat kitabında belirli maddelere tekabül eden semptom resmini oluşturmaktadır. Esas tedavi ilacı olarak sadece bir madde verilmektedir. Homeopatinin zıttı, hastalıkları zıt ilaçlarla tedavi eden Allopati'dir (=okul ilacı). Günümüz homeopatisinde çoğunlukla, Arndt Schulz Kanunu'na dayanan yoğun sulandırma derecesi öğretisinden yararlanılmaktadır. Arndt Schulz Kanunu (1885): Hafif uyarılar yaşam faaliyetlerini canlandırır, orta dereceli uyarılar teşvik eder, güçlü uyarılar kasar ve en güçlü uyarılar da onları yok eder.

HOMEOPRESÖR

alm. Homöopressur

Akupresör ve Homeopati'nin kombinasyonudur.

HOMUNCULUS

lat. "İnsancık"

Yapay bir canlı... İlk kez XIII. yy.'da ele alındı. Özellikle Arnold de Villanova, Theophrastus, Paracelsus ve Leonhard Thurneysser ilgilendi. Problem, yeni bir psişik gücün yaratılışında ya da kendine ait bir parçasının bir "mumie"ye yüklenmesinde yatmaktadır.

Bir cam kap içinde Homunculus

HONA TAŞI

Aşağı yukarı haç şekline sahip (Hona hacı) ve geyiğin (Arter-

yoskleroz) kalbinde bulunan yassı ve uzunca bir kıkırdak. Bu taştan, epilepsi ilacı olarak, Alexander von Tralles bahsetmektedir. (İ.Ö. 525-605).

HONORIUS

XVI. yy.'dan beri Papa Honorius'un adıyla anılan, bir büyü kitabından bahsedilmektedir. Kendisine ikinci bir büyü kitabı atfedilmekte olan III. Honorius'tan (1216-1227) bahsedildiği zannedilmekte: *Conjurationes adversus principem tenebrarum*. Oldukça kısaltılarak Almanca'ya çevrilmiş eserin bir nüshasını, Scheible manastırda çıkartmıştır.

HORNEFFER, AUGUST

**1875*

Kültür felsefecisi ve yazar. Farmasonluk hakkında önemli eserler kaleme almıştır: *Symbol der Mysterienbünde* (1916); *Freimaurerisches Lesen* (Farmasonlara Özgü Okuma) ve *Der Bund der Freimaurere* (1913).

HOROSKOP

yun. "Saat kâhini"

Bir insanın doğum saatinde yükselen, karakter ve kader üzerinde kesin etkisi olan ekliptik nokta (☛Yükselen Burç); aynı zamanda başka bir saate de uygulanabilmekte. Sonra, doğum esnasında tüm yıldızların pozisyonu. ☛Astroloji, ☛Dünya Astrolojisi/Mundanastroloji, Eleksiyon ☛Astrolojisi, ☛Radiks/Kök Astrolojisi.

HOROSKOP TÜRLERİ

Ülkelerin, halkların, şehirlerin vb. kaderini belirleyen Dünya Horoskopu/Mundanhoroskop, en eski horoskoptur. Alt gruplarıyla bireysel Horoskop bundan ayrılmaktadır: Doğum Horoskopu veya Radiks/Kök Horoskopu: Yıldızın doğum anındaki duruşu insanın ileridеki kaderini belirlemektedir. Günlük, Aylık ve Yıllık Horoskop: Gezegen durumunun zamanı, doğum tarihinin, ayın ve de Güneş'in dönüşü, gün, ay ve yıl içerisindeki kaderi belirlemektedir. Saat Horoskopu: Belli saatteki gezegen etkilerini ortaya çıkarmaktadır. Katark Horoskopu: Gezegen durumunun, belli işlemlere uygun olup olmadığının gözlemlenmesidir. ☛Astroloji; Dünya Astrolojisi; ☛EleksiyonAstrolojisi; ☛Kök Astrolojisi.

HOROZ TAŞI

alm. Hühnerstein

Horoz taşı, horozun başında bulunmakta ve gökyüzü mavisi renginde bir taştır; bu taş saralı kişilere takılırdı. Horoz taşı kem gözün etkisini yok etmekteydi.

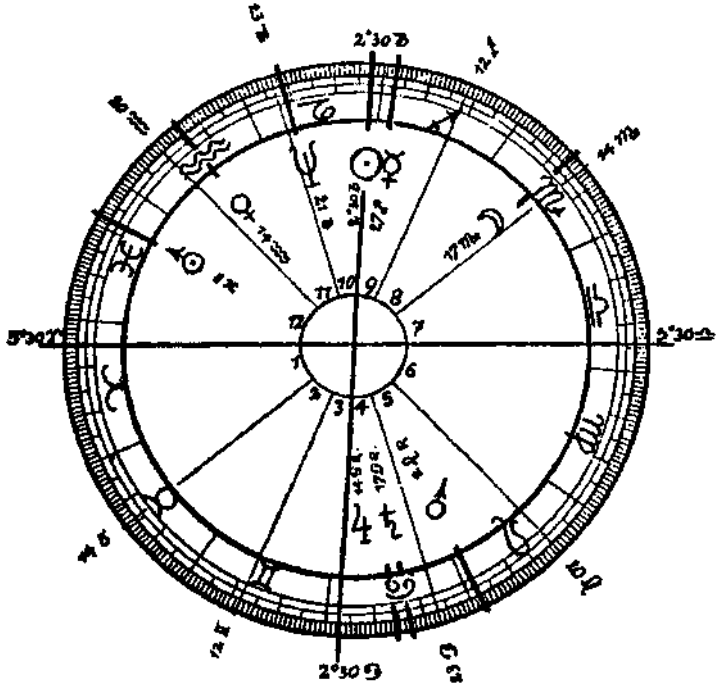

Nostradamus'un Horoskopu

HORPENİTLER

alm. Harpeniten

Hıristiyan spiritüalist bir tarikat. 1901'de Max Däberitz'in önsözü ile bir kitap yayımlanmıştır: *Die Glaubenslehre auf inspiriertem mediâlem Weg erhalten durch E.A. Bergmann.* Bu kitap 1918'den beri kendilerini "İnanç ve Hakikat Savaşçıları

Birliği" olarak tanımlayan bir tarikatın öğretilerini içermektedir. Öğreti, başlıca olarak Hıristiyan, spiritüalist ve Gülhaçlı fikirlerinin sentezinden oluşmaktadır. Bu tarikatta aynı zamanda dini hekimlik uygulanmakta: El basma ve her şeye iyi gelen örneğin Arhama tozu adlı mucizevi ilaç vasıtasıyla inanç tedavisi.

HORST, GEORG KONRAD
1767-1838

Şeytan bilimi ve ☛Cadı Davaları hakkında, bir seri önemli eser yazan ruhban. *Daemonomagie* (Cadı Davaları Hakkında Bir hikâye, 1818), *Zauberbibliothek* (Büyüye Yönelik Kaynak Koleksiyonu, 1825) ve *Deuteroskopie* (İkinci Yüz Hakkında Bir Araştırma, 1830).

HORTLAK

Bir ölünün evvelki görünümüyle tekrar ortaya çıkmasını anlatan halk arasındaki bir tabir.

HORTLAKLAR

Herhangi sulak bir yeri ele geçirerek eski şato ve benzeri yerlerde hortlayan, boysuz, toprağa bağlı elementer ruhlar. Gerçek varlıkları birçok kere doğrulanmıştır; ancak sadece gece yarısından sonra değil, günün her saatinde görülmektedirler.

HORUS

Mısır Güneş Tanrısı...

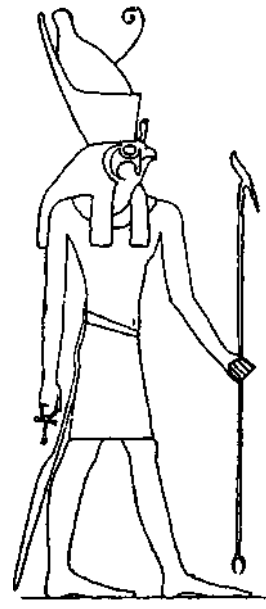

Güneş Tanrısı Horus

HOWE, ELLIC
**1910*

İngiliz yazar... Kitaplarının ağırlık noktaları: Astroloji, büyü ve tarikat hikâyeleri. Başlıca eserleri: *Uranias Children - The Strange World of the Astrologers* (1967), *Astrology and the Third Reich* (1984) ve *The Magicians of the Golden Down - A Documentary History of a Magic Order 1887-1923* (1972).

HÖRBIGER, HANS
1860-1931

☛Donelly'nin Atlantis teorisini geliştiren ve dünya buzul (Bu-

zul kozmegoni) öğretisini ortaya atan Avusturyalı mühendis. Tüm kâinat temelde buzuldan oluşmaktadır. Ay ve gezegenler de buzul ile kaplıdır. Dünya felaketleri, örneğin ☛Atlantis'in batışı gibi, Ay düşmesi sonucunda oluştuğu söylenmektedir. Bu, dünya tarihinde uygun ve uygunsuz devirlere neden olmuştur. Nazilerin, özellikle de Hitler'in, dünya buzul öğretisini özellikle teşvik etmesine neden olan bununla ilgili bir ırk teorisi vardı. Zenci ve Yahudi gibi "değeri düşük" ırklar, varlıklarını dünya felaketleri dönemine borçlu iken, ari ırk uygun periyotlarda oluşmuştur. Almanya'daki NS döneminin dışında bu saçmalıklar hiçbir zaman bilim tarafından ciddi bir şekilde tartışılmamıştır.

HSİEN

çin. "Ölümsüzlük"

Çin simyasının en büyük hedefi.

HUBBARD, LAFAYETTE RONALD

1911-1986

Takma ismi, Rene Lafayette. Yazar ve tarikat kurucusu (☛Scientology Kilisesi). Hubbard, O.T.O. ile temas halindeydi ve 1945'te Crowley'nin bir öğrencisi, Jack Parson ile birlikte çalışmaktaydı. Başlıca eseri: *Dianetik.*

HUFELAND, CHRISTOPH WILHELM

1762-1836

Bir tür alternatif tıp okutan tanınmış bir doktordu. Başlıca eseri: *Makrobiotik oder die Kunst das menschliche Leben zu verlaengern* (1796, Makrobiotik ya da Yaşamı Uzatma Sanatı).

HUITZILOPOCHTLI

Aztekler'in Güneş Tanrısı. İsim, Huitzilin (= "Kolibri, Sinek Kuşu") ve Opochtli (="Sol")'dan oluşmakta. Kolibriler, yeniden dirilmiş savaşçıların sembolü olarak kabul edilmişlerdi. "Sol" kelimesi, güneyi işaret ettiğinden, bu ismi, "Güney'in yeniden dirilen savaşçıları" olarak çevrilebilir. Huitzilopochtli'ye, insan kanı ve insan kalbi kurban edilmekteydi.

HUM

hint.

Tanrı'nın kalbe inişi anlamına gelen tasavvufî ses. Aksi, yükseliş anlamına gelen Om'dur.

HUNA BÜYÜSÜ

☛ *Kahuna Büyüsü*

HUND, KARL GOTTHELF von

1722-1776

Kürsaksonyalı geniş arazi sahibi, farmason ve her üyenin kayıtsız şartsız "bilinmeyen amir"e itaat etmek zorunda olduğu, katı Obzervans (Menşein, geleneğin sebebi üzerinde

hak; alışkanlık hakkı; bir tarikat kuralının katı şeklidir) tarikatının kurucusu. Hund tarikatını, yapısını üstlendiği Tapınak Tarikatı'na temellendirmekteydi. Dokuz tarikat eyaleti, "bilinmeyen amir" tarafından yönetiliyordu. Tarikatın 7 kademesi vardı.

HURUFİLİK
fars. huruftan = "Harf"

XIV. yy.'da Esterâbâdlı Fazlullahi Hurifî tarafından kurulan İslami ☛(Şii) bir tarikat. Yahudi Kabala'ya pek çok paralel yönü vardır, bunlardan: Arap harflerinin sayı değerinin tasavvufî tefsiri (4 ve 7 sayıları kutsal sayılmakta). Allah, tüm oluşumun tasavvufî kaynağı (☛En Soph), kelimede (Kalam Logos), daha ötesi onun, nesnel dünyasının oluştuğu harflerinde ortaya çıkmaktadır. ☛Sepher Yetsira

HUTIN, SERGE
**1929*

Özellikle okült konularla, bunlardan astroloji, farmasonluk ve gizli topluluklar (*Unsichtbare Herrscher und geheime Gesellschaften*) ile ilgilenen Fransız yazar. Hutin bu eserinde, "Yüceler"in hikâyesinin giz içinde yapıldığı tezini savunmuştur. *Protokolle der Weisen von Sion*'nun özgünlüğü konusunda şüphesi yoktur, oysa bu eser ispatlanabilir adi taklittirler. Bu nedenle bu kitabın neo-Nazi çevrelerince büyük beğeni toplamış olması şaşırtıcı değildir. ☛Sion Bilgelerinin Protokolleri

HUXLEY, ALDOUS LEONARD
1894 – 1963

İngiliz yazar. Meskalin'le kendi üzerinde yaptığı deneyleriyle tanınmıştır. Bu deneyleriyle ilgili olarak, *Pforten der Wahrnehmung* adlı kitabı yayımlamıştır (1964). Loudun'daki (Grandies, Des Anges) şeytan tarafından ele geçirilme epidemisini *Die Teufel von Loudun* adlı kitabında araştırmıştır (1955).

HUYSMANS, JORIS-KARL
1848-1907

Fransız yazar, kara romantik ve Dekadans'ın ana temsilcisi. Yoğun bir şekilde okultizm ile uğraşmakta ve Fransa'da bu alandaki faal temsilcileri tanımaktaydı. Aynı zamanda ☛Boullan ile tanışmaktaydı. 1884'te Dekadans'ın Kitab-ı Mukaddes'ini *A Rebours* (Gegen den Strich/Hayal Kırıklığı) yayımlamıştır: Yaşamını sorgulamak üzere eksantrik hovarda De Esseintes, tiksinmiş bir şekilde kendini yaşamdan yalnızlığa doğru geri çekmektedir. Sonunda, kendi sınırsız karamsarlığı içindeyken, Hıristiyan dininde bir ümit ışığı görmektedir.

Güçlü otobiyografik çizgiler ta-

şıyan ve XIX. yy.'ın sonuna doğru Fransa'da Satanizm'i iyi bir izlenimle aktaran romanı *La Bas* (Tief unten/Ta Derinlerde) 1891'de yayımlanmıştır. Romanın doruk noktası, kara bir ayindir. Dr. Johannes'in figürü arkasında Boullan saklanmaktadır.

HÜBBE-SCHLEIDEN, WILHELM
(1846-1915)

1886-1896'da yayımladığı aylık "Sphinxs"in kurucusuydu; teozofinin yeni başladığı zamanda aktif bir rol oynamıştır.

HÜCRE
Ar.

Tasavvufta halvete çekilmek için kullanılan oda...*

HÜLLE
sanskr.

Hela'dan türemiştir, ölüm tanrıçasının, şeytanın kaldığı mekândır; Hıristiyan batıl inancına göre, günahkâr insanlar için sonsuza dek kalacakları karanlık, ama çok sıcak bir ceza mekânıdır.

HÜMANİSTİK PSİKOLOJİ
☛ *Psikoloji, Hümanistik*

HÜRMET
ar.

Bir sûfi şeyhine veya mürşidine öğrettiklerinden ötürü ya da tecrübelerine istinaden duyulan minnet borcu...

HYAZINTH
yun.

Doğumu kolaylaştıran ve kötü ruhları savuşturan, kırmızımsı ve portakal renginde değerli bir taş. Aristoteles'e göre Hyazinth türleri boyuna asılarak veya yüzük içinde taşınarak salgın hastalıklardan kurtarıyor, ayrıca onu taşıyana, tüm insanların merhamet ve lütuf göstermesini sağlıyor.

HYDESVILLE

1848'de modern spiritüalistik harekete neden olan ünlü bir hayalet vakasının gerçekleştiği New York eyaletinde bir köy. Çiftçi John Fox'un evinde, açıklaması güç tıklama sesleri duyulmaktaydı. Kızları Margaret ve darbe (ing. rap) bu sesleri anlamlı bir şekilde yönlendirebilmek için bir sistem geliştirdiler. Daha sonraları İsaak Post isminde bir varlık, gürültülere neden olan hayaletle irtibata geçebilmek için bir tür darbe sesleri alfabesi icat etti. Harfler sırayla söylenirken, doğru harf geldiğinde bir tıklama gerçekleşmekteydi. Bu şekilde, cesedinin kalıntıları evin bodrumunda gömülü olan, 31 yaşında öldürülmüş tüccar Ch. B. Rosma'nın hayaleti ile temasa

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

geçilmekteydi. 1904'te orada gerçekten de böyle bir iskelet bulundu. Daha sonraları, bazen hile yaparken de yakalanan Margaret ve Kate ☛medyum olarak faaliyet göstermişlerdir.

☛ *Fox Kardeşler*

HYLE

Yun. "Odun"

İnşaat malzemesi, işlenmemiş malzeme, şekilsiz madde.

HYLEG

Yaşamın düğüm noktası; insani yaşam için en anlamlı ☛Hassas Nokta.

HYLEMORFİST

Yun. "Madde" ve "Şekil"

Ruhsal şekil esasının, maddenin kendi içinde yer aldığının kabul edilişi. Felsefe: Nesnelerde, ruhsal esasın ve maddenin birliğini gören öğreti (Aristoteles).

HYLİASTER

Yun. "Temel Unsur"

Paracelsus'da, içinden kargaşanın çıktığı dünya yaradılışının temel gücü.

HYLOMANTİ

Odun çubuklarının (Runlar) kullanıldığı bir kehanet tekniğidir. Atıldığında çubukların oluşturduğu geometrik şekiller yorumlanır.

HYMEN

Yun. "Düğün Şarkısı"

Evliliğin bereket tanrısı.

HYOSCYAMUS

☛ *Banotu*

HYPNOS

Yunan uyku tanrısı, Latince Somnus. Erkek kardeşi Thanatos, Latince Mors, ölüm. Nyx'in oğulları... Bu nedenle kardeş, hatta ikiz kardeş denmekte; çünkü Yunanlılar ölümü daha ziyade yumuşak bir uyku olarak düşünmüşlerdi. Bu nedenle her iki kardeş sanat eserlerinde, güzel, kanatlı delikanlılar, Hypnos, şakak kanatlarıyla, ellerinde bir haşhaş sapı ve içinden insanların üzerine uyku döktüğü uyku boynuzuyla, Thanatos ise, omuz kanatlarıyla, elinde loş yanan meşale ve aynı zamanda kendi görevi için yas tutar şekilde tasvir edilmişlerdir. Hypnos'un refakatçisi, rüya tanrısı Morpheus'dur (Morfeus).

HYSLOP, JAMES

1854-1920

Ünlü Piper vakasını araştıran Amerikalı felsefe profesörü. Başlangıçtaki şüpheden sonra, temkinli spiritüalistik bir açıklamayı yeğlemiştir. Telepatiyi inkâr etmektedir. Ölümden sonra bilincin yaşama devam etmesi, Hyslop için kanıtlanmıştır. Seanslarda mesaj verici, düşüncelerini doğrudan yazarak aktarmaktadır. Dolaylı olarak göndericinin düşünceleri

ruhsal resimler şeklinde gerçekten görüyormuş gibi anlatan medyuma aktarılacaktır. Hyslop, ölümden sonraki yaşam hakkında yönlendiren eserleriyle bilinir: *Life after Death* ve *Physical Research and Resurrection*.

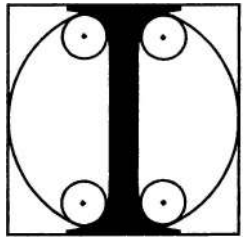

I CHING

(Çin. *"Değişim, Dönüşüm"*

Ünlü bir Çin kehanet kitabı olmakla beraber, ta İ.Ö. 676'da anılan değişim kitabının bu nedenle daha da eski olduğu sanılmakta. Bilge Fu Hsi veya Sarı İmparator'a ait oldukları düşünülen kayıp iki kehanet kitabı *Lien Shanve Kuei Tsang* ile birlikte *Ta Puyu* (Büyük Kehanet)'i oluşturmaktadır. Taoizmin Yang-Yin ilkelerine dayanmaktadır. Bin tane yaprak sapı veya sikkelerin altı kere çekilmesi veya atılmasıyla alt alta çizgiler oluşturarak bir heksagram meydana getirilmektedir. Düzgün bir atış kesintisiz, eğri bir atış ise kesintili bir çizgi ile gösterilmekte. Kesintisiz çizgi eril Yang'ı, kesintili çizgi ise dişil Yin'i sembolize etmektedir. Böyle bir heksagram şu şekilde olabilirdi:

— — eğri
——— düz

I Ching falı için düzenlenen bir yaprak kehanet merasimi...

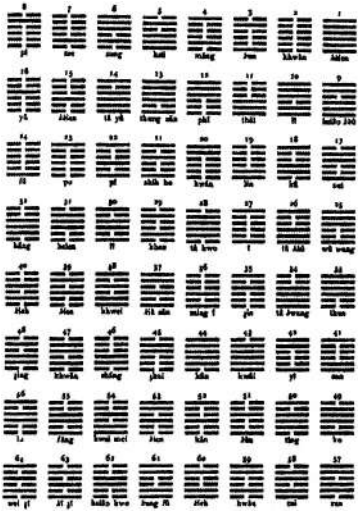

I Ching'in 64 heksagramı

Uyuşturucu İbogain'in elde edildiği Afrika orman çalısı.

— — eğri
— — eğri
— — eğri
——— düz

Bu heksagramın Çince adı Chun'dur. Kua adı verilen 64 farklı heksagram oluşturmak mümkündür. *Değişimin Kitabı* her bir heksagram için ayrı bir yorum içeren 64 bölüme bölünmüştür. C.G. ☛Jung, I Ching için ayrıntılı bir yorum yazmıştır. ☛Wilhelm; Tai Hsüan Ching

IBOGAIN

Afrika orman çalısının ana maddesi (Tabernathe iboga). Halüsinasyon ve cinsel ihtiras/şehvet etkisi yaratan bu madde, genelde büyücüler tarafından kült ayinleri için kullanılmakta.

IDDHI

bud. "Büyülü Güçler"

Iddhiler, yüksek ruhani güçlere (abhinna) aittir. En önemlileri kararlılığın gücü, değişimin gücüdür.

IGNIS

lat." Ateş"

Simyada dört çeşit ateş ayırt edilmekte: Ilık, sıcak (henüz dokunulabilir düzeyde), sıcak, en yüksek derece.

IHLAMUR AĞACI

Bu ağaç, *Tilia Europaea* botanik adıyla Tiliaceen türüne aittir; tüm Avrupa'da yaygındır ve tanrıların özel koruması altında bulunan bir bitki olarak kabul edilir. Soluk limon sarısı rengi ve harika hoş kokulu çiçekleri, terletici, hafif uyarıcı ve kramp dindirici özellikleri nedeniyle çay olarak halk ve ev ilaçları arasında yerini almıştır. Odununa da *Lignum sanctum* denilmekte, çünkü Salzburg Nonnenberg'deki en eski Meryem Ana resmi ıhlamur ağacı odunundan oyulmuştur. Ihlamur ağacı odunu, iyi büyü özelliklerini, ıhlamur ağacı odunuyla yapılmış küreklerle kazılıp çıkartılan, tüm bitkilere aktarma özelliğine sahiptir. Büyücülük, ıhlamur ağacından kapsamlı bir şekilde yararlanmaktadır. "Ihlamur ağacı lifleriyle bağlanmış bedenler ve nesneler büyüden korunmuştur; hatta yanmış ıhlamur ağacı odununun külü bile, tarlalara döküldüğünde büyülü gücü

Ihlamur Dalı

vasıtasıyla zarar ve haşerelerden korumaktadır. Büyülenmiş bir hayvan ıhlamur ağacı değneği ile dövüldüğünde, cadı da kendini çığlıklarla belli etmektedir, çünkü vuruşları o da hissetmektedir".

ILIASTER, ILIASTRUM

teozof./sim./mist.

Doğa üstü ve doğa öncesi tanrı varlığının gizemi.

ILIASTRİK

teozof / sim./ mist.

Kaynağını sonsuz tanrısal özgürlükten alan ve Hz. İsa'da tekrar doğan...

ILICA

Şifalı sular üzerine kurulmuş bir tür hamam... Şifalı suların, ilk çağlarda sıhhî ve dinî düşüncelerle kullanıldığı anlaşılmaktadır. *Tevrat*'a göre Milâttan çok önceleri Mısırlılar şifalı sulardan yararlanıyorlardı. Etrüskler ve Eski Yunanlılar da şifalı sulardan faydalanmayı bilmişlerdir.

Hidroloji ve klimatoloji üstüne ilk eser İ.Ö. 400 yıllarında hekimlerin babası sayılan Hipokrates tarafından yazıldı. Eski yunan düşünürleri (Herodotos hariç) şifalı suların, şifa vericiliğini sağlık tanrısının gücüne bağlarlardı. Bu sebepten şifalı sular eski yunan halkınca kutsal sayılırdı. Şifalı suların arslan ağzından akıtılması geleneği de bu devirden kalmadır.

Ilıcalardaki şifalı sularda madenî tuzlar halinde bulunan maddelerin başlıcaları demir, kükürt, kireç, potasyum, sodyum, manganez ve silistir. Bu sularda birtakım radyoaktif ışınlar da vardır.

Ilıcalarda, romatizma ve benzeri hastalıklardan ileri gelen ağrıların, felçlerin, birçok deri hastalıkları v.b.'nin tedavisi genellikle doktorların nezaretinde yapılmaktadır.*

ILLUMINATER HİYERARŞİSİ

☛ *Aydınlanmacı Tarikatı'nın Hiyerarşisi*

ILLUMİNATİ

☛ *Aydınlanmacı Tarikat*

IMAGOSPORIUS

lat.

Büyü veya yoğun konsantrasyon sonucu oluşturulan bir hayalet

IMBILIEREN

Sim. terimi: "Islatmak veya Nemlendirmek"

INFORTUNA MAJOR (MİNOR)

lat. "Büyük (Küçü)k Felaket"

Satürn ve Mars ☛Fortuna major

INGHAM

☛ *Refleks Bölgeleri Öğretisi*

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 6. Cilt, s. 108. (Ed. n.)

INTRAHERENT
lat. "İçsel" ve "Yapışmak"
İç dünyaya yapışarak tutunmak.

INTRAPETAL
lat. "İçsel" ve "Çabalamak"
Ruhsal tip.

INTROVERT
lat. "İçe Dönük"
C. G. ☛Jung'da ruhsal tip.

IO
☛Freud'un psikoanalizinden bir kavram. İnsanın içinde bilinçdışı etkili olanı, özellikle dürtüleri, tanımlar.

IOT
"Illuminates of Thanateros"un kısaltması. ☛Carrol

IRAKLAMA DURUMU
alm. Abgezogenes Denken. Transa geçiş durumu/Kendinden geçme
Ruhun kasıtlı olarak transa geçme hali; aklen mevcut olmama durumu. İlk kez E. ☛Swedenborg tarafından kullanılmıştır.

IRKLAR
Dünyanın oluşumu sırasında insanlık, kök ırk adı verilen yedi oluşum evrelerinden geçer. Gezegenler zincirinin bu dördüncü turunda, bu tip yedi kök ırkı, yer küre dünyamızın üzerinde oluşum devrini meydana getirirler. Bu oluşum devrinin adı yer küre turudur. Biz şu anda dünyamızın şimdiki zamanındaki yer küre üstünde beşinci kök ırkının, dördüncü alt ırkında bulunuyoruz. Her kök ırkı bu öğretilere göre daha küçük yedi ırka bölünür ve bu yedi küçük ırkın her biri yine yedi dala ya da daha küçük ırk örneklerine bölünür.

ISSBERNER-HALDANE, ERNST
1886-1966
O.N.T. üyesi, tarikat adı Fra Yo. Sayısız ezoterik kitabın yazarı: *Medizinische Hand- und Nageldiagnostiki Lexikon der Charaktereigenschaften, Die Kabbala des Zoroasters* (Yazar A.de Nerciat). Maalesef bir sürü kesinti ve değişikliklerle birlikte. *Yogaschulen für westliche Verhaeltnisse.* Bilimsel eseri, eşi ve öğrencisi Rita I. H. (☛1923) tarafından devam ettirilmektedir. ☛Kiromanti (el falı).

ISTAVROZ
yun. "stavros'tan
Hıristiyanlığın alâmeti sayılan şekil, haç...*

IŞIK ETKİSİ, OPTİK
alm. Optische Lichtwirkung
Spiritik bir oturumda yüz şekilleri.

IXCHEL
Maya'ların bir kabilesi.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

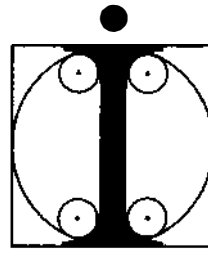

İATRO HEKİMLİĞİ, İATROMATEMATİK veya ASTROLOJİK TIP

Iatro hekimliği Arabistan'dan Avrupa'ya gelmiştir. Makro-Mikro Kainat öğretisine dayanarak, insan bedenindeki organlar belli burçlara tekabül etmekte. Bu öğreti sembolik olarak, kafasını boğanın yönettiği ve ayaklarının balıkta durduğu burç adamıyla gösterilmekte.

Iatromatematik

İATROMİSTİK

yun. Iatros = "Doktor/Hekim"

XIX. yy.'da Tıp Tarikatları için kullanılan bir isim (Rademacher; Latz). Hastalıkların son nedeni metafizikte aranmakta. Latince Arcanum'dan (Gizli İlaç) türetilen Arkanizm kavramına dayanır. Sağlık, pozitif ve negatif Arkanizm arasındaki dengedir. Hastalıklar, bu iki gücün birbirinden ayrılması sonucunda oluşmakta. İlaçlar, rahatsızlığın zıt Arkanizm kutbunu oluşturmakta. Kaynak: *Zeitschrift für wissenschaftliche Therapie* (Bd. 8, 1982).

İATROZOFİ

alm. Iafrosophie

İatromistik ile aynı anlamı taşımakta; ilaçların üretimini ele alan simyanın bir koluna verilen ad. Buna günümüzde Spagirik veya bitki simyası denilmekte.

İBERLER

lat. iberi

Roma'nın fetih döneminde, İspanya'nın bir kısmında yaşayan ve İberik yarımadasına adını veren halk. Asılları bilinmemektedir.*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

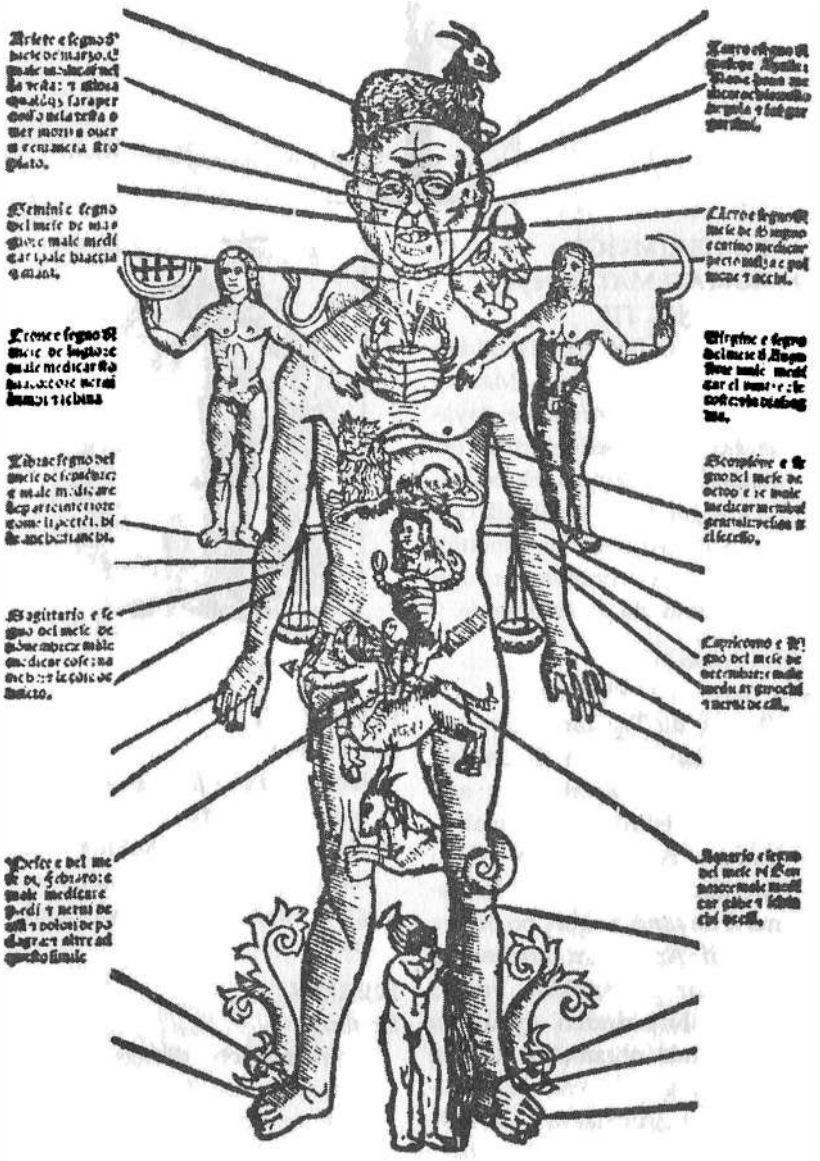

Organları burçlarla eşleştirilen bir insan bedeni

İBLİS

ıır. ebâlîs, ebâlise

Kur'an'a göre, Allah'ın kati tasvibi ile insanı sınayacak varlık. Her insanın kendi iblisi vardır. İblis. "İblis", Arapça'da "hilekâr" anlamına da gelmektedir. Âdem'in şeytanıdır. Kıyamette İblis Allah'ın önünde hesap verecektir.*

Demonlar kutsal ayini bölmeye çalışıyor. Albrecht Dürer'den (1498) ayrıntı...

İBLİS İLMİ, YAHUDİ

☛ *Demonoloji, Yahudi*

İBN ARABİ

1164-1240

Özellikle tasavvuf ile ilgilenmiş olan Arap-İspanyol mistik.

* Kur'an'ın yaratma ayetlerinde adı *iblis* olarak, Cennet ayetlerinde ise genellikle *şeytan* olarak geçer. Lânetlenmeden önce bir adı da El Hakem'di. Çünkü o zaman Allah'a en çok ibadet eden melek oydu ve cinler üstüne hakemlik görevi vardı. Efsaneye göre, bu görevde bin yıl bulundu, çok gururlandı, gururundan ötürü hakemlik görevini ihmal etti. Cinler arasında büyük kargaşalıklar çıktı. Tanrı onları bir büyük ateş göndererek cezalandırdı. İblis bu ateşten kurtulmanın yolunu buldu ve Âdem'in yaratılmasına kadar mağrur fakat sadık bir tanrı kulu olarak yaşadı.

İblis lânetlendikten sonra, Tanrı'nın merhametine sığınarak af dilemediği için Aduvvullah (Tanrı düşmanı) adını alır (Kur'an 2/32).

Tanrı, Âdem'i topraktan yaratıp ona hayatı üfledikten sonra meleklerini bu yeni mahlûka secde etmeye davet etti. Bütün meleklerin kabul ettiği bu daveti yalnız iblis reddetti, emre itaat etmeyişinin sebebini de; "Sen beni ateşten, onu topraktan yarattın, ben ışık ve hava, o ise sadece toprak olduğuna göre ona secde etmeyi kendime yediremem, o bana secde etmeli" diye açıkladı. İblis hasedi ve Tanrı buyruğuna karşı gelmesi yüzünden lânetlendi ve Tanrı huzurundan kovuldu. İblis, cezasının o sırada verilmemesi, Kıyamet zamanında ödemek üzere ertelenmesi için rica etti ve bu ricası kabul edildi. Ancak kendisine, Kıyamete kadar, Tanrı'ya sadık olmayan kulları sapkınlığa yöneltme gücü ve görevi gibi bizatihî suç olan bir güç ve görev verildi. (Kur'an 2/32; 7/10; 15/31; 17/63; 18/48; 20/215; 38/74).

İblis, tanrı katından kovulmasına sebep olan Âdem ile uğraşmaktan vaz geçmedi. Onu Cennetten kovdurmak için Havva'yı aracı olarak kullandı. Ona memnu meyveyi yedirdi.

Kıyamet kopunca İblis kendisine başeğenlerle birlikte Cehenneme atılacaktır. (Kur'an 26/94). Bu inanç tek tanrılı diğer dinlerde hemen aynen; çeşitli kozmogonilerde ise değişik şekillerde vardır. Kaynak: *Meydan Larousse*, 6. Cilt, s. 155. (Ed. n.)

Dışarıdan bakıldığında eserleri aşk şiirleridir, fakat derinliğinde ezoterik bir düşünce dünyası yatmaktadır.*

İBN GAON, ŞEM TOV BİN AVRAHAM

XIV. yy. başı

İspanyol Kabalist. Başlıca eseri: *Ketter Şem Tov* (İyi İtibar Tacı) ve *Migdal Oz* (Kudret Kalesi), Maimonides'in *Mişne Thora* adlı eserine yorum.

İBN-İ ATAULLAH AHMED BİN MUHAMMED EL-İSKENDERANİ

ö. 1309

İbn-i Teymiye'nin görüşlerine karşı çıkışlarıyla tanındı. Şadilidir.** Bilinen eserleri: *El-Hikem-ül-Ataiyye* (Ataullah'ın Hikmetleri), *Letaif-ül-Minen fi Menakıb-iş Şeyh Ebi'l Abbas ve Şeyhihi Eb'il Hasan* (Ebu Abbas ve Şeyhi Ebu Hasan'ın Güzel Latifeleri).***

* (İbnül Arabî Ebu Abdullah Muhammed). İslâm mutasavvıfı (Endülüs, Murciya 1162 – Şam 1240). Doğduğu ülkede özel bir öğrenim gördü. Çağının ünlü bilginlerinden Ebu Muhammed ve İbni Beşküvel'den ders aldı. İbni Memun, İbni Cebirol, İbni Tufeyl'in Telemsânî ve Hallacı Mansur gibi sofîlerin, Yahudi filozoflarının düşüncelerini benimsedi. Eski Yunan filozoflarını, özellikle yeni-eflatun'cu felsefe çığırını, kendi çağında bilinen bilimsel eserleri inceledi. Sonra Anadolu'ya yerleşti. Konya'da Sultan Kılıç Arslan tarafından korundu. Felsefe ve tasavvuf konularında ileri sürdüğü başlıca düşünceler şunlardır:

Felsefe. Muhiddin Arabî, felsefeye tasavvuf yoluyla girer. Düşüncelerinin ana konuları Tanrı'nın varlığı, evren ve evrenle Tanrı arasındaki bağlantıdır. Ortaya attığı bütün düşünceler, yeni–eflatun'cu felsefe çığırının kurucusu Platinos'un görüşleriyle eş niteliktedir.

Tanrı'nın birliği. Tanrı birdir, tektir. Bütün varlığın, evrenin oluşun özüdür, kaynağıdır. Tanrı'nın dışında, Tanrı'dan gelmeyen, onun birliği sonucu ortaya çıkmayan bir varlık yoktur. Tanrı varlığının üç ayrı niteliği vardır: 1. Tanrı biriciktir (ahadiye), onun biricikliği öncedir. Fakat bu öncelik bilinemez. İnsan aklının sınırlarını aşar; 2. Tanrı, birinci olandır (vahidiye). İlk varlık, birinci ve en önde olan yüce vardır odur; 3. Tanrı birlik (vahdet) içindedir. Tek varlık olan Tanrı'nın birliğinde görüş (zâhir) ile iç, öz (bâtın), zorunlu olanla (zarurî) zorunlu olmayan, peygamberlikle ermişlik, birlik ve bütünlük içindedir. Var olmak, Tanrı'nın birliğinde olmak, ondan gelmektir.

Başlıca eserleri: *Fütuhat-ül Mekkiye fi Esrâr-il Malikiye ve'l Mülkiye* (Ülke ve Yöneticilerin Sırları Hakkında Mekke'nin Sağladığı Başarılar), *Fusus-ül-Hikem ve Husus-ül-Kelim* (Hikmetlerin özleri ve Konuşmanın Özellikleri), *Muhazerat-ül-Ebrâr ve Müsamerat-ül Ahyar* (İyi Kimselerin Toplantıları ve Özü Sözü Doğru Olanların Yararlı Bilgileri), *Kelâm-ül-Abadile* (Tanrı Kullarının Sözleri), *Tac-ür-Resail ve Minhac-ül Vesail* (Risaleler Tacı ve Sebepler Kılavuzu), *Kitab İşarat-ül-Kur'an ve Âlem-ül-İnsan* (İnsan Evreni Hakkında Kur'an'dan İşaretler Kitabı). Kaynak: Meydan Larousse, 9. Cilt, s.45-46 (Ed. n.)

** Şadililer, Osmanlı Tahrir Defteri'ne "Yürükan Tarifesinden" olarak geçen, Horosan göçmenleridir. (Ed. n.)

*** Bu maddede, kişi ve kitap adlarında düzeltme yapılmıştır. (Ed. n.)

İBN-İ BÂBÛYE EBU CAFER

Şiî mezhebinin dört büyük hadisçisinden biri. Horosan'dan Bağdat'a geldi. Burada büveyhî şeyhi Rüknüddeyle kendisini himayesine alarak yetiştirdi. El-Saduk adıyla da tanınan İbni Bâbûye'nin yüz kadar eser yazdığı söylenir. En önemlileri şunlardır: *Kitabu men lâ Yahduruhu-ül-Fakîh,* şiî hadislerini konu edinen bir eser; *Meani-ül-Ahbâr* (Haberlerin Anlamları) şiî hadislerini konu edinen bir eser; *Uyunu Ahbâr-ır-Rıza* (Rıza'nın Haberlerinin Kaynağı), sekizinci şiî imamı Ali el-Rıza'nın hayatını, sözlerini ve mesleğini konu edinen bir eser; *Kitabı ikmal id-Din ve İtmam-ın-Ni'ma* (Din ve Nimeti Tamamlayan Kitap) imam Mahfî'nin şiî mezhebi hakkında bir kitap.*

İBN-İ HABİB (Ebu Mervan Abdülmelik)

ö. 853

Arap fıkıh bilgini... Medine'de Malikî mezhebinin esaslarını inceledikten sonra, İspanya'da bu mezhebi yaymaya çalıştı. Ölümünden sonra muhtelif eserlerinden yapılmış bir derleme günümüze ulaşmıştır.**

İBN-İ HABİB, YA'AKOV BEN ŞLOMO

1440-1515

İspanyol Talmud bilgini ve Kabalist. Yahudiler'in İspanya'dan sürülmeleri üzerine, Kabala ile ilgili büyük araştırma merkezlerinin oluştuğu Selanik'e gitmiştir. Başlıca eseri: (Talmud efsanelerinden bir koleksiyon).

İBN-İ MEYMUN'UN RÜYA LABORATUVARI

☛ *Ben Maimon'un Rüya Laboratuvarı*

İBN-İ MOTOTH, ŞMUEL BİN DA'ADİA

(yaklaşık 1370)

İspanyol Kabalist

İBN-İ RÜŞD

(Ebu Velid Muhammed bin Ahmed bin Muhammed) 1126-1198

Batıda *Averroes* olarak bilinen Endülüsle Arap filozofa göre Tanrı, evreni yöneten en güçtür. Tanrı sınırsız bir "irade"dir. O, külli bir akılla birleşmiş, kaynaşmıştır.

İçinde bulunduğumuz "âlem"e doğrudan doğruya karışmaz, onunla kaynaşmış bir bütün değildir (Allah'ın âlemle ittisali yoktur). Tanrı ilk akla (akl-ı evvel), ilk akıl da varlıklara (eşya) oluş, ortaya çıkış (meydana geliş) gücünü kazandırır (feyz verir). İlk akıl, yıldızlardaki güçlerin, gök katlarında (felekler) diriliğin (hayatın) fışkırdığı yerdir. Her gök katı bir "daire"

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 6. Cilt, s. 156-157. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

içindedir, orada döner. Her dairenin belli bir yolu, yörüngesi, aklı, bilinen bir gücü vardır. Bu akıllar, yukarıdan aşağı doğru sıralanır, birbirine bağlanır. Devinmeleri birbirini takip eder. Tanrı, kendisinden yalnız iyi (hayır) fışkıran (sâdır olan) bir yüce varlıktır. Kötülükler (şer'ler) ondan gelmez. Bundan da onun âlemde olup biten bütün işlere karışmadığı anlaşılır. Kötülük (şer), evrene yönelen yüce kurallara, tanrısal yasalara aykırı davranışlardan doğar. O, insanın eseridir. Tanrı, (küllîler"i bilir, türleri, tek tek olanları (fertleri), tikelleri (cüzîler) ancak ilk aklın aracılığıyla bilebilir. Tanrı'nın bilgisi başka bir nitelik taşır, etkilerden doğmaz, sürekli eylem içindedir (bilfiildir). Gök katları (felekler) yörüngeleri üzerindeki dönüşlerinde (hareket-i devriye) Tanrı'ya bağlıdır.

Ahlâk İbni Rüşd ahlâk konusunda yeni bir görüş getirmediği gibi Aristoteles ve kelâmcıların ileri sürdüğü düşüncelere de bağlı kalmaz. Bu konuda daha çok Kur'an'ın ortaya attığı bazı kuralları benimser görünür. Ona göre, insan kesin olarak "hür" ve bağımsız (muhtar) değildir. Ancak, kadere, kendisine "iradesi dışında" verildiği söylenen birtakım ilkelere de kesinlikle bağlı kalmaz. İnsan, kendi özü (nefsi) gereği bağımsızdır. Nefis, insan gövdesinde (bedeninde) bağımsızdır, kesin bir özgürlüğü vardır. Yaşamayı (hayat) sağlayan dış olaylar, insanın dışındaki eylemler, oluşlar bakımından insan bağımlıdır, birtakım şartların etkisi altındadır. İnsan kendi iç varlığı ile hür, dışındakilerle hür değildir, tabiî ve tanrısal yasaların yönetimi altındadır. Bundan insanın iki ayrı sınır arasında kaldığı sonucu çıkar. O, bir "irade varlığı" olarak kendi eylemlerinden sorumludur, nefsin yönetimi altında gerçekleştirdiği bütün davranışlardan dolayı sorumluluk duygusu taşır. Kendi elinde olmayan, dıştan gelen etkilerden dolayı sorumlu değildir. Bu görüşten çıkan anlam şudur: İnsan, bir ahlâk konusu olarak kaderci ve cebriyeci çığırlar arasındadır. Bu görüşlerin her ikisinin de kaynağı Kur'an'dır.*

İBN-İ SİNA, ABDULLAH (AVİCENNA)

980-1036

Acem filozof, simyacı ve doktor. Felsefesi Aristotelesci ve Yeniplatoncu öğretilerin karışımıdır. Ebedi Tanrı'dan "en

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 6. Cilt, s. 165-166. (Ed. n.)

yüksek zekâ" doğmakta ve ancak bunlar tekrar bölgesel cinleri oluşturmaktadır. Onların kudreti ile dünya yönetilmektedir. Avicenna'nın adı altında nakledilen simya yazılarının ona ait olduğu şüphelidir. En tanınmış olanı, içerisinde metallerin ☛Transmutasyonu realitesinden yola çıktığı ilmî çalışma: *De Anima in Alchimiae*'dir.

İBN-İ ŞEM TOV

(yaklaşık 1380-1440)

Maimonides'e kati bir şekilde karşı olan İspanyol Kabalist.

İBN-İ TEYMİYE

1263-1328 (Takiyüddin Ebül Abbas Ahmed bin Abülhalim bin ABdüsselâm bin ABdullah bin Muhammed bin Teymiye el Harranî el-Hanbelî)

Arap fıkıh ve kelâm bilgini... Dinî ilimlerdeki derin bilgisinden ötürü kendisine "şeyhülislâm" lakabı verilmiştir. Moğollardan kaçarak Şam'a sığınmış bir aileye mensuptu. Öğrenimini üstün bir başarı göstererek kısa zamanda tamamladı. 20 yaşına varmadan babasının yerine müderris oldu. Derslerinde Selefiyye'ye ait fikirlerini savunuyordu. 1292 yılında hacca, hac dönüşünden bir süre sonra da Kahire'ye gitti. Ehli Sünnet âlimlerinin görüşüne uymayan bazı fikirleri yüzünden birçok düşman kazandı. Görevine son verildi. Bir süre sonra tekrar Kahire'ye gitti. Burada, Mısır sultanının huzurunda mısırlı âlimlerle yaptığı münazaralarda tecsim akidesini benimsemek ve yaymakla itham edilerek hapsedildi. İbni Teymiye'nin bundan sonraki hayatı bazı fikirleri yüzünden hapishanelerde geçti. Eserlerinin çoğunu hapisteyken yazdı. Son olarak hapsedildiği Şam kalesinde, eser yazmaması için kitapları, hokkası. kalemi alındı. Bir süre sonra da öldü. Ölümü Şam'da ve İslâm âleminde büyük bir üzüntü doğurdu. Cenazesine 200 000 kişinin katıldığı ve Şam'daki bütün dükkânların kapatıldığı rivayet edilir.

İbni Teymiye hanbelî mezhebindendi. Fakat kendisini müctehit kabul ettiğinden, bu mezhebin esaslarına aykırı bazı görüşler de ileri sürüyordu. Taklit ve icmaı delil olarak kabul etmiyor, eserlerinde delil olarak daha çok ayet, hadis ve kıyas'a yer veriyordu. İbni Teymiye bütün Ehli Sünnet âlimlerince reddedilen bazı amelî ve itikadî sahadaki görüşleri yüzünden bütün hayatı boyunca çeşitli takibatlara uğradı. İbni Teymiye'nin Ehli Sünnet âlimlerinin görüşlerine aykırı gelen başlıca görüşleri şunlardı:

1. İcmaa aykırı bir fikir ileri sürmek küfür değildir; 2. Kadının âdet zamanında yapılan talâk hükümsüzdür; 3. Üç talâkla boşanan bir kadın, tekrar kocasına dönmek için geçici olarak başka bir kimse ile evlenemez.

İbni Teymiye bütün hayatı boyunca Haricî, Kaderî, Rafizî, Mürciî, Mütezilî gibi sapık mezeplerle mücadele etmiştir. Eserlerinin çoğunu bu mezheplerin delillerini çürütmek için yazmıştır.

Tasavvufu da, müslümanları esas gayelerinden saptırdığını kabul ettiği için, reddedtmiş, Muhyiddin Arabî, Gazzalî gibi bu sahada önde gelen kimselere şiddetle hücum etmiştir. Velilerin türbelerini ziyaret etmeyi de bidat saymıştır.

Sonraki yüzyıllarda Arabistan'da ortaya çıkan Vahabîler, İbni Teymiye'nin görüşlerinden geniş ölçüde yararlanmışlardır.

İbni Teymiye'nin 500 kadar eser yazdığı rivayet edilir. Bize ulaşan eserlerinin en önemlileri şunlardır: *Risalet-ül-Furkan Beyne-l, Hakkı ve-l-Batıl* (Hak ve Batılı Ayırt Eden Risale); *Et-Tibyan fi Nuzul-il-Kur'an* (Kur'an'ın İndirilmesine Dair Açıklama); *El-Vasiyye fi'd-Din ve'd-Dünya* (Din ve Dünya Hakkında Vasiyet); *Risale fi-n-Niyet fi'l-İbadet* (İbadette Niyet Hakkında Risale).*

İBN-İ VAKKAR, YUSUF BİN AVRAHAM

yaklaşık XIV. yy.

Toledo'da yaşayan İspanyol Kabalist. Başlıca eseri *Şir Ha-Yichud* (Birlik Şarkısı) adlı şiir.

İBRANCA ALFABE

☛ *Alfabe, İbranca*

İCHAZO, OSCAR

Şile'de Arica Enstitüsü'nde eğitim veren Bolivyalı psikolog. Hümanistik Psikoloji altında, doğu mistisizmi ile batının psikanalitik metotlarını birleştirmeye çalışmakta. Enneagramm'ın yorumu açısından önemli makaleler yazmıştır.

İÇ TANRI

alm. Innerer Gott

Tüm zamanların mutasavvıfları, insanı maddi yaşamından manevi yaşama geçişini yönlendiren, her insan varlığında mevcut olan bireysel bir 'iç tanrı'nın her şeye kadir gücünün olduğu gerçeğini birinci ilke veya temel varlık gücü olarak öğretmekteydi.

İDA

hint. "Süt"

Omuriliğin sol tarafından geçen dişil güç akımı. Eril zıt par-

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 6. Cilt, s. 169-170. (Ed. n.)

İBR. TANIM.	SES DEĞERİ	SAYI DEĞERİ	SEMBOLİK ANL.
aleph	A	1	Baba
beth	B	2	Anne
gimel	G	3	Doğa
daleth	D	4	Yasal Kudret
he	E	5	Din
vau	V	6	Özgürlük
zain	Z	7	Mülk
chet	H	8	Paylaşım
theth	T	9	Zekâ
jod	I	10	Düzen
kaph	Ch	11	Güç
lamed	L	12	Kurban
mem	M	13	Ölüm
nun	N	14	Tekerrür
samech	S	15	Genel Varlık
hain	Gh	16	Denge
phe	Ph	17	Ölümsüzlük
tsade	Ts	18	Gölge ve Yansıma
koph	K	19	Işık
resch	R	20	Minnettarlık
shin	Sh	21	Birlik
thau	Th	22	Sentez

ça Pingala ise, sağ taraftan akmakta. Bu iki sinir narin yapılıdırlar. Her ikisi de doğa güçlerinin artış ve zayıflayışlarını simgeliyor.

İDEOPLASTİ

yun. İdea, Fikir, Plasis: Şekillendirme; Ideoplasic: Fikrin madde üzerine etkisi

Bu kavramla, fikrin şekillenmesi veya ortaya konması kastedilmektedir. Parapiskolojide aynı zamanda nesnelleştirilmiş fikirler olan bu görüntü ve hayaletlerin sonuç olarak dünya dışı enerjinin yaratıkları olduklarını ve ara dünyalardan geldikleri görüşü savunulmakta.*

İDRA RABBA

ibr. "Büyük Toplantı"

Haham Şimon Bar Yochai, oğlu Haham Elazar ve Haham Şimon'un sekiz müridinin toplantısı. Tarihte Kabala öğrenci-

* Bu terimin ilk kez Duran de Gros tarafından kullanıldığı söylenir. (Ed. n.)

lerinin ilk grubu. *Nur Kitabı*, Zohar, bu gruba aittir.

İDRA SUTA

ibr. "Küçük Toplantı"

Haham Şimon Bar Yochai'in ölüm günü için kullanılan tabir.

İHSAN

Ar. Kutsal Erdem, İç Güzellik

Peygamber tarafından Hadis-i Cebrail'de açıklanan üç unsur: El-İslam (tevekkül), el-imam (iman) ve el-ihsan (kutsal erdem) önemlidir.

Basiret nuru ile rububiyet makamını temaşa hali üzere kulluğu gerçekleştirmek, yani Hakk'ı kendi sıfatlarıyla sıfatlanmış olarak görmek. Bu, onu hakikaten değil, yakinen görmektir. Zira bu halde o, arada sıfat perdesi bulunduğu halde görülür. Ruh makamındaki temaşa bundan yüksektir. Cibril hadisinde işaret edilen *İslâm, iman, ihsan* mertebeleri; *zahir, bâtın ve hakikat*'ten ibarettir. İslâm zahir, iman bâtın, ihsan hakikattır.*

İKİNCİ GÖRÜ

☛ *Durugörü, Vizyon*

İKİNCİ YÜZ (I)

Ani ☛DDA için bir halk tabiri. Bununla genelde vizyonlar anlaşılır.

İKİNCİ YÜZ (II)

Geleceği görebilme; bu ismi, İskoçya'da birçok insana has olan bu özellikten (second sight) almıştır.

İKONA

yun. "Suret"

Sabit duruşu ve kurallara göre meydana getirilen kompozisyon ve renk ayarı özelliklerine sahip bir (aziz veya azize) resmi (özellikle Yunan-Ortodoks kilisesine mahsus).

İKSİR

lat.

Felsefe Taşı, sonsuz gençlik bahşeden yaşam içkisi (simyacıların kurgu dilinden tıbba geçmiştir). Şarap ruhunun içindeki bir veya birden fazla maddenin bulanık, durulaşmamış çözeltisi için de kullanılan bir ifade.

İLAÇLAR-ESRAR-UYUŞTURUCU MADDELER-İKSİRLER vb.

Bitkisel, hayvansal veya mineral maddelerin büyü amaçlı kullanılması öteden beri tüm dünyada yaygındır. Şu maddelere bakınız: 1) ☛Aromatik Maddeler, 2) ☛Değerli Taşlar, 3) ☛Fliegenpilz, 4)Cadı Kremi, 5) ☛Zoma, 6)Solanaceen.

* Prof Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, 2002, s. 180 (Ed. n.)

İLBİS KUHA

Yakut mitolojisinde kıskançlık, düşmanlık ve acımasızlık simgesi savaş tanrısı...*

İLHAM

lat. Inspiratio, alm. Anregung

Metafizik varlıklar tarafından insanlara ulaştırılan doğa üstü bildiri. Kelimeleri ve eserleri doğa üstü bir alamet, daha yüksek ruhani bir mehabet taşıdığında, peygamberler ve sanatçılar ilhamlı sayılmaktaydılar.

İLHAM PERİLERİ

alm. Musen

Yunan tanrıçaları; Zeus ve Mnemosyn'in kızları; dans ve şarkının hamileriydi. En ünlü kült yerleri Tesalya'daki Pierien toprakları – bu nedenle onlara Pieriden de denmekteydi – Hesoid'un vatanı, Askra ile Thespiai bölgelerindeki Boitia'daki Helikon dağı. Eski zamanda üçlü olarak ortaya çıkmaktaydılar ve sembol olarak müzik aletleri taşımaktaydılar; ancak Homeros Musalar'ın sayısını dokuz olarak, Hesidos da de isimlerini bilmekteydi ve İ.Ö. IV. yy.'dan itibaren, üç müz yerini, dokuz müze bırakıyor; ayrıca zaman içinde, şiir sanatı ve bilimin temsilcileri de olurlar ve her bir musa görevine göre daha belirgin ayırt edilir. Roma sanatındaki ortaya çıkış şekilleri: ☛Kleio, Latince Clio, tarih musası yazı rulosuyla; ☛Kalliope kahramanlık şarkılarını temsilcisi, yazı tahtası veya rulosuyla; ☛Polyımnia, Latince Polyhymnia, mit/efsane ve pantomim musası, düşünceli, örtülü kollar ile; ☛Euterpe, musikinin müzü, flüt ile; ☛Terpsichore ve Erato, lirik şiirin musası, rebap ve kitara (En az 7 en fazla 18 telli, eski Yunan gitar, kanun benzeri çekme çalgılar aletidir); ☛Melpomene, trajedilerin tanrıçası, kederli bir maske ile; ☛Thalia, komedi musası, gülen maske ile; ve ☛Urania, astronominin musası, yerküre ile.

İLLÜZYON

lat. "aklın oyunu, kuruntu"

Herhangi bir gerçeğe dayanarak, örneğin sallanan bir perdenin, bir ağaç gövdesinin farklı görüntülere çevrilmesi, aklın yanılsamasıdır. Bu nedenle halüsinasyondan ayrı tutulmalıdır. Goethe'nin eseri *Erlkönig*'deki çocuğun gördüklerinin bazıları illüzyon bazıları ise halüsinasyondur.

İLMİHAL

☛ *Tasavvuf*, ☛*Kateşizm*

* Kaynak: Esat Korkmaz, *Eski Türk İnançları ve Şamanizm Terimleri Sözlüğü*, Anahtar Kitaplar, 2003, s. 85 (Ed. n.)

İMAJ

lat. Imago, alm, Traumbild

C. G. ☛Jung tarafından kullanılan, bir insanın çocukluk döneminden kalma belli bir kişinin, içsel, bilinçsiz oluşturulan ve de bilinçsiz bir şekilde muhafaza edilen resmi (örneğin çocuğun üzerinde iz bırakmış olan babanın imgesi) niteleyen kavram.

İMAJİNASYON

lat. Imaginatio, alm. Einbildungskraft

Oluşan düşünceden astral varlıklar yaratan iradenin gücü; eylem düşüncesinin dışa vurulmasıdır; hiçbir zaman gerçek olmayan, sadece imgelemin yansıması olan ☛Hayal'in zıddıdır.

İNCİ

Kıymetli bir taş, ışıldaması ve beyaz ışığı yüzünden Ay grubunda sınıflandırılır. Taşıyıcılarına, özellikle kadınlara sihirli güçler verir. Doğuda, bu yüzden pırlantadan daha çok tercih edilir. Hıristiyanlık sembolünde, inci İsa'yı temsil eder.

Teozofiye, simyaya ve tasavvufa göre, ilahi genç kız Sophia ya da ateşli ruhun en yüksek berraklığıyla sonsuz haz ve huzura erdiği, tanrısal bilgeliğin ve sevginin ışığı ve yağı anlamına gelir. Matta'ya göre cennettir (13, 45-46.)*

İNCİ KOLYE

Doğu bilgeliği öğretisinde ve teozofide arka arkaya gelen hayatları sembolize eder.

İNDİKATÖR

lat.

1.) Niyet tutanı simgeleyen veya temsil etmek için seçilen kart.

2.) Belli olay veya durumları tespit eden veya onlara işaret eden yardımcı unsurlar.

İNDRA

hint.

Hindular'ın en yüksek tanrılarından biri. Gökyüzünün efendisidir. Sonraları önemini yitirmiştir.

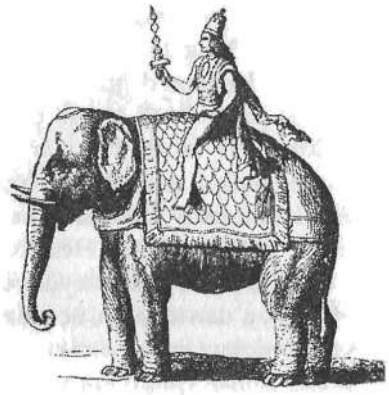

Şimşekler Tanrısı, İndra

* "Yine Göklerin Egemenliği, güzel inciler arayan bir tüccara benzer. Tüccar, çok değerli bir inci bulunca gitti, varını yoğunu satıp o inciyi satın aldı." *Kutsal Kitap*, Kitabı Mukaddes Yayınları, 2001, s. 1212. (Ed. n.)

İNDRİYA

bud. "Yetenekler"

Bununla, beş gruba bölünen 22 fiziksel ve ruhsal unsur anlaşılmakta: 1) Örneğin görme organları, duyma organları gibi duyum organları, 2) Cinsiyet: Kadın, erkek, 3) Hisler: Sevinç vb., 4) Ruhsal yetenekler: Güven vb., 5) Doğaüstü yetenekler: Henüz başkalarınca bilinmeyene nail olduğun konusunda emin olma.

İNDÜKTÖR

alm. Indukton

Bir medyumun bir insanla paranormal yoldan temasa geçebilme olanağını veren bir tür zihin desteği. Bu gibi zihin destekleri: Resimler, mektuplar vb.'dir.

İNİSİYASYON

lat. Initiatio, alm. Initiation

Gizem dünyasına girmek.*

İNİSİYATÖR

alm. Initierte, fr. Initiateur

İnisiyasyon sürecini tamamlamış. İnisiyelere rehberlik edebilecek makama ulaşmış kişi...**

İNİSİYE

fr. Initié

İnisiyasyon sürecini tamamlamış üstat olabilecek düzeye gelmiş kişi.***

İNKÜBASYON

alm. Incubation

Eskiçağda, dini merasim kurallarının bitiminden sonra hastalar tapınaklara yatırılırdı. Hastalara, Tanrı rüyalarında görünüp onlara iyileşmenin yollarını gösterir, hatta onları iyileştirirdi. Özellikle şifa dağıtan tanrıların tapınakları, örneğin Epidauros'taki Asklepios rağbet görmekteydi.

İNKÜBÜS

lat. incubare = "cinsel münasebette bulunmak"

Ortaçağda (cadı inancına göre), geceleri kadınlarla birlikte olan şeytan vari bir varlığa adı. İnkübüs'lerle cinsel münasebette

* Ezoterik İnisiyasyon (Ergilenme, Tekris), "dışarıdaki"nin, "yabancı"nın içeri alınması, onun mahrem kılınması ve ezoterik bilgiye ulaştırılması anlamına gelir. Ezoterik İnisiyasyon, bireyde varlığın bir alt aşamasından bir üst aşamasına geçişin ruhsal olarak gerçekleştirmeye yönelik süreçtir. Burada amaç, birtakım simgesel eylemler ve fiziksel edimler aracılığıyla, bireye yeni bir yaşamla "doğmak" ve "öldüğü" duygusunu aşılamaktır. Bir tür kişinin özgürlüğünün bilincine varma sürecidir. İnisiyasyonun kökü, ilkel topluluklardaki "erginlenme" törenlerine dayanır. Pek çok araştırma, ilkel topluluklarda Geçiş Ayinleri (Rites de Passage) olarak bilinen bir tür inisiyasyon törenlerinin varlığından söz eder. Erginlemede rastlanan bazı uygulamalar şu şekildedir: a) Katılma Kulübesi; b) Dar Kapıdan Geçiş; c) Yardım Gerektiren Yolculuklar; d) Sıvı Simgeliği; e) Ateşle Arınma; f) Toprak Simgeciliği. (Ed. n.)

** İnisiyasyonda "üstat" olan kimse... İslam mistisizminde ise yeni başlatan, irşat eden, "mürşit"tir. İnisiyeler, inisiyatörün gözetimi ve denetimi altındadır. (Ed. n.)

*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

bulunmak, Cadı Davaları'nda bir dava gerekçesiydi.

☛ *Succubus (Sükkübüs)*

İNSAN

Hint felsefesine ve ezoteriğine dayanarak, insanın birleşimi teozofi ve antropozofide aşağıdaki gibi simgelenmekteydi.

1) Beden (Sthula-Sharia)
2) Ether Beden (Linga-Sharia)
3) Astral beden (Prana)
4) Hayvan Ruhu (Kama)
5) Akıl (Kama Mana'lar, Budi-Mana'lar)
6) Akli Ruh (Budi)
7) Ruh (Atman)

İNSAN EGOSU

Teozofların, insan yapısındaki ara kademe, yani Manas-Kama dediği yerdedir. Aşağıya doğru çekilen ve ölümlü olan bölüm, alçak insan egosudur, oysa yukarı Buddhi'ye doğru çıkmaya gayret eden ve sonunda onunla bağlanan bölüm ise yüksek insan veya reenkarne egodur.

İNSAN MONADI

Teozof. (Blavatsky)

İnsan yapısında, ☛İnsani Egonun kökünü oluşturan bölümüdür. Ölümden sonra yapının üst kademesi, Atman-Budi

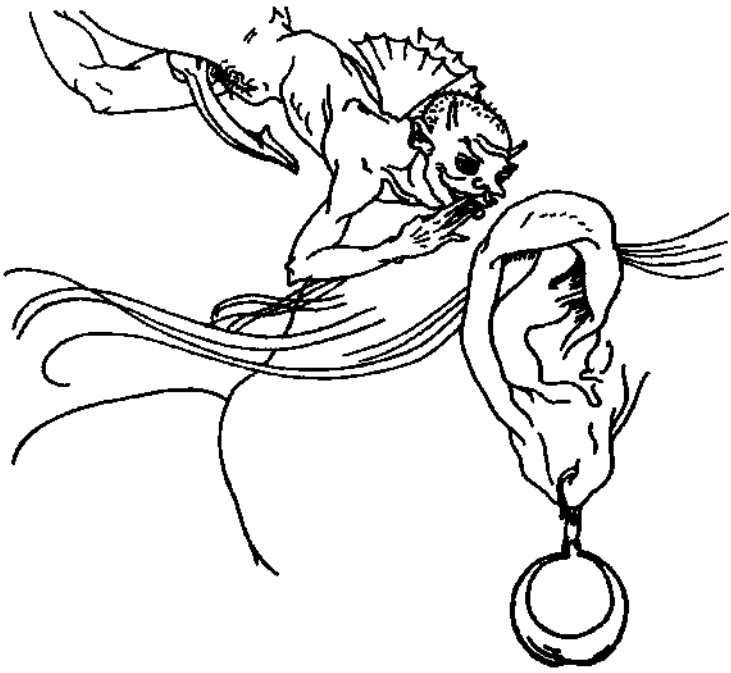

Bir İnkübüs, bir kadının kulağına fısıldıyor

ile bütünleşmektedir; üst kademenin rahmine düşmesi, bir sonraki yeniden doğuşunda reenkarne egonun doğacağı kaynağı oluşturmaktadır.

İNSANİ POTANSİYEL HAREKETİ

Human Potential Movement

Burada, öncelikle bilinç olmak üzere, insanın tüm olanaklarını inceden inceye araştıran, 70'li yılların başındaki psikolojik bir akım akla gelir. Buna ☛Hümanist ve Transpersonal Psikoloji, ☛Biyoenerjeti, ☛Gestalt Terapisi ve doğu bilge öğretilerindeki psikolojiye ilgi de girer. Merkezlerden biri Big Sur'daki (Kaliforniya) Esalen Enstitüsü'ydü. 1962'de Esalen Kızılderililer'inin eski bir kült yerinde kurulmuştur. Orada aynı zamanda ☛Bateson, Grof ☛Pearls de faaliyet göstermiştir.

İPUCU AKTİVASYONU

alm. Stichwort - Aktivierung

Kendi kendine iyileşmeye ve bağışıklık sistemini aktif hale getirmeye yarayan bir rahatlama ya da meditasyon hareketi (☛Selby). Üç-dört kere şu kelimeler, "Nefes almak", "Kalp atışı", "Denge" ve "Tüm beden", her takip eden nefes alışıyla birlikte söylenir. Bunu yaparken bilinç, tamamıyla bu fiziksel sürece konsantre olur.

İRADE

alm. Wille, fr. Volonté

En güçlü doğa kuvveti, Schopenhauer'e göre dünyanın kendisi. İradeden birçok telkin ve büyüsel özellik çıkar, bunların bastırılması, benliğin zayıflaması ve bölünmesine, sonuç olarak da histeri ve takıntılara yol açar. İradeden açığa çıkan ışınımlar, okültizmin özellikle ilgilendiği, olağanüstü kuvvetlerin aracıdır.

İRİS

İstenilen koku İron'u elde etmek için üç-dört sene böceksiz ortamda depolanması gereken hafif menekşemsi koku, süsenin kurutulmuş kök demetlerinden çekilmektedir. En zarif İris kokuları Floransa etrafındaki bölgelerde elde edilmektedir: "Iris de Florence". Özellikle amber bazlılar, Hint gülleri, inci çiçekleri, portakal çiçekleri ile çok uyumludurlar – hafif, tatlı, rüyamsı kokular.

İRİS TEŞHİSİ veya İRİDOLOJİ

alm. Irisdiagnose oder Iridologie

İridoloji, göz irisinin gözlenmesiyle konulan hastalık teşhisidir. Ta 1670'te Meygen'in *Chiromantica Medica* adlı kitabında Iris değişimleri ile hastalıklar arasında bir bağ kurmuştur. Macar İgnatz v. Peczely (1881) ve Peter Felks'in (1856-1926) çalışmaları, iridolojinin bu

alanda öncü eserler olmuştur. İris, saat kadranı gibi 60 bölüme (radyal bölünme) veya tek odaklı üç halka vasıtasıyla üç bölgeye bölünmektedir (sirküler/dairesel bölünme).

Her organ belli bir bölgeye veya bölüme tekabül etmektedir. Renk değişikliği, bu organların hastalığını işaret etmektedir.

İRYAPATHA

bud. "Hareket Biçimleri"

Dört beden pozisyonu: Yürümek, oturmak, durmak, yatmak.

İSA

alm. Jesus

Modern ezoterizmde bazen İsa'nın bir Hintli olduğu ya da çarmıhtaki geçici ölümünden sonra Keşmir'deki yaşantısının sona erdiği görüşü savunulur. Bu teorinin çıkış noktası F. Nork'un kitabıdır: *Brahminen und Rabbinen* (1836). Kitapta Hintliler ile Yahudiler arasında sözde bir akrabalık olduğu iddia edilir. Bu teori, bu yy.'ın sonunda Notovitch tarafından tekrar keşfedilir ve geliştirilir. İsa'nın gençliği, Budizm ile bağlantısının olduğu Hindistan'a kaydırılır. İsa'nın mezarının Sinagara'da bulunduğu iddia edilir. Bilim alanının verdiği yargılara göre bütün bu teori yanlıştır. (Derlenmiş baskı: *G.Grönbold: Jesus in Indien.*)

İSİS

Mısır tanrıçası, "Büyük Sihirbaz" ve büyü tanrıçası... Yunanlılar ve Romalılar da ona saygı duymaktaydı, hatta ünü Almanya'ya, Süevler kabilesine kadar ulaşmıştır; böylelikle kültündeki bazı şeyler Berchta ve Holda'nın hizmetine girmiştir.

☛ *İsis Misterleri*

İSİS MİSTERLERİ

alm. Isismysterien

İsis, Mısır mitolojisine göre Osiris'in kız kardeşidir. Diğer erkek kardeşi Set, Osiris'i öldürür ve cesedini parçalar. Uzun aramalardan sonra İsis cesedi bulur ve onu tekrar hayata döndürür. Osiris bundan böyle yeraltı dünyasının tanrısıdır. Osiris'in ölümü ve tekrar dirilişi, zamanla İsis misterleri olarak dejenere hale gelen gizemlilikte kutlanılmaktaydı. *İsis Kitabı* (11. kitap) Apuleius'un Metamorfozları önemli kaynaklardı. Neofitler'de kutsanma, tanrıçanın tapınağındaki kurban, oruç ve arınma ritüellerinden sonra gerçekleşmekteydi.

Günahların itiraf edilmesinden sonra, gizli bilgiyle kutsanma işlemi gerçekleşmekteydi. Kutsanmanın esası, Neofit'in bir gece tapınakta uyuması zorunluluğunda yatmaktadır. Böylelikle yeraltı dünyasındaki ikâ-

meti sembolik olarak temsil edilmekteydi. Ertesi sabah hemen, Osiris'in yaşadıklarını temsilen yeraltı dünyasında tecrübe ederek, Güneş Tanrısı olarak selamlanır ve süslenirdi.

İSİS'İN İNCİSİ

alm. Die Perle der Isis

Tarot açmanın bir metodu. Yedi kart açık olarak haç şeklinde açılmaktadır:

```
        4
        5
3       2       1
        6
        7
```

Daha sonra aynı sırada olmak üzere tekrar yedi kart üzerlerine açılmaktadır. Sonra 1 no'lu karttan başlayarak ikili kartların yorumu yapılır.

İSKENDERİYE'Lİ PHİLO

İ.Ö 25- İ.Ö. 40

Yahudi asıllı yunan felsefeci. Eserlerinde yunan felsefesinin yardımıyla, Eski Ahit'in yazılarına dikkat çekmiştir. Neoplationizm ve Kabala'nın öğretilerinde derin izler bırakmıştır. Tanrı kesinlikle deney üstüdür. Onun hakkında sadece "var olduğu" söylenebilir. Dünya bir hiçten değil, öteden beri var olan maddeden (çevherden) yaratılmıştır. Tanrı ile dünya arasındaki iletişimi, Logos üst başlığı adı altında toplanan Dynameis'ler (Yunanca "Güçler") sağlar. Burada bahsi geçen, kişilikli ve kişiliksiz (bedensiz) bir tür ara canlı olarak algılanabilir.

İSLAMIN ÖLÜLER KİTABI

☛ *Ölüler Kitabı, İslam*

İSMAKOJİ

alm. Ismakogie

İdeal raks ritmi, kendi bedeninin düzen kurallarına gündelik hayattaki kas yapısı, kelimelerinin birleşimidir. 30'lu yıllarda Viyanalı profesör ve kozmetikçi Anne Seidel'in geliştirmiş olduğu bir hareket öğretisi. Kaynak: Martha Podleschak: *Ismakogie – schön, geschmeidig, lebensfroh durch Befreiung von Haltungsschaeden.*

İSPANYA MECZUPLARI

XVI. yy.'da dar bir çevrede gelişen bu mezhep, Engizisyon tarafından defalarca koğuşturmaya uğradı.*

İSRAEL BAAL ŞEM TOV

1700-1760

Beşt olarak da tanınmaktadır. Haham Luria'nın öğretilerine dayanan Hasidizm kurucusudur. ☛Baal Şem

İSTENÇ

☛ *İrade*

Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

İSVAHARA
hint.
Hint Pantheon'unda en yüce tanrı. Güney Hindistan'da Şiva ile özdeş. Aynı zamanda en üst düzey Brahma ilkesinin kişileştirilmiş şeklidir.

İSVARA
sanskr. "Efendi"
İsvara, Hintliler'in tanrı öğretisinde çoğu kez sadece evrensel tanrılar için kullanılan bir ifade olmayıp, aynı zamanda insan içindeki evrensel ruh için de kullanılmaktadır. Hindistan'da, çoğu kez Şiva ve Hindu-Pantheon'ların diğer tanrıları için kullanılan bir sıfat.

İSVEÇ SİSTEMİ
Günümüze kadar varlığını koruyan, farmasonluk sistemi. Kurucusu Karl Friedrich Eckleff'dir (1723-1789). İsveç Sistemi İ.S. XVIII. yy.'daki diğer farmasonluk sistemleriyle, kapalı oluşumundan dolayı ayrılır. İsveç Sistemi'nin dereceleri, ☛yüksek dereceleridir. Oluşum efsanesine göre, tapınak tarikatı ☛geleneklerine bağlı kalınmıştır. Eckleff sistemini, 1750 yılında yurt dışından edindiği, yazılar ve dosyaların sayesinde (Eckleff yazıları diye bilinir) kurduğunu söyler. İsveç Sistemi'nin öğretisi, tasavvufî ve Gnostik elementleri kapsayan Hıristiyanlık inancına temellendirilir. Açıklanan hedef, Hıristiyan tapınak şövalyeleri geleneğinin devam ettirilmesidir. Ancak ☛Swedensborg'un etkileri de kanıtlanabilir.

İŞARET ya da EMARE ÖĞRETİSİ
lat. signum = "İşaret"
Paracelsus'a göre, aynı olan nesne ya da canlılar arasında, İşaret (emare) denilen büyülü bir ilişki mevcuttur. Bu teori, kendisi tarafından tıpta ve şu temel esasa dayanarak kullanılmıştır: "Bir şey benzeriyle iyileştirilebilir". Örneğin kalple ilgili şikâyetlere, kalp şeklinde oldukları için Melisa'nın yaprakları iyi gelir ya da kafa şeklini andırdığı için, haşhaş baş ağrısına iyi gelir. ☛Sempatetik-manyetik şifa ilmi.

İŞARETLER
alm. Indizien
Her kartın köşesinde bulunan ve tüm eli açmaya gerek kalmadan kartın bilinmesine yarayan harf veya rakamlar. Bu metot XIX. yy.'ın ikinci yarısında uygulanmaya başlamıştır.

İŞİTME KEHANETİ
☛ *Duruişiti*

İŞMAEL, HAHAM BİN ELİŞA
İ.S. II. yy.
Haham Akiva ile aynı dönemde yaşamıştır. Tanınmış olan

İşaret ya da Emare öğretisi. "Phytonomonica"dan ahşap bir kesit (1591)

eseri: İbranca alfabenin 22 harfini açıklayan *Bahaitha de Rabbi Işmael*

İTBOĞAN

Botanik ismi *Aconitum Camarum* olan, düğünçiçeğigiller familyasına ait bitki. Bitkinin yaprakları toplanıp kurutulmakta ve keskin narkotik bir alkoloit olan Akonitin içermektedir. Tazeyken ezilen yapraklarının kokusu kötüdür, tadı önce acı, sonra sürekli yakıcıdır. Tıpta kalp hastalıklarında kullanılan alkaloit, idrar söktürücü bir maddedir. *Aconitum Camarum* büyü dünyasında da bir cadı maddesi sayılırdı ve narkotik özellikleri nedeniyle uyarıcı olan ve hayallere yol açan cadı kremlerinde kullanılırdı. Fakat sadece belirli günlerde toplandığında etkili olduğu söylenirdi.

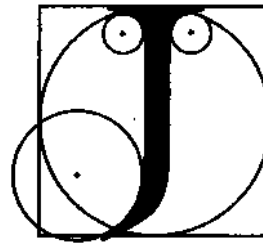

JACQUERIUS, NICOLA
ö. 1471

Dominik adalarında yaşamış Fransız cadı avcısı... *Flagellum haereticeum fascinariorum* (1458) adlı yazısında, bir şeytan krallığı kurmak isteyen cadı tarikatını tasvir etmiştir.

JADE
☛ *Nefrit*

JAGADDEVA
XII. yy.

Hintli rüya yorumcusu. *Svapnacintamani* (Rüya Dilek Taşı) adlı kitabın yazarı. Jagaddeva'ya göre rüyaların dokuz nedeni vardır: Kulak, his, yüz, normal hal, hastalıklı ruh hali, bedensel hastalıklar, tanrılar, talih ve talihsizlik. Şans ve uğursuzluk getiren rüyalar vardır. Örneğin rüyasında adamın biri, penisinin kesildiğini görürse, bu kadınlar bakımından talihli olduğu anlamına gelmektedir. Çoğu kez olduğu gibi, rüyaların zıt anlamı vardır. Rüyasında düğün ve şenlikler gören, yakın zamanda öleceğini bilmelidir.

JAGRAT
sanskr.

Jagrat, bilincin açık halidir, buna karşıt *Svapna* bilincin kapalı veya rüya halidir. *Suschupti* ise insan bilincinin kendini dahi hatırlamadığı derin bir kendinden geçmişlik halidir. Bilincin girebileceği veya getirilebileceği en derin hal, ☛*Samadhi*'nin en üst basamağı olan ve neredeyse nirvana hali olan *Turiya*'dır ("Dördüncü").

JAH
teozof./sim./mist.

Gizli tanrı.

JAİNİZM veya JİNİZM

Bu dinin kurucusu Parsva'dır. Vaisali'den bir asilzade olan Mahavira (477) ise bu dini ya(şa)yan kişi. Jainizm'in bazı öğretileri Budizm ile özdeştir. Ancak o, yeniden doğuşta lekelenen tekil ruhları kabul etmektedir. Bu nedenle Jaina'nın görevi, ruhunu, birinci emrin öldürmemek olduğu, beş emir yardımıyla temiz tutmaktır. Ancak bu şekilde yeniden doğuş dön-

güsünden kurtulabilir. Jainizm iki temel akımdan oluşmakta: *Digambara* (Hava Esvaplılar) ve *Svetambara* (Ak Esvaplılar).

JAMBLICHOS
yaklaşık İ.S. 300

Okültizmi felsefe ile birleştiren Yeniplatoncu. Bu nedenle, hayalet görüntüleri, mucizeler ve kehanetlere inanır. *Über die Geheimlehren der Ägypter* (Mısırlılar'ın Gizli Öğretileri Hakkında) adlı eseri ünlüdür. Bu eser 1922'de Almanca'ya çevrilmiştir.

JAMBUDİPA
bud.

Evrensel dünya resmine göre dört büyük kıtadan en güneyde olanıdır.

JAMES, WILLIAMS
1842-1910

Tanınmış Amerikalı psikolog ve filozof. Pragmatizmin, felsefe kolunun kurucusudur; medyum ☛Piper'i keşfetmiştir.

JANET, PIERRE
1859-1947

Fransız nevrolog. Medyumlarda, kişilik bölünmesi ve sonuçlarını araştırmaktaydı. Başlıca eseri: *L'automatisme psychologique* (1889).

JANUS

Eski Roma'nın başlangıç tanrısı; kapı ve kemerlerin ruhu...*

JAPA
hint.

Gizli formüllerin (☛Mantra'ların) veya kutsal bir ismin anılması veya ezberden söylenmesi. Okuyan, tamamıyla kelimelerin anlamlarına konsantre olmalıdır.

JATAKA
bud.

Buda'nın önceki hayata gelişlerini içeren hikâyelerin kapsamlı metin koleksiyonu. Beş bölümden oluşmakta: Giriş niteliğinde anlatımlar, gerçek düzyazı hikâyeleri, gatalar (kıtalar), gramer ve sözlük içerikli yorumlar.

JELLINEK, ADOLPHE
1821 – 1893

Takma ismi Gelinek. Avusturyalı Rabbi ve çek asıllı vaiz. Jellinek, Kabala, Talmud ve Yahudi felsefesi üzerinde çalışmaktaydı. Böylelikle Franck'ın Kabala kitabını tercüme etmiştir. Yazıları 1988'de *Kleine Schriften zur Kabbala* tekrar basılmıştır.

JEOPATOLOJİ
yun.

Sağlığa zararlı dünya ışınlarının öğretisi. Radiestezi'nin bir bölümü.

JESSOD
ibr. "Öz, Temel, Cevher"

On Sefirot'tan biri. ☛Nezach ve ☛Hod arasında aracılık.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

JEN

Çin düşüncesinde aşk, güzellik ilkesi... Konfüçyanizmde önemli olan 5 değerden en önemlisi olarak görülür... Konfüçyüs, Jen'in çevreyi iyileştireceğini ve Jen'e yönelen kişinin kötü olamayacağını söyler.*

JET

Gagat, kara kehribar, kara kılkapan, *fran.* jais, *ing.* jet. Gagat (= kehribar) ismi Gaggatis olarak ilk önce Nikander'de görülmektedir. Bu ismi bulunduğu yer olan Lidya'daki Gagge şehrinden almaktadır. Nikander bunu zehirli yılanlar ve başka sürüngelere karşı tütsü olarak tavsiye etmektedir. Bu bilgi daha sonraki yazarlar tarafından çok defa alıntılanmıştır. Dioskurides'e göre bu tütsü aynı zamanda epilepsi/sara ve histeriye de iyi gelmektedir.

JHANA

bud. "Derinleşme"

Soyut bazen de somut nesneler üzerinde yoğun odaklanma (konsantrasyon) sonucu oluşan dalma/kendinden geçme hali.

JİVA

sanskr.

1.) Bu kelime ilk etapta böyle bir varlığın sahip olabileceği ya da ifade edebileceği öz veya özellikleri göz önünde bulundurmaksızın, canlı varlık anlamına gelmektedir. Bu nedenle tamamiyle teozofideki. "bölünmez birim" (Monade) ifadesiyle eş anlamlıdır.

2.) Hint inanışına göre 7. ayda bedene can katan ruh veya ☛Atman.

JİVANMUKTA

sanskr.

"Kurtarılmış bir Jiva" anlamına gelen son derece mistik ve felsefi bir kelime. Başka bir deyişle, fani dünyanın zincir ve kelepçelerini kırarak kurtuluş ve özgürlüğe kavuşan insan.

JİVATMAN

sanskr.

Neredeyse Jiva ile eş anlamlı olan niteleyici bir kelime, ancak burada birleşik kelimenin ikinci kısmı olan Atman vurgulanır, yani "Kendi" kelimesi vurgulanır.

JNANA-YOGA

hint. "Anlayış"

Yoga felsefesinin çekirdek kavramı. Sadece bilgi, dünyevi her şeyden ve acılardan arınmayı, kurtulmayı sağlar. Cehaletin bertaraf edilmesi, mutlak idrake götürür.

☛ *Brahma*

JOGAND-PAGES, GABRIEL ANTOINE

☛ *Taksil*

* Kaynak: Şinasi Gündüz, *Din ve İnanç Sözlüğü*, Vadi Yayınları, 1998. (Ed. n.)

JOHANNES AB INDAGINE

XVI. yy. başlarında Hanau Steinheim'da papaz. 1522'de Kiromanti ve Fizyognomik hakkında *Chiromantie* başlığıyla çok başarılı bir kitap yayımlamıştır. Resimlendirme Mans Baldung Grien'e (1484-1545) aittir.

JOHANSON, TOM

**1925*

İngiliz şifacı, "Spiritualist Association of Great Britain"ın yöneticisi Johanson, uzun süre Harry Edwards ile birlikte çalışmıştır. Şifa meditasyonu vasıtasıyla her insanın içinde var olan şifa güçlerini uyandırmaya çalışmakta.

JOHN F. KENNEDY ÜNİVERSİTESİ

Kısaltma: JFKU. Yer: Kaliforniya-Orinda. 1964'te kurulmuştur. Araştırma programı: *Study of Consciousness* (Bilinç Araştırması) adını taşımakta. Bu araştırmanın içeriği, Batı İdrakının, Doğu Bilge Öğretileriyle sentezi. JFKU günümüzde New-Age Hareketi'nin merkezlerinden biridir.

JOHNSON, LELAND

Fransa'da yaşayan Amerikalı psikolog. Johnson ağırlık noktasını ☛Rolfing, Zen ve teneffüs terapisinde (☛Rebirthing) yoğunlaştırarak Gestalt terapisini (Entegratif Gestalt Beden İşleyişi) geliştirmiştir.

JONES, JOHN STANSFIELD

1886-1950

Amerikalı muhasebeci ve büyücü, 1909'da Kaliforniya'da bir O.T.O. grubu kurmuştur. Tarikat adı: Frater Achad. Crowley, onu büyücü oğlu olarak tanımlamaktaydı. *Liber A1 II, 76* kitabında düzenlenmiş bulmacayı çözdü. Daha sonraları Crowley, Jones'dan uzaklaştı.

JULIE, ABBE

1844-1912

Julien Houssay'in takma ismi: 1904'ten beri "Eglise catholigue Tibre de France"ı yöneten tanınmış Fransız şeytan avcısı. Başlıca eseri: *Le Liure secret des grandes exorcismes et benedictions prieres antigues, formules occutes etc.* (Vincennes 1908). Kitap sadece, yazar tarafından uygun bulunan kişilere verilmekteydi.

JUMMİTSU

jap. "arı gizil öğreti"

Eski Budist tasvvurlara dayanan ve içinde erotik unsurlar bulunmayan Tantrizm; da denilmekte.

JUNG, CARL GUSTAV

1875-1961

İsviçreli profesör ve psikanalist. Başlangıçta Freud'un öğrencisiydi, 1912'de kendi hareketini kurmuştur: Analitik ya da kompleks psikoloji. Jung,

Zur Psychologie und Pathogolie sogenannter okkulter Phaenomene (1902) adlı doktora tezinden beri okültizm ve spiritüalizm ile ilgilenmekte, 1895-99'da medyum olarak, kuzeni Helene Preiswerk ile spiritik deneyler uygulamaktaydı. Sonraları telepati ve hayalet inancı hakkında önemli araştırmalar takip etmiştir: *Die psychologischen Grundlagen des Geisterglaubens* (1928). Simyanın yorumu, özellikle sembolü, hakkında *Alchemie und Psychologie* (1944) adlı kitap yeni bir yön göstermektedir.

JUNG, HEINRICH

1740-1817

Stilling de denirdi, *Szenen aus dem Geisterreich* ve *Theorie der Geisterkunde* (1808) isimli kitapları yazmıştır. Bu kitaplar büyük yankı uyandırdı, hem nefret hem de büyük beğeni toplamasını sağladı. Ruhlarla doğrudan ilişki kurulabileceğinden emindi, ancak böyle bir girişime karşı uyarılarda bulunuyordu. Swedenborg'tan fazlasıyla etkilenmişti, ancak çoktan kendi yolunu çizmiş ve örneğin telepatiyi o dönemde bilmekteydi.

Heinrich Jung

JUNIUS, ARCHAYA MICHAEL
**1929*

Profesör; ilk önceleri Hintliler'in müzik bilimini ve klasik dansını okudu; daha sonra bu alanlarda Santiniketan (Tagore Üniversitesi) ve bir "Ardaya" akademik derecesini aldığı Allahabad'da öğretmen oldu. Müzik araştırmasının yanı sıra Junius, Spagirik ve Ayurvedik Hekimlik ile ilgilenmiştir. 1980'den beri, Güney Avustralya'da, bitkisel ilaçların üretimi için bir laboratuvar işletmekte. Tıptan mezun olduktan sonra (1986) bir ayurveda doktoru olarak görevini yapmaktaydı. Simya ve ayurveda alanındaki pek çok yayınlarından *Das Praktische Handbuch der Pflanzenalchemie* tanınır.

JUNO

Romalı tanrıça; Gökyüzü tanrısı Juno Regina'dır. Ona tapınma, Jüpiter'e tapınmayla ilişkiliydi. Jüpiter'in eşi olarak Juno, Yunan evlilik yaşamının ve evli kadınların koruyucu tanrıçası Hera ile aynıdır. Jüpiter ile beraberliğinden Mars doğmuştur; bazı kültlerde de Juno, savaş tanrıçası olarak tapınılırdı.

Juno

JÜPİTER

1.) Romalı tanrı; Yunan tanrısı Zeus gibi, o da en yüce gök tanrısı, semavi nurun, iklimin ve fırtınanın, toprak verimliliğinin ve resmi düzenin tanrısıdır. Yunanlılar'dan çok Romalılar'da, Tanrı'nın savaşçı yapısı ortaya çıkmaktadır. En yüce tanrı ve tüm dünyanın kralı olarak adı Jüpiter Rex'tir (Hükümdar Jüpiter); Cumhuriyetin ve Hükümdarlık yıllarının son dönemlerinde, yüzyıllar boyunca Romalı bu isim altında toplanan Jüpiter Optimus Maxi-

mus olarak tüm iktidarın ve saltanatın temsilcisiydi.

2.) Teozof./mist. anlamında Jüpiter, ikinci tabiat biçimidir; Satürn'ün etkisiyle belirlenen iradesiz sonsuzluk arzusudur, çünkü can, kan ve beden de Jüpiter kaynaklıdır. Lütufkâr bir gezegendir; elementer-astral insanda beyni simgeler.

3.) Astrolojik anlamda Jüpiter talih gezegenidir; beden ve ruha ahenk sağlamakta, gezegenlerin kötü açıda bulunması sonucu ise kibir ve şımarıklık, sıvı bolluğu dolayısıyla da hastalık verir. Jüpiter çocukları işletmeci, banka memuru ve benzeri şeyler olmaktadır. Sayısı üç, metali sıvı kalay ve altın, günü ise perşembedir (*İtalyanca* jovedi).

JÜRGENSON, J.

1903-1987

Ses kayıt olayını araştıran ilk İsveçli film yapımcısı. Burada sesle kaynağı doğal yoldan açıklanamayan sesler kastedilmektedir. (Jürgenson-Efekti).

Jüpiter

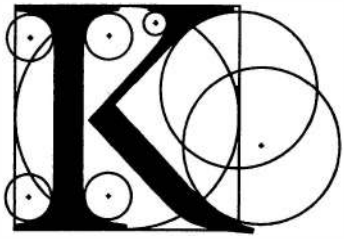

KA

Mısır mitolojisinde, insanı yaşamda tutan, kendi ayaklarının üzerinde duran bir varlığın (bir tür ikinci ben) adıdır.

☛ *Ba*

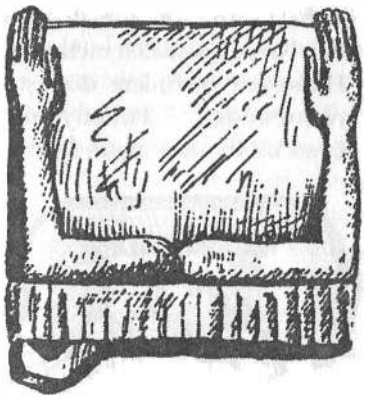

Ka
Bir tılsım üzerinde tasvir edilmiş...

KABALA

Kabala İ.Ö. XIII. yy.'dan beri Yahudilik'te belli bir sisteme oturtulan teozofik ve teurjik gizli öğreti (teorik ve uygulamalı Kabala) için kullanılan geleneksel ifadedir.

Teorik Kabala ikiye bölünmektedir: 1) *Maasse mercaba* (taşıtın hikâyesi); doğaüstü dünya, tanrı vb. gibi varlıklarla ilgilenmekte (☛Zohar); 2) Yaratılış hikâyesi; dünyanın oluşumunu işlemektedir.

Ruh çağırmaları ve büyü uygulama talimatları içeren uygulamalı Kabala, yazılı olarak hıç veya nadiren kâğıda dökülmüştür. Kabala'nın anlamı, doğrudan aktarılmış olan "Tevrat'ın aksine (tanrısal talimat, öğreti, dini kurallar) dolaylı yoldan "kabul ediliş", "aktarma"dır. Bu beş kitap, yazıya dökülmeyen özel öğretiler, Hz. Musa'nın halkı yöneten haleflerine dahi sadece sözlü olarak aktarmış olduğu, doğrudan tanrısal öğretiler sayılmaktaydı (aynı "Sözlü Tevrat" gibi, yani Rabbiner'lerin dini kural gelenekleri). Eski Ahit'in diğer kitapları ise doğrudan olarak tanrı tarafından değil, "kutsal ruhlar" tarafından aktarılmıştır. Benzeri bir şekilde, Kabala ismiyle tanımlanan Yahudi tasavvufu, doğrudan aktarılmış tanrısal talimat değil (dini kural, Tevrat gibi), "kutsal meşa-

le"nin, yani Haham Simeon Ben Jochai (İ.Ö. 150 civarı) veya başka bilge ustaların aktarmalarına dayandırılmakta Tevrat'ın konusu (yazılı ve de sözlü dini kurallar öğretisi), mutlak bir şey olarak hazmedilmesi ve iyi yorumlanması ve açıklanması gereken, ancak sorgulanamayacak olan tanrısal iradedir. Buna karşın, Kabala'nın konusu ise Tanrı'nın iç dünyasının anlaşılması ve ondan diğer tüm şeylerin elde edilmesidir. Bir yanda, kanıtlayan, parçalayan akıl; öte yanda, düşünen, düşünce yaratan fantezi. Hıristiyan teolojisindeki dogmatik ve mistik arasındaki ilişkiye benzer bir durumdur.

Kabalist öğretiler modern anlayışımıza göre, ancak aşağı yukarı reformasyon zamanında yaşayan (1522-1570) Moses Cordovero'nun "*Pardes rimmonim*" (Nar Bahçesi)'nden beri gerçek sistematik bir şekil almıştır. Kabala'nın temel kitabı *Zohar*'da bile, bir sürü sapmalar olmakla beraber Eski Ahit'teki Yahudi hafta bölümlerinin açıklamalarından ibaret olan yazı yorumları ve anlatımların (Haggadoth), hatta zaman zaman Eski Ahit'in mistik unsurları saklayan açıklamaların (Midraş, çoğulu Midraşim) içine serpiştirilmişlerdir.

KABALA (HIRİSTİYAN)

alm. Christliche Kabbala

XV. yy.'da başlayan ve nitekim Hıristiyan dogmasında, teorik Kabala'nın varlığını gören ruhsal bir akımdır. Pico della Mirandola, Reuchlin ile başlıyor ve XVII. ve XVIII. yy.'ın Gülhaçlı hareketiyle birleşiyor. Hıristiyan Kabala'sının klasik tasviri sayılan bakır kakma resimli "Amphitheatrum"un yazarı Heinrich Kunrath'da (1605) önemli bir rol oynamakta.

Fludd (1574-1637), Hıristiyan Kabala'sının son temsilcilerinden biriydi. Kabalist metinlerin Hıristiyan metinlere dönüştürülmesinde, Hıristiyanlığı öven iki İbranca metin *İggereth*

Kabalistler tartışırken...

ha-Sodoth (Sırlar Derlemesi) ve *Galie Rase* çok önemli bir rol oynamaktadır. Ancak burada sahtelik söz konusudur.

KABALA, LURİANİK

alm. Lurianische Kabbala

XVI. yy.'da, XII. yy.'daki Kabala'nın oluşumuna benzer, gnostik düşüncenin yeniden canlanması söz konusu olmuştur. Örneğin ☛*Bahir* adlı kitabın kanıtladığı gibi, başlangıçta Kabala, öğretileri Alman veya Askenaz Hasidizm'le, Kabala'nın ana merkezi Fransa'ya ulaşan Gnosis'ten fazlasıyla etkilenmiştir. Daha sonra Kabala neoplatonik felsefeden etkilendiğinde, gnostik unsur geri planda kalmıştır. Luria, eski Kabala'nın gnostik gelenekleriyle ilgiliydi ve daha sonraki Kabala'nın (Neokabalizm) ezoterik öğretilerini oluşturmaktaydı. Işık ve madde dünyası arasında göze çarpan bir zıtlık mevcuttu. Madde veya Klippoth'un mevcut hayırsız dünyanın nedeni, yaratılışta (Tsimtsum) Tanrı'nın kendisini sınırlandırmış olmasıdır. Dünya sadece, evrensel bağlantıları bilen ve adım adım onarıcı fiille (Tikkun) tekrar "tedavi edebilen" Kabalist tarafından kurtarılabilir. Bu mükemmelin (Tsadik) etkisi, Luria yandaşlarının yakın gelecekte beklediği Mesih'in varışıyla doruk noktasına ulaşacaktır.

KABALLİ

Şehvetli iblisler... Özellikle ☛medyumla cinsel temasa geçmeye çalışırlar.

KABARCHAT

Paracelsus ifadesi = bilimsel bir yanılgı.

KÂBUS

Sanki rüya gören kişinin üzerinde bir yük varmış gibi. Uykuda nefes alma zorluğu...

☛ *Karabasan*

KADAMPA

Yaklaşık XI. yy.'ın ortalarında Bengali'li misyoner Atisha Dipankara tarafından kurulan Tibet tarikatı. Kadampa büyünün tüm şekillerini reddetmekteydi ve kendini özellikle mistik çalışmalara, kutsal yazı araştırmalarına ve müşfik işlere adamaktaydı. ☛Gelukpa Tarikatı, Kadampa Tarikatı'nın daha sonraki tekrar hayata geçirilmiş halidir.

KADER ANALİZİ

☛ *Ebertin*, ☛*Kosmobiyoloji*

KADER TANRIÇALARI NORNLAR

Üç kader tanrıçası Urd = mazi, Verdandi = şimdiki zaman ve Skuld = ati, üç Cermen zaman ve kader tanrıçalarıdır. İnsan ırkının kaderini düzenlemekte-

ler, bu nedenle, kendi kuyularından çıkardıkları su ile insanlık âlemi boyunca uzanan Weltesche Yggdrasil kökünü sulayarak canlı tutarlar. Mahkemeleri yürütmek üzere atlarıyla Asen'ler, tanrıçaların kuyularına varırlar, çünkü onlar da zaman tanrıçalarının buyruğu altındadırlar. Yunanlılar'ın inanışlarında Moireler'in yaptığı gibi, ecel perileri de insanların kader iplerini bağlayıp, kısmetlerini eğirip dokumaktaydılar. Almanya'da onlara sağlık öğütleyiciler (Heilraeterinnen) denmekteydi, çünkü insanların sağlığına yönelik öğütler veriyorlardı. Holstein da onlara *Metten* = tartanlar ölçenler denmekteydi; Tirol'de *Gachschepfen* denirdi, çünkü yarattıkları (ya da kuyularından çıkarttıkları) kader, birdenbire ortaya çıkmaktadır. Almanya'da da her bir ecel perişinin kendine özel bir ismi vardı: Einbett, Vilbett ve Varbett.

KADIN GİZEMLERİ

☛ *Hekate*, ☛*Aya Tapınma*

KADIN, KELT

Keltler bütün indo-cermenler gibi ataerkil bir toplumda yaşamaktaydı. Kadın hakkındaki idealist düşünceleri, anaerkil toplum sisteminin kalıntılarını gösterir. Fransız Jean Markale (☛1925) birçok incelemesinde (*Die keltische Frau*), kelt erkeğinin, saltanatın da etkisiyle kadını daima hegemonyası altına alıp, gözünün önünden ayrılmamasını sağladığını, ana himayesi arayışında olduğunu ispatlar.

KÂFİR

yun. katharos = *"Saf olan"*

Bir ilhat yandaşı...

☛ *Katharlar*

KAGYÜ

Tib. "Sözlü Aktarım"

Tibet'te, Budizm'in ikinci eski okulunun adı. Bu tarikat, XI. yy.'da, zühdi Marpa ve onun öğrencisi Milarepa tarafından kurulmuştur. Mistiksizme ve meditasyona ağırlık verilmekteydi.

KÂĞIT

"Pik" (☛sinek ☛siyah) rengini karşılayan kart işareti.

KÂHİN

Eski çağların, geleceği gören insanları... Falcı da denildiği olur.

KAHUNA BÜYÜSÜ (HUNA BÜYÜSÜ)

Kahuna'ların, rahiplerin ve Polonezli büyücülerin uyguladıkları giz ve yaşam öğretisi. Bu büyülü sistem Amerikalı Max Freedom Long tarafından dilsel araştırmalar vasıtasıyla keşfedilmiştir. Hawaililer'in günlük konuşma dilinin içinde, aynı

zamanda bu halkın gizli bilimini içeren kutsal bir dil keşfetmiştir. Long'un düşüncesine göre Polonezliler Yakın Doğu'dan geldikleri için, buna benzer olaylar Eski Ahit ve Yeni Ahit de bulunuyor olmalıydı.

KAİLASA
hint.

Şiva, karısı Şakti veya Patavati'nin ikamet ettiği Himalaya'daki cennet. Himalaya'da, Manasa Gölü'nün kuzeyinde bulunan bir dağın ismi.

KAİNİTLER

Gnostik bir tarikat (İ.Ö. II. ve III. yy.). Kabil, Jüdas ve Sodomit'lere tapıyorlardı. Cinsel büyü ritüelleri yaptıkları söylenirdi, ancak bununla ilgili hiçbir ayrıntı bilinmemektedir.

KAKU

Çingenelerde gizli bilgiye vakıf kişi... "Cadı" veya "büyücü" anlamında kullanılırdı.

☛ *Derlon*

KALDELİLER

Astrologları ve kâhinleri ile ünlü Güney Mezopotamya'da bulunan bir halk.

KALFATİRİJAT
Yun. "Karakter"

Büyü simgeleri için kullanılan bir ifade. Bir çeşidi Hankatira'dır.

☛ *Gözlük Harfleri*

KALİ
hint.

Kainatın "kara" tanrıçası, Şiva'nın karısı, aynı zamanda Devi de denilmekte. Yılanlı, siyah bir figür olarak temsil edilmekteydi.

KALİTE
alm. Qualiät

Felsefede: Mekânsal, zamansal ve mantıksal olarak sınırlandırılmamış olan nesnelerin özellikleri... Astrolojide: Burçların özellikleri: Kardinal (istek), sabit (his), değişken (akıl).

KALİ-YUGA
sanskr. "Ölüm tanrıçasının devri"

Başlangıcı sözde bütün gezegenlerin kavuşumuna dayanır (Hintçe Äon). Dördüncü veya mevcut dünya devri. İ.Ö. 3102'de başlamıştır ve 432.000 yıl sürecektir.

KALP (I)
tas. "yürek"

Beyinsel düşünme gibi yürekte de olan doğaüstü ve düşünce ötesi görü kabiliyeti. Çoğunlukla "Kutsal Yürek" (ar. kalb-i mukaddes) ile ilgili olarak kullanılır. Sûfiler bununla, insanın tanrıdan aldığı kısmını niteler. "Klb" harfleri Arapça'da, 132 sayı değerine tekabül eder, aynen Muhammed'in kelamını ya da varlığını tarif eden Muhammed ismi gibi. (Mhmmd).

KALP (II)

"Kupa" ile aynı anlamı taşıyan kart işareti.

KALPA

sanskr. "Zaman Periyodu" ve "Zaman Devri"

Bazen Kalpa bir Maha–Manvanasa'nın büyük Manvantasa periyodunu tanımlamaktadır. Bu periyoda göre, gezegen zincirlerinin yerküreleri artık periyodik olarak gerçekleşen "tutulma" veya "dinlenme durumuna" girmemekte, aksine tamamen sönmektedir.

Bir kalpa aynı zamanda "Brahma'nın Günü" adıyla bilinmekte ve 4.320.000.000 yıl sürmektedir. Yedi tur Brahma'nın bir gününü veya gezegensel Manvantara'yı oluşturmaktadır. Yedi gezegensel Manvantara, bir Güneş-Kalpa'sını veya Brahma'nın bir haftası olan, yedi "Brahma'nın Günü"nü oluşturmaktadır.

KALSEDON (KADIKÖY TAŞI)

Eskiçağda sarda (sador) denilen et renginde bir taştır. Renginden dolayı kan taşı da denir. Cilt hastalıklarına karşı ilaç niyetine kullanılır. Aristoteles'in dediğine göre, bu taşı şövalye yüzüğü olarak boynunda taşıyan, kolay kolay öfkenin esiri olmayacak ve hiç kimseyle kavgaya tutuşmayacaktır (çünkü bu taş, kanın beyine sıçramasını engellemekte); taş, kanamaları, bilhassa kadınlardaki aşırı âdet kanamaları durdurmakta, diş tozu olarak dişleri beyazlatmakta, sallanan diş köklerini güçlendirmekte ve diş etinde iltihap ve apse oluşumunu önlemektedir. Taşa Cornelion diyen azize Hildegard, kullanım alanı olarak sadece burun kanamasını bilmektedir. Ortaçağda büyü ilacı olarak itibar edilirdi ve kem göze karşı günümüzde hâlâ Yahudiler, Türkler, Yunanlılar ve Araplar tarafından taşınmaktadır.

KALSEDUAN (HALZEDON)

Azize Hildegard'ın iddiasına göre, kişiyi öfkeden koruyan ve sakin, onu uyumlu bir mizaç veren; hohlayarak ısıtılıp dile değdirildiğinde, hitabet kabiliyeti bahşeden değerli bir taş.

Diğer yazarlara göre kuruntulardan korur ve ateşin etkisini yumuşatır. Sarı veya sarı-yeşil renginden dolayı, safra hastalıklarına iyi geldiği söylenir.

KALU, RİNPOCHE

1905-1989

Ünlü Tibet meditasyon ustası. Öğreti konuşmalarının derlemesini *Der Dharma, der wie Sonne und Mond alle Wesen ohne Unterschied erleuchtet* (Dharma, Güneş ve Ay Gibi Hiçbir Ayrım Gözetmeksizin Tüm Nesneleri

Aydınlatan) adlı kitabında yayımlamıştır.

KALUNG
Tib.
Belli bir yöntemi uygulamaya, bunun için gerekli kitapları okumaya veya belli Mantra'ları ezbere söylemeye izin veren bir tür yetki.

KAMA-LOKA
sanskr./teozof. (Blavatsky) "İhtiras Dünyası"
İnsan için bu âlemde görünmez olan yarı maddi bir düzlem, bir dünya veya bir âlem. Ölü insanların ve başka ölü varlıkların astral bedenlerinin mekânı – Kama-Rupa'ların veya ölü insanların ihtiras bedenlerinin âlemi. Kama-Loka'da "ikinci ölüm" gerçekleşir.

KAMAPATA (KAMMAPATHA)
bud. "Etki Yolu"
Hayırlı veya hayırsız yeni doğuşlara sebep olan on eylemlik bir grup. Günah sayılan on eyleme, öldürmek, çalmak, yalan söylemek vb. dahil olurken, bunların aksi sevap sayılmaktadır.

KAMA-RUPA
sanskr./teozof. "İhtiras Bedeni"
Çeşitli ihtirasların ve eğilim köklerinin bulunduğu insanının iç doğasal parçası.

KAMMA
bud.
☛ *Karma*

KAN MUCİZELERİ
alm. Blutwunder
Kutsal figürler ve kutsal ekmeklerde kanamalar ya da kan benzeri tezahürler. Bu tür vakalar günümüzde kısıtlı olarak paranormal sayılır, çünkü kutsal ekmeklerin kırmızı rengine bir mantar türü (*Bacterium prodiglosum*) yol açmaktadır.

KAN RİTÜELİ
alm. Blutritual
Burada, antropopajinin (yamyamlık) bir bölümü olarak tatbik edilen, ilkel ve eski kültürlerde yaygın olan, kan içilmesi söz konusudur. Homeros'un *Odysseia* adlı destanına göre böyledir.(V, 90, 96) Chylisten ve Skopozy Rus mezhebinde bu âdet XIX. yy.'a kadar kullanılmaktaydı.
Belirli farmason tarikatlarında (yüksek dereceli sistemler) kan içilmesi 1932 yılına kadar merasimlerin bir parçasıydı, örneğin aydınlanmış seçilmiş sırdaşın, Alman Farmasonluğu, Büyük Eyalet Loca Sistemi IX. dereceye kabulü sırasında bu merasim uygulanırdı. Bu kademede en yüksek bilgi aktarılır. Yeni gelenin, baş parmağından kan alınır ve içinde bu kademenin bütün mensuplarının kanının bulunduğu bir şişeye akıtılır. Daha sonra bu şişeden kan alınır, şarap ile karıştırılır

ve orada bulunan herkes tarafından içilir (☛Kan Kardeşliği).

KAN VEREN ADAMCIK
alm. Aderlassmännchen

Organlarının üzerinde burçların işaretli olduğu, insana benzeyen bir figür. Kanı çekerek temizleme, eskiden beri hekimlikte bilinmektedir. "Bayat" kanın çekilmesi ile hastalığa sebep olan nedenler bertaraf edilmek istenmiştir. Belirli organların burç işaretleri ile bağlantısı da eskiden beri bilinmektedir ve özellikle ☛Latro Hekimlik'te uygulanır. Böylece, Ay'ın etkisi altında olmayan burca ait organdan kan çekilebilirdi.

Kan veren adamcık figürü

KANADA REÇİNESİ
alm. Kanada - Balsam

Kanada'da yaygın bir çam ağacından elde edilmektedir. Kokusu tatlı, meyvemsi ve çam kozalağını andırması nedeniyle, çam ve ladin ağacı kokularına hoş ferah bir koku katmakta, iyi ancak oldukça pahalı bir fiksatördür.

KANALLAMA
ing. Channeling

Genel olarak klasik ☛DDA'dan daha fazlasını kapsayan paranormal bir yetenek; Channeling yapan medyum, geleneksel ASW'deki gibi bir ruhla veya ölüyle temas kurmaz, aksine evrensel dünya bilincinden (☛Akaşakronik ya da anima mundi vs.) faydalanır. Channeling ile dünya görüşü mesajları temin edilir. Channeling'in bir çeşidi de, ruh tedavicileri vesilesiyle, transandantal enerjilerinin hastalara aktarımıdır. Sanatçılar ölmüş meslektaşlarının tarzlarını taklit ettiklerinde, bu ASW'nin alanına girmekte ve parapsikolojide uzun süredir bilinip kayıtları tutulmaktadır.

KANDA
hint."Kök".

Sinir kordonlarının, sinir kaynağı veya merkezi. Göbeğin altında olduğu söylenir.

KANDA-YONİ
hint.

Sinir kordon (Nadiler) merkezinin adıdır. Bu merkez 72.000

Nadi'nin kaynağını oluşturmaktadır. Aktive edilmesi sonucunda insan kapasitesini kestirilemeyen ölçüde arttıran, benzeri bir merkezi (Japonca Hara) Japonlar da bilmektedir.

KANJUR
Tib.

Lamaizm öğretisini içeren metin koleksiyonu "Büyük Kanon/Saygın Yazılar".

KANKA
bud.

İnancına dayandırıldığında, günah sayılan şüphe. Budizm 16 çeşit tanımaktadır, örneğin "Geçmiş Zamanda Ben Neydim?"

KANT, IMMANUEL
1724-1804

En ünlü ve etkili Alman felsefeci. Swedenborg'u sert eleştirdiği eseri *Träume eines Geistersehers*'in (Bir Hayalet Görenin Düşleri, 1762) yanı sıra, felsefe adına büyük temel eserler yazmıştır. Ancak Kant, ruh dünyasını tamamıyla reddetmemektedir (*Vorlesungen über Psychologie* 1889, yay. Du Prel).

Immanuel Kant

KANTAŞI (HEMATİT)
alm. Blutstein

Kazındığında kan kırmızısı bir toz sağlayan bir demiroksit bileşimi. Taşın bu kırmızı rengi nedeniyle, eskiden beri her türlü kanamaya iyi gelen, homöopatik bir ilaçtır. Plinius ve Dioskurides'e göre yaşaran ve kan sızan gözlere harikulade iyi gelen bir ilaçtır; ağızdan alındığında her türlü kanamayı durdurur ve ayrıca karaciğer ağrıları, idrar rahatsızlıkları ve yılan sokmasına karşı etkisi methedilmektedir. Kantaşı İspanyollar, Yunanlılar, Türkler ve Faslılar tarafından nazara karşı kullanılır.

KANTİLLASYON
lat. cantare = "şarkı söylemek"ten

John ☛Diamond'da ruhun şarkısı için kullanılan bir terim.

KAOS
yun.

Dünyanın oluştuğu ilk temel. Okült mantığında bütün şeylerin ilk vasıflarının bulunduğu, doğanın büyük, görünmez güç deposu.

KAOS BÜYÜSÜ
☛ *Carroll*

KAPALABATİ
hint. "Alın boşluğunu/sinüsleri temizleme"
Kapalabati üç türde gerçekleşmekte: 1) Nefesin alınıp verilmesi, 2) Ilık tuzlu suyun burna çekilmesi, 3) Suyun ağız üzerinden burna yönlendirilmesi.

Bir Yogi, alın boşluğu arınmasını uygulamakta.

KAPATMA
alm. Decken
Farmasonların kullandığı bir deyim:
1.) Locadan çıkış,
2.) Bir loca mekânının terk edilmesi,
3.) Eğer hiçbir üye bulunmuyorsa bir loca "kapalıdır".

KAPLAN GÖZÜ
Sarı-altın desenli değerli taş (Turmalin, opal, safir, yakut). Hint inancına göre nazara karşı korur.

KAPLAN OTU
Botanik adı *Doronicum Pardalianches* olan bileşikgiller sınıfından bir tür bitki. Kökleri tatlı aromatik ve panzehir olarak kullanılırdı. Öte yandan, "kaplan boğan" anlamına gelen *Pardalianches* isminden de anlaşılacağı gibi zehri ile de ün salmıştır. Gerçekten de Arnika gibi iyileştirici güce de sahip, ancak daha hafif. Büyücülükte kök suyuna batırılmış bez parçaları başak kabuğuna sarılıp muska olarak yanında taşındığında veya bir kapı eşiğine gömüldüğünde, büyülere karşı koruyucu ilaç olarak ün salmıştır.

KAPLAN, ARYEH
1935-1983
Yeniçağın en önemli Kabalistlerinden biri. Araştırma konuları özellikle Merkabah-Mistiği ve Ma'asseh Merkabah. Başlıca eserleri: *Meditation und Kabbala, Meditation und Bibel, Sefer Yetsira* ve *Bahir* kitabının yorumlu bir baskısı.

KAPNOMANTİ
yun.
Duman kehaneti. Haşhaş ve susam tohumları yakılmakta. Dumanın şekilleri niyete bir yanıt mahiyetindedir.

KARA AYİN

alm. Schwarze Messe

Siyah kudas ayinlerin ritüeli, gece toplantıları, şeytanın, iblisin ya da hayvanın çağırılması, cinsel sapkınlıklar, kutsal ekmeğin kirletilmesi ve anal öpücüklerden oluşur. Bu ritüeller, ☛Gnosis'e dayanan, Hıristiyanlığın ilk dönemlerindeki satanist çevrelerin geleneklerinden gelir. Siyah kudas ayini kavramı, ilk olarak XIX. yy.'ın sonlarına doğru ortaya çıkar ve kaynağını siyah renge boyanmış kutsal ekmekten alır. ☛Boullan; ☛Huysmans; ☛Satanizm.

KARA BALDIR

Polipodiazen türüne ait botanik adı *adiantum capillus veneris* olan bitki. Hoş tadı olan "Kara Baldır Şurubu" adıyla tanınan şurubun hazırlanışında kullanılmakta ve ayrıca gırtlak, göğüs ve akciğer ağrılarına iyi gelen çay olarak da kullanılmakta. Kara baldır büyüde, yaşlı kadınlar tarafından afrodizyak, başka bir değişle aşk uyandıran ilaç olarak kullanılmaktaydı.

KARA BÜYÜ

☛ *Büyü*

KARA PİLİÇ

alm. Schwalrze Hühnchen

1740 civarı yayımlanan, Fransız büyü kitabı. Fransız bir komutan, yerli bir büyücüden altın bulabilen siyah tavuğun sırrını öğrenir. Gözleri bağlı siyah bir tavuk, yumurtalarından birinin üstüne kuluçkaya yatmalıdır. Bu yumurtadan çıkan civciv, define altın bulma kabiliyetine sahiptir.

KARABASAN

alm. Alpdrücken

Korkulu rüya ve kâbus ile aynı anlama gelir. Uyku sırasında, iblis ya da ☛Alkarası ya da ☛Gulyabani ile kişileştirilen korku durumuna denir. Eski çağlarda eril bir uyku iblisi *Incubus* ve dişi eşi *Succubus* olarak bilinirdi. Okültizm'de ve Cadı İnancı'nın ortaya çıkmasında, bu uyku iblisleri önemli rol oynar.

KARABİBER YAĞI

Karabiber Yağı, *piper nigrum*'un üzümsü meyve tanelerinden elde edilir. Baharat kokan ve tadı acı olan bir yağdır.

KARAKEHRİBAR TAŞI

lat. "Succinum album" ve "Succinum citricum

Günümüzdeki kehribar ile aynıdır; "Doğunun agt taşına, *Ambra grisea, succinum orientale*" denir. Balina sperması, başka büyük bir deniz balığının dışkısı ya da deniz tabanında yetişen bir tür reçine olduğu sanılmaktaydı. Hekimlikte tütsü maddesi, zekâyı güçlendiri-

"Kara Piliç" adlı büyü kitabının kapağı...

ci, kalbi hızlandırıcı, iç açıcı kokusu ile hayati güçleri uyaran madde olarak bilinen değerli ve aranan bir maddeydi. Muska şeklinde boyunda da taşınırdı.

Karabiber

KARAKTERLER
ılm. charaktere
Büyüde ☛damgalar ve muskaların üzerindeki şifreli yazıları tanımlar. Eski çağlarda hiyeroglifler, Araplar'da çivi yazısı işaretleri (☛Gözlük Harfleri), Avrupa büyücülüğünde özellikle İbranca şifreli yazıları (Davut'un Alfabesi) kullanılır.
☛ *Pentakel*

KARAKTEROLOJİ
ılm. Charakterologie
Bir insanın görünümünden karakterinin öğrenilmesi yöntemi.

KARAKURBAĞA TAŞI
lat. adı *Batrachites, Bufonites* olan karakurbağa taşının, ortaçağ inancına göre büyük karakurbağanın kafasında bulunmaktadır. Yüzüğe oturtulmuş bir karakurbağa taşı6nın, Hohenzollernliler'in eski bir aile tılsımı olduğu söylenmektedir. İmparator II. Wilhelm onu özel günlerde taşımaktaydı.

KARANA-SARİRA
sanskr./teozof. "Kozal Beden"
İnsanın oluşumundaki araç, ilke ve nedensel unsur... Buna bağlı olarak her yeniden bedenleşen varlığın oluşumu...

KARANFİL TARÇINI YAĞI
Bu yağ, kesinlikle tarçın yağı değildir ve başka bir tür olan Persia caryphyllata'dan (dicypellium caryophyllatum) gelmektedir. Bol miktarda öjenol içermekte, ancak içinde hiç tarçın-aldehit yoktur. Tarçın yaprağı yağına benzemektedir.

KARANFİL YAĞI
Bu çok önemli uçucu yağ, *Caryophyllus Aromaticus* (Eugenia Caryophyllata) adlı karanfil ağacından elde edilmektedir. Ağacın her şeyi aromatiktir. Ancak destilasyon işlemi için, asıl karanfil yağının üretiminde sadece kapanmasına kısa bir süre kala toplanan ve açık havada kurutulan karanfil ağacının çiçek tomurcukları kulla-

nılmaktadır. Bahçe karanfilin çiçeklerinden, Ylang Ylang, gül, lavanta, sandal ağacı ve vetiver ile beraber kullanımı çok iyi sonuç verirken, pahalı parfümlerde tek başına çok nadiren kullanılır. Sentetik karanfil kokuları daha ucuz ve çoğunlukla daha etkilidir.

KARANOPADİ

sanskr./teozof. "Nedensel Araçlar"

İnsanın ve başka bedenleşen varlıkların buyruğu altına girdiği, uzun bedenleşme sürecindeki "araç veya iletici nedenler".

KARANOPADİ (KARANOADHI)

sanskr./teozof. (Blavatsky)

a.) Yeniden bedenleşmenin nedenleri

b.) Bedenleşmede yeni fiiliyata neden olan, yeniden üreten enerji.

KARDEC, ALLAN

1803-1869

Fransız spiritüalist. Öğretisine göre iki dünya vardır:

1.) Maddi dünya,

2.) Yaratılışın zeki varlıkları olan ruhların dünyası.

Ancak bu ruhlar, özel yaratıklar değil, ölülerin ruhlarıdır. Bunun yanı sıra yarı ruh, yarı madde olan Perisprit'ler vardır. Ruhlar âleminin kendisinin bir hiyerarşisi bulunmaktadır. Pisagor'a dayanarak Kardec, sadece insan bedenlerinde gerçekleşebilen Reenkarnasyon'u öğretmektedir. Başlıca eserleri: *Livre des Esprits* (1858, Ruhların Kitabı, Viyana 1868), *Le Livre des Medriums* (1861, Medyumların Kitabı, 1878). Bu iki eser Spiritüalizmin temel eserleri sayılmaktadır.*

Allan Kardec

KARDİOGNOSİ

yun.

Yabancı ruh yaşamların araştırılması.

KARE

Su, Toprak, Hava ve Ateş, bu dört elementin sembolü. Pitagorlular'da kare kutsal sayılırdı. (☛Satorformülü)

* Allan Kardec'in Türkçe'de yayımlanan eseri: *Ruhculuğun ve Ruhsal Tebliğlerin Özellikleri*, Çev.: Yavuz Keskin, Ruh ve Madde Yay. 1988 (Ed. n.)

KARGA

Simyada bazı gizli güçlerin sembolü. "Siyah karga", transmutasyon (dönüşüm) sürecindeki maddelerin belirli hallerinin sembolüdür.

KARGA BAŞI

Simya deneymeleri sırasında meydana gelen bir kara kuddas (kara büyü) ayini... ☛Raymundus Lullus tarafından böyle isimlendirilmiştir.

KARGA TAŞI

Tirol'de halk arasında, karga yuvalarında, görünmez yapan taşların bulunduğu batıl inanışı yaygındır (☛Körtaşı). Rivayete göre bu taşa sahip olmak şans getiriyor.

KARGYUPA

Bir Tibet tarikatı (Kırmızı Bereler ve Kemerler). Tanınmış şair Milarepa bu tarikatın mensubuydu.

KARİZMA

yun. "Işıldama"

İnsanlar üzerinde ya da hastaların iyileştirilmesinde etkili olan, büyük politikacı veya mucize tedavicilerinde bulunduğu varsayılan güç.

KARMA

sanskr. "Sonuç" veya "Etki"

Budizm'in çekirdek kavramı. Karma öğretisi çoğunlukla Budizm'in batılı yorumcuları tarafından çoğu kez yanlış mıştır. Buradaki kriter sonuç değil, "karma iradesi"dir. İyileştirici veya değil, bu irade kendini hareketlerde, kelimelerde ve sadece düşüncelerde belli eder. Budizm'de karma fonksiyonlarına göre bölünür: Yeniden doğuşu gösteren, destekleyen, baskı yapan ve yıkıcı karma.

KARMA ASTROLOJİSİ

Klasik astrolojinin bittiği yerde başlar. İnsanın birçok yaşamdan geçeceği şartını koşmaktadır. Geçmiş yaşamın tecrübeleri, doğum horoskopundan anlaşılabilmektedir. Sonuç olarak, doğum horoskopundan sadece şartlar ve şimdiki yaşamın gidişatı değil, geçmiş yaşamlardaki olaylar da anlaşılmakta, çünkü bu astrolojide "karakter = kader" denklemi geçerli...

KARMA YOGA

hint. "Gün Yogası"

Diğerkâmlık; üçüncü bir şahsa karşı çıkarsız davranma... Üç iyileştirici yoldan biri. Sadece amaçsız hareket, neden ve etkinin yapısını ortadan kaldırmakta ve yeni bir karma üretmemektedir.

KARPOKRATİAN

Gnostik tarikat; ismin kaynağı bilinmemektedir (muhtemelen

sözde kurucusu Karpokrates'ten gelmekte). Bu tarikatta mal ortaklığı ve toplu cinsel âlemler uygulanmaktaydı. Muhtemelen ruh yolculuğunu da öğretmekteydiler ve Hz. İsa'nın kutsiyetini inkâr etmekteydiler.

KART AÇMA

Belli kurallara göre açılan oyun kâğıtlarına bakarak kehanette bulunmak. Kart açma kehanet bakımından, sadece kartların, başka parlak ve renkli nesnelerin de yol açtığı (Eksteriorizasyon) oto-hipnozla geleceği gö-

Soylu bir kadın, kart falı baktırmakta

rebilmeye yarar. En ünlü kart kâhini ☛Lenormand'dı.

KART RESMİ

Kart okuma için, tarot kartlarını açma biçimi.

KARTAL

Okültizm'de yükseklik, ☛Transandanz ve hayalgücünü sembolize eden avcı bir kuş. Kartal Tetragramaton'un dört harfi (JHVH) ile de özdeşleştirilir. Simyada cıva (Merkür) ile özdeşleştirilir. Eski burçlar kuşağında, kartalın akrebin yerini aldığı da kabul edilmektedir. Hıristiyan sembolizminde, havari Yuhanna'nın işaretidir.

KARTAL TAŞI veya AETİTES

Bu kavramla, çoğunlukla küresel formda ve gevşek bir çekirdeğe, yani "Kollimus"a sahip, kabuklu yapıdaki Toneisenstein anlaşılır. Buradaki taşlar dış tabakalarından ayrılmıştır, bu nedenle bunlara çıngıraklı taş da denilir. Klasik çağda, kartalların bunları nazara karşı önlem olarak yuvalarına koyduklarına inanılırdı. Bu anlamda kartal taşı çok yaygındır. Plinius'a göre Aetites'in etkisi, sadece gerçekten kartalın yuvasından alındığında bulunur. Orada daima bir eril ve bir dişil taşın bulunduğunu söyler.

KARTOMANTİ

yun. "Kart Yorumu"

☛Kart Açma, ☛Tarot

KARUNA

Pali "Merhamet, Acıma"

Budizm'in bu temel kavramı, ölüm ve yeniden doğuş döngüsünü terk etmiş olan, ancak tüm canlıların rahatı ve onların kurtuluşunda etkili olabilmek için hâlâ dünyada yaşayan Bodhisattva'nın en önemli özelliğini tanımlamaktadır.

KÂSE

☛ *Gral*

KASİNA

bud.

Her bir zihinsel faaliyetini harekete geçirmek için, dikkatini harici bir nesnede toplayan bir meditasyon tekniğidir. Sayısı ondur. Toprak, su, ateş, rüzgâr, mavi, sarı, kırmızı, beyaz, mekân ve bilinç kasinaları.

KASNIYAĞI

Ferula galbanifera'nın kasnı reçinesinden. Bu reçinenin destilasyonu hoş kokulu bir yağ oluşturmaktadır.

KAŞRUT

ibr.

Yahudiler'in yemek kuralları.

KATA

jap.

Japon dövüş sanatlarının şekilleri. Bunlara biçim, hareket ve zafer alıştırması da dahildir. Bu dövüş sanatlarından birini öğrenen kimse, bu şekillere hâkim olmalıdır.

KATALEPSİ

yun. "Etkilenmek; Kapılmak"

Çoğunlukla şeytana tutulmuşla, cinlenmişler ve eksterioristlerde gözlemlenen, uyuşuklu, letarjinin hafif bir hali, bir tetanos.

KATARİN OTU

Botanik adı *Geranium Robertiarum*; sardunyagiller familyasına ait; halk dilinde "Itır Çiçeği", "Turna Gagası" ve "Dolama Otu" olarak da bilinmekte. Büyüde, kötü ruhların etkisiyle oluşan ağrılardan korunmak için muska olarak taşınan bir sevecenlik ilacıdır. Kokulu yaprakları ve güzel kırmızı çiçekleri nedeniyle salon bitkisi olarak yaygınlaşan katarin otu, az zehirli bir bitki olarak fizyoterapide üst sıralarda yer edinmiştir. Göz ve sinir iltihaplanmalarını, mide ve böbrek ağrılarını hemen giderdiği söylenmektedir. Geraniyum banyoları, egzantem ve egzamanın, geraniyum çayı ise üst ve alt solunum yolları iltihaplanmalarının neden olduğu ateşli hastalıkların tedavisinde kullanılır ve iyi sonuç verirdi.

KATATONİ

yun.

Ruhsal rahatsızlık; kaslarda katılaşma, aşırı heyecan.

KATEŞİZM

Soru-cevap yöntemiyle, farmasonların teşhis işaretlerini öğreten, sonuç olarak gizli tutulan farmasonculukta bir yazının adıdır. ☛Fischer, Robert Julius; ☛Horneffer

KATEŞİZ

yun. "Karşı Tınlama"

Sözlü, birebir görüşmelerle yapılan ders; soru-cevap yöntemiyle öğretim.

KATERŞİZM

☛ *İlmihal*

KATHARLAR

fr. Cathares, alm. Katharer

Ağırlığı Fransa'da olmak üzere (XI.-XIII. yy.) çeşitli gnostik hareketlerin genel ismi. Katharlar öğretisi mantıklı bir sistem değil. İki temel grup var:

1.) **Düalistler:** Albigensler, Albanesler.

2.) **Monarşiyanlar:** Bagnoleser, Concoreggler.

Işığın ve karanlığın tanrıları, iki ebedi esas olarak karşı karşıya durmaktalar. Dünyada bu esaslara tekabül eden iki tür insan vardır: İyi Tanrı'nın ve kötü Tanrı'nın insanları. Sadece iyi insanlar kurtulabilmekte ve gökyüzüne geri dönebilmektedir. Katharlar evliliği inkâr etmekteydi, çünkü insanları cinsiyetlerine göre ayırmak kötü Tanrı'nın işiydi. Tekrar doğuş yoktur. Et yemek ve hayvan öldürmek yasaktır. Bir Katharlar, el basma (consolamentum) ile

XIX. yy. illüstrasyonuna göre Katharlar'ın. sözde barbarlığı

tüm günahlarından kurtulabilmekteydi. Böylelikle kusursuzlara dahil olmaktaydı; tüm cinsel münasebetlerden uzak durmalı ve hayvansal besinler yememeliydi. Bu tarikatın ritüeline göre, bir Katharlar, consolamentum'u ancak ölüm döşeğinde elde etmekteydi. İyileşme durumunda ise, cemaat sözcüsü kişiye "endures" (dayanıklılık) talimatını verirdi. Yemek verilmeyerek ve başka önlemlerin de alınmasıyla kişi ölüme terk edilirdi.*

☛ *Paraklet*

* Mine G. Kırkkanat, *Gülün Öteki Adı* (Epsilon, 2004) adlı eserinde Şeyh Bedrettin'in Katharlar'dan etkilenmiş olabileceğini ileri sürer. (Ed. n.)

KATILAŞTIRMA
alm. Fixation
Simya'da uçucu bir maddenin katılaştırılması işlemidir.

KATIRTIRNAĞI
"Tüy otu, süpürge darısı" olduğu gibi "Tavşan veya karaca çalısı" olarak da bilinmekte ve *Genista germanica* botanik adıyla kelebekleri andıran baklagiller familyasına dahil olan bir bitki türüdür. Çok acı bir sulu öz içeren çiçek ve tohumları halk tıbbında güçlü birer idrar söktürücü, müshil ve kusma maksatlı bir ilaç olarak kullanılır.

KATIRTIRNAĞI ÇİÇEĞİ YAĞI
Bu yağ dikkat çekici keskinlikte bir kokuya sahip; hasadı mayısta yapılır; petrol ether ile posası ve esansı çıkarılır.

KATOPTROMANTİ
yun.
Ayna kehaneti. Burada önemli olan aynanın maddesi. Büyülü aynanın üretimi ile ilgili düzinelerce talimat mevcuttur. Benzerleri su aynaları (hidromanti) ve kristaller (kristalomanti) için de geçerlidir.

KAVA-KAVA
Menşei Güney Pasifik olan bir biber türü; botanik adı *piper methyticum*. Bu bitki kökünün özünden, aşırı canlılık veren etkili bir uyuşturucu elde edilmektedir.

KAVALYE
Tarot oyununda dam ve vale arasında yer alan oyun kartı (Şövalye).

KAVANA (KAVANAH)
ibr. "amaç, niyet, yoğunlaşma"
Hasidizm'de en önemli erdemlerden biri. Zikrederken –Talmud öğretilerine göre dualar ezbere okunmalıdır– dua eden kişi aklını, belli Sefirot'lara yöneltmeli, onda yoğunlaşmalı, konsantre olmalıdır. Kavana, yalnız düşüncede cereyan etmektedir. Kelimelerin akışına, dua eden kişinin bir tür mistik meditasyonu eşlik ederken, eskiden beri değişmez olan kelimeler telaffuz edilmekteydi.

KAYA
hint. "Beden"
Dört grubu bulunan hem fiziki hem de ruhsal bedenler: His, Algılama, Hayal gücü, Bilinç.

KAYAGATASATİ
bud.
Keşişin 32 bedensel uzvu gözettiği konsantrasyona yönelik alıştırmalar.

KAYAĞANTAŞ (ARDUVAZ)
Kayağantaş herhalde siyah renginden dolayı, prehistorik dönemlerde sevilen bir muska malzemesiydi. Plinius'a göre Kayağantaş, kantaşı ile ilişkilidir, ancak Hematit'ten daha etkisizdir.

KAYAKORUĞU

Botanik adı *Sedum Telephium* olan kayakoruğu, kalın yapraklı bitkiler olan Crasulaceen'in çok sık görülen bir türüdür. Halk dilinde "Bağkoruğu" da denilir. Serinletici, ağrı kesici, temizleyici ve yara iyileştirici bir madde sayılır. Büyü inancına göre, kehanette bulunulması bakımından faydalı bir bitkidir. Kayakoruğu evlilik yaşantısı bakımından da kâhinsel bir sihre sahiptir. Bitkinin ışığa doğru yaptığı dönüşler, henüz evlenmemiş veya yeni evlenmiş kişilerin gelecekteki evlilik yaşantısı hakkında fikir verir.

KAYIN AĞACI

Lat. ismi *Betula alba* olan, gürgengiller familyasından bir ağaç. Kayının kabukları ile yaprakları hem ateşe karşı etkilidir hem de idrar söktürücü bir ilaçtır. Kayının özü, yani "kayın balsamı", güzellik maddesi sayılır ve sıklıkla içilirdi. Kayın dalları büyüde, kehanet sırasında kura nesnesi olarak, kayın özü ise aşk içeceklerinde kullanılırdı.

KAYIN AĞACI KEHANETİ

1670 yılına ait bir kehanettir. Bu kehanete göre, ekin zamanında büyük bir savaş meydana gelecektir.

KAYIN KABUĞU YAĞI

☛ *Keklik Üzümü Yağı*

KAYIN TOMURCUĞU YAĞI

Açık sarı, çok koyu kıvamlı, yüksek parafin oranı nedeniyle yağı çoğunlukla küçük parafin pulları ile dolu görünen, eterik yağ.

KAYNAK ARAMA (SU vb.)

☛ *Çatal*

KAYSER, HANS

1891-1964

Müzik bilimci... Armonik öğretinin bilim dalı olmasında rol oynamıştır. 1946'da, dünyanın aslında görmeyle değil, sadece duymayla algılanabileceği görüşünü savunduğu *Akroasis*'i yayımlamıştır. Eski kavram Küresel *Armoni*, burada merkezi bir rol oynamaktadır. Sadece gezegen yörüngeleri değil, aynı zamanda devir yörüngeleri içindeki ilişkiler de armonik kanunlara yönelmektedir. Bu New-Age Müziğinin bir temel fikridir.

Armonik öğretinin en önemli anlayışı, üst tonların, gezegenlerin devir yörüngesinde belli bir ilişki doğrultusunda uyum içerisinde olmasıdır. Başlıca eserleri: *Der Klang der Welt* (1937; Dünyanın Tınısı), *Grundriss eines Systems der harmonikalen Wertformen* (1938; Armonik Dünya Formuna İlişkin Sistemin Ana Hatları), *Abhandlungen zur Ekliptik harmonikaler Wertformen* (1938) ve *Lehrbuch der Harmonik* (1950).

KEDEM

ibr. "Kaynak, kök", "Ezel", "Öncesiz"

Cennet bahçesinin bulunduğu, mekân... Doğu'da da böyle tanımlanmaktadır. Kabala'da, en yüksek Sefirot Kether'in adı.

KEDİ

alm. Katze

Eskiden beri mitolojide (Mısır ve Cermen mitolojisinde) önemli rol oynayan bir hayvan... Kedi kafasıyla temsil edilen mısır tanrıçası Bastet, modern cadı kültünün tanrıçalarından biridir.

Kedi, aynı zamanda dişilik sembolü ve cadının refakatçisidir. Kara kedi, uğursuz elçi sayılır. Kediler paranormal yeteneklere sahiptir, örneğin deprem habercisidirler. Aynı zamanda ruhları gördükleri ve ☛Materyalizasyonları fark edebildikleri söylenmekte

☛ *Kedi kurbanları*

KEDİ GÖZÜ

alm. Kaztenauge

Bir takı üzerine yerleştirildiklerinde, kedi gözlerini andıran ışıltılı yansımaları olan değerli taşlar. İskoçya'da kedi gözü, ölümden sonra dahi, kişiyi her türlü büyüden koruduğuna inanılmaktadır. Araplar bu taşı nazara karşı ve savaşta görünmez olabilmek için taşırlardı. İranlılar bu taşı nazara karşı mükemmel bir ilaç olarak görmekteydi.

☛ *Asterizm*

Kedili bir cadı

KEDİ KURBANLARI

alm. Katzenopfer

İskoçya topraklarında ve adalarında uygulanmaktaydı. *Taigheirm* kelimesi Galce, kedilerin feryadını simgeliyordu. Kurbanların yeraltı dünyası tanrılarına verildiği zannedilmektedir. Böyle bir kurban, Horst'un yorum namesinde (doyteroskopisinde) anlatılmıştır: Kediler iblislere adandıktan sonra, bir önceki kurbanın feryatları biter bitmez diğer kediler sırayla kızgın közün üstüne bırakılmaktaydı. Bu merasim dört gün ve gece sürmekteydi. Belli bir süre sonra kendi bağrışmaları, kurban edilen kedilerin feryatlarına eklenen kara kedi görünümündeki iblisler belirmeye başlamaktaydı. Ancak aralarında göze batan büyük bir kediye rastlandığında, büyücü, dileklerini yerine getirmesi için ondan ricada bulunmaktaydı. Bu ritüelle ☛ikinci bir yüz talep etmekteydi.

KEDİOTU

Botanikte *Valeriana officinalis* ismi altında bilinen, dayanıklı kök sapa ve dik çiçek sapına sahip bir bitki. Halk arasında "Kediotu", "Dönen kök", "Valeryan" ve "Girit sümbülü" olarak bilinir. Kediotunun kendine has aromatik kokusu, yakınlaştığında kötüye yakın hâl alır; tadı çok acıdır. Bu bitkide eterik yağ, baldrian asidi, reçine, kendine özgü ekstraktif madde, nişasta, gumme ve bitkisel lif bulunur. Günümüz eczacılığında ateş hallerinde sinir maddesi olarak geçmektedir. İsminin, takdis edildiği Alman Tanrısı Baldur'dan kaynaklandığı düşünülen bitkinin, büyü inancında şans getirdiğine ve cesaret verdiğine inanılır. İsa'nın haçının altında oluştuğu ve bu sayede büyü etkisini elde ettiği söylenir.

KEDİOTU YAĞI

Valeriana officinalis'in yeni kurutulmuş Baldrian köklerinin damıtılması ile elde edilir. Taze yağın kokusu pek fena değildir, fakat çabucak o bilindik iğrenç kediotu kokusuna dönüşür. Diğer bir Valeriana türü, *Valeriana celtica*, tamamen farklı bir bileşime ve hoş bir kokuya sahip speick kökü yağını sağlar. Ancak speick kokusu genellikle yapay yollarla elde edilir, çünkü speick kökü yağı nadiren piyasada bulunur.

KEFALOMANTİ

yun.

Oldukça barbarca olan, ancak ortaçağın mevsuk raporlarına göre gerçekten de uygulanmış olan bir kehanet biçimidir. Yeni ölmüş bir erkek bebeğin kafası

kesilerek, kafatası loğusa kadınlar tarafından maya, bira, kan ve süt ile doldurulmaktaydı. Kafa hareket ettiği zaman, bir kehanette bulunulurdu. Bu kehanet biçiminin özellikle cadılar tarafından uygulandığı söylenmektedir.

KEHANET

lat. Divinatio, alm. Wahrsagen

Olayların ya da yaşamların, kâhinler tarafından önceden bildirilmesi... Divinasyon, mantik, keramet, öngörü ile aynı anlamdadır.

☛ *Falcılık*

KEHRİBAR (ELEKTRON, AMBRA, GÖZ TAŞI)

En eski süs ve muska taşlarından birisi. Plinius'a göre eski çağlarda "Po'nun ötesindeki köylü kadınları kehribarı iplere takarak boyunlarında" öncelikle süs eşyası olarak taşımaktaydı; ancak ilaç olarak da faydalanılırdı: Şişmiş bademcikler ve öteki boğaz ağrılarında işe yaradığı sanılıyordu.

KEHRİBAR CADISI

☛ *Schweidler, Mara*

KEİZAN

Dogen'in 4. halefi ve Sojiji Tapınağı'nın kurucusu.

KEKİK

Ballı Babagillerden olan bitki, botanikte *Thymus Serpyllum* ismiyle bilinir. Kekiği reçinemsidir, baharatlı bir tadı vardır. Lokman hekimlikte, şiddetli âdet ağrılarında çay olarak içilmesi tavsiye edilirdi. Sihir inancına göre ise, bir sap kekiği sağ elle başın üstünde üç kez çevirirken "Kekik işimi rast getir" dendiğinde, işlerin açılıcağına inanılırdı.

KEKİK YAĞI

Thymus vulgaris'in çiçek açan otundan kazanılır. Kekik otu, kahverengi-kırmızı renkli ve baharlı, hoş bir kokuya sahiptir. En makbul kekik yağı Fransa'dan gelir.

KEKLİK ÜZÜMÜ (PİROLA YAĞI)

Hakiki keklik üzümü ya da pirola yağı, *Gaultheria procumbens*'in yaprakları ve çiçeklerinden elde edilir. Kayın ağacı kabuğu ile benzer kokuya sahiptir.

KELLNER, CARL

1850-1905

Sanayici ve okültist. 1896'da Theodor Reuss ile birlikte Ordo Templi Orientis'i (O.T.O.) kurmuştur. Hindistan'da yoğun olarak Tantrizm ve Yoga okumuş olan Kellner, tarikatının ritüellerinde cinsel büyüye geniş yer vermiştir.

KEMMERICH, MAX

1876-1932

Ezoterist. Başlıca eserleri: *Die Prophezeiungen – Gespenster und*

Spuk (1921) ve *Die Brücke zum Jenseits* (1927; Öteki Dünyaya Uzanan Köprü).

KENDİ KENDİNE TELKİN

☛ *Ototelkin*

KENDİ KENDİNLE KARŞILAŞMA

alm. Selbstbegegnung

Kabalistler üç tin bölümü olan Nefeş, Ruah, Neşama'nın yanı sıra bir dördüncüsünü de kabul eder: Tselem. Bu, ruh göçüne maruz kalmayan, insanın kişisel ruhani öz şeklidir. İnsanın kendisi olarak da tanımlanabilir. Her, varoluşuyla yeniden şekillendirilir ve karşılanma anında tohuma karışır. İnsan öldükten sonra, gökyüzüne geri döner. Ermiş ve kâhinlerin, kendi özlerini algılamaları mümkündür. Bunun arkasında, nitekim, özellikle ☛Jamblichos'un eserinde, gizli öğretiyle IX (1-9) eğitilen, insanın kendi iblisinin öğretisi vardır.

KENDİNİ GÖRME PSİKOLOJİSİ

alm. Selbstbildpsychologie

☛Hümanist psikolojinin bir dalı... Kendini görme psikolojisi, modern insanın yeteneklerini küçümsediği, korkuları ve cesaretsizliği yüzünden, kendi kendine çelme taktığı teşhisinden yola çıkar. Ancak önemli olan insanın kendisine dair çizdiği resimdir. Pozitif bir öz analiz, aynı zamanda mutlu bir hayata götürür (☛Pozitif düşünce). Başarısızlık, genellikle kişinin kendi yeteneklerinin küçümsenmesinden kaynaklanır.

KENDO

jap. "Kılıcın Yolu"

Kılıç dövüşü.

KENE OTU

Sütleğengiller familyasına aittir, botanikte ismi *Ricinus communis*'tir, "hırva" da denir. Tohumları yağ bakımından zengindir; onlardan dünyaca ünlü –hintyağı olarak da bilinen– müshil ilacı elde edilir. Hintyağı, geride acı bir tat bırakan, açık sarı, kalın ve acı-tatlı lezzette bir yağdır. Kene otu, büyüde ruh savuşturucu olarak kullanılır. Evlerinin bahçelerinde kene otu bulunduranlar, sözde hayaletlere karşı korunmuş sayılır. Kuru yaprakları, ruh kovucular tarafından, hayaletlerin dolaştığı yerlerde kullanılır.

KENEVİR

İki metre yüksekliğine erişebilen, dalımsı sapı ve uzun, beş–altı parmaklı testere yaprakları olan, *Canabis sativa* botanik adıyla bilinen, kendirgiller türünde yer alan, bir yaşında dik duran, pürüzlü kısa tüylere sahip bir bitki. Dişil çiçek-

ler sıkı yapraklı çiçekler arasında bulunurken, eril çiçekler sıkı yapraklı çiçek salkımların altında bulunur. Büyüde özellikle *Cannabis indica*, Hint keneviri (haşiş, esrar) önemli, çünkü bu tür, "Tschers, Churus veya Charros" adlı sarımsı yeşil reçine içermekte ve uyuşturucu etkisi olan ve uyku ilacı görevini gören haşişin katkı maddesi olarak birçok alanda kullanılmaktadır. "Bangh" veya "Ganjah" adıyla da bilinen haşiş, Hindistan'dan çıkarak İngiltere üzerinden Avrupa'ya taşınmıştır. Haşişin etkisiyle baş gösteren uyku hali, önce hoş uçuş hayalleriyle başlayıp, sonra son derece erotik rüyaların görülmesiyle betimlenmiştir. Bundan sonraki aşamada ise, şehvani görüntülere geçmek üzere, hayal âlemindeki kişiye büyük ihtişam ve güzellik hayali sunar. Uyandıktan sonra baş ağrısı, halsizlik ve başka isteksizliklere neden olan ağır ve derin bir uyku takip eder.

KENEVİR TARAĞI OTU

Botanik adı *Ononis spinosa* olan ve kelebekgiller türünden bir bitki. Bitkinin, başlangıçta tatlımsı, ardından acımsı, iğrenç sümüğümsü bir tadı vardır. İdrar sökücü ilaç olarak sıskalık, taş illeti ile mesane hastalığında içecek olarak kullanılmaktadır. Büyüde bu ot, kurutulmuş kökü muska olarak vücütta taşındığında, demir ile yaralanmalara karşı bir büyülü koruyucu ilaç olarak itibar görmektedir.

Kenevir

KENGEL OTU

Adi kengel otu, botanikte *Hieracium Pilosella* diye nitelendirilen bu bitki birleşgengiller fa-

milyasındandır. Biraz acı ve burucu bir tadı olan yaprak ve çiçekleri, ishal, kanamalar ve sıtma için kullanılır. Kengel otu, yoğun kan kaybı nedeniyle güçten düşen, ateşi yüksek olan, çok üşüyen ve ağrısı çok olan insanların güç toplamasına yardımcı olan bir ilaç olarak bilinir. Büyücülükte kengel otu, etrafındakileri millerce öteden tanıyabilecek kadar görmeyi keskinleştiren bir bitki olarak kabul edilmiştir. Bir Yunan efsanesine göre, atmaca gözlerini bu bitkinin suyuyla güçlendirirmiş.

KENOTAP (KENOTAPH)

yun.

Naaş olmaksızın, ölünün hatıratı için dikilen anıt.

KERBEROS

lat. "Cerberus"

Üç başlı bekçi olarak temsil edilen efsanevi Antikçağ yaratığı. Kerberos, yeraltı dünyasının bekçisidir.

Kerberos, yeraltı dünyasının girişinde nöbet tutuyor

KERÉNY, KARL

1897-1973

Klasik filolog ve din bilimci. Zürih'teki C. G. ☛Jung Enstitüsü'nün yöneticisi. Derinlik psikolojisinin yardımıyla yeniden yorumladığı yunan mitolojisi, çalışmalarının ağırlık noktasıydı. Entegre insanın hümanizmi için destek vermiştir. Başlıca eserleri: *Mythologie der Griechen* (2 Cilt, 1951), *Einführung in das Wesen der Mythologie* (1941, C. G. ☛Jung ile birlikte), *Der göttliche Schelm* (1954, C. G. ☛Jung ile birlikte), *Humanistische Schriften* (1966) ve *Auf den Spuren des Mythos* (1967).

KEREVİZ

"Bahçe kerevizi" de denilir, botanikte *Apium graveolens* diye geçer ve maydanozgiller familyasına aittir. İçe işleyen çok itici bir tada sahiptir ve neredeyse zehirli bir etki yaratır. Halk tababeti yabani kerevizi, idrar söktürücü ve cinsel organları

etkileyen bir madde olarak kullanır. Kereviz, büyüde, özellikle Yunanistan'da şans getiren bir ilaç olarak kabul edilir, bu yüzden muska olarak taşınır ve odaların kapılarına asılır. Aynı zamanda aşk tentürlerinde ve tütsülerde de kullanılan katkı maddesi olmuştur.

KERKRING, THEODOR
1640-1693

Amsterdam'da simyacı. Basilus yandaşıdır ve onun eseri *Currus triumphalis Antimonii* (Antimon'un Zafer Arabası) hakkında detaylı bir yorum yazmıştır: "Commentarius'in currum triumphalem Antimonii Basilii Valentini".

KERNER, JUSTINUS
1786-1862

Württembergli şair, doktor ve okültist, *Die Seherin von Prevorst* (1829) adlı kitabın yazarı. Bu kitap, Agrippa'nın yazılarından beri, gizli bilimlerde kaydedilen en önemli aşama olarak görülür. Ancak bunun haricinde de Kerner, kendi zamanı için çok önemli başka okült yazılar da yayımlamıştır. *Blätter aus Prevorst* (1831-1839), *Geschichten Besessener neuerer Zeit* (1834).

Justinus Kerner

KERNING, J. B. veya GNEITUNG
1774-1851

Johannes Baptist'in takma ismi. Katolik teolog ve Württemberg farmasonluğunun kurucusu. Farmasonluk hakkında önemli eserlerin yazarı: *Maurische Mitteilungen, Die Grundzüge der Bibel, Schlüssel zur Geisterwelt* (Ruh Âleminin Anahtarı) ve *Brief über die königliche Kunst*. Bu kitap, sözde harf alıştırmalarını içermekte. 16 mektup ve dört bölümden oluşmakta. Öğrencinin belli harfleri düşünüp, aynı anda ilgili nefes alma egzersizlerini uyguladığı konsantrasyon alıştırmalarına bir giriş mahiyetindedir. Bu sistem, öğrencisi Karl Kolb tarafından geliştirilmeye devam edilmiştir ve "Die Wiedergeburt, das innere wahrhaftige Leben oder wie wird der Mensch selig" (1857) başlığı altında yayımlanmıştır. Aynı zamanda "Das Buchstabenbuch" (Alfabe Kitabı) olarak da tanınmaktadır.

KERRÛBÎ

Kayıp cennetin bekçiliğini yapan ulu bir meleğin İbranca ismi.

KESA

jap.

Buda ve keşişlerin kıyafeti için kullanılan ad; aynı zamanda öğretinin ustadan öğrenciye geçişinin de sembolü (örneğin Zen'de). Kıyafet yıpranmış kumaşlardan dikilir ve toprak sarısına boyanırdı. Yıpranmış kumaşın anlamı, en dibe çökmüş varlığın dahi aydınlığa erişebileceğini göstermektir.

KETER

ibr. "Taç"

En yüksek Sefirah. Bunun için Rum ma'alah *(ibr. "en yüksek Yükseklik")* da kullanılmaktadır.

KEYSER, GEORG ADAM

**1746*

Yedi bölümden oluşan *Uhuhu oder Hexen-, Gespenster-, Schatzgraeber-, und Erscheinungsgeschichten* (1785-92) başlıklı, cadılık ve okültizm konularından raporlar ve hikâyelerin kapsamlı koleksiyonunun editörü. Bu koleksiyon özellikle bugün artık mevcut olmayan dava dosyalarından alıntıları nedeniyle cadı araştırmalarında önemlidir.

KEYSERLING, ARNOLD GRAF

**1922*

Viyana Uygulamalı Sanat Yüksek Okulu'nda transpersonal psikoloji profesörü. 1979'dan beri Avrupa Hümanist Psikoloji Birliği'nin başkanı. Keyserling, New Age Hareketi'nin en önemli öncü düşünürlerden biridir. Başlıca eserleri: *Ars Magna – Kriterien der Offenbarung, Durch Sinnlichkeit zum Sinn* ve *Die Metaphysik des Uhrmachers von Gustav Meyrink.*

KEYSERLING, HERMANN GRAF

1880-1946

Yoğun olarak okültizm ve parapsikoloji ile ilgilenen yazar. Başlıca eserleri: *Reisetagebuch eines Philosophen* (1914) ve *Das Okkulte* (1923).

KHAN, HAZRAT İNAYAT

☛ *Hazret İnayet Han*

KHANDAS

bud. "Varlık Grupları"

1.) Budizm'in temel kavramı. Bu kavramla varlığımızın beş grupta sınıflanması anlaşılmakta: Beden, his, algılayış, hayal gücü ve bilinç. Bizim varlığımız bu bedensel ve ruhsal fenomenlerin sürecinden başka bir şey değildir. Buda anlayışına göre Ben'lik veya kişilik yoktur.

2.) Sikhs'in sembolü. İki paladan (savaş erdemi) oluşmakta: Hançer (dünyevi güç) ve disk (ruhani güç).

KHECARİMUDRA

hint. "Gökyüzü Uçuşunun Mührü"

Dilin altındaki doku bandı kesilir, dil yutulabilir hale gelene kadar çekilerek uzatılır. Böylelikle gırtlak kapatılabilir. Bu yöntemin amacı, astral bedenin fiziksel bedenden ayrılmasını sağlamak için sahte ölüm durumunun yaratılmasıdır.

KHE-CHARA

"Ether Gezgini" veya bazen "Gökyüzü Gezgini" olarak tercüme edilir. Khe-Chara ismi Hindistan'ın mistik ve felsefi edebiyatında yüksek mertebeli Yogin'lerin veya sırdaşların sahip oldukları Siddhi'lerden birini veya psişik yüksek ruhani güçleri tanımlamak için kullanılmakta.

KHUNRATH, HEINRICH

1560-1605

Doktor, Paracelsus'un öğrencisi. Gülhaçlı yandaşı olup olmadığı kesin bilinmemekte. *Amphitheatrum sapientiae aeternea verae, christiano-cabalisticum, divino-magicum* adlı kitap ve birçok bakır kakma resim (Magdeburg 1609) içeren kitap ona atfedilmektedir. Khunrath bu kitapta, evrensel bilgeliğe giden zorlu ve labirentvari yolu tasvir etmekte.

Heinrich Khunrath

KIBRIS

☛ *Chypre*

KIESEWETTER, CARL

1854-1895

Ezoterist... Başlıca eserleri: *Der Okkultismus des Altertums* (1891-1896), *Geschichte des neueren Okkultismus* (1891; Yeni Okültizmin Tarihi), *Franz Anton Mesmers Leben und Werk* (1893), *Faust in Geschichte und Tradition* (1893), *John Dee, ein Spiritüalist des 16. Jahrhunderts* (1893) ve *Die Geheimwissenschaften.*

Kiesewetter'in eserleri günümüzde çağın gerisinde kalmıştır ve sadece kaynak olarak uzmanlar tarafından kullanılmaktadır.

KILESA

bud. "Lekelenme"

Ruhu bozan tüm tutkular: Hırs, nefret, gurur, körlük, noktai nazar, endişe, dik kafalılık, arsızlık, vicdansızlık, asabiyet.

KILIÇ OTU

"Koyun kıran kılıç otu" veya "Kankurutan" da denilen bu bitki *Hypericum Perforatum* botanik adıyla bilinir. Bu bitki parmaklar arasında ovalandığında, aromatik reçineli bir koku yaymakta ve parmak uçlarını kırmızıya boyamaktadır. Reçinemsi acı bir tada sahiptir. Ağzı hafifçe burar. Eskiden bu bitki, halk tıbbında nıkris, ishal, sıskalık, kanama, yaralar ve ezilmelere karşı kullanılan kuvvetlendirici, ateş düşürücü, kurt dökücü ve idrar söktürücü ilaç olarak sayılmaktaydı. Büyü dünyasında kılıç otu son derece önemli bir bitkidir. Büyü gücünü, Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği sırada haçın altında büyümüş olması olayına borçlu olduğu söylenmekte. Beş renkli oluşu ve kırmızı suyu nedeniyle Hz. İsa'nın yaralarını anımsatmaktadır.

Kılıç otu büyüde, sadece iklim otu (Wetterkraut) değil aynı zamanda büyü çözücü olarak da bilinmekteydi. Yukarıda belirtilen ilk amaca yönelik, bu bitki Yuhanna zamanında çiçeğe durmuşken toplanırdı ve evlerin, çoğu kez pencere parmaklıklarına veya kapı demirlerine sarılırdı. Böylelikle evi ve avluyu yıldırım çarpmasından koruyacağına inanılırdı. Kılıç otuna aynı zamanda, kötü ruhları kovaladığından ve şeytan anlaşmalarını bozduğundan "Fuga daemonum" denmekteydi. Bu nedenle, işkence koltuklarına gerilmeden önce, şeytana verdikleri sözü bozacağı ve cadıların itirafını sağlayacağı düşünülen kılıç otu damlacıkları cadılara içirilmekteydi. Hazine kazıyıcıları, sadece kılıç otunu yanlarında taşıdıkları zaman gizemli çalışmalarında başarı elde edebilirdi, çünkü onun sayesinde hazinelerin bekçiliğini yapan şeytanlar kaçmak zorunda kalıyorlardı.

Bezeler vasıtasıyla ortaya çıkan yaprakların noktalı işaretleri, bu bitkinin mucizevi güçlerini imha etmek için şeytanın geceleri yaprakları iğneyle delik deşik ettiği inancına fırsat vermekteydi. Yuhanna Günü'nde vaftiz eden aziz Yuhanna'ya göre adlandırılan kutsal bir gün (24 Temmuz), koyun kıran kılıç otundan yapılmış çelenkler, hayır duasıyla evlerin çatısına atıldığında, ilgili evler tüm sene boyunca yıldırım çarpmalarına, yangınlara ve kötü şeytanlara karşı korunmaktaydı.

Halk tıbbında bu bitki önemli bir rol oynamaktadır; ancak bu bitkinin bataklık bölgelerde yetişmemiş olması gerekiyor. Yarı açmış bir çiçek, tırnaklar ara-

sında sıkıldığında kanımsı bir su salgılama özelliğine sahip. Çiçek ve yapraklarından yapılmış çay, yorgunluğa, akciğer, mide, böbrek ve mesane ağrılarına karşı etki etmekte. Etkileri oldukça güçlü olan kılıç otu yağı da, dahili ve harici yanmaları tedavi eder, lumbagoya (eklem tutulmalarına) karşı seçkin bir ilaç olup romatizma ağrılarında sürülerek tatbik edilir.

Kılıç otu

KILNER ŞEMSİYESİ

İnsanın hassas maddeli ışınlarını ve ayrışımını görünür yapabilmek için kullanılan teknik bir araç.* Diajan ile boyanmış şemsiyenin kaşifi İngiliz doktor Dr. Kilner (1847-1920).

☛ *Kirlian Fotoğrafçılığı*

KINA YAĞI

Kına ağacı çiçeklerinden elde edilen yağ.

KING, FRANCIS

İngiliz okült araştırmacı ve yazar. Büyünün toplumdaki rolü ve özellikle büyü cemiyetlerinin varlığı konusunda halkın bilinçlenmesi, King'in başarısıdır. O.T.O.'nun yapısı, öğretisi ve tarihi hakkındaki araştırmaları esastır. Balıca eserleri: *Rituel Magic in England* (1970), *Sexuality, Magic and Perversion* (1973), *The Secret Rituels of The O.T.O.* (1973), *Magic* (1975, *Magie – eine Bilddokumentation*, (1976) ve *The Techniques of High Magic* (1976, Stephen Skinner ile birlikte). İhtisas dünyasına göre bu kitap batılı büyüye en iyi niteliği taşıyan kitaplardan biridir. *Rituel Magic - The Rebirth of Magic* (1982, 1970'de yayınlanan eserin devamı).

KING, GEORGE

**1919*

Ruh tedavicisi olarak isim yapmış bir İngiliz okültist. Başlıca eseri: *You too can heal* (1976).

KING, KATIE

Senelerce ☛Crookes'un seanslarında kendini gösteren, herkesle konuşan, dokunulan ve fotoğrafı çekilen bir varlığın görüngüsü; yaşarken, adının

Kirlian Şemsiyesi, 'kirlian aygıtı' olarak da bilinir. (Ed. n.)

Anny Morgan ve Kraliçe Maria Stuart'ın nedimesi olduğunu açıklamaktaydı.

KIRBAÇÇILAR
alm. Geissler

Çıplak bedenlerini kırbaçlayarak günahlarının bağışlanacağını düşünen XIII. – XV. yy. kardeşliği olan Flajelanlar (dini nedenlerden dolayı kendi kendini kamçılayan ortaçağ kardeşlerinden birine mensup kimse). Kan akana kadar kendilerini kırbaçladıkları uzun yolculuklara (kırbaç yolculukları) çıkmaktaydılar. Kırbaçlama esnasında kendinden geçer halka kehanette bulunurlardı.

KIRCHER, ATHANASIUS
1602-1680

Cizvit ve Avignon'da profesör, evrensel bilimci. Kabala'nın Mısır kaynaklı olduğu görüşünü savunmaktaydı. Başlıca eseri: *Oedipus aegyptiacus*. Onun görüşüne göre simyacıların başarısı, şeytanın işidir.

KIRKKİLİT

☛ *Atkuyruğu*

KIRLANGIÇ OTU

Aynı zamanda "hilaliye" ve "sarı çirişotu" olarak da adlandırılmakta; *Chelidonium majus* botanik adıyla Gelincikgiller, türüne ait bir bitki. Bu bitkinin ve kökünün kokusu taze haliyle çok iğrençtir ve tadı çok keskin acıdır. Bitkinin sütü, kırmızımsı sarı, uyuşturucu etkili ve de azot bazlı bir esans içerir. Yeşil yumuşak bir reçinedir. Bu bitki tıpta, alt kasık organlarının salgısını sağlayan, emilimi kolaylaştıran, ter atmaya ve idrar sökmeye yarayan bir ilaç olarak görülürdü. Büyü inancına göre, sütü belli büyü formülü kontrolünde göz kapaklarına hafifçe dokundurulduğunda bu bitki, büyülü göz kuvvetlendirici bir ilaç sayılmaktaydı. Bu bitkinin sütünün, ayrıca çoğu kez cadı merheminin katkı maddelerinden olduğu söylenmekte.

KIRLANGIÇ TAŞI

Yavru kırlangıçların midesinde bulunduğu söylenir. Eski çağda, Plinius'a göre iki çeşit Kırlangıç Taşı ya da Chelidonie vardı; bunlar kısmen erguvan rengindedirler; bazılarının da erguvan kızılı içinde koyu lekeleri vardır.

KIRTA-YUGA

Zaman devrinin başladığı kutsal çağ.

KISSENER, HERMANN
1925-1987

Ezoterist ve tüm dinlerin birliğini hedefleyen Liga UR 1964'ün (evrensel din birliği) kurucusu. Tüm dinlerde mevcut olan tek bir dinin (büyük din) var olduğu görüşünden yola çıkmaktalar. Bu evrensel dünya dini, 26 esasta toplanmakta.

Başlıca eserleri: *Universales Manifest* (Evrensel Manifesto), *Geeinte Religionen, Lebenszahlen, Prophezeiungen, Pyramidologie, Charakterkunde* ve *Geschichten, die Füsse erzählen.*

KIŞKIRTMA

☛ *Evokasyon*

KIVIRCIK BALDIRIKARA

Botanik ismi *Polytrichum commune* olan, yapraklı karayosunları türüne ait olan bitki. Büyücülükte altın kıvırcık baldırıkara, kadın ve çocukları büyülemek için önemli bir rol oynar ve bunun, kısmen otun belirli büyü formülleri altında yakılması, kısmen de muska olarak taşınması ile gerçekleştirildiği söylenir. Kurutulduktan sonra şeker ile toz haline getirilen ve belirli koşullar altında ağızdan alınan bitkiye, insanın gençliğinin baki kalmasını sağladığı atfedilir.

KIZ

Dam'a karşılık gelen oyun kartı.

KIZILDERİLİ EZOTERİZMİ

* *Ezoterizm (Kızılderili)*

KIZIL YAKUT

(Kerpik)

Eskilerin kızıl yakutu (Carbunculus) ile bugünkü Seylan taşı'nın yanı sıra, yakut ve Balagius'u kapsamaktadır. Gece ışıldayacak kadar parlak olduğu; tüm taşların gücünü kendisinde topladığı söyleniyor. Kem gözlerden korumak için çocukların boyunlarına asılmaktaydı.

KIZILAĞAÇ

Botanik adı *Alnus glutinosa*'dır; acı tadı ve burucu etkisi olan bir kabuğu vardır. Yaprakları bugün bile ter atmak için sevilen bir kocakarı ilacıdır. Büyü inancında, şarap ile yapılan bir iç kabuk sıvısının, büyülü içeceklerin yol açtığı zararlara karşı iyi geldiği söylenir. Yaprakların üzerinde zaman zaman bulunan bal ifrazatı, verimsizlik büyü ilaçlarının yapımında sevilir.

KİMLİK SINAMASI

alm. Identifikation

Seanslarda ortaya çıkan bir hayaletin veya bir varlığın, olduğunu iddia ettiği kişiyle eşleşip eşleşmediğini belirlemek için yapılan sınamaya verilen ad.

KİMYON YAĞI

Kimyon yağı, *Carum Carvi*'nin tohumlarından elde edilmektedir; baharat kokan ve tadan, renksiz bir yağdır. İki tür ayırt edilmektedir:

a) En değerli kısmı olan ve asıl aromatik özü içeren ağır kimyon yağı; Carron

b) Değeri düşük olan hafif kimyon yağı; Carren.

Kimyon yağı çoğunlukla likör üretiminde kullanılmaktadır.

KİNESİK
yun. kinesis = "Hareket"
İnsan kişiliği ve amaçları hakkında bilgiler elde edilebilen beden dilinin ve sözsel olmayan iletişim (duruş, mimik ve hareket) araştırması.

KİRLİAN FOTOĞRAFÇILIĞI
Rus çifti Semyon ve Valentina Kirlian'a göre adlandırılmıştır. Kirlian fotoğrafçılığı, yüksek frekans alanı (20.000 volt) yardımıyla bir insan bedeninin, bir hayvanın veya bir bitkinin fotoğraf çekimlerinin (kirlian efekti) yapılabileceği anlayışına dayanmaktadır. Bu resimlerin özelliği, Aura ve iç beden olarak yorumlanan çelenk biçimli çerçevelerdir. Bu auranın, hastalıklarda, hipnozda ve meditasyonlarda değiştiği söylenir. Kirlian efektlerinin nedenleri henüz açıklanamamıştır. Bedene mahsus manyetik alana dayandığı tahmin edilmekte. Aura'nın görünmesiyle ilgili benzer işlemleri, 1891'de Amerikalı Nicola Tesla ve 1930'da İsviçreli Walter Kilner (☛Kilner-Şemsiyesi) geliştirmişlerdir.

KİROGNOMİ
yun. "El yorumu"
☛ *Kiromanti*

KİROMANTİ veya KİROSOFİ
alm. Chiromantie oder Chirosophie
El ayalarına, oralarda bulunan "tepelere" ve kendine özgü bağlantılarına, sıkça parmaklar ve tırnakların şekline, nadiren de elin dış biçimine bakılarak, insanın kaderinin yorumlanması ve bildirilmesi. El ayasında bilhassa özel anlamlara sahip, üç veya dört ana çizgi göze çarpar. Örneğin başparmak kökünün etrafında dönen, eli çaprazlamasına geçen, el bileğine dik uzanan ve hatta el bileğinin etrafını çevreleyen çizgiler. Sadece karakterin yorumlanmasına Kirognomi denir. Kiromanti, halk inancına göre birçok gerçeği içinde barındırır ve el fallarıı ile ilgili rivayetler bunu güçlendirir. Mesela, III. Napolyon'un, sonra eşi olan Josefine Beauharnais'e, genç kızken gelecekteki imparatoriçeliği fal ile bildirilmiştir. ☛Lenormand.

KİROMANTİ, KABALİSTİK
alm. Kabbalistische Chiromantie
Antik-Ortaçağ el kehanet öğretisinden çok az farklıdır. O da şunları tanımaktadır:

1. Baş parmak ile işaret çizgisinin arasında başlayan ve baş parmak kökünün etrafından aşağıya doğru inen ve bariz şekilde belirginse, uzun ömrü gösteren yaşam çizgisi;
2. Yaşam çizgisinin yakınında (ya da onunla birlikte), işaret parmağının altında başlayan, sonra ay dağına doğru giden, münasip uzunluk

Kabalistik Kiromanti
El çizgileri gezegenlere göre düzenlenmiş...

ve belirginlikte iyi sindirim, yaşam sevinci ve enerji anlamına gelen doğa çizgisi veya ana çizgi;

3. Serçe parmağının altında başlayan, işaret parmağına doğru giden ve iyi teşekküllü ise, verimli üreme gücünü belirten masa çizgisi;
4. El kökünden veya baş parmak kökünden serçe parmağına giden ve yine sindirim

veya yiyecek alımı ile ilişkili karaciğer veya mide çizgisi;

5. El ayasının altında el bileğinde bulunan ve kesintisiz ise, her teşebbüste şans anlamını taşıyan, Rascenta (bilek çizgisi) veya ilk enlemesine olan çizgi.

Bunlarla beraber, aynı zamanda astrolojik kavramlarla ilgisi olan ve çizgilerin arasındaki ara alanlar, yani "tepeler" vardır: Venüs, Jüpiter, Satürn, Güneş, Merkür ve Ay tepeleri ile "Mars ovası" ve "Masa"nın iki düzlemi.

KİROZOFİ

ılm. Chirosophie

☛ *Kiromanti*

KİROTEZİ

ılm. Chirotesie

Hastalık tedavisi amacıyla ellerin kullanılması. El basma...

KİŞİLEŞTİRME

ılm. Depersonalisation

Bir seansta ortaya çıkan bir kişinin veya varlığın tanınmış bir kişinin simasını andırması, başka bir deyişle onun şahsiyetine sahip olması... Psikolojide de kullanılır.

KİŞİLİK AYRILMASI

ılm. Dissoziation

Kişilik bölünmesini veya ☛Astral Beden'in ayrılmasını niteler. Kişinin kendisinin çoktan ölmüş olduğunu hissetmesiyle açığa çıkar.

KİŞİLİK BÖLÜNMESİ

Bir tür kişilik parçalanması. Kontrol edilen bilinç o kadar indirgenir ki, kişi bir tür trans durumuna girer.

KİŞNİŞ YAĞI

Kişniş yağı, *Coriandrum sativumun* tohumlarından destilasyon (ayrıştırma) ile elde edilmekte ve hoş aromatik bir kokuya sahiptir.

KİŞUP

ibr.

Kara büyünün adı. Genellikle ☛Şedim'e katılan bir Yahudi Kişup yapılırdı.

KİTAB-I MUKADDES

yun.'dan ta biblia = "Kitaplar"

Tanrı tarafından vahyedildiği söylenen Yahudilik ve Hıristiyanlığın (İncil) kutsal yazılarının derlemesi. Tevrat 39, İncil ise 27 bölümden oluşmaktadır.

KİYETİZM (QUIETISMUS)

XVII. yy.'da İspanya'dan, birçok mürit edindiği (Jeanne M. ☛Guyon) Fransa'ya kadar yayılan dini bir akım. Bu öğretiye göre insan, Tanrı'ya tam olarak konsantre olabilmesi için hayatın olaylarına karşı kayıtsız kalması gerekmektedir. *(lat. quietus = sakin, rahat).* Papa 1699'da bu öğretiyi lanetlemiştir. O tarihten beri de bu öğretiye karşı mücadele verildi; bu konuda da özellikle, teolog yazar Bissuet (1626-1704) ön ayak olmuştur.

KLADNİK SES FİGÜRLERİ
☛ *Zymatik*

KLEMENTİNLER
Bu gnostik mezhebin kurucusu Romalı Clemens'tir. Öğretisine göre dünyayı şeytan yönetir. Saf Yahudiliği tekrar kuran Tanrı'nın sağ kolu İsa, son gerçek peygamberdir. Bu mezhep, İsa'nın dünyayı ikinci kez kurtarmak için döneceğine inanır. XVIII. ve XIX. yy.'ın aydınlanmacıları (☛Aydınlanmacı Tarikatı) bu varsayımlara dayanır.

KLEUCKER, JOHANN FRIEDRICH
(XVIII. yy. sonu)
Martinizm hakkında ilk Almanca eserin yazarı: *Magikon oder das geheime System einer Gesellschaft unbekannter Philosophen* (Frankfurt 1784). Başlıca eserleri: *Erreurs* ve *Tableau naturel*'de bulunan Saint-Martin'in öğretilerinin özetini içermekte. Şair Matthias Claudius (1740-1815), 1782'de Saint-Martin'in temel yazısı *Irrtümer und Wahrheit oder Rückweise für die Menschen auf das allgemeine Principium aller Erkenntnis*'i tercüme etmiştir.

KLINCKOWSTROEM, CARL GRAF
1884-1969
Parapsikolojiyle ilgilenen doğa bilimleri tarihçisi. Başlıca eserleri: *Bibliographie der Wünschelrute* (1911), *Der physikalische Mediunismus* (1925) ve *Die Zauberkunst* (1954; Sihir Sanatı).

KLINGSOR (KLINSCHOR)
Kral Arthur'un annesi ve başka kraliçelerin yanında kaldığı gizem dolu bir şato sahibi. Wolfram v. Eschenbach'ın *Parzival*'inde de adı geçmektedir.
☛ *Hemberger*

KLİPPOTH
ibr. çöpler
İnsanların negatif hareketlerinden meydana gelen, onları "saran" ve ruhsal gelişmelerini kısıtlayan kötü kabuk, zarlar.

KLOPPEDİNG
ibr.
İlk defa 1767'de duyulan Dibbesdorf'daki bir hortlak-hayalet. Hydesville'deki (Fox) gibi eylemlerini sürdürmesine, tüm olasılıkların araştırılmasına rağmen polis ve mahkeme tarafından hiçbir doğal açıklama bulunamamıştır. Lessing, bu görüngüler yüzünden "küçük dilini yuttuğunu" ifade etmektedir.

KLOSSOWSKI DE ROLA, STANISLAS
İsviçre'de yaşayan, günümüz ezoterik kitap yazarı. Kaleminden simya hakkında önemli eserler ortaya çıkmıştır: *Alchemie – die geheime Kuns* (Simya –

Gizli Sanat, 193 resimli) ve *Alchemistische Kupferstiche des 17. Jahrhunderts*. Bu sözü edilen son eserde, zamanının hakkakları tarafından üretilen Altus, Michael Maier vb. gibi ünlü ustaların nadir amblemlerini yayımlamıştır.

KLÖCKLER, HERBERT FREIHERR von
1896-1937

Doktor, astrolog ve *Sterne und Mensch* adlı derginin editörü. Başlıca eserleri: *Kursus der Astrologie* (3 cilt), *Astrologie als Erfahrungswissenschaft* (1926, yeni baskı 1989). Klöckler, Alm. astrolojisinin üstatlarından kabul edilir. Kapsamlı ampirik malzemelerin yardımıyla temel bir tipoloji eseri (örneğin meslek, zanlı ve kurban) oluşturmuş olmak onu kalıcı kılmıştır.

KLUSKI, FRANCK
1874-1944

Medyumnik eğilimli aileden gelen Polonyalı yazar ve medyum. Materyalizasyon alanında ise oldukça yetenekliydi.

KNEIPP, SEBASTIAN
☛ *Hidroterapi*

KNIGGE, ADOLPH FREIHERR von
1752-1796

Über den Umgang mit Menschen'ın yazarı. İlk önceleri Knigge, farmasonları bir reformla birleştirmeyi amaçlayan ateşli bir farmasondu. Daha sonra sağlam bir yapılanma gerçekleştirdiği Aydınlanmacı Tarikatı'na katıldı.

Adolph Freiherr von Knigge

KNIGHT, GARETH

Basil Wilby'nin takma ismi; büyü ve tarot konularında faal uzmanlar arasında kabul edilen İngiliz okültist yazarı. *A Practical Guide To Quabalistic Symbolizm* (1965) ve *The Treasure House of Images* adlı eserlerinde, aslında Kabala'yla hiçbir bağlantısı olmayan tarot oyununa dair inandırıcı kabalist bir yorumu ortaya koymayı başarmıştır.

Diğer eserleri: *The Experience of Inner World* (1971), *A History of White Magic* ve *The New Dimes-*

nions of Red Book (Basil Wilby adıyla yayımlanmıştır).

KNORR von ROSENROTH, CHRISTIAN
1636-1689

Hıristiyan kabalist, şair ve Sulzbach Pfalzgrafen'in bakanı. Aynı zamanda Zohar'ın tercümesini de içeren Latince eser *Kabbala denudata* (İfşa olan Kabala, Sulzbach 1677) ile Kabala'nın düşünce varlığını Yahudi olmayan çevrelere tanıtmıştır. XIX. yy.'a kadar bu eser, Kabala'yla ilgili temel eser sayılmaktaydı. Knorr bu eserle, Hıristiyanlığın Kabala'ya entegrasyonunu amaçlamaktaydı.
Başka Hıristiyan kabalistler oysa, Kabala'yı Hıristiyan mistiği ile birleştirmeye çalışarak aksi bir yol izlemişlerdir.

KOAGULATIO

Simya terimi: "Pıhtılaşma ya da Bağlanma" Ayrıştırmadan sonraki hareket. Mecazi anlamda insanda, tüm kötülüklerin ortadan kalkar kalkmaz, iyilerin pekiştirilmesidir.

KOAN
jap.

Meditasyon için Zen öğrencisine bir kelime veya bir cümle verilmektedir. Bu kelime ve cümleler anlamsız ve mantıksız olduklarından öğrenciden oldukça iyi konsantre olması istenilir. Bu basamağı geçebilen, kurtuluşun en yüksek şekline ulaşmaktadır (jap. Satori).

KOBOLD
yun. Kabalos

Bir peri türü. Çoğu peri insanlardan uzak dururken, özellikle evdeki ocakbaşı sevimli ev hayaletlerinin, koboldların veya cücelerin (çoğunlukla adları Heinrich'tir) yerleştikleri yerdir, aynı zamanda, alışıldığı gibi görünmez olarak ahır ve samanlıkta gezinir ve ara sıra kedi, ev yılanı veya kurbağaya dönüşürler.
Eve uğur getirir. Tabii ki ev halkıyla dalga geçmeyi çok sever ve çoğu zaman çeşit çeşit muziplikler yapar. Ama çoğunlukla olağanüstü yardımcılardır, bilhassa ev işlerinde. Yardımlarına teşekkür olarak ocağa küçük yemek parçaları (veya biraz süt) konur veya onlar için kırmızı bir başlık hazırlanır; bunları gece vakti alırlar. Eğer Koboldlar'ın ödüllendirilmesi unutulursa ve kızdırılırlarsa, o evden kaçarlar (ve böylelikle evin uğuru da gitmiş olur).

KOCH, WALTER A.
1895-1970

Özellikle renklerin ve cevherlerin astrolojiyle olan ilişkileri ile ilgilenen astrolog. Araştırmaları sonucunda, özellikle gemologların (cevher bilimi uzmanları) da onayını alan bir geze-

Bitki toplayan bir kadın, Kobold'u yakalayabilmek için pusuda beklemektedir.

gen ve burç taşlarının listesi oluşturulmuştur. Başlıca eserleri: *Astrologische Farbenlehre* (1930; Astorolojik Renk Öğretisi), *Psychologische Farbenlehre* (1931; Psikolojik Renk Öğretisi) ve *Die Seele der Edelsteine* (O. Holstein ile birlikte).

En son eser günümüzde dahi cevherlerin büyüsü ile ilgili en

önemli kitaptır. Astroloji hakkında: *Aspektlehre* (2.baskı 1979), *Gesammelte Aufäetze - Gestalthoroskopie* (1981) ve *Häusertabellen des Geburtsortes* (3. Baskı 1985).

KODO SAWAKİ
1880-1965

Zen ustası; öğretisini devam ettiren Taisen Deşimaru'nun öğretmeni.

KOEVOLUSYON
lat.

Bu kavram İsviçreli psikiyatr Jürg Willi (☛1934) tarafından kullanılmıştır. Kişiliği ikili ilişkilerde şekillenen insan, bir bağıntı varlığıdır. Ortaklıkta, evlilikte ve çalışma ortamlarında insanlar birbirlerini şekillendirir ve gelişmelerini sürdürür. İnsanı bu bireysel eylemlerarası evolusyonu, evrensel evrime katkı sağlar. Willi'nin Başlıca eserleri: *Die Zweierbeziehung* (1975) ve *Die Therapie der Zweierbeziehung* (1978).

KOILAS
yun.

Teozofide bir tanımlama "Maddenin esas birleşimi". Çoğu kez ☛Ether anlamında kullanılır.

KOKA ÇALISI

Botanik adı *erythroxylum*; ülkesi Latin Amerika; 1859'dan beri Avrupa'da bilinmekte. 2000'li yıllarda Avrupa'da yüksek kesimdeki insanların rağbet ettiği kokain uyuşturucusu, bu bitkinin yapraklarından elde edilmekte. Tıpta mukoza zarının anestezisi için kullanılmıştır.

KOKULANDIRMA İŞLEMİ

Koku maddeleri elde etme metodu. Koku üretiminde kullanılacak yağın, çiçek koku maddelerini emmesi, absorbe etmesi (*enfleurage á froid*). Taze çiçek goncaları, yağ sürülmüş cam plakalara serpiştirilir. Bu işlem üç ay boyunca tekrarlanır. Ardından koku maddeleri alkol ile yağdan ayrıştırılır.

KOLA CEVİZİ

(Cola) Tropik Afrika ağaç türünün filizleri. Etkili temel unsuru kafein olan uyarıcı, açlık giderici bir bitki.

KOLEKTİF BİLİNÇ DIŞI

C. G. ☛Jung'un şekillendirdiği, bir kavram. Bir insanın bireysel ruhu değil, birçok insanın kolektif ruhsal durumudur (ruhsal yaşam durumu). Rüyalarda, hayallerde ve korkulu delilik boyutundaki tasavvurlarda kendini göstermektedir. Jung'un tanımlamasına göre: "Kolektif bilinç dışı, her insanlık yapısında tekrar doğan, insanlık gelişiminin muazzam ruhsal irsi bir kütlesidir".

KOMBİNASYON

Simyada, belli bedenlerin ve güçlerin kıyaslanması veya bir araya getirilmesi.

KOMPLEKS
alm. Komplex
Dahili, bir araya toplama; tıbbi-ruhsal: Birçok kısmi sorunun, tek bir rahatsızlıkta birleşmesi.

KOMÜNİKATÖR
alm. Kommunikator
Seanslarda ortaya çıkan ve medyumdan farklı olan bir kişi veya bir varlık. Bir ölü olduğunu iddia ettiğinde ölen biriyle özdeş olup olmadığı veya sadece medyumun paranormal yolla bir şekil yaratıp yaratmadığı kontrol edilmek zorundadır.

KONFÜÇYÜS
İ.Ö. 551- 479
Öğretileri İmparator Wu Ti (İ.Ö. 156-187) tarafından devletin temel unsuru yapılan Çinli felsefeci. Konfüçyüs akımı (Konfüçyüsçülük), Çin Cumhuriyet'inin 1912 senesinde kurulmasına kadar, devlet doktrini geçerliliğini korumuştur. Konfüçyüsçülük, büyük adamların erdemlerinin taklit edilmesi yönünde ahlaki bir öğretiydi. Bu amaca yönelik olarak devlet arşivinden söz konusu kişilerin yazıları derlenip yayımlanmıştır. En yüce erdem, sadece asıl birinin sahip olduğu terbiyedir (*li*). Bu amaca, onun için özel bir varlık olan gökyüzünün ve büyük adamların emirlerine itaat ve azizlerin sözlerine dikkat edilerek ulaşılmaktadır.
Çin bilgesi Konfüçyüs ve izleyicilerinin öğretilerine verilen ad. İnsana ve günlük yaşama dönük bir felsefe olan ve insanların bolluk içinde iyi bir yaşam sürmelerini sağlamayı amaçlayan Konfüçyüsçülükte, tutarlı

Konfüçyüs konuşmak için gelen Çinli bilgeyi karşılarken...

ve genel geçer bir metafizik ve mantık ortaya konmamıştır. Öte yandan, Konfüçyüs'ün düşüncesi, Çin'de Taoist düşünce geleneğinden kopuşu simgeler. Nitekim, Taoizmin ☛doğalcılığının nihilist bir yapı sergilediği yerde, Konfüçyüs, bir yandan tanrılara ve ruhlara tapmaya devam ederken, bir yandan da ağnostik bir tavır içinde olmuştur.

Ona göre, gerçekten erdemli olan kişi, dünyaya tümüyle sırt çevirmiş çileci bir aydın değil de, aydın, bilgili, insanları ve dünyayı tanıyan, her zaman 'Altın Orta'da durmasını bilen bir bilgedir. Eski Çin'in tarihi, kurumları ve gelenekleri ile ilgili belge ve kayıtların korunarak, bunlar üzerinde çalışmanın önemine işaret ettiği için, Çin tarihinin babası sayılan Konfüçyüs resmî bir din kurmamış, fakat evlatların anne babalarına ve atalarına duyacağı saygıyla belirlenen bir din anlayışının temellerini atmıştır.*

KONJONKSİYON

lat.

Astrolojik bir açı, bir veya aynı evin içerisindeki, iki veya birçok gezegenin buluşması, olumlu veya olumsuz olabilir. Simyada, iki veya birçok nesnenin birleştiği veya en azından ahenkli bir ilişkiye oturtulduğu bir süreçtir.

KONSANTRASYON

fr. Concentration

Rahatsız edici yan duyguları kapatma ve tamamen kendi içine dönme yeteneği; konsantrasyon sezgisel çalışmanın şartı, genel anlamda okült gelişme; aynı zamanda tüm telepatik ve kehanete ilişkin alıştırmaların önkoşulu.

KONSENTOFONİ

Diğer adları, "Paranormal bant sesleri", "Bant sesleri", "Para-Sesler" ve "Uzaydan Gelen Sesler". Ses bantlarının paranormal yollardan etkilenmesi. Günümüzde parapsikoloji, insan kulağının ulaşamayacağı alanlarda sesler var olduğunu ele almaktadır.

KONSEPTOGRAFİ

Bunun yerine "düşünsel fotoğrafçılık" veya "psişik fotoğrafçılık" da kullanılır. Bu kavram altında, bir kişinin değişmiş bir bilinç yardımıyla bir filmi etkilediği paranormal görüngüler kastedilir. Fenomeni ilk kez 1861 yılında H. Mumler tarif etmiştir.

KONSTELLASYON

☛ *Takımyıldız*

* Yayınevinin ekidir. Kaynak: Ahmet Cevizci, *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yay. S. 569 (Ed. n.)

KONSTRÜKTİF-SENTETİK YÖNTEM
alm. Konstruktiv-Synthetisches Verfuhren
Ruhsal bir mekanizmanın adı. C. G. ☛Jung'a göre her insan, gerçek karakterini arkasında gizlemek istediği bir maske taşımaktadır. Bunun için Jung "Persona" (lat. = maske) ifadesini kullanmaktadır. Bu persona, rüyaları uygun bir işlemden geçirerek alt bilinçle, davranışı için gerekli tek olma oluşumuna ulaşmaya çalışmaktadır. Bu nedenle rüya analizinde ☛Jung, belli bir rüya görüntüsü vasıtasıyla alt bilincin insanda neye ulaşmak istediği sorusunu sormaktadır.

KONT DE GÉBELIN
1725-1784
Fransız bilim adamı ve farmason. 1775 ile 1784 arasında, 30 cilt olarak planlanan dev eserinin dokuzunu yayınladı: *Le Monde Primitive, analysé et comparé avec le monde moderne.* Amacı, daha keşfedilecek olan ilk dil ile, bilinen bütün mitolojileri açıklamaktı. Bu eserde, Tarot'un Mısır'dan geldiği teorisini de geliştirmiştir. Görüşüne göre Tarot, Mısır'ın kitabı gibidir. Tarot kartları, Mısır kültürü ve toplumunun sembolleridir.

KONTEMPLASYON
lat. Temaşa
Anlayarak tanrısal derinliğe dalmak, aynada kendi ruhuna bakış...

KONTROL RUH
alm. Kontrollgeist
Medyumlar, kendilerinin seanslar dışında da yüce bir ruh (denetleyici ruh) tarafından gözetildiklerini bildirmişlerdir.

KOPPS, HERMANN
1817-1872
Heidelberg'li kimyacı; sert eleştirilere rağmen metal dönüşümlerini, en azından Helimont ve Helvetius'da düzelttiği *Geschichte der Alchemie*'nin (Simyanın Tarihi) yazarı.

KORİBANTLAR
yun.
Orgaztik danslarıyla tanınan tanrıça Kibele'nin rahipleri.

KORUYUCU MELEK
☛ *Melek*

KOSKİNOMANTİ
yun.
Bir kehanet türü: Elek falı. Elek yukarı tutulur, sonra büyülü bir formül söylenerek şüpheli birinin adı söylenir. Eleğin hareketi şüphelinin suçunu açığa çıkarmaktadır. Bu yöntem cadı davalarında kullanılmıştır.

KOSTCHTCHIE
Genç kızlara sarkıntılık eden Rüs Koboldlar (cüce cinler).

KOSTUS YAĞI

Kostus yağı, *Costus speciosus* (*Saussura Lappa, Aplotaxis Lappa*) kökünden elde edilir. Randımanı yakl. %1'dir. Menekşemsi bir alt kokusu vardır ve menekşe bileşiklerinde katkı olarak kullanılır.

KOVA BURCU ÇAĞI

☛ *New Age*

KOZMİK BELLEK

alm. Kosmisches Gedächtnis

Dünya ruhu için başka bir tabir. ☛Akaşa Kroniği

KOZMİK BUZ TEORİSİ

alm. Glazialkosmogenie

Yeryüzü buzbiliminin başka bir ismi.

☛ *Hörbiger*

KOZMOBİYOLOJİ

Geleneksel astrolojinin kozmik faktörleri haricinde, başka güçlerin de varlığını kabul eden astrolojik bir akım (Aachen Ekolü – Ebertin): İrsi istidat, çevre, ebeveyn evi, biyoritm vb. Bu faktörler bir "kozmobiyogram"da özetlenmektedir.

KOZMOGONİ

yun.

Dünya yapısının, dünyanın ve insanlığın oluşum ve gelişim öğretisi. Şüphesiz dünyanın her bir kültür çevresi kendine hastır, ancak burada tekrar anlatılamayacak bir yaratılış miti vardır. Örnek olarak Yunan Antikçağının kozmogonisi verilebilir. Hesiod'a (yaklaşık İ.Ö. 700) göre, her şeyin başlangıcı bir kaostur; yani, tüm temel unsurların henüz saf olarak bulunduğu esneyen mekândır. Buradan ilk olarak çıkanlar: Ge de denilen Gaia, yani dünyadır; Tartaros, yani yeraltındaki karanlık mekân; ve Eros, ölümsüzlerin en güzeli, aşk tanrısı, kozmogonide aslında üreten, yaratan güç olarak düşünülmüştü, ancak Hesiod'da gelişmeyi etkilemiyor. Kaostan ancak daha ziyade ayrılan, yeraltı dünyasının karanlığı Erebos ve dünyevi karanlık Nyx'dir; bu ikisinin çocukları, berrak gökyüzü ışığı, ether, Aither'dir ve gün ışığı Hemera'dır. Ancak dünya, Uranos'u, gökyüzünü, sonra dağlık bölgeleri ve en son olarak Pontos'u, yani tuzlu denizi yaratmıştır.

KOZMOLOJİ

yun.

Dünya yapısının oluşumu, varlığı ve yok oluşu ile uğraşan tüm bilimler.

KÖK-HOROSKOP

Doğum anında gök cisimlerin pozisyonu.

KÖPPEN, KARL FRIEDRICH

1734-1797

Prusyalı askeri hâkim. Afrikalı Müteahhitler adlı simya-Gül-

haçlı benzeri farmason tarikatının kurucusudur. Adeta bir tür araştırma locası gibi, antikçağın gizemli kültlerinde farmasonluğun başlangıcını aramaktaydılar. Talimatnamelerini, 1770'de yayımlanan *Crata Repoa* adlı temel kitabında kâğıda dökmüştür. Afrikalı Müteahhitlerin, on bir kademeleri vardı.

KÖRTAŞI

Tirol'de karganın yuvasında, sahibini görünmez yapabilen, "Körtaşı" bulunduğuna inanılır. Bu taşlar, batıl inanca göre karganın yuvasının nadir bulunmasına sebeptir. Gerçekte ise durum tabii ki tam tersidir. Karga yuvasının nadiren bulunması gerçeği, körtaşlarına olan inancın ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

KRAATZ, INGRID S.

Şifa hekimi ve yazar. Ağır bir kazadan sonra klasik homeopati ile uğraşmıştır. Bir hastanın bedenini, canını ve ruhunu tedavi ettiği, munis tedavi yöntemlerinden oluşan oldukça etkili bir kombinasyon geliştirmiştir. Burada Bach çiçek terapisi, renk terapisi, Homeopati ve meditasyonun kombinasyonundan bahsedilmekte. Kraatz'a göre hastalık, insanın tanrısal öz varlığı ile egosuna bağlı kişilik arasındaki bir uyumsuzluktur. Kombinasyon terapisinin amacı, insanın ve özellikle de duygu ve düşünce dalgalarının bütünlük içinde uyumlu olmasıdır. Başlıca eseri: *Die richtige Schwingung heilt.*

KRAFFT, KARL ERNST

1900-1945

Nazi liderleriyle birlikte sıkı bir şekilde çalışan İsviçreli astrolog (☛Nazizm ve ☛Okültizm). Hitler'in askeri operasyonları için gezegenlerin uygun konumlarını hesaplamaktaydı. İngiliz general Montgomery'nin horoskopunu, Afrika seferinde rakip mareşal Rommel'inkinden daha iyi hazırladığından dolayı 1943'te tutuklanmıştır. Buchenwald toplama kampında ölmüştür.

KRAL ASASI

"Sinek"e tekabül eden kart sembolü.

KRAL PALTOSUNU GİYİNMEK

alm. Königsmantel anzichen

Adi bir metalin altına dönüşmesine verilen ad. Bu sembolik ifade sık sık simya ve Gülhaçlı eserlerinde geçmektedir.

KRALİÇE

Sarayı temsil eden kartlardan biri.

KRALİYET SANATI

Farmasonluğun diğer adı.

KRASSA, PETER
**1939 Viyana'da*

Pre-Astronotik alanında çalışan yazar ve gazeteci. Çin mitolojisinin önemini anlayan ilk kişilerdendir. Çin'de dünya dışı (uzaylı) yaratıklar aramıştır. Başlıca eserleri: *Als die gelben Götter kamen, Gott kam von den Sternen, Feuer fiel vom Himmel* ve *Licht für den Pharao.* Bundan başka ☛Daniken hakkında kitaplar da yazmıştır: *Däniken intim* ve *Erich von Däniken, der Besessene.*

KREMMERZ, GUILIANO

Önem bakımından sadece Meyrink veya Crowley ile kıyaslanabilen, XX. yy.'ın birinci yarısında yaşamış İtalyan ezoterik ve okültist.

Büyü hakkındaki önemli eserler onun kaleminden çıkmıştır: *Avviamento alla Scienza Dei Magi* (Büyüye Giriş, 3. Baskı, 1940), *Dialoghi Sull'Hermetismo* (Hermotizm Hakkında Diyaloglar, 1929) ve *La Porta Hermetica.* Toplu eseri 1953'te 3 cilt halinde çıkmıştır.

KRESMOLOG
yun.

Keramet belirtileri toplayan ve onları yorumlamaya çalışan bir mucize tedavicisi.

KRIPPNER, STANLEY
**1932*

Amerikalı psikolog ve San Francisco'da Saybrook Enstitüsünde "Center for Consciousness Studies"in müdürü. Krippner, Hümanist Psikolojinin aktif temsilcilerinden biridir. Aynı zamanda 60'lı yılların karşıt kültür düşünce yapısı hakkında araştırmalarıyla tanınmıştır. Greatful Dead adlı rock grubuyla telepatik deneyimler de yapmıştır.

Başlıca eserleri: *Lichtbilder der Seele, Traumtelepathie* (Ruhsal Şifa), *Spirituelles Heilen* (Düş Telepatisi), *Heilen und Schamanismus* ve *Zwischen Himmel und Erde* (Patrick Scott ile birlikte).

KRISHNA

☛ *Krişna*

KRISHNAMURTI, JIDDU
1895-1986

Krishnamurti, kendi zamanındaki teozoflar arasında Hz. İsa'nın enkarnasyonu sayılırdı. 1929'da hayranlarıyla olan tüm bağını koparır. O tarihten sonra bir tür ☛Satipatthana vaazı verir. Krishnamurti'nin öğretisi, insanın kendini tüm dini, dünyevi ve ahlaki bağlardan soyutlayarak, tüm olayları kendi kişiliğine dayandırmadan ve soğukkanlılıkla gözlemlemekte yatmaktadır. Başlıca eserleri: *Welt des Friedens* (1985), *Die andere Dimension, Aus dem Schatten in den Frieden, Einbruch in die Freiheit, Erziehung zur Kunst des Lebens, Dialoge um den neuen Menschen, Gespräche über religi-*

öse Irrwege, Verstand und Liebe, Gedanken zum Leben (3 cilt halinde).*

KRISPIEN, EDITH
**1924*

Gazeteci ve meditasyon öğretmeni. Öğrenenin doğrudan katılımda bulunduğu ve kendi yaratıcı güçlerini geliştirdiği *meditasyon formasyonu* ile ilgili kendi yöntemini geliştirmiştir. Buna meditasyon boyaması dahildir. Öğrenen, kendi ruhunun "İstirahat Manzarası"nı temsil ettiği bir resim yapmaktadır.

KRİPTOESTİ
yun.

Paranormal yolla algılamanın adı.

☛ *DDA*

KRİPTOSKOPİ
yun.

Tüm DDA yeteneklerinin genel tabiri.

KRİSTAL KEHANETİ veya KRİSTALOMANTİ
alm. Kristallschen oder Kristallomantie

Yardımcı gereç olarak kristalin kullanıldığı halüsinasyon vari okült kehanet (☛Mantik). Medyum Kelley ile birlikte yaptığı seansları, günlüğüne yazan John Dee sayesinde bu teknik tanınmıştır. XIX. yy.'ın 80'li yıllarında *Society for Psychical Research*, kristal ile detaylı deneyler yapmıştır. Kristale bakmanın en uygun olacağı zaman, alacakaranlıktır.

☛ *Lekanomanti*

KRİSTAL TEDAVİSİ
alm. Kristallheilen

Cevher veya kristallerin bedenin belli noktalarına konması. Bu taşlardan, hastalıkları iyileştiren belli enerjilerin yayıldığı söylenmekte.

☛ *Değerli Taş Tababeti*

KRİŞNA
sanskr.

Hint mitolojisinde en tanınmış tanrılardan biri. ☛Vişnu'nun enkarnasyonu ve ünlü kahramanlık destanı ☛*Mahabharata*'da baş kahramanlardan biridir.

KRİYA-YOGA
hint. "Kutsal İcraatın Yogası"

Geçmişten kurtuluşun yolu, riyazet, araştırma ve Tanrı'ya saygıdan geçmekte. İnsan, ☛Puruşa (Purusha) ve ☛Guna'nın sıkı sıkıya bağı nedeniyle dünyaya sıkı bağlı olduğundan, öğrenci ayrılma durumuna erişmek zorundadır.

* Krishnamurti'nin dilimize çevrilmiş kitaplarından bazıları: *Zamanın Sonu*, Çev.: N. Demirdöven, D. Demirdöven, Ayna Yayınları, 2003; *Hakikat Üzerine*, Çev.: Deniz Demirdöven, Ayna Yayınları, 2003; *İmkânsız Sorular*, Çev.: Hakan Özdemir, Doruk Yayınları, 2003; *Kartalın Uçuşu*, Çev.: Orhan Düz, Ruh ve Madde Yay. 1998 (Ed. n.)

Gopis tarafından taşınan Krişna'nın tasviri...

KROMOTERAPİ
☛ *Renk Terapisi*

KRONOBİYOLOJİ
yun.'dan chronos = "Zaman"
İnsan vücudundaki biyolojik işleyişlerin zamansal akışını inceler. Temelde ☛Biyoritm ile özdeştir.

KROTONSCHIN, HENRY
**1913*
Huna-Uygulaması (☛Kahuna Büyüsü) alanında önde gelen bir uzman. Amerikan Huna Research İnc.'in resmi temsilcisi olan Zürih'teki Huna Araştırma Topluluğu'nu 1981'den beri yönetmektedir. Başlıca eseri: *Hunapraxis – bewusste Lenkung des Schicksals.*

KRUMM-HELLER, ARNOLD
1876-1949
Askeri hekim. Farmason, O.T.O. üyesi ve "Fraternitas Rosicruciana Antiqua"nın kurucusu. Kokuların büyüsü ve onların tıpta kullanımı (osmoloji) hakkında önemli eserler yayımlamıştır: *Vom Weihrauch zur Osmotherapie* (1934), *Magie der Duftstoffe – Osmologische Heilkunde.*

KRUSE, JOHANN
1889-1983
Öğretmen ve cadılık hezeyanına karşı fiilen mücadele etmiştir. Yeniçağ cadılık hezeyanının araştırılması için arşiv kurmuştur. Hz. Musa'nın 6. ve 7. kitaplarının yasaklanması için çaba-

ları boşa gitmiştir. Bu anlaşamazlıktaki rakibi Prof. Wil. Erich Peukest idi. Başlıca eserleri: *Hexenwahn in der Gegenwart* (1923) ve *Hexen unter uns* (1951; Aramızdaki Canlılar).

KRÜGER, WILFRIED

Çağdaş müzikbilimcisi. *Das Universum singt* (Evren Söylüyor) adlı kitabında, Güneş sistemi yörüngeleriyle büyük benzerlik gösteren atom çekirdekleri kabuklarının, ☛armonik anayasalara bağlı olduğunu ispatlamaya çalışmaktadır. ☛Kayser, ☛New-Age-Müziği; ☛Berendt.

KU

jap. "Boşluk"

Zen-Budizm'inde görünmeyen için kullanılan tabir. Zıttı, *Shiki*'dir, yani görünen şeyler.

KUBITSCHEK, RUTH MARIA

**1931*

Tanınmış film aktristi. Yeninostik ve teozofik yazılardan (☛Spalding, ☛Aivanhov, ☛Newhouse, ☛Szekely) etkilenerek ezoterizme yönelmiştir. Televizyon programlarıyla ve ayinleriyle ezoterik düşünce yapısını geniş bir seyirci kitlesine tanıtmaktaydı ve spiritüaliteye giden yolları göstermekteydi. Başlıca eseri: *Engel, Elfen und Erdgeister* (Melek, Elfler ve Yer Cüceleri).

KUDDAKA-NİKAYA

bud. "Kısa Metinlerin Derlemesi"

Sutta-Pitaka'nın 5. koleksiyonu. 15 bağımsız eser içermekte; bunlardan Kuddaka-Pata, Damapada, Udana, İtivuttka ve Sutta-Nipata, Budizm'in en eski eserlerinden sayılır.

KUDUZ BÖCEKLERİ

(İspanyol Sineği)

Yakı, merhem ve tentür için kullanılmakta olan, yakı sineğinden elde edilen keskin uyarıcı, kabarcık söndüren bir ilaç. Aşk ilacı olarak kullanımı, bazen cinsel organların veya böbreklerin uyarılmalarıyla ağır hasarlara neden olmaktadır.

KUHN, THOMAS SAMUEL

**1922*

Princeton'da bilim kuramı ve bilim tarihi profesörü. Bilimsel devrimler hakkındaki devrim niteliğindeki çalışmaları vasıtasıyla ☛New Age Hareketi-'nin öncü düşünürlerinden biri olmuştur. Kuhn, gerçeği açıklamada bir düşünce çerçevesi veya şeması olan *paradigma* kavramını şekillendirmiştir. Ancak, bir paradigmaya yerleşemeyen ve bu açıklayıcı sistemin dışında kalan görünen olaylar da mevcuttur. Bu tip açıklanamayan olaylar çoğaldığında, bilim alanında, ancak yeni bir fikirle son bulabilecek krizler meydana gelecek-

tir. Bu şekilde, geçmiştekileri sadece yeni gerçeğin kısmi bir açısı olarak gören, yeni bir paradigma oluşmaktadır. Bu işlem belli aralıklarla tekrarlanmakta ve bilim kendi fikirlerini geliştirmektedir. Başlıca eserleri: *The Structure of Scientific Revolutions* (1962; Bilimsel Devrimlerin Yapısı) ve *Die Entstehung des Neuen* (1978, makale derlemesi).

KULAK OTU

Barbra Jovis de denilen, halk arasında "dam koruğu" olarak da bilinen, botanik ismi *Sempervivum* olan bu bitki, günümüzde de sevilen bir kocakarı ilacıdır. Bol sıvılı, taze, hafif ekşi, baharlı tadı olan yaprakları, sakinleştirici, serinletici özelliği nedeniyle ateşe karşı kullanılır. Ayrıca dizanteri, iltihaplar, kanamalara vb. karşı da kullanılır. Kulak otu büyücülükte, sadece önünde büyüdüğü bir evi şimşekten koruyan bir hava muhalefetinden koruyan bir bitki değil, aynı zamanda sığilleri de yok eden bir ilaç sayılır.

KUMBHAKA

sanskr.

Hatha Yoga Sistemi'nin bir hareketi. Ağzın kapatılması ve burun deliklerinin sağ elle tıkanması vasıtasıyla nefesin tutulmasıdır.

KUM-NYE T

"Bedene masaj yapılması"

Gizli enerji blokajını ortadan kaldıran Tibetliler'in bütünlük terapisi. Bedenden, hassas maddeli beden veya Budizm manasında tecessüm anlaşılmaktadır. Alıştırmayı yapan kişi, kendi insani varlık enerjisini uyardığı ve kozmik enerjilerle bağ oluşturduğundan, Kum-Nye, insan için olanaklı en derin gevşeme şeklidir. Kum-Nye'nin masaj şekilleri: Teneffüs alıştırmaları, hareket alıştırmaları, belli Mantra'ların zikri ve kişinin kendine yaptığı masaj sayesinde baskı noktalarının iliyeştirici renk ve şekiller olarak görselleşmesi. Batılı okur için bir Kum-Nye kitabını ☛Tulku yazmıştır: *Selbstheilung durch Entspannung.*

KUNDALİNİ

hint. "Yılan gücü"

Bir yılan gibi kıvrılmış olarak Muladhara-Çakra'da dinlenen gizemli bir güç. Alıştırmalar (Tantra, Hatha Yoga ve Raja Yoga) ile aktif hale getirildiğinde yukarı çıkmakta ve her bir Çakra'nın açılmasına izin vermekte. Hedefi, Brahman ile birleştiği tepenin altındaki Sahasrara Çakra'dır.

KUNG-FU

çin. "Bedensel-Ruhsal Disiplin"

Taoizme dayanan ve hedefi, yaşam gücü ☛Ch'i'yi aktif hale

getirmek olan bedenin güçlenmesi için bir alıştırma programıdır. Kung-Fu'nun dövüş ve kendini savunmada kullanımına Kung-Fu-Wu-Su denmekte. Kung-Fu aslında, İ.Ö. 3000 yılında Çin'de uygulanan bir dövüş tekniğiydi. Kung-Fu, VI. yy.'da Kuzey Çin'de Şaolin Manastırı'nda yaşayan Budist rahip Ta Mo tarafından bir kural sistemine oturtulmuştur. Ta Mo, 18 hareketle öğrencilerini bedenen güçlendirmek istemiştir. Ölümünden sonra, rahip Chueh Yuan onun sistemi üzerinde çalışmış ve geliştirmiştir (170 Hareket). Daha sonraki zamanlarda pek çok okul ve şube açılmıştır; bunların arasından iki temel akım ayırt edilmekteydi: Sert veya harici ile yumuşak veya dahili okullar. Birinci akım, ritmiğe, atlayışlara, vuruşlara vs. değer verirken, ikincisi yavaş ve zarif hareketleri (bale stili) çalışmaktadır. Onlar için bedenin ruhsal kontrolü, bedensel güçten daha önemlidir. Yumuşak okul üçe ayrılır: ☛Tai Chi Chuan, ☛Pa Kuan Chuan, ☛Şin Yi Chuan.

KUNKEL, JOHANN

1630-1703

Holstein'lı önemli bir simyacı; *Laboratorium chymicum* adlı eserinde metal dönüşümü ile ilgili değerli talimatlar vermektedir.

KUR'AN

ar. "1. Usul ve saygı ile okumak; 2. Zammetmek, cem'etmek."

Hz. Muhammed'in (İ.S. 570-632) ilahi vahyini içeren Müslümanların kutsal kitabı.

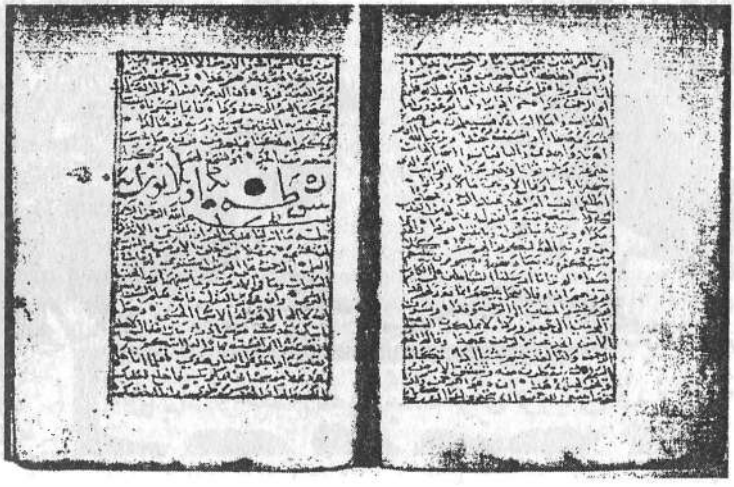

Kur'an'dan bir sayfa

Bir melek Hz.Muhammed'e Kur'an'ı vahiy etmekte

Kur'an'ın metni, Hz. Muhammed'e Mekke'de bir mağarada, onu cennetten getiren baş melek Cebrail tarafından vahiy edilmiştir. Bu ilahi vahyini, Hz. Muhammed'e 610'dan 632'ye kadar olan zaman içerisinde inmiştir. Kitabın tamamı, başlık olarak açıklayıcı kelimeler taşımakta olan 114 sure veya bölümden oluşmaktaydı. Hz. Muhammed'in ölümünden sonra, surelerin her biri Ebu Bekir'in (Hz. Muhammed'in en sevdiği eşi Hz. Ayşe'nin babası) emriyle yazar Seyid İbn-i Tabit tarafından toplanmıştır (☛Şeytan Ayetleri). Kitab-ı Mukaddes gibi Kur'an da büyü amacıyla kullanılmıştır.*

KURT ADAM

alm. Werwolf

Bir insanın bir hayvana, özellikle kurda dönüştüğü inancı çok eskidir. Yunanlılar'ın, Zeus Lykeus'a (Kurt kılığındaki Zeus) tapındığından bahsedilir. Bir kurda dönüşme, sıklıkla öteki dünyaya bir yolculukla bağlantılıdır. Bu kurt adamın görevi, kaybolmuş flora güçlerini tekrar geri getirmektir. Bütün göstergeler, bütün Avrasya'da yayılmış olan bir Şaman kültünü düşündürür. Cadı inancında halen bu tür inançlar

* Kelime kökü üstünde değişik görüşler ileri sürülen Kur'an, sözü "biraraya topladı, okudu, yazdırdı" gibi anlamlara gelen *karee* kökünden türedi. Bunların dışında, Kur'an sözünün "okuttu, düzenledi, belli bir sıraya koydu, harflerin birleşmesinden kelimeleri, kelimelerin birleşmesinden cümleleri, ayetleri, sureleri biraraya topladı" anlamına geldiğini ileri sürenler de *Lisan iil Arap, Müfredatı Ragıb* gibi kaynaklara dayanırlar. Kur'an'ın ilâhî bir kitap olduğunu, sınırlı, belirli bir anlam taşımadığını, insan zihninin yorum ve anlama gücünü aşan bir nitelikte olduğunu ileri süren yorumcular da (müfessirler) vardır. Başka bir görüşe göre Kur'an, "okunan", bütün insanlar için "okunması gereken" bir kitap anlamına da gelir. Bütün bu ayrı ve değişik görüşler, Kur'an'ın ilâhî bir kitap olmasından, Müslümanların gözünde insanüstü bir değer ve nitelik taşımasından doğar. İslâm dininin ana kurallarını bir bütünlük içinde insanlara bildiren Kur'an, Hz. Muhammed'in konuştuğu arap diliyle, bu dilin kureyş lehçesiyledir. İslâm dinî inançlarına göre Kur'an'ın başka bir adı da *El Kitab*'dır ve kutsal bir gecede indirilmiştir (El Duhan, 2). "İşte biz, sakınmaları ve ibret almaları için Kur'an'ı arapça olarak indirdik" (Tahâ, 113). "Kur'an'ı anlayasınız diye arapça ortaya koyduk" (Zuhruf, 2). Kur'an'ın daha birçok sûresinde, insanların okuyarak anlamaları, Allah'ın gösterdiği yolda gitmeleri, ilâhî emre göre davranmaları için arapça indirildiğini bildiren ayetler vardır. Kur'an'ın arapça inişi, Hz. Muhammed'in arap olması yüzündendir Ancak onun arap diliyle inmesi, yalnız arap milletine indirildiğini göstermez. Kur'an bütün insanlığa, bütün âlemlere indirildi. Amacı, bütün bütün insanları iyiye, doğruya yöneltmek, kötülüklerden, suça götüren yollardan ve eylemlerden kurtarmaktır. Kur'an, bazı yorumculara, bu konuda çalışan bilginlere göre, ana kita denen *Levh-i Mahfuz*'da bir bütün olarak vardı. Sonradan Hz. Muhammed'e sure sure vahyedildi. Nitekim, Zuhruf suresinin üçüncü ayetinde Kur'an için "O yanımızdaki ana kitapta da vardır, yücedir, hikmetle doludur" denir. Kaynak: *Meydan Larousse*, 7. Cilt, s. 643. (Ed. n.)

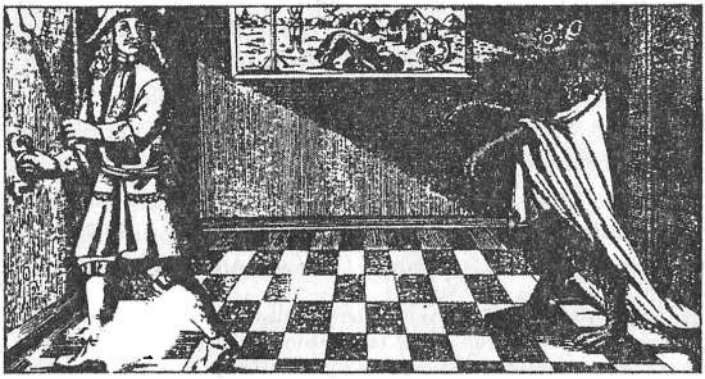

"Gerçek Olaylar" –Kurt adamla karşılaşmalar– Alman ahşap ve bakır gravürlerinde XV. (altta) ve XVII. yy.'dan (üstte ve ortada)

bulunur (☛Benandanti). Bu kültün önemli bir kanıtı, 1691'de bir adamın ☛Lykanthropie nedeniyle dava edildiği, Livland'da ortaya çıktı. Höfler'in sunduğu mahkeme protokolü ☛*Kultische Geheimbünde der Germanen*'da (Bölüm 1, Ek, Ffm. 1934) basılmıştır.

KURTAYAĞI

Kurtayağıgiller familyasına ait, *Lycopodium clavatum* botanik ismi ile nitelenen, halk dilinde "Johannis kemeri" olarak da bilinen bitki. Bitki kendisine özgü yağlı, soluk sarı başçıklar içeren ve eczanelerde satılan "Kurtayağı tozu" ismi ile tanınır. Halk dilinde "Cadı tozu" olarak da bilinir. Kurtayağı tozu kaynatılıp, sıvısında sıkça ayak banyosu yapılırsa, bacak kramplarına karşı mükemmel sonuç verir. Bitki büyücülükte, vücutta taşındığında cadılara karşı emniyet sağlayan bir efsun otu olarak bilinmekteydi.

KURTULUŞ (ÇÖZÜLME)

alm. Erlösung

Her Hıristiyanlık çekirdeğini oluşturan, insanlığın içindeki geleneksel dinsel süreç. Budizm ve modern teozofinin de amacı bütün alçak olandan ve duygulardan arınmaktır.

KURTZAHN, ERNST TRISTAN

**1879*

Mühendis ve meslek öğretmeni. Takma ismi: Daytianus. Fraternitas Saturni'nin aktif üyesi, ezoterist: *Der Tarot, Die Gnostiker oder die unsichtbare Kirche, Die Runen als Heilszeichen und Schicksalslose.*

KUSEN

jap.

Zen ustası vasıtasıyla sözlü öğretim.

KUSHI, MICHIO

**1926*

Makrobiyolojinin kurucusu Georg Oshawa ile birlikte çalışan Japon makrobiyoloji ve ☛akupunktur (☛Hekimlik, Çin) uzmanı. Kushi, günümüzde A.B.D.'de yaşamakta ve şark hekimliği, felsefe ve kültür hakkında konferanslar vermektedir. Eğitim ve kültürel şorunlarla ilgilenen, Boston'daki East West Foundation'ın kurucusu ve başkanıdır. Seminerlerin içerikleri *The Teaching of Michio Kushi* dizisinde yayımlanmıştır. Başlıca eserleri: *Das Buch der Makrobiotik, Makrobiotische Hausapotheke, Dein Gesicht lügt nie, Handbuch der fernöstlichen Diagnose* ve *Das Do In Buch* (Do In, oturuş şekilleri, teneffüs tekniği, titreşim sesleri, meditasyon, akupressur ve yoga benzeri hareketler gibi birçok hareketten oluşmakta).

KUŞ ÜVEZİ

Botanik ismi *Sorbus Aucuparia*'dır. Yaprakları baharlı ekşidir, çok saf elma asidi içerir ve idrar söktürücü ilaç olarak kullanıldığı da olur. Tıpta kusturucu ilaç olarak kullanılır. Kuş üvezi ağacına büyücülükte "ejderha ağacı" adı verilir. Ejderha ve diğer yaratıklardan koruduğu düşüncesiyle ahır kapılarının önüne dikilir ve dalları kapıların üzerine takılırdı. İsveç'te bugün bile büyüye karşı bir madde sayılır ve bu bitkinin dalları aynı amaçla kullanılır.

KUŞBAKIŞI ETKİSİ

İngilizce'den gelir. Overview="Kuşbakışı"

İlk kez kozmonotların ve astronotların, Ay'ın açısından, Dünya'yı bir bütün olarak gördüklerinde meydana gelen şok edici olaya verilen ad. Kuşbakışı etkisi, astral seyahatlerde de yaşanabilir. Kaynak: Frank White, *Der Overview-Effekt.*

KUTB

ar. "Kutup"

Tasavvufta, manevi ya da kozmik hireyarşinin en üstündeki veli. Bir zaman aralığının en üst ve en kutsal döneminden "Zamanın Kutbu" olarak bahsedilir. "Ktb" Arapça'da, üç birim ya da üçlü bütünlük anlamına gelen 111 sayı değerine tekabül eder.*

KUTSAL FEME

☛ *Feme, Kutsal*

KUTSAL ODUN YAĞI

Bu yağ *Bulnesia Sarmienti* odunundan elde edilmekte. Kokusu çok hoş ve aynı zamanda çayı, menekşe ve gülü hatırlatıyor. Klasik kokusu, çay gülü parfümündedir. Ancak başka birçok kokuda da temel olarak kullanılmakta.

KUTSAL ÜÇLEM (EKANAMİ SELASE)

Alman dilinde en eski muhafaza edilmiş, resimli simya eseri.

* "En yüksek manevi yetke, *kutb* (eksen, kutup) veya *gavs* (maded, yardım) denilen kişidir. Kutb, üç *nukabâ* (nakibler, vekiller), dört *evtâd* (sütunlar), yedi *ebrâr* (dindarlar), kırk *abdal* (vekiller), üçyüz *ahyâr* (hayırlılar), dörtbin de gizli veli ile çevrelenmiştir. İbn Arabî gibi kimi yetkin sûfiler, yedi iklimin her biri için bir tane olmak üzere toplam yedi abdal olduğunu iddia etmişlerdir. Rûzbihân Baklî de benzer düşünceler öne sürmüştür. Kutb, bu dünyanın mutluluğunun bağlı olduğu manevi enerjinin gerçek merkezidir. Henry Corbin çarpıcı bir incelemesinde, manevi yolda ilerleyen hacıya, tanrısal ilhamın, yani "gece güneşi"nin tecelli edeceği yere, yani Kutba yönelmenin önemini göstermiştir. Kutb, Allah'a kavuşmuşluğun kusursuz sûkuneti içindedir; tüm "küçük yıldızların" onun çevresinde dönmesinin nedeni budur.

Müminin en yüksek manevi kılavuzu olan kutb kavramıyla Şiiliğin 'gizli imam'ı arasında yakın bir yapısal ilişki olduğu varsayılabilir." Kaynak: Annemarie Schimmel, *İslamın Mistik Boyutları*, Kabalcı Yayınevi, 1999, s. 200. (Ed. n.)

Yazarı, 1410'dan beri üzerinde çalışan bir Fransiskan rahibidir. Konstanzlılar'ın ruhani meclisinde, Nürnberg'den VI. Friedrich ile temasa geçmiştir. Yaşamı hakkında daha fazla bilgi yoktur. Simya işlemlerinin doğru zamanını belirleyebilmek bakımından, astroloji bu kitapta önemli bir rol oynamakta. Özellikle resimlerin bir başka özelliği, simya değişim düşüncesini Hıristiyan üçlük ve yeniden diriliş tasavvufunu birleştirme eğilimidir.

KÜBLER-ROSS, ELISABETH
**1926-2004*

İsviçreli doktor ve önde gelen tanatolog (ölüm ile ilgili öğreti ve ölüm yardımı). İnsani ölümü, *Verstehen, was Sterbende sagen wollen* (Ölülerin Söylemek İstediklerini Anlamak) ve *Über den Tod und das Leben danach* adlı kitaplarında savunmuştur. Son eserinde, ölmekte olanlarla yaşadığı deneyimler sonucunda reenkarnasyon öğretisini kabul etmiştir.*

KÜÇÜK ARKANA

Her bir dört seride papazdan as'a (ya da bir'e) kadar 14 karttan oluşan 56 kart.

☛ *Tarot*

KÜÇÜK HİNDİSTAN CEVİZİ ÇİÇEĞİ

Myristica fragrans. Çiçeği ve tohumu psikoaktif unsurlar içermektedir. Eski Hindistan'da uyuşturucu bitki olarak tanınmaktaydı.

KÜÇÜK HİNDİSTAN CEVİZİ YAĞLARI

Küçük Hindistan cevizi ağacı *mysterica moschata (mysterica fragrans)* genel anlamda "küçük Hindistan cevizleri" adı altında mutfak baharatı olarak bilinen meyveler vermektedir. Uçucu (eterik) küçük Hindistan cevizi yağı elde etmek için en çok kabuksuz taze cevizler kullanılmaktaydı. Küçük Hindistan cevizi yaprakları, yani cevizlerin meyve kabukları veya çoğunlukla yapıldığı gibi ikisinin karışımı destilize edildiğinde, küçük Hindistan cevizi yağı veya macis yağı elde edilmektedir.

KÜÇÜK KARTLAR

Her bir dört seride ondan bire kadar olan kartlar. ☛Tarot

KÜKÜRT

Sulphur vivum, Vel fessile ya da dağ yağı da denmiştir, oldukça "keskin ve sıcak bir nefha" içerdiği söylenir ve bu yüzden

* Dilimize çevrilmiş bazı kitapları: *Büyümenin Son Aşaması Ölüm*, Ruh ve Madde Yayınları, 1982; *Ölüm Yeni Bir Doğuştur*, Ruh ve Madde Yayınları, 1994; *Ölüm ve Ölmek Üzerine*, Boyner Yayınları, 1997. (Ed. n.)

simyada sıkça kullanılmıştır. *Sulphur vivium* simyada ısı karşısında, değişkenliğin ilkesi olarak algılanmış ya da ateşin temas ettiği anda değişebilen, yanıcı olabilen vücudun bir ana unsuru olarak görülmüştür. Börhave, Sulphur crudum'u, içerdiği oranın ağırlığına göre metlin, değerli ya da değersiz oluşunu belirleyen o yegane unsur olarak tanımlar. Buna göre altın ve gümüş en saf Sulphur Crudum'u ihtiva ederler. *Sulphur citrinum Sulphur Griseum, Caballinum* ve *Sulphur Scissile* "dürtü kükürtü" olarak bilinir. Tıpta göğüs ve akciğer şikâyetlerinde kullanılırdı. Eski çağda kükürt büyüye karşı kullanılırdı; sürüler, nazara karşı korunmak için, kükürt dumanıyla tütsülenirdi.

KÜRELER

☛Pythagoras'a göre, devir hareketleriyle, bir armoni (küresel armoni, kürelerin müziği) meydana getiren dünyevi cisimler. Daha sonraki dönemlerin astrolojisinde, örneğin Kepler'e göre, yedi temel sesin sayı ilişkisi üzerine inşa edilmiş bu teori, daha da süslü bir hale sokulmuştur.

KÜRELERİN MÜZİĞİ

☛New-Age-müziğinin temel kavramlarındandır. ☛Pitagor, ses dağılım kanunlarını, hareketleriyle bir tür gezegen müziği meydana getiren gök cisimlerinin hareketlerine uyarlamıştır. Gezegenler, ses merdivenlerine benzer, kâinatın merkezinin etrafında aralıklarla hareket ederler. Bir Kürelerin Müziği fikri, Platon, Cicero, Yaşlı Plinius, Gerasalı Nikomachos von Geresa (İ.Ö. II. yy.), Censorinus (İ.Ö. III. yy.) ve Boethius tarafından geliştirilmiştir. Ortaçağın zaman akışı içinde, bu teori yavaş yavaş unutulmaya yüz tutmuştur. Birtakım işaretler Agrippa v. Nettesheim'da göze çarpar *(Occ. Philosophia II, 26).* Kepler tarafından, yeniden keşfedilmiştir (1571-1630), Temel eseri *Harmonices mundi libri Ve'de* (Dünyanın armonilerine dair 5 kitap) daha öncesinden gelenlerin tersine, gezegenlerin elips yollardan yola çıkmış ve Elips-Perihel (Güneş'in yakınlığı) ve Aphel'in (Güneş'in uzaklığı) uç noktalarından açı hızlarını ölçmüştür. Böylelikle yedi ana armoni bulmuştur: Oktav, Quinte, Quarte, büyük altıncı, büyük Terz, küçük Terz ve küçük Sexte. Esas önemli olan gezegen yollarının ilişkilerinin, ☛üst ses sırasına tekabül ettikleri tespitidir. Bu ilişki günümüzde detaylı olarak ☛Kayser, ☛Haase ve ☛Krüger tarafın-

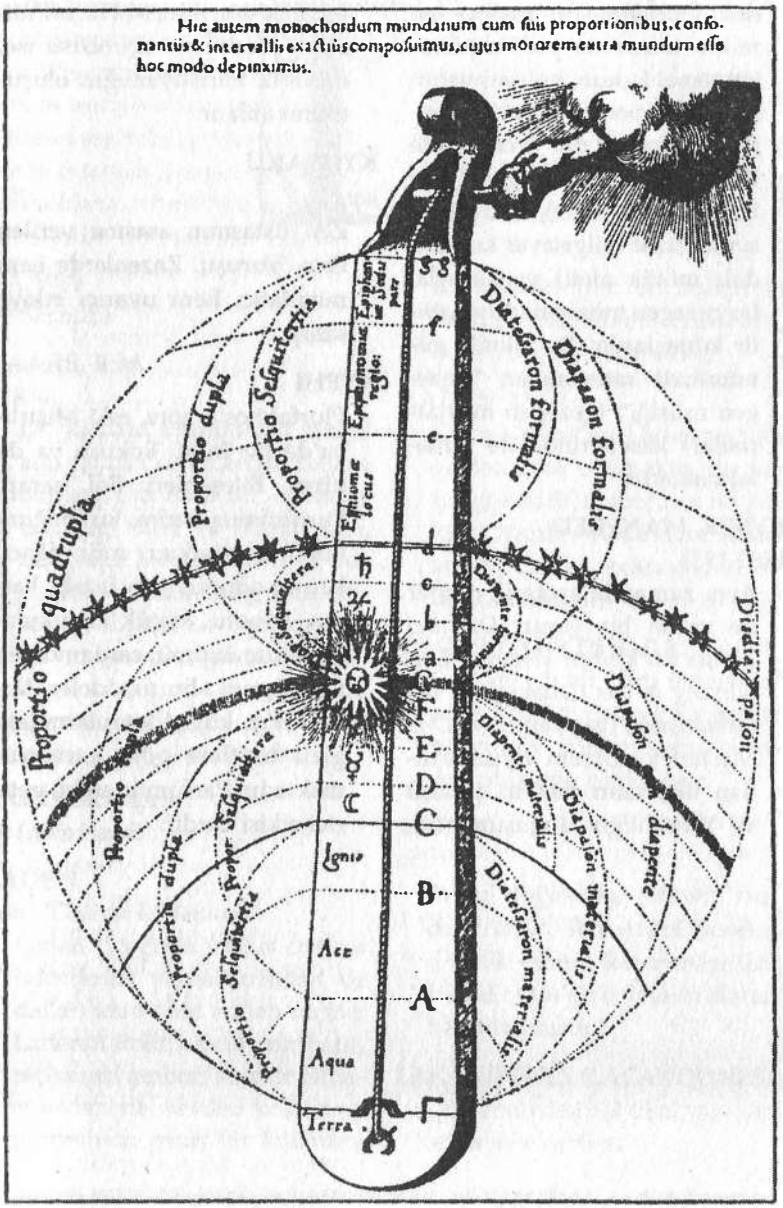

Kürelerin Armonisi
Robert Fludd'un "Metaphysica, physica atque techhnica" adlı eserinden...

dan incelenmiştir, makro- ve mikro kozmikte yedi armonikal temel kanun, bulunmuştur. En önemli ses üretenleri, Pulsare ve Quasare'dir. Prof. Willie Ruff ve Prof. Jon Rodgers (Yale Üniversitesi/ABD), ilk defa bir synthesizer (bilgisayar kumandalı müzik aleti) yardımıyla, bu gezegen müziğini duyulabilir kılmışlardır. Bu teknik, günümüzde satın alınan "Gezegen müziği" (gezegen mektatronlar) kasetlerinde de kullanılmaktadır.

KYBER, MANFRED
1880-1933

Aynı zamanda ezoterik eserler de yazan bir yazar: *Die drei Lichter der kleinen Veronika, Einführung in das Gesamtgebiet des Okkultismus* (baş yapıtı) ve *Drei Mysterien*. Gizem oyunlarından ilki, tanrı Baal'in çöküşü ve Yahudiliğin doğuşunu tasvir ederken, ikincisi Hz. İsa'nın ölüm saatini ve üçüncüsü ise, ezoterik Hıristiyanlığın oluşumunu anlatır.

KYOSAKU
jap.

Zen ustasının asasına verilen isim. Vuruşu, Zazenlerde hem rahatlatıcı hem uyarıcı etkiye sahip.

KYPHI

Plurtakhos'a göre, eski Mısırlılar'da bir büyü kokusu ya da tütsü. Bileşenleri: Bal, şarap, kurutulmuş üzüm, kırkboğum kökü, çamsakızı, mür ağacı, katran odunu, şam fıstığı, katran, banotu, küçük kuzukulağı), ardıç üzümü, cardamomen ve calamus. Bu maddeler, Mısırlılar'ın kutsal kitaplarındaki gizli tariflere göre karıştırılmaktadır. Parfümün uyku getirici etkisi vardır.

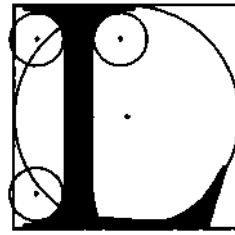

LA VEY

☛ *Satanizm*

LAARS, R.M.

**1870*

Dr. Richard Hummel'in takma adı; yayıncı ve ezoterist. Başlıca eserleri: *Das Buch der Talismane* (Leipzig 1919) ve *Eliphas Levi, Der grosse Kabalist und seine magischen Werke* (Leipzig 1922). Bu eser, ☛Eliphas Levi hakkındaki bu araştırma, günümüzdeki bilgiler ışığında birçok hata içermesi nedeniyle, çok eleştirel bir gözle okunmalıdır.

LACİVERT TAŞ

☛ *Lapis Lazuli*

LADEN

yun. "Gomme labdanum"

Laden çiçeğinin (*cistus creticus ladeniferus*) yapraklarından ve dallarından elde edilen reçine: Ladenin kokusunun çok hafif, reçinemsi amberi andırır olması nedeniyle, sevilen kokuların üretiminde geniş bir kullanım alanına sahiptir. Su buharıyla destile edildiğinde, çok hafif, uçucu bir yağ elde edilir.

LADEN YAĞI

Cistus cretius'un Laden reçinesinden elde edilmekte. Bu yağın çok hafif, amberimsi bir kokusu vardır. Kokusunu etkisi ancak, Laden reçinesinden oldukça farklıdır.

LAGHULANKESVARA

Çok amaçlı bir Hint tedavi ilacıdır. Kükürt, cıva ve toz haline getirilmiş midye kabuklarından oluştuğu söyleniyor.

LÂHUT

ar.

İnsan doğasının, *(Nâsut)* zıddı... *Nâsut*, İbn Arabî tarafından ilk olanın korunması, *Lâhut* da onun gizli yaşamı olarak tanımlanmıştır.*

LAKANDONES (LACANDONES)

Günümüzde hâlâ ilkel yaşayan tek Maya kabilesi.

* "Tanrısal evren" mânâsında kullanılan bir terim; ulûhiyyet âlemi..." Dürzi inancında, Hakim, hem Allah hem de insandır (Lâhut – Nâsut)... Melekût, Ceberrût ve Lâhut âlemlerinden söz adilir. Lâhut âlemi, hali fena fillahın ilk mertebesidir. Halk arasında "ilahi âlem" olarak da bilinir. (Ed. n.)

LAKŞMİ (LAKSHMİ)
hint.

Tanrı Vişnu'nun eşi ve Kama'nın annesi. Şans tanrıçasıdır.*

LAMA

Tib. Budizm'ine mensup rahiplere verilen isim.

LAMAİZM
Tib. 'Lama' = "öğretmen, keşiş"

Temel unsuru ☛Elmas Aracı fahrzeug olan Tibet Budizmine verilen isim. ☛Padmasambhaba, Budizmin bu akımını IX. yy.'da Kral Ralpacan'ın hükümdarlığı sırasında Tibet'e getirmiştir. Budizm, tanrılar âleminin, gökyüzü, yeryüzü ve gökyüzü ile yeryüzünün arasındaki mekân olmak üzere üç gruba ayrılan, yerli Bondinine karşı mücadele etmeliydi. Görünen dünya, tanrı Kun-tubzan-po tarafından bir balgam kütlesinden yaratılmıştır. Bu dinin kültü, kurban, dans, gizem oyunları ve büyülü rituellerden oluşmaktaydı. İ.S. IX. yy.'da Bon dini, Budistlerin takibatlarıyla bağlantılı olarak parlak bir dönem daha yaşamıştır. Budizm'in nihai zaferi, büyüyü redd eden Bengalli rahip Atisa'nın misyonerliği ve tarikat kurmasına dayanmaktadır. XIV. yy. ilim adamı Boston (☛1290) Tibetçe'ye çevrili büyük koleksiyonların Budist metinlerini bir araya getirmiştir: "Kanjur" (☛Sutra'lar) ve "Tanjur" (yorumlar). Günümüzde aktif olan tarikat, Çinliler'in (1959) işgaline kadar, Dalai Lama ve Pancho Lama vasıtasıyla politik güce de sahip olan "Sarı Bereliler"dir.

☛ *Ekzorsizm,* ☛*Tibetçe, Chöd Rituelleri* ☛*Gyü-Shi*

LAMBDONA

yun. harfi Lambda'ya (λ) göre oluşturulmuş bir tür sayı dizisinin adıdır. Sağ kolda, 1'den sonsuza kadar tam sayılar, sol kolda ise bu sayıların dönüştürülmüş (resiprok) değerleri vardır:

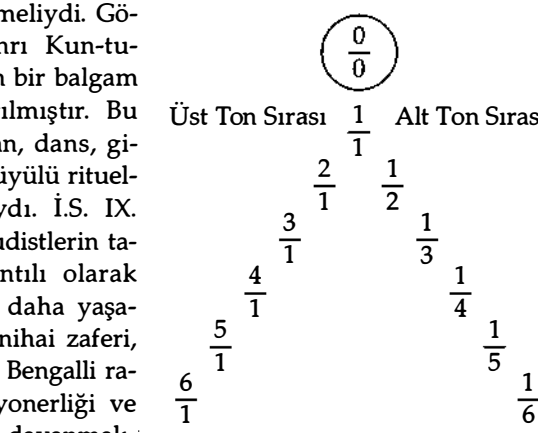

Bazı kaynaklarda da güzellik ve sağlık tanrıçası olduğu iddia edilir. Tanrıların çalkaladığı süt denizinden doğduğu savunulur. Oysa, tanrılarla Asuralar'ın savaşları yüzünden çalkalanan okyanustan doğan güzel bir bayandır Lakşmi. Elinde nilüfer çiçeği tutmaktadır. (Ed. n.)

Her iki sıra müzikteki ☛Üst ton Sırası ve Alt Ton Sırasına tekabül etmektedir. ☛Kayser, ☛Haase ve ☛Krüger, bu Lambdoma kanununun fizikte, akustikte, kibernetikte, dinde, genetikte ve I Ching'te geçerli olduğunu ispatlamışlardır. Din sistemlerindeki tanrı tasavvurlarının yorumları bakımından, Lambdoma kanunu önem taşımaktadır. Bu sistem sayesinde çifte tanrı kavramı sembolik olarak gösterilebilmektedir. Sistemin dışında duran 0/0 sembolü. "Yaratıcı Tanrı"dır. Yaratıcı Tanrı'nın emriyle maddi dünyayı yaratan ast tanrı veya demiurgos, 1/1 sembolüdür.

LAMBSPRINCK

lat. adı "De lapide philospohico" (1599, Alm. 1625) olan, Merian d. Ä. tarafından yapılmış bakır kakmalı, vezin biçiminde oluşturulan bir simya eserinin anonim yazarıdır.

Lambsprincks'ten bir ayrıntı: "De lapide philosophico..." Semender, simyacılarda element ateşinin sembolüdür.

LAMİON

İdrar tutulmasından muzdarip yaşlı insanlar için söktürücü ilaç sayılan "ballı baba" adı altında çok iyi tanınan ve yaygın olan yabani bir ottur. Saatlerce kaynatılıp, dinlendirildiğinde Lamion, yanık yaralarında serinletici bir ilaç olarak çok yönlü kullanılan, kaygan yumuşaklıkta ve bir bıçakla kolayca kesilebilen bir jelatin meydana gelmektedir. Günümüzde, ısırgan otu dahil ısırgangiller bitki tababetinde, rahip Kneipp gibi lokman hekimler tarafından sıklıkla kullanılan bir ilaçtır. Ballı babanın çayı bazen serinletici bir ateş düşürücü içecek olarak, aynı zamanda da ishal ve mesane zayıflığında kullanılmaktadır.

LAMİYALAR

alm. Lamiens

Dişi canavarlar ya da ☛Vampirler.... Hem erkekler hem de kadınlarla ilişkide bulunurlar.

LANCRE, PIERRE DE

1553-1631

600 cadıyı İspanyol sınırındaki Pays de Labourd'da ateşe vermekle övünen Fransız cadı yargıcı. Kendi deneyimlerini, cadılık hakkındaki kitaplarında değerlendirmiştir: *Tableau de l'inconstance des mauvais anges* (1612). *Deutsche wunderbarliche Geheimnisse der Zauberei* (1639), (Bavyera devlet kütüphanesinde mevcuttur), *L'Incredulite et mescreance de sortilege* (1622) ve *Du Sortilege* (1627).

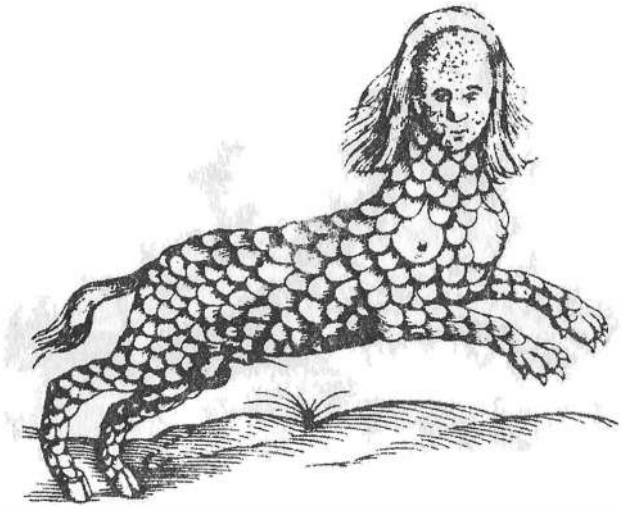

Lamiya

Sabbatta (cadı toplantıları) cadıların ölçüsüz sefahatleri Lancre'nin temel eserinden manzara.

LANGER, GEORG M.
1894-1947

Yahudi kökenli Çek şair ve yazar. Önceleri Hasidizmine yönelmişti. Langer, Çekçe, Almanca ve İbranca yazan haham ve Kabalist edebiyat hakkında derin bilgisiyle sahipti. I. Dünya Savaşı'ndan sonra, aşırı dini tutumunu yumuşatan Freud'dan etkilenmiştir. Hayatını Prag'da Musevi dinini öğreterek kazanmaktaydı. 1923'te Kabala'nın aşk mistiğini yayımlamıştır. İbranca şiirlerin yanı sıra *Jüdische Feste – jüdischer Brauch* (1936) ve Talmud hakkında bir eser olan *Neun Tore – Das Geheimnis der Chassidim* (1938; Dokuz Kapı – Hasidizmin Sırları) gibi eserleri de o yazmıştır. Büyük fedakârlıklarla, II. Dünya Savaşı sırasında, İsrail'e kaçmaya başarmış ve orada ölmüştür.

LANOO
çin. "Öğrenci" ya da "Mürit"

Felsefi veya dini okulun, akımın öğrencisi.

LANZ von LIEBENSFELS
1874-1954

Zisterzienser keşişi... 1900'da O.N.T.'yi kurmuştur. Lanz, haklı olarak, Hitler'e fikir veren kişi olarak anılır (1909'dan beri

Hitler'le tanışmaktaydı). Kendisi tarafından propagandası yapılan düşünce yapısı pre-faşist (faşizm öncesi) ve anti-semitiktir. Tüm dinlerin hedefinin aslında, insanların "yeniden üretimi" olan "ırksal-kültürel dinler" olduğunu iddia etmekteydi. Ataları, "kuzey" insanı olan çok eski bir dine dayandığını söylemektedir. Haçın yanı sıra gamalı haçı, sembol olarak seçmiştir. Başlıca eserleri: *Bibliomystikon oder die Geheimbibel der Eingeweihten* 10 cilt (1929-1934). Bu konuda başka kaynak: Goodrick-Clark, Nicolas, *The Occult Roots of Nazism* (1890-1935, yeni basım 1985).

☛ *Nazizm*, ☛*Okültizm*

LAO-TSE (LAO-TZU)

İ.Ö. 604

☛Taoizmin kurucusu.*

LAPIS LAZULI (LASUR TAŞI)

lat.-fars. Birleşimi "Mavi Taş"

Yeniçağa kadar, örneğin Fransa kralı IV. Ludwig'in en sevdiği taşlar arasında yer alan çok kıymetli bir taş. Neredeyse tüm eski Meryem ana tasvirlerinde Meryem ananın kıyafeti Lasur Taşı ile süslenmiştir. Cevher hekimliğinde ateşe, kramplara ve saraya karşı ilaç olarak methedilmektedir. Mavi ışığı, sinir sakinleştirici ve uyuşturucu olarak kullanılmaktaydı Lasur Taşı medyumların yürek çukuruna koyulup ve göz ile şakaklar üzerinde dolaştırılırdı.

LAPİS – HZ. İSA PARALELİ

(Lapis=cehennem taşı)

Ortaçağda simyanın, Hıristiyani içeriğe sahip olduğu ve Felsefe Taşı'nın üretiminin, İsa deneyimi ile eş anlamlı olduğu iddiası ortaya atılmıştır.

LAPİS PHİLOSOPHORUM

lat.

Simya faaliyetlerinin amacı... "Felsefe Taşı" gerçek anlamda taş değildi, beden, can ve ruhtan oluşmaktaydı. Felsefe Taşı'nın başlıca özelliği: Altın içermeyen maddeler altına dönüştürülebilmektir. Çıkış malzemeleri değersiz metallerdir. Bu işleme transmutasyon denilmekte ve Nigredo, Albedo, Citrinitas ve Rubedo'yu içermektedir. Uygulama çalışmaları: Calcinatio, Salutio, Seperatio, Fermentatio, Coniunctio, Putrofactio, Koalgulatio, Sublimatio, Exaltatio, Augmentatio ve Projectio.

LAPLANCE, JEAN

**1951*

Canseliet'in 1928'deki ölümüne kadar, onunla birlikte çalışan Fransız simyacı... Başlıca eseri: *Index General des termes*

* Ayrıntılı bilgi için bkz. J. C. Cooper, *Taocıluk Nedir?*, Çev.: İsmet Zeki Eyüboğlu, Omega Yayınları, 2. Baskı, 2003. (Ed. n.)

speciaux des expessions et des sentences progres a L'Alchimie se rencontrant dans l'oevre complete d'Eugene Canseliet (1986).

LARVALAR

Agrippa'ya göre iyi bir mekâna gitmeyen günahkâr ruhlar. Spiritüalistik oturumlarda kendilerini başka ruhların yerine koymaktalar ve katılımcıları yanıltmaktalar (☛Elementer Ruhlar). Çoğunlukla, ama her zaman değil, şeytan tarafından ele geçirilme nedenidirler.

LASCARIS

yun. kilisesi rahibi simyacı... XVIII. yy.'da yaşamıştır. Birkaç metal dönüşümü kaydettiği varsayılır.

LATACE

Günümüzde ayniyatı ispatlanamayan ve büyüde, büyüden korunma ilacı olarak kullanılan bir bitkidir.

LATAİF

ar.

Çakralara benzer bir sisteme vâkıf sûfizmdeki renklerin tespiti için kullanılan tabir. Belli merkezlere konsantre olunarak, bu renkler aktive edilmektedir. Lataifler, tabloda da görüldüğü gibi yerleştirilmiştir. Bu renklerin aktive edilmesi, sırasıyla sarı-kırmızı-beyaz-siyah-yeşil olarak gerçekleşmektedir.

Merkez	Ar. Tanımı	Renk	Etki
Akıl	(ar. kalp)	sarı	Vücudun sol kısmı
Ruh	(ar. ruh)	kırmızı	Vücudun sağ kısmı
Bilinç	(ar. sır)	beyaz	Ten
Sezgi	(ar. kafi)	siyah	Alın
Derin bilinç algılayışı	(ar. ikhfa)	yeşil	Göğüs kafesinin ortası

LATZ, GOTTLIEB

1818-1893

Essen, Mühlheim, Bonn ve Dortmund'da doktor. *Die Alchemie, das ist die Lehre von den grossen Geheimmitteln der Alchemisten und den Spekulationen, welche man an sie knüpft*'ün yazarıdır (Bonn 1869, yeni baskı 1990). Spekülatif simyanın kapsamlı bir el kitabı. Latz'ın düşüncesine göre yedi gizli ilaç vardır (Arcanum): *Sülfürik asit, demir*, karbonatlı ve azotatlı natron, *liquor hepatis* (amonyak, kükürt ve kireçten oluşan bir solüsyon) *pulvis solaris ruber* ve *pulvis solaris nig*er (son iki madde cıvadan elde edilmektedir). *Tabula Smaragdina* ayrıntılı olarak okunur. Simyanın bu tartışma götürür şekli "Sahte – Altın Yapma Sanatı'ndan ayrılmaktadır.

Blavatszky, "Simya"yı kaynak olarak sonuna kadar kullanmıştır. Diğer eserleri: *Die Anwedung der Arkana am Krankenbett, Arkanologische Zeitschrift* (1877 ve 1878).

☛ *İyatromistisizm*

LAVANTA YAĞI

Lavendula Vera'nın, yaprakları ve üst kısımlarının destile edilmesiyle elde edilmektedir. birçok türü vardır. İngiliz lavanta yağı, Fransız lavanta yağına göre daha az kullanılmaktadır. Taze haldeyken Fransız lavanta yağı çok hoş bir kokuya sahiptir, ancak çok kolay bozulabilir, o nedenle eski yağlar hoş olmayan, terebentvari bir koku almaktadırlar. İtalyan lavanta yağı da bunun gibidir (Piemonteser). Bunun yanı sıra İspanyol lavanta yağı da vardır.

LAVATER, JOHANN CASPAR
1741-1801

Zürih'te papaz. Lavater, Fizyognomiyi bilimsel olarak

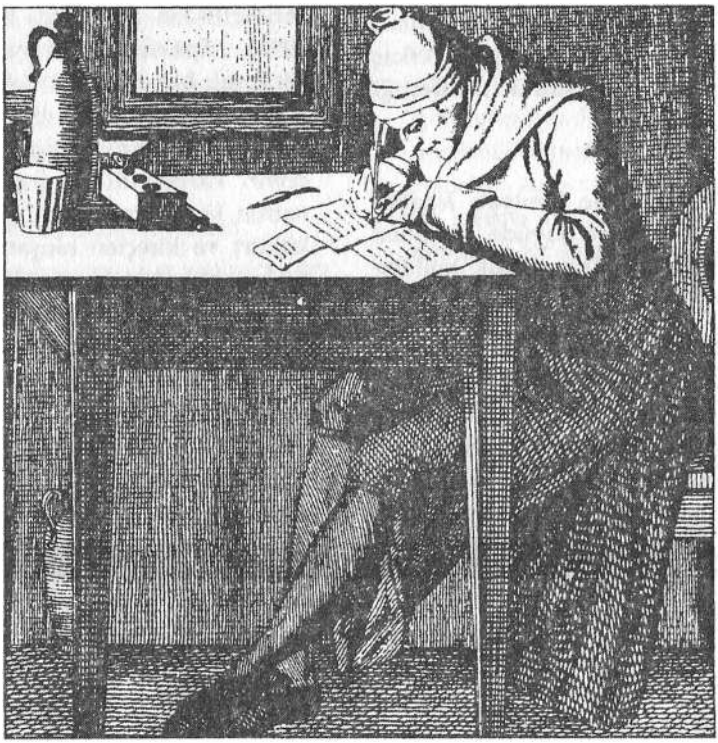

Johann Caspar Lavater

oluşturmayı denedi. Araştırmalarının sonuçlarını *Physiognomische Fragmente zur Beförderung der Menschenkenntnisse* ve *Menschenliebe* (İnsan Sevgisi, Leipzig, 1775-1778) adlı eserlerinde toplamıştır.

LAVATER, LUDWIG
1527-1586

Zürih'li vaiz. Aynı zamanda başka dillere çevrilen cadılar ve hayaletler hakkında popüler raporların yazarı. Başlıca eserleri: *Von den Gespenstern* (1569), *De spectris, lemuribus et magnis atque insolitis fragoribus* (1570 ve *Schriftmaessiger Bericht von Gespenstern, Nachtgeistern* (1670).

LAYA MERKEZİ
Teozof.

Laya Merkezi, başka bir düzlemde tekrar ortaya çıkmak üzere, bulunduğu düzlemden kaybolan gizemli bir noktadır. Bir anlamda Laya Merkezi, içinden üst kürenin yaşam gücünün, maddenin veya daha ziyade unsurun aşağı düzlemlerine veya durumlarının içine aktığı bir kanal veya oluk olarak düşünülebilmektedir.

LAYA YOGA
hint. "dalış"

Brahman'da düşüncelere dalma anlamında kullanılır. Sonsuz saadetin doruğu olarak tasvir edilmektedir. Bu hedefe ulaşmak için başlıca alıştırma, konsantrasyon ve dikkattir (☛Darsana).

LEADBEATER, C.W.
1848-1934

İngiliz teozof; yazmış olduğu eserler: *Die sichtbare und unsichtbare Welt* (Görünen ve Görünmeyen Dünya), *Das innere Leben, Textbuch der Theosophie, Unsere unsichtbaren Helfer* ve *Das Leben nach dem Tode* (Ölümden Sonra Hayat).

LEARY, TIMOTHY
**1920-1997*

Beat Kuşağı'nın öncülerinden ABD'li psikolog; psikodelik uyuşturucularla ilgilenmekteydi. Bu konuya ve bilinç gelişimine ilişkin bir sürü eser, Leary tarafından yazılmıştır, örneğin *Exopsychologie, Neurologik und Psychedelische Erfahrung, Spiel des Lebens* (Yaşam Oyunu) ve *Was will die Frau?*

LECTORIUM ROSICRUCIANUM,
☛ *Rijckenborgh, Jan Van*

LEFFAS

Paracelsus ifadesi. Bitkilerde, madde ve ruh arasında bağlayıcı unsur.

LEHARICH

Paracelsus ifadesi. Altının temel özelliğini ifade eder. Bütün bir şeyi aktarmak demektir.

LEHMANN, ALFRED
1858-1921

Kopenhag'da psikofizyoloji profesörü. *Aberglaube und Zauberei von den ältesten Zeiten an bis in die Gegenwart* (1893, Almanca 1908) adlı kitabında okültizm ve Spiritüalizmi ağır bir şekilde eleştirmekte. Birinci bölüm, Keldaniler'den başlayıp, yazarın zamanına kadar olan süreçte batıl inanç ve büyüyü işlemekte. İkinci bölüm, Swedenborg'dan itibaren okültizmi sunmakta. Lehmann, paranormal görüntülerin, normal sebepleri olduğu sonucuna varmıştır, örneğin belli belirsiz fısıltının, telepati olabileceği gibi... Parapsikoloji karşıtları, uzun bir zaman boyunca bu eserden kaynak ve ilham malzemesi olarak yararlanmışlardır.

LEHNİN KEHANETLERİ
alm. Lehninsche Weissagung

Üç bölümden oluşmaktadır. Hohenzollern evine dayanan üçüncü bölüm, Lehnin Mark Brandenburg Manastırı'ndan Zisterzien baş papazına atfedilmektedir (XV. yy.). 1685'te tanınmamış bir yazar tarafından 100 altı tefileli vezinle, mevcut şekline sokulmuştur. O zamandan kalma bir taklit olduğu şüphesi vardır.

LEIBOLD, GERHARD

Alternatif tedavi yöntemleri ile ilgili bir sürü kitap yayınlayan lokman hekim ve psikolog: *Heilfasten, Enzyme – Vitalstoffe für die Gesundheit, Fussmassage - Reflexzonentherapie, Besser leben durch Fasten, Eigenbehandlung durch Akupunktur* vs.

LEISEN KÜRÜ
alm. Leisenkur

Kurucusu Mathias Leisen'e göre adlandırılan ve günümüzde kızı Vanselow Leisen'in geliştirmeye devam ettiği bir doğal tedavi yöntemidir. Bu hastalıkların nedenleri atıklardır, bir başka deyişle insan bedenindeki mineral özümlemenin atıkları. Bu arada bu nedenden kaynaklanan 60 hastalık bilinmektedir. Bunlardan romatizma, şeker hastalığı, artrit, ingin vs. Bu atıklar dışarı atılabildiğinde veya nötrlendiğinde, bu hastalıklar tedavi edilebilmektedir. Romatizmada örneğin, bedende lityum birikir ve lityum tutan bir bitkinin, bu durumda acı kovan çiçeği, kullanılmasıyla denge sağlanır. Kaynak: Vanselow-Feist, *Die Leisenkur*.

LEKANOMANTİ
yun.

Kehanet sanatının bir şeklidir. Küçük altın ve gümüş levhalar suyla dolu bir leğene konmaktadır. Suyla artan metal parıltısı, kehanet için gerekli bir tür trans durumuna neden olur.

LELAND, CHARLES GODFREY
☛ *Aradia*

LEMEGETON
"Daha Küçük Anahtar". Büyü kitapları koleksiyonu:
1. *Goetia* (Süleyman'ın 72 iblisinin çağırılması ve güçlerinin tasviri), **2.** *Theurgia Goetia*, **3.** *Ars Paulina*, **4.** *Almadel*.

LEMONGRASÖL
Lemongrasöl, *Andropogan citratus* botanik adlı hoş kokulu bir çimin destile edilmesiyle elde edilir ve yağı hoş bir kokuya sahiptir.

LEMURLAR
alm. Lemuren
Romalılar'da, geceleri etrafta dolaşan ölülerin ruhları. Paracelsus'a göre hâlâ yeryüzünde asılı kalan ve insanları yanıltıp aldatan kötü cin ve gürültücü hayaletler bulunmaktadır. Teozofların görüşlerine göre, Hint okyanusunda sular altına gömülen, insanlığın üçüncü temel medeniyetinin (Hiperboreikten sonra, Antlantis'ten önce) yaşadığı söylenen kıtanın sakinleri...

LEMURYA
☛ *Mu*

LENNHOF, EUGEN
**1891*
Gazeteci ve yazar. *Die Freimaurer, Politische Geheimbünde* ve *Das internationale Lexikon über Freimaurerei* (Oskar Posner ile birlikte) gibi farmasonluk hakkında önemli eserler yazmıştır.

LENORMAND, ANNE MARIE
1772-1843
Kâhin ve kartomant (oyun kartlarından geleceği görme sanatını uygulayan kimse). Fransız İhtilali ve I. Napolyon zamanında, Lenormand, kusursuz kanıtları bulunan kehanet yeteneği ile tüm dünyayı şaşırtmıştır. Ayrıca, Josefine Beauharnais'e daha 1790 senesinde, ünü tüm dünyaya taşacak olan bir askerle evleneceğini ve sonra da ondan boşanacağını önceden söylemiştir (söz konusu asker Napoleon Bonaparte'tı). Ayrıca 9 Kasım'ın, bu korkunç hükümdarlığın sonu olacağını belirlemiştir. Yetenekleriyle ilgili yapılan sayısız imtihanlara, Prusyalı bakan Malchus da aktarmıştır.

LEO, ALAN
1860-1917
İngiliz astrolog, ezoterik astrolojinin kurucusudur. Başlıca eseri: *Astrologische Lehrbücher*, (5 cilt).

LEON, HAHAM MOŞE DE BEN ŞEMTOV
1290 civarı
Ünlü kabalist; Hz. Musa'nın beş kitabının açıklanmasında anahtar olan Zohar'ı onun yazdığı tahmin edilmektedir.

LEONARD, GLADYS OSBORNE
1882-1968

Eleonor Piper'den sonra, herhalde en yetenekli medyum. Oliver Logde pek çok eserinde, bu medyum ile olan tecrübelerini yayımlamıştır.

LE SHAN, LAWRANCE

Doğumu 1920, ABD'li psikolog, parapisikolog ve şifacı. Modern fizik ile parapsikoloji arasındaki ilişkiye dair önemli kitaplar yazmıştır: *Clairvoyant Reality* (1980), *Einstein's Space and Van Gogh's Sky"* (1980) ve *From Newton to ESP* (1984).

LESSING, GOTTHOLD EPHRAIM
1729-1781

Alman aydınlanma döneminin tanınmış yazarı, farmason localarıyla olan kişisel kötü deneyimlerine rağmen, eserlerinde farmason fikirlerinin propagandasını yapmıştır, örneğin *Nathan der Weise* ve *Erziehung des Menschengeschlechts*'de (İnsanlık İdeali) olduğu gibi. Kendine özgü bir üslubu olan *Ernst ve Falk*'da (1777) farmasonluğu konu almıştır. Bu yazıda adı geçen tarihi gerçekler eleştirilere karşı duramamışsa da, Lessing, farmasonluğun temel esaslarına klasik bir biçim vermiştir.

LETARJİ
alm. Lethargie

Uyurgezerlik (somnambülizmin) durumundan önceki aşama, utangaçlığın daha alt aşaması, katalepsinin güçlenmesi.

LEUBUSCHER, RUDOLF
1822-1861

Okültizmin görüngüleri, özellikle de kitlesel görüngü olarak ortaya çıkan okült fenomenler ile ilgilenen psikiyatr: Şeytana tutulma, likantrofi ve vampirizm. Başlıca eserleri: *Über Werwölfe und Tierverwandlungen im Mittelalter* (1850; Ortaçağda Hayvan Dönüşümleri ve Kurt Adam), ayrıca *Der Wahnsinn in den vier letzten Jahrhunderten* (Berlin 1848) başlığı altında Calmeil'in *De la folie*'nin (1845) çevirisi ve üzerine yaptığı çalışma.

LEUENBERGER, HANS-DIETHER
**1931*

Teolog, günümüzde ayrıca tiyatro rejisörü, ezoterist. Uzmanlık alanı tarot: *Die Schule des Tarot* (3 cilt). Ezoteriğe temel bir giriş: *Das ist Ezoterik* ve *Sieben Säulen der Ezoterik.*

LEUKROKULAR

Mistik masal yaratıkları, yarı aslan yarı sırtlan.

LEVI, ELIPHAS
1810-1875

Eski rahip, bir süre tutuklu kalan sosyalist propagandacı, Adolphe-Louis Constant'ın takma ismi. 1854 yılında Londra'da ☛Apollonnius von Tyana'nın ruhunu çağırmıştır. Yoğun biçimde büyü ve Kabala ile ilgilenmiş, İngiliz Gülhaçlılar Hareketi'ne katılmıştır. Paris'e dönüşünden sonra, belirtilen takma ismi almıştır ve kendisini gizli bilimler öğrenimine adamıştır. Kabala, büyü ve tarot üzerine köklü eserler yayınlamıştır: *Dogme de la Haute Magie* (1856), *Rituel de la Haute Magie* (1860), *Historie de la Magie* (1861), *Le Clef des Grandes Mystéres.* Eserleri daha sonraki okült ve satanistler üzerinde derin etki yaratmıştır. ☛Tarot ile ilgili kabalistik yorumu *Rituel de la Haute Magie,* bu alandaki daha sonraki bütün ezoterik öğretiler için temel teşkil etmiştir.

LEVI, HAHAM YITZACHAK von BERDITSCHEW
1740-1804

Hasidizmin ünlü temsilcisidir.

LEVIATHAN
ibr. "Ejderha"

Şeytan. Bu kelime aslında bir hayvan iblisi nitelemekteydi. Leviathan, bir balinada beden bulur (örneğin Yunus efsanesinde).*

LEVİTASYON
lat.

Gerçekten uçmaya kadar varan, insanın tuhaf şekilde hafiflemesi. Levitasyon, Simon Magus ile başlayıp, günümüze kadar ulaşmış, çoğu kez ispatlanmıştır. Trans medyumların, örneğin Eusapia Palladino'nun hafiflemesi de bununla ilgilidir.

Bir Hint fakirinin levitasyonu

LEWIS, MARVE SPENCER
1883-1936

1916'da "Antiqus Mysticusque Ordo Rosae Crucis" (AMORC)

* Leviathan, *Eski Ahid*'te, Eyyûb'un kitabında timsah olarak betimlenir. "Hıristiyan inançlarına göre *Mesih,* dünyaya geldiğinde onu parçalayacak ve tanrısal bir şölende bölüştürerek herkese yedirecekmiş." Kaynak: O. Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü,* Remzi Kitabevi, 2000 (Ed. n.)

adlı tarikatı kuran Amerikalı teozof ve Gülhaçlı yandaşı.

LEWIS, MATTHEW GREGORY
1775-1818

İngiliz yazar, takma ismi Kesiş Lewis. *The Monk* (Kesiş, 1796) adlı romanın yazarı. Muhtemelen Christian Heinrich Spiess'in (1791) korku romanı *Das Petermaennchen*'ı (Çarpan Balık) örnek almıştır. E.T.A. Hoffmann'ın *Elixiere des Teufelsi*'de (Şeytanın İksiri), korku romanların ve kara romantiğin türleri üzerinde yoğun bir etki bırakan *The Monk*'tan etkilenmiştir.

LIBRA CIRILIS

Yaklaşık 500 gr

LIBRA MEDICINALIS
12 ons = 358 gr.

LICHTENBERGER, JOHANNES
yaklaşık 1445-1503

Alman astrolog. *Praktika von der grossen Conjunctio Saturni und Jovis im Jahre* (1484), *Eclipsis der Sonne im Jahre* (1485) *während bis man schrieb* (1567) *oder* (1576) *aller Stände der Welt böse und gute Zustände verkündend* ve *Prognosticatio in Latino* (1488) adlı eserleri ortaçağın en tanınmış kehanet kitaplarıydı. M. Luther bunlar için girişler yazmıştır. Paracelsus, yoğun bir şekilde Lichtenberg'in kehanetleriyle ilgilenmekteydi. Kendisine "Zamanın Batlamyos'u" lakabı takılmıştı.

LILITH
ibr.

Dişi şeytan veya iblis; Âdem'in ilk karısı.

Lilith

LILLY, JOHN
**1915*

Psikoterapist ve beyin araştırmacısı. Lilly, yunusların diliyle ilgili yaptığı araştırmalarla dünya çapında tanınmıştır. İnsan beyninin yapısını araştırmak için izole tankın içinde (Samadhitank) kendi üzerinde deney yapmaktaydı. Bunun yanı sıra bilinç gelişimi için LSD ve özellikle ezoterik yöntemler kullanmaktaydı. Bu şekilde birey ötesi veya kozmik bir bilinç elde etmeye çalışıyordu. Başlıca eserleri: *Das tiefe Selbst* (1977), *Der Dyadische*

Zyklon (1983), *Der Scientist* (1984) ve *Simulation von Gott – Spielraeume des menschlichen Bewusstseins.*

LIONEL, FREDERIK
**1908*

Ezoterist ve filozof; New-Age Akımı'nın aktif kuramcılarından... Başlıca eserleri: *Die Entscheidung* (otobiyografi), *Aufbruch zu neuem Bewusstsein, Die Suche nach dem Zeitlosen, Gestern, heute und niemals, Angst in Hoffnung wandeln, Die heilige Astrologie, Das Spiel der Spiele - Tarot*, bunun için 22 kartlı bir tarot oyunu yaratmıştır.

☛ *Pozitif Düşünce*

LIST, GUIDO von
1848-1919

O.T.O. üyesi; tarikat adı: Fra Guido. Guido von List Topluluğu'nun kurucusudur. "Ari Irk'ın mistik bağlamda üstün görülmesi olan Ariosofinin temsilcisi. Başlıca eserleri: *Die Religion der Ario-Germanen in Esoterik und Exoterik* (1910) ve *Das Geheimnis der Runen* (1924). Fikir tarihi açısından, öğretisi faşizm öncesine (pre-faşizm) kadar uzanır. XIX. yy.'ın 2. yarısında özellikle Almanya'da, Hint-Avrupa dil ailesinin dil benzerlikleri nedeniyle tekrar toplu bir Hint-Avrupa temel dili oluşturmak isteyen, bir dil bilimi şekli gelişmiştir (İndogermanizm). Buna paralel olarak etnoloji, antropoloji, tarih öncesi araştırma, "Irk Bilimi" ve arkeolojik bulgular yardımıyla bu ana dilin köklerini belirlemeye çalışmıştır. Kabul gören ve tekrar yapılandırılan bu temel dilin kökeni, antisemitist organizasyonlar tarafından yere göğe sığdırılamayan "Ari Irk"a dayandırılmaktaydı. Bu cemiyetlerin ve grupların (☛Lanz v. Liebenfels) hedefi, "Ari Irk"ın "saf" kalmasını sağlamaktı. Günümüz Avrupa'sı müşterek bir temel dilin varoluşuna olduğu gibi bu dili kullanacak müşterek bir ırka, genelde şüpheli gözle bakıyor, hatta karşı tavır alıyor.

☛ *Nazizm* ☛ *Okültizm*

LITTLE, WENTWORTH
1840-1878

İngiliz okültist ve Gülhaçlı yandaşı. Önceleri Levi yandaşı. Gülhaçlılar hakkında eski belgeler keşfettikten sonra "Rosicrucian Society"yi 1866'da kurmuştur. Kademelerin isimleri XVIII. yy.'ın Goldkreuz ve (Altın Haç) Gülhaçlılar'ından alınmıştır.

LİBANOMANTİ
yun.

Buhuru ateşe atarak yapılan bir kehanet türü. Çabuk tutuşursa şans, geri sıçrarsa uğursuzluk anlamına gelmektedir.

LİBİDO
lat.
Freud'da, hedefin zevk almak olduğu, tüm cinsel çabaların ruhsal enerjisi için kullanılan kavramdır. Libido, bilinçsiz ve bilinçli yaşamın temel dürtüsüdür. C.G. Jung'da libido, ruhsal enerjinin temel kavramıdır. Ruhsal sürecin işletme gücüdür.

LİM YAĞI (LİMET YAĞI)
alm. Limetteöl
Bu yağ, piyasada iki farklı çeşit olarak bulunmaktadır.
a) İtalyan lim yağı, *Citrus Limetta Rissp* (Citrus Medica) kabuklarının sıkılmasıyla elde edilir ve yoğun bergamot kokusunun limonumsu bir nüansı vardır;
b) Hint lim yağı, *Citrus Medica acida* kabuklarının sıkılmasıyla elde edilir ve bergamotu hatırlatmayan, tam mânâsıyla limon kokusu vardır.

LİMBUS
Teozof./simya./mist. terim: "Kalça"
Daha dar anlamda, eril uzuv; yaşamın hareketlenmesi için eril özellik veya ateş gücü. Tanrı tarafından kullanılmıştır: Tanrı'nın etkili, üretici iradesi: Babanın özelliğine göre varlık olarak oğlunun doğması. Yüce ateş âlemi, babanın sonsuz doğası, baba Tanrı'nın oğlunu ruhumuzda doğurduğu ruhani gökyüzü ve yeryüzü. Oğlun, babasının içinde bulunduğu esası.

LİMON YAĞI
Limon yağı, olgun limonun kabuklarının preslenmesi ya da açılması ile elde edilir. Sarı yağ, ferahlatıcı bir kokuya sahiptir. Işık ve hava, limon yağına zarar verir, havadaki oksijenin emilmesi ile kısa sürede reçineleşir.

LİNALOE CAYENNE YAĞI
Linaloe Cayenne yağı, *Ocatea Caudata (Licaria Guianensis)* ağacının odunundan elde edilmektedir (bu oduna "bois de rose male" veya "femelle", hatta "sarı sedir odunu" da denmektedir); Meksika linaloe yağı ise *Bursera Delphechiana (Aloexylon)* ağacının odunu, Meksika limon odunundan elde edilmektedir.

LİNDWURM
Cermen mitolojisinde kanatlı, yılanımsı bir ejderha.

LİNGAM
hint. "Eril uzuv"
Şiva'nın kutsal olduğunu gösteren sembol.

LİNGA-SARİRA
sanskr. "İstikrarsızlık"
Narin yapılı bir bilinç nesnesi.

LİPİKAS
sanskr./teo. "Yazar"
Mistik anlamda tanrısal kayıt tutanlardır ve araç oldukları Karma'nın aktiviteleriyle sıkı sıkıya ilişkilidirler.

LİTHİKA
☛ *Taş Kitaplar*

LİTOTERAPİ
☛ *Değerli Taş Tababeti*

LOBSANG RAMPA
Kendini Tibet laması olarak tanıtan İngiliz yazar Cyril Henry Hoskin'in takma adı (☛1911). Gerçek kimliği ortaya çıktığında, bir tür değişim reenkarnasyonu vasıtasıyla Lobsang Rampa'nın ruhunun bedeninde bulunduğunu iddia etmiştir. *Das Dritte Auge* (Üçüncü Göz) adlı kitabı 1957'de yayınlandığında büyük yankı uyandırmış, doğu bilgelik öğretisine yönelik ilgi çekmiştir. Başlıca eserleri: *Das Dritte Auge – ein tibetanischer Lama erzählt sein Leben* ve *Die Rampa Story – Reise einer Seele.*

LOBUT
"Değnekler"e tekabül eden kart sembolüdür.

LOCA
ing. "Lodge" (kulübe)
Farmasonların birleşmesi ve bir araya geldikleri mekâna verilen ad. Aslında localara, toplantının yapıldığı evin adı verilirdi.

LODGE, OLIVER JOSEPH
1851-1940
Parapsikolojiyle ilgilenen İngiliz fizikçi. Medyumu Osborne Leonhard'dı. Başlıca eserleri: *Raymond or Life or Death* (1916). Ladge, bu kitapta Leonhard'la yaptığı oturumları anlatıyor. Lodge, 1915'te şehit düşen oğlu Raymone ile temasa geçtiği konusunda kesin kanaat getirmiştir.

LOGOS
yun.
Yunan felsefesinde logos, söylenen kelimedir ve kelimenin ortaya koyduğu düşüncedir. Yuhanna Kitab-ı Mukaddesi'nde, oturaklı bir logos-teolojisi kurulmaktaydı. Logos'un Gnosis'te kozmik bir anlamı var: Tanrı katında, kıdemli ruhların âlemidir. ☛Kabala'nın kişileştirilmiş logosu, ☛Adam Kadmon'dur.

LOGOÜRJİ veya PSİŞİK CERRAHİ
alm. Logourgie oder Psychische Chirurgie
Logoürji, görünen bedeni yönlendiren bir ikinci bedenin daha mevcut olduğunu kabul eden görüşe dayanmaktadır. Bu ikinci bedene uygulanan "ameliyatlar", görünen bedenin iyileşmesine de neden olmaktadır. Genelde trans halindeyken, tümörleri temizleye çalışan Filipinli şifacılar bu alanda tanınmışlardır.

LOKA
bud. "Dünya"
Üç dünyayı da kapsayan terim: Ruh dünyası (Kamaloka), na-

rin yapılı dünya (Rupaloka) ve yapısız dünya (Arupaloka).

LOKİ

Almanya'da pek tanınmayan kuzeyin bir tanrısı. Efsaneye göre dev soyundan gelmekteydi; babasının adı Farbauti, annesinin ise Laufed veya Nal idi. Tahrip edici ateşin tanrısı ve kötünün temsilcisiydi. Güzel görünüşlü, ancak kötü kalplidir. Karısı Sigyn'di ve ondan iki oğlu vardı: Vali ve Narvi; ayrıca dev kadın Augurboda'dan da, kendisi gibi, mevcut dünya düzenine karşı düşmanca tutum sergileyen üç oğlu vardır: Fenrisvolf, Midgardschlange Jörmungandr ve tüm canlıları silip süpüren ölüm tanrıçası Hel. Tanrıların alaca karanlığında, tahrip edici etkilerini gerçekleştirmekteydiler.

LOKMAN HEKİMLİK

Günümüzde sadece bitki hekimliğini, Psikoterapi ve Hemeopati'yi değil, doğunun bilge öğretilerindeki terapileri de kapsamaktadır. ☛Hekimlik, Çin; ☛Ruh tedavisi; ☛Değerli Taş hekimliği.

LOMBROSCO, CESARE

1836-1909

Ünlü İtalyan kriminolog. Medyum Palladino'yu test ettikten sonra kendini Spiritüalizme adadı. Çalışmalarını: *Hypnotische und spriritistische Forschungen* (1910) adlı kitapta topladı. Bu kitapta, ruhun ölümsüz olduğu ve yüzyıllardır yaşadığı zannedilen parlayan bir maddeden oluştuğu sonucuna vardı.

LOMİ

Hümanist Psikoloji'ye bağlanan bir psikoterapinin adı. Bu akım 1974'te Kaliforniya'da (A.B.D.) Mill Valley'de, Alyssa Hall tarafından kurulmuştur. "Lomi School Foundation" adlı bir dergi çıkarmaktadır. Bu arada Los Angeles, Houston, aynı zamanda Frankfurt ve Hamburg'da da yerleşimleri mevcuttur. Lomi, doğu spiritüel gelenekleri ile modern psikoloji ve felsefenin birleşimidir. En önemli yöntemler, teneffüs alıştırmaları, hafif bedensel çalışmalar, hissetmek, hareket ve düşüncedir.

LONG, BARRY

**1926*

1986'dan beri Tamborine Queen'de (Avustralya) yaşayan İngiliz meditasyon öğretmeni. Başlıca Yapıtları: *Meditation – a Foundation Course, Stillness is The Way, Knowing Yourself, Ridding Youself of Unhappiness* ve *The Origin of Man and the Universe.*

LONGİNUS'UN MIZRAĞI

İsa'nın çarmıhta, bu mızrakla deşilmiş olduğuna inanılır. Ef-

saneye göre kendisi için bu ciriti ısmarlayan kişi, dünyanın kaderini elinde tutan kişi olarak kabul edilirdi. Bu mızrak, Hofburg'da, Habsburger Weltliche Schatzkammer'de saraya ait küçük eşyalar arasında bulunmaktadır. Kaynak: T. Ravenscroft, *The Spear of Destiny* (Londra 1972).

LORBER, JAKOB
1800-1864

Öğretmen, müzisyen ve Hıristiyan ermiş. 1840'ta "Tanrı'nın yazı kalfası" olarak görevine başlamıştır. 25 ciltte, Kitab-ı Mukaddes içeriklerini, tarihsel ve doğa bilimsel malzemelerle sürekli geliştirip sözde yeni vahiylerini yazmıştır. Maddi dünyadan manevi dünyaya kadar olan tüm alanları vahiylerinde işlemiştir. Lorber'in eserleri Bietigheim'daki Lorber Yayınevi'nde tekrar basılmaktadır.

LOTİS
yun.

Lotüs çiçeği görünümüne bürünebilen bir peri...*

LOTUS
hint.

Çakra'ların sembolü.

LOTUS OTURUŞU
☛ *Padmasana*

LOVECRAFT, HOWARD PHILLIPS
1890-1937

Bir sürü okült ve korku hikâyesi yazan Amerikalı yazar: *Berge des Wahnsinns* (Deliliğin Dağlarında), *Cthulhu, Das Ding auf der Schwelle, Der Fall Charles Dexter Ward, In der Gruft, Die Literatur des Grauens.* Bu romanların merkezinde, zalim *Cthullu*'nun bulunduğu bir tür korku mitolojisi yaratmıştır. Efsanevi *Necronomicon*'un da Lovecraft'ın yazdığı söylenmektedir.**

LOWEN, ALEXANDER
☛ *Biyoenerji*

LSD

Doğada gökyüzü mavisi gece sefasının *(Ipomea vilacea)* ve Baby Hawaians Wood Rise *(Argeia nervosa)* tohumlarında bulunan *Lysergsauredіathylamid*'in kısaltmasıdır. Ayrıca, A. Hoffmann'ın 1938'de çavdar bitkisinin bir paraziti olan çavdar mahmuzundan *secale cornutum* ürettiği ve 60'lı yıllardan beri uyuşturucu olarak bilinen yarı sentetik LSD 25'in de adıdır. LSD 25'in çavdar mahmuzundan keşfi, ortaçağda sık sık salgın olarak ortaya çıkan rakıs

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Lovecraft'ın Türkçe'de çıkan bazı eserleri: *Ctulhu'nun Çağrısı*, Çev.: Dost Körpe, İthaki Yay., 2000; *Doğan*, Çev.: Burak Şuşut, Altıkırkbeş Yay., 2000; *Toplu Eserleri (Omnibus 1)*, Çev.: Hasan Fehmi Nemli, 2001 (Ed. n.)

hastalığını da açıklamaktadır. Buna "St. Antonius Ateşi" de denilmekte. Burada söz konusu olan, ekmeğe bulaşmış olan çavdar mahmuzu zehirlenmesidir.

LÛB
ar. "Öz"

Mecazi bağlamda, gizli anlam... Bir olayın iç varlığı...*

LUBICZ, RENÉ A. SCHWALLER DE
1887-1961

Takma ismi: D'AQR. Paris'te "Veilleurs" (korumalar) ismiyle bir grup ve Saint Moritz'de "Station Scientifique Suhalia"yı kuran Fransız ezoterik. Mısırlılar'ın gizli bilgisi, ☛Hermetik (astroloji, büyü, simya ve nümeroloji) özellikle ilgisini çekmekteydi. 1926'da bir tarot oyununu piyasaya sunmuştur: "Jeu de Tarot Egyptien".

LUCİFER
lat.'den "Işık Getiren"

1.) Sabah Yıldızı (Venüs) için kullanılan isim...
2.) Şeytanın birçok lakabından biri. Lucifer, gökten cehenneme düşen ve orada beylik saltanatını sürdüren hor görülmüş bir melektir. Başka versiyonlara göre daimi bir veliaht veya en üst cehennem yargıcıdır.

LUDENDORFF, ERICH
1865-1937

Fanatik antisemitist ve farmason aleyhtarı. Tüm tarihsel felaketlerden sorumlu olduklarını düşündüğü, farmasonlarla mücadeleyi yaşamının bir görevi olarak görmekteydi (Yahve sayısı). Polemik iftiraları, Naziler tarafından kabul edilmekteydi ve halka yayılmaktaydı ("New York merkezli Yahudi-farmason dünya birliği"). Farmasonluğun bu antisemitik saptırılmış tasavvuru, günümüzde de yeniden sağ gruplar tarafından yayılmaktadır.

LUDWIG, AUGUST FRIEDRICH
1863-1948

Kilise tarihi profesörü; okültizm ile ilgilenmekteydi. Başlıca eserleri: *Geschichte der okkultistschen Forschung* (Bölüm 1 1922, Bölüm 2 ☛Tischner'den). Kiesewetter'in *Der Okkultismus des Altertums* ve *Geschichte des neueren Okkultismus* isimli eserlerinin yanı sıra, Ludwig'in eseri de muhakkak ki okültizmin tarihçesi hakkında en önemli metinlerdendir.

* "Vehim ve hayal kabuğundan arındırılmış ve kutsiyet nuruyla aydınlatılmış akıl. Zahiri bilgiler *kışr*, bâtını bilgiler *lüb*'dür. Madde âlemine bulaşık kalplerden korunmuş bilgiler." Kaynak: Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, 2002. (Ed. n.)

LUFTON

Locaya kabul edilişte kolaylık sağlanan bir farmason ustasının oğlunun adıdır.

LUGH

Romalı Merkür'e tekabül eden Kelt tanrısı. Refakatçisi, Maia veya Rosmerta'dır. Sanat ve bilimin mucidiydi.

Hıristiyanlık devrinde azizlerin isimlerini almaktadır: Lughaidh, Molua vb.

LULAW

ibr.

Palm; Çardaklar Bayramı (Sukot) ritüellerinde kullanılan bitki.

LULLUS, RAIMUNDUS

1235-1315

A. E. Waite, bu ismin ardında iki kişinin var olduğunu ispatlamıştır:

1.) Kuzey Afrika'da Araplar'la çalışan bir kilise reformisti ve misyoner. Bougie'de (Kuzey Afrika) taşlanmıştır. Mezarı, Palma de Mallorca'da Aziz Franz Kilisesi'nde bulunmaktadır. Lakabı Doctor İlluminatus'tu. Daha sonra Leibnitz'in ilgisini çeken bir tür kombine eser olan *Ars Magna Sciendi*'yi yazmıştır. Bu yazıda simya aleyhine cephe almaktadır.

2.) 25'ten fazla yazı atfedilen simyacı. Her iki kişiyi de ☛Eliphas Levi, tek kişi olarak algılamıştır.

Raimundus Lullus

LUMBAGO

Cadı büyüsü etkisi olarak açıklanan kalça mafsalında bir ağrı hissi/tutulma.

☛ *İnjecta*

LUNA

lat. "Ay"

Ay tanrıçası. Aya tapma.

LUNGGOMPAS

Tib.

Trans ve esrime halinde uzun mesafeler kat eden koşucu.

LURIA, HAHAM YITZAK

1534-1572

Lakabı "Aslan". Yandaşları, onu Mesih'in öncüsü olarak saymaktaydı. Öğretileri aşağıdaki gibi özetlenmektedir:

Hararetli ibadet, Zohar'da derinleşme ve kabalist formüller ve dualar vasıtasıyla doğaüstü anlayış ve bütünlüğe ulaşıla-

bilmektedir. Kıvılcım diye adlandırılan tüm tekil ruhlar, Âdem'in ruhunun yansımasıdır. Bundan başka ruh gezintisi vardır. Bir ruh, yeni bir beden varlığına ulaşmaktadır:

1.) Geçmişteki suçların cezası olarak,
2.) Hayatta kaçırılmış olan görevlerin telafisi için,
3.) Geçmişteki bir aksiliğin telafisi için,
4.) Bir önceki yaşamda örnek teşkil eden bir insanın tekrar yaşayabilmesi için.

"Ruh çoğalması" (İbbhur) öğretisi de Luria'ya aittir. Bununla, geçmişten gelen bir ruhun geçici olarak, yaşayan birinin ruhuna katılması anlaşılmaktadır. Böylelikle, örneğin günahları affolmamış bir ölünün ortalıkta şaşkın şaşkın dolaşan ruhu, yaşamakta olan bir suçlunun ruhuna katılabilmektedir. Luria bu şekilde tutkunluğu (şeytan tarafından ele geçirilmeyi) açıklamaktadır.

LUZİDİTE

☛ *Durugörü*

LUZZATO, HAHAM MOŞE CHAIM

1707-1746

Ünlü İtalyan kabalist ve şair. Başlıca eserleri: *1138 Tore zur Weisheit* (Bilgeliğe Açılan 1138 Kapı) ve *Messilath Yescharim* (Dürüstlerin Yolu).

LÜSCHER RENK TESTİ

İsviçreli profesör Lüscher tarafından geliştirilen bir kişilik araştırma yöntemidir. Psişik davranışın ve hatta beden fonksiyonlarının belli renklerle bağlantılı olduğunu ve onlar tarafından etkilenebileceği anlayışına dayanmaktadır.

LYKANTHROPIE

yun. "Hayvana Dönüşme"

Bir insanın bir hayvana dönüşmesi, özellikle bir kurda veya bir köpeğe (☛Kurt Adam). Bu fenomen kendini hem eskiçağ halkında (örneğin: Apuleius: Metamorfoz) hem de Lykanthropi'nin, ithama esas madde olarak sayıldığı cadı davaları ile bağıntıda bulunan ortaçağda da vardı.

Burada söz konusu olan Avrasya Şamanizm'den kalıntılardır. Hayvana dönüşen insanlar, tarla meyvelerinde bereket sağlamak için ölüler diyarına uçmaktaydılar. Bu tasavvur, aynı zamanda hayvan kılığına girmiş cadıların, cadı toplantılarına uçarak gitmelerinde de mevcuttur. ☛Toprak ana; ☛Benandanti.

MA'ASSEH BERESCHITH
ibr. "Yaratılış Eylemleri"

Daha İ.S. I. yy.'da, *Yaradılış*'ın 1. bölümünü esas alan bir Yahudi gizli öğretisinin varlığından şüphe yoktur. Bu yaratılış hikâyesinin açıklamalarına, mistik spekülasyonlar da eklenmiştir. Bu gizli öğretiden sadece Strack ve Billerbeck'in *Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch* adlı eserinde toplamış olduğu bölümler mevcuttur. Bu yönde bir kitap olarak algılanması gereken ☛Yetsira kitabı, kozmolojik ve kozmogonik spekülasyonlar bakımından iyi bir izlenim sunabilmiştir.

☛ *Ma'asseh Merkabah*

MA'ASSEH MERKABAH
ibr. "Araç Eseri"

Gnosis'in Yahudi şekli olarak nitelenebilecek, Yahudilikte etkili bir gizli öğreti. İ.S. I. yy.'da var olduğu şüphesizdir. Mistik spekülasyonun çıkış noktası, Hezekiel'in Tanrı'nın tahtına doğru yaptığı gökyüzü seyahatinin anlatıldığı (☛Hanok) Hezekiel kitabının 1. bölümüdür. Bu mistik cemiyetin IV. ve VI. yy.'dan kalma birçok yazısı mevcuttur ("Hechalothliteratur"; [makamlar edebiyatı]); bunlardan en önemlileri: *Das grosse Hechaloth, Das kleine Hechaloth* ve *Das dritte Buch Henoch* (ibr.). Bu kitaplar, mistik ☛Jorde Merkabah'ın yedi saray veya makamı (Hechaloth) geçerek Merkabah'a (Tanrı'nın taht dünyası) nasıl ulaşabileceğini anlatan kesin talimatlar içermektedir. Kapılardaki bekçiler sadece, Hechaloth yazınında tasvir edilen gizli parola ve mühürleri bilenleri içeri almaktaydılar. Bu seyahatin hedefi, mistikin, Tanrı'nın kendisini değil, sadece mevcut yazılarda aşırı derecede abartılarak (Shi'ur Koma) tasvir edilen dünya yaratıcısını (Yotser Bereşit) görebildiği Tanrı'nın tahtıdır. Mistik, aynı zamanda Hanok ile özdeşleştirilen en kıdemli melek Metatron'u görmektedir. Merkabah mistiklerinin bünyesine kabul, katı ku-

rallara bağlıydı. Ahlaki kriterlerin yanı sıra kiromantik ve fizyognomik kriterler de vardı. Aynı zamanda elimize geçen ilk el okuma sanatıyla ilgili eser, bu cemiyetlerde meydana getirilmiştir. ☛Bahir kitabının da gösterdiği gibi, Merkabah ☛mistiği, daha sonraki Kabala üzerinde oldukça etkili olmuştur. ☛Ma'asseh Bereschith; Merkabah; ☛Hechaloth; ☛Astral seyahat, ☛kabalistik.

MAACK, FERDINAND
1861-1930

Doktor, ezoterist ve Hamburg'da bir Gülhaçlı Topluluğu'nun kurucusudur. "Geheime Wissenschaften" dizisinde çıkanlar: *Die Rosenkreuzerschriften, Elias Artista redivivus oder das Buch vom Salz, Raum Talisman turc* (1926) ve *Die Heilige Mathesis* (1924). Son ikisi, ☛Matemagi bakımından temel eser niteliğindedir.

MAAT

Mısır'da gerçeğin tanrıçası; Osiris'in ölüm mahkemesinde (Mısırlılar'ın Ölüler Kitabı), ölülerin kalbini, bir tüyle karşılaştırarak tartmaktaydı. Bu sınavı geçen, Osiris'in krallığına geçme iznini hakketmekteydi.

Maat

MAC GREGOR MATHERS
☛ *Mathers*

MACİS YAĞLARI
☛ *Küçük Hindistan Cevizi Yağı*

MACLAINE, SHIRLEY
**1945*

Amerikalı dansçı, senaryo yazarı, rejisör, aktris ve kitap yazarı. New-Age Akımı'nın kült figürlerinden sayılmakta. *Don't Fall of the Mountain* (1938) adlı eserinde otobiyografi biçiminde "kendi iç dünyasına" yaptığı yolculuğunu tasvir etmiştir. Kendini anlama ve gerçekleştirme yolundaki diğer tüm deneyimlerini *Schritt für Schritt, Zwischenleben* ve *Tanz im Licht* (Sevginin Sonsuz Dansı) adlı kitaplarında tasvir etmiştir.*

* Türkçe'de yayımlanan eserlerinden bazıları: *Dışarıda Hiçbir Şey Var* (Going Within), Çev.: Semra Ayanbaşı, Akaşa Yay., 1995; *Kamino-Bir Ruh Yolculuğu* (The Camino: A Journey of the Spirit), Çev.: Levent Akçatepe, Dharma Yay., 2001; *Oraya Buradan Gidebilirsin*, Çev.: Nilgün Başkır, Arion, 1997 (Ed. n.)

MACLEAN, PENNY

Pop grubu "Silver Convention"ın tanınmış yıldızı. Günümüzde kendi medyumnik yeteneklerini, eserlerinin konusu yapan ezoterist. Koruyucu hayaletler ile ilgili deneyimlerini, *Kontakte mit deinem Schutzgeist* ve *Zeugnisse von Schutzgeistern* adlı kitaplarında anlatmıştır. Uygulamalı psikolojinin önemli bir konusunu *Einsamkeit ist eine Sehnsucht*'de işlenmiştir. Ezoterik edebiyatına, *Adeline und die vierte Dimension* dahil olmaktadır.

MACMURTY, GRADY

Kaliforniya O.T.O. yöneticisi, halife. 1931'de O.T.O.'ya katılmıştır. MacMurty, II. Dünya Savaşı'ndan sonra O.T.O.'yu, A.B.D.'de yeniden organize etmeye çalışmıştır. Yetkisi Crowley'nin bir yazısına dayanmaktaydı. 1969/70'te Crowley'nin tarot kartlarını yayımlamıştır. Kaliforniya O.T.O.'sunun 11 kademesi var. 11. kademe, kademe sisteminin dışındadır ve sadece özel şartlarda elde edilebilmektedir.

MACUMBA

Macumba üç gruptan oluşan bir Brezilya halk dinidir: *Candomblé*, Umbanda ve Quimbanda. ☛Voodoo ve ☛Santeriá gibi, Macumba da Batı Afrikalı köleler tarafından Brezilya'ya getirilmiştir. Candomblé, Portekizce *candombe*'den, kölelerin kahve plantasyonlarındaki danslardan türemiştir. Candomble Santeria'ya göre, Batı Afrika tanrılarını daha muntazam koruyabilmiştir. Hz. İsa'ya, Oxala adlı bir orisha tapılır. Umbanda, Sanskrit dili *Aum ganda'dan* (tanrısal esas) gelmektedir. Ancak 1904'ten beri tanınan akım, Afrikalı tanrılar dünyasına ayrıca Hinduizm'i, Budizm'i ve Brezilya'nın en eski yerli inancını eklemiştir. Dini ateş törenlerinde bir tür ☛Channeling uygulanmaktaydı. En popüler iki ruh varlığı, bilge köleri temsil eden Preto Velho (yaşlı, zenci adam) ve Petre Velha (yaşlı, zenci kadın). Her ikisi de Afrikalı atalarının bilgilerini, yanlarında ölüler diyarına götürmüşlerdir. *Quimbanda* veya *Cuimbanda* kara büyüdür. Büyünün tanrısı Exu ve aralarında en önemlisi Exu Mor olan yardımcıları, büyülü ritüellerle çağrılmaktaydılar. Bütün üç mezhebin inandıkları aynıdır:

1.) İnsani bedenin, bir bedensel, bir de ruhsal bölümden oluştuğu;
2.) Ölülerin canlılarla temas halinde olduğu;
3.) İnançlıların ruhlarla temasa geçebildiği ve onların şekline bürünebildiğidir.

MACUNLAMA

Simya cihazlarının hava geçirmez şekilde sıkıca kapatılması.

MADA

hint. "Kutsal İçecek"

Tantrik yogadan bir kavram. Belirli ritüellerde şarap içmek olağandı. Budizm'de üç anlam vardı: Hepsini daha alt bir dünyaya ve cehenneme götürecek, gençlik sarhoşluğu, sağlık sarhoşluğu ve yaşam sarhoşluğu.

MADDE (I)

ing. Matter, fr. Matière

Dünyevi bedenin ve tüm nesnelerin görülebilen ve tartılabilen kütlesidir; aynı zamanda ışınım görüntülerin tüm türleri belli, hatta tartılabilen ve görülebilen kütleye bağlıdır.

MADDE (II)

Okült anlamda, içsel bir gücün dışsal tecellisi.

MADHYAMİKA

bud.

Budizm'in orta yolu. Nagarjuna tarafından kurulan bir Mahayana okulu. Gerçi var olan her şey mevcuttur, ancak sadece bir ayna yansıması özelliğine sahiptir.

MADUKİ-MUDRA

hint. "Kurbağa Mührü"

Dilin yardımıyla tat alma hisleri meydana getirilmektedir. Bu şekilde, kemik ucu (Epifiz) yakınlarında bulunan "Şiva'nın Gözü" (*Jnana-caksu*) aktif hale gelmektedir. Sonuçları vizyonlar vb'dir.

MAETERLINCK, MAURICE

1862-1949

Eserlerinde okültizm ile derinden ilgilenen Felemenk şair ve felsefeci. *La Mort* (1913; *Vom Tod*, 1913) veya *L'hole Inconnu* (1917; "Der fremde Gast", 1919) örneklerinde olduğu gibi spiritüalizmle ilgilenmiştir. Ancak bazı itiraflarına rağmen, bunu kabul etmez.

MAGGİD

ibr. Haberci, Bildirici

Yahudi mistiğinde, bir simya ustasının (☛Adept) transtayken temasa geçebildiği bir ruhtur. Aynı zamanda vaiz ve dini halk hatiplerine de maggid denmekteydi.

MAGISTERIUM

lat. "Ustalık"

Simyada, bilginin en üst basamağına verilen isim, bir başka deyişle Felsefe Taşı'nı üretecek bilgiye sahip olma.

MAGİOMETRİ

Maack'sın kullandığı bir ifadedir. ☛ Matemagi ile eş anlamlıdır.

MAGNUM OPUS

lat.

Simyada, Felsefe Taşı'nın, aynı zamanda altının da üretilmesi-

ne verilen addır. Küçük eser ise gümüşün üretilmesidir.

MAGRE, MAURICE
1877-1941

Roman, şiir, makale ve tiyatro oyunlarıyla 20'li yıllarda Paris'te başarılı olan Fransız yazar. Son yıllarında yazdığı eserleri, bilgeliğin arayışına adanmıştır. Magre, önemi ancak yaşadığımız çağda takdir edilen ezoterik edebiyatın öncü temsilcilerindendir. Başlıca eserleri: *Smaragdfeuer oder die Liebe des Narren* (Pirene Dağlarında kutsal Gral takdisini tasvir etmekte), *Die Kraft der frühen Himmel* (Druid-Kelt Rahibi, Kathar ve çingenelerin bilgeliğini işlemekte) ve *Das Blut von Touloussei* (Kathalar'ın gizemli dünyasını tanıtmaktadır).

MAHABHARATA

Mahabharata, Ramayana'dan sonra Hintliler'in ikinci büyük kahramanlık destanıdır. 18 kitap ve 220.000 mısradan oluşmakta ve Hint mitolojisi ile felsefesinin el kitabı sayılır. Yazarının, aynı zamanda Veda ve Purana'ları da yazdığı rivayet edilen, efsanevi Vyasa olduğu söylenmekte. 6. kitaba, Bhagavad-Gita ilave edilmiştir.

MAHAMUDRA
hint. "Büyük Mühür"

Yardımıyla Kundalini'nin aktif hale getirildiği bir alıştırma. Tantrik şuurun en yüksek şeklinin amacı, "boşluk" (Sungata) bilgisi, Samsara'nın özgürlüğü ve iki durumun birbirine ait oluşu. Mahamudra aynı zamanda Tibet Zen'i olarak da nitelendirilmekte.

MAHARAJ Jİ, GURU
**1957*

Hintli bilge ve tarikat yöneticisi (Divine Light Mission). Maharaj, 1966'da ölen babası Shri Hans Ji Maharaj Ji'nin halefidir.

MAHARİSHİ, RAMANA
1879-1950

Aziz kabul edilen Hintli bilge. Tirvuvannamalai (Güney Hindistan) kökenlidir ve kutsal dağ Arunachala'nın eteklerinde yaşamaktadır. Öğretisinin merkezi sorusu "Ben kimim?"dir. Bu soru derin bir benlik araştırması başlatmakta. Müritleriyle sohbetleri kitap halinde yayınlanmıştır: *Gespräche des Weisen vom Berge Arunachala.* Meditasyon, murakabe, görüngü, ölüm ve yeniden doğuş konuları ile ilgili olarak Maharshi öğretilerinin ve görüşlerinin özetini, kütüphanecisi David Godman yayımlamıştır. (Sei, was du bist).

MAHAT
sanskr. "Büyük"

Evrensel Buda ve daha doğrusu belki de Maha-Budi'ye tekabül eden Brahman "anne-ba-

ba" sisteminde teknik bir Brahman ifadesi. Manasaputra'ların "annesi" veya "ruhun oğulları" veya yaratıldıkları unsurun oğullarıdır. Sankhya felsefesinde altı darsana veya "Görüşler"den biri, başka bir deyişle eski Hindistan'ın felsefi bakış biçiminin altı sistemi.

MAHATHARA
Pali "Tarikatın en kıdemlisi"
Yirmi senelik rahip yaşamından sonra, Budist bir keşişe verilen şeref unvanı.

MAHATMA
sanskr. "Büyük Ruh" veya "Büyük Benlik"
Bir azizin lakabı. Mahatma'lar, evrensel bilgiye sahip ve kendilerini gerçekleştirmiş olan kâmil insanlardır.

MAHAVAİROCANA-SUTRA
Japonya'nın ezoterik okullarının esas metni. Bu eser, All-Buda Vairocana'nın kendiliğinden dile getirdiği sözleridir. Metafiziğin ve ritüelin çeşitli alanları diyalog şeklinde işlenmektedir.

MAHAVİRA
hint.
Buda'nın çağdaşı ve Jainizm'in azizi.

MAHAYANA
sanskr. "Büyük Araç"
Hinayana ve Vajarana (Elmas Aracı'nın yanı sıra İ.S. I. yy.'dan beri Budizm'in başlıca akımı. Çin, Tibet ve Japonya'da Mahayana, Budizm'in bugün mevcut şeklidir. Aydınlanma (Bodhi) her insan için mümkündür, ancak Bodhisattva'larının yardımına ihtiyacı vardır. Önemli olan insanın kendi kurtuluşu değil, mümkün olduğu kadar çok insanın kurtuluşudur. Bu nedenle başkalarının iyiliğini önde tutma (diğerkâmlık) ve Bodhisattva'lara ibadet edilmesi, Mahayana'da en yüce erdemdir.
Mahayana'nın felsefesi, görünen dünyanın sadece aldatmaca (Maya) olduğunu öğretmektedir. Her şey sonuç itibariyle aynıdır. İki ekol vardır: Madhyamaka ve Vijnanaavada. İlki, mutlak olanın sadece "boşluk" (sungata) olduğunu öğretirken, ikincisi ise mutlak olanı bir tür umumi bilinç (tathuta) olarak görmektedir.

MAHAYOGA
hint. "Büyük Yoga"
Hedefi, Kundalini'yi uyandırmak olan yoganın sonraki şeklidir.

MAHİKARİ
jap. "Gerçek Işık"
Okada (1901-1974) tarafından kurulan spiritüel tedavi yöntemleriyle ilgili yeni bir Japon dinidir. Bu tarikatın esas hedefi, el tabanı yardımıyla, bir tür Ruh Tedavisini tanımlayan "kamikumite"dir (tanrı ile el

ele). Avuç içinden ışıldayan tanrısal nurun, hastalıkları tedavi edebildiği söylenmektedir. Tarikat mensuplarına, tören sonunda bir muska (Omitama) verilir, özel bir ritüelle takdis edilir.

MAIER, MICHAEL

1568-1622

Prag'da ünlü simyacı, II. Rudolf'un özel doktoru. Mistik-spekülatif simyası, Paracelsus ve Gülhaçlılar öğretilerine dayanmaktadır.

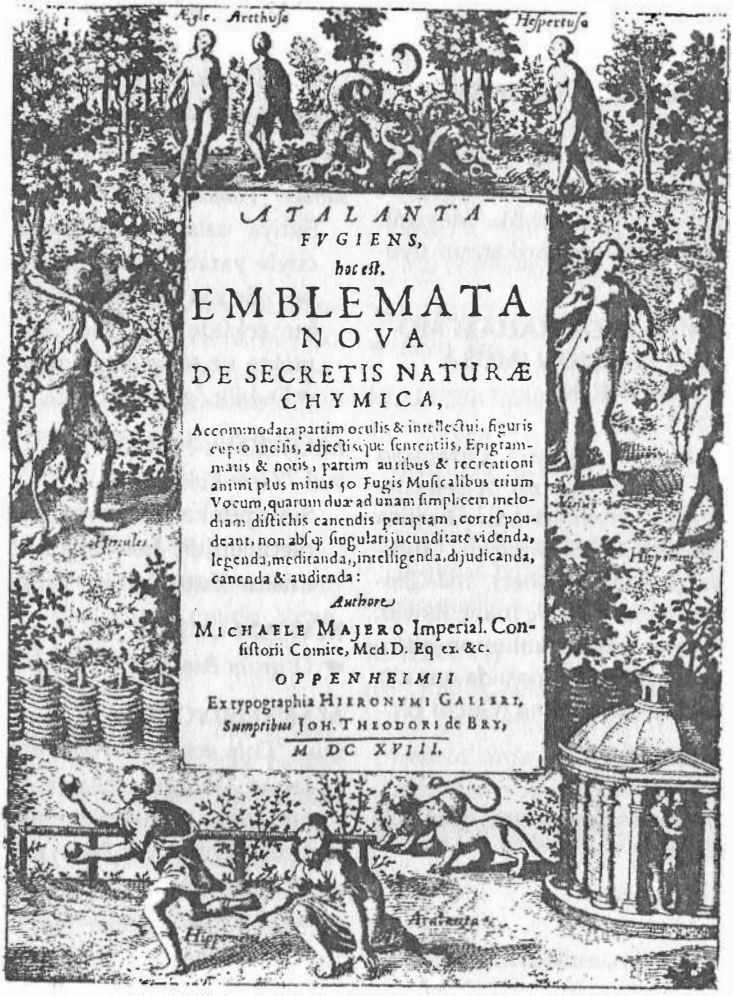

Michel Maier tarafından "Atlanta fugiens" adlı eserin başlık sayfası.

Birçok eseri arasından en önemlisi, *Atlanta fugiens*'di. (1618). Her biri 50 müzik parçası, nükteli kısa şiir (epigram), bakır kakma resim ve açıklamalardan oluşan ezoterik simyanın el kitabı sayılır. Bu şekilde simya semboliği, ton, söz ve resim senteziyle tek kalemde sunulmaktadır.

MAILAENDER, FRIEDRICH
1899-1901

Darmstadt'ta Hıristiyan bir Gülhaçlılar Tarikatı yöneten zanaatkâr ve mistik. Meyrink ve Weinfurter, tarikatının üyeleriydi.

MAİMONİDES, HAHAM MOŞE BEN MAİMON (MUSA İBN-İ MEYMUN)
(1135-1204)

Doktor ve felsefeci. Ortaçağın en önemli Yahudi felsefecilerinden sayılmaktadır. Başlıca eserleri: *Moreh Nevuchim* (Yolunu Şaşırana Rehber), *Yod-Gimmel İkarim* (On Üç İnanç İlkesi). Ayrıca Yahudi kanunun sistematik bir açıklaması da ona aittir: *Die starke Hand* (Güçlü El).

MAİNADLAR
yun. "çıldırmış"

Dionysos'un yakını olan kadınlar.

MAİTREYA
bud. "Âşık"

Hâlâ zamanımızda dünya üzerinde vücut bulan Buda'nın ismidir.

MAİTRİ
bud. "Diğerkâmlık"

Bu erdem için çabalayan, bu dünyada ruhların ve gök varlıkların korumasına nail olacaktır. Bu zat, Brahmanlar dünyasında yeniden doğacaktır.

MAJARA, HAHAM MOŞE
(yaklaşık XVI. yy.)

Safed'de kabalist. Bir dizi kabalist eserin yazarı.

MAJAWİ-RUPA
sanskr. "Hayali Vücut"

Simya ustasının, zihinsel gücüyle yarattığı bir vücuttur ve bu vücutla tamamıyla bilinçli bir şekilde her yere gidebilmekte ve tesir edebilmektedir. ☛Dublör/görüntü ikizi.

MAJJHİMA-NİKAYA
bud. "Orta Koleksiyon"

Suttapitaka'nın orta ölçekli metinlerinin koleksiyonu. 152 düstur (Sutta'lar) içermektedir.

MAKAM USTASI
☛ *Oturum Başkanı*

MAKROBİYOTİK
yun. "Dolu dolu, uzun yaşam"

Japon George Ohsawa (1966) tarafından geliştirilen bir beslenme öğretisidir. Besin maddelerinin de (*bkz.* tablo) sınıflandırıldıkları Yin-Yang-İlkesine (Çin ☛Hekimliği) dayanmaktadır. Yin Yang arasında dengeli bir ilişki bulunması gerektiğinden,

BESİN MADDELERİ	
YİN	YANG
☛ Su içerirler	☛ Kuru
☛ Bedende asit/ekşime reaksiyonlarına	☛ Besin maddeleri alkalik reaksiyonlara neden olur
☛ Örn. Şeker, patates	☛ Örn. Yumurta, et, kümes hayvanları

her besin maddesi bu iki ilkeden birine tekabül etmelidir. Besinin hazırlanışı oldukça büyük itina gerektirmektedir.

MAKROKOZMOS
Teozof./mist.

Tüm gök varlık türleri ve onların çeşitli sakinlerinin büyük, düzenli sistemi. Bununla geniş, sınırlarını kimsenin belirleyemeyeceği evren de anlaşılmakta.

MAL'ACH
ibr. Melek - Tanrısal Elçi

Nesnel gösteri arzusu olmayan, doğaüstü melek veya enerji gücü.

MALACHİAS

Papa kehanetleri. 1590 civarı meydana gelmiştir (ilk baskı: 1595). Bu kehanet aziz Malachais'a (1094-1148) atfedilmekte. 1143 senesinden dünyanın sonuna kadar Roma'da iktidarda olan toplam 112 papazın sloganını belirtmekte: Örneğin, No.1 *Ex castro Tiberias* (Tiber'deki kaleden). II. Colestin'e tekabül etmektedir, daha önceleri Tiberinum'dan Guido di Castelli'ye tekabül etmekteydi; No.103 *Ignis ardens* (yanan ateş) X. Pius'a (1903-1914) tekabül etmekteydi.

MALAKİT
☛ *Bakır Taşı*

MALEFIKIUM
lat. "Günah"

Cadılara yüklenen kötü faaliyetler, örneğin hayvanların büyülenmesi, hava değişikliği, hastalık büyüleri ve buna benzer şeyler...

MALKUTH
ibr. "Krallık, Saltanat, Âlem"

On Sefirot'tan en alttaki. Tüm Sefirot'larda Şechinah'ın timsalidir (tanrı varlığı).

MALLEUS MALEFİKARUM
☛ *Cadı Çekici*

MAMAMA

Paracelsus ifadesi. Tam mükemmeliyet (ağırlık, ölçü ve sayı) anlamında kullanılır.

MAMMON

ibr. "Maddi Servet"

Kazanma hırsı, para putu, maddiyatçı yaşam.

MANA

Pol. "Etkili"

Polonez inancına göre insan ve nesnelerin içinde yaşayan, olağandışı olaylar veya mucizeler meydana getiren büyü gücüdür.

MANAS

sanskr. "Ruh"

İnsanı hayvandan ayırt eden ruhani yetenek. Ezoterik: Daha yüksek Ben, spiritüel ruh.

MANAS ÇAKRA

hint.

Beş duyuyu yönlendiren ve rüyalardan sorumlu olan hipofiz ve epifiz arasında bir yan Çakra'dır.

MANASAPUTRA

Manasaputra birleşik bir kelimedir: *Manasa* = "zihinsel" veya "entelektüel" ve *putra* = "oğul" veya "çocuk", bu nedenle kozmik ruhun çocuğu – ya da H.P. Blavatszky'nin açıklamasına göre "ruhtan doğma oğul".

☛ *Pitris*

MANDALA

hint.

Tantrizm ve Elmas Aracı'nda meditasyonda yardımcı araç olarak kullanılan büyülü, çoğu kez renkli daireler.

MANDALİNA YAĞI

Mandalina yağı, mandalina ağacı *Citrus Nobilis Madurensis* veya *Citrus Bigaradia Sinensis*'in olgun meyve kabuklarının sıkılmasıyla elde edilmektedir.

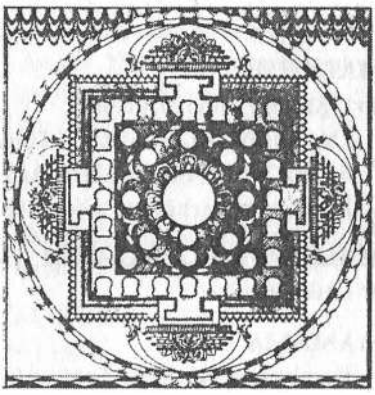

Bir Mandala'nın esaslı şekilleri

Mandalina ağacının yeşil meyveleri ve yeşil bölümlerinin destilasyonu ile ham mandalina yağı elde edilmektedir.

MANDEEN'LER

Günümüzde hâlâ Güney Irak'ta mevcut olan bir gnostik gizli tarikat. Öğreti, Yahudi ve Farsça unsurları birleştirmektedir. Kültün merkezinde, ruhların miracına dayanan ölü ayinleri vardır. Mandeizm, ☛Manikeizm'i etkilemiştir.

MANDRAGORA

☛ *Adam Otu*

MANE'LERE HİZMETİ

Ölülere adanan kült; dünyanın en eski kült biçimi. Eskiler, ölülerle birlikte mezara gıda ve silah gömmekteydi ve ona eşlik etmesi için eşini, hizmetkârlarını ve en sevdiği hayvanları da öldürmekteydi. Romalılar, ölülerin ruhlarına dua etmekteydiler (Manes). Mane'lerin mekânı olarak, toprağın derinlikleri tasavvur ediliyordu.

MANELER

lat.

Romalılar'da ölenlerin ruhu; sunakları ve maskeleri her Romalının evinde bulunurdu.

MANES

yun.

Lydialılar'a adım veren Kydos'un büyükbabası...*

MANİ

iran

Gökten indiğine inanılan, yaklaşık İ.S. III. yy.'da yaşamış, resem duyduğu ilgiden ötürü Müslümanlarca kâfir sayılmış, Çin'li olduğu varsayılan din reformcusu...

MANİA

yun. "Çılgınlık, Delilik"

Ruh halinin yoğun bir şekilde değişmesi ve yüksek bir eylem dürtüsüyle meydana gelen ruh hastalığıdır.

MANİKE'LER

Babil gnostizminden ortaya çıkan ve Hıristiyan tasavvurlarıyla dolu, III. yy.'da oluşan bir tarikat. Kurucusu, 215'de Babil'de doğan ve 276'da İranlı rahipler tarafından öldürülen ☛Mani idi. Manike'ler tam mânâsıyla ikilikçiydiler (düalistlerdi); Eski Ahit'i reddederek sıkı ahlaki iffet kurallarıyla yaşamaktaydılar.

MANİKEİZM

Mani'ye (İ.S. 216- yaklaşık 277) dayanan gnostik bir din. Roma krallığı, Afrika ve Çin'e kadar yayılmıştır. Bu öğretinin merkezi düşüncesi, ışık ve karanlığın veya tanrı ile maddenin iki kutupluluğudur (düalizmidir). Karanlıklar âlemi ile savaş ha-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

linde bulunan tanrı, ışıklar âleminde hükümdarlığını sürdürmektedir. Bu öğretinin hedefi, insanın onu yaratan karanlıklar âleminden kurtulması ve ışıklar âlemine ulaşmasıdır. İnsanda, ışıklar âleminden ufak bir parça olduğu için, bu kurtuluş mümkündür. Bu vahiy, Mani'nin birçok yazısında yayımlanmıştır. Yandaşları et, cinsel ilişki ve şaraptan kaçınmalıydı.

MANİPURA ÇAKRA

hint.

Manipura Çakra pankreasta bulunmaktadır. Çakra'nın sağlıklı gelişebilmesi için izlenimlerin kontrol altında tutulması gerekmektedir.

MANİŞEİZM

iran

"Kendinden önceki bütün inanç ve dinlerin usa uygun yanlarını birleştirerek meydana getirilen birleşimsel din... Kurucusunun adıyla anılan *Manişeizm*, temelde bir Zerdüştlük reformudur."*

MANJUSSHRİ

bud.

Bilgelik kılıcı ve kitapla tasvir edilen Buda...

MANSİ

☛ *Mantik*

MANTAL BEDEN

Teozof. kozal beden. Ruh, astral bedeni çıkardığında sadece mantal beden kalmaktadır. Bu mantal bedenin haricinde yüksek Elemental Esanslara ve daha yüksekteki melek (Rupa ve Deva'lara)'a sahiptir.

MANTAL PLAN

Düşünce dünyası; astral plan ile nedensellik planı arasında kalan dünya.

MANTİK

yun. "Kehanet Sanatı"

Gelecekte olacak olayların önceden söylenmesi ya da aslında insanın öğrenmesi güç olan hususların bildirilmesi...

Eskiçağda mantik, kutlama ritüelleriyle bağlantılıydı ve sadece rahip veya seçilmiş kişiler tarafından uygulanabilmekteydi. Kehanet için kullanılan yardımcı gereçlere göre, yüzden fazla çeşit ayırt edilebilmektedir. Astronomi (=astroloji), geomanti/remmallık, Kartomanti, Rhabdomanti, Oneiromanti, Kristalomanti, Arithomanti ve Kiromanti (el falı), günümüzde de hâlâ kullanılmaktadır. Günümüze aktarılan en önemli kehanet türleri:

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.) Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 301 (Ed. n.)

YARDIMCI	GEREÇLER
Aeromanti	Bulutlar
Alektoromanti	Bir horoz gagasıyla hububat toplamaktadır
Aleuromanti	Buğday unu
Alfitomanti	Arpa unu
Arithomanti	Sayılar
Astragalomanti	Kemikler
Astromanti	Yıldızlar
Aksinomanti	Balta
Belomanti	Ok
Bibliomanti	Kitaplar
Kiromanti	El çizgileri
Daktilomanti	Yüzükler
Dafnomanti	Defne ağacı
Gastromanti	Su dolu kaplar
Geomanti/ Remmallık	Toprak
Giromanti	Daireler
Hepotomanti	Karaciğer
Hippomanti	Atlar
Hidromanti	Su
Hilomanti	Odun
Kapnomanti	Duman
Kartomanti	Oyun Kartları/ Kâğıtları
Katoptromanti	Ayna
Kiedonomanti	Kelimeler
Kleromanti	Kuralar
Koskinomanti	İp
Kraniomanti	Kuru kafalar
Krothomanti	Arpa
Kibomanti	Zar
Lekanomanti	Su kâsesi
Lebenomanti	Buhur/Tütsü
Lithomanti	Taş
Likomanti	Lamba
Metoposkopi	Alın
Morfoskopi	Biçim
Nektromanti	İblis
Oneiromanti	Rüya
Onikomanti	Tırnaklar/Çivi?
Ovomanti	Yumurtalar
Ornithomanti	Kuşlar
Pegomanti	Su
Fillomanti	Yapraklar
Plumbumanti	Kurşun dökme
Piromanti	Ateş
Rhabdomanti	Değnekler/Asa?
Sayomanti	Ölüler
Stikomanti	Kitap kesitleri
Teratoskopi	Mucizevi eserler/ Mucizeler
Trapezomantie	Masa
Silomanti	Cüceler
Zeromanti	Balmumu

MANTİKA

☛ *Mantik*

MANTİKE

☛ *Mantik*

MANTRA

hint. "Sihir Sözcüğü"

Yoga ve tantrizmde, konsantre olma yöntemi olarak kullanılan mistik formüller. Gizemli harfler ve formüller, örneğin 'Om' sesi, konuşana büyülü güçler kazandırmaktadır.

Şartı, sihir sözcüklerinin doğru telaffuz edilmesidir, bu da sadece bir öğretmenin yardımıyla mümkündür.

MANTRA MİSTİĞİ

☛ *Mantra* ☛*Run Şarkıları*

MANTRAJAPA

hint.

Mantra'ların durmaksızın tekrar edilmesidir. ☛ Samadhi'ye ulaşmak için kullanılan bir yöntemdir.

MANTRAYOGA

hint.

Yoganın ilk dört basamağı Yama, Niyama, Asana ve Pranayama'nın uygulandığı sırada,

bir tür mırıldanma meditasyonudur. Son dört basamağa ise ☛Japa ile ulaşılmaktadır.

MANU

sanskr. "İnsan"

İnsan soyunun âdemi; Manu aynı zamanda, *Manava-dharma-sastra*'nın da yazarı olduğu düşünülen büyük, eski Hint kanun adamının adıdır.

MANVANTARA

sanskr.

71x12.000+360 seneyi kapsayan bir Manu (insanlık) periyodudur.

MANYETİK RAPOR

☛ *Rapor, Manyetik*

MANYETİZM

lat. Magneticus, alm. Magnetismus

Maden yataklarının bulunduğu Magnesia şehrinden türemiştir. Aslında başlangıçta, belli demir cevherlerini çekmesi ve itmesinden ötürü bu madenlerin özelliklerini niteliyordu, daha sonraları ise ☛Mesmer'in keşfettiği, "hayvani" veya "animalik" manyetizm denilen güç dile getirilmiştir. Ancak bu ifade böyle bir anlamda çelişkilidir; bunun yerine "Mesmerizm", "yayılan güç" veya benzeri başka bir kelime kullanılmalıdır.

MANYETİZÖR

Sözde "hayvani" manyetizmden yararlanan şifacı.

MARA

bud. "Ölüm"

1.) Bedensel ve ruhsal durumun her an tekrar tekrar ayrışması; bir yaşamın diğer bir yaşama geçişidir. Sadece

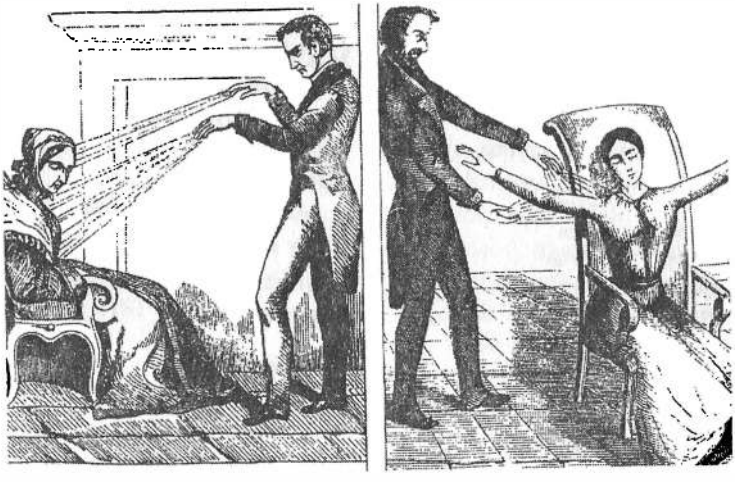

Manyetizm

tamamıyla kurtulmuş olan kimse nihai ölüme erer.

2.) Muhalif ve arayış içindeki kişinin ismi;

2.) İblisler için kullanılan terim.

MARANASATİ

bud. "Ölüm hakkında murakabe"

On murakabeden bir tanesi. ☛Anusati.

MARBY, FRIEDRICH BERNHARD

1882-1966

Marby-Run kitaplığının (8 cilt, 1932-35) editörü ve yayımcısı. Marby "Run Meditasyonu" ile doğu akımından bilinçli olarak ayrılarak, Kuzey Avrupa yönünde bir meditasyonu ezoteriğe kazandırmak istemiştir. Marby bu konuda ☛List'in halefi sayılır. ☛Nazizm, ☛okültizm.

MARCELLUS EMPIRICUS

(İ.S. 400 civarı)

İmparator I. Theodosius altında yüksek rütbeli, Romalı bir devlet memuru. *De medicamentis* adlı Latince kitabı, antik batıl inancının zengin bir hazinesidir.

☛ *Değerli Taş Tababeti*

MARDUK

Babil

Önceleri tarım tanrısıydı. İ.Ö. XX. yy.'da Kral Hamburabi tarafından 'en yüce tanrı' mertebesine yükseltildi. Kral Buhtunnasr'dan sonra da tektanrıların ilki sayıldı.

Madruk, üç büyük dine kaynaklık ettiği için önemli kabul edilir. Hatta zaman zaman Yehova'yla aynılaştırır.*

☛ *Yehova*

MARFUSS

☛ *Beş Uçlu Yıldız*

MARGA

sanskr. "Yol"

Hinduizm iki "yol" tanımaktadır: Kişiyi, enkarnasyonun çok çeşitli dünyasına götüren Pravritta Marga (gelişim yolu) ve tanrısal olana yükselişi simgeleyen Nivritti Marga (dönüş yolu).

MARGIOTTA, DOMENICO

İtalyan felsefe profesörü ve anti-farmason. Yazıları, meşhur ☛Taxil sahtekârlığında önemli rol oynadı. Tahrif materyale dayanarak, farmasonlardaki şeytan kültünü ispatlamak istemiştir. Başlıca eseri: *Le Palladisme, culte de Satan Lucifer* (1895).

☛ *Satanizm*, ☛*Boullan.*

MARIA

Yahudi Maria, simyacılar tarafından çoğunlukla Hz. Mu-

* Yayınevinin ekidir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Zecharia Sitchin, *12. Gezegen*, Çev.: Yasemin Tokatlı, Ruh ve Madde Yay., 2002 ve Burak Eldem, *2012 Marduk'la Randevu*, İnkılâp Yay., 2003. (Ed. n.)

sa'nın kız kardeşi Miriam ile özdeşleştirilmektedir. Simyacılar arasında, gizli sanatları vakıf büyük kişi olarak sayılmaktaydı. Maria'dan ilk bahseden Zosismos'dur (İ.S. III.-IV. yy.).

MARİFET

ar. ma'rifet

Marifet (Tecrübe ve ameli bilgi, aşinalık). Mahabbet (Tanrı sevgisi/, ve Mahv (ölmek yok etmek), tasavvuftaki üç aşamasıdır.*

MARS

1.) Romalı tanrı... Jüpiter'in yanı sıra Orta İtalya'daki kabilelerin baş tanrısıdır. Aslında muhtemelen bir ilkbahar tanrısı; ilkbaharda ormanlara, kırlara ve tarlalara bereket getiren ve canlandıran gücün tanrısı. Ayrıca kâhin tanrıdır, çünkü ilkbaharda harekete geçen güç, aynı zamanda Romalılar'a da gizemli ve olağanüstü bir şey olarak görünmüştür; Mars'ın, Picus Martius isimli kutsal ağaçkakanı, kehanet kuşudur. Ancak her şeyden önemlisi Mars, Romalılar'ın savaşçı topluluğunda, savaş tanrısı, Mars Gradivus, olmuştur.

2.) Kaba ve vahşi olanı sembolize eden, insanların zevkle çalışmalarını sağlayıp, onları cesaretlendiren, aynı zamanda insanları kaba saba ve kavgacı yapan bir gezegendir. Mars çocuklarının hareketli yaşamı vardır; çoğunlukla kızıl saçlı ve kızıl tenlidirler; sayısı 9, metali demir koru, günü salı ve hassas olduğu yer safradır.

MARSEILLE TAROT OYUNU

XIX. yy.'da B. P. Grimaud tarafından üretilen, ünlü 78 kartlık tarot oyunu.

MARTİNİST TARİKATI, MODERN

1884'te Stanislas de ☛Guaita tarafından kurulmuştur. Tarikat ☛Aziz Martin'e dayandırılmaktadır. Guaita'nın yerine ☛Papus geçmiştir. Tarikat kendine "Ordre des Silencieux Inconnus" demekteydi. 1890'da, ☛Peladon'un kendi tarikatı "Ordre de la Rose Croix du Temple et du Gral, our de la Rose Cathalique"i kurduğu için ayrılık meydana gelmiştir. Martinist tarikatının neo-gnostik ve mistik karakteri Bricaus tarafından pekiştirilmiştir. 1931'de Lyon'da, Ordre Martiniste'nin genel anayasası yayımlanmıştır. Günümüzde üç grup vardır:

* Daha ayrıntılı bilgi için bkz. Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı, 2002, S. 234 (Ed. n.)

1.) L'Ordre Martiniste – Martinésiste,
2.) L'Ordre Martiniste
3.) L'Ordre Martiniste des Elus-Cohens.

MARTİNİZM
☛ *Pasqually,* ☛*Aziz Martin*

MASA OYNAMASI
Fiziksel bir fenomen, ☛Seans'lar sırasında masanın sallanması, yana yatması veya eğilmesi, havaya kalkması yahut dönmesi, dans etmesi, inip çıkması ve titremesi. 1848 yılında ☛Hydesville'deki hayalet olaylarından kalmadır. Bugün, spiritüel açıklamayı bile gerektirmeyen, en basit fenomenlerden sayılır.

MASAL
alm. Märchen
Hayaletler, cadılar, iblisler ve büyücüler ile ilgili halk hikâyeleri. Efsaneyle karşılaştırıldığında masalda, gerçek ile mucize arasındaki sınır kaldırılmıştır.

MASHORA
ibr. verilen, teslim edilen
Mashora, Tevrat'ın metinsel kısmını niteler.
1.) Ünlü noktalamalardan (Hareke) yardımıyla tereddütlü yerlerin nasıl okunması gerektiği yöntemini;
2.) Ünsüz harfin anlam ve önemini öğretmektedir.
Büyük Mashora ve küçük Mashora diye ayrılmaktadır.

MASKİLİM
ibr. aydınlanmışlar
☛ *Haskalah*

MASLOW, ABRAHAM*
☛ *Psikoloji, Hümanist*

MASSEBEN
ibr. "Dikilitaş / Sütun"
Mukaddes yerlerdeki semilik sunakların yanındaki sütunlar. Aynı zamanda anıt veya çatı kirişleri olarak da kullanılmaktaydı.

MATEMAGİ veya MAGİOMETRİ
Büyüsel amaçla, sayılardan yararlanan okültizm bir dalı... (☛Nümeroloji). Yeniçağda, bu akımın aktif temsilcisi olan ☛Maack tarafından matematik ve din arasında sayıların köprü olduğu savunuldu. Hatta harflerin eskiden beri din ve büyüyle sıkı bir bağlantısı olduğu iddia edildi. Matemagi için asıl anlamlı olan Büyülü Karelerdir. ☛Agrippa von Nettesheim'da (okkl.fels. II. Böl. XXII.) ve ☛Cardano'da ("Practica Arithmeticae"i Böl. 42) büyülü kareler, gezegenlere tekabül etmek-

* Dilimize çevrilmiş bazı kitapları: *Dinler, Değerler, Doruk Deneyimler*, Çev.: Koray Sönmez, Kuraldışı Yayınevi, 1996. *İnsan Olmanın Psikolojisi*, Çev.: Okhan Gündüz, Kuraldışı Yayınevi, 2001. (Ed. n.)

Yaşlı kadın, atalardan kalma masal servetinin koruyucusu olarak sayılmaktaydı.

teydi. Bu konuyla ilgili kapsamlı bilgi; Felsefeciler Tarikatı "Lautere Brüder"in doğa bilimsel-felsefi ansiklopedisinde (X. yy.) ve Gazzali'de mevcuttur (1059-1111). ☛Yaşam Karesi.

MATERİA PRİMA
(Mükemmel Madde)

Simyada, Felsefe Taşı'nın üretiminde, ilk kullanılması gereken bir maddenin adı. Bu materia primayı elde etmek için her yer aranmaktaydı: Suyun içi, toprak, bitki ve hayvanlar âlemi; hatta tamamıyla ilgisiz maddeler bile denenmiştir. Simyacılar "Materia remota Lapidibis" (cruda) ile "Materia proxima" (praeparata) arasında ayrım yapmaktadır. İlki işlenmemiş, ikincisi de işlenmiş temel maddedir.

MATERYALİZASYON
alm. Materialisation

Ruhani görüntülerin "maddeleştirilmesi", görünür hale getirilmesi. Materyalizasyon, birçok oturumda, mesela ☛Crookes ve ☛Schrenk-Notzing'in oturumlarında, başarılı olmuştur ve bunun sonucunda materyalize olmuş ruhların fotoğrafları çekilmiştir. Materyalizasyon, ya ruhların kendilerinin, medyumun bedeninden yararlanmalarıyla veya maddenin, medyum veya katılımcılardan ödünç alınmasıyla gerçekleşmektedir. Materyalizasyonun başka bir açıklaması ise görülen maddenin tamamıyla sadece medyumdan çıktığı ve –Schrenk-Notzing'in tabiriyle– teleplastik bir ayrım olduğu görüşünde yatmaktadır (☛Teleplasti). Okültizm karşıtları tüm bunların, telkin yoluyla insanların etkilendiği ve görülebilen, fotoğrafı çekilebilen görüntülere mahal verecek kadar güçlü sanrılar olduğunu düşünmekteler.

MATERYALİZM
lat.

Okültizmin tam zıttı olan felsefi dünya görüşüdür. Okültizm, doğanın "saklanan" gizli güçlerini 'vergi' olarak görürken ve madde, sadece eksik ruhlarımızca görüntü biçimi olarak anlaşılırken; materyalizm, her şeyin maddeyle açıklanması gerektiğine inanmaktadır, dolayısıyla akli ve manevi şeyleri inkâr etmek zorundadır.

MATHER, COTTON
1662-1728

Din adamı ve Yale Üniversitesi'nin kurucusudur. 400'den fazla makale yazmıştır. Cadı inancının hararetli savunucusuydu ve Salem cadı davalarında bulunmuştu. 1688'de Boston'da bir çocuk kramplara tutulmuştu. Büyüden şüphe edildiği için Mather'e danışıldı. Çocuk ona, cadılar toplantısından ve orada olan kişilerden

bahsetmiştir. Mather, bu olay ile ilgili bir kitap yazmıştır: *Memorable Providences Relating To Witchcraft And Possession* (1689). 1692 yılında Salem'de bir rahibin birkaç çocuğu ve başka kişiler bir tür deliliğe tutulmaktaydı. Doktorlar hastalıkların nedenlerini bulamadıklarından, cadılıktan şüphelenilmekteydi. Bundan sonra yapılan cadı davalarında 19 kişi asıldı, ikisi hapishanede öldü ve 150 kişi tutuklandı.

Bu davalara karşı, halk direniş gösterince, vali bu davaları savunması için Mather'i görevlendirmiştir. Dava raporlarını kullanarak cadılar ve onların eylemleri hakkında esaslı bir eser yazmıştır: *Wonders of the ınvisible World* (1693). Onun görüşüne göre sadece bir değil, birçok şeytan mevcuttu (1250). Özel taarruz hedefinin ise, New England olduğu, çünkü en çok orada şeytandan nefret edildiğini ifade etmiştir.

Ancak 1693'te vali, tüm mahkûmların serbest bırakılmasını emretmiştir. Kararını verirken de, Felemenk din adamlarının, cadı davalarını ağır yargıladığı raporlar doğrultusunda hareket etmiştir.

MATHERS, MOINA
1865-1928

Fransız okültist, Henri Bergson'un kız kardeşi... 1890'dan beri Paris'te birlikte yaşadığı MacGregor Mathers'in eşi. Eşinin 1918'teki ölümünden sonra ayrıca Altın Şafak'ın Alpha-Omega-Tapınağı'nın yönetimini devralmıştır.

Büyüsel bir saldırı ile öldürme teşebbüsünde bulunmakla suçladığı Dion Fortune'yla arasındaki düşmanlıkla tanınmıştı.

MATHERS, S. L. MACGREGOR
1854-1918

Topçu teğmen, büyücü; Altın Şafak: R. R. ve A. C. (Ordo Rosae Rubrae et Aureae Crucis) kurucularından. 1894'ten beri, tarikatın Ahathoor Tapınağı'nı kurduğu, Paris'te yaşamaktaydı. Başlıca eserleri: *The Kabbalah Unveiled* (1887), *Clavicula Salomonis, Grimoire Armadel* ve *The Book of the Sacred Magic of Abramelin the Mage* (1900).

MATRİKS (MATRIX)

Dölyatağı; simya dilinde, nesnelerin olgunlaştığı mekân... Bu anlamda her beden, ister taş, hayvan, insan, bitki vs. olsun, şekil oluşumu için "Matriks"ini istemektedir. Aynı zamanda şeytanın kalesi ve put anlamındadır.

MATRONİTA
İsp. "Güzel, genç bayan"

Kabalistik resim dilinde çoğunlukla Sefirot (☛Tiphereth) ile özdeşleştirilmektedir.

MATSYANA
hint. "Balık Pozisyonu".
Bedenin, baş yere değene kadar geri kıvrıldığı bir Hatha-Yoga hareketidir.

MATTIESEN, EMIL
1875-1939
Felsefeci ve besteci. Başlıca yapıtı: *Das persönliche Überleben des Todes* 3 cilt (1936-39). Mattiesen, ölümden sonra yaşamın var olduğunu birçok vaka vasıtasıyla kanıtlayabileceğine inanmaktadır.

MAUDAURA'LI APULEIUS
yak. İ.Ö. 125
Romalı avukat ve yazar. Platoncu ve sdfist. Başlıca eserleri: 11 Kitaplık roman *Metamorfozlar, Apologia, Florida, De Deo Socratis, De Platone et eius dogmate.* Bu kitaplar antik büyücülük, sihirbazlık, demonoloji, astroloji konularında adeta maden niteliğindedir. Konusu, yazarının İsis'in sırlarına takdis edilmesi olan romanı *Metamorfozlar*, çok önemlidir. İsis aslında Mısırlı bir tanrıçadır. Yunanlılar tarafından Demeter ile aynı kefeye konulmuş ve daha sonra bütün münferit görünümlerin temelinde yatan ve dünyanın ana maddesi sayılmıştır. İsis romanda şöyle der: "Ben doğanın tek anasıyım, bütün elementlerin hükümdarı, yüzyılların ilk doğuşu, tanrıların en yücesiyim." (*Met.* 11,5). Bu, romanın çok yönlülüğü nedeniyle, modern ezoterikçiler için bile keşfedecek çok şey içermektedir. Diğer antik romanların da, özellikle Yunan, böylesine gizemli metinleri olduğu görüşü savunulmuştur. Örneğin Longus'un Yunanca romanı *Daphnis ve Klor.*

MAXWELL, JOSEPH
1818-1938
Hukukçu ve doktor. 1905'te *Les phénomenes psychiques*'i (Psişik Olaylar) yayımlamıştır. Burada parapsikolojinin metotlarını geliştirmiştir. Bunun yanı sıra Tarot ve büyü ile ilgili önemli çalışmalar eklenmiştir ("La Magie" 1927).

MAXWELL, WILLIAM
1665'te büyük veba zamanında Londra'da yaşayan ve aynı zamanda ölülerin yakılmasını öneren İskoç okültist; Mesmer'in öncüsü sayıldığı "medicina magnetica"sı tek korunabilen yazısıdır.

MAYA
sanskr. "Yanılsama"
İnsanın, dünyanın gerçek bilgisini görmesini engelleyen örtü.

MAYALAR'IN ÖLÜLER KİTABI
☛ *Ölüler Kitabı, Maya*

MAYAVİ-RUPA
sanskr./teozof. "Fikir Bedeni"
Yüksek, astral-mental bir biçimdir. Bunun eş anlamlı felse-

fi ifadesi "proteik (bedeni hafif değiştiren) ruh"tur. Almanya'da mistikler ona görüntü ikizi demekteydi. İnsan ve ruhlar arasında aracı olarak ortaya çıkan bir insandır.

MAYDANOZ YAĞI

Apium Petroselinum'un tohumundan elde edilir. Aromatik baharat kokusu ve tadı olan yağ.

MAYÖTİK

yun. Maueutike

Bir kişiye bir dizi soru yönelterek, o kişinin baskıladığı düşüncelerden kurtulması, sonunda da benliğinde gizli halde bulunan hakikatleri keşfetmesini sağlamak.*

MAYURASANA

hint. "Tavus Kuşu Pozisyonu"

Hatha-Yoga'nın bir hareketidir.

MAZDAİZM

fars.

Zerdüşt bilgeliğini yenilemek ve asrın zihniyetine uydurmak isteyen bir yaşam biçimidir.

☛ *Ahura Mazda*

MAZDAK

İ.S. V. yy.

İranlı din sapkını... (Ö.S. V. yy. sonu). *Mobed*'lerin (ateş rahipleri) aşırı taassubunun zanaatkârlar üzerinde yarattığı kinden yararlanarak sosyal devrime yönelen bir doktrin reformu gerçekleştirmeye çalıştı. Yalnız İyi'nin duyarlık sahibi ve hür olduğunu, Kötü'nün ise kör ve cahil olduğunu ileri sürüyordu. Bu ilkelerden, havanın, suyun, ateşin paylaşıldığı gibi paranın ve kadınların da paylaşılmasını öngören ortaklaşmacı bir ahlâk çıkartıyordu. Öğretisi halk sınıfları tarafından benimsenip uygulanırken aydın çevrelerde ateşli tartışmalara yol açtı. 529'a doğru çıkan kargaşalıklar tahta çıkışından biraz önce, Hüsrev Anuşirevan'ın Mazdak'a idam ettirmesine yol açtı. Müritleri ise ancak X. yy.'da ortadan kalktı.**

MAZDAZNAN

Zen'den: "Usta düşüncesi". Ari'lere çok eskiden miras kalan gelenek ve sağlık öğretisinin tekrar hareketlendirilmesidir.

☛ *Hanish*

MAZERASYON

alm. Mazeration

Koku maddelerinin elde edilmesi için kullanılan yöntemdir. Çiçek veya bitki bölümleri sıcak katı veya sıvı yağda yumuşatılmaktadır (enfleurage á chaud); sonra katı veya sıvı yağ alkol ile akıtılmaktadır.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Kaynak: *Meydan Larousse*, 8. Cilt, s. 484. (Ed. n.)

MAZI

Cynips cinsinden bazı böcek sokmaları vasıtasıyla meşenin çeşitli bölümlerinde oluşan ve mazı içeriğinden dolayı boyama işlemlerinde kullanılmakta olan yuvarlak ve sarımsı kahverengi bir bitki. Sihir inancına göre bunlar ateş ve şimşek çakmalarına karşı makbul ve bu büyü özelliklerinden dolayı köy evlerinde mutfak kirişlerinde asılmaktadır.

Mc DOUGALL, WILLIAM

1871-1938

İngiliz psikolog. Başlıca araştırma alanı: DDA 1938'de en önemli eseri *The riddle of life* yayımlanmıştır.

MC...

☛ *Mac...*

MEAD, G.R.S.

1863-1933

İngiliz teozof. 1909'da teozof topluluğundan ayrılarak kendi cemiyetini ("The Quest") kurmuştur. 1909'dan 1930'a kadar aynı isimli bir dergi çıkarmıştır. Öncülük eden eserlerin bazıları: *Hermes Trismegistos, Appollonios von Tyana, Orpheus, Simon Magus* ve *Plotinos* ile ilgili çalışmaları ve çevirileri vardır. 1909'da Gnosis hakkında çıkan kitabı *Fragmente eines verschollenen Glaubens* (yeni baskı 1990) günümüzde de alanındaki en önemli eserler arasında gösterilir.

MECHTHILD von MAGDEBURG

1212-1282

Alman mistik; 1270-80 arası mistik bir yazı yazmıştı: "Das fliessende Licht der Gottheit". Belki Dante'nin Matelda'sıydı ("Araf", Fasıl 78 ve 33). Alman mistikler arasında önemli bir yer tutmaktadır.

MECUS

fars. mug'dan, yun. magos

Ateşe tapan kişiler için kullanılan bir sıfat... Mecus, bazılarına göre ehli bir peygamber, bazılarına göre densiz, bazılarına göre de bir din uyarıcısı olan Zerdüşt'ün dinine bağlanan kimsedir.*

MECZUP (MECZUB)

ar. Cezb'den

Kendini tanrıya adamış, bu ilahi aşktan ötürü gözü kimseyi görmeyen, tanrı özünde eriyerek sonsuzluğa ulaşmak için çalışan, derin bir ruh coşkunluğuna kapılan derviş...**

MECZUPLAR

Hıristiyanlıkta, ibadet etmek sizin tanrıya ulaşabileceğini savunan tarikat mensupları. Bazı

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

eski mason derneklerinin üyeleri...*

☛ *Bavyera Meczupları*, ☛ *İspanya Meczupları*, ☛ *Picardie Meczupları*

MEDİCİ-LORENZO KİTAPLIĞI

(Biblioteca Mediceo - Laurenziana), Cosimo'nun kitaplığı temel alınarak Floransa'da kuruldu; 1434'te, Floransa'da San Marco Halk Kitaplığındaki elyazmaların sayısı bilginler ve özellikle Muhteşem Lorenzo tarafından artırıldı. 1494'te Medici'ler Floransa'dan kovulunca, kitaplar papa Leo X'a satıldı, ama 1522'de yeniden Floransa'ya getirildi. Michelangelo'nun yaptığı binadaki kitaplık (1571'de halka açıldı), özellikle XVIII. yy.'da zenginleştirildi. Kitaplıkta yaklaşık olarak 47.000 kitap, basımcılığın ilk döneminden kalma 4.245 eser ve 10.000 elyazması vardır. Kitaplıktaki başlıca derlemeler arasında Callimaco'nun *Chioma di Berenice* (Beenice'nin Saçları), Boccacio, Sacchetti, Cellini, Alfieri'nin orjinal nüshaları, Cicero'nun *De Oratore* (1465) ve *Epistolae ad Familiares* (1467) adlı eserlerinin ilk baskıları sayılabilir. Kitaplık binası, Michelagelo'nun en değerli mimarî eseridir. Celemens VII.'nin papa olur olmaz inşasını emrettiği yapı (Michelangelo yapının ilk projesini 1524'te hazırladı; inşaata 2 ağustosta başlandı), San Lorenzo manastırı külliyesi içinde yer aldı. Avlu çevresi dehlizlerinin revak çatısında aralıksız sıralanan büyük pencereler sayesinde, yapı dışarıdan zengin bir görünüş kazanır. Okuma salonu yüksek tavanlıdır ve tepeden aydınlatılmıştır; salonda kalın sütunlar, kornişler aynalı duvar hücreleri ve süslemeler görülür. Michelangelo, tavan gibi salonu da ahşap yapmayı düşünmüştü; yapı, Michelangelo'nun kilden yaptığı makete göre Ammannati tarafından tamamlandı (1558). Okuma salonu, sütunların, tavan kirişlerinin, döşemelerin sade ve göz kamaştırıcı ahengini çok iyi yansıtır. Dipteki kapıdan Michelangelo'nun icadı olan "Gizli kitaplık"a girilir; üçgen biçimli, kubbeli Gizli kitaplık, en değerli elyazmalarına ayrılmıştır.**

MEDİTASYON

ing. ve fr. Meditation

Tek veya grup olarak, özellikle doğu bilgelik öğretilerinde ve Hıristiyanlıkta (☛Mistik, ☛Sûfizm, ☛Yoga) konsantrasyonun yoğun biçimidir. Meditas-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Kaynak: *Meydan Larousse*, 8. Cilt, s. 510. (Ed. n.)

yon aracı, bir figür (☛Mandala, ☛Yantra), bir kelime (☛Kur'an) ya da bütün bir metin olabilmektedir. Her bir meditasyonun hedefi, içsel huzur ve bilgelik öğretisi mânâsında aydınlanmadır, örneğin Hinduizmde Brahman, yegane olanla birleşmek.

MEDİTASYON, TRANSANDANTAL

Mantrayogaya dayanan bir yoga türüdür. Öğrenci her gün, öğretmen tarafından verilen bir Mantra hakkında murakabe etmektedir. Günlük tekrarlar Samadhi benzeri bir duruma neden olmaktadır.

☛ *Teemmül*

MEDYUM

lat. Medium

Dünya ve ölüler diyarı arasında, trans halindeyken kısmen ruhani dünyaya geçmede ehil, doğaüstü varlıkların da bizim dünyamıza girebilmesine temin edebilen bir aracıdır. Medyum, yaptığı işe göre konuşucu, yazıcı veya transmedyum ya da sadece telepatik medyum olabilmektedir.

MEDYUMİZM

alm. Mediumismus

Medyumla bağlantılı tüm görüntülerin adıdır.

MEDYUMNİK

Bir medyumun özelliği için kullanılan sıfat: Paranormal güce sahip.

MEGALİT KÜLTÜRÜ

Özellikle Batı ve Kuzey Avrupa'da, mezarların, anıtların ve surların belirleyici olduğu tarih öncesi (çoğunlukla erken taş devri) zaman dilimidir.

MEGALİTLER veya MEGALİTİK ANITLAR

yun. mega = "büyük" ve lithos = "taş"

Geometrik şekillerde düzenlenen büyük taş kütleleri. İ.Ö. 4000-1600'den kalma ve eski dünyanın neredeyse tüm bölgelerinde bulunmaktaydı. Menhir (toprağın içine oturtulmuş basit taşlar) Dolme (iki taşın, üstlerine yatay bir taş koyarak birbirine bağlanması) olarak ayırt edilmekteydi. ☛Stonehenge

MEGAVİTAMİN TERAPİSİ

☛ *Ortomoleküler Hekimlik*

MEISTER ECKHART

1260-1328

Alman mistik, tahminen Strassburg'ta yaşamış Dominikan kilisesi mensubu. Panteistik ekolde bütün Alman ☛Mistiğinin yararlandığı cüretkâr, ilgi çekici mistik bir akım yaratmıştır. Suçlanmış, takibata uğramış, Papa tarafından mahkûm edilmiş, lanetlenmesinin ilan edilmesinden hemen önce ölmüştür.*

* Dilimize çevrilmiş yapıtı: *Tanrı ve İnsan*, Çev.: Sedat Umran, Ruh ve Madde Yay., 1990. (Ed. n.)

MEKANİZM
alm. Mechanismus

Kainatın veya canlı organizmanın makine olarak algılanması gerektiğini savunan felsefi görüştür.

MEKÂNSAL KEHANET
alm. Raumhellsehen

Medyumun, paranormal yollardan algıladığı olaylar ya da kişiler, sadece mekânsal olarak ayrı bir yerde bulunduğu kehanetin bir şekli. Bunun bir alt aşaması zamansal kehanettir ve hem geçmiş hem de gelecekle ilgili olayların kehanetini kapsar (☛Ardbiliş/Retrokognisyon ve Önbiliş/Prekognisyon).

MEKTUP ZİNCİRLERİ
alm. Kettenbriefe

Dini nedenlere dayanan batıl inancın bir şeklidir. Zincir mektubu alan bir alıcı, uğursuzluk tehdidiyle, aynı mektubu kelimesi kelimesine belli sayıdaki insanlara göndermeye zorunlu bırakılır. Günümüzde daha ziyade ahlak dışı, aldatıcı bir para edinme yöntemi olarak kullanılmakta.

MELANKOLİ
yun. "melas: "kara ve khole: "safra" olan, melanholia"

Galenus'a göre efkârlılığa meyilli mizaç şeklidir. Siyah safra fazlalığından ortaya çıktığı zannedilmektedir.*

MELEK
yun. Angelos = "Elçi"

Gövdesi olmayan ruhsal varlıklar. Çeşitli sınıfları vardır: *Angeloi, Arkhangeloi* (Baş melekler), *Arkhai* (Hükümdarlar), *Exusai, Dynamis, Kyriotes, Throne, Cheribum, Seraphim.* Modern ezoterizmde meleklerin içinde insanlar görülür bunlar kaba maddeli dünya ile tanrı arasında yaşar. Hıristiyan tasavvurunda kişisel koruyucu melek yeniden canlandırılır ve onunla nasıl temasa geçileceği konusunda teknikler tartışılmaktadır.**

MELEKOTU

Evrensel tıbbın sevdiği, *Angelica officinalis* (*silvestris*) ile özdeş bitki. Angelika'nın kökleri ikinci yılının ilkbaharında toplanmalıdır, çünkü ancak o zaman tam gücünü bulur. Kokusu keskin ve baharatlıdır, rezeneye benzer. Günümüzde angelika kökü, uygun bir reçine, eterik yağ ve acı esans maddesi karışımı ile güçlendirici, geçici uyarıcı ve ifrazatı kolaylaştırıcı etkiye sahiptir. Büyücülükte *Angelica archangelica* adı altında, kötü ruhları kovan bir

* Daha ayrıntılı bilgi için bkz. *Melankoli*, Serol Teber, Say Yayınları, 2001, 2. baskı (Ed. n.)
** Melek kelimesinin Almancası "Engel"dir, Yunanca "angelos" kelimesinden türetilmiştir. "Melek" ise Arapça kökenlidir. (Ed.n)

madde olarak kullanılır. Bu bitkiye atfedilen güçler, sözde baş meleklerin takdisleri ile verilmiş ve ismi de buradan gelmiştir. ☛Angelika Yağı.

MELEKOTU YAĞI

Archangelica officinalis (göğüs kökü, melek otu) kökünde bulunan eterik yağ. Tohumları da eterik yağ içerir. Ortaçağdaki halk inanışına göre kök, bir melek tarafından gökten yere getirilmiştir. Eskiden çok yönlü kullanılan iyileştirici bitki.

Gerçek melekotu çiçeği; meyvesi ile birlikte

MELEKÛT

tas.

Tanrısal âlem... Gök ve melek âlemi.*

MELEZ YARATIKLAR

alm. Mischwesen

Zaman zaman canavar da (Lat. "monstrum" = "işaret") dendiği de olur. Adından da anlaşılacağı gibi uğursuz bir anlamı vardır. Ortaçağda dört gruba bölünmekteydi: Kenaurlar: İnsan/At. Aynı zamanda, üst bedenleri insan ya da ağırlıklı olarak şekil itibarıyla insanı andıran, hayvan bedenli melez yaratıkların genel ismidir. Arslan kentaurlar, deniz kentaurı vb. türleri bulunur. Minosontorlar: İnsan/Sığır; antik mitolojide: Minotkentaur Onoskenaurlar: İnsan/Eşek; antik Mitolojide: Satirn/Satyrler.

Ayrıca:

1.) **Antipot'lar:** Sırtı sekiz parmaklı yapraklı insan; Libya'da yaşarlar.
2.) **Kyklop'lar:** Tek gözlü devler; tanınmış olanı Odysseia destanındaki Polyphemos (Tek göz)'dür.
3.) **Kinokefal'ler:** Köpek kafalı insanlar; bu yaratıklar bazen insan dilini konuşmayan yerliler olarak görülmektedir.
4.) **Panoti'ler:** Sadece bir kulağa sahip insanlar;

* "Sözcük olarak Arapça hükümdarlık demektir, hükümdar anlamındaki melek ya da melîk deyiminden türemiştir. Görünmeyenlerin bu evreninde ruhlar ve melekler yaşar. Bu tasarımın temeli Platonculuktur, Platon'un duyularüstü düşünsel evren'inin İslâmlaşmış biçimidir. Zaman ve uzayla sınırlanmayan, sonsuz ve sınırsız bir evren olarak tasarımlanmıştır." Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 319. (Ed. n.)

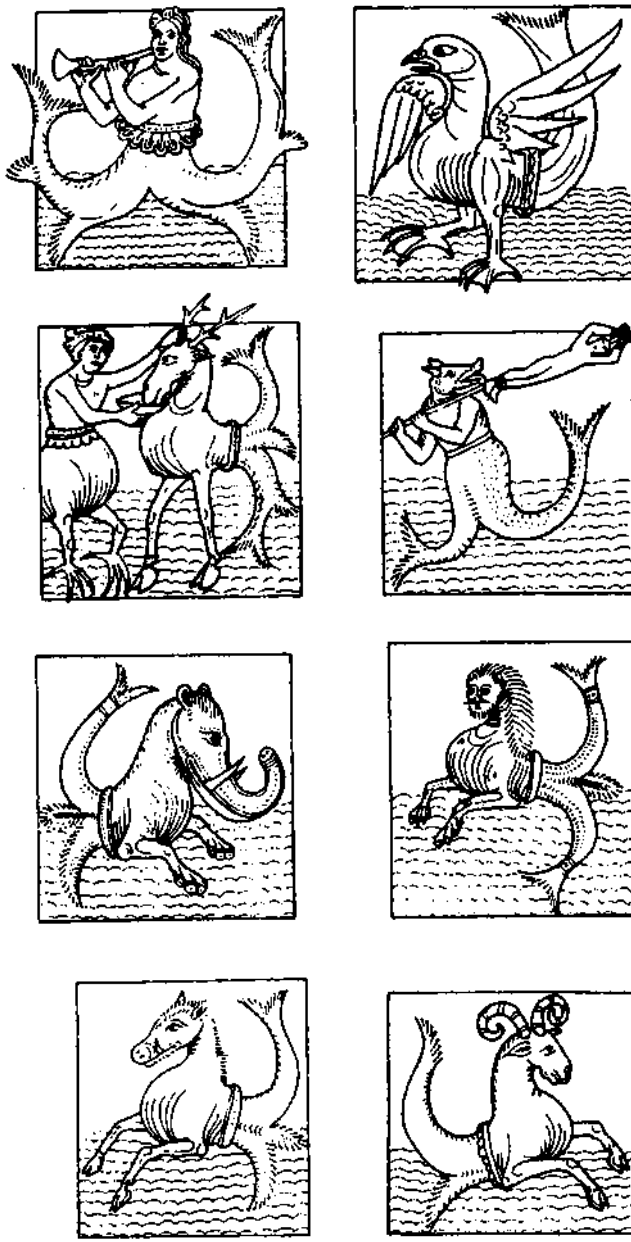

Melez Yaratıklar

5.) Sirenler: Kadın/Hayvan
Günümüzün en ünlü melez yaratığı, yarı insan yarı maymun olan ve Himalaya'nın ulaşılamaz bölgelerinde yaşadığı söylenen Tibet yetisidir.
Bu konudaki temel eser: H. Mode, *Fabeltiere und Dämonen in der Kunst* (1973). ☛Fabl Hayvanları; ☛Tetramorf.

MELİTİS (BAL TAŞI)
Kıskançlık, hastalık ve tuzaklara karşı çocukların boyunlarına asılan Galaktit benzeri bir taş.

MELOTEZİ
alm. Melothesie
Mikro-Makro-Kainat öğretisinde, insan organlarının (mikro kâinat) evrene (makro kâinat), özellikle gezegen ve burçlara tekabül etmesi anlamındadır.

MELUSINE
Portiere kontunun yeğeniyle evlenen Avrupalı deniz kızıdır. XII. yy.'da Kudüs ve Kıbrıs kralı olan Guy de Lusignan'ın onun soyundan geldiği söylenmektedir.

MEMFİS TÖRESİ
1814'te Samuel Honis tarafından Fransa'da kurulan çok kademeli farmason sistemi... Kuruluş efsanesine göre bu tarikat "Memphis'in eski ve ilkel töreleri"ne dayanmaktaydı. Memphis-Töresi'nin 95 kademesi vardı.
☛ *Yüksek ya da çoklu Kademeler*

Melusine

MEMMINGER, ANTON
**1846*
Milletvekili; cadılık ile okültizmi popüler bir biçimde işleyen gazeteci. *Das verhexte Kloster* adlı kitabında (2. basım 1904) dosyalar vasıtasıyla, XVII. yy.'ın ortasında Würzburg'da infaz edilmesiyle imparatoriçe Maria Theresia'nın öfkesine sebep olan son "Krallık Cadısı", Mossau'lı yaşlı rahibe Maria Renata Singerin'in kaderini işlemiştir. Ayrıca yazdıkları: *Das Erbe der Druiden* (Druidlerin Mirası), *Hakenkreuz und Davidstern, eine volkstümliche Einführung in die Geheimwissenschaften* (1922).

MEMPHİT TAŞ TABLET
alm. Memphitische Tafel
Yunan dilinde yazılmış, kıpti harflerle bir kayaya oyulmuş ve Memphis yakınlarında bulunmuş olan bir yazı parçasıdır; ona simyasal bir anlam verilmekteydi; ancak sadece mistik içeriğe sahiptir; tercüme edilmiş hali şudur:
Gökyüzü yukarıda, gökyüzü yerde
Yıldızlar yukarıda, yıldızlar yerde
Yukarıda olan her şey yerde
Bunları al ve bunlarla teselli bul.

MENACHEM, AZARYA von FANO
1609 civarı
İtalyan kabalist; Luria'nın öğrencisi; baş yapıtı: "Abhandlung über die Seele".

MENEKŞE ÇİÇEĞİ YAĞI
Viola odorata, Violette de Pare, Violette Victoria, Violette Princesse de Galles'ten elde edilen, Şubat'tan Mart'a kadar toplanan yeşil, kalın mayili ve uçucu yağ. Çiçeklerin mazerasyonu ve ekstraksiyonu, petrol eter ile yapılır.

MENHİR
Keltçe men = "taş" ve hir = "yüksek, uzun"
Özellikle sık sık İngiltere, İrlanda ve Bretagne'de bulunabilen 1-5 metre yükseklikliğindeki taşlardan bahsedilmektedir. Aynı zamanda Almanya'da eski Kelt yerleşim bölgelerinde de bulunmaktadırlar. Menhir'in işlevi tartışmalıdır. Menhir'in üçgen tepesi, ruh kuşunun dinlenme yeri olarak düşünülür. Üstündeki Almanca tanımlamalar verimlilik kültünün göstergesidir. Belki de mezarlar ve yolları işaret etmekteydiler veya Güneş ve ay doğuşlarının nişanı için astronomik taş olarak kullanılmaktaydılar.
☛ *Megalitler*

MENKIBE
Çoğunlukla geçmişten gelen ve bir halkın sözlü aktarılmış, basit nesir hikâyeleridir. İçeriklerine göre tarihi, mistik ve tabiat efsaneleri olarak üçe ayrılırlar. Menkıbeler, özellikle anlatımlarında, zaman ile mekânı kesin belirtmeleri ve anlatılanlara kanıtlar sunmalarından dolayı masallardan farklıdırlar. Yaşanmış olaylar ya da belirli hadise ve mistik vakaların meydana gelişlerinin sorgulanması sonucu ortaya çıkmışlardır. Bu üç efsane türünden, dönemin edebiyat biçemi olan tanrı ve kahramanlık efsaneleri ayrı tutulmalıdır.

MENSTRUUM
Teozof./simya./mistik terim
İçine atılmış nesnelere nüfuz eden, çözen, ayrıca güç ve

renklerini çıkartıp kendi içine alma gücüne sahip sıvı ya da nem.

MEPHISTOPHELES

yun. "Işıktan kaçan"

Belki bu isim İbranca'daki mephir tophel = "Yalan yayan" tamlamasının yanlış yorumlanmış halidir. Mephistopheles, şeytanın veya onun altındaki bir iblisin lakabıdır. Bu isim, Goethe'nin *Faust* eseriyle tanınmıştır.

☛ *Şeytan*

MERCAN KÖŞK

Botanikte *Origanum vulgare* adı ile bilinen, ballıbabagiller türüne ait bitki. Bu bitki, Çin çayının yerine tavsiye edilir, çünkü sinir ve sindirimi uyaran, hazmettirici ve ifrazat sağlayan bir etkiye sahip güçlü, hoş kokulu, soluk sarı, aromatik bir yağ içerir. Büyücülük ilmi bunu melankoliye karşı ilaç olarak kullanır. Üzerinde taşındığında cadı büyüleri ve bağlanmalarına karşı özellikle etkilidir.

MERCAN KÖŞK YAĞI

Satılan çeşitli yağlar, *origanum* türlerinin çeşitli varyasyonlarından elde edilmektedir, bu nedenle bunlara Origan Yağları da denir; mevcut olanlar:

a.) *Origanum majorana*'nın *(Origanum Hortensia)* kuru otlarından elde edilen asıl mercan köşk yağı. Yağın tadı ve kokusu hoş, aromatiktir.

b.) İspanyol ömer otu yağı, Yunan yabani mercan köşk yağı. Origanum cinslerinin çeşitli varyasyonlarından pek çok yağ türü elde edilir. Kokusu hoş, aromatiktir; kekik otu yağını andırmaktadır.

c.) Gerçek mercan köşk yağı, güvey otu yağıdır; *origanum vulgare*'den elde edilir ve kendine has özellikte bir kokuya sahiptir.

MERCURUS (MERKÜR)

Simya elementlerinden biri, bütün metallerin esası, geçiciliğin esasını temsil eder. Gizli öğreti, bu ifade ve onun işaretleriyle insandaki ve hatta doğadaki üçüncü, yani ruhani, ebedi esası sembolize etmektedir. Mercurius, "astral ışıkla", düşünce esası ve ruhsal cevher ile tüm mevcut olanla özdeşleştirilmektedir.

Teozofide, ışık esasında altıncı özruh; zihnin ve aklın, yankı ve kelimenin nedenidir. Doğanın sert ilk özelliğinden bağlanmış ve kelepçeli olarak, özgür kalmaya çalışan ikinci doğa varlığının ateşli yaşam ruhudur. Tüm yaşamın ve hareketin nedenidir, bu nedenle cıva ile sembolize edilmektedir. Harici prensipte sıcakkanlı mizacı oluşturmaktadır.

Astrolojide: Pratik ticari yeteneğin gezegeni, ancak gezegenlerin birbirine karşı sert açılarında merhametsizliğin ve kurnazlığın gezegenidir. Sayısı 5'tir ve günü çarşambadır.

MERİDYEN

1.) Dünyada, kutbu bağlayan tüm yarım dairelerdir. Meridyen ile bağlanan yerler aynı saate sahiptir.
2.) Akupunkturda meridyenler, yaşam enerjisi Ch'i'nin çeşitli organlara doğru aktığı kanallardır.

Aşağıda sayılı organlara tekabül eden on iki ana meridyen vardır: Kalın bağırsak, mide, akciğer, dalak, üçlü ısıtıcı, safra kesesi, dolaşım, karaciğer, ince bağırsak, mesane, kalp ve böbrek. Örneğin kalp ile bağlantıda olan meridyen sol koldan geçmektedir. Bununla ilgili akupunktur noktası el bileğinde bulunmaktadır. Bu nedenle bilekteki rahatsızlıklar kalp hastalığına işaret etmektedir.

MERKAVA

Her tarafı göz olan, dört muazzam Cherub (cennet bekçisi melek) tarafından çekilen, Peygamber Hezekiel'in (Hez. Böl. 1) vizyonundaki Tanrı'nın saltanat arabasıdır. Her biri dört kafa taşımaktadır: Arslan kafası, boğa kafası, kartal kafası, insan kafası. Bu vizyon, Yahudi mistiği ile teozofinin özü ve temelidir.

MERKAVA ve EHALOT MİSTİSİZMİ

Yahudi gizemciliğinin ilk safhalarıyla ilgilenen gelişmeler, İ.S. üçüncü ve yedinci yüzyıllar arasında geçen Talmudik ve ilk Geonik dönemlerden kalma 20 kısa metinde bulunabilir. Bunların tümüne *Ehalot* (Makamlar) ve *Merkava* (Araba) edebiyatı denir. Bunların odaklaştığı nokta; Semavi saraylardan geçerek; Tanrı'nın arabasına veya tahtına bir yükseliştir. Bu metinlerin tümü mistik değildir. Bunların bazıları, özellikle gizemle ilgilidir. Örneğin *Harba de Moşe* (Moşe'nin Kılıcı), *Rabi Akiva'nın Avdalası* ve *Sefer a-Razim*'in (Gizemlerin Kitabı) bir kısmı. Diğerleri, ezoterik açıdan kişisel açıklamalar ihtiva ederler. Bunlarda Yehekzel'in vizyonu ele alınır ve Mişna'daki değinmeden yola çıkılır. Burada Yehekzel'in İlâhî Arabası söz konusudur ve *Maaseh Merkava* (Arabanın İşi) olarak adlandırılır. Eski Yahudi gizemciliğinin kalbini beş metin oluşturur. Bunların birincisi *Ehalot Zutarte* (Semavi Makamların Küçük Kitabı) olup; burada Akiva'nın İlahi Araba'ya yükselişi tasvir edilir.

İkinci metinde, "Ehalot Rabati", dine (Semavi katlara) yükseliş konu edilir. Üçüncü metin. "Maase Merkava"dan ve mistiklerin semavi saraylara yükselişlerinde söyledikleri veya duyulduğu söylenen ilâhilerin bir antolojisidir. Dördüncü metin, "Sefer Ehalot"tur. Burada R. İşmael, semavi yükselişini ve *Sar a Panim* (Karşılama Görevlisi) adlı Metatron melekle karşılaşını anlatır. Çalışmanın ilk bölümünde Metatron, biyografyasını Rabi İşmael'e anlatır. Buna göre, Metatron, kendisini Yared'in oğlu Enoh olarak tanıtır: Tanrı tarafından Sema'ya Tufan'a neden olan günahlara şahit olması için götürülmüştür. Enoh, safha safha Metatron'a dönüşmüştür; bu, Tanrı'dan sonra gelen ilk ilahi güçtür. Çalışmanın ikinci bölümünde Semavi varlıklara ve Melekler'e yer verilmiştir. Beşinci metin, "Şiur Koma"dır. (Boyutlar Bilimi). Bu metin, abartılı antropomorf göndermeler kullanarak Tanrı'nın tanımlanmasına ayrılmıştır. "Şiur Koma"nın şekli, bir Sema katından diğerine ve bir Semavi saraydan diğerine gizemli yükselişlerini oluşturan eski mistiklerin hedefiyde. Bunlar, sonunda yedinci katta yedinci saraya ulaşıyorlardı. Burada Yaradan olan büyük Hükümdar ihtişam Tantı'nda oturuyor, çeresini de bir Melekler grubu ve ilahi varlıklar kitlesi çevreliyordu. Bu çalışmalarda ilahiler önemli bir görev taşımaktadır: Melekler tarafından söylenenler ve mistikler tarafından kaydedilenler ve mistiklerin kendisi tarafından bestelenecek bu vizyonlar karşısında duyulan müthiş hayranlığı dile getiren ilahiler. Bu ilahilerin bir kısmı, daha sonra Yahudi Duaları Kitabı'na dahil edilmiştir... Ehalod mistisizminde başlıca iki metin etkili olmuştur. Birisi, Yehezkel'in vizyonudur. Diğeri de Rabi Akiva'nın Mişna'da belirttiği gibi Kutsal Kitap'ta yeni anlayışa göre en kutsal çalışma olan Neşideler Neşidesi'dir ki, Tanrı'nın kendisi tarafından Sinay Dağı'ndaki olaylar sırasında Yisraeloğulları'na verilmiştir. Bu mistikler grubunun kökeninin Tanaim geleneğine dayandığı görülmekteyse de bu köken; Rabinik - midraşik kültür alemi ile bağlantılı olan fakat buna benzemeyen belirgin bir dinsel olgu şeklinde gelişmiştir. Bu mistikler, simgelerinden bir kısmını İkinci Tapınak dönemindeki apokaliptik ve akoprifa edebiyatından almışlar ve Ölü Deniz Tomarları tarikatı ile birtakım paralellikler taşımaktadır. Nitekim ilk Hıris-

tiyan metinlerinde ve eski Gnostik simgeselliğinde aynı benzerliklere rastlanır. Bunların çalışmalarında insanoğlu ve Tanrı arasındaki ilişkiye karşı değişik bir tutum sergilenir. Tanrı'ya mistik yöntemlerle ulaşmak için insanoğlunun çabasında yeni bir şevk belirmiştir. Bu kişilerin edebiyatı ve simgeleri, daha sonraki Yahudi mistiklerine ve Kabala'ya etkili olmuştur.*

MERKEZ

Teozofi/simya/mistik olarak, her nesnenin en içteki temeli ve başlangıcı, odak noktası, kalbi.

MERLİN

Kral Arthur'un sarayındaki İngiliz büyücü. Efsaneye göre şeytanın soyundan geldiği söylenmektedir. Hıristiyanlıktan sonra büyücü seviyesine düşen Kelt bir tanrı olma olasılığı vardır.

Büyücü Merlin Th. Malory'nin eseri " Le Morte d'Arthur " ile ilgili Aubrey Beardsley'in resimlerinden

* Yayınevinin ekidir. Kaynak: Yusuf Basalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, 2. Cilt, Gözlem ve Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. 2001, s. 396 (Ed. n.)

MERMER

Hindistan'da, kem göze karşı mermer boncuklar kullanılır.

MERSEBURGER ZAUBERSPRÜCHE

Merseburger Dombücherei'da (kütüphane) bulunan iki eski Almanca sihir formülü.

MERSWIN, RULMAN

1307-1382

Alman mistik, Strassburg'lu tüccar, Tauler ve diğer dostlarıyla temastaydı... Eserlerini *Der Gottesfreund vom Oberland* adı altında yayımlamıştır.

MERTON, THOMAS

**1915*

Önceleri Trappist keşişi olan, daha sonra Budizm'e yönelen Fransız ezoterist. Eserlerinde, XX. yy.'da tanrıyı arayanın yolunu tasvir etmekteydi. Başlıca eserleri: *Meditation eines Einsiedlers* (Bir Yalnızgezerin Düşünceleri), *Der Berg der sieben Stufen* (Yedi Basamaklı Dağ), *Sinfonie für einen Seevogel und andere Texte des Tschuang-Tse* ve *Im Einklang mit sich.*

MERTZ, BERND

**1924*

Tiyatro yazarı ve ezoterist. Özel ilgi alanları: Astroloji ve tarot. Başlıca eserleri: *Handbuch der Astrologie* (Astroloji El Kitabı), *Astrologische Weisheit* (Astrolojik Bilgelik), *Karma in der Astrologie, Kartenlegen, Erkennen Sie Psyche und Charakter, Astrologie und Tarot, Magie der Zahlen, Aegyptisches Tarot* ve *Die Praxis der Handanalyse.*

MERU

Dünyanın merkezini oluşturan gizemli bir dağ. Hintliler'in Olyimpos Dağı.

MERZDORF, THEODOR

1812-1877

Kütüphane müdürü ve farmason. Vatikan'ın arşivinden Latince el yazmasına dayanan Tapınak Tarikatı'nın *Monumenta ad disciplinam arcanum fratrum militiae Templi 1877* adlı gizli tüzüklerinden oluşan kitabıyla geniş çevreler tarafından tanınmıştır. Bu el yazısının, 1897'de tarihçi Prutz *Geheimlehre und Geheimstatuten des Tempelherrenordens* tarafından sahte olduğu kanıtlanmıştır.

MESKALİN

Peyote-Kaktüsü (Meksika) alkaloiti. İ.Ö. 300'de Meksika Kızılderilileri'i uyuşturucu olarak kullanılmaktaydı. İspanyollar ona "Raiz diabolica" (şeytani kök) demekteydi. Meskalin, Aldous ☛Huxley'in 1953'te kendi üzerinde yaptığı deneylerini anlatan *Die Pforten der Wahrnehmung* adlı kitabıyla gündeme gelmiştir. Meskalin hakkında en kapsamlı araştırma, Jung

ve Freud'un arkadaşı Kurt Behringer (1893-1949) yapmıştır: *Der Meskalinrausch* (1927).

MESMER, FRANZ ANTON
1734-1815

Radolfzell İznang'dan... Viyana'da doktordu; 1772'de "manyetik" kürler başlatmıştır ve böylelikle şifa manyetizmini, başka bir deyişle ☛Mesmerizm'i kurmuştur. Viyana'da piyanist Paradis'i tedavi ederek körlükten kurtardığı bu sebeple birçok düşman edindiği; sonra olağanüstü hayranlık uyandırdığı, ancak Viyana'da olduğu gibi, burada da doktorların düşmanlığını kazandığı, Münih ve Paris'e gitmek zorunda kaldığı söylenir. Keşfi, yakın zamanda bir başka keşfe neden olmuştur: *Uyurgezerlik.**

MESMERİZM

Franz Anton Mesmer'in *Memoiren* (Anılar) adlı kitabında açıkladığı sistem... Bu sisteme göre, bütün yaratıklar "magnetik akım"ın etkisi altındadır. İnsan bu akımı biriktirebilir, paslarla ve dokunma ile başkalarına geçirebilir. Fazla duyarlı kimselere bu metodun uygulanması çeşitli bozukluklara yol açmaktadır.

Franz Anton Mesmer, Manyetizmin babası.

* Mesmer hipnozu keşfeden kişi olarak da bilinir. (Ed. n.)

MEŞ

Teozof./simya./mistik terim "kırmızı toprak"

Ateş ve suyun bir karışımı.

MEŞE YOSUNU (MOUSSE DE CHEN)

Bu isim altında piyasada, genellikle meşenin yosunu değil, bilakis botanik ismi *Evernia Prunastri* (*Parmelia Prunastri, Evernia furfuracea*) olan, erik ağacının bir türü bilinir. Fakat *Evernia* türünün gerçek meşe yosunu ile diğer ağaçların yosunları da kullanılır. Yosun esanslarının hoş olmayan bir dezavantajı, güçlü renk verme özellikleridir. Bu renk çoğunlukla "yeşil, siyah ve kahve rengidir." Koku karışımlarında, örneğin esanslarda, yoğun renk vererek sevimsiz şekilde kendisini belli ederler.

META (I)

☛ *Reiki*

META (II)

yun. "ötesi" anlamı veren önek.

Meta, 'para' ile aynı anlamda kullanılmaktadır, yani metafizik = parafizik, metapsikoloji = parapsikoloji vb.

METAFİZİK

yun. Meta ta physika, "fizikten sonra"

Önceleri, Aristoteles'in *Metafizik* adlı eserinde yer alan incelemelerinin tümünü belirtiyordu. Günümüzde okültizme dahil olan her şeyi, ayrıca da teozofi, mistik, inanç ve batıl inancı da kapsamakta...

METAFİZİK DÜNYA

Duyularımızın ötesindeki her şey, yani kısmen kendi ruhumuzun karanlık tarafı, kısmen ruhlar dünyası, ayrıca inancın ve batıl inancın dünyaları.

METAGRAFOLOJİ

alm. Metagraphologie

Bir el yazısının analizi değil, kehanette indüktör (teşvik edici) olarak kullanımını niteler.

METAL DÖNÜŞÜMÜ

☛ *Transmutasyon*

METALLER

Eskiçağda yedi metal tanınmaktaydı. Simyada bu metallere, yedi gezegen haricinde yedi renk tekabül etmekteydi. Bundan başka yedi erdem ve yedi günah, Hz. İsa'nın yedi yarası ve haftanın yedi günüyle de ilişkilendiriliyordu.

METAMORFİK YÖNTEM

☛ *Refleks Bölgeleri Terapisi*, ☛*Prenatal Terapi*

METAPSİKOLOJİ

yun. "Ruh öğretisinin ötesinde"

Parapsikoloji ile eşanlamlıdır. Sadece daha eski literatürde görülmektedir. Hastalık şeklinde nitelemeden, normal sınırların ötesinde bulunan ruhsal durumlarla uğraş...

GEZEGEN	METAL	RENK	YARA	HAFTA GÜNÜ
Güneş	Altın	Altın	Sol el	Pazar
Ay	Gümüş	Mavi/beyaz	Sol ayak	Pazartesi
Mars	Demir	Kırmızı	Sağ el	Salı
Merkür	Cıva	Beyaz	Baş	Çarşamba
Jüpiter	Kalay	Gri/beyaz	Taraf	Perşembe
Venüs	Bakır	Yeşil/kırmızı	Beden	Cuma
Satürn	Kurşun	Siyah	Sağ ayak	Cumartesi

METATRON

Olasılıkla yun. metathronios'tan "(tanrının) tahtının yanında duran"

Tanrı tahtına (☛Merkabah) çıkarken, Yahudi mistiklerin gördükleri en yüce meleğin adı. Bu yüce melek ☛Hanok ile özdeşleştirilmektedir.

METEMPSİKOZ

alm. Metempsychosis

"Candan cana" veya "ruhtan ruha geçiş" olarak çevrilebilen Yunanca bileşik bir kelimedir.

☛ *Ruh Gezmesi*

METEMSOMATOZ

alm. Metemsomatasis

Teozof. (Blavatszky), "Bedenden bedene geçiş."

☛ *Reenkarnasyon*

METODİZM

alm. Methodismus

Din: İngiliz kökenli Protestan hareket. Metodizm ismi, Wesley ve George Whitefield kardeşlerden birinin kullandığı psikolojik açıklama yönteminden alınmıştır.

METOPOSKOPİ

alm. Metoposkopie

Bir insanın alın çizgilerine göre yapılan karakter tahlilidir. Saç dibinden itibaren dört ana çizgi ayırt edilmektedir: Linea Saturni (karakter), Linea Jovis (onur, saltanat, kudret), Linea Martis (kasaplarda, askerlerde vb.), Linea veneris (aşk vb.).

☛ *Lavater;* ☛*Fizyognomik*

METZGER, HERMANN JOSEPH

**1918*

O.T.O.'nun (tarikat adı: Fra Paragranus) ve gnostik Katolik kilisenin aktif üyelerindendir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Stein'daki (İsviçre) O.T.O.'yu (Thelema bölümünü) kurmuştur. Buna, Crowley'nin yazılarını yayımlayan psikosofik topluluk da dahildir.

MEVCUT OLMAYAN KİŞİYLE TELEPATİ KURMA

Telepatinin bu formunda medyum bir spiritiüel seansa katılır

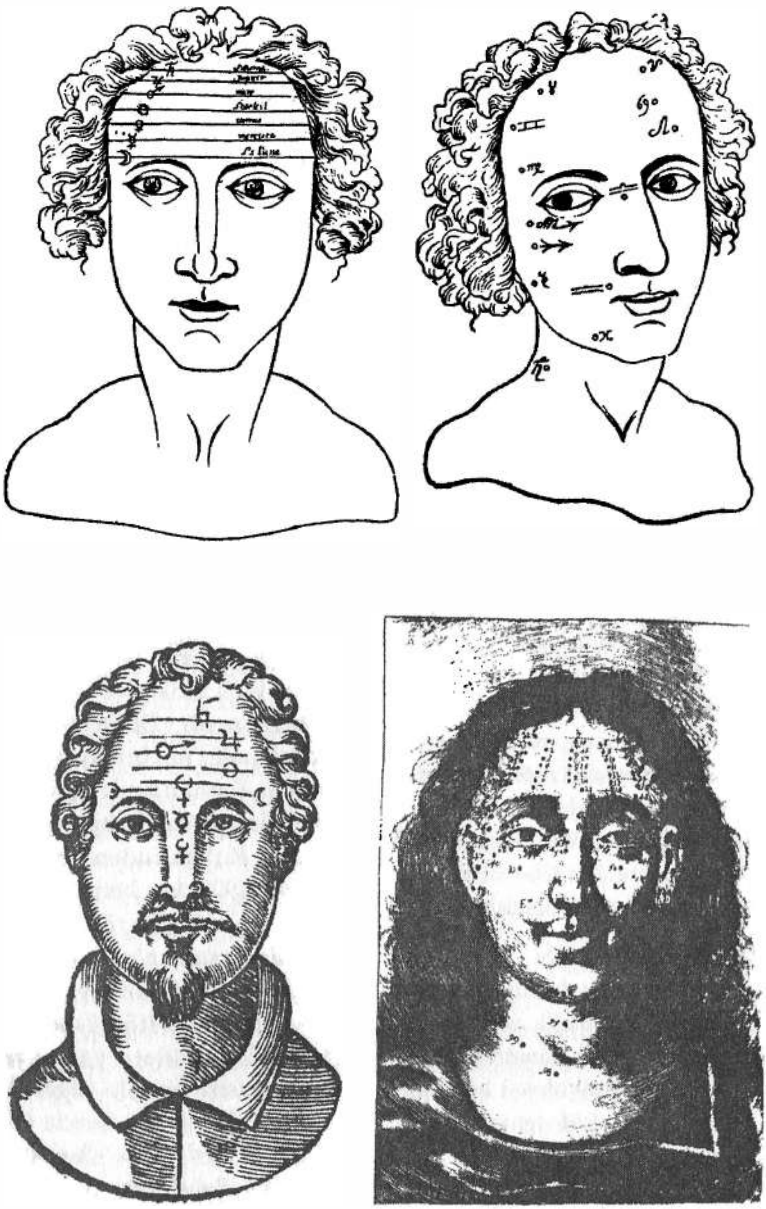

Metoskopide, gezegen işaretlerine tekabül eden yüz parçaları

ve orada bulunmayan kişilerin bilinci veya bilinçaltı ile temasa geçer.

MEVLÂNÂ
1207-1273

30 Eylül 1207-17 Aralık 1273. Büyük Türk mutasavvıfı... Babası, Sultan-ül-Ulema lakabıyla anılan Bahaeddin Veled bin Hüseyin bin Hatibi'dir. Asıl adı Muhammed Celaleddin'dir. Mekke, Şam, Malatya, Erzincan, Lârende'yi gezip gördükten sonra, Selçuklu İmparatorluğu'nda en muhteşem dönemini yaşayan Konya'ya gelir. Babasının ölümü üzerine (23 Şubat 1231) medreselerde ders vermeye başlar. 29 Kasım 1244'te Konya'ya gelen Şems-i Tebrizi ile karşılaşır. Şems'le 15 aylık bohbeti, onu bambaşka bir gönül adamı yapar. Kur'an ve Hadis'ten sonra İslam âleminin en önemli saydığı *Mesnevi*'si dışında *Divan-ı Kebir*, Fihi Mâ Fih, *Mektûbat* ve *Mecâlis-i Seba* adlı eserleri bulunmaktadır.*

MEYER, HERMANN

Psikolog ve astrolog. Meyer Münih'te psikolojik astroloji ile ilgili bir enstitü yönetmektedir ve derinlik psikolojisi ağırlıklı astrolojinin aktif temsilcisidir. Deneyimleri sonucunda bir "Astro-Psiko-Terapi" geliştirmiştir.

Başlıca eserleri: *Astrologie und Psychologie – eine neue Synthese, Partnerschaft, Gesundheit und Glück* (Arkadaşlık, Sıhhat ve Talih), *Die neue Sinnlichkeit* (Yeni Ahlak), *Befreiung vom Schicksalszwang – die Astro-Psychotherapie, Gesetze des Schicksals* ve *Der Tod ist kein Zufall* (Ölüm Bir Tesadüf Değildir).

MEYERN, WILHELM FRIEDRICH
1760-1829

Avusturyalı yazar. Ünlü gizli cemiyet romanı *Dya-Na-So-re*'un yazarı. (1787-91).

MEYRINK, GUSTAV
1868-1932

Banka müdürü ve yazar. Daha 23 yaşında genç bir adamken, birçok gizli tarikat ve toplulukla temastaydı. Darmstadt'taki F. Mailänder'in Hıristiyan Gülhaçlılar Topluluğu ile daha sıkı bir ilişki içerisinde bulunmaktaydı. Ruben-Juden tarikat adıydı. 1901'den beri Myrink, okült ve mistiğin önemli rol oynadığı romanlar yayımlamaktaydı. En tanınmış romanı *Der Golem*'di (1915). Golem figürünü popüler yapmıştır. Okült-mistik konulu diğer romanları: *Das grüne Gesicht* (Yeşil Yüz), *Der weisse Dominikaner, Der Engel vom westlichen Fenster, Walpurgisnacht.*

* Bu madde, gözden geçirilip yeniden düzenlenmiştir. (Ed. n.)

MEZAR TAŞLARI

Gregor von Tours'a göre evliya mezarından alınan mezar taşı tozu, tüm hastalıklara iyi gelen mükemmel bir ilaçtı. Filistin'de bazı kutsal sayılan mezarlardan alınan küçük taşlar muska olarak taşınır. Özellikle o mezarda yatan mevta, yaşamında az ya da çok bir şekilde doktor görevi ifa etmişse, muskanın daha etkili olduğu inancıyla daha çok rağbet görürdü.

MEZHEP

Din. ve fels.: Görüşleriyle, genel istikametten ayrılan grup.*

MEZMUR BÜYÜSÜ

Mezmurlar, X. yy.'dan beri büyüde kullanılırdı. Ayrıntılı Süryanice, İbranca ve Bizans Yunancası daha sonrasında Latince talimatnameler vardır. 1788'de Almanca'ya çevrisiyle yayımlanan ve defalarca basılan *Schimmusch Tehillim* eseri meşhurdur. *Das Geheimnis der Heiligen Gertrud* adlı büyü kitabı da büyü uygulamaları için birçok ilahi içerir. Ne var ki, bu metin o kadar yıpratılmış daha doğrusu değiştirilmiştir ki, günümüze aktarılan mezmur metinleriyle neredeyse hiçbir benzerliği kalmamıştır. Büyü maksatlı bu ilahilerin kullanımı bugün ☛Candleburning ile ilişkilendirilmektedir. Uygun ilahinin seçiminde ona tekabül eden sayı değerinin sihirli anlamına dikkat edilir, örneğin Mezmur No. 35 ve 72 çok önemlidir çünkü bu iki rakam İbranca'da Tanrı'nın ismine tekabül eder (☛Rakamlar).

MICHEL, ANNELIESE

1952-1976

Bir mahkeme kararında da belgelendiği gibi, bir şeytan çıkarma işlemi (Eksorsizm) sonucunda ölen Main Klingenberg'li kız öğrenci... 1973'te şeytan suratları gördüğünü zannetmekteydi. 1975'e kadar şeytan tarafından ele geçirilmenin (demonomani) tüm belirtileri onda baş göstermiştir öyle ki 1975'te kilisenin izniyle şeytan çıkarma ayini yapılmıştır. Kilise eksorsistine (Pater Renz) göre geçici olarak şeytanlar kovulabilmişti. Eksorsizm esnasında tıbbi olarak tedavi görmekteydi, ancak sinir hastalıkları hastanesine yatmayı reddetmekteydi. Bu isteği yetkililerce kabul edilmişti. Açıklanmayan bir konu, ölümünün gıdasızlıktan mı, yoksa kalp yetmezliğinden mi kaynaklandığıdır. Ailesi ve eksorsistler 1978'te ihmal sonucu ölüme sebebiyet vermekten tecil şartlı ceza ile yargılanmışlardır. Demonomani hususu-

* Mezhep'in Almanca karşılıklarından biri "Sekte"dir ve bu sözcük Lat. "sectio"dan (kesme, kesiş) türetilmiştir. "Mezhep" veya "mezheb" Arapça "Zehap"dan gelmedir. (Ed.n.)

nun dosyalardan çıkartılması, bu davada tenkit edilmiştir. Klingenberg am Main mezarlığındaki mezarı, özellikle Fransa'dan olmak üzere birçok hacının ziyaret mekânı olmuştur. Michel ailesinin dediğine göre, dua edenlerin dilekleri kabul görüyormuş.

MICHELET, JULES
1798-1874

Fransız tarihçi. *La Sorcière* adlı çalışmasının (1862, Alm. *Die Hexe*, 1863) yanı sıra Soldan-Heppe'nin *Geschichte der Hexenprozesse* (1843) ile Hanse'nin *Der Zauberwahn* (1900) bu konu ile ilgili önemli eserler arasında kabul edilir. Hikâye biçiminde, günümüzde de hâlâ okur üzerinde izlenimler bırakan, cadı kültür tarihini oluşturmaktadır. Cadılık oluşumu, Hıristiyan kültürüne karşı bir tür protesto hareketidir. Michelet'in görüşüne göre, ezilen tabakalar cadılar toplantısında, kendilerine boş bir saha yaratmışlardır. Bu isyanın başlıca nedeni ortaçağ feodalitesidir. Birinci kitapta, günümüz cadı araştırmalarında da denileceği gibi, taşra cadısını tasvir etmektedir. İkinci kitapta, XVI. yy. cadılık oluşumunda önemli bir değişik olan, şeytani-şehir demonomanisi gösterilmektedir. Cadı betimlemesinde iki tasavvur birleşmiştir: Hekimlikte ve ebelik sanatında tecrübe sahibi olan bilge kadın (saga) ve tehlikeli büyücü olarak çevresine zarar veren kötü yaşlı kadın ve zehir uzmanı. Sonuncusu, ünlü davalara (Gaufridi, Grandier ve Bravent) konu olan şeytani demonomaniye mahsustur. Bu bağlamda Michelet, genç bir kızı baştan çıkarmakla suçlanan Cizvit Girrard'ın davasını da işlemektedir.

MIETHER, A.
1860-1925

Cıvadan altın elde etmeyi başardığı söylenen Berlin'deki bir kimya profesörü.

MIKNATIS (MANYET)

Çekme kuvveti nedeniyle ezelden beri rağbet görmektedir. İlkel insanda, taşın içinde bir ruhun olduğu inancını uyandırabilmekteydi. Galenus'a göre, hematitin gücüne sahipti. Psellus'a göre, siyah taş olarak melankoliyi tedavi etmekteydi.

MINCHIATE-KARTLARI

Minchiate-von-Florenz-Oyunú, 97 kartla oynamakta ve Tarot oyununa benzemektedir.

MIND-MACHINE
☛ *Zihin Makinesi*

MISCHO, JOHN
**1930*

Bender'in halefi olarak Freiburg'da, ve sınırları hakkında ders veren psikolog ve parapsikolog... Başlıca eseri: *Aussersinnliche Wahrnehmung*.

MISIR SIRLARI

Yazarının Albertus Magnus olduğu söylenen, dört kitaplık dua ve bereket düsturları derlemesi. Kitap XIX. yy. başlarında oluşmuştur. Albertus Magnus ile bağlantısı olduğu düşünülen benzer eserler, Fransa'da *Grand et Petit Albert* başlığı altında piyasadadır.

MISIRLILAR'IN ÖLÜLER KİTABI

☛ *Ölüler Kitabı, Mısır*

MİDGARD YILANI

Kuzey mitologisinde, kendi kuyruğunu ısıran şeytani, dev bir yılan.

☛ *Ouroboros*

MİDOTH

ibr. "Ölçüler, Kalite, Boyutlar, İlkeler"

Yahudi ezoteriğinde yüce dünyaların özellikleri ve ölçüleri.

MİDRAŞ

ibr. "Araştırma, Yorum, Öğreti, Tevsir"

☛Agada'nın bir yazın biçimi, Kitab-ı Mukaddes sonrası anonim yazının temel unsurlarından biridir. Kısmen şiir biçiminde, Tannait ve Amore'lerin tefsirleridir. Halahik Midraş (aynı zamanda tannaitik midraş da denilmekte) ve agadik Midraş ayrı tutulur.

MİDRAŞ HANE'ELAM

ibr. "Kaybolan öğreti."

Temel unsur Zohar'da mevcut olan Haham Şimon Bar Yochai'nin takrir koleksiyonu ve kendisi ile öğrencilerin arasındaki diyalogları. "Midraş ha-Ne'elam" olarak tanımlanan bölümler Zohar'ın diğer bölümlerinden daha zor anlaşılır.

MİDRAŞ RABBA

ibr. "Araştırma, homiletik yorum"

Haham Şimon Bar Yochai vasıtasıyla Zohar'ın ifşa edilmesinden sonraki en eski amoreik eseri nitelemektedir. Tefsir koleksiyonları, homiletik konuşmalar ve Tevrat, Tanna'im ve Amora'im hakkında şiirsel yansımalar içermektedir.

MİKRAH

ibr. "Kutsal metin okuma"

Hz. Musa'nın beş kitabını (Tora'yı) nitelemektedir.

MİKROKOZMOS

"Küçük düzen", bir başka deyişle "küçük kâinat" anlamına gelen Yunanca bileşik bir kelimedir; eski ve modern mistiklerin insan için kullandıkları bir ifadedir.

MİKROKOZMOS, MAKROKOZMOS

Büyük ve küçük kâinat. Biri sürekli, diğerinde anlam kazanmaktadır.

MİKVE

ibr. "Su Birikintisi"

Havuz, ritüel banyo... En eski zamandan günümüze kadar tüm Yahudi cemaatlerinde görülür. Özellikle kadınlar için

Mikrokozmos olarak insan kâinatın tasviridir.

doğum veya âdet kanamaları sonucunda görmeleri gereken dini kült banyoları bulunur. Mikve, "canlı" (kaynak suyu veya ırmak suyu) veya çukurlar içinde toplanmış yağmur suyu içerebilmektedir ve hacmi en az 800 lt. olmalıdır. Mikve aynı zamanda kullanılmadan önce, yeni kapların sudan geçirilmesi için de kullanılmaktadır.

MİLİNDAPANHA

bud. "Minda'nın soruları"

Bir ünlü Budist kitabı. Milinda, Endüs-Ganj bölgesindeki bir krallıkta hüküm süren Yunan kralı Menandros'tu (İ.Ö. 125-95). Bu eserin içeriğini, Budizm'e bağlı bu hükümdar ile Budist rahip Nagasena arasında geçen diyalog oluşturmaktadır.

MİMANSA

hint.

Bir Hint felsefe okulu. İki okul akımı ayırt edilmektedir: Purva (daha önceki) ve Utta (daha sonraki). Daha eski olan okulu Jaimini'nin, daha yeni olanı ise Vyasa'nın kurduğu söylenmektedir.

Her iki akım da ileri sürdükleri görüşlerinde *Vedalar*'dan yararlanmaktaydı. Gerçi fani tektanrıların varlığı kabul edilmekteydi, ancak bir dünya yaratıcısı reddedilmekteydi.

MİMOZA

Halk dilinde "küstüm çiçeği", ya da *Mimosa scandes* botanik adıyla bilinen bitki... Bu bitki, reçinemsi, "katartin" benzeri bir öz madde, ayrıca sarı asit ve salya içermektedir. Bu bitki kabızlık ve düzensiz âdet kanamalarında ilaç olarak kullanılmaktaydı. Bol miktarda yenildiğinde iğrenme ve kusmaya neden olan mimoza köküne, halk inancında panzehir olarak itibar edilir. Büyüde, savaşta uğur olarak, bu bitkinin tohumu bakır bir halka içinde muska olarak çıplak bedene temas edecek şekilde taşınmaktaydı.

MİMOZA ÇİÇEĞİ YAĞI

Acacia Dealbata'dan gelme; çok yönlü kullanışı olan hoş kokulu bir yağ; hasat zamanı şubat ve mart'tır.

MİNAPATLİ

Botanik adı *Sebastiana paronia'dır*. Bu bitkinin tohumu, Latin Amerika'da halsizlik ve yorgunluğa karşı ilaç olarak kullanılmaktaydı.

MİNERVA

Romalı düşünce ve hayal tanrıçası. Kültü, bu açıdan tamamıyla Yunanistan'daki zanaatkâr ve sanatçıların Athena'ya ibadet biçimleri ile aynıydı. Buna karşın, Athena'nın savaşçı özelliği Romalı tanrıçada yoktu.

MİNERVA, KELT

İrlandalı Brighid. Daghadha'nın kızı, şifa sanatı ve zanaatın tanrıçası. Galliler ona Sulis diye hitap etmekteydi.

MİNYAN

ibr. "Miktar, Sayı"

Yahudi mistiğinde geçen bir ifadedir. Dvekuth olmak için - yani "bir olma", ışık, yani tanrı ile "birleşme" - gerekli olan asgari katılımcı sayısıdır. En iyi birlik ve bağı oluşturmak için, her eksiksiz ve yaratıcı yapı on Sefirot'tan oluştuğu için, her biri bir Sefirot'u temsil eden 10 ergin erkek kişi mevcut olmalıdır.

MİRİAM CEMİYETİ

Mısırda İsis ve Osiris'in gizli öğretisini kurmuş olan, Tevrat'ta sözü edilen Ham'ın oğlu Miriam'a göre adlandırılmıştır. 1805'te İtalya'da ortaya çıkmış olan Yüksek Kademe Sistemi'nin adıdır. 1814'te, Avignon'lu üç kardeş Bedarride tarafından Fransa'da yayılmıştır. Miriam Ritus'un 90 derecesi vardır.

MİSK (I)

İç Asya'da yaşayan misk geyiğinin, gudde salgılarından elde edilen ve çok tahrik edici sayılan bir koku maddesidir.

MİSK (II)

Ya Afrika'da yaşayan misk kedisinin ya da Hindistan'da yaşayan misk kedisinin tereyağı benzeri ifrazatı. Misk'in kokusu idrara benzer ve çok nahoştur. Ancak çok inceltildiğinde, koku hoş hale gelir. Olağanüstü kalıcı bir kokudur ve uyarıcı etkisi vardır.

MİSKET ÜZÜMÜ MERHEMİYE YAĞI

Hafif amber türü bir koku nüansına sahip, *Salvia sclarea*'dan gelme eterik (uçucu) bir yağ.

MİSO

Avrupa'da diyet olarak kullanılan Japon temel gıda maddesidir. Soya fasulyesi, buğday ve deniz tuzunun bir kaç senelik mayalanması sonucu elde edilen bir macundur. Yüksek protein ve vitamin içerdiğinden, etin yerine geçebilecek tam değerde bir yan gıdadır.

MİSTİK

alm. Mystik, fr. Mystères

Hedefi, mutlak olanla ve Tanrı'yla birleşmek olan ruhsal ve ezoterik akımın adıdır. Mistik bu birleşmeyle kozmik bilinci yakalamayı istemektedir. Mistikin *(lat. via mystica)* bu yolu birçok etaptan oluşmaktadır: Arınma ve katarsis *(lat. via purgativa)* ile başlamakta, sonra aydınlanma *(lat. via illuminativa)* takip etmekte, anlatmak için kelimelerin kifayetsiz kaldığı zirveyi, tanrı ile birleşme

(La. unio mystica) oluşturmaktadır. Teozofi ile bazı temas ettiği noktalarına rağmen, sistem eksikliği farkı vardır. Spiritüel hedefe ulaşmak için murakabe (bir tasavvura dalmak) ve meditasyon, öncelikli yöntemlerdir. Mistik, neredeyse tüm büyük dinlerde bulunmaktadır (Yahudilikte Merkabah-Mistiği, İslamda Sûfizm). Hinduizm ve Budizm'in tüm akımlarında mistik, kendine has bir özelliğe sahiptir. Meister Eckhart, Johannes Tauler, Heinrich-Suso, Rulman Merswin, Mechthild von Magdeburg ve Jakob Böhme tarafından temsil edilen XV. ve XVII. yy.'daki Alman mistiği kendi akımını kurmuştur.

MİSTİSİZM

alm. Mystizismus

Kişinin akıl yoluyla kavrayamadığı şeyleri (ḥakikati), sezgi yoluyla idrak etme yolu. Çoğu kere sırtını dine dayar. Tecrid, Trans ve Vecd'e dayalı bir sistemdir. Her ne kadar tasavvufla aynı anlam alanı içinde düşünülse de, farklılıklar arz eder.*

MİŞNA

ibr. "Tekrar, Etüd"

"Sözlü öğretinin" özü. İ.S. II. yy.'da patrik Yehuda haNassi vasıtasıyla kaleme alınan *Tannait*'lerin tefsirli kanun yazınının kanonik koleksiyonudur. İbranca yazılmış, altı ana bölümden, 63 ilmi araştırmadan oluşmaktadır; Aramca yazılmış Gemara tarafından yorumlanmakta ve onunla birlikte Talmud'u oluşturmaktadır.

MİT (MİTOS)

yun. "Efsane"

İnsanların, din ve kültü anlamasını sağlayan, insanlığın İlkçağlarından kalma betimsel hikâyelerdir. Mevcut olan efsaneler: Teogonik efsaneler (dünyanın oluşumu hakkında hikâyeler), eskatolog efsaneler (kıyamet hakkında) ve etiolog efsaneler (tanrılar tarafından kurulan mekânlar veya şehirlerin oluşumu hakkında raporlar).

MİTHRA

En eski İran-Hint tanrısı...**

MİTHRAS

Eski İranlı ışık ve verimlilik tanrısı. İranlılar'ın Mithras ibadeti ilerleyen yüzyıllarda Yunan ve Babil unsurların da eklenmesiyle Roma'da oldukça yaygın olan bir gizem kültüne dönüşmüştür. Gezegen tanrılarına göre yedi takdis derecesi ayırt edilmekteydi:

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Takdis Derecesi	Gezegen
1) Corax (Karga)	Merkür
2) Nymphus (arı kozası)	Venüs
3) Miles (Asker)	Mars
4) Leo (Arslan)	Jüpiter
5) Perses (İranlı)	Ay
6) Heliodromus (Güneş ile koşan)	Güneş
7) Pater	Satürn

Bu, Mithra gizemlerinin, bir yıldız dini olduklarını ispatlamaktaydı. Ruh ölümsüzdür ve ölümden sonra vatanına, durağan yıldız göğüne dönmektedir. Mithras mitolojisinin ana konusu, ilk boğanın Mithras tarafından bir mağarada (dünya) kurban edilmesidir. Boğanın kanından dünya oluşmuştur. Büyük bir olasılıkla, çoğunlukla yeraltında olan ve içinde bir kült resmi bulunan, Mithras mağaralarında kurban verilmemekteydi. Bu Mithras mukaddesatları sadece gıda topluluklarına yaramaktaydı.

Mithras, boğayı kurban ederken

MİTOLOJİ, ROMA

Geçmişteki tarih yazarlarının sundukları bilgiler doğrultusunda, Romalılar'ın dini, eski yerli (latyumlu ve sabinli) tasavvurların ve yabancı (Etrüsk, Yunan ve Şark) etkilerin kendine has bir karışımıdır. Kült gelenekleri, birçok mit, hatta tüm dini ayinleri Romalılar, yabancı ülkelerden edinmişlerdir ve bu edinimler o kadar önemliydi ki, kendi esas tanrı inançlarını ve dini ayinlerini, Roma din tarihini dört büyük kola bölecek kadar büyük değişikliklere neden oldu:

1.) **Latin – sabin dönemi:** En eski başlangıçlardan Numa'nın kuruluşuna kadar;
2.) **Etrüsk ve ilk Yunan etkileri:** Tarquinyalılar'dan ikinci Pun harbine kadar;
3.) **Roma ve Yunan dininin kaynaşması:** İkinci Pun harbinden imparatorluk zamanının başlangıcına kadar;
4.) **Sinkretizm dönemi:** yani şarkın (Mısır, Anadolu, Babil ve İranlı) dini ayinlerinin kabul edilişi.

Politeizm (çok tanrılılık), Roma dininin temelini teşkil etmek-

teydi, ancak Yunan ve Cermen inançları olarak panteizm ve pandemonizme de yönelmekteydi. Romalı, gerçekten de canlı ve cansız doğada her yerde tanrısal kudretin (numen) mekânını görmekteydi. Bir 'numen'in etkilerini sadece onu kuşatan ormanlarda, kaynaklarda ve ırmaklarda değil, aynı zamanda ev hayatı, yaşamındaki her bir önemli olayın, özel bir koruyucu ruhun himayesi altında olduğuna inanmaktaydı. Her Romalı erkeğin ve kadının bir koruyucu ruhu vardı, yani Genius; Genius'un dişisi olmadığı için, yerine Iuno bakıyordu.

Ayrıca ailenin, evin, şehrin ve ülkenin veya tüm mekânını özel Genius'ları olduğuna inanmaktaydılar. Ölümde Genius'lar bedenleri terk edip Manus olmaktaydılar. Böylelikle bir hayalet inancı gelişmekteydi. Ölülerin ruhları iğrenç yaratıklar, iskeletler olarak düşünülmekteydi; onlara Larva veya Lemurlar (larvae, lemures) denmekteydi. Romalı'nın Tanrı'ya yaklaşması, Tanrı'nın onun isteğini gerçekleştirmeye istekli olacağı düşüncesiyle değil, daha ziyade istediği şey karşılığında onun da üstüne düşeni yapacağı bir mahcubiyet halinde gerçekleşiyordu. Bu nedenle kurban ve dualar, Roma kültünde ön plana çıkıyordu. Kült, kurban ve duaların ağır basması nedeniyle, Roma inancında mitoloji geri planda kalmıştır. Sadece az sayıda gerçek anlamda geliştirilmiş Roma efsanesi var ve ilginç olan ise, neredeyse hepsi, sadece alçak düzeydeki tanrılardan bahsetmekteler. Yüksek kademedeki tanrı efsaneleri, bazıları gerçi erken döneme ait olmak üzere, ancak Güney İtalya'nın Yunan ziraat şehirlerinden Roma inancına girmiştir. Romalılar, soylarının tanrılara dayandığını söyleyen birçok Yunanlı gibi, tanrılarla öyle yakın ilişki içinde değillerdi.

MİTOLOJİ, YUNAN

Yunan dini aslına bakıldığında, bir doğa dinidir: Gökyüzü, yeryüzü, yıldızlar, ateş, hava ve su Gökyüzünde, yeryüzünde ve yeraltında gerçekleşen tüm doğal oluşumlar, tanrısal hâkimiyet olarak görülen güçlerdir. Yunanlılar, sevgilerini dualarla kazanacakları ve acımasızlıklarını kurbanlar vasıtasıyla engelleyebileceklerini düşündükleri tanrılara tapmaktaydılar. Yunan dininde mevcut olan etaplar:

1.) İlkçağ;
2.) Homeros dönemi, yaklaşık İ.Ö. 800;
3.) Tarihin altın çağı, yaklaşık İ.Ö. 500-300;

4.) Çöküş dönemi, İ.Ö. 300'den beri.

Yunan dininin en eski zamanına, putsuz dönem de denebilmektedir: Tanrılara sanatsal resimlerde/putlarda ve tapınaklarda değil, açık havada gökyüzünün altında ve tanrıların içinde yaşadıklarını zannettikleri doğal bir nesneye, ağaca veya kutsal bir taşa tapılmaktaydı. Dini düşüncelerin, Homeros'un şiirlerinde sunulduğu bir açıklığa kavuşana kadar, uzun bir gelişim sürecinden geçilmiş olması gerekir. Destanın tanrıları şekil ve kudretleri açısından tamamıyla birbirinden ayrılmaktaydılar; yüksek ve alçak tanrılar olarak en büyük tanrı Zeus'un etrafında bulunurlar; her birinin tapınak ve rahipleriyle farklı ibadet edilme biçimleri vardı ve kâhinler onların isteklerini araştırmaktaydılar. Yunanlılar, epik şiirin tanrılar dünyasının yaratılması üzerindeki etkisinin farkındaydılar, hatta Heredotos'un, Hesiod ve Homeros'un, tanrıların ilk çağ öğretisini, akrabalıklarını ve çeşitli iktidar alanlarını aslında daha yeni yarattıklarını, söylediği düşünülecek olursa, bayağı da abartmışlardır.*

MİTRA

☛ *Mithra*

MİYAZMA

yun. "Lekelenme"

Hahnemann, Homeopati tedavisinin etkili olmadığı hastalığın nedeninin kronik "zehirlenme" (miyazma) olduğuna inanmaktaydı. Bu kronik miyazma doğuştan gelmektedir. Miyazmik kronik hastalık teorisi, daha sonra eklenen *miyazma iz* teorisiyle tamamlanmıştır; bu da şu demektir. Ağır hastalıklar geride kalıcı hasarlar bırakırlar.

MİZAÇ

alm. Temperament

Fiziki ve ruhi yapıya bağlı olan, insan tabiatı ve huyunun özellikleri. Teozofi ve mistikte, bir şeyin doğru düzeni ve görünüşü, ateş ve ışığın, her iki esasın aynı ahenkli etkisi ya da her üç esasın etkilerini doğru hedef, ölçü ve ağırlık bakımından birbirlerine gösterdikleri durum.

MOGGALLANA

bud.

Buda'nın iki baş müridinden biri.

MOİRA'LAR

Doğum ve ölüm saatini belirleyen Yunan kader tanrıçaları; insanların kaderlerini bir şekil-

* Daha ayrıntılı bilgi için bkz. Robert Graves, *Yunan Mitleri*, Çev.: Uğur Akpur, Say Yayınları, 2004. (Ed. n.)

de ördükleri için onlara örücü/iplikçi de denmekteydi. İsimleri Klotho, Lakhesis ve Atropos'tu; ilki iği tutar, ikincisi yaşam ipini örer ve zamanı geldiğinde veya Zeus'un isteği olduğunda onu kesen, önüne geçilmez kader olan üçüncüye verir; çünkü Zeus aynı zamanda Moira'larin hamisidir ve bu nedenle bir adı da Moiragetes'tir. Sanat, Moiralar'ı genelde yaşlı kadınlar olarak yansıtmıştır.

☛ *Kader Tanrıçaları*

MO-JU NOKTALARI

Çin akupunkturunda kullanılmakta olan noktaların bir alt sistemidir. Mo noktaları karında, Ju noktası ise sırtta bulunmaktadır.

MOKSİBASTİON HEKİMLİK

☛ *Hekimlik, Çin*

MOKŞA (MOKSHA)

sanskr.

Karmanın bağlarından ve tekrar doğuş döngüsünden kurtuluş. Huxley'e göre, henüz keşfedilmemiş olan mucize ilaç.

MOLAY, JACQUES DE

Tapınak Tarikatı'nın büyük ustası. Tapınak Tarikatı'nın zenginliği Fransız kralı Güzel Philipp'in öfkesini ve hırsını uyandırmıştır. Papa V. Clemens ile birlikte, Tapınak üyelerinin sözde şeytan kültü uyguladıkları söylentisi yayıldıktan sonra, bu tarikatın yok edilmesini planlamaktaydı. 1307'de Molay ve diğer aktif tarikat kardeşleri tutuklanarak servetlerine el koyulmuştu. 1308'de tarikatın kaldırılmasını emreden papa fermanı çıkartılmıştır. Fakat, tarikat üyeleri ve Molay, ancak 1312'de Paris'te ömür boyu hapis cezasına çarptırılmışlardır. Tarikat dağıtılmıştı. Yargı kararı okunurken, Molay itiraz etmiştir ve papa ile krala karşı ağır ithamlarda bulunmuştur. Hemen ertesi gün "suçlu" olarak yakılmıştı. De Molay'ın ölümünden beri, tarikat kardeşleri, papalığı ve Fransız krallığını yok etmeye karar verdikleri söylentisi vardır. Çünkü De Molay, yakılırken hem papalığı hem de krallığı lanetlemiştir.

MOLITOR, ULRICH

(XV. yy.)

Konstanz'ta profesör. Cadılık hakkındaki kitabın yazarı: *De Lamitis et Phitonicis Mulieriibus* (Cadılar ve Kâhinler Hakkında, 1489). Molitor'un görüşüne göre, şeytan insanları baştan çıkarmaktadır ve böylece onları suçlu duruma düşürmektedir. Teoride ölçülü bir pozisyon almasına rağmen, cadıların yakılmasını talep etmektedir. 1492'de ölmüştür.

Molitor'a göre cadıların ziyafeti

MONAD
yun. manas "bir, birim"den
Felsefi: Dünyayı oluşturduğu düşünülen bedensiz, bölünemez, bilinci olan varlık (Pythgorascılar, Platoncular Bruno, Leibniz).
Teozofik anlamda monadlar spiritüel esaslı varlıklardır: Kendini oluşturan, kendinden canlı, sonsuz basamaklı derecelerde kendine güvenen, kâinatın son unsurları. Bu monadlar, başka monadlar üretmektedir, tıpkı bir tohumun başka tohumlardan çokluk oluşturduğu gibi; buna göre sınırsız zaman döngüsünde her bir monada bir sürü canlı bilgelik tekabül etmektedir; her bir monad, tüm diğerlerinin özetlenmiş olduğu ve onda kaynağına sahip oldukları öz kaynak veya üreticidir.

MONDO
jap.
Zen'de usta ve öğrenci arasındaki diyalogdur.

MONİZM
alm. Monismus
Her şeyin sadece birlik kanuna göre, Düalizm'in aksine, sadece bedenden, maddeden (maddi monizm) veya sadece ruhtan (monist ruh öğretisi) yaratıldığını söyleyen öğretidir. İlk akımın en mükemmel savunucusu Haeckel ve ikincisini savunan da du Prel'di.

MONROE, ROBERT A.
**1915*
Paranormal yetenekleri astral seyahatten ibaret olan Amerikalı medyum. Bu alandaki deneyimlerini, klasik astral seyahat eserleri arasında sayılan *Der Mann mit den zwei Leben – Reisen ausserhalb des Körpers* adlı kitabında yayımlamıştır.

MONTANO, MARIO
Lakabı Prembodi; İtalyan felsefe profesörü (Bologna) ve önde gelen tarot uzmanı; Sezgisel Tarot'u geliştirmiştir. Montano, Münih'te sezgisel sanatlarla ilgili çalışmalar yaptığı bir yeri var. Başlıca eserleri: *Tarot – Spiegel des Lebens* (Tarot – Hayatın Aynası) ve *Poker mit dem Unbewussten* (Bilinmeyenle Poker).

MOONCHILD
("Ay Çocuğu")
A. Crowley'nin ünlü inisiyasyon romanının başlığı. Betimsel ve sembolik olarak büyücülerin, ay çocuğunun yaratılmasını engellemek isteyen, doğru yoldan sapmış kara kardeşlerle savaşını tasvir etmektedir.

MOONROCK
Paraşütün başka bir adı; saf kokainin depresif aşamasına geçişi oldukça hafifleten kokain ve eroin gibi uyuşturucuların karışımıdır.

MORENO, JAKOB L.
1889-1974

1925'ten beri A.B.D.'de yaşayan Romanyalı psikolog. Moreno, Hümanistik Psikolojinin en önemli terapi yöntemlerinden birini oluşturmuştur: Psikodrama. Başlıca eserleri: *Psychodrama* ve *Soziometrie.*

MORFİN (MORFİUM)
yun. "Uyku"

Haşhaş suyundan elde edilmiş, ağrı dindirici, geçici canlandırıcı etkisi olan, ancak sonra uyuşturan bir alkaloit; hekimlikte kullanılan uyuşturucu.

MORFOGENETİK ALANLAR
☛ *Sheldrake*

MORFOPSİKOLOJİ
alm. Morphopsychologie

Yüz ifadesini okuma sanatı için kullanılan terimdir. Bu yüz ifadelerinden, karakter özellikleri de çıkartılabilmektedir.

Örneğin geniş ve miskin suratlı bir adam daha çelimsiz bir tipe göre, daha az aktif olabilir, ancak birincisi daha sosyaldir. Jean Spinetta'nın *Das Gesicht – Ausdruck der Seele* (Yüz – Ruhun Tezahürü) esaslı bir eserdir.

MORS MISTICA
lat. "Mistik ölüm"

Tanrı ile birleşmede ruhun ve aklın ölmesidir.

☛ *Mistik;* ☛*Unio mistica*

MORTİFİKASYON
(Cansızlaştırma)

Simya anlamında, yüce esasların etkili olmasını sağlamak için doğanın daha alçak esaslarını bastırma becerisidir. Ruhun özgür kalabilmesi için bedenin imha edilmesidir.

MOSER, FANNY
1872-1953

Zoolog ve parapsikolog. Okültizm ile ilgili bir temel eserin yazarı: *Der Okkultismus* (2 cilt, 1935). Bu baskı, anlam kaymalarına neden olan birçok baskı hatası içermektedir. *Spuk, Irrglaube oder Wahrheit?* (1950)'da keza öyle...

MOSES, STAINTEN
1839-1892

İngiliz din adamı, spiritüalist yazar ve medyum. M. A. Oxen takma ismiyle ilk çalışmalarını yayımlamıştır. Başlıca eserleri: *Psychographic* (1878), *Spirit teachings* (1883). Medyum olarak uzmanlığı Psikokinezi'ydi.

MOŞE, HAHAM BİN ŞLOMO von BURGES
1230-1300

İspanyol kabalist; Provans'tan Ya'akov Bin Ya'kov ha Cohen'in bir öğrencisi.

MOŞE, HAHAM BİN YA'AKOV
1440-1520

Talmud'çu ve kabalist; Litauen'de yaşamaktaydı; "Sepher

Yetsira" ile ilgili yorumu ünlüdür.

MOTORİK

Latince'den "Hareket Etmek"

Hareket olayının iç yapısı... Özellikle hareket tasavvurlarına bağlı olan hafıza türüdür.

MÖGLICH, DANIEL

(XVI. yy. sonu / XIX. yy. başlangıcı)

Kont Philipp von Hessen/Darmstadt'ın özel doktoru. Dört Gülhaçlılar yazısının yazarı. Takma ismi: Theophil Schweigart ya da Florentinus de Valentia.

Yazılarında Gülhaçlılar Tarikatı'nın (☛Andreae) varlığını savunmuyor, ancak ilk Gülhaçlılar yazılarının fikir ve öğretilerinin devamlı gelişimini desteklemektedir.

MÖRIKE, EDUARD

1804-1875

Papaz; tanınmış Alman şair ve hikâye yazarı. Kerner'in "Magikon" adlı dergisinde birçok, kısmen kendisinin de yaşadığı, hayalet görüntülerinden bahsetmektedir. *Aus dem Gebiet der Seelenkunde* ve *Doppelte Seelentätigkeit* adlı yazılarda, gerçek rüyalar, telepati ve bibliyomanti gibi konularla ilgilenmiştir.

MÖRL, MARIA von

1812- 1868

Stigmatizasyona uğramış biri; bedeninin çeşitli yerlerinde yara izlerinin görüldüğü ve ektaz durumlarına giren bir kadın. Durumu, Görres tarafından *Christlichen Mystik* adlı eserinde tasvir edilmiştir.

MU

jap. "Hayır"

Zen'de kullanılan bir ifade. İnsandaki düşünce kavramlarının ve çözümün uzaklaşması, onsuz aydınlatmanın mümkün olmayacağı bir boşluk durumunu yaratmaktadır.

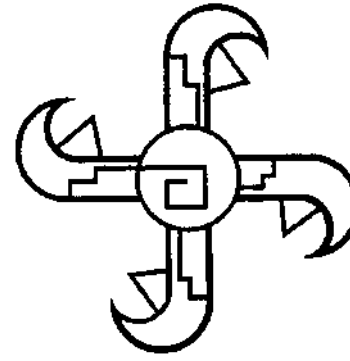

Mu'nun sembolü

MU veya LEMURYA

Büyük Okyanus'ta olduğu varsayılan, batmış bir kıtadır. Blavatsky'ye göre, insanlığın yok olan beş ırkından üçüncüsü burada yaşıyordu.

XIX. yy.'da James Churchward, Mu ile ilgili bir hikâye içeren antik taş levhalarını çözümlediğini iddia etmiştir.

MUCİZE

İnanç öğretilerinde, dua ya da benzeri şeylerin haricinde bir

sebebi olmadan gerçekleşen her şey. Ancak Hz. İsa ve havarilerinin mucizeleri, telkinsel etkilerin bütün belirtilerini gösterir, çünkü doğa kurallarına aykırı hiçbir şey olamaz. Ancak cahillere mucize olarak görünüp de, okült araştırmalarda benzer olaylar grubunda sınıflandırılabilecek bir sürü fenomen vardır.

MUDRA
sanskr.

Yoga çalışmalarında tek veya toplu halde uygulanan iki elin parmaklarının belli pozisyonu ve birbirine kenetlenişine verilen ad. Bu mudralara veya parmak pozisyonlarına göre mistikler tarafından özel ezoterik bir önem atfedilmektedir. Hem Kuzey Asya'da, özellikle Yogacharya okullarına bağlı olan Budistik heykellerde, hem de özellikle Hindu-Tantrika'lardan etkilendikleri Hindistan'da görülürler.

MUHABBET
ar.

Aşk; özellikle ruhani (ilahi) aşk.

MUHAIYADDEEN BAWA

Günümüz tanınmış sûfi mürşidi. *Islam and World Peace – explanation of a Sufi* adlı eserinde, cihad (kutsal savaş) öğretisinin hiçbir zaman, savaşa götürecek bir kılavuz olarak kelimesi kelimesine alınmaması gerektiği görüşünü savunmuştur. Bununla, her bir insanın kendi içinde egoizme ve ihtiraslarına karşı yapması gereken bir iç savaş kastedilmekte olduğunu söylenmekteydi.

MUKTANANDA

☛ *Paramahansa*

MULA
bud. "Kökler"

Eylemler için üç hayırsız neden vardır: Hırs, nefret ve körlük. Bunların tersi, üç hayırlı nedendir.

MULADHARA-ÇAKRA
hint.

Muladhara-Çakra ile omurganın aşağı ucundaki enerji merkezi tanımlanmaktadır. Bu Çakra'nın mekânı, aynı zamanda Kundalini Enerjisinin de gizlendiği kuyruk sokumudur. Bu Çakrayı aktif hale getirmeye yarayan yöntem, ışık meditasyonudur. Yürekte bir alev düşünülmekte ve Muladhara-Çakra'ya gömülmektedir. Böylelikle Kundalini uyandırılarak Sahasrara-Çakra'ya çıkışı sağlanmaktaydı. Bu alıştırmada, omurgada yoğun bir sıcaklık ve sevinç başarının bir göstergesidir.

MULAPRAKRİTİ
sanskr. "Doğa"

Kök-madde veya kök-doğa. Buna diğer kutup veya aktif zıt

kutup olarak Brahman tekabül etmektedir. Bu nedenle Mulaprakriti homojen veya farklı olmayan öz madde olarak tanımlanabilmektedir.

MULDOON, SYLVAN
**1971*

Astral seyahat alanında uzman. Daha 12 yaşındayken onda psişik çözülümler görülmekteydi. Paranormal yaşantılarını 1929'da, günümüzde bu alanın klasiklerinden sayılan *Die Aussendung des Astralkörpers* adlı kitabında yayımlanmıştır.

MULTİLOKASYON
alm. Multilokation

Parapsikolojide, aynı anda birçok yerde bulunma durumunun adı. ☛Astral seyahat.

MULTİPLİKASYON
alm. Multiplicatio

Değersiz metallerin *Lapis philosophorum* vasıtasıyla değerli metallere dönüştürülürken ortaya çıktığı söylenen çoğalmadır. Dönüşümü gerçekleşmiş ürünlerin de başka değerli metal kütlelerini dönüştürebileceği söylenmektedir.

MUMYA
Farsça'dan mum = "Balmumu, reçine"

Paracelsus'ta, insan bedeninin boşaltım ve arıtım mekânlarında bulunan yaşam ruhunun veya bir tür astral bedenin ya da hassas yapılı bedenin adıdır. Büyülü işlemlerle mumya etkilenebilmektedir.

MUNDAN ASTROLOJİSİ

Mundan astrolojisi, astrolojinin en eski biçimidir ve ulusların, grupların, organizasyonların, ekonomik olayların, savaşların vb. kaderi ile ilgilenmektedir. Asırlar boyunca önemli devlet kararları söz konusu olduğunda, mundan astrolojisi tüm kültürlerde uygulandı. Yeniçağın başlamasıyla mundan astrolojisi unutulmuştur. Bu dünyanın problemleri sadece ortaklaşa çözümlenebildiğinden, günümüzde tekrar yeniden keşfedilmektedir.

MUNDAN EVLERİ
☛ *Evler*

MURAKEBE
☛ *Konteplasyon*

MURPHY, GARDNER
1895-1979

Psikoloji profesörü ve psişik araştırmacı. Popüler psikolojik kitapları milyonluk baskılara ulaşmıştır. Pozitif Düşünce öğretisinin kurucularındandır. Onun öğretisine göre her insan, ruhun muazzam güçlerine sahipti. Bu güçleri doğru kullanmasını bilen kişi, normal günün tüm zorluklarının üstesinden gelebilecektir. Kendi ka-

fasındaki dünya resmine, sınır ötesi bilimleri de katmıştır. İnsanın olağanüstü yeteneklerini görebilmesi ve onları normal günün zorluklarına uyarlayabilmesi için talimatlar vermektedir. Ancak en önemli hedef, bilinçaltını harekete geçirmek ve kendi hedefleri için onu yaratıcı bir şekilde kullanmaktır. Başlıca eserleri: *Die Macht ihres Unterbewusstseins* (Bilinçaltının Gücü), *Die unendliche Quelle Ihrer Kraft* (Gücünüzün Bitmeyen Kaynağı), *Der Weg zum inneren und aeusserem Reichtum, ASW – ihre aussersinnliche Kraft, Die Macht der Suggestion* ve *Ihr Superbewusstsein*.

MURRAY, MARGRET ALICE
1863-1963

İngiliz Mısır uzmanı. *The Witch Cult in Western Eurpe* (1921) ve *The God of the Witches* (1933) adlı kitapların yazarı. Avrupa'da bir cadılık dininin var olduğu tezini savunmuştur. Teorisini İngiliz cadı davaları vasıtasıyla geliştirmiştir, çünkü bu davalarda yargılanan kadınlar işkence görmemiştir. Aynı zamanda bu dinde, başka hayvan kılıklarına da girebilen bir tekeye tapılmaktaydı. Bu dine gönüllü girilebiliyordu, ancak bedenen ve ruhen teslim olunuyordu. Kutlanan dört bayramları vardı – Sabbat/cadı toplantıları (Walpurgis gecesi, sonbahar bayramı vb.) ve dört kurban verme biçimi vardır: Kan, hayvan ve insan kurbanı ve aynı zamanda kendini kurban etme. Topluluğun kendi bünyesi içerisinde 13 üyeden oluşan Coven adlı daha küçük bir grup vardı. İngiltere'de, Murray'in tekrar biçimlendirdiği bu cadı dinini yeniden hayata geçirmiş olan ve onu uygulayan gruplar vardı (mesela Isle of Man'de/Man Adasında).

MUSA İBN-İ MEYMUN

☛ *Maimonides, Haham Moşe Ben Maimon*

MUSA, 6. ve 7. KİTAP

Bu büyü kitabı, türünün en tanınmış ve en yaygın olan kitabıdır. Stuttgart'lı yayımcı Scheible'nin 1849'dan itibaren yayımlamış olduğu dört baskı esastır, ancak ta 1797'de böyle bir eserden bahsedilmekteydi. Hz. Musa'nın 6. ve 7. kitabının yanı sıra 9.-13.'leri de sunulmaktaydı. Kitab-ı Mukaddes sadece, Tevrat'ta yazılmış olan 5 Musa kitabını tanımaktadır. Hz. Musa büyüye karşı olan tutumuna rağmen Yahudi halk inancında, özellikle tılsımlardan çok iyi anlayan büyücü olarak sayılmaktaydı. Simyacılarda Hz. Musa ve kız kardeşi Maria, simya yazılarının yazar-

ları sayılmaktaydı. Daha Helenistik dönemde Hz. Musa adı altında yayımlanmış olan büyü kitaplarına dair işaretler vardır. Böylelikle Helenistik parşömenlerde Hz. Musa'nın 8. ve 10. kitabından bahsedilmekteydi, ki bu da Hz. Musa'nın 6. ve 7. kitapları da olabileceği olasılığını artırmaktadır.

MUSA'NIN KILICI

İbranca "Harba'de Mosäh"

İbranca büyü dualarının bir ortaçağ derlemesi (☛Musa, 6. ve 7. kitap). Baskı: Gaster ("The sword of Mosis", "Journal of Royal Asiatic Society"'den 189,149 ff)

MUSKA

ar.

Kara büyüye karşı kullanılan bir koruyucu madde. Tüm zamanlarda ve bütün ülkelerde bilhassa kem göze/nazara karşı kullanılmıştır.

MUSKARİN

Sinir krizleri ve sarhoşluk durumları yaratan zehirli bir mantarın (Fliegenpilz) alkoloitidir. Ektaz yaratmak için, ayı gibi kuvvetli muharip (Berserker) ve Şamanlar tarafından kullanılmaktaydı.

MUSSALAM

1884

Şarkiyatçı Dr. Franz Sattler'in takma ismi. Adonistik topluluğun kurucusu. Mussalam'a göre Adonizm, yerleşim yerini gizli tuttuğu Bit en Nur (Işığın Evi) manastırından gelmektedir. Orada uzun süre kalıp en yüksek takdisleri elde ettiği söylenmektedir. Manastır kütüphanesi Avrupa'da sadece fragmanları tanınan tüm Mısır ve Babil yazılarını içermektedir. Bu akımın hedefi, Adonis'e ibadet ve her türlü kişilik kısıtlamasının kaldırıldığı altın devri başlatmaktır. Afrodit tarafından sevilen ancak avda ölen güzel delikanlı Adonis her sene, altı ayını dünyada geçirebilmektedir. Yunan fahişeleri ona özellikle itibar ederlerdi, doğanın ölüşü ve dirilişini sembolize etmektedir. Cinsel münasebet kutsal bir eylem olarak görüldüğünden, Adonistik topluluk cinsel büyü uygulamaktaydı. Başlıca Yapıtlar: *Der Adonismus, Die Urreligion der Menschheit* (İnsanlığın En Eski Dini), *Spiritüalistikohne Medium, Das Kartenlegen der Königen Sybille* ve *Zauberbibel.*

MUSSAR

ibr. "Ahlak, Öğüt"

Kabala tarafından oldukça etkilenen ortaçağ ve yeniçağı ahlaken yapılandıran yazın türüdür.

MUTUS LİBER

☛ *Altus*

MÜDAHALESİZ TEDAVİ ŞEKİLLERİ (NON-İNVASİF TEDAVİ ŞEKİLLERİ)

"İğnesiz" veya "kesmeden" gerçekleştirilen terapi yöntemleri.

MÜGE

"İnci Çiçeği"

Birçok esansta bulunmasının yanı sıra, aynı zamanda kendine has yapısıyla tek başına da parfümü üretilen ender çiçek kokularından biridir.

MÜHLHİASL

☛ *Orman Kâhini*

MÜHR-Ü SÜLEYMAN

☛ *Heksagram*

MÜHÜR

alm. Siegel

Birçok ☛gizli simgeden (☛Sigill) oluşan, büyülü-okült bir sembol. Ona büyülü bir güçler atfedilir. Bir iblisin mührünü tanırsanız, onu hizmetinize so-

Sigill Iovis.

Das Sigill ſoll von Feinem Engliſchen Zinn gemacht werden/vnd auff der einen Seiten ſein Runde Quadriert/vnd das Quadrat mit 4. Multiplicieret/vnnd in einer jeden Linj ſollen ſtehn 34. Auff der andn Seiten diß Sigels ſoll die Bildenuß deß Planeten ſtehn/ nemlich ein Prieſterlicher vnd gelehrter Man/in einem Buch leſend/auff ſeinem Haupt ein Stern/ vnd den Nammen Iupiter. Zu dieſem Sigel laß dir auch zwen Stempffel machen/ wie du vor gelehrt biſt worden/ darnach hab acht auff ein Donnerſtag/wañ der Mond in die Wag eintritt im erſten Grad/vnd anderſt der Planet Iupiter in einem gutten Weſen/ſo geuß vnd ſtempff diß Sigel/ vnnd behalts in einem Blawen Seydinen Tuch.

Sigillum louis.

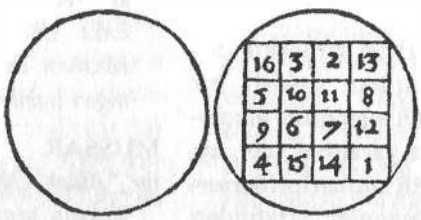

Diß Sigill getragen/gibt Lieb/Huldt vnd Gunſt von allen Menſchen: Vnd wo es hingelegt wird/das mehret ſich/vñ nimpt zu von Tag zu Tag/vnd machet ſein Trager glückhafftig in allen Händlen/vnd vertreibt auch alle Forcht.

Aşk amaçlı bir mührün yapılış sürecine dair açıklama (XVI. yy.)

kabilirsiniz. O zaman aynı zamanda büyücü ile iblis arasında bir akit oluşur (mühürlenir).

MÜHÜRLÜ DÜNYA

alm. Gesiegelte Erde

Rivayete göre "altın veya gümüşün erimesi" olan, başka bir deyişle yeraltından çıkan altın veya gümüş buharlarıyla dolup taşan "Terra Sigillate Turcica" adında doğu kökenli bir toprak. Özel törenlerle sadece her yıl 6 Ağustos'ta kazılmaktaydı. Ya Diana rahipleri ya da Türk imparatorları tarafından işaretlenip mühürlenirdi ve zehirlenmeye karşı paha biçilmez bir ilaçtı. Ona aynı zamanda "Medulla" adı da verilmekteydi.

MÜR AĞACI YAĞI

Açık altın renginde bir sıvı olarak küçük, çalı biçimli ağaç kabuklarının altında biriken en eski parfüm maddelerinden sayılan, *Commiphora myrrha*'dan gelme kauçuk reçinelerden biridir. Çeşitli yollarla elde edilen bu baharatlı keskin parfümün az bir miktarı bile, hafif çiçeğimsi ve zarif şark parfümlerinde hissedilebilmektedir.

MÜRİT

Bir sûfi şeyhinin, velisinin öğrencisi.

MÜRŞİT

1.) Rehber, delil, kılavuz, yol gösteren.

2.) *tas.* a. Sırat-ı müstakimi gösteren, delâletten önce hak yola ileten. b. Şeyh, veli, er, eren, pir. Mürşit merdiven gibidir, başkaları ona basa basa yükselir; mum gibidir, kendisi yanar, ama çevresindekileri aydınlatır.*

MÜZİK TERAPİSİ

Müziğin tedavilerde kullanılması, antikçağa kadar geri gitmektedir. Homeros'un Odysseeia'sının 29. kitabında kanama, müzik ile durdurulmaktaydı. Antik bir yorumcu ilave etmektedir: "Eski hekimlik şarkıya dayanmaktadır". Demokritos'un (İ.Ö. 460-371) fikrine göre, bedenin her bir hasta parçası, flüt ile tedavi edilebilmekteydi. Pythagoras müziği, tedavi faktörü olarak kullanmaktaydı – özellikle insanın "müzikal" arınmasını yaratacak topluluk şarkısını. Ortaçağ hekimliği, müzik ile gözeneklerin açıldığını farz etmiştir, öyle ki, kötü ruhlar bedeni terk edebilmekteydi (Athanasius Kircher: "Musurgia"). Paracelsus ve Kepler; ☛Mikrokozmos ve Makrokozmos özdeş olduklarından (harmoni ile tedavi), müzikal tedavinin sadece küresel müziğe dayandığı görüşünden yola çıkmaktaydılar. Modern müzik terapisinin uzantı-

* Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınevi, 2002, s. 260 (Ed. n.)

sı, ritm ve aralıkların öneminin farkına varan ☛Niedt'te görülmektedir. XIX. yy.'da, doktor olan L. Raudnitz, Hofgartner ve Lichtenthal (*Der musikalische Arzt*) ve J. P. Schneider (*System einer medizinischen Musik*) tarafından modern müzik terapisinin esasları ortaya koyulmuştur. Müziğin damar sinirlerine ait etkisinin yanı sıra (nabzın yükselmesi), sinir sistemini onarıcı etkisi de bilinmekteydi (ruh hastalıkları, özellikle histeri). Fizyolojik etki ☛Zymatik/Zimatik ile garanti edildiğinden, günümüzde müzik, tıbbi uygulamada sağlam bir yer edinmiştir. Psikolojik bozukluklarda (Autizm), korku ve kasılma durumları, otojen antrenman, uyku terapisi, depresyonda (Beaulieu) uygulanmaktadır. Terapi (iyileştirici) etkisi ☛Sûfi ve Derviş tarikatlarınca (şark müzik terapisi) da bilinen, dansla bağlantılı olarak (Zikr) ☛pentatonik tedavi müziği önemli bir rol oynamaktaydı. ☛Sonogram, Hekimlik, Antroposofik, ☛Eurythmie, ☛New-Age Müziği.

MÜZİK, HİNT

Müzik eskiden beri din ile sıkı bir bağlantıdadır. *Vedalar*'da yedi kurban tonları bilinmekteydi. Tanrıların tonu olan yedinci ton, aynı zamanda tanrılara tekabül eden diğer altı tondan kesin bir şekilde ayrılmaktadır. Brahmanlar'da şu bölünme tanınmaktadır: 7 Brahman, 1. Adityas (özel bir tanrı sınıfı), 2. Sadhyas (tanrılar grubu), 3. Agni, 4. Vayu (rüzgâr tanrısı), 5. Mandra, odak içkisi tanrısı (=Zoma), 6. Mitra-Varuna (2 eski vedik tanrı).

MYERS, FREDERIC WILLIAM HENRY

1843-1901

Tanınmış İngiliz parapsikolog. Society for Psychical Research'ün (SPR) kurucu üyelerinden. Gurney ve Podmore ile paranormal görüntüler hakkındaki ünlü eser *Phantasms of Living*'i (1886, *Gespenster Lebender*'i, 1897) yayımlanmıştır. Başlıca Yapıtı: *Human Personality and Its Survival from Bodily Death* (1903).

MYLIUS, CHRISTINE

1954'ten beri rüyalarını ve onların gerçekleşmelerini yazıya döken tanınmış bir vizyoner. Profesör Bender ile birlikte çalışmaktaydı. Kehanet rüyalarını 1975'te yayımlamıştır: *Traumjournal – Experiment mit der Zukunft.*

MYNAREK, HUBERTUS

**1929*

Bamberg ve Viyana'da Katolik rahip, din felsefesi, fundamental teoloji ve din bilimi profesö-

rü. Papaya açık bir mektup yazdıktan sonra görevi ondan alınmıştır. O zamandan beri serbest yazar olarak yaşamakta. Ekolojik hümanizmin (dinin) kurucusu. İnsanın, doğa üzerindeki hâkimiyet ideolojisi, ekolojik bir din ile yer değiştirmelidir. Sadece bu şekilde insan ayakta kalabilmektedir. Mynarek, ☛New-Age akımının en önemli öncü düşünürleri arasında yer almaktadır. Başlıca eserleri: *Der Mensch – das Wesen der Zukunft, Orientierung im Dasein, Religiös ohne Gott?, Ökologische Religion.*

☛ *Spiritüel ekoloji*

MYOPS

Ayniyeti günümüzde artık bilinmeyen bitki, eskiden büyücülükte, aşk büyüleri ve benzeri amaçlarla kullanılmıştır.

MYSTAGOG (MİSTAGOG)

Bir öğretinin sırlarına eriştiren ustanın Yunanca ismi.

☛ *Hierophant*

MYSTE

yun. "Örtülü"

Gizemlere eriştirilen kişi; Eleusis Misterlerinin 2. basamağı.

MYSTERIUM MAGNUM

lat. En büyük giz

Tanrı yaratıcı kelimesini telaffuzuyla gerçek yaşama çağırana kadar içinde her şeyin gizlenmiş olduğu karanlık ve kargaşa; tüm nesne ve varlıkların yaratıldığı sonsuz doğadır (natura naturans).

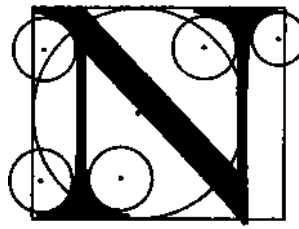

N IŞINLARI

alm. N-Strahlen

Canlı varlıklardan yayılan ışınlara verilen isimdir. Bu fenomenleri geçmiş yy.'ın ortasında R. P. Blondlot keşfetmiştir. N ışınların arkasında Od ışınlarındaki fenomenin aynısı gizlenmektedir.

NACHMANIDES

1195-1270

İspanyol kabalist. Sepher Yetsira ile ilgili yorumu ünlüdür. Aristotelesciliğin ateşli bir muhalifiydi. Zohar'ın temel öğretilerini bildiği söylenmekteydi.

NADİ

hint.

Yaşam enerjisi Prana'nın içinden geçtiği sinir kordonu. Nadi, narin maddeden oluşmaktadır. 72.000 nadiden üçü özellikle önemlidir:

1.) İda (dişi ve aya tekabül etmekte), sol burun deliğinden teneffüs edilerek bedeni serinletmektedir.
2.) Pingala (eril ve Güneş'e tekabül etmekte), sağ burun deliğinden girerek bedeni ısıtmaktadır.
3.) Susumna, Kundalini kanalı ile özdeştir.

NAG HAMMADİ

Antik Khenoboskion civarlarında bulunan bir Mısır şehrinin ismi (Kuzey Mısır). Burada 1945/46'da, birtakım koptik gnostik ve hermetik papirüsler bulunmuştur. 1130 sayfa kapsamlı 51 yazı içeren 13 papirüskodeksini kapsamaktadır. Kaybolmuş olan Yunan orijinallerin, çevirileri söz konusudur. Önemli olan metinler: *Das Evangelium der Wahrheit, Das Thomasevangelium, Das Apokryphion des Johannes, Das Evangelium nach Maria, Die Sophia Jesu Christi, Das Evangelium nach Philippos, Die Hypostasis der Archonten*. Hz. İsa'nın gizli sözlerinin gnostik işaretlerle tutulduğu bir derleme olan *Thomasevangelium*'u büyük yankı uyandırmıştır. Hz. İsa'nın vecizeleri vasıtasıyla Gnostikçiler (Gnosis) öğretilerini açıklamışlardır. Bu *Herrenworte*'nin (Efendinin vecizeleri) bir kısmı kesinlikle yeni

sözlerdir. Yorumlarıyla beraber Editio Argo'da yayımlanmışlardır.

NAGARJUNA

(İ.Ö. II. yy.)

Hintli bilge, çoğu Japon Budizm okulunun kurucusu. Olmak ve olmamak arasındaki "orta yolu" savunmaktaydı. Her şey boşluktur. Hiçbir şeyin oluşmadığı ve yitmediği paradoksuyla meditasyon yapılarak (Mahayana) bu bilgiye ulaşılmaktadır. Aynı zamanda ☛Hannya Shingyo ile ilgili meşhur bir yorum yazmıştır.

Nagarjuna

NAHUA

Meks. "Aztek Dili"

Meksika'da eski Kızılderili kabilesi.

NAKŞİBENDİ

ar. "Ressam"

Tahminen Şeyh Muhammed Bahaddin Nakşibend tarafından Buhara'da kurulan en ünlü sûfi kardeşliğinin ismidir. "Ressam" tabiri, birçok İranlı şairin "nakış" (tablo, harita) kelimesini, sûfizmin katkısı bulunduğu düşünülen, sûfiler ile insan gelişiminin haritası arasındaki ilişkiyi gösterme maksadıyla kullanılmasından ileri gelir.

Tarikat kurucusu der ki: "Ben şekil veren bir nakkaşım (hakkakkım), her an tapınılan bir nesne biçimlendirmekteyim". Nakşibendiler öğretilerini, birçok klasik mutasavvıftan yola çıkarak Hz. Muhammed'e kadar dayandırırlar. Bir ezotorik ve bir de ekzoterik okulu olan tarikatın, Osmanlılar'ın ve Moğolların saraylarında hâkim bir etkisi vardı. Cumhuriyet İhtilali'ne kadar Türkiye'de oldukça güçlüydü.*

* "Kurucusu: Bahauddin Nakşibend (Öl. Buhara 791/1389): Buhara'nın yakınında Kasr-ı Arifan'da dünyaya geldi, çok küçük yaşta tasavvufî hayatın içine girdi. Hacegân tarikatı şeyhlerinden Semmasî (Öl. 740/1339) onun manevî terbiyesini, müridi Emir Külâl'e havale etti.

Bahauddin'in, kendisinden çok önce vefat etmiş olan Abdulhalık Gocduvanî (Öl. 617/1220) tarafından yetiştirildiği kabul edilir. Bu tarz eğitime "Üveysiye" adı verildiği daha önce belirtilmişti. ./ ..

NAKŞİBENDİ TARİKATI

Kurucusu Ahmed bin Muhammed el-Buhari'dir. Diğer bir ismi Bahaddin Nakşibend dir. Buhara da dünyaya geldi. Bulunduğu yerde Hacegan Tarikatı mevcud idi. Bu tarikatın manevi evladı olarak kabul edilmiştir. Hacegan tarikatı aleni zikri, Nakşibendi tarikatı ise gizli zikri ihtiyar etmiştir. Hacegan tarikatı alimleri ile beraber olmuştur. Daha sonra kendi tarikatını kurmuştur. Tarikat; Yesevi Tarikatının bulunduğu bölgelerde, Pakistan'da yayılmıştır. İstanbul'a ise, Fatih Sultan Mehmed zamanında Ubeydullah Ahrar'ın halifelerinden Molla İlahi vasıtasıyla girmiştir. Son Osmanlı padişahı Vahdettin'in Nakşi ve Halidi olduğu rivayet edilir. Osmanlı'nın orta tabakası arasında büyük nüfuz sağlamıştır. Nakşilik tam anlamıyla Sünni bir tarikattır. İstanbul'da 65 Nakşi dergahı bulunmaktadır. Türk kültürünün gelişmesi, yayılması ve Anadolu'nun vahdetinde çok büyük emeği olmuştur. Tarikat üç koldan Efendimize bağlanır. l- Hazret-i Ali, İmam Hüseyin kolu. 2- Ebu Bekir Selman-ı Farisi kolu.3- Hazret-i Ali, Hasan Basri kolu.

Tarikatın kendine göre temel prensipleri vardır. Nakşi tarikatında zikir şöyle yapılır: Önce tevbe-istiğfar edilir. Kaip temizlenir. Kaza namazı ve ya şükür namazı kılınır. Tekrar tevbe-istiğfar getirilir. Günlük olarak 111 defa "estağfirullah el-azim", l11 defa "lailahe illallah el-melikül hakkul mubin", sonunda da "Muhammedü's-sadikül emin" denir. 111 defa

../. Şeyhleri cehrî zikri tercih ettikleri halde Nakşibend, hafî zikri tercih etmiştir. Meşhur müridi Muhammed Parsa (Öl. 822/1419) tarikatın kurulmasında ve yayılmasında mühim rol oynadı. Özellikle İmam Rabbanî'den (Öl. 1035/1626) sonra Hindistan ve civarının en yaygın tarikatı haline geldi. Rabbanî, Vahdet-i vücud yerine vahdet-i şuhudu savundu, İbn Arabi'yi tenkit etti. Anadolu'ya ilk defa Simav'lı Molla İlahî (Öl. 896/491) tarafından getirilmiştir. Daha sonraki yıllarda tarikatın Mevlânâ Halid Bağdadî (Öl. 1242/1826) tarafından kurulan Halidiye kolu, yaygınlık kazandı. Diğer kolları şunlardır: Ahrariye, Müceddidiye, Mazhariye, Melâmiye-i Nuriye. Esasları:

1. Şeriatla zahiri temizlemek,
2. Tarikatla bâtını temizlemek,
3. Hakikatla kurb-ı ilâhîye ulaşmak,
4. Marifetle Allah'a ulaşmak.

Bu dörtlü tasnif, cevize ve kabuklarına benzetilmiştir. Birincisi yeşil kabuğa, ikincisi sert kabuğa, üçüncüsü zar'a, dördüncüsü ise, özüne işaret eder. Nakşibendiye, sohbet esası üzerine kuruludur. Rabıtaya önem verir. Tarikata has olan zikre, hatm-ı hâcegân adı verilir. Nakşbend, Farsça nakış yapan demektir. Kalbi istediği, kalbin üzerine süsler yaptığı için bu adı almıştır. Nakşilikteki Melamî neş'e, Muhammed Nuru'l-Arabî ile (Öl. 1305/1887) Melâmiye-i Nuriye kolunu oluşturmuştur." Kaynak: Mustafa Kara, *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*, Dergâh Yayınları, 2003, s. 231-232 (Ed. n.)

"Allahümme salli ala Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ve sellim" denir. Ayetel kürsi, Elem neşrah, Kevser, İzaca, 3 İhlas, Muvazeteyn sureleri okunur. Sonra tefekkür-i mevt yapılır. Sabah namazından sonra Yasin okumak, iki rekat İşrak namazı kılmak, iki rekat İstihare kılmak, öğle namazından sonra Tebareke, ikindiden sonra Amme suresi okumak, akşamdan sonra iki rekat Evvabin, yatsıya kadar Kur'an okumak, yatsıdan sonra Tebareke okumak, gece iki rekattan az olmamak şartıyla teheccüd kılmak, sabaha kadar zikirle meşgul olmak, Recepte 3, Şabanda 15, Şevvalde 6,Zilhiccede 9,Muharremin 9. ve 10. günleri oruç tutmak, pazartesi, perşembe, her ayın 13-14-15'inde oruç tutmak müridin görevlerindendir.*

NAMARUPA

bud.

Görünen dünya (nama = "isim" ve Rupa = "beden") için kullanılan terim. Böylelikle Budizmin ana temel terimini de dolaylı yoldan betimlemektedir.

☛ *Khandas*

NANACTAL

Amanita muscaria. Sarhoşluk ve kendinden geçme durumlarını ortaya çıkaran Latin Amerika'da bir mantar. Temel etki maddesi psilocybindir. Fliegenpilz (Çok zehirli, kırmızı üzerine beyaz benekli bir mantarın adı).

NANE YAĞI

Yabani yetişen bitkisi, acı bir yağ verirken, *Mentha, piperita* cinsleri ve çeşitleri, işlenmiş olarak çok lezzetli bir tat verir. Japon Nane Yağı, silsilesi *Mentha canadensis, Mentha Arvenus*'dur. Bu bağlamda, bu yağ acı tadından dolayı kullanılamamaktadır.

Amerikan Nane Yağı vb., silsilesi *Mentha piperita, Varrubescens* ve *palescens*'dir. Çok lezzetli ve hafif bir tadı vardır. Fransız yağı da çok lezzetli bir tada sahiptir.

NARENCİYE YAĞLARI

Narenciye yağları, çeşitli narenciye türlerinin – limon, portakal, turunç, mandalina, bergamot – kabuklarından presleme ile elde edilir ve hafif, ferahlatıcı ve canlandırıcı bir kokuya sahiptir. ☛Portakal Yağları

NARİN MADDELİ ZAR-NESNE-BEDEN

Parapsikolojide, ezoterizmde (Teozofi) hep varsayıldığı üzere, fiziksel beden ve ruh arasın-

* DR. Selçuk Apaydın, *Tasavvuf ve Tarikatlar*, 1994, 518 sayfa (Ed. n.)

da ince maddeli bir şeyin bulunması gerektiği konusunda geniş ölçüde fikir birliği mevcuttur. ☛Ether; ☛Corpus Subtile; ☛Astral Beden

NARKOTİKA
yun.
Büyüleyici veya hipnotik etkiye neden olan hipnojen, sarhoş edici, uyutucu içecekler veya merhemler.
☛ *Cadı merhemleri.*

NARKOZ
yun. "felç aksatma"
Bilincin uyuşturulması ile ağrıların dindirilmesi. Çoğunlukla belli ilaçların teneffüs veya zerk edilmesiyle sağlanmaktadır (örneğin gülme gazı, kloroform, ether, evipan).

NARSİZM
alm. Narzissmus
Mistik delikanlı Narkissoss, aynadaki kendi görüntüsüne âşık olmuştur; psik: Psikanalize göre kendi bedenini aşk objesi olarak gören özellikle erken çocukluk döneminde kişiye has cinsellik gelişiminden kaynaklanır.

NATİVİTE
lat. "Doğum saati"
Nativite kişinin doğum saatindeki yıldızların konumunu yorumlayarak, kaderi hakkında kehanette bulunmak demektir.
☛ *Horoskop*

NATURA SANAT, NON MEDİCİNA
lat. "Tıp değil, tabiat iyileştirmekte"
Yeniçağa kadar geçerliliğini koruyan hipokratik tıbbın ilkesi. Kurucusu Yunan doktor Hippokrates'tir (İ.Ö. 460-377).

NATÜRALİZM
Fels: Doğal nedenlerden meydana gelen, tüm olayların açıklaması; sanatta: Duyusal dünyanın tam taklidi.

NAULİ
hint.
Karnın alt kısmında vibrasyon sağlanarak yapılan bir Hatha-Yoga alıştırması.

NAZAR
Çoğunlukla ☛Cadı Büyüsü veya benzeri şeylere dayanan, kötü amaçlı bir büyü ve telkin nüfuzu; yılan bu şekilde kuşu büyüler. Kötü bakış cadı prosedürlerinde önemli rol oynamaktaydı. Pratik Kabala bu fenomen ile kapsamlı şekilde ilgilenir.

NAZARI, GIOVANNI BATTISTA
XVI. yy.)
Brecia'lı İtalyan okültist *Della transmutazione metallica sogni tre* (1599) (Metal dönüşümü hakkında rüyalar) adlı simya eserinin yazarı. Bu kitabın örnek aldığı eser, Frater Francesco Collonna'nın *Hypnerotomachia* (Rüyada aşk savaşı)'sıydı.

Birinci bölümde, alegori ve resimlerle dolu bir rüya tasvir edilmektedir.

NAZİZM ve OKÜLTİZM

1933'ten sonra kendi istekleriyle kapanmış olan farmason ve okült cemiyetlerin dışındakiler, 1937'de SS lideri tarafından dağıtılmıştı. O.T.O. ve Aydınlanmacı Tarikatı'nın (Illuminati) yöneticileri Almanya'yı terk etmişlerdir. Hz. Musa'nın 6. ve 7. kitabı, yasak kitaplar (Polunbi-kataloğu) listesine alınmıştır. Nasyonal Sosyalist (NS) devletinin idari tedbirlerine rağmen, okültizm ile NSDAP'nin (=Nasyonal Sosyalist Demokratik İşçi Partisi) kuruluş dönemlerine kadar geri giden, sıkı bir ilişkisi vardı.

1.) Dünya görüşü ve organizasyonun önemli bölümleri (özellikle SS) okült gruplara aktarılıyordu. Antisemitizm ve NS-ırk ideolojisi günümüzdè Lanz von Leibenfels ve List'in ariosofisiyle sıkı bir bağ kurulmaktadır. Irk yetiştirme ve alçak ile yüksek ırkların savaşı Lanz'ın eserlerinde ve onun tarafından çıkartılan dergi *Ostara*'da önemli bir rol oynamaktaydı. *Ostara*'yı, Hitler'in de okuduğunu, Ostara'nın bazı sayılarındaki pasajlar ile Hitler'in *Mein Kampf* (Kavgam) adlı kitabı arasındaki örtüşmeler bulunmaktadır. List, Yahudiler'e karşı ırk kanunları, ırklar arası karmalaşma yasağı ve memurlar için ırklarının temiz olduğuna dair kanıt sunmaları konularında çığırtkanlık yapıyordu. Yeni devletin sembolü SS-Rune olmalıydı. Mektupları Arman ve Heil (hayl) selamı ile imzalanmıştı. Kendi List Topluluğunun dahili çemberi-Yüksek Arman Tarikatı (HAO), SS ile dikkat çekici örtüşmeler sergilemekteydi.

2.) Hitler sadece bu tür grup ve liderleriyle kişisel temasta bulunmayıp, aynı zamanda önemli kararların arifesinde astrologların da tavsiyelerini almıştır. Hitler'in, okült uygulamalarla doğrudan ilgisi, 1912 senesinde Viyana Hofburg'ta Longinus'un mızrağını gördüğünde kendi sözde aydınlanması ve Deccallerle yaptığı anlaşma hakkındaki raporlarla teyit edilmektedir. (Kaynak: Trevor Ravenscraft, *The Spear of Destiny*). Hitler'in, kara büyü uygulanan Thule-Tarikatı cemiyetinin sıkı bir üyesi olduğu söylenmekteydi. Buna göre, Dietrich Eckart ölmeden kısa bir süre önce büyülü-sadist rituellerle Hitler'i, bu tarikata tetris edilmiştir (Ravenscraft / Orzechowski: *Schwarze Magie und braune Mächte*, (1988). İsmi efsanevi Thule krallığından ge-

Lanz v. Liebenfels tarafından yayımlanan dergi "Ostara"'nın kapağı

len Thule Tarikatı 1918'den sonra *"Alçak ırktan gelenlere"* karşı *"İhtilal"* yaparak mücadele veren (Sebottendorf) bir "Cermen tarikatı" idi. Bu cemiyetin üyeleri, yönetimde yer alan Nazi büyükleriydi: Feder, Hans Frank, Hess, Rosenberg ve Julius Streicher (diğer isimler Sebottendorf'un *Bevor Hitler kam* adlı eserinde bulunmaktadır, 1933). Alman ordusu, NSDAP ve Thule topluluğu arasında 20'li yıllardan beri mevcut, kişisel ilişkilere dayalı dar bir ağ bulunmaktaydı. Thule topluluğunun, 1933'e kadar devam ettiği söylenmekte ancak "Kara büyüye dayanan astrolojik büyü" uyguladığı söylenen iç çemberin var olmaya devam ettiğine dair güvenilir işaretler vardı. Bu iç çemberin varlığı hakkında çok şey bulunamamış olmasına rağmen, Hitler ve başka NS-büyüklerin astrolojiyle olan sıkı ilişkileri bilinmekteydi (Louis de Wohl, Karl Ernst Kraft). Örneğin Hitler sadece, uğursuz gezegenler Satürn ve Uranüs'ün, taarruza geçeceği ülkelerin burçlarında bulunduğu zaman saldırıya geçtiği söylenmekteydi. Bu bağlamda, NS-ırk teorilerini haklı çıkartmada kullanılan Hanns Hörbiger'in sözde-bilimsel Welteis öğretisinden de bahsedilmelidir. Kaynak: Wilfried Daum: *Der Mann, der Hitler die Ideen gab* (1958); *N.Goodrick-Clark*: The occult roots of *Nazism* (1985); *E. Howe: Astrology and the Third Reich* (1984); *Orzechowski*: *Schwarze Magie und braune Maechte*(1988); *Nigel Pennick Hitler's Secret Sciences* (1981).

NECEFTAŞI (DAĞ KRİSTALİ)

Duru, saydam neceftaşı, bulunduğu her yerde ilgiyi üstünde toplamak zorundaydı. Hıristiyan görüşüne göre, büyü gücü vardır, çünkü en saydam ışık maddesi olarak bakir kavramının sembolüdür. *Krystallos* ismi "donmuş olan" anlamındadır ve kristalin kaynağı ile ilgilidir. Nitekim Plini-

us'un etkisiyle, eski çağda taşlaşmış buz olduğuna inanılırdı. Eski doktorlar ona, vücudu ısıtmak için büyülteç olarak rağbet ederdi. Çeşitli yazarlarda, neceftaşının öğütülüp balla karıştırıldığında, bebek emziren annenin sütünü artırdığı bilgisi bulunur. Bu durumda açık (beyaz) rengi nedeniyle süttaşı görevi görmektedir. Susuzluk ve aşırı sıcak, göz şikâyetleri, beze ve sıraca, kalp, mide ve vücut ağrılarında da tavsiye edilir.

NEDENSEL DÜNYA
alm. Kauselwelt

Nedenlerin Dünyası, zihinsel dünyaya en yakın duran bir üst küre.

NEFES
alm. Atem

Yoga'da gövdesel ve ruhsal oluşum arasındaki aracı ve kozmik yaşam gücünün taşıyıcısı. ☛Prana

NEFES KONTROLÜ

Özellikle Budist-Yoga'da uygulanan bir meditasyon egzersizi.

NEFES TERAPİSİ
☛ *Yeniden Doğma*

NEFRİT (BALTA TAŞI, BÖBREKTAŞI)

Cevher, değerli bir taş; yeşim taşının yanı sıra sertliği, olağanüstü dayanıklılığı ve işlenmesindeki direnimi nedeniyle, taş devri insanının bile dikkatini çekmiştir. Klasik eskiçağ bu maddeyi "yeşil donuk akik/yeşim" olarak tanımaktaydı. Plinius'a göre, tüm batıda zararlı etkilerden korunmak için muska olarak taşınmaktaydı. Galen, çiziksiz nefritin mide ağrılarında iyi sonuçlar verdiğini iddia etmiştir. Aynı zamanda ortaçağ literatüründe de nefrit, tedavi ilacı olarak sayılmaktaydı; örneğin böbrek taşına, böbrek kumuna, mesane taşına karşı; bu da halk hekimliğinde genital organlar (doğum) ve böbrek arasında olan sıkı ilişkiden kolaylıkla açıklanabilmekteydi. Nefrite, böbrek taşı da denir ve günümüzde hâlâ bazen böbrek ağrılarından koruduğu düşünülen, böbrek biçiminde nefrit muskalarına rastlanmaktadır.

NEFS
ar. ruh, can, "benlik"

Akla (er-Ruh) karşıt ruh, bir bileşken olarak hırsların bütünlüğünden gelmektedir.*

* Özgün metindeki kavramlar tasavvuf terimleriyle örtüşmediğinden Prof. Süleyman Uludağ'ın *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*'nden yararlanılmıştır: *Nefs-i emmare*, üzeri yoğun ve kalın perdelerle örtülü nefs; *nefs-i levvame*, üzeri hafif ve ince perdelerle kaplı nefs; *nefs-i mülhime*, üzeri nur-zulmet karışımı perdelerle kaplı nefs; *nefs-i mutmainne*, bir öncekine göre nurlu perdelerin ağırlıkta olduğu nefs; *nefs-i raziye*, bir öncekine göre ../.

Ayırt edilenler:

1.) Hayvansal, doğal dürtülere akılsız itaat eden ruh;
2.) Emreden, başka bir deyişle ihtiraslı ve 'ben' düşkünü ruh;
3.) Kınayan, hatalarının bilincinde olan ruh;
4.) "Sakinleştiren", akılla dolu ve bilgi içinde bulunan ruh.

NEHAMA, HAHAM BEN HAKANA

(70-130)

Ünlü mistik ve *Ana be Koach*'ın yazarı. Bu mistik dua yedi Sefirot'a dayanmaktadır. Ayrıca *Bahir* adlı kitabın yazarı olduğu da söylenmekte.

NEKROFON

Güya, yardımıyla ölüler diyarı ile temas kurulabilen bir cihazın adıdır. Bir tür telefon. Parapsikolojide, böyle mekanik bir medyumnik araç tartışmalıdır.

NEKROMANTİ (RUH ÇAĞIRMA FALCILIĞI)

yun. "Ölüler Gösterisi"

Teurjiye benzer, büyünün bir şekli; kehanete ilişkin sorular veya büyü faaliyetleri için ölü insanların çağrılması. Ruhların istekleri doğrultusunda hareket eden ve belirmelerini bekleyen Spiritüalizmden (iSpiritüalizma) farkı, Nekromant'ın (ruhu çağıranın) ruhları çağırarak gelmeye zorlamasıdır.

NEKRONOMİKON

İngiliz yazar Lovecraft'ın (1890-1937) fikrine göre Abdul Alhazrad'ın yazdığı söylenen bir büyü kitabı. Bu belki de sadece, korku yazarı Lovecraft'ın fantezisinden ortaya çıkan büyü kitabının bir baskısı Gregor A. Gregorius'un ölümünden sonra bıraktığı mirasından yayımlanmıştır. Ruh çağırma, mühür ve Sümer tanrıların karakterlerini içermektedir.

NEKTANEBİ

Ayniyatı artık belirlenemeyen, rüya görmek için kullanılan bitkisel bir büyü ilacı.

NEMENYİ, GEZA von NEO

☛ *Putperestlik*

NEO BUDİZM

1920'li yıllarda Peryt Shou tarafından yaratılan hareket (Yeni ruh hareketi). Shou'un başlıca yapıtı: "Kva-non-seh" (1921). Hıristiyanlık, yay çağının başlamasıyla son bulmuştur (New-Age). Yeni inanç, Hz.

./.. nurun daha fazla, karanlığın daha az olduğu nefs; *nefs-i merdiyye*, bir öncekine göre nurun daha fazla, karanlığın daha az olduğu nefs; *nefs-i kâmile* (nefs-i zekiye), perdelerin tamamen kalktığı, zulmetin kalmadığı nefs makamı. Birinci nefsten yedince nefse doğru gelindikçe cismiyet, zulmaniyet, kesafet azalırken derece derece ruhaniyet, letafet artar. Her nefsin bir *âlemi*, bir seyri, bir *hali*, bir *vâridi*, bir *mahalli* bir *müşahedesi*, bir *ismi* ve bir *nuru* (rengi) vardır. (Ed. n.)

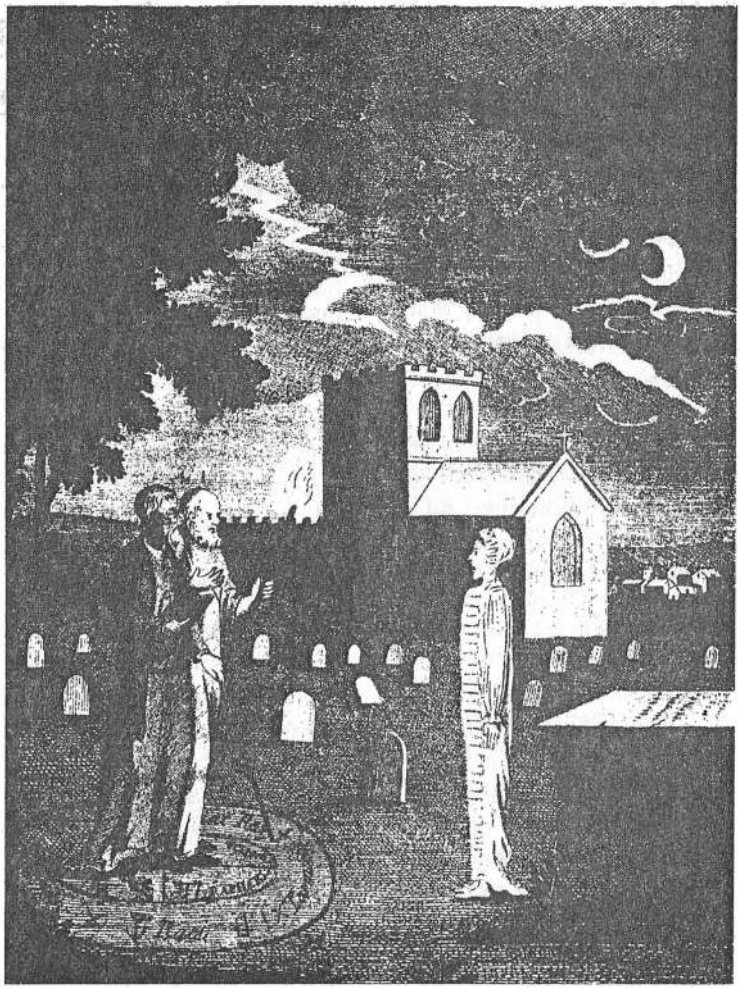

Nekromanti – Dr. Dee ve Kelley, bir ölünün ruhunu çağırmaktalar

İsa ve Buda öğretilerinin birleşmesinden oluşmaktadır ("Kutsal Ruh" dini). Özellikle görünmeyen güç kaynaklarını ve tedavi güçlerini harekete geçiren büyü, bu yeni inancın içine dahil edilmektedir.

NEO GNOSTİK

XIX. yy. sonlarına doğru kurulmuş olan tarikat ve cemiyetleri karakterize etmektedir: ☛Gnostik-katolik kilise; Altın Şafak, ☛O.T.O.; ☛Fraternitas ☛Saturni.

NEO KABALİZM

☛ *Kabala, Luryanik*

NEO PLATONİZM

Ezoterik tarikatlarda öğretmenlerinin özellikle XIX. yy.'da büyük etkisi olan, III. yy. ortalarından VI. yy.'a kadar önde gelen felsefe okuludur. Esas olarak platoncu felsefe, Pitagor (Pythagoras), Aristoteles ve Stoacı felsefe elementleriyle harmanlanmaktadır. Bu akımın yaratıcısı ☛Plotinosos'dur (204-269). Daha sonra yerine geçen kişiler: Porphyrios (232-301), Proklus (411-485) ve Iamblikhos'tur (283-330). Neoplatonizmin merkezi fikri, yardımıyla yüce varlıktan tamamlanmamış olarak dünyanın oluşumu anlaşılan türüm/Emanation öğretisidir (*lat. Emanare = dışarı akmak*). Var olan her şey bu tek varlıktan gelmekte ve açıklanmaktadır. ("O her şeydir" ve her şey de ondan gelmektedir). Plotinosos bunları, kaynak ve enerji, Güneş ve ışık veya ana ışık ve onun görüntüsünün tasviriyle ifade etmektedir. Neoplatonizm, Kabala üzerinde büyük etki yaratmıştır. Örneğin, türüm öğretisine dayanan on Sefirot öğretisi.

NEO PUTPERESTLİK

Hıristiyanlık başlamadan önce **(özellikle Avrupa'da) mevcut olan din ve kültleri yeniden** canlandırmanın adı. Burada özellikle Hıristiyanlık tarafından silinen ve kültleri Hıristiyanlığa çevrilen Kelt, Cermen ve Hindu-Cermen öncesi dinlerden (Toprak Ana) bahsedilmektedir. Önemli olan gruplar arasında: Müritleri, taptıkları tanrılarda başlıca olarak doğa güçlerini görmekte olan neo-putperestliğin doğa dinleridir. Ölüler diyarındaki yaşam veya transandans onlar için pek önemli değildir. Wicca kültü (Gardner) ve Eko gruplar. Grupların her biri, kültlerini eski zamanların eski ibadet yerlerinde uygulayan Coven'lerde (Ağ) organize olmuşlardır. Tüm bu neo-putperestlik gruplarının ortak yönü, Hıristiyanlığı reddetmeleridir. Hıristiyanlık, şimdi sona eren balık çağının dinidir, oysa şimdi kova çağı başlamaktadır (☛New-Age). ☛Neo-putperestlik, kısmen ariosof Druid Tarikatı'nın geleneklerini (List, Lanz von Liebenfelz) sürdürmektedir. Önemli eserlerden biri: Geza von Nemenyi: *Heidnische Naturreligion* (yazar bu akımın önde gelen temsilcilerindendir).

NEOFİT (NEOPHYT)

Gizli ilimlere müptedi eleştirilmiş Yunanlı öğrenci. Farmasonlarda, locanın yeni kabul edilmiş bir üyesidir.

ley çizimine göre, bir neofit kara büyüyle takdis edilmekte

NEOFİTE
İnisiye adayı...*

NEPHESH (NEFEŞ)
ibr. "Ruhsal Nefs"
Ruh.

NEPTÜN (NEPTUNUS)
1.) Romalı deniz tanrısı (yun. Poseidon). Roma'daki tek tapınağı Flaminik Sirk'te bulunmaktaydı ve Neptunal denilen kutlamaları, deniz kenarında kamış evlerde yapıldığı sanılmaktadır.
2.) Ancak 1847'den beri bilinen bir gezegen. O tarihten beri tam bir devir yolu kat edememiştir. Gizemli ve mistiktir; hassasların ve keyfe kederlerin gezegeni; metali bizmut. Neptün çocukları papaz, peygamber ve kâhin olmakta.

Neptün

NERGİS ÇİÇEĞİ YAĞI
Narcisus Poeticus ve Narcisus Tazetta'dan gelme. Bu yağ fulya çiçeği yağı ile büyük benzerlik taşımaktadır, ancak kokusu biraz daha ağırdır.

NEŞAMA
ibr. "şuurlu varlık".
Kabala'da, ruhun spiritüel bölümü, üst benlik.

NEŞAMA YETERA
ibr. artı ruh, eş ruh
Yahudiler'e nihayete erene dek eşlik eden "ek ruh"...**

NETİ
hint.
Burnu/genzi soğuk su ile temizlemek.

Burun deliklerinin temizlenmesi (Neti)

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

NETSAH
ibr. "zafer, devamlılık, edebiyat"
Tanrı'nın devamlılığı. Kabala ağacının yedinci Sefirot'u (Sefirat). Batılı büyüde yaratıcılık ve duygunun sembolüdür ve Sephirah Hoel'e (mantıksal düşünceye) karşı durmaktadır.

NEUBURG, VIKTOR
1883-1940
Şair ve A. Crowley'nin Astrum Agentum'un geçici üyesidir. 1909'da Cezayir çöllerinde Crowley ile birlikte John Dee çağırmalarına dayanarak uygulamalar yaparken, her ikisi de neredeyse güçsüzlükten "öleceklerdi". Crowley'nin trans halindeyken söylediği sözler *Die Vision und die Stimme* (1982) adlı kitapta yayınlanmıştır.

NEUMANN, THERESE
1898-1962
Konnersreuth'ta yaşayan stigmalı (Stigma: Hz. İsa'

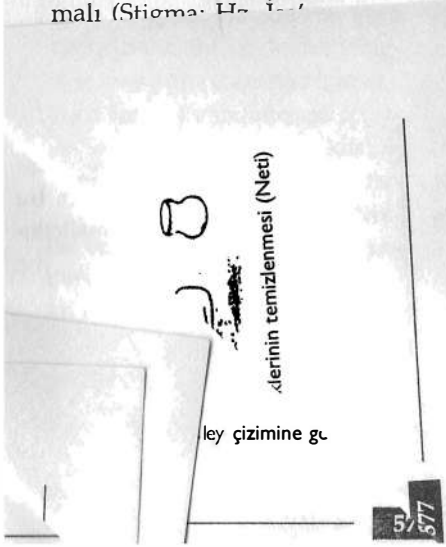

namaya başlıyordu. Memleketi çok ziyaret edilen bir hac yeri haline gelmesine rağmen, 1938'de Katolik kilisesi ona sırt çevirmiştir.

NEVRAL TERAPİ
alm. Neuraltherapie
Ferdinand Huneke tarafından kurulmuş olan alternatif bir tedavi şeklidir Tüm hastalıklı değişmiş beden kısımlarının, insanın başka hastalıklarının çıkış noktası olduğunun kabulüne dayanmaktadır. Bedenin her bir noktası sıkıntı alanı olabilir ve her bir kronik hastalık bu sıkıntı alanından kaynaklanabilir. Anatomik olarak mümkün ise, bu sıkıntı alanına enjeksiyon vasıtasıyla ona bağlı hastalık tedavi edilmektedir.

NEVROZ
alm. Neurose
Psikolojik ve tıbbi: Hastalıkla ilgili hiçbir organik rahatsızlığın teşhis edilemediği sinirsel bir hastalık; daha sonra genel olarak nispeten zararsız ruhsal sıkıntılar için kullanılmıştır.

AGE
yeni çağ"
ağıdaki astronomik temele yanan modern ezoteriğin ihtar kavramıdır. Kendi yögesinde Güneş, senede iki – 21 Mart ve 23 Eylül (ilkar – ve sonbahar ekinoksu) kyüzü ekvatorunu kat et-

mektedir. Ancak ilkbahar başlangıcı her sene yaklaşık 20 dakika daha erken başlamaktadır, bu da astronomik olarak bu ilkbahar noktasının geriye doğru işlediği anlamına gelmektedir (50,26 kavis saniyesi (Bogensekunde), 72 senede 1 derece, 2160 senede 30 derece veya zodiak'ın 1/12'si. Tüm zodiak, 25.920 senede (platonik yıl) geçilmektedir. Şimdilerde ilkbahar noktası Balık'ın işaretinden çıkmakta ve Kova'nınkine geçmektedir (Kova – veya Aquarius çağı). Yeni bir çağa geçiş, insanın yaşamını temelden değiştirecek bir dönüm noktası anlamına gelmektedir (Capra, Lionel). Yeniçağa, batı ve doğu düşüncesini harmanlayan ya da onların örtüştüklerini kabul eden, yeni bir ruhi ve fikri akım (spiritüellik) damgasını vuracaktır.

NEW-AGE MÜZİĞİ

Bu "yeni düşünce" ve spiritualiteye yöneliş, New-Age müziğinde kendini ifade edebilmiştir. Bu müziğin temel unsurları, Hıristiyan müziğinde her zaman çok önemli bir rol oynamış olan üst oktav sırasının (Üst tonlar) yeniden keşfi ve aynı zamanda batıda köklü gelenekleri olan Küre harmonisine dayanmaktadır. Algılayışın ve düşünmenin farklı bir boyutuna ulaşabilmesi için insanı daha iyi "işitir" hale getirmek, önemli bir unsurdur. Bu müzik akımının en önemli teorisyenleri Berendt ve Rudhyar'dır.

NEWHOUSE, FLOWER G.

1908-1985

Amerikalı kadın mistik ve teozof. Newhouse'un hayat hikâyesinin mistik bir yorumunu, Stephan Isaak'ın kitabı *Die Suche nach der Wahrheit* (Hakikati Arayış) içermektedir. *Das Christuslicht* ve *Das Weihnachtsmysterium in geistiger Schau* adlı eserleri yüzyılımızda mistik sayılabilir. Mistik yol ve ruhani yaşamın kuralları, *Der Weg der göttlichen Liebe*, *Die Tore der Weisheit* ve *Schlüssel zum inneren Wachstum* adlı kitaplarında tasvir edilmektedir. *Engel* ve *Devas und Lichtwesen* adlı eserlerinde, insan ve tanrı arasındaki ruhani varlıkları ele almıştır.

NEWTON, ISAAC

1643-1727

İngiliz fizikçi, matematikçi ve astronom. Newton'un terekesinde, simya hakkında kapsamlı yazılı dokümantasyon bulunmuştur. Newton, Felsefi Cıva'nın oluşturulmasında gerçekten başarılı olduğuna inanmaktaydı. Newton'un simyaya olan ilgisi, XVII. yy.'da Bilimsel

ihtilali'nin çıkış noktasının Rönesans'ın okült öğretilerine dayandığının bir göstergesidir. Bu tez Frances A. Yates tarafından savunulmuştur. Newton'un bu mirası Betty J. T. Dobbs tarafından yayımlanmıştır ve ayrıntılı bir şekilde yorumlanmıştır.

NEXUS METAPHYSICUS
lat.-yun. "gayri duyumsal bağ"
Neredeyse ispatlanamayan olaylarla, nedeni bilinmeyen olaylar arasındaki ilişkiler.

NIDER, JOHANNES
1380-1438
Viyana'da teoloji (ilahiyat) profesörü, Nürnberg ve Basel'de manastır baş rahibi (Prior). *Formicarius* (1435) adlı eserin yazarı; bu kitabın 5. bölümü olan *Die Hexen und ihre Betrügereien* (Cadılar ve Şarlatanlık) isimli kısım Cadı Çekici (*malleus maleficarum*) ek olarak basılmıştır.

NIEDT, FRIEDRICH EHRHARDT
**1717*
Önce Jena'da, sonra da Kopenhag'da müzisyen ve müzik kuramcısı. "Der Schatzgräber", 2 cilt (1847), Stuttgart (Scheible) isimli kitapta yeniden basılan *Wunderbare Kuren durch Musik* adlı çalışmasını ilk 1717'de yayımlamıştır. Niedt ismi yanlışlıkla Niedten olarak yazılmıştı. Bu kitapta hastalıkların tedavisinde müziğin etkisi tasvir edilmektedir. Bu neredeyse unutulmuş eser, modern müzik terapisinin öncülerden biri sayılabilir.

NIGREDO
lat. "karalık/kararma"
"Lapis philosophorum'un üretiminde, simya işleminin ilk aşamasıdır. Kullanılan birçok eş anlamlı kelime vardır: Kara karga, karagüneş vb.

NIMBUS
lat. "Bulut / Hale"
Ermiş veya tanrısal kişileri saran ayla, ışın haçı. Hale, Aura'nın ifadesi olarak da yorumlanmaktadır.

NİBBANA
☛ *Nirvana*

NİGROMANTİ
lat. "Kara Büyü"
Yanlışlıkla çok kez nekromanti ile özdeşleştirilmektedir. Paracelsus'da nigromanti, yıldızların ruhlarının çağrılması anlamındadır.

NİGROMANTİK SANAT KİTABI
Köln 1743, Peter Hammer tarafından yazılmıştır (uydurma: XIX. yy. ortaları, Scheible tarafından, Stuttgart). Tanınmış büyü kitaplarının bir derlemesi.

NİKAYA
bud. "Koleksiyon"
Beş büyük metin grubunun adıdır: Digha-Nikaya, Maijhi-

ma-Nikaya, Samyuttanikaya, Anguttaranikaya, Khuddakaanikaya.

NİKOLAİTLER

Gnostik tarikat (İ.S. 60-70); kurucusu Nikolaus Drakones'di. On emri, Hz. İsa'nın yeniden doğuşunu ve kıyameti inkâr etmekteydiler. Rituelleri cinsel özgürlükçüydü (serbest düşünceli).

NİMBARKA

XII. yy.'da yaşayan *Bhagavad-Gita*'nın yorumcusu. Öğretisine göre ruh ve madde farklıdır, ancak tanrı ile birlik oluşturmaktadır, çünkü onun iradesine bağlıdırlar.

NİRAYA

bud. "Yeraltı dünyası"

Budistlerin düşüncesine göre her şey geçici olduğundan, yeraltındaki, gökyüzündeki yaşam da sonsuz süreklilikte değildir. Kötü suçlar işlendikten sonra, insanı yeniden doğuş beklemektedir.

NİRBİJA-SAMADHİ

hint. Tohumsuz Dalış

Mutlakiyette kurtuluşun ve dinlenmenin hali (☛Brahman).

NİRGUNA

hint. "Şekilsiz, Gunas'tan arınmış"

1) Brahman'a, özellikle Bhakti-Yoga'da nirguna olarak tapınılmakta,
2) Maddi veya manevi dünyayla tüm ilişkinin kesildiği bir meditasyon türüdür.

NİRMANAKAYA

bud. "Değişim bedeni"

32 işaretle donatılmış, kemale ermiş Buda'nın dünyevi bedenleşmesidir. Nirmanakaya gerçekte ise, Bodhisattva'nın içine girdiği veya geçtiği bir durumdur, bir başka deyişle yarı tanrısal yaradılışlı insani varlıktır. Nirmanakaya, Sanskrit Trikaya'da "üç beden" olarak adlandırılan üçüncü veya en düşük bedendir. Nirvanaların ve gelişmiş Pratyeka Budaların vb. bulunduğu en yüksek durum Dharmakaya'dır; ikinci durum ise, birinci ve üçüncü arasında ortada olan Nirmanakaya'daki Sambhogakaya'dır. Nirmanakaya örtüsü veya Nirmanakaya durumu, insanlık âlemiyle temas halinde ve merhametle yaşama yeteneğini vermektedir. Sambhogakaya durumuna giren kimse, fazla yetki veya teşvik olmaksızın, belli bir düzeyde insanlık âleminin ve onun elem ve kederinin bilincinde olma olanağına sahiptir. Dharmakaya örtüsü, o kadar temiz ve kutsal ve o kadar yüceydi ki, onu taşıyan ve o duruma giren kimse, altında bulunan her şeyden neredeyse tamamen kurtulmuş olmaktadır.

NİRVANA
sanskr. "Söndürme"
Ruhların sayısız mevcudiyet basamaklarından sonra girdiği en yüksek mutluluğun ve sükûnetin durumunu tasvir eden Hinduizmin (Budizm'in) temel kavramıdır. Hususiyet ve mecburiyetten bütünüyle kopmanın bu durumu, özellikle teozofinin asıl hedefidir. Daha yaşarken kutsallıkla mükemmeliyetin en üst derecesine ulaşmış olan, en üst gelişen ruhun tüm gelişmenin sonunda mesken ettiği mutlak varlığın ve bilincin krallığıdır.
☛ *Atman;* ☛*Ruh Gezintisi*

NİRVİKALPA-SAMADHİ
hint.
Rahatsız edici düşüncelerin artık bulunmadığı Samadhi'nin en yüksek şeklidir.

NİVARANA
bud. "Tutukluk"
Budizm'de ruhu bozan beş özellik: Şehvet, suiniyet, duygusuzluk veya bitkinlik, heyecanlı, vicdan huzursuzluğu. Bunlar tam konsantrasyonu engellemektedirler.

NİYAMA
hint. "züht"
Raja Yoga'nın sekiz basamağından ikincisi.
☛ *Tapas*

NLP
☛ *Nörolinguistik Programlama*

NOKTALAMA SANATI
☛ *Geomanti*

NOKTALAR, ARAP
Değişik gezegenlerin birbirine olan mesafe etkileşiminden bir yükselen yıldız noktasının tespit edildiği çok eski bir horoskop yorum sistemi (☛Aszendent): Örneğin şans noktası vb. Tüm yaşam alanlarını karşılayan, en az 97 nokta biliniyordu. XVII. yy.'dan sonra batı astrolojisinde A.N.'nın öğretileri kayboldu. Bu noktaların aritmetik olarak belirlenmesi zorunluluğu, bunun en nihayetinde astrolojide bir ezoterik numeroloji (☛Nümeroloji) olduğunu gösterir (☛Bonatti). Bu noktaların yeniden keşfedilmesi, Robert Zoller'in çabalarıyla gerçekleşmiştir: *Astrologie und Zahlenmystik.*

NOMİNALİZM
lat. "İsimler"
Terimler gerçek bir kimlik değil, sadece az çok benzer unsurların genel kavramlar altında toplandığını savunan felsefi öğretidir.

NORMO- ve PATOPSİKOLOJİ
Sağlıklı ve hastalıklı ruh yaşantısının bilimi.

NORTHON, THOMAS
XIV. yy. sonları ile XV. yy. başlarında yaşamış İngiliz simyacı. Yaşamı hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Başlıca Ya-

pıtı: *The Ordinall of Alchimy* (simyanın kural kitabı), 1652'de ünlü bilgin Ashmole tarafından yayımlanmıştır.

NOSFERATU

Romanyalı bir vampirin ismi. Onu öldüren, aynı şekilde vampire dönüşmektedir. Çift cinsiyetlidir, başka bir deyişle hem Incubus hem de Succubus. Kurbanlarının kanını emmekte ve onların cinsel boşalmalarını sağlamaktaydı.

Bir kadınla yattığında, doğan çocuk ya cadı ya da cadı ustası olmaktaydı.

NOSTRADAMUS

1503-1566

Gerçek adı Michel de Notre Dame; Provence'lı ünlü Fransız kâhin; katolikliğe geçen bir Yahudi. Agen'de doktordu ve

Nostradamus

birçok seyahate çıkmıştır. 1555'te, kehanetinin 1. bölümünü yayımlamıştır.

On Centurien'de toplanmış olan toplam 942 dörtlükten oluşmaktaydı. Açıklayıcı yazısı, kehanetleri 1555'ten 3797'ye kadar uzanmaktadır. 2. bölüm, Satürn krallığının altın devrine, değin uzanmaktadır. Yüzyıllardan beri yorumcular onun eserlerinde gizli şifre anahtarları aramaktalar. Nostradamus, 1559'da II. Heinrich'in turnuvada ölümüyle, 1.53 no'lu kıtanın gerçekleşmesi üzerine birdenbire ünlü olmuştur:

Genç arslan yaşlı olanını yenecektir,
Savaşçı meydanında ve teke tek dövüşte
Altın kafeste gözlerini oyacaktır
İki kırıktan birincisi, sonra ölüm, acımasız bir ölüm

Nostradamus daha sonra kral IX. Karl'ın özel doktoru olmuştur.

NOTARİKON

Nadir veya bir şekilde açıklama gerektiren, birçok bileşken kelimenin yan yana duran baş harflerinin yorumu, örneğin Latince'deki gibi: AD = ad (yanında) ya da Ante Diem'in (gün öncesi) kısaltma anlamına da gelebilmektedir: DA = da (ve) veya = Divo Augusto (tanrısal Agustus'a) veya Duravit Annos (yıllar boyunca/sürdü); ET = et (ve) veya = Ex Testamento (vasiyete göre); İN = in (içinde) veya = Iustis Nuptis (yasal evlilikte); VT = ut (ki) veya = Vir Triumphalis (galip komutan) veya: Vsus Titulo (başlık altında kullanımı) vb. – Bu kısaltma sistemi Yahudiler'de daha kapsamlı olarak kullanılmaktadır.

Bu şekilde şifrelenmiş ezoterik bilgiyi çözebilmek için, kelime ve tanrı isimlerinin kısaltmaları ve özellikle kabalistik tekniğe dikkat edilmelidir. Bu şekilde örneğin Eski Ahit'e Thanach denir ki bu kelime: Tora, Neviim, Khethubim gibi hagiograflardan (kelimelerin baş harflerinden oluşturulmuş bir kelime) meydana gelmiştir, ancak Thanach, zirve anlamına da gelebilmektedir.

NOWICKI, DOLORES

**1929*

İngiliz büyücü ve W. E. Butler'in öğrencisi. 1972'de Butler'in ölümünden sonra, yöneticisi olduğu *Servant of the Light School of Occult Science'i*, eşi Nowicki, W. E. Butler ve Olive Ashcroft ile kurmuştur. Başlıca eserleri: *First Steps in Rituel, The Art and History of working Inner Landcapes, Sacraded Cords of Meditations, Shining Path ve Rituel Magic Workbook* (1990).

NÖROLİNGUİSTİK veya NÖROLİNGUİSTİK PROGRAMLAMA (NLP)

Tüm tedavi maksatlı kurulmuş okullarda kullanılabilecek olan NLP'nin hedefi, bir kişinin tüm ifade olasılık ve mesajlarını algılayarak hızlı değişim gösteren, sayısız süreç ve işlem seçeneğinden yararlanmayı öğrenme tekniğidir. Bu tekniğin kurucuları John Grinder ve Richard Bandler, insan bilincinde düşünülenden çok seçenek olasılığının bulunduğu varsayımından hareket etmişlerdir. Herkes kendi deneyim hazinesinde, zorlukların üstesinden gelebilecek malzemeyi bulabilir.

NUMARALI KARTLAR

Numaralı kart olarak, 10'dan 1'e veya As'a kadar numaralanmış olan ve her bir dört seriye ait olan tarot oyunlarından Küçük Arkana'ların 40 kartına denmektedir.

NUR

☛ *Od*

NURLU RUH ATEŞİ

☛ *Nur*

NÜMEROLOJİ

lat.

Sayı yorumlamanın öğretisi. Sayılarla şifreli isimlerin okült yorumları ve de sayıların kendileriyle de ilgilenmekte olan modern ezoteriğin bir alanı. Tekniklerinin de alındığı Gematria buna temel teşkil eder. Ancak İbranca'nın aksine, Avrupa dilleri, ünlü harfleri de yazıda kullanması sonucu ünsüz harflere bir sayı değeri denk gelemediği için, her harf için teker teker sayısal bir değer bulunmalıydı. Kabalistik Astroloji, Sepharial, Cheiro ve Strauss bununla ilgili olarak önemli katkılarda bulunmuştur.

Günümüzde en çok kullanılan sistemler:

1.) Pythagoras yöntemi:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
A	B	C	D	E	F	G	H	I
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
S	T	U	V	W	X	Y	Z	

2.) Cheiro yöntemi:

1	2	3	4	5	6	7	8
A	B	Ç	D	E	U	O	F
I	K	G	M	H	V	Z	P
J	R	L	T	N	W		
Q	S	X					
Y							

3.) Strauss yöntemi: Bir insanın en önemli kilit sayılarının oluşturulması olan nümeroskop için, üç yöntemden birinin yardımıyla ad ve soyadı = ad sayısı, doğum tarihi (Geburgswegzahl) ve doğum yerinin sayısal değerlerinin toplamı oluşturulmaktadır. İki basamaklı rakam-

lar, toplanarak tek basamaklı rakamlara indirgenir; sıfır ile toplanan sayılar kendi sayısal değerini vermektedir (örneğin 30 = 3 + 0 = 3). Ad sayısının haricinde, ad ve soyadından ayrıca kalp sayısı: Ünlü harflerin sayısal değerleri ile kişilik sayısının toplamı: Ünsüz harflerin sayısal değerlerinin toplamı oluşturulmaktadır.

Ad sayısı ve kader sayısının toplamından erk sayısı elde edilmektedir. Bundan öte ayrıca burç ve kısaltılmış veya takma adlar da kullanılmaktadır. Sayısal değerlerin yorumunda, nümerologlar arasında büyük farklılıklar vardır. Uğursuz sayılar olarak 13, 14 ve 19 (karmik sayılar) sayılmaktaydı. Genelde sayıların, günümüze aktarılmış okült anlamlarına bağlı kalınmaktadır. ☛Sayılar; ☛Ünitoloji.

NÜMEROSKOP

Nümerolojinin tüm sayılarının listelenmesi.

NÜMİNOZ

☛ *Otto, Rudolf*

NYANAPONİKA

Pali'den "Anlamaya Eğilimli". Siegmund Feniger'in (1901, Yahudi kökenli) takma ismi; Budist rahip; Budist yazıların editörü ve çevirmeni. 1936'da Budizm'e katılmıştır ve İngilizler tarafından göz altında tutulması nedeniyle Seylan Polgasduva'da, daha sonra Kandy'de yaşamıştır. 1957'den beri Mahathera (tarikatın en yaşlı mensubu) unvanını almıştır. İki yazı dizisi olan *The Wheel* (Tekerlek) ve *Bodhi Leaves* (Bodhi Yaprakları)'nı da çıkartan, tanınmış Buddhist Publication Society (BPS) Yayınevi'ni kurmuştur. Nyanaponika, Alman Budizm'in önde gelen temsilcilerinden biri olarak, önemli konferanslara katılmıştır, örneğin 1954'de Rangun'daki 6. Budistik Konseyi gibi.

Başlıca eserleri: *Anguttara-Nikaya* (5 cilt), *Sutta-Nipata, Der einzige Weg* (Biricik Yol) isimli antoloji ve *Satipatthana.*

NYASA

Bununla Tantrizmde, Mantra söylerken, parmağın bir duruşu kastedilmektedir. Öğrenci, sağ parmağının ucunu, bedeninin belli bir noktasına koyarak, Tanrı'nın bedenine girmesini desteklemektedir.

NYAYA

Gautama tarafından kurulan Hint felsefe okuludur. Bu akımda yöntem olarak, mantık önemli bir rol oynamaktadır. Hint felsefesinin diğer beş akımına karşılık (Darsanas), duyulara muazzam bir önem yüklenmektedir.

NYİNGMAPA

tib. "eski"

Budizm'in en eski Tibet tarikatının adıdır. Bu tarikatta, eski yerli Bon dininden kalma gelenekler muhafaza edilebilmiştir. Sihir, büyü ve eski Bon şeytan ve ruhlarına tapma, önemli bir yer tutmaktadır. Budizm'i Tibet'e getirmiş olduğu söylenen Padmasambhava, tarikat aziziydi.

NYKS

yun. "gece"

Khaos'dan olma, gece tanrıçası.

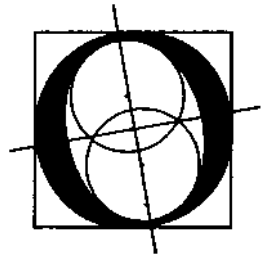

OBELISK

☛ *Dikili Taş*

OBULUS

0,62 gr.'a denk gelen ağırlık birimi.

OD

☛Reichenbach'ın deneklerinde gözlemlediği nurlu ruhsal madde... Son dönemlerde, Blondlot'un N ışınları, değnekle su veya maden damarı arayan hassas kişilerin yaydıkları ışınlar, mesmerik ışın yayımları ve yıldız sarkacıyla ilişkilendirilmiştir.

ODD FELLOW

İngilizce'de "garip/tuhaf kişi"

1803'te ilk kez Londra'da ortaya çıktı. Farmason benzeri bir tarikat. 1869'da Dresden'de bu tarikatın bir Alman kolu kuruldu. Bu tarikatın, ilk etapta dört düzeyi vardı: Takdis, dostluk, hakikat ve kardeşlik düzeyi. Daha sonra kadınlar için "Rebekka düzeyi" eklendi. Son derece önemli olan törenler, sözde "yazılmış ve yazılmamış esere" dayanır. Yazılmamış olan, sadece sözlü olarak aktarılır. ODD FELLOW'ın sadece etik, özellikle hümanist ve hayırsever (hasta bakımı gibi) hedefleri vardı. Bu nişanın sloganı: Dostluk, sevgi ve hakikat'tir.

ODİN ya da VODAN (WODAN)

Cermenlerde tanrıların kralı. Kuzeyde adı Odin, Orta ve Güney Almanya'da ise Vodan. Yüksek Almanca'da bu ismin şekli Wuotan'dır. İsmi öfke (Wut) ve kudurmak (Wüten) kelimelerinin bileşiminden oluşur. Vodan tanrıların en güçlüsü ve bilge olanıdır, tanrıların kralı ve dünyanın hükümdarıdır. Bundan dolayı adı aynı zamanda, "her şeyin babası"dır. Buyuran efendi olarak Walhalla'daki, Hlidskialf adındaki yüksek tahtında oturur, bu Asgard'daki en yüksek noktadır; her şeye tepeden bakan tek gözü, sağ tarafını zafer dağıtan mızrağı Gugnix'e dayamış bir duruşla. Omuzlarında iki karga vardır, Hugin ve

Munin (düşünce ve hatıra). Bunlar kulağına haber fısıldar; çünkü onları her gün olayları araştırmaları için salar. Ayaklarının dibinde iki kurt yatar; kendisinin yiyeceğe ihtiyacı olmadığından, onları kendine sunulan erkek domuz etleriyle besler. Edda, onu böyle tasavvur etmiştir. Halk inanışına göre Vodan, uzun boylu yaşlı, dalgalı ak saçlı, tek gözlü, geniş şapkasını alnına iyice indirmiş, uzun mavi (ya da lekeli) bir paltoludur; sekiz bacaklı, gri sütkırı atı üzerinde ansızın gözüküp, aynı hızla da kayboluyordu. Kutsal günü çarşamba, kutsal hayvanı ise attır, ki bu sebeple ona atlar da kurban olarak sunulurdu.

OEDİPUS

yun."şişmiş ayak"

Yunan efsane kahramanı, bilmeden babasını öldürür ve annesi ile evlenir. Ayağındaki yarasından teşhis edilir. ☛Freud, çocuğun, karşı cinsten ebeveynine yönelik bir cinsel eğilimi vurgulayan komplekse bu ismi koymuştur: Oedipus Kompleksi.

OETINGER, FRIEDRICH CHRISTOPH

1702-1782

Kilise mensubu. Schwarzwald –Bad Teinacht'ta bulunan Dreifaltigkeitskirche'deki (bir kilise) kanatlı sunak hakkında bir kitabın yazarı. Bu sunak resminde, İbranca uzmanı Johann Jakob Strölin'in rehberliğinde,

Odin, buyuran efendi olarak Walhalla'da Hlidskialf adındaki yüksek tahtında oturur.

ressam Friedrich Gruber on ☛Sefirot'u Hıristiyan yorumuyla resmetmiştir. Oetinger 1763'de bu sunak resmiyle ilgili olarak *Denkmal der Lehrtafel einer weyl. Wüttembergischen Prinzessin Antonia* isminde bir yorum yayınlamıştır. Bu eser Hıristiyan ☛Kabala'sının etkileyici bir kanıtıdır.

OFİT'LER (OPHİT'LER)

yun. ophis = "yılan"

Yılanın önemli bir rol oynadığı gnostik bir mezhep. İnsanlar, bir yılan yardımıyla tanrı tarafından baştan çıkartılmışlardır. Bu şekilde Tanrı'nın varlığından haberci olurlar. Hippolytus'a göre bu mezhep, gayri tabii fuhuş yapıyordu.

OĞLAN

"Bacak/Vale"ye denk gelen saray kartı.

O.H.O.

"Outer Head of the Order"ın (tarikatın dış ilişkiler sorumlusu) kısaltması. ☛O.T.O.'da, tarikatı dışarıda temsil eden kişi.

OJAS

hint. "güç"

Spermlerin narin yapılı gücü. Perhizle bu güçler yüceleştiriliyor ve ☛Kundalini'yi harekete geçiriyorlar. Budizm'de, bedeni oluşturan sekiz maddeden biri: Katı ve sıvı elementler, renk, koku ve tat bunlara dahildir.

OKADA

☛ *Mahikari*

OKALİPTÜS YAĞI

Eucalyptus türünün çeşitleri olağanüstü fazladır, neredeyse 140 çeşidi bilinir. İlginç bir türü *Globulus* ve *Citriodora*'dır. Çok belirgin limon kokusu vardır, Cine yağları (Ökaliptus yağı) yoktur, ancak bol miktarda Citronellal (%60) içerirler.

OKEMA (OCHEMA)

Parapsikolojide bir "ruh taşıma aracı"... Ruhun ve vücudun özü. Bu ifade Proklus'dan (İ.S. V. yy.) gelir.

☛ *Ether Beden*

OKÜLTİZM

lat. Occultus

Günümüzde yaygın bir şekilde, gizli tabiat güçlerini araştırmayı kendine görev edinmiş tüm bilim dallarının toplu alanı için kullanılan isim. Bu bağlamda, spiritüalizm, mistizm ve teozofi de buna dahildir.

Daha dar bir anlamda ancak, O. (Kiesewetter'e göre) sadece gayri duyumsal güç ve varlıkların mevcudiyetinin bilimsel kanıtları için geçerlidir ve bu nedenle de inanç meselelerinden ayrıdır; Spiritüalizmden farklı oluşu, kozmik canlı varlıkları kati bir şekilde sadece ölmüş insanların ruhları olarak algılamayıp, tam aksine bu tür

varlıkların insan hayatının dışında da mevcut olabileceklerini varsaymasından kaynaklanmaktadır; teozofi ile ayrı düşmesinin sebebi ise, herhangi bir mistik yapıttan arınık, sadece tabiat kanunları üzerine kurulmuş olmasıdır; metafizikle farkı ise, inanç ve batıl inanç alanlarını araştırmasına dahil etmemesiyle meydana gelmektedir. ☛Gizli Bilimler, ☛sınırbilimler, ☛Arkan disiplini.

OLCOTT, HENRY STEEL
1832-1907

Amerikalı gazeteci. ☛Blavatsky ile beraber, ilk başkanlığını da yaptığı Teozofi Cemiyeti'ni (☛Teozofi) kurmuştur. Başlıca eserleri: *People from the other world* (1875), *A Buddhist Catechism* (1881), *Grundlagen der Buddha-Lehre*, (1984).

OLD MOORE
1656-1715

Gerçek adı Dr. Francis Moore'dur; İngiliz doktor ve astrolog... Meşhur kaynak kitap *Old Moore's Almanack*'ı yayınlamıştır.

OLİBANUM (WEİHRAUCH)
lat. "Oliban"

Boswellia serrata'nın özü. Ya kendiliğinden çıkan ya da gövdesine çentik atılarak çıkartılan bir reçine. Bezelye büyüklüğünde, beyaz çiçek tozlu taneler sarı renkte ve mum kırılganlığına sahiptir. Kokusu hafif reçinemsidir, ancak ısınınca daha belirginleşir. Tütsü olarak kullanılır. Su buharıyla damıtıldığında, *Olibanum* uçucu (eterik) çok hafif bir koku verir.

OLOLIUQUI

Turbina Corymbosa'nın tohumları. Latin Amerika'da yetişir, hipnotik durumlara yol açar.

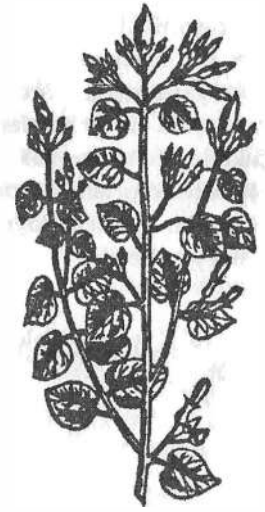

Ololiuqui

OM MANİ PADME HUM

Aşağı yukarı şu anlama gelen meşhur Tibet duası: Om, Sen ki Lotus'taki küçük ateşsin, hum. Genelde Tibet'te şu şekilde açıklanır: Om (=Aum), Üçlem sembolü: Buda, öğreti, cemaat – Hum iblisleri savuşturur-, ortadaki kelimeler Lotus'ta (dün-

ya) değerli bir taşın (Buda veya öğretisi) belirdiğini vurgular.*

OM ya da AUM
hint.

Kutsal bir hece (☛Mantra). Bu hecenin doğru telaffuz edilmesi başarılırsa, mutlak olanla birleşme (☛Brahman) anlamına gelen en yüce murakabe basamağına erişilir. Bu üç hece şunları temsil eder: Brahma, Vişnu ve Şiva. Ya da A = Agni (ateş), U = Varuna (su) ve M = Marut (rüzgâr).

Gümüş Om
Klasik yazı tarzında yazılmış

OMEN
lat. "belirti"

Gelecekte olacak bir olayın emaresi.

ON ÜÇ

Bir uğursuzluk rakamı. Bu batıl inancın kaynağı bilinmez. Özellikle on üçüncü cumadan korkulur. Bir masada on üç insan otururşa, bir senelik süre zarfında bunların birincisi ve on üçüncüsü ölür. Belki de bu inanç, son akşam yemeğinde İsa ile aynı masada oturan on iki kişiden bahseden Kitab-ı Mukaddes hikâyesine dayanır. Bilindiği gibi masayı ilk önce hain Yudas terk etmiş ve daha sonra intihar etmiştir.

ONEKROKRİTİK (ONECROKRITIK)
yun. "Rüya yorumu"
☛ *Rüya*

ONİKOMANTİ
yun.

Başparmakların kurum ve yağ ile bulandığı bir kehanet türü. Sonra bu parmaklar bir mumla aydınlatılır. Parlayan kısımlar yorumlanır.

ONİKS

Siyah renginden ötürü genelde uğursuz kabul edilen değerli bir taş. Doğum yapan bir kadının sancılarını hafifletir ve kötü rüya ile kederi bertaraf eder. Tersi de iddia edilmektedir.

ONOMANTİ
☛ *Aritmomanti*

ONOMATROMANTİK
☛ *Astroloji, Kabalist*

* Bu adla yayımlanmış bir şiir kitabı vardır: Asaf Halet Çelebi, *Om Mani Padme Hum*, Adam Yayınları, 1983. (Ed. n.)

O.N.T.

Order Novi Templi'nin (Yeni Tapınak Tarikatı) kısaltması. Lanz von Liebenfels'in 1907'de kurduğu, kendini tamamen paganizmi yeniden canlandırmaya adamış tarikat.

☛ *Lanz von Liebenfels*

ONTOLOJİ

yun.dan "varoluş öğretisi"

Felsefe: Varlıkla ilgili doğrudan ifadelerin mümkün olduğunu iddia eden bir varoluş bilimine veya öğreti görüşüne tabi olmak.

OPAL

Kendine has renk yansıması olan bir taş, gözlerle yakın ilişkilidir. Bu *Pupillus*'dan da anlaşılmaktadır. Sanatkâr demirci Völundr'ın çocuk gözlerinden hazırladığı Edda'nın kutsal Jarkna taşı da Opali hatırlatır. Opal bir bakıma kem göz gibi etki bırakır, öte yandan gözleri iyileştiren bir etkisi de vardır. İyileştirme gücünü, gökkuşağı renkleri arasında daha belirgin görülen yeşil renge borçludur. Uğur taşı olarak, ekimde doğanlara başarı getirdiği söylenir.

OPHANNİM (OFANNİM)

ibr. "uçarlar"

Yahudi mistiğinde mistiklerin görebildiği, tanrı tahtının etrafındaki melek benzeri varlıklar.

OPHIUSA

Ayniyeti artık tespit edilemeyen, Etiyopya topraklarında bulunduğu sanılan bir bitki. Büyücülükte, yılan korkusu ve vizyonu yaratmak için kullanıldığı söylenir, hatta bazı durumlarda büyü yapılan kişinin kendisini öldürecek kadar ciddi boyutlara ulaştığı belirtilmektedir.

OPIUM

Mısır'da İ.Ö. 'VII. yy.'da kullanıldığı bilinen bir uyuşturucu madde. Afyon çiçeğinin ham meyve kapsüllerinden elde edilir. Etkisi, hareketli rüyalar ile ağır sanrılar arasında değişir. Esas maddesi, Sertüner tarafından 1804'te keşfedilen ve afyondan daha etkili olan morfindir.

OPOPONAX

Mür türü bir Afrika ağacından elde edilen ve doğu ya da ambra kokulu parfümleri tamamlayıcı bir koku maddesi.

OPOSATHA

bud. "oruç tutmak"

Dolunay ve yeniay ile bu aralıktaki günlerin adı. Bu günlerde ruhbandan olmayan cemaat, budist manastırlara gidip Sikkhapada'yı yerine getirirler.

OPPEL, MARTIN

☛ *A.M.O.*

OPPENHEIMER, MOŞE PAUL

☛ *Esneklik Öğretisi*

Opium bağımlısı...

OPUS

lat. "eser, yapıt"

Simyacılarda iki farklı opus vardır, biri opus magnum'dur = büyük eser, yani altın imal edecek taşın meydana getirilmesi; diğeri, opus minus = küçük eser, yani gümüş imal eden taşın meydana getirilmesi.

OPUS ALCHEICUM

lat. "Simya eseri, yapıtı"

Değersiz metallerin altına dönüştürülmesi (☛simya). On iki burçtan yararlanılarak, on iki aşamaya bölünür.

Koç	Calantino
Boğa	Congelatio
İkizler	Fixatio
Yengeç	Solutio
Aslan	Digesüio
Başak	Destillatio
Terazi	Sublimatio
Akrep	Separatio
Yay	Ceratio
Oğlak	Fermentatio
Kova	Multiplicatio
Balık	Projecto

Ayrıca gezegenlere göre düzenlenmiş, yedili bir bölünme de yapılmaktadır:

Calcinatio	Satürn
Sublimatio	Jüpiter
Solutio	Mars
Putrefactio	Venüs
Destillatio	Merkür
Congelatio	Ay
Tinctura	Güneş

OR

ibr. "ışık, nur"

Yaratıcının en yüce yayılımı.

OR MAKİF

ibr. "kuşatan ışık, nur"

İnsanı kuşatan ruhsal ışık ya da nur. Her insanın görevi, bu ışığı içine çekerek, daha yüce ruhani bir düzleme ermektir.

OR PNİMİ

ibr. "dahili ışık, nur"

İnsanın, bedenini muhafaza eden içindeki ışık ya da nur. Tüm fiziksel gelişimden sorumlu olan enerji.

ORA

☛ *Gülhaçlılar Hareketi, Çağdaş*

ORBAN, PETER

**1944*

Uzman psikolog, astrolog ve ezoterikle ilgili kaynak kitapların (Symbolon dizisi) yayıncısı. Başlıca eserleri: *Astrologie als Therapie* (Terapi Olarak Astroloji), *Der Tanz der Schatten* (Gölgelerin Dansı) altı kasetiyle beraber (İngrid Zinnel'le beraber hazırlanmış), *Pluto, über den Daemon im Innern der eigenen Seele* ve *Verborgene Wirklichkeit.* Kyber'in *Die drei Lichter der kleinen Veronika* (Küçük Veranika'nın Üç Işığı) adlı temel eserinden yararlanan Orban'ın kitabı, ezoterik düşünceye bir giriş mahiyetindedir. Aynı zamanda gizli gerçeklerin, yani C.G. ☛Jung'un ☛gölgeleri bağlamında, insan üzerindeki etkisini göstermektedir.

ORCHIS

Botanik adı *Orchis Morio'yla orkideler türüne ait* olan bir bitki. Kök demetlerinin ishal, mesane ve böbrek rahatsızlıklarında yardımcı olduğu söylenir.

Büyüde, kök demetleri afrodizyak, yani aşk içkisi olarak kullanılırdı. İki kök demetinden büyük ve sert olanının, büyülenecek kişiye şarapla içirilmesi durumunda şehvani duygular uyandıracağı, küçük ve yumuşak kök demetinin ise kişinin "başını bağlamak" için kullanıldığı söylenir.

ORCUS

Romalı Ölüm Tanrısı, yeraltı dünyasının hükümdarı olarak tapılırdı. Yeraltı dünyasının sakinleri, ölmüşlerin ruhları, Mane'lerdi. Zamanla halk arasında bir hayalet tanrısı olan Mania da ismini bu ölülerin ruhlarından almıştır.

Şairlerin (Vergilius) yeraltı dünyası tasvirleri, Yunan tasavvurlarının geliştirilmiş şekille-

ridir. Yeraltı dünyasına da bu tanrının ismi verilmiştir, Orcus.

ORDAL

Tanrı yargısı için kullanılan eski bir kavram. Tehlikeye maruz bırakılan masum birinin, tanrı tarafından kurtarılacağına inanılıyordu.

Cadı davalarında bu sebeple, su, ateş, kan ve tehlikeli ısırık sınamaları yapılmıştır.

ORENDA

İrokez'lerin dini tasavvurlarında, her şey ve her görüntünün içinde bulunduğuna inanılan büyülü güç.

ORFİK

İsmi Yunan kahraman Orpfeus'tan gelir. Orfi'ler mezhebi İ.Ö. VI. yy. civarı Yunanistan'da meydana çıkmıştır, Güney İtalya ve Sicilya'da da izlerine rastlanır. Ruh gezmesini öğreten ve müritlerine ölümden sonra mutlu bir hayat vaat eden bir gizem diniydi. Ölüler gömülürken, yanlarına, bu mezhebin üyesi olduklarını gösteren küçük altın yapraklar konurdu. Ayrıca ruha, yeraltı dünyasında başına gelebilecekler de anlatılırdı.

☛ *Ölüler Kitabı*

ORFİK LİTERATÜR

Orpfeus adıyla birçok Yunanca yapıt vardır: Destan, ilahiler ve büyücülükte değerli taşların anlamlarını işleyen *Lithika* isimli bir taş kitabı...

ORGON TERAPİSİ

☛ *Reich, Wilhelm*

ORIENT (ŞARK/DOĞU)

Farmason tapınağında sunağın bulunduğu doğu tarafı, aynı zamanda "usta"nın, yani oturum başkanının sandalyesinin bulunduğu yerdir. Ayrıca, locanın kendisinin bulunduğu yer veya mekândır.

ORION

yun.

Ünlü efsanevi avcı; boğa burcu yakınındaki takım yıldız.

ORİENTAL TAPINAK TARİKATI

☛ *O.T.O.*

ORGİA (ŞEHVET ve İÇKİ ŞÖLENİ)

yun.'dan gelir "dolup taşan zenginlik"

Din: genelde esrime durumlarının oluştuğu Yunan Antikçağı gelenekleri; ölçüsüz içki âlemleri.

ORİGAN YAĞI

☛ *Majoran Yağı*

ORLEANS'LI GNOSTİKLER

1022'de Orleans'da keşfedilen bir gnostik gizli tarikat. Cinsel münasebet onlarda günah sayılmazdı ve evliyken başkalarıyla bu tür ilişkilerin kurulması mübahtı. Et yemezlerdi.

Bir kâhin el okuyarak geleceği yorumluyor, XVI. yüzyıl ortasından ahşap bir gravür

ORMAN KÂHİNİ
alm. Waldprophet
Kehanetleri Stormberger ya da Mühlhiasl von Apoig (*1806 Rabenstein, Zwiesel'de) ismi altında ünlenen Bavyeralı kâhin. Yeni araştırmalara göre, bu isim altında muhtemelen iki şahıs bulunmaktadır. Orman kâhininin kehanetleri İ.S. III. yy.'a kadar geri gitmektedir. Üç büyük savaş hakkında tanımlamalar içerir, ki bunlar iki Dünya Savaşı ve gelecek bir 3. Dünya Savaşı olarak yorumlanır.
Basılmış son metinler 1930, 1931 ve 1950'li yıllardan kalmadır. Kaynak: *W.J. Bekh Bayrische Hellseher, J.Silver* ve *Prophezeiungen bis zur Schwelle des 3. Jahrtausends.*

ORMAN PERİ ve CİNLERİ
Küçük orman, ağaç ve yosun cinleri, toprak cinleri ile akrabadır. Ağaç kökleri altında yaşarlar, ağaçları korur ve büyümeleri ile gelişmelerini desteklerler. Yunan Dryad'lara (Ağaç Tanrıları) benzerler. Yaşamları ağaçlarınki ile sıkı sıkıya bağlıdır; bir ağacın kabuğu soyulduğunda bir orman cini ölmelidir.
Vodan sıklıkla bir orman perisin avlamaya çıkar ve daha sonra onu parçalar. Bunların arasında ekili tarlalarda oturan ve tarlaları koruyan tahıl teyzesi, tahıl meleği ve Güneş gibi parlayan güzel tahıl çocuğu bulunur. Cüceler gibi orman ve tarla cinleri de, çocuk çalar.

ORMUZD
☛ *Ahura Mazda*

ORNİAS
Kadın kılığına girerek, erkeklerle cinsel ilişkide bulunan vampir.

ORPHEUS
Yunan efsane karakteri, Eurydike'nin eşi. Nehir tanrısı Oirgos ve dokuz ilham perisinden (musa) Kalliope'nin oğludur. Efsaneye göre, bitki ve hayvanları büyüler. Karısı Eurydike yılan ısırması sonucu öldüğünde, güzel müziğiyle, yeraltı tanrısı Hades'ten karısının ölüler diyarından çıkması için onay almayı başarır. Anack Hades'in şartı, Orpheus yeryüzüne dönene kadar etrafına bakmamasıdır. Ancak Orpfeus o kadar aşk sarhoşudur ki, etrafına bakınır. Eurydike ebediyen kaybolur.

ORTA DÜNYA
☛ *Tolkien*

ORTA YOL
alm. Mittlerer Phad
Buda, bu ismi kendi öğretisine vermiştir, çünkü kayıtsız dünyalar ve kendine işkence eden

Liriyle bitki ve hayvanları bile büyülemeyi beceren Orfeus (Alfred Kubin'in çizimi)

zühdilik arasında adeta bir yol göstermektedir. Sekiz bölümlü yolun başka bir adı.

ORTHOMOLEKÜLER TIP

Ağır hastalıklar, bitkinlikler ve bağımlılık durumlarında (alkolizm) vitamin eksikliğinin ortaya çıktığı gözlemine dayanmaktadır. Pauling, Hoffer ve Osmond isimli Amerikalı doktorlar, ruh hastalıklarını yüksek vitamin dozajlarıyla başarılı bir şekilde tedavi ediyorlardı. Bu Megavitamin Terapisi'nin, uygun bir tedavi yöntemi olup olmadığı tıpta şüphelidir.

ORUÇ

Böbrek fonksiyonlarının korunması için gerekli olan suyun dışında, yiyeceğin kısıtlanması veya tamamen kesilmesinin adı. Aşırıya kaçma durumunda oruç bir ☛Bilinç Değişimi'ne yol açar. Dünya dinlerinde (Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam) inançlı kişinin uygu-

laması gereken dinsel ibadetlerin bir parçasıdır. Yahudiler'de Yom Kippur, yani bağışlama gününde, katı biçimde oruç tutulur. Hıristiyanlıkta da Paskalya öncesinde 40 gün süren bir oruç süresi ve kilise yılı boyunca diğer farklı oruç süreleri vardır. Müslümanlar da Ramazan ayında oruç tutmaktadır.

ORVAL KEHANETİ

Fransız devrimi ve Napolyon hakkında bir kehanet, XIX. yy.'da Belçika Zisterzien başrahipliği Orval'de bulunmuştur.

OSFREOLOJİ

☛ *Aromaterapi*

OSHO

☛ *Rajneesh*

OSİRİS

Mısır Tanrısı, ☛İsis'in eşi, ölüler yargıcı ve Nil nehrinin tanrısı.

OSİRİTE

Eskiçağda ve kısmen bugün de doğuda kullanılan, ölmüşlerin ruhlarını çağırma gücüne haiz olduğu söylenen bir büyü maddesi. Nekromantik ayinlerde tütsü vb. olarak kullanıl-

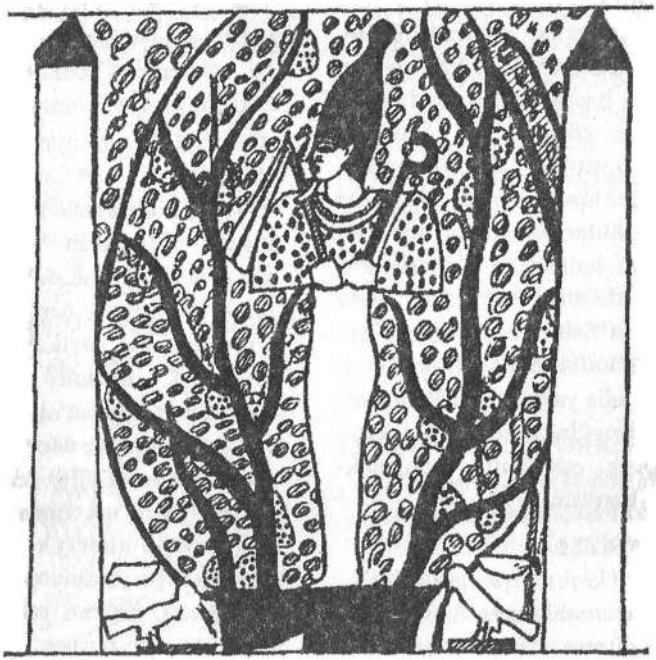

İki obelisk (dikili taş) arasında cennet ağacındaki Osiris tasviri...
(Kahire Müzesinden alınmıştır.)

mıştır. Mevcut bitkilerle ayniyeti bugüne dek tespit edilememiştir.

OSMOLOJİK ŞİFA TEDAVİSİ
☛ *Aromaterapi*

OSSEWIECKI, STEFAN
1887- II. Dünya Savaşı
Polonyalı kâhin. Fransız parapsikolog ☛Geley, Ossewiecki'nin medyumnik yeteneklerini kitabı *L'Ectoplasme et la Clarirvoyance*'da ayrıntılı olarak anlatmıştır.

OSTEOPATİ
yun. (Kemik hastalığı"
Andrew Taylor Stiller'a (1828-1917) dayanan alternatif bir tedavi yöntemidir. Osteopati'ye göre, hastalıkların nedenleri, iskelet yapısındaki (özellikle de omurga) değişimlerden kaynaklanmaktadır. Bu tür anomaliler nedeniyle, kan deveranı, lenf sistemi ve kas yapısı ya da sinir kordonları baskı altında kalır. Osteopatların genelde kullandıkları terapi yöntemi, elle yapılan müdahalelerle (örneğin gerdirme) iskelet yapısını eski haline getirmekten ibarettir.

OSTRASİZM
yun.'dan "kırık, parça, cam kırığı"
Kısmi mahkeme; Atina halk kurulunun, bireysel şahısları on yıl sürgün edebileceği bir önlem.

OSTY, EUGENE
1874-1938
Fransız parapsikolog. Araştırma alanı, medyumları kapsıyordu. Medyumların inanırlıklarını sınamak için, çok zekice hazırlanmış test düzenekleri geliştirmiştir. Başlıca eserleri: *Lucidite* (1914) ve *La connaissance supranormal* (1923).

O.T.O. (ORİENTAL TAPINAK TARİKATI)
Modern aydınlanmacı tarikatlara dahildir. O.T.O. tarikatının ne zaman kurulduğu pek kesin değildir. 1895 veya 1902'de, ☛Reuss, ☛Kellner ve ☛Hartmann'ın teşvikleriyle kurulduğu söylenir. (Tarikat dergisi: Oriflamme). ☛Steiner de bu tarikata bir dönem üye olmuştur. 1910'da ☛Crowley'nin O.T.O.'ya alınması ve 1912'de İngiliz bölgesinin "Ustabaşı" olmasıyla, tarikat daha da ön plana çıkmıştır. Ama aslında Crowley, bu tarikatı, kendi kurduğu tarikatı Astrum Agentueum'un bir alt kolu olarak görmekteydi. Müteakip zaman içinde, O.T.O. daha da Crowley'nin ve öğretilerinin etkisi altına girer. On Sefirot'a dayanan on aşamaları vardır. 10. aşama, tarikatı yöneten ve dışarıda temsil eden ☛O.H.O.'dur (Frater Superior). Tüm 10. aşama sahipleri-

nin oybirliğiyle bu görevden alınabilir. O.T.O.'nun öğretileri dört noktada özetlenebilir:

1.) Ayin büyücülüğü: Büyük büyü toplantıları 9. aşamada (Atölye veya Sanctuarium) yapılır.
2.) Gnostik mezheplerin öğretilerine dayanan cinsel büyü. Bugün, cinsel büyüden vazgeçmiş olan O.T.O. grupları var. Ama bu tarikat sırrı olarak saklanır.
3.) ☛Yoga ve ☛Tantrizm.
4.) Thelema kanunu, yani Crowley'nin öğretileri: Her kadın ve her erkek birer yıldızdır. "Ne istersen, onu yap" en yüce kanundur. Crowley yeniçağın peygamberidir (Horus'un Eon'u).

İkinci Dünya Savaşı ve Crowley'nin 1947'deki ölümünden sonra, Eugen ☛Grosche'nin çalışma arkadaşlarından biri olan Walter ☛Englert vesilesiyle İsviçre'de ve 1963'de Almanya'da O.T.O'nun yeni yapılanmaları olmuştur. Englert O.T.O.'yu aydınlanmacı tarikata bağlamıştır.

. V . V . R . I .

CONSTITUTION

of the

Ancient

Order of Oriental Templars

. O . T . O .

Ordo Templi Orientis.

İngiliz O.T.O. Anayasası'nın kapak resmi...

O.T.O. TARİKATI YAĞLARI

O.T.O ve Altın Şafak'ın büyü uygulamalarında önemli bir rol oynayan yağların bileşimleri çok gizli tutulurdu. Örneğin Abramelin-yağı, Aura artırıcı, nur artırıcı, dört-element-yağının içeriği pek bilinmezdi. Cinsel büyüler için: İsis (kadınlar için), Rhodium (erkekler için) kullanılırdı.

OTOFANİ

yun. "kişinin kendi görüntüsü"

Bir fantomun arkasında ruhun kendisi gizlenmektedir. Karşılığı ☛Heterofani.

OTOJEN ANTRENMAN

Ototelkin ya da kendi kendini hipnoz ederek fiziksel ve psişik bir rahatlama sağladığı söylenen bir psikoterapi. Beyin fizyoloğu Oskar Vogt'un araştırmalarından faydalanılarak, Alman doktor J.H. Schultz tarafından geliştirildi.

OTOLEVİTASYON
yun. "Kendini yükseltme"
Çoğunlukla sadece levitasyon denilir. Medyumların trans halindeyken veya fakirlerin kendinden geçtiğinde havada süzülmesine denilmektedir.

OTOMATİK YAZMA
☛ *Yazma, Otomatik*

OTOSKOPİ
yun. "kendi kendini görme"
İkinci ruhun veya ☛Astral Beden'inin algılanması.

OTOSOMNAMBULISMUS
yun.
Kendilerini Kâhin veya Üstat yapmak isteyenlerin temel özelliklerinden birisi, kişinin kendi iradesiyle somnambul duruma geçmesi. Yoğunlaşma ve sürekli egzersiz ile gerçekleştirilebilen, en güçlü irade kuvveti öznesi ile yüksek duygu yeteneğinin bölünmesi; parlak cisimler, tütsüler, tevazu ve diğer dış ve iç etkenler yardımcı olmaktadır.

OTOTELKİN
alm. Autosuggestion
Hedeflenmiş belirli tasavvur ve formülasyonlar ile insanın kendi kendisini etkileyebildiği süreç. Aynı zamanda hipnotizör olan bu popüler psikotekniğinin kurucusu Fransız doktor Emile Coué, ☛Hipnoz'un bir tür kendi kendini etkileme (Otohipnoz) olduğu ve buna bağlı olarak hipnotizörün gereksizliği fikrini ortaya attı. Kendi kendine telkin birçok yandaş buldu, çünkü bu, basit bir kendi kendini tedavi yöntemiydi. Bazı vakalarda, kişinin kendisini sağlıklı hissedebilmesi amacıyla, gün içerisinde belirli sıklıkta kendi kendine "sağlıklı olduğunu" telkin etmesi yeterlidir.

OTTO, FRANZ
Franz Otto Spamer'in takma ismi, ezoterist. *Wunderglaube und Wirklichkeit – Seltsame Erscheinungen der Tierwelt sowie ungeklaerte Vorgaenge im Menschenleben* (Leipzig 1885) isimli kitabın yazarı. 180 ahşap oyma resimli, fabl hayvanları, melez yaratıklar, canavarlar vs. hakkında mükemmel bir kitaptır.

OTTO, RUDOLF
1869-1937
Din ve ezoterik bakımından temel bir fenomen olan "kutsal" kavramının kapsamını derinlemesine incelemiş olan teolog ve din felsefecisi. Bu kavram yerine "Numinose" ifadesini (lat.'den numen = "tanrısal varlık, Tanrı'nın hükümranlığı") kullanmıştır. Bu kavramın bıraktığı izlenim, hayranlık ile müthiş korku duygusudur. Başlıca eserleri: *Das Heilige* (1917). *West-östliche Mystik*

(1926) isimli kitabında, Meister ☛Eckhart ve hintli ☛Sankara'nın ortak yönlerini incelemiştir.

OTTO, WALTER
1871-1958

Klasik filoloji profesörü. Çalışmalarının ağırlık merkezi antik mitoloji ve dinler tarihidir. Otto, antik Tanrı figürlerin sembolize ettiği, yeryüzündeki Tanrı hakikatından hareket etmiştir. Başlıca eserleri: *Die Götter Griechenlands. Das Bild des Göttlichen im Spiegel des griechischen Geistes* (1934) ve *Der Ursprung von Mytus und Kultus* (1940).

OTURUM BAŞKANI

Farmasonlarda loca başkanı. Sembolik olarak üç ☛ışıktan biriyle simgelenmekteydi. Mekânı, loca salonunun doğusunda bulunmaktadır. Görevi, locayı yönetmektir.

OUPNEK HAT

Prens Muhammed Daraschekoh tarafından Farsça'ya çevrilen 50 ☛*Upanişad*'dan oluşan bir koleksiyon. 1801'de O. Duperron tarafından Latince'ye çevrilmiştir. 1882 yılından kalma, bir de Almanca çevirisi mevcuttur. Schopenhauer bu eserden oldukça etkilenmiştir. *Parerga* II 185: "Bu dünyadaki olabilecek en ulvi ve övgüye değer eserdir, hem hayatımın tesellisi oldu, hem de ölümümün tesellisi olacak".

OUROBOROS

Simyanın en eski resim sembollerinden biri: Kuyruğunu ısırsan yılan. Sonsuzluğun simgesi. ☛Midgardschlange.

OUSPENSKY, PIOTR DEMINANOVICH
1878-1947

Matematikçi, felsefeci ve ezoterist. 1915'ten beri, öğretilerini yorumladığı ve geliştirdiği ☛Gurdjief'in öğrencisi. Başlıca eserleri: *Auf der Suche des Universums* (Kainatı Ararken), *Die Psychologie der möglichen Evolution des Menschen*, Das seltsame Leben des İwan Osokow**, Tertium Organon-der dritte Kanon des Denkens* ve *Ein Schlüssel zu den Raetseln der Welt.*

OVADYA AVRAHAM BARTENORA
Yaklaşık olarak 1430-1525

Mişna hakkındaki ünlü bir yorumun yazarı.

OZAN (BARDEN)

Keltler, şair ve şarkıcılarını Barden diye adlandırıyordu. Bu şair-şarkıcıların bazılarının

* *İnsanın Bilinmeyen Psikolojisi*, Çev.: Cüneyt Kurdoğlu, Ruh ve Madde Yay., 1995; *Dördüncü Yol*, Çev. ve özetleyen: Erol Sevil, RM, 1984. (Ed. n.)

** *Ivan Osokin'in Tuhaf Yaşamı*, Çev.: Esra Delen, Alteo Yay., 2003. (Ed. n.)

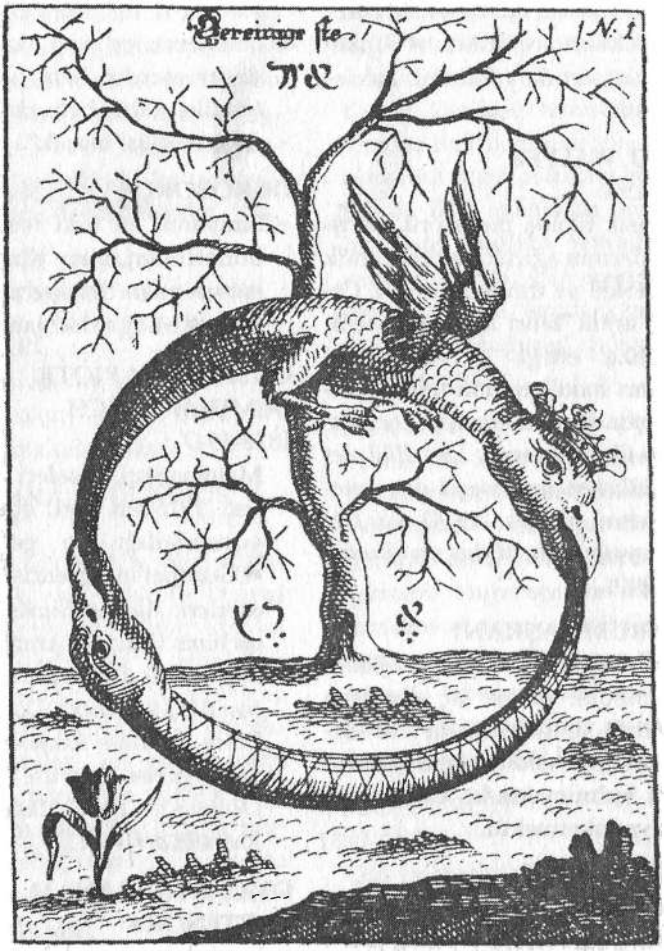

Ebediyetin ve tekrar doğuşun sembolü olan, kendi kuyruğunu ısıran yılan: Ouroboros

Druid (eski Kelt rahibi) tarikatlarına alındığı ya da daha çok Druidler'in, onların tarikat veya topluluklarından seçildiği sanılır. İskandinav ülkelerinde, yani Danimarka, Norveç, İsveç vb., daha sonra İzlanda'da onlara Skalden (*Skall* = Sada) denmiştir. Bardenlerin şarkıları şunları içerir: Tanrıların övülmesi, meşhur erkeklerin kahramanlıklarının methedilmesi, onların kutsal koruluğunun rahatlıkları. Bu şarkıları arp (*Telyn*) veya benzer bir enstrümanın eşliğinde söylüyorlardı.

ÖKSEOTU

Bitkisel asalak olarak birçok ağaç gövdesinde yetişen, viscum *album* botanik adlı ve Loranthaceen familyasına ait bir bitkidir. Ökseotunun, özellikle yeni yetişmekte olan fındık ağacında yetişen türü, büyü biliminde kullanılmaktaydı. Bu bitkiden elde edilen değneklerin, büyü yoluyla hırsızları yakalama özelliğine sahip olduğu söylenmekteydi. Ökseotunun büyü gücü olduğu inancı, mitolojik zamandan gelmektedir. Çatallaşmış, kışın altın yeşil parıldayan kabukla bezenmiş dallar ile daha sonraki zamanlarda çatal olacak olan altın büyü değneğine benziyordu. Ökseotunun bu çatallaşmış dalı, sadece onun içinde canlı kalmış, sönmüş Güneş gücünün yeniden canlanmasını sembolize ediyordu. Bu çatallaşmış dalın her derde deva ve canlandırıcı gücü olduğu inancı, buradan kaynaklanmaktadır. Jul kutlaması veya yeni yıla doğru, büyük Güneş halsizliği bittiğinde (mitolojik olarak, Balder'in yeniden doğuşu ile sembolize edilerek gösterilmiştir), "her derde deva" dallar coşkuyla toplanmaktaydı ve kutlama süresince tüm odalar süslenmekteydi. Bu gibi doğa tefsirleri, tüm Kelt kabilelerin bugün de hâlâ ökseotuna gösterdiği yüksek saygıya sebebiyet vermekteydi. Kelt rahipleri, Druidler için meşe ökseotu ve üzerinde yetiştiği ağaçtan, yani meşeden daha kutsal bir şey

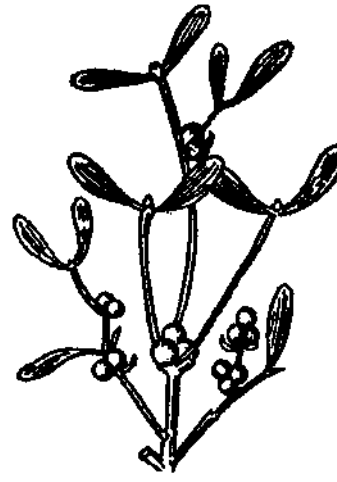

Ökseotu

yoktu. Ökseotu sadece altın bir orak ve özel coşkulu törenlerle kesilmekteydi. Ökseotu, papaz Kneipp tarafından kadın hastalıklarına karşı ilaç olarak önerilen bir bitkidir. Ökseotu, kaynatılıp çay olarak içildiğinde, kanamaları durdurmakta, kan dolaşımındaki düzensizlikleri ortadan kaldırmakta ve kadınlarda sık görülen "beyaz akıntıya" karşı iyi gelmektedir.

ÖLMEK

☛ *Ölüm*

ÖLMEKTE OLANIN TEBLİĞİ

Çok nadir olmayan, ölüm anında çoğunlukla çok uzak başka bir yerde meydana gelen, bir resmin yere düşmesi veya saatin durması gibi açıklanamayan vakaların, birçok kesinleşmiş raporda onaylanmış tezahürü. Bu hadiselerin açıklanmasında telepatik veya spiritüel nedenlerden faydalanılır. Ya son yaşam anında oldukça sıkışmış ruh güçleri büyüsel bir uzak etkiye yol açmaktadır ya da serbest kalmış ruh kendisini göstermektedir.

ÖLÜ ÇAĞIRMA

☛ *Nekromanti*

ÖLÜDENİZ METİNLERİ

☛ *Esenîler*

ÖLÜLER DİYARI

☛ *Hades*

ÖLÜLER DİYARI TASAVURU, KELT

Antik yazarların anlatımına göre, Keltler ruhların ölümsüz olduğuna inanırlardı ve yeni bir bedende yaşama döndüklerini düşünürlerdi. Keltler, ruhların akrabalar arasında tekrar doğduklarına açıkça inanmaktaydı. Ölü, yeraltı dünyasına iner ve orada, akrabalar arasında yeni bir bebek doğana kadar geri dönüşünü beklerdi. Geleneğe göre, yeni doğan çocuğa en son ölen kişinin adı verilirdi. Bu görüşü, günümüzde hâlâ mevcut olan İrlandalı inancı da (ölüler mektubunun ölüyle birlikte gömülmesi) savunmaktadır. Ölüler dünyası, özellikle hediye ve hazinelerle zengin donatılmış olan "sid" adlı höyükteydi. Ancak ölüler sadece "sid"lerde yaşamıyorlardı. Mevcut raporlara göre, ölülerin ruhları Brittia'ya götürülmekteydi. Bu, Atlantis'te bir yerde bulunan bir adadır. Buna benzer diğer bir mekânın adı Tech Duinn; okyanusun ötesinde Tirnanog (Gençlerin Toprakları) ve Mag Mell (Sevimli Diyar) adlı adalar da vardır. Bu toprakların hükümdarı Tetra'ydı. Bu bağlamda, Kral Arthur'un uzaklaştırıldığı Avalon'dan da bahsedilmeli. Burada bulunanlar daimi gençlikten nasiplenirler ki, buna ger-

çek anlamda bir ölüler diyarı denemez.

ÖLÜLER KİTABI

Geniş anlamda bu yazın türüne, bütün ölüler diyarı tasvirleri girer. Örneğin Homeros'un *Odysseia*'sının 11. Kitabı, Vergilius'un *Aeneas*'ının 6. kitabı ve Dante'nin *İlahi Komedya*'sının bazı bölümleri, İslam'da Hz. Muhammed'in, Abdurrahim'in *Ateş ve Bahçe* kitabında da bulunan, öteki dünya üzerine öğretileri.

☛ *Bardo-Thödol*

ÖLÜLER KİTABI, İSLAM

Hz. Muhammed'in, "Ateş" ve "Bahçe" üzerine vecizelerini –Hadisler– derleyen tasavvufçu İmam Abdurrahim İbn-i Ahmed El-Kadı'ya aittir. Bir insanın ölümünden sonra ruhu önce, bir ara durum olan ve ruhun "Ateş"te ne kadar süre kalacağının belirlendiği Barzakh'a girer, ta ki "Bahçe"ye, yani cennete girene kadar. *Ölüler Kitabı* bu ara durumdaki yolculuğa hazırlık amacını güder ve orada nasıl davranılacağını anlatır. *Ölüler Kitabı*'nın Almanca çevirisi de yayınlanmıştır.

ÖLÜLER KİTABI, MAYA

Fransız Paul Arnold'un deşifre ettiği Paris Codex'inde bulunur. Mayalar evrenin, ☛Reenkarnasyon olmadan batacağına inanıyordu. Ölüler Kitabı, ölüm zamanından itibaren, dö-

Mayalar'ın Ölüler Kitabı'na göre kurban sunma seansı...

nüşüm ve reenkarnasyona varana kadar, nasıl yardımcı olabileceğini anlatan ritüeli açıklar. Aşağıdaki safhalar ayırt edilmektedir: 1) Ölü Güneş görmeyen dünyaya ulaşır; 2) Orada tamamıyla tasfiye olur ve ön göğe gelir. İnsani görünümünü kaybeder. Ön gökte "Tekrar doğum" gerçekleşir; 3) Ruh nihayet kılıfını ve özellikle de hafızasını kaybeder ve tekrar doğmak üzere, döllenmiş bir kadının rahmine konur.

ÖLÜLER KİTABI, MISIR

Ölümden sonra ruhun başına neler geldiğini anlatır. Kitaba göre ruh, ancak cesetin mumyalanmasının ardından ölümünden sonra yaşamaya devam ederdi. Mumyalanma işini ağız açma (gözler ve kulaklar da) ritüeli takip etmekteydi, böylece ölü, ölüler kitabı bilgisini öteki dünyada da kullanabiliyordu. Ölünün adım attığı ülke, Osiris'in hükümranlığı altındadır ve her ruh, onun Ölüler Mahkemesi'nin huzuruna çıkmak zorundadır. Ruh, Osiris'in yardımcısı Anubis tarafından, 42 tanrıdan oluşan, tam hakikat salonunda yapılan mahkemeye götürülür. Önce hiçbir haksızlık yapmadığına dair yemin etmelidir. Ardından, mumyalama sırasında vücutta bırakılan tek organ olan kalp, terazinin (*Maat*) bir kefesine konularak, diğer kefede bulunan tüy ile karşılaştırılır. Eğer kalp, tüy ile dengede kalırsa, ruh ölüler dünyasının on iki bölgesine girebilir. Aksi taktirde bir yaratık onu yutar. Ölüler dünyası *Duat*'a yolculuk gece vakti, Güneş Tanrısı Ra'nın sandalıyla yapılır. Sadece, *Ölüler Kitabı*'nın sihirli sözlerini bilen, 12 bölgenin kapısından geçebilir ve orada kendisini bekleyen tehlikeleri bilir.

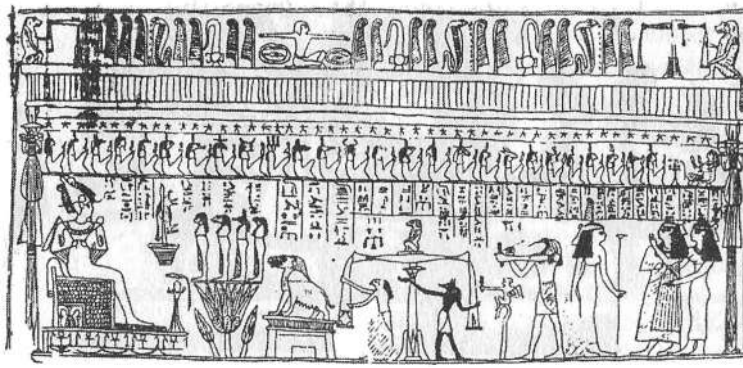

Mısırlı bir kadının ölüler papirüsünde Ölüm Mahkemesi tasviri...

ÖLÜLER KİTABI, TİBET

Tibetçe Bardo Thödol ☛Padmasambhava tarafından yazılmıştır. Vücudu meydana getiren beş element (Odun, ateş, toprak, demir ve su), ölüm işlemi sırasında sırasıyla çözülür ve bilinç maddesel bağlarından kurtulur. O an, berrak ışık (*Dharmakaya*) olarak görünen mekâna gelir. Kendisini bu ana hazırlamış olan, şimdi, bu ışıkla bütünleşerek, daha fazla aydınlanmaya ulaşabilir (Anne-Çocuk-Parlaklık). Ancak ön koşul, bilincin vücudu Brahma Kapısı'ndan geçerek terk etmesidir (☛Çakra). Bunun altında bulunan bütün Çakra'lar, daha düşük bir mertebede yeniden doğuma yol açar. Ölüm ve tekrar doğum arasındaki bu ara âlemdeki safhalar, etraflıca tarif edilmektedir. Her safhada yeni bir aydınlanma daha mümkündür, daha sonrakilerde bu çok zordur. Fakat nihayetinde, bu ara âlemlerde sağlanan bütün tecrübeler, ☛Karma'ya, ölenin yaşam alışkanlıklarına ve son düşüncesine bağlıdır. Bardo yolculuğu, tekrar doğum ile sona erer. Aydınlanmış olanlar bilinçli bir halde, bir tekrar doğum seçebilirler.

ÖLÜLER TANRISI, KELT

İrlanda'da Donn; fırtına ve gemilerin batmasından da sorumlu olan, ölüler diyarının tanrısı.

ÖLÜM

alm. Tod, ing. Death

Ölüm anı, dünyevi yaşamın sona ermesi, teozofik ve spiritüel anlamda astral bedenin, dünyevi bedenden ayrılmasıdır; katı okült görüşe göre ölüm, dünyevi ve astral beden arasında bant görevi yapan ve yok olarak ruhu serbest bırakan, yaşam sürecinin ışık gövde dahilinde sona ermesidir.

ÖLÜM GEZEGENİ

☛ *Sekizinci Küre*

ÖLÜM SESLERİ

Bir insanın ölümünde duyulan müzik (çoğunlukla arp sesi). Bu fenomen Jakop Böhme, Joseph Haydn, Goethe ve Mörike'nin ölümlerinde gözlemlenmiştir. Temel oluşturan eserler: Ernesto Bozzano *Phenomenes psychiques au moment de la mort* (Paris, 1923), Wilhelm Ludwig *Spaziergänge eines Wahrheitssuchers ins Reich der Mystik* (1890; Bir Hakikat Arayışçısının Mistik Âlemdeki Gezileri), Gurney, Myers ve Podmore, *Phantasms of Living* (Londra, 1897).

ÖLÜMDEN SONRAKİ YAŞAM

☛ *Ölüler Diyarı, Öteki Dünya*

ÖLÜME YAKIN DENEYİMLER

ing. Near Death Experiences

Klinik ölümden sonraki bilinç durumları ile ilgilenmektedir.

Ölüm kişiyi kendi dünyasına götürürken... (H. Holbien'in ahşap gravürü)

Bu tür raporların oluşturulduğu Hartford Üniversitesi (A.B.D.), araştırmaların merkeziydi. İncelenen ölüme yakın deneyimler, özellikle yüksek bir bacadan yukarı doğru çıkmak ve tarif edilemeyen göz alıcı ışık tarafından aydınlanmak olayından ibarettir. Ölümden dönüş serüveninden sonra, insanlar çoğu zaman mevcut yaşamlarını değiştirmektedir. (Zirve veya ışık deneyimi). Bu fenomenin açıklaması olarak, klinik ölüm vasıtasıyla serbest kalan Kundalini Gücü

gösterilmektedir. Ölümden dönüş deneyimi ile ilgili önemli bilgiler T. E. Lawrence'in (1888-1935) *Tagebuch von drüben*'de (Ötenin Günlüğü) bulunabilir.

ÖLÜMSÜZLÜK
alm. Unsterblichlkeit

Dünyevi ölümden sonra ruhun herhangi bir formda yaşamaya devam etmesi; bu inanç hem okültizmde, hem de dinlerde ortaktır. Ancak doğa dinleri ölümsüzlüğü çok maddesel ele alır; güzel bahçeler, salonlar, avlak alanlarda ruhun dünyevi eğlencesine devam ettiğini düşünürler. Hıristiyan dini ☛Cennet ve Cehennemi tanımaktadır; ölümsüzlüğü salt ruhani biçimde sadece Teoloji ele alır.

ÖMER (UMAR), İBN EL-FERİD
1182-1235

Ruhani sevginin ünlü şairi. Kahire'de yaşamıştır.

ÖNDUYUM
☛ *İşitme Kehaneti*

ÖNLÜK

Farmasonlar kutlamalarda, ince deriden hazırlanmış bir önlük giyerlerdi.

ÖSTERREICH, TRAUGOTT KONSTANTIN
1880-1943

Tübingen'de, felsefe profesörü. Okültizm (gizli ilimler) ve buna ilişkin fenomenler içeren önemli makaleler yayınladı: *Der Okkultismus im modernen Weltbild* (1921; Maden Dünya Tasvirinde Okültizm), *Grundbegriffe der Parapsychologie* (Parapsikolojinin Temel Kavramları), *Die Besessenheit* (1921). Son çalışması günümüzde bile, konuya dair en önemli eserlerden biri olarak kabul edilir.

ÖTEKİ DÜNYA

Ölmüşlerin kaldığı mekân için kullanılan genel bir tabir. Spiritüalizm ve Teozofi'de de olduğu gibi tüm dinlerce kabul edilmekte. Öteki dünya konusundaki tasavvur oldukça değişim göstermekte ve çoğunlukla halkın yaşam alışkanlıklarıyla bağdaşmaktadır.

☛ *Ruhlar Dünyası;* ☛*Cennet;* ☛*Ölümsüzlük*

ÖZ (I)

Bir güç ya da bir madde olarak tanımlanmaya çalışılan, gizli öğretide bilinmeyen bir şey, her şeyin esası olarak kabul edilmiştir.

ÖZ (II)
lat. "essentia"

Dış yaşam teşekkülünün temeli olarak, iyi veya kötü nesnelerin içindeki ilk yaşam hareketi veya teşekkülü.

ÖZ (III)

Simyada her şeyin üçlemini sembolize eden, tuz, kükürt ve

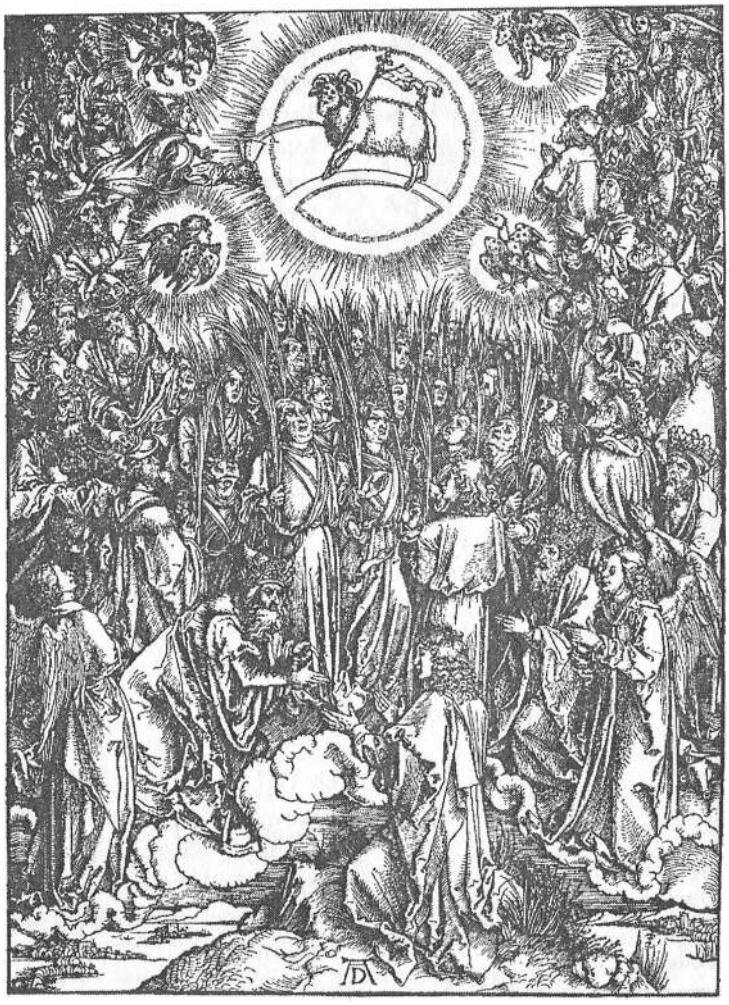

Albrecht Dürer'in "Lobgesang der Auserwaehlten" örneğinden
Hıristiyan Ölüler Diyarı tasavvuru.

cıva. Tüm var olanların temeli olarak kabul edilmiştir ve bu özlerin her biri, içinde diğer ikisini de barındırır. Bu üçlem içerisinde, ayrılmaz bir bütün oluştururlar, ancak ilişkilerinde ve dışa vurumlarında farklıdırlar. Değişik maddelerde, bu üçünden her zaman bir tanesi ağır basar ve ona karakterini verir.

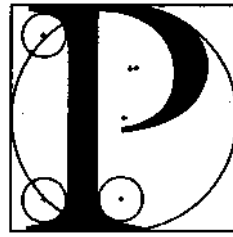

PA KUAN CHUAN ya da PA KUA

Pa Kuan Chuan ☛Tai Chi Chuan ile ilgilidir; ancak XIX. yy.'da sistemleştirilmiştir. Bu alıştırmaların temelinde, tempolu bir sırayla yapılan komplike ayak hareketleri yatar. Taoist felsefenin 8 yönüne göre, alıştırmaları yapan kimse 8 istikamete doğru yönlendirilir.

PACCAYA

bud. "Koşul"

Budist skolastikten gelen bir ifade. Ruhani ve bedensel fenomenlerin varlığını, son detayına kadar aydınlatan 24 çeşit koşul vardır. Örneğin, Karşıtlık koşulları (sınıflandırmada 7 numara) şunu anlatır: Göz dikmek hırsızlığın koşulu, Klima sağlığımızın iyi ya da kötü olması için bir koşuldur.

PACCEKABUDDHA

bud.

Bildiklerini bir başkasına aktaramayan aziz kimse.

PACHACAMAC

Mayalar'ın dili; Tüm-ruh; Yaratıcı; Lima'da Perulu'lardan kalma virane kent.

PAÇULİ YAĞI

Hindistan'da yetişen Paçuli bitkisinin kuru yapraklarından elde edilir. Çoğunlukla yapraklar ilk kez ihraç edilen ülkelerde, özellikle Grasse'de (Fransa) damıtılır, bu da çok keskin ve tatlı kokar. Karışımının kalitesi sayesinde, doğru dozajda parfüme hayat veren çiçek yağı.

PADHANA

Budist

Dört, hakkaniyete dair gayretlerden oluşan, sekiz katlı yolun 6. basamağı: Dizginlemek, Üstesinden gelmek, Gelişme ve Muhafaza etme.

PADMASAMBHAVA

Budist. İ.Ö. 700'de Budizm'in üçüncü büyük öğretisini kuran öğretmen.

☛ *Elmas Aracı,* ☛ *Bardo-Thödol.*

PADMASANA

hint.

Hatha Yoga'da vücudun bir duruşu. Bu pozisyon, Lotus oturuşu olarak tanımlanıyor. Genellikle Buda bu pozisyonda tasvir edilir.

Padmasambhava

PAGENSTECHER, GUSTAV
1855-1942

Telepati ile ilgilenen Meksika'da bir doktor. Hastalarından biri olan Bayan Reyez de Z. paranormal (normal üstü) yeteneklere sahipti. Potkala (Şişe içindeki mektup) bakarak bir geminin tam olarak batışını anlatmıştır. Bu da, bir Alman deniz altısının, "Lusitania"yı torpillemesinin anlatılması olarak, şüpheye mahal vermeden kabul edilmiştir (1915). Başlıca eserleri: *Aussersinnliche Wahrnehmung* (1924) ve *Die Geheimnisse der Psychometrie* (1928).

PAINTER, JACK

☛ *Posturale Integration*

PALİ

Orta Hindistan dialekti, Budistlerin kutsal yazılarının da yazıldığı bir lehçe (☛Budizm). Bu yazıtlar *Tripatika* (Üç sepet)- İ.Ö. I. yy.'da Seylan'da kral Vattagami zamanında kaleme alınmıştır. Bilim, şimdiye kadar Pali dilinin köklerinin de Hindistan'da olması nedeniyle burada yaşamış olan Buda'nın, Pali dilini kullanıp kullanmadığını hâlâ çözebilmiş değil.

PALİBODHA
bud.

Gelişmekte olan bir ruhun önündeki engeller, örneğin sihir.

PALİNDROM

Uygulamalı Kabala'dan bir ifade. Tersten okunduğunda da bir anlam çıkan kelime ya da cümle. Örneğin, su – us; salak – kalas gibi.

PALİNGENESİE (PALİNJENESİ)
yun. 'dan "Yeniden doğma"

Palinjenesi, simyada bir bitkinin ya da bir hayvanın, boynuzlu imbikte ısındıktan sonra nem ve külden tekrar canlanması.

☛ *Reenkarnasyon*

PALLADINO, EUSAPIA
1854-1919

Küçüklüğünden beri medyumnik yatkınlığı olan, meşhur İtalyan medyum. Floransalı Damiani tarafından keşfedilmiştir, sonraları uyanık ve uyku hali medyumu olarak Aksakof, Du Prel, Flammarion, Maxwell, Richet, Rochas, Schrenck-Notzing ve başka ünlü kişiler tarafından denendi.

Devinimsel fenomenlerin dışında, kendisinde özellikle 10 kg'a kadar ağırlık değişmesi ve levitasyon tespit edilmekle beraber parça materyalizasyon becerileri de vardı; becerilerinin sahte olduğunu olağan denemelerle ispatlama çalışmaları başarsız olmuştur.

PALLADİZM

Kökü ☛Taxil ve ☛Bataille'den gelen, aynı zamanda ☛Satanizm ile eşanlamlı bir kelime. Palliadist, şeytana tapandır.

PALMAROSA YAĞI

Palmarosa yağının Geranium yağı ile büyük benzerliği vardır, öyle ki, birinin yokluğunda diğeri yedek olarak kullanılabilir. Bu şekilde de, ara sıra Palmarosa yağına verilen "Türk Geranium yağı" ismi de anlam kazanıyor. Yine de bir Geranium yağı değildir, güzel kokulu *Andropogon Schoenanthus* otunun damıtımından elde edilir.

PALMKÄTZCHEN

Fındık çalısının gümüş grisi, yünlü, ipeksi parıltılı polenlerinin ("kediciklerin") halk arasındaki geleneksel ismi. Çünkü halk inanışına göre, fındık ağaçları, botanik *Corylus Avellana* ve benzer bitkiler gizli güçler ihtiva ederler. Efsaneye göre bâkire Meryem bir keresinde kötü hava şartlarından kendisini koruyabilmek için küçük İsa ile beraber böyle bir fındık çalısının altında korunmuşlar. Meryem bu yüzden çalılığı kutsuyor ve o günden beri hiçbir şimşek fındık çalıların arasından geçemiyor. Bu sihirli inanışın, şimşekten korunmayı, fındık ağaçlarının kapladığı tüm mekânları ve evleri de kapsaması istenmiş. Bu güç özellikle kedicik isimli dallarda olduğuna inanılırdı, bu dallara "Palmiye çalıları" da deniyordu, pazar günleri Katolik bir papaz tarafından takdis edilir. Bu yüzdendir ki dualar arasında takdis su ile ıslatılır. Kötü havalarda ateşe bunlardan üç veya yedi tane atıldığında, ev kötü havadan dolayı gelecek olan zarardan korunmuş olur.

PANACEE

yun. "Her derde deva"

Tüm hastalıklara iyi gelen, sonsuz bir gençlik veren, simyacılar tarafından bulunan taş ya da iksir.

☛ *Felsefe Taşı*

PANCABHUTA

hinduizm

Ana elementleri: Ateş, toprak, su, hava ve ether.

PANCAKA

Ayurvedik tıpta bir deyim. Anlamı, esas tedavi metotları: Kusturucu ilaç, müshil, Klystier ve enfiye.

PANDİT

Yerel bilgilerle donatılmış Hindu öğrenciye verilen ad.

PANTEİZM

yun. "Her Şeyin Tanrısının Öğretileri"

Gayri şahsi bir ilke olarak kabul edilen Tanrı, her şeyin içinde yaşar. Bu öğretilerin emarelerine daha Plotinosos ve Hıristiyan tasavvufçular zamanında rastlanır. İkisi şöyle ayrışıyor:

1.) **Tematik Panteizm:** Sadece Tanrı, tek başına vardır. Tek başına dünyanın varlığı söz konusu değildir.
2.) **Fizyo-Manistik Panteizm:** Dünya, Tanrı olarak adlandırılır.
3.) **İmmanent-transandan Panteizm:** Tanrı, doğada şöyle şekillenir, Tanrı=Doğa

PANZEHİR (BEZOAR) TAŞI

Bazen bezoard, bezaar ve benzer şekilde yazılan bezoar kelimesinin kökeni Acemce *bad-i-zohr*'dan türetilmiştir. "rüzgârın uçup gitmesi" denilebilecek "zehir rüzgârı" veya "zehir yeli" anlamına gelir ve bu nedenle "zehire karşı"dır.

PANZOFİ

yun. "Tüm öğretileri kapsayan bilgelik"

Bu öğretinin amacı, bilginin tüm şekillerini toplu bir bilgi altında toplamak. Buna karşılık ☛Teozofi, tanrının idrak edilmesi ile ilgilenir.

PANZOFİK TOPLULUK

alm. Pansophische Gesellschaft

Gnosis, eski dinler, Kabala, derin psikoloji vb. ile teorik ve pratik (deneysel) bakımdan ilgilenen, 1921 yılında ☛Heinrich Tränker'in, Eugen ☛Grosche'nin katkılarıyla kurduğu mason locası. 1928'de Grosche ile yolları ayrılır (☛Weida-konferenz, ☛Fraternitas Saturni). Pansofik Topluluk, ☛Crowley'nin öğretilerine dayanır. Başlıca eserleri: *Mystischer Feuerschein*, (3 cilt) *Die Pansophische Erweckung*, *Die Pansophische Schule* ve *Die Pansophische Akademie.*

Pansofik öğreti dokuz basamakta işlenir:

1.) Bilinmeyen fenomenler
2.) Spiritüalizm ve Paranormal tezahürler
3.) Astroloji
4.) Antropozofi
5.) Felsefe
6.) Metafizik
7.) Dinler
8.) Farmasonluk-gizli topluluklar
9.) Tasavvuf/mistisizm

Grosche grubunun ayrılmasından sonra, Pansofik Topluluk birkaç yıl daha devam etti. 1953 yılında Gülhaçlılar (Pansofik dünya ittifakı) bu oluşu-

mu tekrar hayata geçirdi. Dergileri: "Die Burg", "Pansofische Blaetter über Geisteswissenschaft" ve "Blaetter für wissenschaftliche Grenzgebiete".

PAPATYA

İlaç olarak kullanılan bitki, botanik adı *Matricasia Chamomilla Vulgaris*'dir ve bileşikgiller türüne aittir. Gerçek papatyanın çiçekleri son derece değerli mavi papatya yağından cüzi izler, ayrıca acımsı bir madde, kauçuk, reçine ve birçok tuz içermektedir. Papatyanın kocakarı ilacı olarak kolik kasılma durumlarında kullanılmasıyla bilinir. Büyüye göre papatya Yuhanna gününde toplandığında, özellikle etkili olduğu söylenmekte. Papatyanın iyileştirici gücü o kadar etkilidir ki, sadece hasta bir bitkinin yanına konulmasıyla etkisini gösterdiği ve bitkiyi tekrar canlandırdığı söylenir. Özellikle kadınlar için çok önemlidir, hatta: "her bir kadın, yol kenarında açmış bir papatya gördüğünde, papatyayı selamlamalıdır" denir.

Papatya

PAPUS

1865-1916

Asıl adı Gerard Encausse olan Fransız. Ünlü okültist doktor. Rasputin onun ayağını kaydırana kadar II. Çar Nikolaus'un hizmetinde çalıştı. Paris'te modern Martenlik Tarikatı'nı yönetti. "L'Initiation" dergisini çıkaran kişiydi. Birçok okült eser onun kaleminden çıkmıştır. Bunlar bugün bile güncelliklerini korumaktadır: *La kabbale* (1892), *Le Tarot de Bohemiens* (1908-1912), *Le Tarot Divinatoire* (1909). Papus, tarotun çıkış noktasını Mısır'a dayandırsa da, bu eserlerde, Haham ☛Levi'ye dayanarak tarot hakkında kabalist bir yorum geliştirir. O zamanki eserlerde, yaygın inanç Mısır halkından olduğu yazılan çingeneler, tarotu Avrupa'ya getirdiğiydi.

PARABRAHMAN

sanskr. "Ahret Brahmanı"

Brahman, bazen evrenin ta kendisi, kimi zamanda evrenin ruhu olur; kendisine Paramatman da denilirdi.

PARACELSUS
1493-1541

Theophrastus (Philippus Bombast von Hohenheim), İsviçreli; henüz çocukken, doktor babası tarafından tıp ilmi ile donatılmıştır, daha sonra uzun seyahatlere çıkar, 1525'te Basel'e yerleşir ve orada tıp ve ilaç bilgisi hakkında Almanca bir konferans verir. Eczacıların ve doktorların alevlenen nefretiyle takip edilirken, kendisini gezilere verir. Salzburg'da öldürülür.

Paracelsus yeniçağın en büyük âlimlerinden ve araştırmacılarından biriydi, tabii bilimlerin

Paracelsus

her alanında, tıpta ve gizli öğretilerde çığır açmıştır. Birçok eserinin arasından anılanlar: *Paragranum* (1530), *Paramirum* (1530) ve *Die grosse Wunderarzeney* (1536). Yazılarından seçmeler 1988 yılında *Mikrokosmos* ve *Makrokosmos* adı altında çıkmıştır.

PARADİGMA
yun. "Emsal"
Toplum içinde genel olarak kabul gören bir ilmin, temel ön koşulları, kanıtları ve teorileri. ☛Capra'ya göre, bugünkü ilim için toplum ve ahlak, hâlâ eski Descartes'çılık paradigması olarak kabul edilir. Bu da en nihayetinde günümüzde yaşadığımız krizlerin sebebiymiş. ☛Kuhn.

PARADİGMA KAYMASI
alm. Paradigma Shift
Düşünce tarzımızın çıkış noktalarının değişmesi.

PARAFİZİK
alm. Paraphysik
Parapsikolojinin aksine parafizik, fiziksel paranormal görüngülerle ilgilenir; örneğin piramitlerin saçtığı ışınlar...

PARAKİNEZİ
ing. Parakinesis, fr. Para kinèsie, alm. Parakinese
1.) Alışılagelmedik, dolayısıyla paranormal bir hareket...
2.) Bir ☛Telekinezi'nin hazırlanması. Bir enerji akımının maddeyi sarmalaması için, medyum o cisme dokunur.

PARAKLET
☛Katharlar öğretisine ait bir kavram. El falıyla (consolamentum), tekrar ruh ile bütünleşen akıl. Ruhun esas yeri, ulu bedenin de bulunduğu, semavi dünya. Bu fani bedeni kötü tanrıdan edinmiştir. Akıl ile ruhun tekrar birleşmesi dünyada olacak, esas bedeniyle ise sadece gökyüzünde bütünleşecektir. Bu son bütünleşmenin şekli Katharlar anlayışına göre yeniden diriliştir.

PARALELİZM (PARALELLİK)
alm. Parallelismus
Ruhani ve bedensel olanın, kaidelere göre tam bir uyum içinde, birbirlerine etki etmeden sona ermesi ilkesine dayanan, felsefe öğretisi.

PARAMAHANSA, SWAMİ MUKTANANDA
1908-1982
Hindistanlı. 15 yaşında baba evini terk edip 18'inde hacı oldu. Hinduizm ve Budizm mistisizminde mürşit ve âlim. Kutsal Hindular'ın yanında halkının yazılı dinini öğrendi (özellikle ☛Vedanta). Nityananda, kendisinin üstadıydı. Kundalin Yoga'nın uzmanı olarak kabul edilir.

Onun öğretisine göre ☛Kundalin, bir mürşit tarafından sadece düşünce nakliyle de uyandırılabilir. Başlıca eserleri: *Kundalini, Das Mantra So'Ham, Spiel des Bewusstseins, Die geheime Kundalin Praxis* ve *Von der Natur Gottes.*

PARAMATMAN

Sanskr; Teozof.

"Aslı kendin" ya da "kendi ahretin", "sürekli kendin", "Brahman" veya "Kainat-Akıl-Ruh".

PARAMİTA

Budizm

Paramita ile Budizm'e giden yoldaki on mükemmellik tasvir edilir: Cömertlik, ahlak, mahrumiyet, bilinç, istek, hoşgörü, gerçekçilik, kararlılık, iyilik ve soğukkanlılık.

PARANORMOLOJİ

alm. Paranormologie

Paranormal olayları ve görüngüleri araştıran bilim. Parapsikoloji ve parafizik alanları için bir üst kavram.

☛ *Resch*

PARAPSİKOLOJİ

ing. Parapsychology

Bilinmeyen (Okült) fenomenlerin bilimi. Günümüzde bundan, tabii bilimlerin ve psikolojinin açıklayamadığı, psikolojik fenomenlerin bilimini anlıyoruz. Parapsikoloji ☛Paranormoloji içinde değerlendirilir.

PARASHAH (PARAŞA)

parashoth'un çoğulu. ibr. "bölüm"

Tevrat'ın beş kitabı, her hafta sinagogda okunan bölümlere ayrılmıştır. İlk kelimeye göre isimlendirilir. Bir başka bölümlendirme de, birkaç satırdan oluşan Passuk'dur. Parashah'lar Hıristiyan Kitab-ı Mukaddesi'ndeki bölümlemelerle örtüşmez.

PARDESS

ibr. "Bahçe ya da Cennet, İrem"

Tevrat'ın yorumlanmasındaki dört metodun izahı. PaRDeSs baş harflerinden kelime türetilecek olan sessiz harflerin her biri bir metot için orada: "P"'nin anlamı Pschat, basit olan, "R"'nin kelime anlamı Remez, sembolik tefsir, "D" Darush için, homiletik yorum ve "S" Sod için, ezoterik anlamı. Tanrısal kelime, aynen dünyanın inşası gibi bir benzerlik gösteriyor, demek ki dört görünen ve materyal olan basamakla tanrısal olana doğru gidilecek.

PAROKSİZM

alm. Paroxysmus

Kâhinsel veya gelecekten haber alma ile ilgili bir aktivitede transandantal "Ben" aktif hale gelmeye başladığında, "Ben"in ikiye bölünmeden hemen öncesindeki anda, coşmanın en yüksek noktası.

PARSİFAL

Wolfram von Eschenbach'ın (1170-1220) bir eserinin adı. Eschenbach'a göre bir mücevher olan Gral, Munsalväsche kalesinde şövalyeler ve bâkireler tarafından korunmaktadır. Birçok maceradan sonra Parsifal, ağır hasta olan kral Amfortas'ı da bu illetten kurtaracağı sırlarla dolu Gralsburg'a ulaşır. Gral krallığının efendisi olur. Bu destana, Chretien de Troyes'un 1191'de ölen kont Phillip v. Flandern için bestelediği *Conte de Gral*'ı, esin kaynağı olmuştur. Chretien kaynak olarak hiçbir zaman bulunamamış *Le Livre*'yi kaynak gösterir. Eschenbach, Chretien'i Parsifal ve Gral hikâyesini intihal yoluyla almakla suçlar. Esas, sadece kendisinin bildiği esin kaynağını, şair Kyot olarak gösterir. Tam bu noktada Eschenbach, tümüyle Avrupa literatürünün geleneklerinde var olan, uzun ve komplike bir kaynak uydurmasına gider. Kendisi tarafından belirlenen isimlerin arkasında gerçek kişiler aramak, olmayanı bulmaya çalışmaktır.

PARSİZM

alm. Parsismus

Zerdüşt (Hinduizm) müritlerinin öğretileri (Hıristiyanların, teozofinin ve Avrupa felsefesinin etkisi altında kalmıştır).

PARSON, WHITESIDE

1914-1952

Amerikalı kimyager. O.T.O. üyesi. (Tarikat ismi: Frater 210). Parson yeni gnostik bir öğreti oluşturmuştur: *The Book of the Anti-Christ* (1949; Deccal'in Kitabı).

PARTİKULAR

Simyada dönüştürme (Transmutation) için kullanılan tentür. Üzerinde sürdürülen çalışmalar tam anlamıyla bitmemişti ve yeterince olgunlaşmamıştı. Etkisi, Felsefe Taşı'nın etkisinden daha zayıftı.

PARTNER MASAJI

Ezoterik şifa yöntemi olarak kabul edilmesi gereken bir masaj şekli. Çiftler sırayla ya da aynı anda karşılıklı olarak masaj yapar. Bu şekilde vücutta karşılıklı enerji akımı alışverişi sağlandığına inanılır.

PARTZUF

ibr. "çehre, surat, görünüm"

Dışsal Durum

PARUSİ

yun. "mevcudiyet"

Din: Kıyamet Günü İsa'nın dönüşü.

PASHİMOTTASANA

hinduizm

Belden aşağı organlar için iyileştirici olduğu söylenen, Hatha Yoga'da vücudun bir duruşu.

PASQUALLY, MARTINEZ DE
1727-1774

İspanyol asıllı Fransız. Martinizm'in kurucusu. 1760'da "Cohen'nin seçilmişleri" anlamına gelen "Temple des Elus Cohen (Coen)"i kurdu (Yahudiler'in en yüksek rahip sınıfının tanımlaması). ☛Saint-Martin, Pasqually'nin sekreteriydi. 1772'de tarikatındaki kavgalar yüzünden, bu tarikatın sömürgesini kurduğu Santo Domingo'ya çekilmiştir. Pasqually'nin öğretisinin içeriği şudur: "Traite de Reintegration des Etres dans leurs premieres proprietes, vertus et puissances spirituelles et divines" (Canlıların esas sahip oldukları ruha tekrar döndürülmeleri, faziletlerine ve kudretlerine). Bu öğretiye Pasqually medyumnik yollarla varmış. Bu ilim, tetkik evrenbilimi ve tasavvuf antropolojisidir. Pasqually bunu yaparken Pythagoras (☛Drudenfuss) sayıları ve Kabala'yı kapsayan, Kitab-ı Mukaddes'in sembolik tefsirinden yararlanır. Pnömataoloji geliştirir.

1.) Tanrısal dünya
2.) Semavi dünya
3.) Fani dünya (Mineurs, Esprits, Dağ hayaletleri)

İnsanoğlunun kemale erebilmesi için, kendisini yeniden doğuş deveranından kurtarmak zorundadır. Kötü melekler ve ruhlar onu bu yoldan çıkarmaya çalışır. Elus Coen tarikatına girmek, insanlara bu savaşta yardımcı olur. Büyü, bu savaşta kullanılan yöntemlerden biridir. Pasqually' nin öğretileri aynı zamanda cinsel ve sihirli elementler de içerir (☛Cinsel Büyü). Pasqually eski Martinizm'in öncüsüdür. XIX. yy.'ın yeni Fransız Gnostikleri ona dayanır.

☛ *Papus*

PASSAVANT, JOHANN KARL
1790-1857

Frankfurt'ta bir doktor. Pnömatologlara dahildir (☛Pnömatoloji) Başlıca eseri: *Untersuchungen über den Lebensmagnetismus und des Hellsehen* (1837).

PATALAS
sanskr. "Yeraltı"

İblislerin bölgesi.

PATANJALİ
İ.Ö. II. yy.

Yoga sistemini 149 deyişle ortaya koyan Yogasutra'nın yazarı olarak kabul edilir. Yeni araştırmalara göre bu eser bir bütünlük teşkil etmiyor, en son şeklini ilk olarak IV.–V. yüzyıllarda aldı. Beş parçadan oluşur.

1.) Yoga bilimine giriş (Budizmden etkilenmiştir)
2.) Teist yoga sistemi
3.) Zühdi yoga sistemi

4.) Klasik yoganın, sekiz evresinin ortaya konduğu yoga datası
5.) Yoganın metafiziği ve idrak teorisi

PATİCCASAMUPPADA
Budizm "Şartlı Oluş"
Budizm'in çekirdek öğretisi. Tüm fenomenler şartlı bir ilişki içinde yer alır. Buda'nın öğretisine göre dünyada şans diye bir şey yoktur. Her şey kurallara ve şartlara bağlı olarak gerçekleşir.

PATOGNOMONİK
Tıb: Hastalıklardan edinilen öğretiler, hastalık belirtilerinin kesin teşhisleri.

PAULİCANER (POLİKANLAR)
İ.Ö. IV. ve V. yy.'da, var olan gnostik tarikat. Dünyaya hâkim olan iyi ve kötü Tanrı arasında bir ikili öğreti yaydı. İlk olarak İsa ile başlayan, Eski Ahit'i ilahi vahiy olarak kabul etmemişlerdir. Haçı, lanet işareti olarak kabul ederler.

PAUWELS, LOUIS
**1920*
Fransız yazar, ☛Bergier ile birlikte: *Le matin des Magiciens* (1960), adlı eseri yazdı. Her iki yazar da bu eserle, bilim adamlarının aralarında komplo kurduklarını ve hedeflerinin paradigmanın değişmesini istediklerini ispatlamaya çalışmışlardır.

PE
Paranormal deneyimlerin (paranormale Erfahrung) kısaltması. ☛ASW anlamına da gelir

P.C.P.
Phencyclidin'in kısaltması, veterinerlikte narkoz olarak kullanılır. Angel Dust, Hog ya da Peace Pill adı altında içilen bir uyuşturucu olarak ve ☛LSD yerine satılır.

PEALE, NORMAN VINCENT
**1898*
Amerikalı teolog. (☛Pozitif Düşünce) Pozitif düşüncenin mucidi olarak kabul edilir. Başlıca eserleri: *Die Kraft des positiven Denkens* (Olumlu Düşünmenin Gücü)*, *Das Buch der Lebensfreuden, Das Abenteuer des Lebens, Der Plus Faktor, Begeisterung wirkt Wunder vb.***

PEAT, F. DAVID
**1938*
İngiliz fizikçi. Ağırlıklı olarak kuantum mekâniği ve izafiyet teorisi konuları üzerine çalışmıştır. Einstein'ın öğrencisi ☛Bohm ile birlikte çalışarak uluslararası geçerliliği olan ye-

* *Olumlu Düşünmenin Gücü*, Çev.: Şahin Cüceloğlu, Sistem Yay., 1988. (Ed. n.)
** Peale'nin Türkçe'deki diğer kitabı: *Farkı Yaratan Coşkudur*, Çev.: İbrahim Enis Köksaldı, Epsilon Yay., 2004. (Ed. n.)

ni açıklama modelleri geliştirdi. Böylelikle, psikolojik kabul ve bulgular ile doğu bilgeliği ortaklaşa tabii ilimlerden elde ettiği en son verilerin de yardımıyla ☛senkronizasyonun fenomenini bulmayı başardı. Burada söz konusu olan, fizikte, kozmolojide, biyolojide ve diğer tabii bilimlerde olayların, nedensel olarak bir bağı olmadan mantıklı bir zamanda buluşmaları. Böyle inanılması güç tesadüfler zincirini, günlük yaşantımızda da görmek mümkün. Peat'in çıkış noktası, öbür dünyada tesadüfen ve ihtiyaçtan derin bir "anlamın" ya da senkronik bir düzenin var olması gerektiğidir. Başlıca eserleri: *The Looking Glass Universe, Science, Order and Creativity, Synchronizitaet.*

PELADAN, JOSEPHIN
1850-1915

Fransız yazar. Stanislas de ☛Guaita ile birlikte kabalist Gül Haçlılar Tarikatı'nı (Rosenkreuz) kurdu. 1890'daki ayrılıktan sonra kendisini, "Orde de Rose-croix du Temple et du Gral" ya da "Orde de la Rose Croix Cathollque" (1892) isimli tarikatının büyük ustası ilan etti. Diğer adı Sar Merodach.

Geniş kapsamlı yazılarıyla Kabalist fikirleri, Brahmanizm, İslamiyet ve Hıristiyanlık ile birleştirir. En önemli eseri *Zyklos*'dur: *La decadence Latine* (19 cilt). Daha sonraki yıllarda Gülhaçlılar Tarikatı'ndan çıkarak, kendisini Katolik tasavvufa adadı.

PELİKAN

Bu tanım altında, (☛Transmutasyon) görevini tamamladığı zaman etkisini kaybeden, sembolik olarak, ☛Felsefe Taşı anlaşılmalı. Hıristiyanlığın aziz tasvirinde Pelikan, efsaneye göre çocuklarını doyurabilmek için kendini yiyip bitiren İsa'dır.

PELİT

Kâğıt oyununda "Sinek" işaretine denk gelir.

PENNICK, NIGEL
**1946*

İngiliz biyolog ve ezoterist. Kuzey mitoloji uzmanı. Başlıca eserleri: *Die alte Wissenschaft der Geomantie* (1982), *Einst war uns die Erde heilig* (1987).

PENTAGRAMM

☛ *Drudenfuss*

PENTAKEL

Muskalar ve nazar takımları üzerindeki büyülü işaret. Pythagoras'ın Pentakel'i, kartal, aslan ve insan resimlerinin bulunduğu bir altıgen.

Oyun kartı, "karo"ya tekabül eder.

PENTALOJİ

yun. "Beş'in öğretisi"

Mühendis H. Müller tarafından oluşturulan, psikolojik bir test sistemi. Numeroloji ve Kabala'nın elementleri geometri ile ilişkilendirilir. İki tane beş uçlu yıldız-ruh pentegramı sivri tarafıyla yukarı doğru ve güç pentegramı tam zıddı istikamette geometrik ana figürü oluşturdukları için, Pentaloji aslında ondalık sistemine dayanır (2 x 5). Ruh pentegramının içine bir insan çizilebilir. Sonra da insanın bedensel, ruhi ve manevi yapı taşlarını tanıyabilmek için, doğum tarihi yazılır. Kaynak: H. Müller, *Lehrbuch der Pentologie.*

PENTALPHA

☛ *Drudenfuss*

PENTATEUCH

yun. "Beş kitap"

Hz. Musa'nın beş kitabına, onları Yunanca'ya çevirenlerin verdikleri ad:

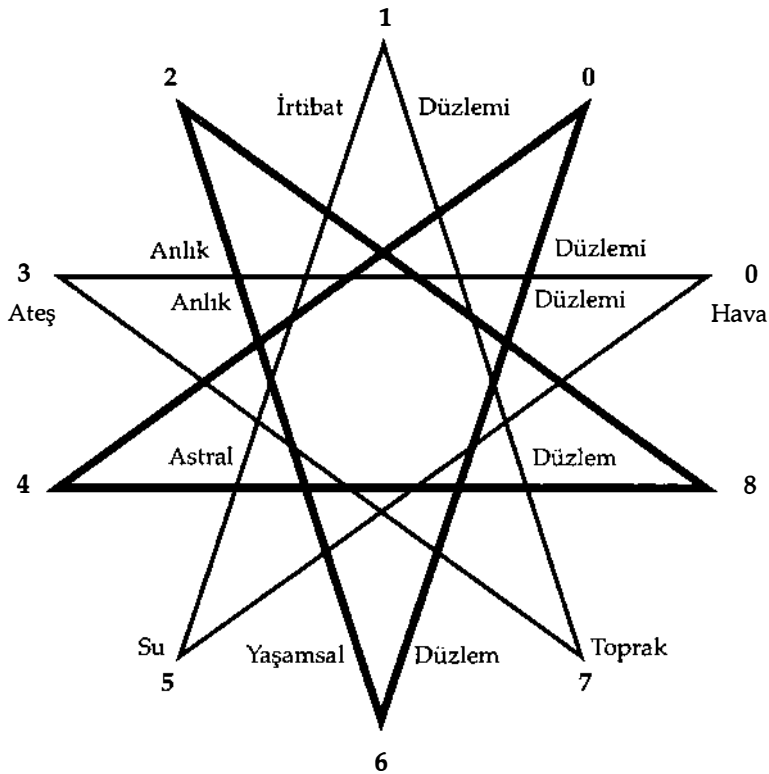

Genesis: *(ibr.* Bereschit: Tekvin
Exodus: *(ibr.* Schemot)
Leviticus: Çıkış *(ibr.* Vayikra)
Numeri: *(ibr.* Bamidbar: Çölde Saygın
Deuteronomium: On *(ibr.* Devarim: Yaşamın Tekrarı (Tesniye)

PENTATONİK ŞİFA MÜZİĞİ
alm. Pentatonische Heilmusik

III. yy.'da Çin'de, daha sonra da Yunanlılar'da ve Keltler'de bilinen, Pentatonik'e bağlı beş basamaklı bir ses dizisi. Özellikle çocuk şarkılarında aynı zamanda folklorik-oryantal müzikte görülür.

En yaygın olanı yarım tonsuz Pentatonik'dir: C-D-F-G-A; C-D-E-G-A; D-E-G-A-H. Müziğin bu türü doğuda terapide ve meditasyonda kullanılır. ☛New-Age-Müziği; ☛Müzikterapisi.

PERATEN
yun. peran= "aşmak"

"Hiçbir varlık kaderinden kaçamaz." öğretisinden yola çıkan Gnostik bir tarikat. Sadece bu tarikata üye kimseler öteki dünyada tanrısal olan ile anlaşabilir. Bu tarikatta pythagorasçı sayı tasavvufu, önemli bir yer teşkil eder (☛Drudenfuss). Hindistan inanışı olan (☛Kundalini) Kundalini ile öğretilerinde paralellik göstermesi dikkat çekici. Onlarda da beyin ile yaratıcı güç arasında bir bağ var.

PERCHT

Bercht diye de geçer; "parlak" anlamına gelir. Alman halk inanışına göre verimlilik iblisidir. (Özellikle Alp dağlarında oturanlar için...).

PERIGRINUS

☛ *Reuss*

PERİ KIZI
fran. "Fee"

İnsanlara hem zararı hem de yararı dokunabilen, güzel ve akıllı tabiat perileri. Bazı spiritüalistler, bu tabiat perilerinin fotoğraflarını çektiklerini iddia ederler.

PERİLER
alm. Nymphen

İnsan şekline bürünebilen elementer ruhlar. Aynı zamanda insanlarla sık sık da beraber olurlar. Yunanlılar'a göre bu periler, nemin ve yoğun bitki örtüsünün bulunduğu yerlerde

Kaynak perileri

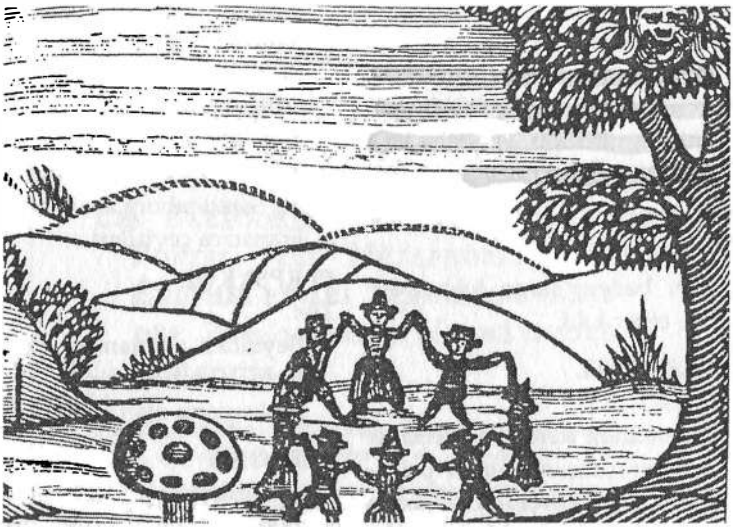

Peri Kızları'nın (Fee) Dansı

barınıyorlardı. Tanrısal bir tabiata sahip, canlı ve neşeli, son derece güzel olmakla beraber, Artemis'in avcıları, tanrı çocuklarının bakıcıları, Dionysos'un refakatçileri ve Pan ile Satyr'in arkadaşlarıdırlar. Bazen soğuk ve aşka karşıdırlar, bazen tanrılara amadedirler ve aşklarıyla fanileri de mutlu kılarlar; ancak bu aşk bazen ölüme de neden olabilir; çünkü sadakatsizlerden intikam alıp güzel erkek çocuklarını sulara çekerler; duydukları aşk karşılık görmezse, sesin aksi gibi, solup giderler.

Genelde üç çeşit peri ayrımı yapılırdı: Oread (dağ perileri), Najad (kaynak perileri) ve Dryad (ağaç perileri). Perilere, Nymphae adı verilen mağara ve küçük mabetlerde tapınılırdı. Sanat alanında periler, güzel, tamamıyla giyinik, ellerinde su kapları, yürüyerek, dans ederek veya yerde dinlenerek tasvir edilmişlerdir.

Dans eden periler

PERİLİ GECELER
alm. Unternächte

Halk inanışına göre, ruhlar ve iblislerin (Votan'ın Vahşi Avı) hüküm sürdüğü, 24 Aralık ile 6 Ocak arasındaki zaman.

PERİSPRİ
fr. "ruh kılıfı"

Fani bedeni saran lokmanruhu/ether kılıf.

PERLS, FRITZ
1893-1971

Zamanında Reich ve Freud ile beraber çalışan Alman psikanalist. İngiliz Kolumbiya'sında Lake Chochiwan'da Gestaltkibbuz ve Kaliforniya'daki Esalen Enstitüsü'nde gestalt terapi yöntemini geliştirmiştir. Gestalt terapisi, hümanist ☛psikolojinin bir bölümüdür. Amacı insana, kendini tanıma, tatminkârlık ve kendi kendine yetebilmeyi aşılamaktır.

Metotları: Grup terapisi, psiko drama, meditasyon, vücut terapisi vb.

PERNETY, ANTOINE
1716-1801

Eski Benedikt rahibi ve bilgin. 1766'da "Rite Hermetique" ya da "Rite de Pernety" farmason locasını kurdu. Öğretisi hermetik-simya, gnostizm ve Hıristiyanlığın elementlerinden (Marienkültü) oluşur. Aynı yıl, Katolik kilisesinin takibatından sıyrılıp, II. Friedrich'in kütüphanecisi olarak Prusya'ya çekilmiştir.

Fransa'ya (1783) dönüşünde, "İllumines d'Avignon" tarikatını kurdu. Başlıca eserleri: *Dictionnaire Myto-Hermetique* (1758) ve Swedenborg'a ait eserlerin Fransızca çevirileri.

PERPSYKHE
Yun.

Beyinden yayılan ve düşüncelerin aktarılmasında taşıyıcı fonksiyonu olan ışınların adı.

PERSONA
Lat. "Maske"

C.G. ☛Jung'a göre, insanın içinde saklandığı, kendisini ve çevresini, gerçek karakterini gizlemek amacıyla kullanılan "Maske."

PERTY, MAXIMILIAN
1804-1884

Zooloji profesörü. Birçok tasavvufî eserinden ilki ve belirleyici olan *Die mystischen Erscheinungen der menschlichen Natur* (1861; İnsan Doğasının Mistik Yansımaları)'dur. Eserlerinde odik görüngüler, şeytan tarafından ele geçirilme, vampirlik vb. konulardan bahseder. Tamamıyla spiritüel esaslara dayanır.

PERU REÇİNESİ

Myroxylon tuluifera Pereirae ağaç kökünün yarılması sonucu elde edilen kalın kıvamlı kahverengi bir reçine. Çok hoş,

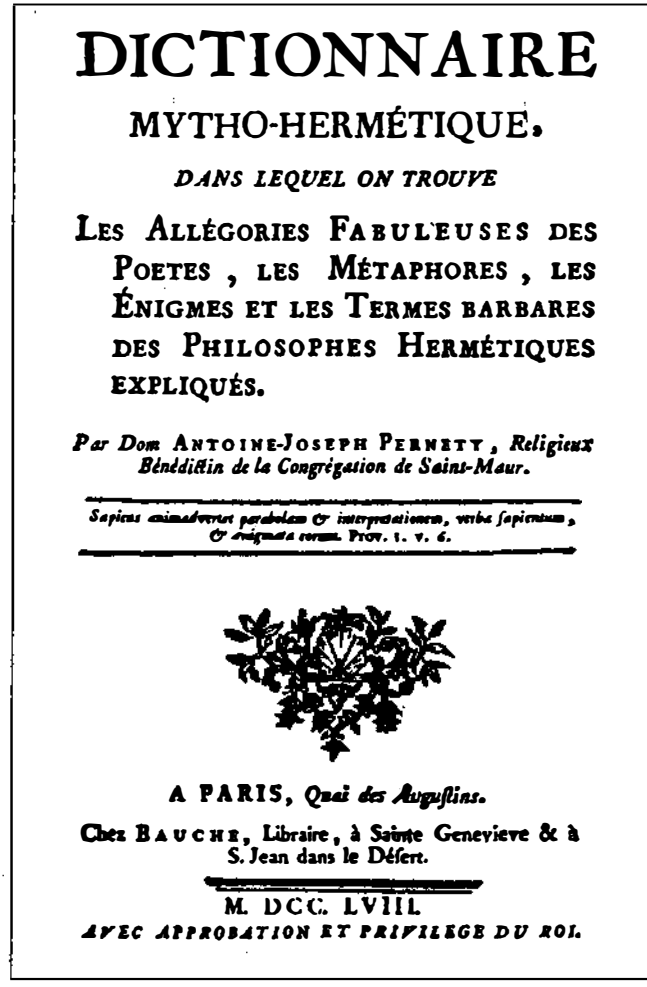

DICTIONNAIRE

MYTHO-HERMÉTIQUE,

DANS LEQUEL ON TROUVE

LES ALLÉGORIES FABULEUSES DES POETES, LES MÉTAPHORES, LES ÉNIGMES ET LES TERMES BARBARES DES PHILOSOPHES HERMÉTIQUES EXPLIQUÉS.

Par Dom ANTOINE-JOSEPH PERNETY, *Religieux Bénédictin de la Congrégation de Saint-Maur.*

Sapiens animadvertet parabolam & interpretationem, verba sapientum, & ænigmata eorum. PROV. 1. v. 6.

A PARIS, *Quai des Augustins.*

Chez BAUCHE, Libraire, à Sainte Genevieve & à S. Jean dans le Désert.

M. DCC. LVIII.

AVEC APPROBATION ET PRIVILEGE DU ROI.

Antoine Pernety'nin baş eserinin kapağı...

kendine has bir vanilya kokusu ihtiva eder. Beyaz Peru reçinesi, *Myroxylon toluifera Pereirae*'nin meyvelerinin sıkılmasından elde edilen sarı ağdamsı maddedir. İspanyol işgalciler, Orta Amerika'daki Kızılderililer'in Peru reçinesini "mucize merhem" olarak kullandığını keşfetmişlerdir.

PETAVATTHU

Budizm "Hayalet kitabı"

Çok eski geleneklere dayanan, hayalet hikâyeleri koleksiyonu.

Budizm, doğumların devranına olan inanışla da, hayaletlere olan bu çok eski batıl inanışı yok edememiştir. Hayaletler, Budist dünya görüşü içine, olası bir yeniden doğuş şekli olarak girmiştir.

Korkutucu ve tüyler ürpertici yerlerde otururlar ve daima açtırlar.

PEUCKERT, WILL-ERICH

1895-1969

Halkbilim profesörü. Uzmanlık alanları: Efsaneler ve masallar, batıl inançlar ve Paracelsus. Geniş halk kitleleri tarafından tanınması, Hz. Musa'nın VI. ve VII. kitabının yasaklanması davasına karışmasıyla olmuştur. Ona göre bu kitaplar, büyülü geleneklerle dolu bir halk kitabıdır. Cadı merhemleriyle kendi üzerinde yaptığı deneyleriyle manşetlere taşındı. Başlıca eserleri: *Paracelsus* (1944), *Geheimkulte* (1951), *Pansophie* (1956), *Gabalika* (1967) ve *Quellen und Untersuchungen zur Geschichte des Hexenglaubens* (1968).

PEYOTE KAKTÜSÜ

Lophophora williamsii; uyuşturucu etkisi yapan Meksika kaktüsü. Esas etki maddesi, renk halisünasyonları yaratan Meskalin'dir. Aleister Crowley ve Aldous Huxley bu uyuşturucu ile deneyler yaptı. (*Himmel und*

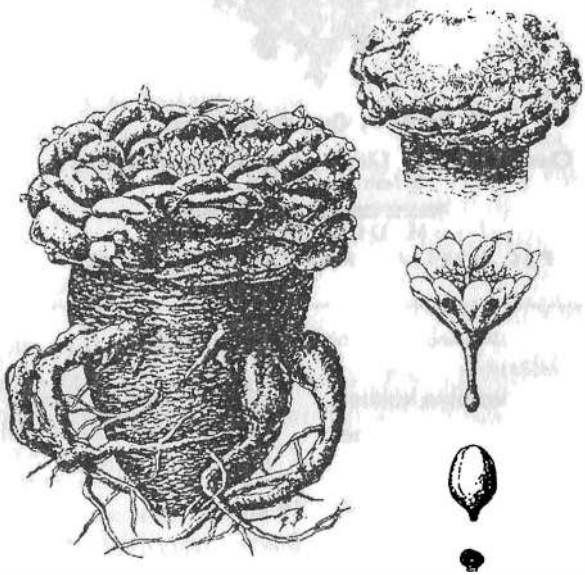

Peyote Kaktüsü

Hölle, 1956; Almancası 1957 ve *Pforten der Wahrnehmung*, 1954).

PHILALETHA, IRENAEUS

XVII. yy.'da yaşamış simyacı, gerçekte belki de Thomas de Vaughan. Denizden çıkarılan yanmış tuz kokan bir toz ile metal dönüşümü gerçekleştirdiği anlatılır.

☛ *Hellmont*

PICATRIX

1240 yılında Kastil'li I. Alfons'un emriyle Latince'ye çevrilen, güçlü büyücülük eğilimleri olan Arapça bir astroloji kitabı. Agrippa v. Nettesheim'ın *Philosophia occulta* eserine, ilham kaynağı olmuştur.

PICO DELLA MIRANDOLA

1463-1491

Hümanist ve felsefeci. Onun felsefesine göre Kabala'nın, antik felsefenin ve Hıristiyanlığın elementleri iç içedir. Tüm felsefe sistemleri aynı gerçeğin ifadesidir. 1486'da kendi zamanının âlimlerini, tüm bilimsel disiplinlerden oluşan 900 tezi tartışmak üzere davet etmiştir.

PIEMONTE TAROTU

Bolonya yakınlarından gelen, Fransızca yazılı 78-Tarot-kâğıt oyunu.

PIKE, ALBERT

1809-1891

Amerikan masonluğuna büyük hizmetlerde bulunmuş, Amerikalı muhabir, general. İskoç ritüeli onun tarafından tekrar kaleme alındı. 33 kademe, altı gruba bölündü: Sembolik kademe, telaffuz edilmeyen kademe, ikinci tapınak kademesi, yeni kanun kademesi, felsefe ve şövalye kademesi. Başlıca eseri: *Morals and Dogma* (Ahlak ve Dogma).

Albert Pike

PIPER, ELEANOR

1859-1950

Amerikalı. Bostonlu medyum. Sıra dışı DDA yeteneklerine sahipti. 1919'dan itibaren medial yeteneklerini kaybetmiş görünüyor. Amerikalı tanınmış felsefeci ve psikolog ☛James, onun durumunu inceledi ve tanımladı.

PIRLANTA TAŞITI
☛ *Elmas Aracı*

PISTIS SOPHIA
1905'te C. Schmidt tarafından Almanca'ya çevrilen ve yayımlanan gnostik bir yazının başlığı (Neudr. 1925). İlk üçünün, bir arada daha çok anlamlaştığı *Bücher des Erlösers* (Kurtarıcının Kitapları) adı altında toplanan, dört parçadan oluşur. Arkasında şöyle bir hikâye yatar: Dirilişinden 12 yıl sonra İsa, müritlerine (buna Maria Magdalena gibi kadınlar da dahil) Eonlar'a yaptığı yolculuktan ve onların gücünü yok ettiğinden bahseder. Yolda, 13. Eon'da bulunan ve bir üst nur âlemine gitmek isteyen Pistis Sophia'ya rastlar. Bu isteği yüzünden, durağan yıldız kümelerini, on iki burç olarak zapteden 12 Eon'un nefretini kazanır. Yanıltıcı bir ışıkla aşağı dünyaya çekilir ve evrende tutuklu kalır. On üç tövbe duasıyla kurtarılmayı diler. 9. duadan sonra İsa, onu kurtarmak üzere aşağı dünyaya gönderilir. İsa, onu önce gizli bir mekânda saklar, sonra onu tekrar daha önce bulunduğu 13. Eon'a geri götürür. İsa'nın müritleri, şimdi kendisine, yukarı dünyanın nitelikleri, Eonlar'ı uzak tutacak büyü formülleri vb. 46 soru yöneltir.

PİCARDE MECZUPLARI
1623'te ortaya çıkan bu mezhep, İspanya Meczupları'nın bir koludur.*

PİK (MAÇA)
Kargı uçlu kart şekli, "kara maça"ya tekabül eder.

PİMENT YAĞI
Pimenta officinalis'in, kuru üzümsü meyve tanelerinden elde edilir. Hoş ve karanfilimsi bir kokuya sahiptir. Karışımlarda kullanılabilir.

PİNGALA
hinduizm
Omurilik etrafında dolanan, erkeklik sinir akımı.
☛ *Nadi;* ☛*İda*

PİNTAKEL
☛ *Drudenfuss*

PİRAMİT GÜCÜ
Piramitlerin gizli güçleri.

PİRAMİTLER
Modern ezoterizmde, bir piramitte gizli ya da paranormal olanı araştırmak, kendi başına bir olaydır. Piramitlerin içinde cesetlerin çok daha yavaş çürüdüğü gözleminden hareketle, piramitlerin içinde şimdiye kadar bilinmeyen güçlerin ve enerjilerin etkili olduğuna inanılır. Özellikle de piramitlerin ardında (yapımı, konumu vb.), muhtemelen yıkılmış bir medeniyetten, müteakip dünyaya

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Sakkara'nın basamaklı piramiti (solda);
Meksika'daki cholulu piramitinin tasviri (sağda)

bir mesaj niteliği taşıyan, bugün bile deşifre edilemeyen bir dünya formülünün, bir çeşit kâinat sırrının gizlendiğine inanılır. (☛Pre-Astronotik)

PİRKE Dİ RABBİ ELİEZER

Hz. Musa'nın kendinden kattığı açıklama ve eklemeleri, çoğunluğu eski zamanlardan, bir bölümü hâlâ kanıtlanabilir, bir kısmı kaybolmuş kaynaklardan, bazıları geliştirilmiş, kimisi abartılmış ilk iki kitabının, Kitab-ı Mukaddes metinlerinin yeniden yazılmış şekliyle, Yahudi risalesi. Rabbi Eliezer ha Gadol olarak da bilinir. Yazarının, Haham Eliezer Ben Orkanos olduğu varsayılıyor.

PİROMANTİ

Ateş falı. Ateşin hareketleri, rengi, görüntüsü, formları vb. gözlemlenir

PİSACHAS

Hinduizmde erkek iblis ve ☛Pishauchees'un tersi.

PİSHAUCHEES

Hinduizmde erkeklerin rüyalarında kadın olarak ortaya çıkan ve boşalmaya neden olan iblisler.

PİTRİS

sanskr. Teozofik. (Blavatsky) "Babalar/Atalar"

Pitris'in yedi (ya da on) sınıfı vardır. Aşağı prensiplerinin yaratıcıları, aslında onlar oldukları için, kendilerine "Babalar" deniyor. Pitris'ler, Güneş Pitris ve Ay Pitris grupları olmak üzere, iki büyük gruba ayrılabilir.

PİTRİYAJNA

hinduizm

İçilen kurban/içki sunağı. Evin babasının kurban etmek zorunda olduğu, beş kurbandan birisi. Ruh, yaptığı iyi işlerden sonra Ay çevresine yükselir ve orada yeryüzündeki hizmetlerinin karşılığındaki mükafatın tadını çıkarır.

PİYETİZM

Bugün de sempatizanı olan, ancak daha ziyade özellikle XVII. ve XVIII. yy.'da Protestan çevrelerinde yaygın olan bir din öğretisi. Dinin ve itikadın, bilmek ve anlamakla bir ilgisi yoktur. Çekirdekte ve ruhta oluşur. İlahiyat (teoloji), dogma, bilhassa metafizik şiddetle reddedilir. Schleiermacher bu yönde tanınmış temsilcilerden biridir. (1768-1834)

PLAN

Teozofik anlamda dünya. Plan, bir alan olarak değil, bir ruh hali olarak algılanmalıdır. Fani insanın, gelişmenin paralel ilerlemesini anlayabilmesi için, onun hayal gücüne en çok tekabül eden, "üst üste konmuş dünya" anlamında da kullanılabilir.

PLANÇETA

fr. "planchette"

Bir bacağında ucu sivriltilmiş kurşun kalem olan, üç bacaklı

Plançeta usulü yazıma dair bir tasvir...

küçük tahta ya da sehpacık; bir spiritizm seansında büyü zincirlerinin oluşturulmasında, bu sehpa altına konulan bir kâğıdın üstünde, kalem gidip gelerek, çoğu zaman anlaşılır ve bir anlam bütünlüğü taşıyan kelimeler oluşturur.

☛ *Psikografi*

PLEROMA

yun. "Dolgunluk"

Tanrılar dünyasının, daha doğrusu evlerinin adı.

PLOTİN

İ.Ö. 204-269

Mısır'da Lythopolis'de doğdu. İskenderiye'de 10 yıl süreyle Ammenios Sakkas'ın öğrencisiydi, Hindistan'a ve İran'a seyahat etmiştir. İ.Ö. 244'de Roma'da bir felsefe okulu açtı. Kendisini destekleyen Gallien İmparatoru, onun tavsiyesiyle Platon'un fikirlerine göre bir şehir kurmak istedi. Ellisinden sonra yayımlamaya başladığı yazılarını, öğrencisi Porphyrios, 6 kitapta her biri 9 bölüm şeklinde (Enneaden) neştetmiştir.

☛ *Yeniplatonculuk*

PLUTO (HADES)

1.) Yunan Tanrısı; varlık dağıtan, Lat. Dis Pater, Kronos ve Rhea'nın en büyük oğlu ve eşi Persephone ile birlikte mücrimler âleminin ve karanlık ölüler diyarını yöneten çift. Hades'in de birçok kültü vardı; ancak o ölüler dünyasının hükmedicisinin makamına değil, hayırlı işlerin yeraltı tanrının kutsanmış gücüne itibar ederdi. Bu bağlamda adı Pluton'dur ve varlığın bağışlayıcısı olarak bereket boynuzunu taşır. Ölüm Tanrısı olarak Hades, sadece tapınağının yılda bir kere açılıp rahipler tarafından ziyaret edildiği Pylos şehrinde saygı görürdü. Başka ibadet yerlerinde, genellikle Demeter Khthonia ile birlikte, kendisine Toprak Tanrısı olarak tapılırdı. Plutonien ismindeki, Pluto'nun birçok mabedi öyle yerlere kurulmuştu ki, ölüler dünyasının girişi zannedilirdi, yani mağaralarda ve dağ geçitlerinde. Kendisine siyah kuzular kurban edilirdi, nergisler ve servi ağaçları onun için kutsaldı.

2.) Gezegen; 1930'da keşfedildiği için henüz klasik astrolojide yeri yoktur. Akrep'e hükmeder. Rönesans dönemindeki gibi, günümüzde de aynı burçta bulunur. Anlamı ve etkisi konusunda, Astroloji'de anlaşmazlıklar mevcuttur. Talihsizlik gezegeni olarak görme eğilimi

var. Demonizm ve cinsellikle ilişkili olduğu varsayılıyor.

PNÖMATOLOGLAR

Paranormal görüngüleri artık kilisenin katı normlarına göre değil de, arkasında ruhların, daha doğrusu ruhlar dünyasının müdahalesinin olduğunu savunan, XVIII. yy.'ın ortalarındaki ruhi bir akım. Kendi görüşlerine göre, geç spiritüalistlere yakındırlar. Ancak seans düzenlemiyorlardı. Bu gruba dahil olanlar: J.F. Meyer, Bibelmeyer olarak tanınan ☛Passavant, ☛Eschenmayer ve Heinrich ☛Jung.

PNÖMATOLOJİ

yun. "Ruhtan öğreti"

Psikolojinin eski adı. Ancak bunun yanı sıra ruhtan ve iblisten de öğreti anlamına gelir.

PODMORE, FRANK

1856-1910

"Society for Psychological Research"ün önde gelen üyesi, İngiliz parapsikolog; kuşkusuz, bu alandaki eleştirel araştırmacılardan birisiydi. Gurney ve Myers ile beraber *Phantasms of Living* (1886) kitabını yayımlamıştır.

POE, EDGAR ALLAN

1809-1849

Şiirsel tasvir ile okült problemleri çözen ve sonraki dönemlerde buna benzer yazının fikir babası olan Amerikalı yazar. Tarzına, Ewers, Strobl, Meyrink vb. ulaşamamıştır.

POLARİTE TERAPİSİ

ing. "Tezat"

Akupunktur ☛Shiatsu, ☛Yoga ve Ayurvedik ☛Tıp gibi doğunun şifa yöntemleriyle, batınınkileri kombine eden, Amerikalı Randolf Stone (1890-1983) tarafından kurulan, alternatif bir şifa metodu. Artı ve eksi (Yin ve Yang) kutupları arasında hiç durmadan dolaşan enerji akımı (☛Ch'i), insan hayatının sağlığını da etkiliyor. Tıkanmalar ve blokajlar meydana geldiğinde hastalıklar ortaya çıkıyor. Arındıran bir diyet, yoga dersleri ve akupunktur sayesinde vücut enerjisinin ahengini tekrar dengeler. Bu öğretiye göre özellikle enerji akımlarının iletildiği daha doğrusu geçtiği eller ve ayaklar çok önemlidir. Ellerin daha doğrusu ayakların birbirine temas ettiği el, daha doğrusu ayak masajı yöntemiyle tezatların içeriye sızması sağlanır. Bu şekilde her iki enerji de dengelenmiş olur.

POLEY YAĞI

Poley Yağı, *mentha Pulegium*'un yapraklarından elde edilir. Nane kokusu ve tadı ihtiva eder. İspanyol Poley Yağı, en iyisi olarak kabul edilir.

POLTERGEİST

Gürültü patırtı çıkaran, etrafta uçuşan ve gezinen paranormal yaratıklar (insan benzeri hayaletler, ölülerin ruhları). Söz konusu olan, yaptıklarının, medyumların ilgi alanına ve araştırma konularına giren bir psikokinezidir (☛Psikokinezi). "Ruhun zincirlerini kırması" deyimi, medyumun ruh halini çok güzel anlatır. Spiritualizm'de ruhlar bu fenomenlerin sorumlusuydu.

PONDER, CATHERINE

Amerikalı pozitif kadın düşünür ve "Unity Church World-Wide"ın kurucusu. Ponder, Norman Vincent Peale'nin dişisi olarak da anılır. Öğretisi şu cümleyle özetlenebilir: "Her şeye sahip olabilirsiniz, yeter ki içinizdeki gücün farkına varın ve onu kullanma cesaretini bulun. *Die Heilungsgeheimnisse der Jahunderte* (Yüzyılın Şifa Sırları) eserinde vücudun tam ortasındaki on iki sinir merkezinde ya-

Hortlayan bir Poltergeist tasviri...

tan, on iki dinamik ruh gücü teorisini geliştirdi. Bu güçlerin aktif hale getirilmesi, hastalıkları iyileştirebilir. Başlıca eserleri: *Die dynamischen Gesetze des Reichtums, Bete und werde reicher* ve *Ihr Weg in ein beglückendes Leben.*

POPPERS, ME'ÍR BEN YEHUDA LOEB HACOHEN

XVII. yy. civarı

Kabalist ve ☛Luria'nın öğrencisi.

POPUL VUH

Maya-Quiché Kızılderililer'in kutsal kitabı. 1688'de İspanyol peder Francesco Jimenez tarafından Guatemala'da sayfa sayfa temize çekilmiştir. Bir yaratılış miti ve bir tufanın anlatımını içerir.

PORSUK AĞACI

Botanik ismi *Taxus* olan porsuk ağacı, haksız yere zehirli sayılır. Halk arasında porsuk ağacının meyveleri kürtaj amacıyla kullanılır. Büyücülükte ise bir parça porsuk ağacının taşınması, her türlü büyüye karşı en iyi ve en güvenilir çare sayılır. Bu doğrultuda Güney Avrupa'nın bazı bölgelerinde büyüye karşı muska olarak, bugün bile çocukların boynuna porsuk ağacından yapılmış haçlar takılır.

PORTA, JOHANN BAPTISTE

1545-1615

Özellikle *Magia Naturalis* (1589) kitabıyla tanınan İtalyan âlemşümul öğrencisi (☛Büyü). Tabiat hadiseleri, nedret ve mucizelerin yanı sıra, cadı merhemleriyle de ilgilenirdi. Başka bir eseri olan *Phytognomica* (1608) da, hayvan ve bitki dünyası arasındaki gizli ilişkiyi inceler.

PORTAKAL YAĞI, ACI

Portekiz yağına çok benzer bir şekilde elde edilir. Kendine has acı maddesi henüz belirlenememiştir.

PORTAKAL YAĞLARI

Portakal ağaçlarının iki türünden yağ elde edilir:

Tatlı meyveleriyle, *Citrus aurantium Risso* (Aurantia Sinensis) ve acı meyveleriyle, *Citrus Bigadaria.* ☛Turunç/Neroli

PORTATİF-ELEKTRİSİTE

alm. Portativ – Elektrizität

Eckartshausen'e göre, nurlu güçlerin adı.

POSEIDON

Yunan Tanrısı, Latincesi Neptunus, Kronos ve Rhea'nın ikinci oğlu, dünyanın çevresini saran ve çatlayan dalgaların hışmıyla sarsan denizlerin, otoriter hükümdarı. Güzel Nereidler, Tritone'lar ve derinliklerin diğer canavarları, kendisinin ve eşi Amphitrite'nin emrindedir. Deniz Tanrısı olarak bereketli, Deprem Tanrısı olarak da korkunç ve yok edicidir.

Gücünün simgesi, üç çatallı asadır, kutsal hayvanları ise yunus ve beygirdir. Poseidon'a ait, bilinen en eski kült merkezleri, Akhaia'da Aigai ve Helike'dir. Atina'da, toprağın ilk sahibi ve Theseus'un babası olarak saygı görürdü.

POST MATERYALİST İNSAN
alm. Postmaterialistischen Mensch
Kova burcu asrı insanı.
☛ *New Age (Yeniçağ)*

POSTEL, WILHELM
1510-1581
Fransız hümanist (Latince adı Postellus), şarkiyatçı ve önemli

Wilhelm Postel

Hıristiyan kabalist. Venedik'te kendisine vahiy ilahilerini bildiren, Johanna Ana ismindeki kadın kâhin ile tanışır. Merkezi beyin ya da kalp olan, bir eril ve bir dişi ruh vardır (animus ve anima). İsa eril ruhu kurtardı. Dişi ruh ise hâlâ bir bâkire tarafından kurtarılmayı bekliyor.

POSTURAL ENTEGRASYON
alm. Posturale Integration

Mill Valley'de, Amerikalı vücut terapisyeni Jack Painter (☛1933) tarafından geliştirilen bir psikoterapi. Postural Entegrasyonun anlamı, blokeleşmiş enerji akımlarını tekrar aktif hale getirmek için yapılan derin vücut çalışmasıdır. Kendisi tarafından geliştirilen bütünsel vücut çalışması, ☛Rolfing'e, ☛Reich'ın metoduna, Gestalt terapisine (☛Perls) ve ☛Alexander tekniğine dayanır. Başlıca eseri: *Körperarbeit und persönliche Entwicklung* (1984).

POTENZ
☛ *Homöopati*

POZİTİF DÜŞÜNCE
alm. Pozitives Denken

Norman ☛Peale tarafından kurulan, hayatı pratik olarak kolaylaştırmanın ve şekillendirmenin yolunu gösteren öğreti. Şans ve şanssızlık, başarı ve başarısızlıkların sebebi, aslında düşüncelerde ve alışkanlıklarda yatmaktadır. Bu öğretiye göre kötü düşünceler şanssızlık getirir. Bilinçaltımızın derininde gömülü olan korku ve hınç duygusu da aynı şekilde başarısızlığın bir nedenidir. Bu öğretiye göre, itinalı bir şekilde kontrol altında tutulması gereken düşünce sorumludur. Kötü düşünceler uzak tutulmalı.
☛ *Murphy,* ☛*Freitag*

POZİTİVİZM
alm. Positivismus

Felsefe: Gerçekten oluşumun çıkış noktası; tüm metafiziği bilim dışı gören ve mantıklı olarak açıklanabilenlerden hareket eden bir yön.

PR(İ)THİVİ
sanskr. "düz"

Toprağın/dünyanın element simgesi.

PRAJAPATİ
sanskr. "Hükümdar" ya da "Zürriyetin efendisi"

Bu kelime Veda'nın değişik tanrıları için kullanılır, ama özellikle Brahma için... Bu yüzden Parabrahman'ın ikinci derecesi –yaratıcı ve geliştirici Hindu– üçleminin ilk ve en esrarengiz görüntüsüdür. Yaratıcı ve var eden Brahma, koruyucu ve hami Vişnu (Vishnu) ve yumuşatımlı (Euphemism) olarak "hayırsever" şeklinde tercüme edilebilen bir isim olan Şiva da tekrar yenileyendir.

PRAJNA
Budizm
Her şeyi bilen. ☛Elmas Aracı'nın kilit kavramlarındandır.

PRAKRİTİ
sanskr. "Yaratılış", "meydana getirmek", "oluşturmak"
Geniş anlamıyla, her şeyin temeli ya da her şeyin ilk hali. Başlangıç ya da ilk öz. Üç guna harekete geçtiğinde kendisini gösterir.

PRALAYA
sanskr. "Çözüm"
Bir maddenin başka madde içinde çözülmesi ya da saf bir enerjiye dönüşmesi. Nihayetinde "Ölüm" vardır.

PRANA
sanskr. "Nefes Almak"
Anlamı: Yaşam ya da yaşama gücü (Yaşam İlkesi). Bedenden daha yüksek, ama astral bedenden daha alçak; çoğunlukla da genel yaşam gücü ve evrensel yaşam cevheri için kullanılan, insanın yedi oluşum unsurundan biri. Ölümden sonra kozmik enerji çözülecektir (☛Ch'i). Bu enerjinin merkezi, kalptir.

PRANAYAMA
Yoga deyimi "Derin Nefes"... Yoganın 3. derecesi. En basit şekliyle bu derece şöyle tanımlanıyor: Üç saniye burnun sol deliğinden nefes alınır, ardından 12 saniye nefes tutulur ve akabinde 6 saniye sağ burun deliğinden solunur.

PRASENA
Tib.
Sadece özel ihtisas kazanmış olan kimseler tarafından uygulanan bir kâhinlik şekli.

PRÄTORIUS, JOHANNES
1630-1680
Leipzig'li bir yazar. Başlıca eseri: *Blockes Berges Verrichtung* (1668). Goethe bunu örnek alarak, *Faust II*'deki, Walpurgis gecesi *(cadıların 1 Mayıs arifesindeki bayramı)* sahnesini meydana getirmiştir. *Anthropodomus Plutonicus* (1666; hayalet hikâyeleri anlatılır) *Satyrian Etymologicus* (1672).

PRATYAHARA
hinduizm
Yoganın 5. derecesi. Düşünceler, duyu algılarından ayrı tutulmalıdır.

PRATYEKA-BUDDHA
sanskr. "Herkes kendisi için"
Budizmi kendisi için gerçekleştiren Pratyeka-Buddha, enerjisini sadece spiritüel olarak kendini gerçekleştirmeye odaklar.

PRE-ASTRONOTİK
Yabancı medeniyetlerin bir zamanlar dünyaya gelip, insan kültürünün gelişmesine katkıda bulunduklarını savununan E. von ☛Däniken'in geliştirdi-

"Büyüsel Gücün İktidarı"
Johannes Praetorius'un "Blockes Berges Verrichtung" adlı çalışmasından ayrıntı...

ği bir teori. Bu teorinin taraftarları, kanıtlarını, mitolojide, Kitab-ı Mukaddes'te (Hezekiel, astronot tanrıların uzay gemisi) ve arkeolojide (Piramitler = Astronot Tanrıların geriye dönebilmesi için kerteriz noktaları) aramaktadırlar. ☛Ufo

PRE-EKZİSTANS

lat. "önceki hayat"

İnsanın, en son reenkarnasyonu (☛Reenkarnasyon) ya da bundan daha önceki durumu. Bu ifade, insan ruhunun sadece şimdiki doğumu ile var olmaya gelmediği, başka sözler-

le, dünyaya gelmeden önce de zaten var olduğu anlamına gelir. Büyük İskenderiye kilisesinin kurucusu Origenes'in yazılarının ve onun okulunun da kanıtladığı üzere, Pre-ekzistansın bu öğretisi, kesinlikle sırf teozofiye mal edilemez, çünkü aynı ölçüde, eski zamanlarda Hıristiyanlık öğretisinin de bir parçasıydı.

PREISWERK, HELENE

1881-1911

C.G. ☛Jung'un medyumu. Jung, Preiswerk ile yaptığı deneylerin sonucunu, doktora çalışması olan *Zur Psychologie und Pathologie sog. okkulter Phänomene und Errinerungen, Traume und Gedanken*'de (1902) yayınlamıştır. Bu medyum hakkında, Zumstein tarafından 1975'de bir çalışma yayımlanmıştır: *C.G. Jungs Medium- Die Geschichte der Helly Preiswerk.*

PREKOGNİSYON (ÖN BİLİŞ)

yun. "Önceden bilmek, önsezi"

Fal veya kehanet yoluyla geleceği bilmek. Bu yetenek özellikle rüyalarda ve seanslarda ortaya çıkar.

PREMONİSYON

lat.

Felaket getirecek bir olayı daha önceden bilmek. Tabii ki Premonisyon için sadece medyumnik yetenekler yeterli değildir.

PRENATAL TERAPİ

Refleks bölgeleri terapisinden türetilen alternatif bir şifa yöntemi. "Prenatal" (lat. *"doğum öncesi"*) ile kastedilen, tenasül ile doğum arasında kalan zamandır. Prenatal araştırması, bel kemiğinin, bu doğum öncesine ait her anı hafızasında tuttuğunu ve böylelikle durmaksızın dölyatağının duvarları ile ve böylece de annelerimizin hareketleriyle temas içinde olduğunu ortaya çıkardı. Bel kemiğinin etrafındaki kemik yapısı, prenatal evreyi yansıtıyor. Prenatal terapinin bir şekli de ☛Alexander Tekniği'dir. Kaynak: Frederick Leboyer, *Der sanfte Weg ins Leben.*

PRESİPİTASYON

lat.

Sihirli yöntemlerle yazıların ve şekillerin ortaya çıkması. Simyada: Bir çözeltideki maddenin çökeltisi.

PRESTABİLİZE ARMONİ*

lat. "baştan belirlenen", "uyum / hemfikir"

Leibniz'e göre, Tanrı'nın belirlediği gibi, ardışık olmayıp da, ahenkli bir şekilde birbirini tamamlayan ruhun bedenle olan ilişkisi.

* Önceden sağlamlaştırılmış ahenk (Ed. n.)

PREVORST KÂHİNİ

Friederike Wanner, evlilik soyadı: Hauffe, (1801-1829), Suebyalı uyurgezer, Justinus ☛Kerner, onun hayatını bu isimle kaleme almıştır. Bu kitap, Kerner'in ilginç sonuçlar çıkarttığı, tüm spiritüel fenomenler bakımından bir hazine sayılır.

PRIBRAM, KARL H.

**1921*

Amerikalı. Standford Üniversitesin'de (Kaliforniya –ABD) Nöroşirurg (Nöroloji cerrahı) ve Nöropsikolog. Pribram ☛New Age Hareketi'nin "baş teorisyeni" olarak kabul edilir. Kendisi tarafından geliştirilen beyin fonksiyon modeli, zihinsel oluşumları araştırmada yeni bir paradigmadır. Pribram beynin bir hologram şeklinde çalıştığı düşüncesinden hareket etmiştir.

PRICE, HARRY

1881-1948

Yoğun bir şekilde medyumlarla ilgilenen parapsikolog. Uzmanlığı, ☛Telekinezi ve ☛Ektoplazma olan Avusturya/Braunau'lı medyum, Rudi Schneider (1908-1957). ile çalışmıştır. Sonra da, bir seans esnasında bir masayı tamamıyla tahrip etmeyi başaran Stella C. ile de çalışmalar yapmıştır. P. Tabori, Price hakkında bir biyografi yayımlamıştır: *Harry Price, the biography of a Ghost-hunter.*

PRICE, JAMES

1800 civarı

İngiliz. Simyacı, 1782'de güvenilir şahitler önünde on kere metalleri altına dönüştürmüştür, sonraları gücü tükenir; rakipleri tarafından sahtekârlıkla suçlanır, artık aksini de ispat edemediğinden intihar eder. Deneyleri hakkında ele geçirilen tutanaklar, onun gerçek bir altın dönüştürücüsü olduğunu göstermektedir.

PRINCIPIUM

lat. "Başlangıç, sebep ve kaynak"

Mistisizmde birinci ilke, babanın (Tanrı'nın) ateşlisi, ikincisi oğlunun (İsa'nın) nuru, üçüncüsü ruhun, bedeni olanıdır. Bu yüzdendir ki üç dünya, birinde toplanmıştır. Böylelikle Principuim'un bir diğer anlamı, Oluşmuş Dünya'dır.

PRİAPOS

Üreme ve verimlilik tanrısı. Efsaneye göre Priapos, erkekliği sayesinde ünlü olan bir erkeğin ismi. Priapos kocaman cinsel uzvuyla, bahçe tanrısı olarak da tasvir edilirdi. Latince literatürde Priapos'a ihafen yazılmış 80 şiirden oluşan bir derleme vardır: *Carmina Priapea.*

PRİSSİLYANLAR (PRİSCİLLİANER)

Gnostik İspanyol Priscillian (İ.Ö. IV. yy.) tarafından kurulan tarikat. Prissilyanlar'a göre ruh-

lar, esasında şeytan ile savaşmak için yeryüzüne gönderilen meleklerdir. Ama onlar şeytan tarafından fani bedenlere hapsedilmiştir. Görünüşe göre Prissilyanlar, cinsel büyülü ritüeller de uygulamışlardır. Onların Kitab-ı Mukaddes'i, Kitab-ı Mukaddes'e sonradan eklenen *Havarilerin Hafızaları* kitabıydı.

PROFET, ELIZABETH CLARE

Tanınmış Amerikalı ezoterik kadın yazar ve Amerikan New-Age Hareketi'nin kadın gurusu. Profet'in, çoğu bestseller olan yayımlanmış 50 kitabı var, ağırlık noktası, tasavvuf düşüncesine göre birbirleriyle bağlantılı olan Hıristiyanlık âlemi ve doğu dinleridir. Bu, P.'nin düşüncesine göre, New-Age Hareketi'nin en önemli kaynağı. Başlıca eserleri: *The Last Years of Jesus, The Last Teaching of Jesus, Saint Germain on Alchemy, Forbidden Mysteries of Envels* ve *The Great White Brotherhood.*

PROFİT (PEYGAMBER)

alm. Prophet

Başkalarının geleceğini söyleyen, ama özellikle ilahi kâhinlik yeteneği olan kişiler... Yunan efsanesindeki kâhinler (Laokoon, Kalkhas, Teiresias) ya da eski ve yeni birliğin peygamberleri (Yeremya, Yeşeya, Hezekiel Daniel, Christus ve Paulus vb.) gibi.

PROGNOSTİKON

yun. "Ön işaret"

Bir kimseye Prognostikon hazırlamak = Ona kaderini söylemek.

PROGRESSİF BURÇ

alm. Progressives Horoskop

Akıp giden yaşam esnasında, yıldızların konumu, yani ☛Radikshoroskopunun hareketli hali.

☛ *Horoskop*

PROJEKSİYO (PRAJECTIO)

Herhangi bir şeyin, bazı istemli güçlerin ya da özelliklerin sayesinde değerli kılınması hadisesinin simyadaki adı. Buna göre altının Projeksiyosu, altının özelliklerine sahip sıradan bir maddenin altına eşdeğer olmasıdır.

PROMETHEUS

yun. "Öngörüsü olan"

Bir Titan'ın mistik oğlu; o insanları yaratmış ve onlara ateşi hediye etmiştir.

PROPOLİS

Arı salgısının reçinemsi tortusu. Bu reçine büyülü tütsülemelerde kullanılır.

PROSPEROS

Yaklaşık 3000 üyesi olan, Amerika'da gizli bir ezoterik grubun adı. 1956'da Florida'da Thane Walker (*1890) ve Phez Kahlil tarafından kuruldu.

Prosperosun öğretileri, müritlerine ilk olarak inisiyasyon anında açıklanır. Bu topluluğun öğretileri, muhtemelen ☛Gurdjieff'in düşüncelerine dayanıyordu.

PRZYBYSZEWSKI, STANISLAUS
1868-1927

Polonyalı. Çağdaşlar ve Dekadens'in en önemli temsilcilerinden biri olan yazar. Özellikle ilgi alanı, satanizm ve siyah kuddas ayinleriydi. Başlıca eserleri: *Die Synagoge Satans* (cadıların ve ervahı habisenin toplantısının ve siyah kuddas ayinlerin ortaya çıkmasını konu alır), *Satanskinder* (Roman), *De Profundis*.

PSELLOS, MIKHAIL
1018-1079

Yunan felsefeci, devlet adamı ve teolog. İblisler hakkında önemli bir eserin yazarı: *Dialog über den Werken der Daemonen* (bunun lat.ye bir çevirisi mevcuttur). Psellos, elementlerle ilişkili olan iblisleri, altı farklı türe ayırır.

PSEUDO PODIEN
yun. "ışık akımları"

Seans esnasında bir medyumdan çıkan ince yapılı görüntüler. Ama bunlar buhar olup tekrar medyumun içine geri dönerler.

☛ *Ektoplazmi*

PSİ EPSİLON

☛Materyalizasyon fenomenlerinin adı.

PSİ-FAKTÖRÜ ya da FONKSİYONU
alm. Psi-Faktor bzw. - Funktion

Parafizik doğaya ait olmak koşuluyla, şimdiye kadar bilinen paranormal olaylardan sorumlu olan bir fiziksel temel fonksiyon. (Örneğin Telepati, Telekinezi vb.)

PSİ-FENOMENLERİ

Psi, Yunan alfabesinin 23. harfi, Yunanca'dan gelen *Psykhe = Ruh* kelimesinin başlangıç harfidir. Bu deyim tüm parapsikolojik ve paranormal fenomenler için kullanılan modern bir kavramdır. Psi'ye ait olanlar:

1. Psi-Gamma-Fenomeni, DDA
2. Psi-Kappa-Fenomenleri: Psikokinezi (Pk)
3. Psi-Epsilon: Materyalizasyon fenomenleri

PSİ-GAMMA-FENOMENİ
alm. Psi-Gamma-Phänomen

Alıcı olan kişiye verilen ad... Yani algılayan kişinin aktif olarak, örneğin başkalarının düşüncelerini okumak gibi, rol oynadığı zamanı imgeler.

PSİKANALİZ
Yun.'dan. "Ruh tahlili"

Psikoloji: Freud ve öğrencilerinin, bozulan ruh durumlarının tahlil edildiği ve şuura tekrar

kavuşturulduğu, psikoterapi yöntemi. ☛Jung.

PSİ-KAPPA-FENOMENLERİ
alm. Psi-Kappa-Phä-Phänomene
Bir kişiden kaynaklanan parafizik doğaya uygun psikolojik fenomenlerin adı, örneğin Telepati.

PSİKEDELİK
Yunanca'dan. Psykhe = "Ruh", "can ve delos" = "ortaya çıkarıcı": "şuur açıcı"
Bu kelime, 1956 yılında Aldous Huxley ve ilaç kaşifi H. Osmond tarafından ☛LSD ile ilgili olarak ortaya konmuştur.

PSİKEDELİKA
alm. Psi-Phänomene
Şuur açıcı ilaçların ortak ismi.

PSİKODİAGNOSTİK
yun.'dan "Ruh teşhisi"
Tıp: Ruh hastalıkların teşhisi.

PSİKODİANETİK
yun.'dan "Ruh düşünme öğretisi"
John Hubbard tarafından ileri sürülmüş olan psiko-analitik yöntem.

PSİKODRAMA
I. Dünya Savaşı'ndan önce, İtalyan psikatrist Jakob Moreno tarafından geliştirilen bir psikoterapi. Ruhsal problemleri, sadece konuşmak yerine, yaşamakla çözmek daha iyidir. Psikodrama grupla yapılır. Başroldeki kişi buradan kendisiyle birlikte oynayacak olan babasına, annesine ya da eşine benzeyen bir kişi seçer. Sonunda grupta neler hissedildiği konuşulur: Psikodrama hümanist psikolojinin tüm dallarında uygulanır.
☛ *De-Hipnoterapi*

PSİKOFİZİK
Ruh ile beden arasındaki ilişki konusundaki görüşler. Felsefede üç ana grup temsil edilir: Değişkenlik etkisi, paralelizm, ruh da beden gibi yüksek bir üçüncünün tezahürüdür.

PSİKOGRAF
Seanslarda öbür dünya ile, daha doğrusu ruhlarla temasa geçmekte kullanılan yardımcı araç, enstrüman ve teçhizat, örneğin Vi-ya tahtası ya da Plançeta.

PSİKOGRAFİ
alm. Psychographie
Oturumlarda, zaman zaman otomatik, kimi zaman doğrudan ya da Skriptoskop veya Plançeta yoluyla beliren yazı.

PSİKOGRAM
alm. Psychogramm
Paranormal bir yolla oluşmuş olan bir resim, daha doğrusu yazı... Fotoğrafı çekilmiş düşünceler gibi...

PSİKOKİNEZİ
yun. psykhe (ruh) + kinesis (hareket)
Fiziksel nedenler olmaksızın, cisimlerinden paranormal yolla etkilenmeye verilen isim. Bir başka adıysa Telekinezidir.

PSİKOLOJİ, ANALİTİK

C. G. ☛Jung ve öğrencileri tarafından temsil edilen psikoloji akımının adı. Daha geniş anlamda, insan psikolojisinin analizine dayanan (tahlil), psikolojinin her şekline dair kavram.

PSİKOLOJİ, HÜMANİSTİK

Daha gelişmiş şekli kişisel transpersonal psikoloji olan (☛Transpersonal Psikoloji), bu psikoloji akımının temellerini C. G. ☛Jung, R. Assagioli (1888-1974) ve A. Maslow (1908-1976) atmıştır. Bu akımın hedefi, kişiliğin tamamıyla gelişerek, insanın kendisini gerçekleştirmesidir. Ancak bir bütün olarak gözlemlediği insanın tamamıyla gelişmesi için, bu akım meditasyon gibi doğu spiritüel tekniklerinden de yararlanmaktadır.

PSİKOLOJİ, TRANSPERSONAL

Daha ziyade ☛New-Age insan portresiyle örtüşme sergileyen spiritüel ya da transandantal psikoloji. Bu akım Roberto Assagioli (1888-1974) ve Abraham Maslow (1908-1976) tarafından ortaya konmuştur. Bu devrin önemli temsilcileri Charles Tart, Ken Wilber, Caudio Naranjo, Robert Ornstein, Arthur Derkmann ve Stanislav Graf'dır. Buradaki "Transpersonal"ın anlamı "Varoluş sorunları olan insanın ben'idir. ☛Spiritualite, ☛Transandans. Bu akım bilincin üç düzleminden hareket eder. 1) Ben, 2) Varoluş, 3) Ruh. 1. ve 2.'si her bir bireyin bilincini ele alırken, yani hayatın ve ölümün anlamı gibi psikolojik sorun ve soruları, 3. düzlem ise, doğu din sistemlerinde ve Psikoloji'de (örneğin Budizm ve onun Psikoloji'si) temel kavram olan "Aydınlanma", "Uyanış" ve "Kurtuluş" gibi temaların işlendiği, saf bilinci konu almıştır. Denilebilir ki aslında bilincin içinde bulunduğu durum, bu Psikoloji'nin ilgi alanı olmuştur. Transpersonal Psikoloji bu yüzden, ☛meditasyon ve ☛Yoga gibi spiritüel tekniklerden de yararlanmıştır. Bireyin psikolojik problemlerini gidermez, ama dikkatin başka bir bilinç durumuna yönlendirilmesi gerektiğini gösterir (3. Düzlem). Bu yön değiştirme ile normal bilinç de değişime uğrar.

PSİKOLOJİZM

alm. Psychologismus

Psikolojinin, bilim kuramının temeli olduğuna dair görüş, aynı zamanda, mistik fenomenlerin ve iddiaların psikolojik açıklaması.

PSİKOMETRİ

alm. Psychometrie

Medyumların dokundukları cisimlerin sahiplerinin kaderleri hakkında kehanette bulunma

kabiliyetine verilen ad. Rodes Buchanan, bu fenomenin mucidi olarak kabul edilir (*Manuel of Psychometry*, 1885). Araştırmalarında yazıtlardan yararlanırdı.

PSİKONÖROİMMUNOLOJİ

Amerikalı ☛Selby tarafından kurulan psikomatik bir terapi şekli. Hastalıkları önlemek ya da iyileştirmek için, bağışıklık sistemini harekete geçirmek büyük bir önem taşır. Selby, araştırmaları sonucunda, bunun psikoterapik yöntemler sayesinde olabileceğini keşfetti. Buna meditasyon ve oto-telkinde dahildir. Kaynak: John Selby/Manfred Lohmann; *Das Immunsystem aktivieren* (1987).

PSİKOSENTEZ

yun.'dan, "Ruh birleştirilmesi"

Rahatsız bir ruhsal yaşantının yeniden yapılandırılması. Bu öğreti İtalyan psikoanalist Roberto Assagioli (1888-1974) tarafından geliştirildi. ☛Psikoloji, Hümanistik; ☛Psikoloji, Transpersonal.

PSİKOSOMATİK

yun.

Karşılıklı olarak birbirine bağlı olan psikolojik ve bedensel tezahürleri inceleyen tıbbi araştırma yöntemi.

PSİKOTERAPİ, ANALİTİK

Rüyada ortaya çıkan sembollerin doktor tarafından anında yorumlanmasına yardımcı olan, Freud'un öğrencilerinden W. Stekel tarafından bulunan bir şifa yöntemi. Bu teknikte, rüyaların içeriklerini öğrenmek için ☛telkin yöntemine baş vurulmaktadır. Kaynak: W. Stekel, *Die Sprache des Traumes* (1922; Rüyaların Dili).

PSİKOTRONİK JENERATÖR

İnsanlardan saçılan ışınları depolayabilen bir alet. Bu depolanmış enerji ile Psikokinezi ya da Telekinezi yapılabilir.

PSİONİK TIP

☛ *Radiestezi, Tıbbi*

PSİŞİK ETHER

Akaşakronik ile eş anlamlı.

PSİŞİK GÜÇ

Schindler, Crookes, Cox vb'nin, gayri duyumsal görüngülerin nedenlerine verdikleri isim.

PSİ-TEDAVİSİ

☛ *Ruh Tedavisi*

PTOLEMAEİK HİPOTEZ

☛ *Batlamyos Hipotezi*

PTOLEMAIOS, CLAUDİOS

☛ *Batlamyos*

PUGGALA

Budizm "Kişi"

Buda'nın öğretisine göre, "Ben" bilinci olan bir insan yoktur. Mevcut olan, sadece sürekli değişen varlık fenomenleridir.

☛ *Anatta*

PUHARICH, ANDRIYA
**1918*

Amerikalı. Uri ☛Geller ile birlikte çalışan parapsikolog. Telepati ve Psikedelik etkisi yapan mantarlar üzerine yaptığı incelemeleriyle isim yaptı. Başlıca eserleri: *The Sacred Mushroom* (Psikedelik mantarlar hakkında), *Beyond Telepathy* ve *Uri.*

PURANA
sanskr. "Eski", "Eski zamanlardan kalma"

Hindistan'da bununla özellikle şair Vyasa'nın yazdığı düşünülen (İ.Ö. 100 civarı) birtakım kutsal yazı kastedilir. Purana'lar eski Hindistan mitolojisinin tüm sistemini içerir. Sayıları genellikle 18 olarak verilir; her Purana'nın tam olabilmesi için beş bölüme veya konuya ayrılmıştır. Bu beş nokta veya konu genellikle aşağıdaki gibi verilir: a) Başlangıç ya da kâinatın "yaratılışı"; b) Yenilenmesi ve yok edilmesi (Manvantaras ve Pralayas); c)Tanrıların jenealojisi, başka tanrısal varlık, kahraman ve vatanseverler; d) Manuların farklı hükümranlıkları; e) Güneş ve Ay ırkı hikâyelerinin bir özeti. Şimdiki haliyle hemen hemen hiçbir Purana bu beş konuyu tamamıyla işlemiyor; belki bunlardan Vişnu-Purana bir istisna, herhalde en tam olan o, ki Vişnu-Purana'da bile, bu beş konu başlığı altında toplanamayacak çok şey vardır. Tüm Purana'lar aynı zamanda çok sembolik ve alegorik materyal içerirler.

PURNAYOGA
hinduizm "Bütün yoga"

Entegral yoga ile özdeşleştirilemez. Bu önce ☛*Bhagavad-Gita*'da geçen kavram, ☛Bhakti, ☛Karma ve ☛Jnana-yoga'yı kapsar.

PURUCKER, LORENZ GOTTFRIED von
1874-1942

Teozoflar topluluğunun başkanı olarak (TG), birbirleriyle kavgalı teozofik grupları barıştırmak için sonuçsuz bir şekilde uğraş veren teozof. Başlıca eserleri: *Theosophisches Wörterbuch, Die Goldenen Regeln der Esoterik* (Ezoterizmin Altın Kuralları), *Die Grundlage der esoterischen Philosophie, Studien zur esoterischen Philosophie* ve *Tradition* (6 Cilt).

PURUSHA
sanskr. "İnsan"

Kabalist Adam Kadmon'a tekabül eder. Teozofik açıdan purushanın birçok anlamı vardır. "İlahi insan" ya da "İdeal insan" anlamının haricinde, bu kelime ile genelde, tüm insan olan canlıların içinde bulunan spiritüel insan kast edilir, aslın-

da kendini bilen tüm canlılarda olduğu gibi spiritüel benliğe verilen isimdir. Purusha, kimi zaman geliştiren ya da "Yaratıcı" olan Brahma ile de aynı anlamda kullanılır.

PURVAMİMANSA
hinduizm
Bir felsefe okulu.
☛ *Mimansa*

PUTREDO
Bir maddenin ısıda simyevi olarak çözülmesi.

PUTREFAKTİO
alm. Putrofactio
Purefaktio ve Purifikatio da denilir. Simyada, bir maddenin arınması ya da katarsisi; örneğin Damıtım, Süblimasyon, Çözülme, Filtreleme ve Kristalizasyon.

PUYSEGUR, ARMAN MARIA JACQUES DES CHASTENET
1751-1825
Fransız aristokrat. Manyetik şifa yöntemini geliştiren ☛Mesmer'in öğrencisi.

PYTHAGORAS
İ.Ö. VI. yy.'da yaşamış Samos'lu ünlü felsefeci. 40 yaşından sonra büyük Yunanistan ve özellikle Kroton'a göç ettiği ve orada yaşadığı söylenir. Yaşadığı dönemde bile Yunanistan'ın büyük şehirlerinde ünü yayılan, özellikle matematik ve müzik alanında derin bilgiyle donanmış olarak bir topluluk kurdu. Sonraki (Yeniplatoncu) efsaneler, geldiği yere dair, tanrılarla ilişkileri, kişisel anıları, önceki hayatıyla ilgili çok güzel havadisler nakletmişlerdir. Bu havadislere göre Pythagorasçı topluluk, dini merasimle takdis edilmiş ve ananelerle bezenmiş gizli bir tarikat olarak yapılanmıştır. Çok sıkı 2,5 yıllık bir suskunluk sınavından sonra, bu üyeler topluluğa kabul edilip, Eksoterik ya da Akusmatik, Ezoterik ya da Matematikçi, Sebaktikçi olarak gruplara ayrılırlardı.
Esas mal ortaklığı düzeninde yaşarlardı ve katı yaşam kurallarına sahiptiler. Bu grubun temel tümcesi şöyleydi: Her şey

Pythagoras

sayıdır, bu yüzden olaylar sadece sayılara göre düzenlenmemiştir, tözel yapıları itibarıyla da sayılardan oluşurlar. Sayının ana yapısı olarak şunlar gösterilmiştir: Tek ve çift, sınırlı ve sınırsız. Bundan dolayı Pythagorasçılar her şeye uygulanabilen bir Düalizmi kabul etmişlerdir, ancak ikili kavram çiftine, sekiz tane daha eklenerek (birlik-çokluk, sağ-sol, erildişi, sakin-hareketli, iyi-kötü, kare-üçgen) sıkı bir şema ve kutsal olan ondalık sayı sistemiyle genişletilmiştir.

Bir başka öğreti tümcesi şöyle der: Her şey ahenktir, zıt olanların sayı ve ölçülerle birleşmesidir. Pythagorasçılar sayı sistemlerini kullanabilecekleri diğer bir alan olan gökcisimlerinin sayı ve mesafelerini ondalık sayı sistemine göre tespit ederek dünya yapısına yönelmişlerdir. Tanrısal yaşam gücünün aktığı odak olan küresel dünyanın ortasını merkez ateşi olarak kabul etmişlerdir.

Fani yaşamla Pythagoraslular daha az ilgilenirlerdi. Beş düzenli cisim sayesinde (Piramitler, Sekizgen Yirmigen, Zar, Onikigen, elementleri (Ateş, Su, Hava, Toprak, Gökyüzü) tanımlıyorlardı. Ruhun ve yeryüzündeki yaşamın basamakları için de matematiksel tanımlamalar bulmayı biliyorlardı. İlahi bir kaynaktan gelen ruhlar, bir cezalandırma yeri olarak bedenin içine batmışlardır, ruh göçü, iyileşecek olanlar için ıslah, Tartaros'a dönüşmek ise iyileşemeyecek olan günahkârlar için bir cezaydı. İlahi adalet her kabahat için, ona uygun cezayı talep eder; şeytani inanışları ve etikleri bununla ilgilidir. Görünüşe bakılırsa, bize ulaşan öğretilere göre bu detayların uygulanması çok vecizelidir. Pythagoras sisteminin 200-300 yıl sonra kaybolmasından sonra, tekrar İ.Ö. I. yy.'da ortaya çıkmıştır. En meşhur Pythagoraslular'dan biri, Kapadokya'dan Tyana'lı Apollonnios idi.

PYTHAGORAS ÇEMBERİ

alm. Rad des Pythagoras

Kader tekerleği de denir. Özellikle XVI. yy.'dan beri Fransa'da sıkça kullanılan kaderi sorgulama şekli. Üç sayı değerine ihtiyaç vardır:

1.) Ön isminin ilk harfinin sayı değeri, (bir sonraki sayfadaki resme bak) örneğin Helmut = H = 28.

2.) Haftanın günlerinin sayı değeri

Pazartesi	= 52
Salı	= 52
Çarşamba	= 102
Perşembe	= 31
Cuma	= 68
Cumartesi	= 45
Pazar	= 106

LA GEOMANCE DE

LA ROVE PYTHAgorique, ou de fortune.

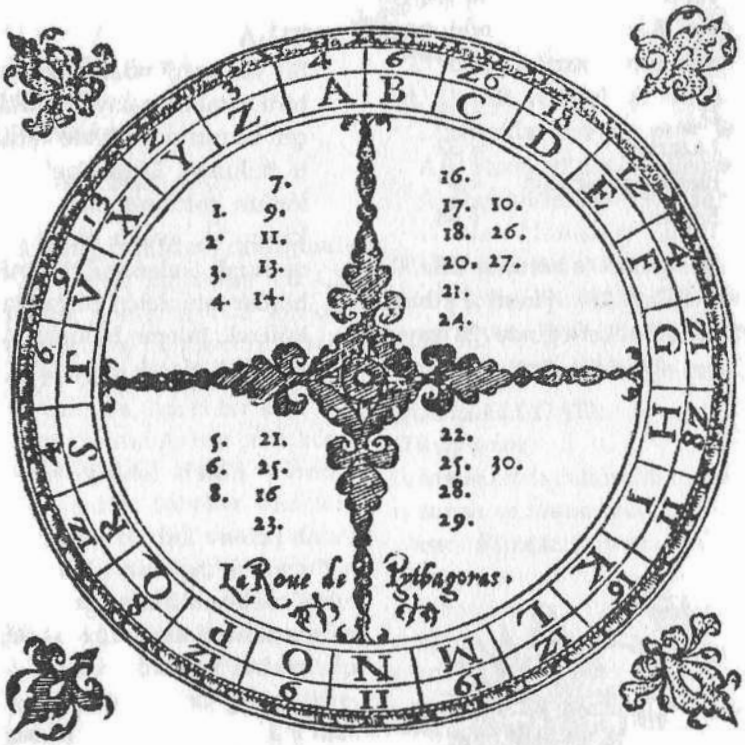

	Planettes.		*Iours de la ſepmaine.*	
♄	Saturne.	55	Samedi.	45
♃	Iupiter.	78	Ieudi.	31
♂	Mars.	39	Mardi.	52.
☀	Soleil.	34	Dimanche.	106
♀	Venus.	45	Vendredi.	68
☿	Mercure.	114	Mecredi.	102
☽	Lune.	45	Lundi.	52

Pythagoras çemberi

3.) Zar atarak bulabileceğiniz herhangi bir sayı.

Uygulamaya dair örnek: Helmut isimli bir kişi önümüzdeki günlerde bir seyahat yapıp yapmayacağını öğrenmek istiyor. Kader sorgusunun yapıldığı gün pazartesi günü.

H	= 28
Pazartesi	= 52
Herhangi bir sayı	= 8
Eşittir	= 88

88 sayısı 30'a bölünür (88/30 = 2 kalan 28). Şimdi Pythagoras'un tekerleğinde 28 sayısının nerede bulunduğuna bakılır. Eğer dairenin yukarı bölümünde bulunuyorsa, o zaman bir uğurlu sayı, öteki türlü-bu örnekte olduğu gibi-uğursuz bir sayı. Buna göre, ilgili kişi bu seyahate çıkmamalıdır.

PYTHİA

Bir yer yarığından fışkıran zehirli bataklık gazıyla transa geçen ve esrime halinde kehanette bulunan, Delphi'deki Apollon'un rahibesi olan Yunanlı kâhin. Üç ayaklı bir taburede oturarak kelamını bildirir ve bunlar rahiplerce mısralara dökülerek, talepte bulunan şahsa kehaneti olarak aktarılırdı.

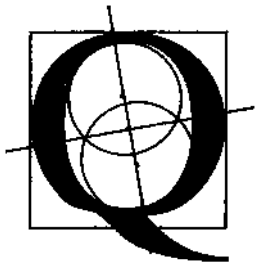

QI GONG

☛ *Ch'i Kung*

QI GONG TOPLARI

çin.

Ta Ming Hanedanı döneminde (1368-1644) kullanılan bir Çin terapi yöntemi. Söz konusu olan içi boş iki küredir, içlerinde bu çelik küreleri döndürmeye yarayan, ikinci bir küre bulunmaktadır. Ayrıca çelik kürelerin içinde, dahili kürenin yaylanarak hareket etmesini sağlayan bir mil vardır; dahili kürelerin haraketi sonucu Yin ve Yang sesleri meydana gelir. Bu iki küre belli kurallara göre elin içinde hareket ettirilir. Bu şekilde meydana gelen titreşimler sayesinde el ve kol kasları titreşir ve kan dolaşımı sağlanır.

Qİ

jap.

Yaşam gücü. Ch'i'nin adı.

QUAL, QUAAL, QUALL

Teozof./sim./mist. (Latince qualitas'dan gelir = "nitelik"), bir varlığın içindeki hareketin, niteliklerin çıkış kaynağı.

QUANIER, JOHANN

Londra'da yaşayan ve ☛New-Age Hareketi'nin öncülerinden sayılan ezoterikçi. 1975'den beri "New Humanity" adlı spiritüel gazetenin sahibi. Quanier'e göre, New Age "Pnömokrat" (yun. "ruh yönettiği") politik bir şekil alacaktır.

QUETZALCOATL

"Tüylü yılan"

Meksika'da verimlilik tanrısı, sabah ve akşam yıldızının tanrısı. Rüzgâr tanrısı. Efsaneye

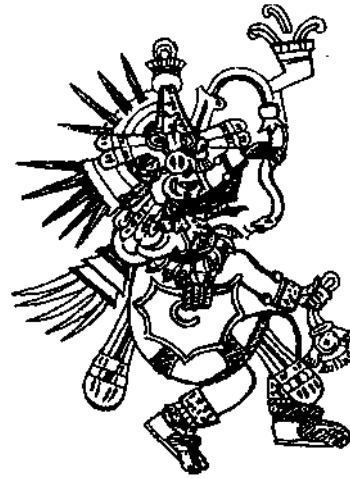

Quetzalcoatl

göre bir gün tekrar çıkıp geleceği Atlantik'e, yılanlardan oluşan bir salın üstünde düştüğü Atlantik'ten tekrar çıkıp döneceğine inanılır. 1915'de (Kışın senesi) İspanyol fatih Kortez Meksika'ya çıktığında, yanlışlıkla Quetzalcoatl sanıldı.

QUINCUNX

lat. "5/12; on ikide beş"

Astron./Astrol.: "On ikide beş ışını", 150 derecelik eğimli (iki gezegenin) açı mesafesi. Ters/sert açı olarak kabul edilir.

☛ *Aspekt (açı)*

QUINCY, THOMAS

1785-1859

İngiliz yazar ve muhabir. Uyuşturucu bağımlısıydı. Uyuşturucunun etkisindeki anılarını 1821'de *Confessions of an English Opiumeater* (İngiliz Bir Afyon Tiryakisinin İtirafı) adlı kitabında yayımlamıştır. Takipçileri, XIX. yy.'ın ortalarında Paris'te Pimodan otelde bir araya gelen ve uyuşturucularla deneyler yapan Haşhaşinler kulübü yazarlarıydı: Victor Hugo, Balzac, Gérard de Nerval ve uyuşturucu ile olan deneyimlerini yayımlayan bir diğer yazar, Charles Baudelaire.

QUINSBY, PHINEAS PARKHURST

☛ *Neo-Ruh Hareketi*

QUINTA ESSENTIA, (BEŞİNCİ ÖZ)

lat. "Beşinci element"

Bir madde veya nesneden çıkarılabilecek en arı, en mükemmel şey: İçinde beşinci şeklin sevgi ve olarak ortaya çıktığı yağ; her şeyin içindeki saf cennet unsuru veya cennetin kendisi. Simyada, tüm maddelerin gücünü ve erdemini, en arı ve en mükemmel şekilde ihtiva eden karışım. Çoğunlukla Felsefe Taşı ile eşdeğer tutulmuştur.

QUMRAN

☛ *Esenîler*

R

RA

Mısır'ın Güneş Tanrısı.

Ra

RABAD

1125-1198

Doğru adı Haham Avraham Ben David von Posquiéres'dir. Maimonides ile şiddetli bir fikir çatışmasına giren, Provans'lı kabalist. *Gesetz des Hauses* (Evlerin Yasaları) ve *Herr der Seele* (Ruhun Efendisi) onun kaleminden çıkmıştır. Halefi İspanyol kabalistleri üzerinde etki yapan Sepher Yetsira'ya dair yorumları meşhurdur.

RABDOMANT (RABDOMANSİ)

☛ *Çatalla yapılan kâhinlik*

RADEMACHER, JOHANN GOTTFRIED

1772-1850

Kendisini Almanya sınırları dışında da tanıtan tecrübe öğretisinin kurucusu ve Goch'da doktor. Sık sık Homöopati ile karıştırılan ve onunla eş değerde tutulan öğretisi XIX. yy.'ın sonuna kadar kabul görmüştür. Ve XX. yy.'ın 40'lı yıllarında dahi bu tıbbi akımın taraftarları vardı. Rademacher'e göre hastalığın özü, tanımlanamayan bir şeydir. Bu tanımlanamayana, yani hastalığa dair bir şifa yöntemi bulunduğunda bu hastalık teşhis ediliyor. Bu yüzden şifa yöntemlerinin sayısı kadar hastalık vardır. Bu şifa yöntemleri etkilerine göre, kâinat yöntemleri ve sadece bazı organlara etki eden organ yöntemleri diye ikiye ayrılır. Kainat yöntemleri bakır, demir ve potasyum azotatı'dır. Rademacher öğretilerini *Rechtfertigung der von den Gelehrten mi-*

Bekannten verstandesrechten Erfahrungsheillehre der alten scheidekünstigen Geheimärzte (Berlin 1843, 3. Baskı 1848) adlı kitapta geniş bir endeks ile toplamıştır. Rademacher geniş kapsamlı giriş bölümünde Paracelsus'a dayanır. Arada geçen zaman içinde araştırmalar, Rademacher tarafından dayanak olarak gösterilen Paracelsus yazılarının sahte olduğunu göstermiştir. Tıp tarihine göre tecrübe şifa öğretisi, XIX. yy.'da geç Paracelsus dönemine aittir. Kaynak: Franz Oehmen'den *Rademacher*'den (Berlin 1900, geniş kapsamlı bibliyografi ile) yola çıkılarak yazılan eser: *Die Erfahrungsheillehre von Rademacher*, Johannes Bergmann (Stuttgart 1943).

☛ *Latzt;* ☛*İatromistik,* ☛*Tarot*

RADHA

hinduizm

Krişna'nın eşi.

RADHAKRİSHNAN, SARVAPALLİ

1888-1975

Bir çeşit Panteizm'in temsilcisi, Oxford'da din felsefecisi olan Hindu profesör. Tüm dinler en nihayetinde Tanrı'ya giderdi, ona daha yakın olanı yoktur. Tasavvuf tüm dinler için büyük anlam taşırmış. Başlıca eserleri: *Indian Philosophy* (2 Cilt 1923), *Eastern Religion and Western Thought* (1939) ve *East and West* (1958).

RADİKAL

Yanıcı maddelerle, yanıcı hale getirilen beden için kullanılan Simya terimi.

RADYANS TEKNİĞİ

☛ *Reiki*

RADYESTEZİ

yun."Işın Kabiliyeti"

Medyumluk özelliği olan kişilerin, sarkaç ve çatal (maden yatağı bulmada da kullanılan değnek) yardımıyla su kaynakları, daha doğrusu yeraltı hazinelerini bulma yeteneğine verilen isim. Radyestezi tüm ışınları kapsar: ☛Od, bio ışınları, büyülü kişiler tarafından üretilen ışınlar. Radyestezi modern ezoterizmde hastalıkların bulunması için kullanılır.

RADYESTEZİ, TIBBİ

Tıbbi Radyestezi bu yüzyılın başlangıcında Fransız rahipler Bouley ve Mermet tarafından kurulmuştur. Görevleri, gizli kalmış hastalıkları keşfetmek ve bir sarkaç yardımıyla doğru olan ilacın seçimini yapmaktır. Bunun için Radyestezist, bir ölçü kâğıdı şeklindeki teşhis tablosundan yararlanır. Genelde A, B, C uç noktalarının işaretlendiği bir eşkenar üçgenin içinde bulunduğu bir daire şeklindedir. C noktası Radyes-

tezistin önünde dururken, üçgenin tabanı (AB) kuzeye bakar. Sarkaç, AB tarafından C noktası ile D orta noktasının sıfır çizgisinde (bağlantı çizgisi), açıortayın kesişme noktasının üstünde tutulur. A noktasına hastanın kan tahlili, B noktasına bir organ tahlili konur. Sarkacın CD sıfır çizgisinden sapması, şiddeti AB doğrusundaki skaladan okunabilecek bir hastalığa işaret eder. Sarkacın, tam dairenin orta noktasına tutulduğu dairesel biçimdeki anatomik diyagramlar da kullanılır.

RADYONİK

alm. Radionik

Radyonik, Amerikalı hekim Abrams'ın (*1863) araştırmalarına dayanır. Çok ince hesaplanmış enstrümanların yardımıyla bir organ numunesinin frekansı (genelde kan ya da saç) ölçülür. Her hastalığın bir olmalıydı. Bu ölçüm için gerekli olan, sadece hastanın bir vakıa hikâyesi ve bir organ numunesi

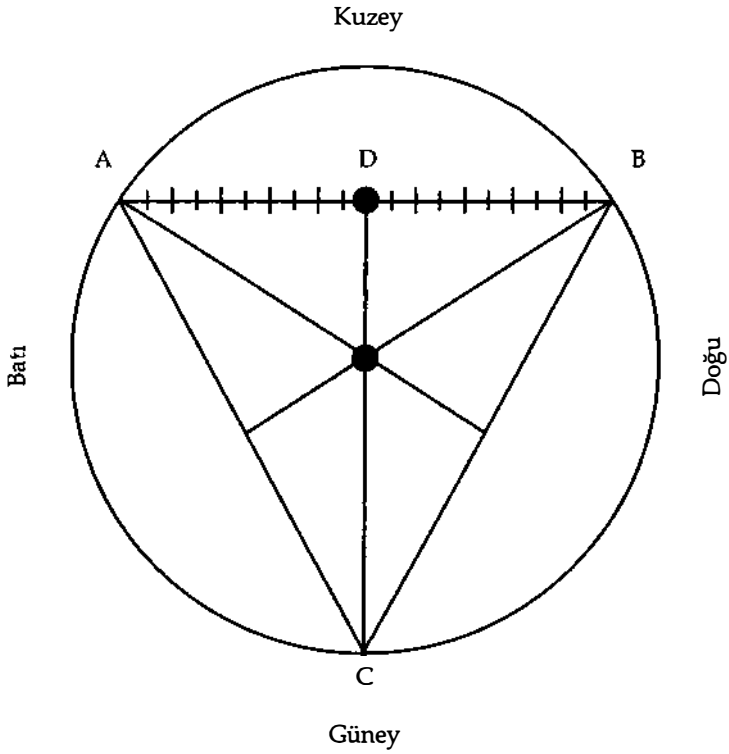

göndermesidir. Radyonik, bugün enerji alanındaki ölçüm ile (☛Aura, ☛Kirlian-Fotoğrafı) ilişkilendirilir. Bunun için "Radyonik kamera" kullanılır.

☛ *Radyestezi, tıbbi*

RAGNARÖK

Kelime anlamı "Tanrı'nın alaca karanlığı". Edda'ya göre kıyamet günü.

RAHN, OTTO

1904-1939

Yoğun bir şekilde ☛Gral'ın sırrı ile ilgilenen muhabir. Onun hipotezine göre Wolfram von Eschenbach tarafından tarif edilen Gralsburg Munsalväsche, ☛Katharların Gralı korudukları Monsequr'un kalesiydi.

RAINFARN

Botanik adı *Tanecetum vulgare* olan bu bitki, korbblütler familyasına dahil edilmiştir. Bütün bitkinin, çok garip, pek de hoş sayılamayacak, çok keskin aromatik bir kokusu vardır. Uçucu yağlar bakımından çok zengin olan, çiçek açan bu ot, hekimlikte kabul görmüştür. Sindirimi kolaylaştırdığı gibi, cilt ve böbrek rahatsızlıklarında da etkili olduğu söylenmiştir, çok yüksek dozlar ishal ve kusmaya yol açar. Büyücülükte, şimşek, dolu ve bozuk hava gibi hava muhalefetine karşı koruduğuna da inanılırdı.

Rainfarn

RAINKOHL

Botanik ismiyle *Lapsana communis* olan ve komposit familyasına giren bir bitkidir. Halk tababetinde yumuşatıcı, serinletici ve çözücü bir araç olarak kullanılır. Büyücülükte Rainkohl'den, bu bitkinin bir noktasından üç çiçek dalı verdiğinde, büyülü etkisiyle işleri lehe döndürme gücüne sahip olduğundan bahsedilir.

RAJALAR

sanskr.

Üç Gunas'dan (iptidai madde) biri ya da "özellik"; öbür ikisi ☛Sattva ve ☛Tamas'dır. Rajalar, doğanın üç alt grubundan biri olan, arzunun, tutkunun ve icraatın özelliğidir. Bir başka anlamda arzunun, değişim ve dönüşüm gerektiren, doğadaki temel dürtünün nedeni veya sonucudur da denilebilir.

RAJNEESH, BHAGVAN SHREE (OSHO)
1931-1990

Hintli felsefe profesörü ve tarikat kurucusu. 1953'te kendisini aydınlatan bir tecrübeden sonra etrafına bir taraftar toplulu-

Osho

ğu topladı (Life Awaking Centres). Öğretisi, doğu bilgelik öğretilerinin değişik öğelerinin ve meditasyon tekniklerinin birleşmesinden oluşur. Rajneesh'in batı ülkelerinde birçok taraftarı vardır.

1974'te Pouna'da (Hindistan) kurulan merkez, 1981'de Oregon (ABD) eyaletine kaydırıldı (1985'te dağıldı). Yaşamının son aylarında, Japonca: O = "Sevgi" ve SHO = "Geniş kapsamlı şuur" kelimelerinin bir birleşimi olan Osho ismini kullandı (☛Eka, ☛Bodhidharma'ya bu isimle hitap etmiştir). Taraftarları –Sannyalar– yeni bir isim alırlar ve portakal rengi ya da kırmızı bir elbise giyerler.*

RAMA
hinduizm

Rama, Tanrı Vişnu'nun 7. tecessümüdür (vücut bulma) ve yer yüzündeki şeklidir.

Rama

* Osho'nun Türkçe'de yayımlanmış bazı kitapları: *Provokatör Mistik*, Çev.: Niran Elçi, Omega Yay., 2004; *Meditasyon*, Çev.: Engin Sunar, Omega Yay., 2003; *Osho Zen Tarot*, Çev.: Niran Elçi, Omega Yay., 2003; *Tantra, Spiritüellik ve Cinsellik*, Çev.: Niran Elçi, Omega Yay., 2002; *Sessizliği Dinlemek*, Çev.: Adalet Celbiş, Kuraldışı Yay., 1999; *Yaratıcılık*, Çev.: Suzan Mıhladız, Owo Basım Yayım, 2003 (Ed. n.)

RAMAKRİSHNA, GADADHAR CHATTERJİ
1836-1886
Bangladeş'li tasavvufçu. Ramakrishna, geriye hiçbir yazı bırakmamıştır, ama sözleri öğrencileri tarafından toplanmıştır. İslam ve Hıristiyan âleminin inanç ve duygu dünyası da ona yabancı değildir. O dinlerin ahengine inanırdı. Sözlerinden biri şöyledir: "Acıma duygusu olan Hıristiyanlar, Tanrı katındaki yükümlülüklerini yerine getiren Müslümanlar ve tüm canlılara karşı hayırsever olan Hindular olun." ☛Vivekananda.

RAMANUJA
İ.Ö. 1000. ☛Vedanta'nın en önemli hocalarından biri ve bir Vişnu tarikatının kurucusuydu. Brahman öğretisini geliştirmiştir. Tanrı (Brahman) periyodik olarak dünyanın kendisinden doğmasını sağlar. Tek ruh ve madde, Tek-bir-bütünün (Brahman) sıfatlarıdır.

RAMAYANA
hinduizm "Rama'nın maceraları"
Valmiki öğretisinin yazarı olarak da kabul edilen Hintliler'in en eski destanının yazarı. 7 bölüm ve 50.000 kıtadan oluşur.

RAMUNOUS LULLUS
XIII. yy.'da yaşamış İspanyol Fransiskan simyacı ve okültist.

RAPHAEL (İSRAFİL)
lat. solve et coagula
Simyada çözme ve birleştirme gücünün sembolüdür.

RAPOR, MANYETİK
Medyum ile manyetizör arasındaki ilişki, manyetizörün ruhsal durumunu canlandırırken, medyumun ruhsal fonksiyonu manyetizörün iradesiyle baskı altına alan, bir yaşam ve hissiyat birliğidir.

RASİEL
Sepher Rasiel ha-maleach (Melek Rasiel'in Kitabı) ya da *Adamsbuch* (Âdem'in Kitabı) kitabı. Bugünkü anlamda tanrı isimleri ve kullanışları hakkında yazılmış, sade, birbirine eklenmiş tasavvufî risaleler... Kimi zaman astronomik-astrolojik, melek vb. üzerine bilgiler sonunda ise etkileri, yapılışları ve kullanım biçimleri ile birlikte birkaç muska vardır.

RASPUTIN, GRIGORIJ JEFIMOWITSCH
1846-1916
Rus tasavvuf ve ruh şifacısı. Özellikle dualaların, şifa yönüne inanan, kırbaç ve cinsel ritüeller uygulayan yeni gnostik Chlysty tarikatına mensuptu. 1905'te özellikle okültizme meraklı olan Çar II. Nikola ile tanıştırıldı. Rasputin'den önce, ☛Papus imparatorun konuğu

olmuştu. Rasputin, Çar'ın oğlu Alexander'in bir türlü iyileşmek bilmeyen bir kan hastalığından ileri gelen yarasını, üzerine elini koyarak iyileştirmeyi başarmıştır. Bu gözle görülen şifa süreci ve kerameti, Rasputin'e imparatorluk sarayında güçlü bir yer edindirdi. Bir entrikaya karıştırılarak prens Jussopov yönetiminde bir grup soylu tarafından öldürülmüştür.

RATNA

Budizm "Küçük ateş/od"

Üç R.: Buda, öğreti ve keşiş tarikatıdır.

RÄTSCH, CHRISTIAN

**1957*

Profesör ve etnososyolog. Ağırlık noktası: Büyü bitkileri. *Ethnomedizin und Bewußtseinsforschung, Lexikon der Zauberpflanzen* (Büyü Bitkileri Sözlüğü), *Lexikon der Zaubersteine* (A. Guhr ile), *Ein Kosmos im Regenwald* ve *Bilder aus der unsichtbaren Welt* serisinin yazarı.

RAUDIVE, KONSTANTIN

1909-1974

F. Jürgenson'un araştırmalarını ses bant kayıtlarından yararlanarak devam ettiren ve ölmüşlerin ruhlar âlemi olduğunu ileri sürdüğü bir ikinci kâinat teorisini geliştiren Letonya'lı psikolog. Bir ses kayıt cihazıyla, ölülerin ruhlarıyla iletişim kurmak mümkündür. Kitapları: *Unhörbares wird hörbar* (1968; Duyulamayanlar Duyulabilir) ve *Überleben wir den Tod* (1973).

RAY, BARBARA

☛ *Reiki*

RAY, RAMMOHAN

Veda'nın gerçek öğretisini tekrar hayata geçirmeye çalışan Bangladeşli Brahman. Tüm dinlerin ortak, en eski din inanışlarını yenilemek isteyen bir topluluk, "Brahma Samaj"ı kurdu. Bu reform hareketine Tagore de katıldı (1861-1941).

REAKSİYON

latince'den "Tepki"

Bir etki sonucu, ruhun ya da başka bir şeyin tepkisi. Böylelikle, bir medyum fenomenlere bu şekilde "tepki" verir, bir başkası farklı bir şekilde.

REAKTİF

Psikoloji: Kuvvetli ruhsal sarsıntılara yol açan, ruh bozukluklarına verilen isim.

REBALANCING (TEKRAR DENGELEME)

İngilizce'den gelir "Tekrar dengeye getirmek". Spiritüel köklerinin ☛Rajneesh'in (Bhagavan) öğretilerinde aranması gereken bir vücut terapisi. İlgili 10 ayrı oturumda bağ dokusu masajı, vücut ve duruş egzersizleri ve bir konuşma terapisine katılmak zorundadır.

REBBE (HAHAM)

Rabbi'nin, Almanca ve Slavca karışık İbranca şivesindeki söylenişi (Jiddisch). Rabbi'nin tersine, karizmatik bir dini törenle takdis şekli vardır ve yüksek dünyalarla daha yakın ilişki içindedir. Bu isim sadece ☛Baal Şem'in halefleri olan, Hasidik ruhani liderlere atfedilir.

REBİS

İki şeyin birleşmesi. Simyasal olarak, Opus'un sembolik resimlerinde büyük rol oynayan, özellikle hermafroditlerin olmak üzere, iksirin sembolüdür. Burada birleşen, eril ve dişi ilkelerdir.

RECANATİ, HAHAM MENACHEM BEN BİNJAMİN

1350-1440

İtalyan kabalist; başlıca eserleri: *Kommentar zur Thora* (Tora'ya Dair Yorumlar) ve *Erklärung der Gebete.*

RECHEKA

sanskr.

Nefesi düzenlemek için ☛Hatha-Yoga sisteminin egzersizlerinden biri. Nefes, burun deliğinin biri parmakla kapatılarak, öteki burun deliğinden dışarı bırakılır, sonra aynı işlem diğer burun deliğinde tekrarlanır.

REÇİNELER (Macun/Sakız/ Merhem vb.)

Ya bitkinin yapısı dahilinde üretilen ya da hastalıklı görünümler (yaralar) ile oluşan koyu, akışkan, aromatik bitkisel ifrazatlar. Kütüklere kertik atılması ve ifrazatın biriktirilmesi, dal uçlarının preslenmesi veya kaynatılması ile elde edilirler. Kokuları yumuşak, tatlımsı, "reçinemsidir". Balsamlar ve reçineler tabii ki yapışkansı madde olarak değil, parfümlü çözeltiler şeklinde piyasaya çıkar ve sıkça fiksatör görevi yapar.

REDUKTİF EYLEM

alm. Reduktives Verfahren

Freud'da rüya analizine ilişkin ana kavramlardan biri. Rüya içerikleri, temel dilek oluşumlarına ve ☛Libido'nun dürtülerine bağlanır.

REDUKTİO

lat.

Bir önceki bedene geri götürmek.

REENKARNASYON

lat. "Yeniden doğmak, tekrar vücut bulmak"

Hinduizm, Budizm, modern teozofi ve spiritüalizmin temel kavramı. İnsanoğlu ölümden sonra yeni bir varoluşa geçer. Cehennem yaratıklarından tanrılara kadar, daha önceki yaşamındaki yaptıklarına göre onu ya iyi ya da kötü bir yeniden doğuş bekler. Tüm insani amaçların hedefi, bu doğum

(samsara) döngüsünden sıyrılabilmektir. Hinduizm, reenkarnasyonu Budizm'in kabul etmediği tenasühle ilişkilendirir. *Upanişad'lar* döneminde ruh tanımının yaygın olup olmadığı bilinmemektedir.

☛ *Upanişad'lar; ☛Samsara; ☛Karma*

REENKARNASYON TERAPİSİ

Daha önceki ☛enkarnasyonlarda, travma tecrübelerinin şimdiki yaşamı da etkilediği varsayımından yola çıkar. Reenkarnasyon terapisinde bu tecrübeler hipnoz ve ☛psikodrama yoluyla şuura getirilir.

☛ *Tekrar doğuş*

REFLEKS TERAPİSİ

☛ *Genzel Refleks Terapisi*

REFLEKS TERAPİSİ NAZAL

XX. yy.'ın ilk çeyreğinde doktor Fliess, Bonnier ve Asuro tarafından geliştirilen holografik bir şifa yöntemi. Sümük dokusunda, birçok organa tekabül eden noktalar tespit edilir. Bu tür noktaların tedavisinin, cinsel şikâyetlere ve ruh hastalıklarına iyi geldiği söylenir.

REGARDIE, FRANCIS ISRAEL

1907-1983

O.T.O mensubu ☛Crowley'nin sekreteri. 1939'da susma yeminini bozarak gizli tarikat evrakını ifşa etmiştir ("The Golden Dawn" 4 cilt).

REGENERATIO

Gizli öğretide ruhani durumun tanınması ve ruhun kendi şuurunun uyanışında ve geliştirilmesinde kullanılan bir tabir... Ruhun tekrar doğması olayının tanımlanması için de kullanılır. Simyada bir maddenin tekrar yenilenmesidir.

REGIN

Cermen mitinde, tanrılardan daha üstün, kişisel olmayan kader güçleri.

REGIOMONTANUS

1436-1476

Batlamyos'un eski astrolojik tekniğini tamamıyla yenileyen, Franken Königsberg'li önemli bir astrolog Johann Müller'in takma ismi. Tanesi, o zaman ki döneme göre oldukça pahalı (12 Dukat) bir fiyata satılan "Direktions-Tafel"lar (İstikamet Levhaları) ona aittir. Regiomontanus arkadaşları tarafından öldürülmüştür.

REGNUM

lat. "Âlem, dünya"

Maddelerin oluştuğu üç doğa âlemi vardır: Hayvanlar âlemi (R. animale), bitkiler âlemi (R. vegetabile) ve mineraller âlemi (R. minerale).

REGRESYON

lat.'den "Geri adım"

Geri dönmek; Psikoloji: Şiddetli bir travma sonucu, cinsel ar-

zuları geçmişteki tatmin hedeflerine geri yönlendirme.

REGRESYON TERAPİLERİ

Çıkış noktasını, daha doğrusu terapi şeklini daha önceki yaşamlarda ya da geçmişteki enkarnasyonlarda gören psikoterapi yönteminin adı.

☛ *Geçmiş Yaşamı Terapisi; ☛Reenkarnasyon terapisi; ☛Tekrar doğuş*

REICH, WILHELM

1879-1957

Freud'un öğrencisi, Avusturyalı psikanalizci. Öğrencileri tarafından ☛Bioenerjetik olarak da geliştirilen Orgon Terapisi'nin kurucusu. Orgon, Çinliler'in ☛Ch'i, Hintliler'in ☛Prana dediği yaşam enerjisidir. Kozmik enerjinin bir parçasıdır. Reich, bu enerjiyi depolayacak olan bir alet, Orgon akümülatörünü geliştirdi. Avusturya'dan iltica ettikten sonra, Amerika'da biyofizik çalışmaları için bir enstitü kurmuştur. Yaşamının son yıllarında Amerikalı sağlık kurumlarıyla başı büyük derde girmiştir. Hapiste ölmüştür. Başlıca eserleri: *Funktion des Orgasmus* (1927; Cinsel Ahlakın Boygösterisi) ve *Einbruch der Sexualmoral* (1931; Bedensel Boşalmanın İşlevi)*.

REICHELT, JULIUS

1637-1717

Matematik profesörü. Muskalar hakkında yazılmış meşhur bir kitabın yazarı: *Exercitatio de amuletis aeneis figuris illustratis* (1676).

REICHENBACH, KARL FREIHERR von

1788-1869

Od'un mucidi ve Suebyalı kimyager. "Od" kelimesi, Sanskrit dilinden gelir ve manyetizması, ısıya ve elektriğe benzeyen bir dünya gücünü tarif eder. Çatalda ve seans masasının oynamasında, kendisini gösterdiği söylenir. Başlıca eserleri: *Der sensitive Mensch und sein Verhalten zum Od* (1854) ve *Odisch-magnetische Briefe* (1856)

REİ

Budizm

Her defasında, zikrin yeni bir basamağının ilan edildiği küçük ve büyük bir davula vurulması.

REİKİ

Ja. "Evrensel yaşam gücü"

Japon Mikao Usui (1856-1929) tarafından geliştirilen bir spiritüel şifa yöntemi. Her insan bu evrensel güçten bir "kıvılcım"ı içinde taşır. "Reiki-bilimi"nce

* Dilimize çevrilmiş bazı kitapları: *Cinsel Ahlakın Boygösterisi*, Çev.: Bertan Onaran, Payel Yay.; *Bedensel Boşalmanın İşlevi*, Çev.: Bertan Onaran, Payel Yay.; *Dinle Küçük Adam*, Çev.: Semsa Yeğin, Payel Yay., 1998; *Faşizmin Kitle Ruhu Anlayışı*, Çev.: Bertan Onaran, Payel Yay., 2002; *Kişilik Çözümlemesi*, Çev.: Bertan Onaran, Payel Yay., 1983. (Ed. n.)

öğretilen, bilindik amuda kalkma şekilleri sayesinde, insanın içindeki bu güç aktif hale getirilebilir ve kozmik yaşam gücüyle bir bağlantı kurulabilir. Reiki ağır hastalıkların tedavisinde de devreye sokulur. Bitkiler ve hayvanlar da tedavi edilebilir. Yeni Japon dinine atfedilen bu şifa yönteminin taraftarları değişik basamaklı iki grupta organize olmuştur. Üç dereceli Reiki Alliance (Yönetici: Phyllis Lei Furomoto). İlki, ikincisi ise takdis/sırdaşlıktır; ki bu kendisini ve yabancıları iyileştirme prensibine dayanır. Yapılanma derecesi: Yabancıları iyileştirmedir. Usta sınıfı: 7 dereceyle çalışılan, 1. ve 2. American International Reiki Association (A.İ.R.A, Yönetici: Dr. Barbara Ray). Bazı ayrılmalar da var, mesela Reiki'nin, örneğin Yoga, Tarot, Reenkarnasyon öğretisi gibi başka öğretilerle birleştirdiği, Meta-Reiki. ☛Od; ☛Prana.

RELİKİYE (RELIQUIE)
lat. "kalıntı, iz"

Din: İsa ve azizlerin bedenlerinden kalanlar, ayrıca onların kullanmış olduğu giyim, eşya ve nesneler. Halk inanışı Relikiye'ye mucizevi güçler yükler.

REM

"Rapid Eye Movement"in kısaltması (hızlı göz hareketi). Hızlı göz hareketleriyle ve rüyalarla tanımlanan uykunun bir evresi. Derin uyku, REM evresizdir.

REMANASYON
lat.'den "Geri akmak"

Gnostik'de Tanrı'nın içindeki yaratıcılığın, geri gelmesinin tasavvuru.

REMIGIUS, NIKOLAUS
1530-1610

Fransız cadı yargıcı ve iblis uzmanı. Cadılığa dair geniş kapsamlı bir el kitabının yazarı: *Dämonolatria* (1595). 15 yılda 900'den fazla cadıyı cezaya çarptırmakla övünürdü. Kitabı üç bölüme ayrılmıştır: 1) Satanizm 2) Cadıların marifetleri 3) Örnekler ve uygulamalı sonuçlar.

REMİL
☛ *Geomantie*

RENATUS, SINCERUS
☛ *Richter, Samuel*

RENK ÇEMBERİ
alm. Farbenkreis

Tayf (spektrum) sıralamasına göre renklerin sıralaması: Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, yeşilmavi, çivit, menekşe, erguvan, kırmızı.

RENK DERECESİ
alm. Farbengrad

Renk tonundan farklı olarak renk derecesi, başka bir dalga boyu ışığının karışımına da

bağlıdır. Bir rengin içinde mümkün olduğu kadar az renksiz ışık karıştırılmışsa, o renk doymuştur.

RENK SEMBOLİZMİ

alm. Farbensymbolik

A) Değişik kültür çevrelerinde: Renklerin mistik anlamı, aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi uzun bir geleneğe sahiptir.

Özellikle beyaz ve siyah arasındaki fark göze çarpar. Çinliler, Cermenler, Acemler ve Slavlar'da beyaz, yas rengiyken; doğulu halklar, Romalılar ve Yunanlılar, siyahı yas rengi olarak görür.

B) Astrolojinin renkleri: Öteden beri gezegenlere aşağıdaki renkler verilmiştir·

(Gezegen renkleri)

	AVRUPALILAR	ÇİNLİLER
Mars	Kırmızı	Kırmızı
Venüs	Yeşil	Beyaz
Merkür	Sarı	Siyah
Satürn	Siyah	Sarı
Jüpiter	Mavi	Yeşil
Güneş	Altın rengi	
Ay	Gümüş rengi	

C) Simya: Simyada renkler özel bir anlam taşır, çünkü bir işin başarılıp başarılmadığı konusunda fikir verirler. Bu bilgi, "Tavus kuşu kuyruğu" veya "Gökkuşağı" denilen bir şemayla elde edilir. Bir madde şu sıralamaya göre değişir: Siyah, gök mavisi, yeşil, kar beyazı, altın sarısı, kırmızı.

D) Karakter Bilimi: Farklı karakterlere aşağıdaki renkler verilir:

RENK	SEMBOL			
	Mısırlılarda	Yahudilerde	Çinlilerde	Su biliminde, simya, teozofi, Gülhaçlılar'da
Beyaz	İhtişam	Saflık	Yıkım/Adalet	Saflık
Siyah	Ölüm	Ölüm	Gizli/ Bilgelik	Zenginlik/Yas
Kırmızı	İntikam	Günah	Namus/Erkeklik	Cesaret
Sarı	Kıskançlık		Düzen/Sadakat	
Yeşil	Umut/Sevinç		İyilik/Merhamet	Sevgi
Mavi	Güven	İhtişam		İyilik/Merhamet

1) Öfkeli	Kırmızı
2) Sıcakkanlı	Sarı
3) Mıymıntı	Yeşil
4) Melankolik	Mavi

E) Modern Ezoterizm: Renk semboliği özellikle doğu bilgelik öğretilerinden alınmış teoriler için önemlidir.

1) Çakralar

YERİ	RENK
Tepe	menekşe
Alnın ortası	çivit
Kafatası temeli	mavi
Kalp	yeşil
Göbek	
Makat	turuncu
Omurilik	kırmızı

2) Tattvalar

Akash	siyah
Vaju	mavi-yeşil
Tejas	kırmızı
Prthvi	sarı
Apas	beyaz

3) Aura

Aura'nın renkleri	Anlamı
Bulanık-koyu alçak	ihtiraslar
Mavi-yeşil	dünyevi bir insan
Sarı-kırmızı	manevi insan

RENK TERAPİSİ (ESKİ KROMO TERAPİSİ)

alm. Farbtherapie oder Colortherapie (Älter Chromatherapie)

Renk semboliğinin tarihi, renklerin insanlar üzerinde belirli etkileri olduğunu gösterir. Her insanın da sevdiği belirli renkler (Renk tipleri) bulunduğu ve rahatlığımızın da kişisel renklere bağlı olduğu tartışmasızdır. Fakat renklerin hastalık tedavisinde, özellikle fiziksel hastalıklarda, faydası olduğu şüphelidir. Renk terapistleri vücudu, bölgesel renklere ayırır:

Baş	Mavi
Ağız	Kırmızı
Ciğer	Mavi
Mide	Yeşil
Güneş alan kısımlar	Sarı
Cinsel organ	Kırmızı
Belkemiği	Yeşil
Kalp	Kırmızı

Ya da 8 renk ele alınır: Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, turkuvaz, mavi, menekşe, magenta ve bunlar omuriliğin 24 omuru ile karşılaştırılır. Hastalıkların da bir ☛Renk Semboliği olabilir.

Kırmızı:	Enfeksiyolar ve çıban
Turuncu:	Karaciğer, böbrekler, mesane ağrıları
Sarı:	Sarılık, kabızlık
Yeşil:	Mide, omurilik
Mavi:	Baş, gözler
Çivit:	Psişik hastalıklar
Menekşe:	Kalp, boyun

Kırmızı renk ile örneğin bir çıban patlatılabilir, yol açtığı acılar ise mavi renkle dindirilebilir. Renklere aşağıdaki etkiler atfedilir:

Mavi:	Sakinleştirir, güçlendirir
Kırmızı:	Heyecanlandırır, kan oluşturur
Menekşe:	Lenf sistemini aktive eder
Kırmızı:	Cinselliği artırır, toplardamar kapasitesini artırır
Turuncu:	Beze ve ciğer faaliyetini destekler
Sarı:	Sindirimi destekler
Sarı-yeşil:	Bakterileri öldürür
Turkuvaz:	Deriyi iyileştirir

Renklerle tedavi "Renk banyosu" ile gerçekleştirilir. Bunun için Amerika'da, istenilen rengi istenilen yoğunlukta sağlayan Color-Form-Rhythm-Beamer (Renk-Ritmi-Işınlayıcısı) tasarlanmıştır. Bu tip bir tedavi ayrıca renkli maddeler, duvarlar vb. veya suyun uygun renk ile aydınlatıldığı içecek kürü ile desteklenir. Modern renk terapisi ☛Değerli Taş Tıbbı (Bazen müzik ve aroma terapisi ile de) ile birlikte uygulanır. Psişik hastalıklarda iyileşme, başarılı tedavi sonuçlarıyla ispatlanmıştır.

RENK TONU

alm. Farbton

Işığın dalga boyuna bağlı olan rengin kalitesini niteler.

RENK YOĞUNLUĞU

alm. Farben İntensität

Rengin açıklığı, rengin gücünü etkiler. Açıklık fazla ise sarı ve mavi ağır basar, az ise yeşil ve kırmızı ağır basar. Zayıf ışıkta gri izlenimi oluşur.

RENKLER

alm. Farben

Renkler şu şekilde ayrılır: 1) Saf renkler: Sarı, kırmızı, mavi, 2) Basit karma renkler: Turuncu (sarı ve kırmızıdan), yeşil (sarı ve maviden), 3) İçinde saf bir rengin ağır bastığı karma renkler: Sarı-turuncu, kırmızı-turuncu, sarı-yeşil, mavi-yeşil, kırmızı-menekşe ve mavi-menekşe.

Oyun kâğıtlarındaki renkler - genelde kılıç (Sinek), asa (maça), kadeh (kupa) ve madeni para (karo) olarak bilinen Küçük Arkana'nın kartları dört rengi kapsar.

REPHAİM

İbranca. Şe'ol ölüler dünyasında yaşayan ölülerin ruhu için kullanılan bir terim. Aynı zamanda, eski zamanlardaki devler için de kullanılırdı. Yahudi halk inanışında, Filistin megalit yapıtlarının mimarı olarak kabul edilirler.

RESCH, ANDREAS

**1934*

Katolik rahip (Redemptorist tarikatı) ve Roma'daki Vatikan Lateran Üniversitesi'nde, bilimin sınırlarıyla uğraşan, kendi kurduğu enstitünün yöneticisi (IGW), aynı isimde çıkardığı

derginin sahibi, paranormaloji ve psikoloji profesörü. Resch 1966'dan beri, İnnsbruck'da İmago Mundi kongresini düzenlemektedir. 1970'te merkezi İnnsbruck/Melborne'de bulunan "International Association of Behaviour Modification and Psychotherapy"yi kurmuştur. Resch, *Grenzgebiete der Wissenschaft* dergisinin, *Impulse aus Wissenschaft und Forschung* yıllığının ve *İmago Mundi* kitap serisinin yayıncısıdır. Konuya ilişkin sayısız dergilerin yanı sıra şu kitapları da yayımlanmıştır: *Der Traum im Heilplan Gottes, Depression: Ursachen, Formen und Therapie* (Depresyon: Nedenleri, Biçimleri ve Terapisi) ve *Gerda Walter: Leben und Werk.*

RESEDA YAĞI

Sadece istisnai olarak üretilen yağ, *Reseda Odorata*'nın çiçeklerinden elde edilir. Bunlardan katı, hoş kokulu bir yağ elde edilir. Bu çiçeklerden elde edilen yağ, mazerasyon yöntemiyle elde edilmediği sürece Resade çiçekleri daha ziyade, sardunya yağı ile damıtılır.

RESİM BÜYÜSÜ

Bir resme hasar verilmesi suretiyle, insana büyü ile zarar verilmesi. Örneğin zarar verilecek şahıs ile belirli bir benzerliği bulunan mum kuklalar eritilerek, kişinin zamanla hastalanması amaçlanır (bir tür Voodoo büyüsü).

RESİMLER

Gerçeklik değeri bulunan, içsel fantezi faaliyet ürünlerinin tanımlaması. Bir insanın anlık zihinsel durumu hakkında genel izlenim iletirler. Önemli olanları şunlardır: ☛Halüsinasyon'lar (Aldatıcı resimler) ve illüzyonlar (Hayal resimler).

RESÛL

ar.

Gönderilen, yani Tanrı'nın elçisi. Tanrı'nın elçisi özelliğiyle (Resûl), bir peygamber (Nebi) yeni kutsal bir kanun ortaya koyabilir. Her peygamber resûl değildir, her ne kadar gerektiğinde ilahi duyumlar alsa da, ancak her elçi aynı zamanda peygamberdir.*

RESURREKTIO

Simyada daha yüksek bir varoluş haline geçiş.

RETORTE

lat.' den gelir "Geri sarmak"

Damıtma kabı.

RETROKOGNİSYON (ARDBİLİŞ)

yun.

Geçmiş olaylara ve kişilere odaklanan, kâhinliğin bir şekli.

* Resûl'i Ekrem: Hz. Muhammed; Resûl-ullah: Hz. Muhammed (Ed. n.)

Retrokognisyonda medyumlar resimlerden vb. yararlanır. Retrokognisyonun başka bir şekli, medyumun bir önceki hayatı hatırlamasıyla da olur.

REUCHLIN, JOHANNES
1455-1522

Hümanist, İbranca uzmanı ve Hıristiyan kabalist. İbranca yazıların yakılmasını talep ettikleri için, Köln'lü Dominikanlarla büyük bir tartışma yaşamıştır. Reuchlin, yardımıyla Hıristiyan âlemini savunabileceği Kabala'da, bir çeşit teozofi olduğu görüşündeydi. Başlıca eserleri: *De verbo mirificio* (1494), *Arcana Acadimica* (1517) ve *Artis cabbalisticae scriptores, Jezirah* kitabının ilk çevirisi, kabalist yazarların eserlerinin derlemesidir.

REUSS, THEODOR
1855-1923

Berlin, Londra ve İsviçre'de yaşamış eczacı, yazar, redaktör ve tarikat kurucusu. ☛Kellner ile birlikte ☛O.T.O'yu ve gnostik katolik kiliseyi kurmuştur (Tarikat adı: Perignius) Yazıları: *Oriflamme* (dergi), Crowley'nin *Gnostische Messe*'sinin çevirisi, *Lingam-Yani oder die Mysterien des Geschlechtskultes.*

REZENE YAĞI

Piyasada iki türü, klasik ve Roma rezene yağı ayırt edilir. Her iki tür de, tek başına anasonsu bir tada sahip olan yağı veren kültür bitkisi *Foeniculum Officinale*'den çıkarken, yabani yetişen rezene yağında çok fazla acı madde bulunur.

RHINE, JOSEPH BANKS
1895-1980

Amerikalı öncü parapsikolog. 1934'te yayımlanan *Extra Sensory Perception* adlı kitabı, parapsikolojik araştırmalarda yeni bir dönemi başlatmıştır. Rhine, olasılık hesapları yardımıyla kart deneylerinde her 5 test edilen kişiden birinin ☛DDA yeteneğine sahip olduğunu kanıtlayabilmiştir. Başlıca eserleri: *Neuland Seele* (1938) ve *Die Reichweite des menschlichen Geistes* (1950).

Joseph Banks Rhine

RICHET, CHARLES
1850-1935

Hipnozun ve kâhinliğin sorunlarıyla ilgilenen Fransız psikiyatr. Başlıca eserleri: *Grundriß–der Parapsychologie* (Psikolojinin Ana Hatları).

RICHTER, SAMUEL
XVIII. yy.'ın başları

Schlesien Landshut-Hartmannsdorf'da papaz. *Die warhafte und volkommene Beschreibung des philosophischen Steins der Bruderschaft aus dem Orden des Golden und Rosenkreuzes den Filius Doctrinae zum Besten* adlı eseri (Breslau 1710'da Sincerus Renatus tarafından yayımlanmış), XVIII. yy.'da Almanya'da, Gülhaçlılar (Rosenkreuzer) örgütüne ilişkin ilk izlerdir. Gül Haçlılar örgütünün himayesi altında Cizvitler'in öğretilerini yaymakla suçlandığı için, kendisine Sincerus Renatus (samimi dönek) adını takmıştır. *Theo –philosophia theoretico- practica* onun eseridir (Breslau 1711). Ancak bu dönemde, Gül Haçlılar tarikatının mevcudiyetiyle ilgili henüz hiçbir ipucu yoktur.

RIDER-WAITE OYUNU

Arthur Edward Waite idaresinde, Pamela Colman Smith tarafından geliştirilen meşhur 78 kartlık tarot falı oyunu.

RIEMANN, GERHARD
**1949*

Doğal tedavici (Klasik Homöopat) ve cep kitapları şeklindeki en önemli ezoterik serinin yayımlayıcısı. Riemann ☛New-Age Hareketi'nin en önemli ezoterist ve düşünürlerini orijinal ya da ilk baskılarını yayınlayarak, ezoterik'in yayılmasına çok büyük bir katkı sağlamıştır.

RİGVEDA*
hinduizm

1028 eski ilahinin (sükta), kültürel amaçlar için on kitapta (mandala) toplanması. Daha ziyade İ.Ö. 1500'den 1000'e kadar olan döneme aittir.

RİNPOCHE
tibet. "Değerli olan"

Sadece yeniden doğmuş olan, ☛Lama ve başrahiplere atfedilen özel bir isim.

RİNZAİ

Zen-Budizm'de bugün dahi varlığını koruyan bir tarikat ☛Soto. Zazen alıştırmalarında yüz, odanın içine doğru dönüktür. Hedef ☛Satori'dir. Zen ustası sistematik şekilde ders anlatır.

RİŞİS (RISHIS)
sanskr.

Hindistan'ın eski zamanlarındaki kutsal şarkıcı ve kâhin.

* "Ric" (Rica), "ilahi", "veda" isc "bilgi" demektir. (Ed. n.)

RİTA(M)
sanskr. "Dünya kanunu"

RİTÜEL
Büyülü amellerde törensel seremonilerin talimat ve kuralları için kullanılan bir kavram... Örnek: Gizli cemiyetlerin ve farmasonların kutlamaları ve ruh çağırmaları.

RİTÜEL BÜYÜ/BÜYÜCÜLÜK
☛ *Büyü/Büyücülük, Ritüel*

RİTÜEL ŞARKI SÖYLEME
☛ *Şarkı Söyleme, Ritüel*

RİTÜELLER
Dini amel, seremoniler. Hinduizm ve Budizm ritüelleri dört bölüme ayırır:
1) Şantika: Dinlendirici, uğursuzluğu savuşturucu
2) Pavşika: Şansı artıran
3) Abhikarika: Kötü etkileri savuşturan
4) Vaşikarika: Güç Veren.
Her bir grup renklerle sembolize edilir.
1) Beyaz, 2) Sarı, 3) Kırmızı, 4) Siyah. İbadet esnasında uygun renkte bir örtü serilir.

ROBERTS, JANE
1929-1984
Ressam Butts ile evli olan Amerikalı kadın yazar. Kitaplarına konu ettiği ilk medyumnik tecrübesini 1963'te yaşadı.
☛ *Seth*

ROBSON, VIVIAN
1880-1941
İngiliz astrolog, önemli temel eserlerin yazarı: *The Radissystem* ve *The Fixed Stars*. Robson bununla, 100'den fazla durağan yıldızın astrolojik anlamını, Kabala, tarot ve büyüyle olan ilişkilerini açıklar. Robson, Ay evlerine, yani Ay'ın 28 istasyonuna, Zodiak etrafında aylık dönüşünü tamamlarken, büyük bir anlam yüklemiştir. En önemli kaynaklar (Çin, Hint ve Arap) belirtilmiştir.

ROCHAS, ALBERT De
1837-1914
His etmeyi devre dışı bırakarak ve vücudun etkileşmesini gözle görülür hale getiren deneyleri büyük yankı uyandırmış, Fransız araştırmacı. Başlıca eserleri: *Die Grenzen der Wissenschaft* (1911; Bilimin Sınırları).

ROGERS, CARL RANSON
**1902*
Modern psikoterapide ilk keşif araştırmaları yapan, tanınmış Amerikalı psikolog. Rogers, bir psikoterapinin, ancak hastasını partner olarak gördüğünde başarılı olabileceği iddiasından yola çıkar. Psikoterapinin amacı kişiliğin, ama özellikle de, çoğunlukla olmaması halinde ruh problemlerinin sebebi olarak gösterilen, kişinin kendine olan saygısının geliştirilmesi-

dir. Başlıca eseri: *On becoming a person* (1962).

ROGERS, MARGARET

Gençliğinden itibaren medyumnik yeteneklere sahip olan, tedavi mütehassısı ve tanınmış ruh iyileştiricisi, Universal Hıristiyan kilisesinin rahibesi. Amerikalı. Meşhur Spiritualist Association of Great Britian (SAGB) üyesi. Başlıca eserleri: *Reise in unbekannte Welten* (Bilinmeyen Dünyalara Seyahat). İçinde, 5 duyu organımızın dışında, dünya ile temasa geçebilmek için medyumnik yeteneklerin gelişimini tarif eder.

ROI

"Kral"a eşdeğer olan saray kartı.

ROLFING

Amerikalı bio-kimyager Ida Rolf (1896-1979) tarafından geliştirilen bir masaj tekniği. Rolf duruş bozukluklarının en nihayetinde psikolojik sebeplere dayandığını ve ağırlık merkezi ile daha da artan hastalıkların sebebi olduğundan yola çıkar. Rolfing-masajı, kasların geliştirilmesiyle vücudun gerginliğini bertaraf etmeye çalışır. Bu da aynı zamanda ruh halinin düzelmesine yol açar.

ROMANUS KİTAPÇIKLARI

1788'den beri yazılı olarak mevcut olan, ancak büyük bir ihtimalle daha eski olan, hayır duaları ve muskalar, bereket duaları bağlama/sevecenlik duaları vb.'lerden oluşan bir derleme. İsminin kaynağı bilinmiyor. Tahminlere göre, putperestliğe ve büyüye karşı savaş açan Romanus (ölümü İ.S. 638 veya 644) adlı papaza dayanmakta.

ROSARIUM DER PHILOSOPHEN

lat.'den "Felsefecilerin gül bahçesi"

Zengin alegorik tahta oymalarla bezenmiş, çok bilindik (1550) simyasal bir araştırma. Felsefe Taşı'nın yapılışı hakkındaki bu öğretici eser, stoik, gnostik ve neoplatonik öğretilerin etkisinde kalmıştır.

ROSENBERG, ALFONS

1902-1985

Eserlerinde ezoteriğe, Hıristiyanların bakış açısından bakan yazar. Başlıca eserleri: *Das Weltbild der Astrologie* (1949; Astrolojinin Dünya Tasviri), *Die Seelenreise* (Ruh Gücü), *Die Praktiken des Satanismus* ve *Engel und Dämon.* Rosenberg, şu ezoterik kaynak eserleri yayımlamıştır: *Weisheiten des Talmud, Andreä: Die Chymische Hochzeit, Langer: Die Liebesmystik der Kabbala.*

ROSENCREUTZ, CHRISTIAN

1378-1484

Andreä'nin "Fama Fraternitatis" yazısında bahsettiği, Gül

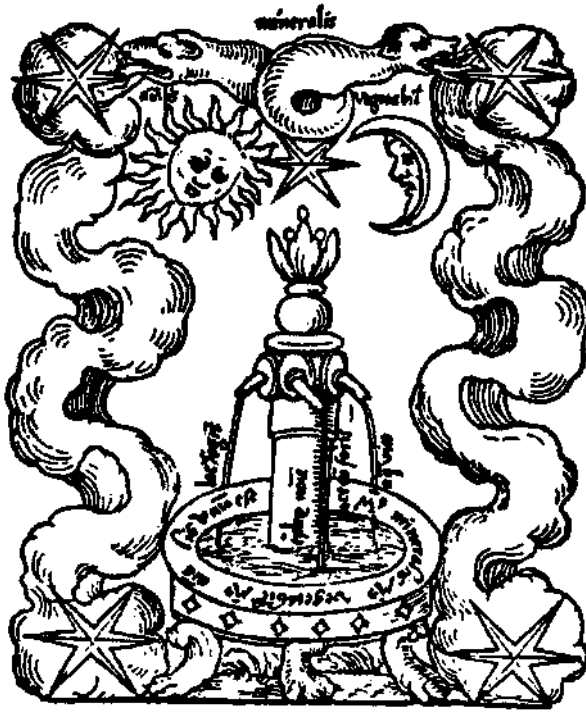

Merkür'ün Merkezi "Rosarium der Philosophen"den

Haçlılar örgütünün efsanevi kurucusu: "Bir hac ziyareti onu, doğanın kitabı olan *Liber mundi*'nin sırlarına tanık olacağı kutsal topraklar Arabistan ve Mısır'a götürmüştür. Dönüşünde bu öğretiyi memleketinde yaymaya çalıştı". Hedefleri için, kendisiyle birlikte öğretisini genişletecek olan daha çok kadim dostları bulabilir. Bu öğreti, *Liber mundi*'de yazılı olan bir çeşit doğa felsefesidir. Ölümün geldiğini hissettiğinde bir mezartaşı yaptırır ve ölür. Şu eserleri de yazdığı söylenir: *Axiomata, Rotae mundi* ve *Protheus.* Bu kardeşlik, ölümünden 120 yıl sonra bile devam etmiştir.

ROSHİ

jap.

Aydınlanmış Zen meditasyon yöneticisi.

ROSICRUCIAN FELLOWSHIP

☛ *Gülhaçlılar Hareketi, Çağdaş*

RUAH

ibr. "hisseden ruh"

☛ *Ruh*

Hıristiyan Gülhaçlı dua ederken... Çizim: Hans Wildermann

RUALKİ

Her insanın kollarında ölmek zorunda olduğu Slovak iblis.

RUBEDO

lat. "Kırmızılık"

Felsefe Taşı'nın yapımında simya sürecin dördüncü basamağı.

RUCKENBORGH, JAN VAN

1896-1968

Heindel'in haleflerinden. Lectorium Rosicrucianum'un kurucusu. Öğretisi, ☛Budizm'den aldığı çok sayıda alıntı ile birlikte ☛Gnosis'e dayanır. Amaç transfigürasyon olarak nitelendirilen, "su ve ruhtan Protestan bir yeniden doğuş"tur. Sadece onların aracılığıyla insanlar, kâinatın ışığının krallığına götürülebilir ve sadece bu kardeşliğe mensup olanlar, bu sayısız yeniden doğuşlardan kurtulmuştur.

RUDHYAR, DANE

1895-1985

Fransız müzisyen, besteci, astrolog. Başlıca eserleri: *Astrologie der Persönlichkeit* (Kişilik Astrolojisi), *Das astrologische Häusersystem* (Astrolojik Ev Sistemleri), *Astrologischer Tierkreis und Bewußtsein, Die astrologischen Zeichen ve Von humanistischer und transpersonaler Astrologie.* Bütünsel müzik teorisini *Magie der Töne* (Seslerin Büyüsü) kitabında toplar. Pythagorasik düşünce, üst sıra sesleri (tiz tonlar), eski Hindistan ve erken ortaçağ Avrupa müziği onun için büyük önem taşır. Müzikal kompozisyonlarıyla, örneğin "Tetragrams" (1972), "Transmutations" (1977) gibi, dinleyicinin şuuruna girmek ve orada derin bir tecrübenin ve fiziksel bir değişikliğin meydana gelmesini sağlamak amacındaydı.

☛ *New-Age-Müzik*

RUDOLPH, HERMANN

1865-1946

Teozof ve ☛Hartmann'ın Fransız öğrencisi. Rudolph, mükemmeliyete duyulan özlemdeki, üç ana basamağı ayırt eder: Öğrencilik, öğretmenlik ve ustalık.

RUH (I)

Ar.

"1. Can, nefs, Cebrail. 2. tas. a. Mücerret insan latifesi. b. İnsandaki bilen ve idrak eden latife olup emr âleminden inmiş, (insandaki) hayvani ruha (cana) binmiştir, künhünü idrak mümkün değildir. c. İnsandaki hayvani ruh. Bu, latif bir madde olup menbaı kalbin içidir; atardamarlar vasıtasıyla bütün bedene yayılır. d. Cemâdi ve nebati ruh da vardır. Hayvan ruhu veya bitkinin ruhu dendiği zaman bunların diri olmalarını sağlayan güç, yani can kas-

tedilir. İnsanda maddi ruh, nebati ruh, hayvani ruh vardır, buna ilaveten insni ruh da vardır. İnsanı insan yapan, *ruh-ı menfûh*, (Allah tarafından üfürülen ruh), *ruh-i izafi* (Hakk'ın kendine nispet ettiği ruh) adı da verilen beşeri ruhtur. Bunun bir adı da *ruh-i azam*'dır. Ruh-i azam, *Zat-ı ilahi*'nin mazharıdır. Burada sözü edilen yüce ruha *akl-ı evvel* de denir. Bedendeki ruh, odundaki ateş, sütteki yağ gibidir, görünür. Kimine göre ruh; bir latif cisim, kimine göre manevi bir cevherdir. İnsan ruhunun, gözle görülemeyen bir özel şekli ve belli bir bünyesi (kalıbı, heykeli) vardır. İnsan öldükten sonra bu ruh yaşamaya devam eder. Fikir ve akıl (anlama ve düşünme) bu ruhun özelliğidir. İlahi hitaba muhatap olan, sorumluluk yüklenen ve mükellef olan da bu ruhtur. Bu anlamdaki kişisel ruhlar bedenden ayrıldıktan sonra, cennette veya cehennemde ebedi olarak yaşarlar. Yeni Eflatunculuktan gelen etkilerle, feleklerin ve âlemin de bir ruhu olduğu kabul edilir; buna *külli ruh* denir."*

Helmut Werner, işbu maddeyi şu şekilde açıklamıştır: Bu ifade şu anlamları içerir: 1) Tanrısal, cismi olmayan ruh, *kutsal ruh* da denir; 2) Her şeyi kapsayan *yaratılmış ruh;* 3) Tek olan, tek bir canlıya atfedildiğinde ona gönderilen ruh; 4) *Yaşam ruhu*, beden ile ruh arasında ilişkiyi kuran.

RUH (II)

Tin ile maddeyi birbirine bağlayan, yarı ruhani bir ilke. Vücut ile olduğu kadar, tinle de içsel bir birliktelik ve kaynaşma halindedir. Batı ezoteriğinde, eski çağdan beri birçok tinsel bölüm ayırt edilir: Akıl-ve Akıl tini (Yunanca *logistikon*), Cesur tin (Yunanca *tymoeides*) ve ihtiras tini (Yunanca *epithymetikon*). Bunlar için rasyonel, hassas ve bitkisel tin kavramları da kullanılır. Bitkisel bir ruh çiçeklere, hassas bir ruh ise hayvanlara mal edilir (Aristoteles). Kabalistler de aynı şekilde üç tin bölümü ayırt eder (☛Luria, hatta 5): Akıl dolu tin Neşama, hassas tin Ruah ve bitkisel tin Nefeş. Bu üçlem, ☛Sefirot'un üç ana grubuna tekabül eder: Akıl dünyası, ruh dünyası ve doğa dünyası. ☛Atmon ve ☛Prana gibi doğu bilge öğretileriyle ilişkilendirilmiştir.

RUH ÇAĞIRMA

alm. Beschwährung

Ruhların, metafizik varlıkların veya şeytanın, büyü sanatları,

* Kaynak: Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yay., 2002, s. 297. (Ed. n.)

formüller, tütsüleme vb. yöntemlerle çağırılması. Goethe: "Ve böylece daireler çizmeye başladım, harikulade alevleri, otları ve kemik parçalarını bir araya getirdim. Ruh çağırma tamamlanmıştı." (Define Arayıcısı).

RUH ÇAĞIRMA FORMÜLLERİ
alm. Beschwährengsformeln

Öteden beri ruh çağırma büyülerinde, sırdaş olmayanlar tarafından anlaşılmayacak bir lisanın büyü sözleri kullanılır (Hinduizm ve Budizm'deki ☛Mantra'lar). Yunanlılar ☛Büyü Kitapları'nda Mısır kelimeleri kullanmaktadır. Ortaçağ ve yeniçağ okültizminde bu tip kelimeler İbranca'dan alınıyor ve ayrıca değiştiriliyordu. Saf bir sanat dili, John ☛Dee'nin kendi ruh çağırmaları için icat ettiği ☛Hanok Dili'dir. Bu büyü dili Aleister ☛Crowley tarafından tekrar keşfedilmiştir.

RUH GÖÇÜ

Transmigrasyon da denir. Hinduizm'in ve modern teozofinin bir temel kavramıdır. ☛Reenkarnasyon ya da yeniden doğuş anında, yaşamaya devam eden, vücut bulan ruha, eski hayatın etkilerini, yeni hayatında taşıyacak olması şartı konur ☛Karma. Ruh ☛Atman ile eşdeğer tutulur. Budizm'de de yeniden doğuştan bahsedildiği halde, R. reddedilir. Önceden gelenlerle, sonradan gelenler, çocukluktan yaşlılığa şeklinde mukayese edebildiğinden, bu bir çelişki değildir. Görünüşe bakılırsa erken Hinduizm de, ruh kavramına pek gereksinim duymuyordu.

RUH/HAYALET FOTOĞRAFI

Gookes ve Schrenk–Notzing tarafından uygulanan görüntülerin fotografik levha vasıtasıyla çekilmesi.

RUHANİYET

Her şeyin, bedenden değil ruhtan kaynaklandığını savunan bilimsel görüş... ☛Materyalizm'i ve ☛Monizm'i karşısına alır.

RUHLAR ÂLEMİ
alm. Geisterwelt

İster başka boyutlarda, cisimlerde ya da şekillerde düşünülebursun, bu duruma ruhların doğaüstü âlemi denmekte. Die *Geisterwelt ist unverschlossen* (Goethe, *Faust;* Ruhlar âlemi daima açıktır.)*

☛ *Nefs*

* "Alem-i ervâh. Cismani olmayan âlem. İnsan ruhu dünyaya gelmeden evvel ruhlar âleminde idi, bu âleme geldikten sonra asli vatanı olan o âleme kavuşmanın hasreti ve iştiyakıyla yaşar. Kur'an'da ve hadislerde ruhtan çoğu zaman nefs diye söz edilir." Kaynak: Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yay., 2002, s. 295. (Ed. n.)

RUHSAL ŞİFA
alm. Geistheilung
Ya da spiritik tedavi şifa manyetizmi (Manyetizm). Garpta dua ederek iyileştirme şeklinde uygulanmıştır. Ruhsal tedavi, bedensel ıztırapların, asıl varlığını teşkil eden insanın ruhsal katmanının ve ahenginin bozulması gerçeğine dayanmaktadır. Özellikle, tıbben yetenekli insanlar (ruh tedavi eden) ellerini kullanarak veya uzaktan bile, insanın bu katmanını tedavi edebilir. Çoğu zaman sadece ölü bedenlerin, ruhların veya insan içindeki o garip enerjinin kendisinin harekete geçtiği, bir kanal görevini üstlenmekteler. Ruhsal tedavinin amacı, kendisini ve bedenini başka bir bağlantıda görmesi için bir insanın bilincinin değişmesidir.

RUHSELMAN, DR. BEDRİ
☛ *Dr. Ruhselman*

RUHSAL YAZIT
alm. Geisthiches Schild
Ya da *Enchiridion Leonis Papae* (1525) çevirisi olan, hayır duaları ve muska formülleri ile ilgili Colomanus kitapçığı başlıklı bir koleksiyon. (Birinci basım, 1647).

RUHUN İNCİSİ
Arapçası *dürr-i nefs*; yuvarlatılmış, oval ya da uzunlamasına bir yarı kıymetli taş, çoğu zaman koyu gölgeli beyaz-mavimsi bir renge sahiptir. Kahverengimsi ya da sarımtırak olanlarına da rastlanır. Filistin'de "Kötü ruh"dan kaynaklanan hastalıklara karşı kullanılır. Özellikle küçük çocuklar ve hamile kadınlar tarafından koruyucu olarak boyna takılır. Terapide kullanılırken suya yatırılır, bu da, ya içmek için ya da yıkanmak için kullanılır.

RUMİ, CELALEDDİN
☛ *Mevlânâ*

RUN ŞARKILARI ya da RUN FISILTILARI
Run'ların harf değerleri mırıldanarak, fısıldayarak ya da şarkı söylenerek uygulanan spiritüel bir teknik. Uygulayıcıları, Rudolf John Gorsleben (1883-1930), Siegfried Adolf Kummer ve Friedrich Bernhard Marby (*1882) olmuştur. Bu yöntem, tantrik ☛Mantra'ları taklit eder (☛Spiesberger).

RUNKEL, FERDINAND
XX. yy.'ın ilk yarısı.
Ezoterik, yazar, farmason ve *Geschichte der Freimaurerei in Deutschland* (Almanya'daki Farmasonlar'ın Tarihi)adlı ünlü eserin yazarı (1931-32).

RUNLAR
alm. Runen
Cermen halklarında Latin alfabesine geçilmeden önce kullanılan yazı işaretleri. Aslında, büyü uygulamalarında kulla-

Runlar'ın alfabe taşı...

nılan (kehanet) sembollerdi. Eski Cermen kahramanlık türkülerinin derlemesi olan *Edda*'da, 18 Run'dan söz edilir, daha sonra bu sayı 24'e çıkmıştır. XVII. yy.'da İzlanda kilisesi tarafından Run'ların kullanımı yasaklanmıştır.

RUPA

sanskr. "Kopya" "Tıpkısı"

İnsanın maddi öğeleri.

RUPAJJHANAS

Buda-Yoga'da ilk dört basamak.

RUPA-LOKA

sanskr. "Vücut dünyası"

RUPA-PLAN

Ruhların hâlâ insani bedenleri olan, Devachan'ın dört alçak küresi.

RÛYET

Ar.

Dar anlamda bu ifade mantıklı ya da ruhani bakış olarak tanımlanabilir, sadece *ruhani bakış* diye bir anlam da çıkartılabilir.*

RUYSBROECK

1293-1381

Flaman mistik. Öğretisinin ana fikri: En derinlerinde ruh, Tanrı'yı kendi içinde bulur. Ama diğer tasavvufçuların tersine, o ruhun birleşmesini ya da Tanrı'yla benliğin birleşmesini öğretmezdi. İnsan ruhu kimliğini muhafaza eder. Sayısız yazılarından en önemlileri: *De Naptu vel De Ornatu Nuptiarum Spiritualium, De Vera Contemplatione* ve *De Septem Gradivus Amoris*'dir.

RÜBEZAHL (RÜBENSCHWANZ)

Dev vadinin, bir dağ hayaleti. Araştırmacılar onda, Vodan ve diğer Tanrı figürlerini tekrar bulmak istediler; öyle hareketleri vardır ki kendisinden başka, sadece Vodan'a mahsusturlar, ama yine öyle özellikleri vardır ki, Vodan ile tamamıyla örtüşmez. Rübezahl, Cermen tanrıları ve masal figürleri arasında, kendine has bir duruşu vardır. Çok yönlülüğü, bu yerel hayalete, gerek yöre insanının gerekse yabancılardan gelme efsanevi özellikler atfedildiğini ve hatta Slav mitolojisinin unsurlarının da katıldığını göstermektedir.

☛ *Tabiat cinleri/perileri*

* "İlahi tecellileri ruh âleminde kalp gözüyle temaşa etmek. Zat-ı Bâri'nin dünyada, baştaki gözle görülemeyeceğini ifade eden sûfiler bunun dışındaki rûyet şekillerini kabul ederler. Sûfiler Hz. Ali'nin "görmediğim Allah'a ibadet etmem... Onu gördüm ve öyle ibadet ettim" dediğini naklederler. Cemal-i bâ-kemali ve ilahi güzellikleri temaşadan maksat budur." Kaynak: Prof. Süleyman Uludağ, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yay., 2002, s. 297. (Ed. n.)

Fransız tasarımcı de Plancy'e göre Rübezahl...

RÜCKER, CHRISTIANE
1944

Film sanatçısı, eğlence dünyasının bir mensubu, televizyon yıldızı. 1879 yılında geçirdiği ağır ruh krizinden sonra ezoterizm ile ilgilenmeye başladı ve "Internationale Gesellschaft für Krişna-Bewuβtsein" (Iskcon)'a üye olmuştur. Spiritüel tecrübelerini (örneğin reenkarnasyon) *Schattenspiele zum Licht* (Işıkta Gölge Oyunu) kitabında anlatmıştır.

RÜCKERT, FRIEDRICH
1788-1866

Alman şair ve şark eserleri tercümanı, özellikle ☛Sûfizme yakın şairlerin eserlerini çevirmiştir. 1822'de İslam dünyasının en büyük şairlerinden sayılan ☛Rumi'nin şiirlerinden küçük bir derleme yayımlamıştır. 1823'te ☛Hafız'ın bir şiir derlemesini yayımlamıştır (*Östliche Rosen*; Doğu Gülleri).

RÜTBE

Gezegenler ve burçlar arasında belirli uygun astrolojik ilişki-

ler... Başka bir deyişle, "Ev", "Yükselme", "Sınırlar", "Yüzler", "Neşe", "Kudret" vb. de denilir.

RÜYA

alm. Traum

Uykunun ☛Rem-Safhası sırasında bir bilinç aktivitesi. Rüyalar, bilinçaltı tabakalarına önemli bir giriş sayılır. Rüya yorumları çok önceleri gelişmiştir (☛Rüya Kitabı). Rüyanın bilimsel şekilde ele alınması XIX. yy.'a denk gelir. Romantikler, ruh yaşantımızın gece bölümleri ile ilgilenmiştir. G.H. Schubert (1780-1860) ve Carus (1789-1869), bu alakadan tabii bilimsel rüya yorumunu geliştirmiştir. İlk kez ☛Freud rüyanın, insanın ruh yaşantısı açısından önemini kavramıştır. Rüyalar, insanın uyanıkken elde edemeyeceği, bilinçdışı istek ve fantezilerin ifadesidir. Ancak Üst-Benlik adeta bir tür sansür veya ahlaki merci etkisinde bulunur ve rüyaların içerdiği istekleri deforme eder. C. G. ☛Jung için rüya, ruhun yaratıcı gücünün ifadesidir. Rüyanın en önemli kısmı resimdir. Münferit rüyalar arasında içsel bir ilişki bulunur ve bundan rüyanın sonunun veya onun kişisel sürecinin gelişimi okunabilir. İnsan, hayatının dönüm noktalarında, ☛Kolektif Bilinçdışı'ndan gelen ve ilk örnekler içeren rüyalar görür.

Rüyalar aşağıdaki kategorilere ayrılır:

1.) **Agresyon rüyaları:** Rüya gören kişi, başkalarına zarar verir.
2.) **Akustik rüyalar:** Sebepleri dış uyarıcılar. Kadınlarda sıklıkla görülür.
3.) **Korku rüyaları.**
4.) **Gevşeme rüyaları:** Rüya bir yedek resim yaratır.
5.) **Düşüş rüyaları:** Rüya gören kişi, bir uçuruma düştüğünü zanneder.
6.) **Renk rüyaları:** Özellikle uyuşturucu alımından sonra görülür.
7.) **Uçuş rüyaları:** ☛Cadılarda sıklıkla gözlenmiştir (☛Cadı Merhemi).
8.) **Doğum rüyaları:** Bu tip rüyalar günümüzde ☛Prenatal (Doğum öncesi) Terapi için önemlidir.
9.) **Koku rüyaları.**
10.) **Cadı ve hayalet rüyaları.**
11.) **Kimlik rüyaları:** Rüya gören kişi, başka bir kişi olduğunu zanneder.
12.) **Müzik rüyaları.**
13.) **Reenkarnasyon rüyaları:** Rüya gören kişi, daha önce yaşadığını zanneder (☛Tekrar Doğum, ☛Prenatal Terapi, ☛Geçmiş Yaşam Terapisi).

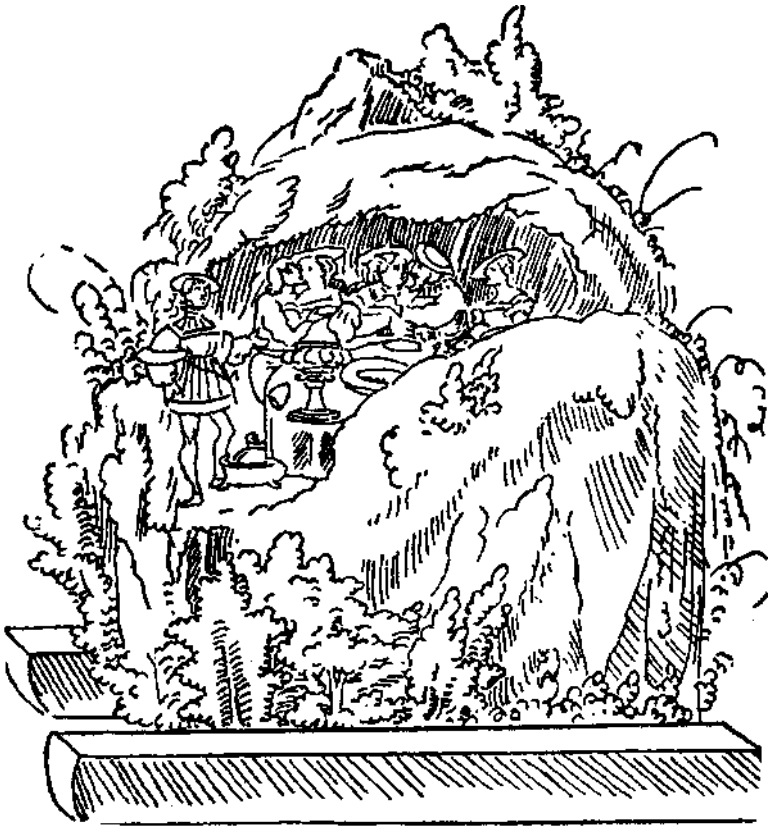

Büyülü Dağ'a ilişkin bir rüya tasviri...

14.) **Cinsel rüyalar.**

15.) **Kesme rüyaları:** Bilinçdışı hadım edilme/olma korkusu sonucunda oluşurlar.

16.) **Hayvan rüyaları.**

17.) **Ölüm rüyaları:** Ölüm bildirimi olarak yorumlanırlar.

18.) **İlk çağ/Fi çağı rüyaları:** Rüyalarda ejderhalar ve fabl hayvanları görülür.

19.) **Uyarı rüyaları:** Sembolik olarak başlayan hastalıkları bildirirler.

20.) **Gerçek rüyalar:** Rüya gören kişi, başka bir yerde gerçekten yaşanan şeyleri görür. Bu rüyalar kâhinliğin bir şekli kabul edilir.

21.) **Sanrılı rüyalar:** Uyandıktan sonra rüya ve gerçeklik arasındaki ayrım yapıla-

maz. Mantıkdışı eylemler söz konusu olur.

☛Maimondes Rüya laboratuvarı; ☛Berrak Rüyalar; ☛High-Dream; ☛Weinreb (İbranca rüya yorumu)

RÜYA BAĞLAMI

Bir rüyanın bağlantılı içeriği.

RÜYA İÇERİĞİ, AÇIK

alm. Manifester Trauminhalt

☛Freud'a göre, bir rüyayı görenin anlattığı rüya metni/içeriği.

RÜYA İÇERİĞİ, GİZLİ

alm. Trauminhalt Latenter

☛Freud'a göre, rüya cephesinin arkasında gizli kalan rüya içeriğinin adı. Bunun içersinde, rüya sansürü sayesinde geride tutulan, insanların bilinçdışı korkuları ve istekleri bulunur.

RÜYA KİTABI

alm. Traumbuch

Rüya yorumu için başvuru kaynağı olarak kullanılan, rüya ve rüya anlamlarının alfabetik, maddesel veya ansiklopedik

Bir rüya kitabının hazırlanışını tasvir eden çalışma...

açıklamaları. Bir alt grup, rüyaların sayılarla bağdaştırıldığı, rüya kura kitaplarıdır (Lotarya veya loto oyunu için). Rüya kitaplarının öncüleri, İ.Ö. XIII. yy.'da, kehanet kemikleri üzerine yazılan Çin yazıtları veya Chester-Beatty-Parşömeni'dir. (İ.Ö. 1350). Sağlam kalan en eski rüya kitabı, Assurbanipal'in Kütüphanesi'nde bulunan bir Asur eseridir (İ.Ö. 668-633). Antik dönemin kapsamlı rüya yorumları literatürünün arasından, ☛Artemidoros'un, IX. yy.'da Arapça'ya da çevrilen eseri *Oneirokritika* sıyrılır. Hint rüya kitabı ☛*Jagaddeva* da çok ünlüdür. Geç antik dönemden, Synesios'un (İ.S. 370-412) bu tarz bir eseri günümüze kadar gelmiştir. Ortaçağ'ın bir tür halk rüya kitabı ise anonim *Somnia Danielis*'tir. İçinde kendine has birçok rüya bulunan önemli bir eser ☛Cardano'ya aittir. XIX. ve XX. yy.'a kadar rüya kitapları, önemli ölçüde, rüya kura kitaplarıdır: *Aegyptisches Traumbuch, Stock's grosses illustriertes Persisch-Egyptisches Traumbuch, Das grosse Traumbuch nach alten aegyptischen und arabischen Quellen.*

☛*Cardano;* ☛*Sirin*

RÜYA TABİRİ

alm. Traumdeutung

☛*Rüya,* ☛ *Rüya Kitabı,* ☛ *Artemidoros*

RYZL, MILAN

**1928*

Önde gelen parapsikologlardan biri. ABD/Orindo'daki Kennedy Üniversitesi'nde profesör. Genelde DDA ve hipnoz olmak üzere, parapsikolojiye dair temel eserler onun kaleminden çıkmıştır. Başlıca eserleri: *ASW Experimente, ASW Training, Parapsychologie* ve ☛pozitif düşünceye dair diğer bir eseri: *Nutzen Sie Ihre phänomenale Geisteskraft.*

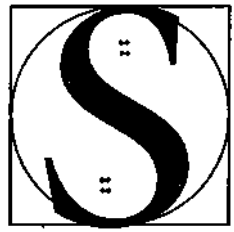

SA'ADİA, BEN YOSSEF GAON
882-942

Mısırlı Yahudi felsefeci ve kabalist. Aslı Arapça yazılmış olan Sepher Yetsira'ya dair yorumu meşhurdur. Başlıca eseri: *Glaubenslehren und Auffassungen.**

SABA, ABRAHAM BEN YA'AKOW
1500 civarı

Yahudiler'in, İspanya'dan sürülmesinden sonra, göç edip Portekiz'de yaşayan İspanyol kabalist. Daha sonra Fas'a gitmiştir. Başlıca eserleri: *Tzor Hamor* (Kitab-ı Mukaddes hakkında bir eser) ve *Erklärung der zehn Sephiroth.*

SABAZIUS

Frigyalı Tenasül tanrısı. Belki Sabbat ile ilişkilidir.

SABBAT

Cadılıkta, cadıların hayvan kılığında bir araya gelip toplanmasına denir. Sabbat'ın tezahürüne iki unsur eklenmiştir:

1.) Son derece gelişmiş kültleriyle Deccal bir satanist tarikatın varlığı. Engizisyon ve Hıristiyan iblis uzmanları, örneğin Martin Del Rio ve Pierre de Lancre bu savın kaynağıydı.

2.) Halk inanışının unsurları. Erkekler ve kadınlar, tarlalarının verimini garanti altına alabilmek için hayvan kılığına girip, ölülerin diyarına uçarlar.

Bu iki tezahür de, anti-cadı mücadelesinde birbirine karıştırılmıştır ve böylece toplantıların gerçekten de vukuu bulduğu iddia edilmiştir. Yine de, Sabbat'ın, iblis uzmanları tarafından geliştirilen cadı öğretilerini, sanık kadınlara işkence yoluyla zorla kabul ettiren, cadı yargıçlarının bir buluşu olduğunu söylemek yanlış olurdu. Cadıların uçması ve hayvan kılığına bürünme, tüm Avrupa'da yaygın olan eski bir verimlilik kültüne işaret eder.

☛*Benandanti*, ☛*Ginzburg*

* Tevrat'ı Arapça'ya çeviren ilk kişidir. (Ed. n.)

Cadılarla şeytan Sabbat'ı kutlamakta... Guazzos'un "compendium Maleficiarum"undan

SABDA-BRAHMAN

sanskr. "Kelime-Brahman"

Sabda-brahman, aktif, kendini ifşa etmeyen Güneş sisteminin simgesi olarak açıklanabilir.

SABELLICUS, GEORGIUS

☛*Faust, Dr.*

SABETAYCILIK

Yahudilikte, Sabetay Sevi'ye (Sabbathai Zewi; 1626-1676) dayanan bir akım. 1665'te İzmir'de kendini Mesih ilan etmiştir. Taraftarları, Sabetaycılar ya da Şebsenler, Tanrı'yı üç bütünlü bir varlığa dönüştüren, tıpkı Hıristiyanlık âleminin yaptığı gibi, bir çeşit üçlük öğretisi geliştirmişlerdir: Kutsal Urahn (baba/tanrı), Mesih, Sabetay tarafından vücuda getirilen, Şehinah (kutsal ruh). Bu öğreti kendine, XVIII. yy.'a kadar birçok taraftar bulmuştur.*

* çoğl. i. Osmanlı Türklerinin XVII. yüzyıldan itibaren İmparatorluğun çeşitli şehirlerinde ortaya çıkan müslüman-musevî topluluğuna verdikleri ad.
Müslüman adı ve kıyafeti altında yaşayan, fakat musevî inanış ve âdetlerini devam ettiren dönmeler'e önceleri avdetî de denmiştir. Bu gizli mezhebin kurucusu, İspanya'dan İzmir'e göç etmiş olan yahudî Mordehay Sebi'nin oğlu Şabbetay Sebi*'dir. (Sabatay Sevi de denilir.) Hahamlık öğrenimi yapan Şabbetay Sebi 1648'de İzmir'de mesihliğini ilân edince geniş bir taraftar kitlesi buldu. Ypatığı gezilerle de dönmeliği İmparatorluğun diğer ülkelerine yaydı. Şabbetay'ın ölümünden sonra (1675), özellikle dinî liderlik için çıkan tartışmalarda dönmeler bazı gruplara ayrıldı. Bu bölünme, ./..

SÂBİÎ

Sâbiî mezhebi IX. yy.'da El-Cezire'de ortaya çıktı. Azimûn (Şis), Hermes (İdris), Orpheus adlı peygamberleri olduğu söylenir. Sâbiîlere göre Tanrı yaratıcıdır, yücedir, hakîmdir (bilge), uludur. Ona ancak ruhla ulaşılabilir. Ruh bir cevherdir. Yücedir, temizdir, bütün kötülüklerden, eksiklerden uzaktır. Ruh tek değildir, çoktur, sayısızdır. Bir cevher olan ruh, maddeden, maddeyle ilgili niteliklerden sıyrılmıştır. Evrenin bütününü kaplayan sayısız ruh, tanrı katında insana yardımcı olur, onun suçlarının bağışlanmasını sağlamaya çalışır. Bu yüzden, insanın kendini temiz tutması, kötülüklerden, ruha yıkım getirecek davranışlardan sakınması gerekir. Eşyayı yapan, değiştiren, bir durumdan başka bir duruma geçiren ruhlardır. Ruhlar yedi gezegeni yönetir. Her gezegen, bir ruhun mabedidir. Her ru-

../. gruplar arasında evlenmeyi yasaklayacak kadar ileri gitti. Bazıları Şabbetay'ın ikinci karısı Ayşe ve onun kardeşi Jakop'un etrafında, başka bir küme de Şabbetay'ın temessül ettiğine inandıkları Osman adında birinin etrafında toplandılar. Özellikle 1683'te Selânik'teki musevîler arasında dönmelik büyük ölçüde yayıldı. Dönmeliğin merkezi Selânik oldu. Edirne, İzmir, İstanbul ve Arnavutluk'ta da sayıca az dönme toplulukları görülmeye başlandı. 1700'e doğru Selânik'te bulunan birkaç yüz dönme aile 1900'e doğru 10 000'e çıktı. Dönmeler ticaret ve sanat hayatında hâkimiyet kurmaya ve devlet işlerinde görev almaya başladılar. XIX. yüzyılın sonlarına doğru osmanlı toplumunun Avrupa'da eğitim görmüş yeni nesli arasında dönme avukatlar, doktorlar, gazeteciler ve profesörler de yer aldı. Balkan savaşından sonraki göç ve dönmelerin Selânik'teki yerlerini terk etmelerine sebep olan türk-yunan mübadelesinden sonra yeni bir dönem başladı. Dönmeler yeni Türk cumhuriyetinin topraklarına, özellikle İstanbul'a göç ettiler. Aralarındaki dayanışmayı sürdürerek ticaret piyasasında yer aldılar, özel okullar açtılar, daha serbest bir hayata kavuştular. Bu mecburî yurt değişimi ve onu takip eden dağınık yerleşme yüzünden Selânik'teki musevî atmosferinden ayrılındı. Milliyetçi ve laik türk okullarının etkisiyle yeni nesil türk halkı içinde yavaş yavaş eridi.

Dönmelerin inanç ve ibadetleri hakkındaki bilgilerimiz Şabbetay'ın on sekiz emrine dayanır. Bu emirlere göre dönmeler, Allah'ın birliğine, Şabbetay'ın mesihliğine inanırlar; öldürmekten, yalancı şahitlikten, zinadan, başkalarını ihtidaya zorlamaktan, müslümanlarla evlenmekten kaçınırlar, müslümanların âdetlerine uyuyormuş, ibadetlerini yapıyormuş gibi görünürler, kamerî ayların ilk günlerine saygı gösterirler, gizlice Mezamir okurlar. İnanışlarına göre cennetin has bahçelerine sadece kendileri gireceklerdir. İyi bir müslüman, ancak tenasüh yoluyla kırk kere dünyaya gelmiş ve her gelişinde de iyilik işlemiş, kötülükten kaçınmışsa cennete girebilir. Dönmelerin büyük çoğunluğu İspanyolcayı unutmuşlardı, Türkçe konuşurlar. Ruhinî reislerine müslümanlar gibi hoca adını verirler. Dualarını ibranîce okurlar. Dışarıdan evlenmemeye çok önem verirler. Selânik şehrinde birbirlerine gizli yollarla bağlı evlerde oturur, gizli ibadet yerlerinde tapınırlardı. Dönmelere mezhebin sırları ancak evlenince bildirilir. Dönmeler, Yahudiler gibi doğdukları vakit değil, müslümanlar gibi yedi-sekiz yaşlarına girdiği zaman çocuklarını sünnet ettirirler. Bir yıl içinde Şabbetay'ın doğum gününü de içine alan on iki bayramları vardır. Kaynak: *Meydan Larousse*, 3. Cilt, s. 862. (Ed. n.)

hun bir mabedi, her mabedin bir gökküresi vardır. Ruh, insanın vücudunda bulunduğu gibi, bu mabedinde de bulunur. Sâbiîler gezegenlere "anne" derler. Ruhlar, gezegenleri harekete getirerek dünyayı etkileri altına alır. Cisimlerle karışmalar, kaynaşmalar ruhların etkisiyle gerçekleşir. Rüzgâr, fırtına, deprem gibi bütün yeryüzü olaylarını yöneten de ruhlardır.*

SÂBİÎLER

El-Cezire ve Harran'da yaşayan iki hıristiyan topluluğun ortak adı (IX.-XII. yy.). Tarih kaynaklarında X. yy.'dan sonra görünmeye başlayan Sâbiîlerin Mandeîler denen kolu El-Cezire bölgesinde yaşar. Bunlara *Vaftizci Yahya hıristiyanları* da denir. İkinci Sâbiî topluluğu Harran'da yaşadığı için *Harran Sâbiîleri* diye anılır. Bunlar uzun zaman islâm hâkimiyeti altında yaşayan, dinsiz (müşrik) bir topluluk olarak nitelenir. Kur'an'da, Tanrı tarafından gönderilen kitaplara inanan (kitap ehli) kimseler olarak gösterilen Sâbiîlerin mandeî fırkası olduğu ileri sürülür. Öteki topluluk, dinsiz (müşrik) diye bilinir. Halife Memun (IX. yy. sonlarına doğru) Sâbiîleri ortadan kaldırmak istedi; ancak içlerinden yetişen ünlü bilginlerin aracılığıyla yok olmaktan kurtuldular.

Mısır Fatımîleri, XI. yy.'da Bağdat'ı ele geçirince Sâbiîleri dağıttılar.**

SABİT YILDIZLAR

Nativitenin belirli noktalarında ve belirli gezegenlerden 50 dereceden uzak olmayan mesafelerde bulunması, astrolojik açıdan çok önemli. Özellikle Regulus ve Spica, iyi bir gezegenle iyi etkilere neden olurken, Algol kötü bir gezegenle, kötü etkilere sebebiyet verir.

SABİTLEME

☛ *Katılaştırma*

SACCA

Budizm "Gerçekler"

Kısa şekliyle Budizm'in tüm öğretisini kapsayan dört asil öğretisi: 1) Acı çekmenin gerçeği, 2) Acıların oluşum gerçeği, 3) Acılardan kurtulma, 4) Acılardan kurtulmaya götüren sekizli yol.

SADHANA

hinduizm

Büyük çaba ve mücadeleler sonucunda kemale erdiren bir alıştırma. Bu yolu izleyen öğrenciye Sadhaka ismi verilir.

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 10. Cilt, s. 801. (Ed. n.)

** Kaynak: *Meydan Larousse*, 10. Cilt, s. 801. (Ed. n.)

SAFEVÎLER

İran'da bir tarikat ve devlet kurmuş olan türk hanedanı. Hanedan, adını Safeviye tarikatı şeyhi Safiyüddin'den aldı. Şeyh Sadreddin Musa, Şeyh Safiyüddin'in oğlu (şeyhliği 1334-1392). Babasının ölümü üzerine şeyh oldu. Onun döneminde Safevîlerin manevî nüfuzu arttır. – Hoca Alâüddin Ali, Öncekinin Oğlu (şeyhliği 1347-1429). Babasından sonra tarikatın başına geçti. İlk Osmanlı padişahları bu tarikatın şeyhlerine her yıl "erağ akçesi" adıyla hediye gönderirdi. Hoca Alâüddin Ali'ye kadar sünnî olan bu tarikat, Ali soyundan gelen İsnaaşariyeyi (oniki imam) tutanları kazanmak amacıyla şiî oldu. Hoca Ali'nin Timur üstünde büyük nüfuzu vardı. Timur, Hoca Ali'ye Erdebil ve köylerini verdi. Bu durum Anadolu'daki batınî zümreleri arasında kendisine çok sayıda taraftar sağladı. Timur'un Anadolu'dan İran'a götürdüğü Türkmenler Hoca Ali'nin şefaatıyla Erdebil'e yerleştiler ve Hoca Ali'nin müritleri oldular. Bunlardan bir kısmı Anadolu'ya dönerek, şeyhlerinin propogandasını yapmaya başladılar. Tarikat merkeziyle uzak yerlerdeki müritler arasında *halife* denilen aracılar vardır. – Şeyh İbrahim, Hoca Ali'nin oğlu (şeyhliği 1429-1447). Babasının ölümünden sonra tarikatın başına geçti. – Şeyh Cüneyd, öncekinin oğlu (şeyhliği 1447-1460). Babasının ölümü üzerine tarikatın başına geçti. Tarikat şeyhleri Şeyh Cüneyd'den itibaren siyasî amaçlar peşinde koşmaya başladılar. Cüneyd, şeyhliği şahlığa çevirmek için çalıştı. Şiîliği bütünüyle benimsedi. Amcası Cafer ile arası açıldı. Babasının müritlerini çevresine topladı. Azerbaycan, Doğu Anadolu ve İran'ın öteki bölgelerine müritler gönderdi; yer yer isyanlar çıkardı. Karakoyunlu hükümdarı Cihan Şah bu isyanlar yüzünden onu sınır dışı etti. Cüneyd de Anadolu'daki Alevîler arasında çalışmak için Murad II'ye başvurdu; fakat isteği kabul edilmedi. Karaman'a sığındı. Amacı anlaşıldığından, burada da tutunamadı. İçel bölgesinde Güneybatı Anadolu'da, Kuzey Suriye'de bulunan türkmen aşiretleri (özellikle Varsaklar) arasında propagandaya girişti. Bir emîrlik kurmak istedi. Memlûk sultanlığının işine karışmasıyla başarıya ulaşamadı. Trabzon Rum devletini ortadan kaldırıp bu devletin toprakları üzerinde yeni bir devlet kurarak amacını gerçekleştirmek istediyse de başaramadı.

Bundan sonra Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın yanına gitti. Karakoyunlu hükümdarı Cihan Şaha karşı Cüneyd'in taraftarlarından yararlanmak isteyen Uzun Hasan, kızkardeşi Âlemşah Hatunu onunla evlendirdi (1458). Şeyh Cüned bundan sonra, Erdebil'e döndü. Müritleriyle Gürcü ve Çerkes ülkelerine akınlar yaptı. Kuzey Azerbaycan ve Dağıstan'a yaptığı savaşta öldürüldü (1460).*

SAFİR

Yunanlılar, Romalılar ve muhtemelen eski Yahudiler de (İbranca Sappir), buna Lapis Lazuli derlerdi. Gerçek Safir eski çağda, büyük bir olasılıkla Hyazinth olarak adlandırıldı. Sık sık Lapis Armenius ve firuze ile karıştırılmıştır. Damigeron'a göre, koruyucu gücü nedeniyle, krallar onu alınlarında taşımayı yeğlemişlerdir. İnsanları her türlü fesattan korur ve vücudu zinde tutar. Safir, eylül ayında doğanların şans taşıdır ve hastalıklarla ölümü def eder.

SAGUNA-BRAHMAN

hint.

Her şeyin bilen özelliğiyle, Mutlak olandan ayrılan en yüce Mutlak.

SAHASHARA-ÇAKRA

Baştaki ivin altında bulunan bir çakra. ☛Kundalini, Brahman'la orada birleşirse, Yogi aydınlanmaya erer.

SAHL AT-TUSTRA, ABU MUHAMMED

818-896

Ahvaz Tustar'dan ünlü bir teolog ve sûfi; ona ait *Tausend Wahrsprüche* (Bin Özlü Söz) öğrencilerince derlenmiştir.

SAHTE ALTIN

Aurum sophisticum da denilir, bakır vitriol çözeltisinin, cıva ile birlikte, demir bir kapta kaynatılmasından elde edilen, daha sonra preslenen bakır amalgamı. Tekrar eritildikten sonra altın sarısı bir renk alır ve sıklıkla simya sahtekârlıklarında kullanılmıştır.

SAHULA, ME'IR BEN ŞLOMO AVİ

1400 civarı

1400'lerde kabalist çalışmaların merkezi olan Guadalahara'dan (Kastil) İspanyol bir felsefeci ve kabalist. Başlıca eseri: *Kommentare zu Sepher Jezirah und Bahir.*

SAHULA, YİTZCHAK BEN ŞLOMO AVİ

1240 civarı

Guadalejera'da İspanyol kabalist. Meşhur kabalist Moşe von Burgos'un öğrencisi.

* Kaynak: *Meydan Larousse*, 10. Cilt, s. 820. (Ed. n.)

SAINT-GERMAIN, GRAF von
1685-1784

XVIII. yy.'da ünlü maceracı, okültist ve simyacı. İspanya kralı II. Karl'ın dul eşi Maria Anna von der Pfalz-Neuenburg'un, Portekizli banker Eymar'la olan ilişkisinden doğma

Graf von Saint-Germain

gayri meşru oğlu olduğu söylenir. Saint-Germain, daha önceki dönemlerde de yaşadığını iddia ederken, enkarnasyonunu (vücut bulmasını) tam olarak tarif edebiliyordu. Servetini, Felsefe Taşı'nın kazandırdığı bilgiye borçlu olduğu söyleniyordu. Hamilerden büyük bir servet edindiği bir gerçektir. Uzun yaşam vaat eden iksirleri nedeniyle de büyük ün salmıştı. Bugün dahi, kanı temizlemek maksadıyla, onun "Saint-Germain-Çayı" kullanılır. *Die heiligste Trinosophie* adlı kitabı kendi döneminin mistik düşüncesine dair dikkate değer bir katkı sağlamaktadır.

SAINT-MARTIN, CLAUDE
1743-1803

Pasqually'nin öğrencisi, eski Martinizm'in kurucularındandır. Saint-Martin, Pasqually'nin öğretilerini devralmış ve onları geliştirmiştir. Maddi dünya hükümsuzdür. Önemli olan, insanın ruh dünyasını analiz edebilmek ve ruhani dünyayla bağlantıyı kurabilmektir. İnsan, maddi bu dünyadan Saint-Martin'in sisteminde önemli bir rol oynayan

Claude Saint-Martin

Regeneration universelle, yani İsa'nın kendini kurban etmiş olması kurtarabilir. Başlıca eserleri: *Erreus et de la Verite* (1775), *Tableau Natural des Rapports qui existe entre Dieu, L'Homme et Univers* (1782) ve *L'Homme de desir* (1790). ☛Kleuker.

SAINT-YVES D'ALVEYDRE, JOSEPH ALEXANDER
1842-1909

Fabre d'Olivet'in devamı olarak kabul edilen Fransız kabalist ve ezoterist. Otobiyografisi, -"pro domo"- yani ek olarak, *La France vraie* (1887) eserinde bulunur. 1870'te kendisine as-

Joseph Alexander Saint-Yves D'alveydre

ker kaçağı olduğu suçlamaları yöneltildi ve soyluluk unvanını haksız yere taşıdığı iddia edildi, ayrıca şaibeli işlere bulaştığı ve karısını intihara sürüklediği iddia edilmiştir. Başlıca eserleri: *L'Archeométre* (Rakamlar, renkler, kokular, harfler ve gezegenler arasında sıkı bir ilişki mevcuttur), *La Théogonie des Patriaches* (1909; dünya yaratılış tarihi ve Johannes protestanlığına dair kabalist bir araştırma), *Notes sur La Tradition cabalistique* (1901; en eski alfabelerin kaynağı hakkında), *La Franca vraic* (1887; Synarchie prensibini – yani armonik düzeni – gerçekleştiren, tapınak tarikatının rehabilitasyonu), *Jeanne d'Arc victorieuse* (1890; J. d'Arc'ın yaşamının mistik bir yorumu), *Mission des Juifs* (1884; Hümanizmin ve insan ruhunun gelişmesinin 8500 yıllık bir periyodu kapsayan ezoterik hikâyesi.) Bu eser yazarın başyapıtı olarak kabul edilir.

SAIS

Gizli Tanrı resimleri efsanesiyle ilişkisi olduğu düşünülen eski Mısır şehri.

SAKATAT BASKISI

☛ *Haruspex*

SAKIZ DİKENİ

Akdeniz bölgesinde bir biber ağacı. Bu bitkinin yağı, daha eski Mısır ve antikçağda büyülü amaçlar için kullanılmaktaydı.

SAKIZ OTU

lat. Lycium

Sakız otu, patlıcangiller sınıfına girmektedir. Sakız otundan, *Lycium* isminde, egzama ile döküntülere karşı etkili olan, bir ekstre çıkartılır. Büyücülükte, ☛Cadı Büyüsü ve ☛Sihirbazlığa karşı güvenlik maddesi olarak kullanılır. Dal demetleri, kötü etkilerin girişini engellemek amacıyla pencere ve kapılara asılmaktaydı.

SAKTİ

sanskr.

Hinduizm'de çeşitli Sakti'ler, tanrıların karıları ya da eşleri, dişi etki ya da enerji olarak tasvir edilmiştir.*

SAKYA

Tibet'te üçüncü tarikat kuruluşu (XI. yy.'da); bu tarikata ismini veren yer, Everest Dağı'ndan 100 km. uzaklıktadır. Bu tarikatın tekke başkanları, Moğol imparatoru Oubilai'den, Tibet'in baş hâkimiyet yetkisini aldıkları için oldukça etkiliydiler. Bu güçlü pozisyonlarını XIV. yy.'ın

* Tanrı Şiva'nın hipostaslarından biri olduğuna inanılır. Benzer şekilde *Kali* (evreni yutan), Durga (savaşan) ve Darvuti'yle (dağlardan sorumlu olan) eş olduğu savunulur. (Ed. n.)

ortalarına kadar koruyabilmişlerdir.

SALAMANDAR

fars.

Semender; ortaçağ inanışına göre, ateşte yaşayan, insansı elementer ruh; ateş işareti. ☛Tabiat cinleri.

SALAZAR DE FRIAS, ALONZO

XVII. yy.'ın başlarında İspanyol engizisyon görevlisi. 1611 yılında, Cigarramundi'deki cadıların takip edilmesini incelemek amacıyla oraya gönderilir. Yerel yöneticilerin yetkilerini aştıkları şüphesi doğmuştur. Tüm suçlulara, belli bir zaman içinde "suçlarını" itiraf ettikleri takdirde beraat sözü verilmiştir. Cadılıkla suçlanan 1802 kişiden, 1384'ü çocuktu. Salazar, onlara mahremiyet ve beraat sözü vermiştir. 81'i daha önce verdikleri ifadelerini ret etmiştir. Suçlular eğer yalan yere yemin etmekten dolayı idam edilmekten korkmamış olsalar-

Semender; bir elementin içinde...
Michael Maiers'in "Scrutinium Chymicum" adlı eserinden

dı, bu sayı kesinlikle daha yüksek olurdu. Salazar, aşağıda belirtilen bölüm başlıkları altında 500 sayfalık bir rapor hazırlamıştır: Cadı uçuşu, Sabbat, cadılığa ilişkin kanıtlar. Şeytan ile cinsel ilişkiye girdiğini itiraf eden bazı kadınlar, hâlâ bâkireydi, 36 kişi cadı toplantılarının (Sabbat) yapıldığı yer ile ilgili olarak ayrıntılı bilgiler vermişlerdir. Doktorlar tarafından incelenen cadı merhemleri, etkisiz bulunmuştur. Salazar'ın raporu; cadıların uçuşuna dair tasavvurların, Sabbat vs.'lerin, kilise mensubu cadı avcılarının ve iblis uzmanlarının, ellerinde gerçek kanıtlar olmadan, bu hikâyeleri uydurarak yaydıklarını ispat etmiştir. Suçlananlar, cadı yargıçlarının zorlamaları sonucu suçlarını zorla kabul ettiklerini gösteriyordu.

☛ *Benandanti;* ☛*Ginzburg;* ☛*Cadı davaları;* ☛*Sabbat*

SALBAUM

lat. "Shorea rubusta"

Reçinesinden beyaz bir buhur elde edilir.

SALDIRI, BÜYÜSEL

Başka bir insana zarar vermek amacıyla Kara Büyü'de uygulanır. Bu, kişiyi öldürmeye kadar gidebilir, ama kesinlikle fiziksel bedene bir saldırı olarak algılanmamalıdır. Karabüyücü bir insanın esas varlığını, Astral Beden'ini yok etmek ya da öldürmek ister. Guaïta ve büyüsel ölüm cezasına çarptırılan Boullan arasındaki çekişme ünlüdür. Bu tür büyüsel saldırılardan korunmayı Dion Fortune: *Psychic Self Defence* (Psi Yoluyla Kendini Savunma) ve kolayca uygulanabilecek korunma kaidelerini de içeren Jörg Wichmann'ın *Schutz vor magischen Einflüssen* isimli kitabı (Unicorn XI 84, s.235) anlatmaktadır.

SALEM

(ABD) Massachusetts'de bir şehir. 1688'den 1700'e kadar burada 20'sinin idam edildiği, 55'inin kötürüm kalana dek işkence edildiği ve 150 kişinin zindanlara atıldığı, cadı takibatları yapılmıştır. Bu cadı histerisine, kötü hasat ve epilepsiye (sara) benzer bir hastalık sebep olmuştur. Cotton ☛Mather.

SALNİTER, SALİTER

Teozof./sim./mist. (sal nitri = "Güherçile"), ilk kök, içinde bir yaşamın ve bir şeyin vücudunun barındığı = *materia prima*, ateşlemenin sebebi ve anne, temel madde. Salniter, dış doğada, tüm tuz ve güçlerin köküdür. Her şeyin içindeki tadı ve kokuyu kendi özelliklerine göre belirler. Tanrı'nın soluğu ve nefesi olarak, tanrısal ya da ila-

hi bir Salniter mevcuttur. Lusifer'in (şeytan) uyandırdığı cehennemvari, Tanrı'nın öfke ateşinin alevlenip, her şeyi yaktığı; ardından yıldızların ve elementlerin oluştuğu, kök olarak görünen bu dünyanın bir Salniteri oluştu. S. aynı zamanda yedinci doğa oluşumunu da simgeler.

SÂM

far.

Hz. Nuh'un oğlu, ki semitik kavimler onun neslindendir.*

SAMADHİ

Sansk. "Bir şeye odaklanmak"

Düşünce gücünün belirli bir nesneye odaklanması. Bundan dolayı, derin düşünceye dalış, irdeleyerek inceleyiş ya da derin meditasyon anlamına gelir. Yoga'nın en yüksek aşamasıdır.

SAMADHİ TANK

Yoga'nın ve tüm doğu bilge öğretilerinin, meditasyon tekniklerinin hedefi olan, aydınlanmanın bu haline, ses ve ışıktan tamamıyla izole edilmiş (S-Tank), tuzlu su ile doldurulmuş bir küvetin içinde uzun süre durarak da erişilebilir. Tank, tamamıyla izole edildiğinden, şuur değişikliklerine yol açabilmektedir. Bu konuya dair temel çalışmalar, Amerikalı nöropsikolog John Lilly (☛1915) tarafından geliştirilmiştir: *Das Zentrum des Zyklon* (7. Baskı 1989), *Der Dyadische Zyklon* (1983).

SAMAPADA

Budizm "Tercih"

Tercih edilenler: Güven, gelenek, âlimlik, cömertlik ve anlayış.

SAMATHAYANİKA

budizm

☛Adhicittasikkha sayesinde büyülü güçler edinen insan.

SAMAVEDA

hinduizm

Vedalar'ın bir bölümü. Sadece Sama kurbanlarında kullanılan metrik metinlerden oluşur.

SAMBHALA

Mistik bağlamda oldukça büyük bir anlamı olan Sanskrit dili yer ismi. birçok şarkiyatçı bu mistik ve bilinmeyen yeri, modern bir mekân ya da şehir ile özdeşleştirmeye çalıştı, ancak hiçbir sonuç vermedi. Bu isim ☛Puran'larda ve başka bir yerde de geçer, o dönemde, geleceğin Kalki Avatara'sının Sambhala'dan geleceği söylenir. Kalki Avatara, Vişnu'nun belirme şekillerinden ya da Avatara'larından biridir. Budistler de, o dönemde Maitreya Buda'nın ya da bir sonraki Bu-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

da'nın, Sambhala'dan geleceğini söylemişlerdir. Buna karşılık teozof Blavatsky'e göre ise Sambhala, gerçek bir ülke ya da mekândır. Spiritüel simyacıların en büyük kardeşliğin, büyük bilgelerin ve yeryüzündeki kâhinlerin şu anki makamıdır. Teozofik Mahatman'ların kardeşliğinin ve onların yöneticilerinin gizli memleketidir.

SAMBHOGAKAYA

sanskr. "Mutluluk bedeni" ya da *"İştirakçi beden"*

Şanlı giysilerin ikincisi; diğer ikisi Dharmakaya, en yüksek ve Nirmanakaya, en düşük. Sambhogakaya halinde olan Buda, uğraşamayacağı ve ilgilenemeyeceği materyal ve kişisel şeylerin çoktan üstüne çıktığı halde, az ya da çok, hâlâ şuurunu kişiliği olarak muhafaza etmiştir, tıpkı egosunu ve kişisel ruh hassasiyetini koruduğu gibi.

SAMBODHİ

budizm

Buda'nın aydınlanması.

SAMKHYA

hinduizm

Altı Darsana'dan biri. Bu felsefe okulu, *Upanişad*'lar ve *Bhavagad-Gita*'lardan oluşmuştur. Klasik şekliyle, İ.S. 350 yılında ortaya çıkan ders kitabı *Samkhya-karika*'dan önce gelir. Ruh ya da tek ruh (Puruşa), madde (Paktriti) ile bağlantıya geçer. Bu bağlantı nedeniyle ruh, devamlı bir acı çekmenin, mukadderatın ve yeniden doğuşun etkisi altındadır. Ruh, ancak bu bağlantının gerçek karakterini tanıdığında, kendisini bu deverandan (Samsara) kurtarmış olur. Bu öğretiye göre dünyanın süreci, bu şekilde tanrısız yürür.

SAMMAEL

ibr. "Sol taraftaki"

Şeytan ile ölüm meleği arasında aracı. Kötü ilkenin kişileştirilmesi.*

SAMMASAMBUDDHA

budizm "Tamamıyla uyanmış olan"

Buda'nın şeref unvanı. Eski Budizm, yedi tamamıyla uyanmış olanı tanır, tarihi Buda bunların sonuncusudur. En son 4 Buda (Kakusandha, Kanagamana, Kassapa, Gotama) çağımız dünyasında ortaya çıkmıştır.

SAMMLUNG DER GRÖSSTEN GEHEIMNISSE AUSSERORDENTLICHER MENSCHEN IN ALTER ZEIT

(Eski Zamanlardaki Olağan Dışı İnsanların En Büyük Sırlarının Koleksiyonu)

Stuttgart'da (basım yeri Köln ve 1725 yılı sahtedir) XIX.

* Dünyevi hazlara aşırı bağlılığı simgeler. (Ed. n.)

yy.'ın ortalarında ☛Scheible'de ortaya çıkan, 21 büyü kitabının derlemesi. Bunun yanı sıra içlerinde, tanıdık büyü kitaplarından nakil metinler de bulunur: Hz. Musa'nın 6. ve 7. Kitabı, Clavicula Salomonis, John ☛Dee'nin *Venüs* kitapçığı gibi az da olsa ilmi etütler.

SAMNİPATA

Ayuverdik tıptan bir terim. Her üç ☛Dora'nın rahatsızlığına bağlı olan hastalıklar.

SAMNYASİ

Hindular'ın dördüncü yaşam evresi. Doğru anlayışa sahip olan, bu dünya ile olan bağlarını çözmüştür ve memleketsiz bir şekilde diyardan diyara dolaşır.

SAMPAİ

Ustanın ya da Buda'nın önünde üç kez eğilmenin, Japonca adı. Bu yapılırken alın yerde ve el içleri, kafanın her iki yanında gökyüzüne doğru çevrilidir. Bu, Buda'nın ayaklarına dokunmayı sembolize eder. Bu şekilde bir Zen rahibi en derin saygısını dile getirir.

SAMSARA

sanskr.

Yeniden doğum çarkı. Durmadan doğmayı, yaşlanmayı, acı çekmeyi ve ölmeyi anlatır. ☛Ruh gezmesi; ☛Reenkarnasyon.

SAMYAMA

hinduizm

Raja-Yoga'nın daha yüksek üç basamağı: Konsantrasyon, meditasyon ve derin düşünce.

SAMYOJANA

budizm "Bağlamak"

Canlıları varoluşa bağlayan on tane sebep vardır: Kişiliğe veya benliğe olan inanç, kuşku, kurallara ve ritüellere bağlı olmak, arzulamak, hassas bedeni arzulamak, cismani olmayan bedeni arzulamak, gurur, sinirlilik, cehalet. İlk beşinin adı, aşağı bağlanış, çünkü duyum dünyasına bağlıdırlar, diğerlerine de yükseğe bağlanış denir, çünkü canlıyı, hassas bedene bağlıdırlar.

SAMYUTTANİKAYA

budizm

56 gruptan oluşan ders konuşmalarını içerir.

SANDAL YAĞI

Gerçek sandal yağı olarak sadece Doğu Hindistan'ın sandal yağı kabul edilmelidir. *Santalum album (mystifolium)* ağacından elde edilir ve ithal edilen ağaçtan Avrupa'da destile edilir. Çok dayanıklı olan, renksiz ya da hafifçe sarımsı, kendine has kokan bir yağ. Özellikle seçkin bir türü, Mysore'den elde edilen sandal yağıdır. Gerçek sandal yağı tüm karışımlara, kendine has ve hoş bir albe-

ni verir. Bilerek kullanılmalı. Batı Hint sandal yağı diye bilinen yağ, aslında sandal yağı değildir ve çok farklı bir türden, *Amyris batsamifera*'dan elde edilir ve kokusu pek etkili değildir.

SANDERS, ALEX
1916-1988

Zamanında İngiltere'de, Wicca kültünün en önemli temsilcisi (☛Gardner). Kendisi tarafından yönetilen ve *Buch der Schatten'e* (Gölgelerin Kitabı) göre, kendisi gibi aynı şekilde çalışan cadı grupları, kendilerine "alexandrian witches" ismini vermişlerdir. Sanders, Wiccakult'a ilişkin anlayışını *Twelve Lectures on wicca in the Gardneriana tradition* adlı kitabında açıklamıştır.

SANGHA
budizm "Tarikat"

Zühdiliğin, özgürlük ve kurtuluşa götürmeyeceğini anladıktan sonra, Buda'dan ayrılan beş zühdi.

SANKARA
hinduizm

☛Vedanta'nın hocası ve ünlü bir din reformisti. Özellikle tanrı Şiva'ya özel ilgi göstermiştir, bu yüzden bu tanrıda vücut bulduğuna inanılırdı. Tüm dini tarzların ve öğretilerin üstünde olan bir çeşit üst felsefe öğretirdi, çünkü tüm öğretiler, kişiye özel tanrı olarak ya da son sebep olarak dua edilen Tanrı'ya işaret eder. Ama buradan çıkan sonuçsa, Tanrı ile dünyanın farklı olmadığıdır.

☛ *Advaita*

SANNYASA
sanskr. "Feragat etmek"

Dindar bir Hindu'nun hayat yolunda dördüncü ve son basamağı. Tüm dünyevi şeylerden feragat edip tüm çabasını Tanrı'ya yöneltir. Şimdi o Sannyasin unvanına ulaşır. Bu da BhikŞu ile karşılaştırılabilir.

SANNYASİN

Hinduizm'de tam anlamıyla fakirlik içinde yaşayan ve bu dünyadan kopmuş olan bir insana verilen ad. Bekâr olarak insanların bağışlarıyla yaşar. Bhagvan Shree ☛Rajneesh (Osho) müritleri de, kendilerine Sannyasin demektedir.

SANSEVERO, DER FÜRST von
1710-1771

Don Raimondo di Sangro, Torre Maggiore di Foggia'dan Güney İtalyalı asil bir aileden gelir. İlk olarak tabii ilimler okudu ve 1744'te Vatikan'da yoğun bir şekilde gizli ilimleri okuduğu sırada, Papa'dan gizli koleksiyonu kullanma iznini aldı. Bunlar kendisine simyacı ve farmason unvanlarını sağla-

mıştır. Büyük zahmetler sonucu engizisyona gitmekten kurtuldu. Simya deneyleri sırasında öldüğü söylenir. Rivayete göre, şeytandan ölümsüzlüğü alabilmek için, ölümü yaklaştığında bir köle tarafından kendini yedi parçaya kestirtmiştir. Yakınları tabutu açtırarak bunu önlemişlerdir. Ne var ki asilzade yok olmuştu. Yüzyılımızda, Neapel'in eski şehir bölgesinde bulunan küçük aile kilisesindeki tabut, açıldığında boştu. Asilzadenin sarayında perili olayların meydana geldiğinden bahsedilir.

SANSKRİT (DİLİ)

Kısaltılması sanskr.; Hind-Avrupa dil grubunda yer alan dil bu yüzden Alman, Latin, Yunan vb. dini literatürü (☛*Vedalar*) ve Hintliler'in klasik manzumesiyle ilişkilidir. ☛Mahabharata, ☛Rigveda). Söz konusu olan, İ.Ö. III. yy.'da pekişen bir sanat dilidir. Mahayana-Budizm'in önemli yazıları da Sanskrit dilinde yazılmıştır.

SANSÜR

Psikoloji: Geleneksel, sosyal ve estetik duyumlara aykırı düşen, bütün ruhsal içeriklerin bilinçten atılması.

SANTERİA

İspanyolca santo'dan gelir = "Aziz"

Zenci kölelerle ☛Voodoo dini gibi, Batı Afrika'dan Güney Amerika'ya getirilen, bir Güney Afrika halk dininin adıdır. Kölelerin eski tanrıları – Batı Afrikalı Yoruba'ların dilinde adı "Orishes" olan – insanların temayüllerini pozitif ve negatif karakter temayülleri olarak kabul eder. Özellikle Hıristiyan azizlerle özdeşleştirilirler. En yüksek tanrısal makam olan Oludumare üç ruhsal varlıktan oluşur: Nzame, Olofi ve Baba Nkva. Beyaz bir faniyi, tanrıların (orishes) babası Obtalq olarak yaratmışlardır. Siyah karısı Odduduas ile birlikte bir oğul, Aganyü ve bir kız, Yemaya dünyaya getirmiştir. İki çocuk birbirleriyle evlenir. Oğulları Orungan o kadar güzeldir ki, baba hasedinden ölür. Orungan, annesi Yemaya'ya tecavüz eder. Bir dağın tepesinde 14 çocuk dünyaya getirir ve ölür. En meşhur oğul, Chango'dur. Yemaya bugün en sevilen Tanrıça'dır.

SANZEN

jap.

Meditasyon ya da koan dersinden sonra bir öğrencinin, Zen ustasıyla başarılı olup olmadığına dair yaptığı konuşma.

SAR

ibr. "Bakan", fr. "Başkan", "Baş görevli"

Gökyüzünün değişik bölgelerinde ve katmanlarında hüküm süren, mistik-görsel lite-

ratürde bir çeşit melek, örneğin Sar Mikail. ☛Merkabah

SARA

☛ *Epilepsi*

SARAVASTİ, SVAMİ DAYANANO

1824-1883

Öğretileri sadece Vedan'a dayanan (Monotizm, Ruh göçü), "Arya Samaj" tarikatının kurucusu, Hindistanlı felsefeci.

SARAY KARTLARI

Tarot oyununun her bir dört dizisindeki kral, kraliçe, şövalye ve vale.

SARDER

☛ *Karneol*

SARDONİKS

Değişik renkteki konumlarıyla bir akik (Karneol), gözün resmini meydana getirebilecek beyaz ve kırmızıdan oluşur. Plinius'a göre, Polykrates'in kendini, tanrıların kıskançlıklarından koruyabilmek için, denize attığı taş, bir Sardoniks idi. (☛Zümrüt). Bu yüzden, sardoniksin kişiyi büyüden de koruduğu düşünülür. Ağustostaki doğanların şans taşıdır, çünkü mutlu bir evliliği garanti eder.

SARI NİLÜFER TACI

Botanik adı *Nymphaea alba* veya "beyaz nilüfer" adıyla nilüfergiller familyasına aittir. Bu bitkilerin kökü, çiçekleri ve aynı zamanda tohumları, serinletici ve burucu kıvamlı ilaçlar olarak kullanılmaktadır. Mehtaplı gecelerde belli saat ve zamanlarda koparılan çiçek, aşkta şans ve zenginlik getiren ve su perilerini çekmeye yarayan güçlü bir büyü ilacı sayılmaktaydı.

SARİPUTTA

budizm

Buda'nın, iki baş müridinden biri.

SARİRA

sanskr. "Geçici olan bir şey, sabun köpüğü gibi, boşluklarla dolu"

Hint felsefesinde, gidiş ve vergi (Allah vergisi) karşılığı kullanılan, modern teozofi felsefesinde de sık sık kullanılan bir deyim. Genel anlamı şudur: İçinde semavi bir canlının yaşadığı ve etki ettiği, birleştirilmiş bir vücut ya da fani tabiatlı bir taşıyıcısı.

SARKAÇ

"Alın sarkacı"

Yazılar, fotoğraflar ya da herhangi "mumyalanmış" eşyaların üstünde dairesel ya da elips şeklinde hareketler çizerek, söz konusu kişinin karakteri ve hayatı hakkında hükümler veren ince bir ipe asılı ağırlık.

Maden yatağı ve su kaynağı keşfine yarayan çatal ile benzeşir. ☛Radiestezi, ☛ Çatal

SARMISAK

Botanik adı *allium sativum* olan bu bitki, zambakgiller familyasına aittir. sarmısak, yemek ve yemek baharatı olarak bilinmekte, tıpta da bağırsak kurdu döken olarak kullanılmakta. Büyüde sarmısak, koruyucu ilaç olarak büyü ve kem gözün neden olduğu zararlara karşı önemli bir rol oynamakta. Mesela, vampirlere karşı savunma aracı olarak kullanılmakta. "Mal occhio" dan (kem gözden) korunmak için muska olarak çocukların boynuna asılırdı, denizci ve balıkçılar ise küçük keseciklerde yanlarında taşırlardı.

Paracelsus sarmısağın büyülü etkisini oldukça takdir etmektedir ve bu bitkiyi birçok hastalığa karşı mükemmel büyülü bir tedavi ilacı olarak kullanmaktadır. Tılsım olarak taşındığında sarmısak bulaşıcı hastalıklara karşı önleyici bir ilaç sayılmaktaydı. Ağrı dindirici ilaç olarak kökler ezilerek bedenin şiş olmayan bölgelerinde kullanılırdı.

SASR

☛ *Eski ve Farazi İskoç Âdeti*

SASSAFRAS YAĞI

Hoş aromatik bir kokuya sahip, renksiz ya da sarımtırak yağ. Taflan ağacını andıran, Orta Amerika kökenli ağacın köklerinden elde edilir ve özellikle Amerikan parfümerisinde önemli bir rol oynar.

SAT

sanskr. "Hakikat"

Dünyanın süregelen, temelini teşkil eden özruh. *Sat*, "temiz olmak", *Chit* "temiz düşünmek" ve *Ananda* "sonsuz saadet" anlamına gelirken, eski Brahmanlar döneminde *Sat*, *Chit* ve *Ananda* ifadeleri, "mutlak" olanı ifade etmek için kullanılırdı. Bu üç kelime birleştirildiğinde sachchid-ananda kelimesini oluştururlar.

SATAN

ibr. "Şeytan", "İblis"

Yahudi-Hıristiyan inancında Tanrı'nın muhalifi ve kötülüğün timsali. İslam dininde ona tekabül eden şeytan, yani Tanrı'ya isyan edendir. İnsanlara büyüyü öğretir. ☛Satanizm; ☛Lain; ☛Lucifer; ☛Baphomet/Bafomet; ☛İblis.

SATANİZM

alm. Satanismus

Hıristiyan kudas ayinlerin sapkınlığıdır (☛Kara Ayin), kendisini şeytan tapmalarında açığa vurur. Satanizm başlangıcı, Gnostik tarikatlarda ve onların ortaçağ taklitçilerinde aranmalıdır. Ama tabii ki, cadıların şeytana tapması, Hıristiyan teologların ve iblis uzmanların

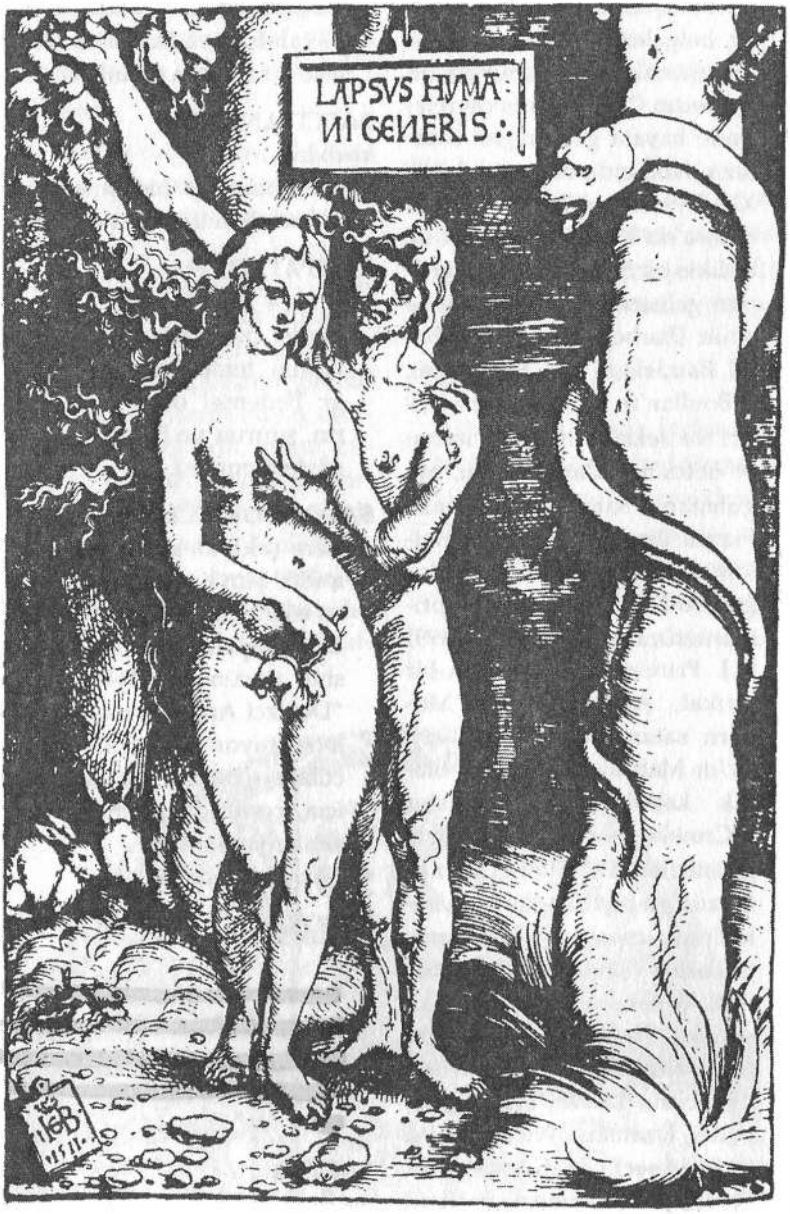

Yılan kılığındaki şeytan Havva'yı baştan çıkarıyor...
Hans Baldung'un (1511) kitap illüstrasyonu...

bir buluşudur. Kesin bir şekilde belgelenmiş olan Satanist uygulamalarını, meşhur bayan La Voisin (*1680) Paris çevrelerinde hayata geçirmiştir. Satanizm hakkında daha çok bilgi, XIX. yy.'ın sonlarına doğru Fransa'da Kara Romantizm ile birlikte bir Satanizm literatürünün gelişmesinden sonra elde edilir (Barbey d'Avrevilly, Borel, Baudelaire vb.). Eski papaz ☛Boullan'ın siyah kudas ayinleri ve seksüel büyüler içeren ☛Vintra'nın Marien kültü, uygulanan Satanist öğelerdi. Fransa dışında: H.W. Longfellow'un 1855'te ABD'de kurduğu Re-Theurgistischen Optimanten. İngiltere'de: (*1899) H.J. Prince yönetimindeki bir tarikat, Agapemoniten. Modern satanistlerin atası "XX. yy.'ın Marquis de Sade'ı" olarak kabul edilen Aleister ☛Crowley ve onun etkisiyle geliştirilen O.T.O'dur. Günümüzün en büyük satanist hareketinin merkezi Kaliforniya'dadır: "The Church of Satan" (Şeytan'ın Kilisesi). Başka şubeleri Hollanda'da mevcuttur. Kurucusu Hollywood oyuncusu, La Vey'dir. İngiltere'de konuşlu Wicca kültü (☛Gardner). Günümüzde Fransa'da iki şeytan tarikatı vardır, özellikle seksüel büyü uygulamalarıyla ön plana çıkmaktadırlar: *Das Schwarze Licht* (Siyah Işık) ve *Die Söhne des Feuers*'dir (Ateşin Oğulları).

SATCİTANANDA
hinduizm

☛Brahma ile birleşmenin en yüksek halini tarif eder.

SATİPATTHANA
budizm "4 Temel"

Budist meditasyon uygulamalarının, temel bir ifadesi. İçeriği: Bedensel olanın, duyguların, şuurun ve hayali objelerin gözlemlenmesi.

SATOR FORMÜLÜ

Kare şeklindeki bir büyü formülü. Şimdiye kadar bulunan en eski belge, İ.Ö. 79 yılına aittir (Pompeii). Kelimesi kelimesine tercümesi şöyle olurdu: "Denizci Arepo zorla tekerlekleri tutuyor." Bu cümle yorumcuların çoğuna saçma geldiği için, çeşitli anagramatik değişimler yapılmıştır.

☛ *Tapınak Tarikatları*

SATORİ
jap.

Şuurun ötesinde bir hal, bir çeşit aydınlanma. Tüm tezatlar ve ayırımlar ortadan kaldırılmıştır. Bir bütünle olan birleşme.

SATTVA
sanskr.

Triguna'lardan ya da üç "özellikten" biri. Diğer ikisi Raja ve

Tama'dır. Sattva gerçeğin, iyinin, gerçek olanın, saf olanın özelliğidir.

SATÜRN

1) Eski Roma Tanrısı; 2) Gezegen. Gezegenler arasında, uğursuzluk getiren gezegendir, fakat gezegenlerin birbirine karşı açılarının yumuşak olmasına göre, alçaklıktan yüksekliğe taşıyabilir. Satürn çocukları çiftçi, dağcı, hapishane görevlileri, zor görevlerde subay olurlar. Sayısı sekizdir, günü cumartesidir, metali ağır, gri kurşundur. Teozofi, Satürn ebedi doğanın ilk sert özelliğidir, tüm güçleri bir araya toplayan ve varlık ruhuna bir ev hazırlayan tüm bedensel şeylerin kalbi ve sebebidir.

SATYA

hinduizm

Mutlak olan ya da ☛Brahman.

SATYR

yun.

Bir yarı Tanrı, yarı insan, yarı hayvan. ☛Dionysos'un refakatçisi. Satyr'ler çok şehvanidir ve hayvanlarla cinsel ilişkiye girerler.

SATYRION

Aşk içeceği olarak kullanılmış bir bitki, ona sadece dokunarak bile cinsel arzuları uyandırdığı söylenildiğinden, muska olarak da kullanılmıştır. Bugünkü bilinen bitkilerden biriyle özdeşleştirilmesi mümkün olmamıştır.

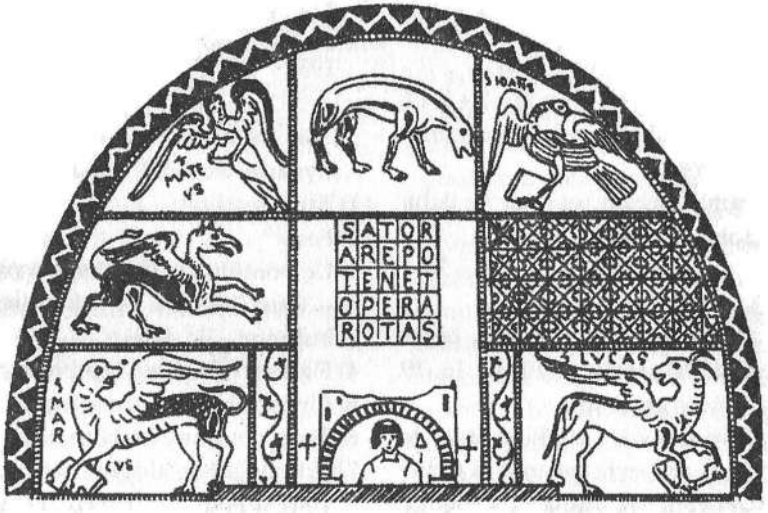

Büyük harf karesi "Satar Arepo"... Pière Tezgagn'i Kilise'sindeki yer döşemesi...

SAVAKABODHİ

Son dört yüksek yolu da tırmanmış Arahat olan, bir müridin aydınlanması, bir müridin bilgisini ifade eder. ☛Paccekababuddha ve ☛Sammasambuddha tam tersini oluşturur.

SAYILAR

alm. Zahlen

Sayıların mistiği ve büyüsü, henüz ilkel kavimlerde ve hemen hemen bütün dinlerde ispat edilmektedir. Sayıların büyüsü özellikle uygulamalı Kabala'da geliştirilmiştir. Burada iki yöntem söz konusudur:

1.) Kabalistik azaltma (redüksiyon)

Toplama ile sayılar o kadar azaltılır ki, sonuçta sadece tek bir sayı kalır. Örneğin,

10 = 1 + 0 = 1

12 = 1 + 2 = 3

87 = 8 + 7 = 15 = 1 + 5 = 6

1879 = 1 + 8 + 7 + 9 = 25 = 2 + 5 = 7

2.) Kabalistik toplama (adisyon)

Bütün sayılar toplanır ve daha sonra indirgenir, örneğin

1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = 28 = 2 + 8 = 10 = 1 + 0 = 1

Bu sayede 7 = 1 olduğu bulunur. Bu sayılar 4, 10, 13, 16, 19 için de geçerlidir.

Bütün sayılar, bu iki yöntem ile 1 - 4 arasında rakamlara indirgenebilir ve bunların sembolik özellikleri şunlardır:

1.) 1 rakamı, bütün sayıların yaratıcı ilkesidir. Ancak 1 rakamı, tek başına bir şey ortaya çıkaramaz. Kendisini kendisiyle karşı karşıya getirmek gerekir. 1 + 1 = 2.

2.) 2 rakamı, 1'in aksi kutbudur, dişi ilkesi ya da ikiliktir.

3.) 3 rakamı, birlik ve ikiliğin birleşmesi olan tarafsız ilkedir.

4.) 4 rakamı, başka bir birliğin eklenmesiyle elde edilir.

Bu yöntemler, en önemli yaşam sayılarının hesaplanmasında uygulanır, örneğin:

Bir insanın doğum tarihi 1940:

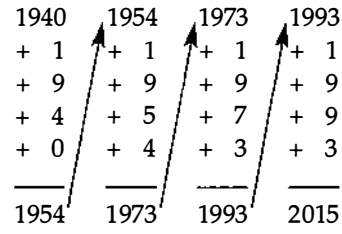

1 ile 100 arasındaki en önemli sayıların sembolik anlamları:

1) Tanrı sembolü
2) Fesat
3) Üç yönlülük – Tanrı'nın sayısı – Tanrı üçlemesi birçok ulusta bulunur – üç derece
4) Fiziksel dünyanın sembolü
5) Birleştirilmiş gücün sembolü
6) Tanrı'nın dünyadaki sembolü
7) Çift doğaya sahiptir, örneğin yedi eziyet, ancak yedi gezegen de

8) Takdisin simgesi – Kurtarma ve şans sayısı
9) Tamamlanmayı sembolize eder, örneğin bir kaderin tamamlanması
10) Mükemmelliğin sembolü – on emir
11) Günahın sembolü
12) Kutsallığın ve maneviyatın simgesi
13) Uğursuzluk sayısı
14) 14 kötü iblise karşı hızırların sembolü
15) Tanrı ismi JH'nin kısaltması
16) Mükemmeliyetin sayısı
17) Uğursuzluk sayısı
18) Bir döngü sayısı = Şans sayısı (3 x 6 = 18 Altı köşeli yıldız)
19) Şans ve yaşam sayısı (Havva/Eva ibr. Cha Wa H) – Ch = 8, W = 6, H = 5, ☛Alfabe, ibr.
20) Bu dünya ve öteki dünyanın sembolü
21) Yeni bir varlık bölümünün sembolü
22) Düşünme süreci
24) Ölçü
25) Termin
26) Tanrı ismi Jahwe J = 10, H = 5, W = 6, H = 5
27) Şans sayısı
28) Doğanın tekrar doğuşunun sayısı
30) Mükemmellik
32) Kalbin sembolü
33) Yas
36) İbrani Tanrı ismi Eloah
39) Dölleme ve kıyamet günü
40) Hazırlık ve bekleme
42) Ölü sayısı
49) Tamamlanmış gelişme
50) Mükemmellik
72) Tanrı'nın büyük ismi (Şemahmeforaş)

☛Teleois Sayıları; ☛Büyülü Kareler; ☛Yaşam Kareleri; ☛Nümeroloji

SCALIGERO, MASSIMO

1906-1980

İtalyan parapsikolog ve Rudolf Steiner'in antropofozi düşüncesinin savunucusu. Başlıca eserleri: *Yoga, meditazione, magia* (1971), *Zen e Logos* (post-/hum 1980), *Iside sopia* (1980). Scaligero hakkında derleme bir eser: Il Coraggio dell'impossible (1982)

SCHEIBLE, JOHANN

☛ *1866*

Scheible, Stuttgart'daki aynı adlı yayınevinin sahibiydi. Eski Okültizm'in önemli eserlerinin yeniden basılması ve bu eserlerin bir bölümünün kurtulması, onun sayesinde mümkün olmuştur. Metin koleksiyonu: *Das Kloster* (5.-44. arası satırlarda, tüm büyü literatürünü içerir, özellikle Dr. Faust'a atfedilenler), *Kleiner Wunderschauplatz der geheimen Wissenschaften* (14 cilt), ayrıca Agrippa v. Nettesheim'ın eserleri, *Buch Thot, Teleskop des Zoroasters, Bibliothek der Zauberer, Geheimnis und Offenbarungsbücher* (15

cilt, Hz. Musa'nın 6. ve 7. Kitabını içerir).

Scheible, *Peter Hammer in Köln 1743* takma adıyla kendi eserlerini de yayınlamıştır (mesela *Das Nigromantische Kunstbuch*).

SCHELLBACH, OSKAR
1901-1970

Baden-Baden'de "Institut für positive Lebensführung"un ("Pozitif Yaşam Enstitüsü") kurucusu. *Mentales Training*, "*Mein Erfolgssystem* ve *Siebenmal Lebenskunst* kitaplarıyla ☛pozitif düşünce teorisini temsil etmiştir.

SCHINDLER, BRUNO
1797-1859

Silezyalı. Hayalet ve cinlerle ilgili uğraşıları sonucunda okültizm'e geçer. *Das magische Geistesleben* (1857) eserinde, tabiri caiz ise, Carl du Prels'in öncüsü sayılabileceği, ruhun polaritesi (tezat) hakkında fikrini beyan eder. Bir başka eseri: *Der Aberglaube des Mittelalters* (1858; ortaçağda Batıl İnanç).

SCHLARAFFİA

1850'de Prag'da kurulan farmasonluğa benzer bir loca. Schlaraf'lar kendilerini, belirli seremoniler hamiliğinde, cemaat birliklerine adarlar. Arkadaşlık ve kardeşlik esas hedefleridir. Sembolleri olan puhu kuşuna (bir baykuş türü/Uhu) karşın, Oho kötü ilkeleri temsil eder. İki sınıf tanır: 1) Devamlı ziyaretçi olan misafirler ve reisler 2) Çırak/Yaver, derebeyi, şövalye. Toplantılarda, Schlaraf'lar bir çeşit zırh giyerler. Schlaraf'lar hiyerarşik olarak birçok "alana" yayılmıştır. Merkez "alan"ları Prag idi.

SCHLEISS von LÖWENFELS
1731-1800

Takma ismi: Phoebron: Sağlık müşaviri, Carl Hubert Lobreich von Plumenock takma ismi altında, Gülhaçlılar'ı (Rosenkreuzer) savunan yazılar yayımlamıştır: *Geoffenbarter Einfluß in das allgemeine Wohl der Staaten der echten Freimaurer an ihrem wahren Endzweck ihrer Stiftung erwiesen* (1777) ve Phoebron takma ismi altında, *Der im Licht der Warheit strahlende Rosenkreuzer allen lieben Mitmenschen, auch dem Magister Pianco zum Nutzen hingestellt* (1782). Büyük bir olasılıkla bilgelerin pusulasının ☛Bilgelerin Pusulası) önsözünü ve belki de birkaç bölümünü daha yazmıştır.

SCHMIDA, SUSANNE
1894-1982

Kadın Budist, meditasyon hocası ve yazar. 1934'te Viyana'da ilk Yoga enstitüsünü kurmuştur. *Es sind die Götter* (Yeni baskısı 1990) kitabında, insan ruhunun, ilk 12 emsalinin, mito-

lojik kişilerce temsil edildiğini gösterir (Demeter, Apollo, Kronos vb.).

SCHMIDT, K.O.
1904-1978

Takma ismi: Hilarion. Liga Ur'un kurucularından biri (☛Kissener). Birçok ezoterik eserin yazarı: *Das Thomasevangelium, Die Religion der Bergpredigt, Mysterium der Seele, Meister Eckarts Weg zum kosmischen Bewußtsein, Seneca, Harmonie mit dem Schicksal, Vorgeburtliche Erziehung* ve *Die Macht der Mütter* (Anaların Gücü) Bu eserlerin konusu, insanın yaşamını ve kendisini mükemmelleştirmesidir. S. yeni pozitif düşüncenin kurucularından sayılır.

☛ *Murphy;* ☛*Peale*

SCHNEIDER-KARDEŞLER, WILLI *1903-1971* ve RUDI
1908-1957

(Avusturya) Branau'lu medyum bir aileden gelen, iki meşhur medyum. Medial yetenekleri, ☛Price, ☛Osty ve ☛Schrenck-Notzing gibi önde gelen parapsikologlar tarafından laboratuvar şartları altında test edilmiştir. Schneider Kardeşler, telekinetik fenomenler yaratmışlardır ☛Telekinezi, ☛Ektoplazmi). Böylelikle Osty, kızıl ötesi ışınları emen ve fotoğraflanırken flaşı etkisiz kılan, tanımlanamayan bir madde yaydıklarını, bundan dolayı da film negatiflerinde hiçbir şey görülemediğini ortaya çıkarmıştır.

SCHOPENHAUER, ARTHUR
1788-1860

Başlıca eseri *Die Welt als Wille und Vorstellung*'da (1819; İstenç ve Tasarım Olarak Dünya), ☛Kant'a dayanarak, arkasında "esas itibarıyla" irade dünyasının gizli olduğu, dünyayı sadece zekânın bir tezahürü şeklinde açıklayan ünlü Alman felsefeci. Bu dünya Schopenhauer'e göre olabilecek dünyalar arasında en kötüsüdür. (Leibniz'in tam aksine). Kurtuluş, sadece mutlak varolmayıştadır, bu durum Budizm'deki Nirvana'ya benzetilebilir. Eduard ☛Hartmann da Schopenhauer'in izinde gitmiştir; modern okültizm ona çok şey borçludur.

SCHRENCK-NOTZING, ALBERT F. von
1862-1929

Almanya'da alanındaki yön ve gelişmeleri ölçülü bir şekilde etkileyen psikiyatr ve parapsikolog.

Medyumları sınamak amacıyla seanslar geliştirmiştir (*Dreimännerbuch*). Başlıca eserleri: *Physikalische Phänomene des Mediumismus* (1920), *Die Physikalischen Phänomene der großen Medien* (1926), (*Siebenmännerbuch* kitabının yazımında bulu-

nan diğer yazarlar D.Walter, Gruber, Krönert, Lambert, Österreich ve Tischner idi).

SCHRÖDTER, WILLY
**1897*

Ezoterist. 50 ve 60'lı yıllarda yazdığı sayısız eser, günümüzde hâlâ önemini korumaktadır: *Pflanzengeheimnisse* (1957; Bitkilerin Sırrı), *Tiergeheimnisse* (1960; Hayvanların Sırrı). İkinci eserinde hayvanları ölümün göstergeleri, diyagnostikçi, hava durumunu bildiren kâhin ve hayaletleri görenler olarak ele almıştır. *Magie, Geister, Mystik* (1958), okültizmin en önemli alanları hakkında bir müracaat kitabıdır.

SCHULMAN, MARTIN

Karma astrolojisinin önde gelen temsilcilerinden Alman astrolog. Başlıca eseri: *Karmische Astrologie* 1-4.

SCHULTZ, JOHANNES HEINRICH
1884-1970

Sinir ve ruh hastalıkları doktoru. Otojen antrenman yöntemini geliştirmiştir. Kendi kendine hipnoz ve telkin yoluyla, vücudun rahatlaması sağlanır.

SCHUON, FRITHJOF
**1907*

Felsefeci ve din bilimcisi. Schuon, *Philosophia perennis*'in (lat. "sonsuz felsefe") önde gelen temsilcilerindendir. Alman felsefeci Leibniz tarafından felsefenin bir yönü olarak nitelenen bu akım, batıdaki fikir ilimlerinde kalıcı olanları ön plana çıkarmak istemektedir. Schuon bu tanımlamayı genişleterek, insanlığın büyük dinlerini ve yüksek kültürlerini de kapsar. Böylelikle *Philosophia perennis*, ağırlık noktasının tasavvufî tecrübelere dayandırıldığı eski kültürlerin bilgelikleriyle uğraşan bir bilim olur. Başlıca eserleri: *Das Ewige im Vergänglichen, Den İslam verstehen* (1988; İslamı Anlamak) ve *Von der inneren Einheit der Religionen* (1982).

SCHURE, EDOUARD
1841-1929

Fransız tasavvufçu. Schure her insanlık çağında, yaşadıkları dönemin insanlarını spiritüel aydınlanmanın bir üst basamağına taşıyan bilge öğretmenlerin mevcudiyetine inanırdı. Eski çağda bunlar: Hz. Musa, Pyhtagoras, Plato (Eflatun) vb. idi. Schure, bu şekilde insanlığın gizli-ezoterik-bilgisinin geleneğini açıklamaya çalışmıştır. Başlıca eserleri: *Die Priesterin der Isis* (1981) ve *Die großen Eingeweihten* (15. Baskı 1983).

SCHÜSSLER, WILHELM H.
☛ *Biyokimyasal İlaçlar*

SCHWEIDLER, MARIA

(Die Bernsteinhexe), Pomeranya'da süren otuz yıllık savaşla-

rın esasında bir cadı avını konu alan, 1843 yılında papaz Wilhelm Meinhold'un popüler romanının adı. Roman, Maria Schweidler'in babasının orijinal el yazısına dayandığı izlenimini uyandırıyor. Bir zamanlar Prusya kralı 4. Wilhelm tarafından övgü alan baskısı, günümüze kadar devam etmiştir. Eserin bu büyük başarıyı yakalamasında, hiç kuşkusuz Almanya'da cadı konusuyla bilimsel olarak ilgilenilmesinin de önemli bir rolü vardır.

SCHWEIGHART, THEOPHIL

Florentinus de Valentia ismini de kullanan, Daniel ☛Möglich'in takma ismi.

SCIENTOLOGY KİLİSESİ

Amerikalı L. Ron Hubbard (1911-1986) tarafından kuruldu. Scientology kavramı, 1934'de Alman felsefeci Anastasius Nordenholz tarafından da kullanılmıştır. İlk Scientology Kilisesi 1954'te kurulmuştur. Scientology kendini XX. yy.'ın dini olarak kabul eder. Hubbard'a göre insan, vücut, düşünce sistemi ve ruhtan, kendini diğer iki parçadan ayırabilen Thetan'dan oluşur. Thetan'a has olan enerjinin adı, Theta'dır. "Dianetic"lerde, tekniklerin yardımıyla Thetan'a nasıl yön verileceği öğretilir. Scientology, reenkarnasyonu da öğretir.

SCORDITIS

Bir zamanlar ruh kovucu olarak kullanılan, ancak artık tanımlanamayan bitki.

SCOTT, WALTER L.

1771-1832

Özellikle tarih romanlarıyla ("Waverley Novels") tanınan, İngiliz roman yazarı, Okültizm meseleleri ile ilgisi daha az bilinir. 1830'da *Letters of Demonology and Witchcraft*'ı (iblis uzmanlığı ve cadılar hakkında mektuplar) kaleme almıştır. İçerik: 1. Mektup: Doğa üstü varlıklara inanmak, ölümsüz bir ruha inanmaya dayanır. 2. Mektup: Doğa üstü dünya ile ilişkiye giren insanın akıbeti - Eski ve Yeni Ahit'te cadılar. 3. Mektup: Kelt'lerde, Romalılar'da ve Cermen'lerde cadılık. 4. ve 5. Mektup: Periler; Meşhur olaylar ya da bu varlıklarla temas halinde olan kişiler ve davaları. 6. Mektup: Cadılık ve peri inancında Hıristiyanlaştırmanın sonuçları. 7., 8. ve 9. Mektup: Cadılar ve cadılıklar uğraşır. 10. Mektup: Astroloji ve ruhlar. Bu mektupların okunması, sadece zamansal mesafeden dolayı değil, aynı zamanda S.'nin anti-Katolik görüşünü belirtmek için hiçbir fırsatı kaçırmamış olması da çok eleştirel bir gözle inceleyen bir okur gerektirir.

SE'İRİM
ibr.

Araplardaki ☛cinlere benzeyen, aslında eski Yahudilik döneminde savaş kurbanlarına sunulan teke iblisi.

SEANS
fr. Séance

Deneyler ya da bir ☛medyum ile yapılan spiritüel oturum için kullanılan kavram. Seansın yapılacağı oda loş olmalıdır ve kırmızı ışık ile aydınlatılabilir. Seansın katılımcıları yakın bir şekilde, bitişik ve yan yana oturup, el ele tutuşarak bir daire oluşturmak zorundalar. Bir kişi çıka geldiğinde, ışın yansımaları ya da paranormal etkilerden sakınmak için (kontrol oturumu) katılımcılar daireden çıkarılır.

SEBOTTENDORF, RUDOLF von
1875-1945

Takma ismi: Adam Alfred Rudolf Glauer. Thule Topluluğu'nun kurucusudur. Sebottendorf, Türkiye'de İslam'ın okült öğretileriyle tanışmıştır.* Almanya'ya dönüşünde, 1919'da radikal sağ Thule Topluluğu şekillenen Cermen tarikatını kurmuştur. Sebottendorf, koalisyon hükümetine karşı, askeri hareketler de organize etmiştir. 20'li yılların sonlarında tekrar, Alman savunması için çalıştığı söylenen Sebottendorf, Türkiye'ye geri dönmüştür. Başlıca eseri: *Geschichte der Astrologie* (1923), *Die Praxis der alten türkischen Freimaurer* (1924, Kerning ve Kolbe'nin harf araştırmalarına dayanır) ve *Astrologisches Lehrbuch* (1927).

SEDEFOTU

Bu bitkinin botanikteki adı *Ruta graveolens*'dir ve Sedefotugiller familyasına aittir. Bu bitki oldukça keskin ve kötü kokar, tadı rahatsız edici derecede acıdır ve bol miktarda keskin uçucu yağlar ihtiva eder. Yaprakları çok kuvvetli bir uyarıcı olarak kabul edilir. Büyü dünyasında Sedefotu, eşiğin altına gömüldüğünde, muska olarak taşındığında ya da pencere eşiğinin arkasında saklandığında büyü bozucu olarak kabul edilir.

SEDİR

Yvon de Loup'un takma ismi (1871-1926), Sedir, Desir (Fransızca "arzu") kelimesinin anagramıdır, Fransız okültist ve Guaita'nın arkadaşı. Martinist Tarikatı'nın bir üyesi. Tanınmış tüm gizli öğretilerle ilgilendikten sonra, yaşamının sonlarına doğru kendini Kitab-ı Mukaddes çalışmalarına adamıştır.

* Thule Topluluğu'nun arkasında Alman İşçi Partisi'nin olduğu, partiyi Thule adına yönlendiren kişinin de Sebottendorf olduğu söylenir ki, 1910 yılına kadar Teşvikiye'de (İstanbul) kaldığı ve yönlendirmeyi buradan yaptığına inanılır. (Ed. n.)

Başlıca eserleri: *Quelques Amis de Dieu, La Voie mystique, Les Rose-Croix* ve *Esoterisches Christentum* (Willy ☛Schrödter tarafından yayımlandı).

SEDİR AĞACI YAĞI

Sedir ağacı yağı artık Lübnan sedir ağacından değil, ağırlıklı olarak Fas ve Cezayir'deki Atlas Dağları'nda bulunan ağaçlardan sağlanır.

SEDİR YAĞI

Sedir yağı, *Juniperus Virginiana*'nın ağacından elde edilir. Çok koyu kıvamlı bir yağ olup, hafif, hoş bir kokusu vardır.

SEFARADİM

ibr.

1492-1497 yılları arasında İspanya ve Portekiz'den kovulan Yahudi cemaatlerine verilen ad.*

SEFER YETSİRA

☛ *Sehper Yetsira*

SEFİRAT BELİMA

ibr. "Nedensiz Sayma"

Yetsira kitabından bir temel kavram, "herhangi bir anlamı olmaksızın" ilk sayılar.

SEFİROT

alm. Sephirah, fr. Sephiroth

Kabala'nın temel kavramı. Kelimenin hangi kökten geldiği kesin değildir. 1) İbranca Saphar = "Saymak", 2) Dünyadaki şekiller itibarıyla, tanrısal olanın çeşitli görünebilirlik basamaklarını ifade eden, Tanrı'nın ya da mutlak olanının on sıfatı için kullanılan, Yunanca sphaira = "Küre"den gelen bir kavram. Yani Yeniplatoncular'ın kabul ettiğinin aksine, Tanrı ile dünya arasında, ara canlılar ya da ara basamaklar yoktur. "Mutlak olan" ya da "En Soph" on farklı basamakta görülür:

1.) Kether = Taç, diğerlerinin kaynağı olan ilk Sefirot,
2.) Hohmah = Bilgelik, teorik akıl,
3.) Binah = Akıl,
4.) Gedullah = Büyüklük, çoğu zaman sevgi ve tahammül de (aynı zamanda Chesed: teveccüh kavramı),
5.) Geburah = Kuvvet veya sertlik,
6.) Tifereth = İhtişam, (aynı zamanda Rahamim: Merhamet, şefkat kavramı),
7.) Nezach = Zafer, süreç, sağlamlık
8.) Hod = Şan, zafer,
9.) Yesod = Sebep, temel,
10.) Malkuth=Hâkimiyet, krallık.

Üstteki ilk üç Sefirot, Tanrı'nın üçlü bütünlüğünü yansıtırken, diğer yedisi de özelliklerini temsil eder. Ortadaki üç Sefirot, hissiyat ve düşünce âlemine, ruhlar âlemine tekabül eder. Bunların altındaki üçü (7,8,9) ise, yaratılış, tabiat âleminı simgeler. 10. Sefirot Malkuth,

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

önceki üç basamağı, maddiyat ilkesinde kapsar. Sefirot'lar sadece metafizik-kozmik ilkeler değildir, aynı zamanda ruhsal-ahlaki güçlerdir, bu yüzden ilk insan ☛Adam Kadmon'ın uzuvları olarak tasvir edilirler. Yani metafizik ve ahlaki olan, Sefirot öğretisinde birbirine sıkıca bağlıdır. Daha sonra gelen kabalistler bu şemayı genişlettiler ve her Sefirot'a belirli bir Tanrı ismi, melek düzeni, gökküresi, insan bedenleri ve on emri eklemişlerdir (Yan sayfadaki tabloya bak).

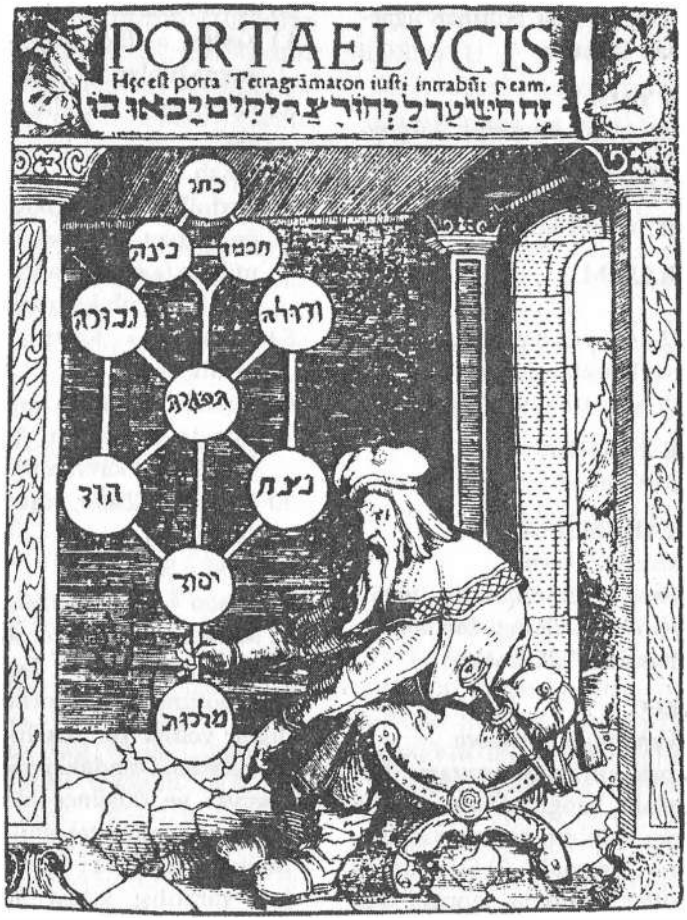

Yahudi bir kabalist Sefirot ağacını tutuyor.- Paulus Ricius'un eseri Porta Lucis haec est porta tetragrammaton, justi intrabunt Per eam'den alınma (Augsburg 1516)

SEFİRAT	TANRI İSMİ	MELEK DÜZENİ	GÖKKÜRESİ	İNSAN BEDENİ	EMİRLER
1. Sephirah "Kether	Ehejeh ("Olacağım": 2. Musa 5,14)	Chajjoth ("Hayvanlar", Ezech. 1,5 ff.)	Ateşten gökyüzü	Beyin	Ben Efendin, Tanrıyım
2. Sephirah Chochmah	Jah (Jesaja 26,4)	Ophanim "Tekerlekler": Ezech. 1,16)	"İlk hareket"	Akciğer	Başka Tanrıların vs. olmasın
3. Sephirah Binah	IHVH	Erellim ("Kuvvet": Jes. 33,7	Sema kubbesi (Rakia: Burç)	Kalp	....ismini kötüye kullanmamalısın
4. Sephirah Chesed	El	Chaschmalim ("Parlak varlık")	Satürn gezegeni	Mide	Yevmüssept gününü hatırla
5. Sephirah Geburah	Eloah	Seraphim	Jüpiter	Karaciğer	Babana ve anana saygı duy
6. Sephirah Tiphereth	Elohim	Schin'annim ("Çok")	Mars (ya da Güneş)	Safra	Öldürmemelisin
7. Sephirah Nezach	IHVH Zebaoth	Tarschischim ("Katı", "Sertlik")	Güneş (ya da Mars)	Dalak	Zina işlememelisin
8. Sephirah Hod	Elohe Zebaoth	B'ne Elohim ("Tanrı oğulları": Hiob 1,6	Venüs	Böbrekler	Çalmamalısın
9. Sephirah Jesod	El chaj ("Canlı Tanrı")	Ischschim ("Alevler", vgl. Ps. 104,4)	Merkür	Erkeklik organı	Yalan söylememelisin
10. Sephirah Malkuth	Adonaj ("Efendi")	Cherubim	Ay	Kadının edep yeri	Nefsine hakim olmalısın vs.

SEHFELD, FRANZ

Simyacı, Adept. Viyana yakınlarında, Rodan ve Saale-Halle'de, 1750 civarı, kusursuz, ikna edici metal dönüşümleri gerçekleştirdiği söylenir.

SEKİZİNCİ KÜRE ya da ÖLÜM GEZEGENİ

teozofi

Bu deyim sıkça Avichi (Aviki) ile karıştırılır. Sekizinci kürede, kaybolmuş ruhlar, doğanın laboratuvarında kesintisiz bir biçimde ezilip öğütülür ve akabinde kendi münferit psişik-astral yapı parçalarına veya yaşam atomlarına dağıtılır. Sekizinci Küre ya da Ölüm Gezegeni gerçek bir yerküre, bunun ötesinde varlık durumu veya bir varlık koşuludur.

SELBY, JOHN

**1945*

Spiritüel şifa yöntemlerinde, özellikle doğu teknikleri kullanan terapist ve yazar. Bu spiritüel şifa yöntemlerinin amacı, yaşam enerjisini harekete geçirmek ve enerji merkezlerini uyarmaktır. Başlıca eserleri: *Das Immunsystem aktivieren* (Manfred Lehmann ile birlikte), *Ganzheitliche Gesundheit durch Atemintegration, Kraft ist immer, Wecke deine Sinne, Fühle deine Energie, Öffne dein Herz* (Kalbini Aç), *Auf dem Flügel der Phantasie, Ich bin die Mitte* ve *Power-point* (Roman).

SELENE ya da MENE

Yunan Ay Tanrıçası; lat. Luna, Helios ve Eos'un kız kardeşi. Kendisi de iki safkan at veya sığır tarafından çekilen bir arabada gider ya da bir at veya katır üzerinde oturur; tamamen giyinik, sis içinde, genelde yay şeklinde bir tül başının arkasında havalanmış olarak tasvir edilir.

SELIGMANN, SIEGFRIED

**1926*

Nazar, kem göz ya da gözün büyü gücü (büyülü bakış) ile ilgili geniş kapsamlı çalışmalarla uğraşan, Hamburg'lu göz doktoru: *Der böse Blick und Verwandtes* (2 cilt 1910), *Augendiagnose, Kurpfuschertum* (1910) ve *Die Zauberkraft des Auges und das Berufen* (1922). Bu eserler adeta, bu çok karmaşık meselenin negatif tarafını işler. Büyülü bakışa karşı korunma yöntemleri olan, pozitif tarafı ise, *Die magischen Heil-und Schutzmittel* isimli kitabında konu almıştır (1927, posthum Dr. W. Kickeberg tarafından yayımlandı). Bu geniş kapsamlı eserden sadece, anorganik doğanın koruma yöntemleriyle ilgili olan bölüm yayımlanmıştır. Yayımlanmayan bölümler ise, hayvanlardan, bitkilerden, el kol hareketleri ve garip sesler gibi büyü işlemleri, büyü for-

mül ve duaları kapsayan, koruma yöntemleriyle ilgilidir.

SELMA, YAHUDİ KAHİN
**1817*

1834'te ağır bir hastalığa yakalandığında, şifa manyetizması sayesinde başarılı bir şekilde tedavi edildi. Bu tedavi sırasında rüyalar, hayaller, hayaletler ve cinler gördü. Kardeşi Dr. Wiener onun bu yaşadıklarını kitaba dökmüştür: *Selma, die jüdische Seherin* (Selma, Yahudi Kâhin), *Traumleben und Hellsehen einer durch animalischen Magnetismus wiederhergestellten Kranken* (Berlin 1838).

SELVİ AĞACI YAĞI

Servi ağacı yağı, servi ağacı *Cupressus Sempervirens*'in yapraklarının damıtılmasından elde edilir. Bu yağ amberi andıran kendine özgü, hoş bir kokuya sahiptir ve amber karışımlarında oldukça işe yarar.

SEMA
Ar.

Sûfizmde ☛Esrime (kendinden geçme) hali.*

SEMBOL
yun." işaret, simge"

Gizli bilimlerle uğraşanların, kendilerini birbirlerine tanıtmak için kullandıkları bir formül, söz, parola; astrolojide sayı sembolleri ilginçtir. Ortaçağda hayvan sembolleri de önemli bir yer tutardı. Başlıca eseri: Bauer, W. ve arkadaşları, *Lexikon der Symbole.*

SEMEN

Simyasal anlamda embriyon, büyümenin sebebi olan elementer güç. Gizli öğreti element, mineral, bitki, hayvan, insan ve ruhani embriyonları ayırt eder.

SEMİPHORAS

Bir büyü kitabının ismi. Tam adı şöyledir: *Semiphoras und Schemhamphoras Salomonis Regis* (XVI. yy.'ın ikinci yarısı). Bu isim, her birinin bir melek olduğu, Tanrı'nın 72 kutsal isminin tarif edildiği kabalistik Şemhamphoraş'a göre verilmiştir. tanrısal isimlerin sayılmasından sonra, semavi hiyerarşi ve 12 burçtaki meleklerin gücünün tasviri gelir. Bu eser Agrippa ve Paracelsus'a dayanır.

SEMPATETİK-MANYETİK TEDAVİ BİLİMİ

Temel dayanağı hastalığın, bir mıknatıs yardımıyla (Paracelsus'da mumie de deniyordu) başka bir yere aktarılmasıdır (transplantasyon). Her insan, kendisine uygun bir maddenin manyetik gücü ile karşılıklı et-

* Mevlevi ayinlerinde tarikat mensuplarının cezbe haliyle ayakta dönmesi, zikretmesi. (Ed. n.)

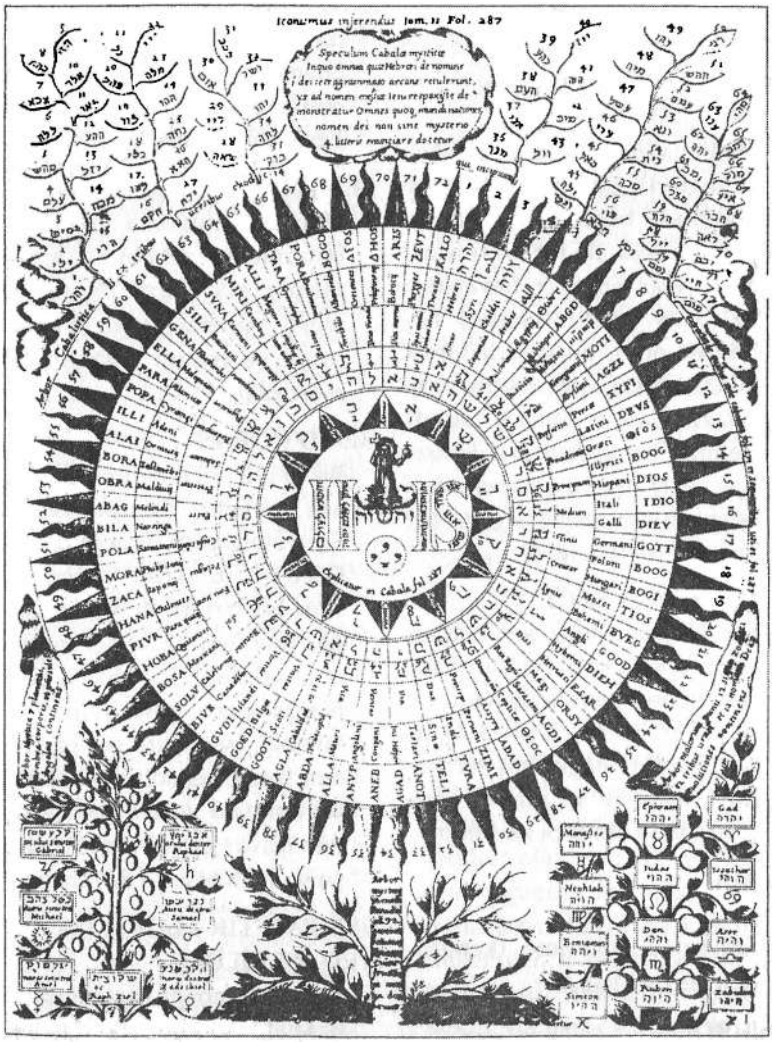

Mistik bağlantılarıyla birlikte tanrının 72 adı...

kileşime girebilecek, manyetik bir güce (yıldızlarla ilgili) sahiptir. Bu yıldızlarla ilgili güçler, doğanın evrensel ruhundan kaynaklanır. Uygulamada adı "mumial" olan maddeler alınır: İdrar, kan vb. ve bitkiler, insanlar ya da hayvanlarla bir araya getirilir. İnsan vücudundaki maddelerin manyetik

güçlerini ortadan kaldırmak için bu karışım mayalanmalıdır. Bu şekilde dışarıya çıkarılan manyetik güç vücutta hastalık yapan maddeleri üstüne toplar (aktarır). Böylelikle hastalık bitkilere, minerallere ya da hayvanlara aktarılmış olur. Bu doğal şifa yöntemlerine muskalar, hayır duaları, tütsüler, müzik, renkler ve rakamlar da dahildir.

SEMPATİ

yun. Sympatheia

Paracelsus'a dayanan, doğa tıbbının bir temel kavramıdır. İnsan organlarıyla mineraller arasında gizli bir ilişki vardır, örneğin altın ile kalp arasında. ☛Sempatetik-mayetik tedavi bilimi; ☛Signatur öğretisi.

SENDIVOGIUS, MICHAEL

1566-1636

Polonyalı simyacı, çoğunlukla ☛Setonius ile karıştırılmıştır. Çünkü ondan edindiği bir ons tentür ile, Prag'da başarılı metal dönüşümleri gerçekleştirmiştir. Eserleri arasında, *Chymische Schriften* (Viyana 1760) meşhurdur.

SENKRO ENERGIZER

Uzun yıllar süren araştırma çalışmaları sonucunda Amerikalı doktor Denis Gorges tarafından geliştirilen, Akıl/Zihin makinası.

SENKRONİTE

yun. "Eş zamanlılık"

Bundan anlaşılması gereken, aralarında belirlenebilir hiçbir nedensellik olmadan, ancak açıklanabilir bir ilişkinin olduğu, iki olayın zamansal örtüşmesidir. Örneğin bu tanım ile gerçekleşmiş kehanetler açıklanmaya çalışılır.

☛ *Peat*

SENSORY AWARENESS

☛ *Duyumsal Bilinç*

İngilizce "Duyularla doğrudan deneyim"

Bu terapi şekli, birçok hastalığın ihmalkârlık ya da bazı vücut bölümlerinin ve organlarının dikkate alınmamasından kaynaklandığı teşhisine dayanır. İnsani organlar ve vücudun bölümleri, bunu kapsayan faaliyetler de dahil edilerek (oturmak, yürümek, yatmak vb.), insanın ilgi alanının merkezine çekilir. Tabii ki bu terapi şekli, akut hastalıklarda uygulanmaz. Burada, daha ziyade bir tür önlem tasarlanmıştır.

SENSUALİTE

lat.den gelir "duyu, şehvet, anlam"

Fels.: Tüm deneyimsel yaşantıyı, duyusal izlenimlere dayandıran öğreti.

SEPARATIO

Madde ya da elementlerin temizlenmesi veya ayrıştırılmasında yürütülen simya işlemi.

SEPARATÖR

☛ *Archaeus*

SEPERASYON

lat. "Ayırma"

Astroloji: Hızlı bir gezegenin, daha yavaş bir gezegenden uzaklaşması.

☛ *Aplikasyon*

SEPHARIAL

1864-1929

Takma isim: V. Gorn-Old; İngiliz astrolog. Başlıca eserleri: *Kabbalistic astrology, The Kabbala of numbers, A manual of occultism* ve *Science of numerology.*

SEPHER HA RAZİM

"Sırlar Kitabı" anlamına gelen, İ.Ö. III. yy.'da yazılmış İbranca bir büyü kitabı. 1966'da Margalioth tarafından, bazı fragmanlar vasıtasıyla yenilenmiştir. Yedi parça halinde, göğün yedi katı ve orada oturan melekler anlatılır. Sonra bu meleklerin nasıl çağırabileceğine dair açıklamalar vardır.

SEPHER PİRKE EHALOT

ibr. "Makamlar Kitabı"

İçerik olarak 3. Hanok Kitabı ile aynıdır (☛Ma'asseh Merkabah). Yahudi gizli öğretisinin en eski yazılı kaynaklarındandır. Haham Yişmael (İ.S. II. yy.'da), göğe yolculuğunu ve meleğe benzer bir varlık olan Metatron ile buluşmasını anlatır.

SEPHER ŞİMUŞ TEHİLLİM ya da MEZMUR KULLANIMI

Sihir için kullanılan mezmurlardan (İbranca-Almanca) oluşan bir seçki. 1788'de Berlin'de yayımlandı (1853'te Scheible tarafından Stuttgart'da tekrar baskısı yapılmıştır). İçinde ☛*Semiphoras* gibi diğer büyü kitaplarından özetler de vardır.

SEPHER YETSİRA

"Yaratılış Kitabı" ya da "Dünyanın oluşumu"nun ilk baskısının İ.S. IX. yy.'da yapıldığı tahmin ediliyor. Talmud'ta bahsedilen Yetsira adlı büyü kitabı ile hiçbir ortak yanı yoktur, daha ziyade aritmetik, dil öğretisi, fizik, anatomi, astroloji ve astronomi gibi alanlardan anladığını harmanlayarak bütünleştiren, bir adamın sıra dışı çalışmasıdır. 1-10 sayılarından ve İbranca alfabenin 22 harfinden, dünya oluşumuna dair 32 Middoth dediği, 32 şekil yapmıştır, ancak bu 10 rakamı "varoluş"un bir tür kategorisi olarak kabul ettiği ve harfleri sadece kelimelerin temel elementi olarak değil de, aynı zamanda nesnelerin temel elementi olarak sunmaya çalışması, 32 Middoth'u eşit olmayan bir biçimde parçalara ayırmaktadır. Düşündüğü şey şuna benziyordu: Birlik, ilk etapta tek sayı olarak oluşur (1); bu "canlı

Tanrı'nın nefesidir (ruh)". Tek sayı, içinden 2'yi doğurur; buna tekabül eden "ruhun nefesidir", tanrısal ruhtan yaratılan insan ruhu, 22 harfin kelime olarak ve varoluş elementlerinin kaynağı olan insan sesi; hava olarak yaratılan nefes kozmiktir. 2'nin 3 olduğu gibi, ilk su havadan yaratılmıştır. 3'ten 4 olur, hava ve su ile birlikte, bütün gök kubbeyi oluşturan ateş, ilk sudan doğar. Varoluşun tüm elementlerini kapsayan, bu dört element ilişkisine, elementer 10'luk basamağının (ilk 10 rakam) oluşturan altı boyut daha eklenir (doğu, kuzey, batı ve güney, yön; yükseklik ve alçaklık). Şimdi bu on, ilk sayı ile ya da ilk ilkelerle, 22 harf nesne elementi olarak ilişkilendirildiğinde, "denge" yöntemiyle, yani varsayım, karşı varsayım ve iletimin (tez, anti-tez, sentez) esas temelleriyle tekil nesneler meydana gelir. Yazar, bu ilk on rakama (ilk onluk basamak, sonsuz sayı dizisinde tekrar tekrar belirir), gerçekten de "sayılar" anlamına gelen, "Sefirot" der. "Sayılar" aynı zamanda, varolmanın temel ilişkilerini gösteren ipuçlarıdır. Ama "Sefirah" kelimesinin üçüncü anlamı da (sefirot kelimesinin tekil hali), Yunanca'dan İbranileştirilen Sphaira = Alm. "Sphäre/Küre" kelimesini kapsamaktadır. Tüm bunlar "Yetsira" kitabında hâlâ oluşum halindedir; ancak bunun yanı sıra daha sonraki kabalist Sefirot'un parlak metafizik kavramının oluşumunu izlemek mümkündür.

SEPTUAGINTA

lat. "Yetmiş"

Yetmiş İskenderiye'de Yahudi alimin Yunanca'ya tercüme ettiği Eski Ahit'in çevirisine verilen ad.

SERAPHİS

III. yy.'ın ilk yarısına ait Mısırlı Tanrı; Memphis'de Apis-öküzü olarak tapınılırdı. Sonraları Apis-öküzü, Osiris ile bir bütün halinde kaynaştırılmıştır. Bundan, Seraphis kelimesi doğmuştur (Osarapis, Sarapis). I. Batlamyos'un (304-282 I.Ö.)

Seraphis

devrinde, krallık tanrısı ilan edilmiştir. Eşi İsis ile birlikte, zamanla evrensel Tanrı haline gelmiştir. Bu Tanrı'ya aleni ibadetin haricinde, sadece takdisle üye olunabilecek, bir de gizli kültü vardı. Seraphis, aynı zamanda şifa tanrısıydı, bir çeşit kurtarıcı. Gelişmekte olan Hıristiyanlık, bu kültü kendine zarar veren rakip olarak gördüğü için, bu külte karşı sert bir mücadele başlatmıştır.

SEREBRAL (BEYİNSEL AKUPUNKTUR)

☛ *Akupunktur, Serebral (Beyinsel)*

SERPENTİN

☛ *Yılan Taşı*

SESSHİN

Yoğun Zazen alıştırmalarının yapıldığı sürenin Japonca adı.

SETH

Kardeşi Osiris'i öldüren, Mısır Tanrısı. Osiris'in oğlu Heros, babasının ölümünün intikamını almaya çalıştı. Seth savaşta bir gözünü kaybetti. Seth, kötünün sembolü olarak bilinir. Mısır'ın son dönemlerinde, krallar kendilerini onunla özdeşleştirirlerdi. Güneş Tanrısı Ra'nın refakatçisiydi. Hıristiyanlık sonrası dönemde, Tanrı Seth, Ofit'lerin bir alt grubu olan, gnostik Sethian Tarikatı'nca, Âdem'in oğlu (Set) ile ilişkilendirilmiştir. XIII. yy.'da Gral efsanesinde tekrar ortaya çıkar. Seth, dünyevi cennete döner ve orada saklı olan Gral'ı alır. Günümüzde Seth, 1963'te bir ☛Ouija-tahtası ile deneyler yapan, lirik şair Jona

Seth, genç bir kralı eğitirken...

Roberts sayesinde tanınmıştır. Günün birinde Seth'in kendisini ona tanıttığını iddia eder. Bundan sonra her oturumda Roberts, trans halindeyken Seth kendisine, mesajlar dikte etmiştir. Seth, onun bilincinin, ☛bölünmüş bir kişilik değildir, Seth bir trans kişiliğidir. Roberts, kaydettiği mesajları bir kitap halinde yayımladı: *Das Sethmaterial* (Seth'le Konuşmalar), *Gespräche mit Seth, Die Natur der Psyche, Die Natur der persönlichen Psyche* ve *Traum-Evolution und Wunscherfüllung*.

SETHİANLAR

İ.Ö. 200'den 400 yılına kadar sürmüş olan gnostik bir tarikat. Işığın ve karanlığın yanı sıra, üçüncü bir ilke daha tanırlardı: Arı (saf) ruh. Antik algılayışa göre öğretileri, Musaios, Linos ve ☛Orpfeus'a dayanır.

SETONIUS, ALEXANDER

XVII. yy.'ın başlarında uzun seyahatlerinde, rivayete göre mükerrer şekilde altın üretmiş olan, İskoçyalı simyacı.

SEVİ, SABETAY

1626-1676

İzmir'de, Yahudi bir ailenin oğlu olarak doğdu. Din adamı olarak yetiştirildi. 39 yaşında mistizmle ilgilenmeye başladı. 31 Mayıs 1665'te Mesih olduğunu ilan etti. Haham olarak sinagoglarda hararetli konuşmalar yaptı. Bu konuşmalar hayli etkili odu ve kendisine dünyanın dört bir tarafından taraftar kazandırdı. Böylelikle Yahudiliğin genel kabul görmüş tutumundan farklı, radikal bir akım doğdu. Hararetli konuşmaların tesirinde fazlasıyla kalan bir kesim, İstanbul'a yürümeye kalktı. Bu olay sonrası Sevi tutuklandı. Yargılama sonunda Sevi'ye iki seçenek sunuldu: İslam'ı seçecek, müslüman olacaktır ya da öldürülecektir. Bunun üzerine Sevi, "Bu can bu bedende olduğu sürece müslümanım." deyip Aziz Mehmet Efendi adını alır. Bundan ötürü Sevi ve yandaşlarına "dönme" ya da "avdeti" denir. Sevi, 1676'da Arnavutluk'a sürgüne gönderilir ve burada ölür.*

SEVİNÇ

Kendi doğasına en uygun olan, en lütufkâr burç kuşağında bulunan bir gezegenin "Onuru"/Aşaması.

SEXTİL

lat. "Altıda bir"

Astronomi: Bir gökyüzü çemberinin altıncı parçası: Altmış yay derecesi. Olumlu bir açı.

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

SEYLAN TARÇIN YAĞI

Gerçek Seylan tarçın yağı, *Cinnamomum Geylanicum* tarçın kabuğundan kazanılır. Hoş kokulu ve baharlı, aromatik - tatlı bir tadı olan, açık sarı bir yağdır. Seylan tarçın yağı sıkça öteki ☛Tarçın Yağları ile harmanlanır.

SEZGİ

ing. Intuition, alm. Ahnung

Gelecekteki hadiselerin okült hislere dayanan beklentisi; sezginin sebepleri, kısmen tesirleri bilincin eşiğine kadar dayanan bilinçaltı hatıraları, kısmen yaşayan veya ölmüşlerin ruhlarından çıkan telepatik etkilerdir. Sezgi kabiliyeti, kâhinlik yeteneği için sadece bir kademenin veya gerekli eğitim ya da alıştırmanın eksik olduğu, belirli insanlara özgü bir özelliktir.

SEZGİ KÜLTÜ

☛ *Manen Hizmeti*

SFENKS

yun. "Dişi katil"

Mısır mitolojisinde yarı insan, yarı aslan olan kanatlı bir ☛melez yaratıklar. En meşhur Sfenks, Harmachis (Mısır "Sabah vakti horus") olarak bilinen Giseh'e ait olanıdır. Bazı Mısır uzmanlarına göre, piramidi yaptıran Firavun Chepren'i temsil eder. Kadın kafası ve göğüsleri olan Yunan Sfenks'i ise Typon ve Ekhidna'nın kızıdır. Kendisi Yunanlılar'da, bulmacayı çözemeyen herkesi öldüren bir ölüm iblisiydi: Hangi varlık sabahları dört, öğlenleri iki ve akşamları ise üç ayak üstünde yürür? Doğru cevabı ☛Oedipus vermiştir. Bebek olarak dört ayak üzerinde emekleyen, yetişkinliğinde bacakları üzerinde ve yaşlılığında ise bastonla yürüyen insan.

Sfenks

SHELDRAKE, RUPERT

**1946*

Zaman zaman Hindistan'da da yaşayan ve Haidarabad'da "In-

tercontinental Crops Research Institute for Semi Arid Tropics"de çalışan, İngiliz biyokimyager. "Morfogenetik alanlar" hipotezinden dolayı tanınmıştır. Burada söz konusu olan, zamanla olayların tekrarından dolayı oluşan (morfik rezonans) görünmeyen örneklerdir. Maddeden ve enerjiden arınık, zaman ve mekân üstü bu alanlar, her canlı ve cansız varlığın tüm şekil ya da davranışlarının temelinde vardır. Mesela bir proton ile elektronun birleşmesi Hidrojen atomunu oluşturmuştur, bu da böyle birleşmelerin tekrarlanmasına sebep olmuştur. Morfogenetik alan, aynı zamanda, bu oluşumları bilgi ile kumanda eden bir çeşit hafızadır. Tekrarlar bunu kuvvetlendirir. Bir canlı herhangi bir alışkanlığı edindiğinde, morfogenetik bir alan değişime uğrar. Bu alışkanlığı uzun bir süre korursa, ait olduğu türün tüm diğer üyelerini etkileyebilir. Düğmeye basmayla yemek yemeyi öğrenen bir fare, kendisiyle hiçbir zaman yüzleşmemiş olan farelerin de bu alışkanlığı edinmesine sebep olabilir. Bu hipotez eleştirisiz kalmamıştır. Mesela başka nedenler de olmak üzere, mikroskobik zerrelerin yol açtığı kirlenme sonucu, kristaller gibi, yeni kimyasal bağların zaman içinde daha çabuk oluştuğu kanıtlanmıştır. Başlıca eseri: *Das schöpferische Universum.**

SHERWOOD, KEITH
**1949*

Spiritüel şifacı ve medyum. Başlıca eserleri: *Die Kunst spirituellen Heilens* (Spritüel Şifa Sanatı) ve *Kraftzentren des Lebens* (☛Çakralar hakkında)

SHOU, PERYT
1873-1953

Albert Schulz'un takma ismi, yeni ruh hareketinin temsilcisi. Olağanüstü yaratıcı, ezoterist. Başlıca eserleri: *Esoterik der Neugeistsymbole, Praktische Mantramistik, Geheimlehren des ägyptischen Totenbuchs* (Mısırlılar'ın Ölüler Kitabının Gizli Öğretileri), *Die Heilkräfte des Logos, Sexualmysterien der Religion* ve *Der psychische Atem und das Astralsehen.*

SIAMBENZOE

Styrax benzoides *(Styrax Tonkinensis, Styrax Siamensis)* ağacının gövdesine atılan yarıklardan elde edilen parlak *konglomeratlar* (damla taneleri) şeklinde ortaya çıkan reçine. Dışı kahve rengi, ama içi olan, sade-

* Sheldrake'nin dilimize çevrilmiş yapıtı: *Yeni Bir Yaşam Bilimi*, Çev.: Sezar Soner, Ege Meta Yayınları, 2001. (Ed. n.)

ce en iyi çeşidi, seçkin damla taneleri olarak satışa sunulur. Daha ucuz çeşitleri, sumatra-benzoe'ye benzeyen kırıklar ya da parçalar halindedir. S. hoş, aromatik ve vanilyamsı bir kokuya sahiptir.

SIDWICK, HENRY
1838-1900

Psikoloji profesörü, "Society for Psychical Research"ün (SPR) başkanı, karısı Midred (1845-1936) ile birlikte medyumlar üzerine çalışmıştır.

SIEGWURZ

Bu isim altında iki bitki vardır: Öncellikle *Gladiolus communis* ya da "yuvarlak mavi zambak" olarak bilinen, süsengiller familyasına ait "kırmızı zambak". Kökü tatlı bir lezzete ve hafif bir menekşe kokusuna sahiptir, tıpta "geyik sarmaşığı" olarak bilinirdi. Özellikle mucizevi şifa ilâcı olarak anılırdı. Yumru kökleri ya da soğancıkları, kendine has bir perde ya da zırh şeklindeki bir kabukla, tunik olarak kaplanmıştır. Büyü dünyasında da geyik sarmaşığı olarak bilinen bitki aslında *Allium Victorialis*'dir, halk dilinde, "Yol boyu" ya da "Yol boyu yapraklı pırasa" olarak tanınır. Mavi zambak'ın yumru kökleri, soğan gibi, vücut üzerinde gerginleştirici bir etkisi olan, keskin bir öz sıvıya sahiptir. Halk tababetinde, bu yumru kökleri, çiğ ezdikten sonra ağrıyan yerlere koyularak kullanılırdı. Çok çabuk ağrı kesici olarak etki eder. "Kan kurutucu" olarak da bilinen mavi zambak; büyü dünyasında, büyüleyici gücü sayesinde yaralara, büyüye, kötü ruhlar ve hayaletlere karşı koruma sağlardı. Mavi zambak çoğu kez kan kurutucu taklidi olarak satılmıştır.

SIGILL

☛ *Gizli Simgeler*

SINIR-BİLİMLER
alm. Grenzwissenschaften

Aynı zamanda astronomi, fizik, matematik ve biyoloji gibi bölümleri de kapsadığından, bu kavram parapsikoloji ve paranormalojiden daha kapsamlıdır. Örneğin Ön–Astronotluk gibi, maddesel dünyanın ötesinde bir gerçeğin bilimsel metotlarla gidişat ve görüntülerini araştıran tüm bilim dallarını kapsar. Gizli Bilimlerin aksine, sınır ötesi bilimlerde bilimsel yöntemler kullanılır. Paranormal görüntülerin üniversite bilim dallarınca kabul görmemesine rağmen, sınır ötesi bilimler bu görüntülerin araştırmasında bilimsel psikoloji yöntemlerinden yararlanmaktadır (istatistik). Genel anlamda bu bilimlerin varsayımları kabul edilme-

se dahi, sınır ötesi bilimlerinin kanıtlarını ortaya koyuş şekli, mantık kurallarını zedelemeden gerçekleştirilmektedir.

SINIRLAR
alm. Grenzen
Gezegenin ayrı bir güç gösterdiği gökyüzü işaretlerinin belirli dereceleri.

SINISTRARI, LUDOVICO MARIA
1622-1701
İtalyan Fransiskan. Pavia'da teoloji profesörü. "De Daemonialilate, et Incubis et Succubis" (İblisler ve ☛Inkubus ile ☛Succubuslar'ın olan ilişkilerden bahseder) adlı ilmi araştırmanın yazarı. Bu el yazması belge, ilk kez 1875'de keşfedilmiştir. Sinistrari, Incubuslar (İncubi çoğ.) ve Sükkübi'nin (Succubi çoğ.) kötü iblisler olmadıklarını, hisleri olan ve İsa tarafından kurtarılacak olan bir tür insana benzer canlı olduklarını iddia etmiştir. Kendilerini görünmez yapabilir ve duvarlardan geçebilirler. Onlarla cinsel ilişkiye girmek Sodomi sayılmaktadır..

SINNGRÜN
"Ebedi yeşil" ya da "Ölülerin mersin ağacı" olarak da bilinen, botanikteki adı Vinca minor olan ve Rakumgiller familyasına ait olan bu bitki, acı-buran bir tada sahiptir, tuzlu bir madde içeren yaprakları vardır. İshal durumlarında, kanamalarda, iltihaplarda ve esas olarak İskorbüt'e karşı kullanılmıştır. Bu bitki büyüde, büyüye karşı bir ilaç olarak kullanılır ve nekromantik falcılıkta uygulama bulurdu.

SIR
Tasavvufta bununla, şuurun en içten ve elle tutulamayan, varla yok arası kapalılık, Tanrı'nın gâib hale getirip kullarına bildirmediği şey kast edilir, Tanrı ile insan arasındaki "temas noktası"dır. Başka bir anlamı da, "ruhun ruhu"dur.

SIRTLAN TAŞI
Plinius'a göre bu taş, sırtlanın gözünde bulunmakta ve dilin altına konduğunda, gelecek görülebilmektedir.

SİANG MİEN
☛ *Fizyognomi, Çin*

SİBİL (SIBYLLA) KEHANETLERİ
Kehanet içeren, 5000 kıtalık bir koleksiyon. Kaleme alınması İ.Ö. V. yy.'da aynı adlı eski şiirlerin kullanılmasıyla olmuştur. Efsaneye göre Tarquinus Superbus, eski Yunanistan'daki falcı kadınların (Sibyllar) kitaplarını ele geçirmiştir. Onları Kapitol'de yazıya dökmüştür, iki kişilik bir heyet görevlendirip (*duoviri libris sibyllinis inspi-*

ciundis), o zamanlar Jüpiter oyun merasimlerini de başlatmıştır. Güya sibylla'nın sözleri, Apollon'un hayranlık duyduğu, Kyme'deki bir rahibe, (Kymeli Sibylla) tarafından altı tefileli vezinle yazılmıştır. Büyük bir uğursuzluğun yaşandığı zamanlarda ya da yaklaşan bir tehlike anında, meclisin oybirliğiyle duoviri'ler tarafından açılıp danışılmıştır. Cevabı, bir nevi yol göstermekti, o veya bu Tanrı'ya tapmak, bir kurban adamak veya bir kutlama gerçekleştirmek için icazet alınırdı. Bu sözler, Yunan şehri Kyme'de yazılmış olduğundan dolayı, Yunan tanrıları ve Yunan kültü gelenekleriyle dolu son derece itibar gören bu kitaplar vesilesiyle, Roma'da art arda Yunan ibadet geleneklerinin yerlerini almaya başlamıştır.

SİDDHALAR

Gizli güçlerle *(siddhi)* donatılmış olan kişiler. Onlara büyücü de denebilir. İlginç olan ise, bu kişilerin, çoğunlukla yüksek kastlardan değil de, normal basit meslek sahibi kişilerden çıkmasıdır.

SİDERİK

Teozofi/Sim./Tasavvuf: Yıldızlaşmış, "Yıldız gücünden ve itici gücünden ya da bu türden olan bir şey."

SİDERİK BEDEN

alm. Siderische Leib

Paracelsus'a göre astral beden ile aynı anlama gelir. Bir insanın ölümünden sonra onun ikizi olarak ortaya çıkar.

SİDERİK DOĞUM

alm. Siderische Geburt

Teozofi/Sim./Tasavvuf: Şeytanın içinde hüküm sürdüğü ve ona karşı gelen kutsal ruhun bulunduğu büyük dünyada olduğu gibi, insanın içinde de var olan, doğanın yedi ruhunu niteleyen kavram. Astral ruh onun oğludur.

SİDERİK SARKAÇ

☛ *Sarkaç*

SİDERİTİS

Varlığı bugün bilinen bitkilerle, büyük bir ihtimalle özdeşleştirilemeyecek olan, bir zamanlar büyü bozucu olarak kullanılmış bir ot.

SİDERİZM

lat. "Yıldızlar âlemi"

Yıldızların insan üzerindeki etkisi.

SİGNATSTERN

Wöllner'in mirasından, ağabeyinin yayınladığı (Berlin 1803-1821) *Die enthüllten Sämtlichen sieben Grade der mystischen Freimaurerei nebst dem Orden des Lichtes für die es nicht sind* adlı meşhur bir farmason eserin adı. 16 ciltten oluşan eser, farmason

Friedrich Ludwig Schröder (1744-1816) tarafından tekrar elden geçirilmiştir. 2 cilt halindeki daha kısa bir versiyonu 1866'da Stuttgart'da ☛Scheible tarafından yayımlamıştır.

SİGNATURA (İŞARETLER)

Simyacıların, maddelere verdikleri işaretler (emareler) ya da bir maddenin neye hizmet ettiğini anlamak için Tanrı tarafından verildiğine inanılan işaretler: Kırmızı işareti, kan ile olan, sarı ise sıskalık ile ilgili bağı anlatır. Paracelsus bu işaret öğretisine sık sık başvurmuştur.

SİHİRLİ AYNA

Doğu görüşüne göre, tüm dünyada, geçmişte ve gelecekte olan bitenin görülebildiği bir ayna; ☛Agrippa von Nettesheim da, böyle bir ayna yaptığını belirtmiştir.

SİHİRLİ DEĞNEK (BÜYÜLÜ ASA)

☛ *Çatal (Asa)*

SİKKELER

"Karo"ya tekabül eden kart sembolüdür.

SİKKHAPADA

Budizm "Alıştırma kuralı"

Budist için, geleneklerin beş kuralı bağlayıcıdır, onlara beş Sila da denir: Öldürmekten, çalmaktan, cinsel ilişkiye girmekten, yalandan ve sarhoşluk veren içeceklerden uzak durmak. Keşiş ve müritler için, bu sayılan beşinin haricinde, beş tane kural daha vardır: 12'den sonra yemek yemekten, dans ve şarkı söylemekten, çiçek süslemeleri ve kokularından uzak durmak, yumuşak bir yatağı reddetmek, para ya da altın kabul etmemek.

SİLA

Budizm "Ahlak"

Budizm'in bir çekirdek kavramıdır. Bu kavram, üç Sikkha'nın ve sekizli yolu oluşturan üç alanın (Magga) ilkidir.

SİLVA-ZİHİN-YÖNTEMİ

alm. Silva-Mind-Methode

Yaratıcılığı ve performansı arttırmanın tekniği ya da psikoterapisi. Mucidi, yöntemlerini, Teksas/Laredo'daki "Mind Control Institute" araştırma enstitüsünde geliştiren Amerikalı Jose Silva'dır (*1914). Bu yöntem, yaratıcılığın oluştuğu ve geliştiği yer olan, beynin sağ tarafı olmasına rağmen kullanılmadığını ve çoğu insanın sadece beynin sol kısmını kullandığı görüşüne dayanır. Pasif ve dinamik yöntemler sayesinde, hafıza öğretisi, yaratıcı rüyalar, hayal etme yeteneğinin geliştirilmesi (☛vizualisyon/görselleştirme) ve uyanış ya da gerçek dışı olayların algılanması-

nın gelişmesiyle, sezgiler ve insanın yaratıcı yetenekleri gelişir veya iyiye gider. Meditasyon teknikleri sayesinde, geniş bir dinlenme ortamı oluşturulur. Silva burada, dinlenmeden, yaratıcılıktan ve bilinç şekillerinden ☛Alfa dalgalarının sorumlu olduğu tespitinden yararlanır.

SİMONİANLAR

alm. Simonianer

Bu gnostik tarikatın kurucusu, Yeni Ahit'te (Havariyun hikâyesi) de anılan Büyücü Simon'dur. Helene ismindeki karısı ona destek olduğu için bu tarikatın adı aynı zaman Helenianlar'dır. Öğretisi, Hippolytes'in (İ.S. 160-235) *Widerlegung aller Häresien* adlı eserin 6. kitabında tarif ediliyor. Erkeksi ve kadınsı esas bir kökten gelir Kendilerini her türlü günahtan arınmış olarak gördükleri için genel cinsel ilişkiyi reddederler. Bundan başka cinlerle uğraşırlar (Paredren) ve bir kaç günlüğüne kendilerini canlı olarak gömdürürler.

SİMRA, DAVİD BEN

1479-1573

Yahudiler'in İspanya'dan sürülmesinden sonra, önce Safed'e sonra da Mısır'a göçen ve orada yaşayan İspanyol kabalist.

☛ *Luria, onun öğrencisiydi*

SİMYA

Ar."al kimiya"

Maddelerin iç bağlantıları öğretisi, geniş anlamda Felsefe Taşı yardımıyla metali dönüştürme sanatı; Simya bunlardan başka iksirin veya Panacee'nin üretimi ve bir Homunculus veya Golem yaratılmasıyla da ilgileniyordu. Metalin dönüşümü sırrına vâkıf olanlara Adept denilirdi. Simya'nın kurucusunun Hermes Trismegistos olduğu kabul edilir. Helenistik dönemden bu yana simya iki dala ayrılır: Modern kimyanın öncüsü olan tatbiki-deneysel simya ve her şeyden evvel simya bilgisini takdis edilmemişlerden gizleyen büyü,

Simya araçları ve sembolleri

astroloji, vizyonlar, alegori ve sembol spekülasyonlarının konu edildiği felsefi (Gülhaçlılar) simya. İçinde bulunduğumuz yüzyıla kadar simyaya karşı takınılan "İnsani maskaralık" menfi tutumu, zaman içerisinde başka bir anlama kaymıştır. Bunda önemli katkıyı sağlayanlar C.G. ☛Jung: *Psikoloji ve Simya* (1944), J. Evola: *Hermetik Geleneği* (İtal. 1931, Alm. 1989) ve M. Eliade: *Demirciler ve Simyacılar* (Alm. 1966). Simya, eskiçağlardan bu yana hermetik geleneğin koruyucusudur. Jung onda ilk örnekler'in ve kolektif bilinçaltının maddeye yansımasını görmektedir. Opus Alchemicum, insanın kendisinin ürettiği bireyselleşme sürecidir.

SİMYA USTASI

☛ *Adept*

SİMYA (ÇİN)

Çin simyasının kurucusunun Wei Po Yang olduğu kabul edilir. İ.S. 150 yılında *Ts'an T'ung Ch'i* (Üçlü Denklemin Sözleşmesi) araştırmasını yazmıştır. Bu kitapta ölümsüzlük bahşeden bir hapın üretimini anlatır. Kitap uzun bir simya geleneğini varsaymaktadır. Böylece, daha İ.Ö. III. yy.'da Çin'de altın üretilmeye çalışıldığı ispat edilmektedir. Çin simyasının kaynağı, yoğun olarak bu mesele ile ilgilenen Taoizm'de aranmalıdır. Aktarılmış 1464 kitaptan 132'si simyayla ilgilidir. Çin simyasını şunlar şekillendirmektedir:

Beş elementi de üreten Yin-Yang prensibi (Tai Chi Chuan),

Beş elementin öğretisi: Odun, ateş, toprak, metal ve su (Vu-

Ölümsüzlüğün sembolik tasarımı...

ELEMENT	YİN İLE	YANG İLE	GEZEGEN
Odun	Bambu kamışı	Ateş	Jüpiter
Ateş	Lamba ışığı	Yanan odun	Mars
Toprak	Düzlem	Tepe	Satürn
Metal	Kazan	Silah	Venüs
Su	Dere	Dalga	Merkür

Shing) ile bunların Yin-Yang –Prensibi ile ilişkisi (aşağıdaki tabloyu karşılaştırın).

Çin simyasının hedefi, ölümsüzlük bahşeden bir iksiri (*Hsien*) üretmektir. Çin simyası bu temel konuda Hint, Mısır ve Arap ya da batılı simyadan ayrılmaktadır. Kaynakları ve Mısır, Yunan ve Arap simyası ile ilişkisi ya da onlara bağımlılığı, bugün bile kesin olarak cevaplandırılamaz.

SİMYASAL DÜĞÜN

Rosenkranz'ın en eski eserlerinden birisinin başlığı (*Christiani Rosenkreutz'un Simyasal Düğünü*). Yazarı Valentin ☛Andreae'dir. Simyada, zıt kutupların birleşmesidir. Ayrıca 'yeni'yi ortaya çıkartan kimyasal ya da ruhsal yaratma eylemi olarak da bilinir.

SİNARŞİ

yun. "*Armonik Hükümranlık*"

Saint-Yves d'Alveydre'nin yazılarında önemli bir rol oynayan bir ideal: Dünyanın görünmez hâkimleri (bilgeler), tüm otoritelerin bir denge içinde bulunduğu bir şehir kurmalıdırlar (ulusal, Avrupa ve dünya çapında). ☛Hutin *Pacte synarchique* (Sinarşik Pakt) adlı bir kitabın olduğunu ve tüm bu temel fikirlerin içinde barındığını iddia etmiştir. Bu fikirlerin savunucuları, Sinark'lar hireyarşik bir yapı içinde, bir çeşit gizli topluluk kurarlar. Sinarşi geçmişte otoriter veya fasişt anlamda, yanlış anlaşılmıştır.

SİNAU

Halk dilinde *Aslan Ayağı*, ya da *Kadın Mantosu* olarak bilinen, botanikte adı *Alchemilla vulgaris* olan bitki Sanguisorbazeen familyasına aittir. Kökü ve otu acı ve itici bir öz suyuna sahiptir ve kanamalarda, ishal hallerinde, damarların uyuşmasında vb. hallerde kullanılmaktaydı. Büyüde bu ot, simyacılar tarafından, artık tespit edilemeyen bir biçimde, altın yaparken kullanılırdı.

SİNİCUİCHİ

Memleketi Meksika'da olan, botanikte adı *Heimia salicifolia* diye geçen bitki; tadıldığında, unutkanlığa sebep olur.

SİNİR OTU

Tıpta, *plantago major* ya da *lanceolata* (umumi ve dar yapraklı sinir otu) olarak bilinen bu otun, tüm zamanlarda akciğer hastalıklarına iyi geldiği düşünülmüştür. Şifalı olarak kabul edilen yedi sinir otundan en etkilisi, sadece 1800 metrede yetişen Alpen sinir otudur (Plantago alpina). Bitkinin birçok kısmı kullanılmaktadır. Bu esans, kan, akciğer ve mide rahatsızlıklarında, ezilmiş olarak yaranın üzerine konulduğun-

Dağın içinde, ön koşulu simya eserinin yedi basamağı olan, "Simyasal Düğün" yapılmaktadır.

da dağ tütünü gibi, yara ve kesiklerde ve köpek ısırmalarında, yılan ve haşere sokmalarında da şifa verir.

SİNİR ZARI

Fani astral bedeni bağlayan zar; eterik ve ışık beden ile aşağı yukarı aynı anlamdadır. Sinir zarı kelimesi, özellikle Prevorst'un kâhini tarafından kullanılmıştır.

SİON'LU BİLGELERİN PROTOKOLLERİ*

alm. Protokolle der Weisen von Zion

1897'de Basel'de Theodor Herzl liderliğinde toplanan birinci Siyonistler kongresinde, Yahudiler'in dünyaya hükmetmesi planlarının yapıldığını, ispat etmeye çalışan bir Antisamitik ve anti farmasonluk hicviyesi. Bu komplo, 1905'de Rus S.A. Nilus'un yazdığı *Das Grosse im Kleinen, der heranschreitende Antichrist und das Reich des Tempels auf Erden* (Küçüğün içindeki büyük, yaklaşan Deccal ve yeryüzündeki tapınakların hükümranlığı, Rusça) kitabının ikinci baskısına ek olarak ortaya çıkmıştır. Bu yazı sahte, hatta, iki başka yazının intihalidir: Jely (1868) tarafından yazılan ve 3. Napolyon'un dünyayı hükmetme planlarının işlendiği *Dialogue aux enfers entre Macciavel et Montesquieu* ve 1817-1878 arasında yaşayan John Retcliffe tarafından (Hermann Gödsche için) yazılmış *Biarritz* adlı romanından esinlenmiştir. 1920'lerden beri Bilgelerin Protokolleri'nin yazılarının artık foyası ortaya çıkarılmasına, tahrifat olarak kabul edilmesine rağmen, hâlâ günümüzde bile yine "görünmez dünya hükümranları"nın varlığı bakımından delil olarak ortaya sürülmektedir.

SİRİN, İBN MUHAMMED

İ.S. 728

Rüya tabirleriyle de ilgilenen, önemli Arap ilim adamı. Ona ait olan rüya tabirleri sadece el yazması şeklinde, Paris ve Kahire'de mevcuttur. Bu rüya tabirleri, Kur'an'a dayanarak ya da Hz. Muhammed'in sözlerinin yardımıyla gerçekleşmiştir. 1958'te Arap uzmanı Klopfer, Ankara'da 1451 yılına ait Sirin'in *Auswahl und Quintessenz der Traumdeutung* adlı rüya yorumu kitabını bulmuştur. Görünüşe bakılırsa bu eserin büyük bir bölümü İbn-i Sirin'e aittir.

Bu eseri önemli kılan, bu rüya tabirlerinin teolojiye dayandırılarak yapılmasıdır. Bu oluşum İslam'a tekabül eder. Dünya görüşü: Tanrı, melek, iblisler, pey-

* "Sion Bilgelerinin Tutanakları" olarak da bilinir.

gamberler, dini garabet, sonrasında fiziksel dünya: Gökyüzü, meteorolojik görünümler, toprağın özellikleri, bitki örtüsü ve insanın dünyası ve mal varlıkları (örneğin koşu atları).

SİRİUS GİZEMİ
Sirius Mystery

Sirius'un refakatçisi, Sirius B'nin Mali'de bulunan Dogon kabilesince uzun zamandır tanınmış olması gerektiğini ispatladığı, İngiliz oryantalist K.G. Temple'ın bir kitabının adı (1976, Almancası 1977) Digitarici-kült olarak nitelenen bir ayinde ona taparlar. Bu kutlama düzenli olarak her 50 yılda bir Sirius B'nin, Sirius etrafındaki dönüşünü tamamladığında tekrarlanır. Astronomide bu yıldız 1844'den beri biliniyor, 1861'de optik olarak gözlemlenmiş ve 1970'de fotoğraflanmıştır. ☛Pre-Astronotik'teki bu kült ve Doca'nın efsaneleri, yabancı uyruklu yaratıkların ziyaretinin, gerçekleşmiş olmasına, bir ispat olarak gösterilir.

SİRŞASANA
hinduizm

Yoga'daki kafa duruşu.

SİTRE-İ TORA
İbranca "Tevrat'ın sırları"

Sadece tanrısal açıklamalarla edinilebilecek, Tevrat'ın en derinlerde gizlenen öğretisi.

SKANDHAS
sanskr. Teozofi

Özelliklerin grupları ya da "Yumak". Onlar bireyi oluştururlar.

SKARABÄUS
Mısır "Kutsal eczacı"

Mısır dininde, Duat ölüler dünyasından gelen ve bir sandal ile gökyüzü denizinden geçen Güneş Tanrısı Khephera'nın sembolü olan, bok böceğinin adı. Karabâus'un kılığında, gökyüzü Tanrıçası Nut tarafından karşılanır.

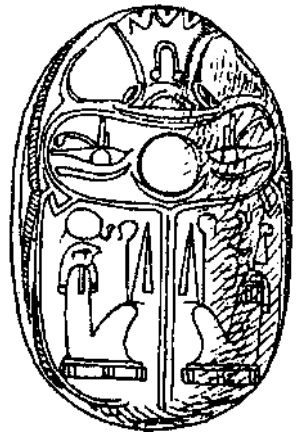

Skarabäus

SKİFOMANTİ
yun."Bardak kehaneti"

İpe bağlı bir yüzük, bardağın üstünde tutulur. Ardından kişi niyetini tutar. Yüzüğün sallanması veya sallanmaması, evet ya da hayır anlamına gelir.

SKOPZEN

1772 yılında Tula'da A. Ivanova ("Tanrı'nın anası") ve Blochin (*1832, "İsa") tarafından kurulan Rus tarikatı. Onların öğretisine göre Âdem ve Hava cinsel organları olmadan yaratılmıştır. Günahın gerçekleşmesinden sonra, Âdem elmanın iki yarısından kendisine testislerini ve Havva da iki göğsünü oluşturmuştur. Erkekler, evlenip üç çocuk yaptıktan sonra, günahlarının izlerini ortadan kaldırmak için hadım olmak zorundadırlar. Blochin daha sonra kendisine Kondrati Selinov adını verip, II. Katharina'nın katillerinin elinden kurtulan, Çar II. Peter olduğunu ortaya atmıştır. Rusya ve Balkanlar'ın ücra köşelerinde, bugün dahi var olduğu söylenen Skopzen'ler, Blochin'in tekrar doğacağına ve Hıristiyan karşıtlarını öldüreceğine inanırlar.

SKRİPTOSKOP

Ruh yazılarını elde etmekte kullanılan bir cihaz.

☛ *Psikograf*

SLADE, HENRY

Tanınmış medyum.

☛ *Zöllner*

SOFROLOJİ

alm. Sophrologie

Teşhis ve tedavide tüm insanı olduğu gibi, hem psikolojik hem de fiziksel yönlerini gözeten, alternatif bir şifa yöntemi.

SOL

☛ *Güneş*

SOLANAZEEN

Bu isim altında, Almanya topraklarında yetişen bir kaç psikoaktif bitki kastedilir. Esas etki maddesi Atropin ve Skopolamin'dir. Bu gruba ☛güzelavratotu, ☛banotu ☛Mandragora ve ☛tatula da dahil edilir. Sarhoşluk veren maddeler olarak kullanılması, Avrupa'nın antik zamanlarına dayanır. Ortaçağda bu bitkilerden ☛cadı merhemleri yapılırdı. Solanazeen'ler familyasına ait bitkiler, beş kıtada da, sarhoşluk veren maddeler olarak kullanılır. Mesela, Latin Amerika'da *Datura sanguinea*'dan, Peru'lu Kızılderililer'in, ruhlarla iletişime geçmek için kullandıkları "tonga içeceği" elde edilir.

SOLİDAGO

Genellikle metrelerce uzunlukta, sarı sarı açan bitkiye verilen addır. Botanikte *Solidago virgaurea* olarak tanınır ve halk arasında "Altın başak" olarak bilinir. Büyü inanışında şirinlik sağlayan madde olarak kullanıldığı gibi kötü ruhları kovmada da tütsü olarak kullanılmıştır. Halk tıbbında altın başak, çay şeklinde boğaz ağrılarına

karşı, kelliğe, mesane, böbrek şikâyetlerine, ishale ve uykusuzluğa karşı kullanılmıştır.

SOLÜSYON

Simyada, katı bir maddenin, sıvı hale dönüşmesi.

SOLVE ET COAGULA

lat. "Çöz ve bırak bağlansın"

Simyasal sürecin özünü anlatan, simyacılar tarafından kullanılan bir deyim. Yeni bir maddeye eklemek için, önce ☛*Materia Prima* geri dönüştürülür.

SOMATOGRAFİ

yun. "Vücüdun elle muayenesi"

70'li yıllarda Georg C. King ve B. Jones tarafından geliştirilen, bedensel bir terapi. Aynı zamanda ☛Kirlian fotoğrafçılığı yoluyla betimlenen, Ch'i enerjisini de (☛Tıp, Çin), insanın etrafındaki enerji alanını da (☛Avra) hesaba katar. Yoga, sohbet terapisi, masaj ve diyet yoluyla enerji blokajları kırılmaya çalışılır.

SOMNAMBULİZM

lat. "Uyurgezerlik"

Yarı uyur, yarı uyanık bir durum, ☛transa çok benzer.

SONNENTAU

Botanikte adı *Drosera rotundifolia* olan bitki, Drozeragiller familyasına aittir. Yaprakları kıpkırmızı bez tüyler ile kaplıdır, uçlarında taşıdıkları bir damla gibi olan su kabarcıkları yapışkan bir sıvı içerir. Bir haşare bu tüylere dokunduğunda, yapışkan damlacıkların etkisiyle asılı kalır, yapraklar kapanır ve haşare ölüp, deforme olana kadar yaprak açılmaz. Büyü âlemi Sonnentau'yu, büyü ve iblis etkilerine karşı bir çare olarak görür.

Simyada, sözde, bu damlacıklardan destile edilmiş iksirleri, büyülü yaşam iksirinin temeli olarak, hatta altın yapımında kullanmıştır. Söylenenlere göre, bu ot, muska olarak taşınırdı, sütün akmasını sağlar, süt veren ineklere yapılan büyülerde kullanılırdı, kendilerinde ise, çocuk emziren anneler de kullanırdı. Bu bez tüylerin salgısının gerçekten de, siğilleri iyileştirmesi açısından, şifa veren yönü vardı.

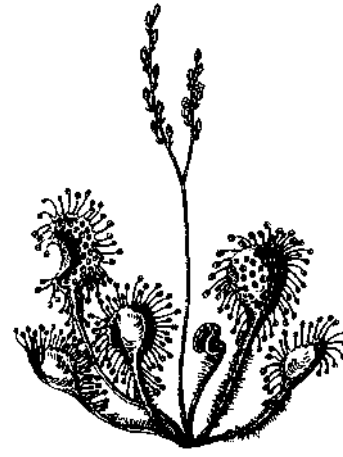

Sonnentau

SONOGRAM

Kişiliğin sesli resmi. Müzik terapisinde Johannes Heimrath (☛1953) tarafından geliştirilen, tüm vücudun bir duyu organı olarak kullanıldığı temel bir kavram. Dört element (toprak, ateş, su ve hava) vücudun bölgelerini ve belirli semptomları temsil eder. Değişik ses renklerine sahip, özel bir çan (gong) sayesinde bu elementlerin, kendilerine has ses nitelikleri yeniden sağlanır. Sadece bir elemente adanan bir oturumdan sonra, hasta vücudunda hissettiklerini, kendi boyutundaki bir resme çizer. Bu yolla vücudunun duyan bölgelerinin, bir haritası ortaya çıkar.

SOPHIA (SOFİA)

yun. "Bilgi"

1.) Tanrı'nın tüm fikirlerini ve resimlerini barındırdığı ve onları kelamı yoluyla (☛Logo) açıklığa kavuşturduğu ayna;

2.) Tekrar doğan bir insanla evlenen, kutsal ☛ire: Bu evlilik, ateş ruhunun, uysallık suyu ile birleşmesinden başka bir şey değildir. Bu bir kişi değildir, ama ister melek olsun ya da insan ruhu, Sophia'da, muhteşem ve mutluluk zengini bir kişi olarak ortaya çıkar, aynı Tanrı'nın İsa'da bir kişi olması gibi, Sophia da insanın içinde bir kişi olur.

SOTO

Zen Budizmi'nde bugün dahi varlığını sürdüren tarikat. Zazen, herhangi bir amaç ve hedef beklentisi olmadan yapılır. Bunun için surat duvara doğru çevrilir. Bu esnada Zen ustaları tarafından, sistematik hiçbir öğreti (☛Kaan) verilmez. Rakip akım, ☛Rinzai.

SÖĞÜT

Söğütgiller türüne ait, botanik ismi *Salix* olan ağaç-çalı yapısında bir bitki. Modern tıpta söğüt kabuğundan çok amaçlı bir alkoloit olan *salizin* elde edilir ve Çin kabuğuna ikmal olarak verilir. Henüz eski çağlarda söğütten yapılan çatal asalara, kehanet aracı olarak rağbet görürdü. Büyü inancı genel itibariyle söğüt ağacını uğursuzluk getiren bir ağaç saymaktadır. Yine de bir söğüt dalı, belirli büyü formülleri söylenerek toprağa sokulduğunda, büyüsel açıdan düşman takibatından koruduğuna inanılmaktadır. Cadılar, büyüleri sırasında sıklıkla söğüt çatalları kullanırdı ve büyü sözleri arasında sıkça geçen vezice, "Kralın annesi elinde bir çatal tutuyordu." idi.

SÖZ VERME

☛ *Vaat*

SÖZDE PODİYEN
☛ *Pseudo Podien*

SPAGİRİK
yun.
Paracelsus'da, simyanın, ilaç üreten dalına verilen isim. Bunun için kullanılan otlar belirli kurallara göre, belli zamanlarda toplanmalı ve destilasyon sadece düşük derecelerde gerçekleştirilmeli. Bu şifa metodu F. Zimpel tarafından yeniden keşfedilmiştir (1800-1876). Bugün bu kavram yerine "bitki simyası" denilmekte (☛Junius).

SPAGİRİK SANAT
Basilius Valentinus'dan beri Simya için de kullanılmıştır.

SPALDING, BAIRD
1858-1953
Doğu bilgelik öğretilerinin yorumlarında usta olan ve bu bilgeliklerin çıkış noktası olan ülkelerde çalışmalar yapmış, Amerikalı ezoterist. Mesela Spalding, hayatlarını ve öğretilerini öğrenmek için, uzun süre önde gelen Guru'ların yanında Himalaya'da bulunmuştur. Başlıca eserleri: *Leben und Lehren der Meister im Fernen Osten* (cilt 1-3), *Der Bericht eines Eingeweihten über das Wunderwirken des Avatars* (4 cilt), *Unterweisung, Indische Reisebriefe* (5 cilt) ve *Menschen, die mit dem Meister gingen* (Ustayla Yol Alanlar).

SPARE, AUSTIN OSMAN
1886-1956
Geçici olarak A. ☛Crowley'ye katılan, İngiliz ressam. Sonraları resimlerinde büyüye dair hayallerini dile getirmeye çalışmıştır. Büyünün bu şekline "Zos Kra Cultus" adını vermiştir. "Vizyonlar"ında, "Tülleri olmayan Isis"i gördüğünü iddia etmiştir, başka bir deyişle, Mısır'ın en esrarengiz derinliklerine kadar indiğini söylemiştir. Yaptıkları hakkında en detaylı bilgi *Book of Pleasure* adlı kitapta bulunabilir. (1913).

SPEE, FRIEDRICH von
1591-1635
Cautio criminalis (1631, Almancası 1648 *Hochnotpeinliche Vorsichtsmaßregel oder Warnungsschrift über die Hexenprozesse*) adlı eserinde kararlı bir şekilde cadı duruşmalarındaki abartılara karşı tavır alan, Cizvit. 1627 yılında Bamberg ve Würzbürg'da, ölüme mahkûm edilen cadıların, günah çıkardığı papaz idi. Bu korkunç tecrübelerin sonucu kaleme aldığı bir uyarı yazısıdır, çünkü tüm araştırmalarına rağmen, hiçbir cadıda, suçlandıkları eylemlere ilişkin bir ipucuna rastlamamıştır. Gerçi cadıların varlığını kabul ediyor ve böyle olaylara karşı açılan davaları da onaylıyor, ancak önerdiği temel fikir-

Austin Osman Spare oto-portresi...

ler, en azından cadı takibatının, salgın hale gelmesini önleyecekti. Bu takibatların sebeplerini, batıl inançta, kültür seviyesi düşük halkın fesatlığında, toprak sahiplerinin deliliğinde ve ruhani olanların fanatizminde aramıştır. Kaleme aldığı eseri, zamanla cadı davalarının azalmasına vesile olmuştur.

SPEKTRUM PSİKOLOJİSİ

☛ *Wilber, Ken*

SPENCER, LEWIS

Bu yüzyılın başında Edinburgh'da yaşamış, İngiliz okült yazar. Başlıca eseri: *Encyclopaedia of Occultism* (1920, birçok yeni baskı). 2500'den fazla yazıda geniş kapsamlı olarak, eski okültizm, beraberindeki yan alanlarıyla birlikte işlenir. Sayısız yazıyı ☛Collin de Plancy'den aktarır: *Dictionnaire Infernal.*

SPERMAGNOSTİKÇİLER

Erken Hıristiyanlığın gnostik'lerin önemli bir grubu. Buna ☛Ofit'ler, Naassen'ler, Ophian'lar ve Fibionit'ler de dahildir. Hepsinin ortak yönü, tanrısal kutsal ruh (Pneuma/pnöma) olarak, Sperma'ya (spermlere) tapmalarıdır.

SPIESBERGER, KARL

**1904*

Fraternitas Saturni'nin bir üyesi (tarikat adı Eratus), ezoterist. Başlıca eserleri: *Runenmagie* (1955), *Runenexerzitien* (1958). ☛Run şarkıları.

SPINOZA, BENEDICTUS DE

1632-1677

Amsterdam'da yaşamış Yahudi felsefeci. Yanıltıcı öğretileri yüzünden Yahudi cemaatinden dışlanmıştır. Felsefesi, XVII. yy.'ın düşüncelerinin, bir dünya ve yaşam görüşü şeklinde derlemesinden ibarettir. Spinoza'nın felsefesinin ana düşüncesi şu formül ile ifade edilir: "Deus sive substantia sive natura" (Tanrı ya da öz ya da doğa). Tanrı ile dünyanın özdeşleşmesini içerir (☛Pantheizm). Kabala'nın, En Soph'u ile de bağlantıları vardır. Başlıca eseri: *Ethica ordine geometrico demonstrata* (1677).

Spinoza

SPIRITUS

lat.

Okültizm'de sonsuz bir kâinat ve görünmeyen bir ilke olarak düşünülebilir. Doğanın içindeki tanrısal element olan, "ruh" olarak da tarif edilir. Materyal, maddesel ilkenin temelidir. Buna göre bir cismin ruhu, onun özünü ve en derinindeki özelliklerini temsil eder ya da bir maddenin içindeki en değerli özellik ve güçlerin toplamını

ifade eder. Simyada cismin karşıtıdır, özellikle uçucu maddelerin, örneğin kükürt ve cıva...

SPIRITUS MUNDI

lat.

1.) Felsefe Taşı'nın hazırlanmasındaki temel madde (=Merkür/Cıva).

2.) Şatolarda, terk edilmiş odalarda hayaletlerin görünmesi. Bu sayısız görüngüler, okültistler tarafından, izleyenlerin, tasavvurlarının şeklini alan, toprak kökenli larvaların mevcudiyetiyle açıklanmaya çalışılmıştır.

SPİKÖL

Lavandula spica'dan gelir. Lavanta benzeri kokusu olan bir yağ, bunun yanı sıra güçlü tarçını andırır bir yan kokusu da vardır. Lavanta yağının yerine kullanılır.

SPİRİTİZM

lat. "Ruh öğretisi"

Animizm'in tersine, ruhlarından ayrılmış olan ölmüş insanların, birçok okült fenomenin nedeni olması... Okültizm daha geniş bir temele dayanır ve diğer tüm gayri duyumsal olayların mantıki yorumlarına da yer verir. Spiritüalizm, çok eskidir ve izlerine hem Eski Ahit hem de klasik ve Cermen'lerin eski çağ efsanelerinde dahi rastlamak mümkündür. Ancak ta baştan beri tasavvuf, din ve batıl inanışlarla doldurulmuştur. Onu, bir sisteme ilk oturtan ☛Swedenborg olmuştur, ama o da (Paracelsus gibi) esas "ruhlar"ın yanı sıra, ısrarla elementer ruhları da kabul etmiştir. Esas Spiritüalizm 1848'de ☛Hydesville'de ortaya çıkan hayaletlerle ilgili olaylardan sonra başlamıştır, o günden bu yana okültizm'de geniş yer bulmuştur. Başlıca temsilcileri Swedenborg'dan sonra, Jakop Böhme, Jung-Stilling, Justinus Kerner, Görres, 1848'den sonra Davis, Kordec, Blavatsky, Eduard von Hartmann, Schindler, Crookes, Zöllner, Hellenbach, du Prel ve Schrenk-Notzing olmuştur.

SPİRİTİZM TAHTASI

☛ *Vi-ya Tahtası*

SPİRİTÜALİZM

Modern ezoterizm'de anahtar kelime... Spiritüalizmden, mevcut ya da maddi dünyanın araştırılması ya da aşılması (☛transandans) anlaşılır. Bu da, insanın bireysel şuurunun ya da materyal dünyanın ötesinde temiz ruhani bir şuurun olması gerektiğini ifade eder. Bu sınırı aşmak, kurtuluş ya da insanın kendisini gerçekleştirmesi olarak da yorumlanır. Spiritüalizmin kendisi ezoterik öğretilerin, sistemlerin ve din-

lerin kaynağıdır. Bundan hareketle örneğin ☛Hinduizm'i, Hint Spiritüalizmi olarak kabul edebiliriz. ☛Yoga ve ☛meditasyon gibi Hinduizm'in dini uygulamaları, Hint Spiritüalizmine bir giriş sağladıkları gibi, "spiritüel yollar" olarak da tarif edilir. Ruh tedavisine, yani paranormal yetenekler yardımıyla iyileştirmeye (örneğin el basmak) spiritüel tıp denir. Sonuç olarak, New-Age-düşünürlerin çizdiği insan portresi, diğer yüksek şuur şekillerini arayan ve kendisini bu yolla değiştiren, spiritüel insanı içerir. (Transpersonal ☛Psikoloji).

SPİRİTÜEL EKOLOJİ

Spiritüel Ekoloji, insanın çevreyi yok ettiği için, sanayi toplumunun, insan ile doğa arasında bir denge bozulmasına yol açtığını savunur. İnsanın, doğaya hâkim olduğu ideolojisi, doğaya karşı yeni bir yaklaşım ile terk edilmeli. Bu aynı zamanda ilerleme ve teknoloji düşüncesinden geri adım atmak anlamına geliyor. Yeni bir düşünme biçimi (☛Capra, ☛New-Age) ve yeni bir din (☛Mynarek) şarttır. Kaynak: Dorothy ve Walter Schwarz, *Alternative Zukunft* (Alternatif Gelecek)

SPİRİTÜEL TEDAVİ

☛ *Ruh(sal) Tedavi(si)*

SPLENDOR SOLIS

☛ *Trismosinus*

SPOEKENKIEKER

Kuzey Almanya'da, ikinci bir yüze sahip olma (☛İkinci Yüz) kabiliyetine haiz kişiler için kullanılan deyim.

SPRENGEL, FRÄULEIN

☛ *Cypher Manuscripts*

SPUNDA, FRANZ

1890-1963

Avusturyalı ezoterist. Başlıca eserleri: *Das ägyptische Totenbuch, Weltbild des Paracelsus* (Paracelsus'un Dünya Tasavvuru), *Baphomet, Magische Erzählung aus Frankreich, Das mystische Leben Jakob Böhmes* ve *Die magischen Unterweisungen Theophrasti.*

SRIA

☛ *Gülhaçlılar Hareketi, Çağdaş*

ST. GERMAIN, KONT

Gerçek adı bilinmiyor. XVIII. yy.'da yaşamıştır ve yaşının 2000-3000 arasında olduğunu iddia etmiştir. ☛Cagliostro, öğrencisi olarak kabul edilmiştir. Muhaliflerinin dahi kabul ettiği, önemli büyülü güçlere sahip olduğu söylenir.

ST. MEDARD'IN SARSINTILARI

XV. Ludwing'in yönetimindeki Fransa'da Jansenist'lerle anlaşmazlıklar esnasında oluşan bir

kütle psikozu. Jansenit, François de Paris, 1727'de öldüğünde ve St. Medard'da defnedildiğinde mucizevi iyileşmeler gerçekleşmekteydi. Mezarlık, mezar taşına yatan ve kramplar geçiren insanların akınına uğrayan bir buluşma yeri haline gelmişti. Seyirciler de aynı çılgınlıktan nasibini almaktaydı. Mezarlık 1732'de kapatılmıştı. Bu mucizevi iyileşmeler çerçevesinde, sapkın taşkınlıklarda bulunan tarikatlar da oluşmuştur.

STANISLAWA P.

Schrenck-Notzing'in medyumu, beraber, hayret verici teleplastik teccessümler gerçekleştirdiler.

STANNAR

Paracelsus terimi. Minarallerde (=Truphat), madde ile ruh arasındaki bağ unsuru.

STAR, ELY

**1847*

Kabalist. ☛Papus'un çevresinde bulunmuş astrolog. Başlıca eserleri: *Les Mysteres de l'Horoscope* (1888) ve *Cours d'Astrologie-Les Mysteres du Verbe* (1909).

STARCK, JOHANN AUGUST

1741-1816

Teolog, farmason ve "Klerikates der strikten Observanz"ın kurucusu. Starck Petersburg'a bir gidişinde, Rus general Melesino tarafından, yedi derecesi bulunan tapınakvari farmasonluk sistemine kabul edildi: Çırak, kalfa, usta, karanlık yeraltı mahseni, İskoçyalı usta, felsefeci mertebesi, klerikat. Starck, tarikatının kökenlerinde, tapınak tarikatının gizli öğretileri bulunduğunu ve bunlara hâkim olduğunu iddia etmiştir. Tarikat üyelerinin sayısı, yani Klerikan'lar, 70'i geçmezdi. Çırak, kalfa, ustanın yanı sıra üç derece daha vardır: Kuzey İskoçyalı, mürit, Kanonikus. 1772'de Starck, tarikatını Strikten Oberservanz'ınkiyle birleştirmiştir (☛Hund). Ancak kısa bir zaman sonra, Hund ile aralarında sürtüşmeler başlamış ve daha sonra da ayrılığa kadar varmıştır. 1785'te Hund'a karşı bir hiciv yayımlamıştır: *Saint Nicaise oder eine Sammlung merkwürdiger freimaurerische Briefe*. Starck'ın öğretileri şu tarikat yazılarında dile getirilmiştir: *Noscete ipsum, Charakter Magico-cabbalistico-sophisticus* (çoğu ☛von Welling'in, *Opus Hago Cabbalisticum et Theologicum*'undan alınmış büyü-kabalist yazıları), *Tabula Chaeremonis* (Sim. bir öğreti yazısı), *Philosophia Hermetica* (Gnostik, Hıristiyan-Gülhaçlılar-simya düşünce akımlarının karışımıdır).

STARHAWK
**1951*

Miriam Simos'un takma ismi. *Truth of Dare, Dreaming the Dark* kitaplarının kadın yazarı. Aynı zamanda "Büyük Tanrıça"nın ilk dini olan, bir cadı kültü öğretir (☛Erdmutter). Bunda ☛Ay'a tapmanın önemi büyüktür.

STATÜVOLANS
fran. "İstenilen ruh hali"

Ruhun dengelenmesi amacıyla yapılan oto hipnoz.

STAUDENMAIER, LUDWIG
1865-1933

Münih yakınlarında Freising'de yaşamış kimyacı ve teolog. Kişilik bölünmesiyle ilgili, kendi kendine yaptığı ve pek de zararsız olmayan denemelerini ayrıntılı bir şekilde yazıya dökmüştür. Başlıca eseri: *Magie als experimentelle Naturwissenschaft.*

STEIN, WALTER JOHANNES
1891-1957

Waldorf okulunda hoca, sonra İngiltere'ye iltica etmiştir. ☛Steiner'ın emri ile Parsiyal hikâyesini simyasal bir süreç olarak tarif eder: *Weltgeschichte im Lichte des heiligen Gral* (1928, Kutsal Gral'ın Işığında Dünya Tarihi) Stein, Parsiyal mitinin, IX. yy.'ın perde arkası gözetilerek değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürer. Hıristiyan şövalyeleriyle, düşmanları arasındaki savaş, ☛Longinus'un mızrağı için yapılan, sürekli savaşı sembolize ediyordu.

STEINER, RUDOLF
1861-1925

Antropozofinin kurucusu. Steiner, Viyana'da tabii bilimler ve felsefe okudu. 1889'da Weimar'da Goethe dergisinin yayıncılarından biriydi. *Die Philosophie der Freiheit*'ta (1894; Özgürlük Felsefesi) bilim teorisini kaleme almıştır. 1902'den beri teozofi çevreleri ile (☛Besant) temas halindeydi. Alman Teozofi Cemiyeti'nin genel sekreteri olur. Okültizm ile bağlantısı çocukluğundan beri vardı, çünkü kâhinlik becerisine sahip olduğuna inanırdı. İçinde bulunduğu teozofik hareket gitgide daha çok doğu bilgelik öğretilerine doğru kaymaya başlayınca, 1912 yılında ayrılmıştır. Steiner Antropozofik Topluluğu'nu kurmuştur. 1902 ile 1912 arasında temel eserlerini yayımlanmıştır: *Wie erlangt man die Erkenntnis der höheren Welten* (1904), *Theosophie** (1904), *Die Geheimwissenschaft im Umriß* (1909)**. Antropozofi

* *Teozofi*, Çev.: Ayşe Domeniconi, Omega Yayınları, 2002, 2. baskı (Ed. n.)
** *Gizli Bilim*, Çev.: Ayşe Domeniconi, Omega Yayınları, 2003 (Ed. n.)

Rudolf Steiner

onun için, insanın spiritüel yanını, kâinatın spiritüel âlemine götüren, "bilginin yoludur". Amaç, asıl canlıyı oluşturan, tüm yaratılışın içinde ruhsal muhteviyatı tanımaktır. İnsan dört tabakadan oluşur: Fiziksel beden, ether (enerjinin taşıyıcısı), astral beden (etki ve duyguların taşıyıcısı) ve ego (benlik). Ruhani ve cismi alan arasındaki değişkenlik, sadece insanda değil, tüm kâinatta da vardır. İnsanlık tarihinde İsa merkezi bir rol oynar. 1913'te Steiner, İsviçre – Dornach'da antropozofik hareketinin merkezi, Goethe-anum'u kurmuştur. Bu andan itibaren çalışmaları daha güçlü bir şekilde uygulamaya yönelmiştir. Karısı ile birlikte hareketin yeni bir dalını geliştirmiştir, Eurythmie'yi (Oyritmi). Müzik, resim ve mimarlık, tıp, pedagoji/eğitim (Waldorf okulları), onun dünya görüşünden, yeni fikirler elde etmişlerdir. Antropozofik düşüncelerini politikada hayata geçirebilmek için, 1918 yılında Sosyal Organize Üçlü Teşekkül Birliği'ni kurmuştur. Devlet, ekonomi ve din birbirinden ayrılmak zorundaydı. Adalet önünde eşitlik, dini özgürlük ve ekonomide birlik hâkim olmalıydı.*

STELLARIA (YILDIZ ÇİÇEĞİ)

Yıldız çiçeği (Stellaria media) tarlaları saran, bir yaban otudur. Büyü inanışında cadı büyüsüne ve kötü ruhlara karşı kullanılan bir madde olarak tanınırdı. Günümüzde halk tababetinde, kalp çarpıntılarına ve kalp yetmezliklerine yararlı olan, kalbi güçlendirmek için kullanılan, sevilen bir ilaçtır. Bu bitkinin öz suyu erime illetine karşı iyi bir ilaçtır; ezilen ot, akciğer ve karaciğer iltihabında, boğaz şişmelerinde ve çıban

* Steiner'in dilimize çevrilmiş bazı eserleri: *Nietzsche-Çağımın Savaşçısı*, Çev.: Sevinç Çekli, Omega Yayınları, 2004; *Ruhsal Hayatın Değişimi*, Çev.: Şafak Sakarya, Ruh ve Madde Yay., 1995; *Kozmik Hafıza*, Çev.: Anita Tatlıer, Samsara Kitapları, 2003; *On Bir Avrupa Mistiği*, Çev.: Selma Övünç, Dharma, 2002 (Ed. n.)

çıkmasında dıştan pansuman veya sargı olarak kullanılır.

STERNEDER, HANS
1888-1981

Bir çeşit doğa tasavvufu öğreten, yazar ve ezoterist. Başlıca eserleri: *Also sprach die Cheopspyramide, Tierkreisgeheimnisse und Menschenleben, Das kosmische Weltbild* (Kozmik Dünya Tasavvuru), *Der Sonnenbruder, Der Wunderapostel* ve *Sang des Ewigen.*

STEVENSON, IAN
**1918*

Amerikalı psikyatr (Virginia Üniversitesi). Stevenson, ☛reenkarnasyon araştırmalarında uzmandı. Her tür hileyi mümkün olduğu kadar ortadan kaldırabilmek için, paranormal fenomenler hakkındaki materyallerini genellikle çocuklardan elde etmiştir. Araştırmalarını *Der Mensch im Wandel von Tod und Wiedergeburt* (4. baskı 1983) adlı eserinde toplamıştır.

STILLER, ANDREW TAYLOR
☛ *Osteopati*

STİGMATİZASYON
yun.'dan gelir Stigma = "Kalan iz"

Esasen, Romalı köleleri işaretlenmesi için kullanılan tabir. Daha sonraları Hz. İsa'nın yara izleri için ve doğal yollarla açıklaması mümkün olmayan, işler için kullanılmıştır. Ermiş ve özellikle dindar kadınlarda derilerini aniden kanaması, yara açılması gibi. Katolik kilisesi, 50'sini kabul ettiği, yaklaşık 300 vakaya tanık olmuştur Therese v. Konnersreuth'un olayı meşhurdur. Stigmatizasyon, Okült bağlamda, Richet, Krafft-Ebing gibi ruh doktorlarının da kanıtladığı gibi, güçlü bir ototelkin ile açıklanabilir.

STİKİYOMANTİ
yun.
☛ *Mantik*

STOA
yun. "Bir çatıyı taşıyan sütun dizisi"

Felsefe: Geleneklere, doğa kurallarına göre bir yaşama yönelik gayret ve kaderi soğukkanlılıkla göğüsleyen, antikçağlardaki dini bir tutum.

STONE, RANDOLPH
1890-1983

Amerikalı doğal tedavi bilimcisi ve ☛Polarite Terapisi'nin kurucusu.

STONEHENGE

Witshire'da (İngiltere) bronzya da eski taş dönemlerindeki megalitik kült merkezleri (☛Megalitler). Konumlarının açısı yaz ortası şafağına yönelik olduğu için, bu yerler Güneş ya da Ay mabetleri olarak kabul edilir. Kaynak: G.S. Hawkins, *Merlin, Märchen und Computer* ve *Das Rätsel Stonehenge gelöst?*

Aziz Franziskus Stigmatizasyon halinde...

STORMBERGER

☛ *Orman Kâhini*

STRAUSS, ALFREDO

Geçen yüzyılın başında, rakamların sihrine dair ve ☛numerolojiye ilişkin önemli katkılar sağlamıştır: *Die Weltzahl Pi* (1931, Evrenin Rakamı Pi, 7. bölümün başında elementer matematik ihlalleri içerir, örneğin denklem öğretisi), *Deutsche Cabbala* (1929). Strauss, Oskar

☛Fischer'in araştırmalarını, kabalistik isim yorumları sistemi şeklinde genişletmiştir. Bunun için, 22 harften oluşan bir "Solar alfabe"den (Güneş alfabesi) yararlanır, (Q=kw, X=ks, Y=1 ya da j, Z=ds). Bir ismin sayı değeri daha sonra, kendisine belirli anlamların yükleneceği, faktörlere ayrılır.

STRES TOPLARI

☛ *Qi Gong*

Ta Ming Hanedanı döneminde (1368-1644) kullanılan bir Çin terapi yöntemi. Söz konusu olan içi boş iki küredir, içlerinde bu çelik küreleri döndürmeye yarayan, ikinci bir küre bulunmaktadır. Ayrıca çelik kürelerin içinde, dahili kürenin yaylanarak hareket etmesini sağlayan bir mil vardır; dahili kürelerin haraketi sonucu Yin ve Yang sesleri meydana gelir. Bu iki küre belli kurallara göre elin içinde hareket ettirilir. Bu şekilde meydana gelen titreşimler sayesinde el ve kol kasları titreşir ve kan dolaşımı sağlanır.

STRICHNON

Günümüzde bilinen bitkilerle özdeşleştirilemeyen, büyü için kullanılmış bir bitki.

STRINDBERG, AUGUST

1849-1912

Yoğun bir şekilde okültizm ve paranormal tezahürlerle meşgul olan İsveç'li şair. ☛Swedenborg'un öğretileri, Strindberg üzerinde büyük bir iz bırakmıştır. Bu alandaki tecrübelerini *Blaubücher* (Mavi kitaplar, 3 cilt) adlı çalışmasında toplamıştır.

STUPA

Budist ülkelerdeki büyük çan şeklindeki heykel... Basamaklarının her biri ruhsal kemale erişi sembolize eder.

STYRAX

Baharatlı, leylak ve nergiz kokusunu hafifçe andıran, Batı Asya ve etrafındaki bir kaç adadan gelen reçine. Bu reçine *Liquidambar orientalis*'den elde edilen bir maddedir. Arıtılmamış haliyle, kirli kahverengi, alacalı, pis ve yapışkan bir kütle görüntüsü verir. Temizlendiğinde, bal gibi, yeşilimsi ve saydam bir madde halini alır. Styrax'ın anti-parazit ve antiseptik etkileri de olduğundan, tıpta da kullanılır. Ayrıca tütsü olarak kullanımı da yaygındır.

SUBLIMATO (SÜBLİMATO)

lat. "Yükselme, Yüceltme"

Katı bir maddenin, buhar yoluyla boynuzlu imbikten geçirildiği ve bunun sonucunda tekrar bütün bir şekilde elde edildiği, kuru destilasyon. ☛*Lapis philosophorum*'u elde etmek için yapılan bir çalışma.

Psikolojik olarak: Güzelleştirmek, rafineleştirmek; aşağı bir durumun asil bir duruma dönüştürülmesi.

SUBUD

Susila (doğru hayat), Budhi (içsel güç) ve Dharma'dan (kanun) oluşan, Sanskrit kelimelerin başlangıç harflerinden türetilmiştir. Esrime haline girmek için, Yoga şeklinde bedensel hareketler uygulayan bir tasavvuf akımı. Endonezyalı Muhammed Bapak Subuh (*1901) tarafından kurulmuştur. Çoğunlukla Subud, ☛Gurdjieffin öğretisinin bir devamı olarak kabul edilir.

SUCCUBUS

lat. "Altına yatmak"

Geceleri uykularında erkeklerle ilişkiye giren varlığın (dişi ihtiras iblisi) adı. Yeniçağın başlangıcına kadar, bu ilişkiden çocuk olabileceğine bile inanılmıştır.

SUCELLUS

Romalı Tanrı Silvianus gibi, Keltler'in orman tanrısı. Bir çeşit su tanrısı olduğu sanılan Tanrıça Nantosvelta ile birlikte ortaya çıkmıştır.

SÛFİ

Tasavvufta bu ifade, sadece tanrısal hakikate ulaşmış olanlar için kullanılır.*

SÛFİ HEKİMLİĞİ

alm. Medizin der Sufis

Kur'an ve Arap doktorların hadisleri esastır: Avicenna**, Rhazes*** ve Suguti. Okul hekimliğinde ayrılan bir fizyolojiyi şart koşan dört Ahlat (Akhlat) veya özsu öğretisine dayanmaktadır.

Gıda tüketimi aşağıdaki süreçten geçmektedir: 1. Mide (1. sindirim), 2. Karaciğer (2. sindirim). Orada önemli besin maddeleri kan özsuyuna (sıcak ve nemli) çevrilmektedir. Oradan kalbe ve kan dolaşımına (3. sin-

* "İslam dininin doğuşundan sonra ortaya çıkan, daha çok müslüman toplulukların bulunduğu ülkelerde kullanılan *sûfi* kavramı kendini Tanrı'ya adayan, geçici dünya işlerinden elini eteğini çeken, yalnız tasavvuf konuları üstünde çalışan kimselerin genel adıdır. Sûfi kavramının nereden doğduğu konusunda farklı düşünceler ileri sürülür. Bazılarına göre sofi yunanca bilge anlamına gelen "sophos"tan, bazılarına göre bu konularla uğraşanlar dünya nimetlerine sırt çekenlerinden dolayı, sırtlarına giydikleri yün hırkaya işaret edilerek arapça yün demek olan "suf"tan, bazılarına göre de Hz. Muhammed zamanında "sofa" denen bir odada toplananlara verilen "ehli suffa" adından gelir. İslam dünyasında sofi adını ilk alan Ebu Haşimül Sufi Kûfi'dir. Bir söylentiye göre de ona bu adı Hasan bir Yesarül Basri, başka bir söylentiye göre de Ahmed bin Hanbel bin Mehmet Şeybanî vermiştir. Bütün islam ülkelerinde yaygın olmasına karşılık, sûfi kavramının belli bir tanımı, kesin bir açıklanışı yoktur." Kaynak: Meydan Larousse, 11. Cilt, s.424 (Ed. n.)

** İbn-i Sina'nın batıda bilinen ismi... (Ed. n.)

*** Rhazes ya da Rasis (d. 860-ö. 932) ünlü İranlı hekim... (Ed. n.)

dirim) ulaşmaktadır. Önemsiz besin maddeleri salya özsuyuna = Phlegma (soğuk ve nemli) çevrilmektedir. Bu da sindirim yoluyla salya, mide suyu ve pankreasa çevrilmektedir. Geri kalan besin maddeleri safra özsuyu (sıcak ve kuru) olmaktadır. Karaciğerden oluşan mutat safra, ince bağırsaklara ulaşmaktadır. Besin maddelerin belli unsurlarından 4. veya melankolik özsu oluşturulmaktadır (soğuk ve kuru). Değerlendirilemeyecek unsurlar ise sindirim sistemi üzerinden dışkıya ulaşmaktaydılar. Bu özsulardan birinin ısısı ve nemi bozulduğunda, hastalık meydana gelmektedir.

Bu dört özsu ve onların etkileri hakkındaki detaylı araştırmayı Avicenna'nın (İ.S. 1037) tıbbi ansiklopedisi içermektedir. Ahlat'ın öğretisi, sûfi hekimliğinde beslenmenin önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Sağlıklı kalmak için en iyi yöntem, Kur'an'da belirtilen besin maddelerini (Allah'ın besin maddelerini) yemekten geçmektedir.

Başka bir yöntem ise Ramazan ayında oruç tutulmasıdır. Oruç en iyi ilaç sayılmaktadır (Ramazan ayında, sonra bir ayın 1. ve sonuncu günü veya her pazartesi, perşembe ve cuma). Sağlığın korunabilmesi için, aynı zamanda 8 çeşit pozisyonun uygulandığı namaz hareketlerine de uyulması gerekmektedir. Günlük okunan Kur'an mükemmel bir teneffüs alıştırması sayılmaktaydı.

Terapi için bitkilerin yan ısıra özellikle yağlar kullanılmaktaydı. (Hina, Ud ve Cennet el-Firdevs'in "Ulu cennet kapısı" - sûfilerin özellikle beğendiği bir koku karışımıdır.

Bir başka yöntem ise, semâ etmek, Kur'an okumak ve zikir etmektir. Ayrıca, üzerine Kur'an ayetlerinin sayı biçiminde yazıldığı muskalar (Tevhid) da kullanılmaktaydı. Arap harflerinin de, İbranca harflerde olduğu gibi sayı değerleri mevcuttur.

Örneğin: Allah Sûfizm.

1 30 30 5 = 66

SUFİYUN

Tasavvuf felsefesini benimsemiş kimseler topluluğu.

SUFİZM

İslam'ın tasavvuf hareketinin adı. Etimolojik olarak kelimenin, Arapça Sûfi = Yün'den geldiği genelde kabul edilir. Sûfiler, eski zamanlarda müslümanların çölde gece nöbeti tutarken dokudukları yünden gömleklerden giyerler. Arapça *suf* ya da *safa* "saflık" ya da Yunanca sophia türetmesini de literatürde bulmak mümkün.

Mantrik koruyucu Mandala'lı akrep muska

S.'in temelleri, S. ile birçok tarikatıyla (örneğin Euchiten/Oykitler) ortak yönleri bulunan Gnostik'lere dayanır (☛Gnosis), ancak S.'nin dini dayanağının da İslam olduğunu unutmamak lazım. Sûfiliğin hedeflediği yol (☛Tarikat), Tanrı ile birleşmektir (☛et-Tevhid). Bu yolda ilerlemenin nedenleri Tanrıyı tanıma (Marifet), Tanrı aşkı (Makahabet) ve Tanrı korkusudur (Mahbfet). Bu birleşmeye varabilmek (Tevhid) için şu yöntemler gereklidir: Mantra tasavvufu (Zikr-i-cali), ardı ardına Allah'ı çağırmak, düşüncelerin sessizliği (Zikr-i-Kafi), nefes ve konsantrasyon çalışmaları (Zikr-i-Dem), vecde gelmek (Vecd) ve tanıma (Khatrat). Sûfi şu basamakları tırmanmak zorundadır: 1) Salik (arayan), 2) Mürid (öğrenci), 3) Tarikat (kudretli, hedefi ☛Arif olamak), 4) Fana (Murakabe etmek, benlik silinmiştir) 5) Vali (kutsal, ☛Baka ruh haline erişmiştir, tanrısal sonsuzluğa bakış). S. bu yüzyılda Avrupa ve Amerika'da özellikle Hazrat Inazat ☛Khan vasıtasıyla yayılmıştır, bugün var olan sûfi tarikatları ona danışırlar. Temel eser: A.Schimmel, *Mystische Dimensionen des İslam** ☛Dervişler.

SULPHUR PHILOSOPHORUM
Tüm metallerin babası olan kimyasal element ile aynı değildir.

SUMATRABENZOE
Piyasada büyük kalıplar halinde bulunan, kirli kahverengi bir rengi olan reçine. Sumatrabenzoe'nin kokusu, Siambenzoe'ninkinden daha iyi değildir, ama daha kuvvetli ve aromatiktir.

SUN BEAR
Washington yakınlarında ayı kabilesini kuran, bir Chippewa-tıp adamı. Kızılderililer'in olduğu gibi, Kızılderili olmayanlar da üye olabiliyor. Karısı Wabun ile birlikte, daha derin bir tabiat ve toprak bağlılığına dönüşü anlatan, sayısız kitap yayımlamıştır. Seçim sloganı şöyleydi: "Toprak Ana ile uyumlu ol". Sadece tezahürleri sayesinde, astroloji bilgisi olmaksızın kızılderili astrolojisine dayanan, tıp tekerleğini bulmuştur. Bunu yaparken, tabiatın deveranında yer alan doğum, ölüm ve yeniden doğuşu, insan hayatının bir deveran olarak görüldüğü kızılderili tasavvurunu temel alır. İnsan doğumuyla, bu dairenin herhangi bir çıkış noktasına varır. O esnada, sembolik olarak hayvan-

* *İslâmın Mistik Boyutları*, Çev.: Ergun Karabıyık, Kabala Yayınevi, 2001

lar yoluyla ifade edilen, örneğin Puma, kar kazı gibi yetenekler edinir. Bunun yanı sıra, insanın doğa elementleriyle (hava, toprak vb.) olan ilişkisini düzenleyen element grupları da önemlidir.

SUNNOMATİK

Rakamları harflere taksim etmeye yarayan, R.D. Josse tarafından geliştirilmiş bir tekniktir. Onun teorisine göre bir kelimenin mistik anlamı, ünlü harflerin sayı değeri sayesinde tanınabilir. 1-12 sayılarının tekabül ettiği, 12 ünlü harfi (12 burca ve 12 yarı seslilere benzer) esas alır.

SUNYATA

hinduizm "Boşluk"

Meditasyon anında tüm tasavvurların, düşüncelerden uzaklaştığı anı tarif eder. Tüm tezatlar rafa kaldırılmıştır.

SURANY, MARGUERITE DE

**1921*

Fransız kadın ressam ve yazar. 1950 yılında Paris'te resim eğitimi aldı ve resimlerinin satışıyla geçindi. Macar astrolog ve kabalist Geza de Surany ile yaptığı evlilikten sonra astroloji, Kabala, simya ve Mısır ilmi, sonraları da Çin tıbbı ile ilgilenmiştir. 1967 yılında, yakın zamanda batıni bir okula dönüşen, "Uluslararası Grafoloji Bilimler Enstitüsü"nü kurmuştur. Eşinin ölümünden sonra doğu bilgelik öğretileri ile meşgul olmuştur. Başlıca eseri: *I Ging und Kabala.*

SURAT ŞABD YOGA

Urduca: "Ustaların yolu". Müritleri tarafından "Spiritüalizmin bilimi" olarak kabul edilen, Spiritüel bir öğreti ve topluluk. Öğretisi özellikle meditasyon ve sessiz duayı yeğleyen pozitif tasavvufun bir şeklidir. Bu öğretinin kurucusu Baba Singh Savan'dır (1858-1948). Öğrencisi Sant Kirpal Singh (1894-1974) bu öğretiyi 20 kitapla yaymıştır. Oğlu ve veliahtı Sant Darshan Singh (1921-1989) bugün 550'den fazla merkezi bulunan uluslararası Savan Kirpal misyonunu kurmuştur. Bunun yanı sıra, Urduca yazan, tanınmış bir şairdir. Bugün bu spiritüel topluluk, oğlu Sant Rajinder Singh tarafından yönetilmektedir. Başlıca kaynaklar: Sant Kirpal Singh: *Spirituelles Elixir* ve *Mystik des Todes*; Sant Darshan Singh: *Das Geheimnis der Geheimnisse*, *Rufen der Seele* (şiirler).

SURYA, G.W.

1873-1949

Başka bir adıyla Demeter Georgiewitz Weitzer. Ezoterist, Gülhaçlılar çevresine mensup yazar. Alternatif tıp ile ilgili temel

teşkil eden eserleri, *Okkulte Medizin* serisiyle yayımlamıştır: *Okkulte Diagnostik und Prognostik, Astrologie und Medizin, Pflanzenheilkunde auf okkulter Grundlage* (Okült Temeller Üzerinde Bitkisel Şifa Öğretisi) ve *Paracelsus-richtig gesehen*.

SUSAM

"Pedalineen" sınıfına dahil, botanikte adı *Sesamum orientale* olan "susam" isimli bitki. Yağ içeren tohumları (%70), sıkılarak susam yağının elde edilmesi için kullanılır. Susam yağı, altın sarısı bir renkte olup, kokusuz ve hafif, kenevirinkine benzer hoş bir tadı vardır. Susam bitkisi büyüde "mucize anahtarları" grubunda anılır, tohumu, sigara veya tütsü gibi maddelerde kullanıldığında kişiyi hayallere sürükler.

SUSO, HEINRICH (HEINRICH von BERG, ayrıca SEUSE)

1300-1366

Zühdi bir yaşam şeklini seçen Alman tasavvufçu; Başlıca eseri: *Büchlein der ewigen Weisheit* (1328 civarı; Sonsuz Bilgeliğin Kitapçığı) şairane ve anlamlıdır, ancak yeni ve özel düşüncelerden mahrumdur.

SUSRUTA

Hintliler'in en tanınmış tıp öğretisi olan "Susratasamhita"yı yazan Hintli tıp yazarı (İ.Ö. I. yy.).

SUSUMUA

hinduizm

Omurilikte, ☛Muladhara-Çakra'yı ☛Sahasrara-Çakra ile birleştiren narin yapılı kanal.

SUŞUPTA

hinduizm

Kendi kendine unutma hali. Benliğin hallerinden biri. Diğerlerinin adı ☛Jagrot, ☛Svapna ve Turiya'dır.

SUTRALAR

☛*Vedalar*'ın bir parçasıdır. Burada söz konusu olan, *Vedalar*'ın içeriğini kısa kuraliar halinde toplayan öğreti kitaplarıdır, örneğin Dharma-sutra: Adil yaşam, Gryhasutra: Evcil yaşamın ritüelleri, Sraut-sutra: Büyük kurbanların ritüelleri. Budizm'de bu literatür sınıfının adı "sutta"dır.

SUTRATMAN

sanskr./Teozofi (Blavatsky), "ip-benlik"

Hayattan hayata enkarnasyon yoluyla geçen bireysellik, bireyselliğin altın ipi, kendi kendinin bilincinde olma akımı.

SUTTANİPATA

budizm "Küçük koleksiyon"

Başkalarının yanı sıra, Patavatthu'yu da içerir (Tanrı ve hayalet hikâyeleri).

SUTTAPİTAKA

Suttalar = Beş gruptan oluşan dersler (Nikayalar) ☛Dighani-

kaya, ☛Majjhhlmanikaya, ☛Samyuttunikaya, ☛Anguttaranikaya, ☛Khuddakaanikaya.

SUZUKİ, DAİSTZ TEİTARO
1870-1966

Yazılarıyla ☛Zen'in, batı dünyasında anlaşılmasında büyük katkı sağlayan Japon hoca ve Zen ustası. Suzuki felsefe, sinoloji ve batı dillerini öğrenmiştir. Kamakura'da Engaku Tapınağı'nda Zen ustası Shaku Soen tarafından bu akıma dahil edilmiştir. Yaklaşık olarak 40 yıl Amerika'da yaşamış ve Yale ile Colombia üniversitelerinde hocalık yapmıştır. C. G. Jung, Heidegger, Toynbee, Fromm ve sayısız başka düşünür onun etkisi altında kalmıştır. Başlıca eserleri: *Zen und der Weg der tötigen Liebe* (Ölümcül Aşkın Yolu ve Zen), *Koan der Sprung ins Grenzlose* (Koan Sınırtanımazın Sıçrayışı), *Zazen-die Übung des Zen, Leben aus Zen, Mushin-die Zehnlehre vom Nichtbewußtsein* ve *Satori der Zenweg zur Befreiung.*

SÜBLİMAT

Bu çok zehirli cıva süblimesi, İspanyol muskalarında nazara karşı kullanılmıştır.

SÜBLİMİNAL
lat. "Alt algısal"

Şuur tarafından algılanmadan, doğrudan bilinç altımızı etkileyen, hedeflenmiş pozitif ☛telkinler için kullanılan isim. Bu yöntemle, bilinç altında kayıtlı olan "Hiçbir zaman başarılı olamadım" gibi negatif iknalar ortadan kaldırılabilir ve nadasa bırakılmış güçler aktif hale getirilebilir. Komplike bir algılama ve karıştırma sürecinde, sınırlı algılama imkânından ötürü, şuurun artık anlayamadığı, ancak bilinçaltı tarafından duyulabilen, müziğin sözsel mesajları algılanır. Böyle sübliminal kasetler, özellikle psikoterapist Lutz Mehlhorn (*1957) tarafından geliştirilmiştir.

SÜLEYMAN'IN MÜHRÜ

Efsanesi İsrail kralı Süleyman'a (I.Ö. 974-937) dayanan bir mühür. Uçları yukarı ya da aşağı doğru eğik, birbiri üzerinde duran, iki eşkenar üçgenin meydana getirdiği, altı uçlu bir yıldız (heksagram).

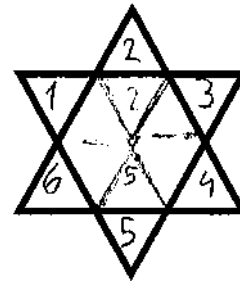

SÜLFÜR (KÜKÜRT)

Simyada üç özden birinin anlamı, sevginin ve görünmeyen ateşin ilkesidir.

SÜMBÜL ÇİÇEĞİ YAĞI

Sümbül çiçeği yağı, sümbül çiçeğinin petrol ether yardımıyla esansı alınarak elde edilir. Büyülü parfümlerin katkı malzemesidir aynı zamanda.

SÜMBÜL KÖKÜ YAĞI ya da MİSK KÖKÜ YAĞI

Ferula sumbul'un kökünden elde edilir. Miski andıran, kendine has bir kokusu vardır. Parfüm kombinasyonu başarılı sonuçlar verir.

SÜMÜKLÜBÖCEK TAŞI

Sümüklüböceğin kafasından elde edilir. ☛Marcellus Empiricus tarafından (İ.Ö. 400) baş ağrılarına karşı tavsiye edilmiştir.

SÜT TAŞI (GALAKTİT)

Eskiçağda, suyla yıkandığında rengi ve görünüşü süte benzeyen bir beyaz taş, belki de tüf, tebeşir, kireç, yağlı taş, kaymak taşı veya alçıdan başka bir şey değildi bu taş. İlk olarak Plinius'un, sütannenin sütünü artırdığını söylemesiyle gündeme gelmiştir.

SVABHAVA

"Kendi kendine oluş", "Kendi kendine yaratma", "Bir şeye kendi kendini yetiştirmek".

SVADHİSTANA-ÇAKRA

hinduizm

Cinsel organlarda bulunan ikinci Çakra.

SVAPNA

hinduizm

Şuurun uyku ve rüya hali.

SWASTİKA

hinduizm "Çapraz şekil"

Yoga'da ellerin çapraz olarak göğsün üstünde birleştirilmesi. Bu çapraz şekil uğurlu kabul edilir ve vücuda çizilir.

SWEDENBORG, EMANUEL

1688-1772

Teolog, tabii ilimler uzmanı, mühendis. 1744'te kendisini, öteki dünya ile temasa geçiren tezahürleri ve rüyaları oldu. 7 Nisan 1744 günü bir "ruh" tarafından kendisini tamamen bu işe adaması emrini aldı. Görevini bıraktı. Bu andan itibaren ruhlarla, hem de sadece yaşadıkları dönemde tanıdığı kişilerle değil, bunun yanı sıra Vergilius, Luther, Melanchthon vb. irtibata geçti. Birkaç eseri: *Arcana coelestia* (8 cilt, 1749-1756), *De coelo et eius mirabilibus et de inferno* (1758).

Öğretisinin ana fikri, nesnelerin karşılığının olmasıdır (signatura rerum). Çünkü her nesne varlığını dış görünüşüyle oluşturur. Böylelikle kutsal yazılar, tanrısal gerçekliğin görülebilen ifadesidir. Ama Kitab-ı Mukaddes'te öyle sözler vardır ki (Papa ile ilgili) tanrısal hakikatin karşılığı değil, sadece bunların yorumlarıdırlar. Bir başka te-

mel öğretisi de, Swedenborg'un Tanrı kavramına atfettiği, makro-kozmik ve mikro-kozmik öğretisidir. Tanrı'nın içindeki insani hareketleri, aydınlatma dönemi yazılarının iddia ettiği gibi, dinin içinde ima edilmemiştir, bunun kanıtı, insanın da dahil olduğu, tüm ruhani varlıkların ilk resminin Tanrı olduğudur. Melekler, ruhani varlıklar ve insan beraberce Tanrı'nın vücudunu meydana getiren homo maximus'u (büyük insan) oluştururlar. Swedenborg, sadece Aydınlanma çağının felsefecilerini değil - ki Kant da (1724-1804) *Träume eines Geistsehers* adlı kitabında onu eleştirmiştir - aynı zamanda üçlem dogmasını ret ettiği için kiliseler tarafından da şiddetli saldırılara maruz kalmıştır. Müridi olan Robert Hindmarsh, 1788'de kendi kilisesini kurmuştur (Yeni Kilise). Fikirleri, farmasonlara da (☛Şedik Sistem) ilham kaynağı olmuştur.

Emmanuel Swedenborg

SYLPHEN (SİLFEN)

Paracelsus'un elementer ruhlar için ya da ☛doğa cinleri, perileri için kullandığı bir tabir.

SYMONDS, JOHN

**1914*

Crowley'nin literatür mirasını devralan İngiliz yazar. Kenneth ☛Grant ile birlikte çalışarak, Crowley'nin önemli eserlerinden bir kaçını yayımlamıştır. Crowley hakkında yazılmış şimdiye kadar yazılmış en önemli biyografi de onun kaleminden çıkmıştır. *Aleister Crowley-Das Tier 666* (1983), aynı şekilde Blavatsky hakkındaki biyografi de (In Astral Light; 1965) alanında önemli çalışmalardandır.

SZEKELY, EDMOND BORDEAUX

**1979*

Özellikle ☛Essenliler'in yazılarını tercüme ederek ve yorumlayarak kazanç sağlayan Fransız şarkiyatçı ve yazar.

Szekely 70'den fazla kitap yazmıştır, aralarında İranlılar'ın dini yazıları ve Kolombiya öncesi dönemdeki eski Meksika'da yaşamış olan insanlar hakkında olanları da var. Başlıca eserleri: *Das Evangelium der Essen* (1-4), *Die Lehren der Essen* ve *Das Friedensevangelium der Essen*.

SZYTHENLAMM

Orta Asya'da yetişen bir bitki, botanikteki adı *Aspidium Baranez*'dir, büyüde Szythenlamm ismi ile anılır. Kökü bir bıçakla kesildiğinde, kalın, bolca, kırmızı renkli bir süt özü fışkırır. Bu bitki, Palea Cibotii ya da Pili Cibotii adı altında kanı durduran bir ilaç olarak bilinir ve kırmızımsı-kahverengi tüyleri bugün dahi Palea haemostaticae olarak kullanılır. Szythenlamm, Hindistan'da "Pengahavar" adıyla tanınır ve orada da kanı durduran ilaç olarak kullanılır. Bu tuhaf bitki, yarı hayvan, yarı bitki olan, dört ayağı ile sıkıca toprağa kök salmış ve yara aldığında kan kaybeden bir yaratık olarak düşünülmüştür. Büyücülüğe göre, *Agnus soythicus*'un kadınlara verimlilik, mal-mülk ve zenginlik, erkeklere ise şan ve şöhret, uzun bir yaşam sağlıdığını söylüyor. Szythenlamm'ı elde etmek çok zordu ve dolayısıyla da oldukça pahalıydı; prensler, beyler bu bitki için, mavi zambak ve adamotu'na ödedikleri fiyatın kat kat fazlasını öderlerdi.

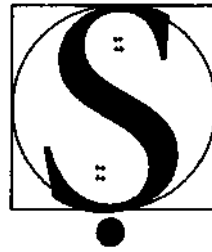

ŞABAT (ŞABBAT)

ibr.

"Haftanın yedinci günü; dinlenme günü; Yahudiliğin temel öğelerinden birisi. Tora'da Şabat'ın kutlaması ile ilgili nedenler arasında; Yaratılış'ın nihayete ermesi (Yaratılış, 1; Çıkış, 20), hizmet edenlere bir dinlenme fırsatı sunma (Tesniye, 5), Tanrı ile Yisraeloğulları arasındaki Ahit'in bir işaretini teşkil etmesi (Çıkış, 31),... sayılabilir. Tesniye, 5 ayrıca Çıkış'ı Şabat'a bağlar. Şabat 10 Emir'de belirgin bir şekilde ifade edilmiş olan tek kutsal gündür. Yahudilik'teki üç başlıca tema bu günü tarif eder: Yaratılış, Tecelli ve Manevî Kurtuluş."*

ŞAH, İDRİS

1924, Hindistan

Afgan asıllı, İngiliz vatandaşı; Londra'daki "Institute for Cultural Research"ün müdürü, Club of Rome ve British Association for Advancement of Science'ın üyesi. Şah, öncelikle ☛Sûfizm ile ilgilenmiştir; bu dalın uzmanı olarak kabul edilir. Başlıca eserleri: *Denker des Ostens***, *Die Hautprobe*, *Die Weisheit der Narren* (Delilerin Bilgeliği), *Wege des Lernens* (Öğrenmenin Yolları) ve *Das Zauberkloster*.***

ŞAKTİ

sanskr.

Tanrı Şiva'nın dişil enerjisi.

ŞAKTİZM

Bu tarikatın müritleri Şiva'nın karısı Durga'ya en yüksek dünyevi ilke olarak taparlar (Şakti = Güç). Bu tarikatın farklı bir özelliği, gizli tapınma şekilleridir (☛Cakrapuya). Bir daire içinde oturulur (çakra), ☛mantralar söyleyip, kendilerini beş Makara'ya adarlar. Bu kültün anlamı, aslında daha

* Kaynak: Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, 2002, 3. Cilt, s. 652. (Ed. n.)

** *Doğu Bilgelerinden Seçmeler*, Çev.: Mehmet Harmancı, Say Yayınları, 1996. (Ed. n.)

*** Şah'ın dilimize çevrilmiş diğer bir eseri: *Doğu Büyüsü*, Çev.: Osman Yener, Say Yayınları, 2000, 2. Baskı (Ed. n.)

Japonya'daki Toung-sou-szu Tapınağı'ndaki bir çizim...
Şakyamuni'nin Nirvanası...

aşağı dürtüler sayılan zürriyetin devam ettirilmesi ve yemek yemenin, her şeyi aşabilen güçlerin (Şakti) şekilleri olarak gösterilerek yüceltilmesidir. Bu tarikatın hedefi zaafların kontrol edilmesi ve dengelenmesidir, çünkü kurtuluş, ancak böyle mümkündür.

ŞAKYA

Buda'nın tâbi olduğu savaşçı soyunun adı, bu yüzden Buda'nın adı da Şakyamuni'dir, "Şakyas kabilesinin bilgesi".

ŞAMAN

Tunguz. "Büyücü"

Sibiryalı doğa toplumlarında, aynı zamanda bir rahip ve kâhinin de görevini üstlenen büyücüye verilen isim. Hayvana dönüştürmeyi de içine kapsayan büyülü uygulamalar, vecde geliş sırasında yapılır. Bu ruh hali tütsü, dans ve gürültü yoluyla sağlanır. Bugün Şamanizm'in, zamanında tüm Avrasya'da yaygın olduğuna inanılır. Kalıntıları, cadılık âleminde yer buldu. Şaman hasat gelirini yükseltebilmek için, hayvan kılığında ölüler diyarına uçmuştur.*

ŞANKARA

hinduizm

Vedanta'nın hocası ve meşhur bir din reformisti. Özellikle Tanrı Şiva'ya tapardı, bu yüzden bu tanrının enkarnasyonu (vücuda gelmesi) olarak kabul edilmiştir. Tüm dini tarzların ve öğretilerden öte, bir çeşit felsefe üstü öğreti geliştirmiştir, çünkü bütün öğretiler, Tanrı'ya ya da en son asli sebep olarak dua edebileceğiniz Tanrı'ya işaret eder. Ancak bundan şu da çıkıyor, Tanrı ile dünyanın farklı değildir.

☛ *Advaita;* ☛*Vedanta*

ŞANTİYE

alm. Bauhütte

Farmasonluk locası için başka bir tanımlama. Bu deyim, ortaçağın katedral şantiyelerinden ortaya çıkan farmasonluğun oluşumunu hatırlatmaktadır.

ŞARABİ, ŞALOM

1720-1777

Daha sonra Kudüs'te yaşamış olan, Yemenli kabalist. İlgi ala-

* "Araştırmacıların çoğuna göre, şaman ya da baksı terimleri yerine "kam" terimini kullanmak daha doğrudur. Çünkü, Türkler ve Moğollar, şaman terimini bilmez. Bu terimi Rus araştırmacılar, XVII. yy. sonlarında Kuzey Sibirya'da yaşayan Tunguzlar'dan öğrendi. Tunguzca'da şaman, coşmuş, durmadan oynayan, bir oraya bir buraya sıçrayan kişi, anlamına gelir. Yani, koşullara karşı "isterik" tepki gösteren bir kimliktir. Şaman teriminin Tunguzca'dan geldiği konusunda genel bir kabul olmakla birlikte, yine de terimin etimolojisi, bilim insanlarını bir hayli uğraştırdı: Kimi bilimadamları bu terimin kökeninin Pali dilinde "rahip, zahit" anlamlarına gelen "çramana" ile aynı kökten geldiğini savladılar." Kaynak: Esat Korkmaz, *Eski Türk İnançları ve Şamanizm Terimleri Sözlüğü*, Anahtar Kitaplar Yayınevi, 2003, s. 137. (Ed. n.)

nı Luryanik Kabala idi (☛Luria/Lurya). Başlıca eseri: Duaların sırlarını ve meditasyonu konu alan *Fluβ des Friedens.*

ŞARKI SÖYLEME, RİTÜEL

Özellikle grupla söylendiğinde, müzik (şarkılar) ve pantomim oyunlarıyla insanın içindeki gizli yönlerine hitap eden ve onları aktive eden bir psikoterapi. Söylenen şarkıların çağrışım yaptırma özellikleri vardır.

☛ *Pentatonik Şifa Müziği*

ŞASTRA

hinduizm

Öğreti kitapların genel bir adı.

ŞECHİNA (ŞEHİNA)

ibr. "Sekine", "Tanrı'nın Yaratıcı Varlığı"

Tanrının yanımızda bulunmasını (tanrı huzurunda olmamızı) simgeler, doxa theou. Menşe itibarıyla kutsülakdas'ta (kutsalların kutsalı) bulunur, tapınağın harap edilmesiyle, İsrailliler'le birlikte sürülmüştür, sembolik olarak ilahi varlık (dişil prensip) kılığında sürgünde dolaşmaktadır, dua eden cemaatin arasında ve gizli öğretinin müzakeresi sırasında ateşleyen bir güç olarak hazır bulunmaktadır.*

ŞEDİM

ibr.

İnanışlarından kopan İsrailliler'in, kurban olarak insan sundukları, bir iblis sınıfı.

ŞEHİNA

☛ *Şechina*

ŞEMA

"Şema Jisrael" ("Ey İsrail işit, Efendimiz, Tanrımız tektir") sözleriyle başlayan Yahudiler'in geleneksel inanışında salavat getirmedir. Şema günlük olarak sabah ve akşam ibadetlerinde ve okunur.*

* "Kabalist mistiklere göre Tanrı'nın kutsal varlığı. "Şehina", Tanaim'in yazılarında yer almaya başlayan bir tabirdir ve Tanrı'nın dünyadaki varlığını anlatır. Bu deyim, Kutsal Kitap'ta yer almamaktadır. Talmud, Agada ve Targumlar'da belirli bir yerde bulunduğu zaman Tanrı'nın oradaki Kutsal Varlığı'nı tanımlar." Kaynak: Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, 2002, 3. Cilt, s. 666. (Ed. n.)

** "Şema, 245 kelime içerir. Rabiler'e göre; Tora'da yapılması gerekli (olumlu) türden mitsvot sayısı 248, vücuttaki organ ve kemik sayısı da 248'dir.; onun için Şema'a üç kelime daha eklenerek simgesel bir bağlantı kurulmuştur.
Şema ile ilgili bazı kurallar şöyledir:
Her Yahudi, Şema'ya zamanında söylemelidir. Şema okunurken kelimeleri teker teker söylemeli ve ağzından çıkanları anlamaya gayret etmelidir.

- Özellikle ilk cümleyi söylerken Tanrı'nın ismini (Ad...) yüceltmeye konsantre olmalıdır. Eğer yeterli konsatrasyonu sağlayamadıysa dönüp tekrar okumalıdır.
- Şema'yı söylemeyi unutmuş ve yola çıkmış bir kişi, zamanın gecikmekte olduğunun farkına varırsa; durmalı ve gözlerini kapatıp yoğunlaşarak ilk cümleyi söylemelidir. Geri kalan bölümleri yürürken de okuyabilir... ./..

ŞEMHAMPHORAŞ

ibr. "İsm-i güzel" (Türkçe'de Esmaiil Hüsna)

"Bölünmüş isim" ya da "Gerçek, bölünmemiş olan isim". Tanrı'nın 72 hecelik ismini niteleyen kavram. Kaynak Hz. Musa'nın 2. kitabıdır (14 19-21). Her üç dizenin 72 harfi vardır ki bu toplamda 216 harf eder. Şimdi bu her üç dizeyi birer satır halinde, bir satır ötekinin üstüne gelecek şekilde, ilk dizeyi sağdan sola, ikincisini soldan sağa ve üçüncüsü de tekrar sağdan sola yazıldığında, üç harften oluşan 72 dikey sıra elde edilir. 72 sıranın her biri, 3 harften oluşan bir kelime meydana getirir. İlgili İbranca son ekler de eklediğinde, 72 meleğin ismi ya da Tanrı'nın sıfatları elde edilir.

ŞEMSEDDİN MUHAMMED

☛ *Hafız-ı Şirazi*

ŞEYH

ar.

Sûfi ustası. Tasavvufta tarikat liderleri ya da bir dergahın mürşidine verilen unvan. Kelime olarak 'yaşlı' anlamına gelen bu kavram, geleneksel toplumlarda yaşın bir statü göstergesi olmasına işaret eder. Şeyh imajı ayrıca dinî bilimler alanında eğitim almış ve bunlardan hareketle kendilerine muhtemelen daha büyük bir prestij içeren keramet ya da manevî güçlerle donanmışlık gibi bir nitelik atfedilen din adamları anlamına da gelmektedir. Bu güçler, şeyhlerin bilgelik, rehberlik ve önderlik niteliklerini meşrulaştırmaktadır. Şeyhler bazen özellikle daha alt düzeydeki müritleri tarafından neredeyse bir peygamber, mehdi ve hatta çok özel durumlarda Tanrı rolüne bile yaklaştırılabilmektedir. Bununla

./.. Şema okuyan bir kişi, kesinlikle konuşmamalı, hatta el ve yüz hareketleriyle bile işaretleşmemelidir.

- Bir kişi sinagoga geldiğinde halk Şema'yı okumak üzereyse, en azından ilk cümleyi onlarla beraber ve olması gerektiği gibi söylemelidir...
- Şema okurken; Kadiş, Kedușa, Barehu ve Modim'e cevap vermek dışında hiçbir şekilde kesinti yapılmaz.
- Tora çalışırken Şema saatinin geçmekte olduğunu farkeden bir kişi çalışmasını kesmeli ve Şema'yı okumalıdır.
- Şema okurken Sefer-Tora'ya çağrılan bir kişi Şema'yı kesip kalkabilir ama sadece berahaları okuyabilir. Peraşa'yı ise okuyamaz.
- Şema'nın aynen dua kitaplarında olduğu gibi okunması gerekir. Ama sessiz okunmuşsa, bu önemli değildir.
- Şema söyleyip söylemediği konusunda şüphee düşen bir kişi, Şema'yı baştan itibaren okumalıdır." Kaynak: Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş., 3. Cilt, 2002, s. 670-672. (Ed. n.)

birlikte tasavvfi eğitim içinde kitlesel düzeyde dindarlığın gelişimine katkıda bulunma, bir diğer ifadeyle İslamın daha içsel bir bağlanma içinde popülerleşen biçimini devam ettirme hususunda şeyhlerin etkisi küçümsenemez.*

ŞEYTAN

alm. Teufel

Ortaçağ Hıristiyan inancında bütün kötülüklerin anası, bilhassa cadı davalarında bütün kötülüklerin asli faili. Acem'lerdeki Ahriman, Cermen inancındaki Loki'ye ve diğer kötü tanrılara karşılık gelmektedir. Şeytan öğretisi yüzyıllar boyunca bütün Alman bilim adamlarının kafalarını meşgul etmiştir. Bu garip tahayyülün üç açıklaması vardır; Şeytan ya Roma inancının, Alman tanrılarını bilinçli bir şekilde dönüştürmesi ile ortaya çıktı ya da insanın içindeki bütün kara büyüsel dürtülerin doruğu olarak tamamen sembolik şekilde oluştu. Ancak üçüncü açıklama, bulanık gördükleri kehanetler sırasında münferit kişilere, gerçekten şeytan kılığındaki hayalet görüntüleri, ışık varlıklarının göründüğü olasılığını mümkün kılmaktadır. Temel eserler: *Geschichte des Teufels* (1869; Şeytanın Tarihi, yeni baskı) ve Alfonso di Nola, *Der Teufel* (1990).

ŞEYTAN AYETLERİ

alm. Satanische Verse

1988'de yayımlanan (Alman baskısı 1989) Hint asıllı İngiliz yazar Salman Rüştü'nün kitabının adı. Tutucu İslami kesim tarafından bu eser, mukaddesata küfür etmek olarak kabul edildi ve İran devrim lideri Hümeyni, hakkında ölüm fetvası verdi. Olayın perde arkası, Hz. Muhammed'e şeytan tarafından verildiği için Kur'an'dan silinen ayetlerdir. Hz. Muhammed sureden şu metni; "Üçüncü ve son olan, Allat, Al'Uzza ve Manat'dan ne bekliyorsunuz"u okuduğunda, Şeytanın ona şu cevabı verdiği söylenir: "Bunlar yükselen turnalardır. Onların dualarına muhtacız." (Turnalardan kasıt, melek vari varlıklar). Allat, Al'Uzza ve Manat, Mekke'nin üç ana tanrıçalarıydı. Bu ifade, Mekkeliler ve müritleri tarafından tanrıçaların kabul edilmesi olarak yorumlandı. Bu olay, birçok hadiseyi beraberinde getirdi, çünkü o dönemde Hz. Muhammed'in taraftarlarıyla, Mekkeliler arasında gergin bir ortam vardı. Şimdi bize aktarılanlara göre,

* Kaynak: Mehmet Ali Kirman, *Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü*, Rağbet Yayınları, 2004, s. 219. (Ed. n.)

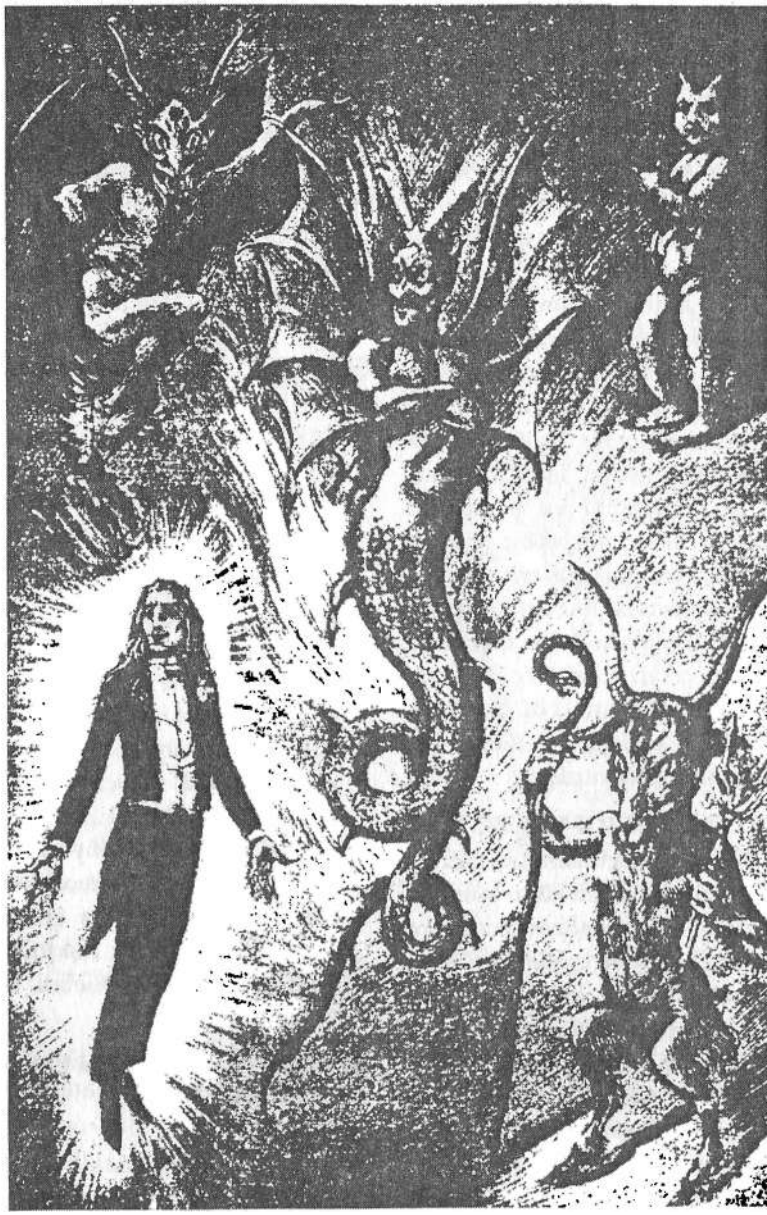

Şeytan; kendisine itaat edenlerle...

aynı günün akşamında melek Cebrail, ona bu dizeleri kendisinin mi öğrettiğini sorar. Hz. Muhammed, şeytana ait olan bu sözleri, "Allah'ın sözleri" diye aktardığını anlar. Değiştirilen dizeler şunlardır: "O oğullara, siz de kız çocuklarına mı sahip olacaksınız? Bu elbette ki adil olmayan bir dağılım olurdu." Bu silinmiş olan şeytani dizelerin aktarılmış bölümü, kesin ve güvenilir olarak kabul edilebilir. Bu durum, Hz. Muhammed'in Tanrı kavramının geliştiğini ve kendisinin –ara sıra– putperest ibadete izin verdiğini gösterir. Bir başka yorum ise, bu üç tanrıça da, Tanrı katında duacı olarak ortaya çıkan melekleri görür. Bu tür canlıların, Hz. Muhammed'in teolojik sisteminde sağlam bir yeri vardır.

ŞEYTAN ISIRIĞI-UYUZOTU

Kendine özgü ısırılmış gibi gözüken bir kazık kökü bulunan, botanik adı *Scabiosa succisa pratensis* olan ve tarakotugiller familyasına ait olan bitki. Halk tababetinde bitkinin kökü gibi otu da, iltihaplanmalara ve ezik sonucu oluşan ağrılara karşı kullanılırdı. Bitkinin adının şeytan ısırığı olmasının sebebi, şeytanın sözde bitkinin tedavi gücüne sinirlenip kökünün bir kısmını ısırarak bitkiyi yok etmek istemesine dayanır. Büyücülük, üzerinde uyuz otu taşıyan kişinin, şeytanın marifetlerinden ve kötü kadınlardan koruduğunu iddia eder. Definecilikte de yardımcı madde olarak geçmektedir.

ŞEYTAN KİTAB-I MUKADDESLERİ

☛ *Gölgelerin Kitabı*

ŞEYTAN PİSLİĞİ

alm. Teufelsdreck, lat. Asant

Bitki *Asa foetida*'nın kökünden çıkan, güçlü kokuya sahip yersakızı/kauçuk reçinesi. Halk tababetinde çok sayıdaki iç hastalığa karşı kullanılırdı.

ŞEYTAN ŞALGAMI

İhalk arasında "akasma" "yaban kabağı" da denilen, botanik ismi *Bryonia alba* olan, kabakgiller familyasına ait olan bir bitki. Halk inancında ateşe ve ısırık yaralarına karşı iyi geldiği düşünülür. Büyü inancında, çiftçiler meteorolojik olaylara karşı koruma önlemi olarak evlerine asar. Aşk büyü maddelerinde de önemli rol oynar.

ŞEYTAN TARAFINDAN ELE GEÇİRİLME

alm. Besessenheit

Salt psikolojik olarak, güçlü manevî baskılar bulunduğu zamanlarda, örneğin ruhanî baskının kilise dışındaki her türlü

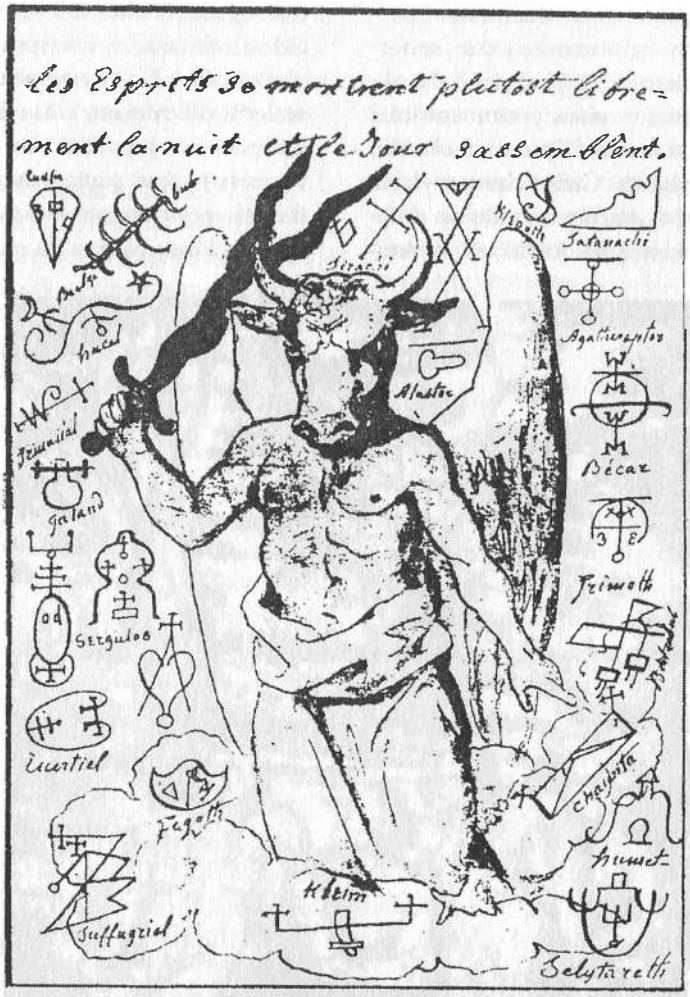

Şeytanların Prensi...

düşünceyi sadece yasaklamakla kalmayıp, ahlaksızca ve günah saydığı ve insanlar üzerinde telkine dayalı bir baskı kurduğu ortaçağda, ortaya çıkan histerik-epileptik durumlar ile açıklanabilen ve devamında telkinler ile bulaşıcı olabilen, özel bir ruh hali. Bu fenomenin spiritüel açıklaması, dışlanmış bir insanın vücuduna, dünyevi ruhlar, akıcı kurtçuklar, elementallerin hükmedip, onun içinde korkunç kötülükler yap-

tığından yola çıkmaktadır. Şeytana tutulmanın tipik semptomları, ki çoğunluğu daha akla yatkın olanı yerine spiritüel açıklamayı düşündürmektedir, şunlardır: Gizli kalmış şeylerin açığa çıkarılması, yabancı dilleri konuşma kabiliyeti, inanılmaz ağırlıkları hareket ettirme, eklemlerin aniden kilitlenmesi, öküz, domuz ve ayı benzeri seslerin çıkarılması, kilise ile ilgili olan her şeye karşı müthiş bir nefret. Yani şeytan tarafından ele geçirilmenin belirtileri, kısmen kilise baskısı ile ortaya

Şeytan tarafından ele geçirilmenin tipik özellikleri olan hareketsiz kalma ve kasılma ile bir şeytana tutulmuşun tasviri

çıkan ağır sinirsel semptomlar ve kısmen medyumluğa bağlı hadiselerdir. Temel kaynak: T.K. Oesterreich: *Die Besessenheit* (1921).

ŞEYTAN TARAFINDAN ELE GEÇİRİLME EPİDEMİLERİ
alm. Besessenheits epidemien

Yüksek sayıda insanı kısa sürede etkileyen ve kendi kendine veya yabancı telkinle aktarılan Şeytana Tutulma. Böylesine şeytan tarafından ele geçirilme epidemileri bilhassa rahibe manastırlarında ve dini kız okullarında meydana gelmiştir. Bunlar çeşitli şekillerde ortaya çıkıyordu: Böylece bazı manastırlarda birdenbire yüzlerce rahibe şeytan tarafından ele geçirilmenin tipik semptomlarını gösteriyordu. 1566 yılında Amsterdam'da bulunan öksüzler evinde 70 çocuk bu epidemiye tutuldu. Diğer kız ve erkek okullarında da bu tekrarlanıyordu. Echternach'taki gibi ısırma epidemileri, zıplama epidemileri meydana geliyordu. En kötü şöhrete sahip epidemi, Würzburg'a bağlı Unterzell Manastırı'nda, manastır baş rahibe yardımcısı Maria Renata Sängerin tarafından yaratılmıştır. 1869 yılında bile Illfurth'da çok sayıda erkek çocuğu epidemiye tutulmuştur. ☛Anges

ŞEYTANI BEDENDEN ÇIKARTMA
☛ *Egzorsizm*

Şİ'UR KOMA
ibr. "Boyut Bilimi"

Burada söz konusu olan Yahudi tasavvufçuların Tanrı'nın, tahta yükselirken, ilahi varlığın, ölçüsüz biçimde abartarak tasvir edilmiş olmasıdır.

Tanrı tasvirindeki bu abartı, tasavvufçu-Yahudi çevrelerin dışında oldukça itici bulunmuştur. ☛Hechaloth; ☛Merkabah; ☛Ma'asseh Merkabah; ☛Astral seyahatler, kabalistik.

ŞİATSU
☛*Tıp, Çin*

ŞİFA BİTKİLERİ

İSİM	ETKİ
1 Bamya Kökü	Mide, Bağırsak
2 Melekotu Kökü	Mide, Sindirim
3 Anason	Öksürük, Bağırsaklardaki Gaz
4 Arnika Çiçeği	Mide, Bağırsak, Sinir
5 Göz Otu	Göz İltihabı
6 Kedi Otu Kökü	Sinir

İSİM	ETKİ
7 Ayı Üzümü Yaprakları	Mesane
8 Kayın Ağacı Yaprakları	Mesane, Böbrekler
9 Acı Yonca	Mide, Ateş
10 Fasulye Kabukları	Şeker Hastalığı, Mesane
11 Isırgan Otu	Kan Tasfiyesi, Mesane
12 Böğürtlen Yaprakları	Mide, Bağırsak
13 Suteresi	Mesane, Karaciğer, Deri
14 Yavşan Otu	Bronşit, Böbrekler
15 Meşe Ağacı Kabuğu	Soğuk Şişkinliği
16 Centiyane Kökü	Mide
17 Çilek Yaprakları	İshal
18 Şahtere	Kan Tasfiyesi, Karaciğer
19 Yabani Akdiken Kabuğu	Mide, Bağırsak
20 Rezene	Öksürük, Mide
21 Aslan Pençesi	Mide, Bağırsak
22 Altın Başak	Boğaz, Mesane, Böbrekler
23 Kuşburnu	Böbrekler
24 Sabankıran Kökü	İdrar Söktürücü, Kan Tasfiyesi
25 Süpürgeotu Çiçeği	Nıkris, Romatizma
26 Yaban Mersini Yaprakları	İshal
27 Çoban Çantası	Kan Kesici, Kan Tasfiyesi
28 Kedi Başı	Bronşit
29 Mürver Ağacı Çiçeği	Terletici, Soğuk Algınlığı
30 Ömer Otu	Mide
31 Devetabanı Yaprakları	Göğüs
32 İzlanda Likeni	Mide
33 Kılıç Otu	Mide, Bağırsak, Karaciğer, Safra
34 Eğir Otu	Mide, Bağırsaklardaki Gaz
35 Papatya	Terletici, İltihap Önleyici
36 Kardobenediktenkraut	Mide, Karaciğer
37 Kedi Ayağı	Mesane, Safra
38 Dul Avrat Otu	Nıkris, Romatizma
39 Karabuğday	Böbrekler Mesane
40 Kimyon	Mide
41 Lavanta Çiçeği	Uyku Getirici
42 Keten Tohumu	Mide, Bağırsak

İSİM	ETKİ
43 Selam Otu	Sıskalık, Kalp, Sinir
44 Ihlamur Çiçeği	Terletici, Ateş
45 Kara Hindiba	Kan Tasfiyesi
46 Ciğerotu	Bronşit
47 Ebegümeci	Balgam Söktürücü, Öksürük
48 Melisa Yaprakları	Sinir, Bağırsak
49 Ökseotu	Kan Tasfiyesi, Kireçlenme
50 Nane	Sindirim Sistemi
51 Ayrıkotu Kökü	Böbrekler, Mesane
52 Solucanotu	Solucan İlacı
53 Ölü Çiçeği	Anti-Spazm, İshal
54 Roman Papatyası	Mide, Saç Yıkama İlacı
55 Biberiye Yaprakları	İdrar Söktürücü, Sindirim
56 Adaçayı Yaprakları	Ağız Hastalığı, Bağırsak, Karaciğer
57 Kandil Otu	Sindirim Bozukluğu
58 Çuhaçiçeği	Öksürük
59 Dar Yaprak Sinirotu	Balgam Söktürücü, Mide
60 Hercai Menekşe	İdrar Söktürücü
61 Meyankökü	Balgam Söktürücü, Göğüs
62 Kızıllık Otu	Mide
63 Kekik	Bronşit
64 Ardıç Meyveleri	Mide, Mesane
65 Ceviz Yaprakları	Kan Tasfiyesi
66 Pelin Otu	Bağırsaklardaki Gaz, İştah Açıcı
67 Wollblumen	Soğuk Algınlığı
68 Atkuyruğu	İdrar Söktürücü, İltihap Önleyici

ŞİFALI BİTKİ KİTAPLARI

XV.-XVII. yy.'da ortaya çıkan ve çoğu kez ahşap gravürlerle resimlendirilmiş olan tıbbi botanik eserlerin adı. Söz konusu olan antikçağ ve Arap yazarlarının derlemesidir: Hippokrates (İ.Ö. 460-370), Büyük Plinius (İ.S. 23-79), Galen (İ.S. 130-200), Dioskurides (İ.S. I. yy.) ve İbni Sina (İ.S. 980-1037). lat. yazılmış şifalı bitki kitaplarının yanı sıra az sayıda bazı Almanca kitaplar da (Garten der Gesundheit) mevcuttu. Şifalı bitkiler tababetine, Albertus Magnus (1193-1280) ve Hildegard v. Bingen (1098-1179)'in de

önemli katkıları olmuştur. 1485'te *Garten der Gesundheit* adlı Almanca kitaptan önce, ilk basılan kitap ("Herbarium Latinus") 1484'te Gutenberg'in halefi Peter Schöffer tarafından yayımlanmıştır. Yaygınlaşmasından da görüldüğü gibi, bu eser büyük bir başarı kaydetmiştir. 1543'te Tübinger'li Profesör Leonhard Fuchs, bu türün en güzel eserlerinden sayılan kapsamlı, resimli bir şifalı bitkiler kitabı yayımlamıştır. Bunu, 1544'te, imparator Maximilian'ın saray doktoru Matthiolus'un kitabı takip etmiştir. XVII. yy.'da Tabernaemontanus'un 2.400 resimli kitabı bahsedilmeye değerdir. En ünlü kitap ise Nürnberg'li eczacı Besler'in 1613'te yayımladığı "Hortus Eystettensis" olsa gerek. 1.000 resim içermekteydi. 30 yıllık savaştan sonra bu kitaplara olan ilgi kaybolmuştur. Kaynak: Karl Eugen Heilmann, *Kraeuterbücher in Bild und Geschichte* (1973).

ŞİFALI BİTKİ TABABETİ

Şifalı bitki tababetinin çıkış nedenleri, o kadar eski ki bilinemiyor. Çinliler'in (Nei Ching) en eski tıp yazıları, Hintliler'in *Vedalar*'ı, Mısırlı Papirüsler (İ.S.1500) ve Babil ile Asur çivi yazısı (İ.Ö. 700) dahi şifalı bitkilerden bahsetmektedir. Burada söz konusu olan insanlığın en eski bilgisidir. Ortaçağ ve yeniçağın kapsamlı şifalı bitki kitaplarının literatür kaynağı, Yunan-Roma Antikçağın ilgili tıbbi eserleridir. Şifalı bitkiler, etkisi sadece kısmen farmakoloji tarafından araştırılan birçok karışık, kimyasal birleşim içermektedir. Bu maddeler sindirim yoluyla kan dolaşımına ulaşmakta. Şifalı bitkilere yüklenen etkiler, halk tababetinin deneyim hazinesine dayanmaktadır. Modern şifalı bitki tababeti, sadece ilaç kodeks kitabının (D.A.B.) norm ve talimatlarına uyan bitkilerden yararlanmakta. Bitkilerin kökü, gövdesi, yaprakları, çiçeği, meyvesi veya tohumu kullanılmaktadır. Kullanım harici olarak, banyolar, bitki kürleri, havlu kompresleri ve durulamalar ve dahili olarak da çay şeklindedir. Hazırlanış için şu işlemler mevcuttur:

1.) **Kaynatmak:** Usulen 1 çay kaşığı kadar bir miktar bitki, suyun içinde, uygun bir ısıda kaynatılmaktadır. Özellikle kökler ve kabuklar için.
2.) **Demleme:** 1 çay kaşığı kadar bitkinin üzerine sıcak su ilave edilerek, 10 dakika demlenmesi beklenir.
3.) **Soğuk Su Demi:** Talimata uygun miktarda bitki ilacı

soğuk suya yatırılıp, 4-8 saat demlenmesi beklenir.

4.) Kombine İşlem.

ŞİFALI SU KAYNAKLARI (MEMBALAR)

☛ *Hidroterapi*

ŞİFRELİ EL YAZMASI

☛Altın Şafak Tarikatı'nın kurulmasına yol açan, şifreli bir yazıyla yazılmış, 60 sayfalık el yazması. 1887 yılında W. W ☛Wescott keşfetmiştir. Beş mistik ayin içerir. Arkadaşı ☛Mac Gregor Mathers ile birlikte bu ayinleri deşifre etmeyi başarır. El yazmasında sözüm ona Bayan Sprengel adında Ulm'da yaşayan Alman bir Gülhaçlılar'ın adresini bulurlar. Bir yazışma yapılır. Westcott'a, ismi "Altın Şafak" olan bu Alman Gülhaçlılar Topluluğu'nun İngilizce bölümünü kurma yetkisi verilir. Westcott 1888 yılında Mathers ve Woodmann'ı, Londra'da "Altın Şafak"ın Hermetik Tarikatı'nın İsis-Urania Mabeti'ni kurmaya davet eder. "Bayan Sprengel" adındaki kişi ile ilgili tüm araştırmalar sonuçsuz kalmıştır. Bugünkü görüş, belgenin Wescott tarafından tahrif edildiği yönündedir.

ŞİHO

jap. "Tasdik"

Zen Budizmi'nde ustanın, öğretisini öğrencisine aktarma eylemi için kullanılan tabir.

ŞİKANTALA

jap. "Sadece oturmak"

Bir Zazen alıştırmasına yoğunlaşmaya verilen ad.

ŞİKKA

Budizm "Eğitim"

Üç çeşidi mevcuttur: Ahlaki terbiye, yüksek ruhani terbiye ve yüksek bilgelik terbiyesi.

ŞİMDİKİ ZAMAN – DÖRT – KELİME MEDİTASYONU

Selby tarafından geliştirilmiş olan bir psikoteknik. Amaç, tamamıyla şu anı yaşamaktır. Her yeni nefes verişte şu dört kelime söylenmekte: Solunum, kalp atışı, denge ve tüm beden.

ŞİN Yİ ÇUAN

Narin Kung Fu okulunun, üç tarzından biri. Basit olmalarına rağmen, öğrencilerin yüksek gayret sarf etmesini gerektiren, sadece on iki hareketten oluşur. Hareketlerin zorluğu nedeniyle, bu akıma mensup çok az sayıda taraftar vardır.

ŞİNGON OKULU

806'da, Kobo Daişi olarak da bilinen Kukai tarafından kurulan ☛Elmas Aracı'nın bir kolu. Kukai, kendisine göre, son ilkelerinde mutabık olan Budizm, ve Taoizm hakkında bir kitap yazdı. Temel eser *Mahairocano Sutra*'dır. Bu akımda olağandışı bir gizli öğreti söz konusudur. En yüksek öğretiye ulaşabilmek için, ön aşamaları

geçmek gerekir. Bunlar materyalizm, ☛Taoizm, Brahmanizm, ☛Budist, ☛Hinayan ve ☛Mahayan okullarıyla ilgilenmeyi gerektirir.

ŞİNJİNMEİ

Ruha inancı işleyen, Japonca şiir koleksiyonu. Sosan, bu en eski Zen metninin yazarıdır (*606 İ.Ö.)

ŞİVA (I)

hinduizm

Hintliler'in baş tanrılarından biri. Brahma ve Vişnu'nun yanı sıra, tanrısal olanların görünen biçimlerinden biri olarak kabul edilir. Bu üçlemede, nesneleri yok eden görevini üstlenmiştir. Bu Tanrı'nın sembolü zekerdir (fallus).

ŞİVA (II)

Vedik dönemde doğanın fırtına, şimşek veya yangın gibi yıkıcı felâketlerinin kişileştirilmiş tanrısı olan Rudro, epik dönemde Şiva olarak adlandırılır. Bu nedenle bu Tanrı'ya Şiva-Rudro dendiği de olur. Yok edici niteliğinden ötürü, yaratıcı tanrı Brahma ve koruyucu tanrı Vişnu ile birlikte bir üçlü oluştururlar. AUM (veya ☛OM) hecesiyle simgelenen bu üçlüye trimurti adı verilir.

ŞLAH, HAHAM YEŞAHU BEN AVRAHAM HOROVITZ

1565-1630

Kabalist. *Die zwei Gesetztafeln* adlı eserin yazarı.

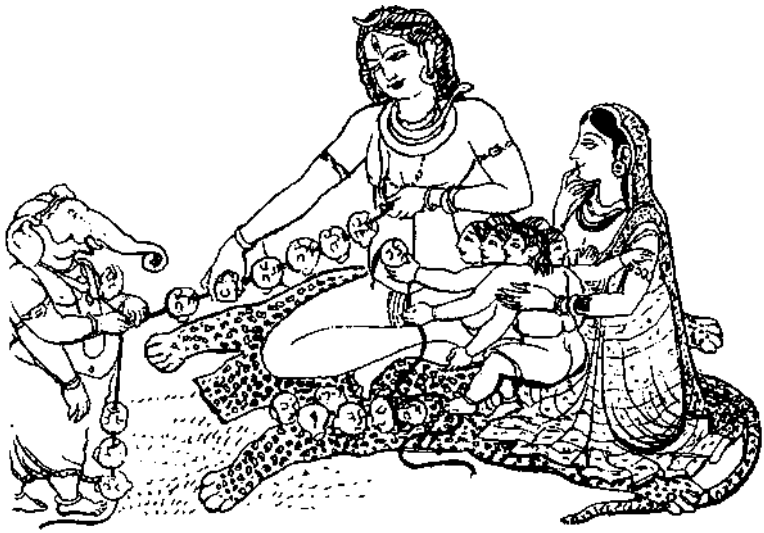

Parwati, Şiva ve ailesi

ŞOLEM, GERSHOM
1897-1981

Tanınmış Kabala araştırıcısı. Başlıca eserleri: *Bahir* kitabının çevirisi (1923), *Bibliographia kabbalistica* (1927), *Alchemie und* ("Monatsschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judentums"un içinde 69, 1925), *Die jüdische Mystik in ihren Hauptströmungen* (1957), *Zur Kabbala und ihrer Symbolik* (1960) ve *Ursprung und Anfänge der Kabbala* (1962).

ŞÖVALYE

Tarot oyununda, kraliçe ile vale arasında yer alan saray kartı.

ŞRAMANERA

Öğrenim aşamasındaki Budist bir keşiş için kullanılan ifade.

ŞÜPHECİLİK (SKEPTIZISMUS)

Temel olarak ya her hüküm önünde bir kuşkunun olması gerektiğini ya da gerçekliğin hükmünün olamayacağını, olsa olsa olasılığın bir hükmünün olabileceğini öğreten felsefi akım.

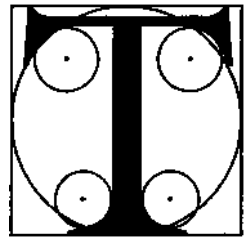

T'Aİ HSÜAN CHİNG

2000 yıl önce felsefeci Yang Hsiung'un bir araya getirdiği eski bir kehanet kitabı. Uzun bir müddet ☛I Ging'in gölgesinde kalmıştır. Bugün, oldukça zekice hazırlanmış bir kitap olduğu bilinmekte. I Ging halk bilgilerinden rasgele derlenmiş bir kitap iken, T'ai Hsüan Ching, mantıki olarak düzenlenmiş ve bütünsel bir felsefe sunmaktadır. İki yerine üç temel güçten söz edilir: Yin, Yang ve üçüncü güç Yen (çin. "insanlık"). Yin ve Yang'la yeni ürün veya fikirler üretilemez. Ancak yaratıcı güç olarak insan ruhu yeni şeyler ortaya koyabilir. Bu üçlü felsefesiyle T'ai Hsüan Ching, sadece Yin ve Yang olmak üzere iki esas tanıyan I Ging'in tamamıyla karşıtıdır. Kaynak: Derek Walter, *Das zweite I Ging* (İkinci I Ging).

T'SAN T'UNG CH'İ

☛ *Simya, Çin*

TA'AMEİ THORA

ibr. "İslamdaki Tecvid karşılığı, Tevrat'ın okunma düzeni"

En yüce ruhsal düzleme eriştirecek, Tevrat'ın gerçek derin anlamına erişmeyi sağlayan okuma şekli.

TABİAT (DOĞA) CİNLERİ

alm. Naturgeister

Gnomlar, su perileri, su cinleri, semenderler, ateş cini, rüzgâr cini, periler, silenler vs. Bu masal figürlerinin varlığı teozofi ve simyada (Paracelsus) kesindir. İki şekli vardır: Semavi ve astral tabiat cinleri. Tabiat âleminin yaşam hiyerarşisindeki yerleri, mineral ve bitkiler basamağından sonra gelir. Onlardan sonra melekler veya deva'lar gelmekte. Nitelikleri, hassas yapılı ile astral arasında değişmektedir. Modern ezoterizmde bu öğreti, ekolojinin bu alana yönelmesiyle beraber tekrar keşfedilmiştir. Yeni, dini kitapları olmayan tabiat dinlerinde, bunlara ibadet önemli bir yer teşkil etmektedir.

TABU

Maori dilinde "yasak, günah"

Dokunulması yasak veya günah olan şeyler.

TABULA BEMBİNA

Mısır kökenli bronz levha. İsmini daha önceki sahibi, Kardinal Bembo'dan (1479-1547) almıştır. XIX. yy.'da, bu levhanın figürleri ardında Mısırlı rahiplerin gizli bilgilerinin saklı olduğu düşünülürdü. Bu nedenle Eliphas Levi, bu levhayı *Thot* kitabının bir varyantı zannetmiştir.

TABULA SMARAGDİNA

lat. "zümrüt levha"

Hermes Trismegistos'un baş yapıtı. Metnin aslında, karanlık fi çağında, Hebron yakınlarındaki bir mezar kovuğunda, ölmüş ve iskeleti kalmış Hermes'in elinde karısı Zara tarafından bulunan bir zümrüt üzerine işlenmiş olduğu söylenir. Metin lat. ve çok karamsardır; ancak yine de, içeriğinin daha çok gnostik-mistik bir anlatım olup olmadığı konusu hâlâ şüpheli olmasına rağmen, simya literatürünün klasik şah eseri kabul edilmiştir. Tabula Smaragdina Türkçe çevirisi: "Yalansız dolansız, hakikat ve kesindir: Mucize bir eserin meydana getirilmesinde altta-

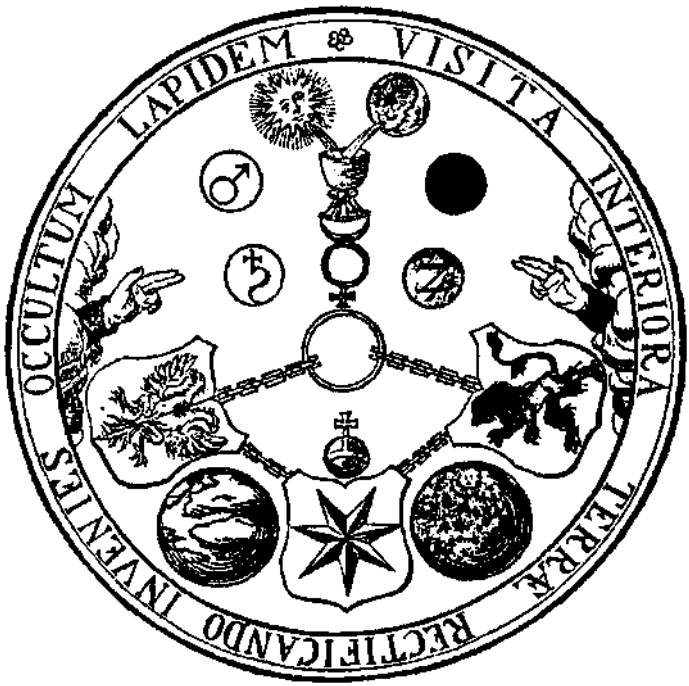

Hermes Trismegistos'un Tabula Smaragdina'sı... (XVII. yy. Gülhaçlılar)

ki, üstteki gibidir ve üstteki de alttaki gibidir. Ve nasıl her şey bir ve onun düşüncesinden meydana geldiyse, aynı şekilde hepsi bu şeyden 'onun uyarlamasıyla' oluşmuşturlar. Bu şeyin babası Güneş ve annesi Aydır. Rüzgâr onu karnında taşımış ve toprak onu beslemiştir. Bütün tamamlanışın esas nedenidir. Toprağa dönüştüğünde, gücü zarar görmez. Ağır ağır ve bir sanatkâr gibi, toprağı ateşten, narini kabadan ayırt et. Yerden göğe yükselir ve tekrar yere iner ve üsttekinin ve de alttakinin güçlerini alır. Böylece dünyanın en muhteşemine sahipsin ve karanlık her şey senden kaçacaktır. Tüm maddeleri düzenleyen ve tüm bedenlere girebilen en Güçlüsüdür o. Bu şekilde, böyle 'uyarlamalarla' yaratılmıştır dünya. İşte bu yüzdendir ki, bana bilginin üç alanına hâkim, Üç Misli Büyük Hermes derler. Yukarıdaki her şey Güneş'in eseridir". Daha ayrıntılı bir yazı ve yorum Gottlieb Latz'ın *Alchemie* (Simya, yeni baskı 1990) isimli kitabında bulunur.

TAGPA

Tib.

Kehanetin basit şekli.

TAHT (THRON)

yun. "Yükseltilmiş mevki"

Melek hiyerarşisinin kademesi.

TAİ CHİ CHUAN ya da YİN YANG HAREKET SANATI

çin. Tai Chi = "en yüce Kanun", Chuan = "yumruk"

Meditasyon özelliği olan bir hareket ve dövüş sanatı. Rivayete göre, Taoist keşiş Chang San Feng (İ.S. XII. yy.), Zen-Budizmi'nin kurucusu Boddhidarma'nın İ.S. VI. yy.'da, keşişlerin meditasyonlarda uzun süre oturmalarını dengelemek üzere geliştirdiği harici dövüş sanatından memnun olmayarak, dahili dövüş sanatı olan T.C.C.'yi geliştirmiştir. Bu faaliyetlerin amacı, vücutta ☛Yin ve ☛Yang olarak da beliren evrensel enerji ☛Ch'i için bedeni geçirgen hale getirmektir. Bu sebeple de bütün egzersizlerin bir Yin ve Yang açısı vardır. Hareketlerin sissilesi içinde Yin Yang'a ve Yang Yin'e dönüşür. Asla iki Yang ya da Yin hareketi üst üste yapılmaz, örneğin eşli alıştırmalarda ve dövüş sanatında saldıranın gücüne (Yang) karşı güç kullanılmaz, aksine karşılanır (Yin). O zaman Yin Yang'a dönüşür ki, bu aslında dengeyi yitirmeden, saldırganın hareketinin izlendiği, onunkiyle birleşerek, saldırgan hareketin boşa çıkartıldığı anlamına gelir.

☛ *Tıp, Çin*

TAİJASA
hint.

Sankara felsefesinde geçen bir kavram. İçe yönelik bilince benzer, benliğin ikinci parçasıdır. ☛Advaita; ☛Vedanta.

TAİKVEA
jap. "büyük değişim"

Japon soyluluk devletinin, VII. yy.'da memur devletine dönüşüm reformu.

TAKDİS EDİLEN (SIRDAŞ/ ADEPT)

Belirli bir okült grubun sırlarının açıklandığı kişi. Eski çağlarda mistiklerin gizli bilgileri, yeni zamanlarda ise ☛Sırdaşların /Adeptlerin mistik tecrübeleri.

TAKIM YILDIZI İKTİRAN
lat. "Yıldızlanma"

Yıldızların gökyüzünde dağılımı ile oluşan gökyüzü tablosu-

Takım Yıldızlarına dair bir tasvir...

dur. Yıldızlarda (Güneş'in haricinde) neredeyse sabit, Güneş, ay ve gezegende ise değişken. Ya yan yana, karşı karşıya ya da birbirinden ölçülü mesafelerde durduklarında ve bu durumlarda ışınları çeşitli etkide olduğunda yıldızların, özellikle gezegenlerin, belli bir duruşu. Aynı zamanda gökteki yıldızlarla, astral (iç) bedenine göre tüm yaratıklar arasında karşılıklı bir etki vardır.

TAKİRAT-I HÂCEGÂN

Ahmet Yesevî'nin adına kurulan, Yesevi tarikatından doğan ☛ Nakşibendi Tarikatı.*

TALA

sanskr.

Hindistan'ın metafizik sistemlerinde çoğunlukla, loka'nın hem karşıtı hem de bununla ilgili olarak kullanılan bir kelime. Loka'nın genel anlamı "yer" ya da daha çok "dünya" olduğundan, tala'nın genel anlamı da "alçak dünya"dır. Her loka'nın karşıt ya da tamamlayıcı bir tala'sı vardır.

TALİH ÇEMBERİ

Ayın uzunluğunun, Güneş'in uzunluğuna oranındaki gibi buna elipste karşı gelen nokta.

TALİH NOKTASI

Güneş'in, Ay'ın ve yükselen yıldızın konumlarından hesaplanan, burçta farazi bir nokta. Talih noktası Karma–Astroloji için önemlidir.

TALK

lat. "Talcum"

"Yeşil, kırmızı ve siyah" talk olarak bilinen üç türü vardır; önce kozmetikte kullanılan talk, daha sonra simyada ve hermetik sanatlarda, gençleştiren ve ömrü uzatan talk yağının hazırlanmasında kullanılmıştır.

TALMUD

ibr.

Şifahi (sözel) kanunun, yazıya dökülmüş hali. Geleneklerde mevcut kanuni uygulamaların kurallarını kapsamaktadır ve şunlardan oluşmaktadır: 1) Gemara (hukuki olaylar), 2) ☛Mişna, 3) Beoraitha ve Tosiftha'yı bütünleyen, Mişna'ya dahil edilmemiş maddeler, 4) yorumlar: Midraşim. Mişna'ya ilave edilen Babil ya da Filistin Gemara'sına göre, Babil veya Kudüs Talmud'undan söz edilir. Talmud'un içeriğine göre, hukuki bölüm Halakha ve anlatı bölümü Haggada şeklinde bir ayrım yapılır.

TALMUD ESSER HASFİROTH

Haham Yehuda Aşlag'ın, Sefirot'un türümleri üzerine yazdığı çalışma. Bu eser, evrenimizin

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

işleyişini derinlemesine kavramamız bakımından vazgeçilemeyecek bir yapıttır.

TAM ÖĞLE VAKTİ

Framasonlarda, loca oturumunun başlamasını (çalışması) ifade eder.

TAMAS

sanskr.

Üç Guna'dan biri. Tamas, karanlığın, sahtekârlığın ve cehaletin özelliğidir.

TANATOLOJİ

yun.

Ölüm ya da ölüm yardımı öğretisi (ötenazi).

☛Kübler-Ross

TANHA

Pali.

Budizm'de sıkça kullanılan ve "maddi hayata susamış olmak" anlamına gelen bir kelime. Reenkarnasyonun gerçekleşme nedenidir.

TANJUR

Tib.

Lamaizm'in kanonik/saygın yazıt derlemelerinden biri.

TANMATRA

hint.

Narin maddeli güçler. 1) Ether, 2) Ateş, 3) Su, 4) Hava ve Toprak elementlerinin (☛Bhuta'lar) bir ön basamağı olan bir tür enerji. Bu büyük elementlere aynı sıra içinde: Bilgi duyusu, yüz duyusu, tat duyusu dokunma duyusu ve koku duyusu olan Tanmatra tekabül ediyor.

TANNAİT'LER

Öğretileri, Mişna'nın içeriğini oluşturan, İ.S. I.-III. yy.'da Yahudi hukuk hocaları için kullanılan İbranca bir terim. Şammai ve Hillel okullarıyla başlayan ve Mişna'nın redaktörü Yehuda ha-Nassi ile son bulan, neredeyse hepsinin Filistinli olduğu 250 Tannait'ler vardı.

TANNHÄUSER

Bir ortaçağ efsanesine göre, büyücü Holda tarafından Hörsel veya Venüs dağına çekilen ve orada büyücü kadınla sefih bir hayat süren, lirik bir şair veya şövalye. Bu hayattan bıktığında, Roma'ya hacceder ve Papa'dan günahlarının affedilmesini diler. Ancak Papa IV. Urban, Tannhäuser gibi bir günahkârın günahlarının affedilme olasılığının, bastonunun çiçek açma olasılığından daha düşük olduğunu söyler. Tannhäuser Venüs dağına geri dönmüştür. Bundan üç gün sonra Papa'nın bastonu çiçek açmıştır. Hemen Tannhäuser'i aratmıştır, ancak nafile. Tannhäuser ebediyen kayıplara karışmıştır.

TANRI DOSTLUĞU

Tauler, Suso ve Merswin'in mensup olduğu XIV. yy.'da kurulmuş mutasavvıf birlik.

TANTAROS

yun. "Yeraltı"

Tantaros, simyada maddesel ve kaba biçimlinin adıdır.

TANTRA

çoğ. sanskr. Tantri, tek.

Kelime karşılığı "dokuma tezgâhı" ya da dokuma tezgâhının iplik düzeneği anlamına gelen ve aktarılan anlamı, geleneksel törenler için bir kural veya ritüel olan bir kelime. Tantra, mistik formül veya büyü formülleri veya büyülü ya da yarı-büyülü güçler elde etme gibi, tanrılara tapınma talimatlarını öğreten, birçok eser veya dini hadisten ibarettir. Genelde Şiva ve tanrısal eşi Durga arasında karşılıklı konuşmalar şeklinde yazılmışlardır. Bir Tantrik eser, beş konuyu ele alır: a) Evrenin ifşa edilişi veya gelişimi, b) Evrenin yok olması, c) Tanrılara dua etme ve tapma, d) Erzu edilen şeyleri elde etme veya onlara ulaşma ve özellikle de insan üstü altı yeteneğin geliştirilmesi, e) Derin meditasyonla kozmosun en yüce tanrısıyla birleşme yöntem ve yolları (genelde dört tane belirtilir).

TANTRİK YOGA

Bu tür bir Yoga ☛Tantrizm ve Şivaizm'de (☛Şiva) gelişmiştir. Yoga hareketleri, evrenin eril ve dişi güçlerini ve tanrı ile tanrıların birliğini sembolize eder. Mesela, kadının eşine sarıldığı Yoni-Asana pozisyonu. Bu akımda, okült ve cinsel uygulamalar belirleyicidir.

TANTRİZM

Tantra'dan (dokuma); özellikle ☛elmas aracından gelişen büyü-ritüel ağırlıklı bir akım. Ancak bir de Hint Tantrizm'i vardır. Temelleri *Vedalar*'a kadar uzanır. Danslar, büyü uygulamaları (☛Mantra'lar, ☛Yantra'lar), ☛Mudra'lar, cinsel büyülü fiiller (puja) (☛Şaktizm) önemli bir rol oynar. ☛Hatha-Yoga Tantrizm'e çok şey borçludur. Kundalini ve Çakra'lar gibi kavramlar Tantrizm'den çıkmıştır. ☛Altın Şafak, ☛O.T.O., ☛Fraternitas Saturni gibi neo-gnostik mezhep ve cemaatler, Tantrizm'in cinsel büyülü ritüellerini ya aynen almışlardır ya da yeniden şekillendirmişlerdir. Tantrizm müziği, ☛New-Age-müziğinde (☛Tiz Sesler/üst tonlar) yeni keşfedilmiştir.

TANTSU ya da TANTRİK ŞİATSU

San Fransisko'da masaj terapisti olarak çalışan Harold Dull tarafından geliştirilen bir Shiatsu şekli (☛Tıp, Çin). Bu Shiatsu şekline öncü, ☛Vatsu olmuştur. Tansu, su içinde yapıl-

mayan bir Vatsu-masajıdır. Dans benzeri hareketlerle –ki bu sebeple de Tantrik Shiatsu da denir– egzersizi yapanın vücudu, masörün kolları, kucağı veya bacakları üstünde taşınır. Bu masaj şekli, masörün egzersizi yapanın enerji merkezlerine hafif baskı yaptığı dinlenme molalarıyla bölünür. Ahenkli bu hareket akışına masör de dahil edilmektedir.

TAOİZM

Öğretisini "Tao-the-ching" (Tao'nun kitabı) adlı kitabında dile getiren Lao Tse (☛İ.Ö. 604), Taoizm'in kurucusudur. Tao (çin. "yol"), var olan her şeyin esas sebebidir. Zekâ, sağduyu, tabiat kanunu olarak da çevrilebilir. Tao ebedidir, görülemez ve dünyanın oluşumundan önce dahi vardı. Ancak Tao sadece metafizik bir esas değil, aynı zamanda insanın hürmet etmesi ve izlemesi gerektiği ahlaki bir normdur. Bu görev ya da erdeme, "Te" denmekte. Taoizmin daha sonraki kuramcıları da, belirli teneffüs egzersizleri, diyetler, jimnastik ve büyü uygulamalarıyla Tao ile birleşmeyi denemişlerdir.*

TAO-THE-CHİNG

çin. ☛Lao tse'nin yazarı olduğu söylenen Taoizm'in ünlü öğreti kitabı. 81 bölüme ayrılan bu aforizma derlemesinin, Laotse'nin öğrencileri tarafından hazırlanmış olma olasılığı var.

TAPAS

hint. "kor"

Bedensel acı, ıstırapla ilintili zühdü yaşam. ☛Niyama'nın önkoşullarından biri. Felsefe de ayrıca, yaratıcı ve düzenleyici esas.

TAPINAK ŞÖVALYELERİ

☛ *Tapınak Tarikatı*

TAPINAK TARİKATI

alm. Tempelherren Orden

Tapınak Şövalyeleri tarikatı da denilir. 1119 yılında, Hugo von Payens, Kudüs'te kurdu. Yerleri Hz. Süleyman'ın sarayına komşu olduğundan kendilerine Hz. İsa'nın Süleyman Tapınağı'ndaki Fakir Şövalyeleri derlerdi. Görevleri Kudüs hacılarını korumaktı. Papa II. Honoruis, 1128'deki Troyes Ruhaniler Meclisi'nde tarikatı onaylamış ve tarikat 1139'dan itibaren doğrudan papaya bağlanmıştır. Miraslar, bağışlar ve ticari işler ile tarikat büyür ve Batı ile Güneybatı Avrupa'ya yayılır. XIV. yy.'ın başında, Kutsal Toprakları Araplar'ın işgal etmesiyle, tarikat, yerleşimini Fransa'ya taşımak zorun-

* Daha ayrıntılı bilgi için bkz. J.C. Cooper, *Taoculuk Nedir?* Eski Çin Bilgelik Öğretisine Giriş, Çev.: İsmet Zeki Eyuboğlu, Omega Yayınları, 2003, 2. baskı. (Ed. n.)

da kaldı. Zenginliği ve etkinliği nedeniyle tarikatı Fransız asilleri, özellikle Yakışıklı Philipp, kuşkuyla takip ediyordu. 1307 yılında büyük usta De ☛Molay'ı ve önde gelen tarikat liderlerini Fransa'da tutuklattı. Papa V. Clemens, 1312 yılında tarikatı dağıttı. Tapınak Tarikatı, ordusu, polisi ve mahkemeleri vb. olan özerk bir devletti. En tepedeki büyük usta; şövalyeler, papaz yardımcıları ve kardeşler şeklinde yapılanmış tarikatı yönetiyordu. Tarikatın kendisi, yine benzer hiyerarşik bir yapıya sahip, tarikat vilayetlerine bölünüyordu. Cevapsız kalan soru ise, tarikatın yasaktan sonra devam edip etmediği ve bazı gizli veya ne tür bir öğretilerinin bulunup bulunmadığıydı. Strikte Observanz Tarikatı'nın kurucusu ☛Hund ve ☛Starck, Tapınak Tarikatı'nın halefleri olduklarını ve onların gizli öğretisine sahip çıktıklarını ileri sürmüştürler. 1879'da Hans Prutz, sağlam kaynaklara dayanan (Tapınak Şövalyeleri dava dosyalarını kullanmıştır) araştırması *Geheimlehre und Geheimstatuten des Tempelherren-Ordens*'nda, aşağıdaki beş iddianın haklı olarak yöneltildiğini ispatlamıştır:

1.) Tarikata yeni üyelerin alınması, haç ile alay edilmesi, çoğunlukla üstüne tükürülmesi ya da tekmelenmesi vb. Hz. İsa'nın açıkça inkâr edilmesi ve ardından seremoniyi yöneten ve diğer mevcut tarikat üyelerinin, başka durumlarda insanın utanarak gizleyeceği bölgelerin öpülmesini gerektiren bir ayindi.
2.) Gizli toplantıları sırasında Tapınak Şövalyeleri çoğunlukla kafa şeklindeki bir putu tanrısal tapınma aracı ilan ediyordu, onda gerçek Tanrı'nın resmini görüyorlardı, inanmaları gereken tek Tanrı'nın.
3.) Tapınak Şövalyeleri Tarikatı'nın rahipleri, ayin sırasında, Transsubstantion'un girişine bağlı "Sakramental" kelimeleri atlıyorlardı.
4.) Ruhbandan olmamalarına rağmen tarikatın liderleri, tarikat şövalyelerinin günahların affetme yetkileri olduğunu iddia ediyorlardı.
5.) Üyelere, tarikata kabul sırasında özellikle, tabiata aykırı fuhuş yapma izni verilmiştir.

Prutz'un çalışmasının neticesi şu şekilde özetlenmektedir: Tapınak Tarikatı ☛Gnosis'in ve diğer Anadolu ve İslami mezheplerin (☛Haşaşinler ve İsmaililer) düşünce yapısını devralmıştır. Düşündürücü olan ise, tutuklu Tapınak Şövlyele-

Tapınak Tarikatı'nın büyük ustaların umuma açık olarak idam edilişleri

ri'nin genellikle işkence altında ifade vermiş olmaları, aslında inandırıcılık sorununu ortaya koymaktadır. Onlara uyduruk suçlamalarda da bulunulduğunun bir ispatı, bir tür put resmi sayılan sözde İdol kültüdür, yani Bafomet'e tapınmadır. 1932 yılında, von Hadenberg ünlü tapınak harf karesini çözmeyi başarmıştır:

S	A	T	A	N
A	D	A	M	A
T	A	B	A	T
A	M	A	D	A
N	A	T	A	S

A ve ortadaki B dışındaki bütün harfler dışarıda bırakıldığında, aşağıdaki şekil oluşmaktadır:

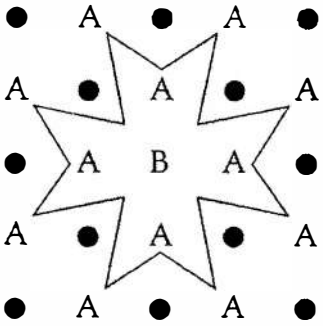

İçteki 4 adet A, tam olarak tapınak haçına eş, bir haç ile tasvir edilmektedir.

Dışarıda bırakılan harfler, Tapınak Tarikatı'nın lat. ismi Salomonis Templum Novum Dominorum Militiae Templorum'un (STNDMT) baş harfleridir.

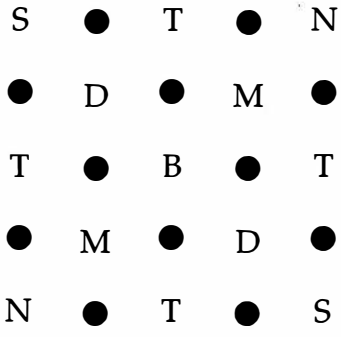

Tapınak haçı, Fyrfos ya da Ateş hiyeroglifi olarak adlandırılan iki şekilden oluşmaktadır. lat. ismin baş harflerinin dışarıda bırakılmasından sonra kare sembolik olarak ateşleyici, yani inancın "Ateşleyici"si şeklini alır. lat. ateşleyici, "Fomes"tir, kısacası tarikat üyeleri şöyle demek istemiştir: "ex litteris B A fomitem habmus" (B ve A harflerinden, bir ateşleyici oluşturduk). Bunun kısaltması: Bafomet'tir. Nitekim, aslında Tapınak Tarikatı'nın bu sözde şeytani putunun Hıristiyan bir anlamı olduğu ispatlanmıştır.

TARA

sanskr. "yıldız"

Şakti'yle karşılaştırılabilen, Budizm'deki tanrıçalar, örneğin Bodhisatva Avalokitceva. Hindu tanrıçası Laksmi, onların

Tara

içinde yaşamaya devam etmekte. Bir de mağaralarda yaşayan ve zenginlik bahşeden Kurukulla var.

TARÇIN veya TARÇIN KABUĞU YAĞI (ESSENCE DE CANELLE)

Bu baharlı-aromatik koku maddesi, günümüzde özellikle Hindistan, Hindi-Çin ve birkaç Batı Afrika adasında yetiştirilen tarçın ağacının kabuğunda bulunur. Tarçın yağı çoğunlukla, özel, doğulu bir ağaç tipinin kokusu elde etmek için, günlük ağacı (buhur) ve ekzotik ağaçların kokusu ile birleştirilir.. Piyasadaki iki ana tür Seylan tarçın yağı ve Çin tarçın yağı ya da Cassia yağıdır.

TARÇIN YAĞI

Tarçın yağı, Çin ve Japonya'da yetişen tarçın ağacı, *Cinnamonmum* (Laurus) *Camphora*'nın odunundan su buharı damıtılmasıyla elde edilmektedir.

TARÇIN YAPRAĞI YAĞI

Cinnamomum ceylanicum'un yaprakları, çok yoğun bir karanfil kokusu ve tadına sahip ve aynı zamanda biraz tarçın gibi kokan ya da tadı olan bir yağ sağlar.

TARHUN YAĞI

Tarhun, *Artemisia Dranunculus*'un yaprakları ve çiçek açan bitkisinin damıtılması ile elde edilir. Çok hafif ve aromatik kokusu vardır ve hafif fantezi koku kompozisyonlarında kullanılır.

TARİH BÜYÜSÜ

☛ *Numeroloji*

TARİKAT

ar. "tarik"ten "tarika(t): Yol

Aynı din ya da inancın içinde, tasavvufa dayanan, kimi farklılıklar görülse de, öz itibariyle "ilahi bilgiye ulaşma yolu" olarak tanımlanabilecek bir yönelim... Söz konusu "ilahi bilgi"nin kaynakları, islam açısından Kur'an ve hadis'ler, başka bir deyişle "Tarikatı Muhammediye"dir.

Önceleri, "Dünya nimetlerine ehemmiyet vermeme, nefsi terbiye, kalp temizliği ve zahidane yaşayış" olarak tarif edilen tarikat, XI. yy.'dan sonra, sûfi kuruluşlara ad oldu.

Mutasavvıflar ilk tarikatları şekillerine göre dörde ayırır: *Sıddıkiye* (kurucusu Ebubekir), *Ömeriye* (kurucusu Ömer), *Osmaniye* (kurucusu Osman) ve *Aleviye* (kurucusu Ali). Tarikatın, İslam'ın ilk yıllarında mevcut olmadığı, ancak 2-3 yüzyıl sonra doğduğu savunulmaktadır.

Bazı mutasavvıflar tarikatları genel bir sınıflandırma ile üçe ayırır: **1.)** Tarik-i ahyâr: Zahitlerin yoludur. **2.)** Tarik-i ebrar: Mücadele ve Piyazed yoludur.

3.) Tarik-i şuttar: Aşk ve cezbe ve hakka ulaşmak isteyenlerin yoludur.

Tarikat kurucularına "pir" denir. Tarikat mensuplarından halifelik payesini almış ve dervişlik yapabilme salêahiyetine sahip kimselere ise "şeyh" denir. Tarikatlara girmek isteyen kişiye "talib" adı verilir. Talib, şeyh tarafından ehil kabul edilir ve tarikata kabul edilirse "mürit" olur. Manevi terbiye yoluna giren mürit, "salik" adını alır. Manevi terbiye yolunu aşarak hakka ulaşan saliklere "vasıl" denir. Manevi yolda (Seyrü Süluk'ta) dört yol vardır: Seyr ilallah, seyr fillah, seyir mallah, seyr anilah.*

TARİKAT CİHAZI

Tarikata girerken giyilen ayakkabı, elbise, başlık, âsâ gibi şeyler.**

TARİKATÇI MEZARI

tasav.

Konya'da Mevlânâ'nın türbesinde, *Bâbüsselâm* denen bölümün sol yanında bulunan Mevlevî mezarlığı.***

TAROC

Avusturya'da Tarot oyununa verilen ad. Tarok ve Tarock da yazılır.

TAROCCHİ OYUNU

Tarot oyunu; Venedik Tarocchi oyunu veya Lombardi oyunu, 78 kartlık bir oyundur.

TAROCCHİ von MANTEGNA

Bir Tarot oyunu; on kartlık beş deste olmak üzere, 50 öğretici kartı vardır.

TAROCCHİNO OYUNU

Bolonya Tarocchino oyunu, 62 kartla oynanır. François Fibbia'nın icat ettiği söylenir.

TAROMANTİ

Astroloji, Kabala ve Tarot ilişkisine dayalı bir kehanet tekniği. 84 öngörüden oluşmaktadır. Amacı, I Ging, Tarot ve batı astrolojisini birbirleriyle birleştirmektir. Kaynak: Boah, *Taromantie* (1987).

TAROT

Almanya'da Tarock ismiyle bilinen bir kâğıt oyununun Fransızca adı. Tarot kâğıt oyununun 78 kartı vardır; bunlardan ilk 22 tanesi Büyük Arkana ve geri kalan 56 tanesi Küçük Arkana şeklinde adlandırılır.

XVIII. yy.'ın sonlarına doğru okültizm ile ilişkilendirilen Tarot, başlangıçta muhtemelen sadece bir oyundu. Tabii, çingenelerin Tarot kartlarını fal bakmak için kullanmış olmala-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

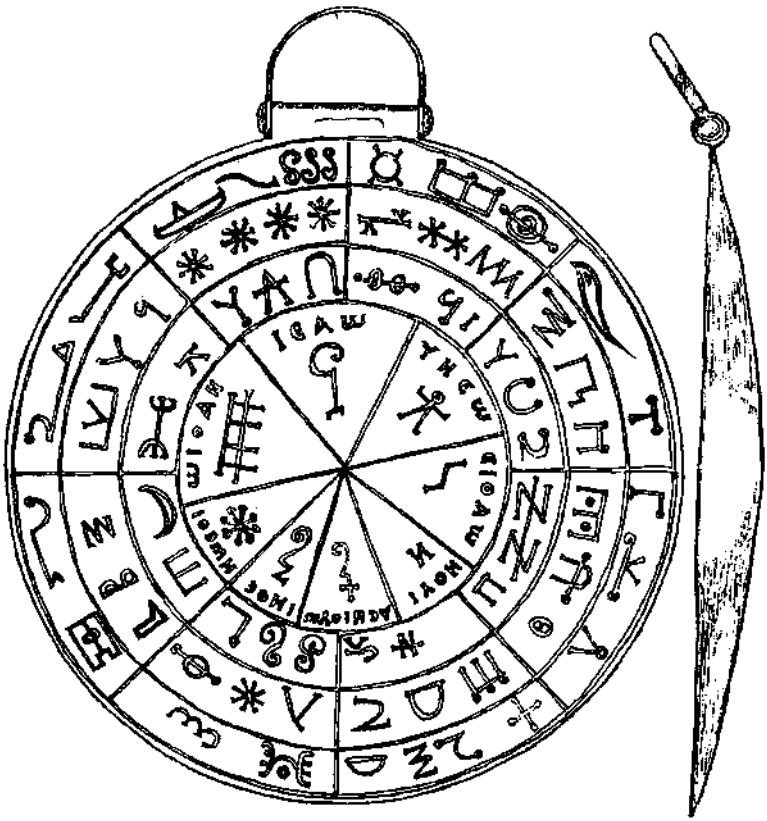

Pergamon'un büyü levhası. İç levha, Dünyanı efendisini ve yedi gezegeni temsil ediyor, dış levhalar Yunan alfabesinin 24 harfini gösteriyor.

rı gerçeğinin de bunda payı vardır.

Bilinen ilk Tarot kartlarını (17) 1392'de Gringonneur, Fransız kralı VI. Charles için hazırlamıştır. XV. yy.'dan kalan ve bugünkü Tarot kartlarıyla oldukça benzeşen Visconti-Sforza ve Tarocchi di Mantegna kartlarıdır. XVIII. yy.'ın sonlarına doğru, önceki örneklerden yararlanarak, müteakip zaman içinde temel sembollerini genel itibarıyla muhafaza etmiş olan Tarot Marseilles ve ☛Etteilla Tarot'u çıkmıştır. O zamanlarda Tarot'un kökenlerinin Mısır'dan geldiği düşünülürdü. Bu savı ilk ileri süren Antoine Cour de Gebelin (1719-1784)

olmuştur. Kitabı, *Le monde primitif*, Mısırlılar'ın gizli bilgilerini oyun şekline sokmasını bildiklerini ispatlamaya çalışmaktadır. Tarot'u, Mısırlı olduklarını düşündüğü çingeneler Avrupa'ya getirmiştir. Bu sav, yeni kart oyunu için uygulamalı Kabala'dan yararlanan Etteilla tarafından daha da geliştirilmiştir. 1853'te Vaillant kitabı, *Les Romes histoire vrai des vrai Bohemians*'da, çingenelerin Tarot'u Hindistan'dan aldıklarını iddia etmiştir. Bu görüş Papus tarafından, öğrencisi Wirth'in bir Tarot oyunu yaratarak eklediği *Le Tarot des Bohemians* (1889) isimli kitabında ayrıntılı olarak gerekçelendirilmiştir. Ona göre çingeneler, Tarot'ta bir tür Kitab-ı Mukaddes görmekteydi. Her ne kadar büyük olasılıkla da Tarot, çingenelerden önce Avrupa'da biliniyorduysa da, bu varsayımı, örneğin XII. Kartın sembolü (asılan adam) desteklemektedir. Eğer dalların budakları çizgilerle birleştirilirse, Hint ezoterizminde uyandırılmaları büyük önem arz eden ☛Çakra'lara değmektedirler.

Kabalist Eliphas Levi (1810-1875) kitabı, *Dome et Rituel de la Haute Magie*'de (1854), Tarot'un İbrani kökenine işaret etmiştir. Tarot'un, Tevrat'ın (Thora) bir anagramı olduğunu ileri sürmüştür. 22 Büyük Arkana ise, İbrani alfabenin 22 harfine tekabül etmektedir. Papus, Stanislas de Guaita ve Wirth'in çalışmaları, Tarot ve Kabala arasındaki ilişkiyi daha da derinleştirmiştir. Belki de en makul açıklamayı, Frieda Harris'le 1944'te Altın Şafak'ın kabalistik öğretilerine dayandırdığı ve cinsel büyü uygulamalarını ön plana çıkartarak yeni bir tarot kartları tasarlayan Aleister Crowley olmuştur. Tarot'la ilgili yeni bir yorum, 22 Arkana'nın sembollerini, Perga-

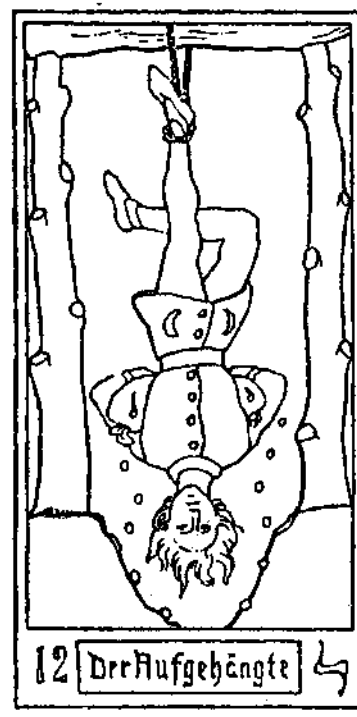

Kart 12 Asılan Adam

22 BÜYÜK ARKANA

İSİM	İBRANİ HARFİ	KABALA		GEZEGEN ANLAMI
1.Büyücü	Aleph	Kether	Güneş	ilk neden, irade
2.Baş rahibe	Beth	Chohmah	Ay	yaratıcı düşünce, bilgi
3.Kadın hükümdar	Gimel	Binah	Dünya	eylem,zenginlik
4.İmparator	Daleth	Chesed	Jüpiter	gerçekleştirme, enerji
5.Papa	He	Pachad	Merkür Adalet	
6.Aşık	Vau	Geburah,	Başak	Karşıtlıkların birliği, Tiphereth güzellik
7.Araba	Zain	Netzah	Yay	Zafer
8.Adalet	Heth	Hod	Terazi	Adalet
9.Eremit	Teth	Jesod	Neptün	Zekâ
10.Kader çarkı	Jod	Malkuth	Oğlak	Kader,güvensizlik
11.Güç	Kaph	Aslan	Ağırlık	
12.Asılan Adam	Lamed		Uranüs	feci ölüm, kurban
13.Ölüm	Mem	Satürn	Değişim	
14.İtidal	Noun	Kova	İnisiyatif	
15.Şeytan	Samech	Mars	Gizli bilimler	
16.Kule	Main	Koç	Batış	
17.Yıldız	Pe	Venüs	Umut	
18.Ay	Tsade	Yengeç	Aldanma	
19.Güneş	Coph	İkizler	Şans	
20.Mahkeme	Resh	Balık	Yenilenme	
21.Dünya	Shin	Boğa	Ruhi güç, kendine	hâkim olma
22.Budala	Tau	Akrep	Güvensizlik, pasiflik	

mon'un büyü levhasındaki figürlerle ilişkilendiren S. Allgrell'den ("Bulletin de la Societe Royal de Lund 4", 1935-36) gelmiştir. Bu büyü levhası, bir iç bir de dış levhadan ibaretti. İç levhada dünyanın hükümdarıyla beraber yedi gezegen tasvir edilmiştir. Kenarında ise, bazıları Yunan kökenli olmak üzere sekizer harflik üç sıra vardır. Bu, Tarot'un kökeninin, acaba Elen-Yunan büyü parşömenlerinde aranıp aranmaması ve Mısır kökeni hikâyesinde de bir nebze doğruluk payı olup olmadığı sorusunu gündeme getirmektedir.

56 KÜÇÜK ARKANA

İSİM		ETKİ
I. Asalar		
Asa Kralı	erkek toprak sahibi	iyi adam
Asa kraliçesi	kadın toprak sahibi	güzel kadın
Asa şövalyesi	delikanlı toprak sahibi	ayrılma (zıtlaşma, nefret de)
Asa yaveri	toprak sahibinin çocuğu	yabancı (haber de)
Asa ası	düşüş	doğum
Asa ikilisi	sürpriz	gam
Asa üçlüsü	yakında bitecek kötülük	girişim,teşebbüs
Asa dörtlüsü	mutlu ilerleme	topluluk
Asa beşlisi	altın	dava, ihtilaf (başkaldırma, itiraz da)
Asa altlısı	beklenti	evle ilgili
Asa yedilisi	konuşmak	kararsız
Asa sekizlisi	içsel huzursuzluk	taşra yaşantısı
Asa dokuzlusu	erteleme	bir olaya çizgi çekmek (başarısızlık da)
Asa onlusu	engel	ispiyoncu (başlangıç ve son da)
II. Kadehler		
Kupa kralı	sarışın erkek	mahalden erkek
Kupa kraliçesi	sarışın kadın	mahalden kadın
Kupa şövalyesi	genç sarışın erkek	varış (dolandırıcılık da)
Kupa yaveri	sarışın çocuk	eğilim (bağlanma da)
Kupa ası	ziyafet, bayram	değişim
Kupa ikilisi	aşk	özlem
Kupa üçlüsü	mutlu ilerleme	keşif
Kupa dörtlüsü	can sıkıntısı	yeni tanışıklık

	İSİM	ETKİ
Kupa beşlisi	miras	akrabalar
Kupa altılısı	geçmiş	gelecek
Kupa yedilisi	düşünce	öneri
Kupa sekizlisi	sarışın kız	memnuniyet
Kupa dokuzlusu	zafer	samimiyet
Kupa onlusu	şehir	merhametsizlik
III. Kılıçlar		
Kılıç kralı	itibarlı adamı	kötü adamı
Kılıç kraliçesi	dulluk durumu	kötü kadın
Kılıç şövalyesi	asker, subay	ölçüsüzlük
Kılıç yaveri	ispiyon	tahmin edilmeyen
Kılıç ası	en yüksek mertebe	hamilelik (çocuk da)
Kılıç ikilisi	arkadaşlık	yanlış
Kılıç üçlüsü	uzaklaşma	yolunu şaşırma
Kılıç dörtlüsü	yalnızlık	ev idaresi
Kılıç beşlisi	kayıp	yas
Kılıç altılısı	sokak	açıklama
Kılıç yedilisi	umut	iyi tavsiye
Kılıç sekizlisi	keskin tenkit	kararsız
Kılıç dokuzlusu	ruhi durum	itimatsızlık
Kılıç onlusu	gözyaşı	avantaj
IV. Sikke		
Sikke kralı	esmer adam	rezillik
Sikke kraliçesi	esmer kadın	güvensizlik
Sikke şövalyesi	fayda	işsizlik
Sikke yaveri	esmer genç	israf (çocuk, aptallık da)
Sikke ası	memnuniyet	torba dolusu para
Sikke ikilisi	mahcubiyet	mektup (şüphe de)
Sikke üçlüsü	asil	çocuk
Sikke dörtlüsü	hediye	manastır (hastane, sığınma da)
Sikke beşlisi	sevgili	kadın sevgili (sevilen de)
Sikke altılısı	şimdiki zaman	hırs
Sikke yedilisi	para	huzursuzluk (cimrilik de)
Sikke sekizlisi	esmer kız	daha fazla
Sikke dokuzlusu	etki	
Sikke onlusu	ev, arsa	umulmadık kazanç

TAROT ARKANA, 56 KÜÇÜK

Bunlar dört renge ayrılır:Asa, kupa, kılıç, sikke, 1 ile 10 arası numaralı ve dört saray kartı bulunur: Kral, kraliçe, şövalye ve yaverdir. Başlıca anlamları yukarıdaki tabloda görülebilir.

TAROT, SEZGİSEL

alm. Intuitives Tarot

Tarotun bu formunda kartların, tarot literatürünce belirlenmiş sabit anlamları yoktur. Kartlar bilgiye göre değil, tecrübeye dayalı, o andaki sezgilere göre yorumlanır.

Rasgele çekilen kartların yardımıyla ve bilincin kontrol dışı bırakılmasıyla, şimdiye kadar gizli kalmış, bilinç altı alanlarının görünür hale geleceği söylenmektedir (☛Vizualizasyon, görselleştirme; ☛Fantezi-Gezileri). Tarotun bu şeklinin kurucusu ☛Montano'dur.

TART, CHARLES

**1937*

Davis'deki Kaliforniya Üniversitesi'nde eğitim veren Amerikalı psikoloji profesörü. Tart, transpersonal ☛Psikoloji ve modern bilinç araştırmalarının önde gelen temsilcilerindendir. Eğitim ve toplumun etkileri ile insan "uyuşturulmaktadır" ve daraltılmış bir gerçeklik anlayışıyla sınırlandırılır. Çağdaş bilim bulguları ve doğu bilgelik öğretilerine (Budizm) dayanan bilinç eğitimi sayesinde insan, bu felce uğratan bilinçsizlikten uyanabilir. Tart öğretisini ☛Gurdjieff'e dayandırmaktadır. Başlıca eserleri: *Hellwach und bewusst leben, Transpersonale Psychologie* (1978) ve *Das Übersinnliche* (1986).

TAŞ KİTAPLARI (LİTHİKA)

Physika-(Doğa tezahürleri) literatürünün bu alt grubu İ.Ö. II. yy.'dan beri var. İçlerinde kıymetli taşların, büyülü ve şifalı güçleri anlatılır. Çoğunlukla büyük büyücülerin isimlerini taşırlar, örneğin Ostanes ya da Zoroaster. Antikçağdan günümüze şu eserler gelmiştir: Theophrast (İ.Ö. 370-287), *Über Steine.* Gerçi en önemli kıymetli taşlar anılıyor, ancak Nikander'in (İ.Ö. II. yy.) öğretici şiiri "Theriaka" hariç, tüm antikçağda olduğu gibi, onlara şifalı bir anlam yüklenmez. Bu eserde, mesela yılan sokmalarına iyi gelen taşlardan bahsedilir. İ.Ö. IV. yy.'da "Orphei Lithica"lar oluşmuştur (Orfik taş kitapları), bunlar Orfik'ler tarikatının çevresinden çıkmıştır. Yaşlı Plinius'un 37. kitabı olan *Naturalis Historia* (İ.Ö.23-79) kıymetli taşları konu alır. Onun taş listesi 200 ismi kapsar, ancak günümüzde çoğu tanınmıyor. "Damigeron Latinus" İ.Ö. V. yy.'dan, Yunanca

orjinali de İ.Ö. II. ile III. yy.'a kadar olan kısımdan gelen bu kitap 50 bölümde, çoğu kıymetli taşın ismini içerir. Plinius'un çağdaşı, Dioskuriedes "Arzneikunde" adlı kitabında, tıpta kullanılan tüm mineralleri işler. Mikhail Psellos'un (1018-1079) aktardığı taş-kitap ("Taşların gücü hakkında") Bizans dönemine aittir. İçinde 24 taşı konu almıştır. Araplar antik geleneği sürdürmüşlerdir. En eski eser Pseudoaristoteles'in (sahte Aristoteles'in) *Über die Steine* (Taşlar Üzerine) eseridir. 32 bölümde, özellikle Araplar için değeri yüksek olan, şifa etkisi ele alınmıştır. İ.Ö. XIX. yy.'da oluşmuş olması lazım. Bu tarzdaki diğer eserler İbn el-Djezzar (İbn-i Cezzar, 1000 civarı), Abdurrahman el-Gafiki (*1164), Sorpahion (XII. yy.), İbn el Beithar (*1248) ve al- Kazvini (*1283) tarafından yazılmıştır. En meşhur Arap taş-kitap Abul Abbas Ahmet ben Yusuf ben Ahmet Tifaşi'nin (Ö1253/54) kâleminden çıkmıştır. 25 bölümde yazar, özellikle şifalı yönlerini ortaya çıkardığı, zamanının en tanınmış minerallerini ve kıymetli taşlarını anlatır. Taşlar hakkında Araplar'ın, bilgi sahibi olduğunu bizlere, 1000 civarı doğan ve Nepal yakınlarında Monte Casino'da Araplar'ın tıp literatürüne dair başlıca eserlerini Latince'ye çeviren aracı, Constantinus Africanus'dur. Kendi ismiyle çıkan, *De Gradibus* adlı kitabında, durmadan yukarıda bahsi geçen Yunanlı-Romalı eserlerde ortaçağda hayat bulan, tüm arap mineralojiyi incelemiştir. Ortaçağın en tanınmış taş-kitabını *Enhiridion de Lapidibus*'u, rahip Marbod (*1123 Rennes) yazmıştır. Temelde, Plinius ve Damigeron'dan bahseder. Bundan kısa bir zaman sonra, Tevrat ve Kitab-ı Mukaddes'te geçen on iki değerli taşı anlatan anonim bir Almanca taş-kitap yayımlanmıştır. Dönemsel olarak bu kitaba, Hildegard v. Bingen'in (1098-1179) *Physika*'sından *Liber de Lapidibus*'u yakındır. Kadın yazar öncellikle Tevrat ve Kitab-ı Mukaddes'te ismi geçen taş listesini verir, kendisi tarafından övülen şifa etkisi, geleneksel verilerden oldukça uzaklaşır. Bildikleri kendisine vahiy yoluyla gelmiştir. Bu kıymetli taşların kullanımında, dua okumak gibi eski Cermen'lerin uygulamasını kullanır, çünkü tüm kıymetli taşlara dini bir kelam atfedilmiştir. Büyülü operasyonlar da tavsiye edilir. Arnoldus Saxo'ya ait XIII. yy.'dan lat. bir taş-kitap vardır. Volmar adı altında Almanca bir şiir de bilinir. Bu

eserlerin yanı sıra, şu eserlerde belirtilmeli: *Das Florianer Steinbuch* ve Almanca olarak tekrar elden geçmiş, değerli taşlar hakkında bir şiir (Josephs Gedicht). Bu konuda belki nihai bir eser, tamamıyla eleştiriden uzak ortaçağ Minerolojisinin bir derlemesi olan, Albertus Magnus'un (1193- 1280) mineraller hakkındaki beş kitabı sayılır. Eser, büyü inanışı ve büyü dünyasının varlıkları hakkında bir ek de içerir. Hint taşkitapları hakkında

☛ *Değerli Taş Bilimi, hint*

TAŞLAR (BÜYÜSEL KULLANIMLAR)

Taşların büyülü amaçlar için kullanılmasının altında değişik sebepler yatar:

1.) Taşlar sert, sağlam ve ağır maddelerdir, bu yüzden kuvvet için, sağlamlık ve ağırlık elde edebilmek için mükemmel birer araçtırlar.
2.) Bazı taşların büyüde kullanılması renklerinden ötürüdür:

İtalya'da beyaz taşları evlerin çatısına, cadı büyüsünden ve yıldırım çarpmasından korunmak için koyarlar. Yunanistan'da hamile kadınlar, düşük yapmamak için beyaz taş taşırlar. Suriye'de nazardan korunmak için boyuna beyaz taş takılır. Beyaz taşlar çoğunlukla, süt salgısının sağlanmasına hizmet eder. - Kırmızı taşlar genellikle ☛kan taşıdırlar. Bu taşlar hatta, tüm yaralanmalarda kullanılıyordu. Kırmızı renk ateş ve yıldırımlarla ilişkilendirilir. Bu yüzden Almanya'da, "Herrgottssteine" olarak bilinen taşlar, bunlar beyaz, ama kırmızı çizgileri olan kuarsit türü, nehir yataklarında bulunur ve yıldırımdan korurlar; aynı zamanda uğur getiren ve beladan koruyan taşlardır. Siyah taşlar ekseriyetle melankoliye iyi gelir. - Yeşil taşlar, üzerlerindeki yeşil noktalar, meyve veren tabiatı hatırlattığı için, çoğunlukla verimliliği çağrıştırır (☛Nefrit). Meksikalı Tanrı Quetzalcoutl, annesi olan Chimalman'ın kıymetli yeşil bir taş yutması sonucu dünyaya gelmiştir; bu yüzden böyle bir taşı (chakhiuitl), evliliği verimli kılmak için, zifaf yatağının altına konur. Yeşil taşlar, Meksikalılar için aynı zamanda, bereket sağlayan Yağmur Tanrıçalarına birer kurban olarak da kabul edilirdi. Bavyera'da, doğumun gerçekleşmesi için muska olarak kullanılır.

TAT

sanskr. "O"

Bu kelime mutlak varlığı tanımlar.

TATHAGATA
bud. "Tamamlanmış,kamil"
Buda'nın kendisini nitelendirdiği, bir onur unvanı.

TATLI PORTAKAL YAĞI ya da PORTEKİZ YAĞI
Tatlı portakalların sadece kabuklarından elde edilen yağ (citrus aurantium risso). Sarı renkte, güzel kokan uçucu bir yağdır. ☛Turunç yağı.

TATTVAS
sanskr. "Titreşim"
Hint ezoteriğinde, insanın da katkıda bulunduğu, dünya etherinin titreşimleri. Güneş'in doğuşu ile başlarlar ve her 24 dakikada bir değişirler. Beş Tattvas bulunmaktadır:
Tattvaların öğretisi modern ☛Renk Terapisi'nde uygulanır. Her organ ya da vücut uzvuna bir renk karşılık gelir:

Baş, gözler, burun	mavi
Ağız, gırtlak	kırmızı
Mide	yeşil
Akciğer	mavi
Ten,deri	sarı
Cinsel organlar	kırmızı
Omurga	yeşil
Kalp	kırmızı

Bir kalp hastalığı, kırmızı ışıklı şua tedavisini gerektirir. Yani Tattva-Teorisinin mantığına göre, sadece Teja'lar sırasında titreşimler meydana gelirse bir tedavi başarılı olabilir.
Aşağıdaki hesaplama yapılır: Örneğin Güneş'in doğuşu 5:20, Akaş'dan sonra Teja'lar, her 24 dakikada bir Vaju, yani 6:08. Kırmızı ışık ile tedavi 6:32 gibi bitirilmelidir, aksi taktirde etkisizdir. Astrolojide de Tattva'dan doğumda yararlanılmaktadır:

TATTVA	RENK	GEZEGEN	ETKİ
1. Akaş;	Siyah	Satürn	Çalışmayı rahatsız eder, konsantrasyonu artırır
2. Vaju;	Mavi-yeşil	Merkür	Kısa çalışmaları destekler, uzun olanlar için uygun değil
3. Teja'lar;	Kırmızı Mars	Güneş,	Teşebbüs için uygun, davalar, arkadaşlık, aşk ve evlilik için uygun değil
4. Prthvi;	Sarı	Jüpiter	Her türlü faaliyeti destekler, yaşam sevinci verir
5. Apa'lar;	Beyaz	Ay	Vücut ve sağlık için iyi, cinsel ilişki için uygun değil

Akaş : Suçlu
Vaju'lar : Asker, zalim
Teja'lar : Hiddetli, kolay sinirlenen
Prthvi : Zengin
Apa'lar : Ortalama insan

☛Altın Şafak, Tattva'nın renk semboliğini meditasyon ya da astral vizyonlar için kullanmıştır.

TATZLWURM

Cermen mitolojisinde kanatlı, alev kusan ejderha.

TATULA (CİN OTU)

Patlıcangiller familyasına ait bitkinin botanikteki adı *Datura stramonium*'dur, halk dilinde "diken elması", "iğneli fındık" ve "deli otu" olarak da bilinir. Datura'nın yaprakları tıpta kullanılır. Kuruduğunda hafifleyen, hoş olmayan, bayıltıcı bir kokuya sahiptirler. Tadı iğrenç, acı ve tuzludur. Tohumlar yağlı, acımsı ve keskin bir tada sahiptir ve yaprakları gibi keskin narkotik zehirlere aittirler. Atropin isimli bir alkaloit içerirler, bunun haricinde benzer bir zehir olan Stramonium da içerirler. Stramonium eskiden sigara şeklinde, ruh hastalıkları ve astıma karşı kullanılırdı. Cin otları (tatula), doğuda sarhoş veren içki ve tütünlerin imalatında kullanılır. Perulular ondan "Tonga İçeceği"ni yaparlar. Daha inceltilmiş haliyle uyku ilacı, inceltilmeden tadıldığında çıldırma krizleri yaratan etkisi vardır. Büyü inanışına göre S., ektaz yaratmak için kullanılır: Peru – Sagamazzo'daki Güneş tapınağının rahipleri bile kehanet için gerekli ilhamı sağlamak maksadıyla, bu bitkinin çekirdeklerini çiğnemişlerdir. Cinotu esansı, cadı merhemlerinde olduğu kadar, narkotik büyü tütsülerinde de önemli bir rol oynar.

Cin Otu

TAULER, JOHANNES

yakl. 1330-1361

Alman mistik ve vaiz, Alman ☛Mistik'i içinde en iyimseridir.

TAUSEND, FRANZ
**1885*

Laborant. Altın üretebildiğini ileri süren, uygulama yapan son simyagerlerden biridir. 1922'de, *180 Elemente, deren Atomgewicht und Eingliederung in das harmonisch-periodische System* isimli kitabı yayımlamıştır. Bu kitapta, elementlerin kendileri arasındaki ilişki, ses tonlarında da olduğu gibi ahenkle düzenlendiği tezini savunmaktaydı. Bu teoriye dayanarak, laboratuvarda kurşundan altın elde edebileceğini düşünüyordu. 20'li yıllarda amacı altın üretmek olan, "Gesellschaft 164" isimli cemiyeti kurdu. Üyelerin yatırımı birkaç milyon markı bulmuştu. Ludendorf ve Hindenburg ile de bağlantısı vardı. 1929 yılında tutuklandı ve büyük gürültü koparan bir dava sonucu üç yıl hapse mahkûm edildi. Tanıkların bir bölümü, Tausend'in gerçekten altın imal ettiğini iddia etmekteydi. Bayerische Münze'de (Bavyera Darphanesi) sıkı gözetim altında deneylerini tekrarlarken, yüz gram kadar altın imal etmeyi başardı. Dolandırıcılık şüphesi gerekçesiyle bu kanıtı mahkeme tanımadı. 14 Şubat 1933'te Nürnberg Hapishane'sinden salıverildi. Naziler tarafından öldürüldüğü söylenir. Tausend ile ilgili belgeler Illuminat (Aydınlanmacı) Tarikatı'nın arşivinde bulunur. Tausend ile aynı dönemlerde başka "altın imalatçıları" da manşet oluyordu, cıvadan altın üretebilen Prof. Miethe (*1925), Paris'deki Polonyalı Dunikowski ve doğa tedavi bilimcisi Gunzenhausenli Reichart gibi...

TAVŞAN KANI

Ayurvedik tıpta tavşanın kanı ve eti, evrensel bir şifa ilacı olarak kabul edilir.

TAVUS MAYURASI

Tavus kuşu tüyü. Hint hekimliğinde bir ilaç. İblislere karşı koymak için de kullanılmıştır.

TAXIL, LEO
1854-1907

"Taxil-doladırıcılığı" sıfatıyla meşhur olan kitap satıcısı, gazeteci Gabriel Antoine Jogand-Pages'in takma ismi. Yazıları ile hem Katolik kilisesini hem de farmasonları kötülüyordu. Önceleri, ahlaksız içeriği nedeniyle pornografik olarak tanımlanması gereken kilise karşıtı makale ve yazılar yayınlamıştır: *Les Amours secrétes de Pie IX, Les Maitresses de Pape, Les Mystéres de Semonaires* vb. 1881'de bir farmason locasına katıldı ve çırak kademesine kadar geldi. Kısa bir süre sonra bu locadan çıkartıldı. O andan itibaren, yazar olarak hayati

meselesi farmasonlukla savaş olan, inanmış bir Katolik olduğunu ilan etti. 1885'de dört cilt halinde *Revelations complétes sur la France-Macomerie*'yi yayınlandı. Farmasonların, ahlaksız cinsel büyü uygulamalarıyla şeytana taptığını ispatlamaya çalıştı. Tabii ki her şey hayali değildi, çünkü o sıralarda ☛Satanizm (☛Boullan, ☛Vintras) de uygulanıyordu. Bu kitap çok iyi sattığından, ardından 1886'da *Les Mystéres de la France-Macomerie* çıktı. Hatta Papa Leo, Taxil'i Roma'da ağırladı. IX. Papa Pius'nun bile farmason olduğunu ileri sürdü.

Leo Taxil

☛Bataille'le birlikte şeytanın gelini Diana Vaughan diye hayali birini yarattı ve onun anılarını 1895-97 arasında yayınladı: Sözde 1874'te doğmuş ve 10 yaşında şeytan ☛Asmedous'a adanmıştır. 14. yaşından itibaren aktif farmason olur. 1896'da Taxil'in teşvikleri ile Trieste'de, birçok kardinal ve 36 piskoposun katıldığı bir anti-farmason kongresi yapılır. Bu kongrede Diana Vaughan'ın varlığı da tartışılır. Fakat kesin bir karara varılamaz. Taxil, 1897 Paskalya yortusunda, Diana Vaughan ve farmasonların sözde şeytan kültünü kendisinin uydurduğunu itiraf eder. Aynı konuda, onunla birlikte iddialarda bulunan Bataille da daha önce bu tür bir açıklamada bulunmuştur.

☛ *Margiotta*

TEBER

Tuberosus (yumru taşıyan) botanik isimli, güçlü kokulu, salkım şeklinde düzene sahip, beyaz çiçekli bir Meksika bitkisidir. Koyu, çok değerli çiçek yağının verimli, güçlü ve biraz yoğun bir kokusu vardır.

TEBEŞİR

Almanya'da tebeşir, kişiyi kötüye karşı korumaktadır. Eğer Bavyera'da bir yığın buğdayın yanına tebeşir konursa, oradan hiç kimse bir şey alamaz. En etkili tebeşir ise kilisede kutsanmış olanıdır; tercihen haç ve başka koruyucu semboller (daire, "çevrelemeye" yaramaktaydı) çizmek için kullanılmaktaydı. Güney Almanya'da, Epiphanias gününde (Haçı suya atma yortusu (Hıristiyan bayramı, 6 Ocak), kötü büyü ve yangından korunmak için evin tüm kapılarının üzerine üç haçla beraber üç aziz kralın baş harfleri C+M+B+, kilisede kutsanmış tebeşirle yazılmaktaydı. Tıpta Creta alba harici olarak yaralarda ve dahili olarak mide yanmasına karşı kullanılmaktaydı.

TEBLİĞ

lat. missus, alm. mitteilung

"Ruhsal irtibat" sonucunda, bedensiz varlığın insana şu ya da bu şekilde ilettiği imaj ve duyguların tümü...*

TEEMMÜL

Sûfizmde, sûfinin tekin ve sakin bir mekânda, örneğin halvethanede, belli bir nokatda yoğunlaşarak derin düşünme eylemi... Bunda amaç, tanrısal hakikati idrak etmektir.**

☛ *Meditasyon*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

TEFİLLA
ibr.
Hem dua, hem de dua kitabı anlamına gelir.

TEFİLLİN
ibr.
13 yaşından büyük erkeklerin hafta içi yapılan dualar sırasında sol kol, ve alnında taşıdıkları, siyah bir kayışın üzerine iliştirilmiş kutucukların içersinde, parşömen kâğıdı üzerine yazılı Tevrat bölümleri bulunan, dua aracı.

TEFRAMANTİ
yun.
Kül kehaneti. Kül ile niyet edenin ismi ve niyeti yazılırdı. Bir süre sonra bu kelimelerin hangi harflerinin iç içe girdiği gözlemlenir ve bunlar yorumlanırdı. Kül yerine tuz, un vb. de kullanılırdı.

TEGTMEIER, RALPH
Çağdaş ezoterist, çevirmen ve seminer yöneticisi. 1981'deki tez çalışması: *Okkultismus und Erotik in der Literatur des Fin de Siécle.* Başlıca eserleri: *Vom Geist in der Münze, Tarot-Geschichte eines Schicksalspiels* (Bir Kader Oyunu Olarak Tarotun Tarihi), *Der heilende Regenbogen* (Şifa Veren Gökkuşağı), *Evolutionstraining, Die heilende Kraft der Elemente* ve *Sternglaube und Sternzauber.*

TEHADDÜS
☛ *Enstüisyon*

TEILHARD de CHARDIN
1881-1955
Fransız Cizvit, paleontolog, antropolog ve felsefeci. Teilhard, New Age Hareketi'nin en etkin öncü düşünürlerinden sayılır. Temel kavramları, evrim fikri ile dünya, tanrı ve Hıristiyanlığın birlikte incelenmesidir. Evrimin münferit kademeleri madde (Geosfer), yaşam (Biosfer) ve dünyayı sarmalayan ruhtur (Noosfer). Teilhard'ın Omega diye tanımladığı nokta, bu evrimin hedefidir. Kainatın ve kendi gelişiminin odak noktasıdır. Burada İsa, hem alfa (başlangıç) hem de yaratılışın omega'sıdır. Bu süreç mümkündür, çünkü en başından beri maddede kozmik bir enerji ruhu bulunur. İnsan ancak noosfer kademesine ulaştığında kendi müteakip gelişimine kumanda edebilir ve yaşamının kalan kısmını garanti altına almak için güçleri açığa çıkartabilir. Teilhard mistik bir öngörüde, insan kültürlerinin omega noktasında bir tür dünya kültürüne, bir süper organizasyonla birleştiğine inanıyordu. Zamane insanının, noosferin eşiğinde bulunduğunu savunuyor ve A.B.D.'deki münasebetlerin bu gelecek dünya

kültürü hakkında bir fikir verdiğini düşünüyordu. Onun, noosferin spritüel enerjileriyle beslenen, kozmik bilinç yönündeki bilinç evrimi öğretisi, modern ezoterik ve New Age Hareketi'nin bilinç değişim teorileri için yol gösterici olmuştur. Başlıca eseri: *Der Mensch im Kosmos* (Kozmos'taki İnsan, 1955, Alm. 1959). Eserlerinin Almanca toplu baskısı 1961'den beri sık sık yapılır.

TEİSHO

jap.

Bir zen ustasının, bir metni açıklaması.

TEK BOYNUZLU

☛ *Masal Hayvanları*

TEK TELLİ SAZ (MONOKORD)

Rezonans teknesi üzerinde tek bir telin gerili olduğu, Pythagoras tarafından icat edilmiş bir müzik aletidir. Bu müzik aletinin yardımıyla Pythagoras, günümüzde Kayser, Haase ve Berendt tarafından benimsenmiş olan müzikal teorilerini (küresel armoni) geliştirmiştir. New-Age müziği.

TEKRAR BEDENLENME

☛ *Reenkarnasyon*

TEKRAR DOĞUŞ

ing. "Rebirthing"

Amerikalı Leonard Orr tarafından 1970'te bulunan psikoterapi yardımıyla, doğum bir kez daha yaşanabilir. Yöntemin işlevselliği, nefes sürecini aktif hale getirmekte yatar. Bu nefes egzersizleri çoğunlukla sıcak suda gerçekleştiriliyor. Bu oturumlarda (2 saat süren yaklaşık 20 oturum) birçok hastalığın sebebi olan korkular tekrar yaşanır ve atlatılır. Doğum anında yaşanan bu tecrübeler sonra tedavi maksatlı sohbetlerde konuşulur.

TELAFİ

alm. Kompensation

Max Adler (1870-1937) tarafından şekillenen bir kavram (Birey Psikolojisi). Adler'e göre bir insan, aşağılık kompleksi yaratan deneyimlerini, arttırılan veya farz edilen yeteneklerle dengelemeye çalışmaktadır. Aşırı kendini gösterme arzusu buna sebeptir. Haksız iddia ve talep ve kendini üstün görme şeklinde kendini gösteren, sürkompanzasyon (aşırı telafi) da bunun sonucu olabilmektedir. C. G. Jung bundan ruhsal aktivitenin, bilinçsiz olarak kendi kendini dengeleme eylemini anlamaktadır.

TELEKİNEZİ

alm. Telekinesis

Psikokinezi ile aynı anlama sahiptir.

TELEMİTLER

Crowley yandaşlarına verilen başka bir isim. François Rabe-

lais'yin (1494-1553) romanı *Gargantua et Pantagruel*'de, erkeklerin ve kadınların kendi ahlak kurallarına göre yaşadığı manastır Thélème'yi tasvir eder. Crowley, bu edebi modele dayanarak Sicilya'daki Cefalu'da bir Thélèma başpiskoposluğu kurdu. Bu topluluğun üyelerinin ismi Telemitler'dir.

TELEOİS SAYILARI

Yüzey ilişkilerini geometrik desenlerle, gezegenlerin ve ses tonlarının aralıklarını ton merdivenleri ile belirleyen, muammalı sayılar. Keşfeden kişi, 10-Ciltlik bir kültür tarihinin yanı sıra, örneğin "Die Mystischen Meister" gibi, bir dizi ezoterik kitap yayınlamış olan Amerikalı Brown-Landone'dur.

Teleois sisteminin sayıları şunlardır:

Temel sayılar: 1, 4 ve 7

Birincil sayılar: 13, 19, 25 ve 31

İkincil sayılar: 10, 16, 22 ve 28.

Teleois-Geometrisi bu sayı sistemine dayanmaktadır. Üçgenler, kareler, daireler ve ara alanlardan oluşan geometrik desenler, aşağıdaki özelliklere sahiptir:

Yüzeylerin sayısı bir teleois sayıyı oluşturur.

Yüzlerce olasılığın arasında sadece yedi grup kullanılır. Bunların basit teleois sayıları: 4, 7, 13, 16 ve 19'dur.

Özellikle bütün kutsal ve mistik semboller, yüzeylerin bir teleois sayısını gösterir.

Giseh'in Büyük Piramidi'nin salonları ve mabetlerini de teleois ölçüleri belirler.

TELEPATİ

alm. Telepathie

Mekânsal kehanetin de dayandığı, iki ruhun biri ıstırap çekerken, diğerinin de çekmesi veya bunu hisseederek, kelime ve mimikler olmadan anlaşabilmelerini sağlayan gayri duyumsal bir bağ. Bu gerçek telepatiden ayırt edilmelidir; genelde ortaya çıkan sahte Telepatların belki kısmen bir hissiyata dayanan, ama çoğunlukla, örneğin kas okuması, sözleşme veya sahtekârlık gibi farklı biçimde gerçekleşen kehanetler bir kurmacadır, çünkü gerçek

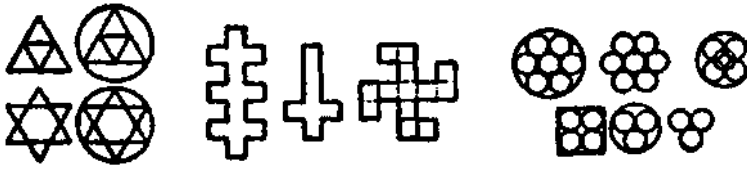

Teleois sayılarına denk gelen geometrik desenler

telepat asla, kesintisiz gizemli bir güce sahip değildir.

TELEPLASTİ

alm. Teleplastik

Bu kavramı, medyumlarının materyalistik görünümleri uzaktan etkileme yeteneğini tanımlayan ☛Schrenck-Notzing kullanmıştır. Schrenck-Notzing'e göre materyalizasyon fenomenleri, ruhlar değil; medyumun ruh maddesinin teleplastik ışınımlarıdır.

☛ *Telepati*

TELEPLAZMA

alm. Teleplasma

Ektoplazmanin başka bir adı.

TELKİN

lat. Suggestio, alm. Einflüsterung

Yabancı bir iradenin, türüm akımı ile etkisi altına alması. Telkin yoluyla zayıf iradeli insanlar, tüm mantıklı olan sebepleri bir tarafa iterek, bazı olaylara ve davranışlara alet olurlar. Buna benzerlik gösteren küçük olaylar, halk konuşmacılarının ve buna benzer kişilerin toplumu etkilemek için yaptıkları konuşmalardır. Okült anlamda ise Telkin yoluyla, Hz İsa'nınkiler de dahil olmak üzere, birçok mucize açıklanmıştır. Duruma göre Telkin, acı, yaralar vb. yaratabilecek ve aynı zamanda dindirebilecek güçte olabilir.

TEMAS PSİKOLOJİSİ

lat.-yun. "Dokunsal Ruh Öğretisi"

Topluluk yaşamında insanlar arası ilişki bozukluklarıyla ilgilenen ruhsal bir akımdır.

TEMEL MADDELER

Simyacılar tarafından üç hassas malzeme olarak görülen "Sülfür", "Cıva" ve "Sal"a (sal=tuz) temel madde denirdi; bilinen metaller yine aynılarının çeşitli dozlardaki birleşenlerinden oluşmalıydı. Bu ilkelerden birinin veya diğerinin üstün gelmesine göre, cisim yanabilir, ateşe dayanıklı veya geçici olmalıydı. Tıpta bu temel maddeler – birinin diğerine olan üstünlüğüne göre – normal veya paranormal sağlık durumunu şart koşan maddeler olarak bilinirdi.

TENDAİ OKULU

Dengyo Daishi (767-822) olarak bilinen, İ.S. 806'da Saicho tarafından kurulmuş okul. Bu öğreti ☛Elmas Aracı'na yöneliktir ve evrensel bir budizmi temsil eder. Tien-t'ai Okulu'nun öğretileri ☛Vairocana-İnancı ile genişlemiştir.

TENHAEFF, W.H.C.

**1894*

Hollandalı parapsikolog... Ezoterizm'i Hollanda'da popüler hale getirmiştir. Başlıca eserleri: *Aussergewöhnliche Heilkräfte*

ve *Hellsehen und Telepathie – Kontakte mit dem Jenseits* (Durugücü ve Telepati – Öteki Dünyayla Temas).

TENTÜR

Simyada, içine geçtiği maddeye kendi özelliklerini aktaran, eterik veya alkollü bir madde. Bu nedenle altın tentürünün *(tinctura auri)* bulaştığı, bütün maddeleri altına dönüştürme özelliği olduğu, daha doğrusu bunlara altının özelliklerini verdiği söylenir. Kimyada bir maddenin saf alkoldeki duru çözeltisine "Tentür" denilir. Tıpta her şeyden evvel altın tentürü kullanılmıştır.

TENTÜRLEME

Bunun altında düşük değerli metalin daha değerli metale, ilk etapta "Felsefe Taşı"nın kıymetlendirici etkisi altında, kurşun ve cıvanın, gümüş ve altına dönüştürülmesi anlaşılmaktaydı.

TEOMANTİK

yun. "tanrısal yorum"

Tanrısal vahiy yoluyla kehanet.

TEOTİHUACAN

Meksika'da harabe bölgesi; garip bir Kuzey Meksika kültürünün çıkış noktası.

TEOZOFİ

"Theos": Tanrı, "Sophia": Bilgi; Theosophia: Tanrı Bilgisi

Bilhassa XVII. yy.'da Jakob Böhme olmak üzere, Alman mistiklerin ilgilendiği, tanrı ve tanrısal olanın mistik, sezgisel bilgisi. Modern teozofiyi, New York'ta Teozofi Cemiyeti'ni tesis eden H. P. ☛Blavatsky kurmuştur. Çalışma arkadaşları William Judge ve Albay Olcott idi. Ana karargâh olarak Hindistan'da Madras'ın bir dış mahallesi olan Adyar seçilmişti. 1888'de Ezoterik Okul kuruldu ve 1891'de, Blavatsky'nin ölümünden sonra, Annie Besant ön plana çıktı. Almanya'da teozofinin yayılması için çalışan ve merkezi Leipzig'te bulunan bir Teozofi Cemiyeti kuran Hübbe-Schleiden ve Dr. Franz Hartmann'dır. 1900-1912 yılları arasında Merkez (Adyar) genel sekreteri, daha sonra "antropozofik" akımı oluşturan Dr. Rudolf Steiner olmuştur.

"İlâhiyat ve mistisizmden farklıdır. İlâhiyat, "Tanrı Bilimi" olarak tanımlanır; teozofi ise kendini Tanrı tarafından ilham edilmiş bir öğreti olarak ortaya koyar. Mistisizm gibi teozofinin ilkesi d dolaysız sezgi ve içbilgidir; ama teozofi mistisizmden, çeşitli bilgi ve kaynaklarına (simya, keşif) başvurması dolayısıyla ayrılır. Saygınlığını kaybetmiş olmasının sebebi de budur.

Bu yönüyle eski devir gnostiklerinin sinkretik eğilimlerine

benzeyen teozofi XV., XVI. ve XVII. yy.'larda Paracelsius, Valentin Weigel, Swedenborg gibi bazı bilgin kişiler tarafından tutuldu. Teozofi, XIX. yy.'da, dinlerin bilimsel bir sentezini yapmak iddiasını benimsedi; ama iSpiritüalizma ve gizli ilimlerle teması sonucunda bozuldu. Bundan sonra artık başlıca iki topluluk biçiminde gelişti: Yelena Ptrovna Blatzki (1875) ve daha sonra ise Annie Besant tarafından yönetilen ve çok zaman Hindu'culuğun nüfuzu altında kalan amerika kolu ile Rudolf Steiner'in güçlü kişiliği altında bulunan germen kolu. Steiner, düşüncesini daha çok Hıristiyanlıktan yararlanarak geliştirdi ve bir yandan da İsa'yı "kendisine tanrı ilhamı verilmiş en büyük kişiler" arasında saydı."*

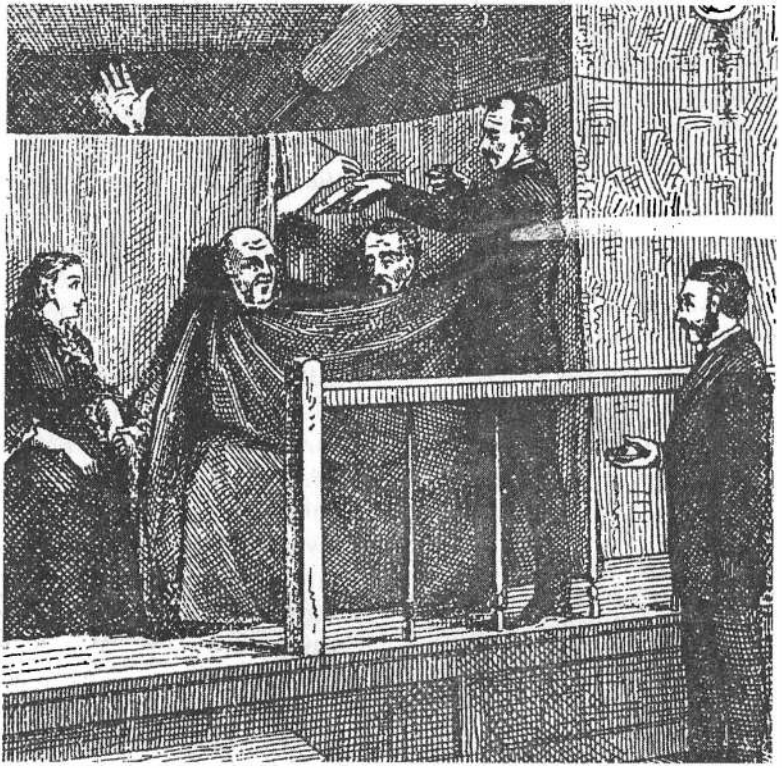

Teozofik toplantı

* Yayınevinin ekidir. Kaynak: *Meydan Larousse*, 12. Cilt, s.62 (Ed. n.)

TEPPERWEIN, KURT
**1932*

Şifacı ve hipnozcu. Hipnoz araştırması konusunda bir çalışma grubunu yönetmektedir ve Disiplinler Arası Tıp Akademisi'nin başkanıdır. Bergisch-Gladbach'ta bir zihinsel egzersiz enstitüsünü yönetmektedir. Başlıca eserleri: *Geistheilung durch sich selbst* (1975), *Die hohe Schule der Hypnose* (1977), *Die Kunst des mühelosen Lernens* (1983) ve *Kraftquelle Mentaltraining* (Kasetlerle Birlikte). ☛Zihinsel Egzersiz.

TERATOLOJİ
yun.

Hayvan ve bitki âlemindeki yaratık ve canavarlar öğretisi.

TERNARIUM SANCTUM
Teozofi./Simya/Mistik

Babanın oğlu dünyaya getirdiği ve kutsal ruhun, baba ile oğuldan çıktığı ve her ikisini nurlandırdığı varlık ya da mekân. Böylece nur dünyası, bütün melekler, cennet, insan mükemmellik durumundadır, yani bir Ternarium Sanctum, çünkü bunun içersinde kutsal üçlü ifşa olmaktadır. Ruhun en kutsalıdır, Bâkire Sofia'nın mekânı ve gelin odasıdır ve doğa hakkındaki bilgeliktir. Kutsal üçlünün ikamet ettiği ve yansıtıldığı yer, en kutsal mekân, kutsal elementtir.

TERS AÇI

1.) Astrolojide, sert açı, 90 derecelik bir mesafe.
2.) İki gezegenin 180 derecelik açıda birbirinin karşısında bulunduğu, sert bir açı.

TESPİH
Ar. Sübhan'dan

Meditasyonlarda konsantrasyonu artırmak için kullanılan bir iptir. 33 boncuğu vardır.*

TEST
ing.

Psikoloji: Belirli ruhsal ve irade özelliklerini kontrol etmeyi amaçlayan işlem.

* "Tespih'in ilk defa hangi devirde kullanılmaya başlandığı kesin olarak kullanılan taş veya tanelerden söz edilir. Fakat uzunca bir süre tespihin sadece bazı sûfi çevrelerinde kullanıldığı sanılmaktadır. Teship hakkında ünlü islâm bilgini Suyutî'nin bir müdafaaname yazması, tespihin kullanılmasının bazı çevrelerce bid'at kabul edildiğini gösterir. Teship taneleri rengi ve kokusu güzel güzel ağaçlardan, kemikten, çekirdekten, sedef, mercan, kehribar, akik, zebercet vb. taşlardan yapılır. Taneler yuvarlak ve ortası deliktir; bir ip ucuna birleştiği yere imame konur. Bu, süslü ve uzunca bir sap gibidir. Genellikle tanelerin sayısı 33 veya 99'dur. 99'luk tespihlere her 33 taneden sonra, şekli tanelerden farklı bir nişane bulunur. İmamenin ucuna da püskül veya zincir takılır. Tekkelerde, zikirlerde kullanılmak üzere 500'lik veya binlik tespihler olurdu. Tekke şeyhleri hastaları veya bir muradı olanları, iyileşmesi veya muradının olması için, bu tespihlerin içindeng eçirirdi." Kaynak: *Meydan Larousse*, 12. Cilt, s.93 (Ed. n.)

TETES COUPÉES

fran. "Vurulmuş kafalar"

Keltler'in Hıristiyanlık öncesi döneme ait, kurukafaları tasvir eden heykelleri. Genellikle bir aslanın veya fabl hayvanının pençeleri arasında tutulur. Bunlar Keltlerin kelle avcılığının ibareleridir. Eskiden düşmanların kafaları evlerin duvarlarına çivilenirdi. Daha sonraki dönemlerde taş heykellerle yetinilmiştir.

TETRAGRAMATON

İbranca Tanrı isminin dört harfi YHVH = Yahve.

TETRAMORF

yun. "Dört şekilli"

Dört burcun yıldızlarını bir araya getiren bir figür: Boğa, Aslan, Akrep ve Kova, bunlar dört elemente de denk gelir (Dört havariye de).

Tetromorf

TEVHİD

Ar. "Tılsım"

Kur'an'dan sureler ya da sayılar içeren dini formül.*

☛ *Sûfi Tıbbında kullanılır.*

* "Tanrı'nın birliğini bilme ve bu birliğe inanma... *Tek olma* anlamındaki *vahdet* deyiminden türemiştir. Sözcük anlamında *bir sayma* (Birkaç şeyi birleştirme) demektir, dinsel terminolojide bir anlamda hıristiyanların *baba-oğul-kutsal* ruh inancını dilegetiren teslîs (Üçleme) deyimine karşıt bir anlam taşır. Tasavvuf dilinde *kendi varlığını Tanrı'nın varlığında yokedip Tanrı'nın varlığıyla varolma* anlamındadır. Gerek sünnî dilde ve gerek tasavvuf dilinde bu terimden pek çok terimler türetilmiştir. Örneğin şeriat dilinde *"lâ ilâhe illâllah"* (Tanrı'dan başka Tanrı yoktur) sözüne *kelime-i tevhid* dendiği gibi, Tanrı birliğine inananlara da ehl-i tevhîd denir." Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *Dünya İnançları Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, 2000, s. 652 (Ed. n.)

TEVRAT (TÖRE - YASA)

Öğreti, *Pentateuch*'un (Hz. Musa'nın beş kitabı) adı, peygamber yazıtlarının ilave oluşturduğu, Yahudi Tanrı vahiyleri. Eskiden beri ve halen, tanrısal ibadetler amacıyla kullanılan, değerli süslemeli ve el işlemeli Tevrat kutusunda muhafaza edilen, büyük parşömen rulolarına yazılmıştır.

TEZAHÜR

alm. manifestation

Spiritüel seanslarda kısmen görülebilen, kısmen duyulabilen ve kısmen dokunulabilen hayalet.

Birçok tezahür şekilleri vardır: Masanın hafif titremesi, darbe seslerinin duyulması ve ışık demetlerinin görülmesinden tutun da, fotoğrafları çekilmiş hayalet görüntülerine ve doğaüstü dünyalardan duyulan anlamlı konuşmalara kadar.

THALASSEYLE

Bununla birlikte Strichnon da, sözde rüyaya yol açan, kehanet mabetlerinde kullanıma sunulan otlar olarak kullanılmaktaydı. Ancak kesin olarak teşhis edilememektedir.

THANKA

Pamuklu kumaşa resmedilen ve Çin ipeği ile sarılan, istendiğinde açılabilen, Tibetliler'in kutsal bir resmi.

THEANGELİS

Sözde Lübnan'da, daha sonra Girit'teki Dyktis dağının yanı sıra, Babil ve Susa'da görülen, alındığında Esrime durumuna sokan ve kehanetlere yol açan bitki. Artık teşhis edilememektedir.

THEMURAH

ibr.

Önem arz eden ya da açıklanması gereken (çoğunlukla) Tevrat ile ilgili bir kelimenin (ünsüz) harflerinin dönüştürülmesiyle (Permutasyon, anagram), önceki kelimeyi açıklar mahiyette farklı bir kelimenin elde edilmesi. Bu şekilde kabalistik ana eser *Zohar*'ın ikinci sayfasında, Yeşaya 40.26 (bara) 'ELİéH = Kim (yarattı bunu?) sorusu mısrasına, mısranın kendisinden bir cevap elde edilir: Tanrı ('Elohim); burada sessiz harfler Mİ'ELH'den, dönüştürerek 'El(o)HİM harfleri kazanılır. Benzer şekilde Talmud'ta (Hagiga 12 a), (dünyevi) göğün ateş ve su maddelerinden oluştuğu öğretisinde, Ş (a) MáJiM kelimesi dönüştürülerek (ve farklı ünlü harflerin kullanılmasıyla) açıklamada bulunulur, yani: (e) Ş MáJiM (Ateş, su).-İsrail (JiSRa'EL) kabalistik olarak ünsüz harf permutasyonu ile ŞİR'EL olarak açıklanır, yani Tanrı'nın Övgü

şarkısı/ilahisi. –Mezmur 21 şöyle der: "Efendi, senin gücünde sevinecektir (JSMaCH) kral". Kralın kim olduğu, ünsüz harflerin yer değiştirmesi ile elde edilir: Söz konusu kral Mesih'tir (Maşiach). Çünkü JSMaCH dönüştürülünce (MaŞİaCH) çıkar. –2. Mose 23 23 şöyle der: "Meleğim (MaLeACHİ) gelecektir". Permutasyon ile bununla baş melek Mikail'in (MİCHAeL) kastedildiği ortaya çıkar.

THERAVADA

bud.

Tarikatın en yaşlısının öğretisi, yazıtları Pali'ce yazılan en eski Budizm'in adı (Pali-Budizmi). Efsaneye göre Buda'nın ölümünden sonra bu öğretiyi 500 Tarikat büyüğü kâğıda dökmüştür.

THEURGİE (TEURJİ)

yun. "tanrısal eylem"

Eskiden Yeniplatoncular (☛Neo-Platonizm) "Mucize etkisi" anlamında kullanırdı. Daha sonraları bununla ak ☛Büyü, yani Tanrı ve iblislerin çağırılarak faydalı ve iyi fiillerin gerçekleştirilmesi nitelenirdi.

THOMAS, CH. DRAYTON

1867-1953

İngiliz parapsikolog. Yoğun biçimde, transa giren İngiliz medyumlarını araştırdı. Başlıca eseri: *Life beyond death* (1928).

THOMASEVANGELIUM

1945/46'da Nag Hamadi kütüphanesi koleksiyonunda keşfedildi. Kıpti dilinde, Didymos Yudas Thomas'ın kaleme aldığı, Hz. İsa'nın 'gizli" kelamını içermektedir. Günümüzde Hz. İsa'nın bu 114 kelamının, İ.S. 140-160 tarihinden kalma olduğu konusunda birleşilir. Thomasevangelium, Hz. İsa'nın, sadece yakın havari çevresi için nasihatleri olduğu düşünülmekte.

THOMASIUS, CHRISTIAN

1655-1728

Halle'de hukuk profesörü. Cadı davalarının katı aleyhtarıdır. İnsanın anlaşma yapabileceği, kişileştirilmiş bir şeytanın varlığını inkâr etmekteydi. Cadıların itiraflarının, sadece işkence sonucu gerçekleştiğini düşünüyordu. Görüşlerini, *De Crimine Magiae* (1701) isimli kitabında toplamıştır (1703'te *Kurze Lehrsätze vom Laster der Zauberei* adıyla Almanca yayınlanmıştır). Eserin yayınlanmasından sonra, özellikle Thomasius'un teolojiden sapan görüşleri nedeniyle, bir infial fırtınası kopmuştur.

THOR veya DONAR

Cermen fırtına tanrısı. Gök gürültüsü ve şimşeğin yüce gök tanrısı Vodan'ın varlığının sadece bir bölümünü temsil ettiği

gibi, Donar da onun oğlu sayılmaktadır. Soluyla arabasının erkeçlerini (teke) yönetir, sağıyla ise, hedefini asla şaşırmayan ve her atıştan sonra eline geri dönen, çekici Mjölnir'i (Ezici) savurur. Karısı, güzel, altın saçlı Dünya Tanrıçası Sif'tir; ona Thrudh isminde bir kız, ayrıca dev kadın Jarnsara da ona iki oğlan, Modi (Cesaret) ve Magni (Güç) doğurmuştur.

THOT KİTABI

Mısır kaynaklı olduğu iddia edilen ☛Tarot'un adı. Bu teoriyi önce ☛Etteila temsil etmiştir. Dar anlamda Thot kitabı, J. Scheible'ın 1857 yılında yayın-

Thor çekicini savurarak bulutların üzerinde dolaşıyor.

ladığı bir Tarot kitabıdır: *Theoretischer und prktischer Unterrichtüber das Buch Thot oder über die höhere Kraft, Natur und Mensch mit Zuverlaessigkeit die Geheimnisse des Lebens zu enthüllen und Orakel zu erteilen, nach der Aegypter wunderbaren Kunst. Mit 78 Tarotkarten zum Ausschneiden.* (Yeni basım 1989). Etteila'nın bir eserinin serbest çevirisidir.

THOT veya THEUT

Hiyeroglif yazısını da bulduğu söylenen, Mısır ilim ve büyü Tanrısı. Tanrıça ☛Maat ile beraber, ölülerin doğruluk tüyü ile tartıldığı, ölüler mahkemesinde yer almıştır. Karar daha sonra katip Thot tarafından kaleme alınmaktaydı. Yunanlılar onu Hermes ile aynı kefeye koymaktadır.

THULE TOPLULUĞU

☛ *Eckhart,* ☛*Nazizm ve Okültizm,* ☛*Sebottendorf*

THURNEYSSER, LEONHARD

1530-1595

Basel'li, Paracelsus yandaşı, simyacı... *Archidoxa* ve *Qointa essentia* adlı başyapıtlarının yazarı.

TIETZE, HENRY G.

**1931*

Psikoterapist ve uygulamalı psikoloji konusunda birçok kitabın yazarı. Tietze önce işletme ekonomisi, daha sonra psikoloji ve sosyoloji eğitimi aldı. Münih'te bir kooperatif psikoloji enstitüsü yönetmektedir. Başlıca eserleri: *Entschlüsselte Organsprache, Der Alpha-Mensch, Traumbotschaften verstehen, Kraefte der Hypnose, Imagination und Symboldeutung, Wie innere Bilder heilen und vorbeugen helfen, Wirken auf das Unbewusste, Mensch, ich hab dich gern!* ve *Botschaften aus dem Mutterleib.*

TIFFERAU, THEODOR

Fransız simyacı, 1842'de Meksika'da başarılı bir metal dönüşümü uyguladığı söylenir.

TILSIM

ar.

Kaza, büyü, hastalıktan koruyucu güçleri olan büyülü metal veya taş resimler.

TISCHNER, RUDOLF

1879-1961

Göz doktoru ve parapsikolog. Başlıca eserleri: *Ergebnisse okkulter Forschung* (1950) ve *Geschichte der Parapsychologie* (Parapsikolojinin Tarihi, 1960, Agust Ludwig ile birlikte).

TİBETLİLER'İN ÖLÜLER KİTABI

☛ *Ölüler Kitabı, Tibet*

TİEN-T'Aİ

☛ *Tendai Okulu*

TİKKUN
ibr. "Onarım, Düzenleme"
Çoğulu Tikkunim. Geç dönem Kabala'sında temel kavram. Kabalist, kozmik ilişkiler bilgisi sayesinde kademeli olarak dünyayı "onarılabilir, düzeltebilir".

TİKUNEJ HASOHAR
Haham Şimon Bar Yochai'nin *Sefer HaZohar* eserinin ayrı tutulmuş, gerçek Zohar'ın ana bölümünde bulunmayan kısmı. Bu öğretiler özel olarak Mesih devrine yöneliktir.

TİPHERETH
ibr. "İhtişam, Estetik"
Bunun yerine *Rachamin* (ibr. "Merhamet") de kullanılır. *Chessed* ve *Geburah* arasında aracı olan, on ☛Sefirot'tan birisi.

TİPOLOJİ
yun. "Örnek öğretisi"
Psik.: Belirli salt temel formların dizilimi ve bunların ilişkilendirilmesiyle, insanın kendi kendine bütün münferit görünümleri açıklaması.

TİRATANA
bud.
Üç küçük şiir: Buda, Dhamma (Yasa) ve Sangha (Havari).

TİSARANA
bud. = "Üç katlı barınma"
Üç küçük şiir (☛Tiratana) içeren formülün söylenerek umuma, Budizm'e mensup olunduğu belirtilir.

TİZ TONLAR
New-Age müziğinde temel kavram. Müzik yapıldığında veya söylendiğinde, bir bas enstrümanı ile birlikte titreşen yüksek sesler. "Tiz tonlar", tınının rengini belirler. Bir keman veya trompetten değişik bir ses çıkıyorsa, bu her iki aletin ortaya çıkardığı değişik "tiz tonları"nın perdelerinden kaynaklanmaktadır. Müziğin oluşabilmesi için tiz tonlar olmak zorundadır, aksi takdirde sadece ıslık ve gıcırdama duyardık. Tiz ton perdeleri, sonsuz sayıdaki 1'in toplamından oluşan bir aritmetik sıradır. Tiz ton perdeleri hiç bitmediği için, sonsuzluğa uzanır. Buna rağmen tiz ton perdeleri, asal sayılardan oluşup, farklı basamak ya da setlerde değişkenlik gösterebilir. İlk set yediyi oluşturur. Yedinin beri tarafındaki tiz ton alanı MA Senarius'da geçer (New-Age müziğinde dünyamızı sembolize eder). Bir başka basamaksa 11'dir, Tritionius. İlk temel on sayı on gezegene tekabül ettiği için, gezegen dışı boşluk, bu tını ile başlar. XVIII. yy.'dan beri batı dünyasının gölgesinde kalan tiz tonlu müzik, doğu bilgeliğin öğretisi sayesinde New-Age müziğinde

altın çağına ulaşır. Tiz tonlu müzik, doğu kültür çevrelerinde (özellikle Hindistan ve Tibet), günlük yaşantının ve özellikle Tasavvuf müzik kültürünün vazgeçilmez bir parçasıdır. İnanışa göre, bu şekilde bir müzikte, kudret ve kâinatın eski gücü mevcut.

TLAZOLTEUTL

Aztek Cinsel Arzu Tanrıçası. Fahişeliğin koruyucu Tanrıçası.

TOFU

Soya fasulyesinden elde edilen peynir ya da lor. 2000 yıl öncesinde bile Japonya ve Çin'de bilinen, Avrupa'daki et ile eşdeğer tutulan bir gıdaydı. Kolesterol içermediğinden ve düşük kaloriye sahip olduğundan Avrupa'da da et yerine ya da diyet besin olarak kullanılır.

TOKALAŞMA ŞEKİLLERİ

Farmason dilinde ~~bir~~ tabirdir. Birbirlerini tanımak üzere kullandıkları özel el sıkışma/tokalaşma şekilleri.

TOLKIEN, JOHN RONALD REUEL

1892-1973

İngiliz profesör ve yazar. Roman üçlemesi "Yüzüklerin Efendisi", Kelt-Cermen mitolojisinin elementlerinden bir hayal dünyası yaratmıştır. Olayların sahnelendiği yer, "Hobbitler"in yaşadığı "Orta Dünya"dır. Derin mantığı çok sayıda yorumlara neden olan Tolkien'in eserleri, kült kitaplar olarak gösterilir. En ünlü yorum Mellie ☛Uyldert'indir.

TOLOACHI

Botanik adı *Datura tatula*, Latin Amerika'da zehirli bitki, yenildiğinde deliliğe yol açar. Bu nedenle oradaki büyü âleminde önemli rol oynar. Cinsel gücü/isteği de artırdığı söylenir.

TOLU REÇİNESİ

Myroxylon toluiferum (Toluifera balsamum) ağacının bir ürünü. Taze durumda şuruba benzer fakat açık havada çok çabuk kurur ve piyasada kırılgan, koyu kahverengi bir kütle halinde bulunur. Tolu reçinesinin kokusu hafif vanilyamsıdır ve Peru reçinesinin kokusuna göre çok farklıdır.

TONKA ÇEKİRDEĞİ

Piyasada bu isim altında *Dipterix (Coumarona) odorata*'nın zeytinsi meyvelerinin çekirdekleri bulunur. Tam olgunlaşmadan çıkartılan çekirdeklerin üzerine Rom dökülür ya da bununla yumuşatılır. Kullanılan Romun çekirdeklere kısa süre etki etmesi beklenir, ardından akıtılır ve çekirdekler fıçılara doldurularak bir tür mayalanmaya bırakılır. Tonka Çekirdekleri güçlü, hoş bir kokuya sahiptir.

TONKİN MİSKİ

Piyasada; a) Bir tür alageyikten *Moschus moschiferus* elde edilen, kuru, doldurulmuş torbaları şeklinde (Torbalı misk, *Moschus in vesicis)* veya b) Torbalardan boşaltılmış siyahkahverengi misk taneleri (Torbasız misk, *Moschus ex vesicis)* şeklinde bulunur. Doldurulmuş kuru torba yaklaşık 50 g ağırdır ve ortalama 28 g misk maddesi içerir. Yavru hayvanlardan elde edilen torbalar sadece 14 g madde içerir. Misk gibi değerli bir ürünün, sıklıkla taklit edilmesi şüphe götürmez. Bilhassa torbalı misk çok sık taklit edilir, ama torbasız misk de, en nihayetinde çok zekice taklit edilir. En kaliteli misk türü Tonka Miski'dir. Piyasada nadiren de olsa Sibirya Miski ve Assam Miski bulunur. Bu son ikisi Tonka ☛Misk'inden daha ağır kokuludur.

TOPAZ

Sıskalık, zehirlenme, göz ağrısı, kısırlık, ateş, cüzzam, dalak ağrısı, kanamalar, basur, sara, gece korkuları ve ani ölüme karşı kullanılmaktaydı. Sarı rengi nedeniyle sarılık ve safra ağrısına karşı boyna takılırdı. Kasım ayında doğanların ay taşı olarak arkadaşlık ve aşk getirir.

TOPRAK

alm. Erde

Simya, teozofi ve mistikte ilk maddenin sembolü. Bütün vücutsal görünümleri oluşturan görünür, eterik madde sayılırdı.

TOPRAK ANA

Indocermen ya da ön indocermen dönemde, ağaç ile sembolize edilen bir toprak tanrısı kültü çok yaygındı. Toprağın büyü gücü verdiği düşünülüyordu. Bu Tanrı, Yunan-Roma kültüründe, ruhlar ve hortlaklar ile büyünün de tanrıçaları olan ☛Hekate ve ☛Diana ile temsil ediliyordu. Cermenlerde karşılığı Nerthus kültü ya da ağaç ve orman kültüdür. İlk dönemlerinde, bu kült sadece kadınların tapındığı bir flora kültüydü. Kültün yitip gitmesinden sonra, bu külte tapınan kadınlarara büyücü dendi. 1. Mayıs bu zamandan kalmadır (Verimlilik büyüsü bu günde özellikle etkiliydi). Walpurgis gecesinde yapılan kutlamalar, daha sonra cadıların âlem toplantısı (Sabbat) olarak yorumlandı.

☛ *Benandanti;* ☛ *Sabbat*

TOPRAK CİNİ

☛ *Gnomlar*

TORA

☛ *Tevrat*

TOSAFOT

ibr. Ekler, İlaveler

"Talmud'un 30 bölümü hakkında yapılmış bir dizi yorum. Din bilginlerine, "Tosafot" keli-

mesinin Talmud'a bir "ekleme" mi olduğu veya daha ziyade Raşi'nin Talmud hakkındaki yorumu gibi mi olduğu hakkında tartışmalar yürütmüşlerdir. Tosafot bir birey tarafından yazılmamış olup; "Tosafist" adlı kişilerin, (sayıları 300'e yaklaşan, önceleri Fransa'da ve daha sonraları Almanya'da XII. ve XIV. yüzyıllar arasında yaşamış bir din bilginleri ekolünün tümünün) eseridir. Bu kişilerin 100 adet kadarı ismen bilinmektedir. Tosafistler ekolü, Raşi'nin iki damadı olan R. Meir ben Samuel ve Yuda ben Natan tarafından başlatılmıştır; ancak öncü olan Tosafist, R. Meir'in oğlu Rabenu Tam olmuştur. Tosafot; değişik din şuralarında (Yeşivot) Tosafistler arasında cereyan eden tartışmalarda ve çeşitli kişiler tarafından kayda geçirildikten sonra, yayılmış bir zaman süreci dahilinde müteadit defalar yayınlanan tartışmaların ürünü olmuştur."*

TOSEFTA

ibr. Ekler, İlaveler

Altı fasıldan oluşan, ☛Mişna gibi bölünmüş, ancak Mişna'dan daha büyük olan ve Tahaim tarafından yazılmış öğretilere ek metinlerin külliyatı.

TOTEM

"Soy", ortak menşelerini bir nesne ya da hayvana tapınarak gösteren, bir kabilenin bir grubuna verilen isim. Kabile totemi ve bireysel şahsın totemi vardır. Totem aynı zamanda bir ruhun bedenselleştirilmesidir. Totem ile alakalı bütün fenomenlerin genel adı, Totemizm'dir.

TOTONAKEN

Eski Meksika halk kabilesi.

TOUCH FOR HEALTH

ing. "Sağlık için dokunmak"

Uygulamalı kineziyoloji'nin (☛Osteopati, ☛Chiro Uygulaması) diğer adı. Amerikalı Georg Goodheart'ın geliştirdiği, çeşitli kaslara (Özellikle kollar) yapılan bir teste dayalı bir tedavi yöntemi. Kaslar ve organlar arasında sıkı bir bağlantı bulunduğundan, kasların faaliyeti, organların fonksiyonunu da iyileştirir.

TRÄNKER, HEINRICH

1886-1956

Taka isimleri: Garuda, Henkelkreuzmann, Recnartus. Berlin'de antikacı ve ☛Pansofik Topluluk ya da Pansofik Loca'nın kurucusu. Daha evvel Tränker yönetiminde gnosis, gizemler, Kabala vb. ile ilgile-

* Kaynak: Yusuf Besalel, *Yahudilik Ansiklopedisi*, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, 2002, 3. Cilt, s. 745. (Ed. n.)

nen bir öğrenci çevresi bu topluluğun bir ön kuruluşu olmuştur.

1921'de Tränker ve ☛Grosche, Tränker'in emri altında bulunan çok sayıda Gülhaçlılar Locası'nın da bağlandığı, Pansofik Loca'yı kurdu. 1925'te A. Crowley yüzünden Grosche ile yollarını ayırdı ve Grosche ☛Fraternitas Saturni'yi kurdu. Tränker'in Pansofik Loca'yı devam ettirdiği söylenir. Başlıca eserleri: *Kleines mystişches Bilderbüchlein für fleissig Übende* (107 simya resmi derlemesi) ve *Mystischer Feuerschein, das ist eine einfaeltige Lehre der hermetischen Bruderschaft im fixen Osten*, üç bölüm (1. Pansofik Uyanış, 2. Pansofik Okul, 3. Pansofik Akademi).

TRANS

ing. "derin uyku"

Medyumların spiritüel oturumlar sırasında bulunduğu uyku durumu, hipnoz veya uyurgezer durumuna çok benzer. Bu esnada "trans"ta bulunan kişi, tamamen "kendinden geçer", bilinmeyen lisanlarda konuşur, farklı ses tonu kullanır, otomatik yazar ve genellikle tamamen his kaybına uğrar. Bu durumun açıklaması, astral bedenin psişik benlikten ayrılması ve böylece ruhlar dünyasına giriş imkânının sağlanması, varsayımına dayanır.

TRANS KİŞİLİĞİ

☛ *Bölünmüş Kişilik*

TRANSAKSİYON ANALİZİ

alm. Transaktions analyse

Kısaltma TA. Eric Berne'nin (1920-70) kurduğu bir psikoteknik. Basitliği ve kolay öğrenilebilir olması ile yaşam yardımı bakımından büyük coşkuyla karşılanmıştır. TA, kendi aralarında geçiş yapabilen, insanın üç benlik durumundan yola çıkar: Yetişkin-Benliği, Ebeveyn-Benliği ve Çocukluk-Benliği. Ara insani davranış, bir partnerin benlik durumuna yönelik gerçekleştirilen aksiyon ya da reaksiyondur.

TA'nın görevi, münferit transaksiyonların (Aksiyonlar, reaksiyonlar ve bu sırada katılımcı benlik durumları) kesin olarak analiz etmesidir. Bu şekilde, sadece akla gelebilecek bütün davranış şekilleri için bir model yaratılmak istenmektedir. Gerçi 6000'in üzerinde teorik olasılık vardır fakat uygulamada sadece 15'i önemlidir. TA mantığına göre, bireylerin bir Yetişkin-Benlikte bütünleşerek, "yeni insana" dönüşmesi halinde, insanların uyumu gerçekleşir. Bu terapinin temsilcileri Alman TA Topluluğu'nda birleşmiştir.

TRANSANDANS
lat. transcendere = "öteye geçiş"
Modern ezoteriğin bir anahtar kelimesi. Bu geçiş, örneğin bir insan için, yeni, daha yüksek bilinç formları (transpersonal ya da transandantal ☛Psikoloji) arayışı anlamına gelir. Kartezyen dünya görüşümüz ele alındığında, transandansın anlamı, yeni bir düşüncenin arayışı anlamına gelir (*Das Tao der Physik* eserinde modern fiziğin, doğulu spiritüel sistemler ile uyumunu gösteren ☛Capra).

TRANSANDANTAL BÜYÜ
☛ *Büyü, Transandantal*

TRANSANDANTAL MEDİTASYON
☛ *Meditasyon, Transandantal*

TRANSANDANTAL SESLER
Menşeleri akustik bakımdan belirlenemeyen, ses bandına kaydedilmiş insan seslerinin adı. Spiritüalizm, transandantal sesleri hayalet sesleri olarak yorumlar. ☛Pre-Astronotik'e göre, diğer medeniyetlerin şifreli mesajları.

TRANSFİGÜRASYON
lat. "Şeklini değiştirmek"
Medyumun kendisinin, kendisinden ayrılmayan, farklı görünümlere büründüğü bir fenomen. Eğer medyuma dokunulursa, ruh görünümü, bir tür maske düşmesi gibi, elin içinde eriyip gider, örneğin ☛Bastian vakasında olduğu gibi. Transfigürasyon, materyalizasyonun bir alt, ön kademesidir; görünümler, ancak, daha yüksek bir kademede medyumdan ayrılır.

TRANSİT
lat. "İçinden geçiş"
Bir yıldızın, özellikle Güneş ve ayın, doğum sırasında geçtiği yerden geçmesinin yanı sıra, yıldızların günlük geçişleri.

TRANSKOMÜNİKASYON
Öteki dünya ile diyaloğun adı. Transkomünikasyonun klasik biçimi, bir ses bandı veya telefon yardımıyla yapılır. Modern varyasyonlarda bilgisayar, televizyon ya da video kullanılır. Temel eser: Hildegard Schäfer'in eseri, *Brüche zwischen Diesseits und Jenseits.*

TRANSMİGRASYON
☛ *Reenkarnasyon*

TRANSMUTASYON
lat. "Dönüşüm"
Simyada kıymetli olmayan bir metalin, tentür ya da bir ☛Partikular'ın etkisi altında, dönüşümü.

TRANSPERSONAL PSİKOLOJİ
☛ *Psikoloji, Transpersonal*

TRATAKA
hint. "Bakışın sabitlenmesi"
Yoga, Hatha ve Raya'da konsantrasyonu artırmak için önemli bir egzersiz.

TRAVERTEN

Çok sayıda deliği bulunan bir çeşit tüf taşı; İtalya'da cadı büyüsünden korumak amacıyla, muska şeklinde çocukların boynuna takılır.

TRAVMA

yun. "Yara"

Çoğulu: Travmata veya Travmalar, hasar veren şiddet etkisi; Psik.: Ruh sarsıntısı, gelişim bozukluğu.

TREFF

Kart işareti, "sinek"e denk gelen yoncayı temsil eder (Fransızca kelime "Tréfles'ten türetilmiştir).

TREFLE

fran. "Yonca"

"Yonca çiçeğinin", hafif tatlı ile ferahlatıcı arasında birçok varyasyonda tasarlanmış kokusu, sıklıkla yoğun, hafif orkide kokuları ile kombine edilir.

TREVELYAN, SIR GEORGE

**1906*

İngiliz ☛New Age Hareketi'nin önde gelen temsilcisi. Trevelyan, F. Matthias Alexander'in (☛Alexander Tekniği) öğrencisidir ve Attingham Park'ta, yetişkin gelişimi için bir Yüksek Okul yönetmiştir. 1971 yılındaki emekliliğinden sonra, sonraları spiritüel yetişkin gelişimi organizasyon merkezine dönüşen, "Wrekin Trust"u kurmuştur. Başlıca eserleri: *Unternehmen Erlösung – Hoffnung für die Menschheit* ve *Eine Vision des Wassermann-Zeitalters – Gesetze und Hintergründe des New Age.*

TRISMOSINUS, SALOMON

Felsefe Taşı'nı bulmak için bütün Avrupa'yı gezdiği söylenen, XV. yy.'ın efsanevi bir simyacısı. Bunu Venedik'te başardığı söylenir. Simya etütleri bulunan Almanca bir derleme cilt ona atfedilir: *Aureum vellus* (Das goldene Vlies) veya *Golden Schatz und Kammer* (1598). Kitap üç etüt içerir ve çok sayıda, kısmen elde boyanmış tahta gravürlerle süslenmiştir. 1604 yılında aynı başlığa sahip, iki devami yayınlanır. Beş etüdün toplam baskısı 1709 ve 1718'de yayınlanır. İçerik:

1. **Bölüm:** Trismosin'in yazıları,
2. **Bölüm:** Büyük ihtimalle gerçek olmayan, Paracelsus yazıları ve bir simyacı, Korndorffer'in yazıları,
3. **Bölüm:** Resimli yedi araştırmadan oluşan Splendor Solis. 22 tam sayfa minyatürlü, orijinal el yazması – sekiz tane el yazması daha vardır - belki de, simya el yazmalarının en güzellerinden biri, Berlin Kupferstichkabinett'e

bulunur. 1598 sürümü ile aynı olan 1709 ya da 1718 baskısı, sadece içerik olarak el yazısıyla aynıdır. Hakkak el yazısının motiflerine uymuş olsa da, resimlerde yine kendi bildiğini yapmıştır.

4. **Bölüm:** 1604'ün ilaveleri, örneğin *Von dem Antimonie der Philosophen.* Yazarın Albertus Magnus olduğu söylenir.
5. **Bölüm:** Thesaurus philosophiae, *Das Büchlein von der natürlichen Philosophie der Metalle.*

Donum Dei eserinin resimli Almanca çevirisi olan *Der Spiegel der Philosophie* veya içersinde büyük eserin (☛Opus Magnum) münferit bölümlerinin betimlendiği, *Speculum Philosophiae*'nin özellikle önemlidirler.

TRITHEIM'IN MUCİZE KİTABI

İki ciltlik, XVIII. yy. sonuna ait, bir geç dönem simya etüdü. XIX. yy.'ın ortalarında Scheible Stuttgart'ta tekrar basmıştır. Baskı yeri Passau ve basım yılı 1506, doğru değildir.

TRITHEMIUS, JOHANNES

1462-1516

Sparnheim baş papazı, *Opera spiritualis* adlı eserinde okült bilimler hakkında birçok iyi ve birçok kötü şey yazmış, simya, astroloji ve büyü ile ilgilenmiştir; simyacıdan çok teşvikçidir.

Filozof ve simyacı Jean Tritheim

TRİGON

yun. "Üçgen"

Astronomi: İki gezegenin 120 yay derecesi mesafesi ile birbirlerine konumu. Olumlu açı.

TRİGUNATMİKA

hint.

Kozmik güç, üç Guna'nın genel adı: ☛Sattva, ☛Raja, ☛Tama.

TRİKAYA

bud. "Üç kademeli vücut"

Mahayana-Budizm'i öğretisine göre Buddha kendini üç şekilde göstermiştir: Değişim, mutluluk ve kanun.

TRİLAKSANA
sanskr. "üç özellik/işaret"
Budizm öğretisine göre, bütün dünyevi nesneler, görünümler üç özellik ile kendisini belli eder: Değişken (*anicca*), üzüntülü (*dukkha*) ve soğuk (*anatta*).

TRİMURTİ
hint.
Hindu bunun altında, Tanrı üçlemesi ☛Brahma, ☛Vişnu, ☛Şiva'yı anlar. Bu sıra içinde de, dünyanın yaratılması, korunması ve yok edilmesi için bulunurlar.

TRİNİTE (ÜÇLEME)
Gizli bilim mantığına göre, kâinatın bütünlüğü. Dünyadaki her şey üç maddenin ürünüdür: Cıva, kükürt ve tuz, yani değişken ilişkileri dahilinde düşünce, irade ve madde.

TRİPİTAKA
bud.
☛ *Budist Yazın*

TRİPLİSİTE
Trigon ile sıkı bağı olan bir gezegen aşaması/onuru.

TRİŞNA
sanskr.
Trişna, insanın bir zamanlar tattığı, tekrar tecrübe etme isteği ve hevesiyle, bu nesnelere "susamasıdır".

TRİVARGAM
hint.
En yüksek dünyevi hedefler: Kama (hoş olan), Artham (faydalı olan) ve Dharmam (iyi olan).

TRSNA
hint. "Susuzluk"
Bütün acıların sebebi olan ve mükerrer yeniden doğuşlara zorlayan, yaşam iradesi anlamına gelir.

TRUMFLAR
Büyük Arkana'nın 22 kartı.

TRUNGPA, ÇÖGYAM
**1939*
Tibetli baş rahip ve Budist bilgin. Trungpa, 13 aylıkken belirli bir işarete göre seçilerek, ünlü Surmang Manastırı'na baş rahip olarak yerleştirilen, bir Lama Tulku'dur. Yoğun ruhani bir eğitim aldıktan sonra, 20 yaşında bu makamın başına geçti. 1959'da Çinliler'in Tibet'i istilası sırasında ülkesini terk etti. Başlıca eserleri: *Ich komme aus Tibet* (Tibet'ten geliyorum, Otobiyografi), *Das Märchen von der Freiheit und der Pfad der Meditation, Spiritueller Materialismus – Vom wahren geistigen Weg, Feuer trinken, Erde atmen* (Ateş içmek, Toprak Solumak) ve *Das Buch vom meditativen Leben.*

TSADİK
ibr. "Adil, Sadık"
Çoğul: Tsadikim. ☛Hasidizm'in ruhani lideri. Zaddikim, mucizevi hahamlar olarak da nitelenir.

TSCHOUCHY, THEODOR, HENRI, BARON von
1724-1769
Taka ismi: Chavalier de Lucy. 1766'da farmason tarikat *L'Etolie Flamboyante*'yi (Parıldayan Yıldız) kurdu. Sistem aynı isimdeki bir kitapta açıklanır (1780).

TSELEM
☛ *Kendinle Karşılaşma*

TSERUF (ZERUPH)
ibr. iliştirme, ilintilendirme
Zeruf, bir harf ikamesidir (Transmutasyon), yani bir kelimenin bütün (ya da bazı) sessiz harflerinin belirli başkaları ile yer değiştirmesidir. En bilinen alt türler şunlardır:

a.) Athbaş: İbrani alfabesinin 1. harfinin 22. harf, 2. harfinin sondan bir önceki harf, 3. harfinin sondan üçüncü harf vb. ile ikamesidir. Peygamber Yermiya bile bu yöntemi uygulamıştır. Tamamıyla hakkında hiçbir şey bilinmeyen bir "Kral Şeşaş"tan bahseder (25 26). Athbaş ikame yöntemi ile bu ismin karşılığı olarak Babil kelimesi elde edilir. Yermiya açıkçası, kudretli Babil Kralı tarafından sürgüne gönderilme korkusuyla kralın adını söylemeye çekiniyordu. Ayrıca muamma olan *leb kamai* kelimesini de kullanır (51 1). Athbaş sayesinde bunun *kasdim* = "Kaldeli", "Babilli" anlamına geldiği bulunur.

b.) Albam: 1. alfabe harfinin 12. harf, 2.'nin XIII. ile ikamesi vb. On bir harflik iki sıra, athbaşta aksi istikamette giderken, burada aynı yöndedir. Burada da, athbaşta olduğu gibi, "Üst ve alt olanın uygunluğu" hüküm sürer. – İşaya 59:1 şöyle der: "Efendinin eli kısa değildir". Bununla, mistik açıklamaya göre Talmud kastedilir; çünkü albam yöntemine göre (*yad* = "El") hemen hemen (*şass* = "Talmud")dur. –Genel olarak albam, bir kelime tamamının yerine bir harfin ikamesi için kullanılır.

c.) Atbach: İbrani alfabesinin harfleri (Sessizler), h ve n hariç, ancak sonunda-m ile birlikte, sayı olarak = 600, sonunda-n ile birlikte, sayı olarak = 700, sonunda-p ile birlikte, sayı olarak = 800 ve sonunda-z ile birlikte,

sayı olarak = 900, birbirleriyle öyle gruplanır ki, ilk dört çiftin her biri 10, ikincilerin her biri 100 ve üçüncülerin her biri 1000 sayısını sağlar. Bir çiftin her harfi diğerini temsil edebilir. Bu yöntemin mucidi Haham Hiyya'dır (İ.S. IV. yy.). Henüz Talmud'ta (Sukkah 52 b), fazla açık olmayan mısra 29 21'in sözlerinn açıklanması için kullanılır: "Her kim (eğer birisi) gençlikten itibaren kalfasını hanım evladı muamelesi yaparsa, o sonunda bir kılıbık (*manon*) olur". Bradan atbach sayesinde: Aramice *sahadah* = "Şahit ifadesi" elde edilir ve daha sonra mısra tekrar yorumlanır: "Eğer birisi ö, böylece sonunda bir şahit ifadesi olacaktır", yani bunun anlamı, nankör, sonunda yine de aleyhine şahit olarak ona bakana karşı ortaya çıkacaktır, Türkçe söylemek gerekirse "Besle kargayı, oysun gözünü".

TULKU veya TULPA

Büyü, düşünce konsantrasyonu ya da ışınlamalar sayesinde yaratılan bir ruhun Tibet dilindeki adı. Bu fantom/hayalet istediği her şekli alabilir. Budist mezheplerde, tarihi Buda'nın bir Tulku olduğu görüşü savunulur.

TULKU, THARTHANG

Tibet kökenli Amerikalı psikoterapist. Tulku, batılı doktor ve psikoterapistlerle birlikte çalışarak Tibet Tedavi ve Gevşeme Sistemi'nin gelişimini devam ettirdiği ve batı kültürüne uyarladığı Berkeley, Kaliforniya'daki Disiplinlerarası Nyingma Enstitüsü'nü yönetmektedir.

Başlıca eserleri: *Der verborgene Geist der Freiheit, Psychische Energie durch inneres Gleichgewicht, Wege zu höherem Bewusstsein, Selbstheilung und Meditation, Selbstheilung durch Entspannung, Körper und Atemübungen* ve *Selbstmassage und Meditationstechniken für Jedermenn.*

☛Kum-Nye

TUMO

Tibet.

Vücutta özel yoğunluktaki bir ısının üretilmesi için Tantra-Yoga'nın geliştirdiği bir teknik.

TURBA

Teosofi/Simya/Mistik

Turba, ateş ve ışık, aşk ve kızgınlık özelliklerinin çekişmesi neticesinde, ateş ve kızgınlık hâkim olduğunda ortaya çıkan doğa şekillerinin veya kaynak ruhlarının tutuşmasıdır. İnsanlarda turba, ruhun içindeki her

türlü haksızlık; hasislik, kıskançlık, kızgınlık, nefret, cinayet, şehvani zevkler vb.'dir; doğanın bedende tutuşması, hastalık ve ölümdür.

TURBA PHILOSOPHORUM

Menşei 10. ve XI. yy.'daki Arap kaynaklarında bulunan, ünlü simya öğreti eseri. "Turba", bilgelerin münakaşa konuşması anlamına gelir. Yazar, uydurma bir konuşma yaratarak, metal dönüşümü üzerine tartışan, bilinen bütün ünlü simyacıların eserlerindeki temel noktaları bir araya getirmiştir. Konuşmanın yönetimini Arisläus diye biri yapar, ki bu zatın yazarın kendisi olduğu tahmin ediliyor. Ta XII. yy.'ın sonlarında bu eserden söz edilmekteydi. Bu başlıkta iki eser vardır, birisinde 72, diğerinde 78 konuşma bulunur.

TURİYA

hint.

Turiya, Samadhi'nin en yüksek kademesi ve adeta insan bilincinin tamamen yok edilmesidir. Bütün-Birlik, Atman Buddhi ile birleşme gerçekleşmiştir.

TURUNÇ

Genelde Grasse çevresinde, geniş alanlarda yetiştirilen acımtırak (tatsız tuzsuz) portakal (turunç) çiçeklerinden elde edilen çok kullanımlı esans. Kokusu keskin, ama hafif ve aynı zamanda serinleticidir. Bigarade isimli turunç yağı tanınmıştır; bu olağandışı yağ piyasada çoğunlukla çeşitli kalitelerde bulunmaktadır. Fransız Bigarade turunç yağının üstüne yoktur, sadece İspanya ve İtalya gibi ülkelerden gelen *Citrus Bigaradia* yağları kalite bakımından buna yakın olabiliyorlar.

TURUNÇGİLLER YAĞI

Turunçgiller Yağı değişik turunçgillerin dalları ve yapraklarından destile edilir. Limon ağaçlarının Turunçgiller Yağı, limoni-taze, hafif ve açık renkli. Acı portakal ağaçlarının Turunçgiller Yağı, özellikle ince, tatlı ve lezzetlidir.

Limon Turuncu (Petitgrainöl Citronnier), limon ağacının, yeşil meyvelerin yapraklarının vb. destile edilmesiyle elde edilir ve yüksek miktarda limoni maddeler ihtiva etmesi sebebiyle, parfümeride oldukça itibar edilen bir yağ.

Bergamut Turuncu (Petitgrainöl Bergamotte), uçucu bir yağdır ve Bergamut ağacının dallarının ve yapraklarının su buharı ile destile edilmesinden elde edilir. Bu yağ çok ince özel bir kokuya sahiptir.

TUTULUM (EKLİPTİK)

Güneş ve Ay tutulması için kullanılan bir kavram. Güneş'in yıl boyunca geçtiği, gö-

rünen gök küresinin en büyük yörüngesi; 30 derecelik on iki parçaya bölünür, bunlara işaret denilir ve bahar noktasından itibaren sırayla birbirini takip ederler: Oğlak, boğa, ikizler, yengeç, aslan, başak, terazi, akrep, yay, koç, kova, balık. İlk üç işarete bahar işareti denilir vs; ilk altı işarete kuzey, diğerlerine güney işareti denilir; ilk üç ve son üç işaretler, yükselen diğerleri alçalandır.

İşaretler aynı isimli takımyıldızlarıyla denk gelmemekte, kayma hareketi sonucunda bugün bahar noktası oğlağın takımyıldızına değil, balığa rastlamaktadır; buna rağmen on iki işaret değiştirilmemiştir. İşaretler astromantide belirleyici bir rol oynar.

TUZ

alm. Salz

Tuz; simyasal anlamda öz'ün sembolü... Teozof./sim./mist: Sayesinde bir şeyin katı ve elle tutulur hale geldiği, doğanın gücü ve özelliği. Sembolik olarak en ilkel yaşama prensibi, insanın içindeki "maddesel olan". Bununla beraber, bilgelik ve güç anlamında da kullanılır.

TÜM BEDENİN RAHATLAMASI

alm. "Ganzkörperentspannung"

Bedendeki bilinçsiz kas kasılmalarını gevşetici, kendi kendini iyileştirme tekniği. Bu kasılmalara en sık rastlanan neden korkulardır. İlk etapta önemli olan nefes alıp/verme ritmini, bilinçli nefes alış ve verişlerde kontrol altında tutmak. Aynı anda solunum kontrolü altındayken kasların adım adım kontrol altına alınmasıyla kasılmaların çözülmesi sağlanmakta. Bu kas kontrollerinde yavaşça nefes alınır, nefes tutulur ve yavaşça bırakılır.

TÜM ZİHİN

Medyumların erişebildiği, kişi ötesi bilgi deposu. ☛Akaşa Kroniği

TÜTSÜ BİTKİLERİ

☛ *Büyü Bitkileri*

TÜTSÜLEME

alm. Räucherungen

Büyü amaçlı, belli başlı bitkilerin ve uyuşturucuların yakılması, ☛Agrippa'ya göre semavi etkinin altına girebilmek için, hava bu buğu ile doldurulmalı, bitkilerin, uyuşturucuların ve hayvansal maddelerin her biri gezegenlerle tek tek özel ilişkiler içinde olduklarından dolayı, tütsülerin seçiminde astrolojik bilgi gereklidir.

TYKHE

yun. "Tesadüf"

Antik kader tanrıçası.

TYRRELL, GEORGE NUGENT MERLE
1879-1952

İngiliz parapsikolog. Tyrrell, özellikle ☛Telepati ile ilgilenmiş ve bunu, ruh/hayalet görüngü fenomenini açıklamak için de kullanmıştır. eseri: *Mensch und Welt in der Parapsychologie* (Parapsikolojide İnsan ve Dünya; 1972).

TZEMACH, YA'AKOV BEN CHAİM
XVII. yy.

Port. kabalist, Safed'de yaşamış ve yoğun olarak luryanik (☛Lurian) Kabala ile ilgilenmiştir. Zohar ve luryanik Kabala ile ilgili eserler de yazmıştır.

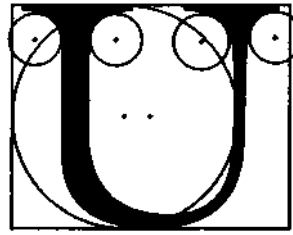

UÇUCU (ETERİK) GÜLYAĞI

☛ *Gülyağı*

UD

Aloe Ağacı'ndan elde edilen yağ.

UDUM

tasavvuf

(Bazen Adam da denir), var olmama, bulunmama durumu. Sûfi öğretisinde bu deyim sadece var olmanın olumsuzluğu değil, bilakis tamamen pozitif iptidai halin işaret etmektedir. Bu, var olmanın öteki tarafı olarak düşünülebilir ya da varlığın öteki tarafı.

UFO

ing. "Unidentified Flying Objects", fr. "Objects volants non Identifiés"

Uçan daire için İngilizce kısaltma. ☛Pre-Astronotik bu fenomenleri, Tanrı astronotları ispatı olarak yorumlamaktadır. Çünkü bu tanrılar geçmişte dünyada bulunmuşsa, her an tekrar gelebilir. Bu teorinin taraftarları, mitolojide ya da tarihte de UFO'larla ilgili deliller bulunduğunu ispatlamaya çalışır, örneğin Yunan Tanrısı Hermes'in "kanatlı ayakkabıları" bir uçuş cihazı olarak yorumlanır.*

* "Kimliği tanımlanamayan uçan nesneler" olarak tanımlanan UFO terimi, ilk kez 1947'de ABD'li işadamı ve pilot Kenneth Arnold tarafından kullanılmıştır. Ancak "Modern UFO çağı, aslında çoğu yorumcuların iddia ettiği gibi 1947'de değil, 1880'de, sanayi devriminin doruğuna ulaşılırken başlamıştır. Batı dünyasının birdenbire bilim ve teknolojide ilerlemesinin, aynı sıralarda gökte fütüristik uçan araçlar görülmesiyle bir ilişkisi olup olmadığı, ilginç bir düşüncedir. Oysa UFO'lar aslında çok daha uzun süredir çevremizdeydi. Kutsal Kitapla ilgili anlatılar ve kitabın içindeki bazı satırlar, doğaüstü varlıkların uçurduğu cisimlere atıflarla doludur. Ama 1880'den Birinci Dünya Savaşı'nın başına kadar olan süre, kesinlikle bu olgunun en açık seçik tanımlanmış örneklerini sunmaktadır. İşte modern çağın UFO tarihi orada başlamaktadır. Bu ilk olaylar, günümüz UFO görme olaylarına paralel şeylerdir, tek farkı, dünya dışı varlıkların uçurduğu pırıl pırıl parlayan metal "uzay gemileri" yerine, o sıralar, insana çok benzeyen pilotların uçurduğu, karmakarışık tasarıma sahip araçlardan söz edilmesidir. Kaynak: Peter Hough-Jenny Randles, UFO'lar, Çev.: Belkıs Çorakçı Dişbudak, Say Yayınları, 1997, s.14 (Ed. n.)

UFOLOJİ

UFO bilimi. Bu öğretinin taraftarlarının sayısı 1989 yılında Federal Almanya Cumhuriyeti'nde 6000 olarak tahmin edilmiştir. "Ufologlar" önceleri sadece inceleme ya da "Bu ufoların fotoğraflanması" ile sınırlı kalmışsalar da, şimdilerde ☛Channeling yardımıyla uzaylılardan mesajlar aldıklarına inanmaktadırlar.

Ufolojinin bu dalı, insanlığın sadece yabancı gezegen sakinlerinin, gen-tekniksel bir deney alanı olduğunu savunmaktadır. Kova burcu çağında (☛New Age), dünyanın "Yıldız çocuklarını" (Children of the Universe) dünyadan tahliye edecek bu yabancıların gelişi beklenmektedir

UĞURLU TAŞLAR

☛ *Değerli Taş Bilimi, Astrolojik*

ULLMANN, MONTAGUE

**1916*

Krippner ile beraber Maimonides Rüya Laboratuvarı'nı kuran, Amerikalı psikiyatr ve parapsikolog. Orada telepatik rüyalar fenomenini inceliyordu. Başlıca eseri: *Traumtelepathie – Telepathische Experimente im Schlaf.*

ULU'L–AZÂİM

☛ *Azimet*

ULUSAL MAHFAZA

Kudüs'teki tapınakların en kutsalında bulunan On Emir

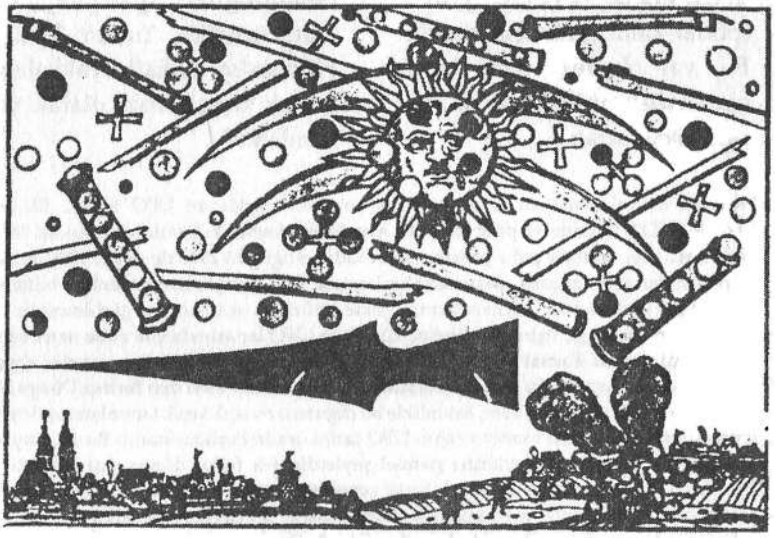

Gökyüzü görünümleri hakkında yakınçağ tarihli bir tasvir... (1561)

ile birlikte, Museviler'in kutsal mabeti.

UNDİNLER

☛ *Doğa Ruhları / Tabii Hayaletler*

UNIO MYSTICA (UNIO MISTIKA)

lat.

Mistik yolun en üst basamağı: Tanrısal varlıkla bütünleşme. ☛Mistik

UNMUDHAC EL-FERİT

tasav. "Tek ilk örnek"

Kastedilen ya Tanrı ya da saltinsandır; tabir Farsça'dan gelmektedir.

UNUTMA BENİ ÇİÇEĞİ

"Hüthüt gözü" de denilen, *Asperifoliazeen* türüne ait, botanik adı *Myosotis palustris* olan bitki. Bu çiçeğin büyücülükte define bulmak için kullanıldığı söylenir. Çiçeği, doğru büyü duaları ile uygun zamanda toplayan define arayıcısı, bitkinin büyüsel kuvvetleri sayesinde, dağın defineyi saklayan mağarasının girişini açık görür. Defineyi alabilir, ancak çiçeğini unutmamalıdır. Eğer çiçeği unutursa, mağarayı terk ederken çiçek uyarıcı kelime, "En iyisini unutma"yı söyler. Eğer defineci bunu duymaz ve çiçeği unutup bırakırsa, hem define hem de çiçek anında kaybolur. Bu hikâyeden yola çıkılarak, daha sonraları bu zarif çiçeğin ismi olan "Unutma beni"nin türetildiği söylenir.

UPADHİ

hint. "Sınırlandırma"

Birçok anlama gelen felsefi kavram. Cevher ve sınırların karakteristik vasıfları; aşılması gereken ihtiraslar.

UPADNA

bud. "Tutulma"

İsteğin özellikle güçlü bir formu (☛Tanha). Dört form vardır: Şehvani istek, görüş, kural ve gelenekler ile bir benlik inancı veya bir şahsiyete tutulma.

UPANİŞAD'LAR

hint. "Gizli toplantı"

Veda'nın bölümü. Bu türde, büyük kısmı İ.Ö. VI. yy.'dan kalma, yaklaşık 150 eser bulunur. Bunlar kesinlikle Brahmana'lardan daha erken döneme aittir. Bu gizli eserlerin görevi, *Vedalar*'ın felsefi mütalaalarını derinleştirmektir. Dünyanın menşei, tanrıların doğası vb. gibi konuları içerirler. *Rigveda* ile ilgili Upanişad'ların ismi Aitreya'dır.

UR

☛ *Evola Grubu*

UR BİRLİĞİ

Evrensel din birliği.

☛ *Kissener*

URANÜS
Yun. Uranus

Gea ile beraber en eski Yunan Tanrısı; astronomide: İlk 1871'de Herschel'in keşfettiği gezegen. Okült güçler ve ihtilal ile yaratıcı ruhun sembolüdür. Uranüs'ün sayıları 2 ve 10, metali platindir.

Uranus temsil eden Deli/Çılgın/Avare adlı tarot kartı...

URİM ve THUMMİM
ibr. Uyaranlar ve Hakkaniyetler

İsrail baş kâhinlerinin göğüs üzerindeki yassı plakanın ismi. Kehanetler için kullanılmışlardır.

UROBEROS
☛ *Ouroberos*

USUİ
☛ *Reiki*

UTTARAMİMANSA
hint.

Bir felsefe okulu (☛Mimansa).

UXKULT, WALDEMAR von

Ünlü bir Tarot kitabının yazarı: "Eine Einweihung im alten Aegypten – nach dem Buch des Toth geschildert" (1922). Ressam Leo Sebastian Hummer bu kitaba, Mısır motiflerine çok sadık kalarak, bir Tarot'un 22 çizimini eklemiştir. Bu 22 resim iki 11'lik sıraya bölünmüştür:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
0	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12

Üst sıra, çalışan dünya insanının "vita activa"sını, ikinci sıra ise mistik ve bilim adamlarının "vita passiva"sını temsil eder. Kartların açılışı üç bölümden oluşur: İmtihan, görüş ve eğitim.

UYANDIRMA TERAPİSİ
☛ *Dehipnoterapi*

UYANIKKEN YAPILAN TELKİN
alm. Wachsuggestion

Hipnoz benzeri bir eylem; ancak burada denek uyutulmaz. Daha zayıf iradeli bir kişinin, güçlü bir iradeye sahip başka-

sının irade akımlarına karşı koyamamasına dayanır.

UYARI RÜYASI
alm. Warntraum
☛ *Rüya*

UYKU
alm. Schlaf

Modern ezoterizmde, en büyük ilgi alanlarından biridir. Çünkü uyku, şuur tepkilerinin geriye çekildiği ya da kendiliğinden tamamıyla kaldırıldığı, fizyolojik bir ruh halidir. Uyku esnasında vücudun engelleri daha az hissedilir, böylelikle ruhsal beden, geçici olarak fani bedenden ayrılır ve kendi yoluna gider, bu şekli itibarıyla, uyku ölüme benzer.

☛ *Rüya*

UYLDERT, MELLIE
**1908*

Hollandalı ezoterik kadın yazar. Başlıca eserleri: *Verborgene Kräfte der Edelsteine, Verborgene Kräfte der Metalle, Verborgene Kräfte der Pflanzen, Mutter Erde* (Toprak Ana), *Die Entdeckung von Mittelerde* (Orta Dünya'nın Keşfi) ve *Kosmische Zusammenhänge.*

UZAĞA ETKİ
☛ *Telepati*

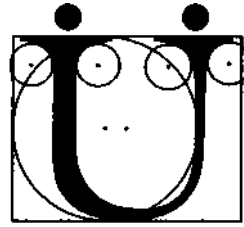

ÜÇ

Birçok kültür toplumunun dinlerinde, mitolojilerinde ve gizli öğretilerinde önemli bir rol oynayan sayı. Hıristiyanlıkta kutsal üçlemenin sayısı: Tanrı baba, oğul ve kutsal ruh. Hinduizmde, yaratmanın temeli olan Tanrı üçlemesi (*Triumurji*) ☛Brahma, ☛Vişnu ve ☛Şiva bilinir. ☛Kabala'da da bir uçurum ile diğer Sefirot'tan ayrılan: Kether, Chochmah ve Binah üçlemesi bulunur.

ÜÇ ADAM KİTABI

alm. Dreimännerbuch

Gulat, Klinckoustroeum ve Rosenbusch'a ait *Der physikalische Mediunismus* (1925) yapıtı ifade eder eserinin tanımlaması. Bu eserde, yakın dönemin tanınmış medyumları incelenir. Yazarlar bu fenomene oldukça eleştirel ve şüpheyle bakar. Bunun üzerine 1926'da, aynı zamanda bir cevap niteliği taşıyan Yedi Adam Kitabı *(Siebenmännerbuch)* eseri çıkmıştır. Başlığı *Die physikalischen Phaenomene der grossen Medien* olan kitabı ☛Schrenck Notzing, altı bilim adamı ile ortaklaşa yazmıştır.

ÜÇ DOLANDIRICI

☛ *De Tribus Impostoribus*

ÜÇ IŞIK

Işık, farmasonların bir sembolüdür. Bir loca oturumu, ışıkların yakılmasıyla başlar ve ışıklar söndürülerek bitiş belirtilir. Mecazi anlamda üç ışık, locanın sunak masası üzerinde bulunan açı ölçer, pergel ve kutsal yasaların kitabıdır. Üç küçük ışık "Bilgelik, güzellik ve güç sütunları"nın üzerinde yanar. Manfred ☛Kyber'e ait ünlü bir kitabın başlığı, *Die drei Lichter der kleinen Veronika* (Küçük Veronika'nın Üç Işığı)'dır.

☛ *Orban*

ÜÇ NOKTA

Farmason yazılarında kısaltmalardan sonra üç nokta konulur. Üç şamdan şeklindeki yorum yanlıştır. Bu üç nokta, Fransız farmasonlar tarafından eski keşiş yazılarından alınmıştır.

ÜÇGEN

Üçgen mistik veya kutsal sembol sayılır (Tanrı). Simyada yukarıya doğru dönük üçgen, ateş; eril ters yöndeki üçgen, su

dişil anlamına gelir. Her ikisi birlikte ise kaos anlamına gelir. Üst üste gelmiş eşkenar üçgenler heksagram, Davut'un arması veya Süleyman'ın mührünü oluşturur.

ÜÇÜNCÜ GÖZ

alm. Drittes Auge

Lobsang Rampa'nın, bir Tibet Lama'sının initasyon deneyimlerini anlatan (Cyril Henry Hoskin'in takma ismi) bir kitabının başlığı. Yazarın Dublin'de yaşadığı öğrenildikten sonra, kitabın doğruluğundan şüpheye düşüldü. Yazar, Lama'nın ruhunun onun bedeninde olduğu iddiası ile kendisini savundu. Üçüncü göz, yedi ☛çakra'nın altıncısıdır ve yeri alnın ortasındadır (☛Alın Gözü). Paranormal güçlerin yeri olduğu söylenir.

ÜNİTOLOJİ

Marguerita Haymes'in geliştirdiği bir numerolojik sistem (☛Numeroloji). Temeli, sayılarla ifade edilebilen yaşamdaki değişimlerdir. Ana tezlerinden birisi, "Her şey kendisine özgü vibrasyon temposunda akıyor" olmasıdır. Herkes kendi temposunu belirlemeli ve buna uymalıdır. En önemli görüler, 1-9 arasındaki sayılara indirgenebilir. İki haneli sayılar, birbirleriyle toplanarak, 1-9 arasındaki sayılara indirgenir (örneğin çıkan toplam rakam 25 ise 2 ve 5 toplanarak 7 elde edilir). İstisnayı sadece iki baş sayı 11 ve 22 oluşturur. Ünitoloji analizi için aşağıdaki sayılar çıkartılır:

Yaşam yolunun rakamı = Doğum tarihinin sayı değeri

Gün sayısı = Doğum gününün sayı değeri

Kendi kendini ifadenin sayısı = İsim sayısı

Ruh dürtüsünün sayısı = Kalp sayısı.

1-9 arası sayılar ile "Baş sayıları" şu temel anlamlara sahiptir:

1 = Bireyselleşme
2 = Uyum sağlama
3 = Kendi kendini ifade etme
4 = Organizasyon
5 = Özgürlük
6 = Denge
7 = Bilgelik
8 = maddi özgürlük
9 = Evrensellik
11 = Vahiy, tanrısal açıklama
22 = maddi ustalık

ÜST SES (TİZ SES)

Çoksesli eserde üstte yer alan parti: Melodi sesi; birinci ses.

ÜSTBEN

alm. Über-Ich

☛Freud'un psikanalizinden bir kavram. Aile ve toplumdan devralınmış ahlaki görüşleri temsil eder ve bilince onun bölgesinden etki eden istek ve çabalarına adeta sansür düzenlemesi yapar.

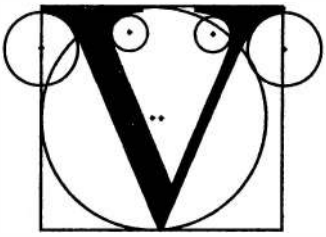

VAAT

alm. Versprechen

Belirli seremoniler eşliğinde birtakım düsturların söylenmesi, aynı zamanda efsun ve inayetlerin kâğıtlara yazılması (Örneğin Passau Kâğıdı). Vaat çok eski bir gelenektir. Almanya'da bu türün bilinen ilk vecizeleri, X. yy.'dan kalma ☛Merseburger Büyü Vecizeleri'dir.

VACH

sanskr. "Lisan" ya da "Kelime"

Sekiz kademeli patikaya dahildir.

VAHANA

sankr./Teozofi

Bu kelime felsefe, ezoterik ve okült alanlarda yaygın şekilde kullanılır. Bir varlık için bir taşıyıcıyı ya da bir vasıtayı tanımlar ve bu vasıta varlığın, kendisi altında hiyerarşik biçimde bulunan düzlemlerde, dünyalarda ya da ortamlarda ifşa olma imkânı tanır.

VAHDET

ar.

(Tanrısal) birlik; tanrıya ulaşma ya da yakın olma...*

* Bütün tektanrıcı dinlerde evren, yoktan yaratılmıştır; gelip geçicidir. Yalnız onu yaratan, yoktan var eden Tanrı kalıcıdır. Evrenle Tanrı arasında öz bakımından ayrılık vardır. Tasavvuf, böyle bir görüşü benimsemez. Ona göre kalıcı (ebedî ve ezelî) olan Tanrı tarafından yaratılmış ne varsa onunla eş niteliktedir; çünkü yaratılan, yaratanın bütün özelliklerini yansıtır. Yaratılan, yaratanın görünüş alanına çıkmasından (zuhurundan) başka bir şey olmadığı için, ikisii arasında öz ayrılığı yoktur. Öyleyse yaratanla yaratılan eş varlık düzeyindedir, birbirinin iki ayrı görünüş türüdür. Özde, temel yapıda ayrılık yoktur. Birlik ve bütünlük vardır (vahdet). Ancak Tanrı, öz bakımından sonsuz ve sınırsız olduğu için, yarattığını (yaratılan evreni) bir bütün olarak kuşatmıştır. Bütün yaratılanlar (evren), yaratanın özündedir (mahlûk, hâliktedir). Yaratılan evren, yaratan Tanrı'da vardır (*vahdeti vücut).* Yaratılma olayı Tanrı'nın özünden gelen dışa vuran bir fışkırmadır, yoktan var ediş değildir; çünkü, Tanrı eseri olan evrende, Tanrı'da bulunmayan, Tanrı varlığı için eksiklik, gelişmemişlik sayılan bir nitelik düşünülemez. Özde bulunmayan, onun görünüşü olanda da bulunamaz. Bu yüzden, evreni Tanrı'dan ayrı bir varlık olarak düşünmek, Tanrı karşısında başka bir varlığın bulunduğunu ileri sürmektir. Böyle bir durumda birlik (vahdet) değil, çokluk (kesret) var demektir. Çokluk ise Tanrı özündeki birliğe, sürekliliğe, sonsuzluk ve sınırsızlığa aykırıdır. Evrende görülen değişiklikler, başkalıklar Tanrı özündeki yaratıcı güçlerin ayrı ayrı ./..

VAHİDİYAH

tasavvuf

Tanrısal teklik. Tanrısal birlik her türlü farklılıktan arınıkken, teklik farklılık sağlayan görüye ulaştırır.

VAHİY

lat. Revelation, alm. Getlliche Eingebung, Offenbarung,

Tanrısal buyruk ya da bir düşüncenin tanrı tarafından peygambere bildirilmesi...*

VAHŞİ GECELER

alm. Rauhnächte

Vahşi avın yaşandığı yıllar arasındaki geceler. ☛Odin bugünlerde at üzerinde, ölmüşlerin ruhlarından ibaret bir sürüyle havada geziniyordu (☛Benandanti). Anlaşıldığı kadarıyla söz konusu olan, Avrasyalı şamanist bir inanışın kalıntılarıdır.

VAİROCANA

Mahayana-Budizm'inin en çok tapınılan tanrısı (☛Mahaivairocana-Sutra).

Vairocana

VAİSESHİKA

hint.

Kanada'nın kurduğu altı felsefe okulundan birisi. Bu akıma "Atomistler"in okulu da deni-

../.aşamalarda görünüş alanına çıkması yüzündendir. Çokluk, değişiklik, türlülük özde değil, görünüştedir. Özün ana niteliği birlik (vahdet), görünüşün temel özelliği çokluk (kesret) ve türlülüktür.

Vahdeti vücut anlayışı, islam düşünürleriyle başlamış değildir. Anadolu'da gelişen İlkçağ felsefesinin temel ilkelerinden biridir. Tanrı ile evren arasında birlik olduğunu ilk ileri sürenler Herakleitos ile Parmenides'tir. Bu görüşü daha sonraki çağlarda yunan filozofu Eflatun yeniden ele alarak geliştirdi; ondan sonra gelen ve Eflatun'un izinden yürüyen Plotinos da ayrı bir açıdan yorumladı. İslam dininin doğuşundan sonra, özellikle ilkçağ felsefesine bağlı kalan islam filozofları ve mutasavvıflar bu görüşün etkisi altında kalarak onu islam dini ilkeleriyle bağdaştırmaya çalıştılar. Bu bağdaştırmayı yaparken eski iran ve hint kültüründen, özellikle dinî inançlardan yararlandılar. Bilerek veya bilmeyerek eski inançların etkisi altında kalarak Tanrı ile evren arasındaki birlik anlayışını geliştiren islam sofîleri arasında Mansur, Senaî. Zünnuni Mısrî, Şeyh Attar, Şebüsterî, Celâleddini Rûmî, Muhiddin Arabî, Nesimî gibi filozof ve şairler başta gelir. Özellikle Muhiddin Arabî bütün düşüncelerini Tanrı ile evren (yaratanla yaratılan) arasındaki varlık birliği (vahdeti vücut) üstünde yoğunlaştırarak tasavvuf görüşleri içinde ona düzenli bir nitelik kazandırdı. Kaynak: *Meydan Larousse*, 12. Cilt, s. 500. (Ed. n.)

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

lir. Bu akımın amacı, iç ve dış dünyanın farklılıklarını ortaya koymaktır. ☛Nyaya ile birçok ortak noktası vardır.

VAJRA

sanskr. "Pırlanta, kıymetli taş"

Budizm'de bir ayin asasının adı.

VAJRA DURUŞU

Meditasyon sırasında kullanılan, bağdaş diye tabir ettiğimiz bir oturuş şekli. Bu duruş, Buda ve Yogi tasvirlerinden bilinir.

VAJRAYANA

☛ *Elmas Aracı*

VALE

"Bacak"a denk gelen saray kartı.

VALENTINUS, BASILIUS

XV. veya XVII. yy. Benediktin keşişi. Yaşadığından emin olunamamasına rağmen, Thölde isimli birisi, onun adı altında, 21 simya eseri yayınlamıştır. Baş eseri: *Currus triumphalis Antimonii* (1602, 1604) Alm. *Antimonii'nin Zafer Arabası* (1646). Thölde'nin kendisinin bu kitapların yazarı olduğu sanılmaktadır.

VAMPİR

Efsaneye göre, hâlâ Dünya'da bulunan ve karanlık bilinci olan bir ölüdür. Yaşayan insanların kanını emerek, ki bu insanlar da bu şekilde vampire dönüşür, hayata dönmeye çalışmaktadır. Bir halk efsanesi-

"Antimonii'nin Zafer Arabası"ndan bir tablo.

dir ve oldukça abartılmıştır; yine de, mezarlarında taze kan bulunan vampirler üzerine garip gerçeklere defaten şahit olunmuş, fakat henüz yeterince ispatlanamamıştır. Vampirizmin daha çok Doğu Avrupa ülkelerinde yayıldığı görülmüştür. Vampirin en iyi tasviri Stoker'in *Dracula* romanında yer almaktadır. Bir açıklama yapmak gerekirse, ölü bir gövdeyi akışkan larvaların ele geçirmesi ve onu bedenleşmemiş biçimde mezardan çıkartması, tekrar bedenleştirip, taze kan sayesinde canlandırmak istemeleri söz konusu olabilir, yani şeytanın bir bedene girmesine benzer bir olaydır bu.

VANAPRATHA

Hindular'ın üçüncü yaşam merhalesi. Ormanda yalnız yaşama ve idrak ile kurtuluşa yönelik çabalamadır.

VANGKUR

tib. "Salahiyet" veya "Takdis"

Tibet'te gizli ritüellerin veya belirli meditasyon tekniklerinin (Yoga) uygulanması, bunun için yetkili bir ustanın takdisini şart koşmaktadır.

VANİLYA TANELERİ

Yetiştirilen (yabani yetişenlerden değil) bitki *Vanilla planifolia*'dan çıkar. Meyveler yarı olgun durumda toplanır ve bu yarı olgun tanelerden bir bohça yapılır veya saçılmalarını engellemek amacıyla tülbente sarılır. Bu şekilde hazırlandıktan sonra ya Güneş'e ya da yapay ısıya bırakılırlar ve terleyerek kararmaya başlarlar. Halis vanilya kokulu ve vanilya tadına sahip, piyasanın en iyi türleri Meksika veya Bourbon Adası'ndan gelir (Meksika ve Bourbon-vanilyası). Hafif bir türü Tahiti-vanilyasıdır. Yabani vanilya bitkilerinden gelen türler, yani Pompon-vanilyası, ayrıca Guadalupa'den gelen Vanillon'un kokusu vanilya kokusundan çok Peru reçinesi gibi kokar. Vanilyanın içinde, tamamıyla bir vanillin oluşumu yoktur, aksine kararmaya yol açan haşlanma sırasında çıkan sarı süt özünden vanillin oluşur, ki buradaki taze ya da yarı olgun taneler neredeyse tamamen kokusuz ve tatsızdır.

VARNA

sanskr. "Kastlar"

Hindistan'da dört kast vardır:

1.) Brahman (Rahipler, ilim adamları),
2.) Kshatriya (Soylu ve savaşçılar),
3.) Vaisya (Tüccarlar),
4.) Sundra (Köleler).

VAROLUŞ FORMLARI

alm. Dasein formen

Varlıkların altı varoluş şekli vardır: 1) Tanrılar, 2) İblisler, 3)

İnsanlar, 4) Hayvanlar, 5) Pretas (Ruhlar) ve 6) Cehennem Yaratıkları. Her yaratığa bir renk karşılık gelir: 1) beyaz, 2) yeşil, 3) sarı, 4) mavi, 5) kırmızı, 6) siyah.

VARUNA

hint.

Vedalar'da sözü edilen en eski tanrılardan birisi. Gök ve toprağın efendisi. Purana'larda Su Tanrısı.

VAŞAK TAŞI

Vaşak taşı bazıları tarafından Kehribar zannedilmektedir; antikçağ inancına göre vaşak, kıskançlığından kendi idrarının üstünü kapatırdı, çünkü güya idrarından, insanlara çok gördüğü kehribar kristalleşerek oluşmaktaydı.

VATSU veya SU-SHİATSU

Harold Dull'un geliştirdiği (☛Tantsu) bir Shiatsu formu. Egzersizi yapan kişi, ılık su yüzeyinde, kendini suyun gücüne bırakarak yatar, masör ona hafif bir destek vererek masaj yapar ve bu arada kişi suyun içinde sırasıyla, çemberler, çaprazlar ve dönemeçler halinde ileri ve geri gezdirilir.

VAUGHAN THOMAS

1622-1665

XVII. yy.'ın ortasında İngiliz veya Fransız; Philalethes (Filaletes) adı altında bilinen doktor, iatro-kimyacı, simyacı. Ancak bu takma isim., 1665'te vebadan ölen ve *Liquor Alchahest* eserinin yazarı, İngiliz doktor George Starkey için de kullanılır. Vaughan'ın, nispeten daha uzun yaşadığı sanılır. Ona atfedilen eserler: *Introitus apertus ad occlusum Regis Palatium* (1667, Alm. 1667 *Eröffnung der Tür zum königlichen Palast*) ve *Metamorphosis Metallorum* (1668). Diana Vaughan ☛Taxil

VAYU

sanskr. "Esmek"

Element sembolü hava.

VEDALAR

hint. "Bilgi"

Aşağıdaki bölümlerden oluşan, Hindular'ın kutsal literatürü (İ.Ö. 2000 ile 1500 arasında oluşmuştur): 1) Samhitas (İlahi derlemesi): ☛Rigveda, ☛Samaveda, ☛Yajurveda, ☛Atharvaveda. Bu eserler Sruti ya da dinleyerek kayda alınmış olarak da tanımlanır. 2) ☛Brahmanas, Smrti (Hatıra) olarak da adlandırılan, *Vedalar*'ın açıklama kitapları, 3) Veda'nın felsefi litaratürü (☛Aranyakas), ☛Upanişad'lar, ☛Sutra-Literatürü (Öğreti kitapları).

VEDANTA

sanskr. "Veda'nın sonu (Ya da tamamlanması)"

Vedik teoremlerinin nihai ve en mükemmel tefsirinin sözlü öğ-

retimi. Vedanta, Brahman öğretilerinin aldıkları en yüksek formdur. *Vedalar*'ın yazarı Vyasa'ya atfedilen Uttara-Mimansa ismi altında, Hindistan'daki altı felsefe okulunun arasında en önemlisi Vedanta'dır. Vedantik felsefe sistemini yayan başlıca kişi Avatara Sankaracharya'dır ve onun temsil ettiği Vedanta öğretisinin teknik ismi Advaita-Vedanta ya da dualistik olmayan Vedanta'dır. Vedanta'ya kısaca, bilgelerin nesiller boyu çabalarından ileri gelen, Uphanishad'ların gizli, ezoterik anlamını açıklayan, mistik felsefenin sistemi olarak tanımlanabilir. Vedanta Advaita formunda birçok, belki her açıdan, merkezi Asya Budizm'inin bazı mistik formları ile sıkı bağları vardır hatta belki de aynıdır. Hindular Vedanta'ya Brahmajnana derler.

VEİ PO-YANG

☛ *Simya, Çin*

VELIKOVSKY, IMMANUEL

1895-1979

İngiliz psikanalitikçi. 1950'de *Worlds in Collision** kitabını yayınlamıştır, bu kitapta Mars'a devasa bir meteorun çarptığı hipotezini ortaya atmıştır. Bu çarpışma sonucunda sözde Venüs ortaya çıkmış ve Dünya'da tufan olmuştur.

VENÜS

1.) Roma Tanrıçası, "İşveli/Davetkâr", bir bahar tanrıçasından, zamanından önce kadınsı güzelliğin ve aşkın tanrıçasına dönüşmüştür.

2.) Aşk, güzellik ve sanatın gezegeni, gezegenlerin sert açılı konumlarında ise çapkınlığı ifade eder. Venüs çocukları güzel, cana yakın, zevkli, iyi medyumlardır ve yaratıcı mesleklere yönelmelidir (Sanatçı, bahçıvan, kuaför vb.). Sayıları: 6, metalleri: Al parıltılı bakır ve günleri: Cuma'dır (*İtal. venerdi*).

3.) Venüs, teozofi ve mistikte, beşinci doğa figürü ve aynı zamanda bu figürün iyi huyluluğudur. Nur ilkesine göre, insan tabiatının içindeki, tanrısal varlık ve öfkenin, alçakgönüllülük ve yumuşak başlılık içinde kaybolduğu sevginin niteliğidir, sürekli Tanrı'ya dönük ruhsal tinin sevmeyi arzulayan iffetli tarafıdır. İnsanın dış tabiatındaki bu özellik ise, yaşlı yılan Şeytan'ın, ilk ebeveynleri (Âdem ve Havva) kandırmasıyla zehirlenmiştir ki, bu iffetli ve ölçülü sevme arzusu, Tanrı'nın hıristiyanlığa yeni

* *Çarpışan Dünyalar*, Cilt 1 Venüs, Çev.: Prof. Suavi İyice, Dr. Hasan Külük, Kendi Yayınları, İstanbul, 1985.

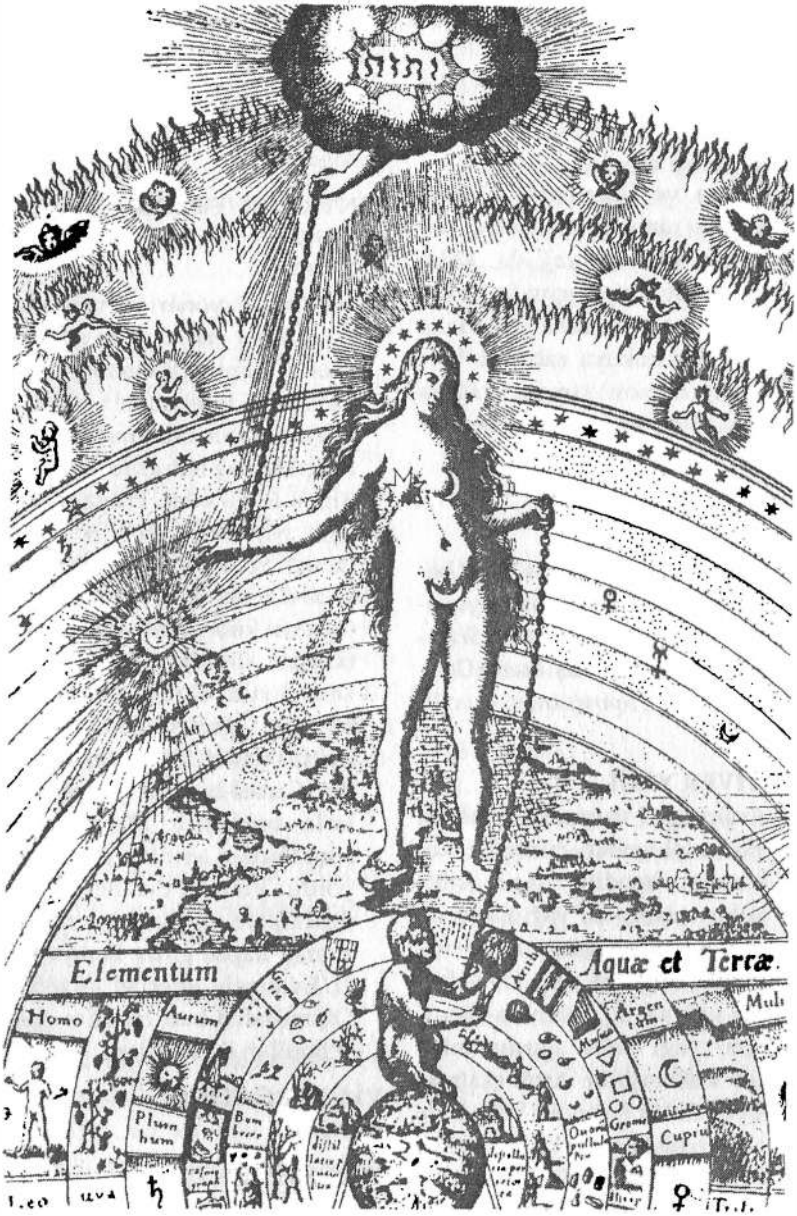

Venüs ve bâkire Meryem,
gök ve yerküre üzerinde efendi olarak tek beden olmuşlardır.

doğan çocukları bu utançtan ateşle arındırdığı sahte, dünyevi bir fahişe aşkına dönüşmüştür.

VERBENA YAĞI

Fransa ve İspanya'da *Verbena triphyla*'nın yapraklarından damıtılır. Her iki yağ da, koku olarak belirgin biçimde farklıdır. Fransız verbena yağı daha hafif bir kokuya sahiptir. Verbena, Lemon çimeni yağına benzeyen, kendine has bir kokuya sahiptir.

VESME, CESARE DE

1862-1938

İtalyan yazar, Paris'te ünlü parapsikolojik dergilerin yayıncısıdır, örneğin *Annales des Sciences Psychiques*. Baş eseri: *Geschichte des Spiritismus*, 3 cilt. (1898).

VETİVER YAĞI

Andropogon muricatus (Vetiveria muricata) çimen türünün kökünden, kendine özgü, kalıcı kokuya sahip bir yağ olarak elde edilir. Olağanüstü koyu mayilidir. En hafif türü Java-Vetiver yağı sayılır; Réunion-(Bourbon) yağı daha ağırdır, fakat çok kullanışlıdır. Artık ekstraksiyon ile bir Resinoid-Vetiver de elde edilebiliyor, ki bu, eterik vetivere göre, vetiver kökünün kokusunu daha tabii veriyor.

Vetiverin özelliği, kendine özgü hafif ve özellikle kalıcı kokusudur. Kullanımı, Fougére kokuları ve sayısız fantezi parfümlerinde klasiktir.

VIA MYSTICA

☛ *Mistik*

VINTRAS, PIERRE MICHAEL EUGENE

1807-1875

1839'da vizyoner ve vaiz olarak ortaya çıkan, Tilly sur Seules'in kâğıt değirmenlerinden birisinin idarecisi. Hz. İsa'nın hükümranlık zamanın geldiğini açıklamak için görevlendirildiğini iddia eder. Hasta insanlığın iyileştirilmesi için "Merhamet Sanatı"nı uygulayacak *Elias-Karmel* kilisesini kurdu. Öğretisi kısa sürede çok sayıda taraftar buldu. Ayinlerinde kanlı kutsal ekmekler bulunuyordu. Öğretisinde Marienkültü önemli bir rol oynuyordu. Cinsel-büyülü uygulamalarla bağlantılı Melchidesek için, kurban ayinleri de yapılıyordu. Vintras, defaten dolandırıcılıktan suçlandı ve zaman zaman hapse girdi. Baş yapıtı: "L'Evangéle éternel" (1859). Ölümünden kısa bir süre önce ☛Boullan ile karşılaştı.

VİA PURGATİVA

☛ *Mistik*

VİDEHAMUKTİ

hint.

Son kurtuluşa verilen ad. Karşıtı ☛Jivanmukta'dır, yani ya-

şarken kurtuluşa ulaşmak anlamına gelir.

VİDHYADHARA
hint.
Bileşimi hakkında hiçbir şey bilinmeyen, *Vedalar*'da adı sıkça geçen bir mucize ve büyü ilacı.

VİDYA
sanskr. "Bilgi", "Felsefe", "Bilim"
Teozofi'de genelde kullanılan bir ifade, genellikle yukarıda adı geçen üç anlama sahiptir. Sıkça başka kelimelerle bileşik kullanılır, mesela Atma-Vidya = Atman ya da temel benlik hakkında bilgi; Brahma-Vidya = Brahman hakkında bilgi, yani evren hakkında bilgi, varlığa göre "Teozofi" ya da Guhya-Vidja = "Gizli bilgi" veya "Ezoterik bilgelik" ile eş anlamlıdır.

VİECHTİTSA
Hintli dişi iblis. Genç erkekleri ölçülemeyecek derecede tahrik eder.

VİJNANAVADA
hint.
☛Mahayana Okulu'nun bir akımı. Diğer bir adı, Yogacara'dır. Bu ekolün kurucuları Asanga ve Vasubandhu'dur. Özü, dünyayı bilincin yarattığı, iddiasıdır.

VİLLANOVA
☛ *Arnold Von V.*

VİPASSANA
bud. "Aydınlık Bakış"
Varlık formlarının geçiciliği ve şahsiyetsizliğin sezgisel olarak kavranması. ☛Buda-Yoga'da bu egzersiz ☛Samadhi ile birlikte uygulanır.

VİRA
hint.
Bahtiyar edecek kurtuluşu elde etmek için hiçbir tehlikeden ürkmeyen, ☛Tantrizm'deki kahramanlara verilen isim.

VİSUDDHA-ÇAKRA
hint.
Bu Chakra'nın yeri tiroittir. Bu Chakra'nın harekete geçirilmesi, kâhinliğe yol açar.

VİSUDDHİ
bud.
Son kademesi kurtuluş olan, saflığın yedi kademesi. Diğer kademeler: Ahlâk, ruh ve idrakın saflığı, patika ve patika-olmayan gözetilerek idrak-görüsü ile gelişim gözetilerek idrak-görüsünün şüpheden sıyrılması.

VİŞNU
hint.
Trias'ın ikinci tanrısı: Brahma, Vişnu/Şiva. O, Dünya'nın muhafızıdır.*

* Daha ayrıntılı bilgi için Bkz. Korhan Kaya, *Hint Mitoloji Sözlüğü*, İmge Yay., 2003. (Ed. n.)

Vişnu

VİŞNUİZM

Yaklaşık İ.S. 100'den itibaren özellikle Güney Hindistan'da, Vişnu'yu sistematik biçimde Dünya hâkimi ilan eden mezhepler ve okullar oluştu. Amaç Vişnu'ya teslimiyetti (*bhakti*). Bu tutucu teslimiyetin tanımlaması, Vişnuitlerin çok sayıdaki eserinin içeriğini oluşturur. Bu ekolün yandaşları ☛Sankaras öğretilerine karşıdır (☛Hare Krişna Hareketi).

VİTAL, HAHAM CHAİM

1543-1620

Vital, kabalist Luria'nın öğrencisiydi ve onun öğretilerini yazıya döküyordu.

VİTAL, ŞMUEL

1590-1678

Chaim Vital'in oğlu. Şam'da Talmud hocası. Babasının hazırladığı, Luria'nın öğretisinin el yazmaları üzerinde çalıştı.

VİTRİOL FORMULÜ

Bazı simyacılar "Vitriol" kelimesini, *visita interiora terrae rectificando invenies occultum lapidem* (Türkçe: İç dünyayı ziyaret et. Kendini ıslah edersen, giz-

Vitriol formulü
"Quadratum Alehymisticum"dan...

lenmiş taşı bulacaksın) lat. formülünün baş harflerinden oluşan bir kısaltma olarak görürler. Simyacının asıl amacı, yapay altının üretimi değil, bilakis en yüksek hedefi, iç mükemmeliyet ya da asil bir kemal-i insan olmaktır.

VİVEKANANDA, SVAMİ
1862-1902

Hintli zühdi. Zamanında Avrupa'lı teozofların itibar gösterdiği, ☛Vedanta Öğretisi'nin yeniçağ temsilcisi.

Vİ-YA ALTLIĞI
qui: fr. evet, ja: alm: evet

Ruh çağırmada kullanılan bir düzenek. Bir bardak alınır ve üzerinde bir takım harfler yazılı olan bir altlığın üstüne konulur. Bardak, seansa katılanlar tarafından altlığın üzerinde rasgele itilir. Bardak itilirken denk harflere denk geldiği sıraya göre kelimeler oluşturulur, ki bu da ruhların mesajı olarak yorumlanırlar.

Japon usulü Vi-Ya altlığı...

Vİ-YA TAHTASI

Ruh çağırmada kullanılan bir düzenek. Bir bardak alınır ve üzerinde birtakım harfler yazılı olan bir altlığın üstüne konulur. Bardak, ☛seansa katılanlar tarafından altlığın üzerinde rasgele itilir. Bardak itilirken denk harflere hangi geldiği sıraya konur ve bunlardan sıraya göre kelimeler oluşturulur, ki bu da ruhların mesajı olarak yorumlanırlar.

VİZYON

alm. Vision, Lat. Visio

☛Trans ya da bir bilinç irdelemesi sırasında, ruhsal göz ile görülen resimlere verilen ad. Vizyonlar, ☛Rüya, ☛Uyku Dışı Rüya/Gündüz Rüyası, ☛Kristal (Küre) Kehaneti ve ☛görselleştirilen/vizualize edilen ya da yönlendirilmiş fantezide ortaya çıkar. ☛Halüsinasyon; ☛İllüzyon

VİZYONER (VİZYONCU)

Ruhları çağırma yeteneğine sahip veya çağırmadan da kendisine ruh, hayalet görünen kimse. Özellikle XVIII. yy.'da yaygın... Schiller 1786'dan 1790'a kadar üzerinde çalıştığı hikâye fragmanını bu başlıkla yayınlamıştır. Bu hikâye ayrıca XX. yy. başlarında H. H. Ewers tarafından tamamlanmıştır.

☛ *Kant*

von VİLLANOVA ARNOLD

1235-1311

Tetragrammaton başlıklı bir kitap yazan İspanyol doktor, filozof ve simyacı. 1285 yılında Kral III. Peter'e öleceği kehanetinde bulunmuş ve bu da yıl sonunda gerçekleşmiştir. 1335 yılındaki kıyamet olacağı kehaneti, engizisyon tarafından takip edilmesine neden olmuştur. Daha sonraları Papa VIII. Bonifaz'in sarayında yaşamış ve burada simya ile uğraşmıştır. Branntwein* (Alman kanyağı) gibi önemli buluşlar yapmıştır. Villanova bir ☛Homunculus üretmek isteyen ilk simyacıdır.

VOODOO

☛ *Vudu*

VUDU

Bu deyim Dahome-Afrikalılarının dilinden gelir ve anlamı "ruh"tur. Ağırlıkla Haiti, Güney Amerika ve Karibik'te bir Afrikan-Hıristiyan halk dinini niteler. Köle olarak taşınan Afrikalılar Yoruba tanrılarını da yanlarında Latin Amerika'ya götürdü ve bunlar orada Hıristiyan azizi ve sembollerle karıştı. Voodoo–Müritleri, çok sayıda azizin veya Loa'nın desteklediği bir tanrıya, yaratıcıları olarak taparlar. Bu Loa'lar iyi

* Bir çeşit "brandy"... (Ed. n.)

ve kötü olmak üzere ikiye ayrılır. Bunlar çok sayıdaki ayinlerde ortaya çıkar. Bir insanın vücuduna girebileceklerine inanılıyordu. En önemli Loa'lardan birisi Damballa'dır. Ona beyaz güvercin ya da tavuk kurban edilirdi. Sembolü olan Boa constrictor, Voodoo dininin eski bir Afrika Yılan kültü olduğunun bir göstergesidir. Her türlü yılanın kokusuna sahip olan Damballa'nın karısı Aida Quede ve sevgilisi Erzulie'dir. Üçü de bir insanın kaderini belirler. Ritüelleri ikiye ayrılan rahibeler (Mampo) uygular: Yüksek ve alçak Mampo. Birincisi olan ak, ikincisi kara büyü uygular. Bir Mampo, "Quatre Yeux", yani tamamlanmış Mampo olana kadar yıllarca bir öğretmenin, bir tür baş rahibenin yanında eğitim görür. Erkek olanların adı Houngan'dır ve aynı şekilde ak ve kara büyü uygulamasına göre, iki gruba ayrılır. Mampo ve Houngan'lar, cinsel ilişkiye girdikleri, kadın ya da erkek yardımcılara sahiptir (Hounsi-canzi ya da Madivinaise). Çünkü rahipliğin büyük bölümü lezbiyen ya da homoseksüeldir.Hounsi-Canzi'ler, Mampo'ların yardımcıları, güzel genç kızlardır ve adeta Voodoo-Kültüne adanmış fahişeler olarak herkesle cinsel ilişkiye girerler. Tanrı'ya hizmet ettikleri için, hiçbir erkeğe sadık kalamazlar. Hatta, bu kızlar da büyü uygulamalarından haberdardırlar. Bunlardan başka Marambou'lar da, yani büyük göğüslere sahip genç kızlar, Mampo ya da Houngan'ın hizmetinde bulunur. Görevleri, Hounsi-Canzi'lerin yanı sıra rahip ve rahibelerin cinsel isteklerini yerine getirmektir. Cinsel ilişki sırasında kehanet yeteneklerine sahip oldukları söylenir. ☛Zombi

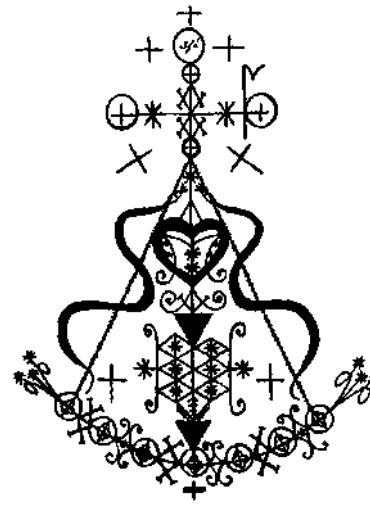

Voodoo'nun bir yılan kültü olduğunu gösteren temsili (geleneksel) bir tasvir

VRİL

1. Gizemli bitki gücü.
2. Bulwer-Lytton'un romanı *The coming race*'de (1871) tanımladığı, ideal toplum in-

sanlarının sahip olduğu, oldukça güçlü bir enerji formunun ismi.

3. 1933'te kurulan, sırlarla dolu bir locanın ismi.

VULCANUS, KELT

İrlanda ve Wales'te yeraltı ateş tanrısının ismi Goibniu'dur. Keltler'de bu Tanrı, Romalı ismiyle daha büyük bir ilgi görüyordu. Ona mucizevi şifa güçleri atfedilir.

VU-SHİNG

çin.

Beş element: Odun, ateş, toprak, metal ve su. ☛Simya, Çin

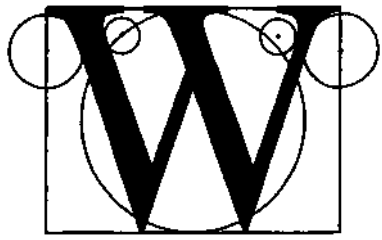

WAERLAND, ARE
1876-1956

Fikirleri günümüzde tekrar canlanan ve oldukça çağdaş olan, İsveçli diyetisyen ve yaşam reformcusu. Hastalıklar yanlış beslenmenin sonucudur. Topraklarımız ve böylece besinler de kimyasallarla zehirlenmiştir. Waerland, biyolojik bir ziraat propagandası yapıyordu. Taraftarları, Waerland Hareketi'ni meydana getirdi (Dergi: "Waerland Monatsschrift"). Ölümünden sonra karısı Ebba, Waerland'ın faaliyetlerini devam ettirdi. Başlıca yazıları: *Der Weg zu einer neuen Menschheit* ve *Das Waerlandsystem in einer Nussschale*. Kaynak: Ebba W. *Die Waerlandtherapie und ihre Erfolge* ve *So heilt Waerlandkost*.

WAGNERECK, HEINRICH

XVII. yy. sonlarında Bavyeralı simya ustası; yaşantısının sadece, Prag ve Brünn'de tanıklar önünde başarılı metal dönüşümleri gerçekleştirdiği kısmı bilinir.

WAITE, ARTHUR EDWARD
1857-1941

Önce Teozofi Cemiyeti daha sonra da Altın Şafak'a mensup olan Amerikalı ezoterist. 1909'da Pamela Colman Smith ile birlikte Rider-Waite Tarot destesini yaratır ve bunun hakkında *Der Bilderschlüssel zum Tarot*'u (1978) yazar. Diğer eserleri *The Book of Black Magic* (Karabüyü Kitabı) *Holly Kabbalah* (Kutsal Kabala), *The Brotherhood of Rosy Cross*, (Gül Haçı Kardeşliği) *The Holy Grail* (Kutsal Kâse) ve *Hermectic Museum* (Simya eserlerinin İngilizce çeviri derlemesi).

WALDENLER

Bu Fransız mezhebinin ismi, 1170 yılında, varlığını fakirlere hediye ettikten sonra, Rhone bölgesinde günah çıkartan rahip ve din öğretmenliği yapmaya başlayan kurucusu, Lyon'lu tacir Petrus Waldus'tan gelir. ☛Katharar'larla birlikte Güney Fransa'da, Katolik Kilisesi'ne karşı güçlü bir muhalefet grubu oluşturdular. En üst yetki makamı, ülke dili-

ne çevrilen Kitab-ı Mukaddes'ti. Merhamet yöntemleri ve rahiplik makamı reddediliyordu. Papa III, Lucius'un aforozuna rağmen, Güney Fransa, Kuzey İtalya ve İspanya'da yayıldılar. Papa III: İnnozenz onlara karşı bir haçlı seferi fermanı çıkarttı. Fransız Alplerinde geri kalan bir kaçı hariç, Waldenser cemaatleri, Albigenser Savaşları'nda (1209-1229) tümüyle yok edildi.

WALKÜRE

Meydan savaşında galibiyet getiren ve şehit düşenleri Walhall'a götüren Cermen savaş kadını.

WALLACE, ALFRED RUSSELL
1823-1913

Die wissenschaftliche Ansicht des Übernatürlichen (Doğaüstü Olana İlişkin Bilimsel Bakış; 1866) adlı baş yapıtında, modern parapsikolojinin birçok öğretilerine zamanından evvel değinen soylu İngiliz Zoolog.

WALLIMANN, SIVIA
**1948*

Tanınmış İsviçreli kadın meditasyon öğretmeni ve ezoterist. Eserlerinde, insanın meditasyon sayesinde, gayri duyumsal algı kabiliyetini nasıl geliştirebileceğini göstermiştir. Başlıca eserleri: *Das Wunder der Meditation* (Meditasyon Muzicesi), *Brücke ins Licht* ve *Lichtpunkte.*

WALTERS, DEREK
**1936*

İngiliz ressam, besteci ve Çin ☛Astrolojisi uzmanı. Teorik araştırmalarını, Çin, Tayvan ve Hongkong'daki astrologlarla yaptığı uygulamalı çalışmalarla destekledi. Başlıca eser: *Chinesische Astrologie.*

WATKIN S, ALFRED
1855-1935

The Old Strait Track adlı kitabın İngiliz yazarı. Watkin İngiltere'de, okült geometrinin noktalarına benzeyen megalitik yerleri arasında bağlantı çizgileri olduğu iddiasını ortaya atmıştır. Güya bütün dünya çizgilerden oluşan bir ağ ile çevrelenmiştir ve bunlar dünyanın güç çizgilerini tanımlar. ☛Pre-Astronotik'te bu çizgiler ya da noktalar, dünya dışı astronotlar için oryantasyon araçları olarak görülür.

WATTS, ALAN
1915-1974

İngiliz felsefeci, psikolog ve özellikle Zen-Budizmi olmak üzere Budizm uzmanı. Özel hedefi, batılı insana, doğulu bilgelik öğretilerini öğretmek olmuştur. Başlıca eserleri: *Der Lauf des Wassers* (Suyun Akışı), *Dies ist Es* (Bu Odur), *Offene Weite, Tod, Die Kunst der Kontemplation* (☛Govinda ile birlikte), *Meditation, Natur des Menschen, Philosophische Befreiungswege, Vom Geist des Zen.*

WEBER, DIVO HELCHE
☛ *Alta-Major Terapisi*

WEHR, GERHARD
**1931*

Ağırlık noktası Hıristiyan spiritüalizmi olan serbest yazar. Başlıca eserleri: C.G.Jung, Steiner ve Graf Dürckheim'ın biyografileri, *Wörterbuch der Esoterik* ve *Werke von Jakop Böhme.*

WEIDA KONFERANSI
alm. Weida - Konferenz

Ağustos 1925'te Weida'da, O.T.O.'nun önde gelen üyeleri ve Pansofik Topluluk'un katılımıyla bir konferans yapıldı. Katılımcılar: ☛Crowley, ☛Grosche, ☛Tränker, ☛Germer. Konu, Crowley'nin, Alman okült gruplarının başkanlığına atanmasıydı. Ancak sadece bağlayıcı olmayan bir çözüm sağlanabildi, o da, Crowley'nin dünyanın bu yıl beklenen Dünya Öğretmeni olarak tanınmasıydı. Hemen aynı yıl Tränker bu çözümden vazgeçti. ☛Fraternitas Saturni

WEINFURTER, KARL
1870-1942

Çek mistik ve ezoterist. ☛Mailander'in Hıristiyan Gülhaçlılar Topluluğu üyesi. Baş yapıtı: *Der brennende Busch.* Tarot mistiği açısından bu kitap çok önemlidir. Weinfurter, XII. kart olan "Asılan Adam"ın, "Yılan Gücü"nün (☛Kundalini) uyanışını şifreli olarak temsil ettiğini göstermiştir.

WEINREB, FRIEDRICH
1910-1988

Rotterdam'da Ulusal Ekonomi ve İstatistik profesörü; tanınmış Yahudi yazar ve felsefeci. Nazi'lerin Hollanda'yı işgali sırasında aktif direniş gösterdi ve yeraltında yaşadı. 1952'den itibaren Jakarta, Kalküta ve Ankara'da öğretim faaliyetlerinde bulundu. İstatistik alanında çok sayıda yayınlarının yanında Weinreb, eski Yahudi bilimi hakkında eserlerde yayınlamıştır.

Kitaplar *Traumleben* (4 Cilt; Düşsel Hayat) ve *Astrologie in der jüdischen Mystik* (Yahudi Mistiğinde Astroloji), eski Yahudi rüya tefsirleri ve astrolojisinin günümüz dünyası için yorumudur. Kabala'yla ilgili soruları, *Die Symbolik der Bibelsprache, Wunder der Zeichen – Wunder der Sprache* (Kabalistik düşünceye en iyi girişlerden birisi), *Buchstaben des Lebens* (Hayatın Harfleri), *Zeichen aus dem Nichts* ve *Zahl Zeichen Wort* isimli kitaplarında irdelemiştir. Hz. Musa'nın beş kitabının yeniden yorumunu, *Der göttliche Bauplan der Welt*'nda (Dünyanın İhahi Mânâda İnşası) vermektedir. Bunların yanı sıra *Die Rolle der Esther, Das Buch Jonnah* ve *Die jüdischen Wurzeln*

des Matthäusevangeliums isimli kitaplarında da Kitab-ı Mukaddes ile ilgilenmektedir.

WEISHAUPT, ADAM
1748-1830

Ingolstadt'lı hukuk profesörü ve İlluminati (Aydınlanmacı) Tarikatı'nın (1776) kurucusu. ☛Knigge'nin katılımından sonra tarikatta görüş ayrılıkları ve tartışmalar meydana geldi. 1784/85'ten sonra, tarikat bir komplocu grup olarak görüldüğünden, Bavyera'da İlluminati takibatı ortaya çıkmasından sonra, Weishaupt serbest krallık şehri Regensburg'a kaçtı. Şimşek çarpması sonucu ölen arkadaşı Lanz'ın üzerinde gizli tarikat evrakları bulunması ve Bavyera'da kalan tarikat üyelerinin daha sıkı takip edilmesi üzerine, onu sadece Duka Ernst von Gotha'nın, Bavyera Kralı'nın hafiyelerinden evvel müdahalesi kurtardı. Netice itibariyle Weishaupt, Gotha'ya göç etti.

Adam Weishaupt

WEISS, JEAN-CLAUDE
**1941*

İsviçreli yüksek mühendis ve astrolog. Hint ve budist felsefesi öğrenimi ve bunu Hindistan'da yıllarca bulunarak derinleştirmesi sayesinde, eleştirel blokajları kaldırarak insanın daha fazla özgürlüğe ulaşmasını amaçlayan, psikolojik-ezoterik Astroloji'yi yarattı.

Weiss, Astrodata'nın başkanıdır, astroloji kursları yönetir ve "Astrologie heute" dergisini yayınlamaktadır. Başlıca eserleri: *Horoskopanalyse* (1 ve 2) ve *Astrologie – eine Wissenschaft von Zeit und Raum.*

WEISSWURZ

Smilax bitkileri türü altında *Polygonatum officinale* ismi ile bilinen, halk dilinde "Süleyman mührü"de denilen bitki. Köksapı konvallarin içerir ve günümüzde bile halk tebabetinde yaralar, ezilmeler ve iltihaplarda hafifletici madde olarak kullanılır. Büyücülük, Süleyman mührü kökünü, define kazıcılığı veya sözde ruhlara karşı dayanıklı kilitlerde kullanılan kınaçiçeği kökü ile benzer anlamda tanır.

WELLING, GEORG von
1652-1727

Baden-Durlach Yapı ve Dağcılık Dairesi'nin idarecisi. Tuzun menşei ve üretimi konusunu içeren ve henüz 1719 yılında takma isim olan Sallwight von Welling adı altında yayınlanmış, Gold- ve Gülhaçlılar'ın ünlü öğreti kitabı *Opus Mago-Cabbalisticum et Theologicum*'un yazarıdır. Ancak Welling'in Sallwight ile aynı kişi olup olmadığı kesin olarak bilinmemektedir. Belki de önce sadece 88 sayfayı kapsayan kitabın yayıncısıydı. Bu basım 1729 yılında tekrar basıldı. Bu arada 1735'de üç bölümlük hale gelen baskıda, ek olarak çıkan kısımlar kesinlikle Welling'e aittir. Bu baskıda 2. bölüm, 1719/29 baskısı ile aynıdır. Welling üç bölümde ☛Opus magnum (büyük eser) için gerekli üç maddeyi inceler: Tuz, kükürt ve cıva.

WELTWEIS ÖĞRETİSİ
alm. Weltweislehre
☛ *Hörbiger, Hans*

WESCOTT, WILLIAM WYNN
1848-1925

Londra'da tıp ve otopsi doktoru. ☛Altın Şafak'ın kurucularından (Mathers). İki yıl boyunca sadece Kabala ve hermetik felsefe ile ilgilendikten sonra, 1880'de Rosicrucian Society'e katılır (☛Cypher Manuscript). Kaleminden okültizm vb. hakkında eserler çıkmıştır: *An Introduction to the Qabalah* (1910), *Sepher Yetsira'nın bir çevirisi* (1887), *The Isiac Tabler of Cardinal Bembo* (Bembinik Levha hakkında)

(1887), *Numbers-Their Ocult Powers and Mystic Virtue* (1890), *The Magical Rituel of the Sanctum Regnum*'un (1869), yanı sıra bir dizi makale: *Collectanes Hermetica* (1893-96).

WEYER veya WIERUS, JOHANN
1515-1588

Doktor ve ☛Agrippa von Nettesheim'in öğrencisi, cadı takibatlarını ilk eleştiren kişilerden birisidir. Weyer, şeytanla anlaşma yapsalar dahi kendi başlarına suç işleyemeyen basit kadınlar ile şeytanla işbirliği yapan cadılar –ki Weyer daha sonra bu olasılığı da tashih etmiştir– arasında bir ayrım yapmıştır. Aslında bu kadınların ne söyledikleri önemli değildir, gerçek kötülüğü, insanların herhangi bir katkısı bulunmadan, Şeytan gerçekleştirir. Weyer'in en baş muhalifi olan ☛Bodin daha sonraları, kadınlar arasındaki bu zararsız ve tehlikeli cadılar ayrımına, mantıksız olduğu yönünde saldırıda bulunur. Baş yapıtları: *De Praestigiis daemonum*, (Demonların Aydınlanma Anı, Büycülük ve Cadılığa Dair; 1586) ve *De Lamiis* (Cadılar Hakkında; 1577).

WHITE EAGLE
ing. "Beyaz Kartal"

Merkezi Hampshire'da (İngiltere) bulunan bir mezhep (Loca). White Eagle, yüksek bir katmandan gelen ve Florance Cook'u (☛1917) medyum olarak kullanan ruhsal bir varlıktır. Bu varlık Florance Cook'la, 12 yaşında girdiği bir trans durumundayken ilk kez konuşmuştur. 1936'da Loca'yı kurdu. Cook'un White Eagle ile bazı ☛Enkarnasyon olaylarını gerçekleştirdiği söylenir: Inka kabilesenin reisi Ha-Wa-Ta'nın kızı, Mısır rahibesi Is-Ra'nın öğrencisi. Cook, White Eagle'in Hiawatha, altı İrokesen kızılderili kabilesinin kurucusu olduğunu iddia eder. Bu locada uzaktan tedavi ve meditasyon uygulanırdı. Öğretisinin özü, reenkarnasyon inancıdır. Başlıca eserleri: *White Eagle Meditation – In der Stille liegt die Kraft, Von dem Leben nach dem Tode, Wunder des Lichtes, Weisheit von White Eagle, Gebete im neuen Zeitalter* ve *Der geistige Pfad.*

WICHMANN, JÖRG

Büyüsel-Şamanist çalışmalar hakkında raporlar ve talimatlar içeren "Unicorn" (Büyü, Şamanizm ve Dünya'ya Giden Yollar) dergisinin, 1982-85 (13 Sayı) yayıncısı. Bu dergide, diğerlerinin yanında, ☛Biedermann, ☛Bauer ve ☛Frater V.D. de yazmıştır. Wichmann, Wicca kültü hakkında en önemli Almanca eserlerden birinin de yazarıdır: *Wicca – Die magische*

Kunst der Hexen (Wicca, cadıların Büyü Sanatı).

WILBER, KEN
**1949*

New Age Hareketi'nin önde gelen düşünürlerinden sayılan, Amerikalı hümanist ve doğabilimci. Plotinos'in, insanlık tanrılar ve hayvanlar arasındaki yarı yolda bulunur vecizesinden yola çıkarak, insanın, yolun daha ilk yarısını geride bıraktığını gösterir. İnsan bilincinin gelişimi, batılı ve doğulu düşüncenin sentezi ile mümkündür. Bu yeni düşünce (☛Capra) ile şimdiki zaman krizi aşılabilir (☛Holizm, transpersonal ☛Psikoloji). Wilber'a, bilinç araştırmasının Einstein'ı da denilmiştir. Wilber'in insan bilinci hakkında geliştirdiği, doğa bilimi, din, Freud ve Jung Psikolojisi ve doğulu bilgelik öğretilerine dayanan teorisi, Spektrum psikolojisi olarak tanımlanır. Başlıca eserleri: *Das Spektrum des Bewusstseins, Das holographische Weltbild, Halbzeit der Evolution* (Evrimin İlk Devresi), *Psychologie der Befreiung, Die drei Augen der Erkenntnis, Der glaubende Mensch* (İnançlı İnsan), *Wege zum Selbst* ve *Der Mensch auf dem Weg vom animalischen zum kosmischen Bewusstsein.**

WILBY, BASIL
☛ *Knight, Gareth*

WILHELM, RICHARD
1873-1930

Tsingtau'da protestan misyoner. Çinliler'in çok sayıda dinitarihi ve felsefi eserini çevirdi. C.G. ☛Jung ile birlikte yayınladıkları ☛I Ging çevirisi ünlüdür.

WILLERMORZ, JEAN-BAPTİSTE
1730-1824

☛Pasqually ve ☛Saint-Martin'in yanı sıra, XVIII. yy.'ın önde gelen Fransız farmasonlarından. Willermorz, önce Lyon'da loca kurucusuydu, 1766'da, öğretileri, kendi okültistik eğilimlerine yakın gelen, Pasqually'yi tanıdı. Ancak ikisi arasında kısa sürede anlaşmazlıklar çıktı, çünkü Willermorz, Pasqually tarafından Abramelin'in (Abraham von Worms) büyü kurallarına göre çağrılan ruhlarla temas kuramıyordu. Pasqually, Guadalupa'ya yolculuk ettikten sonra, Willermorz, tarikatı (Elus Coens) reforme etmeye çalıştı. Ayrıca, ☛Hund'un "Strikten Observanz"ı ile de temasa geçti, çünkü farmasonsu Mabet Şövalye Sistemi'ni, Pasqually'nin fikirleri ile birleştirmek istiyordu. 1778'de, Lyon'da, rakip farma-

* Türkçe'de yayımlanan kitabı: *Her Şeyin Teorisi*, Dharma Yayınları, Çev.: Nur Nirven, 2004.

son grubu Grand Orient (Convent des Gaules) ile anlaşma yapıldı. Yeni sistem "Chevaliers bienfaisants de la Cité Sainté" (C.I.C.S.) ismini aldı. Mabet Efendileri Tarikatı ile ilişki devre dışı bırakıldı. Onun yerine daha çok Pasqually'nin öğretilerine yöneldiler. Farmasonların üç derecesi: Çırak, kalfa, ustanın yanı sıra Maître Ecossais ve Chevalier bienfaisant de la Cité Sainté (Yenilenmiş İskoç Sistemi) derecesi yaratılmıştır. Son iki derece, Pasqually'nin öğreti ve büyü uygulamalarının özellikle yoğun biçimde muhafaza edildiği, iç tarikata aitti.

WILSON, COLIN
**1931*

İngiliz ezoterist. Wilson'ın görüşüne göre, her insan paranormal özelliklere (Fakülte X) sahiptir, sadece bunları aktifleştirmek gerekir. Başlıca eserleri: *Das Okkulte, Nach dem Tode* (Ölümden Sonra), *Herr der Unterwelt* (Yeraltı Dünyasının Efendisi) ve *Gurdjieff – Der Kampf gegen den Schlaf.*

WINTER, SILVIA GAYAN
**1948*

60'lı yıllarda ünlü Alman fotomodel, aktris, önceleri Bhagwan-Hareketi'ne yöneldi. Bu hareketten ayrıldıktan sonra, biyo-enerji, Primer-terapi, hipno-terapi, Gestalt-terapisi ve masaj terapisi konularında eğitim aldı. Şu sıralarda New-Age-Şehri Santa-Fe'de oturuyor. Yayınları: *Die erwachende Göttin, die Rolle der Frau im Wasserman-Zeitalter, Die neuen Priesterinnen, Tarot der Liebe.*

☛*New Age*

WIRTH, OSWALD
1860-1943

Fransız farmason, ☛Guaïta'nın sekreteri, çok sayıda ezoterik kitabın yazarı: *Le Tarot des imagiers du moyen age* (1917, bir ☛Tarot Oyunu ile birlikte). Bu kitapta tarot oyunu, ezoterik, astrolojik, kabalistik açılardan incelenir. *Le Symbolisme Hermetique dans ses rapports avec l'Alchemie et la Franc-Maconnerie* (1910). Wirth, ezoterik sembolliğin, farmasonluk ve simya ile ilişkilerini gösterir.

WİCCA
☛ *Gardner*

WOHL, LOUIS DE
1902-1961

Macar Astrolog. Hitler'in danışmanı. İngiltere'ye kaçtı ve İngiliz hükümeti için çalıştı. Hitler'in sadece ve sadece, uğursuzluk gezegenleri olan Satürn ve Uranüs'ün her ikisinin, taarruzda bulunulacak ülkenin burcuna girdiği zaman saldırıya geçeceğini iddia ediyordu.

☛*Nazizm ve Okültizm*

WOLFSTIEG, AUGUST
1859-1922

Kütüphane müdürü, farmason. 3 ciltlik ünlü farmason bibliyografisinin (1911-1913) ve yine 3 ciltlik *Ursprung und Entwicklung der Freimaurerei* (Farmasonların Tarihçesi ve Gelişimi; 1920) eserinin yayıncısıdır. Bunların yanında iki ciltlik bir ek olan *Die Philosophie der Freimaurerei* (Farmasonların Felsefesi; Wolfstieg'in kör olması sebebiyle eseri Alfons Dirksen tamamlamıştır) gelir.

WOLSLEBEN, EDUARD PAUL RICHARD
**1876*

1956/57'de Hindistan'da kaybolmuştur. İkinci göbekten yeğeni 1989'de, miras kalan *Die sieben Brücken zum Glück* isimli kitabı yayınlar. Wolsleben bunun içinde en yüksek Hint anlayışına giden yedi adımı tanımlar ve batılı düşünürlerin özdeyişleriyle karşılaştırmalar yapar.

WOODMANN, WILLIAM ROBERT
1828-1891

Doktor ve ☛Altın Şafak'ın kurucularından. 1867'de Rosicrucian Society'nin sekreteri. Kabala, Mısır eski kavimleri, gnostik, neoplatonizm ve tarot ile ilgilenmiştir. Geride hiçbir eseri kalmamıştır. Bunlar güya, tarikatın gizli arşivlerinde bulunmaktadır.

WORSCH, EMIL

Saray danışmanı, profesör; jeobiyolog ve hidro-jeolog. Worsch 1947'den bu yana, hidrojeolojik meselelerde çatalın kullanımı ile ilgilenir. Frankfurt am Main'de, uluslar arası jeo-biyoloji çalışma grubunu yönetir. Başlıca eseri: *Erdstrahlen und deren Einfluss auf die Gesundheit des Menschen.*

WÖLLNER, JOHANN CHRISTOPH
1732-1800

Ruhani, yazar, bakan, önde gelen Berlin'li ☛Gold- ve Rosenkreuzer. Wöllner, ateşli bir simya ve büyücülük taraftarı olan Rudolf von Bischoffwerder (1741-1803) ile çok yakın çalıştı. İkisi, veliaht olan prensi, tarikat ismi Ormesus Magus altında kendi çevrelerine sokmaya başarır. *Der Signatstern* (16 cilt), Wöllner'in yazınsal mirasını içerir.

WRONSKI, HOENE
1778-1853

Polonyalı matematikçi ve ezoterikçi. Özellikle matematik yardımıyla, mistik ve teozofik fenomenleri açıklamaya çalışıyordu. Levi ve Papus, onun öğrencisi olmuştur. Başlıca eseri: *Messianisme ou Reforme absolue du Savoir Humain T.I Reforme des Mathemathiques* (1847). Herhalde ☛Numeroloji hakkında en derin kapsamlı eserlerden birisidir.

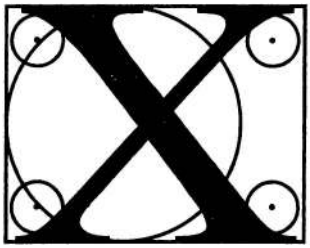

XENOGLOSSIE (ZENOGLOSİ)
yun.

Garip, tuhaf dillerde konuşma. Şeytana tutulma semptomu sayılır. Bu fenomen zaman zaman medyumların trans durumunda da gözlemlenir. Önceden öğrenilmiş dillerin söz konusu olmadığının ispatlanması halinde Gerçek Xenoglossie'den bahsedilebilir. İyi bilinen bir örnek John Dee'nin kullandığı Hanok Dili'dir.

XENOKOGIE (ZENOLOJİ)
yun. xenos = "Yabancı"

Parapsikoloji'nin, tatmin edici bilimsel açıklama getiremediği veya teorisi bulunmayan alanlar için kullandığı tabir tanımlama. Örneğin Psi-Fenomenleri.

XOMIL-XIHUITE

Latin Amerika'da bu bitki (botan. *Gelsemium semperverbus*) alkole eklenir. Bu içecek aşırı derecede canlılık veren durumlara yol açar.

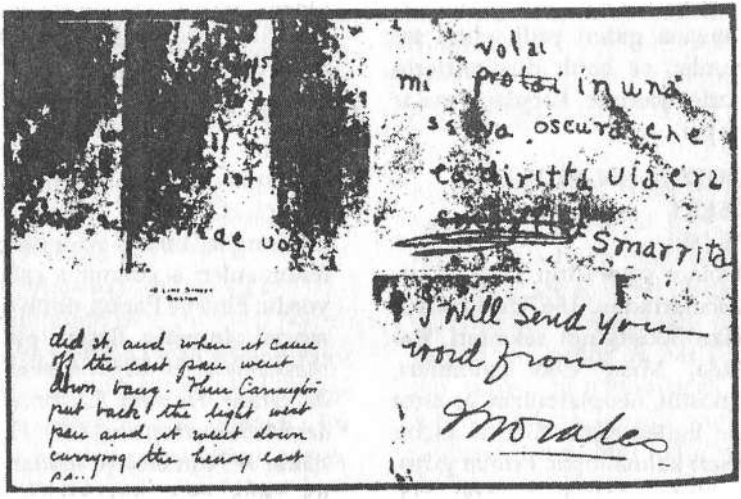

Xenoglossie için bir örnekÇok sayıda el yazısı ve dillerden ortaya çıkan hayalet mesajları

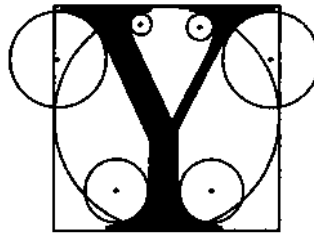

YA'AKOV BEN YA'AKOV, HACOHEN

yakl. XIII. yy.

Provence (Fransa) ve İspanya'da yaşayan kabalist. Kabala konulu eserlerin yazarı.

YABAN ASMASI

Botanik adı *Salanum dulcamara*'dır, halk dilinde ise "sarılgan itüzümü" veya "geyik otu" denilir ve patlıcangiller familyasına aittir. Yaban asmasının uzaktan bile fark edilebilen, kendine özgü bir kokusu vardır. Tadı önce acı, sonra tatlıdır. Narkotik bileşenleri, kendine özgü bir alkoloid, yani Solanin, ayrıca acı-tatlı bir ekstraktif madde olan Picroglydon'dur. Deri, böbrek ve bronş ifrazatlarını uyarıcı etkide bulunur. Büyü inancında, cadı büyüsüne karşı koruyucu madde olarak bilinir ve özellikle çocuklara deri bir keseciğin içerisinde muska şeklinde boyna takılır.

Yaban Asması

YABAN DOMUZU DİKENİ

Botanik adı *Carlina acaulis* olan, halk arasında "siyah kurtluca" da denilen, sapsız bir bitki. Yaban domuzu dikeni, halk arasında nezle ilacı olarak tavsiye edilir. Sadece Güneş ışığında yapraklarını açtığından, öncelikle hava durumunu tahmin etme gücü olduğu varsayılır. "Yaban domuzu dikeni" ismi, banotu yiyerek gücünü yitiren yaban domuzunun, sözde siyah kurtlucayı ilaç olarak yemesi anlamında kullanılır. Ayrıca bu otu muska şeklinde üstünde taşıyan kişinin asla yorulmayacağı söylenir.

YABAN KETENİ

"Koyun pıtrağı" da denilen, botanik adı *Eupatorium canabinum* olan, bileşikgiller türüne

ait olan bitki. Yaban keteni idrar söktürücü, çözülen, yüksek dozlarda verildiğinde kusmaya karşı da etkili olan bir maddedir. Bu bitki büyücülükte bir iklim (meteorolojik) maddesidir ve Palmbusch (☛palmiye çalılıklar) ile ökse otunun yanı sıra, çalı süpürgelerin üretiminde kullanılır.

YABANCI

alm. Ausländer

Bir gezegenin, "Onur" (Aşama) sahibi olmadığı bir burç veya derecede bulunması ve bu şekilde etkisinin "Zayıflaması".

YAGE

☛ *Ayahuasca*

YAHUDİ TAŞI

☛ *Nefrit*

YAHVE

YHVH tetragramı İbranca Tanrı'nın adıdır. İsim kutsal sayıldığından ve dolayısıyla telaffuz edilemez olduğundan, doğru telaffuz Yahudi geleneğinde kaybolmuştur. En çok kullanılan telaffuz şekli Yehova olan, bu dört İbranca sessiz harfin telaffuz şeklini anlamayan Rönesans dönemindeki Hıristiyanların hatası sonucu ortaya çıkmıştır. Yehova şeklini oluşturacak olan sessiz harfler "adonai" kelimesinden türer. Ancak, ilk hecede 'a' harfi bulunacağından, bir tabuya karşı gelinmiş olunacaktı. Bu nedenle Yehova yazılmıştır. Doğru telaffuzu ise Yahve'dir.

YAHVE SAYISI

Farmason karşıtının (Ludendorff) ortaya koyduğu bir kavram. İbranca Yahve'nin (tanrı) 1. ve 2. sessiz harflerinin sayı değeri 10 ve 5'tir. Bu sayılar, başarıya mukabil sayılardır. Ludendorff'a göre bu iki sayı tüm felaket olaylarının rakamsal tarihlerinde bulunuyordu: Örneğin Fransız İhtilali 1789 = 25. Ancak Farmasonlar, Ludendorff'un öğretisine göre, tüm ihtilalleri vb. desteklediklerinden, 10 veya 5 rakamlarının katlarını oluşturup oluşturmadıklarını görmek için felaket olaylarının yıl rakamlarını toplayarak 10 veya 5 rakamının katını verip vermediğini tespit edebiliyorlardı.

YAJURYEDA

hint.

Veda'ların bölümü. Yajurveda'lar iki gruba ayrılır: Siyah ve beyaz Yajurveda. Rahipler için, içersinde ritüeller ve bunların uygulamasının tanımlandığı, bir elkitabı gibidir.

YAKUP MERDİVENİ veya GÖKYÜZÜ MERDİVENİ

Kitab-ı Mukaddes'teki Yaratılış 28 11-13 bölümüne dayanan bir ifade. Ishak'ın oğlu Yakup, geceleri Harran yakınlarında, meleklerin gökyüzüne uzanan

büyük merdivenden inip çıktıklarını rüyasında görür. Yukarıda Tanrı vardır. Dante'ye göre gökyüzü, serbest sanatın yedi basamağından (gramer, diyalektik, retorik, müzik, geometri, astronomi ve aritmetik) yükselen bilgiyi sembolize etmektedir. Bugün Yakup Merdiveni, Tarot yorumunda bir metottur. Niyet tutan, sembolik olarak, her biri üç karttan oluşan merdivenin basamaklarını peş peşe çıkmak zorundadır.

Yakup'un Merdiveni

Her basamağın üç kartı, ortadakilerin yatay ve diğer iki basamaktakilerin ortadakinin sağ ve soluna dikey gelecek şekilde yerleştirilmelidir. Yorum, her basamağın ortadaki kartlarıyla başlar.

YAKUP'UN GÖKYÜZÜ MERDİVENİ

Abraxas, Azoth, Materia Prima, Alembroth, Tinktur, Elixier, Lapis Philosophorum, simya eserinin yedi basamağı için kullanılan tabirler...

YAKUT

Kırmızı renginden dolayı bir kantaşı ve büyüye karşı bir kullanılan araç. Temmuzda doğanların taşıdır ve kötülüklerle şeytanı kovmaya yarar. Ortaçağda ve Haçlı Seferleri sırasında vebaya karşı bir şifa yöntemi olarak kullanıldı; dahili uygulandığında, organların çürümesini ve parçalanmasını önlemesi ve içten içe kemiren hastalığa karşı çare olması beklenirdi.

YAMA

hint. "Terbiye"

Yoga'da ilk kademe. Öğrenci şu talepleri yerine getirmelidir: Şiddet karşıtı olmak, barışçıl olmak, doğruluk erdemi sergilemek, başkasının malına el uzatmamak, mal mülk hırsına kapılmamak, iffetli olmak.

YANG

çin. Chi

YANTRA

hint.

Meditasyonlarda kullanılan, geometrik diyagram şeklindeki bir figür.

YARASA TAŞI

Böhmen'de yarasaların gövdesinde bir taş varmış ve bu taş barutla karıştırıldığına sözde av hayvanını büyülüyor, dolayısıyla avcı hedefini ıskalamıyormuş.

YARATILIŞ

Okült anlamda, görünmeyenin, görülebilir şekle, "Biçim"e çağrıldığı, sonsuz temel gücü ifade eder.

YARI KÜRESEL SENKRONİZASYON

Kısaltma Hemi-Senk.(Hemisphärische Synchronisation). Robert Monroe tarafından geliştirildi, akustik sinyaller sayesinde, iki beyin yarım küresinin birbirine bağlı olduğu ve birbirini harekete geçirdiği söylenmekte (Silva–Mind–Yöntemi).

YARKER, JOHN

1833-1913

Mistik temelli çok sayıda farmason sistemini kuran İngiliz yazar Reuss, kendi tarikat kuruluşları sırasında, Yarker'in attığı temellere dayamaktaydı. Baş yapıtı: *The Arcana Schools* (Arkana Okulları).

YASEMİN ÇİÇEĞİ YAĞI

Yasminum Odoratissimum çiçeklerinden elde edilmektedir; başka doğal kokuların karışımıyla taklit edileyen ancak sadece sentetik olarak buna yakın bir koku üretilebilen tek çiçek. Menşe-i Hindistan olan *Jasminum officinale* bitkisi, toplanmasından sora bile uçucu bir yağ üretebilen ender çiçeklerden biridir. Yasemin çiçeği yağı, parfümeri için en önemli çiçek kokusu olsa gerek.

YAŞAM AĞACI

alm. Lebensbaum, ing. Tree of Life, fr. Arbre de Vie, Os. Şeceri Hayât

İbranice'de *Etz Hayim* anlamına gelen bir ☛Kabala sembolü. On bölüm ya da ☛Sefirot'tan oluşur ve ilkörnek insan ☛Adam Kadmon'u sembolize eder.*

YAŞAM ATOMU

Yaşam atomu, öğrenen, gelişmek üzere olan varlıktır.

YAŞAM DALGASI

alm. Lebenswelle

Bu ifade teozofide, varsayılan dağılıma göre yedi veya on grup olan monatların tüm grupların toplamını tanımlamaktadır. Monat, yüksek ruhlu bir ego, bir bilinç merkezi ve yaşam atom biçiminin alçak düzlemlerinde ifade ettiğinin aynısını, evrensel yaşamın

* Evrensel canlılığı simgeleyen mitolojik agaç... En ilkelinden en gelişmişine kadar bir çok inançlarda tasarımlanmıştır. Örneğin Borneo ilkelleri evrensel canlılığı böylesine bir yaşam ağacıyla simgelerler, bu yaşam ağacı gergedan-kuş *Mahatala*'nın başlığından oluşur. Kuşun altın başlığı bir yaşam ağacına dönüşür, altından dalları ve altından yaprakları vardır, altın çiçekler açar. *Mahalata*'nın karısı dişi gergedan-kuş *Putir* onun altın çiçekleri ve meyveleriyle beslenir. İlk insan bu yaşam ağacının fildişi gibi parlayan dudaklarından oluşur. İskandinav mitolojisi de evrenin tam ortasında üç köklü bir yaşam ağacı tasarımlamıştır. Bu köklerden biri yaşam, biri bilgelik ve biri kader kaynağından beslenir. Türk Dil Kurumunca yayımlanan Budunbilim Terimleri Sözlüğü'nde Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek tarafından şöyle tanımlanmıştır. "Yaşamın yenilenmesini, ölümsüzlüğü ve verimliliği simgeleyen; insanla yaşamı arasındaki ilişkiyi gösteren efsâne ağacı". Aynı sözlükte dünya ağacı (*Fr.* Arbre du monde, *Al.* Weltbaum, *İng.* Tree of world) deyimi de şöyle tanımlanmaktadır: "İnsanın ve evrenin sürekli olarak yenilenmesiyle ölümsüzlük tasarımına bağlı olan; yeryüzüyle gökyüzü arasında merdiven gibi kullanılan; kökleri yeraltına uzanan ve dallarında çocuk ruhlarının eğleştiklerine inanılan efsâne ağacı". *Yaşam ağacı* deyimi, Türk Dil Kurumunca yayımlanan Halkbilim Terimleri Sözlüğü'nde de Prof. Dr. Orhan Acıpayamlı tarafından şöyle tanımlanmaktadır: "Toplumlar arası yaygın bir inanca göre üzerinde yaz kış yemyeşil yapraklar, açılmış çiçekler, olgun yemişler bulunan ve yemişlerini yiyenlere ölümsüzlük veren ulu ağaç". Aynı sözlükte, *kutsal ağaç* (*Os.* Mukaddes ağaç, *Fr.* Arbre sacré, *Al.* Heiliger Baum, *İng.* Sacred tree) deyimi de şöyle tanımlanmıştır: "Çevresinde ve üzerinde birtakım dinsel uygulamalar yapılan ağaç." Aynı sözlükte *doğum ağacı* (*Fr.* Arbre de la naissance, *Al.* Geburtsbaum, *İng.* Birth tree) deyimi de şöyle tanımlanmıştır: "Ağaçlarla çocukların gelişimleri arasında bir bağ bulunduğuna ilişkin evrensel inancın uygulanması sırasında doğan çocukla birlikte dikilen ağaç". Kaynak: Orhan Hançerlioğlu, *Felsefe Ansiklopedisi*, Remzi Kitabevi, 2000, 3. Basım, s.260. (Ed. n.)

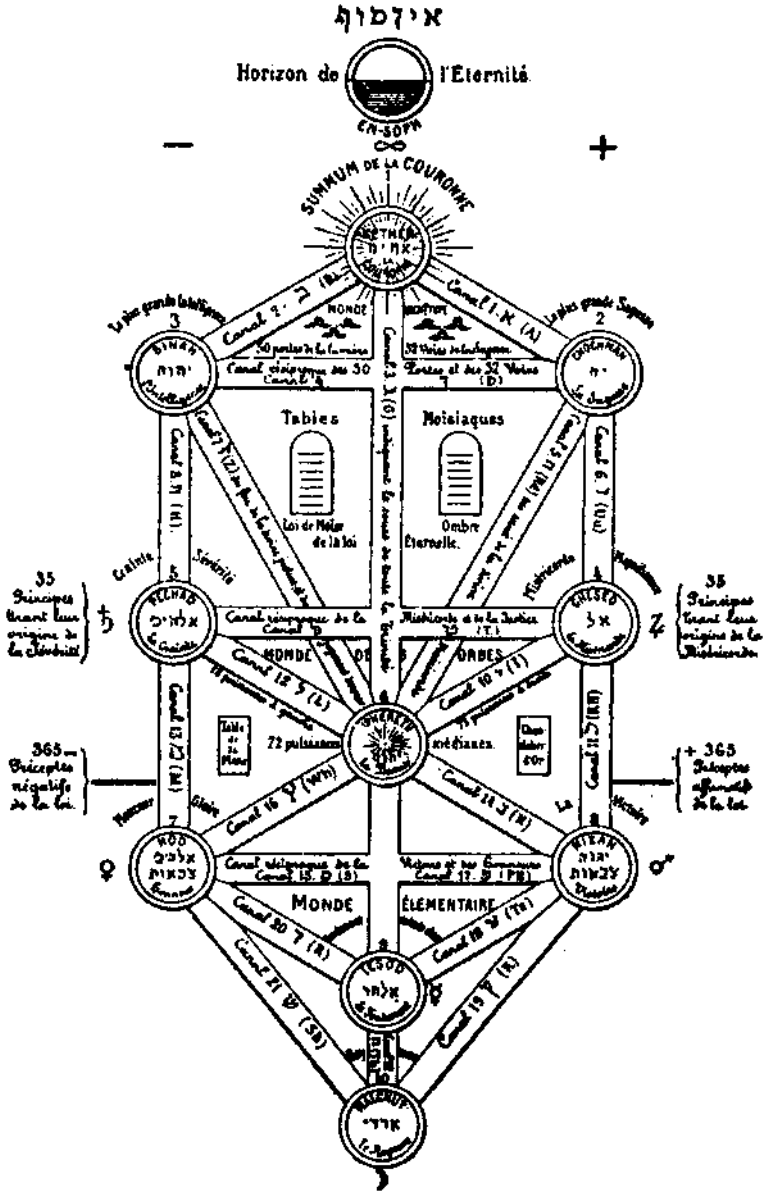

Yaşam Ağacı
On Sefirot, bir ağaç şeklinde tasvir edilmektedir; ağaç tepesini spiritüalizmin en yüksek derecesi Sefirot Kether oluşturur.

yüksek ruhani âleminde ifade etmektedir.

YAŞAM ETERİ

Her yerde mevcut olan "her şeyi canlandıran güç".

YAŞAM KARESİ

Kabalistler, kader kehaneti için gezegene tekabül eden kareler kullanmaktaydı:

Satürn : Üçlü Kare
Jüpiter : Dörtlü Kare
Mars : Beşli Kare
Güneş : Altılı Kare
Venüs : Yedili Kare
Merkür : Sekizli Kare
Ay : Dokuzlu Kare

4	9	2
3	5	7
8	1	6

Örneğin Gezegen Satürn = Üçlü Karedir.

Buna tekabül eden şema:

M = Orta
L = Sol
R = Sağ
Ü = Üstünden
U = Alt
O = Üst

LO	ÜM	RO
LM	M	RM
LU	UM	RU

Sayı değerleri aşağıdaki kurallara göre elde edilmekte:

$$M = \frac{W^2 + 1}{2} = \frac{3^2 + 1}{2} = 5$$

$$RO = \frac{W + 1}{2} = 2$$

$LO = M - RO + 1 = 5 - 2 + 1 = 4$

$RU = RO \times W = 2 \times 3 = 6$

$LU = 2LO + RO - 2 = 8 + 2 - 2 = 8$

$ÜM = W^2 = 9$

$UM = 1$

$LM = W = 3$

$RM = (W - 1)\,W + 1 = 2 \times 3 + 1 = 7$

Bu üçlü kareye yaşlar doldurulmaktadır, örneğin bir kişi 1980 doğumlu. 1'e ilk yaşam yılı vs.

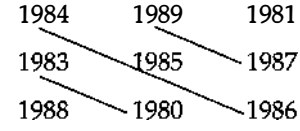

Bu bağlama çizgilerine diyagonal denmekte. Mevcut olayda: Tek kare (3) – sol diyagonaller önemlidir:

1989 – 1987
1983 – 1980

Ayrıca kılavuz say: Önemli yaşam kesitleri bulunan 1988 ve 1981 önemlidir.

Bu kare sadece ilk dokuz seneyi kapsamaktadır. Yapı şemasına göre, 9-18 yaşları için yeni bir kare oluşturmalı; bu da:

13	18	11
12	14	16
17	10	15

10'un yerine, sene 1990 yerleştirilmeli vs. Değerlendirme iki sol diyagonal ve kılavuz sayıların yardımıyla oluşmakta. Büyülü Kare.

YAŞAM MERDİVENİ

Teozof.

Kısa ve görünür bir şekilde ortaya konan varoluş biçiminin yükseliş derece veya basamaklarını yansıtan teozofi literatüründe, sık sık kullanan bir ifadedir. Benzeri ifadeler: Hermetik zincir ve altın halka.

YAŞAM PANORAMASI

Ölümün yaklaştığına dair bir işaret sayılan, olağanüstü bir hafıza yeteneği. O ana kadar yaşanmış tüm olaylar adeta toplanmış ve aynı film gibi ilgili kişinin bilincinde görülmektedir (Yaşamım gözlerimin önünden film gibi geçti." diye tabir edilen durum).

YAŞAMBA veya TANRI ÇİÇEĞİ YAĞI

Yaşamba çiçeği yağı, Çin tarçın ağacının *cinnamomum cassia* yaprakları ve dallarından destilize edilmektedir; eskiden beri koku maddesi olarak bilinmekte ve tarçınımsı kokusu nedeniyle büyü parfümlerinde kullanılmaktadır.

YAŞAM-ENERJİ-TERAPİSİ

Alternatif tedavi türünün bir akımıdır. Aslında doğunun enerji anlayışına (Ch'i, Yin ve Yang'a) dayanmaktadır.

Yaşam-Enerji-Terapisi, enerji açığını keşfetmeye çalışmaktadır. Meditasyon ve tedavi maksatlı sohbetler vasıtasıyla yaşam enerjisi aktif hale gelmektedir.

YATES, FRANCES A.

1899-1981

Çalışmaları sayesinde büyük ödüller elde etmiş, Rönesans'ı inceleyen bir İngiliz kadın araştırmacısı. Modern bilimin temelinin, Rönesans'ın okült felsefesine dayandığı tezi ile tanınır. Başlıca eserleri: *Giordano Bruno, Elisabeth Çağındaki Okült Felsefesi.* Yates bu eserde, Aydınlanma Çağı olarak görülen Rönesans sırasında, Spenser, Shakespeare, Marlowe, Dürer, Rembrandt, Pico della Mirandola ve Chapman gibi sıra dışı erkeklerin, yoğun biçimde okült ve mistik çalışmalarla ilgilendiklerini ispatlamıştır.

YAZ ÜLKESİ

Bu terim ile spiritualistler, ruhların ülkesini kast eder.

☛ *Davis*

YAZMA, OTOMATİK

Bilinci dışında ve fiili katkısı olmadan, uyuyan medyumun yazı yazması; doğrudan yazma, insanın herhangi bir etki-

den tamamen soyutlandığı bir odada, kapalı bir yazı tahtasında ve buna benzer şeylerde yazıların meydana gelmesi. Hatta otomatik çizimler de meydana geliyor. Açıklaması ya salt spiritüel ya da stigmatizasyondakine benzer irade türümüyle gerçekleşmekte. Her ikisi de bir açıklama denemesidir; çünkü bu doğrudan yazı, özellikle yazının çoğunlukla, orada bulunanlardan kimsenin tanıyıp bilmediği, mevtalara ait olması nedeniyle en büyük gizemlerden biridir.

YEATS, WILLIAM BUTLER
1865-1939

Nobel ödüllü İrlandalı şair (1923). 1890'dan bu yana Altın Şafak üyesi. 1905'de A. Crowley ile yaptığı tartışmalar neticesinde tarikatı terk eder. Mistisizm ve okültizm hakkındaki görüşleri, içinde büyücülük konusunda ilginç bir araştırma da bulunan, makalerden oluşan bir kitapta *İdeas of Good and Evil* toplanmıştır. Yeats'in mistisizm ve okültizme yönelik eğiliminin taşıdığı Kelt mirası ve Kelt ozanlarının etkilerinden kaynaklanmış olması sorgulanabilir.

YECHİDAH (YEHİDAH)
ibr. "Birlik", "Teklik", "Vahdet"

En üst ruh düzeyi. Mutlak teklik, Tanrı'nın nuru ile birleşme. Mesih'in gelmesinden evvel ulaşılması mümkün olmayan düzey.

YEDİ MAKAM

Tasavvufta, kişiliği tamamıyla kemale erene kadar, arayanın içinden geçmek zorunda olduğu, yedi evreye verilen ad. Bu evreler, insan olarak da tarif edilir. Şuurun değişim dereceleridir

YEHOVA

☛ *Yahve*

YEHUDA BEN KALONYMUS BEN MOSCHE, MAİNZ'LI
yakl. XIII. yy.

Kabalist. Özel ilgi alanı: Halacha.

YEHUDA BEN ŞMUEL HA HASSİD
1150-1217

Regensburg'da kabalist. Baş yapıtı: *Sefer Hasaidim.*

YENİ RUH HAREKETİ
alm. Neugeistbewegung

Amerikalı Ph. P. Quimphy'nin (1806-1866) öğretilerine dayanan (New Thought) spiritüel bir harekettir. XIX. yy.'ın sonlarına doğru San Fransisko'da kurulmuştur. 1908'de "National New Thought Alliance" oluşmuştur. Alman yeni ruh hareketi, Viktor Schwarzer tarafından 1919'da başlatılmıştır. Merkezi, Pfullingen'deki Baum Yayınevi idi. Yeni ruh hareketi, özellikle XIX. yy.'da hâkim olan materyalizme karşı hare-

ket etmekteydi. Hedef, insanın derunileşmesi ve maneviyatının artırılmasıydı. Böyle maneviyat dolu bir yaşam biçimine, meditasyon ve murakabe vasıtasıyla ulaşılmaktadır. Bu harekette önemli bir grup Yeni Budacı'lardır.

YER FESLEĞENİ

"Köpek lahanası", "kenişoş", "reyhan" ve "ter otu" da denilir. Botanikte *Mercurialis annuna* olarak sedefotugiller familyasında yer alır. Halk tebabetinde yumuşatıcı ve hafifi bir müshil ilacı olarak kullanılmasının yanı sıra, zayıflığa karşı da iyi gelir. Büyücülükte yerfesleğeni ve özellikle "dayanıklı fesleğen" olarak bilinen bu bitki, narkotik bileşenleri nedeniyle ☛Cadı Kremleri ve tütsü maddelerinde kullanılırdı.

YER IŞINLARI

alm. Erdstrahlen

Burada söz konusu olan, çatal ya da sarkaç yardımıyla tanınabilen ☛türümlerdir (yayılımlardır). Yer ışınları, bir dizi hastalığın sorumlusu sayılır. ☛Uyurgezerliğin de oluşumunda katkısı olduğu söylenir.

YER SARMAŞIĞI

Halk dilinde "çalgı otu" veya "yabani hardal", botanik dilinde *Glechama hederaceum* olarak geçmekte; bu bitki ballıbabagiller türüne aittir. Çalgıcı otunun, merhemsi bir kokusu ve tadı vardır ve mukoza zarı hastalıklarının tedavisinde kullanılan bir kocakarı ilacıdır. Büyü dünyası, yersarmaşığına, sihirli iyileştirici güce sahip ve büyüden koruyucu ilaç olarak değer vermekte. Cadılar bayramı gecesinde, yersarmaşığından örülü bir çelenk vücutta taşındığında, cadıları tanıma yetkisine sahip olunmakta.

YERKÜRE (GLOBUS)

Teozofik (Blavatsky)

Odanın her bir köşesine dağılmış gördüğümüz her bir fiziki yerküresi, –gerçekte on bir– teozofide altı sözde zinciri oluşturan, görünmeyen ve daha yüksek yerküreleriyle bağlıdır. Bu durum her Güneş veya her yıldızda, her gezegende ve hatta gezegenin her ayında mevcuttur. Bu aynı zamanda sis ve kuyruklu yıldızlar için de geçerlidir: Tümü yedi katlı vahiy edilmiş varlıklardır; tümünün yedi katlı doğası vardır, tıpkı, insanın kâinatın teşkil ettiği bir bütünün küçük bir örneği olması gibi.

Yedi vahiy edilmiş olan yerküresi, kolaylık olsun diye A, B, C, D, E, F ve G olarak adlandırılmakta; ancak bazen yerkürelerine ne hikmetse A'- Z' şeklinde atıfta bulunulur ve böylelikle tek tek adlandırılmasalar da zincirin tüm on iki yerküre-

si kastedilmiş olur. Yaşam dalgaları, daire denilen yedi büyük çember şeklinde bu yerkürelerin etrafında dönmektedir. Her yaşam dalgası ilk önce yerküre A'da belirir, onun üzerinde yaşam devrini tamamlayarak aynı işlemi yerküre B'de yapmak üzere B'ye geçer vb. Kendi gezegen zincirimizde dünyamız yerküre D'dir. İnişe geçen kemer üzerinde D'nin önünde üç yerküre vardır ve sonra vahiy edilen yediye ulaşmakta olduğumuz gelişim için de yükseliş kemeri üzerinde üç yerküre bunu izlemektedir. Bu kürelerin bir şekilde geçilmesi veya aşılmasına yaşam dalgası bakımından yerküre-devri denmekte. Her yerküre devri esnasında bir yerkürede yedi kök türü oluşmakta, serpilme mevsimine girip sonra tekrar yok olmakta.

YESCH MEAYİN

ibr. "Yoktan var olan"

Kabala'ya göre Yesch me Ayin, yaradılışın tamamıdır.

YESSOD

İçerisinden geçen bütün ışığın dünyamıza yayıldığı, yedi Sefirot'un altıncısı. Aracı Joseph'tir (Yusuf).

YEŞİM

Eskilerin yeşimi, yeşil bir taştır ve Nefrit ile özdeştir. Kırmızı noktalı yeşim, bizim Heliotrop'a, yani kan taşına tekabül etmekte. Günümüzde yeşim ile kırmızı, sarı ve kahverengi kadıköytaşı anlaşılmaktadır. Mesela, kırmızı yeşimin muska anlamı vardır ve rengi nedeniyle kanla ilintilidir. XIX. yy.'dan beri kırmızı kan yeşimi, âdet kanamaları için kullanılmakta, burun kanamalarında ise, taşın sadece kanamanın olduğu taraftaki elde tutulması yeterliydi. Almanya'da, kırmızının yanı sıra, yeşil veya kırmızı-yeşil damarlı buna bir benzer taş, kanamaları durdurmak için kullanılmaktadır.

YETİ

☛ *Melez Yaratıklar*

YETSİRA

ibr. "Oluşturma, Yaratım"

Dünyaların üçüncü basamağı için kullanılan tabir. Maddi dünyanın doğa üstü timsalleri, aynı zamanda melekleri ve gelecekteki insan ruhlarını da içermekte. Bazen yedi gezegen de bunlara dahil edilmektedir.

YETSİRA KİTABI

alm. Das Buch Jezira

Yetsira, içinde 40 makalenin bulunduğu bir kabala kitabıdır. 1924'te Neu-Weissensee Bartel'da meşhur Okkulta Yayınevi'nce yayımlanmıştır. Bu baskı esasında, Scheible'nin 1853'te Stuttgart'ta yayımladığı (Köln, Peter Hammer tarafından 1743,

Scheible'nin çok sevdiği takma ismi ve uydurma basım yeri) *Handschriftliche Schaetze aus Klosterbibliotheken* adlı eserle özdeştir. *Yetsira* adlı bu kitap, aynı zamanda kabalist eser "Sefer Yetsira"nın bir çevirisini, ruh çağırmalar (*Faust*'un Cehennem Baskıları), ilahiler ve Gertrudis (Büyük Gertrudis, Eisleben'de İ.S. 1256) adı altında büyü sözleri ve Profesör Habermann'ın (1516-1590) sözde dua kitabını da içermektedir.

YEZER HARAH

ibr. olumsuz istem

İnsanın kötüye olan eğilimi- "hep bana, hep bana" arzusu.

YEZİDİLER

"Şeytana tapan"; özellikle Kürtler arasında yaygın olan bir İslam mezhebi.* Şeyh Adi Ben Musafir (*1155) tarafından kurulmuştur.

Yezidiler, Malak Tavas olarak adlandırdıkları İblis, yani şeytana tapmaktadır. Tanrı onun isyanını bastırmış ve ona dünyanın yönetimini vermiştir. Yezidiler Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an'ı kutsal kitap olarak kabul ederler.**

YGGDRASİL

Cermen mitolojisinde, Liösalfar, ışık perileri ve iyi ruhların yaşadığı göğe doğru yükselen büyük dişbudak ağacı. Orası, Tanrıların mahkeme oturumlarını yapıtıkları kutsal yerdir. Bu dişbudak, ağaçların en büyüğü ve en mükemmelidir; dalları tüm dünyanın üzerine yayılır ve göğü kaplar. Ağacı üç kök tutar ve bunlar birbirlerinden çok uzağa gider, birisi Asen'e, diğeri daha evvel Ginnungagap'ın bulunduğu Buz Devi'ne, üçüncüsü ise Niefel-

* Haricîler arasındaki bölünmelerden meydana gelen islâm mezheplerinden birinin mensuplarına verilen ad. Haricîlerin kurduğu, islâm inançlarından uzaklaşan mezheplerden biri olan İbadiyenin ayrıldığı dört koldan biri, Yezidîlik adını taşır. Bu mezhebin mensupları Ali'yi insan şekline bürünmüş Tanrı sayar; Hz. Muhammed'in Tanrı olan Ali tarafından peygamber olarak dünyaya gönderildiğini kabul eder.
Yezidîler tanrısal varlın iyilik ve kötülük şeklinde ikiye ayrıldığını kabul eder; Tanrı'nın iyiliği, şeytanın kötülüğü temsil ettiğine, Tanrı ile şeytan arasında sürekli bir çekişme bulunduğuna inanırlar. Bu çekişmeye Tanrı'nın başlangıçta kendisiyle eşit nitelikler taşıdığı halde kıskandığı için şeytanı kutsal niteliklerinden ve cennetten uzaklaştırmasının yol açtığını kabul ederler. Bundan dolayı şeytana aşırı bağlılık gösterir ve onun gücünün artarak Tanrı'nın gücünü ve alt gdeceğini ileri sürreler. Melik Tavus adını verdikleri şeytanı yüceltirler. Kutsal kitapları Celde adını taşır. Yezidîler bugün dağınık şekilde Halep ve Bağdat'ta; Azerbaycan'da; Türkiye'de Garzan, Hassankeyf, Kurtalan, Beşiri'de yaşarlar. Toplam nüfusları 400.000'dir.

** Her ne kadar Helmut Werner, Yezidiliğin "Kürtler arasında yaygın" olduğunu söylese de, bugünkü veriler ve kaynaklar bu iddiayı desteklememektedir. Bu sebeple, daha genel ve doğruluğundan görece şüphe duyulmayan bir kaynağa bakmakta yarar var. Kaynak: Meydan Larousse, 12. Cilt, s.799 (Ed. n.)

heim'da bulunur; Nifelheim altında ise Hvergelmir kuyusu vardır ve derinliklerinde yılan Nidhavgr bu kökü kemirmektedir. Buz Devi kökünün altında, ismi sahiplerinden gelen Mimers kuyusu bulunur. Asen'e giden kök, gökte durur ve bunun altında, Tanrıların Mahkeme yeri olan ve buraya her gün Bifröst üzerinden atlarıyla geldikleri, kutsal Urtar kuyusu (Wurderborn) bulunur. Bu kuyunun içinde, insanların yaşam sürelerini belirleyen ve Nornen denilen üç bâkire Urd, Waranda ve Skuld'un çıka geldiği, güzel bir salon vardır.

Her insanın doğumuna gelirler ve onun kaderini belirlerler. Her gün Yggdrasil ağacını kuyu suyu ile nemlendirirler ve yapraklarının kurumaması ve çürümemesi için çevrede bulunan balçığı dibine koyarlar. Su o kadar kutsal, parlak ve güzeldir ki, içersine giren bütün nesneler, kabuk ile yumurta akı arasındaki zar kadar beyazlaşır. Yggdrasil'in dalları üzerinde çok şey bilen bir kartal oturur. İki gözünün arasında atmaca Wederfölner, Weddurfolgner oturur; Rotatoskr isminde bir sincap ağacın üzerinde yukarı aşağı koşturur ve kartalla atmacayı birbirinden ayırmaya çalışır. Dört geyik ağacın dalları arasında koşturur ve tomurcuklarını yer. İsimleri Dain,

Yggdrasil

Dwalin, Dynäir ve Dyratror'dur. Kuyu'da Kuğu denilen iki kuş yüzer. Tabii ki bu ağacın altında kalan kısmın gök olduğu anlaşılır. Dört geyik ise dört yönden esen rüzgârdır. Sembolik olarak Yggdrasil sonsuz yaşam anlamına gelir.

YILAN TAŞI

alm. Schlangenstein

Literatürde üç çeşidi tarif edilir: Plinius'da adı: "Galya'da büyük bir şöhrete sahip türden yumurtalar vardır. Çünkü yazın sayısız yılan birbirine dolanıp, salgıladıkları salya ve bedenlerinin köpüksü ifrazatıyla,

suni bir sarılışla birbirlerine tutunduklarında oluşturdukları şekle, yılan yumurtası denmekte."

Plinius'un bu yılan yumurtası, ya Ostrea sigillina ile kaplanmış bir yeşil kum-fosilidir ya da taşlaşmış bir deniz kestanesidir. Ancak Plinius vakıf olduğu Serpentin (Ophit/Ofit) denilen bir başka Yılan Taşı daha var, bu, yılanların lekelerine benzediği için yılan ısırmasına karşı ilaç olarak kullanılırdı. Baş ağrılarına karşı da iyi geldiği söylenirdi. Boetius, yılan taşlarının üçüncü bir türünden bahseder. Koyu sarı renktedirler ve dış yüzeyinde belirgin şekilli, genelde mavi olmakla beraber, değişik renkte gözenekleri vardır. Taşıyanı zehre, zehirli, kirli hava, kem göz ve büyüden korurlar.

YILANLAR

alm. Schlangen

Birçok halkın mitolojisinde önemli bir oynarlar. Yıldan yıla kabuk değiştirmeleriyle ölümsüzlüğü temsil ederler. Toprağın içinde yaşadıklarından dolayı, ölüler dünyasıyla aralarında bir ilişki kurulur ve onlara tanrısal varlık olarak hürmet edilir (Ophiolatrie/ofiyolatri, Yunanca'dan gelir, ophis = "Yılan"). ☛Voodoo (Vu-Du) dini de, eski bir Batı Afrikalı yılan kültü olmalı. ☛Ofitler.

YILIN HÜKÜMDARI

alm. Jahresregent

Yıla karakterini veren gezegen.

YİDAM

tib.

Bir Lama'nın özel bir kültü adadığı ve ismi sorulmaması gereken, "koruyucu Tanrısı". Özel dini egzersizlerle kendini buna hazırlar (yalnız yaşama, meditasyon ve keşiş yaşantısı). Ona, istediği Tanrı lütufkâr bir şekilde göründüğü söylenir, belki de genel kültün bilmediği bir varlık formunda.

Bir Yidam (sanskr. *ishta-devata*) tüm yaşam ya da belirli bir amaç veya birden fazla amaç için seçilebilir. Genç yaşlardan itibaren koruyuculuk yapan Yidam'lar bulunur ve zaman zaman, koruduklarını kişinin maneviyatında azalma olduğu dönemlerde ifşalarda bulunurlar. En etkili Yidam'lar, dişil güçleriyle birleşmiş olarak (sanskr. *cakti*, tib. *nus-ma, ama* daha yaygın olarak *yum*) ortaya çıkan koruyucu Tanrılardır; bunlara genelde Vajra'dır (tib. *Rdo-rje*) denir.

YİDYARAJA

Yidyaraja, müminleri koruyan ve korkunç görünüme bürünen budist tanrılardır.

YİN

çin. CH'İ

YİN-YANG HAREKET SANATI

☛ *Thai Chi Chuan*

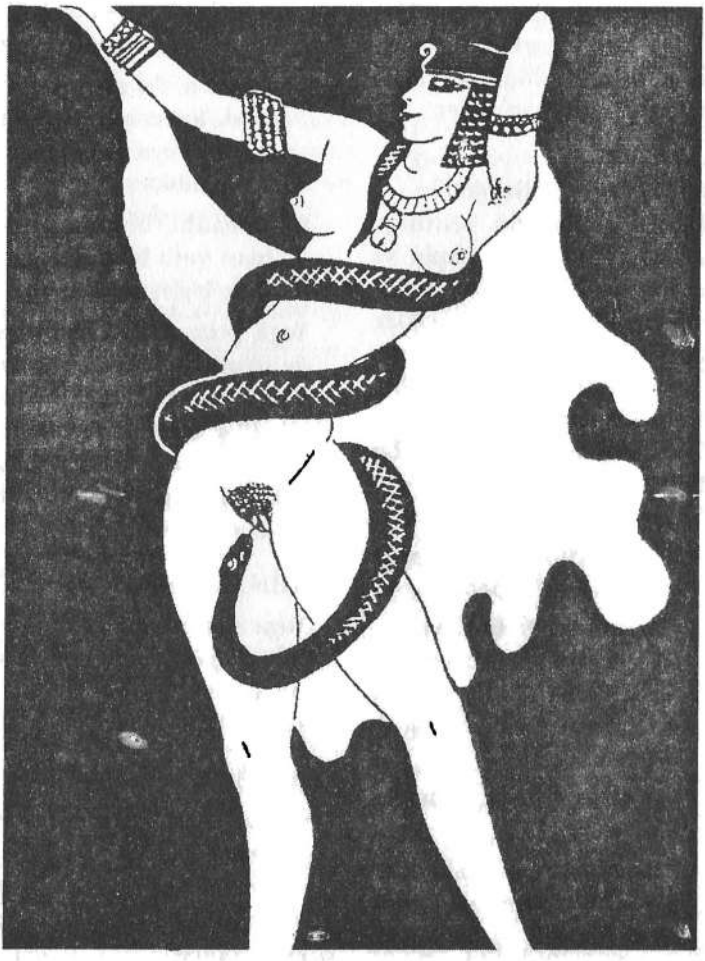

Fallik bir sembol olarak yılan...

YİTZCHAK BEN TODROS, BARSELONA'LI
yakl. XIV. yy.

İspanyol kabalist, Nachmanides'in öğrencisi.

YLANG-YLANG

Ylang-Ylang doğal kokuların en nezihleri arasında yer alır ve çok pahalıdır, çünkü yabani Cananga ağaçları değil, bazı Batı Afrika Adalarından özel olarak yetiştirilen *Cananga odorata*'nın çiçekleri kokuyu bu kokuyu verir. Çiçekler defalarca damıtılmak durumundadır, bu sayede çeşitli kalitelerde

Ylang-Ylang yağları elde edilir. Birçok çiçek parfümü Ylang-Ylang ile hayat bulur, özellikle İnciçiçeği cinsi parfümler.

YOGA

sanskr. "Birleşme", "Bağlantı"

Bilge Patanjali'nin kurduğu söylenen altı felsefe okulu ya da Darsana'dan birisi. "Yoga" ismi bu okulun amacını açıklar, yani birleşme ya da insanın içindeki tanrısal öğe ile bir bütün olmasıdır. Yoga egzersizleri yardımıyla, açık, evrensel bir algılama sağlayan Esrime durumları yaratılır:

1.) Yama, yani "Dizginleme" ya da "Geri Durma";
2.) Niyama, çeşitli türdeki dinsel egzersizler, örneğin nöbet tutmak, oruç tutmak, dua etmek, tövbe etmek ve benzeri;
3.) Asana, belirli vücut duruşları;
4.) Pranayama, nefes alıp vermeyi düzenlenme metotları;
5.) Pratyahara, kelime anlamı "İnzivaya çekilme", ancak teknik ve ezoterik anlamı, bilincin duyumsal olan ve zevk veren şeylerden veya dış nesnelerden geri çekilmesidir; yani nefse hâkim olma durumu;
6.) Dharana, ruhun bir düşünsel nesneye konsantrasyonu esnasında sağlamlık, dayanıklılık veya kararlılık; düşünsel konsantrasyon.
7.) Dhyana, dış şaşırtmalardan uzak kalınarak, soyut murakabe veya meditasyon; ve son olarak
8.) Samadhi, bir/bütün olunması veya bölünmez birlikle ile birleşme.

Yoga pozisyonları figürlerinin de ispatladığı gibi bu çok eski teknik, ta İ.Ö. 2500 yılında, Hintliler tarafından biliyordu. Hindular'ın klasik Yoga'sını, Patanjali, Yogasutra'nın 194 vecizesinde anlatır.

YOGİN veya YOGİ

Yoga sistemini veya bunun çeşitli alt bölümlerinden birisini veya bir çoğunu uygulayan salt dini bir mürit.

YOHİMBİN

Afrika ağacı *Pausinystlia* veya *Corynanthe* kabuğunun psikoaktif maddesi. Etkisi halüsinasyona ve özellikle cinsel organlarda olmak üzere, damar genişlemesine yol açar.

YOK ETME

En büyük gezegen zayıflığı. "Sevinç"in zıddı.

YOPO AĞACI

Botanik adı *Anandenanthera peregrina*'dır ve baklagiller familyasına aittir. Tohumlarından,

Alexander von Humboldt'un daha 1801'de Karibik'te öğrendiği, psikoaktif bir enfiye tozu elde edilir. Ana etkin maddeler DMT, DET ve DPT (Triptamin) içerir, Esrime etkisi yaratır ve halüsinasyonlara yol açar.

YUGA

sanskr./teoz. "Devir/Çağ" (Blavatsky)

Yıllara dağılan bu tip dört periyot bulunur:

1. Krita veya Satya-Yuga	4 000
Sandhya	400
Sandhyansa	400
	4 800
2. Treta -Yuga	3 000
Sandhya	300
Sandhyansa	300
	3 600
3. Dvapara -Yuga	2 000
Sandhya	200
Sandhyansa	200
	2 400
4. Kali -Yuga	1 000
Sandhya	100
Sandhyansa	100
	1 200
Toplam	12 000

Bu bizim dünya takvimimizde şu sonucu verir.

4 800 x 360 =	1 728 000
3 600 x 360 =	1 296 000
2 400 x 360 =	864 000
1 200 x 360 =	432 000
Toplam	4 320 000

Bu dört Yuga'dan, günümüz dönemi, genelde "demir" ya da "Kara devir" denilen, dördüncü periyodu ya da Kali-Yuga'yı oluşturur. Genelde iddia edildiği üzere, İ.Ö. 3102 tarihinde Krişna'nın ölümü ile başlar.

YUKSHEE

Özellikle şehvetli sayılan, Hintli dişi iblis. Sevgilileri iktidarsız olur. Sadece Hintli devlet adamı Kokah Pundit onun cinsel açlığı ile başa çıkabiliyordu.

YUSUF İBN TABUL

yakl. XVI. yy.

Safed'de Kabalist, Lurianik akımın yandaşıdır.

YÜCE ÜÇLÜ

Teozof. (Blavatsky)

Yüce üçlü, bütünlük olarak bakıldığında ölümsüz, yüce ruh olarak BEN'dir. Tüm dünyevi yaşamda kendini yeni bir kişiliğe daha alçak bir dörtlüğe sokan, insan doğasının yeniden canlanan parçasıdır. Daha basit bir dilde yüce üçlü, Atman, Budhi ve yüce Manas'ın birleşmesidir. Buna karşıt daha alçak dörtlü, alçak Manas veya Kama–Manas'tan, Prana ve yaşam gücünden, Linga-Sarira veya astral bedenden veya fiziksel taşıyıcı veya bedenden oluşmakta.

YÜKSEK ARMAN TARİKATI

List, 1911'de Viyana'da kendi "List Topluluğu" içinde Yüksek Arman Tarikatı adı altında bir cemiyet kurmuştur. Düşüncesi, "Seçilmiş Sırdaşlar"ı oluşturmaktı. Bu cemiyette cinsel büyü ve kara büyü uygulandığından, List'in Viyana'dan kaçmak zorunda kaldığı iddia edildi. Hitler'in de temasta bulunduğu söylenen bu tarikat, SS ile benzerlikler göstermekteydi. Nazizm ve Ökültizm.

YÜKSEK KADEMELER

alm. Hochgrade

Farmasonluk temelde üç kademe tanımakta: Çırak, kalfa ve usta. Bu üç kademeye, Yuhanna kademeleri ve mavi ve sembolik kademeler de denmektedir. XVIII. yy.'da, Fransa'da ortaya çıkan farmasonluk sistemlerinde, yüksek kademeler olarak tanımlanan başka kademeler de eklenmişti. Yüksek kademelerin bir diğer gelişimi, Almanya'da gerçekleşmekteydi. Böylelikle örneğin İsveç sisteminde olan kademeler: Çırak, kalfa, usta, seçilmiş kardeş, İskoç usta, Doğunun ve Kudüs'ün Şövalyesi, Batının Şövalyesi, Güneyin Şövalyesi, Vicarius Salomonis. Örneğin bu şövalye kademelerinin, uydurulmuş olsa da farmasonların ve tapınak tarikatının birleşmesiyle oluştuğu zannedilmektedir.

YÜKSEK RÜYA

ing. High Dream

Yoğun veya psikodelik rüya. Bu ifadeyle Charles Tart, özellikle uyuşturucu alımından sonra, değişik bilinç hallerinde (Altered State of Consciousness - ASC) ortaya çıkan rüyaları açıklamaktadır.

YÜKSELEN BURÇ ASTRLOLOJİSİ

☛ *Doğum Saati Astrolojisi*

YÜKSELEN BURÇ

alm. Aszendent

Doğum saatinde doğu ufkunda yükselen burç.

YÜKSELME (TERFİ)

Zayıflamasından sonra, kendi doğasına uygun ilk işaretine girmesi sonucu, bir gezegenin astrolojik ☛"Onur"u/Aşaması.

YÜZ ASAF

Mezarı Srinagar Keşmir'de bulunduğu söylenen, hakkında bir sürü efsane anlatılan bir ilim öğretmeni. Dini bir grup olan Ahmeddiyyeliler, Yüz Asaf'ın, Hz. İsa ile aynı kişi olduğunu iddia eder. Bu görüş ilgili bilim dalınca kesinlikle çürütülmüştür.

YÜZLER

İşaretlerin her birinin 10 dereceye bölüştürülmesi; yüzler ilkbahar noktasında başlar.

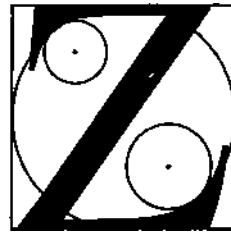

ZACUTO, MOŞE BEN MORDECHAİ
1620-1697

Portekiz kökenli, Amsterdam'da yaşamış kabalist ve şair. Birçok kabalistik eserin yazarı.

ZADDİK
ibr.

Meseritzli Baer (1710-1772) tarafından geliştirilen Hasidizmle ilgili bir terim... Baer'e göre, yalnızca mükemmel iman sahipleri, dua etme yetkesine sahiptir ve onların duaları Tanrı nazarında kabul görmektedir. Bu kişiler vasıtasıyla halkın ruhsal güç kazanabileceğini savunmaktadır. İşte bu kişilere Zaddik yahut Zaddikim (Zaddikler) denir.*

ZADOKİTE DOMÜMANLAR

Ölü Deniz Yazmaları arasında bulunan dokümanlara verilen ad. Şam Fragmentleri de dendiği olur**

ZAFU

Zazen egzersizlerinde kullanılan, Kapok ya da yapraklarla doldurulmuş yastıkların Japonca adı.

ZAGREUS

Orpheus gizemlerinde adı geçen bir tanrı... Biçimden biçime girme özelliğine sahiptir. Zeus'la Persephone'nin birleşmesi sonucu doğmuş, ancak Hera'nın hışmına uğramış, boğa kılığındayken Hera'nın tuttuğu Titanlar tarafından paramparça edilmiştir. Bu esnada Zeus'un kalbini yuttuğu ya da Semele'ye yutturduğu rivayet edilir. Bu sayede Zagreus, ikinci kez dünyaya gelir.***

ZAMAN ÖLÇÜSÜ, TRANSANDANTAL

Özellikle uyanma sırasında, rüyada görülen olayların inanılmaz derecede hızlı akmasını ifade eden, du Prel'in kullandığı bir terim. Rüyada çoğunlukla saniyenin binde biri gibi sü-

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

relerde, yılları dolduracak ölçüde olaylar görülür ve bir dış etken sonucunda, mesela kapıya vurulması gibi uyanmaya neden olan bir an içinde bile, rüyada, bir hayatın kaderi tamamlanır. Bu, müspet bilimlerin mekân ve zaman kavramlarının tamamen güvenilir olmayışının ispatı olduğu söylenir.

ZAMANSAL KEHANET

Gelecekle ilgili kehanet, kâhinliğin temeli. ☛Kehanet

ZAMBAK

"Sarı köklü" veya "altın zambak" olarak bilinen *Lilium Martagon*, büyüde kullanılan zambaktır. Halk tababetinde, sümüğümsü, keskin acı suyu nedeniyle kök soğanı, sıtmaya karşı ve idrar söktürücü ilaç olarak tavsiye edilmekteydi. Büyüde kök demeti, aynı mavi zambağın kökü gibi, yaralanmalara, büyülere ve hayaletlere karşı koruyucu ilaçtı.

ZAPOTEKLER

Eski Meksika medeniyeti.

ZAYIFLIK

Astrolojide: Gezegenlerin, bir burç kuşağına sert açıda bulunması.

ZAZEN

jap. "Oturmak"

Konsantrasyonu sağlamak için ☛Zen'de özel bir oturuş biçimi.

ZEHERİYYE

Halvetiliğin Ramazaniyye kolundan türemiş bir kol. Kurucusu Ahmet Zeherî. İ. S. XVIII. yy.'da kurulmuştur.*

ZEKÂ

alm. Intelligenz

Akıl gücü için kullanılan tanım. Kabala'da zekâ, sekizinci Sefirah, Hod tarafından sembolize edilmekte.

ZEN

Sanskrit dilinden türetilmiştir: Ahyana (düşünmek); Çince: Ch'an; Çin'de, bir Budist mezhep. Kurucusu keşiş Bodhidharma. Budizm'de, uzun bir geçmişe sahip olan meditasyon geleneği, henüz bu dünyada kurtuluşa ulaşılır. Bu Zen-Bu-

Daruma, Zen mezhebinin kurucusu

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

dizmi Japonya'ya girdikten sonra büyük gelişme gösterdi. Birçok şeyin yanında çay ikram töreni de buna dayanır. Çok sayıdaki mezhepten en tanınmışları: Eisai'lerin Rinzai'si, Dogen'lerin Sotos'u ve Ingen'lerin Obaku'su; bunların arasındaki farklar, uyguladıkları meditasyon teknikleridir. ☛Satori; ☛Zazen; ☛Koan

ZENCEFİL OTU YAĞI

Çoğunlukla "Hint Geranium yağı" olarak da adlandırılan uçucu bir yağ. Hoş kokulu *Andropognon Laniger* otunun damıtılmasıyla elde edilmekte.

ZENCEFİL YAĞI

Zencefil yağı, *Zingiber offinciale*'in köklerinden elde edilmektedir. Kendine has bir etki yaratması nedeniyle, fantezi yağ bileşimlerine (aromatik bakımdan) ilave edilmesi tavsiye edilmekte.

ZEND

Zerdüştlükte kutsal kitap Avesta'ya yapılan yorum ve açıklamaları içeren kitap...*

ZEND-AVESTA

Acemce "Temel kelime" ve "Açıklama"

Zerdüşt'ün inanç öğretilerini içeren, eski İranlılar'ın (Perslar) kutsal kitabesi.

ZEPHYROS

Astraios'la Şafak Tanrıçası Eos'un oğlu... Bir başka adı ise Batı Yeli...**

ZERDÜŞT

İ.Ö. 660-583

Orzmud ve Ahriman'ın iyi ve kötü ruh olarak karşı karşıya geldikleri, eski İranlılar'ın düalist inanç öğretisinin kurucusu.

ZERDÜŞT'ÜN TELESKOPU

Bir Fransız eserin Almanca çevirisi (1853): *Teleskope de Zoroastre ou Clef de la grande cabale divinatopiro des Mages* (Paris 1756). Yazarı, örneğin *Félicia* gibi, özellikle erotik eserleriyle tanınan, Andréa de Nerciat'tır (1739-1800). "Teleskop", bir tür kabalistik astrolojiyi anlatır (☛Zerdüşt).

ZERUBBABEL

İ. Ö. VI: yy.'da yaşamış Yahudi Prensi... Babil'den Yahudiler'i alıp Kudüs'e götürdüğü rivayet edilir. Zorobabel de dendiği olur.***

ZETT, LUIS

**1945*

Müzik pedagogu ve psikoterapist. Başlıca eseri: *Rituelles Singen* (1989).

☛ *Şarkı Söyleme, Ritüel*

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)
*** Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

ZEUS

Yunan Tanrısı, lat. Jupiter; Kronos ve Rhea'nın en küçük oğlu, Yunanlılar'ın en üst mertebedeki tanrısıdır. Göklerin ve dünyanın ve kaynağı gök veya hava olan bütün görünümlerin efendisidir. Kutsal kuşu kartal, silahı şimşektir. Salt havanın tanrısı ve baş hükümdar olarak, Zeus her yerde mevcuttur; her şeyi görür ve her şeyi bilir; bu nedenle geleceği de bilir ve içinde bütün Mantik'in, yani bütün kehanetlerin kaynağı bulunur. İsteklerini, kendi yıl-

Zeus

dırım ve şimşeği, kutsal kuşunun uçuşu ve gök ile havadaki diğer işaretler aracılığıyla ilan eder; ve Apollon gibi tanrılar ile, Teiresias gibi insan kâhinler onun adına geleceği bildirirler. Ancak Zeus, ahlakın ve düzenin kaynağıdır, ev ortamında bireyin, genel anlamda da bütün şehrin olmak üzere, her şeyden evvel insan toplumunun kurucusu ve koruyucusudur. Zeus'un en önemli kült yerleri, kehanet merkezi Dodona olmakla beraber Girit Adası, Atina, Argos ve aynı zamanda Peleponnesos'taki Likya Dağı'dır.

ZİHİN MAKİNESİ

Özel gözlükle kulaklığı olan akustik optik bir cihazdır. İki beyin yarılarının senkronizasyonu sağlamak (Hemisferik Senkronizasyonnu) ve Beyin Dalgalarını uygun bir şekilde etkilemek için kullanılmaktadır. Mind-Machine, Amerikalı Robert Monroe'nun keşfettiği Frekans İzleme/Sıra Efektine (Freguency Following Response) dayanmaktadır.

ZİHİNSEL

Akla dayanan; ruhsal, düşünülmüş; teozof. görüşe göre: Tanrı'nın bahşettiği en üst üç dünyaya ait olandır.

ZİHİNSEL ANTRENMAN

Hedefi, kendi yaşamını kendi belirlemesi için insanı ehlileştirmeye yarayan bir psikoteknik tir. Kişilik gelişiminin ve yaşam ustalığının sanatıdır. Ayrıca geçmişteki hatalar ve yanlış davranışlar "zihinde" düzeltilmektedir. Yardımıyla isteklerin ve hedeflerin gerçekleşebildiği oto hipnoz önemli bir rol oynamaktadır. Diğer teknikler meditasyon, teneffüs alıştırmaları, Mantra tekniği, yoga ve pozitif düşüncelerdir. Ayrıca, bu antrenman yöntemlerinde belli ritüellere dikkat edilerek büyü unsurları da kullanılmaktadır. Zihinsel antrenmanın en kapsamlı sistemi Tepperwein tarafından geliştirilmiştir.

ZİHİNSEL DÜZLEM

Yıldızlara ait düzlemin üzerinde bulunan düzlemin teozofik adı. İki bölümden oluşmaktadır: Alt ve üst gökyüzü.

ZİHİNSEL SİMYA

Sonuç olarak tüm ezoterik grupların ve tarikatların hedefi olan, insanın ruhsal asaleti ve değişiminin adıdır.

ZİKİR

ar. "anma, ifade etme"

1.) Dervişlerin transa geçiş tekniği. Bu sırada üst gövde ileri ve geri hareket ettirilir ve kısa Kur'an ayetleri söylenir.
2.) Tasavvufta belirli bir düsturla ilahi ifade ve duaları okuma, yineleme...

ZİMZUM
ibr. Sıkışma, Komprime olma
Mutlak olanın ya da ☛En-Soph'un "Toplanması/Çekilmesi". Bununla duyumsal dünyanın, metafizikten somutlaşması ya da ortaya çıkması nitelenir. Kabalistler bunu tasviri olarak şöyle açıklar: Eskiden bütün uzayı dolduran Tanrı, boş bir alan yaratmak için kendisini toplamıştır. Bu alanda dünya oluşabilmiştir, çünkü onun nurunun parıltısının bir kısmı orada kalmıştır.

ZİO
Zio, Cermenler'de savaş tanrısı, Vodan'ın bir uzantısıdır, ki mitoloji bu yüzden Zio'yu onun (ve Frigg'in) oğlu yapmıştır. Ancak Vodan en üst savaş başkomutanıdır ve nadir olarak şahsen savaşa müdahale eder.
Buna karşılık Zio, esasen kanlı dövüşlerin Tanrısıdır; düşman tarafları kanlı bıçaklı kavgaya azmettirir. Kendisi de soğuk kanlılıkla, kanın gövdeyi götürdüğü çatışma alanına dalar; bu nedenle onu özellikle soğuk kanlılık gerektiren savaş girişimlerinde çağırmak iyidir.

ZOANTROPİ
☛ *Kurt Adam*

ZODYAK
yun. Zodiakus
☛ *Ekliptik*

ZOHAR
Mose de Leon ya da Simeon ben Jochai'nin bir eseri. *Zohar* kendi içinde tek bir konu üzerine kurulu bir eser değildir, değişik temel unsurlardan oluşur, ama hepsi de midraşik şekilde (geniş kapsamlı kollara ayrılmış, geniş tabanlı bir Kitab-ı Mukaddes yorumudur) bir araya toplanmıştır. Temel unsurları, şunları oluşturur: a) Esas olan Zohar (Sepher ha zohar: "Nur parıltısının kitabı"), Hz. Musa'nın beş kitabı üzerine geniş kapsamlı bir ☛Midraş; büyük ihtimalle en eski temel bölüm ve (en azından şimdiki şekliyle) yaklaşık olarak İ.Ö. XIII. yy.'ın sonlarından kalma; b) Siphra dizeniutha ("Sırrın kitabı"); c) Idra rabba ("Büyük toplantı"), Haham Simeon ben Jochai ve müritlerinin toplantısı; bu toplantıda müritlerine, Sefirot'un meydana gelişi ve ardından, mutlak olanla ilgili olarak geri kalan her şeyi açıklar. En soph "Sonsuz" anlamındadır, sonraları kendisini "Tahammüllü" (Aroch Panim) olarak, en yüksek Sefirot'ta (Kather, "Taç") ifşa eder, daha sonraları "Kısa suratlı" olarak; d) Idra suta ("Küçük toplantı") Haham Simeon ve onun üç baş müridine ait. Seir Panim'in diğer tariflerine göre erkeksi yaşam tarafı Sefirot merkezinde Thipheereth'da (Estetik) vücu-

בראשית

Zohar'dan bir sayfa...

da gelirken, kadınsı yanı ise Sefirot'un (Malkuth, "Krallık") en alt kısmıyla betimlenir,"Kralın" (Thipheereth), "Kraliçe" ile ya da "Estetik" ile –mistik cinsel ilişkisi ve ve çocuk dölleme eylemi, ayrıntılı bir şekilde tasvir edilir. - İdra Suta'nın sonunu, Haham Simeon ben Jochai'nin ölümü ve gömülüşü oluşturur, e) ☛Tikkune Zohar ("Zohar'a ilaveler"), değişik özelliklerde Zohar-şeklindeki yetmiş kesit. Sefirot'un, "Ezeli" (Adam Kadmon) vücudundaki değişik organlar olarak tasvir edilmesi. g) Zohar çadaş ("Yeni Zohar") Midraş hane'elam ("Kayıp Tevsir") da denir, belki de en yeni bölüm, değişik parçalardan oluşmuş ve daha eski olan Zohar'ın kah orasına kah burasına eklenmiş. S'nin baskıları: İlki Cremona'da (1558 f. Felio'da), ondan sonra metin düzeni değişerek, Mantua'da (1558-1560 Quart'da), ki bu baskı, sonrakilere, sayfa sayfa aynı kalarak örnek olmuştur. Ayrıca, Sulzbach baskısı 1684'de, ☛Knorr v. Rosenroth tarafından temin edilen tam bir baskısıdır. Birçok baskının yanında (özellikle de Rusya'da basılmış olanlar) büyük, ibran harfleriyle 1877'de Quart – Livorno'da basılan yedi bölümlük baskıyı da anmak gerekir. Çeviriler: Zohar'ın toplu bir çevirisi yoktur. Tek parçalar çevrilmiştir, Knorr v. Rosenroth tarafından *Kabbala denudata*'da ve E. Müller'in *Der Zohar*'ı (Viyana 1932 ve daha sonra ilave basımlar).

ZOMA

Botanikte adı *Asclepias Soma (Acida)* olan, keskin etkili, acıekşimsi ve burucu sütü, "Zoma içeceğinin" temel unsuru olarak kullanılan bitki. Zoma içeceği Brahmanlar için tüm gıdaların özüdür, "bal ve ölümsüzlük aracı"dır ve her dini seremonide kurbanlarda kullanılır. *Asclepias*'ın bitki suyunun toplanması bile, kutlamalı seremoniler şeklinde cereyan ederdi. Bitki, dini merasimle takdis edildikten sonra sıkılır ve muskanın formülü, kutlama yapanların tam ortasında telaffuz edilirdi. Zoma içeceği, Yoga'nın nihayetlendirilebilmesi için kullanılan, büyülü bir ortama dönüştüren Yogi'yi tüm dinlerin üstünde, onların merkezine oturtur ve Brahma ile birleştirir, bu şekilde her şeyi bilen-gören Güneş içeceği olarak kabul edilir. *Asclepias*'ın öz suyu keskin ve uyarıcıdır ve büyük miktarlarda zehirlidir. Büyülere karşı, uysallaştırıcı olarak iyi gelir, dinlendirir ve rahatlatır, bir şekilde donuklaşmayı sağlar. Diğer narkotik yöntemler bayılmalara sebep olurken, burada bu söz konusu

değildir. Şuurun sarsılmasına sebep olmadan, sadece sinirlerin hareket kabiliyetini azaltır. Zoma bitkisi doğrudan olarak Ay'ın etkisi altında kabul edildiği için, Zoma içeceğinin de bu kurula göre, Ay'a kurban verilirken hazırlandığı açıklanabilir bir şey, hem de sayesinde üst ve aşağı dünyanın güçlerinin kendisine mal edildiği hayır duaları - ve yemin içeren sözlerlerin altında. Bu bitki günümüzde şifa amaçlı olarak kullanılır ve anti-astmatik, zehir kovan ve isifrağ ettiren bir ilaç olarak kabul edilir.

ZOMA MASAJI

☛ *Sağlık İçin Dokunuş*

ZOMBİ

☛Voodoo dininin en yüksek tanrısı, evrenin yaratıcısı ve en yüksek varlığın ismi. Çoğul olarak, yani Zombiler dendiğinde, ruhsuz yaratıklar, gezinen ölüleri ifade edilir. Ancak bu izlenim, daha çok Voodoo-müritlerinin batıl inançlarına dayanır. Tuz yediklerinde, ruhlarını geri kazanacakları söylenir. Zombiler kavramı, aynı isimdeki korku tiplemesinin oluşmasını etkilemiştir.

ZOMİTSU

jap. "Karışık gizli bilgi"

Bir tür şakti Tantrizm, *sado* da denilir.

ZORABABEL*

Bkz. Zerubbabel

ZÖLLNER, FRIEDRICH

1834-1882

Fizik profesörü. 4. boyuta olan ilgisi, onu parapsikolojiye yönlendirmiştir. Parapsikolojik çalışmaları: "Vierte Dimension"da bulunur (1922, yayınlayan ☛Tischner).

ZRVAN AKKARANA

fars. "Akan zaman"

Zerdüşt dininde, eski gayri şahsi yaratıcı Tanrı, Ahriman ve Ormud'u ortaya çıkartan.

Voodoo-Kültünün geleneksel tasvirlerine göre Zombiler

* Yayınevinin ekidir. (Ed. n.)

Antropozofi
Apana
Aroma Terapileri
Bhakti - Yoga
Biberiye Yağı
Gizli Tarikatlar
Hipnoz
İlham Perileri
İris
Jezira Kitabı
J.R. Tolkien
Kabala
Kan Merasimi
Kama-Rupa
Mundan Evleri
Mistizm
New Age
Nümeroloji
Parapsikoloji
Simya
Tarot
Teomantik
Teozofi
Thot Kitabı
Tütsü
Ufoloji
Üçüncü Göz
Vedanta
Vipassana
Voodoo
Yezitler
Ylang-Ylang
Zen
Zikir
Zombi

İçinde bulunduğumuz yüzyılda, Ezoterik denince, akla, bu disipline ait olmayan, ama özellikle de geniş kitlelerden itinayla saklanan gizli bilimler ya da gizli öğretiler geliyor hâlâ. Oysa böylesine bir gizlilik, birçok durumda gereksiz; çünkü dil ve ihtisas kavramları, bu konulara vakıf olmayan kişiler için tamamen yabancı.

Üstelik medya çağında, kütüphane kapılarının herkese açık olduğu bir zaman diliminde, artık gizli bilimler veya gizli öğretilerden bahsetmek abesle iştigal olur.
Ezoterik, bireyin kendini tanıması ya da bulması; başka bir deyişle kendini gerçekleştirme uğruna göze aldığı İÇ DERİNLİĞE GİDEN YOL'dur. Ezoterik, her ne kadar geniş kitlelere yönelik görünse de, sonuç itibarıyla kişinin akıl, ruh ve bedenine ait bireysel bir meseledir. Bireysel bir serüvendir.

Bir zamanlar gizli olan bilgi ve öğretilerin, bugün herkese açık olması takdire şayan bir durumsa da, sayısız ihtisas terimi, bu terimlerdeki anlam kaymaları ya da yeni anlamlandırmalar, kolay anlaşılırlığa mâni olmaktadır. Belki de bundan ötürü, sadece yeni başlayanlar değil, uzun süredir bu konu ile ilgilenen uzmanlar dahi, bu kavramlar karşısında çaresiz kalmaktalar. Yani Ezoterik, günümüzde neredeyse tekrar gizli bir öğretiye dönüşmek üzere.

Çağdaş düzenlenmiş bir EZOTERİK SÖZLÜK, bu nedenlerle zarurî bir ihtiyaçtır. Ezoteriğe yeni başlayanlara, uzmanlara, alanlarının dışında da yol göstermesi bakımından, mutlak bir gereksinimdir.

ISBN 975-468-457-X
9 789754 684575
OMEGA